བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས།

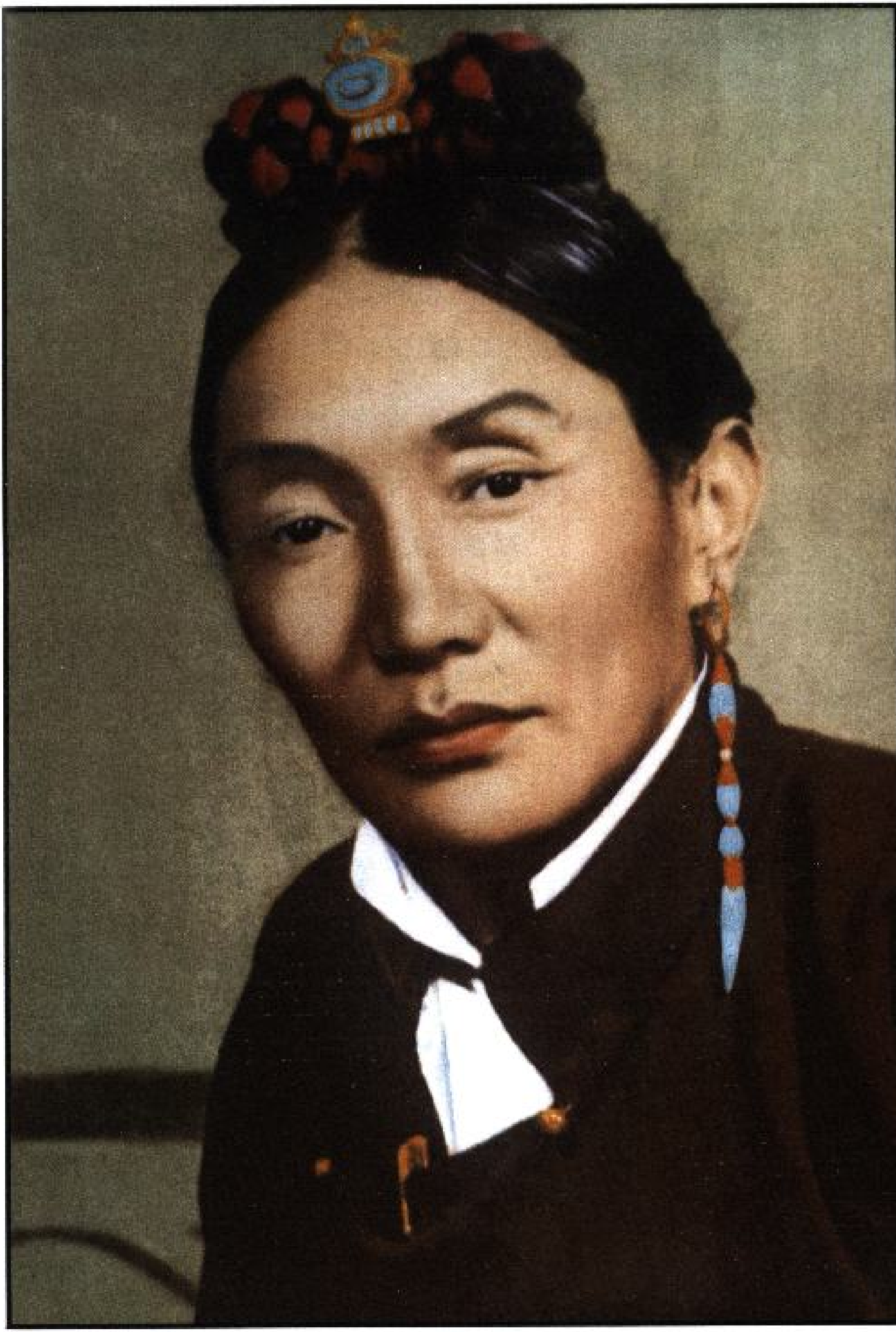
ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གྱིས་སྦྱར་བའོ།

གླེགས་བམ་གཉིས་པ།

POLITICAL HISTORY OF TIBET

TSEPON W.D. SHAKABPA

VOLUME II



Tsepon Wangchuk Deden Shakabpa
Finance Minister of Independent Tibet

BOD KYI SRID DON RGYAL RABS

AN ADVANCED POLITICAL HISTORY OF TIBET

by

TSEPON W. D. SHAKABPA

VOLUME II

Kalimpong, W. B.

Shakabpa House

1976

1 **First Edition 1976**
Published by: T. Tsepal Taikhang
Printed at Lakshmi Printing Works.
Lal Kuan, Delhi-110006

2 **Second Edition 1983**
Published by: T. Tsepal Taikhang
Printed at Photo Offset Printers.
2446 Baradari, Ballimaran Delhi-110006

3 **Third Edition 1986**
Published by: Tibetan Cultural Printing Press
Dharmsala. H.P.
Printed by Sonam Tsering at Shri Ram Press
9/45 Bazar Gali Vishwash Nagar Shahdara Delhi-110032

4 **Fourth Edition 2007**
Published by:
Tsepon Wangchuk Deden Shakabpa Memorial Foundation
Printed by Photo Offset, 4545 Ponce de Leon Boulevard,
Coral Gables, FL 33146, USA

བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས།

ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གྱིས་སྦྱར་བའོ།

གླེགས་བམ་གཉིས་པ།

ཀ་སྤོན་སྤྱུག་ཞྭ་སྒབ་ཤག

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་དང་། ༥༠ སྤྱི་ལོ། ༡༩༧༦

པར་ཐེངས་དང་པོ།
པར་བསྐྲུན་བྱེད་པོ་བཀྲས་ཁང་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་དཔལ་གྱིས།
པར་བསྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་ལྡི་ལི་ལཀྵྨི་པར་ཁང་དུ་བོད་མི་འབྲུག སྤྱི་ལོ་༡༩༧༦
ལོར་པར་འདེབས་ཞུས།

པར་ཐེངས་གཉིས་པ།
པར་བསྐྲུན་བྱེད་པོ་གོང་གསལ་ནས། པར་བསྐྲུན་བྱེད་ཡུལ་
ལྡི་ལི་སྨུ་ཧིབ་པར་ཁང་དུ་བོད་ཀྱུ་པས། སྤྱི་ལོ་༡༩༨༣ ལོར་
པར་འདེབས་ཞུས།

པར་ཐེངས་གསུམ་པ།
བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔེ་བསྐྲུན་ཁང་ནས། པར་འདེབས་བྱེད་
ཡུལ་ལྡི་ལི་ཤྲཱི་རམ་པར་ཁང་དུ་བོད་མི་སྟག སྤྱི་ལོ་༡༩༩༦ ལོར་
པར་འདེབས་ཞུས།

༄༅། །གངས་ལྗོངས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ རྒྱལ་ཁབ་

ཆེན་པོའི་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བར་སྟོན་པ་

ཟླ་བ་འབུམ་ཕྲག་འཆར་བའི་རྫིང་བུ་འམ། བློ་

གསར་བྱུང་བ་དགའ་བའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་

བྱ་བའི་གླེགས་བམ་གཉིས་པ་

བཞུགས་སོ། །

གླེགས་བམ་གཉིས་པའི་དཀར་ཆག།

ཤོག་གྲངས་

1

ལེ་བཅད་བཅུ་གཉིས་པ།

[1]རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ། ལ་དྭགས་དོག་རའི་དམག་དང་། ཉེ་སྲིད་བཤད་སྒྲ་དང་། ཕྱི་མཁའ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་བཅས་ཀྱི་སྐོར།

༄༅། །[2]སྐྱབས་མགོན་[3]རྒྱལ་ཚབ་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ནོ་མི་ཧན་དང་། བཀའ་ཤག་སྣོན་རྒྱས་ནས་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁྲབ་ཚད་མར་བྱེས་པ་རྟགས་མཚན་བཟང་བ་བཙལ་རིགས་ཚང་མའི་མིང་ཤོག་འབུལ་དགོས་བཞད་ཁྲབ་གཞང་དོན་ལྡན་ཞུ་འཇོར་རིགས་ཡོངས་ནས་དགོས་གནས་ཡོད་རིགས་ལ་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་མཛད་ཡོད་ངེས། དར་རྗེ་མདོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་མི་འབྲས་སྤུངས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་བློ་གྲོས་བསྟན་པ་དང་། རྗེ་གཞིམ་འགག་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་། རུ་དཔོན་སྣང་དཀར་སྤྲུལ་བཅས་མགར་ཁྲ་ར་ཕྱོགས་འཇོར་བ། མན་ཆོད་ཀུན་བརྩེགས་ག་ཤིས་ཚང་ལ་ལ་ཕྱི་ ༡༨༣༨ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་བལྟམས་པའི་སྐུས་རྣམ་འཛོམས་རྡོ་རྗེ་ཉེར་བའི་རྡོ་མཚར་ཅན་ཞིག་ཡོད་རྩལ་ཐོ་ཡོངས་ཡོད་པ་ལྟར་མངལ་བསྐྱོད་སྐབས། དཀྱུང་གྲངས་གསུམ་ལྟག་ཙམ་ལས་མ་ཡོན་ཡང་མཛད་སྤྱོད་བྱེས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟིགས་འཕྲུལ་གཉིས་འགག་སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་དོ་མཚེར་པའི་རྩལ་མཛད་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ། ཡུལ་མིའི་དགེ་ལྟས་བྱུང་རྩལ་གདངས་ནས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་སྐུ་གོང་མའི་ན་བཟའ་ཞེར་ཅས་གཟིགས་ཕྱལ་ལ་འཁྲུལ་མེད་ངོས་འཛིན་མཛད་པར་བརྟེན་[4]རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་[5]སྐུ་ན་ཁུ་ཁྲུས་པར། རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་བླ་ལྷ་ར་བརྟག་ལུང་སོགས་ཞུ་གནང་ལ་འདང་རྗེ་མཐུན་བཟང་ཡེ་ཐབས་བྱུང་ལྟ་བས་སྐུགས་ཕྱི་ ༡༨༤༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གཞུང་གནས་ནས་ན་བཟའ་སྨྲོན་འབུལ་གནང་།

ལྕགས་གླང་ ༡༨༨༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥ ཉིན་དབུས་ལྗོངས་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་རི་ཞིག་བདེ་ཆེན་གསང་ཕུགས་མཁར་དུ་བཞུགས། དེར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་ནོ་མི་ཧན། བཀའ་བློན། གདན་སའི་བླ་སྤྲུལ་སོགས་གདན་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་བྲལ་དག་ཞེར་སྐད་སྐུ་གོང་མའི་ཕྱག་དམ་གྱི་རྟེན་དང་། ན་བཟའ། ཤེར་ཆས་སོགས་ངོ་འདྲ་གཟིགས་སྤྲུལ་ལ་བག་ཚ་བ་མེད་པར་སྒྲོ་བའི་རྩལ་གྱི་ཚད་མ་ངོས་འཛིན་ཡིད་གཉིས་སེལ་བཅུད་ཡང་། ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་རྩེ་པོ་བྲང་དུ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གནང་བར་ཡང་ཐོན་ཏེ་དེ་འཕྲུལ་གཏམ་སྙན་བུ་བར་དུ་དཔོན་སྐྱོང་དཀར་ཤམ་རྡོ་གཡོག་གསུམ་བདེ་ཆེན་དུ་འཁོར། དེ་དུས་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གནང་རྒྱལ་ཚམ་ལས། འོས་སྤྲུལ་སུ་སུ་ཡོད་རྣམ་ཐར་དང་། ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་གསལ་ཁ་གང་ཡང་མི་འདུག །ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཤུག་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཕེབས། ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༨ དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད་དེ་དེ་འཕྲུལ་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་རི་སྐུ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་ཕེབས།

ཆུ་རྟ་ ༡༨༨༢ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རི་སྐུ་བསམ་གཏན་གླིང་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་བཞིན་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཕུན་ཚོགས་འདོད་རྒྱུའི་ཐང་བཞུགས་སྒར་དུ་བཞུགས་ཞག་དང་། ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཆེ་རྒྱུའི་ཆིབས་སྒྱུར་ཐོག །མན་ཇུ་ཝ་གོང་མའི་ཁྲི་ཕེབས་ལེགས་འཕྲུལ་ཞུ་བར་ཆེད་གཏོང་གནང་བའི་སྐུ་ཚབ་ལྕང་སྐྱ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་། ཆེན་ཁྲལ་དཔོན་རིགས། ལྷ་སྡེར་མན་ཇུའི་ཨམ་བན། ཁ་བལ། ཨ་ཙཱ་ར་སོགས་མིག་གིས་མི་བཟོད་པའི

༡ རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་མཛད་པའི་གོ་རིམ། སྐུ་མདུན་དང་ཅན་མཁས་གྲུབ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྒྱུའི་རོལ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཏུས་པ་ཡིན།

ཆིབས་རྒྱུད་དང་། སེར་འབྲས། གླིང་ཁག་ནས་སེར་སྒྲེང་། ལྷ་ས་ཏུ་བཞི་དང་། ཉེ་འཁོར་གཞིས་ཁག་ནས་ཐོ་པ། གཞན་ས་སོགས་ཀྱིས་མདུན་བདར་བཞིན་པར་གྲྭ་འཛིན་གཉིས་པའི་གནས་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། རྒྱལ་ཚབ་ནོ་མི་ཧན། མན་ཧྲུའི་སྐུ་ཚབ། གདན་ས་གསུམ། བཀའ་བློན། དྲུང་སྤྱི། དབུས་གཙང་ཆོ་ཆེན། ས་སྐྱ། འབྲི་ཁུང་འབྲུག་གསུམ། སེ་དགེ་ས་སྤྱོད་པ་སོགས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་སེ་མི་སེ་རྣམས་ནས་ཁྲི་ཐེབས་མཛད་སྒོ་ཟླ་བ་དྲུག་རིང་ཐམས་མི་ཆད་པ་བརྟེགས་འཕྲུལ་ཞུས། ལོ་འདིར་རྫོང་ཁག །གླིང་ཚང་། ཏུ་དམ། སེ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ས་གཡོས་ཤུ་ཇུ་ཆེ་བ་རྒྱབ་སྟེ་མི་ཕུགས་དང་། ས་ཁང་ལ་གློན་ཤོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ། དབུས་གཞུང་ནས་བསྐོར་ཞིབ་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ་སྐྱོབ་གསོ་དང་། འབུ་དངུལ་གྱི་རོགས་རམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་འདུག །

བོད་དང་། ལ་དྭགས་དམག་འཁྲུག་སྐོར། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་ཤིག (སེང་པ) རྫོག་རི་རྒྱལ་པོས་ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་ལྷ་ཕྱིར་ སྐད་གཏོང་ཡང་ཡང་བྱུས་པར་བརྟེན་ཕྱར་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་ རྒྱུད་དེ་བཞིན་བོད་ཕྱོགས་ཐོས་ཐོལ་མི་ཐེད་དཀའ་མེད་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༤༡ ལོར་ཤིག (སེང་པ). རྫོག་རའི་དམག་གི་རྒྱབ་ལ། ཀསྨིར་ཀྱི་མདུན་རྡེ་སྤྲུ་ལབ་སེང་གིས་ཕ་དོར། རྫོར་ཕྲ་སེང་དང་། དམག་བཅས་བཏང་སྟེ་ལ་དྭགས་ཕྱོགས་འཁོར་བ། ས་མཚམས་ཁ་ཤས་སུ་ལ་དྭགས་ཡུལ་དམག་གིས་བཀག་ཐབས་བྱས་མཐར། ལ་དྭགས་བཀའ་བློན་དངོས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྫོར་ཕྲ་སེང་ལ་མགོ་བསྐུར་བྱས་པ་རེད།

རྫོར་ཕྲ་སེང་གིས་ལ་དྭགས་ས་སྤྱོད་ལ་ལ་ཞེར་བ་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་དངོས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་ཁྲིར་བཞག་སྟེ། ལོ་རིང་ཀསྨིར་རྒྱལ་པོར་སྒོར་མོ་ཕྱི་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་ཁྲལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཆོད་

༣ རོ་མཚོང་ལྷུའི་རོལ་མོ ༡༥-༣-༥། ༤ རྒྱ་ཡིས་བཀའ་ཤག་མཆོད་དེབ་ཁུངས་གསལ་ལ་མི་འོང་། ༥ མཐང་ལ་རྫོང་ཁའི་ལོ་རྒྱུས་

... ༤༠༥-༤༠། ༥ འདི་འཐང་ལ་རྒྱ་མི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན།

དོན་བཙོས་པ། དེ་བཞིན་འབུལ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནམ། གང་ལྟར་ལོ་དྲུག་སོང་རྗེས་ཇོ་ར་ཕྱ་ཤིང་ནས་སྐྱར་ཡང་ཞིག་དམག་དྲུག་སྟོང་ཐམ་པ་འཁྲིད་དེ་ལ་དགུགས་སྐྱེལ་ལ་འབྱོར། དངོས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་ཁྲི་ལས་ཕབ་སྟེ་ས་སྤྱོད་རྙིང་པ་ལ་ལ་བསྐྱར་དུ་རྒྱལ་ཁྲིར་བསྐོས་པ་དང་། ཕྱིར་ལམ་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཚོང་ནས་ཇ་དང་། སྨན་རིགས། བལ་སོགས་ལ་དགུགས་སུ་བཙོང་ཞིང་། བོད་གཞུང་ཕྱུགས་མཐོ་ཤིང་འབྲས་ཀྲམ་པོ་དང་། ལེན་སོགས་རས་ཅོག་སྤྲུལ་པར་ཡོད་དུས་ལ་དྭགས་པས་ས་གནས་གར་འཕེལ་ལ་སྤྱོད་སྒྲིག་དང་། གཟན་ཤིང་། ཏྲ་ཐབ་གཡོག། ཏྲ་ཁལ་བཅས་གཏོང་ལམ་ཡོད་པ་ལུགས་སྐྱང་ ༡༩༠༡ ནས་བཅད་འཛིན་བྱས་པས་མ་ཚད། དཔུང་ལ་དྭགས་དང་། ཞིག (ཤིང་པ་) བསྐྱིལ་བའི་དམག་དཔུང་ཁྲིན་ཆེ་མདའ་རིམ་བསྐོར་གསུམ་ནང་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་རེད།

དེའི་གནས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྐར་དཔོན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྟན་བུ་འཁོར་མ་ཐག་གཙང་མདའ་དཔོན་ཤེལ་བཞི་བ་དང་། དབུས་མདའ་དཔོན་ཁྲར་ཁང་པ་དང་། ཚེ་བརྟན[8]་དཔུང་བཅས་གཏོང་གཞང་གིས་ས་གནས་སུ་ཞིག་དམག་དང་། འཁྲུག་འཛིངས་བྱས་པ་བོད་དམག་ལ་སོག་མདའ་དང་། བོད་མདའ་ཁྲུང་ཤིས་ལས། ཕལ་ཆེ་བ་མདའ་གྱི་མདུང་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་པ་དང་། ཞིག་དམག་རྣམས་ལ་མེ་དགར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་འཕྲུལ་མདའ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མེ་སྒྲོགས་བཅས་ཡོད་པས་ལག་ཆ་བཟང་ཞིང་སྟག་སྟེ་འཕྲུལ་སྐྱང་ས་ཤོར་ཀྱིས་ལ་ཤིང་གི་དཔུང་རྣམས་སྤྱི་རྗེང་སྟག་ལ་ཀོ་ཀྲ་དང་། ས་དགའ་གྲོ་ཤོད་ཀྱི་ཏེ་མཚམས་བར་ལ་འབྱོར་པ་རེད།

སྐྱར་ཡང་བོད་གཞུང་ནས་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་བློན་དཔལ་ལྷུན་གྱི་འོག་ལ་དབུས་མདའ་དཔོན་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ[9]་དང་། དབུས་གཙང་གི་ཡུལ་དམག་བཅས་སྐྱར

[8] འདི་པ་གཞིས་ཀྱི་མི་ཁྱིམ་གསལ་མེད་རྒྱང་། ཀོ་གནས་མདའ་དཔོན་ལྷ་ཀུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སེམས།

[9] དབུས་མདའ་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་འདིས་རྗེས་སུ་ཞབས་པད་དང་། མཁར་ས་བོད་ཀྱི་སྲི་སྲིད་ཁྲར་ནུས་པའི་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་རེད།

སྐབས་ཀྱིས་མདའ་རིས་ཕྱོགས་འཁོར་སྐབས། པ་རོལ་པོའི་དམག་ཁག་གཅིག་ཧུ་ཐོག་ཕྱོགས་དང་།
ཁག་གཅིག་བཀྲ་ཤིས་སྒང་། ཁག་གཅིག་ཧུབ་ཤོད་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་གདོང་ལེན་
དུ་བོད་དམག་ཁྲང་ཕྱོགས་བསྐོས་ཡང་མང་དང་། སྟག་ལ་མཁར་རྫོང་ལ་ཛོ་ར་ཝ་སིང་ཐོག། སིག
དམག་རྒྱ་ཤོས་རྣམས་བཞུད་ཡོད་པའི་གདོང་ལེན་ལྷ་བུར་བཀའ་བློན་དཔལ་ལྡན་པའི་འོག་ལ་
དམག་དྲུག་བརྒྱ་ཀྱིས་ནམ་དུས་བསྐུགས་བཞུད་པ། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པར་སླེབས་ཏེ་དགུ་
འཁྱིམས་པའི་ནམ་དུས་གྲང་ཤོས་སླེབས་སྐབས་ཡས་མས་ཚད་མས་དུས་གཅིག་པར་རྩོལ་བྱས་
པ། འཐབ་ལག་འཁྲིད་དེ་ཉིན་མ་གསུམ་སོང་མཚམས་ཁབ་ཤུགས་ཆེ་བབས་པས་སྟག་ལ་ཀོ་
ཀྲུང་ཡོད་པའི་སིག་དམག་འཁྱག་རེངས་ཐེབས་ཏེ་བསྐྱལ་བསྐྱོད་དཀའ་བའི་ཐོག། བོད་དམག་ནས་
གདོང་གཏུག་ལག་འཛིངས་རྒྱབ་པ། སིག་དམག་འཛིངས་ཆ་ཡས་མས་ཡོད་སར་ཛོ་ར་ཝ་སིང་རྟ་
ཞིག་བཞོན་ཏེ་ཡར་རྒྱུག་མར་རྒྱུག་བྱེད་པ་ཡ་མོར་སིག་དམར་ཞེས་པས་རྡོ་ཞེས་ཏེ་དཔའ་དར་དང་
བཅས་རྒྱུག་ནས་མདུང་ཞིག་འཕུལ་བས་རྟ་ཐོག་ནས་ལྷུང་བ་དང་། ལམ་སེང་རྟ་ལས་བབས་ཏེ་
མགོ་བཅད་དེ་བོད་པའི་དཀྱིལ་སྐོར་དུ་འཁྱེར་ཡོང་བ་རེད། རྩལ་དེ་སིག་དམག་གིས་མཐོང་སྟེ་
ལ་སིག་གི་དམག་རྣམས་སེམས་ཤུགས་ཆག་ནས་ལམ་གང་ཐོབ་བྱས་ཏེ་བྲོས་པར་བོད་དམག་ནས་
སིག་དམག་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་བསད། བདུན་བརྒྱ་སྐོར་གསོན་བཟུང་བྱས་པའི་ཡོངས་སུ་ལ་དྭ་

༦ ཟ་ཝོར་ཞེས་པ་ཟོག་པོའི་སྐད་དེ་དམག་གི་རྟ་འཁྲིད་མི་ཁམ་གདོང་ལེན་པ་རྣམས་ལ་ཟེར།

༧ Margaret Fisher, Leo Rose, and Robert Huttenback, Himalayan Battleground, p.50. དང་ལ་དྭགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དཔྱད་བོད་ཡིག་སྐུར་ནང་སྟག་ལ་མཁར་དུ་བདུན་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་སིང་བོད་དམག་འཐབ་ཤུགས་ཀྱིས་མཐའ་མ་གདོང་ཆེན་བབས་པའི་ཉེན་ཁྱིམ་སེང་དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་ཕྱུང་སྟེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༨༤༡ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ཛོ་ར་ཝ་སིང་དང་ཝེ་རྒྱབ་པ་རེད། ཅེས་གྱི་བརྗོད་པ་གང་ལྟར་སིང་དམག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ཛོ་ར་ཝ་སིང་གི་ཕུང་པོ་བཞེར་ཏེ་བདེ་མཆོག་རྟེན་པའི་མཆོད་ལ་དུར་ཁང་ཞིག་བཞེངས་ཏེ་བཞག་ཡོད་འདུག།

པའི་བཀའ་བློན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཚང་མ་…སྐྱེལ་མི་དང་བཅས་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་བརྫངས། བོད་དམག་གིས་རྗེས་དེད་དེ་སྐྱེལ་དང་ཉིན་ལམ་གཅིག་གི་ས་ལྷུམ་[10]ར་ཞེས་པའི་ས་ཆ་བར་དེད་ནས་དེར་བོད་དམག་སྒར་བཙོས་ནས་བསྡད་འདུག །

དེར་བླ་གབ་ཤམ་སོང་མཚམས། ཆུ་སྟག་ ༡༨༤༢ དབྱར་སྟོད་མཧཱ་ར…ཛཱ་གུ་ལབ་སེང་གིས་དེ་ཕྱང་ཏ་རི་ཅན་དང་། ཝ་ཛིར་ར་ཏུན་གྱི་འོག་ལ་དམག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་…དང་། ཌོག་རའི་དམག་མི་དང་བསྡེབས་ནས་གློ་བུར་ལྷ་མ་རར་མཚན་འགོ་བས་ཁྱུས་ཏེ་བོད་…དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བཏང་། མདའ་དཔོན་ཟུར་ཁང་དང་། ཕེལ་བཞི། དམག་ཕྱིར་ས་…དྲུག་ཅུ་སྐོར་གཞོན་འབྱུངས་ཤུས་ཏེ་སྐྱེལ་རྒྱལ་ས་ར་འཕྲིད་ཕྱིན་[11]པ་རེད།

དེར་བཀའ་བློན་དཔལ་ལྷུན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ལ་དྭགས་སྐྱེལ་ལ་འཁོར་ཏེ་དེ་ཕྱན་ཏ…རི་ཅན་དང་ཐུག་ནས་ལབ་སེང་སླ་ངས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཛོག་རྒྱུར་གཉིས་མོས…མཐུན་པའི་གྲོས་ཆོད་ནང་། བོད་དམག་ཇི་ཡོད་ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་འཐེན་རྒྱུ། ཕན་ཚུན…གཉིས་ཀས་འཛིན་བཟུངས་བྱས་པའི་དམག་གི་བཙོན་པ་རང་ཡུལ་སོ་སོར་ལོག་འདེད་ཡོད་པ…ཚང་མ་ལམ་སེང་དུ་ཁས་དང་བཅས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱུ། རྗེས་སུ་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ…འཛོམས་ཏེ་ཚིགས་ཡིག་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་ལ་ཐག་ཆོད་བྱུང་སྟེ་ལ་དྭགས་པའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་མདའ…དཔོན་ཟུར་སྐྱེལ་གཉིས་དང་། དམག་མི་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་པ་དང་། བོད་པས་འཛུལ་པའི་ལ་དྭགས་བཀའ་བློན་གཉིས་དང་། སིག་དམག་གཙོ་ཆ་གཉིས་ཙམ་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཀྱང་། གསུམ་ཆ་ཙམ་བོད་པའི་སྐྱེས་དམན་དང་ཆང་ས་རྒྱབ་ནས་སྐྱོ་ཁ་ཡར་ལུས་དང་། འབྱོངས་རྒྱུས། ཟངས

[10] ས་དེར་དེང་དུས་ཞུ་བར་ཟེར།

[11] ལ་དྭགས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་མདའ་དཔོན་གསུམ་འཛུལ་པ་དང་། ཤག་མདའ་དཔོན་འཕྲིད་པ་ཞི་སྐབས་མཇལ་འཛོམས་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་གིས་ཕྱག་ལས་ཡོད་པ་བཞིན་ཏེ་དང་པོའི་རྒྱལ་པ་རེད་ཅེས་གསལ་འདུག་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆར་དེའི་སྐོར་གསལ་པ་གང་ཡང་མི་འདུག །

རི་ཞུལ་དུ་གཞིས་ཆགས་བྱས་ཏེ་བསྡད་ནས་ཁོ་ཚོས་མངར་ཁམ་དང་། ཀུ་ཤུ། ཆུ་རྒྱུན་འབྲུམ་སོགས་མང་པོ་འདེབས་ལས་བྱས་པ་དང་། ཤིག་གི་མི་ རྒྱུད་ཀྱང་སྒོ་ཁ་འཚོགས་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད།

དམག་རྒྱབ་བཀའ་བློན་དཔལ་ལྷུན་དང་། མདའ་དཔོན་ཟུར་ཁང་པ། སྤྱི་ལོ་བཞི་བ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འབྱོར་ཏེ་དམག་རྒྱབ་བཀའ་བློན་ལ་གཟིགས་གསོལ་ཆེ་ བསྟོད་དང་། མདའ་དཔོན་ཟུར་ཁང་ལ་བཀའ་བློན་ཐའི་ཇིའི་གནས་སྤར་བཅས་ཕུལ་ཡང་། གཙང་མདའ་སྤྱིལ་བཞི་བར་བདག་རྐྱེན་གནང་མི་འདུག་པ་གནང་དོན་ཇི་ཡིན་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་གང་ཡང་མ་གསལ་ཞིང་། དེ་འཕྲལ་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པའི་ཕྲུག་རིགས་སུ། གཙང་མདའ་སྤྱིལ་བཞི་བ། ལས་གྱུར་རྗེ་ཕྲུག་གསར་བྱུང་། ཉི་ཤར་བླམ་ཡེ་ཤེས་བཅས་ལ་དྭགས་ཞི་དོན་མཇུག་འཁྱུན་གཅོད་པར་ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ་དོ་ལས་སྐྱིལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་ཤིག་པོད་གཉིས་ལ་དྭགས་པའི་སྐོར་ཕན་ཚུན་ཞི་འགྲོས་གནང་བའི་སླད་པོར་ཤིག་ཕྱོགས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་མནའ་ཚིག་གི་ཚོད་དོན་བཞག་པ་ག་ཤམ་གསལ།

བཟང་འགྲིགས་འགྲིགས་པ་ལེ་རི། ཉལ་པ་འཛིའི། ཨབ་པ་རན་ལེ་རི་ མཧཱ་རཱ་ཛ། ལྷ་སའི་བླ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ཚབ་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དང་། ཞིབ་གཅོད་མདའ་དཔོན་སྤྱིལ་བཞི་བ། ཁ་རྒྱུར་ཤཱག ། སྤྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཇིན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ལ་ལ་སྦྱོ་ལན་དང་། སྐད་བསྒྱུར་ཨ་མིར་ཤ་བཅས་ལ་དྭགས་ལ་བསླེབས་ནས་མཉམ་པོར་བསྡད་དེ་བཟང་འགྲིགས་ཀྱི་གྲོས་བྱས་པར། ཕྱོང་ཕན་ཚུན་དམག་འཁྲུག་འཐབ་འཛིངས་ཟིང་ཆ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འགོག་འཛིན་མེད་པར་བཞག ། སེམས་ལ་ངན་པ་མེད་པ་བྱས། རྒྱལ་པོ་ཕན་ཚུན་གཉིས་འཆམ་པོ་ཇི་སྲིད་བར་སྡོད་པ་བྱས། མཧཱ་རཱ་ཛ། ལེ་རི། སྐུ་ཁབ་སེད་དང་། ཤི་རི་གུ་རུ་ལྷ་སའི་བླ་མ་དཔོན་པོ་གཉིས་བཟང་འགྲིགས་མཐུན་པོ་རྒྱུང་སོང་། ལ་དྭགས་སོ་སོའི་ཡུང་པ་འདི་ས་མཚམས་ནས་སོ་སོ་རང་གི་བདག་པོ་སྤྱོད་ནས་པར་དབྱ་

ཆུར་དགུ་མེད་པ་འཆམས་པོ་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ། ཤི་རི་མཧཱ་ར་ཛ་ས་ཧེབ་ནས་དཀོན་མཆོག་དཔང་པོར་བཞག་་པར་འགྱུར་བ་མེད། ལ་དྭགས་རྒྱལ་པོ་མཆེད་གཉིས་དང་། རྒྱལ་མོ་བཅས་ལ་དྭགས་ཕྱུག་འབྱོར་བརྟན་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་གི་བཟོས་སྒོ་སྐོར་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་རྒྱུ། ལྷ་སར་༧སྐྱབས་མགོན་རྗེ་བོད་ལ་ལ་དྭགས་ནས་ལོ་ཕྱག་སྔ་མ་ནང་བཞིན་ལོ་ལྟར་ཞ་ཆག་མེད་པ་འབུལ་རྒྱུ་དང་། འདི་ལ་ཤི་རི་མཧཱ་ར་ཛ་ས་ཧེབ་ནས་བཀག་འགོག་མི་བྱེད། ༢ དང་། ལེན་སྔ་མ་ལྟར་ལོ་ལྟར་གཏོང་རྒྱུ། གཞུང་ཚོང་པར་ལ་དྭགས་ནས་ཏ་ཁལ་སྒྲིགས་ཆ་དང་། ལ་དྭ་ཀོ་ཕྱག་པར་བོད་གཞུང་མི་སེར་ནས་ཏ་ཁལ་སྒྲིགས་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་ཕན་ཚུན་ནས་སྔ་མ་ནང་བཞིན་བྱེད་རྒྱུ། ལ་དྭགས་པ་ནས་གཞུང་ས་ཐོག་ལ་རྫིང་་ཤིག་བྱེད་རྒྱུ་མི་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་དཔང་བཞག་ཡིན། ཤི་རི་མཧཱ་ར་ཛ་ས་ཧེབ་དང་། ལྷ་སའི་བླ་མ་དཔོན་པོ་ཁང་པ་གཅིག་ལྟ་བུའི་ཉེ་པོ་བྱས་པའི་བར་ལ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་བཞུགས་ཡོད། ལོ་སྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་འགྲོ་བའི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཨ་སུ་ཛ་ལ་བཞག་་པའི་ཡིག་དེབ། ཞེས་བོད་ཡིག་དང་ཁ་ཆེའི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་ལ་ཕྱོགས་ཧོར་དཔ་རྗེ་ཡོན། སྡེ་ཚ་ཨེ་མིར་བཅས་བཞིའི་ལག་རྟགས་འཁོད་པ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཤམ་བྷ་ཏ་ (Sambhat) ཞེས་པའི་ལོ་ ༡༥༠༠ ཨ་སུ་ཛ་ (Assuj) ཞེས་པའི་ཟླ་བའི་ཚེས་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ ༡༥༨༣ ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་དྲུག་འཁེལ་གྱི་ཡོད་འདུག །

བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ནས། ལ་སིང་སྐུ་ཚབ་ལ་གནང་བའི་མཐའ་ཚིག་གི་…ཆོད་དོན་བཞག་་པ་འདི་ལྟར། ལྷ་སའི་དཔོན་པོ་དང་མཉམ་དུ། ཤི་རི་མཧཱ་ར་ཛ་ས་ཧེབ། སྐུ་ཞབས་སིང་དང་བཟང་འགྲིགས་པ། ཆུ་སྟག་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ལྷ་སའི་སྐུ་ཚབ་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པ་དང་། ཞིབ་གཅོད་མདའ་དཔོན་སྤྱི་ལ་བཞི་བ། ཤི་རི་ར་ཛ་ས་ཧེབ་ཀྱི་མི། རྗེ་ཡོན་ཏ་རི་རྩ་ས་ཧེབ། ཡི་ཛིར་ར་ར་ཐུ་ནས་ཧེབ་བཅས་མཉམ་པོར་བསྡད། ཉེ་པོ་བྱས་པ་སྒྲིག་ནས་བྱས་པ་ཡིན། ཁ་དན་བྱས། དཀོན་མཆོག་དཔང་པོར་བཞག །རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལ་བཟང་འགྲིགས་དྲང་པོ་…

བྲུས་པ། མི་རིང་རྫ་ས་ཆེབ་དང་། ལྷ་སའི་དཔོན་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་འགྲིགས་པོ་བྱུང་བ་ཡིན། ཡང་བསྐྱར་བཟང་འགྲིགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་བྱས་པ་སེམས་བཟང་པོ་བྱས་ནས་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་དཔང་ལ་བཞག་ ནས་ཡི་གེ་སྤྲད་པ་ཡིན། ལ་དྭགས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྔ་མ་ནང་ལྟར་དང་། ལྷ་སའི་ས་མཚམས་སྔ་མ་ནང་ལྟར་རང་རང་བདག་པོ་བྱས། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་མི་སྐྱེལ། ཇ་དང་། ལེ་ན་གཏོང་རྒྱ་ལ་དྭགས་ཀྱི་ལམ་སྔ་མ་ནང་ལྟར་གཏོང་རྒྱུ་འདི་ལ་ཡབ་རྒྱ་གླིང་རྒྱ་མེད། ལ་དྭགས་ཀྱི་ཚོང་པ་འགྲོ་མི་ལ་གནོད་པ་མི་སྐྱེལ། ང་ཚོའི་ལུང་པའི་མི་ཁྱེད་ཚོའི་ལུང་པར་སླེབས་ན་བདག་པོ་མི་བྱེད། མི་རིང་རྫ་ས་ཆེབ་དང་། ལྷ་སའི་སྐུ་ཚབ་བར་ལ་སྔར་ཕན་གྱི་ལས་ཀ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་སེམས་ལ་མ་བཞག་ པར་བསྐྱར་བཞག །དེ་རིང་བཟང་འགྲིགས་དྲང་པོ་བྱུང་སོང་། རྟག་པར་འདི་ལ་གནས་ཡོད། དང་པོ་ནས་རྒྱུན་རིང་པོའི་བར་འདི་ནང་ལྟར་བྱེད། བར་ལ་དཀོན་མཆོག་བཞག་ནས་རྒྱུན་རིང་པོ་ཐུས་ཆོག །ཡང་བསྐྱར། གདངས་ཏྲེ་ཤི མཚོ་མ་ཕམ། ཡོ་ཆགས་རྡོ་པོ་དཔང་པོར་བཞག་ པའི་རྟགས་ཐེལ།

ཞེས་པ་ཞིག་གནང་འདུག །ལ་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆེད་གཉིས་དང་། རྒྱལ་མོ་བཅས་བོད་ནས་ལ་དྭགས་སུ་རང་འཛུགས་ཕྱིར་འཁོར་བྱུང་རྗེ་ས་སྐྱོད་བློན་འབངས་ནས་སྤྱང་ཐངས་ཞུ་རྒྱུའི་བོད་གཞུང་ལ་མནའ་ཁག་ཕུལ་བ་གཤམ་གསལ། ཆུ་སྟག་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༣༠ ལ། ལྷ་མིའི་གཙུག་རྒྱན་༢བོང་ས་མཆོད་ཡོན་ལྷན་རྒྱས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ། བདག་མིང་རྟགས་ཁུངས་གཤམ་གསལ་ནས་བློས་བླངས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་གན་ཚིག་གཙང་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ། སྔོན་ལ་དྭགས་ས་སྐྱོད་ནས་གཞུང་ས་ཆེན་པོར་ལོ་ཕྱག་རྟེན་ཆས་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་སྔར་སྲོལ་བཞིན་ལོ་ལྟར་ཞ་ཆག་མེད་པ་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རང་རང་གི་ས་མཚམས་ལ་བདག་འཛིན་སྐྱོང་བཀག་འཁྲུགས་ཟོར་མེད་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་དཀོན་མཆོག་དཔང་བཞག་གི་ རྟགས་ཕུལ་བ་ལ་དྭགས་ས་སྐྱོད་པའི་རྟགས་ཐེལ། ལམ་བྱེད་སྡེ་མང་སྤྱིའི་........

[12] ཧྲགས། ཞེས་ཐེའུ་དམར་ནག་འཁོད་པའི་གནས་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་འབྱུལ་ལམ་ཐུས་འདུག །ལ་དྭགས་དང་བོད་ཀྱི་ཞི་ཆིངས་དེའི་སྐོར་ལ། རི་ཅར་སན་ (H. Richardson) གྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ Tibet & its History ཞེས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༧ ནང་ཆིངས་ཡིག་གི་རྩ་ [13] འཛུགས་བྱེད་མཁན་ཚོ་དམག་བཙན་ལ་སྤྱོད་སྐབས་ཆེད་དོན་བཞག ... པ་རེད། དེ་མ་བསྒྲུབས་བར་ལྷ་སར་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་མཐོང་ཡག་མི་འདུག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ། བོད་དུ་ཞིབ་ཆ་བརྗོད་བཞིན་པ་ལྟར། མདའ་དཔོན་ཐུར་ཁང་པ་དང་། སྤྱི་བཞི་གཉིས་དམག་བཙན་ལ་ཡོད་སྐབས་མདའ་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། བར་ཆིངས་ལྷུང་སྟེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཅར་ནས་ཐུར་ཁང་ལ་བཀའ་བློན་ཐའི... ཇིའི་གོ་གནས་དང་སྤྱི་བཞིར་ཞིབ་གཅོད་མདའ་དཔོན་གྱི་ལས་འགན་དང་བཅས་སྐྱར་ལ་དྭགས་སུ་ཆེད་མངགས་ཆིངས་དོན་དུ་འགྱོར་ཏེ་ཆིངས་བྲུལ་པར་བརྟེན་ཆིངས་ཡིག་ནང་བཀའ་བློན་ཐུར་ཁང་དང་། ཞིབ་གཅོད་མདའ་དཔོན་སྤྱི་བཞི་ཞེས་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་རང་ནས་དམག་བཙན་དུ་ཡོད་སྐབས་ཆིངས་བྲུལ་པ་མིན་པའི་ར་སྤྲོད་གསལ་པོ་ཡོད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་མདའ་དཔོན་ཚོ་ལ་དྭགས་པས་འཛུམ་ཏེ་ཟླ་བ་ལྔ་དྲུག་ནང་ཆིངས་འཛོག ... བྲུལ་པར་དུས་ཚོད་འདི་སྔ་ཕྱུར་ཤས་ཤས་འཁོར་དཀའ་བས་རྒྱུ་ཟད་དགོས་པ་སྐྱེལ་གཞི་ཞིག་ཀྱང་འདུག་གོ །

དབུས་མདའ་དཔོན་བ་ཤོད་སྐྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ར་ཡང་དམག་དོན་བྱུས་རྗེས་སུ་བཀའ་བློན་གྱི་གོ་གནས་སྩལ་བཞིན། རྒྱ་ལོ་ ༡༨༤༢ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ལྷ་ལྡན་ཤ་གཞིའི...

[12] ཤོང་གི་མཛད་[illegible] གཞུང་བོད་གཞུང་[illegible] ཡིག་ཆ་[illegible] ... མེད་ཀྱང་། ཨེ་ཆི་སན་...
Aitchison [illegible] (Vol. XIV, p. 15.)
[illegible]
[illegible]
[illegible] ... ཡིན།

ཐང་དུ་གཞུང་གཞན་ནས་དམག་སྤྱོད་གསོལ་རས་ཐོག །དམག་རྒྱ་བ་བཀའ་བློན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་པོ་དང་། རྗེན་དུ་གཟིགས་འཕར་གནང་བ་བཀའ་བློན་ཐའི་ཇི་ཐུར་ཁང་པ། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་སྒྲ། ལས་ཁྲ་ཚབ་ལ་ཁྲུ་དགའ་བདག་ཆེན་ཡང་དག་པ་གཞན་པ་དང་། རྫོང་ཕྱི་མེང་གསོད་མི་ཡ་སོར་མིག་དམར་… རྒྱུད་ཚབ་ལ་ཤུན་ཁུལ་བཟང་མོ་རྒྱ་མཚོ་གཞུང་དམག་ཁང་གཅིག་གི་ལ་རྟེན་འཁྲི་མེད་གཙང་འཛུགས་སུ་གསོལ་ཞུ་འདུག[༡༢] །

ཤིང་འབྲུག་ལོ་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་རྨར་ཁམས་དང་། ས་གནས་ཁུལ་སྤྱི་ཞིབ་གཙོད་དུ་ཐོན་ཞིང་། ལོ་འདིར་ཁམས་ཁ (ཙམ་ཏ) རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་… རྩད་གཅོད་གདན་ཞུར་ཁམས་ཁ (ཙམ་ཏ) རྒྱལ་ཁབ་བཞིའི་མི་སྣ་དང་། ཐོར་ཆོད་རྒྱལ་བཙུན་སོ་བྲ… སྤྱི་འཁྲུལ་ལྟོས་ཆེ་བ་འཁོར། གླ་མ་བདུན་པའི་ནང་སྲིད་སྐྱོང་ཚེ་སྨོན་གླིང་ནོ་མི་ཧན་དགའ་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཚོ་ནས་བོད་རྗེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་བསྐྱངས་རྗེས… ཕྱག་ལས་མཛད་ཕྱོགས་བསྒྲིམ་ཞིའི་འཁའ-ཤས་ཆེན་གྱིས་ཁྲིམས་ལམ་བབ་ཅིང་། ལྷ་ཐུང་འཛིན་དབང་གཞུང་བཞེས་གནང་། ཀུ་གོང་ས་མཆོག་སྐུ་ཞབས་རེ་ཞིག་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འཁའ་ཀུན་གཟིགས་… པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་གནང་དགོས་བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཞུ་སོལ་ལྟར་གླ་མ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་དུག་ཉིན་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འཁའ་བཞེས་འདུག །

སྐབས་དེར་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཐུ་རྟ་ལ་གཞུང་ནས་སྒོ་རྒྱ་ཐེལ… སྔོན་གནང་སྟེ… སྲིད་ཐུར་ཆོས་རྫུར་བཞུགས་སུ་བཅུག །ཕྱག་མཛོད་རྫོང་ལག་ལྟག་གསེར་བ་གསལ་དུ་དོན་དམ་བཙོན་… འཇུག་ཐོག་ཚ་འདྲི་བཀྲང་བ་དང་། ཉིན་གཅིག་ཁ་བས་པད་རྣམས་ཚེ་གླིང་ཆོས་རྫར་ཡིག་ཞིབ་གནང་བར་ཕེབས་སྐབས། སེར་སྨད་གྲྭ་ཤར་མང་པོ་ཞིག་གློ་བུར་ཡོང་སྟེ་ཁ་བས་པད་ཐུར་ཁང་པ་དང་། སྤྱི་ཁང་ལྷུགས་སྒྲོང་བར་བཏུངས་བརྙོག་བྱས་མ-ཤེས་ཉིན་ཤས་བཀའ་ཤག་ལྷན་ཚོགས་མ་ཐུབ་པ་དང་།

༡༢ རྒྱང་བོད་དོན་ཁྲུམ་རྗེང་གི་ཡིག་ཚའི་ཚོང་ལ་ཁུལ་ཉམས་པར་བཟུ་ཤིས་ཁང་གསར་བའི་གཙུ་གི་ཞེས་པའི་དེབ་རྒྱུར་འདང་གསལ།

སྲིད་ཞུར་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སེ་རྟར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཁྱེན་བརྒྱུད་མཛོ་···མོལ་ཐྲལ་ཆེན། གཞུང་གནས་ནས་སེ་རར་དཔུང་འཇུག་གནང་ཚོལ་ལྷ་སྟོད་མན་ཛུའི་ལམ་བབ་ཀུང་ཏུ་ཞིབ་ནས་ཀྱང་སྲིད་སྐྱོང་ལ···མ་དགའ་ཞེ་འཛིན་ཡོད་སྐབས་དགྲ་མིས་བསད་པའི་མགོ་ལག་ཐོབ་རེས་ལམ་བན་གྱི་ལས་ཐམ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར···ཞུས་ཏེ་དམག་རྒྱབ་ལ་སློག་གློག་བཏང་སྲིད་རྒྱུའི་ངར་དང་ཕྲམ་པ་གདན་ས་གསུམ་དང་། ཕྱིན་བདག་ཁག་གནས་པར་གཞེས་བཀའ་མོལ་ཞུས་པར་བརྟེན་དཔུང་འཇུག་ཐལ་ཆར་མ་ཐུར་ཙམ་བྱུང་ཞིང་། ཞུར་ཡང་ཞབས་པད་སྐབས་དེ་རང་ལ་སྨིན་མ་བྱུང་ཡང་། དེ···གཞིར་སྒྱུར་བཀའ་ཤག་ཏུ་བང་ཕེབས་མ་ཐུབ་པར་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པ་རེད།[༡༤]

སྲིད་སྐྱོང་ཁྲི་ལམ་པ་བཏང་དགོས་དོན་༸རྒྱལ་བའི་གསུང་རྣམ་ནང་ཞུར་ཙམ་མ···གསལ་ལེ་ཡང་། ཡིག་ཆ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་འདུག་པ། རྒྱན་གཅིག་ནི། གཞིས་རྩེ་རྫོང་འོག་ཞོལ་ཤར་བའི་མི་རྩེ་བཀྲས་ལྷུན་གྱི་ཞེ་འཆང་རྟིང་པ་དགྲ་འདུལ་ཟེར་བ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དང་མ་འགྲིགས་པས་གཞུང་ལ་སྐྱབས་ཞུས་ཕྱུར་སྲིད་སྐྱོང་ནས་ལྷ་ལྡན་ཁྲིམས་གཟིགས་ཁང་གི་ཁང་···གཉེར་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང་། ཡང་བཀྲས་ལྷུན་ནོར་བུ་བྲང་ཁང་པའི་མགྲོན་གཉེར་བླ་བྲང་ལ···རྒྱབ་ལྟོས་ཀྱིས་ཕྱིན་པ་གཞུང་གིས་ཞབས་སྡོད་དང་། དྲུང་ཡིག་ཆེ་བ་མཁན་པོའི་རིམ་གནས་སྐྱལ་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གཞུང་བླའི་དབར་རྩོད་གླེང་ཡོད་སྟབས། བླ་བྲང་ནས་ངོ་ཆང་པ་དང་། མགྲོན་གཉེར···སྨན་རི་བ[༡༥]་གཉིས་ལ་ཉེ་རྟིང་དགྲ་འདུལ་འཛིན་བཟུང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། འཛིན་བཟུང་མ་ཐུབ་སོང་སྲིད་སྐྱོང་ལ་བབས་སེལ་སྙན་ཞུ་ཞུ་བར་བཅར་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱང་། དེ་ཉིན་ཚེ་སྨིན་གླིང་གི་འཆམ་དང་ཐུག་པས་༸སྐྱབས་ཞུ་འབུལ་ཕུལ་མ་ཐུབ་སོང་། ལྷགས་སྒང་ ༡༨༠༧ ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་ཉེར་དགུ་ཉིན་རྫོང་པ་དང་། མགྲོན་སྨན་རི་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་ཐུག་མཚམས་པའི་མི་སུམ་ཅུ་སྐོར་འཁྲིད་དེ

༡༤ ཤིང་འབྲུག་བཀའ་ཤག་མགྲོན་དེབ་ཁུངས་གསལ་མེ་འདོད།

༡༥ འདི་སྐབས་སྐྱིད་སྨན་རི་བ་ཀུ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡིན།

ཁྲིམས་གཟིགས་ཁང་ནང་འཚང་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ལྡེ་གཉེར་དགྲ་འདུལ་འདོན་འགྲུབ་ཐེད་རྩོལ་བྱས་པའི་སྐོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྲིད་སྐྱོང་གཉིས་གསུང་རྩོད་ཐུག་རྩེ་སྒྲིག་དང་ནན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་དེས་རྐྱེན་ཞིག་གཏན་གཏན་བྱས་འདུག་ཅེས།[16] ཡང་། མེ་ཡོས་ ༡༩༢༧ ལོ་ཟླའི་རྗེ་མགོན་པོ་དང་། གཞུང་ཞབས་སློག་ཕྲེང་ཚེ་བརྟན་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་སྐྱིད་ཕུག་གིས་གཞུང་སའི་དཀར་དཔྱད་ཁྲ་མང་སློག་གི་བླ་དང་ལེན་མ་ཞུས་ཁར། ལྷ་སྡེད་མནྟྲིའི་ལམ་བན་ཀུང་ཏུ་ཞིབ་ནས་སློག་གྱིའི་རྒྱབ་བྱས་རྐྱེན་སློག་གི་འཕྲུ་བཟུང་དུ་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཁག་དང་། གཟིམ་ཆུང་པ་ཞེར་བའི་དམག་མི་ཁག་བཤྩད་སྐབས་སློག་གི་རྡོ་གཡོག་ནས་འཐབས་ཕྱིན་ཕོག་གིས་མི་མང་དང་། མདའ་སོགས་འཕངས་ཏེ་མི་འགྲོ་འགའ་ཤས་བསད་རྨས་བཏང་བ་ཞིག་སྐར་འཕྲུ་བཟུང་གྱིས་ཁྲིམས་གནོད་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་སོང་བ་གནང་བར་མནྟྲིའི་ལམ་བན་སློ་ཁ་མ་རྫོགས་པ་ཡོད་པ[17]དང་། ཚོགས་གཅིག་ནས། ལྷུང་སྐྱ་རྡོ་ཐོག་ཁྲའི་མཆོག་ཐུལ་འབྲས་སྤུངས་སུ་སློབ་གཉེར་ལ་བཞུགས་རིང་ཐབ་རྟེན་དུ་གཞུང་གཞིས་དམིགས་འཛུགས་ཞུ་གནང་མཛད་པ་ཕྱིད་སྐྱོང་ནས་གཞུང་བསམ་ལྷ་ཁྱུས་མཁྱེན་ཀྱི་བརྒྱུད་གནང་བར་རྒྱུ་ཚོགས་རྣམས་འདོད་བློ་ཁེངས་པ། ཚོགས་གཞན་གཅིག་ནི། ༧རྒྱལ་དབང་བཅུ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་དོན་སྒྲི་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་མ་གནང་ཡང་། རྒྱ་བོད་ཚང་མ་འདོད་པ་རྫོགས་སྐྱད་དམ། འཕྲུལ་སྣང་ངོ་སོ་ཐོན་ཕྱད་སོགས་ཧི་ལྟར་ཡང་། གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་བྱས་ཚུལ་ཡོངས་བསྒྲགས་གནང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱ་ནང་ལམ་བཞུགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་ད་ལམ་༧རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གཅིག་པ་ཆེན་པོ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་གནང་དགོས་ཆུང་ནས་གཞུང་ཞབས་དང་། བོད་མི་བསམ་ཡོད་ཚང་མ་བློ་ཡམ་ཚད་མེད་དང་ཡོད་པས། ད་ལན་མཛད་འཛོལ་བྲ་མོར་སྐབས་འཚོལ་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་མཚན་གནས་དབྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བླ་བྲང་འཛིན་དབང་གཞུང་བཞེས་གནང་དགོས་ཆུང་འདུག་པ་ལས། ཇོ་བའི་བོད་རང་དབང་རང་ལ་བཞག་ཐབས

༡༦ རྫོང་གི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ༡༧ བཀའ་ཤག་མཛོད་དེབ།

དང་། མན་ཧྲུ་ཝམ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མཚོན་པ་ཡིན་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཡོན་ལམ། རང་ཡུལ་ནང་རྒྱ་···
མིའི་སྲིད་དོན་གྱི་ནུས་ཤུགས་མི་སྤེལ་བས་པའི་ཐབས་ཇུས་··· སྒྲོ་གང་མནས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་
འདུག་པར་བརྟེན་རྗེས་སུ་༧རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་བླ་བྲང་གི་འཛིན་དབང་ལྟར་
གསོར་འཆུང་ཐབས་ལ་རེམ་པས་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་རེད།།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་བཀའ་བློ་བ་དགུའི་
རིང་གནང་སྟེ་འཕྲུལ་རྟེན་རྗེ་དྲུང་མ་ལེགས་ཀྱང་། ཕྱིར་སྔོན་དགོངས་སུ་གནང་སྟེ་དེ་འཕྲུལ་བཀའ་···
ཤག་དང་། གཞུང་ཞབས་ཚེ་ཁག། བོད་ལྟོངས་ཚོགས་འདུ་ཚང་མའི་སྤྱི་མོས་ལྟར་རྭ་སྒྲེང་ཡབ་
ཊེ་ཧྲུ་ཐོག་ཏུ་དགའ་དང་བཟང་གྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་བཀའ་ཕུལ་བར་
ཀུན་གཟིགས་མཆོག་ནས་སྲིད་ཁུར་ཐོབ་སྤྲོད་གནང་སྟེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་···
དང་། རྭ་སྒྲེང་ཡབ་ཊེ་ཧྲུ་ཐོག་ཏུ་ནས་ཤིང་ལུག ༡༩༥༥ ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན་···
སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས།

༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་རབ་བཞེས་མཁན་པོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་
ཀྱིས་མེ་ཏྲ་ ༡༩༠༨ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༧ཤེ་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག
རབ་བྱུང་གི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས། ལོ་འདིར་རྒྱལ་རྗེ་དང་། པཎ་མ་ཡུལ་ལ་མི་ཞིབ་གཏོང་···
བསྐོ་སྒྲུལ་གྱིས་གཞུང་རྒྱུགས་ཁྲལ་ཚོམ་རྙིང་པའི་ཐམ་ཐག་དངོས་འབྲེལ་ནམས་སྐོར་ཚོགས་ཁག
སྤྱང་སྐྱེ་པེའི་འདོན་ཀླུ་ཕྱུ་བུར་ཐོན་སྒྲིག་དང་། ས་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་པར་མཐོང་འཕྲོལ་འབྱིན་བརྗོད་པ
ནམས་ལ་ཏང་གཞུང་གསར་བཀོད་སོགས་གནང་སྟེ་མི་ལུག་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་ཐོས་ཡང་ལམ···
ཁུངས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་མ་དེབ་དེ་བཞིན་གཙང་འབེབ་གནང་། དེའི་ལོ་ཕྱི་མར་ཞབས་པད་
བ་ཤད་སྐུ་བཙོད་ལམ་བྲག་གཡབ་བླ་མཆེ་རྒྱང་ཞྭོས་པའི་ཞིབ་གཅོད་དང་། རྒྱང་
ཁམས། ས་དགུ། པོ་རྗེ་སོགས་ལ་ས་མི·····································

ཞིའི[༡༤]་གཅོད་དང་། ཞབས་པད་གསར་རྒྱུད་པ་མདའ་རིམ་ཕྱོགས་སུ་ལ་སེང་དཔུང་འཇུག་… སྐབས་མི་སེར་འཁོར་ཆེན་སོང་། རིགས་རྣམས་ལ་ཁྲུ་འབྲི་ཁྲུངས་འཇུག་སོགས་ཞིབ་གཅོད་དུ་ཐོན།

ས་ཕྲེ་ ༡༩༥༨ ལོར་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་དབུ་གཡབ་གཉིས་… རྒྱང་གསར་རྒྱག་གནང་སྟེ། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནས་གཉིས་རྒྱང་ཆབ་…བཞུགས་རྗེས་འབྲེལ་ཆོས་རྣའི་… ནང་གར་པ་རྣམས་ནས་གར་རོལ་སྟོད་འཇོའི་གཟིགས་མོ་ཁྲབ་སྟོན་ཞུས། འདི་ནི་ནོར་གླིང་དུ་ཟློས་སྟོན་གཟིགས་མོའི་སྲོལ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནས་བརྒྱུད་དེ་རྒྱུན་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ལྟར་ཟློས་སྟོན་ཞེས་ཟློས་གར་ལྷ་མོ་བ་རྣམས་དང་། སྐབས་རེ་མི་ཏྲ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་སློང་[༡༥]་ལྡོངས་… སྐབས་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་དུ་ཕེབས་རྒྱུས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྲོལ་འཛུགས་མཛད་དེ་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐར་པའི་ས་བོན་འགོད་པའི་ཐབས་… རྩལ་བླུན་མེད་པ་འདུ་མཛད།

ལྕགས་ཕག ༡༩༥༩ ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ནས་༧རྒྱལ་བ་དབང་མཆོག་ནོར་གླིང་ཆབ་བཞེས་སུ་ཐེབས་པ་ཕྱུར་པན་ཞབས་པད་སོགས་ཞབས་གྲལ་གྲངས་བཅད་བདུན་ཕྲག་རེ་རེ་… འཁོར་གནང་ཡང་། འདི་ལོ་ནས་དབྱར་ཐོག་རིང་རྟག་བཞུགས་གནང་བ་ཤིས་བཀའ་སློབ་གཅིག། ཕྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ། གསོལ་གཉེར་མཆོད་གསུམ། མཁན་སྐྱེ་ཆེ་ཁ་གཅིག །སྐུ་ཞང་། དྲུང་

[༡༤] ཐུག་གཡབ་ཆེ་ཚང་ཏོ་ཐོག་ཏུ་ནོ་མི་ཏྲ་ནི་བཟང་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྟེང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་། རྒྱང་ཚང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གཉིས་ཕྱག་ནང་མ་ཀ་བཞི་པའི་ཆེན་ཁྲིམས་ཞབས་ལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཏེ་ཐབས་རིང་ཆེ་ཚོམ་བྱུང་ཡང་། ལྷས་ལ་བཀོད་བྱེད་པ་ཆབ་མདོ་མཛོད་རྒྱང་གྲྭ་ཚང་ཞབས་ཕྱིས་དང་། དེ་དགེ་གཉེར་ཆེན་རྒྱང་དཀར་དགེ་ལེགས་གཉིས་ལ་བསྐོས་བཞེད་ཀྱིས་མཐུན་མཆེད་ཚབ་གཞིས་གང་བཟང་ཏེ་མི་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་བཞིན་ཚབ་ཞེས་གནང་བར་སོང་གནས་ཐུགས་དགུག །

[༡༥] སློང་ཟློས་ཞེས་པའི་དོན་གསོང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའམ། དཔུང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུ་བཅའ་བའི་སྐྱོང་བ་རྣམས་དགག་པ་ཆེ་རྒྱས་ཏེ་སྐུལ་བར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གང་སེམས།

ཚེ་གཉིས། རྩེ་ཐུག །མགྲིན་གཉེར་བཞི། རྩེ་གཟིམ་འཕགས་གཅིག་དང་། ལོ་རྟུག གཉེར་ཚང་། ཞོལ་གཉེར། ཡིག་ཚང་ལས་ཕྱུ། རྩེ་དྲུང་དཀྱུས་མ་ཁ་ཤས། གསོལ་ཐབ་པ། རྣམ་སྒྲ་དབུ་མཛད་དང་གསུང་བཤད་བ་བཅུ་གཉིས་བཅས་གནས་སྡོད་དང་། དེ་ཕྱིར་རྩེ་ཤོད་ཀྱི་ལས་ཚན་དང་། དྲུང་འཁོར་བ་རྣམས་དྲུང་དར་བཅར་བ་ལས། རྩེ་ཤོད་ལས་ཁུངས་སོགས་རང་འབྲེལ་ལས་དོན་ལ་བསྐྱོད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུས་དཔྱད་གནང་།

རྒྱ་ཧྲི་ ༡༩༥༡ དང་། རྒྱ་སྒྲུང་ ༡༩༥༢ སོ་སོར་ཕ་གོང་ལས་མཆོག་གདན་ས་གསུམ་ལ་གཞན་བསམ་དབུ་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲ་སྐོར་དང་། ལྷོ་ཁུལ་གནས་གཟིགས་སོགས་ལ་ཕེབས། ཞབས་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་བ་དང་། ཡས་ཟུར་གཙང་མ་ཡབ་ཡོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ། མི་དཔོན་ང་ཕོད་པ་བཅས་རྣམ་ཁམས་དང་། ཐག་གཡབ་ཁུལ་དུ་མི་ཞིབ་གཅོད་དུ་ཕེབས་ཤིང་། ལོ་འདིར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུར་ཕེབས་ཏེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས།

སྲིད་ཁུལ་གཞུང་ཚོང་སྐྱེལ་བཟང་འགྱུར་མེད་ལ་ལ་དྭ་ར་པས་རྟ་ཁལ་མ་བཏང་སྐོར། སྲིད་སྐར་དཔོན་ཚང་གི་རྩ་ཆབ་གཞུང་གཉེར་སྤྲེལ་པོ་དོན་གཅོད་དུ་ཆེད་མངགས་བསྐྱོད་དེ་འགྲེལ་མོལ་བགྲོས་པའི་གྲོས་ཆོད་དང་། ཧ་ཐོག་ཡོད། ལ་མཚམས་ཕྱིར་སློག་སྐོར། ཐན་དར། སྨ་ཤི་རམ་ཟེར་བཞས་སྤྲོད་པའི་ཡི་གེ་འདི་ལྟར། རྒྱ་སྒྲུང་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༠། གཞུང་ཚོང་སྐྱེལ་བཟང་འགྱུར་མེད་ལ་ཧ་འབོར་ཆུང་སྐྱོན་གྱིས་ལ་དྭགས་ནས་ཧ་དོས་ཕྱར་ལམ་མ་ཐུང་བར་བཏེན་སྐར་གཞུང་གཉེར་སྤྲེལ་པོ་ལ་མཚམས་ལར་རྒྱའི་དོན་གཅོད་དང་། སྡྭ་ར་ཆེད་འབྱོར་གྱིས་ལ་དྭགས་ཐན་དར། ལ་ཆེན། ཟླ་ཤི་རམ་དང་། བཀའ་བློན་རིག་འཛིན། བར་མི་སྐུ་སྐྱེར་ཞབས་གྲུས་ཡེ་ཤེས་དབང་རྒྱལ་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་འཕྲུན་ཚོད་ཐུས་པའི་ཕྱིན་ཆད་ཚོད་དོན་འདྲ་གཉིས་བཞག་པའི་དོན་རྡོར། གཞུང་ཚོང་པར་ལམ་གསལ་ཧ་དོས་རྣམས་ཕྱར་ལམ་གླེང་མེད་གཏོང་རྒྱུ་ཐུས་ཤིང་། ཕྱིན་ཆད་གཞུང་ཚོང་པ་མི་བབས་ཤེས་ལྡན་དག་རེས་བསྐོ་གཞག་མཛད་རྒྱུ་ཐའི་རྡེ་

ལྷན་རྒྱས་(སྨར་དཔོན་གཉིས་)ནས་གཞུང་ལས་སྟོན་སེང་མཛད་རྒྱུ་དང་། ལ་དྭགས་ལོ་ཕྱག་པ་ཡང་དམུས་མ་ཡིན་པའི་མི་བབས་ཞེས་ལྷན་གསར་བསྐོས་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུ་བྱས། ཚོང་དོན་བཞིན་གཞུང་ཚོང་།བག་ལ་ལ་དགས་སུ་སྤྱོད་གནས། དུ་ཐབ་གཡོག་དང་། ཡུལ་བབས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་སོགས་སྲུང་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩོལ་སྒོ···བྱེད་རྒྱུ། མངའ་རིས་སུ་འཁོར་པའི་ཇ་འབྱུ་དང་དང་། ཚ་བལ་རྣམས་སྲུང་ཁྲིམས་ལྟར་ལ་དྭགས་རང་ལ·····གཏོང་བ་མ་གཏོགས་ཕྱོགས་གཞན་ལ་མི་ཕྱུད་པའི་བཀོད་ཁྲབ་སྨར་དཔོན་ཐའི་ཇི་ལྷན་རྒྱས་ནས་མཛད་རྒྱུ། ལ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སྐོར། སྲུང་ཁྲིམས་ཅི་ཡིན་ལ་སོར་གནས་བྱས། སྤྱི་ཁྱབ་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་སྐོར། ད་ཐོག་པ་ནས་ཚ་བལ་བཀག་འདེམས་མི་བྱེད་པ་དང་། ལ་དྭགས་པ་ནས་རྩམ་འབྱུར་བཀག་མེད་ཀྱི་ཤོ་སྨམ། (སྒོ་ཁྲལ་)དང་། ཐང་གཞི་སོགས་ཆུར་ལམ་ཡུལ་སྤྱོལ་ཇི་ཡོད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་འགལ་མེད་བྱེད་རྒྱུ། དེང་རྒྱ་ཤེལ་མིའི་ཤོ་སྨམ་ཡང་སྲུང་ཁྲིམས་ཇི་ཡོད་ལ་ཆ་བཞག་བྱས་པ་ཡིན། དེང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་མི་ཁྱབ་ནས་སྨར་དཔོན་གྱི་ལམ་ཡིག་ཡོད་པའི་ཚོང་པ་དང་། དེང་ནས་ཐན་དར་གྱི་ལམ་ཡིག་ཡོད་པའི་ཚོང་པའི་རིགས་བཅས་ནས་སོ་སོའི་ཚོང་འཁོར་འཁོལ་དཔགས་ལ་གཞིགས་པའི་ཁྲིམས་ཕྱུགས་སུ་འཁོར་ཕྱག་ནང་ (མངལ་ཁུ) ཕྱུལ་རྟེ་ཤོ་སྨམ་ (སྒོ་ཁྲལ་) མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་བྱས། ལམ་ཡིག་མེད་རིགས་ལ་པན་ཚུན་གཉིས་ཀར་ལྔ་བཅུ་འབེབས་ཀྱི···ཤོ་གམ་ (བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུའི་སྒོ་ཁྲལ་) ལེན་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། སོ་སོའི་འཛིན་དབང་ལས་རྒྱ་གང···ཅི་ལ་དགས་རྒྱལ་པོའི་དུས་ལ་ཆ་བཞག་གི་ཐག་ཆོད་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་པན་ཚུན་ལས་རྒྱུའི་དོན···གཏོང་པ་སོགས་གལ་ཆེའི་རིགས་ལ་པན་ཚུན་ལམ་ཡིག་ལ་ཆ་བཞག་གིས་ཏྲ་དོས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཁྱང་རོང་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་ཅན་དངོས་གནས་ལ་རྫ་ཁ་བཀག་མེད་བྱེད་དགོས་དང་། འདིར···བསྐྱོད་སེམས་ཅན་ལྟ་མ་འདེད་དེ་མི་འོས་པའི་ཟ་སྐྱོད་སོགས་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་བོད་སེང་ཚོད་དོན་གྱི་དགོངས་དོན་གཞིར་འཛུད་གིས་ས་མཚམས་ལས་བྱེད་གཉིས་ནས་ཀུང་ལར་རྒྱུ·····གཅིག་སྒྱུར་གྱི་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་བྱེད་པ་ལས། གནོད་འགལ་ལོག་པར་འགྲོ་བ་པན་ཚུན

སུ་ཐད་ནས་མི་བྱེད་པའི་ཆོད་དོན་འདྲ་གཉིས་སུ་བཞག་··པའི་དོན་མི་འགྱུར་ཆེད་ལ་དྭགས་ལས་ཕྱེད་ཐབ་དར། ལ་ཏེ་བ་ལྷ་སི་རམ་དང་། བཀའ་བློན་རིག་འཛིན་བཅས་ཀྱི་ཐེ་ཙ། ཕར་གཞུང་གཉེར་སྤྱི་ལ་པོའི་ཐེ་ཙ། བོད་དོན་འགྱུར་མེད་མཛད་དགོས་ཀྱི་བར་མི་སྐུ་ཞེར་ཞབས་གྲུས་པེ་ཤེས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཐེ་ཙ།

ཞེས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་རྒྱ་ཐོག་ཨོད་ས་མཚམས་ཕྱིར་སློག་སྐོར། ཐ་ན་དར་ནས་བཏང་བའི་ཨར་ཕྱིན། ག་ཤམ་གསལ། དྲང་རྗེའི་མཁར་དཔོན། བློན་པོ། ལ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སྐོར་ཐུར་ཁྲིམས་ལྟར་ལ་སོར་གནས་ཀྱི་ཆོད་དོན་འདྲ་གཉིས་བཞག་··ཡོད་པར་ལ་བོད་སིང་གསུམ་གཉིས་མེད་གཅིག་གྱུར་ཁྱད་མེད་སོང་ག་ཤིས་དབྱིན་སོ་སོའི་ས་གནས་ལ་བདག་འཛིན་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཨོད་ས་མཚམས་ལ···སྐད་མེད་ཀྱིས། རྒྱ་ལྔང་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༨ ལ། ཐ་ན་དར་ལྷ་སི་རམ་ནས་བྲིས། ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཏང་འདུག །སོང་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཉིས་པོ་དོམ་སྡོད་···སྐར་དཔོན་སྤྱི་ལ་པོའི་སྒྲིད་ཕོངས་ཡིག་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་ཡོད་འདུག་པ་རོབ་ཤུས་ལྷ་ས་བཀའ་···ཤག་ཏུ་ཡོད་པ་ནས་ཏེ་བག···མེད་པའི་རོབ་ཤུས་བྲིས་[༡༠]པ་ཡིན།

སྐབས་དེའི་དུས། ཡས་མས་ཁྲིམས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་། བོད་ནང་···བཅས་པར་ཡང་ཡང་རྫོང་རྐྱེན་སྒྲུབ་ཚོགས་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་མིང་གནས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་···ལས་དོན་ལ་དོ་འཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལམ་ལེང་ལམ་ལེང་དོ་འགྲོ་ཚོག···སྐོར་ཐུས་ཏེ་རྫོང་རྐྱེན་རྣམས་ཚ་བབ་ལེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པ། དེ་ཡང་། མོན་ཕྱོགས་རྒྱ་གར་···དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ཟེར་བའི་བོད་རིགས་ཤིག་ནས་ས་གནས་རྫོང་ལ···ཁྲལ་ཁྲིམས་འཁུར་ཤེས་མ་ཐུབ་པའི་ཉེར་ལེན་ས་གནས་སྐྱེ་སྡོད་ནས་བཟུངས་བསྐྱིག་བྱེད་ཉེར་བྲིས་སོར་ཕྱིས་རྒྱ་གར་ནང་། ཨི་སི་ཀྲི། ཨིན་ཌི་ཡ། ཀམ་པ་ནི་ (East India Company)

༡༠ ཡིག་ཆ་ཐོགས་བསྡུས།

མགོ་བརྩོལ་གྱིས་ལྷ་ཕྱིར་མོན་ཕྱོགས་སུ་བསྐུན་གཏོར་དང་། མི་དམ་བསྟེན་བསྐྱིལ་བྱས་པར་
བརྡེག། ཞབས་པད་བཤད་སྒྲ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ལ་མཚམས་སུ་ལ་ཞིབ་ཏུ་ཕེབས་ཞོར། ཏེ་ཅི་
སྤུར་ལ་ཕྱི་གླིང་དབྱིན་ཇི་པའི་སྲིད་[༢༡]ཚབ་ལར་དོན་གཅོད་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ་བཙན་རྩུབ་བཀའ་མོལ་…
གནང་བའི་མཐའ་གནས་གྲོས་ཚོད་ཀ་ཤམ་གསལ།

རྒྱ་གླང་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡ ཉིན་གཏན་འཕེལ་བའི་ཚོད་དོན་བཞག་པར། ཤེས་
རབ་གྲགས་པ་མི་རྗེད་རྒྱུད་པ་རྩིས་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱ་ཀམ་པ་ནིའི་ལུགས་སྲོལ་ལ་མེད་དེས་ཡིན་པས་དགོངས་
འཚོམས་མེད་པ་ནས། ཀམ་པ་ནིས་ཤེས་རབ་གྲགས་པའི་རྒྱབ་ལྡངས་བྱས་ནས་གཞུང་གི་ས་…
ཐོག་ལ་དམག་འཁྲུག་ཟེར་བ་ཞིག་སོགས་གསར་སྲོལ་གྱི་ལས་གཞི་གཏན་ནས་ཞུས་མི་ཡོང་། བཙན་
རྩུབ་མཐུན་ཞིབ་སྐུར་ལས་ལྷག་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཤེས་རབ་གྲགས་པ་ས་མཚམས་ཏེ་འགྲམ་དུ་བཞག་
ཚེ་བྱེད་དགའ་ལྡན་[༢༢]པའི་སྡེ་དང་། དགོན་པ་མི་ལེར་ལ་དོགས་པ་ཡོད་བ་དང་། ལོ་རང་ནས་ཀྱང་
སྐུང་ དགོག་བྱེད་མང་བྱས་དོགས་ལ་ལོ་པ་སྒྲོ་ཏ་གླིར་འབྲིད་ནས་ས་གནས་ལོ་ཀ་བཅད་ ཞིག་ཏུ་ཚོ་
སྒང་རིང་དོ་དམ་ནན་ཏན་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཆད་བཏང་ཤོར་ལབ་གླེང་ཕྲ་མོ་ཙམ་མེད་པ་ཕྱི་གླིང་ལ་དེབ་
རྣམས་ནས་འགན་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་བཅས། དགའ་ལྡན་པའི་དམག་སྐར་གྱི་སྡེ་པ་ར་ཛ་རྣམ་[༢༣]གཉིས་དང་།
ཀམ་པ་ནིའི་དམག་སྐར་གྱི་ཀ་མན་[༢༤]ཊར་ས་དེབ་བཅས་ལ་བྱུན་ས་མཚམས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་མི་རིགས་…
རྣམས་ནས་བཀའ་འདྲི་དགོངས་བསྐོར་ཞུས་པ་འདི་ནང་སྐུར་ལ་བཙན་རྩུབ་གཉིས་ཀ་ནས་ཞལ་འབྱུན་

༢༡ རྒྱ་གར་ཐོག་མར་དབྱིན་ཇི་པས་འཛིན་སྐྱོང་སྐབས། ཨི་སི་ ཨིན་ཌི་ཡ་ ཀམ་པ་ནི་ཞེས་འབོད་ཅིང་། སྐབས་དེའི་ཚེ་ལོར་ཌི་ཌལ་ཧོ་སི (Lord Dalhouse) ཞེས་པས་སྲིད་ཚབ་ཐུལ་ཏེ་རྒྱ་གར་ནང་མི་འཐོང་དང་། ཏང་སྤྱག་ཐོག་མང་བཙུགས་པའི… དུས་ཡིན། ༢༢ དགའ་ལྡན་པའི་སྡེ་ཞེས་པ་བོད་གཞུང་མངའ་འོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།

༢༣ མཆོད་སྡོང་ཁྲེལ་པ་ཟེར་བ་མིན་ནམ།

༢༤ འདི་ནི་དབྱིན་ཇི་པའི་དམག་དཔོན་ཞིག་ཡིན་འདུག །

གཙང་ཚོད་མཛད་པ་ལྟར་ལྷུན་ལ་མཚམས་འགོ་བྱེད་ག་ཤམ་གསལ་རྣམས་ནས་ཞུ་རྒྱ་ཞུས་པ་ཀོ་ར་པ་རའི་ཡུལ་གྱི་ལྷ་གཉན་ཤར་ཨ་མ་དཔང་བརྩེགས་ཀྱི་མཐའ་ཚིག་དང་བཅས་འགན་ལེན་འཁུར་···མེད་ཞུས་པ་ལ་མཚམས་ཨོ་ཏ་ལ་ཀུ་རའི་ཕྱི་གླིང་གཞིས་འཛིན་ཧ་ར་ཀ་དང་། མི་སེར་གྱི་འགོ··བྱེད་ཁྲ་ཤུར་ཀན་ཏུ་ར། ར་ཏི་ཤྲི། མིན་ཧྲ། ལའུ་ཞོབ་བཅས་ཀྱི་ལག་རྟགས། རྣམ་དེ་ལ་ར··ཙ་དང་། དུང་ཡིག་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རྟགས།

ཞེས་པའི་མཐར་གན་གྲོས་ཚོད་ཅིག་ཀྱང་བཞག···འདུག་ཅིང་། སྔར་ཡང་ཞབས་པད་བཤད་སྒྲ་དེ་ཕྱོགས་བཞུགས་སུ། ཤེས་རབ་གྲགས་པའི་སྐོར་ཚོད་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་གཏམ་འཆལ་ཇི་སྙེད་བྱུང་བ་དང་བཅས་མོན་ཨམ་པ་ཏ་པའི་ཚོང་འདུས་ལྷུག་གཏན་ཡོད་ཆེད་སྣག་རྫོང་ང་ཡོད་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་དང་། བཤད་ཞབས་སྐྱིད་སྡོད་པ་གཉིས་ཏི་ཙེ་སྨུར···ལ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྤྱི་ཐོད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་འཛིན་ཤོངས་སྣེ་སྡོད་པན་ཚུན་དང་། རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པའི་མི་ཆུན་ཚང་འཛོམས་མོལ་བསྡུར་བྱས་ཏེ་པན་ཚུན་མཐུན་ལམ་དང་། བདེ་འཇགས་ཆེད་མཐའ་དམ་བཅས་པའི་གྲོས་ཚོད་ནི།

བླ་མ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མ་དམར་ནག་རྣམས་དཔང་དུ་བཙུ··ཏེ་སྔ་ཕོ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀུན་[54]པའི་བཅས་དགའ (བོད) ཤོངས་ཤེས་གྲགས་སྐོར་ཚོད་དོན་འཛིན་གནང་མཛད་པ་ལྟར་པན་ཚུན་གཉིས་ནས་ཚོད་འཛིན་བྱེས་གཅིག་པན་གཅིག···གྲོགས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཅིག་གནོད་གཅིག་སྐྱེལ་མེད་ན་ཡང་། ཕར་དེར་འབྱུང་བོས་··རྒྱུད···བསྐུལ་ལྷ་བུའི་མི་འདིས་ལབ་སྦྲུང་ཟེར་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཏམ་ལྷ་ཚོགས་ཕར་ཐོས་མར་ཐོས་ཀྱིས···པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་དོགས་པའི་གཞིས་སུ་ཕྲན་བུ་ཆགས་འདུག་པར་བརྟེན་ཆུ་དཀར་པོའི་མདོར་སྣག··རྫོང་ང་ཡོད་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་དང་། བཀའ་འབྲེལ་བཤད་ཞབས························

༥༤ ཨོ་ཤོ་མོན་ཊི་ཊཾ། ཀུན་པ་དེར་རྗེ་བཙུན་ཞེས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་པའི་གནང་དོན་ཟེ་ཡིན་པ་ཤེས།

སྤྱིད་སྟོད་པོ་[36] ཆེད་འཛིན་དང་། ཏི་ཙེ་སྤུར་གྱི་ཉམས་ཆེན་ས་ཊེ་བ། མར་ཏྲིང་པས་ཊེ་བ། འཇག་སོ་ལ་ཊེ་བ། ནག་ཏྲར་ལ་ཊེ་བ་བཅས་ཕྱིར་གཏམ་སྐོར་འགྲེལ་མོལ་བཀྲོལ་སྐབས་ཚོད་དོན་ལྟར་ལས་གསར་སྤྲོལ་རིགས་མེད་པའི་ཚང་མ་བདག་གཞན་གསལ་དྭངས་བྱུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཚད་མཛད་སྒོའི་ཐད། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཀམ་པ་བཞི་བཅས་ཕྱུགས་སེམས་ཀྱུ་དང་ཆོ་མ་བཞིན་དུ་ལྟར་ཆགས་བསྒྱུགས་བཞིན་དུ་བར་དུ་དཀྱིལ་ཤིང་བྱེད་མི་དགའ་ (ཝོད་) ཕྱོངས་ནས་བྱུང་ན་འཛིན་བཟུང་ས་ཀྱིས་ལྷག་རྗོང་དུ་བརྫོང་བདའ་བྱུང་བསྟན་རྫ་འཛིན་ཡན་སོང་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཀམ་པ་བཞིའི་མི་ཕྱོངས་ཨ་ཙྪ་སོགས་ནས་དཀྱིལ་ཤིང་བྱེད་མི་བྱུང་ན་འཛིན་བཟུང་གིས་ཏི་ཙེ་སྤུར་ཉམས་ཆེན་ས་ཊེ་བ་དུ་བརྫོང་བདའ་ཐུམ་རྗེས་ཁྲབ་འདོམས་ས་ཡན་སོང་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཕྱིན་ཚད་པར་རྩོན་དགོངས་པ་དྭངས་ཆེད་དུ་ད་ལམ་ཆུ་གླང་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཚོད་དོན་བཞག་པའདི་དང་། སྔོན་དུ་འཛོག་ གནང་མཛད་པའི་ཚོད་དོན་ལྟར་ལ་ཚད་བཟུང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ཞུས་པ་དང་། འདི་ལས་འགལ་བའི་ངན་གཡོའི་རིགས་སུ་ཐད་ནས་ཞུས་ཚོ་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མའི་ཡང་ཆད་བྱེད་གཙོ་སུ་ཡིན་ཐོག་ཏུ་རྒྱུར་དུ་སྨྲས་དུ་གསོལ་ཞུ་རྒྱུའི་ལྷག་རྗོང་ང་ཡོད་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེའི་རྟགས། བཀའ་འབྲེལ་བཤད་ཞབས་ཅན་གྱི་རྟགས། ཏི་ཙེ་སྤུར་ཉམས་ཆེན་ས་ཊེ་བ། མར་ཏྲིང་ལ་ཊེ་བ། འཇག་སོ་ལ་ཊེ་བ། ནག་ཏྲར་ལ་ཊེ་བ་བཅས་ལག་བསྐོར་བའི་རྟགས།

ཞེས་དབྱིན་བོད་ཤན་སྤུར་གྱི་མཐའ་གནས་ལ་ཚང་མས་རྟགས་འཇོག་གྲུབ་འདུག་པའི་མཐའ་གནད་དོ་མ་ལྟ་ས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཡོད་པ་ནས་ཞེ་བག་ མེད་པའི་དོ་བཤུས་[37] རྒྱབ་པ་ཡིན། ཞབས་པད་བཤད་སྒྲ་དོ་ཡས་མཆིས་ དོན་གཅོད་ནས་ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་ཞུ་སྒོ་འཛུལ་ཚང་བྱུང་བས་བཤད་སྒྲར་ཐའི་ཇི་མི་ཐོག་གཉིས་ རྒྱུད་འཛིན་དང་། ཚ་པོ་ཚེ་བརྟན་དཔལ་འབྱོར་ལ

[36] འདིར་བཤད་སྐུའི་ཞབས་ཕྱག་ལྷ་རུ་གསལ་ཡང་། བཤམས་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་ཏོག་གནམ་ཚུལ་བ་ཡིག་པ་དཔེའི་སྤྱིད་སྤྱོད་ཅེར་བ་དེ་ཡིན།

[37] ཚིངས་ཡིག་དོ་བཤུས་ཐོགས་བསྐུལ།

རིམ་པ་གཉིས་པ་ཐའི་ཇིའི་རྟོག་གཞིས། ཕོགས་དཔོན་སྤྱིད་སྟོད་པར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྟོག་… གཞིས་བཅས་སྐུལ།

༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་གསན་བསམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དང་། དགུང་གྲངས་ཀུང་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པས་བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདོད་ལྟར་ཤིང་…… ལོས་ ༡༨༥༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་ཅིང་། ༢རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ཨ་ལ་ཧེ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཕེབས།

ལོ་མང་པོ་ཞིག་བལ་ཡུལ་ནང་རྒྱལ་པོའི་… རྒྱུད་པ་ཚོ་དང་། བློན་ཆེན་ཚོ་… ཕྱོགས་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གསོད་རེས་ཀྱིས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། མཧཱ་རཱ་ཇ། ར་འཇེན་ཀྲ། བྷི་ཀྲམ་ཤཱ་ (Rajendra Vikram Shah) སྐབས་སུ་འཇང་བ་ཧ་དུར་Jung Bahadur ཟེར་བའི་དམག་དཔོན་ལོ་གཞོན་འཁྲིན་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོས་བློན་ཆེན་གྱི་ལས་འགན་གནང་བ་དེས་… བོད་ས་གཞུང་སྲིད་རེང་གསུམ་ཕྱོགས་ལ་ཆེངས་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་… སྐད་རྫོང་ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ནང་ཨེ་སི་ ཨིན་ཌི་ཡ་ ཀམ་པ་ནི་ར། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མང་པོས་དོ་རྒོལ་… བྱས་ཏེ་དབྱིན་ཇི་པ་ཚོ་ཁག་པོ་ཡོད་དུས། གོར་ཁའི་བློན་ཆེན་འཇང་ བ་ཧ་དུར་ནས་གོར་དམག་དྲུག་སྟོང་ཐམ་པ་ལག་ནི་ཕྱོགས་ལ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་རོགས་ལ་བཏང་བས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་… བར་བརྟེན་དབྱིན་ཇིས་གོར་རྒྱལ་ཕུ་ལ་ཤྲཱི་རི་ལྟ་དང་། འཇང་བ་ཧ་དུར་ལ་ཤྲཱི་རི་གསུམ་[24]གྱི་གོ་གནས་སྤྲོད་པ་དང་། ཏ་རེ་ Terai ཞེས་པའི་རྒྱ་ཐང་མཚམས་ནས་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེ་གོར་ཁར་ཕྱིར་སློག… སྤྲད་པས་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐོག །གོར་རྒྱལ་ནས་འཇང་བ་ཧ་དུར་རྣ་ར་… རྒྱུད་བཅས་ནས་སྲིད་འཛིན་གྱི་དབང་ཆ་… རྒྱུད་འཛུགས་ལ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གཞུང་ནང་། སྐྱིད་རོང་། རྫོང་དགའ། རོང་ཤར། སྤུ་ཧྲེང་བཅས་སུ་གོར་དམག་འཐེན་ཏེ་བཙན་…འཁྲུགས་

[24] དུས་དེ་ནས་གོར་རྒྱལ་མོ་ཆ་པོ་ཚ་མང་གར་དང་། འཇང་བ་ཧ་དུར་ རྒྱུད་བཅས་ལ་ཏེན་ མང་ཀར་ཞེས་པའི་མིང་ཆགས་པ་རེད།

ཚོང་མེད་ཐུལ་པར། དབུས་མདའ་དཔོན་རང་ཐོན་པ་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ། གཙང་མདའ་དཔོན་པད་ཚལ་བ་དཔུང་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་གོ་ལག་བཟང་ཞན་ཐུག་པས་འགྲོ་ཁྱབ་ཆེ་བ་མ་བྱུང་། ཞབས་པད་དཔལ་ལྷུན་དོ་ལས་སྐྱེ་དགེ། དེམ་ཆེ་ཉེར་ལྔ། རི་ཆབ་དཔའ་གསུམ་ཁྲལ་དང་། ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་དོ་ལས་འབབ་ཡི། རྒྱལ་རྩེད། རྒྱལ་ཐང་། ལྷུགས་ལ། པོ་རི་སོགས་རྫོང་སེར་ཁག་ནང་བཅས་པར་དམག་བསྐུལ་དུ་ཕེབས། ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་བ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཇོར་ཉིད་སྟོད་ཕྱོགས་བོར་ཁྲུར་དཔུང་འཇུག་གི་སྤྱི་ཁྱབ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ཐོན་པ་དང་། གདན་ས་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནས་དགེ་འདུན་ལོ་གཞོན་ཚོན་ཆེ་དང་བླངས་ཀྱིས་དམག་ཐོག་ཞུགས་པར། ༢བོད་ལ་༢ སྐྱབས་མགོན་མཆོག་ཐུགས་ཡིད་ལྷུང་པའི་རྩལ་གྱིས་བཀའ་ལས། རང་རེའི་ལས་ཀ་འདི། བསྟན་དོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་དགོས་ཀྱང་། སེར་དམག་འདི་འདྲ་བསྐུལ་ན་དགེ་འདུན་སོ་སོའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཉམས་རྒྱུན་དང་། འགྲོ་མི་མང་པོ་ཐོམ་པར་ཉམས་ཆག་གིས་བསྟན་པར་གནོད་ཚབས་ཆེ་བས་བསྐུལ་མ་དགོས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་ཕེབས་པ་དང་། ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་ཡང་གནང་བས་བྱིན་མཐུའམ། བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་ལས་ལྷ་བུས། སྐབས་དེར་གོར་ཕྱོགས་སུ། བོད་གཞུང་ནས་ཁམས་ཕྱོགས་བཅོ་བརྒྱད་དྲུག་ཅུའི་དམག་བསྐུལ་གྱིས་ཡུལ་དམག་མིག་གིས་མི་བཟོད་པ་ཡོད་རྩལ་ཐོབ། །ལྷག་པར་གདན་ས་གསུམ་ནས་དང་བླངས་ཁས་ལེན་གྲྭ་ཤར་ཚོན་ཆེ་ཡོང་གི་ཡོད་རྩལ་སྤྱིར་གྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཤིང་ཡོས་༡༨༥༥ ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཟླ་འཇུག་གངས་ཞིང་མ་ལངས་གོང་ཞེ་འགྲོས་ཀྱི་སྐྱེ་བླངས་པར། བོད་གཞུང་ནས་ཞི་འགྲོས་བྱེད་མིར་བཀའ་བློན་བཤད་སྒྲ་དོ་ལས་ཐོག །གདན་སའི་མཁན་འཁྲུལ་བཅས་ཐོན་པ།

༢༡ འདི་ནི་སྔར་བོད་གཞུང་གིས་ཀ་ལ་ཆེའི་ཡུལ་དམག་བསྐུལ་སྐབས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུ་སོན་གྱི་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཚད་དམག་ལ་བསྐུལ་བའི་ལོ་ཚད་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཁྲུམ་ཞི་འཕྲོས་གཞུང་མི་ཡམ་བུར་···· (Kathmandu) ཕེབས་དགོས་གསལ་བར་·····
བརྟེན་བཀའ་བློན་རྡོ་ལས་ཐོག་མར་ཞིལ་དཀར་དང་། དེ་ནས་གཞན་ནང་དུ་བཞུགས་ཤིང་། ཆེད་ལས་
པ་རྣམས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་སར་ཐོན་འདུག །

དེའི་བར་ བོད་ལ་མཆོག་ཀྱང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་··
ཟླ་བ་དྲུག་ཙམ་ནས་སྐུ་གྲང་ལྷ་ལུས་སྐུ་གཟུགས་མི་བདེ་བ་བྱུང་སྟེ་སྨན་བཅོས་དང་། ཞབས་རིམ་··
རྡོ་ཙམ་ཞུས་ཀྱང་རེ་ལྟ་གསོ་ནའི་དང་ཤིང་ལོས་ ༡༨༥༥ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་སྐུ་དན་ལས་··
འདས་འདུག །དེ་འཕྲུལ་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཙན་སྤྱི་མཁན། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་··
བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་ རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་མ་བཞུགས་ཤིང་། བོར་བོད་ཀླུ་གཟར་སོགས་··
ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གང་ཅིའི་ཐུགས་རྒྱས་བབས་ཀྱིས་རྣ་སྒྲོང་རྒྱལ་བྱུར་རིན་པོ་
ཆེར་སྐུར་ཡང་ཚང་མའི་སྤྱི་སོལ་བཞིན་ སྐྱབས་མགོན་ རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་བཞག་··གསལ
གདན་ཞུར་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། མི་··
འབྲུག་ ༡༨༥༨ དགུང་གསར་མཛད་སྒོ་ཁག་མ་གཞང་ཞིང་། སྔོན་ལམ་ལྟར་རྒྱུན་ལྟར་ཚུགས་ཀྱང་།
གཏོར་རྒྱབ་རྟ་དམག་གི་ཏུ་བསྒྲིགས་དང་། གྲོལ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཡལ་ཆེར་མ་དགོས་པ་··
གནང་། ཡང་སྲིད་སྐྱར་ཧྲོན་གྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནང་བཞུགས་
སུ་བཞུགས་རྒྱུའི་གསེར་སྡོང་ཡན་བདེའི་འོད་འབར་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་གྲྭ་སོགས་རྒྱུགས།

དེ་སྐབས་བལ་ཡུལ་ཡམ་བུར་འཚོར་བའི་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་དག་··
དབང་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཀའ་མགྲོན་རྣམ་པ་གྲུམ་སོགས་ ཞབས་པད་རྣམས་ཀྱི་དོ་ཚབ། གདན་
སའི་མཁན་འབྲུག། ལ་སྤྱི་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཚེ་མཆོག་གླིང་གི་འབུལ་མི་བཙས་ནས་··
ཉིན་མ་མང་པོ་ཞི་འཕྲོས་བྱུས་པའི་སྙིང་པོ་མེ་འབྲུག་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢ March 24th 1856 ཉིན་
གྲོས་ཆོད་འདི་ལྟ་ཞིག་བཞག་འདུག །

སྭ་སྟི། ཤྲཱི་གོརྑཱ་རྒྱལ་ཁང་དང་། ཤྲཱི་བོད་རྒྱལ་ཁང་ཡན་ཆུན་གཉིས་མིང་གསལ་འཁོད་ཀྱི་མི་དྲག་ཤེར་སྒྲུ་རྣམས་འཛོམས་ཁྲོག་གོར་བོད་གཉིས་ཁ་མཐུན་ནས་དོན་ཚན་བཅུ་ཐམ་པའི་དོན་གསལ་ལྟར་ལ་ཆིངས་ཡིག་འགྲིགས་པའི་ཡི་གེ་ལ། ཤྲཱི་དཀོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་དཔང་པོར་བཞག་ནས་ཡན་ཆུན་གཉིས་ཀ་ནས་བློས་བླངས་ཀྱི་རྟགས་ཐེའུ་རྒྱབ་པ་ཡིན། ཤྲཱི་༡གོང་མ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱར་རྒྱུན་ལྟར་ཀུ་ལ་ཟླ་ཁྱམས་ནས་ཕྱོད་རྒྱུའི་ཁྲིམས་དོན་ལྟར་ལ་རྒྱལ་ཁག་ཡན་ཆུན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བུ་སྤུན་ལྟར་མཐུན་ནས་ཕྱོད་རྒྱུ། ༢རྒྱལ་ཁག་ཡན་ཆུན་སུ་ཐད་ནས་མ་གནས་པའི་དམག་འཁྲུག་བྱེད་མི་དེ་ལ་ཤྲཱི་དཀོན་མཆོག་གི་བཀྲ་ཤིས་པ་མ་ཐོངས། ཁྲིམས་དོན་འདི་ལ་ཡན་ཆུན་སུ་ཐད་ནས་འགལ་ན་དེ་ལ་དམག་རྒྱག་མཁན་ལ་ཉེས་པ་མེད། ཤྲཱི་གོརྑཱ་རྒྱལ་པོའི་ལས་དོན་འཕྱུར་འཛིན་ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར། ཀུ་མ་རང་ཏ་སྨ་ཇ། ཤྲཱི་དམྲ་གཡིམ་མི་ཧི་དྲར་ཡེན་ཀ་མན་ཊར་ཨིན་ཧིག ཇ་ནེ་རལ་ཇང་བ་ཧཱ་དུར་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་སྨ་ར་ཀུམ་རང་ཏ་སྨ་ཇ་ཤྲཱི་སྨི་ཧི་དྲར་ཇ་ནེ་རལ་འབམ་བྷ་དུར་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་གུ་རུ་ར་ཇ་པཎྜིཏ་ར་རྡམ་ཤི་ཀ་ཤྲཱི་འབི་ཇ་ཡེ་ར་ཇ་པཎྜི་ཏ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མ་རང་ར་སྨ་ཇ་ཤྲཱི་ཀ་མན་ཊར་ཨིན་ཧིབ་ཇ་ནེ་རལ་ཀེ་ཤི་ཏ་བྷ་ཧྲུར་ཀུ་དབར་ར་ཇ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མ་རང་ར་སྨ་ཇ་ཤྲཱི་ཀ་མན་ཊ་ཨིན་ཧིབ་ཇ་ནེ་རལ་ར་ཎ་ཨུ་དིབ་སིག་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མར་རང་ཏ་མ་ཇ་ཤྲཱི་ཇི་ནེ་རལ་ཇ་ཀ་ར་སམ་ཤེར་འཇང་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མ་རང་ཏ་མ་ཇ་ཤྲཱི་ཇ་ནེ་རལ་དྷིར་སམ་ཤེར་འཇང་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མར་རང་ཏ་མ་ཇ་ཤྲཱི་ཇ་ནེལ་ལལ་བགཏ་སྦིར་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨ་ཧྲུར་ཇ་ཀུ་མར་ཀུ་མར་རང་ཏ་མ་ཇ་ཤྲཱི་ཤེ་བ་གྲུན་ཇ་ནེ་རལ་ཁྲ་ཁ་ཏ་འཇང་ཀུ་དབར་ར་ཎ་འཇིའི་རྟགས། ཤྲཱི་སྨེ་ད་ཙའུ་ཏ་རི་གཡའ་ཏ་ཙག་ཤེའི་ས་ཏའི་རྟགས། ཤྲཱི་ཀར་ཤེལ་ཊིམ་སྦྲི་ཀར་མ་ཞིང་ཏ་ཐ་སའི་རྟགས། ཤྲཱི་ཀར་འདྲིལ་ལི་ཞིང་ཏ་བྲུ་ས་ཧ་རའི་རྟགས།

ཤྲཱི་ཀ་མེ་ལ་ཀུ་ལ་ཨཱན་ཤིང་ཏ་སྲ་ལ་ཅུ་རའི་རྟགས། བོད་ཀྱི་བླ་མ་མི་དྲག་ཡམ་ཕུར་ཡོང་མི་ཤྲཱི་
བོ་ཏྲ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་མགྲོན་གཉེར་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་འབྲས་སྤུངས་
དགོན་པའི་མཁན་པོ་ངག་དབང་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས། ཤྲཱི་འབྲས་སྤུངས་དགོན་ཁག་སྤྱིའི་འདུས་
མི་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས་ཀྱི་རྟགས། ཤྲཱི་སེར་དགོན་པའི་མཁན་པོ་བློ་བཟང་མཐུ་ཆེན་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་སེ
ར་དགོན་ཁག་སྤྱིའི་འདུས་མི་བློ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རྟགས། ཤྲཱི་དགའ་ལྡན་དགོན་པའི་མཁན་
པོ་ངག་དབང་ཉི་མའི་རྟགས། ཤྲཱི་དགའ་ལྡན་དགོན་ཁག་སྤྱིའི་འདུས་མི་རབ་རྒྱས་ཉི་མའི་རྟགས།
ཤྲཱི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་པོ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་
ཁག་སྤྱིའི་འདུས་མི་དགེ་ལེགས་གྲགས་པའི་རྟགས། ཤྲཱི་ས་སྐྱ་དགོན་པའི་བླ་མ་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེའི་སྐུ་ཚབ་འཇམ་དབྱངས་སྨོན་ལམ་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་ཚེ་མཆོག་གླིང་དགོན་པའི་བླ་མ་སྐྱབས་སྐུའི་སྐུ་
ཚབ་རྒྱལ་མཚན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས། ཤྲཱི་ལྷ་ས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོ་བྱེད་མི་བཀའ་བློན་
ཀུང་བ་ཤད་སྒྲའི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀའ་བློན་དཔལ་ལྷུན་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀའ་བློན་ཁྲིའི་ཇི་བསམ་
གྲུབ་པོ་བྲང་གི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀའ་བློན་ཁྲིའི་ཇི་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་གྱི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀྲ་ཤིས་
ལྷུན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་ཉི་མ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས། ཤྲཱི་བཀའ་བློན་བ་ཤད་སྒྲའི་ཚ་བོ་བཀའ་མགྲོན་
རྣམ་པ་ཕུན་གྱི་རྟགས། ཆིངས་འགྲིགས་དོན་གསལ་བོད་གཞུང་ནས་གོ་རྑ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ལོ་ལྟར་
དངུལ་ཨ་ཡང་[10]སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཐམ་པ་སྤྲོད་རྒྱུ་གཅིག། གོར་བོད་གཉིས་ཀ་ཤྲཱི་༥་གོང་མ་ཆེན་པོ་
ལ་གུས་འདུད་ཞུ་མི་ཡིན་ཅིང་། བོད་ཡུལ་འདི་བཞིན་བླ་མའི་དགོན་པ་དང་། ཆོས་བྱེད་སྒོམ་
ཆེན་སྒོམ་གཙང་ཤ་སྟག་གི་བཞུགས་ས་ཡར་ལོང་གཤིས་ད་ནས་བཟུངས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་རྒྱལ་
ཁབ་གཞན་གྱི་དམག་རྒྱག་མཁན་བྱུང་ཚེ་གོ་རྑ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རོགས་རམ་གྲུང་སྒོམ་གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུ་
དང་གཉིས། གོ་རྑའི་མི་སེར་ཚོང་པ་ལ་ད་ནས་བཟུངས་ཚོང་ཁྲལ། ལམ་ཁྲལ་སོགས་ཁྲལ་གྱི་

[10] ཨ་ཡང་ཅེས་པ་བོར་ནུམ་ལ་ཞེར་བ་རེད།

རིགས་གང་ཡང་བོད་ནས་མི་ལེན་ཐེར་བ་དང་གསུམ། བོད་ནས་འཛིན་བཟུང་ཀྱིས་བཞག
པའི་སེང་པའི་དམག་མི་དང་། ད་ལམ་དམག་ལ་འཛིན་བཟུང་བཀྲིས་པའི་གོར་ཁའི་དམག་མི
དཔོན་གཡོག་དང་། བྱུད་མེད་རིགས་སྒྲིགས་བཅས་བོད་ནས་གོརྑ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕྱིར་སློག་བྱེད་
རྒྱ། བོད་ཀྱི་དམག་མི་དང་སྐྱིད་གྲོང་། གཉའ་ནང་། རྫོང་དགའ། སྤུ་ཧྲེང་། རོང་ཤར་བཅས་ཀྱི་མི་སེར
རྣམས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དང་། ག་ཡག་བཅས་གང་ལུས་ཡོད་པ་གོརྑ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱ
དང་། ཆིངས་འགྲིགས་ཚར་རྗེས་སྤུ་ཧྲེང་། རོང་ཤར། སྐྱིད་གྲོང་། རྫོང་དགའ། གཉའ་ནང་།
དར་གླིང་། ལ་རྗེ་ཚོན་གྱི་གོར་དམག་རྣམས་ཚུར་བསྡུས་ཀྱིས་ས་ཡུལ་བློས་བཏང་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱ
དང་བཞི། ལྷ་ལྡན་དུ་ད་ནས་བཟུང་གོརྑ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བལ་འགོ་མི་འཛིན། །མི་དྲག་འཛིན་རྒྱ
དང་ལྔ། ལྷ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཁང་གི་ཚོང་ཁང་བཞག་རྒྱ་ནོར་བུ་རྒྱན་ཆས། གོས་ཆས། ཟ་ཆས།
ཟོག་རིགས་རྣམས་འདོད་མཐུན་གྱི་ཚོང་རྒྱབ་ཆོག་པ་དང་དྲུག །བལ་ཡུལ་ནང་ལྷ་སའི་མི་སེར
ཚོང་པ་རྣམས་འཁྲུག་པ་བྱུང་ན་གོརྑའི་མི་དྲག་ནས་ཁྲིམས་གཅོད་བྱས་མི་ཆོག། ལྷ་སའི་ས་གནས
སུ་ཡོད་པའི་གོརྑའི་མི་སེར་ཚོང་པ། ཡས་བུའི་ཁ་ཆེ་རྣམས་འཁྲུག་པ་བྱུང་ཚེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ནས
ཁྲིམས་གཅོད་མི་ཆོག། གོར་བོད་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་འཁྲུག་པ་བྱུང་ཚེ་གོར་བོད་གཉིས་ཀྱི་མི་དྲག
ལྷན་རྒྱས་ཐོག་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་རྒྱ། ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྐབས་བོད་ཀྱི་མི་སེར་གྱི་ཉེས་དཔྱལ
བོད་པའི་མི་དྲག་གི་ལེན་རྒྱ། གོརྑའི་མི་སེར་ཚོང་པ་དང་། ཁ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དཔྱལ་གོརྑའི
མི་དྲག་ནས་ལེན་རྒྱ་དང་བདུན། གོརྑའི་མི་སེར་ནས་མི་བསད་དེ་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་བྲོས་ན་བོད
ནས་གོར་རྒྱལ་ལ་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱ། བོད་མི་སེར་ནས་མི་བསད་དེ་གོརྑའི་ས་གནས་སུ་བྲོས་ན
གོརྑ་ནས་བོད་རྒྱལ་ལ་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱ་དང་བརྒྱད། གོརྑའི་མི་སེར་ཚོང་པའི་རྒྱུ་ནོར་བོད་པའི་མི
སེར་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་ བྱས་ཚེ་གོརྑའི་མི་སེར་རྒྱུ་ནོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་བོད་མི་དྲག་དཔོན་རིགས་ནས
ཚད་གཅོད་ཀྱིས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་འདུག་རྒྱ། འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མི་ནས་རྒྱུ་ནོར་ཕྱིར་མ་སྤྲད་ཚེ་ལེན

དགོས་རྣམས་དུས་འགྱངས་ཀྱིས་སྤྲོད་རྒྱུ་འི་ཚོད་འདོམས་བོད་མི་དྲག་ནས་བྱེད་རྒྱུ། བོད་མི་སེར་ཚོང་པའི་རྒྱུ་ནོར་གོ་རྡའི་མི་སེར་ནས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་ཚེ་བོད་མི་སེར་རྒྱུ་ནོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་གོ་རྡའི་མི་དྲག་དཔོན་རིགས་ནས་རྫད་གཅོད་ཀྱིས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་འདུག་རྒྱུ། འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མི་ནས་རྒྱུ་ནོར་སྤྲོད་མ་ཐུབ་ཚེ་ལེན་དགོས་རྣམས་དུས་འགྱངས་ཀྱིས་སྤྲོད་རྒྱུའི་ཚོད་འདོམས་གོ་རྡའི་མི་དྲག་ནས་བྱེད་རྒྱུ་དང་དགུ། ད་ལམ་དམག་སྐབས་བོད་ཀྱི་མི་སེར་གོ་རྡ་རྒྱལ་ཁང་དང་མཐུན་ནས་ཡོང་མི་དང་། གོ་རྡའི་མི་སེར་བོད་རྒྱལ་ཁང་དང་མཐུན་ནས་ཡོང་མི་ལ་ཆེད་ལས་བསྒྲིགས་ཚར་རྗེས་ཤོ་པའི་རྒྱུ་ནོར་སོགས་ལ་རྒྱལ་ཁང་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཉེས་ཟ་མི་བྱེད་རྒྱུ་དང་བཅུ་ཐམས་པ། མ་འབྱུག་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༨ ལོ།[༢༡]

ཞེས་པའི་ཆིངས་ཡིག་བརྒྱབ་སྟེ་གོ་རྡའི་དམག་མི་ཚོ་ཡང་བོད་ས་ནས་རིམ་པས་འཐེན་པ་དང་། དམག་གི་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་ཟླ་ཚེས་དུས་བཀག་གིས་ཕྱིར་སློག་བྱས་པ་རེད། དེའི་དུས་གོ་རྡའི་དམག་མི་བོད་ཀྱི་ས་ཐོག་ཡོད་བཞིན་པར་ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པར་བརྟེན་གོ་རྡས་གང་བཤད་ལ་ཕྱིན་ཏེ་དོན་ཚན་ཕལ་ཆེར་ལ་བལྟ་བཟོ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། གོར་ཕྱོགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དོན་ཚན་དང་པོ་ནང་གསལ་དངུལ་འབབ་རྣམས་ཀྱང་ལྷུ་ར་སྟག ༡༧༥༠ ཀྱི་དམར་ནས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་མ་བྱས་བར་ལོ་ལྟར་གཞན་ནང་ལོ་པ་གཉིས་ནས་ཡམ་ཐུར་ཞ་ཆག་མེད་པ་སྤྲོད་དགོས་ཆུང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་། གོར་བོད་གཉིས་ཀ་ཕྱི་ཡ་གོང་མ་ཆེན་པོར་གུས་འདུད་ཞུ་མི་ཡིན་ཅིང་། ཟེར་བའི་ཚིག་དོན་འདིས་གོར་བོད་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ནག་ལ་མཐུན་ཕྱོགས་ལྟ་བུའི་གུས་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལས། གོར་བོད་གཉིས་ཀ་རྒྱ་མིའི་ཡོངས་གཏོགས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

༢༡ བོད་གཞུང་ལྷ་ས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཆིངས་ཡིག་ཤན་སྦྱར་གྱི་ངོ་བཤུས་བཀའ་ཤག་ཐམ་འཛིན་ནས་བཤུས་པ་ཡིན།

སྐུར་ཡང་། མེ་སྦྲུལ་ ༡༨༥༧ ལོར་སྐྱིད་གྲོང་ཁུལ་དུ་གོར་བོད་ས་མཚམས་ལ་དེ་སྔོན་རྒྱ་ཕྱི་ ༡༧༨༨ ལོར་ས་རྟགས་རྡོ་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་པར་མ་གནས་པས་ ཕྲ་པོ་གསར་བཙུགས་དང་། རྫོ་ཤ། ལྷུམ་མཁའ་དང་། སྤྲང་ཚང་འདོན་ལམ་བཅས་སྐོར་ཀ་གོར་རྒྱང་བར་བོད་གཞུང་ནས་དོན་གཅོད་དཔུང་མདའ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་དོ་ལས་དང་། གོར་ཕྱོགས་ནས་ཀཱ་ཙན་ས་ཏ་སྨན་ཞིང་ཁ་སྤྱིར་དོ་ལས། ས་མཚམས་པན་ཚུན་གྱི་རྩོད་རྗོད་དང་། རྒྱལ་ཡོད་ཅན་རབས་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ས་གནས་སོ་སོར་དོ་འགྲོ་ ཕྱོག་སྐོར་བྱུས་མཐར་སྟར་གྱིས་མཚམས་རྡོ་ཡིག་ཡོད་པའི་ས་རྟགས་རང་ལ་ཆ་འཛོག་དང་། བར་ལམ་གོར་ཁོངས་མི་སེར་ནས་གསར་བཙུགས་ ཕྲ་པོ་རྣམས་བ་ཞིག་ རྒྱ་བྱུས་པ་སོགས་སྐོར་གོར་བོད་ཁྱབ་སྤྱིར་གྱི་ཆོད་དོན་འདུ་བཞི་ཞིག་གྲུབ་བཞག་ ཡོད་པ་རེད།

གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་དང་པོའི་སྐབས་མན་ཧ་ལྡིང་མཁས་མཁྱེན་ཚོགས་ལྷ་ཁུར་བོད་ལ་དམག་རོགས་བཏང་ཡོད་པ་ལས། དེ་རྗེས་བོད་སིང་དམག་འཁྲུག་དང་། ད་ལམ་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་གཉིས་ཀར་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་དམག་རོགས་གཏོང་རྒྱུ་པར་བཞག ཕྱིར་སྡུད་ལས་གོ་ལག་གི་རོགས་རམ་ཙམ་ཡང་བཏང་ཡོད་པས་རེད། དེ་ཚོམས་ཟད། ལྷ་སར་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་གྱི་སྲུང་དམག་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ལས་མེད་པ་དེ་ཡང་དུས་ཕྱོགས་བརྟེ་ལེན་དང་། ནང་འདྲེས་ཀྱི་ཚབ་གསར་ཡང་འཛུགས་མ་ཐུབ་པར་བོད་སྐྱེས་རྒྱ་མ་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཚོས་བྱེད་པ་དང་། དམག་ཕོགས་ཀྱང་འཕྲུལ་འཕྲུལ་འཁོར་མ་ཐུབ་པས་བོད་གཞུང་དང་། ལྷ་བྲང་ཆེ་ཕྱག་ནས་འབུ་དཀའ་རྒྱ་ཆེ་བུ་ ལོན་གཡར་ལེན་བྱེད་པ། མན་ཧྲུའི་དཔོན་རིགས་དང་། ལས་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཉལ་ཐག (ཨོ་པིམ་) འཐེན་ཏེ་ཉིན་མཚན་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པ་དང་། རེག་དུག་བ་ལེ་སོག་གི་ནད་དར་མཆེད་དེ་བོད་མི་ཚང་མས་རྒྱ་ནད་ཅེས་སྨྲ་དྲི་བྱེད་པ། ཨམ་བན་གྱི་སྲུང་དམག་ཚོས་ཀྱང་འཕྲུལ་སྣང་ལྟོ་གོས་ཀྱི་ཆེད་གཞུང་ཞབས་ཁག་

གི་ཚེ་འདོན་དང་། གྲྭ་སྒྲིག་སོགས་ལ་ལེང་གེ་དང་། འབྲུག་ཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་སློང་མོ་བྱེད་...པས་ཁག་ཕྱོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་ནག་ནང་...ཐའི་ཡེང་གི་རྡོ་ལོག་དང་། ཨོ་ཡིམ་ཐ་མི་ཁའི་སྐོར་ལས་དབྱིན་ཇི་པ་དང་། པ་རན་སི་པས་རྒྱ་ནག་ནང་དམག་འཁྲུག་བྱེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་འཕེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

༢རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་ཐུ་ནས། ཕུར་ཤོལ་ལྷུར་༢རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་གནང་བར་རྟགས་མཚན་བཟང་བའི་བྱིས་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཁོངས་ནས་འོལ་དགའ་དང་། ཟངས་རི། ལྷ་གསོལ་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཆུང་སྲིད་རྣམས་ཕྱུགས་དམ་བཟང་ཕེབས་བྱུང་བ་ལྟར་སྒོ་མང་མཚན་ཞབས་དགེ་བ་ཤེས་དགའ་དབང་ནོར་བུ་དང་། སེར་སྨད་དགེ་བཤེས་དགའ་དབང་...ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནས་འོས་ཕྲུལ་གསུམ་ཀའི་འཁྲུངས་ཁང་དུ་དོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད། ཨ་མ་ཞིབ་ནན་གཏན་ཁེལ་བྱས་པར། འོལ་དགའ་རྫིང་ཕྱིའི་འབབ་འཁོར་ལུང་ཚང་པར་མོ་འབྲུག ༡༩༣༥ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ ཉིན་འཁྲུངས་པའི་བྱིས་པ་དེ་ངོས་འཛིན་གསལ་ཤོས་བྱུང་བ་དང་། མི་ལྷུལ་ལོ་ས་སྐུ་བདག་ཆེན་ཟུར་པ་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་དགུགས་གོང་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཕྲུགས་དམ་ཕྲུལ་བར་འོལ་དགའི་དེ་ཡང་སྲིད་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཚུལ་ཕེབས་པ་མ་ཟད། ཁྲ་འབྲུག་ཚངས་པས་གཏོས་བླ་ལྷ་མང་པོས་རྗེ་མཐུན་གསུངས་ཀྱང་། གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་...དྲག་བྱེད་དགོས་པས་བོད་རྫོངས་སྒྲུ་ཚོགས་ལ་ཆོག་ཐོ་དང་། བརྟག་ལུང་ཁག་བཅས་ཀོ་བསྒྱུར་གནང་བའི་ཚིག་ཐོའི་དོན་བཞིན། འོས་ཕྲུལ་གསུམ་ཀར་གཞུང་ནས་ན་བཟའ་སྐྲན་འབུལ་དང་འཕྲོལ་༢རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་...གདན་ཞུས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དང་འདབ་འབྲེལ་བར་གཞི་བཀྲ་ཤིས་ཚོས་ཁྲིད་...དུ་བཞུགས།

མི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་ནོར་གླིང་བསྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་རྒྱལ་ཐོན། གཞུང་སའི་དུང་དཀར་འཁྲིད་དཀྱུས་གསུམ། སེར་འབྲས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྐུ་སོགས་...

ཚང་མ་གདན་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་འོས་སྤྲུལ་གསུམ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སྐུ་གོང་མའི་ཐུགས་···
དམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཕྱག་འཕྲེང་། རྡོ་དྲིལ་སོགས་སྐུའི་ཉེར་ཆས་དོ་འདྲ་རེ་རེ་བཞིན་གཟིགས་
འབུལ་ཞུས་པ་འོལ་དགའི་ཆུང་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཟླ་བ་བཅུ་ཙམ་ལས་མ་འཁོར་བའི་སྐུ་སྐྱེ···ཆུང་དུ་
ངེས་ཚང་མ་ངོ་མ་རང་བཞིན་ཏེ་ངོས་འཛིན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་བྱུང་ཡང་། ད་དུང་ཚང་མ་ཡིད་···
ཆེས་ངེས་རྙེད······སྲིད་གསེར་ཁྲུམ་དཀྲུག་འདོན་གནང་རྒྱུར་ངེས་པས་གཞུང་ཞབས་ཀེར་སྒྲ་མང་
པོ་དང་། མི་དམངས་བཅས་ནང་ཚོགས་ཀྱིས། ཁ་ཉིན་གནང་བའི་བརྟག་དཔྱད་དེ་ལྟག་གནང་
ཐབས་མེད་པ་འོལ་དགའི་ཆུང་གླིང་དེ་རང་ལ་ཐུགས་གཏད་མ་འཕེལ་ཆོ་བོད་མི་དམངས་བསམ་པ་···
མཇོགས་པས་ཐལ་ཟིང་འདྲ་བྱུང་ན་དན་ཁག་ཚང་མ་གླིང་སྒོང་རང་ལ་ཡོད་རྩལ་འགན་སྤྲུངས་ཀྱང་
བྱས་ཡོད་ཚོད་དང་། ས་རྟ ༡༤༥༨ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས······
འཕེལ་བས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་འོལ་དགའི་ཆུང་གླིང་རིན་པོ་ཆེ
གསེར་ཁྲུམ་ནས་ཐོན་པའི་ཐུགས་དམ་བདེན་བསྒྲུབ་དང་། ལྷ་མོའི་འཕྲིན་བསྐུལ་ཙར་འདོན་···
གནང་དགོས་དཔྱད་ཁྲ་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ཆུང་གླིང་སོ་སོའི་བཞུགས་ཡུལ་དུ···
འགན་སྐུང་དམག་མི་ཡང་འཛུགས་གནང་མཛད། ལྷ་སའི་མི་མང་ནས་ཀྱང་འོལ་དགའི
འོས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་ཐུགས་གཏད་འཕེལ་བའི་སྨོན་ལམ་ཚོགས་སུ་འདོན་བསྒྲུབ་གྲངས···
ལས་འདས་པ་འབུལ་མཁན་བྱུང་བ་རེད།[༣༢]

ཉེར་གླིང་དུ་འོས་སྤྲུལ་རྣམས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་སྒྲུབ་འཕྲལ་འོལ······
དགའི་འོས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་རེ་ཞིག་གཙང་ཕྱུ་ཁྲུང་དགོན་གསར་ཤོད་བསམ་གཏན་དགེ་འཕེལ་དུ···
བཞུགས་ཤིང་། དེར་གཏན་སྡོད་ཞབས་ཞུར་མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་བ་དག་དབང་བསྟན་སྐྱོང་དང་།
མཚན་ཞབས་དགེ་དབང་ནོར་བུ། དཔལ་ལྡན་སྲས་དགེ་དབང་བཅས་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཟླ་ ༡···

༣༢ ཏཱ་ཀྲིང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུང་ས་གཞིས་སྤྱང་པོ་དངོས་གྲུབ་ཕྱིང་གི་ཡིག་ཆ།

ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རྗེ་བོ་བྲང་ཆེན་པོར་ ༧རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཟུར། བཀའ་བློན་རྣམས་དང་། སྐུ་བཅར་གྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ། མན་ཇུའི་ཨམ་བན་… བཅས་ཚང་མ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་འོས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་བྱང་དཀྲུག་འདོན་བྱས་པར་འོལ་དགའི་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐོན་པས་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་མ་བསམ་པ་རྫོགས་ཏེ་བདེ་འཇགས་ཆེན་པོ་བྱུང་།

ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དགོན་གསར་རི་ཁྲོད་ནས་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་གཟིམ་ཆུང་གནས་བཅུ་ལྷ་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེར་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་བྲ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ་མཛད། དེ་ནས་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱི་འཇིགས་བྲལ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་… མཐོན་པོར་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ ༧རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་རྣམས་དང་། གདན་སའི་མཁན་འབྲས་ལས་སྣེ་བཅས་ནས་མཇལ་དར་དཀར་གྱི་བརྟེགས་འབུལ་ཞུས།[༢༢]

ཕྱུང་པོ་དཀར་ནག་གི་ལ་མི་ཞིབ་གཏོད་དུ་ཞབས་པད་སྐྱིད་སྡོད་པའོ་ཡས… གཏོང་གནང་མཛད། ལོ་འདིའི་ཡས་མས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་དབྱིན་ཇིས་མཚམས་དང་སྟོང་… སོགས་སྐོར་བསྒྲུབ་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱེད་སུས་ཁར། རོང་ཕྲུག་ཏུ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་དང་། འབྲས་ལྗོངས་པའི་ཡུལ་དམག་འཁྲུག་ཟིང་ཕྲན་བུ་ཆུང་བ་དམག་གི་འགོ་འཛིན་གྱི་ཁང་མགྲོན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་དབྱིན་ཇིས་ལྟང་ཟུག་ཆེན་པོ་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་བར་འབྱོར་པ་བོད་གཞུང་ནས་མགྲོན་རྣམ་རྒྱལ་ལ་རིམ་བཞིའི་གོ་གནས་ཐོབ། །འཚོ་རྟེན་དུ་རྡོ་ཁྲ་བཀྲ་ཤིས་གླིང་གི་ལ…

༢༢ ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དུ་ཞེས་པ་མི་འོང་ལ་གཞི་བརྗོད་པ་ཐོག།

ཡིག་ཆ་གཞན་ནས་ཁ་བསྐོང་རྒྱས་པ་ཡིན།

གཞིས་ག་ཡོག་རིས་དང་བཅས་པ་གསོལ་རས་གནང་འདུག །

ཏྲ་སྐྱེད་ཤིད་སྐྱོང་ཇོ་བོག་བུ་ནས་གཏན་ཚིག་ཀྱུ་དང་། ཞེ་བས། འགོ་མཆན་ལུས་རིགས་ཚང་མར་ཤིད་ཐམ་གནང་ཐལ་ཆེ་བས་བློས་མ་བཟོད་པར་ཞབས་པད་བ་ཤད་སྐྱ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཤིད་སྐྱོང་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་ལ་བཞེ་ཆེ་རྫི་འདུག་ཚོད་ལྟའི་ཕྱིར་བྱུར་ཙམ་བརྗོད་པ། བོད་ཀྱི་ཡང་བསམ་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལུ་ཀས་བ་ཤད་པར་བརྟེན། དེའི་སྐབས་ཉིན་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཚོགས་…པར་ཕྱག་སྤྲོད་ཞབས་པད་ཐའི་རྡེ་བསམ་གྲུབ་པོ་…བྲང་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་པ་གཉིས་ལ་གསུངས་པས་བོ་ཚོས་ཀྱང་བློ་འགན་མི་བཟོད་པའི་……བསམ་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞུང་ཀ་ཞིབ། དེའི་ཕྲལ་བོད་གཞིས་རྒྱུད་དུ་ཤིད་སྐྱོང་སྐུ་མདུན་ལ་……ཞབས་པད་ཕུན་མོང་〃སྐྱན་ཀུར་བཅར་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་རྩལ་ཇི་བས་ཞིབ་ཞོད་ལུས་དེ་〃ཕྱུབས་མགོན་སྔགས[35]ཀྱི་ཕྱག་ཐམ་ལ་རང་སྐུ་བཅར་ཀྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་ནས་ཐམ་འཛིན་ཞུས་དེ། ཕྱག་ཐམ་ཕུལ་སྐབས་རྗེ་སྟེ་དྲུང་ཚང་འཛོམས་ཐོག་གནང་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། སྲིད་ཐམ་ཁང་དེ་སྔ་བུ་གནང་ཐུབ་ན་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐབ་ཕྱེས་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཕྱུག་ཕྱུབ་བབས་ཕྱིངས་ཆེ་ལ…འཕྲལ་སྣང་ཤིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་མཆན་དོན་ཡག་པོ་ཡོད་རྩལ་ཞུས་པར། ཤིད་སྐྱོང་ནས་དེ་དོན་ཡག་པོ་ཡོད་འདུག་པས། ཐམ་འཛིན[36]ཤུ་ཞོལ་བཀོ་གཞག་ཐུས་འབྲུལ་ཞེས་བཀའ་འཁྱོལ་གནང་། དེའི་ཕྲལ་བཀའ་ཤག་བཀའ་བཟུར་གནང་བ་ཞབས་པད་བ་ཤད་སྐྱ་བཀའ་ཞུན་བསྒྲེལ་པར་བརྟེན་ཐམ་འཛིན་གཞུང་རྒྱུའི་ཚང་གཉེར་ཚོགས་མཆན་ཐུ་བར་ཤིད་སྐྱོང་ལ་ཕུལ་པར། དེའི་ཐུབ…

༣༤ འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་རབས།

༣༥ ཏྲ་ཡའི་བྲམ་བཟུ་བཞེང་འབྱུ་གཉིས་པ་དང་། [illegible]

༣༦ [illegible]

ཐམས་འཛིན་སྐོར་སྲིད་སྐྱོང་དང་། སྐུ་བཅར་སྐྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་དར་རྡན་ནྡོ་བཟང་འཕྲིན་[༣༧]ལས་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་སྐྱི་མཁན་ནས་འདི་ནི་སྲིད་སྐྱོང་གི་དབང་ཆ་འཕྲོག་འདོད་ཀྱི་སྟ་གོན་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་གྲོས་མགོ་ཐུམ་སྒོན་ཚོད་འཛིན་གནང་ལེགས་ཞུ་གནང་ལྟར་ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་ལ་ནང་དོན་འདྲི་སྐོར་གནང་བ། བཀའ་ཤག་སྐབས་བསམ་འཆར་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་པས་ཐམས་འཛིན་ཕྱག་རྟགས་མ་གནང་གོང་སློ་ཐུར་དུ་ལས་དོན་ཆུང་ཚགས་ཤིག་ལ་སྐྱད་འདོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཤག་སྐུ་ཞབས་པད་ཀྱི་གོ་གནས་དང་། ཞབས་ཚོད་ཆབས་ཅིག་གནས་དབྱུངས་ཀྱིས་སྐྱེ་མོ་སློན་མཁར་གཞིས་ཁོངས་བཀའ་ཤག་སྐུའི་སྐོར་གཞིས་ཁྲ་སྐོར་ཚུལ་མཐུན་བྱས་ཏེ་ཚོད་དགོས་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་བ་རེད།

བཀའ་ཤག་སྐུ་སྐྱེ་མོར་བཞུགས་རིང་བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་བློན་འཇང་བ་ཧུར་རཱ་ནས་མཚམས་འདྲིའི་ཡི་གེ་དང་ཆབས་ཅིག །དེང་དུས་ཁྱེད་རང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་གོ་ཐོས་མེད་པའི་ཁུ་སིམ་པོ་ཞིག་འདུག་པ་གང་ཡིན་ཞེས་འབྲེར་པའི་ལན་དུ། ང་ནི་སྲིད་སྐྱོང་ར་སྒྲེང་གིས་དོན་གནད་ཆུང་ངུ་ཞིག་ལ་སྐྱད་བཏགས་ཀྱིས་གནས་དབྱུངས་བཏང་ཆེན་སྐྱེ་མོ་ཐ་སྒོ་གཞིས་ཁ་ལ་འདོན་དགེ་སྐོར་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཚོད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་དང་། རྟེན་ཤིང་བཀོས་དཀྲོལ་མའི་སྣོད་ཅིག་ཞིག་བཟོས་ཏེ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། དེའི་གནས་ཚུལ་ཐེན་ཁྲིས་བཀའ་ཤག་སྐུའི་ལག་བསྟར་མ་དེ་ལྟ་ལྟམ་ནས་བཀྲུས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ཕྱག་དབང་འདུད་རྒྱལ་པོ་བཀྲུད་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ལ་བཀའ་ཤག་སྐྱས་པོར་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྤྲ་མའི་ཡི་གེ་བཏང་བ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཞབས་པད་ལ་སེར་ཁང་ཤར་མའི་དབྱངས་སྐྱིད་ཟེར་བའི་བུར་མོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་མིག་སེར་ལྷ་བུས

[༣༧] ཨོང་ནི་ཏེ་ཙོང་ཁ་པའི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་རྒྱན་དང་། རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྣམ་ཐར་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་ཁང་ལམ་བྱུང་གི་རྩ་འཛིན་ཕྱག་ལ་རྟག་ཞིབ་གསུང་དང་། མི་ཕྱག་ཞིབ་གསུང་བཅས་བཀོད་ཐབས་བྱུག་ལས་གནང་མཚོའི་ཡུམ་བྲང་གྲགས་ཅན་རྒྱལ་དབང་ཚོམ་རྗེ་ལུ་བདེ་རེད།

བསམ་ངན་བྱས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་དེ་འཕྲོར་མ་ཐག སྲིད་སྐྱོང་གིས་བཀའ་ཤག་དང་གྲོས···
བསྡུར་གྱིས་མདའ་དཔོན་ཐོན་པ་དམག་མི་བཅས་བཏང་སྟེ་བཤད་སྒྲ་གསོད་ཅེས་ཁ་གསལ···
གསུངས་མེད་ཀྱང་། ཕྱིར་ལོག་ཆུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་བཀའ་མངགས་དང་། ཉེས་པ་བསྒྲགས
པའི་བཀོད་རྒྱ་དང་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་པ། མདའ་དཔོན་ཐོན་པ་སྐྱེ་མོ་སྒོན་མཁར་ཁུལ···
དུ་འཐོར་ཏེ་བྲ་སྒོ་གཞིས་ཀྱི་གྲོ་ཁང་ནང་བཤད་སྒྲ་བཞུགས་ཡོད་སར་དམག་མིས་མཚན་འགེབས་
མཐའ་བསྐོར་ཐོག ། མདའ་དཔོན་ཐོན་པས་བཤད་སྒྲ་འཛུ་བའི་ཆེད་གྲོ་ཁང་དུ་འཛུལ་བ། བཤད
སྒྲས་མདའ་དཔོན་ལམ་སེང་ངོ་ཤེས་ཏེ་ཞེད་སྣང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཕྱི་ཚམ་མ་བྱས་པར་ཁོ་རང་
གཟིམ་མལ་ནས་སྒྲོད་ལངས་ཤིག་བྱས། ཁོ་རང་གི་འགྲམ་དེར་ཁྲི་དྲུ་ཤིང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར······
མདའ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་བཞུགས་དང་། ང་དོ་གཡོག་གསུམ་བཞི་ལས་མེད། ཤིག་གསོད་པར
ཕྱ་གྱི་འཕྱུར་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། དམག་མི་ཚོར་ཡང་མེ་མདའ་སོགས་རྒྱག་ཐལ་མ་བྱེད་གསུང···
དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་ལ། ཞབས་ཕྱིར་དུ་ནང་གནམ་གྲང་མོ་འདུག་མདའ་དཔོན་སྐུ····
ཞབས་ལ་བཞེས་བྲུག་ཚ་པོ་ཞིག་ཕུལ་དང་། ངལ་ཡང་སློར་སོར་གང་འཆོར་ཤོག་གསུངས་པ
དང་། དེ་ནས་མདའ་དཔོན་ལ་ད་ལམ་དམག་དང་བཅས་ཕེབས་དགོས་པའི་དོན་ཇི་འདྲ་ཡིན།
ང་ཆད་པོ་གསོད་བཟུང་ག་རེ་གནང་ནའི་ཆེད་རང་གི་ལག་པར་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ།
མདའ་དཔོན་ནས། སྲིད་སྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཤད་སྒྲས་པོར་ཚོགས་ལ···
འབྲེལ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་བཤད་ཐོག ། བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་རྒྱ་དེ་ཡང་ཕུལ་བ་རེད། དེར··
ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལོག་ཆུ་མེད་པ་བཟོ་དགོས་ཟེར་བའི་ཚིག་འདིས་ཕལ་ཆེར་གསོད་རྒྱུ····
ཡིན་པ་འདྲ། ཡིན་ཀྱང་སྔོན་ཆད་གཞུང་གི་ཞབས་ཞུ་ཇི་བྱས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཤོད་དགོས···
དགོངས་ཏེ། བཤད་སྒྲས། ཁོ་རང་ཞབས་ཞུ་བྱས་པ་ནས་བཤད་སྒྲར་འཐོར་སྣང་ས། དེ་ནས··

ལས་་་ཚན་ཞིག་པ་རིམ་འཇོགས་ཀྱིས་ལ་སིང་དམ་གཀི་ཐུས་རྗེས་ལ་བཀའ་དྲིན་བསྐོ་གཞག་་
གནང་ཚུལ་དེ་ནས་ས་དམ། ཐག་གཡབ། རྒྱ་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ས་མི་ཞིབ་གཅོད་དུ་ལན་
གཉིས་དང་། དར་མདོ། རྒྱལ་རོང་། རྒྱལ་ཐང་། མོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མི་ཞིབ་གཅོད་དང་།
གོང་བོད་ཞི་ཆིངས་ལ་ཕེབས་པ་བཅས་གཞུང་དང་། མི་སེར་ལ་ཕན་པའི་ཞབས་འདེགས་ཇི་
ཞུས་རེ་རེ་བཞིན་གསུངས་པའི་རྗེས་ལ། གོང་ཕྱོགས་འབྲེལ་བ་ཡོང་ཡག་ཀྱང་གོར་བོད་ཆིངས་དོན་
དུ་གཉའ་ནང་ལ་བཞུགས་སྐབས་འཇང་སྦ་ཕྱུར་དང་ཡི་གེའི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས་བྱུང་
བ་ནས་པན་ཚུན་གནས་འཕྲིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ཡོད་ཚུལ་ཞིབ་གསུངས་གནང་སྟེ་ད་གསོད་བཟུང་
བཟུད་ཀ་རེ་གནང་དགོས་ཀྱང་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་གནང་ནའང་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་པ།
མདའ་དཔོན་ཐོན་པས། ཐུགས་རྗེས་ཅན་གྱི་མི་འདི་ལྷ་བུ་དཔལ་ངས་བཤད་པ་ཡིན་ན། བོད་ལྗོངས་
ཤར་སྨད་མི་མང་ནས་སྲིད་སྐྱོང་ལ་མཚན་དམས་ཞུ་བསྒོ་ས་མེད་ཐོག །ང་རང་ལའང་ལག་དམར་་
གྱི་མིང་ཤས་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། བཤད་སྐྱུའི་ཐོངས་སུ་གཏོགས་པས་དང་། འདི་མི་་རྒྱུད་
ལ་དགྲ་ཤ་ལེན་ཡག་གི་ཉན་ཁ་ཡང་ཡོད་བསམས་ཏེ་གསོད་རྒྱུའི་བསམ་པ་སྐད་ཅིག་ལ་འཁྲུར་ཏེ་
བཤད་སྐྱ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚེ་བརྩོན་དམ་པོ་ཞིག་ལ་འཇོག་རྒྱུའི་བསམ་བློ་དང་བཅས། ད་ཕྱེད་
རང་གསོད་ཀྱི་རེད་དགོངས་པའི་ཞེད་སྣང་མི་དགོས། ངས་ཁྱེད་རང་སྐྱེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཚུལ་དགོན་དུ་
ངོ་དམ་བརྩོན་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པ། བཤད་སྐྱས། ངཤི་བ་ལ་ཞེད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་
མིན། སྐྱེས་པའི་མཇུག་ལ་ཤི་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། ཡིན་ན་ཡང་མ་ཤི་བར་ཉིན་མ་
གཅིག་སྡོད་རྒྱུ་བྱུང་ཡང་། ཁ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་གི་རེད། དེ་ལྟར་བརྩོན་ལ་བཏུག་
ན། ངར་གཞུང་གིས་དགོངས་པ་དྲང་ས་ནས་སྲིད་དཀྱིལ་གནང་བའམ། ཕྱུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་
རྩིས་དང་འཕྲུད་དེ་སྲིད་པ་ཞིག་ཐུང་ན་མ་གཏོགས་ངས་རང་བཞིན་གསང་གྲོས་ཐུས་ཏེ་ཁྱེད་རང་ལ་
སྲིད་སྐྱོང་དགོངས་པ་འགལ་བའི་ལས་ཀ་གཏན་ནས་ཐུབ་མི་ཡོང་ཞེས་དམ་བཅའ་ཡང་གནང་ཤག།

དེར་མངའ་དཔོན་ཐོན་པས། ཁོ་རང་ཚོ་དང་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སྐྱེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་བཙོན་ཁང་ལྟ་བུའི་ཁང་པ་བཙན་ཆ་ཡོད་པ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བརྒྱབ་སྟེ་དེར་བཤད་སྒྲ་དབུ་སྐྲ་བཞར་ཏེ་གྲྭ་གཟུགས་ལྟ་བུ་བཟོས་ཏེ་བཅུག །སྐུ་ཞེར་མཆོག་དམན་སུ་གང་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་མི་ཆོག་པའི་དམ་གཉེར་དང་བཅས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྟེར་རྩིས་སྤྲོད་བྱས་ནས། མངའ་དཔོན་ཐོན་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་འཁོར་གྱིས་སྲིད་སྐྱོང་། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་བཤད་སྒྲ་ལོ་རྒྱུས་ནང་གཙོང་ལ་བརྟེན་ངས་སྐྲ་བཞར་ཏེ་གྲྭ་གཟུགས་ལྟ་བུ་བཟོས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོ་དམ་བཙོན་འཛུག་བྱས་ཡོད་ཅེས་ཞུས་ཤིང་། དེ་དུས་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ཐལ་མོ་ཆེས་བཤད་སྒྲ་བསད་པ་རེད་ཅེས་གླེང་ཏུ་གླེང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ལོ་འཁོར་ལྷག་ཙམ་སོང་མཚམས་བཤད་སྒྲའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་ཡོན་དགའ་ལྡན་པས་བཤད་སྒྲ་འདས་བསྒྲགས་ཐོན་ཏེ་ཡོད་ཅན་ལྟ་བྱེད་པར་སྐྱེ་མོ་ལུང་དུ་མི་བཏང་བ་དེ་ཆོས་ཞིབ་རྩོད་སྐབས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་དུ་བཙོན་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་ཆོར་བྱུང་འདུག །

རྣམ་ཀུན་དགའ་ལྡན་པའི་གྲྭ་པ་ལ་ལས་ལྟ་ཐག་དང་། བསིལ་པན། ཀླུ་རི། དང་རས་སོགས་ཚོང་ཟོག་ཅུང་ཅུང་རྒྱབ་ཏུ་འཁུར་ཏེ་སྐྱེ་མོ་ལུང་གྲོང་གསེབ་ཁག་ལ་བསྐོངས་ནས་ཚུར་ལམ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་པ་ནས་སྤྱིལ་ཉོས་ཏེ་འཁྱེར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཞིག་བཏང་སྟེ་ལྟ་རུའི་ནང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ཡི་གེ་ སྦྲུགས་ཏེ་བཏང་བ་བཙོན་སྲུང་པ་བརྒྱུད་བཤད་སྒྲར་ལྟ་ཐག་བསྐུལ་བ་ལན་ཡང་སྐྱ་རུ་སྟོང་པའི་ནང་ སྦྲུགས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། བློ་སྟོབས་ཅན་གྱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ[34]ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནང་གནང་ཡོད་ཚད་མར་འབྲེལ་བ་བཟོས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ལ་ངོ་ལོག

[34] འདི་རིམ་པས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་མི་ཞིག་ཆེད་ཀྱི་རེད།

ཁྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཚུལ་ཡི་གེ་བཏང་བར། བ་ཤད་སྐུ་དགའ་ལྡན་པ་གཅིག་ཕྱུས་རྫོ… ཤོག་ཁྱེད་རྒྱུ་རྡོ་སྦོ་གླུ་དགའ་བས། འབྲས་སྤུངས་ལྷ་བུར་ལག་སྤྲེལ་རྒྱབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ཚུལ་གཞི་དཀྱིལ་ཆེ་བའི་བསླབ་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

སྐབས་ཁྱད་མཚར་པོ་ཞིག་ལ། འབྲས་སྤུངས་རིག་གྲྭ་ཆེན་མོའི་མཆོད… སོགས་དངུལ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་སྤྲན་བུ་ཆག་པའི་སྐོར་ལ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་དབང་ལ་མ་འགྲིག…པའི་འཁོན་གཞི་བྱུང་བའི་རྐྱེན་རྐྱང་དུ་ལ་སྐབས་བཟུང་སྟེ་དེའི་རྒྱུ་བཙ་དགའ་ལྡན་པས་བྱས་ཏེ་སྲིད་སྐྱོང་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་དང་། ཛ་ཐོལ་ཆེན་པོ་བྱུང་པས། རྒྱ་ལོ་༡༩༤༧ ལོའི་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་། ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་ཡང་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་ཚུགས་མ་ཐུབ་པས་མ་ཚད། དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་གྲྭ་ཤར་བཏང་སྟེ་སྟེ་མོ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དགོན་ནས…… བཀའ་ཤུར་བ་ཤད་སྒྲ་ལྷ་ལས་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་འཁོར་ཅིག། དགའ་འབྲས་གླ་སྤྲེལ་ཕྱང་ཐང་ཁར་ཐབ་བཙུ་ཡང་ཞུས་པར། དེ་སྐབས་དགའ་འབྲས་ལ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་འཚང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ལ་ཞུ་མཁས་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན། རྫོ་གསོལ་ཐབ་ནས་ཐབ་བཙུའི་སར་ཇ་ཞུ་དང་། དཀར་སྒྲོ་ཕེབས་པ་རེད། རྣམ་ཀུན་གཞུང་འབྲེལ་གལ་ཆེའི་མི་སྣར་མ…… གཏོགས་རྩེའི་ཇ་ཞུ་གནང་ལམ་མེད་པ་དང་། ཇ་ཞུ་ཕེབས་ན། རྫོང་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཕྱག་འཚལ་དང་། མཆམས་ཞུའི་མཇལ་དར་འབུལ་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་ཐབ་བཙུའི་ས་དེར་མ་ཕུལ་ཞིང་། དེ་ནས་བ་ཤད་སྐུ་མི་བཞིས་བརྟགས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ཐོར་སྣམ་ལྷང་ཁྲའི་འབུམ་བརྒྱབ་པ… ཞིག་ནང་ཕེབས་ཏེ་པོ་བྲང་མདུན་རྡོ་རིང་ཕྱི་མར་སྙིབས་པ་དང་། རྫོང་ཁ་བལྟས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ… ཞུའི་ཕྱག་འཚལ་དང་། མཆམས་ཞུའི་མཇལ་དར་ཕུལ་བ་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཚང་མས་བ་ཤད… སྐྲ་སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྷ་སར་ཕེབས་པ་དང་། ཇ་ཞུ་ཕེབས་པའི་ཕྱག་འཚལ… ཡང་རྡོ་རིང་སྣང་ནས་ཞུས་སོང་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ནས་བཀའ་ཤར་ཀུག་བ་ཤད་སྐུའི་གྲོ་ཁང་ལ་ཕེབས་ཏེ་དགའ་འབྲས་གྲྭ་ཤར་མང་པོའི་ སྤུང་བུ་དང་བཅས་བཞུགས། སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ནས་ཀུང་ལམ་སེང་བཀའ་ཤག་ལ་ བཀའ་ལྷན་སྐྱུར་ཐོག་གཞུང་གི་སྤུང་དམག་དང་། སེ་ར་བྱེས་ནས་གྲྭ་ཤར་བཅས་བཀོད་ ཏེ་བཞི་སྡེ་ རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ལ་ སྤུང་བུ་བརྫོགས་པ་རེད། དེ་དུས་ཞབས་པད་རྣམས་ཀྱང་ཅི་བྱ་བྱེད་སྟངས་མ་ ཤེས་པར་བཞུགས་ཡོད་ཚོད། བཀའ་ཤད་སྒྲོ་ལྷ་སར་འཁོར་བའི་ནུབ་མོ་རང་ལ་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ གཞུང་ཞབས་ཚོར་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས། སང་ཉིན་ལྷ་ལྡན་བླ་བྲང་སྟེང་དུ་བཀའ་ཟུར་ བཀའ་ཤད་སྒྲ་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་རྒྱུར་དེར་ཚངས་དུས་འཁྱོར་དགོས་པའི་བརྡ་ཐོ་དང་། དེ་མཚུངས་སྒྲ་ནག་ཞོལ་ཁམས་པ་ཇ་ཚོང་དགའ་འབྲས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཡང་སར་སྒྲེ་ལེན་དགོས་པའི་བསྐུལ་བརྡ་ཡང་བཏང་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དོན་གང་ཡིན། གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་ཤེས་རྟོགས་མེད་ག་ཤིས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཕྱེད་ཙམ་སྡོད་ནོས་མ་བཟོད་པར་ཚོགས་འདུར་སློབས་ཡོད། ཚོགས་འདུ་དེར་བཀའ་ཤད་སྒྲ་ཕེབས་ཏེ། ཕོ་རང་གི་ཕྱ་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། བར་ལམ་ཁོར་ང་ལ་ཕྱི་དོན་སྐོར་ལྟུངས......... ནག་མེད་ཉེས་འགེལ་བྱུང་རྒྱུལ། སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་གི་མཛད་འཛོལ་བྱུང་རིགས་ཚངས་མ་ཞིབ་གསུངས་རྗེས་ད་ ཆ་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་དང་། བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་ཀྱི་དོན་དུ་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་ལས་བསྐུལ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞིའི་སྙིང་པོར། སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རང་ཉིད་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་ འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་ན་བཟོད་མེད་དང་། དེ་མིན་དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་ངོ་རྒོལ་མཐར་སྐྱོང་ བྱེད་རྒྱུར། ཕྱེད་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱང་པར་འགྲོ། ཚུར་ཡོང་ཧི་བྱེད་ཁེ་ཉེན་འདེམ་ཁ་མ་ ལོག་པ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལྷུང་ལོ་བླ་ཕྱག་དང་། བཀའ་དྲུང་

༣༩ སྐབས་དེར་ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་རྭ་སྒྲེང་གི་སྐུ་ཉེར་བརྟེན་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཕྱོགས་ལ་ལས། བསམ་གྲུབ་པོ་བྲང་། ཕྱི་རྫོང་པ། ལྷུང་རྒྱལ་པ་བཅས་བར་གནས་ཕུ་ལུང་བཞུགས་མེད་དམ་སྐུ་མ།

ཤན་ཁ་སོགས་གཞུང་ཞབས་འགའ་ཤས་ཕྱིར་ཐོན་ལས། ཕལ་ཆེར་ལེགས་ཉེས་གང་ཡང་མ་ཕྱེ་ཤད་པ་ཚོགས་འདུར་བཤད་པ་དང་། དེ་འཕྲུལ་བ་ཤད་སྐྲའི་ཕྱོགས་གཏོགས་གཞུང་ཞབས་འགའ་ཤས་བཅས་དགའ་འབྲས་དུང་གྱི་[80] ཐེར་བའི་ཚོགས་འདུའི་མིང་ཞིག་དྲིལ་བསྒྲུགས་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྲིད་སྐྱོང་ཐུགས་འགན་བཞག་ཞོལ་དགོས་པའི་སྐྱོན་འཛུགས་དང་། དགའ་འབྲས་གཉིས་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་དོན་[81] དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་ སྲུང་བྲ་བཙུགས་པ་དང་། དགའ་འབྲས་གྲྭ་ཤར་དང་། སྒྲ་ཞོལ་ཁམས་རིགས་བཅས་ནས་བཞི་ཐེ་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་དུ་ཉི་མ་ཁ་ཤས་དཔྱང་རྐོལ་བྱས་པར་གཞུང་ཞབས་དང་། གཞུང་དམག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ག་ཤིས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཕྱོགས་སུ་སེར་རྗེས་གྲྭ་ཚང་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པས་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐུ་བཅར་གྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ། ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་སོགས་རྣ་བླར་གཏོགས་པ་ཁ་ཤས་བཅས་སྲིད་ཐམ་བསྣམས་ཏེ་སེ་རར་བྲོས་ཐེབས་ཀྱང་། དེར་བཞུགས་གྲོས་མ་བཟོད་པར་ཤུར་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་བྲོས་ཐེབས་[82] པ་རེད།

དེ་འཕྲུལ་དགའ་འབྲས་དུང་གྱིས་མཚོན་བོད་ལྗོངས་སེར་སྨ་ཡོངས་ནས་ཕྱི་ལུས་ལྟར། ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ ༢༠ སྐུ་བསམ་མགོན་ ༢༡ རྒྱལ་དབང་མཆོག་དགུང་གྲངས་བདུན་ལས་

༨༠ དགའ་འབྲས་དུང་གྱི་ཐེར་བཞི། དགའ་ལྡན། འབྲས་སྤུངས། རྩེ་མོ་དུང་ཁ་མོང་བཅས་ཡོད་པའི་ཚོགས་འདུ་གསང་པ་དེ་ལ་ཐེར་བ་རེད།

༨༡ དེ་དུས་རྩེ་ཡི་བསྲུང་བྲ་འཛུགས་སྐབས་རྒྱ་ལག་གི་ཛ་མར་ཚིག་བཞར་ཞེས་པ་ཡོད་པས་དེ་བཞི་ལྡེའི་དམག་ལ་འགྲོ་ཁྲབ་ཡག་པོ་བྱུང་བ་དེ་ནས་མིང་ཐོན་ཏེ་གྲོ་སྲིད་རྒྱ་ཚང་གི་ཚ་ཤུག་དང་། རྗེས་སུ་ཀུན་བདེ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཛ་མ་ཚ་བ་ཞར་ཞེས་པའི་སྐད་གྲགས་ཆགས་ཞིག་ཤུང་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ཡི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་[illegible]

༨༢ སྐབས་དེར་ལྷ་སྒྲེང་ཁྲ་ཁྲ་དང་། [illegible]

མ་ཕེབས་ཀྱང་། ཕྱི་རྒྱར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འཁན་བཞེས་པའི་རྩ་ལ་བཞེས་ཐོག །ཞང་དོན་ཕྱག་རོགས་ཞབས་ཞུར་བཀའ་ཟུར་བ་ཤད་སྐྱ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོར་ནི་མི་ཏན་གྱི་ཆེ་ལོ་དང་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་བསྐོ་གཞག་གནང་། བ་ཤད་སྐྱ་ཏེན་སྐུ་པོ་ཡིན་ཡང་། དབུ་སྐྱ་བཞར་བས་གྲྭ་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ན་བཟའ་བཞེས་ཕྱོགས་ལྷེ་སྲིད་འདྲ་པ་མི་བཞེད་མཐུ་མེད་ཞུང་བས་ལྷེ་སྲིད་བ་ཤད་སྐྱ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རེད།[༦༢]

སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་ སྔོན་འཁོར་ཞང་བརྒྱུད་པའི་རྫིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་མནྜ་༢གོང་མས་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་པའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་ཡང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྒྱ་ནག་ནང་ལ་བཞུང་དུས་བདེ་མེད་པས་རྒྱབ་གཉེར་ནུས་ཐེབ་མ་ཐུབ་ཡང་། ལྷ་སྡེད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་བརྒྱུད་ལྷེ་སྲིད་བ་ཤད་སྐྱར་ལྟ་རབ་རྭ་སྒྲེང་སྲིད་སྐྱོང་མཚན་གནས་རང་འཇགས་དང་། མཐར་སྲིད་ཟུར་གྱི་མཚན་ཐོག་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཆོག་པ། མཆོད་གཞིས་མཁར་དབང་རང་འཇགས་ཡོད་པའི་ཞུ་དོ་སྤྲུལ་བསྐུལ་ཐུས་པར། ལྷེ་སྲིད་ནོ་མི་ཏན་དང་། བཀའ་ཤག ། དགའ་འབྲས་དྲུང་སྤྱི་གོ་བསྡུར་གྱིས་མནྜ་༢གོང་མས་ཞུ་དོ་གནང་བར་བརྟེན་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་ལར་རྒྱར་དགོངས་བཞེད་ཕྲན་བུ་གནང་རྒྱར། དེ་ཐོག་ཐུའི་མཚན་ཐོག་གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་ལ་ཕྱིར་ལོག་རྩལ་མཐུན་ཐུས་ཏེ་བཞུགས་འབྲུས་ཆོག་པ་དང་། ཁྲི་ཆེན་དགའ་དབང་མཆོག་ལྡན་སྐུ་དུས་ནས་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ལ་འཛིན་བཞིན་བདག་པའི་མཆོད་གཞིས་རྣམས་རང་འཇགས་དང་། ༢རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་གསར་ཆོད་གཞིས་འགྲིག་ཚང་མ་

༦༢ རྣམ་ཐར་དུས་ཞེས་མི་ལོང་ནར། རྭ་སྒྲེང་དང་། བཤད་སྐྱའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཚུལ་ལས་མེད་ཁར། རྒྱལ་བའི་ཕྱག་རོགས་ཞབས་ཞུར་བཤད་སྐྱས་བཀའ་ཟུར་གྱི་མཚན་ཐོག་བྱ་ཤས་གནང་ཐེ་ལ་ནོ་མི་ཏན་གྱི་ཆེ་ལོ་གནང་རྒྱལ་གསལ་ལ་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་གོང་དཀར་ནས་གསར་བའི་ཡིག་ཚང་། ལྷེ་སྲིད་བཤད་སྐྱའི་ཡིག་ཚགས་ཀི་ནང་དང་། བཀའ་དྲུང་ཐེ་ཇང་པའི་སྐུ་དཔོན་ཏེ་མ་ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཐམ་དེབ་གོང་བའི་དམིགས་སུ། གནས་རྒྱལ་ཁ་ཤས་བཀར་ཚིག ཤན་ཁ་རྒྱང་མེད་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོག་དང་། བཤད་ཐུག་རྒྱལ་ཡགས། བཤད་ཕྱག་མ་རི་ཐང་ཚིགས་བཤད་སྐྱ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ནན་ངས་རྣམ་ས་ལས་ཞིབ་པ་ནམ་ཞིབ་པ་ཡིན།

གཞུང་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་བ་ལྟར། ར་སྒྲེང་སྟོན་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་ནག་ནས་
བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་སྐབས་ལམ་དུ་སྐུ་གཤེགས་པས་སྐུ་གདུང་ར་སྒྲེང་དུ་གདན་ཞུ་དང་། ཞབས་
པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་དང་། འཁྲུངས་གཞིས་དངོས་གྲུབ་ཕྱིང་གི་གཞིས་ཁག་རྣམས་ཐག་ཞོར་
འདྲེང་གྲུང་ཕྲུ་བུའི་གཞུང་བཞེས་མཐར་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་སྒོ་ཚང་གི་མཆོད་གཞིས་སུ་ཕུལ་སྐྱོལ་
གྱིས་ཕྱིར་ཞུའི་ཇོ་མ་ཐོ་གླ་པར་ལུས་པ་རེད།

ཐེ་ཤིང་བ་ཤད་སྒྲོལ་ཕྱག་རོགས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་ཏེ་ཞབས་
པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་བའི་ཚབ་ཏུ་ཕུ་ཁྱུང་པ་དང་། སྤྱི་མཁན་དང་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་ཚབ་ཏུ་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་དབང་ལྡན་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང་། བ་ཤད་སྒྲོལ་གྱི་བློ་ས་འཕེལ་
དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་གཞུང་གི་ཞབས་ཕྱེད་ཐོབ། བློ་
ཕྱག་མཁན་ཆུང་གི་གོ་གནས་སྐྱོལ་ཞིང་། དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་བཀའ་
བློན་དང་། དེ་ནས་སྐུ་བཙར་ཕྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་སོགས་རིམ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་།
ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཐུབ་པ་མང་པོ་ཐུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིམ་པས་ཐོན་རྒྱུ་དང་། འདི་ལོ་སློབ་ལམ་ཆེན་མོ་
དུས་ཐོག་ཚུགས་ལས་མ་ཐུབ་པས་ཟླ་༩ ནང་སློབ་ལམ་འཕར་མ་ཚུགས་ཏེ་ཕུར་རྒྱུན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཚང་མ་
བསྒྱུར་ཆགས་སུ་གནང་འདུག །

སྐབས་དེའི་ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་ནས། མདོ་སྨད་ཁམས་ཕྱོགས་རི་ནང་
དཔལ་མགོན་ཀྱི་ཡུ་ རྒྱུད་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། མགོན་པོ་ཚེ་བརྟན་པ་བུ་ནས་དབྱུང་བ་ཤེད་
ཀྱིས་ཅག་རོང་ཐེ་ཁག་དྲུག་དང་། ཏོར་མ་བྲུ། བྲག་མགོ། ཁང་གསར། ཏྲེ་ཧོར། རྫོང་འགོར།
ཝེ་རི། གླིང་ཚང་བཅས་ཀྱི་ས་ཐེ་མང་པོ་རིམ་པས་བཙན་འཕྲོག་དང་། ཐེ་དགེ། ལྷགས་ཀ། དགེ་
བ་ཤེས་རྫ་ཆུ། གྲོ་སླུབས། ལི་ཐང་། འབབ། མགར་ཐར་སོགས་ལ་དགྲ་རྒྱག་ཚོད་མེད་བྱས་
རྗེན་བྲག་འགོ་དཔོན་དབང་ཆེན་དགྲ་འདུལ་དང་། དཔོན་མོ་ཚེར་ཟླ། ཛའི་སང་སྦྲ་འཁོར་ཀྱིས་

མཚོན་སྡེ་དུད་ལྷ་བརྒྱ་སྐོར་དང་། ཁང་གསར་དངོས་གྲུབ་ཕུན་ཚོགས། མ་ཟུར་གཉེར་པ་··
ཞུ་ཤུ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་སྡེ་དུད་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་རང་ཡུལ་དུ་སྡོད་མ་ཐུབ་པར་བོད་གཞུང་ལ་
སྐྱབས་ཞུར་འབྱོར་པ་སྡེ་དུད་རྣམས་ལ་སྤྱི་འགྲོས་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་རྒྱ་ཕྱུར། བོང་
དཀར། སྤོད་ལུང་ཁུལ་དུ་སྐྱོབ་གསོ་དང་བཅས་འཛོག་གནང་མཛད། སྨར་ཡང་ཅག་····
དགྲམ། འབབ། ལི་ཐང་། ཆ་ཕྲེང་། རྫ་ཡོག ། མི་ཉག། རྒྱལ་ཐང་ཁུལ་ལའང་བཅོམ་
འཇོག་མི་ཟད་པ་བྱས་པས་མཆོད། བོད་གཞུང་གི་མདོ་སྨད་དཔོན་ཁོངས་རྗེ་ཛ་དང་། གདན་
ས་གསུམ་གྱི་མང་ཛའི་མཐུན་རྐྱེན་མཛོད་ཛ་སོགས་ཚང་མ་བཅོམ་འཇོག་གིས་རྒྱ་བོད་ཚོང་ལམ་··
བཀག་འགོག་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་༣སྐྱོན་ཞུ་གཅིག་མཛད། གཉིས་འཐུད་ཡོད་སུམ་མ་ཟད།
ཉག་དགྲ····སྡེ་དགེ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་དགོན་ཆེན་བཟུངས། སྡེ་དགེའི་གཞིས་འགྲོག་ཁག་རྣམས
ལ་དབང་བསྒྱུར། སྡེ་དགེ་རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་སྲས་དང་། ཀཿཐོག་དཔོན་སྤྲུལ་སོགས་མི་གཏེར་
བཙན་འཁྲིད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་༣སྐྱོན་ཞུ་འབྱོར་པས། རྒྱལ་བློན་བཀའ་གྲོས་ཐོག་ནས། ཉག
སྐྱིད་མགོན་རྣམ་པ་ཐུ་མཐར་སྐྱོད་བྱེད་མིའི་དམག་དོན་གྱི་ཁྲབ་ཞབས་པད་ཐུ་ལུང་པ་ཚོ་དབང་རྡོ་
རྗེ་བསྐོ་གཞག་ཐོག ། དབུས་མདའ་དཔོན་ཁྲི་སློན་པ་འཆི་མེད་རྡོ་རྗེ་དང་། དབུས་མདའ་དཔོན་
མདོ་མཁར་བ་ཚེ་དབང་ནོར་བུ། དམག་དཔུང་བཅས་དང་། ཡོགས་ཁང་དོ་ལས་སོགས་རྒྱ···
ལག ༡༩༨༣ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༩ ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐོག་ཐོན་གྱིས། ལམ་བར་ཤོ་སྟར···
ལྷོ་གསུམ། རི་ཆབ་དཔའ་གསུམ་སོགས་ནས་རྒྱབ་དཔུང་དུ་ཡུལ་དམག་བཅས་བཀུག་བཞིན་
རྫོང་···ཤོད་ཀྱིས་ཐོན་ཏེ། ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཉག་རོང་ས་ཐོག་ཏུ་དཔུང་འཐུག་བྱས་པ། ཉག་དམག
རྣམས་ལོ་ཤས་བྱས་མཚོད་ལམ་རྒྱུགས་བྱུང་བའི་ཕྱོ་ལྷ་པས་དགྲ་ཤུགས་ཆེ་ལ། ལྷག་པར་རོང་ས་
ས་བཙན་ལ་བརྟེན་པས་འགོར་ཡུན་ཆེ་ཙམ་བྱུང་རུང་། ཉག་དམག་རྣམས་ནས་དགེ་ཕྱིག་གི་བྱང་
དོར་མི་ཤེས་པས་མི་བཟད། རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པས་མཆོད། ལོ་ཚོས་ས་ཆ་འཛིན་བཟུང་ས་མ··

ཐུབ་ཆེ་ཁང་པ། ཇོ་ཞིང་ནགས་ཚལ་ཚང་མ་མེར་བསྲེགས་བྱེད་པ་སོགས་བཙན་བཞེད་ཀ་ཅན་
ཆོས་ལུགས་གཞུང་དཔུང་ལ་ལྷ་དམག་ཅེས་མི་སེར་ཚང་མས་འཁྱུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐོར་
དང་། མར་ཁམས་དང་། བྲག་གཡབ་ནས་དང་སྤྲངས་ཡུལ་དམག་གི་འགོ་འཛིན་གཉེར་ཀམ་
སློལ་སྐུ་ངོ་མ་དམག་ཐོག་ཏུ་ཐེབས་པ་དང་། གོང་སློལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་གྲུབ་མཐའ་
རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ནས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་
ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་མདའ་དཔོན་ཁྲི་སྨོན་པའི་དཔུང་གིས་རྡོ་རྗོང་། ཁ་སྡོད་དགྲ་རྗོང་། ཤག་རྒྱ་ཁའི་
དགྲ་རྗོང་སོགས་རིམ་བཞིན་བླངས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༥ ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་ནས་རི་ནང་རྗོང་ལ་མཐའ་
བསྐོར་གྱིས་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་པ་བྲུ། ཚ་རིགས་ལུམ་ཧུ་སྐོར་དང་། ཞྭ་པོ་དྲག་
གྲུས་བཞི་བཅུ་སྐོར་བཅས་དུས་གཅིག་ལ་གསོན་བསྲེགས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ལྷག་འཁྱིལ་འགོ་
དམངས་ཚང་མས་ཕྱུར་མཐུན་མགོ་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་འདུག །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༨ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་
མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཟུར་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་གི་དྲུང་ལས་༧རྒྱལ་དབང་
མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་སྡོམ་པ་བཞེས་གནང་། སྡེ་སྲིད་བཀའ་བློན་ནི་སི་ཏན་ནས་ལོ་ངོ་གསུམ་རིང་ཚབ་
སྲིད་ཀྱི་ཁུར་འགན་བཞེས་ཏེ་ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་ལྷུན་དགའ་ཚལ་དུ་སྐུ་ཆེས་
བརྟན་པས་[༨༨] ༧སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ལྟར་ཕྱག་རོགས་སྲིད་སྐྱོང་གི་སྐོར་ལ་བཀའ་ཤག་

༨༨ སྡེ་སྲིད་བཀའ་བློན་ [illegible]

དང་། སྒྲ་བཅར་སྒྲི་མཁན། བོད་རྫོངས་ཀྱི་ཚོགས་བཅས་མོལ་བསྡུར་གྱིས་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་
གཉིས་རྒྱུད་དུ་གནས་ཚུལ་ཆེས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོང་ཞུ་འབུལ་གནང་མཛད་པའི་དོན་བཞིན། ཡོངས་
འཛིན་དཀའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་རྗེ་དྲུག་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཆེག་སྒོ་དང་······
བཅས་ཕྱག་རོགས་ཕྱིད་སྒྲོང་གི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས་དགོས་སྐབས་ཞུ་ཞུས་པ་ཞལ་བཞེས་ཀྱིས······
ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བཀའ་བསྒྱུར་མཇལ་དར་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་བས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འཁུར་བཞེས
དེ་ནས་དམག་དོན་གྱི་ཁྲབ་ཞབས་པད་ཟུ་ཡུང་པ་ཅག་རོང་དུ་ཕེབས་ཡོད།
སོགས་དཔོན་ཁྲུན་རབ་པ་ཚེ་རིང་དཔལ་ལྡན་ལ་ཐའི་ཧྲི་ཡེ་གནས་དང་བཅས་ཅག་ཞིག[༥༥] གྱི་ཁྲབ····
དང་། ལས་ཐྲ། སྲུང་དམག་བཅས་བསྐོ་གཞག་གིས་དབུས་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བ་
དང་། བཀའ་ཞིབ་མཁན་མདའ་བཞི་སྤྲེལ་བསྐོ་གཞག་གིས་ཅག་དགྲས་བཙན་འཁྲིག་ཐུས་ཡུལ།
རིམ་ཆེ་ཉེར་ལྔ། ཐེ་དགེ། གླིང་ཚང་། ལྷ་ཐོག འབྲུ་ལོག ལེ་རི། མ་རྒྱུར། ཁང་གསར།
བྲག་འགོ། སྟོང་འཁོར། དགེ་བ་ཤེས། ལྷུགས་ལ། གྲོ་སྐྱབས། ལི་ཐང་། འབའ། ཆ་ཕྲེང་··
སོགས་ཀྱི་ས་སྒྱིད། ཐུ་ལི། དཔོན་འགོ་རོ་མ་སོ་སོ་འཁྲུག་འབོད་ཀྱིས་ས་ཐེ་འཁྲིག་རིགས་དང་།
རྒྱུད་རོས། ཧུ་ཐོག་བརྩམ··འཁྲིག་ཐུས་པ་ཐོ་ཡོད་རྣམས་རང་རང་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་ཕྱིར་སློག་དང་།
དཔོན་ཆེན་གཅོད་དྲག་སོགས་བརྩོན་འདུག་ཐུས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་སློག་ཐོག། ཕྱར་གྱི་དཔོན་གནས།
ལས་འཁུར་ཇི་ཡོད་རང་འཇགས་གནང་སྟེ་ཁྲལ་འབུལ། ཁྲིམས་འཁུར་བྱེད་སྒོ་ཙི་མཆིས་ ༥ རྒྱལ··
མཚོག་ལྔ་པའི་ལྷ་དུས་ཀྱི་དཔྱད་མཚམས་ཇི་ལྟར་སློབ་མེད་ཐོག །རྣམ་ཀུན་རང་རང་ས་སྲུང་ཡུལ··
དམག་བཙུགས་ཏེ། དུས་སྐབས་བདེ་མིན་སོགས་ལ་གཞུང་གནས་ནས་བསྐུལ་བཏང་ནས་སྤྱལ་ཀ་གོར་
མེད་པ་ཞབས་བཅར་ཞུ་རྒྱ་དང་། ཡུལ་ཆེན་ཡན་ཆུན་གྱི་རྒྱལ་རིགས། ཐུ་ལི། འགོ་དཔོན་ནང་··
ཚོགས་འཆམ་མིན··ཐུང་ཚོ་ཅག་ཤོག་གྱི་ཁྲབ་པར་ཞུ་གཏུག་བཅར་རྒྱ། དེས་ཀྱང་འདུམ་མིན་ཐུང་ཚོ

༥༥ ཉ་ག་རོང་དང་། ··· ཅག་ཤོག་གི་ཁྲབ་···

ཞྭ་ནག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཞུ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ཐེ་གཞན་ལ་དང་ལེན་གྱི་འཕྲུལ་ཞུ…
རྒྱའི་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཚང་མས་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ནས་མཐའ་གནན་མཐུ་མོ་ཆེ་ཡང་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད་པ་
དང་། འཛམ་མགོན་གོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་། སྐྱེ་དགེ་ཡུམ་གསུམ་དགོན་
སྤྱིལ་བཅས་དབུ་ཐོན་བྱུང་བ་བཅས་ལ་བཞེད་་བསྐོང་དབང་དང་། དབུ་ཐོན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་ཞུལ་
བས་མཆོད་ཀྱི་ཁྱབ་ཞབས་པད་ཞུ་ཞུང་པ་དང་། མདའ་དགོན། ཡོགས་དགོན་སོགས་གཞུང་
གི་ལས་འཛིན་རྣམས་ལ་མདོ་སྨད་གྱིད་པ་བདེ་ལ་བཀོད་པའི་བསྟུགས་བརྗོད་ཀྱང་[༤༦] མཛད་ཡོད་པ་རེད།

མི་ལོས་ ༡༩༤༧ ལོར་ཀུ་གཞོང་དམག་ཐབ་ལེགས་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱ་བོད་ས……
མཚམས་བདེ་འཛུགས་དང་། ཚོང་ལམ་བདེ་ཐར་བྱུང་བ་བཅས་ལ་པི་ཅིང་ནས་མན་ཧྲུ་འགོང་མ་ཧྲུང་
[༤༧]ཆིབས་བོད་གཞུང་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ལེགས་གསོལ་བསྟུགས་བརྗོད་ལྷ་ཁྲུ། འདྲེན་
མཆོག་འཕྲིན་ལས་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཡིག་དང་། མན་ཇུ་ བོད་ཡིག་
བཅས་གསེར་གྱིས་བྲིས་པའི་པན་ཞེས་ཤིང་བྱང་ཆེན་པོ་ཞིག་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ། རྗེ་ཚོམས་
ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་ས་སུ་བསྐྲིགས་ག་ཤམས་གནང་། དེའི་དོན་ནི། འདྲེན་པ་
མཆོག་ཅེས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་འདྲེན་པའི་གཙོ་བོ། ཞེས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་
འབོད་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཏེ་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་དེས་ས་ཕྱོགས་ཀུན་
ལ་ཉེ་འགྲང་ས་མེད་པར་ཁྱབ་བོ། ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་རེད།

ས་འབྲུག ༡༩༤༨ ལོར་བཀའ་ཚབ་དར་རྩན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་སྐུ་ཚབ་
ཀྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བསྐོ་གཞག་གནང་། བར་དེར་འགོང་ས་མཆོག་སྤྱན་ཕྲ་ཞིང་། ཕྱག་རོགས་
སྲིད་སྐྱོང་སྟགས་ག་ཤིས་འཛམ་པས་ཀྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་དང་། དགའ་འབྲས་ཏུང་……

༤༦ ཐོང་ཞུ་སྤུ་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་གསལ་ཚན ༡༩༤༥-༩-༡ ནས་ ༡༩༤༩-༦-༡-བར།

༤༧ དེ་དུས་འགོང་མ་ཧྲུང་ཆེ་ཡིས་མི་སྒྲིགས་ཅིག་ལམ་ལ་བཏང་པས་དབང་ཆ་ཆོད་མ་ཡུམ་ཆོད་ཤིས་ཅེད་པའི་སྐབས་རེད།

སྤྱིལ་ཕུགས་འཁྱེར་གྱིས་གཞུང་མའི་ཞབས་འབྲིང་དང་། ཆབ་འབབས་ཟློག་བརྡབ་གསེགས་ཆེན་པོ་ཕྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་། བྲུས་རྡེལ་ཅན་གྱི་ཞབས་པད་ཕུ་ལུང་པ་དེ། ལྷ་སོར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་ཕྱོགས་འཁམ་འདང་། ཡི་ཐང་། ཆ་ཕྲེང་པ་རྣམས་ཉག་དགྲས་གཏོར་ཏེ་གཞིས་ལུས་སུད་མེད་དང་། ནན་ཤེས་ལས། དེ་ཞིངས་ལ་ལོ་གཞོན་སྐུ་སེར་མང་པོ་ཞིག་ཐག་པ་རྟེན་མེད་ལྷ་བུ་བྲུས་ཏེ་ཁམས་ཕྱོགས་ནང་ཁུལ་ཡས་མས་ཚང་མར་བརྩམ་འཁྱོག་བྲུས་པ་རང་སར་གཞིས་ཆགས་སུ་འགྲུགས་འབོད་མཐུབ་པ་འགའ་ཤས་མཐར་སྐྱོད་གནང་དགོས་བྱུང་བར་བརྟེན། གོང་གསལ་ཁམས་རིགས་རྣམས་ནས་ནང་ཚགས་རྟུས་ཞེན་ལྷ་བུས་ཕུ་ལུང་པས་ཆབ་འབབས་ཉམ་ཆུང་ལ་ཐུབ་ཚོད་བཏང་ཞེས་རྒྱུན་དུ་སྙོན་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཐོག ཞབས་པད་ཕུ་ལུང་པ་དེ་བཞིན་སྐུ་ཡོན་དང་། སྒམ་རྩུགས་ཆེ་བས་དཔལ་དོན་རང་གི་ཁ་འཁོག་མ་ཚུད་པའི་དོགས་པ་སྟོན་བསྐུལ་བཅས་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷར་རྫོང་རྫོང་སྡོད་ལ་བཀའ་རྒྱ་རྩུས་མ་ཞིག་ལ་སྒྲུག་ཐམ་ཕབ་སྟེ་ཞབས་པད་ཕུ་ལུང་ཡབ་སྲས་ཆུར་བསྐྱུར་དགོས་རྩལ་འཁྱེར་བ། ཞབས་པད་དོ་ལས་ཞབས་གཡས་བྲམ་སྟེང་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷར་རྫོང་རྫོང་སྡོད་ནས་ཞབས་པད་ཀྱི་སྐུ་ཤིལ་མ་བཞེད་པར་ལག་འཆང་ཆུར་བསྐྱུར་མ་ནུས་པས་བཀོད་རྒྱ་དོམ་གཟིགས་འཁྲུལ་ཞུས་པར། ཞབས་པད་ཀྱིས། ང་བོ་ཐབས་མེད་ཁྱེད་ཚོས་མི་གསོད་ཀྱི་སྡིག་པ་གསོག་མི་དགོས། འདེད་རང་ནས་སྤྲེབས་ཚོག་ཅེས་བྱུགས་སྨོན་རྒྱན་རིང་གནང་མཐར་སྲས་ཆུང་གིས་ལྷག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞབས་གཡས་བྲམ་སྟེང་ནས་གཙང་པོར་མཆོངས་པ་གནང་བ་རེད[༥༤]ཅེས་གྲགས།

༥༤ འདི་སྐོར་དག་སྦྲོ་ལོ་རྒྱུས་རྩམ་ལས་ཡིག་ཆ་མ་མཐོང་བས་ཁུངས་རྡེ་ཡོངས་བཞིན་ཞི་བྱང་ངེའུ་པོ་ཆེད་དགོངས་སྐོར་ཞུས་པ། དེ་རྟུ་བ་ཞིག་ཐུན་གྱི་ཤོག་ཤམ་སློབ་དཔོན་རྒྱུད་སྟོད་སྐབས་ངས་པ་འབྱུངས་ཡུལ་ལྷར་རྫོང་ཁོངས་རྫོང་སྐོ་ཁང་ནས་ཡིན་པ་གོང་དགྲུང་ན་ཕྲ་སྐབས་ཉག་རོང་དམག་ཞེ་ལྷུར་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་གསུང་བྱུང་ཞེས་བཀའ་གྱི་ཕེབས་རྒྱུང་།

སྐྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་སྒེར་ལ། ངའི་མེས་པོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྗེས་ཟུར་བསྟན་འཛིན་ནོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་གསུངས་ན། དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་སྐྱེ་ཡུལ་ཁམས་རྨི་ཡི་ནས་ཡིན་ཞིང་། བོད་དབུས་སུ་གྲྭ་རྒྱུན་ལ་ཡོང་ནས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེར་སྐྱིག་…ཞུགས་ཀྱིས་…ཁང་…ཚན་རྡོ་ཁང་དང་། མི་ཚན་རྨི་ལི་མི་ཚན་གྱི་བོད་ས་སུ་བསྡད། སྐྱོན་ཚོགས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཤད་སྒྲར་བཀའ་འགྱུར་དང་། སྒོལ་མ་འབུམ་ཐེར་སོགས་རྒྱུགས་སྐབས་ཛམ་ཐེད་པར་ཡོང་…ནས་ཀ་ཤད་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་ཐུང་བ་རེད། བར་སྐབས་ཤིག་རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཐོག་གཉེར་པ་ལོ་གསུམ་ཙམ་བྱས། བོད་མི་འཐེན་པོ་དང་ཚོད་པོ་ཡོད་པས་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་བསྐོས། བཀའ་ཟུར་ཀ་ཤད་སྒྲ་སྐྱེ་མོ་རྒྱལ་ཐེད་ཚལ་དུ་བཙོན་བཟུར་སྐབས་བོད་གིས་སྤྲིད་སྐྱོང་རྡ་སྒྲིང་ལ་ངོ་ལོག་གི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེན་བརྩམས་ཏེ་ཀ་ཤད་སྒྲ…བསྐྱུར་ལོག་གི་ལས་ཀའི་གཙོ་བོ་བོད་གིས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ཟེར།

དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། གདོང་ལ་གཉེར་མ་མང་པོ་ཡོད་པ། སྐད་ཀྱི་ང་རོ་འཛེར་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་མེས་པོ་མཆོག་ནས། དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་གཞུང་ཞབས་ཚང་མས་ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་བྱས་པས་མ་ཚད། ལྷ་སའི་ཕྱུག་སུ་རྒྱུང་…རྐྱང་རྣམས་ལ་ཡང་པ་མས་ཞེད་སྣང་བསྐྱལ་ཡག་ཅིག་ཆགས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་གིས་རྩིས་ཞིབ་ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་ཟེར་བ་བཙུགས་ཏེ་རྫོང་གཞིས་སྤྱི་སྡོད་དང་། ལས་འཛིན་ཁག་ནས་གཞུང་འབབ་རྩིང་ཆད་དང་། ཡོང་སྒོ་ཁྲིམས་འཁྱག…ཆད་བསྡད་མང་པོ་འདར་འདེད་…བྱས་ཏེ། ཞིབ་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྒོ་འགྲམ་ཁྲི་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་ནང་གཡག་གི་ཀོ་བ་སྤྲང་ནས་འཇོག་གི་ཡོད་པ་དང་། བོད་གིས་རྩིས་ཆད་རྣམས་བླ་ཚོས་རང་རྒྱུན་རྩིས་དག་མ་ཁུལ་ཚོ་ཀོ…བསྒོམ་རྒྱབ་སྟེ་ཆུ་ལ་དབྱུགས་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པས་མ་ཚད། དེ་ཟུར་དབྱུགས་པ་དེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

ཡང་མེས་པོ་མཆོག་གིས། རྣམ་ཀུན་ལས་ཁྱུངས་ཁག་སྐྱོས་ཏེ། སྔར་ཀྱི་དམ་ཕྱུག་གི་ཁ་རིས་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཚིག་ཅིག་རྒྱག་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། ཞིབ་ཁང་གི་ལས་ཐམ་ཁ་རིས་ལ་ཤོག་ལོ། ཟེར་བཞིན་བཀོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་དཔལ་དོན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱག་དུས། ལས་ཀ་གོ་ག་ཅིག་བྱས་ན་ལོ་ཡོང་ཞེས་ཁྱད་གསོད་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་དང་། དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་བླ་ཕྱུག་དང་། དེ་ནས་བཀའ་འཆབ་བླ་མ་བླ་བ་དགུ་ཚམ་བྱས་ཏེ་……ལམ་སེང་སྒྲུ་བཅར་གྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བྱས་པ། ཁོང་གིས་རྩོལ་ཆད་འར་འདེད་བྱེད་སྐབས་……འཕྲུལ་སེམས་བྱས་ན་དེ་ཙམ་ཁག་པོ་ཡང་མེད། ཆད་ཐོག་ལ་གསེར་དངུལ། གོས་དང་ཇ་འབྲུ། མར་སོགས་ཕུལ་ན་རྩོལ་འགྲོ་ཆེ་ཞིང་། དེ་མིན་པན་ཐོག་མེད་པའི་དངོས་པོའི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་ཕུལ་ཡང་ཆད་རྩོལ་ཐོག་ལ་བཞེས་རྒྱུད་གནང་བས་འཕུལ་བདེ་ཡོད། ཆད་རྩོལ་གྲུབ་སྐྱེ་……དངོས་པོ་གཞུང་འབུལ་བྱེད་དུས་རྩེའི་བདེ་ཡངས་ཤར་ནང་སྒྲུངས་སྐབས་བདེ་ཡང་ལྷ་ཕྱུར་……ཁེངས་ཀྱིས་མཐོ་ཚད་ཀྱང་ཀ་སྒྲུངས་དང་མཉམ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཁྱབ་བསྡུགས་དང་བཅས་……དུས་གཅིག་ལ་གོང་ཁེར་བཙོང་ནས་རིན་འབབ་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་དང་། དངུལ་བོ་ན་བསྒྱུབས་ཏེ་རྣམ་སྲས་གན་མཛོད་ལ་སྐད་གྲགས་དང་ལྡན་པའི་བཀར་འཇུག་བརྒྱབ་པ་རེད། དཔལ་ལྡན་དོན་……གྲུབ་ཚམ་སྙེས་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་གཞུང་མགོ་ཞིག་ལ་ཞབས་པད་ཆོས་བཀར་འཇུག་བརྟན་སྐབས་རྩེ་……ཡོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས་བདུད་ཀྱིས་བརྟུག་པའི་བཀར་འཇུག །ཕྱུས་འདོན་གྱིན་འདུག་ཅེས་……ཁྲོལ་གཏམ་ཡང་བྱས་པ་རེད། ཅེས་དང་།

ཡང་མེས་པོ་མཆོག་གིས། དཔལ་དོན་ནི་ལས་ཀ་ཚང་མར་འར་འཛུན་པོ་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་ནོར་འཕྲུལ་ཡང་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར། ང་དྲང་དན་སྤྱོད་ངོ་ལོར་འཁྱེར་……མཁན་ཞིག་རེད། ཚེད་དུ་གཅིག །ཁོང་གིས་མི་ཞིག་ལ་དཔྱད་མཚམས་ཀྱི་ཉེས་པ་བསྒྲིག……དུས། དཔྱད་མཚམས་ཁྲ་མ་མགོ་མཇུག་ལོག་སྟེ་ཉར་ནས་དཔྱད་མཚམས་གཏོང་གི་ཡོད་པ། ཁོང་གི་དྲུང་……

ཡིག་ནས་ན་བཟའ་བཟོ་བའི་ཟོལ་གྱིས་ཁ་ཁར་ལ་ཕྱག་བྲིས་མགོ་མཇུག་ལོག་འཇུག་བརྗོད་པ། ད་དུང་ལོ་ལ་མིག་ཆེན་པོ་ཞིག་བལྟས་ནས། སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས། ཨ་ཡ། ངས་ལས་ཀ་མགོ་མེད། མཇུག་མེད་བྱེད་མཁན་མི་འདི་ལ། ཚེད་མངགས་དབྱིད་མཚམས་མགོ་མཇུག་ལྡོག་ནས་ཀློག་གི་ཡིན་ཡོད། ཅེས་ལབ་པ་རེད། ཡང་ཟེར་དུ་གཅིག། ཞོལ་ཆིབས་ར་ནས་ཏ་གཅིག་ཐོངས་ཞེས་པའི་ངོས་སྦྱོར་གནང་བ། བོད་དག་ཆ་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པས་ཏ་ཐོངས་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ། ལས་བྱ་ཞིག་གིས་འདིའི་དག་ཆ་ནོར་འདུག །ཞུས་པ། ཏ་ཏ་རྒྱང་རྒྱབ་ནའི་ཏ་ཞིག་འཁྲིད་ཡོང་གི་རེད། ར་ཏ་བཏ་རྒྱབ་ནའང་ཏ་ཞིག་འཁྲིད་ཡོང་གི་རེད། ས་ཏ་བཏ་རྒྱབ་ནའི་ཏ་མ་གཏོགས་ལྷག་འཁྲིད་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་ལབ་པ་རེད་གསུངས།

དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཞ་སྨྲ་ཞེས་ཡོད་རྒྱུའི་ལས་ཀའི་སྐོར་ལ། མེས་པོ་མཚོ་གནས། དགའ་ལྡན་གྱི་ལས་སྣེ་གྲྭ་དམངས་དང་བཅས་པ་ཚོ་རང་གི་རྒྱབ་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་འང་བློ་གླིང་ཕྱག་མཛོད་དགེ་འདུན། ཀོང་ཕྱག་ཞེ་དྲུང་ལགས། ཕྱག་མཛོད་ཏྲེ་ཧོར་ཐོབ་ཐོག། སྲིད་སྐྱོང་གི་སྐུ་སྐོར་ཕྱག་མཛོད་སོགས་ཚོ་རང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྲིད་སྐྱོང་ཡང་ཐོབ་ཁུངས་འབྲས་སྤུངས་ཡིན་ག་ཤིས་ཚོ་རང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཡིན་ཤག་ལྷ་ལུ་དགའ་འབྲས་གཉིས་ལ་བློས་བཀལ་ཏེ་དབང་ཆར་ཆོད་འཛིན་མ་ཐུབ་པར་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་ངན་འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་༢སྐྱབས་མགོན་ཕྱག་ཀྱང་པ་བོད་ཁ་ལྷ་ལུའི་རི་ཁྲོད་ཞིག་ལ་གསོལ་ཡོགས་དང་བཅས་འཛུག་རྒྱུའི་ཇུས་དང་། ལྷག་པར་སྲིད་སྐྱོང་ཉེ་དྲུག་གི་ཕྱག་ལས་བཀོལ་ཐབས་ལས་འགལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཞབས་པད་གསར་ཆུང་པ་སྐལ་བཟང་དགྲ་འདུལ། མཚོ་སྨོན་པ་མིག་དམར་ཚེ་རིང་། བ་ཤོད་སྨྲ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག། རྣམ་པ་རྣམ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་བཅས་ཀྱང་སྤྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་གྱི་འོག་ནས་ལངས་རྒྱུ་མེད་པ་ལྷ་ལུ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཉིན་གཅིག་ཞབས་པད་ལྡན་རྒྱས་ཡོད་གཞིས་རྒྱང་དུ་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱན་ཞུ་ཞིག་ལ་

ཕེབས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་འགག་ནས་མཚོ་སྔོ་བས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་འཚེམ་སླ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་ལོག་གིས་སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། དེར་ལང་གྱི་མཁན་གྱིས་རང་བཞེད་གང་ཐུབ་བྱེད་པས་མ་ཆོད། ༸སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྱག་དང་། སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ངན་བྲུལ་ལ་འགོག་དང་ཐབ་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མེད་དམ་སྙམ་པས་ལམ་ཀར་བརྟག་དཔྱད་དང་། སྐུ་སྐྱུར་འགན་བསྒྲུང་གནང་དགོས་ཞུས་པ། སྲིད་སྐྱོང་བཞུགས་སའི་ཡོལ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་སྐུ་སྐྱེར་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་ཞབས་པད་ཚོས་རྗེ་ཞུ་ལ་ཅན་ལྟ་བྱས་བསྡད་པས་ཐོས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཔལ་དོན་མཚོ་སྔོ་བར་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས་ཟྲད། ཞབས་པད་ཕྱམ་པར་ཡང་དོགས་ཆགས་ཀྱིས་ཡོང་གཉིས་མེད་པ་བཟོ་འདོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱུགས་ཧྲ་ ༡༩༤༠ ལོ་༸རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་འབྲས་སྤེ་གཉིས་ལ་གྲྭ་བསྐོར་གྲུབ་སྟེ་རྗེས་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ཕྱུགས་ལུག་ ༡༩༤༡ ཟླ་བ་དང་པོའི་ཟླ་མཇུག་ཉིན་གཅིག་རྩེར་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་མཁན་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་སྤྱི་མཁན་དཔལ་དོན་གྱི་ སྲིད་སྐྱོང་སྐྱེ་དྲུག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ཞུས་ཐོན་གནང་ཐུབ་མིན་ལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་རྒྱུའི་ཞེན་བསྐུལ་ཞིག་ང་ཚོས་ཞུས་ན་ཇི་དགེ་ཞེས་བསམ་འཆར་གྲོས་བསྡུར་བྱས་པ། ཞབས་པད་གཞན་རྣམས་ནས་ལེགས་ཉེས་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཀྱང་། མཚོ་སྔོ་བས། ང་ནི་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་མེད། ཅེས་བཤད་པ་རེད། དེ་ནས་ཉིན་མ་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཤོད་ཡུལ་ལྷ་ལྡན་ཀུན་བཟང་རྩེར་ཚོགས་འདུ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པས་ཞབས་པད་རྣམས་ཕེབས་དགོས་ཞེས་ལན་བརྡ་འབྱོར་པ། བྱམས་པ་བཟོད་མཐར་དྲག་པོས་ཟིན་རྒྱལ་གྱིས་མ་ཕེབས་ཤིང་། ཞབས་པད་གཞན་གསུམ་ཕེབས། དགོང་ རྫོ་ཞབས་པད་གསར་བྱུང་དང་། བཤད་སྒྲ་གཉིས་ རང་རང་གཟིམ་ཤག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་ཡང་། མཚོ་སྔོ་དལྷ་བཀའ་བསྒྱུར་མ་ཕྱུག་པས་དོ་ནུབ་བཞུགས་རྒྱུ་ཞེས་གཟིམ་ཆས་དང་། ཞལ་འདོན་ཕྱག་དཔེ་

ཡང་གཉིས་ཕྱག་ནས་བླངས། དོན་སྨིན་དེ་གའི་ནུབ་མོ་མཚོ་སྔོ་རག་ཕྱོགས་པོར[༤༩]ཆེས་སྤྲད་དེ། རྒྱབ་རྫོང་དང་བཅས་སྐྱིད་ཆུའི་གཙང་པོར་དབྱུགས་པར་བཏང་བ། ལམ་དུ་འཁྲིད་འགྲོ་སྐབས…ཞབས་པད་ཀྱིས་རག་ཕྱོགས་པར་ངའི་རྣ་གཡུ་འདི་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པས་ཕྱེད་རང་འཁྱེར་ཞིག་གསུངས་པ་ལྟར་ཕོས་ལྷན་ནས་བྲིགས་པ་རེད། དེར་ཕྱག་མཛོད་གླིང་ཁའི་རག་སྒྲིང་ནས་ཕྱག་…གཉིས་རྒྱབ་ལ་བསྡམས་ནས་སྐྱིད་ཆུར་དབྱུགས[༥༠]ཏེ་གསང་རྒྱ་བྱས་ཏེ་ཞབས་པད་ཀུན་ཚོར་བཞུགས་ཚུལ་བརྫོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། རག་ཕྱོགས་པས་རྣ་གཡུ་བལ་པོའི་ཚོང་པར་བཙོངས་པ་ནས་ཆུར…དབྱུགས་པ་ཧ་གོ་སྟེ་དེ་འཕྲུལ་སྲིད་སྐྱོང་སྟེ་དུག་མཆིན་རབ་དབང་ཕྱག་གིས་རང་གི་ནུས་པ་རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་གསང་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་བློས་འཕེལ་བའི་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ལ་འཆར་འདོན་ལེགས་པར་མཛད་པ་དང་། འབྲས་སྤུངས་སུ་ཐུགས་བློས་འཕེལ་ཡུལ་བློ་གླིང་ཚ་ཕྱག་ཞར་སོགས་ལ་དོན་ནུབ་རང་གྲྭ་ཤར་བཏང་སྟེ་ངའི་ཕྱག་མཛོད་བླ་བྲང་ནས་འདུས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སུ…འཁྲིད་ནས་སང་ཉིན་ཞོགས་པ་བླ་སྤྱི་ཚོགས་ཏེ་བློ་གླིང་མཛོད་པ་དགེ་འདུན། ཞེའུ་ལེ། ཕོབ་ཕྱོག་ངའི་ཕྱག་མཛོད་བཅས་འཛུལ་ཏེ་རྒྱུགས་ཕན་བཏང་སྟེ་གྲྭ་ཤར་གྱི་དབུས་སུ་འཁྲིད་ནས་གཞུང་ལ་རྩིས་འབུལ་ཞུ་དགོས་དང་། ངས་དཔལ་དོན་ཕྱོགས་གཙོགས་དང་བཅས་པ་སང་ཉིན་འཛུ…བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་བོད་གཞིས་ཆུང་འགག་ནས། སང་ཉིན་སྔོར་ཚོགས་འདུ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པས་ཞབས་པད་ལྷན་རྒྱས་དང་། སྤྱི་མཁན་ཕ་དྲེ…

༤༩ རག་ཕྱོགས་པ་ནི། སྔང་ཕག་མི་དཔོན་གྱི་ཁོངས་ནག་ཆེན་ཤན་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་མི་དང་། རྒྱང་ཁྱེར་ནང་ཕུང་པོ་བདག་མེད་ཞྭ་མཁན་དགའ་ལ་ཟེར།

༥༠ དེའི་སྐོར་ཐུབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ། ཞབས་པད་ལྷུང་རྒྱབ་པའི་ཕྱས་པོ་ལྷ་ཀླུའི་ལྷ་ལྷམ་གཞང་སྐྱེ་རྗེས་ལ་རྗེ་བཙུན་མ་གནང་མཁན་དེ་ཆུང་དུས་སུ་ཞབས་པད་མཚོ་སྐྱོ་བའི་ཕྱག་ཚ་བ་དུ་བཞུགས་སྐབས་ན་དེ་ས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་དང་ཆབ་དུ་བ་གསུངས་པ་འདུག་རྗེས་ཟ་ཁ་བ་ཞེས་པ་མས་ཡིད་རྟོན་འཕེར་རེས་ཡོད་དོ།།

ཕེབས་དགོས་ཀྱི་…ཡིག་ཆུང་ཡང་བཏང་བ་རེད།

དེའི་ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ལ་གློ་གཤལ་གླིང་གི་གྲྭ་ཤར་ལྷ་བཙུ་ཐམ་པ་ལྷ་ལྡན་སྐེ་…
དྭགས་བློ་བྲང་དུ་ཡོད་ནས་སྲིད་སྐྱོང་གི་སྒྲུ་སྐོར་ཕྱག་མཛོད་འཇམ་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་གསང་སྟབས
ཀྱིས་འཁྲིད་ཕྱིན་པ་དང་། ས་ང་ཉིན་ཚོ་རྡིང་ཁང་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀུན་བཟང་རྩེ་ནས་ཐོན་ཏེ…
ལམ་ཁོར་བ་ཤད་སྒྲ་ཞབས་པད་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་མཉམ་དུ་ཞོལ་གཞུང་སྒོ་བརྒྱད་རྩེ་པོ་བྲང་དུ…
ཡོང་གི་ཡོད་པ་གཞུང་སྒོའི་འགྲམ་དེར་རྩེ་པོ་བྲང་ནས་སྒྱི་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཤིག་ནས…
ད་ལྟ་པོ་བྲང་ནང་གསང་བའི་གྲ་སྒྲིག……ཆེན་པོ་ཞིག་ཆེད་ཀྱི་འདུག་པས་དོགས་ཟོན་གནང…
དགོས་ཟེར་བའི་ལན་ཞིག་འཇོར་མ་ཐག་ལམ་སེང་དྷ་ཁ་བསྒྱུར་ནས་འབྲས་སྤུངས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི…
རྩིས་ཀྱིས་ཐག་སྒོ་ཀ་ཊི་ཐོན་ཏེ་རྩོལ…ཤད་ཀྱིས་བསྐྱོད་སྐབས་ཚེ་རིང་ནང་འབྲས་སྤུངས་ནས…
བང་ཆེན་ཞིག་དབུགས་ལྷེམ་ལྷེམ་དུ་རྒྱུགས་ཡོང་སྟེ་ད་ལྟ་ཕྱག་མཛོད་དགེ་འདུན་དང་། སྒྲུ་སྐོར་
ཕྱག་མཛོད་སོགས་བླ་སྤྱིལ་འཇམ་སོང་ཟེར་བའི་ལན་འཇོར་བ་ཏུ་ཐོག་ཏུ་བསམ་བློ་རྩང་ཟད…
བཏང་སྟེ་འབྲས་སྤུངས་དང་། ལྷ་སའི་ཤག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་བཤོལ་ཏེ་ལམ་སེང་དགའ་ལྡན་ཕྱོགས…
…ཤད་རྩོལ་གྱིས་ཕྱིན་པ་རེད།

དགའ་ལྡན་དགོན་པ་རང་ལ་མ་ཕྱིན་པར་བ་ཤད་སྒྲ་འོག་པ་ཞེས་བ་ཤད…
སྒྲའི་སྐོར་གཞིས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་ནས་བཞོན་དྲེལ་དང་། བཟའ་ཆས་རོགས་པ
དགོས་རིགས་བཅས་འཁྲིད་དེ་ཁམས་ཕྱོགས་ལ་ཕྱུགས་རང་ལ་བྲོས་འགྲོ་རྒྱུའི་རྩིས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་།
དེའི་རྗུབ་དགའ་ལྡན་བླ་སྤྱིལ་ཤེས་ཚོར་བྱིས་བླ་སྤྱི་ལས་སྣེ་ཚང་མ་བ་ཤད་སྒྲ་འོག་ཏུ་ཡོང་ནས་དཔལ་
ནོར་དང་། ཞབས་པད་བ་ཤད་སྒྲ་གཉིས་ཀ་དགའ་ལྡན་རང་ལ་ཕེབས་རོགས་གནང་། ང་ཚོས་
གསུངས་མཆོག་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུས་ཏེ་ལེ་འགྲིགས་ཐུབ་ངེས་ཡིན་དང་། མཐར་གཞུང་ནས་དྲག་པོ…
གནང་ཚེ་རྩ་ཡ་བལ་འདེགས་རྗེ་འདྲ་ཞུ་དགོས་ཀྱང་ལག་ཟད་དཔུང་པར་མ་ཐུབ་བར་དགའ་ལྡན་

བློ་སྤྱི་རང་ནས་འགན་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དབུ་ཚུགས་ཐུས་རྐྱེན་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་རང་ལ་འབྱོར་པ་རེད།

དེར་སྲིད་སྐྱོང་མཇེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ནས། བཀའ་ཤག་ཏུ་བཀའ····བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་དགའ་འབྲས་ལྡུང་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཚོགས་འདུ་དེ་མེད་པ་བཟོས་ནས། ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་དམག་མི་རྣམས་བསྐུལ་ཏེ་དགའ་ལྡན་དུ་དཔུང་འཇུག་གནང་བ། སེ་རའི་གྲྭ་ཤར···མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ལེ་ལན་ཛ་དང་ཛ་བཙག་ཡིན་ཟེར་བཞིན་དང་བླུང་ས་ཀྱིས་གཞུང་དམག་གི་རོགས་སུ་ཡོང་པ་རེད། དེ་དུས་ངའི་མེས་པོ་རྗོལ་ཟུར་མཆོག་ཀྱང་དམག་ཡོགས་ཁང་གི་ལས་ཐེ་གཞང་སྤྱི་ཞབ་ཁ་ཞོལ་དང་། གཙང་ཐོག་གི་པར་དམག་ཡོགས་གོ་སྒྲིག···གནང་གི་ཡོད····གསུངས། གདན་ས་དགའ་ལྡན་ས་ཆ་བཙན་པས་ལམ་སེང་གླིང་ནང་འཇུལ་མི་ཐུབ་པར······གཞུང་དམག་གིས་མཐའ་བསྐོར་ཞིང་རྒྱུ་དང་། ལྕེ་ཆས་སོགས་བཀག་པ། དེར་བརྟེན··མཐའ་མ་རྒྱུ་ཞུབ་མ་འདུས་པར་དཔལ་ལྡན་རང་དང་། ཕྱུན་མགྲོན་གཉེར་མགོན་པོ་གཉིས····དགའ་ལྡན་ཅག་རི་ཁང་ཚན་གྱི་སྦྱིང་ནས་མཚན་མོ་མཚོང་སྟེ་བྲོས་པ་གཞུང་དམག་གིས་ཚོར་ཏེ··རྗེས་བསྙེགས་སྐབས་རྒྱ་མའི་ཕུར་རྗེས་ཟིན་ཏེའི་མཚམས་དཔལ་ལྡན་གྱིས་མགྲོན་གཉེར་ལ་ང···གསོད་དགོས་ལབ་སྟེ་ཐོས་མདུང་བསྣུན་ནས་བསད། མགྲོན་གཉེར་མགོན་པོའི་ཁང་པར་མེ་མདས་རྨས་པ་འཇུས་ཏེ་འཁྲིད་ཡོང་པ་རེད།

དེ་ནས་དགའ་ལྡན་བློ་སྤྱིས་ལུགས་མཐུན་གྱི་མགོ་བསྒྱུར་ཞུས་ཏེ་སྡེ་དགེ་ཏེ····མང་པོ་འཛུ་བཟུང་ས་ཀྱིས་འཁྲིད་ཡོང་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕུང་པོར···སྐུང་ཤིང་རྒྱབ་ནས་ཏྲ་ཐོག་བསྐྱོན་ཏེ་དམག་མི་དང་བཅས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་དབུས་སུ་འཁྱེར···ཡོང་པ་དང་། དེ་དུས་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་ཤག་ནས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་བསྡུས་གསར་དུ་སྒྲིག···འཛུགས་མཛད་དེ་ཚོགས་འདུ་དྲུག་བསྡུས་ནས་བཀའ་ཞིབ་གནང་བ་དགའ་ལྡན་ཁྲི···

རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་བསམ་མ་གྲུབ་མཆོག་ནས་ གོང་ས་ སྐྱབས་མ་གོན་ཆེན་པོར་ངོ་བཅར་ཆུང་...
ཕྱག་དང་བཅས་དགོངས་ཞུ་ཞེལ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་བཅས་པར་ཞུ་བ་ཕུལ་ཆོག...ཉན་གནང་བའི་
ཐུགས་རྗེས་ཞབས་པད་བ་ཤོད་སྐུ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་ལས་ཞབས་གནས་བསྐྱངས་ཆོག ། སྐད་
ལས་ཚན་སོགས་ཞུ་རེ་མི་ཆོག་པར་སྐུ་མོ་བ་ཤོད་གཞིས་སུ་རྩལ་མཐུན་བཞུགས་ཏེ་སྡོད་རྒྱུ། དེ་བྱིངས་
དགའ་འབྲས་ཀྱི་ལས་སྣེ་ལོ་ཐོག་རྣམས་ལ་བྱམས་ཡངས་གང་ཆེའི་བཀའ་དྲིན་གནང་སྐྱེ་ཐབ་
ཚོད་གཙང་མ་བྱུང་བ་རེད། [51] ཅེས་གསུངས་འདུག། དེའི་སྐོར་ རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་[52]
ནང་། གནས་ཚུལ་གསལ་བ་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྐུ་བཅར་...
དཔལ་དོན་གྱི་ལས་ཤག་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྐུ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཧོམ་...བསྡིགས་ཀྱི་ཚུལ་...
ཞལ་གྲངས་ཏུ་མའི་བར་མཛད་ཅེས་དང་། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་...
བརྟེན་ནས་དགའ་ལྡན་ཁྲིད་པ་ཞིག་ཡངས་ཞེས་ལས་གཞན་གསལ་བའི་ཡིག་ཆམ་མཐོང་།

ཞབས་པད་བ་ཤོད་སྐུ་ཚེ་རིང་དབང་ཕྱུག་གནས་དབྱུངས་གནང་ཚབ་མཁར་
དཔོན་ཁང་པ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་དང་། སྐུ་བཅར་གྱི་མཁན་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རང་ཉིད་རང་གི་
བརྒྱུད་པའི་ཚབ་མཁན་དྲུང་ཧོ་བྲག་མ་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་། ཆུ་སྤྲེལ་ ༡༩༣༢
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ སྲིད་སྐྱོང་ལྷ་དྲུག་ཚོ་ནོར་བུ་བློ་བཟང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་
རོགས་ལོ་བཅུ་ཞུ་གནང་བའི་སྐུ་གཤེགས། གོང་ས་མཆོག་ཐོན་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་...
ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་ཡང་ཕྱུར་སྐད་དགུང་ན་ཕྲ་བའི་ཚུལ་དང་། གསན་བསམ་...

[51] གོང་གསལ་མིས་པོ་རྟོལ་ཟུར་མཆོག་ནས་གསུངས་པའི་སྐོར་བཀའ་ཟུར་ [illegible] མེད་བཀོད་ནམས་སྒྲོལ་མ་རྒྱལ་
མཆོག་དང་བཀའ་ཤོལ་ཟུར་པ། [illegible]
[illegible] གསུངས།

[52] རྣམ་ཐར་དུས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་ལོང་ ༡༥༨-ན-༦།

མཛད་དགོས་པ་བརྟེན་ཕྱག་རོགས་སྤྲ་རྗེས་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། ད་ཆ་དཀྱུང་ལོའི་ཚོད་དུ་ཕེབས་ཁར། གསན་བསམ་ཡང་མཐར་ཕྱིན་མཛད་ཟིན་སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ཟླ་༢ ཚེས་༡༨ ཉིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོར་བཞེས་པའི་མཛད་སྒོའི་རིམ་པ་ཡང་སྔར་ལམ་ལྟར་བསྒྲུབས། ཕྱག་རོགས་སྲིད་སྐྱོང་སྤྲུ་ག་ལེགས་པ་ནས། ད་ལྟ་ཐུགས་འགན་གཙང་མམ་བཞེས་པའི་བར་ཟླ་བ་བཞིའི་རིང་ཡོངས་འཛིན་སྤུར་ལྕོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐམས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཀའ་བློན། ཕུ་བཙང་སྒྲི་མཁན་ལྷུན་རྒྱལ་ཐོག་ནས་གཞུང་དོན་རྣམས་འཕྲུལ་འཁྲུལ་སེལ་གནང་མཛད་འདུག །

ཤིང་ཁྱི་ ༡༩༧༨ ལོ་འདིར་ལྷོ་བོད་ས་མཚོག་ནས་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡང་སྲིད་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱུག་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསླབ་སྡོམ་ཕུལ་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་ཁལ་ཁའི་ཨུ་རལ་མཁན་པོ། ཧུ་ཐུ་ཐུ། རྒྱལ་ཁག་བཞིའི་མི་སྣ་བཅས་ལ་གོ་གནས་དང་། གནང་རྟེན་སྩལ་བ་དང་། ཧྥ་ཨུ་རལ་མཁན་པོར་ཐོན་མི་དགོན་གསར་སྒྲུབ་སྐུར་པ་ཏྲི་ཏའི་ཆེ་ཡོད་དང་། ཐམ་ཁ་བླ་སྐོར། ཏ་རྟོག། འཕོག་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་བདག་ཆ་དང་། སྐོར་ཡུང་མང་འདེབས་སྒྲུབ་སྐུར་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དང་། མཁན་རྒྱུད་ཐམས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་གསོལ་དཔོན་བཅས་བསྐོ་གཞག་སྩལ། ལོ་འདིར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྔར་ལམ་ལྟར་གདན་ས་དགའ་ལྡན་དང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་སོགས་སྤྱི་ཁྱུལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་། འབྲུག་སྡེ་སྲིད་འཛིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་འབོས་ཆབ་ཕྱུན་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་ཁྲི་འཁོད་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལེགས་སྤྲེལ་ཞུ་མི་དང་། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་སྲས་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་གཏུམ་ལང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཆེ་འདོན་གནང་བར་སྔར་ལམ་ལེགས་སྐྱེས་འབུལ་མི་པག་རི་རྫོང་སྡོད་ཆེད་གཏོང་མཛད།

ཤིང་ཕག ༡༩༧༥ ཟླ་༢ ཚེས་ ༣༠ ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེང་ཆེན་མོའི་ཉིན་ཉི་མར་སྨྲ་གཅན་གྱིས་རྡོལ་པོར་སྨིན་པས་འཁྲུག་ཙམ་ས་སྲོལ་ལྷ་སྦུར་སྐུར་ཊེ་སྐར་མ་ཡང་

ཕར་བས་ཞལ་མཇལ་དུ་འདུས་པའི་མི་མང་སེར་སྐྱ་ལུར་ཅེང་... གིས་སྐུ་ཞོལ་གྲོང་... ཁྱེར་ནང་
བཅོམ་འཕྲོག་ཀྱང་ཐུབ་བྱ་བྱུང་འདུག ། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༨ ཚམ
ནས་སྐུ་གྲང་གི་རྣམ་པས་བསྒྱུར་བཞེངས་ལ་ཞབས་རིམ་དང་། གསོལ་སྨན་འཁྱོད་བཞེས......
སོགས་ཇི་ལྟར་གནང་ཡང་ཇེ་སྡུག་ཇེ་ལྡོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་དགུང་གྲངས་ང་བཅོ་བརྒྱད་ཤིང་ཕག་༡༩༣༥
ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་རྩེ་པོ་ཏ་ལའི་གཟིམ་ཆུང་ཉི་འོད་ཀྱི་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བདེ...
ལྡན་ཐོག་སྐུ་བཞུགས་གནང་ཕུར་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐུ་མདུན་རང་དུ་བཞུགས་ཞུས
མཛད་པའི་མཐའ་མ་སྐུ་དྲན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འཕྲལ་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་
བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། སྐུའི་གཅེན་པོ་གུང་སོགས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་རྣམས་དང་། ལྷ་སྡོད་
མདུན་རྒྱུད་ཤམ་བཞི། ལས་ཆེད། སེར་ཕྲུའི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ནས་རང་ལུགས་སྐུ་དྲན་གྱི་ཕྱོན་ཆས...
དང་བཅས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱག་འཚལ་ཞུ་བར་བཅས། དའི་མེས་པོ་རྩིས་ཁུར་མཆོག་དེ...
དུས་བཀའ་ཤག་མགྲོན་གཉེར་གནང་སྐབས་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གཟིམ་པའི་སྐོར་དང་། སྐབས
དེར་བཀའ་བློན་རྣམ་པས་གཏོས་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་སྐུ་དྲན་ཕྱོན་ཆས་དང་། ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས...
ནས་སྐུ་དྲན་ཇི་ཐུབ་སྐོར་ཤིང་ཕག་བཀའ་ཤག་མགྲོན་དེ་བཀའ་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་པའི་ནང་གསལ་
པོ་འགོད་གནང་མཛད་འདུག །

དེ་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་...
འདུ་མོལ་བསྡུར་གྱིས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་༧རྒྱལ་ཚབ[༥༢]ཏུ་ཀུན་བདེ་གླིང་ཧ་ཙོག་ཐུ་ཏེ་རྡུང་...
ཐུང་ཞབས་ཧོ་ཐོག་ཐུ་རྩེ་དགའ་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ལ་ཚང་མས་སྤྱི་མོས་བྱུང་བ་
ལྟར་ཆབ་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཕུལ། རྒྱལ་བློན་བཀའ་ཤྲོས་ཐོག་ནས་གསེར་

༥༢ རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཞེས་མཚན་འབོད་ཐོགས་སྐོར་དུ་འདི་ལ་མའི་ཡང་སྲིད་གསེང་ཁྲིད་མ་བྱུང་བར་རྒྱལ་ཚབ་དང་། དེ་ནས་
སྲིད་སྐྱོང་ཞེས་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ངོ་དམ་བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བ་དང་། སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཐུ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ། རྩེ་ཕྲུག་བློ་བཟང་རབ་རྒྱས། ཕ་ར་པོ་རིའི་ངོ་དམ་མཁན་ཆེ་ཕྱོག་གྲོང་པ་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ལ་བསྐོ་གཞག་ཐོག་ལས་གྲྭ་འཕྲུལ་ཚོགས་ཀྱིས་གསེར་སྡོང་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་དང་། མི་ལོ་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༨ ཉིན་སྐུ་གདུང་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྲམ་པའི་ནང་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་རབ་གནས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། ངོ་དམ། ལས་བྱ། བཟོ་རིགས། དམངས་ཁྱལ་དང་བཅས་པར་ལེགས་སྐྱེས་སྐྱ་ཙོམ་པ་བཅས་གསོལ་རས་སྩལ་འདུག་གོ། ||

ས་བཅད་བཅུ་གསུམ་པ།

༄ རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དང་། དབྱིན་ཇིའི་ས་མཚམས་ཀྱི་རྩོད་རྙོག།

༄༅། །ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་འཕྲེང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་གྱི་སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་ཐུགས་སྣང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གང་སྤྱིར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་མ་ཟད། སྐུ་མཆེད་ལ་ཧ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་རིམ་པར་བྱུང་རུང་ནམ་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན་དང་། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་དབང་ཐང་ཅན་ཞིག་རེད། ཤིང་ཕག ༡༨༧༥ ལོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ལ་ཀུན་བདེ་གླིང་ཏཱ་ཚག་རྗེ་དྲུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་བོད་སྐྱོང་རྒྱུ་ཁྱབ་ཚང་མར་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་རྩད་གཅོད་སྐྱོང་རྟགས་མཚན་ལྡན་པའི་ཁྱིའུ་བཙལ་རིགས་ཀྱི་མིང་ཤོག་འབུལ་དགོས་ལུང་ལམ་ལྷུར་ཁྱབ་བསྒྲགས་བཀོད་རྒྱ་སྩལ་བ་དང་། ༄ རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེས་གདུང་ཁྲུས་སོགས་ཞབས་ཞུའི་སྐབས་ཡང་སྲིད་ལྷ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་གཟིགས་རྒྱུའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཏཱ་ཚག་སོགས་བླ་ཆེན་ཁག །གཞུང་བསྟེན་སྲུང་མ་ཁག་ནས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ནས་ཐོན་རྒྱུ་ཆ་མཐུན་གསུངས་པར་བརྟེན། གཞུང་གནས་ནས་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་དུ་ཕེབས་མཁན་བླ་སྤྲུལ་ཁག་གི་ཡོངས་རྒྱུད་སྤྱོད་མཁན་ཟུར་བློ་བཟང་དར་རྒྱས་མཆོག་གྲུ་དང་བཅས་ལྷོ་དྭགས་ཁུལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་འབུལ་དང་སྨྲ་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཕེབས་ཤིང་། དེར་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་མཚོ་གཟིགས་སུ་ཕེབས་པ། མཚོ་

ནང་ནས་ཕུལ་ཕྱོགས། འཁྲུངས་ཁང་སོགས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་བ་གཟིགས་པ་དང་། རྒྱལ་གཉེར་ཕྱོད་ནས་དྭགས་སྨད་སྣང་རྫོང་འོག་གླང་མདུན་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་ཚང་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་པ་རྟ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡོད་རྒྱལ་ཞུས་པར་བརྟེན་དེ་ཕྱོགས་གཟིགས་པར་ཕེབས་པ། སྣང་རྫོང་འོག་གླང་མདུན་ཞེས་གཞུང་རྒྱུགས་འཁོལ་ཀ་འབྲིང་། གོང་དཀར་ཁྲུལ་ཕྱག་སྐྱོད་པའི་མི་རྒྱུད་ཡབ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་བློ་བཟང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ལ་མེ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ (May 27th 1876) ཉིན་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་ཁྱིམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་མཇལ། ལྷ་མོའི་བླ་མཚོའི་ནང་གཟིགས་པ་ལྟར་ཡུལ་ལྗོངས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་། འཁྲུངས་ཁང་སོགས་དང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་དོན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཚན་བཅས་ཞིབ་ཏུ་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཆུང་གྲིད་དེ་སྐུ་འཁྲུངས་ནས་ཟླ་བ་ལྔ་ལས་མ་ཕེབས་པས་ངོས་འཛིན་ཞུ་མ་ཐུབ་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་ཏེ་གནས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱལ་ཚབ། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་ཞུ་གནང་མཛད་པ་རེད།

དེ་རྗེས་མཁན་ཆེ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་གྲོལ་དང་། བཀའ་དྲུང་ལྷ་དབང་ནོར་བུ་གཉིས་མཛོན་ཆུང་གིས་བརྟག་དཔྱད་ཞུ་བར་གཏོང་གནང་བསྐྱོད་པར། མཛད་སྐྱིད་གང་སར་ཡིད་ཆེས་གསལ་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་ལྔའི་བརྟག་ཞུང་ཚད་མར་གླང་མདུན་གྱི་དེ་རང་རྗེ་མཐུན་བྱུང་ཡང་། ད་དུང་བསྐྱེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་སླར་ཡང་། མེ་གླང་ ༡༨༧༧ ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་རྒྱུད་སྐྱོད་མཁན་ཟུར་དང་། སྐུ་བཅར་ཞབས་འབྲིང་བཅས་ནས་སྐུ་གོང་མའི་ཕྱག་དམ་རྟེན་དང་། ན་བཟའ། ཡོ་ཆས་སོགས་བསྣམས་ཏེ་འཁྲུངས་ཁང་དུ་ཕེབས་ནས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་གནང་བར་ཡང་འཕྲུལ་ཐལ་ངེས་ རྟེན་ བྱུང་བར་བརྟེན། སྐུའི་གཙང་སྲ་དང་། སྲུང་བྱ་བཅས་ཞུ་བར་རྒྱུད་སྐྱོད་མཁན་ཟུར་དང་། ཚོགས་སྤྱི་འཁའ་ཤས་བཅས་རེ་ཞིག་འཁྲུངས་ཁང་དང་ཉེ་བར་གནས་ཚང་གཡར་ཏེ་གཏན་སྐྱོད་སྡུ་བྱར་བཞུགས།

བར་དེར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྟ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ། གཞུང་བསྟེན་ལྷུང་མའི་གཙོ་བོ་གནས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན། དགའ་གདོང་གནས་སྐྱོང་ཆེན་པོ། ལ་མོ་ཚངས་པ། བསམ་ཡས་ཙོ་འུ་དམར་པོ་སོགས་ཀླུ་ལྷ་ཚང་མ་ཞལ་…མཐུན་པར་སྐྱང་མདུན་གྱི་ཆུང་སྲིད་དེ་རང་ལ་རྒྱལ་བའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པ་རྗེ་མཐུན་…གསུངས་པར་བརྟེན། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་བར་ཡང་། ཡང་སྲིད་སྐོར་ལ་རྒྱལ་བློན་ཚང་མས་བརྟག་དཔྱད་ཞུགས་འཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་དེ། ལྷག་གནང་ཐབས་མེད་པས། བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཚང་མས་བློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་དགས་སྐྱིད་སྐྱང་མདུན་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་དེ་རང་ལ་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་གཅོད་…གཙང་མར་…ཞུས་ཟིན་པས་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་སོགས་ཀ་གོར་རིགས་ནམ་ཡང་ཞུ་མ་དགོས་པས་ཐུགས་གཏན་གཙང་འཕེལ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཚོགས་འདུའི་ཕྱི་ཐམ་བཞི་སྒྱུར་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ། མེ་གླང་༡༩༣༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་འཛོམས་ཐོག་གཏམ་ལྡན་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་ལྷ་སྡོད་མནྟུའི་ཨམ་བན་ལུང་ཀུའི་གཉིས་ནས་མ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བསྟན་འདུག་…ཀྱང་། དོ་ཆ་ཁ་སྐྱེད་སྡྷ་ཀྱི་སྒྲིབ་གཡོག་ཕྱུ་བུར་པེ་ཅིང་ནས་མན་ཧྲུ་གོང་མས་དགས་པོ་གླང་…མདུན་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱི་ཕྱི་འུ་བློ་བཟང་ཐབས་མཁས་རྒྱ་མཚོར་གསེར་བུམ་བརྟག་དཔྱད་སོགས་ཞུ་མ་དགོས་པར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་…མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་ཟུས་འབུལ་ཡོང་འགྲོ། ཞེས་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཞིག་འབྱོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤོད་པ་ལས། དོན་ལ་ཁས་ལེན་མ་ཐུབ་རང་ཐབས་ཆུང་བ་རེད།

༡ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་སྙིང་སྐྱོད་པ་གཞི་བཞུགས…ཞེས་པ་ཡིན།

རོག་རིས་སྐྱི་བྲིས་པའི་དེབ་ནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་འཇོལ་སྤྲུལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དགའ་ཇོ་ཁང་ནང་གསེར་བུམ་དཀྲུག ཕྱི་དྭགས་པོ་སྒང་མདུན་དུ་འཁྲུངས་པ་དེ་ཐོན་པ་རེད། ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཐའི་ལན་སྨིན་གྱིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པར་འཇོལ་སྤྲུལ་གཅིག་ཕུ་དེ་རང་ལས་མེད་ཚང་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་བྱེད་མ་དགོས་པ་བྱུང་བ་རེད། ཅེས་བྲིས་འདུག་པ་དེ་གཅིག་ཀ་མདག་པ་རེད། དངོས་གནས་ཟེར་ན། སྐབས་དེར་ལ་མོ་ཆོས་རྒྱའི་ཐབས་སུ་འཇོལ་སྤྲུལ་གཅིག་དང་། དྭགས་པོ་ལྷ་གསོལ་ཁུལ་དུ་འཇོལ་སྤྲུལ་གཅིག ལྷུང་རྫོང་འོག་འཇོལ་སྤྲུལ་གཅིག་བཅས་ཡོད་པ། གསུམ་ཀ་ཐུགས་དམ། ལྷུང་བུ་ཁག་དང་ཆོས་སྐྱོང་གསལ་ནས་དོན་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་ཡང་དག་པར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ དྭགས་སྒང་སྒང་མདུན་ལ་འཁྲུངས་པ་དེ་འཁྲུལ་བྲལ་ངེས་ རྗེད་ཕྱུང་བ་ལྟར་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་མགྲིན་གཅིག ནས་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་སོགས་མ་དགོས་པར་དེ་རང་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་མ་ཟད། གསེར་བུམ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པའི་སྐོར་ [2] རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཞལ་གདམས་ནང་། དོན་ཐོག་མར་ལྷུར་སྟོལ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་མ་དགོས་པར་ལུང་བརྟག་དོན་གསལ་ལ་ཕྱིད་ཞིའི་འདྲེན་མཆོག་ [3] རྒྱལ་དབང་གི་སྐུ་ཕྲེང་དུ་བརྟག་དཔྱད་དོས་འཛིན་གྱིས་གདན་ཁྲིར་འཁོད་པ་ནས་བཟུང་། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ནས་བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་དང་། སྐུ་བཅར་གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ། གཟིམ་འགག ནང་མ་དང་། རྗེ་ཤོད་དྲུང་རིགས་འགའ་ཤས་བཅས་ཆིབས་ཞབས་(ཕྱག་ཞབས) བདེའི་ཐོག་གདན་ཞུར་ཐོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༨༧༧ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་དྭགས་པོ་འཁྲུངས་གཞིས་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་ཉེ་བའི་ཚལ་གུང་ཐང་བདེ་བ་ཅན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེར་

1 རོག་རིས་ལོ་རྒྱུས། ཤོག་གྲངས་ ༤༧། 2 ཐའི་ལན་སྨིན་ལོ་རྒྱུས། ཤོག་གྲངས་ ༥༨།

3 [illegible] ༢༠༠༠-༣-༨།

༄རྒྱལ་ཚབ་རྟ་ཚག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། གདན་སའི་བླ་མ་ཡལ་སྡེ། ལྷ་རྫོང་མན་ཏྲུའི་ཁམས་པ་ན། བལ་པོའི་སྤྲུ་ཚབ། ཨ་ཙཱ་སོགས་ཀྱང་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར། ས་སྟག་༡༩༣༨ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་རྒྱང་གཤིད་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་པའི་སྐབས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གྲུང་ཐང་དུ་ཕེབས་ཏེ་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཆོས་སྐོར་ཐུན་ཕྱམ་ཚོགས་པའི་ཞབས་བརྟན་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་སྐབས་དེ་རང་དུ་ཐོལ་བྱུང་དུ་ལྷུགས་རྫོམ་མཛད། སྐབས་དེའི་དུས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འབྲིང་གྲལ་སུ་ལྷན་རྗེ་དགེ་དབང་ཆོས་འབྱོར་ཞེས་པའི་སྨན་དགེ་མཁན་དེས་པཎ་ཆེན་དབུས་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་རིམ་པ་དང་ཕེབས་ལམ་བཅས་པའི་གནས་ལུགས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཚིག་རྫོམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་འདུག །ལོ་འདིའི་ཟླ་༡ ཚེས་༡༥ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཆེ་རྒྱུའི་ཆིབས་རགས་དང་བཅས་གུང་ཐང་བདེ་བ་ཅན་ནས་ཆིབས་ཐོན། སྐྱིད་ཆུ་གཙང་པོའི་བྲང་བརྒྱུད་དབེན་གནས་རི་སྐྱ་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེར་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཐུག་བཞུགས་ཐོག །ཞབས་པད་བཞུགས་བྲ་རེས་འཁོར་གྱིས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལྷུག་ཙམ་བཞུགས།

ས་ཡོས་༡༩༣༩ ལོ་ཡང་སྲིད་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མངོན་པར་མངའ་གསོལ་ཞུ་རྒྱུའི་ལྷ་ཐོན་སོགས་ལེགས་པར་ཟིན་མཚམས། ཟླ་༨ ཚེས་༡༡ ཉིན་རི་སྐྱ་བསམ་གཏན་གླིང་ནས་སྐར་སྟོད་འདོད་རྒྱ་ཐང་བཞུགས་སྐར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཞིང་། ཚེས་༡༣ ཉིན་སྟོད་ལམ་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་བཞིན་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་གདན་སའི་བླ་སྤྲུལ་ཆེ་ཁག །རྒྱལ་སྲིད་དུ་གཏོགས་པའི་ལས་སྦྱོང་ཁག་དང་། གློ་བོ་འཛམ་ལི་རྒྱལ་པོ། སྡེ་དཔོན་ཁག །མན་ཏྲུའི་ཁྲི་ཕེབས

ལེགས་འཕྲུལ་ཞུ་མིའི་ཆེན་ཁྲལ་ཨམ་བཞག་དང་། ལྷ་སྤྱོད་གླིང་ཨམ་བཞག་ལ། ཁ་བལ་འགོ་པ་དང་། སོག་པོའི་དགོན་རིགས་བཅས་སྣད་དང་ཆ་ལུགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དགོན་ཁག་ཏུ་མའི་ཆིབས་རགས་དང་བཅས་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་གནང་རྗེས། ཞོལ་གཞུང་སྒོ་བརྒྱད་པོ་བྱང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གཞིམ་རྒྱང་ཉིད་འཁྱིལ་བའི་འཇིགས་བྲལ་གདོང་ལྔའི་ཁྲི་ལ་ཞབས་བྱུང་འཁོད། ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཚོ་སྨན་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་སུ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་མཛད་སྒོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གནང་ཞིང་། ཚེས་ ༡༥ ནས་བཟུང་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སྐུ་སེར་ཀུན་བདེ་གླིང་བྲང་། བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན། རྗེ་ཤོད་དྲུང་སྤྱི། གདན་ས་གསུམ་དང་གླིང་ཡན་ཚད། དབུས་གཙང་ཚོ་ཆེན། ཡབ་གཞིས་ཁག །ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་ཁབ། རྗེ་དཔོན་ཁག །རིམ་མེད་དགོན་སྡེ་བཅས་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱུར་ལམ་གྱི་ཁྲི་ཕེབས་ལེགས་འཕྲུལ་ཁག་བསྟར།

རྒྱ་གར་གྱི་དབང་འཛིན་དབྱིན་ཇིས་པོད་ཀྱི་ནང་ལ་བལྟ་ཞིབ་བྱེད་པར་འཕེང་འགོ་པ་ཀྱི་མི་རིགས་ས་ར་ཙན་ཌར་ཌ་སེ་ཞེས་པས་ནང་པའི་ཆོས་སློབ་ཕྲ་ཕྱུར་བརྟམས་ཏེ་ཁོང་དང་མཉམ་དུ་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་བླ་མ་ཨོ་རྒྱན་རྒྱ་མཚོ་བཅས་ས་ཡེས་ ༡༨༨༡ ལོར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འབྱོར་པ་རེད། སྤྱང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཕྱག་མཛོད་སྐུ་ཞབས་དབྱིངས་འབྲོང་རྩེ་བ་སེང་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་འཕེལ་ནས་རིགས་རམ་གནང་རྗེས་སློབ་དང་། དེར། རྒྱལ་རྩེ་ཁྲུལ་འབྲོང་རྗེ་ཚོལ་སྡེ་དང་། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་སོགས་གཙང་ཕྱོགས་དགོན་པ་རྙིང་ཁུངས་འགའ་ཤས་ལ་སྦྱིན་ཏེ་བོད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མང་པོ་སྒྲུབ་རྩོལ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། སེང་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུའི་སྐུ་མཆེད་དབུས་མདའ་དགོན་པ་ལྷའི་ལྷ་ལྷམ་ནས་རིགས་རམ་གནང་སྟེ་ལྷ་ས་དང་། ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡིང་སོགས་སྐོར་ཁྱོགས་འགའ་ཤས་ལ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དང་། ས་ར་ཙན་ཌར་ཌ་སེ་ལོ་འཁོར་གསུམ་ལྷག་ཙམ་དབུས་གཙང་ནང་བསྡད་བསྐོར་ཐུབ་ཏེ་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཁྱེར་བཞུད་ཐུབ་པས་མཚོན། ཡར

འགྲོག་གཡུ་མཚོ་ ཡང་ན་ཁྲའི་ནང་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་པ་དང་། ཁོང་གིས་གསལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སོ་ཀྱལ་ཞུས་པ་སོང་ཙང་བོད་གཞུང་ནས་ དོགས་པ་བྱུང་སྟེ་ ཁོང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཤེར་ཁོང་ལ་གསང་བརྡ་བྱུང་སྟེ་ སྒོ་ཞུར་རྒྱ་གར་ལ་བྲོས་ ཕྱིན་[5]པ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་སྐྱབས་དབྱིངས་སེང་ཆེན་ སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཕྲེར་པ་ལྷ་པ། གཞན་ཡང་ཁོང་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་ཡོད་པའི་ངོ་ཤེས་འགའ་ཞས་བཅས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་དྲན་འཛིན་ཉེས་ཆད་དྲག་པོ་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་གི་རྒྱ་མཚན་དང་འདྲ་བའི་རྐྱེན་གཞན་དག་མང་པོའི་ཐོག་ནས་བོད་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་དབང་འཛིན་དབྱིན་ཇིར་དོགས་པ་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་བྱུང་སྟེ་ས་མཚམས་ཡས་མས་ཚང་མར་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་གནས་མཇལ་དང་། རི་དང་མཚོ་སོགས་ལ་ ལྟད་མོར་མིང་བཏགས་ཏེ་འཁོར་རིགས་བོད་ནང་བཏང་ཤོར་མེད་པ་དགོས་རྒྱུའི་བཀོད་རྒྱ་སྤེལ་བ་དང་། སྐྱབས་དབྱིངས་སེང་ཆེན་ལ་ཉེས་ཆད་ཆེན་པོ་གནང་བའི་རྐྱེན་ལས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་གི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་གཞུང་ལ་མི་དགའ་བའི་ས་བོན་ནང་བ་ཞིག་དེ་དུས་བྱུང་འདུག །

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུལ་ཁྲིམས་ཀུན་སྤྱོད་དང་། བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ལས་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒོ་བཅས་ཞིབ་འཇུག་ཡང་ཡང་གནང་རྗེས་དགེ་འདུན་ཁག་འགའ་ཞས་དང་། ཞབས་འབྲིང་ཁག་འགའ་ཞས་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་ལྷོ་དང་ལེན་མཐུན་པ་སོགས་ནང་བཀྲ་ཤིས་ཚམ་[6]བྱུང་བའི་སྐུ་སྲུང་ཞབས་

[5] Das, Sarat Chandra; Journey to Lhasa and Central Tibet, (London 1902)and Sandbery Exploration of Tibet, P.P.163-72. ཁོང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡག་པོ་ཡོད་རྗེད། ཁོང་ལ་སོགས་པོ་དགེ་བ་ལེགས་ལེགས་རྒྱ

རྒྱ་མཚོ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་ཚིག་འཛིན་དཔྱིན་བོད་ལ་གསར་པ་ཡིག་ཞིག་བྱུང་གྲེལ་ཡོད་པ་རེད།

[6] ཡོངས་འཛིན་སྒྲོ་པ་སྐྱབས་མགོན་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་ནས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྟ་ལ་སྒྲ་ཚོས་བཤད་པའི་ཞིབ་འཇུག།

སྐུ་དང་། ལྷག་པར་སྐུ་ཁམས་བདེ་མིན་བཅས་ལ་བརྟེན་འཛད་སྐྱང་མ་ཆབ་མཚན་དུ་ཐེབས་པའི་... སྔོ་ཤན་གཅིག་ཕྱོགས་ལྷ་ཁྲུར་གཙང་མདའ་ལ་ལྷ་བ་ཞབས་ཞུར་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་བསྟུན་...... བབས་ཧེ་ཡོད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྐུ་ངན་ཡས་འདས་འདུག །ཡོ་འདིར་ཅག་རོང་གི་ཁྲབ་རྟེན་པ་དབུས་མདའ་ཟུར་ཁང་པ་ནས་ཡོ་ལྡའི་... སྡོད་རྒྱུན་གྱི་ཡོང་སྒོ་ཁྲིམས་ཡུག་... གསེར་སྲང་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་འབུམ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་དང་། དངུལ་ཏམ་སྲང་ལྔ་... བཅུ་ཐམ་པ་རེ་ཡོད་པའི་འབུམ་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་གཟུང་འབུལ་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལྷ་ལྡན་ཚོགས་མཆོད་ཆེན་མོའི་དགོང་... རྡོ་ལྷ་སྡོད་བལ་... པོའི་ཚོང་པ་རཏྣ་མ་ན་ཞེས་པའི་ཚོང་ཁང་དུ་ཕྱོགས་འགྲུལ་བུད་མེད་གཉིས་ནས་ལྷ་རྫུའི་འཕྲེང་བ་ཆོ་ཚོང་མ་འགྲིགས་ཁར། བལ་པོའི་ཚོང་པ་ནས་ལྷ་རྫུའི་འཕྲེང་བ་གཅིག་བུད་མེད་དེ་གཉིས་ལ་བཀུར་ཁག་བརྩུགས་པས་པན་རྩུན་ཁ་རྗོད་རྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་ལ་ཕྱིབ་མཚམས་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་... ཞལ་ངོས་ཁྲིམས་འདོམས་རྩལ་བཞིན་མ་ཐུབ་པར་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསྡེབས་ཟུར་གྱིས་ལྷ་ལར་ཡོད་པའི་བལ་པོའི་ཚོང་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་དུས་གཅིག་ལ་བརྫམ་འཕྲོག་བྱས་རྗེན་... གོར་བོད་གཞུང་གཉིས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་འགྲིགས་མིན་ཅི་རིགས་བྱུང་སྟེ་དམག་འཁྲུག་ཡོང་... ཉེའི་མཚམས་གོར་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་བལ་བོད་ལ་མཚམས་སུ་བཀའ་མོལ་གནང་མཐར་བལ་... པོའི་རྒྱུ་དངོས་མ་ཚང་བ་རྣམས་དངུལ་ཐོག་ཕབ་སྟེ་ཏམ་སྲང་དྲུག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་དང་ཞོ་དགུ་སྐར་གསུམ་ཐོབ་པ་བོད་གཞུང་ནས། གོར་ཁ་གཞུང་བརྒྱུད་ཕྱིར་སློག་གནང་རྒྱུ་... གནང་བ། སྐབས་དེར་སོག་པོ་ཆ་ཧན་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ དགོངས་ལ་ སྐྱབས་མགོན་... ཆེན་པོའི་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་ཐེབས་སྐབས་ག་ཤིས་ཁོང་གིས་གོང་གསལ་དངུལ་འབབ་ཚང་མ་དང་འབུལ་ཞུས་... པས་སློག་སྒྲོད་གད་གཙང་གནང་སྟེ་ཞི་འཛགས་བྱུང་འདུག །

ད་ཚོག་རྗེ་དྲུང་ཐོང་ཤན་ཇོ་ཐོག་ཐུ་བོད་རྗེ་སྲིད་སྐྱོང་ཁྲི་ལོ་བཅུ་གཉིས་གནང་...

སྟེ། མི་ཐོ་ ༡༩༤༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧ ཉིན་ཇོ་ཤར་··རྒྱུད་དུ་སྐུ་གཤེགས། སྲིད་སྐྱོང་འདི་ནི་བར་སྐབས་རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ཇེ་སྐྱིད་ཅིག་ཐུབ་པའི་ནང་ནས་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕྲུགས་འཁུར་···མཛད་རྗེས་ཆེ་ཞིང་། བོད་ལྗོངས་སུ་རྡོ་རྗེ་མཆོར་མའི་ནད་ཡམས་དྲག་པོ་ཡོང་སྐབས་ཡམ་སེང་···དཔལ་ལྷ་ལྕོག་ཏུ་ལྷ་མོའི་གཟབ་གསོལ་དང་། འབྲུག་བསྐོར། རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ལ་རིམས་སྲུང་སྒྲུབ་ཁར། སྲིད་སྐྱོང་ཉིད་ལ་བའང་འབུམ་པ་བཞེངས་ཏེ་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་འབུམ་ནད་ཤིན་ཏུ་ཡང་བོར་བསྒྱུར་པས་ཐེམ་པ་གྲི་ཐུག་མང་པོ་ནད་ལས་ཐར་བས་ཧ་ཅག་ལྷ་འབུམ་དཀར་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། ཆབ་འབབས་ལ་ཁྲམས་གཟིགས་ཆེ་བས་དབུལ་གཙང་དུ་འབྲུ་ཁལ་རེར་དངུལ་ཞོ་གསུམ་རེ་ཕྱེད···སྐབས་གྲོ་ཐུར་རིན་གོང་འཕར་ཏེ་ཁལ་རེར་དངུལ་ཞོ་དྲུག་སྐར་ལྔ་ཚམ་སྦྱོད་ལེན་ཐལ་བར་སྲིད་སྐྱོང་ནས་སྤུ་ཤེར་ཀུན་བདེ་གླིང་སྣ་བྲང་ཡོངས་བཀར་འབྲུ་ཡོད་རིགས་བརྩོན་ཏེ་རིན་གོང་གཅིག་ཐབས···གཟང་བས་རེ་ཞིག་རིན་གོང་གཏན་འབེབས་ཐུབ་པས་ལྷ་ས་བ་རྣམས་ནས་ཞི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟོད་ཟུར་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཆགས་པ་དང་། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་བཀའ་གཙན་མང་པོ་གནང་···བས་སྐུ་ཚེ་བར་ཆད་བྱུང་ཞེས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་དམ་པ་མང་པོའི་གསུང་ལས་ཐོས། གོང་ས···ཆེན་པོ་གསན་བསམ་མ་གྲུབ་པའི་རྩལ་བཞེས་ལ་བརྟེན། བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི···ཚོགས་མོལ་བསྡུར་གྱི་མོས་མཐུར་བསྟན་རྒྱལ་གླིང་དེ་མོ་ཧྲི་ཐི་ཧན་ཤན་ཤེ་ཏོ་ཐོག་ཐུ་ངག་དབང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་བཞེངས།

འབྲས་ལྗོངས་སྔགས་པ་གྲྭ་ཚང་གི་དྲིན་གཙོ་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཏྲ་ཡོ···རྡོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རྩིས་ལོ་ནང་བཞུགས་སུ་ཡོད་པའི་དཔལ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་བརྟན···ཅིག་ཐབས་ཅན་དེ་ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༨ དགོང་དྲོ་སེམས་འཇིག་པ་ལས་ཤར་ཚོག་དང་འབྲེལ་གསར་བཞེངས་མཛད་རྒྱུའི་དོ་དམ་སོགས་བསྐོ་གཞག་མཛད། ལོ་འདིའི་ཡས་མས་ཙམ་ནས···དབྱིན་བོད་ས་མཚམས་སུ་ཀ་ཀོར་གྱི་འགོ་རྩ་གས་པས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་གཤམ་དུ་རིམ་པས་ཐོན་རྒྱུ་དང་།

ལ་ཕྱི་ ༡༩༩༥ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་འདས་སྤྲུལ་གསུམ་ཐོན་པ་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བརྟག་དཔྱད་ལེགས་པར་མཛད་པས་དྭགས་ཕྱུམ་ཀ་ཤ་ཞེས་པར་འཁྲུངས་པའི་འདས་སྤྲུལ་ལ་སྐུ་གཏན་འཁེལ་ཏེ་ ༧གོང་ས་ ༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ། བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད། ཕྱི་ལོ་ཀཿ གནམ་སྐྱེ་པ་ཁྲུ་ཚན་ནང་མ་འཁྲིགས་པས་ཞིབ་གཅོད་དུ་སྐུ་བཅར་སྐྱི་ཁྲབ་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དོན་ལྡན་བསྐོ་གཞག་གིས་ལ་གནས་སུ་བྱེད་སྒོ་འཇུས་ཚང་བྱུང་བར་ལེགས་སྐྱེས་སོགས་གནང་།

ལ་སླར་ ༡༩༩༨ ལོར་སྟེང་དགེ་ས་སྐྱོང་འཚོ་མེད་རྟག་པའི་རྡོ་རྗེས་ ༧གོང་ས་ ༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སློབ་ལམ་ཚོགས་དབུར་གདན་འདྲེན་ཞུས། སོག་པོ་ཐོར་རྫོང་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྩོན་མོ། བློན་འཁོར་བཅས་ ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཇལ་བ་དང་། ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ས་ར་གནས་…བསྐོར་དང་། མཆོད་འབུལ་སོགས་ཞུ་བར་འཇོར་བ་སྟེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་སྤུལ་ཞིང་། ཐོན་ཁར་…འཇའ་ས་ཐམ་ག་དང་། ཆོ་ལོ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་བསྟོད་ཡང་དག་པ་གནང་ཞིང་། ཐོར་རྫོང་ས་ཆར་…དགོན་སྡེ་གསར་འཛུགས་ཞུ་རྒྱུའི་བཅའ་ཡིག་གནང་། ཀོང་པོ་ཞི་ཁ་ཁུལ་དུ་དཔུལ་པར་བཞི་གླིང་…འཛུགས་གནང་གིས་ལྷགས་སྟུག ༡༩༨༠ ལོར་རྣམ་དཀར་བཙོ་ལྔ་ཉེར་བཞི་འཁོད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་བཙོ་ལྔ་ཉེར་ལྔ་འཁོད་པའི་རྣམ་གསར་…པར་འདེབས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག །རྒྱ་…འབྲུག ༡༩༨༣ ལྷ་ལྡན་སློབ་ལམ་ཆེན་མོར་དཔུལ་ཕུད་སྐུ་འབྱེད་གནང་སྟེ། དེ་ནས་བཟུངས་རྒྱུ་…ཁྲབ་ཡོངས་ལ་འགྲེམ་གཏོང་གནང་། ལོ་འདིའི་ཡལ་མས་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་ལྷ་ར་སྔང་…ཚིགས་ཆེན་འགྲོལ་མར་ཐུགས་མཉེས་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་ཚིགས་ཞབས་དུག་བསྐུལ་བཅས་རྡོར་གླིང་ནས། རྗེ་ལོ་བྲང་བར་སྨྲོས་མེད། གདན་ས་འབྲས་སེ་གཉིས་དང་། ཕུར་བརྟེག། གྲུང་ལུང་། སེ་ར་རྗེ། ཀེ་ཁྲ་ཚང་། རི་སྒྲ། ཐག་ཡེར་པ། ར་འཚག་སོགས་ལ་གློ་བུར་ཚིགས་…ཤད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་ཚིགས་བསྐུར་གནང་བར་གཞུང་ཞབས་དང་། མིད་མངས་ནས་ཚིགས་…

བདག་འབྱུང་རྟོགས་བློ་ག་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་སྙེ་ཐང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་དཀོན་གཉེར་ ཡིན་སྐད་གྲུ་གཟུགས་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྒྲིན་དང་ཆུང་ཟད་འདྲ་ཚོད་ཞིག་ནས་སྐུ་བརྙེས་བྱས་ཏེ་རྡོ་གཡོག་གསུམ་གྱིས་ཕན་ཚུན་རི་ཁྲོད་ཁ་ཤས་ལ་ཕྱིན་པ་ཁྱུངས་བརྡོལ་གྱིས་ཁྲིམས་ཞིབ་གནང་བཞིན་ངག་རྒྱུན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད།

ཤིང་ཏྲ ༡༩༥༨ ལོར་བར་ལམ་ཞབས་པད་མང་ཆེ་བ་སྐུ་བོ་དང་། དེ་ཡང་ཨེ་དཔོན་སོགས་མི་དྲག་ཕྱིམ་ཚང་ཁ་ཤས་ནས་ རྒྱུད་འཛིན་གཏན་འཛུགས་ལྷ་ལུ་ཐམས་ག་ཤིས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཕྱིངས་བློ་ཡིད་མ་རངས་ཁར། རྗེ་སྐོར་ནས་ཞབས་པད་སེར་སྐྱ་མང་ཅུང་འདུ་མཚུངས་དགོས་ཚུལ་ལྟན་ཞུས་བཀའ་ཞིབ་མཛད་འབྲེལ་དེ་རྗེན་ ༧རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་བཀའ་ཤག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོག་མར་མཛད་སྐབས་སེར་མོ་བ་གཅིག་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་ནམ་ཐར་དང་། ཡིག་ལམ་ཁག་ལ་གསལ་བ་ཅམ་མ་ཟད། རང་ལ་འཕྲུལ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་གི་གཟིམ་སྐོར་གཡས་ཕྱོགས་ལོ་རྒྱུ་ཁྲིས་སུ་༧རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་སྣང་བརྙན་ཁམས་གསུམ་དབང་འདུས་ཀྱི་སྐུ་གམ་དུ་ཞབས་པད་སྐྱ་བོ་གསུམ་དང་། སེར་མོ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་མཛུབ་སྟོན་དང་བཅས་ཕྱིན་ཆད་བཀའ་བློན་སྐུ་བོ་གསུམ་དང་། སེར་མོ་བ་གཅིག་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་གཞུང་དོན་ལྷག་བསམ་བྱས་རྗེས་ཅན་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དམིགས་བསལ་ཅན་ཕུད། དེ་ཕྱིངས་ཡོན་ཏན་ཡིག་རྩིས་དང་། ཉམས་མྱོང་། མི་བབས་འཐེན་ལྟུངས། ཀུན་སྤྱོད་ལེགས་ཤིང་། ཕྱི་མིས་དྲང་ཚུགས་ཆེ་ལ་ཞབས་ལོ་བཅས་ལ་བོ་བསྟུན་ཏེ་བསྐོ་གཞག་སྒྲུབ་པ་ལས། སྔར་ལུགས་ལ་ཁང་པ་གཞིས་རྩིས་འབྲེལ་ལམ། རྒྱུད་འཛིན་ལམ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱུས་དཔྱད་གཙང་མ་གནང་སྟེ། བློ་ཕྲག་མཁན་ཆུང་གཡུ་ཐོག་པ་བཀའ་བློན་བླ་མ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཕྱག་བྲིས་སྒྲོན་འབུལ་ཞུ་མི་གཉིས་དཔོན་མཁན་པོ་བར་གཞི་རྗེ་དྲུང་དག་དབང་དངོས་གྲུབ་ལ་ཕྱི་ཁྲབ་མཁན་

པོ་བསྒོ་གཞག་སྤྲུལ་བ་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་
འདུས་སྡེ་རྣམས་ལ་འབང་བར་ལམ་འདུལ་ཁྲིམས་དང་། དཔྱད་ཁྲིམས་ཅ་སྣ་ཆག་སྒྲུར་རིགས་
ཧི་སྐྱིད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་ཁྲིམས་འདོམས་རྒྱལ་བཞིན་དགོས་པའི་ལས་སྡེ་རྣམས་ལ་བཀའ་
བསྒྱུར་དང་། ཆོས་སྡེ་སོ་སོར་དཔྱད་ཁྲ་ཞོགས[༡]སྤྲུལ།

ཤིང་ལུག ༡༩༥༥ ཟླ་ཟླན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས
མགོན་ཆེན་པོས་ཡོངས་འཛིན་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དྲུང་ལས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་བཞེས་……
གནང་། སྐབས་དེའི་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པའི་ནུབ་མོ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་ཕུར་……
ལམ་བར་བསྐོར་བྱང་ཆུབ་ཐེན་ལམ་དུ་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་རྫོང་ཤད་ཡེ་
ཧིན་གྱི་ཟ་ཁང་ཡང་སྟེང་ཁྲ་མའི་ནང་ནས་རྒྱ་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བལྟས་པའི་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་སྨོན་
ལམ་ཁྲི་ཁྲབ་དང་། ཁྲིམས་བདག་ཚོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་ལམ་སེང་རྒྱའི་ཟ་ཁང་གི་
བདག་པོར་རྫིད་གཅོད་སྐབས་ང་ཚོས་བོད་གཞུང་ཁྲིམས་དོན་ལྟར་ཁང་སྟེང་ཁྲ་མའི་ནང་ནས་…
བལྟས་ན་འགྲིགས་མིན་མོལ་ཡང་། ཨམ་བན་ཕྱག་མཛོད་གསུམ་དང་། སྐྱི་ཁང་དཔོན་པོ་
གསུམ་ཡོང་སྟེ་ཁ་དང་། ཞལ་ཐུག་པས་ཅན་མཁན་མ་བྱུང་རྒྱལ་བརྗོད་པར་བརྟེན། མན་ཧྲུའི་
ཨམ་བན་ལ་དེ་དོན་གནས་ལུགས་གསུངས་སྐབས་རྒྱ་དཔོན་དེ་དག་གསར་པར་བརྟེན་ཁྲིམས་
དོན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཤག་ཁར། ཨམ་བན་ཡ་མོན་ནས་ཀྱང་སྐབས་དེར་ལན་བཏ་གཏོང་རྒྱུ་མ་
བྱུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་བའི་ཁྲབ་འདོམས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དྲི་དན་ལ་ག་ཡོགས་
བྱེད་རྩིས་བྱས་པར། རྒྱལ་བློན་བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་འཕྲི་ཁུངས་སོ་སོར་རྒྱ་མ་ཕུ་འདེད་…
བཀའ་བརྩོད་མཐའ་ནན་སྤྲུལ་སུལ། ལྷ་སྡོད་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་ཨམ་བན་གྱིས་ཟ་ཁང་གི་དན་
སྐྱབས་བྱས་པར་ཡོང་ཕྲི་དྲག་པོ་ལངས་ཏེ་ཐལ་བྱིང་ཆེན་པོར་ཡོང་ཉེར། ཨམ་བན་བློས་ཀྱིས

༡ སྐེར་ཡོངས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་ཁྲིའི་དོ་བཤུས།

མ་འབྲིད་པར་ གོང་ས་མཆོད་ཡོན་ལ་དགོངས་ཞེལ་དང་། ཕྱེད་གཅིག་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་དགོངས་འཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་བསྐྱོད་བྱས་འདུག ༨ །

གོང་ས་ལྷ་མིའི་རྣམ་འདྲེན་ སྐྱབས་མགོན་ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུར་ཕེབས་ཤིང་། མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་གསན་བཞེས་དང་། བསླབ་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་བཞེས་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་ད་ཆ་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཆ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་བོད་ལྗོངས་ལེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཕྱི་དང་། ལྷག་པར་གནས་ཀུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཞུང་གི་བསྐུལ་མ་ཡང་ཡང་ཞུ་གནང་མཛད་པར་བརྟེན་ཤིང་ལུག། ཟླ་༨ཚེས་༨(September 26th 1895) ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གསེར་འཁོར་ཕྱག་མཚན་དུ་དགྱེས་བཞེས་མཛད་ཅིང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁྲིམ་ཡོངས་ལ་བླངས་དོར་བྱེད་སྣའི་ཕྱག་ཐམ་རྫ་ཚིག་དོན་ཚན་ལྔ་པ་ ....

ཞིག་སྩལ་བའི་སྙིང་དོན། དོན་ཚན་དང་པོར། ར་ལས་གཙོས་མཐར་འདུལ། ཡང་འདུལ། ཏུ་གཙོ་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་མཆོད་རྒྱུན་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་རྣམས་གསོ་བཅོས་སྒྲུབ་དགོས་སྐོར། དོན་ཚན་གཉིས་པར། རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་འཚང་ཅན་དང་། འདུལ་ཁྲིམས་སྐོར་དང་། མི་སྡེ་རྣམས་ནས་དུས་ཆེན་ཁག་ལ་རྣམ་དཀར་བྱེད་དགོས་དང་། ལམ་ནད་འཕོ་ར་ བྱ་ཚལ་ཕྱིར་འབྲུད་དང་ཟམ་གོས་ཡོངས་སུ་འཛུགས་པ། ནང་མི་དང་། གཡོག་རིགས་ཞ་ལེང་། ནད་འཕོ་ར་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ། རྟ་ཁལ་སོགས་ལ་ཁལ་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་དོ་པོ་ལྗིད་འགེལ་བྱེད་པ་སོགས་མི་ཆོག་པའི་སྐོར། དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཕྱི་ནང་ཞི་དྲག་གི་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་སྐོར། དོན་ཚན་བཞི་པ། ལམ་ཐོག་ས་རྫོང་གི་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གཏོང་ཕྱོགས་ལ་ཁྲམས་ཡང་གང་ཆེས་རྒྱས་བསྡུས་སྩལ་བ་དང་།

༨ གཞུང་གི་ཡིག་ཆའི་ནོར་བཞུས་ཚིག་ལ་བསྟུས།

ལྷ་དུག་སོང་ཁྲར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་སྐོར། དོན་ཚན་ལྔ་པར། ས་སྟོང་བེད་མེད་རྣམས་ལ་གསར་སྤྲོལ་དང་། སྤྱི་ཤིང་གསར་འཛུགས་སོགས་དཔལ་འབྱོར་ཐོང་འཕེལ་འགྱུར་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་མོ་གླིང་སྒོང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་། ཁག་ཁ་ (ཏལ་ཏ་) ཨ་ཏུ་སུ་ཆེན་ཕྱིང་ལ་འཇའ་འབྲེལ་ཐམ་ག་དང་། ཚོ་ལོ་བཅས་སྩལ། ཁག་ཁའི་ (ཏལ་ཏའི་) ཡུལ་དུ་སྲིད་དོན་དོན་གཅོད་དུ་སྒྲུ་བཅར་མཁན་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ་དང་། རྗེ་མགྲོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས། ཡིད་དུང་སྣང་དཀར་བ་དབང་ཕྱུག་མཐར་ཕྱིན་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་གིས་བྱེད་སྒོའི་ལག་ཚ་དང་བཅས་རྫོང་བདའ་གནང་། ཉག་རོང་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་ཆུང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་དང་། མདའ་འདན་བློན་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེའི་སྐབས། ཉག་ཚོངས་མི་སེར་སྒྲ་ནག་ཤོག་གསུམ་དང་དམ་པ་རང་གྲོལ་དགོན་ཡུལ་ལ་སྒོ་ཁྲ་ཐེམ་བ་ཤེར་གྱིས་ཁྲལ་བཟོ་ཁྱུངས་འཇུག་སྐབས། ལྕགས་ལ་མི་དྲིན་ཤོག་ནས་ངན་བསླབ་བྱས་ཆེན་ཉག་སྐྱི་ལས་མི་ཞིབ་གཅོད་དུང་མིན་ཆུང་ལུགས་རྫོང་གླིང་ཐོག་མ་བཟུང་།

མེ་སྟེ་ ༡༩༥༨ ལོར་ལ་དགུས་ཏེ་མི་སྤྲུལ་སྐུར་ཚོ་ལོ་བཀའ་ཤོག་དང་། ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར་རྒྱབ་འཁྲུལ། རྟ་དར་དང་། འབོག་ལྕག་སོགས་འཕྱེར་འཁྲུལ་ཚིག་པའི་བཀྲོལ་སྒོ་གནང་། འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་ཤཀྱ་ཐུབ་ཆེན་སྐུ་ཚབ་གཏེར་སྟོན་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ལོ་ནས་ཡར་ཀྱི་ཆོས་བཅུའི་དུས་ཆེན་ཉིན་གནས་ཚང་སྒྲ་དབྱངས་གླིང་དུ་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་ཆོས་བཅུའི་དུས་སྟོན་གནང་རྒྱུའི་སྲོལ་འཛུགས་མཛད།

གཏེར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཡམ། ཆོས་སྒྲུང་གླིང་པས་གཏེར་བཞེས་སྐུ་བརྙན་དང་བཅས་མཇལ་བཅར་གནང་། གཏེར་སྟོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་ཡུང་

༡ ཡིག་ཆ་སྒྲིགས་བསྡུས།

བྱུང་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེའི་ཤོག་སེར་དང་། ལས་རབ་གླིང་པའི་ཤོག་སེར་རྣམས་ནོར་གླིང་རང་དུ་ཕབ་སྟེ་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ལྟགས་བསྐྱེན་སོགས་གནང་། གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་བཞིན། སྙིགས་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མ་རུང་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐུ་ལྡ་མཛད་འཕྲིན་དང་། བསྟན་སྲིད་བོད་ཁམས་བཅས་ལ་གནོད་པའི་མནན་གཏད་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱན་གཡས་གནས་ཤུར་...རྟ་མགོ་ཅན་ཤོག་བརྣམས་ཀྱིས་པོ་བྲང་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཕྲོག་ཆགས་ཕྱི་ག་སྤྲུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཡོ་བསྒྲུབ་བྱེད་པ་དག་བཏོན་པར་གྲགས།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། ཉག་རོང་སྲིད་གཞིའི་སྐོར། ལྷགས་ལ་དཔོན་མི་ཕྲིན་བུ་ལེའི་རྒྱབ་ཐེ་ཁྲིན་ཧྲོང་ཐུས་ཀྲུན་རྒྱབ་ཧྲུན་ཡང་ཐུས་ཏེ་རྒྱ་དཔོན་ཀྲང་སྲིས་དཔུང་བཅས་ཉག་རོང་ཕྱོགས་བརྒྱུག...ཏེ་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་བྱུང་ཁར། ལྕེ་དགེ་ས་སྤྱོད་པ་དང་། བཙུན་མོ། ཁྲུས་བཅས་འཛིན་བཟུང་...གིས་ཕྲིན་ཐུར་བཙོན་དུ་བཏང་ཆེན་ས་སྤྱོད་པ་དང་། བཙུན་མོ་བཙོན་ནང་དུ་འདས་གྲོངས་སོང་ཡང་། སྲས་གཉིས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་མཛད་དེ་ཕྱིར་བཞེས་ཐོག །གྲོས་ཆེན་པ་ཨ་སྐྱུར་ས་སྤྱོད་པའི་གོ་མིང་གནང་ཐོབ་སྐྱལ་ཏེ། ལྷར་ལམ་ལྷར་མདུན་ཐབས་སུ...གཞུང་ཞབས་སྒེར་རམ་པའི་བུ་མོ་གནང་ཞིང་། སྐྱིད་ཀྲང་ས་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ་འཛིན་བོད་གཞུང་...བརྒྱུད་ཞུ་རྒྱ་དང་། ས་ཕྱེར་བདག་གཅེས་དང་། བོད་གཞུང་ནས་ཞི་དྲག་བཀའ་ཧི་སྐྱལ་དང་...ལེན་ཞུ་རྒྱའི་མཐའ་གནས་ཕྱུལ་པ་དང་། མི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་ཉག་རོང་དང་། ལྷག་ལྟ་བའི་སྤྱོད་ཞིབ་ཐོ་དམ་བླ་ཕྱུག་མཁན་ཆུང་མཁྱེན་རབ་ཕུན་ཚོགས་ཏོ་ལས་ཐོག །ཆབ་མདོ་ནས་མདའ་དཔོན་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་དམག་བཅས་བསྐོ་བཞུགས་མཛད་དེ་རྒྱ་བོད་དཔོན་རིགས་ཚང་འཛོམས་ཀྱིས་ཞིབ་གཅོད་དང་། ༄རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་མཆོ་ཐོག་ཡི་ཅིང་རང་ལ་གཞུང་ཞི་ཉག་རོང་...ས་ཁོངས་ཁྲི་ཁྲིན་ཧྲོང་ཐུས་ཐུས་མེད་ཐུས་འཁྲི་ཧྲུང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་གསུངས་པར་རྗེ་མགྲོན་བློ་...བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། གདན་འདྲེན་བཅས་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་སྐྲ་ནག་ཤོག་

གསུམ་དང་། དམ་པ་རང་གྲོལ་དགོན་ཡུལ་ལྷག་ལམ་འགོ་ཞེན་ཟུམ་པའི་མི་རྒྱུ་ཐོག་གསུམ་བོད་ཤ་ཟུར་ལ་ཕྱིར་འབུལ་ཟུམ་པས་མ་ཚད། རྒྱ་དཔོན་ཀྱང་གླིས་དམག་བཅས་བོད་ས་ནས་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་དང་འབྲེལ་ཉེས་ཆད་དང་། ཉག་རོང་སྡེ་ནང་དུ་ལྷག་ལུས་དན་རྒྱབ་ཀྱིས་དམག་བསྐུལ་ཁྲིམས་འགལ་ཟུམ་པའི་བྱེད་གཙོ་ཁག་ལ་ཉེས་ཆད་དྲག་པོ་བཅས་གནང་སྟེ་ཐག་ཆོད་བྱུང་།[10] ལོ་རྗེས་མར་ཉག་ཡོག་སྤྱི་ཁྱབ་གསར་པ་དབུས་མདའ་དཔོན་རྗེ་ཤག་ཧོར་ཁང་པ་ངོ་ལས་གཏོང་གནང་མཛད།

ཇོ་དྲུང་དངོས་གཞི་ཟུམ་པ་ཐུབ་དབང་ལ་བླ་སྨན་མཁན་ཆུང་དང་། ཤེལ་ཆོས་ཐུ་སྨུག་པ་དམ་ཆོས་དཔལ་ལྡན་ལ་བླ་སྨན་ཆུང་བ་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་ཇོ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁུངས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་གནང་ཆེད། གྲྭ་ས་ཁག་དང་། གཞིས་དགོན་ཁག་ནས་གྲྭ་པ་ལོ་གཞོན་ཤེས་རིག་བཀྲ་བ་མང་པོ་དྲག་འདེམས་གྲྭ་ཆག་ཐོན་རེ་སྨན་རྩིས་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་རེད།

སྤྱི་ 1948 ལོར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་མཚན་བཞེས་མཛད་རྒྱུའི་གདན་ས་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་ལ་གྲྭ་བསྐོར་མཚན་ཉིད་དམ་བཅའ་གནང་བར་ཕེབས་བསྐྱུར་བསྐྱངས། དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་རིང་འགོག་པ་རིའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གསང་ཕུག་ཀྱི་ཟློན་ཏེ་བྲག་ལོ་གླུ་ཞིག་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་ཀྱི་ཡུན་རིང་མནའ་བས་པའི་དབུ་ཞྭ་དང་། སྐུ་ཆབ་ཅིག་གཏེར་ལས་བཞེས། ལོ་འདིར་ཨ་རིའི་ཅིན་ཐོར་ཚོད་དཔོན་ཟུ་མི་ལཀྲིར་ངོ་འཕྲོད་དང་། འབྲུག་པ་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་བཅས་མཇལ་བཅར་ལ་གདན་བཞེས་དང་། ཛ་སག བཀའ་མཆིད་སོགས་གནང་བ་དང་། ཞེར་སྒྲོད་རྒྱལ་ཁང་སྤྱུལ་སྐུ་སློབ་གཉེར་ཟིན་ཏེ་རང་

10 བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཚགས་ངོ་བཤུས་ཟུམ་པའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་ནང་ཉག་རོང་དུ་སྡོད་བཞི་རྒྱང་བའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཆ་ཡོད།

ཡུལ་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་མཁན་པོའི་གདན་ཐོབ་དང་། ཚ་ལོ་བཀའ་འོག་སོགས་སྐུལ།

༡རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་གདན་ས་གསུམ་ལ་སྙིང་བརྩེའི་དམ་བཅའ་་་
དང་། ༡རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པས་འབྲས་སྤུངས་སུ་སྙིང་བརྩེའི་དམ་བཅའ་བཅས་ལས་མ་མཛད་་
ཀྱང་། ༡རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་ སྐུ་ལོ་གདན་ས་གསུམ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྫོང་པའི་
གྲྭ་བསྐོར་དམ་བཅའ་གྲུབ་སྟེ་ས་པག་ ༡༨༩༩ ཕྱུ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལུང་དང་། རིག་པ་
སྨྲ་བའི་མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་དབུས་སུ་ལྷ་རམ་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་འཛོག་པ་་་
མཛད་དེ་མཚན་སྙན་ས་གསུམ་ན་སྙན་པར་གྲགས་་་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་། ལོ་ལྟ་ཕྱིར་ཐུང་གཏད་་་
ཀྱི་ཚེ་ཡོད་འདྲའི་མཚན་ལྟས་ངན་པ་རིམ་བྱུང་དང་། ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་འབྲས་་་
སྤུངས་བློ་གླིང་གྲྭ་མང་ནས་གཞན་ཆུང་སྨྲུན་འདྲེན་སྐབས་ལུང་སྐུལ་དང་། སྐར་ཡང་ཟླ་ ༥་་
ཚེས་ ༢ ཉིན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་གི་དབྱར་གསོལ་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་དུ། དེང་གི་སློབ་དཔོན་་་
སྐུའི་གསང་གསུམ། སྤྱོད་པ་བཟང་པོ་དེ་ཙམ་ལ། སློབ་དཔོན་འདུས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཐུགས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ཨེ་འདུག་གམ། ཞེས་༡རྒྱལ་བའི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བོ་མི་མཐུན་པས་བསམ་སྦྱོར་གྱི་
གནོད་པ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྕགས་པར་གཟིམ་ཆུང་སྨྲུན་འདྲེན་སྐབས། སློབ་་
དཔོན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་། མཛད་འཕྲིན་བཅས་པར་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་སྐྱེ་བོ་བསམ་སྦྱོར་་
ལོག་པས་ངན་གཏད་མཆིས་པ་དེ་དག་གཏེར་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་[༡༡] ལ་གཟུ་རིགས་ཤིག་ནས་་་
མཆིས་ལྟམ་ཞིག་སྤྲད་སོང་བཟུང་ཞིབ་བྱས་ན་ངེས་པ་་་རྟེན་ཚུལ་གསུངས་པར་བརྟེན། གཏེར་་
སྟོན་ཆེད་འབོད་ཀྱིས་བཀའ་འདྲི་གནང་བ། ལྷ་ལོ་ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་བསྟན་སྙིང་བློ་བྲང་གི་གསོལ་་
དཔོན་ཚོས་འབྱོར་ནས་འཇའ་ལྷམ་སྣ་རིལ་ཞིག་བསྟེར་ཐུང་བ་ཉིན་གཅིག་ལྷམ་དེ་གྱོན་རྟེས་བྱས་་་
པར་སྣ་ཁྲག་འཛག་པས་ཇི་ཡིན་མ་ཤེས་པར་སེམས་ཉེར་ལུས་ལུགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷམ་དེ་ལས་་

༡༡ ཡིག་ཆ་་་འདིར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་གསལ་བ་ལས། ཡིག་ཆ་གཞན་ཚང་མར་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་བྱུག །

སེང་སྒྲུང་ལས་ཏེ། གཏེར་སྟོན་དང་། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ་སོགས་སྐུ་མདུན་པ་ཚང་འཛོམས་
ཤར་པ་ཤིག་སྐབས་འབོལ་སྤུབ་ནས་ག་ཤིན་རྗེ་ཚེ་བདག་གི་སྲོག་ཐུགས་ལ་ སྒྲུར་བའི་འཁོར་ལོར་
མེ་ཏྲི་ལོ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཕྱག་ཅེས་བྲིས་པ་ཐོན་སྟབས། གཤིད་སྐྱོང་རྒྱུར་པ་དེ་མོ་དགེ་དབང་
བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་དེ་ཉིད་ནས་ཀྱི་དུས་སུ་དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་ཞིང་། ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་ཡོན་རྒྱས་པ། བཀོད་ས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་གཟིགས་མཐོང་ཆེ་བ། གཞུང་བསྟན་
ཕྱག་རྗེས་མི་དམན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཀྱང་། རྗེ་སྐད་དུ། ཆགས་པས་ལོང་བས་འདོད་
ལྡན་མ། རིགས་པས་ལོང་བས་ཅི་ཡང་མིན། ཞེས་པ་ལྟར། བསྟན་གླིང་གྲྭ་ཚང་རྗེས་འབྲང་
དང་བཅས་པར་དཔལ་འབྱོར་འདོད་རྒུ་སོགས་གང་ས་ནས་གཞུང་ས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཆིས་
ཀྱང་། བར་ལམ་བསྟན་གླིའི་ཞབས་འབྲིང་ཆན་གྲལ་བློ་གཞུ་བོར་གནས་པ་མཐའ་དག་འདས་ཤིང་།
སྐུའི་ཚ་བོར་གྱུར་པ་ཞོར་ཟུ་ཚེ་རིང་དང་། དཔལ་ཆོས་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དོན་ལྡན་སོགས་འདོད་
ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་དཀའ་ཡོ་ཅན་འགའ་ཞིག་གིས་བསླད་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱུང་ག་ཤིས་
བཀའ་བློན་རྣམས་དང་། སྐུ་བཅར་གྱི་ཁྲིབ་མཁན་པོ་བཀའ་གྲོས་ཐོག །ཤིད་རྒྱུར་དེ་མོ་ཧོ་ཐོག
ཐུ་ཏོ་ཤར་ཆེན་ལྕོག་དང་། སྨན་མཆེད་ལེ་ཐོག་ཡོད་རིགས་རྣམས་ཞོལ་ལས་ཕྱུངས་སུ་དྲངས་
གནང་སྟེ། ལམ་སེང་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཐྲ་ཕྱིའི་ཡོང་རྐྱེན་དང་བཅས་འདྲི་སྐོར་གནང་བ་
ཉེས་ཅན་རྒྱ་ཡན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། ནག་མེད་ཉེས་ཕྱུངས་སུ་མཆོད་པའི་བཀའ་ཞིབ་དྲང་འཇུན་
ཆེ་བ་འཕྲུལ་དུ་གནང་དགོས་ཚིག་ཐོ་ཕུལ་བ་ལྟར། ཞིབ་གཅོད་དུ་མཁན་ཆེ་ཆང་ཁྲིམས་པ་མཁྱེན་
རབ་བྱུང་རྒྱས་དང་། མཁན་ཆུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཡོགས་དཔོན་གདོང་ཤུ་སྨས་བདུད་
འདུལ་རྡོ་རྗེ། རྗེ་ཕྱག་ཞོལ་ཁང་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་སྩལ་ཏེ་གཤིད་རྒྱུར་དེ་མོ་
རང་ལ་སྟུན་ཐོག་འཇམ་འདྲི་གནང་བར། དེ་མོ་དགུང་ལོ་མཐོ་བར་མ་སྙེབ་པས་པར་གླིང་ཁྲུར་རྒྱལ་
ཐོག་འཛིན་དགོས་བྱུང་རྗེས་གཞུང་ཞབས་སོགས་སེར་སྐྱ་མི་དྲག་མང་པོས་བརྒྱུས་བརྗོད་ལས་ཡང་

ཡང་བྲེལ་བར་བརྟེན་སྔར་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགུར་བསྒྱུར་དུ་ཡོང་རེས་དེ་འདྲ་བྱེད་དགོས་བྱུང་རྐྱལ་ངོས་ལེན་གནང་བ་དང་། གྲོལ་ཐོབས་སུ་གཏོགས་པ་ཆ་ཕོ་ནོར་བུ་ཚེ་རིང་དང་། དཔལ་ཆོས་མཁན་པོ་བློ་བཟང་དོན་ལྡན། ལས་སྦྱོར་བྱེད་མི་ཀྲག་ཁྲུལ། ཀྲག་ཁྲུལ་གྱི་དགེ་ཆན་པདྨ་ཚེ་རིང་། དཔལ་རི་སྤྲུལ་སྐུ། བླ་མ་ལྷུག་བསམ་པ། བློ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། གསོལ་ཇུར་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས། དཔལ་སྤྲུལ་གྱི་བུ་མནྲུ་སྟོབས་བཅས་ངོ་ཡོད་རྣམས་ལ་ཆ་འཇམ་གྱི་དྲི་བ་གནང་སྟེ་མཉམ་གཏྲང་བྱས་པའི་ངོས་ལེན་གསལ་ཐོན་བྱུང་བས་འཆར་ཐུལ་ཞིབ་རྟགས་དགོངས་དོན། དེ་མོ་རྒྱལ་ཇུར་སྐུ་ཚེའི་རིང་བསྟན་གླིང་ཆོས་རྫར་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་གིས་ཕྱི་མི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཚེ་སྨད་མཚམས་བཅད་ཀྱི་བཞུགས་རྒྱུ་དང་། སྐད་སྐྱེ་སྲིད་འཕྲུལ་བྲལ་ངེས་བརྟེད་བྱུང་ན་ཚོགས་ཆེན་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེ་ཁའི་གྲལ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་རེ་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་དང་། བསྟན་གླིང་བླ་བྲང་གི་འཛིན་དབང་ཐད། དེ་མོ་འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཀྱི་འཛིན་དབང་ཇི་ཡོད་དང་། བན་ཚང་གྲྭ་ཚང་གི་མཆོད་གཞིས་ཇི་ཡོད་བཅས་སྔར་འཛུགས་ལས། དེ་ཐིངས་གསར་ཚོད་ཚང་མ་གཞུང་བཞེས་དང་། ནོར་བུ་ཚེ་རིང་དང་། དཔལ་ཆོས་བློ་བཟང་དོན་ལྡན་གཉིས་རང་རྒྱབ་ཏུ་བཙོན་ཁང་གསར་རྒྱག་གིས་ཚེ་སྨད་བཙོན་འཇུག །ཀྲག་ཁྲུལ་བཙོན་ཁང་ནང་དང་སྒྲིག་རང་བཅད་དང་། དཔལ་སྤྲུལ་སྟོན་ནས་འདས་ཟིན། དེ་ཐིངས་པ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་བཅས་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ལ་དུ་འཛོམས་ས་རར་ཁྲིན་གཅོད་གཙང་མ་གནང་ཞིང་། ལྷ་ཞོལ་གཉིས་དང་། རྒྱ་ཁབ་རྫོང་གཞིས་ཚང་མར་སྤྱག་དམར་ཚོ་གསུང་སྒྲུར་འགྲེམས་རྒྱུ་གནང་འདུག[༧༢] །

ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་ལྷུག་པ་གཅིག་ལ། བསྟན་གླིང་བླ་བྲང་གི་ཞབས་འབྲིང་འགག་ཤས་དང་། བན་ཚང་གྲྭ་རིགས་འགའ་ཤས་ནས། ལྷ་སྤྱོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཙུན་

༧༢ དེའི་སྔོང་ནམ་བར་ངོ་མཚང་འབྱེད་པའི་སྐྱོང་ཆ ༣༢༢-༤-༦ ནས་ ༣༢༨-༤-༦ བར་དང་། འཆར་ཐུལ་ཞིབ་རྟགས་དང་། རྒྱ་ཁབ་རྩ་ཚོམ་བའི་ཆ་ཚིག་ཁག་གི་ངོ་བ་ཕྱུར་སོག་ལ་ཡིག་ཆ་རྒྱུགས་རྩེབ།

རྒྱ་ནག་ཏུ་རིང་མིན་ལོག་རྒྱུར་བརྟེན་གསེར་དངུལ་སོགས་རྒྱ་ཧན་མང་པོ་བསྐྱེར་ཏེ་བསྟན་བླའི་སྐོར་ཚོག་རྫུལ་ལྷུག་འདྲེན་གྱི་པི་ཅིང་དུ་ཡོང་ཕྱུ་བཏང་བས་མ་ཚད། ཁྲིད་གཙོ་རྣམས་ཨམ་བན་གྱི་ཁྲིམས་ལར་བསྒྱུར་རྟོད་བྱེད་དགོས་རྟོག་མ་གཏིང་སློང་རྒྱུད་བར། ༼གོང་ས་མཆོག་ནས་ཨམ་བན་གསར་པ་ཡུའི་ཀང་ལ་བཀའ་ཡིག་ལྟ་རྫེས་ཁག་གཉིས་གནང་བའི་རྫ་དོན། ཁུན་ནས་རྒྱ་ཧན་རྗེས་འབྲངས་ཀྱིས་སྤྲན་བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་བདག་དོམ་སོགས་སུ་བཞག་སྟེ་་་བསྒྱུར་ཞིབ་བྱེད་དགོས་་་གསུངས་པ་འདེས་མིན་ཡིན་ལུགས་བཀའ་ཡིག་འཛུས་ནན་སྐུལ་བ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་་་ནས་ཨམ་བན་གསར་པ་ཡུའི་ཀང་ལ་ཚིག་ཐོ་ཕུལ་གསལ། གནས་དབྱུངས་བཀའ་དཔྱད་ཕུལ་་་ཞིན་པའི་དེ་མོ་འཕྲིན་ལས་རབ་རྒྱས་ཅན་གྱི་ལེ་ཐོག་ཞུ་བརྗོད་དང་། ལག་བྲིས་ཁག། ལེ་ཐོག་ཚང་མའི་ཞུ་བ་ཡིག་ཁག་བཅས་བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དམངས་དང་བཅས་པའི་མིག་ལམ་དུ་་་བསྟར་ཏེ་འགལ་ཉེས་ཇི་ཟླས་ཆ་གོ་དོན་རྟོག་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལ་བྱམས་ཡང་གང་ཆེའི་ཉེས་ཆད་ཐག་གཅོད་གཙང་མར་སྐུལ་ཞིན་ཡང་། ཁུན་ཨམ་བན་རྒྱ་ཧན་གྱིས་བདེན་པའི་མིག་ལོང་་་སྟེ་བོད་ཁ་བ་ཅན་པའི་ཁྲིམས་ལུང་གི་བདག་པོ་དོམ་སོགས་སུ་བཞག་སྟེ་མན་ཇུ་ཨམ་བན་གྱི་་་ཁྲིམས་་་ལར་བསྒྱུར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཀུན་རྒྱབ་རྫུན་འཛད་བྱེད་རྫེས་བྲུས་པ་འདི་དག་ལ་་་རྗེ་འཛོག་ཞུ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཟད། བསྟན་བླའི་སྲིད་རྩ་མཇུག་འཁྱུན་གཙང་མ་མ་་་ཆོད་བར་ཨམ་བན་རྟེང་པ་ཁུན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་ཕྱིར་ལོག་གཏོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་ཡང་ཕུལ་འདུག་ཀྱང་། མཐའ་དོན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་རྣོན་པོའི་སོགས་་་་་་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་མི་་་འདུག་རྟུང་།[༧༣] རིམ་པས་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་བཞིན་ཆ་ཕྱི་༡༩༥༩ ལྷ་སར་རྒྱ་བོད་ཞིང་འཁྲུགས་སྐབས་བསྟན་བླས་རྒྱ་དམག་དང་ལག་སྦྲེལ་ཐུབ་པར་བརྟེན་བསྟན་་་སྲིད་བླ་བྲང་མིང་ཙམ་མེད་པའི་ཐ་བ་ཐབས་རྟ་བ་ཡོད་རྒྱུང་འདུག །

[༧༣] ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

ལྷགས་ཀྱི་ ༡༩༠༠ ལོར་༸གོང་ས་མཆོག་༸རྒྱལ་དབང་རིམ་པའི་མཛད་···
ལམ་གཞིར་བཟུང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་། ཁྲ་བསམ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་ལྷོ་ཁུལ་གནས་རྟེན་···
ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་དང་། ཁུལ་དེའི་ཆབ་འབབས་ཀྱི་བདེ་རྫ་བཅས་ལ་གཟིགས་བསྐོར་དུ
ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་བསམ་ཡས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཉིད། ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ནས་འབྲུམ་པ
བསྟན་བཞེས་བྱུང་བ་ཞབས་རིམ་དང་། གསོལ་སྨན་འཕྲོད་བཞེས་ཀྱིས་ལེགས་དྭངས་བྱུང་སྟེ···
ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ནས་མཛད་སྒོའི་འགྲོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ་རིམ་བཞིན་ལྷ་ལྡན་༸རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཞབས་སོར་
འཁོད།

ཕྱི་ལོ་སོར་ཕྲ་ཤིད་སློན་ཕྱིར་ལམ་ཤེར་ནས་༸སྐྱབས་ཞུས་ལྕུར་༸རྒྱལ་བའི···
བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་པོད་ཆ་ཚང་ན་བཟབ། གདོང་འཛར། གློགས་ཤིང་བཅས་སྨུག་དག་ཅིག
བལ་ཡུལ་སྐྱིའི་དང་རྟེན་དུ་འབུལ་བར་བཀའ་ཡིག་དང་རྫོང་དུང་ལེར་སྐྱེད་འཕྲིན་ལམ་བསྟན་པ་བལ་···
ཡུལ་དུ་ཆེད་བརྫོང་གནང་བ། སོར་ཕྲ་ཤིད་འཛིན་ནས་ཀེ་བ་གྲུབ་ཞིག་གདོང་ཞུགས་རྫེ་ཆེ་ཞུའི་ཞུ་ཡིག
དང་། འབུལ་རྟེན་གླང་ཆེན་གཅིག་དང་། ཆིབས་ཆེན་ཧི་ཕྱི་ཅག་རྒྱང་པོ་ཞིག་བཅས་འབུལ་བར་
འཁྱོར།

ལོ་འདིའི་ཡས་མས་སུ་སྒོ་མང་མཚན་ཞབས་ངག་དབང་བློ་བཟང་སོག་ཡུལ་
ནས་ཕེབས་རྟེ་གདན་ས་ཁག་ལ་བསྟེན་བཀུར་དང་། ༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སློབ་ལམ་ཚོགས་མགོན
དུ་གདན་ཞུ་སོགས་མཆོད་རྟེན་བཟང་པོ་མཛད་པར། རྒྱ་གར་གྱི་དབང་འཛིན་དབྱིན་ཇི་དོགས་འཛིན
ཆེན་པོ་ཆུང་བའི་སྐོར་རིམ་པས་དབྱིན་བོད་ས་མཚམས་རྫོང་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐེན་ཆུ་དང་། སྐབས་དེའི
དུས་ཀྱི་ཇོང་མི་རིགས་ཀ་བ་གུ་ཙེ་ཟེར་བས་བོད་སྐད་བསླབ་ཏེ་ལ་དྭགས་པའི་ཚོང་ཀྱིས་ལེར་ཅེ་ས་སུ··
སྐྱེག··བཞུགས་ཐོག །ཡི་ཞུ་གསང་མཚན་དུ་བསྡད་དེ་ནང་དོན་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དག་མེད་སྣ་ཚོགས
ཤེས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཏང་བའི་རྗེར་ལེན་ལས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཡང་བོད་གཞུང་ལ་དོགས་པ་ཆེན་པོ··

བསྒྲིམས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་མང་པོས་ཡར་ཐུབ་གང་ས་ནས་སློག་དང་། དངོས་ཀྱིས་བོད་ནང་བཙུ་བསྐོར་དུ་ཡོང་རྩོལ་བྱས་པ་ལ་མ་ཚད། མན་ཇུ་གོང་མའི་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཐོབ་དབང་མེད་ཀྱང་མ་ཡོད་ཡོད་རྫུ་བྱས་པ་བཅས་གང་ས་ནས་བོད་གཞུང་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀར་དོགས་པ་ཆེན་པོ་གནང་བས་གཅིག་གི་ནང་དོན་གཅིག་གིས་གསལ་པོར་མ་རྟོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཁྱད་མཚར་པོ་དང་། ཁག་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་བོད་ལ་སྲིད་ཇུས་འཛིན་སྟངས་དང་། བོད་ལ་དོགས་པ་ཆུང་ཙམ་སྐོར་ལ་ཆུང་ཟད་ཞིབ་དགོས་པས་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཕྱིར་ཤིག་བྱེད་དགོས་སོ། དེ་ཡང་། འབྲས་ལྗོངས་དང་། འབྲུག། བོད་བཅས་ལ་སྲིད་ཇུས་འཛིན་སྟངས་དེ་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་ལ་དྭགས་དེ་ཀཤྨིར་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་བཟློས་པའི་སྐབས་ནས་རྩོག་ཁྲ་འགོ་ཚུགས་[18]པ་རེད། བོད་པ་ཚོས་མི་ཡག་ལ། ལེ་སྦྱི་ཐེ། ལ་ཏུལ་ (ལ་རྟོར་) སོགས་ལ་དྭགས་ཁུལ་ཁག་གསུམ་ཏེ་དབྱིན་ཇིས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་ཁྲེའི་ཁོངས་སུ་བཙུགས་པ། སྔར་བོད་བྲིའི་ས་ཆ་ཨ་ལ་མོ་ར་ཡང་། དབྱིན་ཇིའི་ཁོངས་སུ་ཤར་བ་དང་། དྲུང་འབྲུག་དང་འབྲས་ལྗོངས་བརྒྱུད་ལྷ་སར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞིག་འཆོལ་གྱི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་བོད་གཞུང་གིས་གསན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས། མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་དབྱིན་ཇིས་ནང་པའི་ཆོས་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་། ས་ཆ་ཞིག་བཟུང་སྟབས་ཆོས་བཞིན་རིམ་བཟློས་བྱེད་གྱི་རེད་ཅེས་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པར་བརྟེན་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇི་པར་འབྲེལ་བ་གནང་མ་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྐབས་དབྱིན་ཇིས་མན་ཇུ་གོང་མར་བོད་ནང་ཤུགས་མེད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨ་རུ་སུ་བོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེར་དོགས་པ་བཟློས་ནས་རྒྱུན་དུ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༡༨ འབྲས་ལྗོངས་དང་། འབྲུག། བོད་བཅས་ཀྱི་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དང་། གཞུང་གི་ཡིག་ཆའི་དོན་བསྡུས་ཐོག་ཁག་རྩེ་བ། ཡང་ན་མི་བཅུ་སྐབས་བཟློས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་དེབ་ཁག་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་ཞིབ་པ་ཡིན།

དངོས་གནས་བྱས་ན། བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་སུ་གང་གི་ཤུགས་མེད་པ་མ་ཟད་།
ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་རྒྱ་དབྱིན་རུ་སུ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་ཞིག་གི་ཤུགས་སྐྱིབས་ཡག་ལ་འདོད་པ་མེད།
བོད་པ་རང་དབང་རང་བཙན་བྱས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་ཞི་བདེའི་དང་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་རང་
གནང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ནའི་བོད་པས་ཕྱི་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ཙང་དབྱིན་ཇིས་ནང་
དོན་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོག་མ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་འདོད་པ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་ལ་མཚམས་རྣམས་
བརྟན་པོ་བཟོ་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་གསལ་པོ་མེད་པའི་སྲིད་ཇུས་ཤིག་བྱས་ཏེ་དོ་སྣོག་དང་། རྒྱལ་
མདུན་ལོ་ནས་ཉེ་མ་ཐུད་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་ལང་ཆེ་བ་མཐོང་གི་ཡོད། སྲིད་ཇུས་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཐའ་མ་ད་ལྟའི་བར་དུ་འང་རྐྱོག་འཛིངས་བསང་མ་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀ་མི་
བདེ་ཞིང་། ལྷག་པར་བར་གནས་ཀྱི་བོད་ཀྱང་ཆེས་མི་བཟོད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་ནང་དུ་ལྷུངས་པ་
རེད་ཅེས་ཞར་ཐུང་གི་འགྲེལ་སུ་བྲལ་ལོ། །

རྒྱ་ཕག་ ༡༦༤༢ ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན། ལེབ་ཀྲེ་ནལ་ཀ་ནལ། སྤུ་ངོ་
ལར་དང་། ཞི་བའི་དཔོན་རིགས་ཨོ་ཤེ་ལི། ཧི་ཀྲིན་ཟེར་བ་འབྲས་ལྗོངས་ས་མཚམས་བར་ཡོད་སྟེ
འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་མཐུལ་འཕྲད་དགོས་རྒྱུ་བརྗོད་པ། དེའི་སྐབས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་
སྲིད་གཙུག་ཐུད་རྣམ་རྒྱལ་གྲོ་མོ་ཆུ་ཕྱིར་བཞུགས་ཡོད་ཀ་ཤིས་ཁོང་གི་ལུས་བགྲེས་ཤེས་སྲིད་སྐྱོང་
སྤྲུལ་སྐུལ་སྐུ་ཚབ་བྱས་ཏེ་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག །དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་སྲིད་སྐྱོང་སྤྲུལ་
སྐུར་དོན་ཚན་ ༢༢ འབོད་པའི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་ཕུལ་ཏེ། དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་རྣམས་ལ་ཁལ་ལེན་
གནང་ན་དབྱིན་ཇིས་བླངས་པའི་རྫོང་གཞིས་བཞི་ཕྱིར་སློག་སྤྲོད་རྒྱུ་མ་ཟད། དོང་གྲིང་གི་ས་གྲྭ་ཡང་
སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་འདུག །གྲོས་ཆོད་དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། འབྲས་ལྗོངས་
ལ་སྤྱོད་བོད་ཕྱོགས་ལ་བཞུགས་མི་ཆོག་པ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ནང་བོད་གཞུང་གིས་
ཇུས་གཏོགས་བྱེད་འདུག་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ལོ་རྗེས་མར་ལ་སྲིད་གཙུག་ཕྱུད་རྣམ་རྒྱལ་དགུང་ལོ་མཐོན་པོར་ཕེབས་པར་བརྟེན་ཐུགས་བགྲེས་པ་སྲིད་སྐྱོང་སྤྲུལ་སྐུར་སྲིད་དབང་གནང་སྟེ་བྱུར་བཞུགས་གནང་བ། ཐུགས་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཞེས་མ་ཐག་དབྱིན་ཇིས་རྡོར་གླིང་གི་ས་གླ་ཕྲུད་འདུག་པའི་ཁར། ས་འབྲུག་ ༡༨༦༨ ལོ་ནས་ས་གླ་སྤྲོད་མའི་ཐོག །རྒྱ་ནས་ལུམ་སྟོང་[15] ཐམ་པ་དང་སྦྲང་ལ་ཀྱིས་སྦྱར་ཆ་ཡང་བྱས་འདུག །སྲིད་སྐྱོང་སྤྲུལ་སྐུས་ལོ་བདུན་རིང་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་གནང་སྟེ། སྐུ་གཤེགས་རྗེས་ཡབ་གཙུག་ཕྱུད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་... ཆེམས་ལྟར་ཕྱག་མཛོད་དཀར་པོ་བམ། བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་[16] རྒྱལ་སྲས་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སྐུ་ནས་ལོན་བར་ཕྱག་རོགས་ལྟ་བུ་གནང་། ཤིང་ཁྱི་ ༡༨༧༤ ལོར་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་ས་སྐྱོང་གི་ཁྲིར་ཕེབས། བོད་གཞུང་ནས་སྔར་ལམ་ཁྲི་སྤྱིལ་གཟབ་གཟིང་གནང་འདུག །

ལྕགས་སྤྲེ་ ༡༨༦༠ ལོའི་ཡས་མས་སུ་ལྷོ་འབྲུག་ནང་སྡེ་སྲིད་ཕྲ་རྗེ་བ་དང་། དབང་རྫོང་། ཐིམ་རྫོང་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། དར་ལུང་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། གྲོང་ས་འཇིགས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ཕྱོགས་གཅིག་བྱས་ཏེ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་བ། སྡེ་སྲིད་ཕྱོགས་ནས་བོད་གཞུང་དང་། དར་ལུང་ཕྱོགས་ནས་དབྱིན་ཇིར་རོགས་ཞུས་པར་དབྱིན་ཕྱོགས་གསོལ་པ་སྟོན་གྱིས་ཀྱིས་ཐེང་འཁྲུགས་གསོན་ཐུབ་ཀྱང་། སྔར་ཡང་དབྱིན་ཇི་དང་། འབྲུག་པ་གཉིས་དམག་འཁྲུག་ཕྲན་བུ་བརྒྱབ་མཐར་འབྲུག་བརྒྱུད་བོད་ལ་འགྲོ་ཡག་གི་ལམ་བཅད་དང་། འབྲུག་ནང་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུའི་འཐེན་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ཤིང་གླང་ ༡༨༦༥ ལོར་ཤིང་རྟ་ལ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་འབྲུག་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བཞི་དང་། དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་མཉམ་འཛོམས་ཀྱིས་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་པའི་ནང་། བོད་གཞུང་ནས་འབྲུག་ཡུལ་ནང་ཞུགས་གཏོགས་མ་བྱུས་ཚེ་དབྱིན་གཞུང་ནས་འབྲུག་གི་སྲིད་དོན་ལ་ཐུབ་འཁྲི་ནམ་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། འབྲུག་གི་ས་ཆའི་ནང་ནས་དབྱིན་གཞུང་གིས་ཤིང་གི་དགེ་བེད་སྤྱོད་

[15] ཡིག་ཆ་ལ་ལར་རྒྱ་ནས་དྲུག་སྟོང་ཐམ་པ་རེ་ཞེས་ཀྱང་གསལ།

[16] ཕྱག་མཛོད་དཀར་པོ་ཡིན་ལ་སྲིད་སྐྱོང་གཙུག་ཕུད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བུ་རྫོང་པ་ཡིན་ཟེར་བ་རེད།

རྒྱུར་ལོ་རེ་ལ་ཁྲལ་རྒྱ་ནམ་སྔོར་འབུམ་ཁྲག་གཉིས་རེ་སྤྲོད་རྒྱུ་བཅས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བོད་···
གཞུང་ནས་གསན་མ་ཐག །ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་གྲོགས་ཕྱིད་སྒྲོང་རྗེ་དྲུག་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག
(ཤིང་ཕྱི་ ༡༨༦༨— རབ་སྐྱེ་ ༡༩༧༣) ནས་བཀའ་ཤག་དང་། དགའ་འབྲས་དྲུང་སྤྱིར་བཀའ···
བསྒྱུར་གནང་བར། དབྱིན་ཇིས་འབྲུག་བརྒྱུད་བོད་ལ་ཡོང་རྒྱུའི་ལམ་མ་བཟོས་པ་དང་། འབྲུག
ནང་དབྱིན་ཇིས་མ་བྱུས་ཚེ་བོད་གཞུང་ནས་འབྲུག་གི་ཆབ་སྲིད་ལ་རྒྱུས་གཏོགས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་
(རྒྱུས་གཏོགས)
ཡང་མེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད།

ཤིང་ཕག ༡༨༧༥ ལོར་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་ཁ་ཤས་འབྲས་ལྗོངས་ནང་····
འཆམ་འཆམ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཡོང་རྗེ་སྣ་ཐོད་ལ་དང་། ཛ་ལེབ་ལའི་ཉེ་འགྲམ་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
གསན་ཐོས་ཀྱིས། བོད་གཞུང་ནས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་པར་དབྱིན་ཇིའི་མི་སྣ་ལ་མཚམས་ལ་ག
རེའི་དོན་ལ་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་གནང་བར། དབྱིན་ཇིའི་མི་སྣ་རྣམས···
རི་བལྟས་དང་། འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ལས། གཞན་ལས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེད།
བོད་ཚོ་འཆམ་འཆམ་ལ་འགྲོ་མིའི་ཚ་ཞག་འཕེལ་ཡུལ་ལ་མགྲོན་ཁང་རྒྱ་བ་ཚོག་པའི་ཞུ་བསྐུལ་བྱེད་ཀྱི
འདུག་ཅེས་ལན་ཕུལ་བར། དེ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་མི་འགྲིགས་པའི་ངོ་རྒོལ་གནང་ཡང་དོན་འབྲས···
གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག །

ལོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ནག་ཆུ་མཁན་ནང་གཉིས་ནས་སྤྱན་ལུ་འཛོམ་གསལ་ལ་དབྱིན་··
ཇིའི་སོ་ཀུ་ལ་མི་རིགས་ཁ་ཤས་འཛུལ་ཚུལ་ཞུས་པར། དེ་ཚོ་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་ཡིན་མིན་མ་ཤེས··
ཀྱང་། དེའི་དུས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དབྱིན་ཇི་པ་རང་ལ་བོད་པས་དོགས····
འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ངང་། བྱམས་ཧང་བོད་གཞུང་ནས་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ་ལོ་ཚོ་ཕྱིར་སློག་བྱས
ཤག །རྒྱ་ལུག ༡༨༨༣ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་ནམ་རྒྱལ་དང་ལྷ་ལྕམ་ལྷ་ཕྱིད་སྐུས་མོ་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ། སྲས་བཅས་ལ་སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་མཇལ་བར་ཕེབས་པ། བོད་གཞུང་གིས་

རྣམ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་སྣེ་ལེན་བདག་ཆེན་གཟབ་རྒྱས་གནང་ཁར། ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ཐུར་ལམ་རྩེ་··
འཕྲུལ་བདེ་ལམ་ཁྲུངས་ཀྱི་རེབ་གསལ་གནང་ཆའི་ཐོག །དམིགས་བསལ་འཕར་མའི་ལེགས་སྐྱེས་··
ཤུ་ས་སྒྲོང་བ། ཕྲལ། མགྲོན་གཉེར་ཡན་ལ་གོ་བབས་ཕྱིན་ཆས་དང་། དངུལ་ཞམ་དཀར་རྡོ་ཚད་··
སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག །ཇ་འཁོར་དྲུག་བདུན་ཅུ་ཐམ་པ། གཞིས་རྩེ་བཀར་སྟེང་ནས་འབྲུ་རྟའི་ཁལ་ཆིག
སྟོང་ཐམ་པའི་བཏོན་ཆོག་བཀའ་རྒྱ་དང་། གྲོ་མོ་རྒྱ་གྲི་བར་རྟ་འུལ། དོས་ཁལ་བཅས་གནང་འདུག །

ཤིང་ཁྱུ ༡༩༥༥ ལོར་སྤྱི་འཁྲུག་སྐྱེ་སློབ་ནང་ཚོགས་མདའ་རིམ་ལ་འཆམ་མིན་···
ཀྱིས། མི་གསོད། རྫོང་གཏེར་མང་པོ་····ལྷུང་བར་འབྲུག་དཔོན་ཨ་ལུ་རྡོ་རྗེ་དང་། སོང་གཟིམ་··
རྟ་མགྲིན་དངོས་གྲུབ། ཨ་ཅས་དམ་ཆོས་རིན་ཆེན་སོགས་དོ་བདག་བན་ཚུན་ལོ་ཤོས་བོད་གཞུང་ལ་··
ཞུ་སྐྱོར་ལྷུང་བ། རྒྱལ་སྙན་བཀའ་གྲོས་ཐོག །བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གོ་བསྒྱུར་གནང་བར་འབྲུག··
ནང་སྲིད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་འགྲོ་ཆེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་ཕུལ་ཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་། ད་ལམ་དོ་བདག··
བན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ནས་ཡུལ་སྐྱོར་བདེ་འཛགས་ཡོད་ཐབས་གཉིས་དགེའི་ཞི་བའི་བར་མོལ་གནང་རོགས··
ཞེས་གཉིས་མོས་ཀྱིས་ཞུས་པར་སོང་ཙང་ཁྲིམས་མཚམས་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ནང་བསྟུན་ལར་རྒྱ་གཅིག··
ལྷུར་ལ་བརྟེན་ལེགས་ཆེའི་བར་འདུམ་གནང་བར་འགལ་བ་མེད་ག་ཤིས། སྐུ་ཚབ་འཕྲུལ་གནང་མཛད······
འབྲུས་ཚིག་ཐོ་ཡུལ་བར་བརྟེན་བར་གཟུའི་དོན་གཅོད་དུ་བཀའ་སྙན་རམ་པ་བ་དང་། རྒྱ་དཔོན་གོ་པོ···
རྣམ་ལོ་ཡེ་བཅས་ཕག་རི་བརྒྱུད་སྤུ་གྲོར་ཡེབས་ཏེ་བན་ཚུན་ལེགས་ལམ་ཆེ་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་བར་
གཉིས་ཚོགས་ནས་ཉམས་ལེན་ཞུས་ཏེ་འཕྲུན་ཚོད་ལེགས་པར་ཕྱུང་གཤིས། འབྲུག་གཞུང་ནས···
ཀྲང་བོད་གཞུང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བར་སྐུ་ཚབ་སྤྱ་སར་འགྱོར་པ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་ས་གནས་ག་ལ་ག་ནས་བོད་ནང་བསྟུ་ཅུལ་དུ་ཡོང་རྒྱུའི་ཐབས
གཙོར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་ཤིང་ཁྱུ ༡༩༥༥ ལོར་ལྷ་ཕྱོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གི···
བདག་པོ་མན་ཧྲུ་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བདག་པོ་དབྱིན་ཇི་གཞུང་གཉིས་ཅི་ཕུ་ Chefoo ཞེས་པའི

ས་གནས་སུ་གྲོལ་ཚོགས་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་དབར་བོད་བརྒྱུད་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བསྡུ་···· བསྐོར་བ་འགྲོ་བསྐྱོད་ཚོག་པའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་རེད་ཅེས་གནས་ཚུལ་གསལ་ཐོས་བྱུང་འདུག ཏེ་འཕྲུལ་རྒྱལ་བློན་བཀའ་གྲོས་གནང་སྟེ་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་པ་ཛ་དྲག་གིས་ཚུགས་ནས། རང་རེའི་ས་མཚམས་ཤར་ནུབ་གང་ས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་ཀྱིས་བསྡུ་ཀུལ་བསྐུན་གཏོང་དང་། སྐད་འཚོལ་ཡང་ཡང་བྱེད་འདུག་པ་སྐབས་འཕྲུལ་སོ་སོར་འགོག···ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡང་། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བསྡུ་བསྐོར་ཚོགས་པ་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བོད་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་བསྐྱོད་ཚོག་པའི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པས་མ་ཚད། དབྱིན་ཇིའི་མི··རིགས་མང་པོར་བོད་བརྒྱུད་འགྲོ་བསྐྱོད་ཚོག་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལག་འཁྱེར་ཡང་སྤྲད་ཡོད་ཚོད་འདུག་པ་འདི་སྐོར་སྤྱི་ཚོགས་གྲོས་བསྡུར་གྱི་བསམ་འཆར་ཅི་ཐོ་དགོས་ལུགས་གསུངས་པ། ཚོགས་འདུས་རྣམས་གལ་ནར་གནས་དེ་ཐོས་འཕྲུལ་ཏ་ལས་ཧོན་ཐོར་ཏེ། བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་བདག་པོ་བོད་གཞུང་ཡོད་བཞིན་པར་རྒྱ་ནག་མནའ་ཟུ་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་གཏོང་རྒྱུའི་གྲོས་ཆོད་བཞག···པ་འདི་བཞིན་འོས་དང་། བབས་འབྲེལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཤིས་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཐོག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་དང་ལག་འཁྱེར་མ་འབྲེལ་བར་གོམ་གང་གཏོང་ཐབ་མེད··པའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་གྲོས་ཆོད་རྒྱས་དཔྱད་མཐའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་པ་དང་། ས··མཚམས་ཡས་མས་ཀྱི་རྫོང་གཞིས་སྟེ་སྤྱོད་ཚང་མར་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་དྲག་ཞན་སུ་འདྲ་ཞིག···བསླེབས་ཀྱང་། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་ལག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཕྱིན་རྒྱ་དཀར་ནག་སུའི་ལག་འཁྱེར་འཁྱེར་ཏེ་ཡོང་ཡང་ས་མཚམས་ནས་གོམ་གང་བ་ཏང་ཤོར་མེད་པ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་རྒྱ་དང་། ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། མནའ་ཟུའི་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་བ···དེར་ལག་ལེན་བྱེད་མ་ཐུབ་ཙང་། དེའི་ཆབ་བམ། ཛོ་སྦྲང་ལྷ་ལུར་མེ་ཕྱི་ ༡༩༩༨ ལོར་སྤར་མ་དབྱིན་ཇིའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན·································

[༡༥]ཁྲིམས་པ་རེད།

འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་པ་ནས་ཕག་རི་རྫོང་སྦྲོད་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་འཇོར་དོན། རྫོར་གླིང་ནས་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་མེག་ཀོ་ལི་ལ་རྗེས་ཅན་གྱི་ཡིག་གསལ་ལ། བོད་ཀྱི་༢སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་མཇལ་ཞིང་། དབྱིན་བོད་ཚོང་སྐོར་བཀའ་མོལ་དང་། མཐུན་ལམ་ཁ་པར་མཐའ་ཛུ་༢གོང་མའི་ལག་འཁྱེར་དང་བཅས་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བཅུ་ཐམ་པ་འཕྲུལ་མཚོན་ཕྱག་རྟགས་སྒྲིང་ཆེན་བཅུ་དང་། སྤྱན་གཟིགས་ཁྱད་མཚར། གསེར་དངུལ་ཡོན་ཆེ་བཅས་འཁྱེར་ཏེ་རྫེ་ལེབ་ལ་བརྒྱུད་བོད་དུ་བཅར་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་འཇོར་པ། བོད་གཞུང་ནས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་བརྒྱུད་བཀའ་ལན་གནང་གསལ། དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་རྒྱ་དཀར་ནག་སུའི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་རུང་བོད་ཀྱི་ས་ཐོག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཚོགས་འདུའི་རྣམ་དཔྱད་གྲུབ་པ་ཞིག་ཕེབས་ཐབ་མེད་པ་དགོས་ཚུལ་ལན་གནང་འདུག།

ཡང་ཀོ་སྦྱག་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་དབྱིན་ཇིའི་ས་བསྐོར་བའི་ཚ་ཞག་དལ་གསོའི་འགྲུལ་ཁང་ཁང་པ་ཁ་ཤས་རྒྱབ་ཆོག་པ་ཞེས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་པར་ཞུས་ཏེ་རྒྱག་རྩིས་བྱས་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དེར་དོགས་འདྲོགས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་ནས་མེ་ཕྱི་ ༡༨༨༧ ལོར་ས་གནས་བསྲུ་ཞིབ་ཏུ་མཁན་ཆེ་འབྲུག་རྒྱལ་དང་། དབུས་མདའ་དཔོན་ཚ་རོང་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ། གདན་ས་གསུམ་དང་། བཀྲིས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ ཆེད་གཏོང་མཛད་པ་ལུང་ས་གནས་སུ་འཇོར་ཏེ་གྲྭ་སྐྱིད་བཙན་པོ་ཆེ་རིང་དང་། ཁོང་འཁྲུལ་སོགས་ལ་རིས་རྒྱུས་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་ལུང་ཐུར་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་བོད་གཞུང་གིས་ཞིབ་བ་ཤེར་ཁང་རྨས། དགྲ་རྫོང་གསར་རྒྱག་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་འབུལ་གནང་བར། སྐབས་དེར་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྤྱོད་པས་དབྱིན་གཞུང་ལ་ཀོ་སྦྱག་ཏུ་འགྲུལ

[༡༥] རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ནས Chefoo ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༧༦ ལོར་ཆིངས་ཡིག་བཞག ...འདི་བརྒྱུད་བཀྲོལ་སུ་བོད་ནང་དབྱིན་ཇིའི་ཡུལ་སྐོར་ཚོགས་པ་གཏོང་རྒྱུའི་གྲོས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༨༦ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དང་རྒྱ་མིས་ཆིངས་དོན་ལག་ལེན་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཚང་དེ་ལྟར་བཅོས་རྒྱུ་བོད་དབར་ཆོད་པ་མ་བྱུང་རྒྱུའི་གྲོས་གསལ་འདུག །

ཁང་རྒྱབ་ཚེ་བོད་གཞུང་དོགས་འཛོག···ཡོང་གཞི་འདི་དགེ་སྐྱོན་གསུང་སྨུལ་དང་ཆབས་ཅིག །བོད་··
གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་འཚང་ལུང་ཧྲུར་ལ་ཞིབ་ཕ་ཤེར་ཁང་རྒྱབ་ཚེ་དབྱིན་ཇོགས་དོགས་འཛོག་གིས···
རྒྱ་ཆུང་ཆེན་ཆེ་ཡོང་ཚུལ་གསུངས་ནས་ཏེ་དབྱིན་བོད་དབར་འགྲིགས་ཐབས་གཙོ་འདོན་གནང་འདུག་ཀྱང་།
དབྱིན་ཇི་པ་རྣམས་གཡོ་ཐབས་དང་། དཔུང་སྟོབས་བཙན་པས་ཅན་མིན་དང་། བོད་པ་རྣམས་··
བདེན་པ་བོ་ནར་བཀར་ཏེ་ལྷུག་པ་དབུ་ཚུགས་ཆེ་བས་ཅན་མིན་རྗེས། མི་ལོ་ ༡༨༨༦ ལོར་ལུང་ཧྲུར་
དུ་ཞིབ་ཕ་ཤེར་ཁང་དང་། དགྲ་རྫོང་གཅིག་སྔོག་གསར་རྒྱག་ཐོག །དགྲ་རྫོང་གི་མགོན་ཁང་ནང་··
སྒྲིག···གཞོམ་བྱེད་རྒྱའི་ཕེ་དར་རྒྱལ་པོའི་རྟེན་མདོས་དང་། རྡོ་རྗེ་གྲགས་ལྡན་གྱི་སྐུ་གསོལ་བཅས···
གསར་བཞེངས་རྩེ་གཉིས་ཆུང་ཉེ་འདོད་དུ་རབ་གནས་གནང་སྟེ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱན་འདྲེན་གནང་····
སྐབས་ཆོས་སྐྱོང་མི་དགྲོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས། འདིས་དགྲ་བོ་ཕར་མི་གཞོམ་པའི་སྐྱེད་དུ་ཚུར་རྡོལ···
བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་འཛིགས་དངངས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཕྱིར་བྲོས་ཚུལ་བསྟན་ཡོད[༡༥]་རེད། གང་ལྟར་··
རྟེན་མདོས་དང་། སྐུ་གསོལ་སྒྲིག···གཞོམ་དང་འབྲེལ་རྒྱུན་བསྐང་པ་ཇ་མ་བཅས་དང་། ལ་སྲུང་··
འགོ་པ་གཅིག །དམག་དཀྲུགས་ཉེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་བཅས་བཙུགས་པ་རེད།

ལུང་ཧྲུར་ལ་དགྲ་རྫོང་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དབྱིན་ཇིས་ཐོས་མ་ཐག །མནྫ་གོང་···
མར་བོད་པས་ལ་མཚམས་ལ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་དྲག་པོའི་བཙན་རྫོང་རྒྱག་གི་འདུག···
ཅེས་གནས་ཚུལ་ཞུས་པ་དང་། མེག་གོ་ལི་ཙན་བོད་དུ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པར་གློ་ཁ་མ་ཁེངས་པའི་ཐོག །
དགྲ་རྫོང་རྒྱབ་པ་བཅས་དབྱིན་གཞུང་ནས་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྐྱོད་བརྒྱུད་དུ་ཡའི་བླ་མར་ཕྲུག་ཕྲིས་གཅིག··
ཕུལ་པའི་ནང་། ལ་ཕྱི་ ༡༨༨༨ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཚུན་ལུང་ཧྲུར་གྱི་དགྲ་རྫོང་ཕྱིར་བསྡུ་མ་གནང་··
ན། དམག་མི་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་འདེད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་མཐའ་ཚིག་གི་བསྐུལ་བརྡ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།
བཀའ་ཤག་གིས། འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྐྱོད་པར། རང་གི་ས་ཆའི་སྟེང་ལ་རང་གིས་སྲུང་སྐྱོང་ཡུལ

༡༥ རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ ༡༠༦-༧-༣།

ཁང་པ་རྒྱབ་པར་དབྱིན་ཇིས་དཔག་ཁ་རྡེར་མི་ཐུབ། འོན་ཀྱང་བོད་གཞུང་ནས་པ་རོལ་པོར་ཆག་ཡ་··· གས་འདེགས་ཐུབ་པའི་གྲ་སྒྲིག་··ཨང་ཨར་ཡོད། ཅེས་ལན་འཁོར་པ་རེད། དེ་འཕྲུལ་ལྷ་ས་ནས་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་ཤུང་ལྷ་ཀླུ་བ་དང་། མདའ་དཔོན་ང་ཕོད་དང་། ཟུར་ཁང་གཉིས་ཀྱི··· འོག་ལ་དམག་མི་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་པ་བཅས་སྐྱུར་སྤྲབས་ཀྱིས་གྲོ་མོ་ཁུལ་དུ་འཁོར་པ་རེད། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར། བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གཉིས་དབར་འབྲས་ལྗོངས་ལ་སྐྱོད··· པས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོར་འགྲིགས་ཐབས་བཀའ་མོལ་བྱེད་མང་པོ་ཞུས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཁོང··· གིས་བོད་གཞུང་ལ་དབྱིན་ཇི་གོང་མའི་མདའ་ཐང་དང་། དམག་ཕྱུགས་ལ་བོད་པས་གཏོང་ལེན··· གཏན་ནས་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ཇི་ཙམ་གནང་ཡང་། བོད་གཞུང་ནས་དེ··· ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ཁར། ད་དུང་འབྲས་ལྗོངས་པ་དབྱིན་ཇིའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྙམ་པའི··· མཐོང་ཕྱོགས་དོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དམག་མིར་སྐབས་དེའི་དུས་ཀྱི་དྲག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་དང་། འཕྲུལ་ཆས་མཚོན་ཆ་སོགས་བེད་སྤྱོད་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་པར་བཞག་མཐོང་སྤྱོད་ཡང་མེད་ཅིང་། རང་ཡུལ་ཆུང་ཆུང་ནང་ཆེན་པོར་རློམ་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་ནང་པའི་ཆོས་ལ··· ཡིད་ཆེས་དང་དད་མོས་ཆེ་བས་དབྱིན་ཇི་ཡོང་ན་ཆོས་རྩ་མེད་བཟོ་གི་རེད་བསམ་པའི་དོགས་པ་དང··· བཅས་ཀུན་ཤེས་པོ་ཤེས་རྩ་བ་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། ཁང་བུར་དགྲ་རྫོང་ལ་བལྟ་བསྐོར་བརྒྱོལ··· དཔོན་ལྷང་ཅན་སུས་འཁོར་སྐབས་དམག་མིས་དུང་བརྡ་གཏོང་བ་དང་། རྡ་བའི་ཞེས་འབབ་རྫོང་སྤྱར··· བསྒོགས་ཀྱི་བརྡབ་ཤོག་ཆེན་པོ་ཐུལ་པའི་རྐྱེན་ལས་དུས་ཚོད་རྟིན་བཀག་པས་བླ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྔ་བསྐུར་གྱི་ཟིང་··ཆ་ལངས་པ་རེད།

དོ་རྗེ་གླིང་ནས་པ་ལ་ས་ཊེབ་ཀྱིས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་སྐྱོད་པར་ཡི་གེ་ཕུལ་གསལ། དབྱིན་གཞུང་གི་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་དམག་མི་འཁྲིད་དེ་ལུང་ཐུར་ལ་འགྲོ་རྒྱུར། དེ་དོན་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ལ་ཐལ་ཟིང་མ་ཐུང་གོང་དགྲ་རྫོང་ལ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་ན་ལེགས···

རྒྱལ་ཁུ་གཞུང་དང་། དབྱིན་བོད་ཚོང་སྒོར་བཀའ་མོལ་ཡང་སྐྱུང་ཐུར་དུ་ཞུ་རྒྱུར་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དེར་ཕེབས་དགོས་མ་ཟད། འབྲས་ལྗོངས་ས་སྐྱོད་པ་ཡང་དེར་ཕེབས་དགོས་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཆབས་ཅིག། དབྱིན་ཇིའི་དྲག་པོའི་དཔོན་པོ་ཞིག་ནས་དམག་མི་ཉིས་སྟོང་ཙམ་པ་འཁྲིད་དེ་མེ་སྒྱོགས་བཞི་བཅས་ཀ་ནྡོན་སྤུག་ཏུ་འཚོར་པ་རེད།

འབྲས་ལྗོངས་ས་སྐྱོད་པར་ཡི་གེ་འཚོར་ཉིད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཞུ་བ་དང་། ཞི་བའི་སྒྲིང་འཛར་ཡོང་ཐབས་ཞུ་བར་ལྷ་སྲས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། ཞོལ་མགྲོན་ཕུར་བུ་གཉིས་ཀྱི་མོར་བཀའ་ཤུང་ལྷན་རྒྱལ་སར་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་དང་། དུས་མཚུངས་ཞོལ་མགྲོན་དང་། གཡང་སྐང་གཉེར་ཚང་གཉིས་པ་ལ་ས་ཅེ་བས་ར་ཀ་སྤུག་ཏུ་གཏོང་གནང་གིས་དམག་མི་རྣམས་ཀ་སྤུག་ཡན་ལ་འགྲོ་ཐལ་མེད་པ་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་ལན་འཁོར་ཉིད་ས་སྐྱོད་པ་རང་ཀ་སྤུག་ཏུ་བཅར་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ངག་ཡིག་གཉིས་ཐོག་ནས་བཀའ་མངགས་ལྟར་བསྐྱོད་འདུག་ཀྱང་། དབྱིན་དམག་རྣམས་ཀ་སྤུག་ནས་སྒྲོས་གདོང་དུ་འཚོར་ཟིན་པས་མ་ཚད། ལོ་ཆོས་བརྗོད་ཡག་ལང་ཚོར་[19]ས་གཞུང་གི་བཀའ་བཞིན་ཆ་ཤགས་སོ་སོར་མི་འགྲོ་མཐུ་མེད་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་དེ་ལོ་ཆོའི་འཆར་གཞི་ལྟར་ཐོན་པ་ལས། བཀག་ཐབས་མ་ཐུབ་པ་དང་། ལྷ་སྲས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་པ་རྡོ་གཡོག་རྗོལ་ཤང་གིས་ཐོན་ཏེ་མཚོ་སྔོའི་འགྲམ་དུ་སླེབས་དུས། ས་བྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས[20] March 21 1888. ཉིན་ལུང་ཐུར་དགྲ་རྫོང་ལ་མི་མདའ་རྒྱག་རེས་ཐུག་པ་ཤེས་ཚོར་བྱུང་བ་རེད། འདི་ནི་དྲག་པོའི་འཁྲུལ་ཆས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་འཁྱེར་བའི་དམག་མི་དང་། འཕྲུལ་ལྡན་མཚོན་ཆ་གང་ཡང་མེད་པའི་བོད་པའི་དམག་མི་གཉིས་དམག་འཁྲུག་ཐུག་པ་དང་པོ་ཡིན། དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། གོ་ལག་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་དམག་མི་ཚོས་བོད་དམག་རྣམས་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ལ་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་

༡༩ ས་གཞུང་ནི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཟེར་བ་རེད།

༢༠ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་། ས་བྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས ༡ ཉིན་ཞེས་གསལ་འདུག །

བཏང་སྟེ་བོད་དམག་རྣམས་དགྲ་རྫོང་བསྐྱུར་ཏེ་འཇིགས་དངངས་དང་བཅས་བྲོས་པ་ཟུར་ཁང་མདའ་དཔོན་དང་། དམག་མི་འགའ་ཤས་ཤིང་ནགས་ནང་འགྲོ་ལམ་མ་ཤེས་པར་འཁྱུག་ཡུལ་ཕྱོགས་སུའང་ སླེབས་པ་རེད།

གོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྷ་སར་ཐོས་དུས། ལྷ་སའི་ནང་ལ་འཕྲུ་སྐྱོད་ཀྱི་གཞས་དེ་འདྲ་ཞིག་བཏང་བ་རེད། ལྷ་གླུ་ལོག་ནས་ཕེབས་ཐུང་། །སེ་རིལ་བསྒྱུལ་ནས་ཕེབས་ཐུང་། །ཚོ་གང་བརྒྱབ་པའི་དགྲ་རྫོང་། །ཞོག་གང་གཅིག་ལ་ཐོར་སོང་། །ང་ ཡོད་རང་ཁག་གནང་གིས། །ཟུར་ཁང་ཟུར་ནས་ཐལ་སོང་། །ལྷང་ཅན་སྤྲང་རང་དྲག་ནས། །ཟགས་པ་ཞུ་ལས་མགྱོགས་ག། ཞེས་པའི་གཞས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤང་སྐུར་དགྲ་རྫོང་ལ་བྲོ་ཐུགས་རྒྱབ་པའི་མེ་སྒྱོགས་སེ་རིལ་ཞེས་པ་གཉིས་བརྩུགས་ཡོད་པ་དབྱིན་ཇིར་ཚོར་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། ཟུར་ཁང་ཟུར་ནས་ཐར་བ་ལམ་ཐོར་ཏེ་འཁྱུག་ཡུལ་དུ་འཐོར་བ་དང་། རྫོང་དཔོན་ལྷང་ལོ་ཅན་གྱིས་རྟ་ཟགས་པ་ཞིག་བཞོན་ཏེ་ཐོན་ལ་བྲོས་ཕྱིན་པས་ཟགས་པ་ཞུ་ལས་མགྱོགས་པ་ཞེས་ཟུར་ཟའི་སྒྲིན་བརྗོད་བྱས་ཤག །

རེ་ཞིག་དབྱིན་བོད་གཉིས་དམག་འཁྲུག་ཏུ་ཤར་བས་བོད་གཞུང་ནས་ཁམས་བོད་ཡོངས་ལ་ཡུལ་དམག་བསྡུ་བསྐོང་དང་། དམག་ཐོགས་གྲ་འཁྲིགས་གནང་བ་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ནང་ལའང་དབྱིན་ཇིའི་གཡོ་འཁྱུལ་ཕྱུང་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོན་འབངས་དབར་འཁྲུགས་མིན་ལྷ་ཚོགས་ཆུང་སྟེ་ས་སྐྱོང་པ་བཞུགས་འབྲེད་མི་བདེ་བ་ཡོད་སྐབས། ཟླ་ ༡ ནང་དབྱིན་ཇི་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་པ་ལ་ས་ཏེབ་ཟེར་བས་དམག་མི་འཁྲིད་དེ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོས་སྐད་རྟོག་ཏུ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་འཇོར་ཉིད་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་གང་ཡང་གནང་ཡོད་ མེད་པར་དེ་གའི་དགོང་ མོར་ ས་སྐྱིད། ལྷ་ལྕམ་བཅས་རེ་ཞིག་ཤོག་སྐྱུང་སྐད་ཕྱོགས་གཡོལ་ཕྱུ་ཁུར་ཀྱི་མི་ཆ་ཤིང་ཡུམ་བཞུགས་སར་གསང་ཐེབས་གནང་བ། པལ་ས་ཏེབ་དམག་མི་བཅས་སྐད་རྟོག་ཏུ་འཐོར་སྐབས་ས་སྐྱོང་པ་བཞུགས་མེད་པ་ཤེས་ཏེ་ལམ་སེང་རྗེས་འདེད་བྱས་ཏེ་རྫོ་ལེག་པ་དང་།

སྣ་ཐོད་ལ་གཉིས་ནས་དམག་མི་བཏང་སྟེ་བོད་ནང་ཁྲིམས་འགལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་གྱི་མོ་རིན་ཆེན་སྒང་བར་ཡོང་། ལ་སྦྱོད་པ། ལྷ་ལྷམ་བཅས་རྒྱེ་མའི་སྲུ་ནས་རྒྱ་སྒྲི་ཐོ་བྲང་དུ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་ཏེ་ཞག་གཅིག་བཞུགས་ནས་དབྱིན་དམག་ལ་ལག་སྤྲེ་བླངས་ཏེ་ལ་སྦྱོད། ལྷ་ལྷམ། སྲས་བཅས་སྒང་ར་བརྒྱུད་ནགས་ཐང་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་འདུག །

དེར་དམག་དཔོན་པལ་ལ་ཅེ་བ་དང་། མཇལ་འཕྲད་སྐབས་ལ་སྦྱོད་པ་སྐད་ཏོག་ཏུ་ཕེབས་ཚོག་ཀྱང་། ལྷ་ལྷམ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྲས་གཙོད་དྲག་རྣམ་རྒྱལ།[༢༡] མཁའ་སྦྱོད་བླ་མ་བཅས་ཀྱི་མོར་ཕྱིར་སློག་གནང་ན་མ་གཏོགས་འབྲས་ལྗོངས་ནང་འཁྲིད་ཕེབས་ན་འགྲིགས་མིན་སོགས་ཞུས་ཏེ། སྦྱོད་པའི་ནག་བརྒྱུད་སྐད་ཏོག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ཡུར་[༢༢]ལ་ཅེ་བ་དང་། ལོ་གཏོང་བླ་མ། ཁང་མགྲོན། ཞོལ་མགྲོན་སོགས་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས་པ་དེས་ལས་དོན་ཚང་མ་བྱེད་པ་ལས། ལ་སྦྱོད་པར་སྤྱར་རྒྱུན་ཞབས་ཞུ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཟླ་རེར་གསོལ་ཕོགས་རྒྱ་དམ་ལྔ་བརྒྱ་རེ་བཞེས་ཏེ་ཐོ་བྲང་གི་ཉེ་སར་སྦུག་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་འདུག་པ་མ་ཟད། ཟླ་༡༢ ཚེས་༡ ཉིན་ལ་སྦྱོད་སྟེང་ཞལ་ལ་དབྱིན་དམག་བཏང་སྟེ་ཀ་སྦུག་ཏུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་། དེར་ཕྱི་མི་དང་སྟུག་འཕྲད་མེད་པར་ཟླ་ཕྱེད་བཟང་བཙོན་ལྷ་ཁྲར་བཞག །ལོ་སྤྱང་ ༡༨༨༩ ཟླ་༡ ནང་ཀ་ཏུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ (ལར་) གྱི་སྐུ་ཚབ་དྲུང་ཆེ་དང་། པལ་ལ་ཅེ་བ། ཡུར་ལ་ཅེ་བ། གཡང་པ་ལོ་རྒྱན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀ་སྦུག་ཏུ་འབྱོར་ཏེ་ལ་སྦྱོད་པར་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ནས། འབྲས་ལྗོངས་དང་། བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ནས་ལྷར་པམ་པོད་ལ་རྟེན་ཆས་ཇི་འབུལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་གོ་གནས་སྐོར་ལ་དྲི་བ་ཞུས་མཐར། ང་ནས་ལ་སྦྱོད་པས་བོད་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། རྟེན་ཆས་སོགས་འབུལ་...

༢༡ ལྷ་ལྷམ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། [illegible]

༢༢ [illegible] Cloude White [illegible]

གཞན་མི་ཚིག་ཅིང་། འབྲེལ་བ་ཞུ་འོས་ཚང་མ་དབྱིན་གཞུང་རང་ནས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་··· མཐར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས་རྗེས་ཤང་ཏོག་ཏུ་ཕེབས་ཆོག་པ་བྱུང་ཡང་། དབང་ཆ་ནི་མེད། གྱི་··· མོར་ཁྲུལ་གཙོ་དྲག་ནམ་རྒྱལ་བསྟུན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཚུལ་གསན་འཕྲུལ་ལྷ་ལྷམ་གསང་ཐབས་གྱི་··· མོར་ཕེབས་པ་ཞེས་ཏེ་ས་སྐྱོང་པ་སླར་ཡང་པོ་བྲང་རྩེར་བཟང་བཙོན་ལྷ་ཁྱུར་བཞུགས་དགོས་བྱུང་།

ས་སྐྱོང་ ༡༩༤༩ ཟླ་ ༤ ནང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ (ཡར་) གཏུམ་ལང་དུ་ཕེབས་པར། ས་སྐྱོང་པས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་ཐུ་ཁྲིའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་པར། ཡར་ནས་ལྷ་ལྷམ་དང་། སྲས་གསོལ་རྣམས་ལོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་དགོས་ཞུས་པ། དེའི་ལྷམ་བུ་སྲུག་ནང་····· མཐར་ཐུག····འཕྲད་དུ་གྱི་མོར་ཕྱིན་པ་རིང་མིན་འབྲས་ལྗོངས་སུ་འཚོར་རྒྱུ་དང་། ཁ་དང་། སྤྱན་མཆེད་པལ་ས་དེབ་ནས་གྱི་མོར་ཕྱིར་སློག་བྱེད་དགོས་བརྗོད་རྒྱུན་བཏང་སྟེ་དེང་སྐབས་གཞིས་ཀ་རྩེར་རང་ཡུར་··· ཆོས་དང་། ཡིག་རྗེས་སློབ་སྦྱོངས་སུ་ཡོད་པ་འཕྲོ་སྐྱོང་མ་ཟིན་པར་མར་བླངས་ཐབས་མེད་ཚུལ་····· གསུངས་པ་ཙམ་ལས་དོན་པན་བཀའ་མོལ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག །ཕྱུགས་ལྷག་ ༡༩༥༠ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་ལྷམ་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས། ཕར་ས་ཆེབ་དང་། ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱལ་གཞིས་སོགས་ས་ཆ་ཚང་མར་ལ་བགོས་བྱས་པའི་ཀ་ཏ་ཞིག ས་དེབ་ལ་ས་སྐྱོང་པའི་འགོ་མཆན་ཕྱག་ཐམ་དགོས་··· ལུགས་ཞུས་པར་དབང་ཚོད་དང་། རྒྱུས་གཏོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་བཙོན་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་ནས་ས་དེབ་··· ལ་འགོ་མཆན་སྦྲད་ན་དགོས་ཚོགས་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་མ་གནང་བ་རེད།

རྒྱུན་དུ་བཞུགས་ཡུལ་ཁང་ཉེར་དམག་མི་བཞག་སྟེ··ཕེབས་བཞུགས་བདེ་མིན་··· ཁར། ཞབས་གྲལ་བསྐུལ་གཏོང་། ཐུགས་མཐོ་སྨུག་འདྲེན་སོགས་ལབ་ང་བཀག་འདོམས་གཏོང་··· བསྟུན་ཆེ་བས། ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལ་ཡང་བལྟ་བཟོ་མེད་ག་ཞེས་རེ་ཞིག་རྒྱོགས་ག་ཡོལ་ཞིག་··· ཏུ་ཕེབས་རྒྱུར་དེ་ཡང་ཐུ་འཁྲོལ་གཏིང་སྐྱེལ་ཕྱོགས་རྡོ་ཕྲ་གཞིས་ཙམ་ལ་ཕེབས་པ་བཞེད་ཀྱིས་ས་སྐྱོང་···· པ། ལྷ་ལྷམ། སྲས་མོ་ཀུན་བཟང་དབང་མོ།··

སྲས་གྲིད་སྦྱོང་སྤྲུལ་སྐུ[༢༢]། ཞབས་གྲུས་འགའ་ཞིག་བཅས་ཆུ་འབྲུག ༡༩༥༢ ཟླ་༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དབུ་རྩེ་ནས་ཐོན་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཕ་ལྷུང་དུ་ཕེབས། རྡོ་ཕྲུར་གཉེར་ཚང་ཡོ་ཆས་ལེན་པར་ཞབས་གྲུས་བཏང་བར། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་བཀའ་འཕྲེལ་གཏོང་སྐྱེལ་རྫོང་སྡོད་ནས་ལ་མཚམས་མི་སེར་ཚང་མར་འབྲུམ་ཕྱོགས་པའི་མི་རིགས་དྲག་ཞན་སུ་འདྲ་བྱུང་ཡང་གནས་གཡར་དང་། སྣ་ལེན་སོགས་ཐུས་མི་ཆོག་པའི་བཀོད་རྒྱ་བཏང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསན་པ། ལ་སྤྱོད་སྡེ་ཞལ་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཞུ་བརྩོལ་སྐྱིད་འཚོལ་ཞུས་ཀྱང་། བཀག་འགོག་གནང་བར་ཐུགས་ཡམ་གྱིས་ད་བོད་ཕྱོགས་ལ་འགྲོ་ས་མེད་ན། བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ས་ཀ་ཏ་མན་གྲུ་ཙམ་ལ་གནས་བསྐོར་ཞིག་ཞུས་ཏེ་དེ་ནས་བབས་གཞིགས་གནང་རྒྱུའི་རྩིས་ཡོད་སྐབས། སོར་ཕྲ་གཞུང་ནས་ཉི་ཏ་གཅིག་དང་ཕྲེལ་ཧར་གཉིས། དམག་མི་སུམ་ཅུ་ཙམ་པ་བཅས་བཏང་སྟེ་ཉིན་བཅུ་འི་ས་ད་ནང་ཁོར་འཁྲིད། དེར་རྫོང་དཔོན་ནས་དབྱིན་གཞུང་གིས་བུ་མོས་ལྷུང་སོར་ཕྲ་གཞུང་ནས། འབྲུམ་ཕྱོགས་ས་སྤྱོད་སྡེ་ཞལ་འབྲུམ་ཕྱོགས་རང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་བཀའ་རྒྱ་འཇོར་ཚུལ་བརྗོད་དེ་དམག་མི་བརྒྱ་སྐོར་དང་བཅས་ལམ་འགྲུལ་ཞག་གསུམ་ཐུས་མཐར་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོའི་ས་མཚམས་ཤི་མིན་ཟེར་བར་དབྱིན་ཇིའི་ཁྲིམས་སྲུང་ཕྱུ་ལི་སི་འགོ་དམག་བསུ་འཇོར་གྱི་ལག་པར་ཕྱིས་སྤྲོད་ཐུས་འདུག །

དེ་ནས་དཔོན་འཁོར་རྣམས་ཉམས་དམའ་པོ་དང་། ཐུགས་སེམས་སྐྱོ་པོའི་ངང་འཁྲིད་དེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རྫོར་གླིང་རྫོ་བརྒྱུད་འཚོང་དགོན་དང་། རྒྱ་ལྷུལ་ ༡༩༥༢ ལོར་མཁར་ཤོང་ལ་བཟང་བཙོན་ལྷ་བུར་བཞག་པ་རེད། (མཁར་ཤང་ལ་བཞུགས་རིང་སྐུ་ག་ཤེགས་འབྲས་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ཉིད་འབྱུངས་འདུག།) ས་སྤྱོད་སྡེ་ཞལ་མཁར་ཤང་ལ་སྐུ་མཇལ་བོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་དང་ལོ་འཁོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་འདུག །དེར་བཞུགས་པའི་རིང་

༢༢ གཏེར་ཁང་ནམ་རྒྱ་ཆེ་ཤུལ་འགྲེལ་པ་སྤྱོད་སྟོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཞེས་བྱས་རྒྱལ་པོ་བསྡུས་ཙམ་ཡང་དུ་ག་ཤེགས་པ་དེའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་
རྒྱས་ཏེ་ཐམ་དེ་ལ་ཡང་གྲིད་སྦྱོང་སྤྲུལ་སྐུ་ཟེར།

ཡོང་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ ལར་ འཇོར་ཇི་ ནན་ཐལ་ ཀུ་ཟིན་ལ་ཞུ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་ཕྲ…
ཞིབ་བཀོད་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་ཕུལ་བ། དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟག…
དཔྱད་ཞིབ་པ་བྱེད་དུས། བར་ལམ་མི་དེ་རེ་ཐུང་ནས་སེལ་འཇུག་དགུག་ཤིང་བྱུང་བ་ལམ་རོབ་ཤེས
ཚོང་ཁྲིམས། ཇོར་གླིང་ཀ་སྦྱི་ཤི་ནར། ཕྱིའི་ནོ་ལན་མཁར་ཤང་ལ་བཏང་ནས་བརྫོད་རིགས་སུ། ད
ཆ་ཁྱེད་རང་ནས་དོན་ཚན་བཅུ་འཁོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེ་ལ་ཁས་ལེན་གནང་ན་རྩོན་ཆད་ནོར་འཁྱོལ་བྱུང་བ…
རྣམས་ལ་རྩད་གཅོད་མེད། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཁྱེད་རང་ལ་རང་འཇགས་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན…
ཞེས་བརྗོད་པ། གྲོས་ཚོད་ཀྱི་དོན་ཚན་སྙིང་པོ་ནི། ས་སྐྱོད་པའི་འོག་ཏུ་གཞུང་འཛིན་ལྡན་ཚོགས…
ཤིག་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། དབྱིན་ཇིས་བཙུགས་པའི་འབྲས་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་པར་ལས་དོན་གོ་བསྒྱུར་བྱ་རྒྱུ…
སོགས་ལ་འཁོད་པ་རེད། དོན་ཚན་རྣམས་ལ་ཁས་ལེན་གནང་སྟེ། ཤིང་ལུག ༡༨༧༥ ཟླ་༩ ཚེས་༩…
ཉིན་ས་སྐྱོད་སྟེང་ཞལ་རང་གི་སྟེང་ཕྱུལ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་སྒང་ཏོག་ལ་ཕྱིར་ཕེབས་ཚོག་པ་བྱུང…
འདུག །

ས་སྐྱོད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚེའི་རིང་བོད་དང་། དབྱིན་ཇིའི་བར…
ཞི་འཇམ… ལ་གནས་ཐབས་འབད་བརྩོན་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་གནང་རུང་། ཡོང་གིས་འགལ་བླ་ཚོའི…
ཡོག་པར་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་བྱུས་ལུགས་པ་དང་། ཕྱག་དོག་…གི་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་སེལ་འཇུག…
གཉིས་འདོམས་ཀྱིས་མཛད་དཀའ་དང་། དཔལ་འཁོར་གང་སར་སྐུ་མཉེལ་ཉོ་རྒྱལ་ཚད་ལས་འདས་
པ་བྱུང་ཡང་། ཡོང་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། དྲང་ཚུགས་ལྡན་ཞིང་། ལས་དང་རྒྱུ་འབྲས་ལ…
སྨང་སྒོ་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་གཤིས། ཇོ་བརྩོགས་འཁྱིད་དགོན་དུ་སྐུ་མཉེལ་ཆེ་སྐབས…
འགའ་ཤས་ནས་སེམས་བཟང་བསླབ་བྱའི་ཞལ་ཤིས་ས་སྐྱོད་པའི་ལས་འགན་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ…
སྲས་ལ་རྗེས་སྐྱོད་གནང་ངམ། ཡང་ན་གསོལ་སོགས་དང་། ཐབ་ཐང་ཕྲན་བུ་བཞེས་ཏེ་དབྱིན་ཇི་
རང་ལ་ཇི་དགའ་རྗེས་སྐྱོད་གནང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་འདང་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་ནི་བཀྲལ་ཡོང་གི་མ་རེད་

རྒྱ་མི་འགའ་ཤས་སྒྲུང་ཡང་མ་གསན་པ་དང་། ཕོང་གིས་བོད་པ་དང་། དབྱིན་ཇི་ས་ཁུལ་ཁའང···
གནོད་རྐྱེན་ཕྲ་མོ་ཙམ་མ་གནང་བར་བདེན་པའི་ཐོག་ནས་ཕོ་རང་གི་ཐོབ་ཐང་ས་སྐྱོད་པའི་དབང་ཆ···
དེ་མི···རྒྱུད་རང་ལ་འཇགས་ས་ཐབས་དབུ་ཚུགས་མཛར···སྐྱེལ་གནང་འདུག།

ཕྱུགས་ལུག ༡༨༩༠ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི···སྲིད་པ་ནར་འཛིན་ཉལ་ལོར་ཊྲི་ལཱན་སི···
འདྲུན་ (Lord Lansdowne) དང་མནྡྷ་ཇའི་ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་ཤན་ཐའི་ནས་བོད་གཞུང་
ལ་གོ་བསྒྱུར་ཙམ་མེད་པར་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚུགས་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བརྒྱད····
འཁོད་ཅིག་བཞག···པའི་དོན་ཚན་དང་པོར། བོད་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ས་མཚམས་དབྱེ་འབྱེད།
གཉིས་པ། འབྲས་ལྗོངས་དབྱིན་ཇིའི་སྲུང་སྐྱོབ་འོག་ཏུ་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་འབྲས་ལྗོངས་ནང···
སྲིད་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་མར་དབྱིན་གཞུང་ནས་བཟུ་རྫོགས་བྱེད་རྒྱུ། ཡིན་ནའི་བོད་ཀྱི་ནང་
ལ་རྒྱ་མིའི་ཚད་དབང···ཡོད་ལ་རྒྱུས་དབྱིན་ཇིས་ཁས་ལེན་བྱུས་པ་གང་ཡང་གསལ་ཡོད་པ་མ[༢༨]་རེད།
འཕྲོས་དོན་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡོད་རུང་། བོད་གཞུང་ལ་ཆབ་མེད་ཙང་དེའི་ལག་ལེན···
བསྟར་མ་ཐུབ།

སྐབས་དེའི་དུས་རྒྱ་མིས་བོད་ཀྱི་ནང་དབང་ཆ་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ····
དབྱིན་ཇིས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མནྡྷ་དང་འབྲེལ་བ་ཐུས་ན་དབྱིན་ཇིར་ཕྱོགས་གཞན···
ནས་ཁེ་ཕན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལུང་སྒྲུར་ལ་དབྱིན་ཇི་དང་། བོད་དམག་འཁྲུག
ཕྲན་བུ་ཐུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་དང་འབྲེལ་བ་འཚུར་ངོ་གས་མནྡྷ་ཇའི
གཞུང་ལ་རོགས་པ་ཞུང་སྟེ་འབྲེལ་བ་དེ་འཇུགས་ཐབས་པ་ད་ལམ་གྱི་གྲོས་ཆོད་དེ་འཇོག་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

ཡང་ཞེང་ཕྱུགས་༡༨༩༣ ལོར་དོར་གླིང་དུ་གོང་གི་ཆིངས་ཡིག་གཞི་བཞག···ཐོག།
ཆོང་གི་སྒྲིག····འཛུགས་ཞིར་བའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་དགུ་འཁོད་པ་ཞིག་བྱུང···············

༢༨ ཆིངས་ཡིག་ཆ་ཚང་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༠-༤༡ དང་། རིམ་པ་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༠-༥༡ ནང་ལ་ཡོད།

བསྒྱུར་བ་རེད།[༣༥] དེའི་ནང་ལ་འབྲས་ལྗོངས་དང་། བོད་ཀྱི་བར་ལ་མཚམས་སུ་ཚོང་རྒྱག་རྒྱུའི་ལམ་དང་། འབྲེལ་བ་ཡག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་འགྲོས་མོལ་བྱས་ཀྱང་། ཆིངས་ཡིག་འདིའི་ནང་གི་དོན་ཚན་རྣམས་ལ་ཐ་མ་ལྟར་ལག་ལེན་གང་ཡང་བསྟར་མ་ཐུབ་པ་རེད། གང་ལ་གཟིགས་ཟེར་ན། ཆིངས་ཡིག་འདི་རྒྱ་གར་སྐབས་ཐོན་མའི་ཆིངས་ཡིག་བཞིན་བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་མེད། བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་མེད་པར་ཆིངས་ཡིག་དང་པོའི་ཡལ་ག་རྣམས་ལག་ལེན་བསྟར་མ་ཐུབ་པ་ཤེས་བཞིན་དུ། དབྱིན་མན་ཇུ་དང་མཉམ་དུ་དབྱིན་ཇིས་ཆིངས་ཡིག་གཉིས་པ་བརྒྱབ་ཡག་དེ་ཁྱད་མཚར་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་གི་ལས་དོན་གནད་དགོས་ཞེས་བོད་གཞུང་ལ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་མ་ཟད། དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོག་མ་རེད། སྐབས་དེའི་དུས་བོད་གཞུང་ནས་བླ་ཕྱག་བ་ཤད་སྒྲ་བདག་པ་ལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་དེའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པར་རྫོང་གྲོང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། བོད་གིས་ལྷ་སར་གལ་གནད་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚབ་འགའ་ཤས་ཕྱུལ་ཡོད་པ། དེ་ཚོའི་ནང་། བདེན་པ་དང་ལག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རེར་དཔུང་ཤུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་གཉེར་བཅས་བལྟ་བཟོ་གང་ཡང་མེད་པ་གཞིས་ཞི་འཇམ་ཐོག་ནས་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་བཟོ་སྟངས་འདྲ་དྲང་ལྡན་པའི་ཆིངས་ཡིག་ཞིག་བྱུང་སྒྲོན་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་རྩལ་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་ཆ་འཇོག་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་མ་གནང་བས་མཚད། དཔུང་དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་དར་གྱི་བསམ་པ་མིན་ནམ་དགོངས་པའི་ཐུར་དོགས་ཤར་ཏེ་བཀའ་བློན་བློ་མ་འཐུམ་ཐང་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་རྒྱུང་དང་། གཡུ་ཐོག་གཉིས་རིམ་པས་རྫོང་གྲོང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར། དུས་དེའི་ཡས་མཐས་སུ་ཉེ་རྫོང་མི་རིགས་ཀ་བ་ཀུ་ཅི་ཤེ་རར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཁུལ་གསང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐུས་ཏེ་ས་རཏྣ་ཏུར་ད་ས་བརྒྱུད་དབྱིན་ཇིར་དུང་པོ་མེད་པའི་

༣༥ དེའི་སྔོན་གྱི་ཨ༠་ཆིངས་ཡིག་ཐོ་ཡིག་ཤོག་གྲངས་ ༢༧༢-༡༨ དང་། རིའི་རྒྱ་ཤོག་གྲངས་ ༢༧༦-༥༢ བར་ཡོད།

གནས་ཚུལ་མང་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མགོ་མ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཨུ་རུ་སུ་ནས་དྲག་པོའི་རོགས་རམ་མི་མདའ་དང་མདེལ། གཞན་ཡང་གོ་ལག་རྐྱང་ཚགས་མང་པོ་འཁྱེར་བཞིན་ཡོད་པ་དབྱིན་གཞུང་གི་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བ་དང་། དེས་མ་ཚད་ཀ་བ་ཀུ་ཅེས་ རོབ་རྫིས་བྱས་ན་དགོན་པ་ཆེ་ལག་གི་ནང་ལ་སྤྲུ་རང་སྤྲུ་ (ཨུ་རུ་སུ་དང་ཉེ་བའི་སོག་པོ་) སློབ་གཉེར་བཀྲིས་བརྒྱ་ལྷག[༢༦]་ཙམ་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་པི་སི་ཡུར་ ལོན་ཊན་ (Perceval London) ཞེས་པས་བྲིས་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་ལ་འདང་། སོག་པོའི་སྤྲུལ་པ་རྡོ་རྗེ་ཡིབ་ (སྔོ་མང་དགའ་དབང་བློ་བཟང་) ནས་ཨུ་རུ་སུའི་སོ་པ་བྱས་ནས་ལྷ་སའི་གཞུང་དང་རུ་སུ་འབྲེལ་བ་བཙོ་ཐབས་ རྒྱུད་བསྐུལ་མང་པོ་བྱས་མཐར་ཕྱི་ལོ་འདིའི་ཟླ་མ་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ས་སན་ཕི་ཊར་སྦག་ (St. Petersburg) ལ་ཕེབས་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་སྐུའི་ཉེར་ཆས་དང་། ཕྱག་དཔེ་སོགས་བཏང་ཚུལ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཡིབ་རུ་སུའི་ ༢ གོང་མ་ཛར། ནི་ཀོ་ལི་གཉིས་པ་ (Tsar Nicholas II) དང་མཇལ་ཏེ། ཛར་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཕྱག་བྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་སོགས་ཀྱང་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཡིབ་དང་མཉམ་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དོན་གཅོད་སྐུ་ཚབ་གཉིས་མཚོ་ཐོག་བརྒྱུད་ཕྱིན་ཏེ་ཨུ་རུ་སུའི་གཞུང་ནས་སྔོ་ལེན་བཟང་པོ་གནང་། ཛར་དང་མཇལ་འཕྲད་དང་འབྲེལ་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་སྐུ་སྲུང་དང་བཅས་བོད་ལ་གདན་ཞུ་ཞུ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བྲིས་ཡོད[༢༧]་འདུག །གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཨུ་རུ་སུའི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ན་རྒྱ་གར་ནང་ཉེན་འགན་སླེབས་ཡོང་བསམ་པའི་ཞེད་སྣང་བྱུང་བ་རེད།

དངོས་གནས་བྱས་ན། བོད་གཞུང་ནས་ཨུ་རུ་སུ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཞིག་གཏན་གཏན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། གང་ལགས་ཤེར་ན་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ནས་བོད་ཕྱུག་པ་རང་ལ་འཛོག་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་ཁྱབ་པས་མཚོན། བོད་ཀྱི་ལ་མིའི་

༢༦ ཨེ་ཀེ་བཀྲ་ཤིས་ཚེ་བོད་ལ་མཐོ་གཙུག་ཐིང་བའི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༠༤-༢༠༦ དང་། ཡང་ཀུ་ཅི་ལས་རྒྱ་གཤིས་ལུགས་ཤོག་གྲངས་ ༣༧༢-༢༨-༣༣ བས།

༢༧ བོད་ཀྱི་སྔོ་འཕྲོ་བཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༨།

བདག་པོ་བོད་གཞུང་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ནས་བོད་སྐོར་གྲོས་ཆོད་ཆིངས་ཡིག་ཕྱ་རྗེས་བཞག་པ་དང་། དབྱིན་ཇིས་ལ་མཚམས་ཡས་མས་ནས་རྟག་ཏུ་བསྣུན་གཙེར་དང་། ཉེ་འབྲེལ་གྱི་ས་ཆ···རིམ་བཟློས་བྱས་སྟབས། ༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་རང་ཡུལ་དང་བཙན་གནས་ཐབས་ལ་རྒྱ་ཆེའི་དགོངས་པ་ཞེད་ཀྱིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་ཧི་རྡོང་གྲོགས་ངོ་སྙོག་གང་ལ་ནས་འབྲེལ་བ་མ་གནང་རང་གནང་རྒྱུད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐོར་ཆོད་རྒྱལ་པོ་བརྒྱད་རྡོར་ཨེ་ལེག་ཟན་ཀྱར་གསུམ་པ་དང་། སྔོམ་མངའ་མཚན་ཞབས་དར་ཅན་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་དགའ་དབོན་[༢༨] བརྒྱུད་རྡོར་ནི་ཀོ་ལི་གཉིས་པ་བཅས་ལ་ཆོས་དང་། སྲིད···དོན་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ་མེ་སྤྲེ་ ༡༩༠༤ ལོར་སྔོ་མངའ་མཚན་ཞབས་དང་མཉམ་དུ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཏུ་རྗེ་མགྲོན་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དང་། ལས་ཚན་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་བཀལ་ཡུལ་དང་། རྒྱ་གར་བ་རྒྱུད་མཆོ་ཐོག་དང་། ཚོ་དྲུང་གཏམ་སྙན་དགའ་དབང་ཆོས་འཛིན་རྡོ་ལས་ཐོག། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་བཟོ་རིགས་ཁ་ཤས་དང་། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དོན་ལ་དཔེ་ཆ་བཅས་སྐམ་ཐོག་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད། ཨུ་རུ་སུར་ཡང་དབྱིན་ཇིའི་ཤུགས་བོད་ནང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཁོ་རང་གི་ས་མཚམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། བོད་ཀྱིས་ཆར་རྒྱ་སྐྱོད་བྱེད་ཕྱག་གི་བསམ་བློ་མེད་པ་དབྱིན་ཇི་རྡོ་རྗེ་གཅིག་པ་རང་རེད།

དེ་བཞིན་མཐའ་རྟག་གཞུང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་ས་འཛིན་སུ་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་དུ···དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་དྲག་ཤུགས་སྤྱིབས་རྒྱུར་འདོད་པ་མེད་པ་དངོས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱ···དབྱིན་ཨུ་རུ་སོགས་ཀྱི་དྲག་པོའི་ཤུགས་མེད་པའི་བར་གནས་རང་དབང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལ···འཛུག་འདོད་ཡོད་པ་ད་མཚམས་ཚང་མས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེའི་དུས་སུ་ཕན་ཚུན་མང···པོ་མེད་པ་མ་ཟད། ཞེད་སྣང་དང་དོགས་པ་ཕོ་ནའི་རྐྱེན་དང་། དབྱིན་ཇིས་གསལ་པོ་མེད་པའི་སྲིད་བྱུས་གསར་འཕེན་འཕེན་ཅིག་བྱས་ཏེ་འཕར་འགྱུར་གང་བྱུང་ཞིག་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་ལ། བོད་གཞུང་

[༢༨] སྐབས་དེར་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བཞུགས་ཞེས་ཟེར། དབྱིན་ཇིས་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཝ་ཟེར།

ནས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱ་ལུང་པའི་འབྲེལ་བ་གཏན་འཁེལ་མི་ནུས་པ་བརྟེན་ནས་དབྱིན་ཇིའི་འབྲེལ་བར་ཡང་འཕར་འགྱུར་གང་རྒྱབ་གནང་གི་ཡོད་པའི་བཟོ་བཅོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ཆུགས་ཐུག ༡༩༡༠ ལོའི་གྲོས་ཆོད་དང་། རྒྱ་སྤྱིལ་ ༡༩༡༣ ལོར་ཚོང་གི་སྒྲིག་"འཛུགས་སོགས་ལ་བོད་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་མ་གནང་ཙང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་བརྒྱུད་བོད་ལ་ལྟ་ཀ་བྱས་ན་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་པ་གསལ་པོ་ཤེས་ཏེ། དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག། ཡང་ཧྥ་སི་བན་གྱི་དེབ་ནང་། ཀེ་ལོ་ཀྲོ། ཕྲེ་ཧྲི་ནས་བ་ཤད་པ་བྲིས་གསལ། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱ་མིར་དབང་ཆ་རྩ་བཞག་མི་འདུག་ཅེས་དང་། དེས་མཚོན། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་སྤྱི་ཛོར་ནན་གྱི་ཞེར་བ་དེ་ཡང་མིང་ཙམ་ཞིག་རེད། ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ[༢༩]རེད།། །།

༢༩ ཡང་ཧྥ་སི་བན་ཤོག་གྲངས་ ༥༨།

ལ་བཅད་བཅུ་བཞི་པ།

ཡང་ཧུ་སེ་བན་གྱི་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་དང་། དེའི་འབྲས་བུ།

༄༅། །ས་ཕག་ ༡༨༩༩ ནས་-ཤིང་སྦྲུལ་ ༡༩༠༥ བར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ལོ་གྲི་ཀར་ཛིན་…… (Lord Curzon)གྱི་ལས་རྒྱུན་རིང་རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་ཡི་གོང་མ་བརྒྱུད་དེ་བོད་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་… ཞུས་པ་དོན་འབྲས་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་གསལ་པོ་-ཞེས་ཚང་། ཁོང་གིས་ལྷ་སའི་གཞུང་དང་། ཐད་ཀའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡག་གི་ཐབས་ལམ་ཞིག་འཚོལ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། བོད་གཞུང་ནས་མཁའ་དྲུང་ལས་ཞབས་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། མདའ་དཔོན་ཚ་རོང་པ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་མོ་སྣ་གདོང་ལ་འཛུགས་ཏེ་དབྱིན་བོད་ཚོང་གི་བཀའ་མོལ་ས་ཐོག་དེ་རང་ལ་གནང་རྒྱུ་གསུངས་པ་ལས… གྲོས་ཏེ་དངོས་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞུ་དུས་ཡ་ཡོལ་དང་། བར་འཁྲུགས་གང་ཐུབ་གནང་གི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་མཐོང་བའི……རྐྱེན་གྱིས་ལྷ་དུ་སུའི་ནང་ནས་དན་བསླབ་ཆེད་ཀྱི་མི་དམ་སྒྲུམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་དུས་སྤྱི་མང་མཚན་ཞབས་དགའ་བང་བློ་བཟང་གིས་ཀྱང་ལྷ་སར་འབྲེལ་བ… ཞིག་ཞུ་གི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས། ལོར་གྲི་ ཀར་ཛིན་ནས་བོད་དང་། དབྱིན་ཇི་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཐབས་མེད་པ་དེ་བློ་ཐག་བཅད་དེ། ཀ་ནལ་ཕ་རན་སེ་སེ་ ཡང་ཧུ་སེ་བན་ (Colonel Francis Younghusband) གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཏེ་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་པ་ཞིག་བོད་ལ…… གཏོང་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་རེད།

རྒྱ་ལོ་ ༡༩༠༣ ཟླ་ ༦ ནང་འབྲས་ལྗོངས་བརྒྱུད་ལྷ་སར་གནས་ཚུལ་གསན་ཡག… ལ། ཀ་ནལ་ ཡང་ཧུ་སེ་བན་དང་། དམག་མི་བཅས་ལ་ཆེན་བརྒྱུད་གམ་པ་རྫོང་དུ་བོད་འབྲས་ཚོང་གི་

༡ ཡང་ཧུ་སེ་བན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕྱོགས་བསྡུས་དེ་ར་དབྱིན་ཇིའི་ཚོགས་འདུ་ལོན་ཏོན་གྱི་ཡིག་ཆ (London) cd. 1920(1904),cd.2054(1904)cd.2370(1905) ཡང་ཧུ་སེ་བན་གྱི་དེབ་ཐེར་གཞི་རྩ་བྱས་པ་ཡིན།

བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་ཐོན་གྱི་ཡོད་ཚུལ་གསལ་ནམ་ཐག། རྒྱ་ཤོད་ཆེད་བཏང་གིས་དྲུང་མདའ་གཉིས་གསལ་པར་བསྒྲོད་དེ་ཚོང་གི་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྩོལ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་བོད་འབྲས་ས་མཚམས་རང་ལ་གཞང་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་དེ་དོན་དུ་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བོད་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་གཏོང་ཐལ་བྱུས་ན་འགྲིགས་མིན་ཞེས་བཀའ་རྒྱ་གནང་འདུག །གྲོ་མོར་ཡོད་པའི་དྲུང་མདའ་གཉིས་བཀའ་དོན་ལྟར། ལག་རི་བརྒྱུད་གསལ་པར་འཕྱོར་ནས། གསལ་པ་རྫོང་སྡོད་དང་། དམག་མི་ཏི་ཤུ་ཙ་ལྔ་བཅས་བོད་འབྲས་ས་མཚམས་ལ་བཏང་སྟེ་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་བོད་ས་རྒྱལ་དུ་ཡོང་མ་འཇུག་པར་ཁོ་ཚོ་འཕྱོར་འཕྲུལ་༧ ལྷན་ཞུ་གཏོང་དགོས་མདགས་ཆ་དང་བཅས་བཏང་། དེ་རྗེས་འབྲས་ལྗོངས་ཁུལ་ལ་ཆེན་ནས་གནས་ཚུལ་འཕྱོར་གསལ། དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཅོད་དཔོན་རིགས་ལྟ་དང་། དམག་མི་བདུན་བརྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་༡༩༠༣ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྒང་ཏོག་ནས་ཐོན་གཏན་རེད་ཟེར་བ་འཕྱོར་མ་ཐག་དྲུང་མདའ་གཉིས་ལམ་སེང་ས་མཚམས་ལ་ཐོན་འདུག །

ས་མཚམས་ལ་འཕྱོར་རྗེས་ཉིན་མ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་བོད་སྐད་ཤེས་པ། ཀེབ་ཀྲན་ ཝུའི་ལིམ་ཨོ་ ཀོ་ནར་(Captain William O'Conner)དང་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་བཅས་འཕྱོར་བ་རེད། གསལ་པའི་རྫོང་སྡོད་ནས་ས་མཚམས་དེ་ནས་བོད་ཕྱོགས་ལ་ས་ཐེབས་རོགས། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དྲུང་མདའ་ཡང་ཐེབས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པར། ཨོ་ཀོ་ནར་ནས། ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་བཀའ་མོལ་གནང་སའི་ས་ཡུལ་གསལ་པ་རྫོང་རང་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་ཡོད་ག་ཤིས། ང་ཚོ་དོ་ནུབ་འདིར་བསྡད་དེ་སང་ཉིན་ཕྱ་དྲོ་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན་ན། བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་གསལ་པར་ཐེབས་དགོས་དང་། ང་ཚོ་སྔོན་བསྐྱོད་པ་ཡིན། དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་རྗེས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཚུལ་བ་ཤོད་པ་རེད།

ཡང་ཉིན་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་། དྲུང་བརྡ་ཞིག་བཏང་སྟེ་དམག་མི་རྣམས་གྲལ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཨོ་ཀོ་ནར་དང་། རྒྱ་བཞིན་དཔོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སྣེ་ཁྲིད་དམག་མི་བཅས་གསལ་པ

ཚོགས་ལ་ཐོན་རྒྱང་ཐུབ་མ་པ། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ནས་ལམ་ཁར་རྒྱུགས་ཏེ་བཀའ་མོལ་ཡོད་ན… ས་ཐོག་འདི་རང་དུ་གནང་རྒྱུ་ལས། གམ་པ་ཚོགས་ལ་ཐོན་ན་འགྲིགས་མིན་ཐབས་མཁས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་། ཨོ་གོ་ཤིར་ནས་སྐད་བསྒྱུར་བྱས་ཏེ། འབྲས་སྤྱི་ཀ་ལྡོ་གྲི་ ཕྱི་ཏེ་གྲེ (Cloude White) ནས་བརྗོད་ཡག་ལ། རྒྱ་ནག་མན་ཇུའི་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་གམ་པ་རྫོང་རང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཏེ་ཨམ་བན་ཡང་གམ་པར་འབྱོར་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ཅག་རྒྱང་བཤད་དེ་དཔུང་པ་སེང་གྱིས་ཐོན་པ་རེད། དབྱིན་ཇིར་དམག་མིའི་ཤུགས་བཅས་ཡོད་ཀ་ཞིས་ཅན་དང་། མི་ཉིན་འདེམས…ཀ་བྱེད་ཡག་མ་བཤད་པས་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དང་། གམ་པ་རྫོང་སྡོད་བཅས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མིའི…མཇུག་ཏུ་གམ་པར་ཡོང་རྒྱུ་ལས་ཐུ་ཐབས་མ་བྱུང་།

དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་རྣམས་གམ་པ་རྫོང་གི་རི་ཀ་ཤམ་དུ་སྒར་ཆགས་ནས་མཐའ…བསྐོར་ལ་ལྷུགས་སྤུང་གཞི་མ་ར་མགོ་ཅན་བརྒྱབ་པ་དང་། ས་དོང་དང་། འཇོངས་ཆ་སོགས་བཟོས་ཏེ…བསྡད། སྐབས་དེའི་དུས་དུང་མདའ་གཉིས་ལ་ལྷ་ས་ནས། བོད་སྤྱོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཛ་དྲག…བཀའ་རྒྱ་ཞིག་འབྱོར་བའི་ནང་། དབྱིན་ཇིའི་ཞི་དུག་གི་མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བོད་ས་རྒྱལ་ཏེ་བཏང་ངང་ཤོར…མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་དང་། དབྱིན་ཇི་ནི། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགྲ་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞན་ས་ཟ་སེམས་ཀྱི་སྙིད་རིང་ལུགས་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་ན་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནི་སྔར་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག…སྐབས་དབྱིན་ཇིས་གཉྫ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་བོད་པར་ཉམས་ཚོར་ཆུང་ཡོད་ཙམ་དང་། དབྱིན་ཇིས་དངོས…འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ཚོང་གི་བཀའ་མོལ་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ས་མཚམས་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུས་ན་མི་འགྲིགས་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དབྱིན་ཇིས་མ་ཉན་པར་བོད་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་བཙན་འཛུལ་བྱས…པ་ཡིན་ན། བོད་གཞུང་ནས་དམག་མི་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས…སྔོན་བྱས་ཏེ་བཀག་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསལ་ཡོད་འདུག །

བཀའ་རྒྱ་འདི་ཚོགས་འདུས་སྤྱི་པོ་ནས་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། དུང་མདའི་ལག་ཏུ་དབྱིན

དམག་ནམས་གསར་པར་འགྱུར་རྗེས་ལ་མ་གཏོགས་མ་འགྱོར། གཞིས་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ། དིང་རི་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་ནམས་ཕྱོགས་བསྡོམས་ཀྱིས་འཐབ་འཛིང་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུའི་གོ་འགྲིགས་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་ནས་གདན་འབུལ་གསུམ་ཡང་གསར་པར་དུང་མདའི་ལས་སྐྱོན་དུ་འགྱོར། དེ་བཞིན་ཀ་ནལ། ཡང་ཧུ་སེ་བན་དང་། དམག་མི་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་པ་བཅས་ཀྱང་གསར་པར་འགྱོར་ཞིང་། ལྷ་སྡོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་གྱི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་ཞེས་གཞིས་རྩེར་སྡོད་པ་རྒྱ་དཔོན་ཧོ་ཀང་སི་ཡང་སྐད་ཆ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འགྱོར་པ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་འདོད་པར་ལྷ་སར་སྡོད་པའི་ཨམ་བན་ངོ་མ་དང་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་དང་། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཚོས་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་ནམས་ས་མཚམས་པར་ཕྱིར་ལོག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། བོད་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡག་གི་འདོད་པ་ཡོད། གཞིན་ས་མན་ཧྲུའི་དཔོན་རིགས་ནས་དབྱིན་བོད་བཀའ་མོལ་ཞུ་སའི་བར་ལ་ཡོང་ཡག་གི་ཐོབ་ཐང་ཡོག་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཨམ་བན་ངོ་ཚབ། ཧོ་ཀང་སི་གཟུགས་པོ་བདེ་པོ་མེད་པ་དང་། གསར་པའི་རྒྱ་འཕྱོད་མིན་བརྗོད་དེ་འཇམ་མཁས་ཀྱིས་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཕྱིར་ལོག་ཞུས་འདུག །

དུང་མདའ་དང་། ཡང་ཧུ་སེ་བན་ཐེངས་ཁ་ཤས་ཐུག་སྡེ་བཀའ་མོལ་གནང་སའི་ས་ཡུལ་དང་། དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་དགོས་རྒྱུའི་སྐོར་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་། དབྱིན་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་རིགས་སུ། བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ཤིག་དགོས། ལྷ་སྡོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ངོ་མ་ཡང་ཡོང་དགོས་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས། སྔོན་ལ་དབྱིན་དམག་ནམས་ས་མཚམས་པར་ཕྱིར་འཐེན་དང་འབྲེལ་བཀའ་མོལ་གནང་ཡུལ་བོད་འབྲས་ས་མཚམས་རང་ལ་གནང་ན། དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཆོག་ཅིང་། དབྱིན་བོད་

༡ ཡང་ཧུ་སེ་བན་དེ་བ་ཞིག་ཕུལ་ས་ ༡༨༠ རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པའི་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་མི་ཏི་མི་ཏི་ཡིན་ཞིང་ E.C.Wilton ནས་ཡང་ཧུ་སེ་འབྲེལ་བསྐྱལ་བྱེད་ཡག་ལ། གསར་པར་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་དེ་ཚོས་འབྲས་ལ་གནང་ཐེག་པའི་དཔོན་རིགས་མ་རེད། ཅེས་བྲིས་ཡག །

ཚོང་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་བར་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་ཡོང་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་བཀའ་མོལ་ཡར་བ་ཞིབ། ཙུང་ཅན་ཕྱབ་སྐྱོར་པོ་ནར་ཏ་ལམ་ཟླ་བ་གསུམ་རིང་……བསྡད་པ་རེད། དེའི་རིང་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ནས་དྲག་ཤུགས་རྩལ་རྡོམ་…སྟོན་པ་དང་། ཆུ་བའི་ས་ཆ་ཚོང་མར་རི་འཛོམས་དང་། ཡར་རྒྱལ་པ། སཀྲ་…ཤེན་པ། ཕྱི་རྒྱལ་པ། ཛོ་པ་དང་། འབྲས་ལྗོངས། མི་རིགས་སོགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བཅས་བྱས་ཏེ་བསྡད་པ་…རེད། གམ་པ་རྫོང་ནི་བོད་གཞུང་ནས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་ལ་ཁ་འཛིན་གནང་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀྲས་…ལྷུན་བླ་བྲང་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱུད་བསྐུལ་ཆེན་པོ་གནང་ག་ཤིས། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་…ཚབ་ཕྱག་ཁང་མཁན་པོ་དང་། རིམ་བཞིན་ཞིག་ཀྱང་གླིང་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ལ་དབྱིན་…དམག་གམ་པ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་བརྗོད་པ་སོགས་གང་ལྟར་ནམ་དུས་དཀྲུན་ཁར་ཀེ་བ་དང་། ནང་…དོན་དབྱིན་གཞུང་ནས་དམག་གཉས་ཁབས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་བཀའ་འགྲོར་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། རྒྱ་…ལོ ༡༩༠༣ ཟླ ༩ ཚེས ༡༧ ཉིན་གམ་པ་ནས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་འདུག །

ལྷ་སར་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་འདུ་ཐེབས་མང་པོ་མཛད་ལ་འཕྲད་གནང་སྐུ་བཀའ་…ཤག་གིས་རང་རེའི་གཏན་འཛུགས་དམག་མི་དང་། ཡུལ་དམག་གོ་ལག་སོགས་གང་ས་ནས་དབྱིན་དམག་…ལ་དགྲ་ལ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་གཟིགས་ཏེ་དྲག་པོ་བྱེད་མ་དགོས་པར་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་རང་ལ་འགྲིགས་ཐབས་…གཙོ་འདོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་འདུའི་ནང་གདན་འབྱུས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་ཤུགས་…འཕྱེར་ཏེ་དགྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པར། ནང་བསྟན་པོ་ནར་བཅས་ལྟ་ཏེ་པོ་ཆད། མོལ་མ་ཐུག་…བར་འཐབ་འཛིངས་རང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཉག་ཆུང་བརྗོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས། རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཀྱང་གནང་……ཐབས་མ་བྱུང་བར། ལྷོ་འབྲུག་སྡེ་སྲིད་དང་། གོང་ས་དཔོན་སློབ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་བཅས་པར་དགའ་…འབྲུག་ནང་པའི་བསྟན་ལ་གཅིག་གྱུར་…སོང་ག་ཤིས། བོད་དང་། ཕྱི་གླིང་འཐབ་རྩོད་དེ་དག་བདེ་འཇགས་…མ་ཐུབ་པར་འབྲུག་ཕྱོགས་ནས་རང་ས་རང་སྲུང་སོགས་བསྟན་དོན་མདུང་ཤུགས་ཆེ་བ་བསྐྱིལ་མཛད་……
དགོས་ཚོགས་འདུ་དང་། བཀའ་ཤག་གོ་ལོ་ནས་གནས་རྒྱུ……………………

སྤྲེལ་བ་དང་། དབུས་གཙང་། དྭགས་ཀོང་། མདོ་ཁམས་བཅས་པར་འཚོ་བརྒྱད་དྲུག་ཅུའི་དམག
བསྐྱལ་དང་། རིམ་སུ་མ་མཆིས་པའི་དགོན་སྡེ་དང་། བླ་སྤྲུལ་རྣམས་ནས་དམག་ཟློག་ཞབས་བརྟན
རྒྱ་ཆེ་རྒྱུགས་པས་གཞུང་གི་ཞི་དྲག་ལས་ཁུངས་ཚང་མར་གྲོག་ཚང་འཛོལ་བ་སྦྲ་བུའི་བྲེལ་ཟིང་ཡོད་པ།
སྐབས་དེར་བཀའ་དྲུང་ནོར་རྒྱས་ནང་པ་དབང་འདུད་ཚེ་རིང་ནས། རྒྱལ་རྩེ་ཡོགས་ཁང་ལས་རྡ་ལྡན…
གྲོང་རྫོ་ལགས་སུ་བཏང་བའི་རྩོམ་ཡིག་ཆབ་ཤོག་ནང་། དེ་ཞིག་མངོན་འདོད་འདི་ལས་ཕྱི་བ་ཤོལ…
ཀྱི། །ཉེར་ལེན་བྱེད་པོ་ཤིན་ཏུ་སྨོག་སྤྱར་ནས། །ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རང་གཞི་ཡངས་པ་ལ། །ཀུན…
རྟོག་ཚོན་བརྒྱའི་རི་མོ་ཅི་ཡང་འདྲི། །རྒྱ་མཚན་དེ་བ་སྨྲས་ཐུགས་སྤྱང་ལྷ་སྡེའི་ཚོགས། །མངོན་སྤྱོད…
དྲག་སྔགས་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་མཁས་ཀྱིས། །གང་རིག་ཐལ་བའི་དངོས་བྱེད་རྡོ་རྗེའི་ཐོག །དགྲ་ཚོགས…
མགོ་བོར་འབྱིན་ལ་ཁ་ཅིག་བསྒོན། །ལ་ལ་མཉམ་གཞག་ཞི་བའི་གཟིགས་སྟངས་དང་། །ཚད་མེད…
སྙིང་རྗེའི་ཡན་པ……བདུད་རྩིའི་ཆབ། །ལས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྲིག་ཟའི་ཕྲེང་ཞི་ནས། །ཁག་ཡོད་བསིལ…
བའི་བསྟན་ཕྱིར་བྲན་པས་བྲེལ། །ལྷག་མ་དགེ་འདུན་མིང་གིས་བསྒྲགས་ཉིད་ན། །བསྲུང་རྒྱ་གཅིག…
ཕྱུར་སྒྱུར་པ་བསྟུན་འདི་ཞེས། །གསོན་ལ་གྲོ་བ་དམན་པའི་དམ་བཅར་བཅས། །གཡུལ་ངོར་ཆས…
པའི་ཉེར་བཞོགས་དང་དུ་ལེན། །མི་སྡེའི་ཁང་བསྐྱབ་བཞུ་འདི་ལ་བློ་གྲོས་ནི། །རྣམ་པ་གཉིས་ཟད་སྒོ……
གསུམ་མཁར་རྗེའི་ཐུལ། །ཡོད་དགུ་དཀྲུགས་པའི་ཞྭ་བྲེལ་སྡེབས་འཕོལ་བ། །སྒྲོག་ཆགས་གྲོག
མའི་ཚང་སྒོ་འབྱེ་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་། བླ་དཔོན་ལ་རོལ་གཞོམ་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས། །ཞི་དྲག
མཛད་པའི་བཟླས་བརྗོད་ལ་འགྲུལ་པས། །བར་མེད་དྲག་སྔོའི་བགྲང་འཕྲེང་བདག་མཉེས་ཏེ། །ང
ཀོ་ཁྱུལ་སེམས་སྒྲད་བུ་ཆད་ལ་ཉེ། །མི་རྣམས་མཚན་ཐུན་གཉིད་དུ་ལོག་པ་ཡིས། །ཁྱེད་མོས་ལོ་བོ…
གཉིད་ཐལ་བུ་བས་དབ། །རྟག་ཏུ་ཅིན་མོར་བྱེད་པའི་སྟང་སྒྱེལ་ཤིག །ཁྱེད་པོས་བདག་ལ་སྨོས…
སུ་ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་བློན་རྣམས་སྨོས་མེད། མགྲོན་དྲུང་ཚང་མ་བྲེལ་ཟིང་དང་། ལྷག་པར

༣ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཁོངས། བཀའ་ཤག་གི་ཐབས་ལམ་ལྟ་ངོར་ཕུལ་བ། ༤ ཤིང་ཟླ་ཆབ་ཤོག་ཕྱོགས་བསྡུས།

བཀའ་དྲུང་རང་ཉིད་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་ཏུ་གསལ་པོ་འདུག །

དེའི་ཚེ་བཀའ་ཤག་དང་། ཚོགས་འདུའི་བར་བསམ་འཆར་འགལ་ཟླར་གྱུར་ཏེ་བཀའ་བློན་བ་ཤོད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་དེ་སྔོན་རྫོང་གླིང་དུ་ཕེབས་བཞུགས་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་ལག་ནས་ཤོག་རྡན་ཐོས་ལུགས་ཀྱི་གཏམ་འཆལ་དང་། གནས་ཚུལ་ཚོས་སྒྲོང་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་ནང་ནོ་ཕྱི་བསྡུས་དང་། གྲོད་པ་ནང་བསྡུས་བྱེད་མི་ཡོད་ཚུལ་བཀའ་ལུང་གནང་བར་བརྟེན། ༸མགོན་བློན་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་གཉིས་ཚུང་དུ་གནས་ཚུལ་ལྷུན་འདྲེན་གནང་སྟེ་སྔོན་ཅན་སུ་ཡིན་མཇུབ་སྟོན་གནང་དགོས་གདོང་ཞུ་གནང་བར། ཞལ་གསང་སོགས་གང་ཡང་མ་གནང་བར་མི་དགྱེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྲོ་ཉམས་དང་བཅས་ལམ་སེང་སྐུ་ཕངས། གང་ལྟར་༸མགོན་ས་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཀའ་བློན་བ་ཤོད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ། བཀའ་བློན་ཞོལ་ཁང་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག །བཀའ་བློན་བླ་མ་ཆང་ཁྱིམ་པ་དག་དབང་དཔལ་བཟང་། བཀའ་ཤུང་ལྷ་ཀླུ་འདུས་ཚབ་ཇ་སག་རྡོར་ཁང་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་བཅས་ལས་ཞབས་གནས་དབྱུང་ཀྱིས། ནོར་གླིང་ལས་ཤག་ཏུ་དོ་དམ་ཐོག །ཚོགས་འདུས་ཟུར་བཞུགས་ཀྱིས་ཞིབ་གཅོད་གནང་བ་རེད།

བཀའ་བློན་རྡོར་ཁང་རྣམ་ཀུན་སེམས་པགས་སུབ་པས་ཞིབ་ས་ནས་སྦྱུག་སྦྱོང་ཚ་འདི་འདྲ་གནང་དོགས་ཞེད་སྣང་གིས་མཚན་མོ་བྲོས་ཏེ་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་གི་ཕྱིར་གླིང་གསེབ་ཅིག་གི་ཚུང་དུ་རང་ཤི་བརྒྱབ་ཡོད་ཅེང་། ཞིབ་གཅོད་པས་བཀའ་བློན་བ་ཤོད་སྒྲ་རྡོར་གླིང་དོན་གཅོད་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་བཟོས་ཏེ་དབྱིན་ཇི་བོད་ལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཚོག་ཐལ་ཡོད་མེད་དང་། དབྱིན་ཇིར་ཞི་འཛམ་ ལོ་ན་བྱེད་དགོས་ཞུ་རྒྱུའི་དགོས་པ་ཇི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་བློན་ཚོ་རེ་རེ་བཞིན་ཞུ་བཞེས་སྐབས་བ་ཤོད་སྒྲུལ་གཤམ་གསལ་གྱི་ཞུ་ཐོ་འདི་བཞིན་འབུལ་གནང་མཛད་འདུག །

གདངས་ཅན་ཕན་བདེའི་གཞི་འཛིན་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ལྷན་རྒྱས་མཆོག

གི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ནུམ་པར་བཞད་པའི་ཁྲིའི་དྲུང་དུ། ཀུན་འབངས་པ་-ཤེད་སྐྱུའི་མི་ངོ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་
རྗེ་ནས་གསེར་༧སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུད་ཚམ་མི་གཙོ་དུ་ཐུ་མེད་ལ་རྣམ་མཁྱེན་འགགས་འཁྲུག་མི་བཞེས་པ་...
མཁྱེན། ཞུ་གསོལ་འདེབས་སྙིང་། རྫོན་དུ་ཞིབ་ས་ནས་ཀུན་པར་ཟུར་གསལ་གྱི་བཀའ་བསྒྱུར་...
ཕེབས་སྐོར། དེ་སྔ་རྗོང་གྲོང་དུ་ཆིངས་དོན་མཇུག་སྒྲོང་དུ་...བསྐྱོད་སྐབས། ཕྱི་རོལ་པའི་ལག
ནས་རྒྱ་ཧན་བཙེས་པ་དང་། དོན་རྫ་ཁས་ལེན་ཆུས་རིགས་ཡོད་མེད་བཀའ་འདྲི་ཕེབས་པར། ཀུན་
པ་ཕ་གཞིས་ཅེ་...རྒྱུད་ཀྱི་བདག་པོ་ནས་སྤྱི་སྒྲིག་...བཙན་བརྗིད་ཆེན་པོའི་འབྲུ་དོན་དང་། དངོས་འགལ་
ཁྲི་ཆུ་ལོལ་འཁྲུང་གི་ཐ་བ་དེ་རིགས་ཞུ་ནུས་ལྷུར་བཞག །མདོར་ན་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་ཡང་དཔེ་མི་སྲིད་...
ཁར། རང་གི་འཁོར་བབས་བསྟན་དོན་ཞུ་སྐོར་ཐད། ཕྱིར་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲི་ཞུ་དང་། ལྷག
པར་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་གྱི་མངའ་བདག་སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་...
མཆོག་དང་། བསྟན་སྲུང་དམར་ནག་གི་ཞལ་དཀྱིལ་ཡིད་བཙངས་དགྲ་ཚོད་འབུམ་གསུམ་དཀའ་བགྲོད་
གང་ལར་འཇོམས་མེད་ཀྱི་ལོ་ནས་ལོ་བདུད་ཞབས་འདེགས་-ཤེས་ནུས་གང་ཐོན་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་འཁྲུན་རིམ
ཆེད་སོགས་རྒྱ་བོད་དེབ་གསལ་དང་། དཔྱིན་ཇིས་རྒྱ་ཕྲད་དེ་མཐུན་ཡོད་ཚེ་དཔྱིན་ཇིའི་འདོད་དབང་འཁྱུང་
ཐབས་སྐབས་དེར་༧སྐྱབས་ཞུ་འབྲུལ་ལྕངས་སོགས་ཡང་འཕྱུར་བཞེངས་གང་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡོད་གནས་ཀྱང་། དེ་
རིགས་ཕར་བཞག་ཕ་རོལ་ཚོ་འགྲོས་རྒྱུས་མངའི་ཐབས་ཀྱིས་དཔྱིན་ཇིར་འཕྱུར་ཕྲུམ་གང་ཆེའི་བཀའ་ལན་...
མཛད་པ་དེའི་འཆར་༧སྐྱབས་རྗེ་འབྲུལ་སྐབས་དེའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་བསྐྱངས་ཚེ་དགོངས་...
དྲུངས་ཡོད་རྒྱུ་མ་ཟད། རྒྱ་དཔོན་བཅུད་འགྲོས་གཏམ་ཞུ་སྟོ་སོགས་གང་ཅིར་བསྟན་དོན་སྲི་ཞུ་འདི་ཕྱིའི་ལེ་ཁ་
ཚོགས་སུ་བསམས་པའི་འཁོལ་དཔགས་སྙིང་སྟོབས་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བཀའ་དོན་མཐའ་བཀག
པོ་ན་ཞུས་ཆེན། དཔྱིན་ཇིའི་འདོད་བློར་བཅས་མི་ནུས་ཀྱིས་གོ་གནས་རྒྱང་དུའི་མི་རིགས་ནས་འཁྲུན་གཙོད་
ཐབ་མིན་ཡོད་ལུགས་ཁག་འདོགས་ཀྱིས་ཨམ་ཞབས་བསྒྱུར་ཕེབས་དགོས་ལུགས་ཞུས་ཏེ་ཀུན་པ་རྡོར་...
གླིང་དུ་ཕྱོད་སྐུར་ཨམ་བན་ཐིན་གུའི་རྣམ་གཉིས་དང་། ༧ས་དབང་འབུམ་གཡུ་སོགས་ཀྱང་ཕེབས་...

དགོས་ཚུར་སོང་བ་དང་མཐུན་ཡིན་ཚེ་དོན་གཅོད་བསྒྱུར་ཐུབ་དགོས་དོན་མེད། དེ་མཚུངས་ཚེ་དངོས་དོན་སྐོར། རྒྱ་བོད་བཀའ་མོལ་སྐབས། གསུམ་པ་རྒྱ་བཙན་གྱི་གནོད་འཚོད་མེད་པ་ཞེས་ཚོགས་འདུའི་བཀའ་⋯ དགོངས་རྣམས་དང་བཞིན་འཛོམས་མེད་རྒྱ་ཆེན་ཤན་ཐུབ་ལ་བརྟེན་རྒྱ་དཔོན་ཅིའི་ལོ་རིང་ནང་དབང་ལམ་དུ་སྤྱོད་པས་ཁྲིན་བོད་སྲིན་ཆེན་ཁག་ལ་ཕྱུང་སྐྱོར་ཇི་སྲིད་དང་འབྲེལ་བས་ཐེ་ཁྲིན་ཚུང་བྲུ་བརྒྱུད་༼ ཡོང་མར་སྟན་ཕྲ⋯ ཏི་རིགས་ཕྱལ་བར་བརྟེན་སྤྱི་དོན་སྐོར་ལྷུངས་ཀྱི་གསུམ་པར་བོད་བཞུགས་སྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་བཀའ་འཕྲོད་པབས་ལྷོ་ཡེབས་པར་ཚོགས་འདུ་རྒྱུས་སྤྱོད་ནས་དགག་སེལ་ཐུ་བོ་⋯ འཕྲུལ་གནང་དེབ་གསལ་ཡོད། བསྟན་དོན་གྱི་ཐུ་ཁ་ཞེ་རོ་གློག་མེད་པ་ཇི་ཐུས་གཞུང་བསྟན་དགྲ་ལྷའི་སྤྱི་ཁྱུད་གནས་ཆུང་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་ཚོད་ཀྱིས་ལུང་ཐུ་ཕྱལ་རིགས་མེད་པར་དེ་གླིང་དུ་སྤྱོད་ཐུར། ཐུ་སྒོ་གང་ཅི་དཔའ་མཛངས་⋯ མཚན་ལ་སྨན་པ་སྦྱར་ལུགས་དང་། ད་དུང་ཤུར་བསྐྱེད་ཐུ་དགོས་སོགས་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་དབྱེས་⋯ མཉེས་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་ལུང་བཟང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལེགས་དར། རབ་ར་བཅས་དང་། དེ་རྗེས་༼ས་དབང་གཡུ་ཐོག་དེ་ཉིད་གྲོ་མོར་ཡེབས་མདུན་སྦྱར་ཡང་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་ལུང་དང་འབྲེལ་བའི་⋯ ལེགས་དར། ཕྱིར་འཁོར་འཚོར་ཕྱག་སྐབས་བཀའ་ལུང་བཟང་པོའི་དགུགས་དགྱེས་གཟིགས་བསྟོད་⋯ གཟབ་རྒྱུས་གཞན་ཐོབ་དཀའ་བ་ཇི་སྙམ་བཀའ་འདྲི་བསྐྱངས་འཕེར་སྐབས། གསུམ་པས་ཕྱི་ལག་ནང་⋯ སྲིལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་རིགས་ཞུས་ཡོད་ཚེ་བསྟན་སྲུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་ནས་དབྱེས་བརྟེན་གཟིགས་བསྟོད་དེ་⋯ ཙམ་གནང་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མཚན་བོད་གསོལ་ཡོང་བབས་གང་ཐད་ནས་དགོངས་དྲུང་ཡོང་གནས་དང་། ལྟག་པར་དེ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་དན་ཡོད་ཚེ་ཉེ་དུས་བོད་ཕྱིའི་དོན་རྐྱེན་བརྟེན་པས་པན་ཚུན་མི་སྨ་མང་འཛོམས་སྐབས་ཕྱི་རོལ་པས་ལབ་གཞིའི་རྒྱ་བར་འཕྱེར་མིན་དབྱིངས་ཚོད་དེ་ལྟར་དུ་དང་། ད་དུང་ལྷ་དཔོན་ལྷ་དགོངས་དྲུངས་མིན་ཤར་ནག དཔལ་ལྷ་ཞི་དྲག་གི་ཁབས་རོག་ཏུ་ཐུགས་ཏེ་དེ་ལྟར་དབང་ལ་ཞིང་འཐུས་ཡོད་ཚེ་གསུམ་པ་མི་རབས⋯ རྒྱུད་བཅས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་སྔོག་གསུམ་ཐོག་མཐོང་ཚོད་ཆོད་འགྱུར་དུ་⋯ བཀར་བཅད་དྲག་པོས་ཚར་གཅོད་རྟགས་ཐོན་དགོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རི་ཚིག་བོར་ཚིག་པ་མ་ཟད།

གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་དབུལ་གཞུང་བསྟེན་དཀྲ་ལྷ་ཁག་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་ལར་དེ་དོན་རི་ཆོག་དེས་
པར་ཕུལ་འབུལ། ཡང་དུས་དབང་མི་བདེན་རྫོང་སྒྲིགས་ཀྱི་དན་མཐུན་ཅན་ལུགས་ཞུ་མི་ཡོད་ཚེ་དེ་རང་
དང་བོད་གདུགས་ཐོག་འདི་སྐོར་བསྟན་པ་སྤྱི་དོན་གལ་ཆེར་བརྟེན་ཚ་འཛམ་བཀའ་འདྲི་མཐར་ཕྱིན་མཛད་
སྐབས་མ་ལྡང་ཚེ་སྐད་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་མིག་ལྟོས་འདོམས་ཤིང་། དཀར་ནག་ཇི་ཡིན་ངེས་རྐྱེན་ལྷ་
དགོངས་དྲུང་ས་པ་ཡོད་གནས་སོགས་ནན་ཞུས་ལ་བོད་ཡོངས་མི་རིགས་རྫོང་གླིང་ཕྱོགས་ཕྱུལ་ཐོན་ད་
ལམ་འཛིན་བཞུགས་ཐུས་གྲུབ་ཤིག་གི་ཞུ་ཡོང་ས། དེ་ལྟ་བ་ཤད་སྤྲོ་རྫོང་གླིང་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་ཕྱི་རོལ་
པའི་ལག་ནས་གསེར་དངུལ་བཙོས་ཏེ་སྐུད་དཔྱིན་ཇི་བོད་གཏོང་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་སྐད་གཏམ་འཆལ་
ཀོ་ཐོས་ལྡང་རྒྱལ་ཞུ་ཡོངས་གསལ་ལུགས་བཀའ་ཤོག་ལ་མིང་འཁྲུགས་ཕུང་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁུངས་ལུང་མེད་པར་
ཁྲིམས་ལར་ཞུ་བདེ་ཚིག་མིན་སྦྱབས་སྐར་ཡང་ཡོ་པ་རང་ལ་སུས་པ་ཤད་སོགས་བཀའ་འདྲི་མཐར་ཕྱིན་
ཡོད་པ་ནས། དེ་མཚམས་གྲུས་པས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དེ་རིགས་ཞུས་ཐོངས་
གཏན་ནས་མེད་ངེས་དག་འབུད་༄ ལྷ་དཔོན་བཀའ་བཞིན་ཞུས་ཚིག་པ་སོགས་ཇི་ཞུས་བཀའ་ཞིབ་ལྷན་
རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་མངགས་བཞིན་བཀའ་འདྲི་མཐར་ཕྱིན་ཞིག་བསྐྱངས་སྐབས་པ་མ་ལྡང་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་བཀའ་
ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་ལར་རྩོད་གཏམ་སློན་འཛུགས་གང་དྲན་འདི་རིགས་ཞུས་འབུལ་ལྡང་ཚེ་སྐད་ཕྱིན་གཞུང་
པའི་ཞབས་ཞུར་འཇིགས་འཚེར་མ་དགོས་པའི་ཕྱི་རོལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལར་འདོད་ཞེན་གཏམ་འཆལ་ཅི་
རིགས་ཀྱི་ཏེ་བག་ཡོད་གཞིས་མཚོན་ཕྱི་ནང་གང་ལར་འདི་དང་འདི་བཞིན་གྱི་དཔྱད་སྦྱོར་ཕྱང་དཀྱུག་ཚད་
ཆེ་ཇི་ཡོད་དངོས་དོན་ཁར། ཀུས་པས་གཞུང་པའི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སྒོ་གཏན་མདུན་དགེ་ཚོགས་སུ་
འཁྱུར་བའི་ལྷག་བསམ་ཀུན་ནས་བླངས་ཏེ་ལེ་སྐྱིད་ཇི་ཞུས་མཆོག་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་པས་ཚོད་
གསལ་བ་ལགས་ཞུང་། ལོག་སྨོན་ཡིད་སྨྲ་བདག་པོས་རྒྱུད་བརྣམས་པའི་གཏམ་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་དོག་
ཏུ་སྡོད་དགོས་པར་ཚེ་གཙོ་བོར་༄ གོང་ས་༄ རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་དགོངས་དྲུང་མིན་ཕྱི་ཁྲིམས་ཚང་སུ་
ཕྱག་བཙལ་བའི་འདི་ཕྱིའི་༄ སྐྱབས་གནས་ཀྱི་གཏན་འདུན་ཕྱང་བརླག་གང་མིན་ཡོད་ངེས་མ་ཐད། ཀུན་

ཀྱི་འཕྲུ་དམོད་མི་རབས་བརྒྱ་ཡི་རྐང་འཛིན་བརྒྱུད་བཅས······ས་སྟེང་འདིར་འགྲོ་འདུག་མི་ཤེས་པའི་ཡིད་གཏུང་བཟོད་བྲལ་གྱི་མི་དཀར་ཞྭ་ནག་འདི་སུར་མ་ཕྱུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྨོས་ཚད་མའི་བདེ་སྡུག····ཐམས་ལར་ཆོས་ཀློང་ཟབ་བཞེས་ཀྱིས་དཀར་ནག་མཐའ་གསལ་ཡོད་པའི་བཀའ་འདྲི་ཚོད་གཅོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་གསོལ་བ་ཕུར་གཙུག་ཏུ་མི་འདེབས་ཐབས་མེད་ལགས་ན་དོན་སྨིན་རེ་འབྲས་ཀྱི་བཀའ་གསལ་དང་བསྟུན་རྒྱ་ཆེན་གསོལ་ཆོག་པ་མཆིས། མཆིས། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས། ཞེས་པའི་ཞུ་ཐོ་འབུལ་གནང་མཛད་པོ་དང་།

དེ་སྐབས་བཀའ་བློན་བ་ཤོད་སྨྲར་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇི་དང་ལག་སྦྲེལ་ཡོད་···པའི་དོགས་པ་དང་། དབྱིན་ཕྱོགས་ནས་ཨུ་རུ་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོགས་པ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་·ནས་གནང་སྟེ་སྐྱ་མཆེལ་པོ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་འདུག་ཅིང་།[6] བ་ཤོད་སྨྲའི་ཕྱག་སྦྲེལ་བཀའ་བློན་ཞོལ་ཁང་དང་། བཀའ་བློན་ཆང་ཁྱིམ་གཉིས་ལ་དྲི་བཅེད་སྐབས། བཀའ་ཤག་ནས་བསམ་འཆར་ཞུས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ང་ཚོ་བསམ་ཞིབ་མོལ་བསྡུར་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ་བོད་རང་ལ་འབྲེལ་ཕྱུག་གང་སར་ལེགས་ཚོར་འབྱུང་ཆེད་ཕན་པའི་བསམ་འཆར་ལོན་ལས། བ་ཤོད་སྨྲས་བརྒྱ་ཁ་གཅིག་གཅོད་ཐུབ་པ་ཙ་བ་ནས་ཞུ་རྒྱུ་མེད། དེ་ལ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་ཕྲུབ་རྒྱུ། ང་ཚོ་ཚང་མས་ཐེག་བསམས་རང་···འཁུར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་བ་ཤོད་སྨྲས་དབྱིན་ཇིའི་ལག་ནས་སློག་རྣ་བཟློས་པ་ང་ཚོར་མཐོང་ཐོས་···དོགས་གསུམ་རྩ་བ་ནས་མེད་ཅེས་ཕྱོགས་མཐུན་ཞུས་པ་དང་། བ་ཤོད་སྨྲར་རྒྱུར་པ་ཀག་གི་ཚ་འཛམ་···ལྷ་ཚོགས་ཤིག་གནང་ཡོད་རྒྱལ་དག···སྐྲོས་སུ་འདུག་པ་ལས། ཡིག་རིགས་སོགས་ནི་མ་མཐོང་ཞིང་།

༥ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

༦ ཀ་བ་ཀླུ་ཅེའི། བོད་ནང་ལོ་གསུམ་བཞུགས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས ༥༠༢ - ༢ བར། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་གར་ཆེ་སྲིད་བླུས་ཡག་པོ་ཤེས་མཁན་བ་ཤོད་སྨྲ་ཙམ་རེད། བ་ཤོད་སྨྲ་ནི་ཨུ་རུ་སུའི་ཕྱོགས་རེད། ཅེས་བྲིས་པ་དང་། སྔར་ ཞེས་པ་ལེ་ཚན་ཀྱི་དེབ་ཤོག་གྲངས ༥༨-ནང་དུ་ཨ་རིའི་ལྷ་མང་ཨུ་རུ་སུའི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཐུམ་འཁྱེར་མི་དེ་བ་ཤོད་སྨྲ་རེད། ཅེས་བྲིས་ཤག །

ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བཀའ་གསལ་གང་ཡང་གནང་མ་ཐུབ་པར་ཟླ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལུས་ཤག།

དེའི་བར་ལ་བཀའ་ཚབ་བླམ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་དང་། བཀའ་ཚབ་གསར་སྐྱོང་བ། བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག །ཁྲི་མོན་དང་། གམ་པ་སོགས་ལ་ཕེབས་མི་དབུས་མདའ་ཚ་རོང་པ་བཅས་ལ་བཀའ་ཚབ་གསར་པ་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཅིང་། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡང་ཏ་སེ་བན་དང་འབྲེལ་བ་གནང་བ་རེད།

རྡོར་གླིང་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ཡུལ་ནས་གཞུང་སྒེར་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ནང་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་སྔ་གོན་གྱིས་ཀ་སྤུག་ཡུལ་མེ་སྒྲིགས་དམག་སྒར་དང་། འགོལ་བྲུལ་བཅས་འཁོར་ཏེ་ཐོན་ཆོག་ཡང་ས་ར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡང་འཁོར་སྐུལ་དང་། རྒྱ་ཡོས་ ༡༩༠༣ ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་འབྲས་ཕྱི་ཀ་ལའི་ཀྱི་ ཡང་ཧི་ཀྲི་ནས་ལྷ་སར་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་ཕུལ་བའི་ནང་། ཡང་ཏ་སེ་བན་གྱི་དོན་གཅོད་དེ་བོད་ལ་ཐོན་གྱི་ཡོད་ན། བོད་དང་མཉམ་དུ་ཚོང་སྒོར་བཀའ་མོལ་གནང་མི་དབང་ཆད་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཅིག་རྒྱལ་རྩེར་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་འཁོར་པ། དབྱིན་ཇིས་དུག་པོའི་དབང་ཤུགས་ཀྱིས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ག་ཤིས། བོད་གཞུང་ནས་བཀག་སྲུང་གནང་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པས། གཞིས་རྒྱལ་དིང་གསུམ་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་སྐྱོང་དམག་སྒར་རྣམས་ཀྱི་ཐོག །ཁམས་གོང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དམག་འཇོར་རིམ་བཞིན་འཚེ་མེད་སྒྲིང་ཁར་རིམ་གསོག་གིས་བོ་ལག་དང་། མཆེན་སྲུང་སོགས་སྲུང་དེ་རྒྱབ་འདེད་དང་བཅས་ཕག་རི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བརྫོང་གནང་། ཡུལ་དམག་དེ་ཚོར་དམག་གི་སྦྱོང་བདར་ནི་ཅི་མ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། བོ་ལག་བོད་མདའ་དང་། གྲི་མདུང་། སྤུ་རི། ཁུར་རྡོ་སོགས་ལས་འཕྲུལ་མདའ་རྒྱག་འཕེན་བྱེད་རྒྱུ་ཕར་བཞག །མིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྦྱོང་མེད་པ་ཞེ་གཅིག་རེད།

ཀ་ནལ། ཡང་ཏ་སེ་བན། འབྲས་ཕྱི་ཀ་ལའི་གྱི། ཡང་ཧི་ཀྲི། གེབ་ཀྲུན་ཨོ་ཀོ་ནར། སྦྲིར་ཀྲི་ཏ། འཇང་ནལ། འཇེམ་སེ། མེག་གྲོལ་ནས་ཀྱི་དོན་གཅོད་ཐོར་ཐུ་དང་། ལོག་གི

དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་ལ་འཕྲུལ་མདའ་དང་། མི་ཤན་སྒྲ། (སྒྲག་སྒྲག) །མེ་སྒྲོགས། ལོ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཨེམ་ཏེ། ཐོགས་ཁང་། གསར་ཤོག་མཁན། དོ་འཕྱེར་ཀུ་ལི་བཞི་སྟོང་ཐམས་པ་དང་། ཧྥ་རྡིལ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས། གོར་ཁ་རྒྱལ་ཁང་ནས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དོ་འགེལ་གཡག་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་བཅས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཛེ་ལེབ་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་གྲོ་མོ་རིན་ཆེན་སྒང་དང་། ཕུ་གདོང་ཁུལ་དུ་རིམ་བཞིན་འཐོར་པ་རེད།

དེ་འདྲ་ལ་ཕག་རི་རྫོང་སྡོད་ཡོད་དུང་འཁྲུམ་ཐང་པ། ལྷུན་ཕྲ་ཚང་པ་གཉིས་དང་། གྲོ་མོ་བའི་གོང་འཁྲུལ་བཅས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་གི་འགོ་བྱེད་ལ་བོད་སྐུ་ཉལ་ཏེ་དམག་མི་ཡོད་ན་འགྲིགས་མིན་དང་། ཞི་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་མཁན་སྐུ་ཚབ་འཕྲུལ་ཐེབས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས། དོན་ཕན་གང་ཡང་མེད། དབྱིན་དམག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕག་རི་ཁུལ་དུ་འཐོར་ཞིང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་འཕྲུག་ནས་གྲོང་ས་དགོན་སློབ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་དང་། ཀ་ཕྲུག་འཕྲུག་ཀ་ཅི་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱང་འཐོར་ཏེ། གམ་པར་བཀའ་མོལ་ལེགས་ལམ་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཅོད་དམག་བཅས་རྒྱལ་རྩེ་བར་འགྲོ་རྒྱུར། དེར་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ལྡན་པའི་སྐུ་ཚབ་ཐེབས་ན་ཚོང་དོན་སྐོར་བཀའ་མོལ་འདུ་རྒྱུ་ལས། བོད་པས་ལམ་བར་བཀག་འགོག་མ་བྱས་ཕྱིན་ལམ་འཁེལ་དགོན་གྲོང་ཚང་མར་དམག་མིས་བཙོམ་འཇོག་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་སེར་གྱི་རྒྱ་ཁལ་མི་གསུམ་བཙན་བཞེད་ཀྱི་བསྒྱུལ་འདེད་མི་བྱེད། ཡུལ་ཐང་སྤྱད་དེ་གནས་མལ། གཟན་ཤིང་། རྩྭ་ཆག །ཤ་ཚལ་བྲ་སྙིང་སོགས་འདོད་རྗེ་འདོད་ཚོང་རང་བྱེད་རྒྱའི་ནང་དཔང་ལྟ་ཕུར་གྲོང་ས་དགོན་སློབ་ཅན་ནས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཏཱ་ཤད་ཐོག་༧སྐྱ་ན་བུ་དང་། ཁུལ་ལོ་སོར་དྲིལ་བསྒྲགས་གྲོང་ཆུས་འདུག་པ་མཐར། འབྲས་ལྗོངས་ས་སྐྱོང་པ་དང་། ལྷ་ལྷུམ་ནས་ལྷ་ཞིང་མདའ་དགོན་ལ་ནང་གནས་ཕྱག་བྲིས་གནང་གལ། དབྱིན་ཇིར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ་མ་གཏོགས་དྲག་པོ་གནང་ན་སྒོ་ངས་ཐག་ལ་འཐབ་པ་དང་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་དོན་དགོངས་བཞེད་དང་། དེར་དུས་

དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་ནས་དམག་... སྣོན་དང་། ཤོགས་ཟློས་ཤོགས་བྲ་སྒྲ... སྣོན་ཐུབ་ཏེ་ལམ་འཕེལ་ཚོང་མར་ཡང་ལར་རྒྱ་ཆེ་ཆེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་[1] གསལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་འབྲས་ལྗོངས་ལྷ་ལྷུམ་དང་། ལྷ་ཕྱིང་... མདའ་དཔོན་སྐུ་ཞེ་ནང་མར་བརྟེན་གནས་རྩུལ་གནང་བ་ཞིག་རེད། བལ་ཡུལ་ནས་བོར་ཁྲ་ཤིང་ཇོན་ཏིན་ལ་ཀར། ཅན་ཊར་ཤམ་ཤེར་ (Chandra Sham Sher) ནས་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྤྲེལ་པོ་བརྒྱུད་... [2] ཧོང་ལ་[2] སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་[2] སྣན་ཕྲ་ཕུལ་འཁོར་དུ། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཞི་བའི་ཐོག་...... འགྲི་ཊ་ཐབས་གནང་དགོས་པས་བར་ཆེད་ལས་ཞུ་བར་བོར་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བཏང་ཚོག་ཅེས་ཀྱང་འཁོར་འདུག། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོལ་ཤིག་གསོད་པ་ལ་ཕྲུ་གི་འཕྲུར་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བའི་འཕྲུ་དགོད་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ལན་དགུ་ཆད་འབྱུང་བྱས་འདྲའི་ཐབས་རྩུལ་བསྟན་སྟངས་དེ་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་བྱུས་ཡོད་ན་མེད་ན་ཞིག་རེད།

དབྱིན་དམག་པག་རི་ཁུལ་འཁོར་ཟིན་པར་བརྟེན་བཀག་འགོག་བྱེད་མིའི་བོད་... དམག་རྣམས་དུད་སྣེ་དང་། སྒྲུ་དུའི་གྲོང་གསེབ་དབར་རྒྱ་མིག་ག་ཤོད་ལ་གོ་ཞིས་རི་རྒྱུད་ཞིག་ནས་རྒྱ་... རྒྱུན་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོན་གྱི་ཡོད་པའི་ཐང་དཀྱིལ་དེར་འབྲུལ་སེལ་རྡོ་རྗེ་ཡིག་གི་.... འཛིངས་ཆ་བགྲོས་ནས་དེ་ལ་བློ་བཅོལ་ཏེ་བོད་དམག་རྣམས་རིམ་གསོག་བྱས་པ། དེར་དབུས་མདའ་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གླིང་པ་... དང་། གཙང་མདའ་དཔོན་ལྷ་ཕྱིང་གསུམ། གཙང་མདའ་དཔོན་ལྷུགས་སྒྲུག་པ་བཅས་ཀྱིས་ཐོག་ལ་རྒྱ་... སྐྱོང་དམག་མི་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་། དབུས་གཙང་། སྤོ་དྭགས། ཁམས་གོང་ཁག་གི་ཡུལ་དམག་ལྔ་སྟོང་སོར་བཅས་ཀྱང་འཁོར་ཡོད་པ་དང་། ཞི་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་བར་མཁན་དུང་ཏ་ལྲ་མ་བློ་.... བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། གདན་ས་འི་འབྲུལ་མི། བཀྲས་བླའི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཀྱང་རྒྱ་མིག་ག་ཤོད་ཀོ་ནས་རྒྱང་གྲ་ཊ་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་ས་རྒྱུ་ཏུ་ཞེས་པའི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་དེར་འཁོར་ཡོད་པ་རེད།

༡ འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་རབས།

༢ ཆབ་ཤོག་གཙོ་གས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཚོས་བཤད་པའི་ཉེ་བོད།

སྒྲིང་མ་དཔོན་སློབ་ཅན་རྒྱ་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ་གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། ཤིང་འཁྲུག་ ༡༩༠༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་མདའ་དཔོན་ལྷ་གླིང་ཅན་དུད་སྣེར་ལེབས་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད། བོད་ཚེས་ ༡༩ (March 3rd 1904) ཉིན་ཨོ་གོ་ནར་ཅན་དུད་སྣེར་འབྱོར་ཏེ་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་རྫོ་དོན་སྙིང་པོ་ནི། དབྱིན་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ན། གལ་སྲིད་བོད་གཞུང་ནས་ཚད་དབང་ལྡན་པའི་སྐུ་ཚབ་མ་ལེབས་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་ད་ཆ་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་རྒྱལ་རྩེ་བར་འགྲོ་རྒྱུར། དེར་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ལྡན་པའི་སྐུ་ཚབ་ལེབས་དགོས། དེར་ཆོད་དོན་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར། བོད་གཞུང་ནས་ཨུ་རུ་སུ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་མཐུན་ལམ་གནང་བ་ནང་བཞིན་དབྱིན་ཇིར་ཡང་གནང་དགོས་པའི་སྐོར་སོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད། ཡང་དེས་མེད་ལམ་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་མི་གསོད་ཐལ་ཆ་རྒྱུན་བོད་པ་རང་ནས་མིག་ན་ལག་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས། བཀའ་མོལ་ག་རེ་གནང་དགོས་ཀྱང་གནང་ཡུལ་ལ་ས་མཚམས་རང་ལ་ཡིན་ག་ཤིས། སྔོན་ལ་དབྱིན་དམག་རྣམས་བོད་ས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་ན། བོད་གཞུང་གི་ཚད་དབང་ལྡན་པའི་སྐུ་ཚབ་ལེབས་ཏེ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུར་ཨང་ལར་ཡོད། བོད་གཞུང་ནས་སོག་པོ་དང་། ཨུ་རུ་སུ་སོགས་ལ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ནས་ཡོད་སྟབས། ཡང་དབང་བ་ཞེད་ཀྱིས་དམག་མི་ཡོང་ན། རང་སྐྱེ་རང་སྲུང་མི་བྱེད་དཀའ་མེད་ཡིན་ཚུལ་སྔོན་མའི་བརྗོད་ཚིག་བསྐྱར་ལྟར། ཡང་ལྟབ་བཤད་དེ་ཕན་ཚུན་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཇལ་འཕྲད་བྱས་པ་རེད།

ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༤ (March 30th 1904) ཉིན་དབྱིན་ཇིས་བོད་པའི་དམག་སྐར་ལ་ཡི་གེ་ཞིག་བཏང་བའི་ནང་། སང་ཉིན་དབྱིན་དམག་རྣམས་རྒྱལ་རྩེར་ཐོན་རྒྱ་གཏན་འཁེལ་ཡིན་ག་ཤིས། ལམ་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ངན་འབྲས་ཀྱི་འགན་བོད་པ་རང་ལ་ཡོད། ཅེས་མཐའ་ཚིག་བསྒྲུབ་པ་ཞིག་འབྱོར་པ། དེ་ལ་བོད་ཕྱོགས་ནས་ཡིག་ལན་གཏོང་

རྒྱ་མ་བྱུང་ཡང་། ཚོད་རྩིས་རྒྱལ་རྗེར་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་མི་བཀག་མ་ཐུབ་··· མེད་ཕྱེད་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཁ་ལན་ཞིག་ཡིག་སྙེལ་དེའི་གདོང་བསྒྱུར་ཡོད་སྐད་འདུག། དེ་གའི་དགོང་དྲོ་··· དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་ཁག་གཅིག་སྲུམ་ཚོགས་ནས་ཐོན་པ་དང་། ཁག་གཅིག་ཏུད་སྣེའི་ལུ་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་མིག་གཞོངས་ཀོའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་དང་། ཤུ་རྟའི་ལུ་བཅས་ལ་བསྐོར་ཡོད་པ་རེད།

ཤིང་འབྲུག། ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ (March 31st 1904)ལྷ་རྫི་བོད་དམག་རྣམས་ནས་རྫིས་འཛོགས་པའི་འཛིངས་རགས་རྒྱང་རྒྱང་དེར་གྲོས་བཀལ་ཏེ་བསྐུགས་བསྡད་ཡོད་པ། ཉི་ནུབ་མཆམས་དབྱིན་དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་ལམ་གཞུང་རང་ལ····· བལྟས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དེ་འཕྲལ་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིང་སྲས་དང་། རྣམ་སྲས་གླིང་པ། ཡབ་ཤུག་ཁ་ཤས་བཅས་འཛིངས་རགས་ནས་ཐོན་ཏེ་མིག་རྒྱང་གང་ཙམ་ན་དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་དང་ཐུག་ཉིད། དཔོན་རིགས་རྣམས་ཏ་ལས་བབས་ཏེ་སྔོན་ལ་ཕན་ཚུན་དགྲོག་ཀྱིན་ཐལ་ཁྲིང་མི་··· འཕྱུང་ཆེད་དབྱིན་དམག་གི་མེ་མདའི་ནང་ཡོད་མདེའུ་རྣམས་འདོན་རྒྱུ་དང་། བོད་དམག་གི་སྒྲུང་བདེའི་མེ་གསོད་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་ཚོང་མར་བཞུ་ཁྲབ་བྱས། དེ་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་ཏུང་ཐང་ས་ལ་སྡོད་སྐབས་དབྱིན་དམག་རྣམས་ཁ་འཁོར་ཏེ་ཉེ་འགྲམ་གྱི་རི་རྒྱང་རྩེ་ནས་འཕབ་འབབ་བརྩུགས་པ་··· དང་། བོད་དམག་གི་ཚོགས་མཐའ་གསུམ་དབྱིན་དམག་གྱི་བསྐོར་ཟིན་པ། དེ་གའི་ས་ནས་སྒོ་ཁུར་དུས་གཅིག་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བོད་དམག་ཚེན་ཆེ་བསད་རྨས་བཏང་འདུག།

བོད་དམག་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྷའི་ཞལ་ངོ་རྒྱ་ཤུར་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག་དམག་ས་དེར་··· རོའི་དཀྱིལ་ནས་ཐར་ཏེ་མིག་གི་མཐོང་བའི་གནས་ལུགས་ཚིག་ཐོ་གཞམ་གསལ། སྐྱི་ཁྲབ་མདའ་··· དཔོན་ཚོ་དང་། དབྱིན་ཇི་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས་ང་ཚོ་འཛིངས་རགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཏུ་སྡུད་པ་དེའི་མེ་བསད་དེ་བསྐུགས་ཡོད་པ། སྒོ་ཁུར་ཉེ་འགྲམ་རི་འི་སྐང་དང་། གཡས་གཡོན་ནས་མེ་མདའ་··· དུས་གཅིག་ལ་བརྒྱབ་སྟེ་མདེའུ་དྲག་ཆར་བབས་པ་ལྟར་ཡོང་པ་ང་ཚོས་གྱི་བདེན་ཡག་གི་དུས་ཚོད་

ཀུང་མ་བྱུང་། ངས་ཤི་ཧྲུ་ཧྲུས་ཏེ་བོད་དམག་ཤི་རྨས་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་བསྡད་པ། ཇ་ཕུན་ཕྲུ་རྟུག་ཙམ་གྱི་རིང་མེ་མདའི་སྨྱུ་མ་ཆག་པར་བཤད་སོང་། མེ་མདའི་སྨྱུ་ཆག་མཚམས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་མང་པོ་མེ་མདའི་རྡོ་ལ་གྱི་དགར་ནས་བོད་དམག་ཤི་བ་དང་། མ་ཤི་བ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པར་བསྐྱོད་ནས་དའི་རྒྱབ་ཏུ་མེ་མདའི་རྡོ་གྱི་ཞིག་བརྩུགས་སྐྱུང་པ་དང་ས་དབྱུགས་བསྐུམས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། སྟོད་ཀ་ལ་ལ་སྨ་ཞིག་བཀོལ་སོང་། ཡར་ཚོད་ནང་འི་སྨན་དོན་གྲུབ་ཀང་པ་ལ་མེ་མདའ་ཞེབས་ནས་རྨས་འདུག་པ། རྨས་མ་གཞན་དང་མཉམ་དུ་འཁྲིད་སོང་། ཞེད་སྣང་གིས་ཞིབ་པ་མ་མཐོང་ཡང་། ང་རང་དང་ཟླ་ཀེ་ལར་ཕྱུང་རྒྱབ་པའི་གྲགས་པ་ལགས་དང་། ཤིང་མ་ཁང་ཆུང་གི་ཨ་ཁུ་ལགས་གཉིས་བསད་པའི་རོ་མིག་གིས་མཐོང་བྱུང་། སེམས་ལ་ཞེད་སྣང་དང་། ངང་རྒྱས་སྡུག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་དབུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་རོ་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་བསྡད་པ་ཡིན། དགོང་མོ་ས་རུབ་པ་དང་། ངས་རྒྱ་དའི་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཕྱིན་པ། དེར་སུ་གང་ཡང་མི་འདུག ལམ་སེང་མཚན་ཐོག་དེ་རང་ལ་རྡོ་ཅིན་ཕྱོགས་བྲོས་ཡོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དའི་སྨན་དོན་གྲུབ་ཀུང་། དཔྱིན་ཇིས་དུད་ཕྱེར་འཁྲིད་དེ་སྨན་བཅོས་བྱས། རྨས་མ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་གློག་ཐུས་འདུག ཚོམ་ར་ལ་བརྗོད་གསལ། དུད་ཕྱེར་འཁྲིད་དེ་བོད་དམག་ཚོར་དྲི་བ་བྱེད་ཕྱག་ལ། བོད་གཞུང་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ནས་དྲག་པོའི་རོགས་རམ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དྲི་བ་དང་། དབྱིན་དམག་བརྒྱ་ཤི་སྟོང་ལྡང་ཡིན། སྐུ་ཞབས་ཤ་དྲེལ་ལ་རི་པར་ཕྱོགས་མཐོང་བའི་རྒྱང་ཤེལ་ཡོད། ཇོང་རང་ཚོ་ཕྱོང་གསེབ་ཀྱི་མི་ཤེར་རེད། ལག་ཡོད་པ་མ་རེད། ངང་རང་སོ་སོའི་ནང་ལ་ལོག་རྒྱུགས། རྫོང་ཤུ་དམག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཞིང་པར་བརྒྱབ་པ་དང་། མི་རེར་ཏི་རུག་ལྔ་རེ་དང་། ཟ་མི་ཁ་ཤོག་ཤྭག་རེ་སྤྲད་དེ་བཏང་བྱུང་། རྨས་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཚོར་སྨན་བཅོས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀུང་ཡག་པོ་བསྟེར་ཏེ་ཁུར་བཤད་ཤག ། དེ་མིན་བོད་དམག་འཛུ་བཟུང་བྱས་པ་ཡང་གང་འཚམ་ཞིག་ཁུར་ར་བྱས་འདྲོག་ཅེས་ཤོག་གྲོ་ལྷུག་ཤག (ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།)

ཡང་། བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་། དམག་འཐབ་དེ་རིང་ལ་མདའ་དཔོན་ལྷ་སྡིང་སྲས་དང་། རྣམ་སྲས་གླིང་པ། རྩ་དཔོན་ཚང་ཁྱིམ་པ་དང་། ཁང་གསར་ཤུང་ས། དགའ་ལྡན་འཁྲུལ་མི་དང་། བཀྲལ་ལྡན་སྐུ་ཚབ་བཅས་ཐེ་བའི་མི་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་བསད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རྨས། མི་ལག་གཙོ་ཆེ་ཤོར་[10] སོང་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་གར་ནང་དམག་དོན་ལས་རོགས་ལ། དྲུང་སྐྱེ་ནས་སྤྱིར་སྤྱི་ཁྲ། འཇང་ནེལ་ཧེའི་ ཡར་ ཡེལ་ མེག་གྲོལ་ནལ་གྱིས་སྤྱི་ལྕོ ༣ ཚེས ༣༡ ཉིན་དམག་ཤོག་རྒྱལ་ཁམ་ཏི་ཆུང་གི…གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ལུགས་འཕྲིན་ཐོག་བཏང་བ་ག་ཤས་གསལ་ལ།

ང་ཚོར་སྤྱན་ཤོར་བྱུང་བ། མེ་འཇར། ཕྲ་ལེ་སེ། ཏྲོན་ལབ་ (Wallace Dunlop) ལགས་ནི་རྣམ་སྤྱན། ཀྱེ་ལི་མེལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ཤྲིས་མཁན། ཀན་ཌེ་ལར་ (Candler) རྣམ་ཚབ་ཆེ། གཞན་དམག་ཁྱིམ་བདུན་རྣམ་ཤག །དགྲ་ཕྱོགས་སྤྱན་ཤོར་ནི། མི་ལྔ་བརྒྱ་མ་བྱིན་ཙམ་རྨས་པ་དང་། བསད་ཤག །དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་གསོན་བཟུང་བྱས་ཡོད། བོ་ཆའི་དམག་སྐར་གྱི་ལོ་རྒྱུས། དོ་པོ་ཚོན་ཆེ། གཡག་དྲུག་ཅུ། ཉིའུ་སུམ་ཅུ། ཁྲོལ་བཟོས་སྤུ་མོའི་མེ་སྒྲོགས་རྒྱང་རྒྱང་གཅིག བོད་མདའ་དང་། གྲི་ཚོན་ཆེ་འཕྲུལ་མདའ་ཁ་ཤས་འདུག་པའི་ནང་། ཕྱུ་རུ་སྤུས་བཟོས་པའི་འཁྲུལ་མདའ་གཉིས་བཅས་འདུག་པ་རྣམས་ང་ཚོར་ཐོབ་བྱུང་། བོད་མི་ཤི་བའི…ནང་ལྷ་སའི་མདའ་དཔོན། དགའ་ལྡན་འཁྲུལ་མི། གཞིས་རྩེ་མདའ་དཔོན་བཅས་དང་། ཕག་རིའི་མདའ་དཔོན་རྣམ་ཚབ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་འདུས་ཡོད། [11] ཅེས་གསལ་འདུག །

ཡང་། ཉེ་རྗོང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ཀན། ཀྲ་ཀྲན་ཤྲིས་པའི་དེབ་ནང་དབྱིན་ཇི…དང་། བོད་པ་དམག་དང་པོ་ཐུག་ཡག་དེ་ཉིན་ཀུང་ཡོལ་ཙམ་ལ་ཐུག་པ་རེད། བོད་པས་ཁ་གཏད་བྱེད་ཐུབ་ཡག་ཡོད་པ་མ་རེད། དབྱིན་ཇིའི་དམག་མིར་འགྲིམ་འགྲུལ་དང་། གནམ་ག་ཤིས་ཀྱི་དཀའ…

༡༠ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས། ༡༡ བོད་ཕྱི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ cd. 2054(1904)p.6.

ངལ་རྩམ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མེད། བོད་པའི་དམག་མི་རྐོལ་ཐོན་གསར་གྱི་འཕྲུལ་ལྡན་པོ་ལག··· འཁྱེར་བའི་དབྱིན་ཇིའི་དེ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་དམག་རྒྱག་ཐུབ་པའི་སྦྱོང་བརྡར་དང་། འཆར་གཞི་སོགས་ (དམག་མི) རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་གཞུང་གིས་ཕྱར་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་དམག་ལ་དགོས་པའི་དུས··· ཤར་ཚོ་གྲྭ་པ་མ་ཐེ་བས་མི་སེར་སྤྱི་པོ་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ནས། དྲུག་ཅུ་བར་ཚང་མ་བཀུག་ཕྱི་རང་འབྱུར་གྲས་ཏེ་འགུགས་ལ་འབོད་ཐུས་པ་ཤ་ཕྱག་ལས། ཕོ་ཚོར་དམག་གི་སྦྱོང་བརྡར་དང་། ཉམས་མྱོང་རིགས་ཡོག་མ་རེད། ཕོ་ཚོར་ཞེ་མཚོངས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་ཀྱང་ཡོག་མ་རེད། དེ་བཞིན་སྒྲིག······ ཚུལ་ཀྱང་མེད་པས་ཆན་གཞོན་ཚང་མ་ཐིང་ཐིང་ལོང་ལོང་བྱས་ཏེ་འགྲོ་སྡོད་བྱེད་པ་རེད། ཕོ་ཚོ་དགྲའི་མདུན་ལ་སླེབས་པའི་ཚེ་སྐད་ཀྱི་ཤུགས་གང་ཐོན་ཐོན་གྱི་ཀི་སྒྲ་རྒྱག་ཡག་དེ་ཕོ་ཚོའི་ཡོད་ན་མེད་ན་ཞིག་རེད། ཀི་སྒྲ་རྒྱབ་ཙང་དགྲ་ཕྱོགས་ལམ་སེང་མི་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་འདུག་བསམ་ཏེ་འཇིགས་ཡག་གི་བསྐུལ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཁྲུག་འཛིང་བྱུག་པ་དང་ཕོ་ཚོ་ག་ས་ག་ལ་སྒོག་མགོ་གང་ཐོན་བྱས་ཏེ་བྲོས་ཡིབ་བྱེད་ཀྱི་(ཀྱང) ཡོད་པ་རེད། ཅེས་བྲིས་ཤག །

དེ་ནས་ཉིམ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་ལ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་རྣམས་དུང་སྐྱེ་ནས་ཐོན་ཏེ། འཛམ་ཐེང་། ས་ཁྲ་སྐད། གནས་རྙིང་དགོན་པ་བཅས་ལ་དམག་འཁྲུག་རྒྱག་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཟླ་ ༥··· ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱལ་རྩེར་འབྱོར། དུང་སྐྱེ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་བར་བོད་པའི་དམག་མི་ཁྲིན་ཆེ་བསད··· ཤས་བྱུང་ཡོད། དབྱིན་ཇིས་རྒྱལ་རྩེའི་ཉེ་འགྲམ་ཤོག་སྤྱུབ་པར་དམག་སྒར་གཅིག་དང་། ལྷུང་སྐྱོར་དམག་སྒར་གཅིག་བཅས་ཏེ་བཙུད། དམག་སྒར་དེ་གཉིས་སྤུང་རྒྱ་གཙང་པོའི་ཉེ་འགྲམ་དང་། རྫོང་ནས་མཐ་ལེ་ཕྱེད་ཙམ་གྱི་སར་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ནང་མདའ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་གླིང་པ··· དང་དམག་མི་ཡོད་པ་དབྱིན་ཇིས་མི་རྒྱུགས་ཚོད་མེད་···རྒྱབ་ཤིས་རྫོང་ལ་ནན་གཅིག་དབྱིན་ཇིར་ཤོར··· ཡང་། བཀྲ་ཤིས་གླིང་མདའ་དཔོན་གྱིས་གཞིས་པད་ཁྲལ་ནས་དམག་རིགས་འཁྲིད་དེ་སྔར་ཡང་རྒྱལ་

༡༢ ཧོ་ལའི་སྒྲ་མ་སྒྲ་འཕྲེང་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༨༢-༨༣།

ཇོང་སྦྲང་ལས་པ་མ་ཟད། ལྷུང་ཕྱོར་དབྱིན་ཇིའི་ཐོག་མཚན་འགེབ་ལན་གཉིས་ཙམ་རྒྱལ་པ་རེད།

དེ་དུས་མན་ཇུའི་ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་གྱི་ངོ་ཚབ་ཅིག་འཁོར་ཏེ། ཡང་ཧ་སེ་བན་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱས་ནས། ཨམ་བན་ངོས་རྒྱལ་ཕྱོར་ཡོང་རྒྱུའི་ཐོལ་ཡིན་ཀྱང་། བོད་གཞུང་གྱི་ཏྲ་ཁལ་སོགས་ལ་འཁྲིམ་འཁྲུལ་མ་གཞན་ཙང་ཕེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་མ་སོང་ཞེས་བརྗོད་པ། དེར་ཡང་ཧ་སེ་བན་གྲྭ་ཡམ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་དང་། དེས་མཚོད་དབྱིན་དམག་རྒྱལ་ཕྱོར་ཡོང་སྐབས་ལམ་བར་ཁག་མང་པོར་བོད་པས་བཀག་འགོག་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་ཕྱོར་ཡང་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་ལ་བོད་དམག་ནས་མཚན་འགེབས་བྱས་བྱུང་ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཕྱོར་འཁོར་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཚོད་ལྡན་པའི་སླུ་ཚབ་ཕེབས་མ་བྱུང་ཞེས་ཁག་འདོགས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་མཐར། ད་ཆ་ལྷ་སར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་དངོས་མཇལ་ཏེ་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་འདུག །སྐབས་དེར་གོང་ས་དཔོན་སློབ་ཅན་ དང་འབྲས་ལྗོངས་སེ་སྤྲུལ་སོགས་ནས་ལྷ་སར་བྱ་ཡིག་ཕྱལ་དོན་ལྟར། གོང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་ཚབ་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་གཞིས་རྩེ་ཁུལ་ཡོད་པ་རྒྱལ་ཕྱོར་འཕྲུལ་ཐོན་བྱེད་དགོས་སྐོར་ཕྱག་ཐམ་བཀའ་རྒྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྩལ་འདུག །

དམག་དོན་གྱི་ཁྲབ་བཀའ་ཚབ་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་འཛིན་ལ། གློ་བག་ལ་མཚམས་སུ་ཕྱི་བོད་འཁྲུག་གཞིའི་སྐོར་འཁྲུག་གོང་དཔོན་ནས་བར་འདུམ་ཞུ་ཡིག་ཕུ་ཕྱི་ཕྱལ་བ་དང་། ཉེ་ཆར་སེ་སྤྲུལ་ནས་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ཕྱི་མོར་བསྐྱོད་དེ་དབྱིན་དཔོན་ཛ་ཝལ་ནས། ས་ཕྱིའི་ཆིངས་དོན་སྐོར་ལོ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་འགོར་ཕྱུགས། གསར་པར་འགོ་དམག་ཞི་འཇོག་སྣེ་ཡིན་མ་བྱུང་ཚུལ། རྒྱལ་ཕྱོར་འཁོར་མཚམས་མཚན་འགེབས་གཉིས་ཙམ་བཏང་ཚུལ་ལ་སྐྱིད། ད་ཆ་དབྱིན་གཞུང་བཀའ་འབྲེལ་འགོ་དམག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནམ་མཇལ་བར་འགྲོ་དགོས་གསལ་སྐོར། གོང་དཔོན་ནས་རྒྱ་རྗེན་ཞིབ་བ་ཤོད་མཐར་གནས་སྐབས་ཡང་སྐྱིད་ཚེས་ ༢༣ ནས། འདི་ཟླའི་ཚེས་ ༡༡ བར་ཞག་བཅོ་བརྒྱད

༡༢ བཀའ་ཡིག་ནང་སེ་སྤྲུལ་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ནི་འབྲས་ལྗོངས་ས་སྐྱོང་ཨ་ཡུ་རྣམ་རྒྱལ་ཆེ་སྲས་བཀྲིས་ཤེས་ཅིག་ཀྱིད་རྟེ་ལྔ་མ་སྤྲུལ་སྐུ་བཅས་ཡིན།

ཀོངས་བོད་དཔོན་ཞབས་པད་སོགས་དོ་རྗེ་འབྱོར་ན་དང་། དེ་མིན་དཔྱང་ཆེན་འདེགས་རྒྱ་ཕྲག་ཚོད་ལ། བཀའ་ཆབ་བླ་མ་དང་། མཁན་དྲུང་གྲོ་འཕྲིན་གཉིས་ཀྱི་ཐོག །གདན་ས་འདི་འབྲས་མི་ཞོར་···འཛོམས་འཁྲིད་འཚོས་འཆམས་རྒྱལ་རྗེར་འཕྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བཀའ་འབྲེལ་ཞབས་པད་དང་། གདན་འབྲུལ་འབྱོར་ཡོད་ཚེས་ཀོང་དཔོན་ལ་ཡི་གེ་བསྒྱུར་ཏེ་ཆིངས་དོན་བྱེད་དགོས་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གཡུལ་ག་ལམ་སྐོར་བཀའ་ཤག་ནས་གནས་ཚུལ་ཟུར་བཞིངས་དོན་བཞིན་བྱེད་དགོས། ཤིང་ཕྱུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ལ། ཞེས་པ་ཞིག་ཕྱུལ་[༡༨]བ་དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་བཀའ་ཡིག་ཏིག་དམག་··དོན་སྤྱི་ཁྲབ་བཀའ་ཆབ་གཡུ་ཐོག་ཡར་འགྲོག་དང་། ལྷག་ཤུང་ཁུལ་ཡོད་པར་སྤྲུལ་འདུག་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གཞན་ཁག་ནང་བཀའ་ཆབ་བླ་མ་ཐམས་བསྟན་སྒ་རྗེ་དང་། རྫ་ར་ཁུལ་དུ་དམག་གི་གྲྭ་སྒྲིག་གནང་བ་ལས་རྒྱལ་རྗེར་ཐེབས་རིགས་མ་གསལ་ཁར། དབྱིན་ཇིའི་ཡིག་ཆར་རྒྱལ་རྗེར་མཁན་དྲུང་···ཏུ་བླ་མ་གློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། གདན་འབྲས་ལས་ཞབས་པད་རྡོ་མ་ཐེབས་ཡོད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་བས། མོང་གི་དུས་བཀག་ཐོག་ཞབས་པད་ཐེབས་མ་ཐུབ་པས་དབྱིན་ཇིས་ལྷ་སར་ཐོན་པ་མིན་ནམ་སྙམ།

དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་ཚོ་རྒྱལ་རྗེར་ཐོད་རིང་། གེ་བ་ཀྲན། ཡོ་ཀོ་ནར་གཞིས་ཀ་···རྗེར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་པོ་དང་། བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོར་མཇུན་ལམ་བཟོ་བའི་ཆེད་ཕྱིན་པ་དང་། བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་ཁ་ཤས་གསང་སྟབས་ཡང་ཀྲ་ཤེ་བན་མཇལ་བར་རྒྱལ་རྗེར་སླེབས་ཡོད་···པའི་གནས་ཚུལ་ཙམ་མ་ཟད། བཀྲས་ལྷུན་སེང་ཆེན་བླ་མའི་ཞབས་གྲལ་ཞིག་དབྱིན་ཇིའི་དམག་···སྐར་ཀྱི་ནང་ལ་སྐད་བསྒྱུར་དང་། ཡིག་བསྒྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བོད་ཕྱོགས་ནས་དོགས་པ་བྱས་འདུག[༡༩] །

༡༨ ཆབ་ཤོག་ཕྱོགས་བསྡུས་རྒྱལ་བསྟན་སང་ཚེལ་བཤད་པའི་རྣེ་ཚད་ ལི་ ༢༤-ཁ-༡།

༡༩ ཡང་ཧུ་སེ་པན་ཤོག་གྲངས་ ༢༡༠ ནང་དབྱིན་ཇིའི་དུང་ཡིག་པ་ཆེན་མི་གྲྭ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀོང་ཡགས་ཡར་ལས། མིང་སོ་གསུམ་གསལ་ནས་ཡང་ཆེད་སེང་ཆེན་བླ་མའི་གསོལ་དཔོན་ནོར་ཐུབ་བྱེད་པ་འདི་མིན་ནམ་སྙམ།

དོན་དག་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས། བོད་པའི་དམག་མིའི་སེམས་ཤུགས་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ནི། དབྱིན་ཇིས་འཇུ་བཟུངས་བྱས་པའི་དམག་མི་དང་། རྨས་མ་རྣམས་ལ་སྨན་བཅོས་བྱས་པ་དང་། དེ་ཚོར་གསོལ་རས་ཁང་སྤྲད་དེ་རང་ཁུངས་སུ་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་སློག་གི་འདུག་ཅེས་དང་། ཡང་ཏ་སི་བན་གྱིས་བོད་པའི་དམག་མིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དབུས་གཙང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱུང་བ་དང་། དེས་མ་ཚད་མི་སེར་ནས་ཏོ་སླུབ་བྱས་པའི་འབྲུ་སྣ་དང་། རྩྭ། མེ་ཤིང་སོགས་ལ་རིན་འབབ་ཡག་པོ་སྤྲད་ཁུལ་དངུལ་གྱིས་བསླུས་ཚང་ཡག་པོར་བསམ་མཁན་བྱུང་བ་དང་། བོད་གཞུང་དམག་མིར་བོད་མདའ་འཛམ་དང་། ཕལ་ཆེར་ལ་གྱི། མདུང་སོགས་ལས་ཕ་རོལ་ཁ་གཏད་ཚོག་པའི་ལག་ཆ་མེད་ཁར། དམག་མི་རྨས་མ་དང་། ནད་པ་སོགས་ལ་སྨན་བཅོས་དང་། མཐུན་རྐྱེན་ཡག་པོ་མེད་པའི་སྐྱོན་ཞིག་བྱུང་འདུག །

བོད་གཞུང་ནས་དངུང་དབྱིན་ཇི་བཀག་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་རྒྱུན་བསྐྱོངས་གནང་། དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་ཚབ་བླ་མ་ཐམས་པ་བསྟན་འཛིན་ནས་རྒྱལ་རྩེ་དང་། སྣ་དཀར་རྩེ་བར་མཁའ་རུ་ལ་ཞེས་པར་རྡོ་རྐྱིག་གི་འཛིངས་རགས་གསར་རྒྱག་དང་། འདོན་དམག་དང་། ཡུལ་དམག་མང་པོ་ཁུ་རུབ་གྱིས་བཀག་ཐབས་གནང་བར། རྒྱལ་རྩེ་ནས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་དཔོན་ལུ་ཐན་ ཀ་ནལ་ སྦྲེ་རན་ཌར་ (Lieutenant Colonel Brander) ཞེས་པས་འཕགག་དེ་ཐོར་བའི་ཆེད་དུ་དམག་མི་འཁྲིད་དེ་ལམ་ཆེན་བརྒྱུད་མ་ཕྱིན་པར་ཉེ་རོ་བ་དང་། ར་ལུང་པའི་ལུག་རྫི་ཁ་ཤས་ལ་དངུལ་གྱིས་རྔན་པ་སྤྲད་དེ་ཕོ་ཚོས་ལམ་རྒྱུས་བྱས་ནས་བོད་པའི་དམག་མི་ཡོད་སའི་རི་རྩེ་རྣམས་བླངས་ཏེ། རིམ་བཞིན་མར་བབས་ནས་བོད་དམག་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་བསད་པ་སོགས་ལམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བཏང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་སྣ་དཀར་རྩེར་དམག་རྒྱབ་བཀའ་བླ་བཞུར་པས་གསན་མ་ཐག །ཤོགས་དཔོན་གསར་བྱུང་སྐུས་བཅས་ལྷ་སའི་ཕྱོགས་སུ་མཚན་ཐོས་བྱས་པ་ལམ་ནོར་ཏེ་རོང་རྩ་གསུམ་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་པར་གྲགས།

དབྱིན་ཇིའི་དམག་རྣམས་རྒྱལ་རྩེར་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བསྡད་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ··ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱལ་རྩེ་ནས་ཐོན་[༡༦]ཏེ་རིམ་བཞིན་སྣ་དཀར་རྩེར་འབྱོར། དེར་སྡོད་རིང་བསམ་སྡིང་···དགོན་དང་། ཕྱག་ལུང་གསང་ཆོས་དགོན་སོགས་ལ་བལྟ་བསྐོར་དང་། ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཚོར་··ཀོ་གྲུ་བཏང་སྟེ་ཉ་དང་། ངང་པ་བསད་བརྒྱངས་སོགས་བྱས་པ་རེད།

སྣ་དཀར་རྩེར་བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག་དང་། གདན་འདྲེན་ཁ་ཤས་བཅས་ཡང་ཏ་ཤེ་བན་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་རྩོལ་གཞི་གནང་ཡང་། དབྱིན་ཇིས་དགོས··དབང་ངོས་ལེན་མ་ཞུས་པས་ཕྱིར་ལོག་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ནས་ཕེབས་མཇལ་ཞུ་བར་ཕེབས་པ་རེད་ཅེས་འཕྱ་ལས་ཀྱང་[༡༧]བྱས་འདུག །དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་རྣམས་རིམ་པར་གམ་པ··ལ་བརྒལ་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཕྱུགས་ཟམ་གྲུ་ཁར་འབྱོར་པ་རེད། དེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཤིང་འབྲུག་ ༡༩༠༤ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢ ཉིན་སྐུ་ཚབ་ཞེས་ཕྱག་ཁྲམ་བཀའ་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པ་ཞིག······བསྣམས་ཏེ་སྐུ་བཙན་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་བར་གཞི་རག་དབང་དངོས་གྲུབ་ཕེབས་ཏེ་ཡང་ཏ་ཤེ་བན···ངོས་འཕྲད་བཀའ་ཡིག་ཕུལ་ཞིང་། བཀའ་མང་གསལ་བཀའ་མོལ་རྣམས་གནང་འདུག་ཀྱང་། ད་ཆ་ས··གནས་འདི་བར་འབྱོར་ཟིན་པས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་མཇལ་གྱི་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་ལྷ་སར་དང་ལ·····བཅར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཤག་རྒྱང་ཞུས་འདུག །

ཕྱུགས་ཟམ་གྲུ་ཁ་ནས་ལྷ་ས་བར་མལ་ལེ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་རེ་ས་དང་། རྟ་པས་ཕྱིན་ན་ཉི···མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཐག་ཡོད་པ་རེད། སྐུ་བཙན་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོས་རྩོལ···ཤེད་ཀྱིས

༡༦ [illegible] ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་རྒྱལ་རྩེ་[illegible] ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དམག་[illegible] ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༥-༦ ལ་རྒྱལ་རྩེ་[illegible] ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་[illegible] རེད། ཅེས་བྲིས་འདུག །

༡༧ [illegible] བྲིས་འདུག །

ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཕེབས་ཏེ་དབྱིན་ཇིས་གང་བཀོད་༸སྙན་སེང་དང་། དབྱིན་དམག་གི་གོ་ལག་དང་།
ཡོགས་རྫས་སོགས་ཀྱི་ཁ་ཚུར་འགྲོགས་སུ་འོར་འདྲེན་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྙན་སེང་གནང་།
དེར་བཀའ་ཤག་དང་བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་འདུ་བཀའ་བསྐུར་གནང་སྟེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་
བཞུགས་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་ལེ་འགྲིགས་ཙམ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། ཕོ་ཆོའི་འདོད་པ་ལྟར་བྲིས་
པའི་ཡི་གེར་ཞལ་བཞེས་དང་། མཚན་རྟགས་གནང་དགོས་ཚེ་མ་གནང་མཐུ་མེད་ཀྱིས་ཕྱུ་གླུ་ལུལ་བོད་
ཀྱི་སྲིད་དོན་གནས་སྟངས་གང་ཅིར་གནོད་གཞི་དང་། སྐུ་(ལྷུག)ལྡུ་སོགས་གང་ལ་ནས་རེ་ཞིག་སྤྲོགས་གཡོལ་
ཞིག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་ཚུལ་ཚོགས་འདུས་རྣམས་ནས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་
སྒྱུར་ཐོག་ཚིག་རྫོ་སྤུལ་འདུག །

༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུ་ལོ་ནས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
ཆེན་པོའི་ལྷགས་བསྙེན་བཅད་རྒྱའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་གློ་བུར་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་དགོས་ཀྱི་བར་ཆད་
ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ཤར་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ལ་རེ་ཞིག་ཚབ་
སྲིད་ཀྱི་མཛད་པོ་སྲིད་ཚབ་བསྐོ་གཞག་ཐོག །དགོས་པ་བྱུང་ན་ཕབ་འབྱུལ་ཆོག་པའི་ཕྱག་ཐམ་སོགས
ཕྱིས་སྤྲོད་དང་། ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་མཛད་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བཀའ་མངགས་ཟབ་ནན་དང་། ད་
ལྟ་མཇུག་འཁྲུན་མ་ཚོད་པར་བསྡད་པའི་བཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་གནས་སྐབས་རང་གཞིས་སོ་སོར་
ཕྱིར་ལོག་དགོས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ཏེ་སྐུ་འཁོར་ཉག་བསྡུས་དང་། སྐུ་སྲུང་དམག་མི་
འགའ་ཤས་བཅས་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༥ (July 30th 1904) ཐུ་རྡོའི་ཆུ་ཚོད་གསུམ་
པའི་ཐོག་རྩེ་པོ་བྲང་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ནོ་ལ་བརྒྱུད་ར་སྒྲེང་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་
དགོས་བྱུང་བ་རེད།

བོད་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ (August 3rd 1904) ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག
རྣམས་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་ཤོད་ཞེར་དང་ཉེ་བའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཀླུང་ཐང་སྒང་དང་། འཇང་ ཆོན་རྒྱ

མིག་གི་ཉེ་འགྲམ་ཁག་ཏུ་དམག་སྒར་ཆགས་ཏེ་བསྡད་པ་དང་། དེའི་དགོང་ཧྥོ་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཡུའུ་ཐའི་ཡང་ཏ་སེ་བན་ཐུག་པར་ཕྱིན་འདུག །ཁོང་གིས་རྒྱལ་རྩེར་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། བོད་གཞུང་ནས་ཧྲ་ཁལ་མ་བཏང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཡོང་མ་ཐུབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་མ་རྒྱལ་རྩེར་ངོ་ཚབ་ནས་བཤད་པ་དེ་བསྒྱུར་བརྗོད་དང་། དེ་ནས་ཁོང་གིས་ད་ཆ་དབྱིན་བོད་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་འཕྲལ་དུ་ཐག་ཆོད་ཡོང་ཐབས་བོད་ཕྱོགས་ལ་བརྗོད་དགོས་པོ་རང་ནས་ཞུས་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་འདུག་ཀྱང་། པོ་རང་རྒྱལ་རྩེར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཧྲ་ཁལ་བོད་གཞུང་ནས་ཞུ་ལེན་མ་ཐུབ་པར་ཆོད་དོན་དང་ཆབ་སྲིད་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱེད་ཡག་དེ་ཁྱད་མཚར་པོ་ཞིག་མཐོང་བ་རེད། ཉིན་རྗེས་མར་ལྷ་སྡོད་གོར་ཁའི་སྐུ་ཚབ་ཀེབ་ཀྲན་ཌེ་ཀ་བྷ་ཐུར་དང་། ཀསྨིར་ཁ་ཆེའི་འགོ་པ་གཉིས་ཡང་ཏ་སེ་བན་དང་མཇལ་འཕྲད་བྱུས། ཨམ་བན་དང་། ལོ་ཆེའི་ཤར་ཡང་ཡང་ཏ་སེ་བན་མཐུན་ལམ་མཇལ་འཕྲད་བྱེད་པར་ཕྱིན་པ་རེད། བོད་སྡོངས་ཚོགས་འདུ་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནང་ཡང་སྲུས་ཀྱང་སྙིང་པོའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་མ་ཐུབ། དབྱིན་ཇི་དང་ཐུག་ན་ལམ་སེང་བཤད་བཟུང་འདྲ་རྒྱུས་མི་ཡོང་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་གནང་གི་ཡོད། བལ་པོའི་སྐུ་ཚབ་དང་། འབྲུག་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ནས་སྲིད་སྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག །ཡང་ཏ་སེ་བན་དབར་བཀའ་མོལ་སློབ་དབྱེའི་ཆེད་ཡང་ཡང་ཞུ་བཅར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག །

མཐའ་མ་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ཆིབས་ཞབས་ཕྱུབས་བདེ་བཅས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྒར་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཡང་ཏ་སེ་བན་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་སློབ་དབྱེ་ཐོག་མ་དེ་གནང་། དེ་སྐབས་ཡང་ཏ་སེ་བན་ནས་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཚོར་སུ་གླིང་ཁར་བསྡད་ཚོག་པ་ཞུས་པར། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དེ་ནི་༸རྒྱལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཡིན་གཤིས་འགྲིགས་མིན་ལ། ལྷ་སའི་ནང་སྐོར་པའི་ཁང་པ་ཡག་ཤོས་ཡང་གཞིས་ལྷ་ཀླུ་དགའ་ཚལ་ཡིན་པས་དེར་བསྡད་འཐུས་ཞེས་གསལ་པོ་གནང་། སྲིད་སྐྱོང་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་ཞོད་འཁག་ཏུ་བཀའ་ཤག་ཆེད་འཛོམས་གནང་སྟེ། དམ་དབྱིན་ཇིའི་

དཔོན་རིགས་དང་ཞུགས་འཕྲོད་བྱུང་བ་ཡིན། ཁོང་ཚོ་སྐད་ཆ་ཡར་ལྷན་རྒྱུར་བ་ལྡད་བྱེད་མི་གཞིར་སྡུམས་རང་ལས། མཐོང་མ་ཐག་ནས་བཤད་བརྒྱུད་ ཐེང་མི་ཞིག་མ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཞབས་པད་རྣམས་དགྱེས་དགོངས་པ་བྱས་ཏེ་མ་བཞུགས་པར་ཁོ་ཚོ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་བཀའ་མོལ་གནང་ན་ལེགས་རྒྱལ་གསུངས་པར། བཀའ་བློན་རྣམས་ངོ་ཚ་དང་། ཁ་སྐྱེངས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་གླེང་། དེ་ནས་ཞབས་པད་ཚོས་བོད་ལུགས་ཤ་མར། ཕྱ་སྙོད། ཤིང་འབྲས། ཇམ་ཆག་སོགས་ཀྱི་ཞུར་ཆས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ་ཡང་ཧ་སེ་བན་དང་མཉམ་འཕྲོད་གནང་བར་ཕེབས། ཡང་ཧ་སེ་བན་ཡང་བོད་འགག་དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་མཉམ་འཕྲོད་ཞུ་བར་བཅར།

པན་ཆེན་རིན་མཉམ་བཀའ་མོལ་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཉིན་མ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་འཕར་ ཚོན་ཆ་མིག་གི་ཏེ་འགྲམ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་བང་གློ་ཕྱར་དུ་གྲུ་རིགས་གཉིས་ཞིག་འཚོང་.... འཇོལ་གྱིས་དྲག་དཔོན་གཉིས་ལ་གྲི་བསྣུན་ནས་ཆབས་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་རེད། གཅིག་ནི་ཀེབ་ཀྲན། ཀྲིའི་སྦྱིའི་ ཀེ་ལི་(Captains T. Kelly)ཟེར་བ་དང་། གཞན་པ་དེ་ནི་སྨན་ཁང་གི་འགོ་བྱེད་གྲྭས། ཀུག་ཡུང་(Cook-Young)ཟེར་བ་དེ་རེད། གྲུ་པ་དེ་གཉིས་དབྱིན་དམག་གིས་ལག་རྫུབ་རྒྱབ་སྟེ་འཛུལ་ནས་དྲི་བ་བྱེད་སྐབས་གྲུ་ས་དང་། ཐོབ་ཁུངས་སོགས་གང་ཡང་མ་བཤད་པ་དང་། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་འདིའི་སྐོར་གང་ཡང་མཁྱེན་གྱི་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་མ་གནང་བ་རེད། བོད་མི་རྣམས་ལ་འཇིགས་སྐུལ་ བསྐུལ་ཆེད་གྲུ་པ་དེ་གཉིས་ཐེ་རགས་འགྲམ་དུ་མེ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་བསད། དེ་ནས་བཟུང་དེ་འདྲ་བ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་ཞབས་དང་། གདན་ས་སོ་སོ་ནས་འབྲུལ་མི་རེ་དབྱིན་ཇིའི་དམག་སྐར་ནང་མི་གཏེར་ཤར་ཚགས་བྱུང་བ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་ཕྱོགས་ནས། ཆེད་ལ་འགྲིགས་དོན་ཚན་དགོས་རིགས་བཀའ་ཤག་ལ་ཞུས་པའི་ནང་། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་སྐད་ཀྱི་ཚོང་དོན་དང་། ཚོང་ར་འཛུགས་རྒྱུའི་སྐོར། བོད་འབྲས་ལ་མཚམས་ཀྱི་རྫོང་རྐྱག །དཔལ་དམག་དོན་འདིར་བརྟེན་འགྲོ་སོང་དགུན་གཞས་པ...

སློག་ཆ། དམག་ཐོག་འཛུ་བཟུངས་བྱས་པའི་ཡན་ཆུན་བཙོན་པ་པཱཊ་པོ་རྒྱག་རྒྱ་སོགས་དབྱིན་ཇིའི་འདོད་པ་ལྟར་ལ་ཆ་འཛིན་བྱེད་སྒོའི་དོན་ཚན་བཅ་ཤད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བློན་དང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བཀའ་ཤོས་ཀྱིས་འདོད་བློ་ཞེངས་པ་མེད་ཀྱང་། ཡས་བབས་མས་བརྟེགས་ཀྱི་འགྲིགས་འཇགས་བྱེད་པ་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བཞུགས་མེད། རྒྱལ་ཁབ་ལ་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། ཞི་བའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་མེད། ཕ་ཡུལ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་གཉིས་སུ་བལ་བོད་ལ་མཚམས་སྐོར་འཁྲུན་ཆོད་གཙང་མ་མ་བྱུང་སྟབས་རྩོག་ཁྲ་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་ཀཤག་རོང་དང་། མི་ཐང་། འབབ། ཆ་ཕྲེང་སོགས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་རྫོང་སྡེ་ཁག་ལ་དྲག་ཏུ་བཙན་གཙེར་གཏོང་ཡུས་སྤྱད་པས། ཡི་ཊིང་ལ་མན་ཇུ་༢བོང་མང་གནས་ལུགས་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་རྡོ་དབྱུགས་ལྟར་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཕན་ཚུམ་མེད་པ་བཅས་དཀའ་དགྲ་གཉིས་བྱུང་ན་དགྲ་གཅིག་གཉེན་དུ་བསྟེན་དགོས་པ་ལྟར་དུག་ཆེན་སྨན་དུ་འགྱུར་ཡང་···སྲིད་པའི་དཔེ་བཞིན་དབྱིན་ཇིས་ཇི་བརྗོད་དོན་ཚན་རྣམས་ལ་ཁས་ལེན་གནང་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་རེད།

ཤིང་འབྲུག་ཟླ་༧ཚེས་༢༧ (Sept. 7th 1904)ཉིན་རྩེ་པོ་བྲང་ཆེན་པོའི་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ནང་། ཆིངས་ཡིག་གནང་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཏུ། བོད་ཕྱོགས་ནས་༢སྐྱབས་མགོན་༢རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། བཀའ་བློན་བཞི། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་སྐུ་ཚབ་ལྟ་ཡུར་དྲུང་ཞུགས་རྣམས་དང་། གདན་སའི་འབྲས་མི་བཅས་ཡོད་པ···དང་། དབྱིན་ཕྱོགས་ནས། ཡང་ཧུ་སེ་བན་དང་། ཀ་ཡོ་ཕྱི་ཀྱི་ཐེ་བས་མི་བདུན། བཅས་ནས་གྲོས་ཆོད་པ་ཐམ་ཕྱག་ཕབ་ཅིང་། ལག་རྟགས་སུ་སྤྲོད་པ་རེད། གྲོས་ཆིངས་འདི་འཇོག་སྐབས་མིག་གི་བར་དཔང་ལྟ་ཐུར་ལྷ་སྟོད་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་ཡུའུ་ཐའི་དང་། བལ་པོའི་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཀེབ་ཏན་ཇི་ཊ་ན་ཐུར། འབྲུག་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གྲོང་ས་དཔོན་སློབ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་མཚར་པོ་ཞིག་ལ། ཞི་བའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱག་སྐབས། པོ་བྲང་གི་ཚོམས་ཆེན་ནང་རྩིག་པའི···འགྲམ་ལ་འཇིགས་བསྐུལ་ལ་མདོག་ལྟ་ཐུར་བོ་མཆོན་ལྡན་པའི་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་པ

ཡངས་བསྡད་པས་མཚོད། དེ་ཉིན་ཐ་དྲོ་ནས་རྟེ་ཡོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མིས་བསྐོར་ཞིང་། མེ་ཕྱོགས་སོགས་འཕྱེར་ཏེ་ཡང་སར་བཅས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད།

ཆུ་སྟག ༡༩༠༢ ལོར་དབྱིན་གཞུང་དང་། མན་ཇུ་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་དོན་དེར་བོད་པའི་སྐུ་ཚབ་མེད་ཙང་དེའི་དོན་ཚན་རྣམས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་དེས་རྐྱེན་བྱས་ཡངས་ཏེ་སྲབ་མ་དབྱིན་ཇིས་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་ལྷ་སར་ཐད་ཀའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་གཏོང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༤ དབྱིན་བོད་ལྷ་སར་མཇུན་ལམ་དང་། གོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཐད་ཀར་ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པ་དེས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་ཆ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད། གྲོས་ཆོད་འདིའི་ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དབང་ཆའི་ཟུར་ཙམ་མེད་པ་མ་ཟད། མན་ཇུའི་ཨམ་བན་དང་། འབྲུག་གཞུང་སྐུ་ཚབ། བལ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བཅས་ནས་དབྱིན་བོད་ཆིངས་ཡིག་རྒྱག་སར་མིག་མཐོང་བར་དཔང་བྱས་པ་རྩམ་ལས་འབྲེལ་ཡོད་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་མིང་འཕྱེར་ཏེ་ཆིངས་ཡིག་ནང་མིང་དང་། ལག་རྟགས་རྒྱབ་པ་སོགས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ད་ལམ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་འདིའི་དོན་ཚན་དང་པོར། ཐོན་ལུགས་སྐྱ་གོ་ནང་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་ནས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་དོན་ཚན་དང་པོ་དེ་ལྷ་སྟེ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དེས་བོད་འབྲས་ལ་མཚམས་སྐོར་དང་། འབྲས་ལྗོངས་དབྱིན་ཇིའི་སྲུང་སྐྱོབ་འོག་ཏུ་གནས་རྒྱུར་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་གནང་བ་དང་། ཡང་དེའི་དོན་ཚན་དགུ་པ་གལ་ཆེ་ཤོས་རེད། དེའི་ནང་ལ། དབྱིན་ཇི་གཞུང་གི་བཀའ་དང་མ་མཐུན་པར་བོད་གཞུང་ནས་ལམ་གསལ་ལ་རྣམས་མི་བྱེད། བོད་ཀྱི་ས་ཆ་ཕྱིན་བུ་ཙམ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་སྤྲོར་ཞིན་ཆོང་བསྒྱུར། ཞོགས་གཏོང་། གཏེ་བཞག་དང་། གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་སོགས་བྱེད་དུ་མི་འཇུག །བོད་ཕྱོགས་ལས་དོན་གང་སར་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་བར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྐུ་ཚབ་ཁས་ལེན་གྱིས་བོད་དུ་བཞག་རྒྱུ་མེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་། དེ་གའི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་རིལ་འཚོང་

ཞོའི་ལས། འགྲོ་ལམ། ཕྱུགས་སྐྱོང་། ས་གཏེར་བརྟོན་བྱེད་སོགས་དང་། དཔང་ཆའི་རིགས་གང་ཡང་སྤྱད་མི་ཆོག་པས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཆོ་དེ་ནང་བཞིན་དབྱིན་གཞུང་ལ་སྤྲོད་དགོས། བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲལ་འབབ་འབུ་དངུལ་གང་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་། དེ་གའི་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་གཏེ་བཞག་དང་། ཕྱེར་ཕྱིན་མི་ཆོག[༡༥] །

དོན་ཚན་འདིའི་ནང་ལ་རྒྱ་ནག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཆ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པ་དེའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ནི། ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ ཤིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་བཞི་པ་དང་། ལྔ་པ་ནས་གསལ་པོ་ཞེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག །དོན་སྟེང་ལྷ་སར་བཞག་པའི་དབྱིན་བོད་ཆིངས་ཡིག་ནང་། བོད་རྒྱ་མིའི་འོངས་གཏོགས་ལས། མིང་ཙམ་གྱི་འོངས་གཏོགས་སོགས་ཙ་བ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་མི་འདུག །

དཔལ་མཆོག་ས་འདུའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་། སྤྱོད་མངའ་རིས་སྐོར་ཐོག་དང་། རྒྱལ་རྩེ། གྲོ་མོ། སྣ་གདོང་བཅས་ལ་ཚོང་ར་རེ་བཙུགས་ཆོག་པ་བཀྲིས་པ་དང་། ཚོང་རྭ་དེ་ཚོང་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བཞུ་བསྐོར་ལ་ནམ་འདོད་ཕྱིན་ཆོག་པ་དང་། གལ་ཆེའི་སྐབས་ལྷ་སར་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་སྐུ་ཚབ་འཚང་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱང་ཐུབ་ཡོད། དམག་ཐོག་དེའི་སྐབས་བརྩོན་པ་བརྗེ་རེས་དང་། བོད་པའི་མི་རིགས་གཉིས་ནས་དབྱིན་ཇིའི་གཡོག་རྒྱུགས་པ་དེ་གཉིས་བོད་མིས་འཛུལ་ཏེ་བཙོན་འཛུགས་སྐབས་འདས་གྲོང་སོང་བའི་དགེ་སྟོང་དབྱིན་སྐོར་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་བོད་གཞུང་ནས་གནང་དགོས་བྱུང་ཡང་། བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་བསད་པར་དགེ་སྟོང་སོགས་སྤྲོད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ཡོང་ཏེ། ཀར་ཟིན་གྱིས་མཚན་ཞབས་ངག་དབང་བློ་བཟང་ (རྡོ་རྗེ་ཡིབ་) ལ་བརྟེན་ནས་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་པོ་ཛར་དང་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་རྒྱུར་ལ་ཆ་འཛོག་དང་། ཉི་ཧོང་ཀ་བ་གུ་ཙིས་ལྷ་སར་ཨུ་རུ་སུའི་གོ་ལག་ཚོན་ཆ་འཁོར་རྒྱུ་ཁུངས་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་རྒྱུར་ལ་ཆ་འཛོག་གིས་བོད་ནང་དམག་པོའི་དོན་གཅོད་བཏང་བ་རེད། ཨུ་རུ་སུའི་ཕྱི་རྒྱལ་

༡༥ ཆིངས་ཡིག་ཆ་ཚང་དེབ་འདིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦ ༢༨—༣༢

བློན་ཆེན་ཀ་འུན་ཀྲི་ ལམ་སེ་ཀྲོབ་(Count Lamsdorff)གྱིས་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་སར། ཅར་ལི་སི་ སེ་ཀོ་ཊ་(Sir Charles Scott)ལ་ཨུ་རུ་སུས་བོད་ནང་ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་ངོ་སྣང་ལས། སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་གསལ་པོ་གསུངས་པ་དང་། བོད་ལ་ཨུ་རུ་སུའི་གོ་ལག་འཁྱེར་ཡོད་ཚོད་ལམ་གྱི་དམག་འཁྲུག་འདིར་བེད་སྤྱོད་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པས་དབྱིན་ཇིའི་ཏར་ཡིག་ནང་ཨུ་རུ་སུའི་མི་མདའ་གཉིས་ལས། དེ་ཕྱིར་བོད་མདའ་དང་གྲི་མདུང་། སྟུ་རི་སོགས་ལས་མེད་པ་ཏར་ཡིག་དེ་རང་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆིངས་ཡིག་འདིས་བོད་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་གང་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མ་བཏུབ་ པ་དེས་བོད་འཛམ་གླིང་ཡར་ཐོན་གྱི་ལུང་པ་རྣམས་ལས་ཁ་བྲལ་གྱིས་གཅིག་པུར་སྡོད་བཙུག་པའི་སྲིད་ཇུས་ངན་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། ཨིང་ལན་གཞུང་རང་གི་ནང་ནས་ཀྱང་། ལོར་ཌི་ ཀའར་ཟེན་གྱིས་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་བཏང་བ་དེར་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཤག། ཚོང་གི་དོན་གཅོད་པ་ཡིན་ན་དཔུང་དམག་འཁྲིད་དེ་འགྲོ་བའི་དོན་དག་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གྲོས་ཚོད་འདིའི་ནང་བོད་གཞུང་གིས་ཆིངས་དངུལ་གསེར་ཏམ་འབུམ་བཅོ་ལྔ་འམ། རྒྱ་གར་སྒོར་མོ་འབུམ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་སློག་རྒྱ་བཟློས་པ་དེ་བཞིན་དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་གར་དུང་ཆེས་འདི་ནི་ དབྱིན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་རྒྱ་གར་སྒོར་མོ་འབུམ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ཆག་ཡང་གནང་སྟེ་འབུམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་སྤྲུབ་མ་བཙུག་[59] ང་རེད།

ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༨ གྲོས་ཚོད་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པ་ཞིག་གི་ལྷུལ་གཏོང་རྫ་བ་ནས་མེད་པ་བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་གཞུང་ཐད་ ཀར་བཟློས་པ་འདིས་དེའི་སྐབས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ལོར་ཌི་ཀའར་ཟེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༢ ཟླ་༡ ཚེས་ ༨ ཉིན་དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་གར་གྱི་དུང་ཆེར་བཏང་བའི་ཡི་གེའི་ནང་། རྒྱ་མིས་བོད་ལ་སུ་ཛེ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་དབང་ཆ་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ལོ་རང་ཚོས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་རྫ་ཁྲིམས་བཟློས་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་

༥༩ ཡང་ཏུ་སེ་བན་ཤོག་གྲངས་ ༢༢༥-༢༧། སྨིན་ཤོག་གྲངས་ ༡༢-༡༩།

པ་ལས། ཚོགས་འདུས་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཚོ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཚད་ཁྲུངས་མེད་མཐོང་བཞིན་དུ་རྩོད་འཛུགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།[20] ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་སྡོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་གྱིས། ད་ལམ་རྩིངས་ཡིག་རྒྱ་མིའི་ལས་ཁྲུངས་ནང་ཐམ་ག་དང་། ལག་རྟགས་རྒྱག་ཡག་གི་འདོད་པ་ཆུང་ཡང་། རྩིངས་ཡིག་འདི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པ་བཟོ་བའི་དོན་ལ་སྲིད་སྐྱོང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡང་དུ་སེ་བཞུགས་ནས་ཏ་ལའི་བླ་མའི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་གྱི་ནང་ལ་དམ་ཕྱག་དང་། ལག་རྟགས་ཕབ་རྒྱག་བྱས་པ་རེད། དེའི་དུས་ཡང་དུ་སེ་བན་གྱིས། མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཡུ་ཐལ་ལ་ལས་དོན་གང་ཡང་མེད་པར་ལྟ་མའི་ནང་ལ་ཉེ་ས་གདུས་སེ་སྐྱེལ་བ་གནང་གི་ཡོད་དམ་ཞེས་སྐད་ཆ་དྲིས་འདུག །

སེར་ཁང་ནང་པའི་ཕྱག་དྲུང་གི་རྩོམས་ཡིག་ནང་། སྐུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྲང་ཚོམས་ཆེན་གྱི་ནང་ལ། ཁྲི་པ་མེད་ན་བཀའ་ཚོགས་ཞུ་ཅ་སྙ་ལ་སྐྱོབས་དང་།[21] ཞེས་ཞབས་པད་ཚོགས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ལ་མཐུན་ལམ་དང་། བཀའ་མོལ་གནང་ཡག་ལ་འཐེན་པོ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཡོང་ཚོའི་གོང་གི་ཞབས་པད་བ་ཤད་ཞིབ་ཆད་གསུམ་སོགས་ནས་སེམས་ཤུགས་རྩལ་བཏོན་གྱི་གཞུང་དོན་ལ་ཁ་བསངས་དྲག་པས་དཀའ་ངལ་ནང་ལྷུང་པ་མཐོང་ཚད་རྣོ་ལོག་བྱས་ཏེ་གཞུང་དོན་ལ་རྩལ་ཤུགས་བཏོན་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་གི་མེད་དམ། གང་ལྟར་དེའི་སྐབས་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་ཕལ་ཆེ་བ་གནས་ཆུང་ཚོས་སྐྱོང་ལ་ལུང་ཏུ་ཕུལ་ཏེ་ལག་པ་ཕྱིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་བསྟན་གྱི་འདུག །

དབྱིན་ཇིའི་དཔོན་དམག་ཚོས་ཐོག་མའི་ཁས་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་བཞིན། དམག་ཐོག་རང་ལ་བབས་ད་བཅོམ་བྱས་པ་ལས། དེ་མིན་དགོན་པ་ལྷ་ཁང་དང་། སྡེ་སྲིད་ཁག་ལ་སྟོར་བཅོམ་མ་བྱས་པ་དང་། རྟ་ཁལ། རྫ་ཆག །ཕ་ཚལ་སོགས་ལ་རིན་འབབ་ཡག་པོ་སྤྲད་ཚང་

༢༠ Papers relating to Tibet, Cd. 1920 (1904). p.154.

༢༡ རྩོམ་ཡིག་ཕྱོགས་བསྡུས།

ལྷ་ས་བས་གཞིས་འདི་འདྲ་ཞིག་བཏང་བ་རེད།

དང་པོ་བརྟན་དགྲ་ཟེར་གྱིས། གཉིས་པ་ཕྱི་གླིང་ཟེར་གྱིས། རྒྱ་གར་སྲོར་མོ··· སྒྲོད་དུས། སྐུ་ཞབས་ས་དེབ་ཟེར་གྱིས། ཞེས་བཏང་བ་དང་། ནམ་དུས་དགུན་ཁ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད··· སྐབས། ཡང་ཏ་སེ་པན་གྱི་དགག་པོའི་དོན་གནོད་པ་ཆེ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཡག་ལ་འགོ་རྩུགས་པ་རེད། ཕོང་ཚེ་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་༨ ཚེས་༣ (September 23rd 1904) ཉིན་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱལ་རྩེར··· འབྱོར་པ་དང་། ཀེབ་ཀྲུན་ཡོ་ཀོ་ཧར་དབྱིན་གཞུང་རྒྱལ་རྩེར་ཚོང་དོན་ལྷུ་ཚབ་ཏུ་བཞག །ཡོ་ཀོ་ཧར་དང་། བར་མོན་ མེག་ནེག་(Vermon Magniac) གཉིས་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཕྱིན་ཏེ། ཕྱར་དཔལ་ལྡན་བཅུ··· གསུམ་པའི་ཤིང་དུ་ ༡༧༧༨ ལོར་འཇོར་ཏེ། ཐོ་སྒྲོལ་ནས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ··· ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཙོས་པའི་མཇུག་སྐྱོང་ཞུས་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོད་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བཅས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཕེབས་ཏེ་དབྱིན་ཇི༧ གོང་མའི་རྒྱལ་སྲས་ཕྲིན་ལས་(Prince of Wales) དང་། ལོར་ཌི་ མིན་ཀྲུ་(Lord Minto) གཉིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཞིང་། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱག་རྟགས་འབུལ་རེས་གནང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་དེས་ཀྲུང་བོད་གཞུང་དང་། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་བར་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་དམ་སེལ་ཞིག་ཐུང་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་སྲོལ་ཡོད།

ཤིང་འབྲུག་ ༡༩༠༤ ལྷ་སར་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་བཞག··པའི་ཆིངས··· ཡིག་འདི་བཞིན་དབྱིན་ཇིའི༧ གོང་མ་དང་། རྒྱ་ནག་མན་ཇུའི༧ གོང་མ་གཉིས་སེ་ཏུ་ ༡༩༠༦ ལོར་ཆ··· འཛོམ་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་། ལས་དོན་འདི་ཡང་བོད་གཞུང་ལ··· གོ་བརྡ་མ་ཞུས་པ་རེད། གྲོས་ཆོད་འདིའི་མིང་ལ་པད་ཅིང་ལ་རྒྱབ་པའི་མཐུད་ཁའི་གྲོས་ཆོད་ཟེར[22]··· ཡང་། ས་ཕྱི་ ༡༩༠༨ ལོ་གོང་གི་གྲོས་ཆོད་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཚོང་གི་གྲོས་ཆོད་ཟེར[23]་བ་ཞིག···

༢༢ གྲོས་ཆོད་ཆ་ཚང་ཐེལ་གྱི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༨༣-༨༩ བར་དང་རིཆརྡ་སན་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༦-༥༨།

༢༣ གྲོས་ཆོད་ཆ་ཚང་ཐེལ་གྱི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༩༡-༩༧ བར་དང་། རིཆརྡ་སན་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༥༩-༦༥།

ཀ་ལ་ཀ་ཏར་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་བཅས་ནས་བཞག ་་ པ་རེད། རྗེས་སུ་ལས་དོན་གཞན་འགའི་དོན་ལ་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་སྲོག་ཐོག་གི་ཉེས་པ་གཏོང་དུས་བོད་པ་ཚོས་ཉེར་ཡག་ལ་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། བོད་གཞུང་ལ་དགོངས་སྐོར་མ་ཞུས་པར་གྲོས་ཚོད་ལ་ལག་རྟགས་རྒྱབ་པ་རེད་ཅེས་བསྙོན་འཛུགས་ཀྱང་བྱས་པ་རེད། ཡང་དབྱིན་ཇི་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་བར་མི་ལྕོགས་ ༡༩༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༨ པའི་ནང་སྐབས་ཀྱི་ གྲོས་ཀྱང་སྒྲིག་ལ་པར་ཤ་ཡ་དང་། ཨབ་སྒྲ་ཞེས་ཟེར། བོད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བོད་གཞུང་གིས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིག་ཆ་དེ་ཚོ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་པ་ཚོས་དབྱིན་ཇིས་གདོང་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་གསལ་པོ་མེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ངན་པ་ཞིག་བྱས་འདུག་ཅེས་རྟག་ཏུ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ཞེ་ན། དབྱིན་བོད་ཐད་ཀའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བོད་རང་བཙན་རང་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ཆིངས་བྱེད་དུས་བོད་སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་འོག་ལ་བསྟན་ཏེ་ཨུ་དབྱིན་གཉིས་ཀས་སྲིད་དོན་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ་གསལ་ཡང་། ཚོང་དོན་སྐོར་ལ་བོད་དབྱིན་ཐད་ཀར་བྱས་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཨུ་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་བྱས་ཆོག་པ་བཅས་བ་བར་འགྲེན་འགྲེན་བྱས་ཆོག་པའི་ཁྱད་མཚར་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར། དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་ཉེའི་... མཚམས་ ༢༩ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཁོར་ཕྲག་བསྡུས་དང་སྐུ་སྲུང་ཞབས་ཕྱི་བཅས་སྟོད་ལ་དང་། ཆག་ལ་བརྒྱུད་ཕྲག་ཕུང་དང་། གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཐེབས། དེར་བཞུགས་གདན་འཛོམས་རིང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ ༢༩ སྙན་ཞུ་རིམ་ཕུལ་དང་། ༢༩ གོང་ས་མཆོག་ནས། སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་ ༢༩ གོང་ས་མཆོག་རེ་ཞིག་སོག་ཡུལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུར། དེའི་བར་ཆོས་... སྲིད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཚང་མ་འཐུས་ཚང་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་བཀའ་ཡིག་སྩལ་ཏེ། ནག་ཆུ་ཞབས་བརྟན་

༢༨ གྲོས་ཚོད་ཆ་ཚང་ལྟེམ་ཆེ་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༩-༥༡ རི་ཆར་སན་ཤོག་གྲངས་ ༢༤༦-༥༠།

དགོན་སྐྱབ་ཁང་སྣ་བྲང་དུ་ཉིན་ཤས་སྐུ་བཞུགས་ཀྱིས་ཚེ་བས་ཁལ། ཕྱགས་མཛོ་སོགས་ཀོ་བསྐྲིགས་སྐྱབ་བསྟུན་བྱང་བརྒྱུད་མིའི་འགྲོ་བ་སྤྱ་ཅི། ཉིན་ལམ་མང་པོར་རྫི་དང་། ཆུ་མེད་པའི་བྱང་ཐང་ན། སྐྱིག་སྐྱ་ཆུ་བོར་འཁྱུལ་ཞིང་། ཤིན་ཏུ་བསིལ་བའི་རླུང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུང་ལ་མང་པོ་ཕྱོད་དུ་སོང་དེ་རིམ་པས་ཐའི་ཧི་ནོར་དང་། སྤ་ཀ་ཙལ་དམ། ལེ་ཀ་ཙལ། གཡུང་དྲུང་པའི་སེ་དགོན་སོགས་དགོན་ཁག་དང་། དགོན་ཕྱི་ཁག་ནས་རིམ་བཞིན་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༨ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཞྭ་རལ་ལན་ནོ་ཡོན་གྱི་ཚེ་འཕེལ་གླིང་དགོན་པར་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཁལ་ཁ་(ཧལ་ཧ) ནས་ཕེབས་བསུ་དང་པོ་དང་། ཧྥུ་ཞྭ་རལ་དུ་ཡོད་པའི་མན་ཧུའི་ཨམ་བན་ནས་སྐུ་སྲུང་རྟ་དམག་བརྒྱ་ཡང་ཕེབས་བསུར་འབྱོར། ཞྭ་དུར་གུང་གི་ས་གནས་སུ་ཕེབས་སྐབས། ཁལ་ཁ་(ཧལ་ཧ) ནས་ཕེབས་བསུ་གཉིས་པར་མགྲོན་གཉེར་གཉིས་དང་། ཕེབས་ཐུམས་གདན་ཞུ་བ་དང་བཅས་པ། དབུ་གདུགས་པ། འབོག་ལྷུག་པ་སོགས་ཀྱང་འབྱོར། ཕེབས་བསུ་གསུམ་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཇེ་བཙུན་དམ་པའི་གཅེན་པོ་མཁན་ཆེ་དང་། སེ་སེ་གཉིས་གདོང་ན་བཟའ་ཉེར་ཆས། ཕྱག་མཛོ་ཟུར་ཆས། དབུ་སྒྲུར་སོགས་དང་། དཔོན་ཁག་གཙོ་གནད་མང་པོ་རིམ་བཞིན་འབྱོར།

ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཧྥུ་ཞྭ་རོལ་[༢༥]དུ་ཕེ་ཐམ་ཉིན། ཞྭ་རལ་དགོན་ག་ཤམ་ནས་ཕེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱ་དམག་རུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཤ་ར་ཨ་སར་ཕེབས་བསུའི་དབུ་སྒྲུར་དུ་མན་ཧུ་དང་། སོག་པོའི་ཨམ་བན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་དཔོན་ཁག་དང་། མཁན་པོ་ནོ་མི་ཧན། དེ་དེ་མཁན་པོ། མཆོ་ཤྲི་མཁན་པོ་སོགས་དཔོན་གནད་ཆེ་ཁག་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་ཕུལ། ཇེ་བཙུན་དམ་པའི་གསོལ་ཐབ་ནས་གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་སྒྲོ་བཏེགས། དེ་ནས་ཚེ་བས་བསྐྱུར་ཀྱིས་དུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་པའི་སེར་ཕྲེང་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚེ་བས་དྲག་གིས་ སྔོན་བསུས་ཏེ་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་བཞིའི་ཕེབས་བསྐྲིགས་བཞུགས་སྒར་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་ཉི་འོད

༢༥ དེར་སང་སོག་པོ་སྤྱི་སོག་གི་རྒྱལ་ས་ཨོ་ལན་བ་ཐར་ཟེར་བ་དེ་རེད།

བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། བྱང་ཕྱོགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྡོ་ཐོག་སྤྱི་[༣༦] དང་། གསང་ཡུམ་ཚེ་ཁང་ཏར། དགོན་ཁག་གི་དཔོན་སློབ་ལས་སྣེ། མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་དང་། རྒྱལ་པོ། རྒྱལ་ཕྲན་དང་བཅས་པས་རིམ་བཞིན་མཇལ་ཁར་བཅར། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་པེ་ཅིང་ནས་མན་ཧྲུའི་ ༧ གོང་མ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཙོང་ཧྲེའི་ཏུའི་མཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་ཆེན་ཁྲལ་ཨམ་བན་འཁྱེར།

ཧྭ་ཡུ་རལ་དགའ་ལྡན་དགོན་པ་ནས། ཤིང་འབྲུག་ ༡༩༠༨ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་བཀའ་ཡིག་གནང་དོན་ལ་གཞིགས་ཚེ་ ༢ གོང་ལ་མཆོག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཧྭ་ཡུ་རལ་དུ་སྐུ་བདེར་ཞབས་འཁོད་ཞེན་པ་དང་། ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དབྱིན་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཧི་རྒྱུང་ཞུ་བ་དང་། ཐུགས་མཐོ་འབྲུལ་ལམ་ཞུ་བར་སྐུའི་གཅེན་པོ་བྱམས་པ་གྲགས་དང་། སྐུ་བཅར་ཀུན་གླིང་ཇོ་ལགས། །འབྲས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་བཅས་ཆེད་བཙོང་གནང་བ། སྒྲུམ་པ་གྲོལ་ལམ་པར་ཚོ་མ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཕྱིངས་ཚང་མ་བདེ་བར་འཁྱེར་རྒྱུལ་དང་། པེ་ཅིང་ནས་ཀ་ནཧྲུ ༢ གོང་མའི་ཆིན་ཁྲལ་མི་སྣ་འཁྱེར་བར་བཀའ་ལན་འབུལ་བ་དང་། དོན་གཅོད་བཅས་པར་འབྲས་སྤྲོ་མང་ཐ་ཏི་ཕྲུལ་སྐུ་དང་། ཁལ་ཁའི་གསོལ་དཔོན་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པེ་ཅིང་དུ་ཆེད་གཏོང་མཛད…

[༣༦] རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྐུ་ཕྲེང་དེའི་དུས་ཀྱི་སོག་ཡོངས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། སོག་པོ་རྣམས་ཡང་བོགད་ཀྱི་ཞེས་ ༢ གོང་མས། ༢ གོང་མ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྐུ་འཕྲེང་ཚང་མ་བོད་ནས་ཁ་དཀའ་བ་བྱེད་པ། དཔྱད་ན་དེ་ཡང་རྗེ་པོ་རྟ་པའི་སྐོལ་དུ་སྐུ་བཅུངས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པར། མི་ནའི་ཀྲུ་ཧྲི་ཀྲུ་ཞེས་ཞུ་རིའི་ཚོད་པ་ཞེས་མགོ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དང་། གསོལ་དཔོན་སོགས་ལ་བོད་ཀ་སྒྲུང་ནས་བགྱི་ཁག་ཐེལ་གཏོང་ལམ་མ་ཐད། ལས་ཚའི་དབོན་རིགས་མང་པོར་བོད་གཞུང་གི་ཁྱིམ་ཡོད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བོད་དུ་ཕེབས་དུས་རྡོ་ཐོག་ཐུ་ཆེ་བའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའི་སྐུ་འཕྲེང་ ༡༩༡༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༢ ལ་…

ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཞིག་ཕྱུལ་[༢༣]འདུག །

དྷ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་ནས་བོད་སོག་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཐད་… འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཁར། ལྷག་པར་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་པས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོར་སོག་ཡུལ་ཁལ་ཁ་ (ཧལ་ཧ) ཆ་དྲུར། གྲོ་རས་བུ། ཁྲིར་རྗེད་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ནས་ཆོས་… འབྲེལ་ཞུ་མི་དང་། དངོས་འབུལ་བརྟེགས་མེ་ཧི་ལྟར་ཕུལ་རིའི་ཚལ་ལ་ཕྱུང་བ་འདུ་བ་བཞིན་ཉིན་ལམ་དང་། ཟླ་ལམ་མང་པོ་ནས་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དགོན་རིགས་ཁག་མང་པོ་མཛལ་འཕྲད་དུ་བཅར་ནི་ཀུས་འདུད་ཚད་མེད་ཞུས་པ་སོགས་ལེར་སྐྱ་མཆོག་དམ་ཀུན་གྱིས་མ་ཆོད་ངོས་གཅིག་ཕྱུར་རིས་བཟུང་ཕྱུས་པར་བརྟེན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སྲིགས་དུས་པལ་པའི་དང་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནི… ཡུལ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ང་ཡིན་དགོངས་པས། ངམ་གྲོ། ང་… བཙན་ལྷ་བུའི་ཞིང་ས་རྡོགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཆུང་ཟད་བསྐྱོད་དེ་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐུ་… མདུན་དུ་ཐམ་ཁ་བཞེས་པ་དང་། ཀུས་འདུད་ཚུལ་བཞིན་མི་གནང་བ། སྐབས་དེ་རིང་དུགས་གསོར་བའི་ཕྱི་མང་པོ་འཁྲིད་དེ་༧རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་གི་ཕྱི་ཚང་ཀུན་ཏུ་ཞབས་འཁྲིད་པོ་གཞན་དང་། ཕྱི་བཅས་ཀྱི་ཀུ་ཚོལ་ཐུགས་བག་མི་འཕེལ་བའི་ཁྱད་གསོད་སོགས་ལུགས་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པ་… བྱུང་བར་བརྟེན། དད་དམ་ཅན་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། དཔོན་རིགས་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་… ཁྲོ་རལ་མཁའ་འགྲོ་ཆེན་ཕྱང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་… གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། དཀར་ལྡན་དགོན་ནས་མཁའ་འགྲོ་ཆེན་ཕྱང་དགོན་བཀྲ་ཤིས་… ཆོས་འཁོར་ལྷུན་པོར་གྲོ་བཞུགས་མཛད་དེ། དྷ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལ་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཧམ་ས་ཟད། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་བོད་དུ་འཁྱུངས་པ་བཅས་ཀྱིས་ཀུས་འདུད་གནང་ངོས་ལུགས་བཞིན་མ་བྱུང་བས། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་སྐོར་མན་ཇུ་༧གོང་མར་བཀའ་ཡིག་

༢༣ ཆབ་ཤོག་ཚོགས་བསྡུས་རྒྱལ་བསྟན་པང་ཆོས་བཤད་པའི་སྐྱི་རོད་ ཤོ་ ༨༠ །

གནང་སྔེ་རྫ་འཛིན་མཛུག་གཉེན་གནང་ཆེའི་མཚམས་ཁལ་ཁ་ (ཀལ་ཏ་) རྒྱལ་ཁག་བཞིའི་དཔོན་རིགས་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་གྲུམ་གྱི་སྔོར་ནས་རང་ཉེས་ངོས་བླངས་ཀྱིས་དགོངས་སེལ་ཞུས་རྗེན… རྗེས་ལུ་བྲུགས་སྣང་དགེ་བ་བྱུང་འདུག །དེ་སྐབས་མཁའ་འགྲོ་ཆེན་ཕྱང་དགོན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་འཁོར… ལྷུན་པོ་ནས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྐུའི་གཅེན་པོ་གུང་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེར་བཀའ་ཡིག་ཞིག་ཕྲུལ་བའི་ནང་། དཔལ་མཆོད་སྦྱིན་འཁོར་རྣམས་ཧྲ་ཁྲུ་རལ་དུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནས་བསྟན་ལ་…དང་། རང་རྫ་མི་བདག་བོད་ཞིན་རྒྱང་པོར་གྱིས་པེ་ཅིང་དུ་མི་སྣ་ཆེད་མངགས་ཁྲི་དཀྱིལ་བཅུ་ཕྲག་གི་རྒྱ་འགྲོལ་འཛིད་མེད་ཐོག །འདི་ནས་སྨྲུབ་བྲའི་བསྟན་དོན་ཡ་ལ་ཐབས་སྐོར……རྒྱ་ཡོག་སོག་ཞུགས་ཕྱོགས་ཚོགས་ཀྱིས་པན་ཆ་ཤིན་ཏུ… དགོན་པར་བརྟེན། མཁའ་འགྲོ་ཆེན་ཕྱང་དགོན་སྐྱེ་མཁྱེན་གཅིག་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་ཧྲུ་རལ་དུ་ཕྱི་ཕྱོགས་འཇོར་ཐོན་མ་ཐད། ཞེས་ཕྲུལ་བ་དང་། ཨ་ས་ཀར་ཕྱང་སོགས་སོག་པོའི་སྦྱིན་བདག་མང་པོས་དཔལ་རྒྱ་ཆེ་ཧྲ་བསྡུས་ཀྱིས་སྦྱིན་འཁོར་གྱི་ཐུགས་འགྲོན་གནང་བྱེད་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ཕྱོགས… དཔོན་རན་རྣམས་ལ་རྒྱ་རན་གཏོང་བྱེད་དུ་ཕྱག་རྫས་རྒྱ་ཆེ་གནང་དགོས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། ཆིབས་ཞབས་གྲུམ། སྐུ་བཅར་བྲུ་སྨན་དངོས་གཞི་བྱམས་པ་ཐུབ་དབང་ནས་གསུངས་རིགས་སུ། རྗེ་བཙུན་དམ་པས་སྐུབས་སྨྲིན་ཁྲུད་བསད་མཛད་པར་གཤི་ཀང་ཐུགས་ཁག་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཞིག་གྱུང་། རང་ས་མི་ལའི་སྐབས་ཀྱིས་སྤྲན་ཐུའི་དགོངས་བཞེས་གནང་འོས་མ་གནང་བར། ལམ་སེང་དེ་ཡན་དེ་འཇལ་གནང་རྒྱུང་ཐོག ། པེ་ཅིང་ལབང་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་མཛད་རྩིས་ལ་སྐབས་དེར་རང་ཅག་སྐུ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་ཚང་མ་མཉམ… ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་དང་བཅས། རང་རེ་དེང་སྐབས་རང་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་ས་མཐར་འཁྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་བཞེས་མ་གནང་བར། བོད་ཡུལ་རང་དུ་ཡོད་འདྲའི་སྐུ་དབང་བེད་སྤྱོད… གནང་ན་གང་ལབང་ཁ་བལྟ་ས་མི་ཡོང་བ་འདུག་ཅེས་ཚང་མས་ཧུངག་དང་བཅས་ཞུས་པར་སྐབས་དེར་རང་ལ་དགོངས་པར་མི་འཇུག་པའི་ཁྲོ་ཉམས་ཆེར་བཞེས་ཏེ་རིམ་པས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ནས་ཀྱི…

༣༡ ཆབ་ཤོག ཤེ་ ༠༨-༢-༦།

ལུང་བསྟན་གཞི་ཚབས་ཆེ་བཞེས་པ་དང་ངང་ནས་ཕྱག་རྩ་དང་། སྐུ་ཆབ་ལ་བརྟག་སྐབས་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་…འགན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཆུང་སྟེ་སྟར་ཡང་སྐྱ་འཁོར་ཞབས་འབྲིང་ཚང་མས་སྨོན་ཆད་ཞུ་འཇོལ་བྱུང་བར་འགྱོད་ར་ཉགས་དང་འབྲེལ་ལྷ་དགོངས་གསལ་དུས་ཐོག །སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས་དྲག་པོ་ཕུར་བརྩོགས་སུ་བཏབ་པས་རིམ་པས་སྨུན་དྭངས་དང་། སྐབས་ལེགས་པ་གཅིག་ལ་ཁལ་ཁ་རྒྱལ་ཁག་བཞིའི་བླ་དཔོན་དང་། རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཞབས་འབྲིང་ནང་མ་བཅས་ནས་ལྷ་དགོངས་དྭངས་པའི་གསོལ་འདེབས་དགོས་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་རིམ་བཅར་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཡུལ་ལ་ངོ་ཚམ་དགོས་ཚམ་བྱུང་སོང་ཞེས་དང་། སོག་པོའི་སྦྱིན་བདག་དང་ཅན་འགའ་ཤས་ནས་འབུལ་བ་ཕྱོགས་ཆེ་ཕུལ་ན་…རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་དགོངས་པར་མི་ལྡན་པས་དངུལ་དཀར་རྡ་ ཨེ་ག་མའི་ཡོག་པར་གསེར་བཀྲུ་བྲུགས་ཀྱིས་ཕྱར་སྤྲད་དངུལ་རྡ་ ཨེ་ག་ཟུགས་ལ་མ་གཏོགས་མེད་པ་ལྷ་སུ་བཙོས་ཏེ་འབུལ་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། ཅེས་དེ་དང་དང་སོགས་སྐུ་ཉེ་རྣམས་འཛོམས་སར་རྒྱ་སོག་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་ཞོར་…འཁྲུལ་ལ་གསུངས་པ་དངོས་སུ་ཐོས།

ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་ཡི་ཅིང་དུ་བཅའ་བཞུགས་ཨུ་རུ་སུའི་གཞུང་ཚབ་ཕོ་ཀོ་ཀྲི་ལོབ (M. Fokotiloff) ངོ་བཅར་གྱིས་ཨུ་རུ་སུའི་༧གོང་མ་རྡོར་ཅེ་ཀོ་ལི་གཉིས་པའི་མཚམས་ཞུའི་ཞུ་…ཡིག ། རྒྱ་ཆེའི་རྟེན་ཆས་བཅས་འབུལ་བར་བཅར་སྐབས་གསུང་བསྒྱུར་མཚན་ཞབས་དགེ་དཔང་བློ་…བཟང་ནས་ཞུ་གནང་མཛད། རྡོར་དང་། བཙུན་མོ་ཨེ་ལེགས་ས་ན་ཊར་གཉིས་ཀ་ལ་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ཏ་ཙང་གི་དང་ཤུལ་ཆེན་པོ་ཞུ་གནང་མཛད་ཀྱིན་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྡོར་ལ་སྲས་མོ་བཞི་ལས་རྒྱལ་སྲས་མེད་ཙང་། ཆུ་སྟག ༡༩༠༢ ལོར་མཚན་ཞབས་དགེ་དཔང་བློ་བཟང་བརྒྱུད་རྒྱལ་སྲས་ཞིག་…ཡོང་བའི་སྐྱབས་འཇུག་ཞུ་འཇོར་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཐུགས་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་གྱིས་ཤས་ཞིག་…ཡོང་བའི་ཞལ་བཞེས་ཐོག །༧གོང་བཙུན་གཉིས་ཀར་ཕྱག་སྤྲང་སུ་མཛད་དང་། བྱིན་རྟེན་གསོལ་རས་སྨན་རྫས་ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༤ ལོར་རྒྱལ་སྲས་ཨེ་ལེ་ཀེ་སི (Alexis) ཞུ་བ་དེ་སྐྱེས་པ་རེད། དེ་ལ

བརྟེན་ནས་དང་གུས་ཏ་ཙང་གི་ཆེན་པོ་ཞུས་ཏེ་མཚན་ཞབས་ལའང་ཚོད་རང་ཞུ་མོས་ཡོད་ན་ཞུས་ཤིག་
གསུངས་པ། ཤོད་ནས། སན་ཕི་ཀྲ་སི་སྒྲག་ལ་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་དང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཞིག···
རྒྱག་རྒྱུའི་རོགས་རམ་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ལས་སེང་དཔེ་མཛོད་རྒྱག་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བསྒྱུར་ཏེ་བོད···
དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནས་དཔེ་ཆ་རྒྱ་ཆེ་སྤྱན་ཚོལ་གནང་ཞིང་། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ ༡༠ རྒྱལ··
བའི་བཀའ་བསྟན་ནམ་གཉིས་གཙོས་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། སྐུ་ཏེན། ༡༡ རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་
ཉེར་ཆས་སོགས་གསོལ་རས་ཕུལ་ཏེ། དེང་དུས་ལེ་ནིན་སྒྲེ་ཌ་(Leningrad)ལ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་
དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་འདི་བྱུང་[༡༩]འདུག །དེ་དུས་སྤྱིད་དོན་གྱི་གཞེན་བསྐུལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཡོད་ཤག་མ་ཟད།
ཨུ་རུ་སུའི་ས་ཁོངས་ས་བྲི་ར་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཨུ་སོག་འབྲེལ་མའི་མི་རིགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་པ··
དེ་ཚོས་ཀྱང་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་དང་གུས་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་བཙས་གངས་ནས་ཛོར་ཇིས་ཏཱ་ལའི་བླམ་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དབྱིན་ཇིས་ཨུ་རུ་སུའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ··རྒྱུད་བསྐུལ···
ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཨུ་རུ་སུའི་ནང་ལའང་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱབ་བསྒྲགས
འགོ་ཚུགས་ཏེ་བཟོ་གྲྭའི་ལས་བྱེད་ཉམ་ཐག་མང་པོས་ཛར་ལ་སྣུན་ཤུར་བརྔམ་སྟེན་ཏུ་བསྒྲི་ཌ་བྲུལ་པར་
ཁྲིམས་སྲུང་ཕྱུ་ལི་སིས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་ཕོ་མོ། ཀན་ཐེས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བསད་པས་དེ་ལ་སྐབས
འཚོལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ག་ས་གནས་ར་རྒོལ་ཡོད་བཞིན་པ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཨུ་རུ་སུ་དང་། ཉི་ཧོང་

༡༩ འདིའི་སྐོར་སུ་བཙང་གྱི་ཡབ་ཆུམ་མ་རྒྱ་བོད་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་པ་ཙམ་མ་ཟད། འདང་མན་སུ་ཞེག་ལ་བཞུགས་པ་མཚན་
ཞབས་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་དགེ་སློབ་ཡམ་ཟབས་འབྲིང་སོག་པོ་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ལེང་གེའི་ཞལ་ལས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་། ཉི་ཧོང་
སྒོ་ཀན་ཀྲ་ཧྲའི་བརྩམས་དེབ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༢༦-༢༨ ནང་། རྒྱལ་སྲས་དེ་གདོང་ཕྱོགས་
བོད་པ་འདུག་དང་། ཤོང་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་རྒྱལ་ཁྲམ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཉམ་ཚང་ཚོང་ཁ་ ཤོག
གྲངས་ ༥༠-༥-༡ ནང་གསལ་བ་ལང་ལོ་དུས་ཆུང་མི་མཐུན་པས་ཐོག་མའི་ལོ་དུས་དེ་དང་དག་པར་ཞེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་སོག་པོའི་དགོན་···
རིགས་འགའ་ཤས་ལང་སུ་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཁུང་གསལ་འདུག །

ལས་མཚམས་སྐོར་དམག་འཁྲུག་ཉེན་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་འཕེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ལྡན་༢ རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུའི་༢ སྤྱན་འདྲེན་ཞུ་མི་རྗེ་མགྲོན་གཏམ་སྤྱན་ཁྲིམས་པ་ཆོས་བཟང་དོ་ལས་རྣམས་འཁོར། ཟླ་༢ པའི་ནང་༢ སྐོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་ཁུ་རལ་དགོན་ཡུལ་ཁག་དང་། སྔོ་རང་ཟླའི་དགོན་ཡུལ་ཁག་ལ་གཟིགས་བསྐོར་གྱིས་ཆོས་དང་། ཐང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་དག་པ་གནང་། ལོ་སྦྱ་མ་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཕྱུ་ཐེར་བ་དོ་ལས་ལྷ་སར་བསྐྱོད་སྐབས་འཕར་ཡུན་རིང་བསྡད་དེ་ཟ་ སྟོད་བརྡབ་གསིགས་ཚོད་མེད་བཏང་ཐོག །ཆོས་སྡེ་དགོན་པའི་གྲྭ་རིགས་སྐུ་འཁྱར་གྱིས་ས་ཞིང་གི་ལས་ཀར་གཞུག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་རྐྱེན་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་འཇུག་ཐབས་ཐད་ཀྱིས་དོ་ལོག་རྒྱབ་སྐྱེ་ཨམ་བན་དོ་གཡོག་བསད་པའི་ཞིབ་གཅོད་བྱེད་མི་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་དཔོན་ན་ཞི་ཐལ་དཔྱད་དམག་བཅས་འཁོར་ཏེ་འབའ་ཆོས་སྡེ་དགོན་པ་སེར་བསྒྲིགས། ལོ་ཐོག་སེར་སྐྱ་མང་པོ་སོག་ཐོག་ལ་བཏང་བ་སོགས་ཐག་གཅོད་བྱས་རྗེས། འདི་ལོ་ཟླ་༤ པའི་ནང་སྐུར་ཡང་སྐྱོ་ཨར་ཕུང་དཔུང་བཅས་ཡོང་སྟེ་འགལ་ཉེས་ཡོད་མེད་སེར་སྐྱ་ཁྲིམས་ཆུ་སོ་གཉིས་སྐྱེ་བཅད། རྒྱ་ནོར་གྲངས་མེད་བཙོམ། ལི་ཐང་དུ་ཡོང་སྟེ་མགྲོན་གཉེར་གཉིས་སྐྱེ་བཅད། ཟླ་༡༡ པའི་ནང་ཆ་ཕྲེང་བསམ་འཕེལ་གླིང་དུ་དཔུང་བཙུག གྲིས་སེར་སྐྱ་མི་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་བསད་པ་སོགས་རྒྱ་མིས་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་ཚོད་མེད་ཀྱི་བརྡབ་གསིགས་བཏང་བའི་སྐབས་ཡིན་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་ལྷུང་རྐྱེན་སྐབས་རིམ་པས་ཐོན་གྱི་རེད།

སྤྱི་ཏོ་ ༡༩༠༨ ཟླ་༨ ནང་རྗེ་ཡབ་ཁུ་རལ་དགོན་དགའ་ལྡན་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས། པེ་ཅིང་ནས་མན་ཇུ་༢ གོང་མ་ཀོང་ཤུ་ (Kuang Hsu) དང་། གོང་ཡུམ་ཙིང་ཐའི་ཧོའུ་གཉིས་ཀྱི་ཞུ་ཡིག་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གོས་སྐུ་ཆོས་འདུབས། ད་སྒྲུ་

༣༠ སྔོ་ཨར་ཁྲང་གི་ཁྲིམས་འགལ་དོན་ཚན་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ།

༣༡ ཙི་ཧྲུས་པ་ཐུམ་ཀོང་ཡུམ་ཚེ་ཤི་དྷི་ཐའི་ཧོའུ་ཟེར་བ་རེད། (Tzu Hsi or Dawager)

(མགུལ་འཕྲེང་) དངུལ་དངོས་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཁྱམ་མཐོ་འབུལ་མི་ནང་སློན་པོའི་རྒྱུད་དང་། ཕྱི་ཆེའི་ཆེ། རྒྱ་སོག་ཏུན་ཕུ་གཉིས་བཅས་བཅར། བར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་རྒྱུའི་ཕྱག་ཕྱིས་དང་། འབུལ་དངོས་ཕུལ་བར་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པ་བཟོད་བདའ་མཛད། ཤན་ནོ་ཡོན་དཀའ་ལྡན་ཆེ་འཕེལ་གླིང་གི་འཆམ་ནང་མི་ཚེ་རིང་གི་འཆམ་དེ་བཞིན་སྒྲ་ཚང་གི་སྐུ་ཞབས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འཛུགས་གནང་གིས་རྗེས་སུ་རྗེ་དགུ་གཏོར་སྐབས་རྒྱུག་རྒྱུའི་གྲོལ་འཛུགས་མཛད། སོག་ཡུལ་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་བསྐྱོད་པ་སོགས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས་ཤིང་། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ་རྫོམ་སྤྲུལ་པའང་ཁྲི་ཕྲག་བཞུལ་བ་བྱུང་བ་དང་། ལྷགས་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་མ་ཉམས་པར་ཆེ་བསྟོད་དང་། ཉམས་པ་གསོར་འཆུད་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་དང་། དགོན་པ་ཕལ་མོ་ཆེར་བཀའ་ཡིག་སོགས་ལེགས་གསོ་བླ་ན་མེད་པ་གནང་།

ཟླ་ ༨ པའི་ནང་ཁུ་ལང་ཁ་ཤག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུར་སོགས་དཔོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་དང་། ཆིབས་ཆེ་སྐྱིད་ཐུར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམག་གིས་བརྡབ་གཞིགས་བཏང་སྐོར་ ༢ སྐུན་ཞུ་མང་ཚམ་འཁྱེར། ཡང་ཕྱུར་ཕེབས་ཏེ་སྣང་ལ་ཕ་ཚ་ཕེབས་སྐབས་ཕྱུལ་པའི་ཕྱེ་སོགས་ཕྱེ་བཞིའི་ལྷ་ཁང་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་བསྐྱངས། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཏུ་སི་ལམ་པི་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དང་། དགོན་ལུང་གི་བླ་སྤྲུལ་མཁན་ལས། ཕུལ་དཔོན་ཁག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་བསུར་འབྱོར། ཚེས་ ༣ ཉིན་ཅིན་ཆང་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ལན་གྲུའི་ནུ་ཙུང་བྲུ་དང་། ཞི་ཡིང་ཨམ་བན། དྲིན་ཐལ། ཧ་འོ་ཐལ་སོགས་ཕེབས་བསུར་འབྱོར། ལྷ་ལྡན་ ༢ རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཞབས་ཞུར་རྗེ་དྲུང་ལས་ཚན་ཡེ་ཤེས་རྟོབས་ལྡན། བཀའ་ཤོད་སྣང་དཀར་བ་དབང་ཕྱུག་མཐར་ཕྱིན། རྗེ་དྲུང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན། ཤོད་དྲུང་བཀྲས་ཀ་ཤོད་ངས་པ་དང་། ཐང་དཔོན་པ་བཅས་འབྱོར། ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཟི་ལིང་དུ་ཕེབས་པ་རྒྱ་མིའི་ཕྱི་གྲོང་ཡོད་པ་ཚང་མར་རྒྱ་ཡུགས་ཀྱི་ཕེབས་བསུའི་བཀོད་པ་དང་། དམག

མིའི་རྟ་སྒྲིག །ཕྱལ་མཁར་ཚེ་ལར་དགོན་ཁག་དང་། རྫོང་དགོན་བཅས་ནས་ཕེབས་བསུ་སྐྱེལ་ཞུ་
བ་དང་། སྐུ་སྲུང་ཞུ་བ་སོགས་གཉེར་བསྐྱོད་བྲན་མེད་པ་ཞུས།

ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཆོས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་འཁྲུངས་པའི་
གདན་ས་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༨ པའི་ནང་མདོ་སྨད་ཁམས་
ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དཔོན་སྨྲའོ་ཤར་ཕྱུང་ནས་གདུང་དཀར་ནམ་གླིང་དགོན་དུ་དཔུང་འཇུག་བྱས་པར་མགོ་སྐྱུར་བྱེད་
མི་གྲྭ་བཞི་བཏང་བ་ལམ་སེང་བཤད། དགོན་སྡང་གྲྭ་ཆན་གསུམ་དང་། སྐྱ་བོ་གཉིས་བཤད། ཡང་
སྐྱིང་དགོན་གྱི་གྲྭ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་སྐྱེ་བཅད། གསེར་དཔུལ། ལི་མའི་སྐུ་བརྟན་བྱིན་ཅན་ཚོང་བསྒྱུར་
གང་ཐུབ་བཙོངས། དེ་ཕྱིངས་དོང་རྩེ་དང་། མདེ་ལ་རྒྱུར་བཞུ་ལུགས་བྱས། ཆོས་ཤོག་ཕྱམ་
མཐིལ་དུ་རྒྱུག ཆ་འཕྲེང་དུ་ཕྱེ་དུད་ཆིག་སྤོང་ཆལ་བ་མེད་པ་བཏྲོས། ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་དྲིན་ཀོན་ཐལ་
ཞེས་པ་ནས་ལ་སྐད་དགོན་པར་དཔུང་བཅུག གིས་གྲྭ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཕྱ་བཤད། དེ་རྗེས་གྲྭ་དགུ་མགོ་བསྐོར་
གྱིས་འཇུས་ཏེ་སྐྱེ་བཅད་པ་སོགས་དབང་པོད་ཆོད་མེད་བྱས་[༣༢]པའི་༧སྐྱབས་ཞུ་རིམ་པར་འཁོར། མཎ་
ཇུ་༧གོང་མ་ཡུམ་ལུས་ནས་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་པི་ཅིང་དུ་གདན་ཞུའི་ཞུ་ཡིག་ཕྱ་རྗེས་འཁོར་པ་དང་། དེ་
མཇུངས་སྐུ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་ཇ་དྲག་གི་གདན་ཞུ་རིམ་པར་འཁོར་བས། ད་ལན་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་
འདིར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་འོར་གྱི་ལོ་ཙམ་ལ་པི་ཅིང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་མདོ་སྨད་ཁམས་ཕྱོགས་རྒྱ་
དམག་ནམས་ལ་འཕྲུལ་སྤྱིར་འཕྲིན་ཡོང་ཐབས་ཞུ་བསྐུལ་མཛད་རྒྱ་ཕྱུགས་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཤེད་སྐྱོང་
ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག །སྲིད་སྐྱོང་ཚོགས་འདུ། གདན་ས་ཁག་བཅས་པར་སྤྱི་དང་། རྩེ་དྲག་གི་བྱེད་
སྒོའི་བཀའ་ཡིག་ཁག་གནང་བར་སོགས་དཔོན་མཁན་རྒྱུན་བསྟན་ཚོགས་དང་། ཆིབས་ཆེ་སྒྲིད་ཟུར་བ
༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆེད་བཞོང་མཛད།

མེ་ཕྱུག ༡༩༠༧ ལོ་སྐུ་འབུམ་དུ་ལོ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་

༣༢ སྐྱོ་ཁར་ཕྲང་གི་ཁྲིམས་འགལ་བ་དྲན་ཚེ་ཞེ་གཅིག་པ

ཞྭ་དམར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེ་མོས་གཙོས་ཟབ་ཆོས་
མང་དུ་གསན་པ་དང་། བྲ་ཁྱུང་དགོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བདེ་ཡང་སྐྱན་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལྷོ་བྲག་...
བཀའ་འབུམ་སོགས་དང་། མཁས་དབང་དཔའ་རིས་བློ་གྲོས་རབ་གསལ་ལས་སྐྱན་ངག་དང་།
དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོའི་ཐོག་ནས་སྒྲའི་རི་མོ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་པ་སོགས་དང་། ཆིང་ཕྱིང་དགོན་
གྱི་མཁན་པོ་དཀའ་བཅུ་ཐུགས་རམ་པ་བ་ཤད་སྒྲུབ་བསྟན་དར་ལས་ཕྱུང་སྒྲ་དང་། འཇམ་བཞད་བཀའ་
འབུམ་སོགས་གསན་བཞེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་འདུག །སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དགོན་གྱི་སྒྲིག་... ལམ་
ཀུན་སྤྱོད་ཐང་། ༢རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་ནས་བཅའ་ཡིག་རིམ་སྤེལ་ལྟར་གདན་ས་གསུམ་དང་ཁྱད་
པར་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བར་ལམ་ཆུང་ཟད་པག་སྐྱོད་དབང་གིས་ཆོས་མཐུན་ཚར་གཅོད་རྩེས་འཛིན་...
སྐྱོང་མཁས་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཀུན་སྤྱོད་ཉམས་ལད་ཕྲན་བུ་བྱུང་འདུག་པ་བསྐྱར་པའི་མི་རྩ་གལ་པོ་...
ཆེར་དགོངས་ཏེ་ཞབས་དེའི་ལས་འཛིན་མཁན་པོ་དང་། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་བྱེད་པོ་གནས་དབྱུངས་དང་འབྲེལ་...
ལས་གསར་པ་སྒྲི་མོལ་ཆེ་བ་བསྒོ་གཞག་ཐོག །ཀླུངས་དོར་ཀྱི་གནས་ཕྲ་ཞིབ་འཚོད་པའི་བཅའ་ཡིག་ལྟར་
སྒྲིགས་ཀྱིས་གསོལ་རས་སྐྱལ། སྐབས་དེར་ཀྲི་ཏོང་གི་གསང་བའི་ལས་ཆེད་ཏེ་ར་མ་ཏོ་བྲ་བ་ཞིག་ཡང་...
ཡང་མཇལ་བཅར་ཞུས་འབྲེལ་རྗེས་སུ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཀྲི་ཏོང་གི་བླ་ཆེན་དང་། པི་ཅིང་དུ་ཀྲི་ཏོང་གཞུང་ཚབ་
བཅས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཚང་མ་ཁོང་གིས་ཞུས་འདུག །སྤྱི་ ༡ པའི་ནང་ལྷ་ལྡན་ ༢རྒྱལ་ཁབ་
ནས་གདན་ཞུ་བ་ཆབས་ཅིག་གར་ཅིའི་གནས་ལུགས་ཞུ་བར་རྗེ་ཕྲུག་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་མཁས་མཆོག་དང་།
བློ་ཕྲུག་གླང་མཐོང་པ་སོགས་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱན་སེང་ཞུ་བར་ཆ་འཕྲེང་བཅས་...
འཕེལ་གླིང་གི་སྤྱི་འཐུས་དང་། པི་ཐང་དུར་སྟེ། འཕའ་ཆོས་སྡེའི་སྤྱི་མོ། ཆབ་མདོ་ཡབ་ཚང་བཅས་...
རིམ་བཞིན་འབྱོར།

སྤྱི་ ༡༡ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་....
ཕྱགས་པི་ཅིང་དུ་མན་ཇུ་ ༢ གོང་མ་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་བར་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ཆིབས་...

ཞབས་ཕེབས་བྲམས་པ་བཏམས་ཀྱི་ཐོག ། ཤི་ལིང་ཨམ་བན་སྒྲི་རྡོ་ཚབ་པི་ཐའི་ཞིན་གཉིས། དམག་དཔོན་
གཡིན་ཏུ་རིན། ཏ་དམག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། ཏའོ་ཐའི་རྡོ་ཚབ་གཅིག །ཕེབས་བྲམས་པའི་གསོ་ལེན་···
ཁག་བཅས་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར། ཤི་ལིང་མཁར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཉེའི་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་ཕྲག་གི་ས་ནས་ཤི་ལིང་
དམག་མིས་ཟུ་བསྒྲིགས་དང་། ཤི་ལིང་མཁར་གྱི་སློའི་ཉེ་འགྲམ། སྔོ་ཕུང་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕར་ཐོགས
ཀྱི་ལྷུགས་རི་བ་ཤིག[33]···ཏེ་དར་ཚོན་གྱི་སྒོ་དང་། དེའི་ནང་གོས་ཆེན་སེར་པོའི་སྒོ་རིམ་པ་གསུམ་དགའ་བསུའི་
ཚེ་བསྐོར་སྒོ་ཡིག་བཅས་བཀོད་པའི་ནང་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དཔོན་རིགས་ཚང་མས་སྤྲོད་བཞིན་གུས་བཏུད་
དང་། སྒོ་གཉིས་པའི་ནང་ཨམ་བན་རྡོ་མས་མཇལ་དར་ཕུལ་ཏེ་བཞུགས་སྒར་དུ་གདན་ཞུ་ཞུས།

ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཤི་ལིང་མཁར་ནས་ཕེབས་ཐོན། གཉན་ཐིབ་ཁྲིན་གྱི་བཞུགས་སྒར་
དུ་ཕེབས་དུས་ལྷང་སྐྱ་ཅོ་ཐོག་བྲ་ཕེབས་བསུར་ཕེབས་ཞབས་ཕྱུས་ཀྱི་ལྷང་ས་ལ་རིག་པའི་གུས་འདུད་དང་།
སྐུ་ཕྱག་མཛད། ཅོ་ཐོག་ཕྲུལ་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་མདོ་···
སྨད་ཨ་མདོའི་དཔོན་རིགས་ཁག་གི་ཕེབས་བསུའི་རྟ་དམག་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་བཅས་ཅོ་ནེར་སྐུ་ཁར་···
བཞུགས་ཞག་དང་། མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་དགོན་ཡུལ་ཁག་གིས་སྣ་བསུལ་དང་། ལས་སྣེ་དཔོན་རིགས་ཚང་
མས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་བསུ་སྙིལ་ཞུ་པར་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོས་བཅར། རྨ་ཆུར་འཁྱུག་ཟམ་ཐོག་ཕེབས་ཏེ་
ལན་གྲུའི་མཁར་ནས་རྒྱང་གྲགས་བཅུ་ཕྲག་གི་སར་ཙུང་ཐུའི་ཕེབས་བསུའི་དབུ་གྲལ་དུ་དམག་མིའི་ཟུ་བསྒྲིགས་
དང་། རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་འདུད་ཀྱི་གུས་ཞབས། ཙུང་ཐུ་ཅིན་ཐའེ། ཤིའི་ཐའི། ཉེ་ཐའི་བཅས་
ནས་མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་ཏེ་ལན་གྲུ་གྲོང་གི་ཉུབ་··· མཁར་སྒོ་བརྒྱུད་རྒྱའི་མི་དམངས་
ཀྱི་དགའ་བསུའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཆེ་དང་བཅས་ཡ་མེན་དུ་བཞུགས་བསྒྲིགས་ལར་ཕེབས། ཉེ་སྐོར་ན་ཡོད་པའི་···
ནང་པའི་གནས་རྟེན་རྣམས་ལ་ཞིབ་མཇལ་མཛད། ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ལན་གྲུ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས། ཟླ་ ༡༢

[33] ཕྱོགས་གཉིས་མ་དྲུང་ལས་པར་ལྷུགས་རི་བ་ཤིག་ཏེ་གདན་འདྲེན་པའི་རྒྱ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ཕེབས་ཟུར་ཕྱུ་གུའི་ཚེ་མཐོང་ཐུབ་མེད་ཐུབ་པ་ཐུ་ཤེའི་རྒྱ་ཡིའི་
ལུགས་སྲོལ་ཞིག་རེད།

ཚེས་ ༥ ཉིན་ལན་ཤི་ཡུའུ་ཞེས་ཐུར་༸གོང་ས་ཐང་སྐབས་ཧྲུ་ཧན་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ས་དེར་ཕེབས་ཤིང་། ཐུར་ཐང་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གིང་ཤིར་དང་། ཇོ་བོའི་བཞུགས་ཁྲི་སོགས་མཇལ་བར་ཕེབས།

ལོ་འདིར་མན་ཧྲུའི་དཔོན་རིགས་ཀྲང་ཡིན་ཐང་ཨམ་བན་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་འཁྱོར་ཏེ་ཞབས་བད་ཚ་ནད་པ་དང་བཅས་དབྱིན་བོད་ཆེང་སྒོར་གྲོས་ཆོད་བཞག་རྗེས་ཀྲང་ཡིན་ཐང་ལྷ་སར་འཁོར་ནས། བོད་ལྗོངས་པར་རྒྱལ་འཛུགས་བསྐྱུན་གྱི་བསམ་འཆར་མང་པོ་ཞིག་ཕུལ་སྐད་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ལ་ཕར་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་སྨན་ཤེང་དང་འབྲེལ་བལ་བ་ཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་སྐོར་གཞིས་སོ་སོར་བཞུགས་པ་གདན་ཕུར་ཆེད་བཏང་གིས་ཕྱག་ལས་མཛད་ཅེས་ཧི་རྒྱུང་བཀའ་ཤུར་གསུམ་དང་། བཀའ་ཤག། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་བཅས་པར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་མཐར་བ་ཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་ཐུར་རྒྱུན་ཕྱག་ལས་གཉེར་དགོས་ཉིན་མང་ལུ་ནན་ཞུས་ཀྱང་། ༸རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་ལྷ་དགོངས་གསལ་བདྲས་རྒྱུང་རྗེས་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་ཧི་གནང་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ལས། རྒྱལ་ཚབ་དང་བཀའ་ཤག །ཚོགས་འདུ། མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་སོགས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དང་ལེན་ནམ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན་རྒྱུ་ལ་ཀྲ་རྒྱང་གིས་རང་གཞིས་སོ་སོར་བསྐྱར་ཕེབས་མཛད་པར། ཀྲང་ཡིན་ཐང་གིས་སློབ་སྟོན་ལྟར། བཀའ་ཤག། ཚོགས་འདུ་བཅས་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་༸སྙན་ཞུ་དང་། ཀྲང་ཡིན་ཐང་ཨམ་བན་རང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྙན་ཞུ་བཅས་དམིགས་བསལ་ཏུ་ཟམ་བརྒྱུད་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་པར་༸གོང་ས་མཆོག་ལྷ་དགོངས་གསལ་བདྲས་ཀྱིས་སྲིད་སྒྲོན་དང་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་སྐུལ་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་ཕྱག་ཐམ་བཀའ་ཡིག་སྐུལ་བར་བརྟེན་ཕྱིར་གཞིས་སོ་སོ་ནས་༸རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་དུགས་རྟེན་མ་འཛོལ་ཙམ་གྱི་མཛད་སྒོ་གནང་སྟེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཕྱག་རིགས་ལྷ་ཕྱུའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་དང་། མཛད་སྒོའི་སྐབས་ཞབས་པད་རྣམས་ཀྱི་ག་ཤམ་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པར་གྲགས།

འབྲུག་རྗེ་སྲིད་ཚོགས་ལས་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་ར་བཞུགས་ཀྱིས་སྡེ་སྲིད་ཁྲི་ཐོག་ཟླ་བཅུ་ང་བཞི་པར། འབྲུག་གི་ རྒྱུད་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་པོ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་འབྲུག་གི་རྒྱལ་

ཁྲིར་ཕེབས་ཤིང་། འབྲུག་རྫོང་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མགྲིན་གཅིག་ནས་སྐྱེ་སྲིད་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་རྒྱུད······
འཛིན་རྒྱལ་པོར་ངོ་འཛིན་ཞུ་རྒྱུའི་ཁྲི་ཁྲིག···གན་རྒྱ་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག ··འདུག་པར་བརྟེན་འབྲུག་རྒྱལ··
དང་པོ་ཨོ་རྒྱན་དབང་ཕྱུག་འདི་པས་དབྱིན་བོད་དམག་འཁྲུག་སྐབས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བར···
ཞུར་བཅར་བ་བཅས་ཐུར་ལམ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཁྲི་རྐྱེས་ལེགས་འགྲུལ་ཞུ་བར་ཕག་རི་རྫོང་སྡོད···
ཆེད་བརྗོད་མཛད།

ས་སྤྱི་ ༡༩༠༨ ལོའི་དགུན་གསར་མཛད་སྒོ་ཅི་ཤུའི་རིན་གྱི་བཞུགས་སྒར་དུ···
གནང་། ཟླ་༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་ཆིབས་ཐོན། པེན་གསུང་ཏུ་ཤིན་ ཞུས་ སྐུའི། ཐའི་ཡང་ལེན་སོགས···
བརྒྱུད་རྟིན་སིའི་ཞིང་ཆེན་ནང་ཡོད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གནས་མཆོག་རི་བོ་རྩེ་ལྔ་(ཤུ་ཐའི་ཤན)
ལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། ཡུལ་དེར་ཡོད་པའི་རྒྱའི་བཙུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ག་ཤམ··
ནས་ལེར་སྤྲེང་དང་བཅས་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེར་ཟླ་ཤས་བཞུགས་གདན་རྫགས་ཏེ་གནས་ཡས་མས་
ཚང་མར་མཆོད་སྤྲིན་སྤྲོ་འབུལ་དང་། ཐུགས་བསྐྱེད་སོགས་བསྐྱངས་ཤིང་། རྒྱ་སོག་དང་འདུས···
ཞེར་སྤྱི་ཁྲི་ཕྲག་བཀལ་བ་དང་། དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཐམས་ཅད་པར་མཇལ་ཁར་བཅར། ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་
ཁབ་ནས་ཆིབས་ཞབས་འཁྱུད་ཁ་དང་། ཐུགས་མཐོ་བཅས་འབུལ་བར་མཁན་ཆེ་གྲགས་པ་བློ་ལྡན་དང་།
རྩིས་དཔོན་རམ་པ་བསྟན། བཀའ་ཤོད་སྤྱི་ལྷུགས་བྱུ། ཕྱགས་རྩིས་པ་སོགས་འཚོར།

ཐན་ཅིན་དུ་སྡོད་པའི་འཇར་མན་གཞུང་ཚབ་དང་། སྐད་བསྒྱུར་བཅས་མཇལ···
ཁར་བཅར། ཉི་ཧོང་། ནི་ཤི་ཧོང་ཀན་ཇིའི་ (Nishi Honganji Temple) ལྷ་ཁང་ཆེན་པོའི་
མཁན་པོ་ཀོ་ཛུའི་ ཨོ་ཏ་ནི་ས་ (Kozui Otani) ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་ཕེབས་ཀྱི···
ཡོད་པ་མཉེན་མ་ཐག་ཁོང་གིས་སྤྲུན་མཆེད་ཀུང་བ་སོན་ཕུ། ཨོ་ཏ་ནི་མཇལ་ཕྱག་ཞུ་བར་ཆེད་གཏོང་··
གནང་སྟེ་ཁོང་ཟླ་བ་༨ June པའི་ནང་འབྱོར་ཏེ་མཇལ་ཁར་བཅར་བ་རེད། ཉི་ཧོང་ནང་པའི་བླ···
ཆེན་གྱིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་མཇལ་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གིས་ཉི་བོད་གཉིས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་

འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཞུས་པ་ཏ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུགས་མོས་ཆེན་པོ་གནང་
བ་དང་། པཎ་ཆེན་སློབ་གཉེར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་བཀའ་མོལ་ཡང་གནང་ཞིང་། ཧོང་ཀན་ཇིའི་ལྷ་ཁང་
ནས། ཇོ་དོ་ཤིན་དགོན་པའི་ཕྱག་དཔེ་པོད་གསུམ་དང་། ཉི་ཧོང་ནང་། ཤིན་ཤུ(Shinshu sect)
ཞེས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཐོག་མར་སྟོན་པ་པོ་ཤིན་རན་ (Shinran) གྱིས་བྲིས་པའི་སན་ཛོ་ཕུ་སན་ཞེས་
པའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ་བ་རེད། ཏ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་མདོ་སོགས་ཕྱག་དཔེ་མང་པོ་བསྐུར་གནང་མཛད་པས་མ་ཚད། རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་སྐུལ
བའི་བཀའ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་ཚང་ཞིག་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མཛད་པ་ཕྱི་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་གསོལ་རས་
ཕུལ་བ་རེད། དེ་དུས་གསུང་ སྐུར་ནི། ཉི་ཧོང་གི་མི་རིགས་སི་ཕེན་ (Sipen) ཟེར་བ་ཞིག་ནས་ཞུས
འདུག་པ། དེ་ནི་ཕྱིར་སྐུ་འཁྲུམ་ཏུ་བཅར་སྐྱོད། ཨེ་ཀ ཏེ་ར་མོ་ཏོ་ (Enga Teramoto) ཞེས་པ་
དེ་ཕལ་ཆེར་ཡིན་བཟོ་འདུག །དེ་བཞིན་ཉི་ཧོང་གི་པི་ཅིང་གཞུང་ཚབ་ཁོངས་ལུ་གྲི་ནས། འཇང་ནེ་རལ་
ཡ་སུ་མ་ས། ཧྲུ་ཀོ་ཤི་མ་ (Lieutenant General Yasumasa Fukushima) ཟེར་བ་
དེ་ཡང་མཇལ་ཁར་བཅར་ནི་འཕྲུལ་མདའ་ཐོན་གསར་ཁ་ཤས་ཀྱང་འབུལ་ལམ་ཞུས་འདུག །

ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་རི་བོ་དྭངས་བསིལ་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས། པི་ཅིང་དུ་
བཅར་བཞུགས་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་ཚབ་ཝི་ལིམ་ རོག་ཧིལ་ (William Rockhill) ཞུ་བ་སྐད་
སྐུར་ དང་བཅས་མཇལ་ཁར་བཅར་བ་ཧྲུ་གསར་སྤྲེང་གི་ཇོ་ལྕགས་རིང་ པོའི་འགོར་རྒྱུ་དམག་དང་། གཉིས་
རྒྱང་འབག་ཀ་ཏུ་བོད་དམག་ནས་ཀྱང་འདུད་ཞུས། ཆིབས་ཞབས་རིམ་བཞི་ཡན་ནས་སྔོ་ལེན་གྱིས་སྐུ
མདུན་དུ་འདུལ་བ་མཁན་པོས་གསུང་བསྒྱུར་ཞུས། ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བཀའ་འདྲི་ཞུས།
འདི་ནི་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། སང་ཉིན་ཐོན་ཁར་ སླར་ཡང་

༡༨ ཀོ་ཀ་ཤ་ཟུ་ཧོ་ཏ་ཏེ་ [illegible] བརྩམས་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ [illegible] ནང་། [illegible]
[illegible] ཤོག་གྲངས་ ༡༥༥ - ཡོད།

མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་ཞིང་། བོད་ལུགས་ཕྱག་དབང་ཞིག་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས
དགྱེས་བཞིན་བྱིན་རླབས་སྐུལ་བ་དགའ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཉམས་འགྱུར་དང་བཅས་ཧྭ་ལའི་བླམའི་དགོངས་བཞེད་དང་...
མཐུན་པའི་ཞབས་འདེགས་གང་ཐུབ་ཞུས་ཚོག་ཅེས་ཞུས།[35] ཟླ་ ༦ པའི་ནང་ཨུ་རྒྱ་ལུའི་ ༢ གོང་མ་ཇུར་གྱིས་...
དམིགས་བསལ་བཏང་བའི་དོན་གཅོད་བློན་ཆེན་ཧྲོང་ཤི་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་བར་བཅར་བ་རེད།

ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གནས་མཆོག་དྭངས་བསིལ་ནས། རྒྱ་བོད་ཧོར་གསུམ་གྱི་...
དགོན་རིགས་དུ་མའི་ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་པེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་བར། ༢གོང་མའི་ཡུམ་ཏོང་ཐའི་
ཧུའི་ (ཚེ་ཧྲིད) ཕེབས་ཡུལ་དམིགས་བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་ལེར་པོའི་ནང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཏུ། ཡི་...
ཡོན་ཧྲུའུ་དང་། ཕང་ཤོན། ཧྲུས་ཡང་། རིང་གྲུ་སོགས་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་ཆེ་ཁག་ལ་ཕེབས་ཉིད
ཡུལ་སོ་སོའི་དགོན་རིགས་དང་། དམག་མི་སོགས་ནས་གུས་འདུད་བསྟར་སྒྲིགས་དང་། པའུ་རིང་ཧྲུའི་
མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་ཕེབས་སྐབས། མེ་འཁོར་འབྲེལ་ཟམ་བརྒྱུད་སྐུ་དལ་གནང་ཡུལ་གཞིམ་ཁང་...
བར་ཞི་དྲུག་གི་དགོན་རིགས་ཆེ་ཁག་གིས་བསུར་བསྒྲིགས་གུས་འདུད་ཞུས། ༢གོང་མ་རང་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་
གྱིས་དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་ཧྲུན་ཧི་དྲ་རིན་མདུན་མཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར་དང་། ཕེབས་སྒྲིག་...གཞིམ་...
ཁང་ནང་ཞབས་བརྟེགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་མན་ཇུའི་དགོན་རིགས་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་ཕུལ། ཧྲུན་ཧི་དྲ་རིན་
ནས་གསོལ་ཐང་བཏེགས། པའུ་རིང་ཧྲུའི་ནས་སྐུ་འཁོར་ཚང་མར་གསོལ་ཚོགས་བཏེགས། དེ་ནས་ཕེབས་
ཐོན་གྱི་ལ་སྒྲེ་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣(Sept. 27 1908) ཉིན་པེ་ཅིང་གི་ལྷུགས་རི་ཆུ་ཕྱོགས་ཅན་མན་མེ་འཁོར་
བབས་ཚུགས་སུ་༢གོང་མའི་སྐུ་ཚབ་སྲིད་བློན་ཉ་ཀྲུང་ཐང་དང་། ནང་བློན་སུས་ཁང་སྨུག་ཐང་ཀྲུ། ནན་
ཡོན་ཧྲུའུ་ཡ་མེན་གྱི་ཐང་ཀྲུན་གཉིས (འདི་གཉིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཡིན) ཧྲེན་ཐའི་ཧྲུའི་མིན་སོགས་ཀྱིས་

༣༥ རོག་ཧིལ་ལྷུ་གས་པོས་ ༡༩༠༡ ལོར་པེ་ཅིང་གཞུང་གིས་ཀ་བསྟེན་བཞུར་ཏེ་ལྷ་ས་ཡོང་སྐྱོང་གྱིས་ནས་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད། ལྷ་ཁྲིད་མན་ཇུའི་ཁས་ལེན་མ་ཐུབ་
གཏོང་བཞིན་མཇལ་དར་དངོས་ལ་ཕྱག་ཕུལ་ཞུས་ཁང་། བོད་གཞུང་ནས་གཏོང་བཞིན་མཇལ་ཁ་བ་ལ་ལམ་བརྒྱུད་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ཡ། བོད་གིས་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་སྐུ་མི་
དབང་ཆ་རྣམ་པ་གསལ་མེད་པའི་སྐབས་ཐོབ་བང་བཅས་དེའི་ནང་ཞིབ་ཡོད་པ་རེད།

གཙོས་པས་མནྡྷ་དང་། རྒྱའི་ནང་བློན་མཐོ་རིམ་རྣམས་དང་། སྤྱིང་འཁོར་ཅོ་ཚོགས་བྲུ་སྒྲ་བཟང་འཛིགས་མེད་རྩལ་པ་ཁྲིམས། ཡི་ཅིང་དགོན་ཁག་ཏེ་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་འགོ་འཛིན་ཇ་ཧྲ་སོགས་ཡེབས་བསུ་བ་བསྐྱར་···བསྒྲིགས་སར། མི་འཁོར་འཁྱེར་ཅིད་ནུ་ཀུང་ཐང་མི་འཁོར་ནང་ཡེབས་ཏེ་༸གོང་མའི་མཚམས་ཞུ་མཇལ་དར་ཕུལ། ··ཡེབས་བསུའི་བསྟར་སྒྲིགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་ཞིབ་གཟིགས་གནང་བཞིན་པར་ཡེབས་རྣམས་སེར་པོའི་···ནང་རྒྱ་ཆེའི་ཅིབས་ཐྲག་དང་བཅས། ཡེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་ཀུན་ཏུ་དྲག་པོའི་དམག་མིས་ཏུ་བསྒྲིགས། ཏུར་སྒྲིག་འཛིན་པ་སྤྱོད་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཀྱི་སེར་སྒྲེང་དང་། མི་དམངས་སའི་དྲིག···པ་ལྷ་བུས་དགའ་བསུའི་འབོད་སྒྲ་སྒྲོག···བཞིན་པར་ཅུང་སྔོའི་ལྕགས་རིའི་ནང་པོ་བྲང་ཆོང་ལེ་ཞེས་མནྡྷ་༸གོང་མ་དང་པོ་ཤུན་ཅེས་༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་པོ་བྲང་དེར་ཉམས་གསོ་དང་བཅས་བཞུགས་སྒྲིག་སོ་ཁ་ཞུས་ཡོད་སར་ཞབས་སོར་འཁོད། རྒྱ་གཞུང་ནས་ཡེབས་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ···ག་ཤས། ཡི་ཅིང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་སྔེ་ལེན་སོགས་གང་ཅིའི་ཞབས་ཞུར་འགན་འཛིན་ཀྲིས་ཁང་ལ་མཚན་གྱི་ཐང་ཀུན་ཧ་ཧྲུ་རིན་དང་། ཀྲང་ཧྲུ་རིན་གཉིས་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཞིང་ཕུལ་བརྩུགས་ཀྱིས་ཞབས་ཞུ་སོགས་ཇི་དགོས་འོང་གཉིས་ལ་བཀའ་གནང་སྤྲོད་ཡོད་པ་ཞེས་༸སྐུན་སྒྲོན་ཞུས།

༸གོང་མ་མཇལ་འཕྲད་བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༤ ཉིན་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། མཇལ་འཕྲད་སྐབས་ཕན་ཚུན་གསུམ་བཀུར་གཟེང་བསྟོད་གནང་སྟངས་སྒོར་བཀའ་མོལ་མ་འགྲིགས་པར་བོད་དུས་སུ···མཇལ་འཕྲད་གནང་མ་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ཡང་མནྡྷའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་༸གོང་མར···ཀའི་ཐི་ཞེས་པའི་གུས་འདུད་གནང་དགོས་ཞུས་པ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟངས་མནྡྷ་༸གོང་མ་དང་པོ་ཤུན་ཅི་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གུས་བཀུར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་དགོས་ཚུལ་བརྗོད་དེ་མཐར་མ་༸གོང་མ་དེར་སྐབས་སྔུན་གཞི་ཕྱི་བཞེས་ལ་བརྟེན···ཡེབས་བསྐྱར་ཡེབས་མ་དགོས་པར་བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་བཞེངས་ཏེ་བཞུགས་དང་ཕན་ཚུན་མཇལ་དར···སྣ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུར་གྲོས་འཆམ་ལ་འགྲིགས་ཀྱིས་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་༸གོང་མ་ཀེང་ཤུའི་དང་། ༸གོང་

ཡུམ་སྟོང་ཐའི་ཕུའི་（ཚེ་ཞིང་）མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུར་ཞིན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་བོད་སྟོར་གསུམ་གྱི་ཚིགས་…
ཏག་དཔྲ། ࿖བོན་ས་མཆོག་མི་བཅུ་དྲུག་གིས་བརྟེགས་པའི་ཡེབས་བྲམས་སེར་པོ་གསེར་ཏོག་ཅན་ནང་
ཡེབས། གཡས་ན་གོ་མཚོན་མི་འདྲ་བ་ཐོགས་པའི་དཔུང་དམག་རྣམ་སྒྲིགས་དང་། གཡོན་ན་དཔུང་…
དམག་རྣམས་ཕྱུས་མོ་ས་ལ་བརྩུགས་ཞིང་། ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་དབྱུས་སུ་དྲི་ཞིམ་འཕྱུར་བའི་
སྤོས་རིང་འཛིན་པ་དག་བསྟར་སྒྲིགས་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྤོས་དང་མེ་ཏོག །དར་ཚོན་
སྣ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་ནས་དགའ་བསུའི་འབོད་སྒྲ་སྒྲོག…པའི་གཞུང་བརྒྱུད་པོ་བྲང་ཞང་ཤུག་ཐྲན་གྱི་
ཕར་ཕྱོགས་ཆབ་སྒོའི་ནང་ནས་ཡེབས་བྲམས་ལས་བ་ཞོལ་ཏེ་སྒོ་འགྲམ་ནས། རིན་ཁྲུའུ་རན་གཟིམ…
ཁྱུང་བར་ཡུལ་ཆན་ཏྲ་ཧྲི་དང་། ཅུན་ཧྲི་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་འཇི་དྲག་གིད་དཔོན་རིགས་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར་གྱུས…
འདུད་བསྟར་སྒྲིགས་དབྱུས་སུ། སྲིས་ཁང་སྦྲ་ཐང་ཀུན་ཆེ་བ་ནས་࿖བོན་ས་མཆོག་སྤྱན་འབོར་གདན…
འདྲེན་ཞུས། གསུང་…སྒྱུར་དུ་རྒྱའི་ཕྲུང་སི་གཅིག་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་དང་།
ལི་ཅིང་ལོ་རྫོང་བ། ཆིབས་ཞབས་སུ་སྐུ་མཆར་ཀུན་གླིང་ཛ་སག་དང་། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་གསུམ།
མཚན་ཞབས་དགེ་དབང་བློ་བཟང་། སྐུ་འཕྲུམ་ཆེ་ཤོལ་ཕྱུལ་སྐུ། ཕྱྭ་སྨན་དཔོན་གཞི་པ་ཕྲམས་པ་བྲུབ…
དབང་སོགས་ཡེབས་ཏེ་སྒྲིམ་སྐལ་འགྲམ་རྒྱལ་ཡུམ་སྟོང་ཐའི་ཕུའི་(ཚེ་ཞིང་) ཡེབས་བསུར་ཡེབས་པ…
࿖བོན་ས་ཆེན་པོས་ཕྱག་ཏེན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུང་བརྟན་དང་། མཇལ་དར་ཞིག་འབུལ…
གནང་བ། ࿖བོན་ཡུམ་ནས་མཇལ་དར་ཐོག །རིན་པོ་ཆེའི་མགུལ་འཕྲེང་ཞིག་འབུལ་གནང་གིས…
གཟིམ་ཁྱུང་དུ་ཕྱུན་ཡེབས་ཀྱིས་ཞབས་བརྟེགས་ཐོག་བཞུགས་ཏེ་མཚམས་འདྲི་སོགས་གསུང་སྒྲོང་གང་
ཙམ་གནང་། དེ་ནས་࿖བོན་མའི་མཇལ་འཕྲད་གཟིམ་ཁྱུང་དུ་ཡེབས་པ་࿖བོན་མ་གོང་ཤུའི་རང…
བཞུགས་ཁྲིའི་སྟེང་མི་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོར་ཏེ་བཞེངས་བཞུགས་པར་࿖བོན་ས་མཆོག་ནས་བདེ་བར་གཤེགས
པའི་སྐུང་བརྟན་དང་། མཇལ་དར་ཕྱུལ་གནང་ལ་࿖བོན་མས་ཚུར་གྱུས་ཞབས་དང་བཅས་ནང་མཛོད…
སེར་པོ་ཞིག་འབུལ་གནང་མཛད། བཞུགས་ཁྲིར་བཞུགས། ལོ་རྫ་བརྒྱུད་ལྷན་ཚུན་མཚམས་འདྲི…

སོགས་བཀའ་མོལ་འགའ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་ལུགས་གསོལ་ཇ། ཞིང་འབྲས་སོགས་བརྟགས་

མཇལ་འཛོམས་སྒྲུབ་རྗེས་ཕྱིན་མའི་ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་བཞུགས་སྒར་པོ་བྲང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་།[16]

ཟླ་༤ ཚེས་༨ ཉིན་༧གོང་མ་མཆོག་ནས། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་

ཕྱིན་འཁོར་རྣམས་ནང་ཆད་ཅེས་པའི་སྤྱིད་སོས་ཚལ་དུ་གྱི་ཞིང་དང་། གསོལ་སྟོན་བཅས་པར་གདན་ཞུ་

གནང་བ་ལྟར་ཕེབས་ཏེ། ༧གོང་མ། ༧གོང་ཡུམ་གཉིས་ཀ་ནས་སྐྱེ་ལེན་ཞུ་གནང་ཐོག རྒྱ་ལུགས་

ཀྱི་གསོལ་སྟོན་དང་། རྒྱ་མི་དང་མན་ཇུ་སོགས་ཀྱི་བློས་གར། གྲུང་སྟོབས་ལྡན་གྱི་རྩལ་འགྲན། སེང་

གེ་དང་འབྲུག་གི་རྩེད་འཛོ་སོགས་ཀྱི་གཟིགས་མོའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོས། ཉིན་རྗེས་མ་ནས་

སྔར་༧གོང་མ་རང་དང་། ༧གོང་ཡུམ་སོ་སོའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གཟིམ་

ཆུང་ལྷ་ཁང་སོ་སོར་གཟིགས་ཞིབ་ལ་ཕེབས། ༧གོང་མ་རང་ཕྱིའི་མིང་མཐོང་ཙམ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

དབྱིངས་བཞུགས་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མ་༧གོང་ཡུམ་རྗོང་ཧྥུའི་ཐའེ་ (ཚི་ཞི་) རང་

ནས་གནང་བ་ཞིག་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་༧གོང་ཡུམ་ (ཚི་ཞི་) དོས་མཇལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་དང་། བོད་

ཕྱོགས་ལས་དོན་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱིའི་སྲིད་དོན་ལས་ཁུངས་ (ལིའི་ཧྥན་ཡོན་) དང་། དྲག་པོའི་

དམག་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ (ཀྲུན་ཅི་ཆུ་) གྱི་དཔོན་གནས་ཆེ་ཁག་ཚང་མ་དོས་མཇལ་ཞུ་བར་སྐུ་མདུན་དུ་

བཅར། ཕྱིར་རྒྱ་བོད་དཔོན་ཁང་གི་འབྲེལ་བ་ཟུང་སྦྲེ་ཆིངས་ཀྱི་རྡོ་རིང་བརྩུགས་རྒྱུ་ལ། ལྷག་པར་༧རྒྱལ་

མཆོག་ལྔ་པའི་སྐབས་ནས་མན་ཇུ་༧གོང་མ་དང་པོ་ཧྥུན་ཅི་དང་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཟུང་སྦྲེ་རྒྱལ་ཁབ་

གཉིས་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ལས། ༧རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་འོག་ལ་གཅིག་མིན་ཚུལ། བར་ལམ་

ཞི་གྲོན་དང་། ཕྱི་ནང་གྱི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཞིག་ནས་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བར་གོ་བ་

ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་བོད་ལ་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཀྱང་སྤྲ་ཕུལ་ཟ་བསྐྱུད་བཙད་བ་གཞིགས་སོགས་དབང་ཡོད་ཚོད་མེད་བཏང་སྐོར་དང་། ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་གནས་ཚུལ་རྣམས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཡི་ཅིང་གཞུང་ལ་༸སྙན་སེང་མཁྱེན་ཕུལ་བའི་ཞེར་ཡེན་གྱིས་རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་ལ་གནོད་རྐྱེན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཚུལ། བར་ལམ་ཕྱི་གླིང་པས་བོད་འབྲུས་ལ་མཚམས་དང་། ཚོང་རྡའི་སྐོར་བསྐྱུད་རྩོད་ཀྱིས་དབྱིན་དམག་བོད་དུ་ལྷགས་འཁོར་བྱུང་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཟབ་ནན་ཐོབ། །ད་ཆ་དེང་སྐབས་ཁམས་ཕྱོགས་ཟ་བེད་བརྡབས་གསེར་གཙོང་བཞིན་པའི་རྒྱ་རིགས་དཔོན་དམག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་དང་། རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་ཕན་ཚུན་སྐྱོང་རེས་ཀྱིས་གནས་ལ་བརྟེན་དབྱིན་བོད་ཚོང་དོན་སྐོར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ལེགས་རྒྱ་གང་ཆེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕན་ཆར་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་གསུངས་གནང་བས། ཕྱར་སྲོལ་མཚན་བསྟོད་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་ཞུ་གནང་ཐོབ། །བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གང་སར་གསར་སྤྲོས་བསྐྱུར་བཀོད་མི་འབྱུང་བའི་བཀའ་བཟང་དང་། དོན་གལ་ཆེ་རིགས་བོད་སྡོད་ཨམ་བན་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་༸གོང་མ་རང་ལ་ཞུ་ཡིག་ཐད་འབུལ་གནང་འཐུས་དང་། དེ་ཡང་། ༸གོང་མ་ཀོང་ཤུའི་མཆོག་ནས། རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་བཙན་པོ་ཡོང་བ་དང་། ཕྱར་སྲོལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྒྱ་བོད་གཉིས་པོ་བརྟན་ཅིང་རྒྱུན་འཚོངས་ཡོང་བ་མཛད་དགོས། ཞེས་པའི་བཀའ་ཤོག་དང་། གསེར་གྱི་པང་ལེབ་ཀྱི་ངོས་ལ། ཁྲིན་ཧྲུན་ཙན་ཅོང་ཡི། ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་སྐུ་སངས་རྒྱས། ཞེས་པའི་མཚན་འཕར་གྱི་གཞེད་བསྟོད། མན་ཇུ། རྒྱ་ནག། བོད། སོག་པོ་བཅས་པའི་ཡི་གེ་ཤན་སྦྱར་དང་། གཞན་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེ་བཅས་སྩལ་བར། ཡར་ཡང་། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཀྱིས་མཆོད། བོད་རྗེ་ཞིག་དངོས་འབུལ་ཐུམ་མཛེ་འབུལ་གནང་དང་འབྲེལ་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བྲིས་ཀྱི་ཐུགས་སྨོན་བསྡུགས་བརྗོད་འདི་འདྲ་ཞིག་སྩལ་འདུག །

ཨོཾ་སྭ་སྟི། བདེ་གཤེགས་༸རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་མཐུའི་དཔལ། །རང་གདངས་གཅིག་བསྡུས་འབྱུང་པོ་འདུལ་བའི་གཉེན། །གསང་སྔགས་རིགས་སྔགས་བདག་པོ་གཏུམ་

ཏྲག་ཆེ། །བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་དེར་མཆོག་ཏུ་བསྟགས། །ཀར་ཁྱབ་རྣམ་སྤྲུལ་དཔག་མེད་འཕྲོལ་
པ་ལས། །དབང་ཕྱོགས་ལ་ཡི་ནོར་འཛིན་ཕྱིན་ཡངས་པོར། །སྟོབས་ཤུགས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོས
དབང་བསྒྱུར་བའི། །སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་གཉིས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟགས། །ཕན་བདེའི་དགེ་
མཚན་རིང་དུ་སྤྲོང་བའི་སྐད། །ས་དབང་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཚེ་ཡུན་བརྟན་ཅིང་། །ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་སྡེ་
བཞིའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱས། །རྒྱལ་བསྟན་སྤེལ་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཉེས་བརྒྱ་གཙོད་པའི་
ལུགས་ཟུང་རྩོམ་འཁོར་གྱིས། །ཕས་རྒོལ་བདུད་སྡེའི་སྤོབས་པ་རབ་དམས་ནས། །འཇིག་རྟེན་
གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྐན་གྲགས་ཆེ། །སྟོང་གསུམ་མི་མཇེད་བདག་པོར་མཆུངས་འགྱུར་ཤོག །རྗེ་
བོའི་ཐུགས་བཞེད་ལེགས་འགྲུབ་ཅི་མཆིས་ནམས། །བླ་མ་ལྷ་དང་དམ་ཅན་སྲུང་མའི་ཚོགས། །ཆོས་
ཉིད་བདེན་འབྲས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ། །རྟོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེར་དེམས་ཤོག །
ཅེས་ས་དབང་རྒྱལ་པོར་བསྟོད་ཅིང་། ཆབ་སྲིད་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་བདེན་ཚིག་སྨོན་ལམ་འདི་
ཡང་རྗེ་བོ་ཉིད་ནས་ངོས་མདོ་སྨད་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་འདིར་ཐོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། བསོད་ནམས་
བཙན་པོའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ཏེ་གནམ་བསྐོས་ལ་ཡི་ཚངས་པའི་ལུགས་ཟུང་བདག་ཉིད་སྟར་གནང་
ལ་གཟིངས་འདེགས་སྨྲལ་བར་བརྟེན། སྐྱེས་ལན་དུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བཛྲ་དྷ་ར་[3]རྒྱལ་བའི་མིང་འཛིན་ཤཱཀྱའི་
དགེ་སློང་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
སྡེར་འབོད་པ་ནས་མཆོག་ཏུ་དང་བས་སྨོན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཏེ་སྩལ་བའོ། །ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་གུས་
བཀུར་གཟེངས་བསྟོད་མཛད་པ་ཙམ་ལས། སྲིད་དོན་ཐག་ཆོད་པའི་ལན་དང་། གྲོས་ཆོད་གང་ཡང་
ཐུང་མི་འདུག །གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྲིད་དོན་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་བར་ལ་བསམ་འཆར་ཐ་དད་ཐུང་བ་གསལ་པོ་འདུག །ཡིན་ནའི་སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་ཕྱི་གྱུར་མི་
ཚོག་པའི་དམ་བསྒྲགས་ཐུས་ཡོད་པ་འདྲ། [3]གོང་ཡུམ་རྟོང་ཐའི་ཏུའི་ཆབ་སྲིད་སྤྱོད་སྟངས་ལ་རྒྱའི་
མི་དམངས་ནས་མི་དགའ་བ་སློས་ཏེ། མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་མཛོ་རིམ་གྱི་ནང་ལའང་མང་པོ་ཡོད་པ་

ཐུགས་དགོངས་སུ་མངའ་བ་མ་ཟད། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཀྱང་ཐོག་རྟེན་བཟའ་བར་ཕྱི་དང་ཤ
འཕྲོད་པ་ལྟ་བུར་བརྟེན་མན་ཇུའི་ཆབ་སྲིད་རིང་པོར་གནས་མི་ཐུབ་པ་གསན་ཐོས་ཙམ་མ་ཡིན་པ་དངོས་
སུ་གཟིགས་ཚོད་ནས་གསལ་པོ་མཁྱེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༣ (November 12th 1908) ཉིན་ ༸གོང་མ་ཀོང་ཤུའི་
དགོངས་པ་རྫོགས་འཕྲུལ་ ༸གོང་ཡུམ་ནས་རྒྱལ་སྲས་ཧྲ་ཆེན་ཀྲུང་ཡུང་གི་སྲས་ཕུ་ཡིང་ ༸གོང་མར་བསྐོ་
གཞག་ གནང་སྟེ། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ (November 19 1908) ཉིན་ ༸གོང་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུའི་
ཡང་གཤེགས་པས་ ༸གོང་མ་དང་ ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ སྐུ་ཕྱུར་སར་ཐུགས་སྨོན་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་། རང་
གཞུང་ནས་ཡི་ཅིང་དགོན་ཁག་ལ་མཆོད་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེ་སྩོལ་འབུལ་ཐོག ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཚོགས་དགོན་
དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་བསྔོ་སྨོན་མཚམས་སྦྱོར་གནང་། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༩ (December 2nd 1908)
མན་ཇུ་ ༸གོང་མ་བཅུ་པའམ། ༸གོང་མ་མཐའ་མ་ཧྲ་ཆེན་ཤོན་ཐོང་ (ཕུ་ཡིང་) ༸གོང་མའི་ཁྲི་ཐེབས་
ཀྱི་མཛད་སྒོར་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཀྱང་འཐོར་བར་མཛད།

སྐབས་དེར་ཆིབས་ཞབས་ཕེབས་ཡོད། སྐུ་བཅར་བླ་སྨན་མཁན་པོ་དངོས་གཞི
ཁྱམས་པ་ཐུབ་དབང་མཆོག་གི་གཟིགས་རྒྱུལ་བསྐྱེ་ལ་བྲིར། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་བཞད་པ་
རྡོ་རྗེའི་གསུང་མགུར་ནང་། མ་མཐོང་རྒྱང་ནས་གྲགས་ཆེའི་དཔེ་བཞིན། རང་ཅག་བོད་མི་མང་པོས་
༸གོང་མར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། ༸གོང་ཡུམ་ཧོང་ཐའི་ཧུའི་ (ཚེ་ཞིད་) རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་དངོས་
འདྲའི་འདུ་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་འབྲེལ་མིག་མཐོང་དང་། གཟུ་བོར་གནས་པ་མང་པོའི་གཏམ་རྒྱ
ཐོས་རྣམས་སྤྱོད་པོར་བརྗོད་ན། ཧོང་ཐའི་ཧུའི་ནི། མན་ཇུ་ ༸གོང་མ་བདུན་པ་ཞན་ཕང་གི་བཙུན་མོ་ཡིན།
ཞན་ཕང་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུར་ཐེབས་དུས་གཤེགས་རྗེས་ཁོང་གིས་རིག་ཤུལ་ལས་སྒྱུར་ཀྲུང་ཆེའི་ ༸གོང་མའི་
ཁྲིར་བཀོད། ཤུལ་སྐུ་ན་མ་སོན་པར་དབང་ཆ་ཚང་མ་ ༸གོང་ཡུམ་རང་ནས་གནང་བ་དང་། ཀྲུང་ཆེའི་ལོ་
ཞས་མེད་ཙམ་གྱི་ ༸གོང་མ་གནང་སྟེ་རེ་གཏུག་གིས་གཤེགས་རྗེས་དེ་ལ་རིགས་སྲས་མེད་པས་ཞན་ཕང་གི་

སྐུ་མཆེད་ཆུང་བ་ཀོང་ཤུའི་࿖བོན་མའི་ཁྲིར་བསྐོས་ཏེ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས་བཀོད་རྒྱུས་ཚང་མ་࿖བོན་ཡུམ་དང་ནས་གནང་། ཀོང་ཤུའི་ནི་རྒྱུའི་མི་དམངས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་བས། ནད་གྲོན་བཅས་ཡོད་དང་། མཁས་པ་འགའ་ཤས་ནས། དེ་དུས་འཛམ་གླིང་ནང་གསར་བརྗེའི་བཅོས་བསྒྱུར་ཡོད་ས་ཞིག རྒྱ་ནག་གཅིག་ཕྱུར་སྤྱར་ལུགས་ལ་ཕྱོད་ཐབས་མེད་པས་མནྫུའི་ཆབ་སྲིད་ཡུན་གནས་ཆེད་དབྱིན་ཇིའི་࿖བོན་མ་ཇི་བཞིན་དབང་ཆ་ཚོགས་འདུ་བོད་འོག་ལ་གནང་ན་ལེགས་རྒྱལ་ཁུལ་པར་དགོངས་པར་བཅས་ཏེ། ࿖བོན་མས་རིམ་པས་གསར་བརྗེའི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་རྒྱལ་ཁབ་བསྒྲགས་གནང་བར། ࿖བོན་ཡུམ་མ་དགའ་བས་བཅོས་བསྒྱུར་ལ་རྩོད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩོད་པའི་སྲིད་རྒྱུས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་རྒྱར། ཡུམ་ཕྱོགས་ནས་ནང་གྲོན་འཇུང་ལུ་དང་། དམག་དཔོན་ཡོན་ཤི་ཁས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱར་སྐྱང་བོང་མའི་ཕྱོགས་སུ་ཞུས་ཏེ་࿖བོན་མའི་བཅོས་བསྒྱུར་ལ་མོས་པའི་དཔོན་རིགས་དང་། སློབ་སྟོན་བྱེད་མིའི་མཁས་པ། ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཚང་མ་ཤེས་རྟོགས་རྒྱུང་མཚམས་དམག་མི་བཏང་སྟེ་མཁས་པ་རེ་ཟུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བྲོས་ཐར་པས། དེ་ཁྲིངས་དཔོན་རིགས་དང་། མཁས་པ་ཚང་མ་འཛུལ་ཏེ་བསད། ࿖བོན་མ་རང་ཡང་མི་ཤུ་སར་དང་ཐུག འཕྲད་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་ཕོ་བྲང་ནང་བཙན་བཙོན་དུ་བཅུག བཅོས་བསྒྱུར་ཞེས་པ་ཉི་མ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་རྗེས་ནམ་མཁའི་འཇའ་ལྟར་ཡལ། མོ་ཆེའི་འཆར་གཞིའི་ནང་࿖བོན་ཡུམ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡོད་རྩལ་ལ། སྐད་མཐའ་མ་࿖བོན་མར་ར་བཟིའི་སྨན་སྦྱར་ཏེ་དུ་ལམ་ཚོར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་བཟོས་ཏེ་བཞག་པ། ࿖བོན་ས་࿖སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཇལ་འཕྲད་དང་། གསོལ་ཆོག་སོགས་སུ་གདན་ཞུའི་སྐབས་࿖བོན་མ་དང་བཞེངས་བཞུགས་རང་རྒྱ་མ་འཕེར་བར་བརྟན་མོ་གཉིས་ནས་བརྟེགས་དགོས་པ་དང་། གསོལ་ཟས་ཀྱང་བརྟན་མོས་ལོལ་ཙོར་བླུགས་ཏེ་ཞལ་ལ་འབུལ་དགོས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ངར་རང་གིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་རང་བྱུང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་࿖བོན་ཡུམ་དང་ནས་གནང་སྟེ་དཔོན་རིགས་ཚང་མ་སྣུ་ཀྲོ་འཛོམ་དང་། ཞེད་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །བདུན་ཕྲག་ཤས་རྗེས་ལ་࿖བོན་མ་ཀོང་ཤུའི་ག་ཤེགས། དེ་འཕྲལ་࿖བོན་ཡུམ་ནས་ཆུང་ཡུང་ཆེན་པོའི་སྐུལ་ཤུ་ཡིད

ཞུ་བ་དགུང་ལོ་གཉིས་སོན་པ་སོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོ་གཞག་བྱས་ནས། ཉིན་ཕྱི་མར་ཁོ་རང་དུག་འཁགས་སྐྱ་ནས་ག་ཤེགས། ལ་ལས་ཟ་ལམ་བཟློས་པ་རེད་ཟེར། གང་ལྟར་ག་ཤེགས་པའི་རྗེས་ནས་ཁོང་གིས་དབང་ཆ་གནང་རིང་། མི་ཟབས། རྒྱ་འཁྲུག་སོགས་མི་སྐྱིད་ལས་འདས་པའི་བཙན་དབང་བྱས་པའི་མཚན་དམས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གློང་བ་དང་། ཀོང་ཏུང་དང་། ཀོང་ཤིའི་ཕྱོགས་ནས་རྩ་ལོག་པའི་རྙོག་ཕྲ་ཟམ་མི་ཆད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གིས་རྩོང་གི་རྙོག་ཟླ་བཅལ་གྱིས་མན་ཇུའི་ཆབ་སྲིད་ཐེ་གྲུམ་རྫ་ཟད་པའི་ཁང་རུལ་རྫི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཆུང་[༣༧]། ཞེས་བྲིས་པ་གནང་འདུག །

སོང་མ་ཀོང་ཤུའི་དང་། སོང་ཡུམ་རྫོང་ཐའི་ཧུའི་ག་ཤེགས་པའི་སྐོར་ལ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་། ཉི་ཧོང་གི་མཁས་པ་ཀྲི་ཀན་ཀྲུ་ཧྲའི་དེབ་ནང་། བོད་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སོང་མ་ག་ཤེགས་པའི་ཉིན་རྗེས་མ་སོང་ཡུམ་ནས་ཤོན་ཐོང་སོང་མའི་ཁྲིར་བསྐོས། དེའི་ཉིན་རྗེས་མར་སོང་ཡུམ་རང་ག་ཤེགས་ཟེར་ཡང་། ཧན་རི་ཕུ་ཡིང་(Henry Puyi)ཞེས་སོང་མ་མཐའ་མ་ཤོན་ཐོང་རང་ནས་ཁོ་རང་གི་མི་ཚེའི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་པ། མན་ཇུ་མཐའ་མ (The Last Manchu) ཞེས་པའི་དེབ་ནང་། ཕྱི་ལོ ༡༩༠༨ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༣། རྒྱ་ཟླ ༡༠ ཚེས་ ༢༠། ཀོང་ཤུའི་ཁྲི་བཞུགས་ཙིང་དགོང་རྫི་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་ཆེན་པོས (Grand Councillor) ཁོ་རང་མི་འདོད་བཞིན་དུ་མ་མའི་པང་པར་བཏེགས་ཏེ་སོང་མའི་ལོ་བྱང་ལ་དབུ་རྩུགས་ཀྱིས་འཁྲིད་ནས་ཁྲི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་མདུན་ན་དའི་ཡ་ཅི་ཆེན་མོ་ཏ་ཡི་ཧང་། ཚེ་ཤིད་དང་། དེའི་མཐའ་བསྐོར་ན་དོ་མ་ཞེས་པའི་མི་མང་པོ་ཡོད་ས་བཤད་འདུག །ཅེས་དང་། དེ་ནས་ཉིམ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚེ་ཤིད་འདས་པ་དང་། དེ་གའི་རྗེས་སུ་སོང་མ་ཀོང་ཤུའི་ག་ཤེགས་པ་རེད[༣༨]། ཅེས་ཁོ་རང་ངོ་མ་རང་ནས་བྲིས་འདུག་པ། དེ་ལ་ང་རང་གིས་བསམ་ཞིབ་བྱས་ཚེ། སོང་མ་ཀོང་ཤུའི་དྲན་མེད་ལྷ་སྦྱར་བཞུགས་ནས་སྐྱར་གསོན་པོའི་རེ་བ་བྲལ་བའི་སྐབས་སུ་

༣༧ སྔར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིགས་ཐེ་བས།

༣༨ ཧན་རི་ཕུ་ཡིང་རང་གི་རྩོམ་བརྗོད་མན་ཇུ་མཐའ་མ་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས ༡།

༧གོང་ཡུལ་ནས་༧གོང་མ་གསར་པ་ཚོན་ཐོང་བསྐོ་གཞག་ཐོབ། །ཁོང་གིས་ཡབ་རྒྱལ་ལ་ཕྲུས་ཆུང་ཕུང་… རྒྱལ་ཚབ་སྤྲ་ཐུར་བསྐོ་གཞག་ཞུས་ནས། ཉིམ་གཉིས་སོང་རྗེས་ཡུམ་རང་དུག་ཐོས་ཏེ་འདས། དེ་རྗེས… ༧གོང་མ་ཀོང་ཧྲུའི་ཀ་གཤེགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པས་དེ་ལ་བསམ་རྩོལ་དང་། ཡིད་དོགས་ཆུང་ཟད་འདུག་པས་ཞིབ་འཇུག་མཛད།

༧གོང་ས་མཆོག་པེ་ཅིང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནས་རིང་། གཡུང་ཧ་ཧུའི་དགོན་གྱི་གཙོས་ནང་པའི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་ཚང་མར་གནས་གཟིགས་དང་། ཆོས་འབྲེལ་གནང་ཞིང་། རྒྱ་སོག་གི་དད་འདུས་གྲངས་ལས་འདས་པར་ཆོས་ཀྱིས་ཚིམ་པར་མཛད། མན་ཇུའི་གཞུང་གིས་བོད་དོན་བྱེད…ཕྱོགས་གནས་སྟངས་རྣམས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་ལམ་བཅས། བོད་སྤྱོད་ས་རང་དབང་རང་བཙན་གཏོང་མཞིག་གནས་ཐབས་ལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་མཐུན་ལམ་གནང་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་ས་འབྲེལ་བབས་ཀྱིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་དབང་འཛིན་དབྱིན་ཇི་གཉིས་ལ་མཐུན་ལམ་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཨུ་རུ་སུར་བཀའ་ཡིག་དང་བཅས་མི་སྣ་ཆེད་སྐྱོད་དང་། པེ་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་ཨ་མི་རི་ཀ །དབྱིན་ཇི། ཨུ་རུ་སུ། ཉི་ཧོང་། ཕ་རན་སི། འཇར་མན་བཅས་ཀྱི་གཞུང་ཚབ་སོ་སོར་དངོས་དང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པར་སྐུ་ཚབ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་སྟར། ཚུར་ཡང་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ། སར་ འཇོན་ འཇོར་ཌན (Sir John Jordan) ཇོ་ལགས་མཇལ་… འཕྲད་བཅར་སྐབས། བར་ལམ་དབྱིན་བོད་དབར་ཕན་ཚུན་གྱིད་ཆུས་གོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་མཐུན་ལམ་ཇི་བཞིན་གནང་མ་ཐུབ་པས་དབྱིན་དམག་བོད་དུ་འཇོར་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར… བརྡ་སྣ་གསེགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་རིམ་པས་གནས་ཚུལ་ལེགས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག །ཕྱིན་ཆད་ཁྲིམས་མཚོས་རྒྱ་གར་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་མཐུན་ལམ་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ག་ཞིས་དེ་དོན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཨིང་ལན་༧གོང་མ་ཆེན་པོར་༧སྙན་སེང་[༣༠]ཞུ་རོགས་ཞེས་བཀའ

[༣༠] Bell, Portrait of Dalai Lama, p.74.

མང་གལ་སྐུལ་འདུག །དེ་བཞིན་ཉི་ཧོང་གི་གཞུང་ཚབ་གོན་སུ་ཀི་ཧ་ཡ་ཤི (Gonsuke Hayashi) དང་། དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་མ་ས་ནོ་ནི། ཧྥུ་ཧྥུ་ཤི་མ་ (Masanoni Fufushima) ཡང་མཇལ་འཕྲད་དུ་བཅར་༨༠ ཏེ་སྲིད་དོན་གྱི་བཀའ་མོལ་མང་ཙམ་བྱུང་བ་ཐོག །བོད་ཀྱི་དམག་མིར་དྲག་པོའི་ལས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་ཞུས་པ་ལྟར། རྗེས་སུ་ཉི་ཧོང་གི་དམག་སྦྱོང་མཁས་པ་ཡ་སུ་ཇི་རོ་ ཡ་ཇི་མ་ (Yusujiro Yajima) ཡང་ལྷ་སར་བསྐྱོད་ནས་ཏེ་དྲག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་ཡང་བྱས་པ་རེད།། ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་རོག་ཧིལ་ཡང་བསྐྱར་དུ་མཇལ་བཅར་ཞུས་པ་ཡོང་ནས་ཀྱང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ལ་བོད་དོན་སྐོར་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞུས་ཡོད་ཚོད། གང་ལྟར་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུར་ལོ་འཁོར་བཞི་ཐུག་དཀའ་རྙོག་དང་སྐུ་ངལ་ཆེན་པོའི་ངང་ཕེབས་བཞུགས་གནང་དགོས་བྱུང་བས་སྲིད་དོན་གྱི་དགོངས་སྟབས་དང་ཐུབ་རྩལ་རྒྱ་ཆེར་ཕེབས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་རྗེས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་སྲིད་དོན་གྱི་རྙོག་འཛིངས་ཡལ་ཆེར་ཐལ་ལ་ཏེ་བོད་སྐྱོངས་གསར་བརྗེའི་དགོངས་བཞེད་རྒྱ་ཆེ་གནང་རྩིས་ཀྱང་། ཆོས་ཕྱོགས་གདོང་འཚོ་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་ཏེ་དགོངས་བཞེད་ལྟར་མ་འགྲུབ་པར་གྲགས།

ཀྱང་ཨམ་བན་དང་། དྲ་ཨམ་བན་སོགས་ཨ་མགོ་མའི་ནང་བློན་ཆེན་པོ་འབག་ར་ཤས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཨ་མགོ་མའི་ལས་བྱེད་མཐོ་རིམ་གྱི་གོ་སྒྲིབས་པས་ནང་ཉ་སྣ་ཧྥུ་སུ་ཕུས་ཏེ་མཇལ་ཁའི་སྐུན་ལེན་སོགས་མ་ཞུས་པར་བཅར་བར་ལུགས་མཐུན་སྐུན་ལེན་མ་ཞུས་པར་མཇལ་ཁར་གཏོང་གནང་མ་མཛད་པ་དང་། བཅར་སྐབས་འགག་ཏུ་ཡུན་རིང་བཀག་པ་དང་། མཇལ་དུས་སྤྱིར་སྤྱོད་ལས་དམིགས་བསལ་མཐུན་འཛུགས་མ་མཛད་པས་ཁོང་ཚོ་འདོད་པ་མི་ཁེངས་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་···

༨༠ ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༥༣ ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཕྱི་ལོ་ ... ཉི་ཧོང་གཞུང་ཚབ་ནང་བཅུག་ ... བསྒྲུབས་པ་རེད་ཅེས་ཕྱ་ན་དེའི་གཞུང་ཚབ་གོན་སུ་ཀི ཧ་ཡ་ཤི་དང་། ... ···
སྒྲིག་ སྟ་ཁུལ་རྩིས་བཅུག།

རྒྱ་ཆེ་གནང་བས་མན་ཛུའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་མ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཕྱིད་དོན་ལ་ཕན་མེད་གཏོང་རྒྱུན་ཡང་ཕྲན་བུ་ཆུང་བ་རེད་ཅེས་སྨྲོང་།

ཧྥུ་ཐན་ རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་དང་། སྐྱན་ཞུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་འཕྲུད་པོག །ཁམས་ཕྱོགས་སྤྱི་དཔོན་ཚང་མས་སྤྱི་ལོ་ཨར་ཕྱུང་སོགས་ཀྱིས་དཔོན་སྤྱི་གཏོར་བཅོམ་དང་། མི་བསད་རྒྱ་འཕྲོག་ཚོད་མེད་ཐུས་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་དཀ་ གོངས་མཆོག་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ལྡན་ཞིང་ལས་འཕྲུལ་དུ་ཞབས་སོར་འགོད་ཐབས་འཕྲུལ་ཐུག་གི་ སྐྱན་ཞུ་ཁག་མང་འཇོར་བས། པེ་ཅིང་གི་མཇོད་སྒོ་ཡང་དེ་ཙམ་ལ་མཆམས་འཛོག་མཛད་དེ། གོང་མའི་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་ཚབ་དྲུ་ཆེན་ཀུང་ཕྱུང་ལ་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྔར་ གོང་མ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ལྟར་ལ་སྐྱོང་བཞེས་ཐུབ་པའི་གསལ་འདེབས་གནང་སྟེ། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༨ (December 21st 1908) ཉིན་པེ་ཅིང་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་ཁ་ཕྱལ་བསྐྱར་སྐབས། ཅང་གྲོན་ནའི་ཀྲུ་སོགས་རྒྱ་དང་། མན་ཛུའི་ཆེ་གྲུ་དང་། སྔོན་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་ལས་ཕྱག་པའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་། དམག་མིའི་ཏུ་སྒྲིག །དགོན་སྡེའི་ལེར་སྒྲིང་སོགས་ཀྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་ཐབ་རྒྱས་ཞུས། དེའི་སང་ཉིན་ གོང་མའི་བཀའ་མངགས་ཅང་གྲོན་ཀཚོ་པའོ་གུང་ཡའི་གདོང་མཆམས་ཞུའི་མཇལ་དར་གནང་བ་ཕར་ཡང་མཆམས་ལན་འབུལ་གནང་མཛད། ཕེབས་ལམ་དུ་ རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུ་དང་། གང་སྐྱིའི་དགོངས་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཞུ་བར་སློན་ཆེན་ཆང་ཁྲིམ་པ་སྟེན་ལགོར་བཅལ་འཇོར་ཕྱག་ཞུ་གནང་རྗེས་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྤྱོད་ སྐྱན་ཞུ་གནང་། དེ་ནས་རིམ་ཕེབས་དགོན་ལུང་དང་། ཀུ་བཟང་སོགས་ལ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་བཞིན་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་ཞབས་སོར་འགོད།

སྐྱེ་དགེ་ས་སྒྲོད་འདས་པོའི་སྐུས་ནན་གཞོན་མངའ་རིས་ལ་འཆམ་མེན་ཀྱིས་ལྷ་ལོ་ཕྱག་ནན་པ་ཨ་སྒྲ་ ཧྥུ་ཐན་ རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཇོར་ཏེ་བདེ་ཐུག སྐྱན་ཞུས་རྒྱུན་ཕྱག་གཞོན་པར་དགེ་སློན་བཀའ་ཆ་ཞིབ་རྒྱལ་དང་། ཨ་སྐྱར་རྨར་མཛོ་གསང་གསུམ་ཞོར་ནས་ཕྱུང་དམག་ཕྲན་བུ་དང་

བཅས་ལྷེ་དགེར་གཏོང་གནང་མཛད་དེ་ཞིང་འཛམས་དེ་ཕྱིར་ཡང་། འདི་ལོ་གྲུབ་ཆེན་པ་ཨ་སྐྱུ་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་ནས་གྲུབ་གཞན་པ་དག་དབང་འཛམ་དཔལ་གློ་བུར་འཛིན་བཟུང་ངོ་དམ་བཙོན་འཛུག་དང་འཕྲེལ་ཕྱོགས་གཏོགས་བློན་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱང་ཐུག་ཚོད་མེད་བྱས་རྗེན་གྲུབ་གཞན་ཕྱོགས་གཏོགས་ནས་གསང་སྟབས་ཡུལ་དམག་བསགས་ཏེ་གྲུབ་གཞན་བཙོན་ཁང་ནས་བཏོན། ཛ་རུ་ཁ་དང་། འགུ་ལོག་བརྒྱུད་དམག་བསྐུལ་རྒྱབ་སྐྱེ་དགྲ་རྒྱག་བྱས་པར་ཉག་ཕྱི་དང་། མདོ་སྨད་དོན་གཅོད་ནས་གཉིས་དགེའི་འཁྲོས་པ་བྱེད་བཞིན་དུ། སྐྱོར་ཡང་ཕྱུང་ནས་གྲུབ་ཆེན་པའི་དན་རྒྱབ་བྱས་ཏེ་སྡེ་དགེར་དཔུང་འཛུག་བྱས་ཏེ་སྡེ་དགེའི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་ཅིས་བྱས་ག་ཤིས། གྲུབ་གཞན་པ་དག་དབང་འཛམ་དཔལ་དང་། མདུན་འཁོར་འགའ་ཞིག་བཅས་སྐུ་འབུམ་དུ་ཐོག་སྐྱབས་ཞུ་བར་བཅར་ཕྱུགས་དེ་ནས་བཟུང་གྲུབ་གཞན་པ་གཞུང་ས་འི་ཞབས་འབྲིང་ཕོངས་སུ་འཛོག་གནང་མཛད་འདུག །

ས་ཕྱི་ ༡༩༠༠ གནམ་ལོ་གསར་བཞད་ཀྱི་དགྲེས་སྟོན་དང་། ཚོ་འཕྲུལ་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱངས། ཟླ་ ༣ པའི་ནང་བློན་ཆེན་ཚང་ཁྲིམས་པར་གང་སྤྱིའི་བཀའ་སློབ་དང་བཅས་ཕྱིན་འགྲོས་ལྷ་བུར་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད། ཟླ་ ༤ པའི་ནང་ཐ་ཕྱུང་དགོན་དང་། ཤར་ཚོང་རི་ཁྲོད་སོགས་ཏེ་འདབས་ཀྱི་དགོན་སྡེ། རི་ཁྲོད་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་དང་། ཚོས་འབྲེལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་། ལྷ་ལོ་སྐུ་འབུམ་ལས་སྐྱེ་ནས་ཚོས་ཁྲིམས་དག་ཟེར་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་རེ་ཐུང་གནས་དབྱུངས་ཀྱིས་གསར་བཀོ་གནང་བར། ལས་སྐྱེ་དོན་མ་གོ་རེ་ཐུང་ནས་ལོག་རྟོག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རྩིས་མེད་ཞུས་པར་འཛིན་བཟུང་དོ་དམ་གནང་བ་འཁག་ཤས་ནས་གསང་གྲོས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྩིས་བྱས་འདུག་ཀྱང་། ཆེན་པོའི་ཕྱུག་ཏུ་ཚུང་གི་ཞིང་དཔུང་བཅས་ཕོད་ལ་ཆེན་པོའི་མཛལ་ཁར་བཅར་བ་དང་སྐབས་འབེལ་གྱིས་དེ་ལྟའི་རྒྱ་ལ་མིན་བྱེད་སྤྱོད་ངོས་འཕྲུལ་ལམ་ལེན་རྫུ་ཚིག་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱུབས་མགོན་དུ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་ས་སྐྱེད་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བརྟེན་ཚང་མས་བཀའ་བསྐོ་དང་བྱང་ཁུ་རྒྱུ་ཞིན་དུ་གལ་ཆེ་བས། གལ་ཏེ་བཀའ་བསྐོ་མི་ཉན་མཁན

གླིང་ཐོན་བྱུང་ཚེ་ཞིབ་གཅོད་མཐིལ་ཕྱིན་གྱིས་ཐོལ་ཡ་ལྡན་འཛོག་རྒྱུ་མིན། ཞེས་རྩ་ཚིག་སྒྱུར་འགྲེམས་བྱས་པས་དེ་ནས་ཚོགས་རྣམས་རྫེ་མའི་ཆང་···བུ་ལྷུར་ཞིག་ནས། ༸གོང་ས་ཆེན་པོར་དགོངས་སེལ་····དང་། བཀའ་རྩོད་དང་ལེན་ཞུ་རྒྱུའི་ཕྱི་སྒྲིག···གན་རྒྱ་འཕྲུལ་ལམ་ཞུས་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལུགས་ལེགས····དང་། འདུལ་ཁྲིམས་ལ་ཕྱི་དོར་བཀའ་དྲིན་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་བསྐྱངས།

ཐ་ལོ་ནས་ལྷ་སར་ཀྱང་ཡིན་ཐང་གིས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཡོངས། ལོ་འདིར་བོད་དཔུལ་སྲང་གང་སྟོར་མོ་དང་། སྐར་ཕྱེད་གསུམ་གནང་བའི་ཐངས་ནམ་གསར་བསྐྲུན་གནང་བར། མན་ཧྲའི་ཁམ་བན་ནས་དཔུལ་··པར་ཕྱི་ཁ་རིས་སུ། ༸ཉིན་ཐོང་ཁྲི་ལོ་དང་པོ་འཕོད་པ་བྱུང་ན་ལེགས་རྩལ་དཔེ་རྩོགས་ཞུས་པ་སྐབས་དེར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་མཆོག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས་འཕེལ་བས་སྐུ་དོན་དང་། སྐུ་སྦྱ་ལོགས་གང་ཅིར་དགོས་བཞེས་ཀྱིས་ཡོང་ཚེའི་འདོད་པ་ལྟར་སྲང་གང་སྟོར་··མོ་དང་ཐངས་ནམ་སྦྱོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་··པར་འདེབས་གནང་དགོས་བྱུང་ཡང་། དེང་༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་མདོ་སྨད་ས་ཁུལ་དུ་ཞབས་སོར་འཕོད་ཟིན་ཏེ། ཉིན་ཆེན་ཆང་ཁྲིམ་༸རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་མ་ཐག···གོང་གི་··པར་མཚམས་བཅད་དེ། པར་རིས་ཁ་བསྒྱུར་གྱི་མདུན་དུ་སེང་གེ་དང་། མཐའ་འཁོར་··དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། རྒྱབ་ཏུ་ནོར་བུ་མེ་འབར་གྱི་མཐར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་··ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ། ནམ་སྲང་གང་། འཕོད་པའི་སྲང་གང་སྐོར་མོ་དང་། སྐར་ཕྱེད་གསུམ་··གནས་པའི་ཐངས་ནམ། ཡང་མདུན་དུ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་ཉི་ཟླ་རྩེགས་ཀྱི་དབུས་སུ་ནོར་བུ་མེ་འབར་དང་། རྒྱབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་འཕོད་དཔུལ་ཞོ་གང་སྐར་ལྔ་གནས་པའི་ནམ་ཀ····གསར་པ་བཅས···པར་བསྐྲུན་གནང་།

ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ···སྤྱན་འཁོར་སྐུ་འབུམ་བྱམས་པ་གླིང་ནས་རྒྱ་བོད་ཚོར་གསུམ་གྱི་ཕེབས་སྐྱེལ་དུ་མདང་མཚམས་ལྷ་ལྡན་གསེར་གྱི་༸རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར། ཕེབས་ལམ་དུ་ཆེ་ཤོས་རི་ཁྲོད་ནག་དམར་དང་། ར་ལ་དགོན།

ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་སྐར་ཐོག་སོགས་བརྒྱད་ཚ་གནའ་ནི་མི་ཞན་གྱི་སྐར་ཐོག་ཏུ་ཐོན། ཡོང་བའི་
འཛིན་དབང་བདག་ཐོབ་ལ་༡རྒྱལ་མཆོག་ནཱ་རེམ་ནས་ཞེ་བས་སྐུལ་འདུག་པར་རྒྱབ་གཉེན་བཀའ་ཤོག་ཀྱང་
སྐུལ། མཆོག་གཉན་ཨོ་སྒྲོག་ཏུ་ཀ་དང་ཇོ་སྦྱོད་པ་དཔོན་ཕ་མེས་... གཞུང་ས་ར་ལྷག་བསམ་གྱི་བྲམ་རྗེས་
ཅན་ཡིན་པ་མ་ཟད། ད་ལམ་ཡང་སྲི་ཞུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་ནང་སྲིའི་པོ་མིང་...
དང་། བྱང་ཏོག །ཚེ་ལོ་བཀའ་ཤོག་བཅས་གནང་། མོ་འཕོར་དུ་ལྷ་ལྡན་ནས་ཕེབས་པ་བསུ་དང་...
པོའི་༢སྐུན་འབུལ་ཞུ་མི་རྗེ་དྲུང་ཕྱག་རབ་པ་བློ་བཟང་འཇིགས་བྲལ་འཁོར།

དེ་ནས་ཨ་ཕ་ཁ་གོ་ལོའི་བཞུགས་སྐར་དུ་ལྷ་ལྡན་༣རྒྱལ་ཁབ་ནས་གདན་ཞུ་...
ཆེད་འཁོར་བཀའ་བློན་ལས་འཕར་ཁྲི་སྨོན།༤ ཐའི་ཇི་སུན་ཁང་། མཁན་དྲུང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉི་མ།
གཙང་མདའ་ལས་ཚབ་ཕྱུགས་སྐྱུག །གདན་འདྲེན་བཅས་འཁོར། ཤར་སྒོ་བཞུགས་སྐར་དུ་ཕེབས་
སྐབས་བཀའ་བློན་བླ་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་སོགས་བཅར། རྒྱ་ནག་ཁང་། སྒྲོ་རོང་། ལོ་ཤོག་...
བཅས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཁལ་ཁའི་ (ཞལ་ངོའི་) དཔུལ་ཁང་དོ་དམ་གསར་པ་རྗེ་དྲུང་ཤར་སྒྲི་ཡེ་ཤེས་
རྒྱ་མཚོ་དང་། ཤོད་དྲུང་འཛུན་པས། ཞོལ་དྲུང་དགེ་འདུན་སྐལ་བཟང་བཅས་ལ་འཁོར་ཐོན་སྒྲག་མ་...
སྐུལ། བསྟན་འཛིན་ཨོ་སྒྲོག །ཕྱུང་རྒྱུད་སྒྲིང་པོ། ཐེད་ཕུག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ལྷ་ལྡན་༥རྒྱལ་...
ཁབ་ནས་སྤུགས་མགོ་འབུལ་མི་མཁན་ཆུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། བདག་གི་ཕ་ཇེ་ལྷ་གཉེར་
ཞྭ་ཤྭ་བ་བུ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས། ལྷ་སྡེད་ མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་གྱི་མཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་དམག་དཔོན་...
གོན་སྲིས་བཅས་འཁོར། དེ་ནས་འབྲི་རྒྱུར་ཕེབས་ཀོའི་ཐོག་ཕེབས་ཞིང་། འབྲི་རྒྱུ་པ་རིར་གདན་...
སའི་བླ་སྤྲུལ། བྱང་རིགས་ཁྲུལ་དགོན་ཁག་དང་། དཔོན་ཁག་རྣམས་ཕེབས་བསུར་འཁོར།
གདང་... ལའི་རྒྱ་བརྒྱུད་ཐོན་མཚམས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚམས་ཞུ་འབུལ་མི་གསོལ་

ཆེ་བསྟན་འཛིན་འཕེལ་རྒྱས་དང་། གཞུང་སའི་ཕེབས་ཕྱམས་འགྲོ་ཁྱུར། ཁང་གྲས་པདྨ་དབང་ཆེན་བཅས་བཅར། ལ་ཚོད་དཀར་པོར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྡེ་དང་། འདམ་བརྒྱུད་ཤོག་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱ་དཔོན། གདང་ལ་ཡར་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱ་རི་ཁྲི་ཆེན། ཇོར་ཁང་རྫོང་ལམ། །སྐུ་བཅར་གཙེན་པོ་ཕྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ། རྟེན་དཔོན་ཁེ་སྣང་སོགས་དང་། རྩ་རྒྱ་གོང་འོག་ཏུ་ལྷ་ཀླུ་ཀུང་། བཀའ་བློན་གཤགས་ཁྱུང་། ལྷུང་ཅན་ཀུང་། གདང་དམར་དུ་རྟ་སྒྲིང་རྫོང་ལམ། །ཀེའུ་ཚང་ནུབ་སྤྲུལ་སྐུ། ནག་རྒྱ་འགོ་པ་ཤེག་ཤིང་པ། ནགས་ཚང་འགོ་པ། ཕྲ་ཚང་སྟེང་དུ་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན། མཚུར་ཕུ་ཀརྨ་པ། བོ་སེམས་པ་སྤྲུལ་སྐུ། སྨིན་གླིང་ཁྲི་ཆེན། བཙོ་བརྒྱུད་སྤྲུལ་སྐུ་སོགས་རིམ་བཞིན་ཕེབས་བསུར་བཅར།

ཟླ་༨ ཚེས་༢ ཉིན་ནག་ཆུ་རྒྱ་འགོ་རིང་མོའི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ལྷ་སྡོད་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་གྱི་ངོ་ཚབ་རོག་ཡི། ཕྱིད་ཚ་བཞི་ཁྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་མཚམས་འབྲུལ་གསོལ་དཔོན། སྐུ་བཅར་གཞིས་མཁན་ཁང་གཞི་བ། མཁན་དྲུང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཆིབས་ཁ་བས་གཞུང་འབབས་སེར་སྦྲ། ཁུར་གདན། གཞུང་སོག་སྤྲ་དར་བཞམས་འཁྱོར་ཏེ་དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་ས་ཆིབས་ཁ་བབས་སུ་ཐུག་བཅར་ཞུས། ཚེས་༣ ཉིན་ཆིབས་སྒགས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་ནག་ཆུ་ཞབས་བརྟན་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་འཕོད། གཞུང་ས་མཚོག་དང་། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་། སྤྱག་ཁང་བླ་བྲང་བཅས་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་སྤྲོ་བཏེགས་འབུལ་ཞུས། ཚེས་༡༦ ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་རྒྱུར་ཆིབས་ཁ་བབས་སུ་གཞུང་འབབས་སེར་སྦྲ་འཁྱང་ཤམས་གཏོང་གནང་མཛད། ནག་ཆུར་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་ཨོ་རྟོག་དང་། ལྷག་རིང་དགོན་སོགས་ལ་གདན་ཞུས་ལྟར་ཞབས་ཀྱི་བཅགས།

ཟླ་༩ ཚེས་༡༡ ཉིན་ནག་ཆུ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་སྐར་ཆེན། གསང་གཞུང་། ནགས་ཚང་དཀར་མོ། ལ་གཉིས་སོགས་བརྒྱུད་ཚེས་༡༥ ཉིན་བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་འགོ་གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་དུ་ཞབས་སོར་འཕོད། རྭ་སྒྲེང་དུ་ཐུགས་གདམ་ལྷ་དགོངས་དོན་ཐུའི་བཅད་རྒྱ་སོགས་གནང་སྟེ་སྟོང་

བཞུགས་མཛད། སྡེ་དགེ་ཐུབ་རྒྱ་ན་གཞོན་ནུ་ཚོགས་མ་འཆམ་པས་སྤྲུལ་གཞོན་པ་དགེ་དབང་འཛམ་
དཔལ་ནས་གཞུང་ལས་ཆེན་པོར་བདེན་སྐྱབས་ཞུ་འབྱོར་བྱུང་བར་གང་ཅིའི་འཚོ་གཟིགས་གནང་འོས་ལ་…
བརྟེན་མདའ་བད་པོན་དང་འདུ་བའི་གདན་ས་ཐོན་སྐྱུལ། ཟླ་༡༠ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རྨ་སྨྲིང་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་
སྤྱགས་ལྡུང་དང་། འཕན་པོ་རིན་ཆེན་སྒང་། །དགའ་ལྡན་ཚོས་འཁོར། དེ་ནས་སྒོ་ལ་བརྒྱུད་ཟླ་༡༡ ཚེས་༦
ཉིན་ཡུར་ཐོག་རིགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གླིང་རི་ཁྲོད་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེར་བ་ཤད་ཐོལ་ཚད་གསུམ་
ནས་མཇལ་ཕྱག་དང་གཉིན་ཆེན་གྱི་གསར་མཇལ་སྐྱབས་མཆུངས་ཞུ་གནང་དང་འབྲེལ་བར་ལམ་རྒྱ་བོད་བར་
གྱི་གནས་ཡུགས་དཀར་རྟོག་ནམས་ཚད་མ་༢ སྐྱན་ཞུ་གནང་། གླིང་གཉེན་གསུམ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་
འགན་གཙང་མ་བཞེས་ཐུབ་ཀྱང་། གསར་མཇལ་སྟེ་བ་མ་གནང་བས་མཛད་སྒོ་ཕྱག་ལ་ཞབས་པད་ནམ་
པའི་བ་ཤམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིན་ནས་བཟུང་གླིང་གཉེན་གསུམ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དང་འདྲ་བའི་ལྷུར་ལེན་མཛོད་…
གཟིགས་དང་། སྣེ་མགྲོན། ཤོད་མགྲོན། གཟིམ་འགག། སྣེ་ཤན། བར་ཇ་བཅས་སྐྱུལ།

ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཆིབས་བསྒྱུར་ཆེན་མོའི་ལམ་བཞིན་ཆིབས་རགས་རྒྱས་པ…
དང་། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ། ཆིབས་དར་སོགས་ཀྱིས་མདུན་བདར་བཞིན་ཡུར་ཐོག་རི་ཁྲོད་ནས་ཐེབས་ཐོན་
གྱིས་རྫོང་ཁ་སྔད་དུ་གཞུང་ལས་ཐེབས་བསུར་མཇལ་ཕྱུར་རྒྱ་ཆེན་མོའི་བཞུགས་སྒར་ལར། གཞུང་
ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་། མི་འབྲས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྟེ། ལྷ་སྡེད་མཐའ་དྲུང་ཨོཾ་བཅས་ཡིན་དང་། ཡུན་རི་ལམ། ཁ་
བལ་འགོ་པ་སོགས་ཐེབས་བསུར་བཅར། རྒྱ་བོད་དམག་སྒར་ཁག་གི་ཧུ་ཤྲི་ག་དང་། གདན་ས་གསུམ་
གླིང་ཕན་ཚུན་ཀྱི་སེར་སྐྱེད་། ལྷ་ཞོལ་དང་། ཉེ་འཁོར་གཞིས་ཁག་གི་ཕྱི་སྡེ། །གཞིས་མང་དང་བཅས་
བསྟར་བསྒྲིགས་དཔུང་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ནས་བསང་དུད་དང་། བཀྲ་ཤིས་བྲ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱིས་
བར་སྣང་ཐོག…སོར་བྱེད་ཅིང་དགའ་སྤྲོའི་ཟ་རྣབས་གཡོ་བའི་གཞུང་བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་རས་འཕྲུལ་སྣང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྟེ་བཞིའི་ཡུན་ཚོགས་འདུ་བའི་འཛམ་ར་ཆེན་…
མོར་གཞུང་གནས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དང་། མཆོད་སྤྲིན་གཟབ་གསོལ་སོགས་མཛད། ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཆིབས་…

རགས་སོང་བཞིན་ཐོག །ར་ཆེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་ག་ཟིགས་ཀྱིས་སྒྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་འཇིགས་བྲལ་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་་་མཐོན་པོར་ཞབས་སེར་འཁོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག །སོད་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་སྤྱི་མགྲོན་ནས་ཕེབས་སྟོན་དགའ་སྟོན་དང་། ལེགས་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་བསྟར་འབུལ་ཐོག །འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་༼རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་དུས་ཀུན་ལ་སྙིང་གི་ཀུན་ཁྱབ་༼རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ལ་མངའ་དབང་སྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མ་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་མཆོད་པའི་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ། ཞེས་དབུ་ཆེན། ལཱུ། རྡོར་ཡིག་གསུམ་སྒྱུར་འཁོད་པའི་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་འབུལ་བཞེས་བསྐྱངས། དེ་ནས་བཟུངས་གཡ་ཆེའི་རྫ་ཚོགས་དང་། ཤེ་བས་ཁག་ལ་གསེར་ཐམ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་གནང་། འདི་ནི་རྒྱ་ནག་མཐའ་ཛ༼གོང་མའི་མིང་ཙམ་གྱི་བདག་རྒྱན་དེ་དག་རྒྱབ་བསྐྱུར་གནང་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་མཛད་སྒྲུབ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག །དེ་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཞིག་ཀྱང་གསར་འཛུགས་མཛད་དེ་དོ་དམ་འགོ་འཛིན་དུ་མཁས་ཆུང་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་དང་། རིམ་བཞི་ཀེ་སྨད་པ་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་གཉིས་[༨༣]ལ་ལས་བྱ་དང་བཅས་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ། རྗེས་སུ་ཤེང་གཉིས་བཀའ་བློན་ཡང་གནང་བ་རེད།

ཚེས་༡༧ ཉིན་ཆིབས་རགས་ཕྱག་བསྐྱུས་བཅས་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་། དེ་ནས་ཕེབས་སྟོན་ཆབ་ཞུགས་དང་འབྲེལ་གློས་གར་ལྷ་མོའི་གཟིགས་མོ་ཡང་དགྱེས་བཞེས་གནང་བ་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་སློས་མེད། ལྷ་སའི་མི་དམངས་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་༼རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་ནས་ཕེབས་པའི་དགའ་སྤྲོ་དང་། ཕྱུའུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་ཧྲེན་ཆེ་མི་གསོད་ཁྲག་སྔོར་དང་། དགོན་བཅོམ་ ཤེ་གཏོར་བྱེད་བཞིན་དུ་འཛུལ་ཏེ་ཡོད་པའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་

༨༣ དས་དཀྱིན་ཡིག་ཐོག་ཁྲིམ་པའི་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཤོག་སྟེ་ ༢༢༢ ནང་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་དམ་ཁྲའི་ངོ་ཡུལ་བཀའ་བ་བཀོད་ཁག་གནང་ཞེས་པ་

དེ་སྐོར་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཡོད།

ཉིན་རེ་བཞིན་ཐོས་པས་སྡུག་བསྔལ་བཅས་དགའ་སྤྲུག་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་ཚང་མ་རྒྱས་འཕྲེར་
རྒྱལ་དུ་སྣོམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད་པ་རེད།

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར། ཀྲུང་ཡིན་ཐང་ནས་ཀ་ཏར་ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པའི་
དོན་གནས་ལ་ཆོང་ཟླ་ཁག་ལ་ཁྲིམས་སྲུང་རྒྱ་དམག་དྲུག་སྟོང་ཟམ་པ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ལ་བསྙད་ནི་གྲོན་
ནས་ལེའུ་ཧྲུན་རྒྱ་དམག་གྲི་ཐྲག་ཆལ་བ་མདོ་སྟོད་ (ཁམས་) བརྒྱུད་བཏང་བར་༧་གོང་ས་མཆོག་གིས་
སྐུ་འབུམ་སོགས་ནས་སྐབས་འཕྲལ་སོ་སོར་ཡི་ཅིང་དུ་གནས་ཚུལ་གནང་བ་གོར་མཆག་ཀྲུང་། དེ་
དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ལྷ་ལྡན་༢་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྲུང་ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་བརྒྱུད་ཡི་ཅིང་དུ་ཕྱི་བོད་ཆོང་ཟུར་
ཁྲིམས་སྲུང་དེ་ཙམ་དགོས་དོན་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་འཛུགས་དགོས་ཡོད་ཚེ་བོད་དམག་རྒྱ་སྟོང་གསར་
བརྩུགས་ཆོག་ནས་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ལེའུ་ཧྲུན་ཞེས་པའི་རྒྱ་དམག་དེ་དག་བོད་ནང་བཏང་
ན་མི་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ཙམ་གནང་ཡང་ལན་མེད་ལ་བརྟེན། ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ནས་ལྕགས་སྐུད་ཐོག
ཡི་ཅིང་ཧྲུན་ཙུ་ཧྲུ་དང་། ཕལ་ཕྱི་རྒྱ་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྱོགས་གཏོང་བར་སྐུ་ཚབ་མི་སྣ་ཆེད་
མངགས་སྤྲུལ་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་དམག་གར་འཕྲུད་ལར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཀག་འགོག
བྱེད་པར་མཁན་ཆུང་ཐམས་པ་ཆོས་བཟང་གཏོང་གནང་མཛད་པར། མན་ཇུའི་དམག་དཔོན་ཧྲུང་ཡུང་
ཐུང་ཡིང་རྒྱ་དམག་བཅས་སྤུར་ཇོང་དུ་འཐོར་པ་དང་ཐུག་ཏྲེ་སྐད་ཆ་ར་ཕྲན་ལོངས་མེད་པར་དོ་གཡོག་རྣམས
དོ་དམ་བྱུས་ཏེ་མཉམ་འཁྲིད། གོང་པོ་རྒྱ་མདར་འཚོར་སྐབས་མཁན་ཆུང་དོ་གཡོག་བརྒྱུད་སྐོ་བཅད། ཏ་དྲེལ་
དངོས་ཐོག་རྣམས་འཕྲོགས། དད་དུང་ལྷ་ལྡན་ནས་བོད་ཚོང་ཟུར་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་འདུས་མི[83]དང་། ལྷ་སྡོད་གོང་

༨༣ ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མིའི་གྲས་སུ། བདག་གི་ཞེས་པ་སྒྲུ་ཡོན་རྣམ་རྒྱལ་པ་དང་ཐུབ་པ་བརྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་བཅས་ཡིན་པ་ཡོད་ཀ་ལེ། རྒྱ་དམག་གིས
ཚོ་རྗེ་གཏོར་བཅོམ་དང་། ཚོ་དགའ་ཚིགས་པོ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐུགས་ལ་གསོ་བ་དང་། མི་ཤེར་པོ་མཚོ་བསྟུང་བཟོ་ཞིག ཡབ་དབུས་ཕམ་པ་གྲུབ་ཀྱིས
མི་བདས་ཡོད། མ་གནས་ཁ་ཤས་ལ་རྫོང་མི་ཚང་མ་རྒྱ་ཁྲོད་ཀྱིས་བཟུང་ཏེ་དེ་ཕྱག་ཏེ་ལེན་ཏུ་བཏོན་ཡིད་བྲུས་མཛད། རྒྱ་དམག་ལ་ཁས་ཕལ་ཁང་གྱིས
ཚང་མ་འཛུལ་ཏེ་འདོད་གཞི་ར་ལུགས་པ་སོགས་ལུགས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་ཀ་ལས་བྱས་ཚང་པོ་གནང་བ་ཡང།

ཟླའི་སྐུ་ཚབ་ཉི་ཉ་དང་། ཁ་ཆེའི་འགོ་པ་བཅས་ཀྱི་ངོ་མ་ངོ་ཚབ་གཏོང་བཀག་ཏུ་ཆེད་བསྐྱོད་ཐུས་པ་··
ཏུ་མ་རི་དང་། འོད་ཟེར་རྒྱང་། རིན་ཆེན་སྒང་། མལ་གྲོ་སོགས་ལ་འགྱོར་རིམ་གནས་ལུགས་ཇི་ཙམ
བ་ཤད་ཁང་ལྷུ་ས་བར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དཔུང་བ་ཤེད་ཀྱིས་ཡོང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དམག་ནམས་ལ་མགོ་···
ལག་དང་། རྫུས་མདེལ་ཙམ་ལས། དམག་ཆོགས། ཟ་ཉལ། ཏ་ཁལ་སོགས་འགོ་དམག་སུ་ལ་ཡང་
མེད་ཙམ་འཕྱེར་རྒྱུ་མེད་པ་རང་གནས་གང་འཕྱོར་གྱི་མི་སེར་ནས་བཙོམ་···འགྲོག་ཟ་རྒྱང་། འཐུང་རྒྱང་
དང་། རྒྱུ་དངོས་ཧ་ཅོག་ནམས་འཕྱེར་རྒྱང་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།། ॥

ས་བཅད་བཅོ་ལྔ་པ།

རྒྱ་དམག་གིས་ལྷ་སར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་དང་། བོད་རང་བཙན་གནས་ཐབས་ལ་སྐྱུ་ངལ་གནང་བ།

༄༅། །རྒྱ་མིའི་དམག་གིས་དང་ཐོག་མདོ་སྟོད་ (ཁམས) ཕྱོགས་དང་། དེ་ནས་རིམ་··· བཞིན་ལྷ་སར་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བའི་ཡོང་ཆེན་ལམ་རོབ་རྟོགས་པ་ལ། ཐོག་མའི་གནས་ཚུལ་སྔོན་བུ་ཞེས་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོ་དུས་གང་འཚམས་ཤིག་རྒྱབ་ཤིག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་འགར་ཞིག་ཕྱུབ་སྒྲོར་ལྷ་བུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེ་ཡང་། མེ་སྤྲེ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཕྱུགས་ལ··· མི་དྲིན་བྲལ་ཞིག་ཀྱིས་ཉག་རོང་ཡོངས་ལྷ་ནག་ཞིག་གསུམ་སོགས་འགོ་ལེན་རྫོང་གཞིར་གྲུར་སྐབས་ཀྱི་ཁྲོན··· རྫོང་བྲུས་རྒྱབ་གཉེར་གྱིས་རྒྱ་དཔོན་གྲང་སླེབས་དམག་དཔུང་བཅས་བཏང་སྟེ་ཉག་རོང་ཐོག་དགྲ་རྒྱག··· བཅོམ··· འཁྲུག་རྩོད་མེད་ཐོག །སྐྱེ་དགེ་ས་སྐྱོད་པར་དོས་འཕྲད་དུ་ཡོང་དགོས་མགོ་བསྐོར··· བཏང་སྟེ་ས་སྐྱོད་པ་དང་། བཙུན་མོ་སྒྲུས་བཅས་དོན་མེད་འཛིན་བཟུང་ཀྱིས་དྲིན་སྦྱར་བཙོན་དུ··· བཏང་ཞིང་། ཁྲུ་ཆེན་རྒྱ་དངོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་འཁྲུག་འཆོར་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་དཔུང་འཇུག་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་ཐོག་བརྒྱུད་ཡི་ཅིང་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་དོན་རྒྱ་དཔོན་གྲང་སླེབས་ཕྱིར་འཐེན་དང་། ས་སྐྱོད་པ། བཙུན་མོ་གཉིས་དྲིན་སྦྱར་བཙོན་ནང་འདས་རྒྱུ། བོད་གཞུང་ནས་སྲས་གཉིས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་བཞེས་ཀྱིས་སྲས་ཆུང་བ་ཨ་སྒྲུ (རྡོ་རྗེ་སེང་གེར) ས་སྐྱོད་པའི་གོ་གནས་སྒྲུལ་ཏེ་སྐྱེ་དགེའི་སྲིད་དབང་རང་འཛུགས་གནང་[1]བ་རེད།

ཏྭ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། བཞེངས་གནང་མཛད་པའི་མགར་ཁང་དགོན་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ཞིང་འབྲུག ༡༩༠༨ ལོར་དར་མདོ་རུ་ལན་དུ་ནས་གསེར་

[1] ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྡེབས།

འདོན་མིའི་དམག་མི་བཏང་བར་སྒྲ་པ་དང་། དམག་མི་འཁྲུག་འཛིངས་བྱུང་སྟེ་ཞྭ་པ་མང་པོ་བསད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རིན་ཐང་བྲལ་བ་བཅོམ་འཕྲོག་བྱས། འདབ་འཕྲེལ་འདུན་དོན་གྲུབ་གླིང་དང་། བདེ་ཆེན་གླིང་། ཐོ་ཤུད་དགོན་སོགས་ལ་འང་གཏོར་བཅོམ་···ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་།

—ཞིང་སྐྱོང་ ༡༩༠༥ ལོ་ཤུང་ཨམ་བན་ (ཕེན་ཆང་) ལྷ་སར་བསྐྱོད་སྐབས་ལམ་ཞོར་ལ་ལི་ཐང་དུ་དམག་མི་གསར་འཛུགས་དང་། འབར་ཁུན་རིང་བཤད་དེ་ཆོས་སྡེ་དགོན་པར་ཐ·····སྐད་···བཙལ་ཏེ་ཆོས་སྡེ་དགོན་པའི་གྲྭ་རིགས་རྣམས་སྐུ་འབྲུར་གྱིས་དམག་མི་དང་། སོ་ནམ་པ་ཕྱེད་···དགོས་སོགས་དབང་བ་ཤེད་ལྷ་ཚོགས་ཁྲུས་རྒྱུན་དགོན་ཡུལ་ཚང་མ་འུ་ཐུག་གིས་ཨམ་བན་དང་། གཡོག་རིགས་བསྐོད་པར་ཞིབ་དཔྱོད་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་དཔོན་ཟླ་ཞི་ཐལ་དཔུང་བཅོས་འཁོར་ནས་དགོན་པ་མེར·····བསྲེགས། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་པོ་སྟོར། ལོ་འཁྲི་རྣམས་སྲོག་ཐོག་བཏང་···སྟེ་འཁྲུལ་ཚོད་ཐིན་རྗེས། སྐར་ཡང་། སྒྲོའི་ཨར་ཤུང་དམག་དཔུང་བཅས་འཁོར་སྐབས་ཡར་ལམ་ལི་ཐང་སྡེ་པའི་མགྲོན་གཉེར་གཉིས་སྐྱེ་བཅད། སྡེ་པ་གཉིས་འཛིན་བཟུང་བཙོན་འཇུག་ཐོག། ཧྲུང་སྡེའི་དཔུལ་དངོས་ཚང་མ་བཙན་འཕྲོག་བྱས། འབར་འགལ་ཉེས་ཡོད་མེད་མཉམ་བསྲེས་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ལུམ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་སྐེ་བཅད། དགོན་པ་ཙམ་མེད་བཏང་སྟེ་སྤྱི་ཐོལ་ཡོད་རྒྱུ་བཙན་འཕྲོག་དང་། ཨབ་ར་ཆེ་པའི་བཟའ་མི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་ཁྲི་ཁྲིམས་བཙོན་དུ་བཏང་། ཆ་འཕྲེང་བསམ་འཕེལ་གླིང་···གི་སྒྲ་པ་དང་ཡུལ་མིས་འབའ་ཆོས་སྡེར་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་དམག་མི་བཏང་སྟེ་སྒྲ་པ་དང་། ཡུལ་མི་སྐྱ་བོ་མི་གྲངས་ཅིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་ཐམ་པ་བསད། དགོན་པ་མེར་བསྲེགས། ཡང་སྒྲོའི་···

༡ གོང་བཞིན་ཡིག་ཆ་ཚོགས་ལྟེབས།

༢ ཡང་ཏུ་ལེ་བཏང་ཤོག་གྲངས་ ༣༦༩-༣༧༠ དང་། ཞིམ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་བརྗོད་ཡིག་ཆ་ཚོགས་ལྟེབས།

༣ རྫོང་པའི་ཡིག་ཆ་ཚང་ལྟ་ཐོ་ཐབ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། ཤེ་ཅེ་ཟླ་ཀྱི་དེབ་ཆང་ལྷ་པའི་ཆ་རེ་ཞེས་ཐེམ་འདུག། བོ་རྫོང་ཤུ་ཤེང་ཁང་གཙུག་ཆེར་དེ་སོག་པ་ལས་བཤད་པ་རེད།

ཨར་སྒང་ནས། མི་ཏྲ་ ༡༩༠༦ ཟླ་ ༦ པའི་ནང་གངས་དཀར་རྣམ་གླིང་དགོན་གྱི་ལས་སྡེ་སྒྲ་ཆེན་བཞི་མགོ་བསྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་འཕྲུལ་སྐྲ་བཅད་སྐབས་དེ་ཕྱིངས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཕྱིར་ཕྱོལ་གྱི་ཞར་ཡང་། དགོན་སྒང་སྒྲ་ཆེན་གཉིས་དང་། སྐྱ་བོ་གསུམ་ཡོད་པ་བསད། ཡང་སྟེང་དགོན་གྱི་གྲྭ་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་སྐྲ་བཅད། དེ་ཕྱིངས་ཕྱིར་ཐར། དགོན་པ་དེ་ཚོའི་རྟེན་གསུམ། དངོས་ཆས། ཏ་ཐོག་ཡོད་རྒྱུ་ཚང་མ་བཙོམ། ལི་མ་དང་། ཁྲོ་ཐང་གི་སྐུ་རྣམས་མདེལ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཤོག་ལྟམ་མཐིལ་དུ་བརྒྱབ། ཕྱིངས་མེར་བསྲེགས། སྔོན་ཨར་སྒང་ནས་མི་ཏྲ་ ༡༩༠༦ ཟླ་ ༡༡ པའི་ནར་རྒྱུད་དཔོན་དྲིན་ཀོན་ཐལ་དཔུང་དམག་བཅས་བདར་སྤེ་མཛོ་སྒང་རྫོང་འོག་ཚ་ཁ་ལྷོར་ལ་སྒང་དགོན་དུ་གྲྭ་པ་ཏྲི་ཤུ་རྩ་ལྔ་བསད། མགོ་བསྒྱུར་ཐེངས་མི་གྲྭ་པ་དགུ་སྐྲ་བཅད། ཞིར་འཕད་ཤུལ་དང་། རྫོ་རྒྱ་པ་དུད་དུག་ཏུ་སྐོར་གྱི་ལག་ནས་འབྲུ་ཁ་ལ་ཅིག་སྟོང་ཐམ་པ་དང་། གྲི་དང་། མེ་མདའ་རྣམས་འཕྲོགས། ཡང་དྲིན་ཀོན་ཐལ་ནས། ཚ་བ་སྒང་ཕྲུངས་ཡུལ་དགོན་དང་། ལྷུན་གྲུབ་དགོན་མེར་བསྲེགས། ལུལ་ཐོག་དགོན། ཁྲང་མར་ཡུལ་དགོན། སྨྲ་ཡེ་ལ་དགོན་སོགས་གཏོར་བཙོམ་ཆོད་མེད་ཐོག །འགྲོ་རིགས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་བླངས།

སྔོན་ཨར་སྒང་གིས་ས་སྤྱི་ ༡༩༠༨ ལོ་སྔེ་དགེ་ས་སྐྱོང་པའི་ཕྲལ་ཆེན་གཞོན་མ་འཆམ་པར་ཕྲལ་ཆེན་པའི་རྒྱལ་རྗེ་ཁྱེད་ཁུལ་གྱིས་སྡེ་དགེའི་སྲིད་དབང་ལྕན་འཛིན་དང་། ཆབ་མདོར་ལས་ཁུངས་འཛུགས་ཐོག །ལྷ་ཁང་རྒྱ་ཆེ་གསར་རྒྱག་དང་། ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་རྫོང་ཤི་ཁྲིན་ཁོངས་སི་ཁང་ཞིང་ཆེན་བཙན་ལུགས་དྲི་ལ་བསྐྲགས་དང་། སྔོ་ཡིག་སྒྱུར་བསམ་ཚད། ཡི་ཅིང་མན་ཧྲུའི་གཞུང་ལ་འབང་དར་རྗེ་མདོ་ནས། རྒྱ་མདའ་བར་ཞིང་ཆེན་གསར་པ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཚུལ་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ཙམ་ལས། རྒྱ་མིའི་ཞིང་ཆེན་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སོགས་བཟོས་མེད་ཁར། བོད་གཞུང་དང་། མི་དམངས་སེར་སྐྱ་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱུས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེས་མ་ཚད་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ནས་ཀྱང་ཡི་ཅིང་གཞུང་ལ་དེ་སྐོར་ངོ་རྒོལ་རྗོད་སྒྲོན་གནང་ཡོད་

པ་རེད། དོན་ཀྱང་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའི་ནང་རྒྱ་མིས་བཟོས་པའི་ས་ཁྲའི་ནང་གི་ཁང་ཞེས་རང་མཚམས་ཀྱི་ས་རྟགས་བཀོད་པ་དང་། སློ་ཨར་ཕུང་གིས་མི་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་བསད་ཙང་སློ་མི་བསད་ཀྱི་བ་ཤན་པ་ཞེས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་[༥]གྲགས།

ལྷ་སར་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་དང་། སྲིད་ཚབ་བ་ཤད་ཞོལ་ཁང་གསུམ། བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་སློ་ཨར་ཕུང་གིས་ཁམས་ཕྱོགས་མི་བསད། རྒྱ་འཕྲོགས་སོགས་ཁྲིམས་འགལ་ཚོད་མེད་བྱས་པའི་ནག་ཉོན་ཞིབ་གསལ་བ་དང་འབྲེལ་ཁམས་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཕྱིར་འཐེན་ཡོད་པ་ཞེས་དང་། གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་ཚོང་རྡུའི་གྲོས་ཆིངས་དོན་ལ་ སྐད་ཁྲིམས་སྲུང་དཔུ་ཡི་སི་ཡིན་རྩལ་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཙུང་ཐུང་ཡིང་ (ཙུང་ཡུན) གི་དོན་ལུང་ཅན་རྒྱ་དམག་ ཡོན་ཆེ་གཏོང་གི་ཡོད་རྩལ་གསན་འཕྲུལ་དེ་དག་བོད་ནང་གཏན་ནས་གཏོང་ཐབས་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཚོང་རྡུར་ཁྲིམས་སྲུང་དཔུ་ཡི་སི་དགོས་ཚེ་བོད་དམག་རང་འཛུགས་རྒྱ་ཡིན་རྩལ་ལ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཡི་ཅིང་དུ་འབྱུལ་རྒྱའི་ཡི་གེ་ལྷ་སྟོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཡིན་ཕྱུན་ལ་ཐེབ་སླ་ཤག་ཕུལ་ཡང་མ་བླངས་པར། མཐའ་མ་ཨམ་བན་ནས་ཚོད་ཚོས་ཐེབ་སླ་བཀྲ་ཕུལ་ཡང་། དེས་ཐེབ་སླ་བརྒྱ་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་བརྗོད་ཅེས། ལྷ་སྟོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་དང་། སློ་ཨར་ཕུང་སོགས་ངན་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མེད་དམ་དགོངས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ནས་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་མི་སྣ་ཆེད་བཏང་གིས་པི་ཅིང་གི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ (ཝེ་ལྦུ་པུའི་རྒྱ) དྲུག་པའི་ལས་ཁུངས་ (ཙུན་ཅི་རྒྱ) གཉིས་ལ་ལྕགས་སྐུད་ཐོག་ཞིབ་གསལ་ལ་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་ཐོག ། དེའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་......

༥ སློ་ཨར་ཕུང་གིས་མི་བསད་རྒྱ་འཕྲོགས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་མི་མ་པའི་ཚིགས་ཐབས་ཀྱི་ཐོན་འགྲོའི་ཨ་ལ་མིས་ཕྱོགས་ལྟེ་མཐུན་དང་། སློ་དང་ཕྲི་གོ་ཞི་ཐམ་ཟ་དོན་ཞུ་ཞེ་གཅིག་པའི་ནང་གསལ་བ་དང་། ཀྱི་ཅེ་སད་དེབ་ཐོག་གྲངས ༢༠–༢༢ བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔྱད་གཞིའི་རྒྱུ་ཆ་བདམས་བསྒྲིགས་དེབ་ཐོག་གྲངས ༢༧༡ ཐོག་སློ་ཨར་ཕུང་གིས་དགོན་པ་དེ་ཚོ་གཏོར་བརྡུང་གི་རྒྱུ་རྩ་ཉམས་ཐོས་ལ་དམག་སྤྱོད་བྱས་པའི་དམག་མི་སྤྱོད་ཕྱག་གཉིས་དང་། འདང་མཐུན་གྱིས་བཟོས་པའི་འཁྲུལ་མདའ་དང་། མེ་སྒྲོག་གཞི་བཅས་བོད་རྒྱ་བཀག་ལས།

ནས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་ཡིག་ཀྱང་ཕུལ་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་བར་ལ་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་མནྡྷའི་ཕམ་པན་ནས་ཐར་ཡོད་རྒྱ་དམག་ཐོག་དམག་ སྔོན་གསར་པ་ཡང་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨུའུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལས་འཆར་གཞིའི་ཐོག་ལ་ལྷ་སར་འཇོར་ཐུབ་པའི་འགོད་བསྒྲུལ་ཞེ་དྲག་ཆེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དབུས་གཙང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་རྡེ་དགོན་སེར་ཤུལ་མི་དམངས་བཅས་ནས་རྒྱ་མིར་འཐབ་འཛིང་ཆེད་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་གཏོང་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་དེ་ཞིག་ཞི་བའི་ཐོག་ལ་འགྲིགས་ཐབས་རང་དབུ་ཚུགས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུར་བཞུགས་སྐུ་ལུས་སོང་ཙང་སྐུ་སྲོག་ལ་འགལ་རྐྱེན་འབྱུང་དོགས་ལྷག་འཕྲུར་པོ་ན་གནང་ལུས་ཁར། ཚོགས་གཅིག་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་འཕྲལ་དུ་ལྷ་སར་ཞབས་འཁོད་ཐུབ་པའི་གདན་ཞུའི་མི་སྣ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་འབྱུང་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཕེབས་གོང་ཚོང་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྲུང་སྤུ་ལི་སིར་ཁག་བཏགས་པའི་ཨུའུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལྷ་སར་སླེབས་མ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་མཁའ་རྒྱུད་ཧྲམས་པ་ཆོས་བཟང་དོ་གཡོག་བརྒྱུད་ཨུའུ་ཅུན་རྒྱ་དམག་གར་འཕྲུད་སར་བཏང་སྟེ་བོད་གཞུང་ནས་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་བརྒྱུད་པི་ཅིང་ལ་ཕྱགས་སྐྱོད་ཐོག་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྐུལ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་གསལ་མ་འབོར་བར་ལ་གནས་གར་འཇོར་དེ་རང་ནས་ཡོང་ཐལ་མེད་པ་ཞེས་བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་རྣམས་ཆབ་མདོ་ནས་ཐོན་ཞིན་ཏེ་ཉིན་མ་བཞིའི་ལ་སྤུར་རྫོང་དུ་དོ་འབྱུད་ཐུང་བར། སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཞོད་ལོད་མེད་པར་མཁའ་རྒྱུད་དོ་གཡོག

༤ ཡིག་ཆ་ཚོགས་བཏུས་དང་། གྲི་ཅེ་ས་རེས་ཞིག་བྲང་ལ་ ༡༧ ནང་བོད་གཞུང་གིས་ཞུ་བ་ཚོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ་བཅས་ཡོང་ཐུགས་སྐྱུང་ཞིག་༡ ཕྱིན་ཞུ་གནང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བྲིས་འདུག །

༥ ཨུའུ་ཅུན་ཞེས་པ་ནང་དམག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་འདུག །

ཚང་མ་དོན་དམ་ཐུབ་ནི་དམག་མི་དང་མཉམ་དུ་ཉིན་རེ་མཁལ་ལེ་བརྒྱ། བཅོ་ལྔ་རེ་འགྲུལ་བཞུད་ཐུབ་རྗེ་ས་གནས་གང་འཕེལ་གྱི་མི་སེར་བཙོམ་འཕྲོག་བྱེད་བཞིན་པར་གོང་པོ་རྒྱ་མདར་འཁོར་ཉིན་མཁན་རྒྱང་ཐུབ་རས་པ་ཆོས་བཟང་རྡོ་གཡོག་བརྒྱད་སྐོ་བཙད་པ་རེད།

ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིན་འཁོར་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྤྱི་ལོ ༡༩༥༩ ཟླ ༡༡ ཚེས ༤ ཉིན་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཞིང་། ལྷ་ལྡན་སློབ་ལམ་ཆེན་མོ་རྩུགས་ཉེར་ཡོད་ག་ཤིས། རྒྱ་དམག་འཁོར་ཚོ་གྲྭ་པ་དང་འཐབ་འཛིང་ལ་སོགས་ཐལ་ཆར་འགྱུར་དོགས་ལུའུ་ཧྲུན་རྒྱ་དམག་རྣམས་རེ་ཞིག་འཁོར་འགྱུངས་བྱེད་རོགས་བརྗོད་པར་བོད་ཕྱོགས་སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་མི་དང་། ལྷ་ཁྲོད་གོང་ཁའི་གཞུང་ཚབ་ཀྱི་ཀ། ཀསྨི་ར་པ་ཆེའི་འགོ་པ་བཅས་ཕྱིན་ཅེ་ལམ་འཕེལ་སོ་སོར་ཞེན་མང་བརྗོད་ཀྱང་མཉན་པར་ཡོད་རྒྱང་ཐུབ་པ་དང་། ལྷ་ཁྲོད་མན་ཧུའི་ཨམ་བན་གཞོན་པ་ཨུན་དང་། གོང་ཁའི་གཞུང་ཚབ་རྡོ་མ་ཀེ་པ་ཀུན་ཧི་ནྡྲ་ཝ་ཐུར་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་ལུའུ་ཧྲུན་འགོ་དམག་རྣམས་ལྷ་སར་འཁོར་ཏེ་ཏི་མ་གསུམ་བཞི་དཔལ་གསོལ་ཀྱིས་དེ་ནས་ལམ་སེང་ཆིངས་གསལ་ཚོང་དུ་སོ་སོར་ཐོན་རྒྱུ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་མཚན་དབང་ལ་བསྐུར་བཀོད་དང་། བོད་གཞུང་གི་ནང་སྲིད་ལ་གསར་སྤྲོས་བསྐྱར་བཀོད་རིགས་གཙན་ནས་མི་བྱེད་པའི་གོང་ཁ་པར་བཞུགས་ཀྱི་ཨམ་བན་གཉིས་ནས་ཁས་ལེན་ཡང་ཤུ (ཞུ་ཡིག) ཐེལ་སྦྱར་འབུལ་རྒྱུ་ཡི་ན་རྩོལ་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་འཁོར་ཉིན་ཨམ་བན་ཡིན་ཨུན་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཐོག་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ཤུ (ཞུ་ཡིག) ཕུལ་བའི་དོ་དོན་སྐྱིད་པོར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཐུར་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་རང་བཙན། ཞེས་པ་ལས། ཉིན་སྔོན་མར་གོང་ཁ་བར་བཞུགས་ཀྱི་ཞུས་པའི་ཚིག་བརྗོད་དེ་དག་པ་གསལ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད།

ལྕགས་ཕྱི ༡༩༦༠ དགུན་གསར་ཉིན་དང་གཉིས་ཀྱི་མཇོད་སྒོ་ཕུར་རྒྱན་ཕུར་གནང་ཡང་། ལུའུ་ཧྲུན་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལྷ་ལྡན་དུ་འཁོར་ཉེའི་ཕྲིར་གྲགས་ཆེ་ཁར། ལྷ་ལྡན་སློབ་ལམ་ཆེན་མོ

༤ མདོ་རྫོང་ནས་ལ་བཀའ་ཡིག་གནང་བའི་ཞང་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཚིགས་སྲུབ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཚོགས་ཅེ་བཅས་ཀྱིས་ཐལ་ཟིང་ངེ་ཡོད་ཐུགས་བློས་མ་བཟོད་པར། གང་དག་འཆི་ལེགས་ཀྱི་
དགོངས་བསྐུར་ཚོགས་འདུ་ཉིན་ལྷུར་གཞང་སུར། ཟླ་༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་ལུའུ་ཀྲུན་རྒྱ་དམག་གི་
སྔོན་འགྲོས་རྟ་དམག་རྣམས་ལྷ་ས་ར་འབྱོར་བ། ལྷ་སྡོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་གྱི་གཡུང་ཞེས་པའི་རྒྱ་
དམག་རྣམས་ལྷ་སའི་སྤྱིད་རྒྱུའི་གྲུ་ཁ་ལྷ་གདོང་…ཤན་ཁ་བར་གདོང་བསུར་བསྐྱོད་དེ་དགོང་ཇ་…
ཁར་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་རྟ་དམག་དང་། རྐང་དམག་རྣ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་མེ་རྫོག་ལྷུམ་ར། ཐལ་
སྤྲངས་སྐད་རྒྱ་སྐ་ཁང་། རྫོང་ཡང་གསར་རྒྱུབ། མདུང་རྩེར་ཐུར་ནས་བར་བསྐོར་ནང་བརྒྱུད་རྡོ་
རིང་ཞག་གི་ལྷོ་ངོས་ནས་ཨཾ་བན་གྱི་ཡ་མོན་དུ་བསྐྱོད་འབྱོར་སྐབས་ཨམ་བན་གྱི་གཡུང་ནས་ལ་ཁྲུངས་
སོ་སོར་སྡོད་པའི་ཁྲིམས་སྲུང་བུ་ལི་སིར་མེ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་འགའ་ཤས་བསད། འགའ་ཤས་རྨས།
གསུང་ཚོས་རྣ་བར་འབྱོར་སྐབས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་མེ་མདའ་མང་པོ་རྒྱབ། ཀུ་
སྒུག་ཏུ་འབྱོར་སྐབས། སློབ་ལམ་སྤྱི་ཁྱབ་ཐའི་ཇི་ཐུབ་ཁང་པ་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་དང་། རྩེ་མགྲོན་
འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་རྩེ་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་ཞུས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གྲལ་འཛིན་དུ…
ཡོད་སྐབས་དང་གདོང་ཐུག་འཕྲལ་མེ་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་ཐའི་ཇི་ཐུབ་ཁང་མཚོན་སྲུང་གིས་མ་སྨིན་ཡང་།
རྩེ་མགྲོན་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཐུན་ཁང་གི་གཡོག་གཅིག །ཐའི་ཇི་ཐུབ་ཁང་གི་བཞོན
རྟ་བཅས་བསད། ཐའི་ཇིར་ཉེས་བརྫུང་བཏང་ཐོག་ཡ་མོན་དུ་འཁྲིད། རྟ་ཡའི་བླ་མ་ བཞུགས…
པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་ཁ་བལྟས་ཏེ་མེ་མདའ་དགུ་ཤོག[10] རྒྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱ་དབང་འཕྲོག…
རྒྱ་དངོས་བསྟན་སྟབས་སྐབས་དེར་ལྷ་ཡོད་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་རྡོ…རྩོལ་ཤུགས་
བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱའི་ནང་དོན་འཁོག་གྲྭ་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག་ཀྱང་། ཨམ་བན་དོ་གཡོག་སྲུང་དམག་ཐྲུབ་བུ་
དང་། གསར་འབྱོར་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཀྱང་ལ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འབྱོར་ཉིད་གང་ཅིའི་མཐུན་རྐྱེན་མ…

༩ པའོས་ཞི་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་སྡོད་ཡུལ་ལམ། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ལ་ཟེར།

༡༠ དམག་མི་ཚང་མས་མེ་མདའ་དུས་གཅིག་རྒྱབ་པ་ལ་ཟེར་བ་རེད།

འཇོམས་པས་རང་ལ་མི་ཕའི་བབས་ཀྱིས་མགོ་མནོན་མ་ཐུབ་པ་མེད་རྟུད། འཕྲུལ་··· སྣང་རྒྱ་བོད་སེར་སྤྱི་མང་པོ་འཐབ་རྩོལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཕྱུག་ཕྱུལ་བྱ་བ་རྫིར་འཁྱུར་མ་རེས་པས་ལྷ་ཞོལ་ཚང་མར་ཞི་འཛམ་·· ཕྱུག་འཁྱུར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་སློབ་དང་། གནས་སྐབས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ཕྱོགས་···· གཡོལ་ཙམ་མཛད་དེ་པི་ཅིང་རང་ལ་ཡན་དགུ་ཆད་མཐུད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསུངས་ཏེ་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཐུབ་ཐབས་མཛད་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་ཀྱིས་དེ་རུབས་ཤིབ་ཏུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་འཛིན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ཏོ་ཐོག་ཐུ་ཀྲག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལྷ་གམ་དུ་ཆེད་འབོད་མཛད་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་བཀའ་སློབ་ཞིབ་རྒྱས་དང་། སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་ཕྱག་སྒྲིལ་ནམ་དཀར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་འཕོད་པ་འབུལ་འགྲེམས་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་བཀའ་སློབ་གནང་སྟེ་ ༡རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་ཕྱག་རོགས་སུ་མཁན་ཆེ་སྡེ་དྲུང་ཤག་མཇེན་རབ་ཕུན་··· ཚོགས་ལ་བཀའ་མངགས་གནང་ནས་ ༡གོང་ས་༡སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། སྲིད་བློན་ལ་ཤད་སྒྲ། ཞོལ་ཁང་། ཆང་ཁྲིམས། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་དངོས་གཞི་བ། བཀའ་བློན་གཡས་ཟུར་པ་དང་། བཀའ་ཆབ་བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་། བཀའ་ཆབ་བླ་མ་གུང་ཐང་བསྟན་འཛིན་དབང་པོ། སྐུ་སྲུང་དམག་སྤྱི་ཧྲུ་སྐོར་བཅས་དེ་གའི་མཚན་གུང་རམ་སྐད་ཤུ་ལ་བརྒྱུད་ཞིབས་ཐོན་གནང་། ཆོས་བཞིའི་ལྷ་རྡོ་༡གོང་ས་༡སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་རྟོན་འཁོར་རྣམས་ཞིབས་ཐོན་གནང་བའི་གནས་ཚུལ་གོ་མ་ཐག །ཡ་མོན་དུ་མན་ཧྲུའི་ཞི་··· དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཁྲེལ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་ལྷུའུ་ཐོན་ཀྱང་ཟེར་བ་དང་། ར་མོ་ཆེ་རྒྱལ་སྒོ་གདོང་··· རྒྱ་ས་བོད་བཅུ་གཅིག་ཟེར་བ་གཙོས་ཀྱིས་ཏྲ་ཡའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གསོད་བརྒྱུད་··· གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་···

༡༡ ལྷུའུ་སོན་གྲང་ཧྲེ་ཀེ་ལྷ་ལོ་གནས་ངང་ཏེ་ལྷུའུ་ཀོན་ཐབ་ཟེར། མེ་ཕྲུལ་ ༡༩༡༢ ལོར་ཆབ་འཛིན་དམག་འཁྲུག་བྱུང་སྐབས་པོ་དང་མཉམ་ནས་··· སྨན་འཕྲིན་ [illegible] སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ཚོགས་གྲོས་ཚོགས་ལ་བཀའ་འཁྲུང་བས་པ་དང་། བཤམས་མཐོང་བས་ཞུས་ཏེ་ཡོ་ཕྱོ་ཐུག་ཤེང་གོ་རྫོང་དུ་རྒྱང་ཕུད་ཏུ་གཏོང་གནང་མཛད་དགུག། ངེས་རྫོང་དུ་རྫོང་ཐུལ་ཡོང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་པོ་རྒྱལ་མང་པོ་བཤད་རྒྱུད། རྒྱལ་སྒོ་གདོང་བཅུ་གཅིག་ཞེ་བྱུང་པོ་སྤྱོད་ཆེན་དུ་བོད་དམག་གིས་མཚམས་བཤམ་བྱུང་··· ཏེ་མང་ནས་མགོ་བཀག་སྨ་མར་འཛིན་པ་རེད།

ལེན་ཐུབ་ཏེ་རོགས་སྐྱར་ཧྲ་དམག་གཡོ་ཧྲུག་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་པ······ ཕེབས་རྗེས་སུ་དྲག་པ་ཤུལ་དང་··· བཅས་ཐོན། ལྷགས་ཟམ་དགོན་པར་བཞུགས་ཞག་གཉན་སྐབས་རྗེས་འདེད་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཆུ་ཤུར་དུ་འཁྱོར་སོང་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་ཅིང་ ༥ གོང་ས་མཆོག་ སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཡར་འགྲོག་བསམ་གླིང་དགོན་དུ་ཆིབས་ཐོན་གནང་། ཆིབས་ཞབས་ཡོངས་སྒྲུབ་བསལ་གཞམ་གདང་མ། བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ནས་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཡོད་པའི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་ཉི་ཤུ་སྐོར་ཙམ་ཏེ་རྒྱ་ཁའི་གོ་སྒྲུ་རྣམས་ཚུར་འཐེན་ཐོག ། ལྷགས་ཟམ་དགོན་པའི་རྒྱབ་རི་ར་ལ་བརྩན་བཟུང་ནས་ཏེ་སྐྱིད་སྡོམ་བསདང་། སེམས་ཤུགས་ཆེན་པོས་རྒྱ་དམག་གྲུ་ཁར་འཁོར་རིམ་འཕྲུལ་མདའ་གནང་བསྟུན་གྱིས་ཉིན་མཚན་གཉིས་རིང་བསྲུང་སྐྱོབ་··· གྲགས་པ་ཐོན་པ་ཞུས། བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གྱི་དཔའ་བོའི་ཁྲུལ་རྗེས་ལ་རྗེས་སུ་ཚོར་དང་བླ་བསྐྱོལ་གྱིས་གཟིགས་གསོལ་བདག་རྒྱུན་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་རེད།

བསམ་གླིང་དགོན་པ་ནས། རྒྱལ་རྫོང་རྒྱ་གར་ཚོང་གྱི་ཐེ་ལེ་འགུག་ (Basil Gould) ལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་དོན། ག་ལེ་གླིང་ཕེབས་དགོས་པ་ཤར་ཚེ་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཕེབས་ཆོག་པ་ཞེས་དབྱིན་གཞུང་ལ་ཞུ་གྲོགས་ཕྱག་བྲིས་འབུལ་མི་ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ། སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཉེ་རོ་བརྒྱུད་རིམ་བཞིན་ལམ་རིའི་དྭངས་ཡར་ཆིབས་ཡོབ་ཙམ་པའི་ཁ་བ་བབས་པའི་དབྱུས་སུ་སྐྱངས་ཆེན་པོའི་དང་ནས་དགོན་པ་འདོག་ཏུ་ཕེབས་འཁྱོར་གནང་། དེར་གྲོ་མོར་སྡོད་པའི་མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་བྲུང་ཡེད་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་༥ གོང་ས་མཆོག་ཕག་རི་དང་། གྲོ་མོ་སོགས་གང་འོས་སུ་སྐུ་བཞུགས་ཀྱིས་གང་ཅིའི་གནས་ལུགས་རྣམས་པི་ཅིང་དུ་ལྷགས་སྤུད་ཐོག་ཞུ་གནང་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ལྷ་སྡོད་ཨམ་བན་ཡང་ཧྲུ་ཟམ་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་ན་ལེགས་ཚུལ་སྙན་གསོལ་ལ་གྲོ་མོར་ཕེབས་མཚམས་ཧི་དགེའི་དགོན་བཞེད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་འདུག ། ཕེབས་རྗེས་སུ་ཡོང་མིའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཇི་ཉེར་འཁྱོར་བ་དང་། གྲོ་མོ་སྡོད་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་འགག་སྒོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ནས་ཇི་ཙམ་ཐུགས་ག་ཡེང་ཆེ་ཚམ་ཆུང་ཙམ་ཏུ་། ཕག་རི་བ་དང་། གྲོ་མོ་སྡོད་སྐྱོང་

ཀྱི་མི་དམངས་ལེར་སྤུ་སྤྱི་ནས་སྐུ་གསུང་དང་བློངས་ཞབས་ཞུར་བཅར་ཏེ་འགའ་ཤས་ཆིབས་གདོང་དང་། གཡས་གཡོན་ཆིབས་རྗེས་བཅས་པར་བཅར་ཏེ་སྐུ་གསུང་འགན་འཁུར་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞུས་པ་དང་། ཕྱག་པར་གྲོ་མོ་བ་རྣམས་ནས་རྫོང་ཚད་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ་བརྡ་སྤྲུར་གྱིས་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་ཐོན་ལྟ་བཞག །སྒོ་དང་། སྒོ་ཁུང་ནས་བལྟ་ཁུལ་ཙམ་བྱས་ཚེ་གྲོ་ཕག་མི་དམངས་ནས་དེར་ཡོད་རྒྱ་མིའི་མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་མ་མེད་པ་བཤིག་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་ཡུགས་མཐའ་ཆོག་གི་ཡི་གེ་སྤྲད་པ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་ནས་དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་དོན་གྱི་ཁྲབ་སྡེ་སེལ་འགུལ་བ་དང་། དམག་དཔོན་ལ་ཏེབ་ཀྱང་ཕག་རི་དགོན་པ་འོག་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྐབས་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར། མཆོད་རྟེན་དཀར་པོའི་འགག་སྒོར་ཀ་གོར་དང་ཐལ་ཟིང་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་བ་ཤར་ཕེབས་ཀྱིས་རྒྱང་ཙམ་ན། རྒྱ་གར་གྲོ་མོ་ཚོང་གྱི་མེག་གྲོལ་ནལ་ཊི (MacDonald) ཕེབས་བསུར་བཅར། གྲོ་སྨད་ཤར་སེང་མ། རྒྱལ་སྟེང་ཀོ་ཁྲིར་གདན་ཞུས་ལྟར་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་ཞག་མཛད། མེག་གྲོལ་ནལ་ཊི་ནི་དེ་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ནང་ཡང་ཏ་སེ་བཞ་ཀྱི་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་དང་མཉམ་དུ་ལྷ་སར་འགྲོ་སྡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ནི་བོད་སྐད་ཡག་པོ་ཤེས་ཤིང་། བོད་པའི་མི་དང་མཐུན་འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།[༡༢]

༄ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་གྲོ་མོ་སྣ་གདོང་ཙམ་ལ་བཞུགས་ནས། ཡི་ཅིང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཕེབས་རྗེས་སུ་ཡོང་མིའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཕག་རིར་འཇོར་སོང་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་གསན་པ་དང་། ཉིན་མ་གཅིག་གི་ལམ་ཐག་ལ་བརྟེན་གྲོ་མོར་ཡང་བཞུགས་བློས་མ་བཟོད་པར་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་གཅོད་གནང་མཛད་འདུག །ལོ་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་སྔོན་ལ་དབྱིན་ཇིའི་དྲག

[༡༢] མེག་ཌོལ་ནལ་ནི་སྤྱི་ལོ་ ༡༨༧༤ ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༢ བར་ལོ་ངོ་དགུ་བཅུ་བཞེས་པའི་རིང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་སྐོར་གྱི་ཉམས་མྱོང་ཡོད་མཁན་ཞིག་རེད། བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཡ་མཚར་བླ་མའི་ཡུལ་ཞེས་པའི་དེབ་དང་། བོད་ནང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཞེས་པའི་དེབ་བཅས་བྲིས་ཡོད་པ་རེད།

པོའི་དོན་གཅོད་ལྷ་སར་ཡོད་སྐབས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྲུར་ཕྱོགས་གཡོལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ད་ལམ་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ལ་བརྟུགས་ཀྱི་རེ་སྐུལ་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱུས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ནང་། ཆབ་སྲིད་ལ་དགྲ་གཉེན་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྔོན་འཁོར་གྲོ་མོ་རྒྱལ་སྤྱང་ཀོ་ཁྲིམས་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྐབས། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་བཀའ་ཡིག་ཅིག་མིག་གྲོལ་ནས་ཀྲི་ལ་གནང་སྟེ། འདི་འབྲས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་འབུལ་གནང་དགོས་བཀའ་མངགས་གནང་འདུག །

བཀའ་ཡིག་ནང་། ཉེ་དུས་རྒྱ་མིའི་རྟ་དམག ཚོན་ཆེ་ལྷ་སར་འཁྱེར་ཏེ་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་བརྩོན་དབང་ཞེ་དྲག་བྱས་བྱུང་། ལོ་ཚོས་ལྷ་སའི་ཁྲིམས་སྲུང་པུ་ལི་སི་དང་། གྲོང་མི་མང་པོ་མི་མདའ་རྒྱབ་སྟེ་བསད་རྨས་བྱས་པར་བརྟེན། དོས་ལྷ་སར་སྡོད་བློས་མ་བཟོད་པར་ང་དང་། དའི་བློན་ཆེན་དྲུག་མཉམ་དུ་གནས་སྐབས་ཐོས་ཚོལ་ལ་ཡོང་དགོས་བྱུང་། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ལ་གང་ཉིའི་རེ་སྐུལ་བཀའ་བསྒྱུར་ཞུ་བའི་དོན་ལ་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ལ་ཐོན་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་ལ་ནས་ཐོན་དུས་རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་ལམ་ཁར་བཙུན་པོ་བཟོས་བྱུང་། འདམ་རྒྱ་ཤོག་པའི་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་པ་དའི་རྗེས་འདེད་ལ་ལྷགས་ཟམ་གྲུ་ཁར་སྒྲིབས་བྱུང་། དའི་སྐུ་སྲུང་བ་ཤས་ནས་རྒྱ་དམག་གདོང་བཀག་ཏུ་བསྡད་པ་ལོ་ཚོས་འཐབ་འཛིང་ལྷན་ཅིག་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམག་བདུན་ཅུ་ཙམ་པ་བསད་པ་དང་། སྐུ་སྲུང་དམག་མི་གཉིས་སྐྱོན་ཤོར་བྱུང་འདུག །ངས་རྒྱལ་ཚབ་དང་། བཀའ་ཤག་ལ་ལྷ་སར་བྱེད་སྒོ་རྣམས་མངགས་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་། ང་དང་ངའི་བློན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཆའི་ཐམ་ག་བཅས་མཉམ་དུ་འཁྱེར་ཡོད། ལམ་འཕེལ་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཁག་ནས་ང་ལ་མཛའ་བརྩེའི་དགའ་བསུ་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་བར་བརྟགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད། ད་ཆ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གི་མཐུན་ལམ་དེ་སྔ་གསུམ་ལ་མང་རེ་འདུན་བྱས་པ་སྤྲོ་བ་ཞུ་གི་ཡོད་ག་ཤིས་ཕྱེད་རྣོས་པའི་ གྲུང་སྦྱོར་ དང་། ལེགས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ ཞུ་བཞིན་དུ་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་མཚམས་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་ཆ་ཞུ་ཡག་གི་རེ་བ་ཡོད། ཅེས་པའི་བཀའ་ཡིག་གནང་[12]འདུག །

༡༢ སྤྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩༥།

རྗེ་ཡབ་ལ་བརྐྱང་ཕེབས་ཏེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀ་སྦུག་འབྲུག་པ་ཀ་ཏི་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེའི་གཟིམ་ཤག་ལ་སྐུ་མགྲོན་གནང་སྟེ་སྐུ་བཞུགས་མཛད། དེ་ནི་དེང་དུས་ཀོ་རེ་ལོད་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་སྐུ་བཞུགས་གནང་བའི་རྗེས་ལ་རྡོར་གླིང་ཕུ་ཏ་སྦུག་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་ཞབས་སོར་འཁོད། འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲིབ་ཅལ་ལེ་སི་བེལ (Charles Bell) ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལན་ཞུས་པ་དང་། རྡོར་གླིང་རྫོང་དཔོན་ནས་ཀྱང་སྐུའི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། དེ་མིན་གནས་ཀྱི་ཞུ་བྱ་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མའི་འགན་འཁུར་ཞུས།

སྔོན་དུ་ལྷ་ས་ནས་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་དང་པེ་ཅིང་དུ་ལྕགས་འཕྲིན་ཐོག་གནས་ཚུལ་འབུལ་མི་ཡོད་ལུས་ཀྱང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྡོར་གླིང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་ཀ་ཏར་མི་སྣ་ཆེད་སྐྱེལ་གྱིས། བོད་ནང་ཡོད་པའི་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་དང་། ཞི་དྲག་དཔོན་དམག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་ཐོག །བོད་ནང་རྒྱ་དམག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་འཕྲལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་རོགས་ཞེས་པེ་ཅིང་ལ་ལྕགས་སྐྱུར་ཐེང་བདུན་ཙམ་གཏོང་གནང་མཛད་པར་ལན་གསལ་ཚིག་གཅིག་མེད་པའི་ཁར། རྒྱ་གར་གསར་ཤོག་ཁག་ནང་། མན་ཇུ་༧གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབུ་གནས་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ་ཆ་མི་དམངས་ཕལ་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གསར་པ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཐོན་པ་མ་ཟད། ལྷ་སར་ཡང་། ཨམ་བན་གྱིས་བོད་དང་རྒྱུགས་མཚུངས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་སྦྱར་འགྲེམ་བྱས་པ་རེད། དུས་དེ་ནས་བཟུང་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མན་ཇུ་༧གོང་མ་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་ཐག་རྩ་བ་ནས་ཆོད་དེ། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོར་ལྷ་སར་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་དོན་གསལ་ལྟར་དབྱིན་ཇི་གཞུང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་གནང་སྟེ་མན་ཇུའི་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་གཏུག་མཛད་པ་དང་། བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་དམིགས་བསལ་གྱི་མེ་འཁོར་དང་། གནྡྷའི་རྒྱ་བོར་གྱུ་གཞིས་དང་བཅས་ཕེབས་ཏེ་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་མེ

འཁོར་བཅས་རྩོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་དབྱིན་གཞུང་ནས་མི་སྣ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེར་བསྐྱོད་དང་། ཞབས་བསུའི་སྒྲིག་ལམ་ཁག་དང་། སྐུ་སྲུང་ཁག་བཅས་ཏྲ་བཞིའི་འདུད་འཛིན་འཁོར་ལོའི་ཐོག་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ཧེ་སི་ཀྲིང་ ཧའོ་སི་ (Hastings House) ཞེས་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་མགྲོན་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་།

ཕྱུགས་ཀྱི་ ༡༩༡༠ ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལོར་ཌི་ མིན་ཊུ་ (The Viceroy, Lord Minto) མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ། རྒྱ་མིས་གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་བོད་ནང་དབང་ཤུགས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཞུ་གནང་མཛད་པ། དེའི་སྐོར་སྦྲག་ལར་ (Butler) ཟེར་བའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་དེས་ཚོགས་ཐོ་བྲིས་པའི་ནང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོས་ད་ཉིན་སྤྱི་ལོའི་ཆུ་ཚོད་ ༥ པར་ཀ་ལི་ཀ་ཏའི་གཞུང་གི་ཕོ་བྲང་ལ་ཏྲ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་དམིགས་བསལ་གྱི་མཇལ་འཕྲད་དུ་གདན་ཞུ་གནང་སོང་། དེ་དུས་གསུང་བསྒྱུར་ཞུ་མཁན་འབྲས་སྤྱི་སྤེལ་དང་། ང་རང་ཡོད། ཕན་ཚུན་མཚམས་འདྲི་སོགས་གནང་ཞིན་པའི་རྗེས་ལ། ཏྲ་ལའི་བླ་མས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་སྐྱོང་དང་བཅས་གདན་ཞུའི་གོ་སྒྲིག་""གནང་བ་དེ་ལ་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཡང་ཏྲ་ལའི་བླ་མས་གསུངས་ལུགས་ལ། བོ་རང་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་པ་གནང་སྐབས། རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་འཚང་གི་ཞབས་རྗེས་ལ་ཡོང་ཚང་། ལམ་བར་དཀའ་ངལ་དང་། ཉེན་འགན་ཆེན་པོ་བྱུང་། བོད་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་པ་གནང་དུས། སྔ་ཚོད་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་རྙིང་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་སྐབས་ཐོག །གསར་པ་རྒྱ་དམག་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པ་འབྱོར་བ་དེ་ཚོ་ནི། ལྷ་ས་ནས་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱི་ས་ར་རྒྱ་དམག་ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་འབྱོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐོན་འགྲོས་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འཁོར་གསལ་ལ་ལྟར་ཐུབ་ན་ལྷ་ས་དང་། ལྷ་སའི་ཉེ་འགྲམ་བཅས་པར་ཚང་མ་བསྡོམས་ན་རྒྱ་དམག་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཡོན་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ཙམ་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་བཞག་""དགོས་དོན་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་སྤུག་རྗེས་ལ་བལ་ཡུལ།

འབྲས་སྤྱོངས། འཕྲུག་བཅས་ལ་དབང་བའི་འདོད་དང་། ནང་པའི་ཆོས་རྩ་མེད་བཟོ་ཡག་གི་ཆེད་དུ··· ཡིན། རྒྱ་མིས་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དབར་མཐུན་འབྲེལ་འགོག་ཐབས་དུ་ལམ་ཙམ་མ··· རེད། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་འབྲས་སྤྱོངས་སྐོར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ཡང་ན་སེ་བན་གྱི་དྲག་པོའི་དོན་གཅོད་ཡོང་དགོས་པའི་གནད་དོན་སོགས་ཚང་མ་རྒྱ་མི་རང་གིས་བཟོས་པ་-ཤ་སྟག་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་པེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་དུས་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་ལ་དབྱིན་བོད་གཉིས་དབར··· རྒྱ་མིས་ཐུལ་ཟེ་བྱེད་ཡག་དེ་དག་མ་དགོས་པ་ཞིག་བཟོ་བ་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་འདུན་ཞུས་ཡོད······ གསུངས་པ་དང་།

ཏཱ་ལའི་བླ་མས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོའི་ཚོང་གི་ཁྲིམས··· ལུགས་ནང་ལ་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཡག་ཁས་ལེན་ཐུས་ཡོད་པ··· ལྟར་བོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་ལ་སྲུག་བཞེས་བེད་སྤྱོད་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་། ཡང་ཏཱ་ལའི་བླ་མས། ༸རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་༸གོང་མ་གཉིས་གྲོགས་པོའི་༸རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབུ་འཕྲིད་ལྟར་གྱི་མཐུན་ལམ་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚང་མ་སྔར···སོར་འཆུད་ཐབས་དང་། རྒྱ་དམག་རྣམས་བོད་ཀྱི་ནང་ནས་འཐུལ་དུ་འཐེན་ཐུབ་པའི་རོགས་རམ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས··· ཞུ་གནང······མཛད། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས། དབྱིན་གཞུང་གིས་ཡུ་ཏྲ་ཤུ་དང་། རྒྱ་ནག་བར··· ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་མཇལ་ཐུབ་ངམ། ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར། ཏཱ་ལའི་བླ་མས། དེ་ཚོ་ཞི་བ་འཛུག་བྱེད་ཐུབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

བོད་གཞུང་གིས་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ལ་ཐད་ཀའི་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང··· དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ (དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩) བཅས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་རྣམས་ལ་བོད་པའི་སྐུ་ཚབ་མེད་པ་ཤིས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་རྗོད་གླེང་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེས་མཚོད་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཕྱག་རིས་ནས་ཐེབས་ཐོན་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ལྷ་ས་ར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ལ་ནས་ཡིག་འགྲེམས་སོགས་གང་ཡང་མ་ཐུབ། རྒྱ་མིས་

སྔོན་ཆད་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཆ་འཛོག་ལག་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནས་རེ་ཞིག་ལྷ་ས་ར་ཕེབས་ཐབས་མེད་ཅེས་དང་། ད་ཆ་ཕེ་ཅིང་གཞུང་ནས་ཡིག་ཐོག་ལ་ཁས་ལེན་གནང་ཡང་། དེ་ལ་ཆ་འཛོག་ཡིད་རྟོན་བྱེད་ཐབས་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ༼གོང་མའི་ཡུམ་ཧྲུ་བ་འཛང་རང་དེ་ཉིད་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཚོར་ཡང་མ་གནས་པའི་ཡ་འགལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་རེད།།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་ལྷ་ས་ར་ལོག་མ་ཕེབས་ན་ག་རེ་གནང་བཞེད་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས། ཧྭ་ལའི་བླ་མས། ད་ལྟ་གང་ཡང་ཤུ་གི་མེད། ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་ཞིང་། ཡིན་ནའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་སློ་ཁ་ཞེངས་པའི་འཁྲུགས་ཐབས་ཤིག་མ་བྱུང་ན་ལྷ་ས་ར་ལོག་གི་མེད་ཞེས་དང་། ཡང་ཧྭ་ལའི་བླ་མས། ཁོ་རང་གིས་རྒྱ་ནག་ལ་ངན་བྱུས་ཀྱི་ལས་ཀ་གང་ཡང་བྱས་མེད། ཁོ་རང་ལྷ་སར་བླ་བ་གཉིས་ལྷག་བཞུགས་རྒྱུ་མ་བྱུང་། ཨམ་བཞི། ཏ་ཅང་གི་གདུག་རྩུབ་ཅན་ཞིག་རེད། ཧྭ་ལའི་བླ་མ་དང་། སློབ་ཆེན། བཀའ་བློན་བཅས་པ་རང་རང་དབང་ཆའི་དམ་ཕྱག་རྣམས་མཉམ་དུ་བསྣམས་ཕེབས་པ་ཡིན། ད་ལམ་བསྐོ་གཞག་གནང་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ གྲོས་ཆོད་སྐབས་རྒྱབ་པའི་དམ་ཕྱག་དེ་བཞག སྔེ་ཁོ་རང་རང་གི་ཕྱག་དམ་དོ་མ་དེ་མཉམ་དུ་བསྣམས་ཡོད། དེས་མཚོན་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་པ་གནང་བ་ནས་བརྒྱུད་ལས༽རྒྱལ་ཚབ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། རྒྱ་མིས་གཞུང་ཐོག་གི་ཡི་གེ་ཚང་མ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་སོང་ཙང་གཞུང་ཐོག་གི་ཡིག་འགྲུལ་མེད། སྒེར་གྱི་ཡིག་འགྲུལ་འགའ་ཤས་འབྱོར་གྱི་འདུག །ཡིག་འགྲུལ་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱང་གསང་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་གསུངས།

ཡང་ཧྭ་ལའི་བླ་མས། རྡོ་རྗེ་ཡིབ་ཅེས་སོག་པོ་སྤྲུ་རང་པ་དེས་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་པོ་ཛར་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་པའི་སྐོར་ལ་གསལ་བ་ཤད་གནང་བར། རྡོ་རྗེ་ཡིབ་དེང་སང་པོ་ར་རི་ཡ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ནི་མཚན་ཞབས་པ་ཞེས་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཞབས་ཞུ་བ་བདུན་ཡོད་པའི་གྲལ་ནས་གཅིག་ཡིན། ཁོས་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་།

བཀའ་མོལ་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པའི་རྗེས་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ངའི་ཕྱོགས་ནས་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཞུས་པར། ལན་ག་རེ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་འདྲི་མཛད་པ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་གསུངས་ཡག་ལ། ད་ལན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཇལ་བ་དང་། སྐུ་མགྲོན་ཞུ་ཡག་གི་སྐབས་དེ་ང་རང་ལ་བྱུང་བ་དེས་ང་རྡ་ཅང་གི་དགའ་པོ་བྱུང་། སྐབས་བསྟུན་གྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡོད་ཞུ་དགོས་ཞེས་ངས་མངགས་ཆ་ཞུས་ཡོད། སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་དོན་གནང་རྣམས་རྒྱུན་རིང་པོ་དགོངས་བཞེད་གནང་དགོས་ཀ་ཤིས་ ཏཱ་ལའི་བླ་མས་བཀའ་གང་གནང་བ་དེ་ཆོ་དབྱིན་ཇིའི་༧གོང་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་སྙན་སེང་ཞུས་ཆོག་པ་ལས། ད་ལྟ་དེ་ལྟག་ཞུ་ཐབས་མི་འདུག་ཅེས་ཞུ་གནང་མཛད་པར། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་རྒྱ་གར་༧རྒྱལ་ཚབ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་གནང་མཛད་དེ་ཕྱིར་ཐེབས་མཛད་སོང་།[༡༨] ཞེས་གསལ།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་བཞུགས་གདན་འཇགས་རིང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཟིགས་མོ་ཁག་ལ་སྐྱོ་པོ་བྱས་ཏེ་གཟིགས་རོགས་གནང་ཞུས། གཉིངས་བསྟོད་དང་སྤྲེ་ལེན་ཞུ་འོས་སོགས་ཚང་མ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ནས་སྲིད་དོན་ཐོག་ལ་རོགས་རམ་འདི་ཙམ་གནང་ཐུབ་དང་། མི་ཐུབ་ཚོད་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་ཐོན་ཞིང་། ཡིན་ན་ཡང་མན་ཏྲའི་ཆབ་སྲིད་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཀ་ལི་ཀ་ཏར་བཞུགས་རིང་། ས་འོག་དམག་སྒར་དང་། འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། ཕྲུན་གཟིགས་ཁང་། དངུལ་ པར་བཞི་གྲྭ་ཁག་སོགས་ལ་གཟིགས་སྐོར་མཛད་བཞིན་ཉིན་མ་ཁ་ཤས་བཞུགས་རྗེས་རྡོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པའི་ཞུག་ཕྱོགས་ལྷ་བྲང་དགེ་འདུན་རེར་དཀར་ལྡན་པོ་བྲང་འགོད་པའི་ནམ་དཀར་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་སྐུ་འཁྲིད་ཕུལ། དེ་སྐབས་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་འཆང་(ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ)ཡང་སྨོན་ལམ་གསོལ་ཚོགས

༡༨ དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གི་གསང་བའི་ཡིག་ཆ།

སྦུ་ཐེབས་ཡོད་འདུག །ཞམ་དཀར་དེ་ལ་བོད་པ་ཚོས་སྐྱ་ལེ་བཟང་ཟམ་ཀ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་རེད།
བོད་ལྗུལ་ཤེར་སྐྱ་ཚང་མས་༄གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྱུར་ལོ་མང་བཞུགས་ཏེ་རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་བོད་
ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་ལས་མ་སོང་བར་སླར་ཡང་བསྟན་དོན་དུ་རྒྱ་
གར་ཕྱོགས་གློ་བུར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་དགོས་བྱུང་བར་ཁོག་པའི་སྙིང་བརྩོན་པའམ། ཡོང་བ་ཡོང་
འཕྲིད་ཐབས་ལྟ་བུར་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་གསེར་ཞལ་མཇལ་ཡོང་སྙམ་པའི་རེ་བ་དང་། གསོལ་
འདེབས་སྨོན་འདུན་བྱེད་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས། ལྷ་སྡོད་མཉམ་ཕྲུའི་ཡམ་བན་ནས་རྒྱ་ནག་མན་ཧྲུ་༄གོང་མས་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གནས་དབྱུངས་བཏང་རྩལ་དང་། གསར་པ་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་
རྫ་ཚིག་ཕྱར་འགྲེམས་བྱས་པར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མིར་མཐུན་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བཅད་
དེ་རྫ་ཚིག་ལ་དྲི་ངན་བཙོག་པ་བྱུགས་པ་སོགས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་སྤྱི་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་རྣམས་ནས་གཞུང་དོན་འཆར་ཅན་མཛད་སྒོ་རྣམས་ན་བཟང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་སྐུ་དངོས་བཞུགས་པ་ཅན་བཞིན་བྱེད་རྒྱུར་བྱས་པ་རེད།

ལྷ་ས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཞབས་པད་བླ་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། ཚ་རོང་དབང་
ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་ཡོད་སྐབས། ༄གོང་ས་མཆོག་ཐེབས་ཁར་མཁན་ཆུང་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་དང་། བདེ་
སྐྱིད་གླིང་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་སློབ་ལས་རིགས་བསྒོ་གཞག་གནང་དགོས་བཀའ་སློབ་གནང་ཡོད་པ་ལྟར།
༄རྒྱལ་ཚབ་ཆེ་སློབ་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཕྱག་རོགས་མཁན་ཆེ་མཁྱེན་རབ་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ནས་
བཀའ་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་མཁན་ཆུང་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཐེབས་སུ་ཀྱང་། ཡམ་བན་
ནས་བསྐྱུད་འདོགས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་བླ་མ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཕྱིར་འབུད་དང་། མཁན་ཆུང་རྒྱལ་
མཚན་ཕུན་ཚོགས་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་ནས། ཤར་གོང་ལ་བར་གྱི་ལམ་བརྒྱུད་དོ་དམ་པར་འཕྲུལ་བསྐྱོད་
བྱེད་དགོས་ལབ་པ་མ་ཟད། བཀའ་བླ་གསར་པ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་གྲགས་(ལྷ་མཐོ་དཀར་པོ)། སླར་
མཐོང་བ། རམ་པ་བ་བཅས་ལ་བཀའ་བློན་བསྒོ་གཞག་བྱས་ཀྱང་། ཡིད་ཚོས་བཀའ་བློན་གྱི་གསར་

མཛལ་མ་ཞུས་པར་བཀའ་ཆབ་ཀྱི་བཀའ་བསྐུར་མཛལ་དར་ཕྱག་ཏེ་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཅར་འདུག།

ལྷ་སའི་ནང་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་སྲུང་བོད་པའི་དམག་མི་རྣམས་བརྗེ་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམག་བཙུགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་དང་། སོག་ཡུལ་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་... ཆས་ནག་ཆུར་འཇོར་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་དམག་གིས་བསྐྱུར་བ་ཤེར་བཅོམ་འཕྲོག་དང་། པོ་ཏཱ་ལ་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཡོད་པའི་མཛོད་ཆུང་ཁག་དང་། རྣམ་གྲུབ་གཉན་མཛོད་སོགས་ནང་... མེ་མདའ་ཡོད་མེད་བཙལ་དགོས་རྒྱུ་བསྐྱུར་བ་ཤེར་དང་། ཞོལ་གོ་མཛོད་རྡོ་རྗེ་གླིང་ནང་གི་གོ་ལག། རྫས་མདེ་ལ་རྣམས་བརྟེན། ཞོལ་དཔྱལ་...པར་ཁང་དང་། མེ་མདེ་ལ་བཟོ་འཕྲུལ་ཁང་རྣམས་བདག་བཟུང་བྱས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྲིད་བློན་ཤ་ཤད་ཞོལ་ཆང་གསུམ་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་སའི་ཤག་དང་། སྐྱེར་གཞིས་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་ནོར་ཚང་མ་བཅོམ་འཕྲོག་...བྱས། ས་ཕག ༡༩༥༩ ལོར་ཐག་ཆོད་གནང་ཟིན་པའི་བསྟན་གླིང་དེ་མོ་བླ་བྲང་ལ་བཀའ་ཞིབ་དྲུང་...མིན་ཕྱུང་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་མ་གཏོང་སྐྱོང་...དང་། རྒྱ་ཞབས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ལོ་རེ་རིའི་བཅའ་ཁྲལ་ལྷ་ལྡན་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འབུལ་དགོས་དེ་དག་རྫོང་གཞིས་ལྟེ་ཚོད་སོ་སོར་མ་བསྐྱལ་དང་བླངས་ཀྱིས་རྒྱ་...གར་སྐོར་མོ་ཁམ། ནམ་དཀར་ལ་བརྗེ་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་རྫོང་གླིང་ལ་ཐུགས་མཐོང་གསང་ཐབས་འབུལ་...རྒྱུའི་སྙིས་བྱས་པ་དེ་དགག་བཀག་འགོག་གི་ཆེད་དུ་ས་མཚམས་ཁག་ལ་རྒྱ་མིས་ཞིབ་ཤ་ཤེར་ཁང་བསྡུ་...ཏེ་ཚོང་པ་དང་། མདོར་ན་གནས་བསྐོར་བ་ཡན་གྱི་དངོས་པོ་ཚང་མ་བསྐྱུར་བ་ཤེར་བྱས།

༧རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་རོགས་མཁན་ཆེ་སྟེང་ཤག་མཆེད་རབ་བསྟན་ཚོགས་གཞུང་དོན་དྲུང་ཚུགས་དང་། སྤྱི་མོས་ཆེ་བས་ཨམ་བན་ནས་ནག་མེད་ཉེས་འཛུགས་ཀྱིས་འཛིན་...བཟུང་བྱས་ཏེ་གསོད་རྒྱུའི་བཀའ་བཏང་བ་༧རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གདན་ས་གསུམ་ཤེ་བླ་སྤྱལ་ལས་སྟེ། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་ངོ་...རྩོལ་ཤུགས་ཆེ་བྱས་རྒྱུན་སྒོག་སྐྱོན་མ་བྱུང་ཡང་། སྐེར་ཕྱུགས་ཐག་གཡོར་ཏེ་བ་ཤད་སྐྱེའི་ནང་བཙོན་བཙུགས་བྱས་རྗེས། ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་...སྤེལ་སྤྲོས་

རྒྱ་དམག་དང་བཅས་དར་རྩེ་མདོར་རྒྱང་ཕྱིད་དུ་བཏང་བས་དེ་ཁྱུལ་ལོ་འཁོར་ཙམ་བཞུགས་རྗེས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པ་རེད། ཁམས་བོད་མི་སེར་རྣམས་ལ་རྒྱ་འབྲུ། རྒྱ་གསོས། ཕགས་དངུལ། ཤིང་ཁྲལ། རྩ་ཁྲལ། ཨར་ལུས། རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་སོགས་ཁྲལ་འབབ་བརྣབ་གཞིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཙྲེས།

༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་གནས་ཕབ་པའི་སྐོར། གདན་ས་ཁག་གི་སློབ་དཔོན་ལས་སྡེ། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། བོད་མི་དམངས་བཅས་ནས་ཨམ་བན་ལ་ཇོ···རྒོལ་གྱི་རྫོང་གཏམ་ཞུ་ལོག་སྐན་ཞུ་ཞེད་སྣང་ཕྱུལ་བས་མ་ཚད། བོད་ཤར་ཕྱོགས་མདོ་སྟོད··· (ཁམས) ནས། དབུས་གཙང་། དྭགས་པོ་། སྤོ་བོ། སྟོད་ཕྱོགས། བྱང་རིགས་བཅས་ཚང་མནས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་ལ་ཇོ···རྒོལ་དང་། ཁྲལ་དང་། རྟ་ཁལ་བཅད་འཐེན་སོགས་སྤྱོད་བཞིང་མི་བདེ་བ་རིམ་པས་ཇེ་མང་དུ་སོང་བ་ཤིས། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབུ་གནས་ཕབ···པ་དེ་བཞིན་ནོར་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མཐར་ཧྲུ་༸གོང་ས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། པེ་ཅིང་གཞུང་ནས་ལྷ་ཕྱོད་ཨམ་བན་ལ·····བཀའ་ཕབ···ནས་རྒྱ་དཔོན་ལོ་འི་རྗེ་ཐའི་ལ་བོད་དོན་གྱི་ཁྱབ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་ཏེ་ཕུལ་པི་རྒྱུ། (ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས) ཅོན་ཅེ་རྒྱུ (དམག་སྲིད་ལས་ཁུངས) གཉིས་ཀྱི་ལྟགས་འཕྲིན་དོན་ལྟར། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གདན་ཞུ་བ་ཡིན་ཞེས། བོད་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་དོར་གླིང་དུ་བཅར་ཏེ་དཀ་བོད་ནང་ཞི་འཛམ་ལྷར་རྒྱན་ལྟར་ཡོད་པ་ཤིས་༸གོང་ས་ཆེན་པོ་པེ་ཅིང་གཞུང་གི···བཀའ་དོན་བཞིན་འཕྲུལ་དུ་ཕེབས་བསྐྱར་ཡོད་པ་ཞེས་ཕྱང་ཤུ (སྐན་ཞུ) དང་དེ་མཚུངས་སྲིད་བློན། བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་ཞུས་འདུག་ཀྱང་། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སྔོན་རྒྱ་བོད···གཉིས་དབར་དཔྱིན་གཞུང་བར་བཞུགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་འཛོག་བཙི་ཐོན་པ་མ་བྱུང་བར་ཕེབས་བསྐྱར···གནང་ཐབས་མེད་ལུགས་གསུང་ཡིག་གཉིས་ཐོག་ནས་བཀའ་གནང་ཐོག །ཕྱོགས་མཐུན་པེ་ཅིང···དུའང་ལོའི་རྗེ་ཐལ་ལོ་རང་བརྒྱུད་ཞུ་ཡིག་འབུལ་གནང་མཛད་པ་ལྟར་ལོའི་རྗེ་ཐལ་ལ་སྐུལ་བའི་ཐུག···དམ་བཀའ་ཡིག་གི་ཚིག་གཞིར།

ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡི་གེ། ལོ་རྡོ་ཐལ་ལ། ཉི་ཚར་ཟླ་༩ ཚེས་༡༠ ཉིན་ཕྱང་ཤུ
(ལྷན་ཞུ) འཇོར་དོན། རྒྱན་ཅི་རྒྱ། ཕལ་ཡི་རྒྱ་ནས་གློག་སྐུད་གཞང་དོན། རྡོ་ཐལ་གདན་ཞུང་
ཆེད་མངགས་ཡིན་ག་ཤིས། དོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་འཕྲུལ་དུ་བོད་ཡེབས་དགོས་རྒྱུ་གསལ་སྐོར། རྒྱ་
བོད་མཚོད་ཡོན་འབྲེལ་ནས་༸དགོང་མ་ཡབ་མེས་རིམ་པས་བོད་ལ་གཟིགས་བསྐྱངས་དང་། དོས་ཏཱ་
ལའི་བླ་མའི་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་ནས་པན་རྒྱན་མཆན་ལ་བསྟོད་རེས་ཀྱི་ད་པན་བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཆེ་ཕྲས་
༸གོང་མ་ཆེན་པོར་བསམ་སྦྱོར་ལོག་སླུབ་ཞུས་རིགས་མེད་ཅིང་། ཤིང་འབྲུག་བོད་ཕྱི་གཡུལ་འཁྲུག་
སྐབས་ཀུང་༸རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་རེ་ ཕྱོས་མ་བཅྱིས་པར་ཡི་ཅིང་དུ་ཞུ་དོན་ལ་བསྐྱོད་དེ་༸གོང་མ་ཡུམ
ཞལ་མཇལ་འཛོམས་སོགས་ཡུགས་མཐུན་གང་ཡོད་ཞུས་པར་གཟིགས་བསྐྱངས་བཀའ་བཞེས་བཟང་
ཞིང་། བོད་ལྗོངས་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་བཅས་པར་བཀུར་བཙོས་ལྷར་ལས་མི་ཞན་པ་ཡིན་ཤག་བཅྱིས་
རུང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་མདོ་སྨད་ཁུལ་དོན་མེད་ཕུང་སྦྱོར་ སྨད་དཀྲི་དགོག་རྐྱེན་སྐྱེ་མང་ཆེ་བཙོས་ཀྱིས
རྒྱ་བོད་མཉམ་འཛིན་དང་། གཞུང་གནས་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་དགོན་བཙོམ་གཏོར། མི་བསད་སྐྱེ་འཕྲོ
རྟེན་གསུམ་བ་ཤིགས་དམས་སོགས་བསྟན་འགྲོར་ཉམས་ཆག་གནོད་ཚབས་ཅི་ཆེ་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལངས་པ
དེ་རྒྱང་མཐེན་གསལ་དང་། ཡིན་ཨམ་བན་ནས་བོད་དབང་འཕྲོག་སེམས་ཀྱིས་གསར་གྲོས་དབང
ཤེད་ཇི་སྐྱེད་ཐོག །ངན་རྒྱུབ་ཏུ་ཞུས་ལྷུས་རྒྱ་དམག་གསར་འཛུར་ཐད། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་པན
མེད་གནོད་འགལ་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱིན་འཇྟོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཞུས་རུང་། རྡོག་རོལ་ཉག་རྒྱང་གིས་རྒྱ་དམག
ཤད་འཐོད་ཐོག །འཁྲོས་གསེས་ཆེད་པོ་མཁན་རྒྱང་རྡོ་གཡོག་མང་པོ་སྐྱེ་བཅད། གཞུང་སྒེར་གྱི
རྒྱ་དངོས་མེ་མདའ་སོགས་ལྗོན་ཆེ་བཙོམ་འཕྲོག །ལམ་འཕེལ་མི་སེར་ལ་བརྡུབ་གསིགས་མཐར
གཏོད་ཅི་ཆེ་བཅས། ཆ་འཕྲེང་ཟིང་འཁྲུག་མཐུག་མཚམས་ནས། རིམ་པས་ཁམས་ཕྱོགས་སྐྱེ་དགོན
ཚང་མ་ཙུ་ནུག་བློ་སོགས་གིས་ཡ་བཟུངས་བྱུས་འཕྲུལ་སོགས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀར་༸ལྷན་ཞུ་ལན་མང་འཇོར
པ་ལྟར་ཐུ་ཕྱིར་ཡ་ལན་ཞེ་བསྐྱེད་བཅྱིས་ནས་བཙན་དགྲ་ཤུགས་གང་ལནས་ཡ་རྗོར་མི་ཐུབ་པ་མེད་པ

མ་ཟད། བོད་མིས་༸གོང་མ་ཆེན་པོར་རྒྱབ་གཏོད་ཞུ་སེམས་དངོས་གནས་ཡོད་ཚེ་སྐབས་དེར་ཨམ
བན་དཔོན་འཁོར་ཚུང་བསྐུས་མི་ཐུབ་པ་ཡོད་མེད་ཚོད་མས་ཞེས་གསལ་བ་དེ་ལྟར་རེད། ཕྱི་ཆར་
བསྐྱང་བཀག་ཚམ་ལས། ནང་དོན་༸གོང་མ་ཆེན་པོ་དགོངས་འགལ་ཕྱུར་དོགས་ཕྱིད་སྣོན་ལས་
བྱེད་རྣམས་ནས་ཐལ་ཆ་མི་ཚོག་པའི་བཀོད་མངགས་ཐོབ། །གོ་གསེས་བྱེད་པོའི་དཔོན་རིགས་རིམ་
བཞོད་དང་འབྲེལ་མཐུན་འགྲིགས་འབྱུང་ཐབས་གཙོ་འདོན་གྱིས་ལོ་ནས་ལོ་བསྐྱུད་པམ་འཁུར་ཁྲིན་
བོད་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ལ་གསེར་སྟན་སྐྱོན་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་བདེ་ཐུག་རིམ་ཅན་ཞུས་པ་རྒྱ་བོད་དེབ་
གསལ་དང་། ཡི་ཅིང་ལོ་ཕྱལ་ཐུར་སློག་སྤྱད་ཐོག་འཕྲུག་གི་དགེ་སྐྱོན་ལན་མང་ཞུས་པར་བོད་
ཕྱོགས་སུ་ལན་ཚམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་མ་ཟད། དོས་ནག་རྒྱུར་འཁོར་པ་ནས་བཟུངས་ཨམ་བན་ལ་རྒྱ་
བོད་ཁྲིམ་གཅིག་ལྟ་བུའི་གནས་སུ་གསར་གྲོལ་མ་དགོས་པའི་དགེ་སྐྱོན་གསེར་སྟན་སྐྱོན་འབུལ་
དགོས་པའི་ཞང་ཞུ་དམ་འཇུར་ཁ་ཞེས་བཏང་རུང་། གོ་མིང་མཐར་བསྐྱེལ་ཕྱིས་རྒྱ་དམག་ལྷ་སའི་
ཉེ་མཚམས་སུ་འཁོར་སྐབས་སློན་ལམ་རྒྱུགས་ཉེར་བརྟེན་པས་ཐལ་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་འབྱུང་དོགས་གོར་བ་
ཀེབ་ཅན་བར་དུ་བཞག་སྟེ་ཨུན་ཨམ་བན་དང་མོལ་བཟུར་ལེགས་ལམ་གང་ཆེ་བགྲིས་ཀྱང་། ཡིན་
ཨམ་བན་ནས་ཐོན་དུ་ཞང་ཞུ་རྩ་ཚིག་བཏང་བ་སོགས་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་ཡིན་ཨུན་འགྲོས་
མོལ་གྱིས་ཤིང་དབང་འཕྲོག་རྒྱ་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞང་ཞུ་དང་། རྒྱ་དམག་ལྷ་འཁོར་ཉེན་གདོང་བསུ
ཡིན་གྱི་གཡུང་དམག་ནས་བོད་མིར་དགྲ་མཐོང་གིས་མེ་མདའ་གྲངས་མེད་རྒྱབ་པའི་མདེལ་ལྷ་ལྡན་
གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ༸གོང་མའི་འདུ་ཐང་ཡོད་པ་དངོས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་པོ་ཏ་ལར་བབས་ཤིང་། ཏ་
ལའི་བླ་མ་སྐྱེ་འཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་སྐུ་ཆ་མི་དྭག་ཞུགས་ཁང་ཐའི་ཧྲི་དང་། རྩེ་མགྲོན་འཛམ་དཔུངས་
རྒྱལ་མཚན་སྒོན་ལམ་ཕྱི་ཁབ་ལས་བྱེད་དུ་བསྐོད་པའི་ལམ་བར་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྩེ་མགྲོན་དོ་མ་
དང་། ཐའི་ཧྲིའི་གཡོག་ [ཏུ་བཅས་བསད་ཅིང་། ཐའི་ཧྲི་ངོ་མ་མཚོན་སྒྲུང་གིས་མ་འཆི་ཡང་།
བརྟུང་རྨས་ཀྱིས་ཡ་མོན་དུ་འཁྲིད་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཐུས་ཀྱང་། བླ་ཞེས་རིང་ནད་མནར་དང་། གཞན་

ཡང་ཅིན་[75]ཁྲི་བོད་དམག་བཤད་པས་མཚོན་ཐལ་ཆ་ཇི་བྱུང་ཡོངས་གྲགས་བཅས་ལ་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་
ཚང་མ་ཧ་ལས་ཡ་མཚན་གྱི་གནས་སུ་སྒྱུར་ཏེ་སེམས་འཁྲུག་ཏུ་ཐུག་གིས་ཐལ་ཟིང་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་ཉེན་ཐུག་
པར་རང་འདོད་ལྟར་བྱེད་བརྩུག་ཚ་རང་ཡུལ་མི་སའི་ཁྱད་ཀྱིས་མཐར་བསྐྱོད་མི་ཐུབ་པ་མེད་ཀྱང་། ༢མགོན་
མར་རྒྱ་ཆེན་ཞུ་རྒྱ་ཡོད་-ཤག་གིས་སྤྱི་འགྲོའི་སྲོག་ལ་གནོད་རྐྱེན་མ་དགོས་ཆེད་དེ་རིགས་མི་ཆོག་པའི་···
བཀོད་ཁྱབ་བསྒྲིས་པ་དང་། ཡང་རང་བབས་སུ་བཤད་ཚོང་ནབ་ཤེད་དཔའ་ཐལ་གྱིས་གཞུང་བསམ་
བྱེད་པོ་ལས་བྱེད་ཁག་ལ་སྣང་སེམས་མནར་གཅོད་ཐོག །དོས་ལའང་ཇི་བྱེད་མི་རྟོགས་པའི་མཐར་···
བསྟན་སྲིད་ལ་གནོད་འགལ་ཚབས་ཆེ་ཡོང་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་བཅས་གང་ཅིར་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་༢རྒྱལ་···
ཁབ་ཏུ་ཆོས་སྲིད་ལས་བྱེད་སྤྱ་ཚབ་བསྒོ་གཞག་གིས་གསར་སྒྲིལ་དང་། གལ་ཆེའི་རིགས་དགོངས་···
བསྐོར་མ་ཞུས་པར་དཔོན་ཐག་གཡོག་བཅད་མི་ཆོག་པའི་བཀོད་མངགས་ཀྱིས་ཆ་ཐོག་བརྒྱུད་༢མགོན་···
མ་ཆེན་པོར་རྒྱ་ཆེན་ཞུ་བར་བསྒྱུད་རྒྱ་བཀོད་མོལ་བསྒྲིས་པར། སྲིད་ལས། བཀའ་བློན་བཅས་ནས་···
སྤྱ་སྤྱ་མཚན་དོན་གང་ལར་འགན་སློས་བཟོད་མིན་ལ་ཆེབས་བསྒྱུར་མེད་པ་ཞེས་ནན་ཞུ་ཐེད་འདུག་ཀྱང་།
བོད་འདི་ཆོས་ལྡན་ཞིང་སར་བརྟེན་ལྷ་དུས་ནས་ཆོས་སྲིད་མི་གཉིས་སྲོག་གཅིག་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་···
ཀྱི་གནས་ལུགས་-ཤེསཔ་ཡོ་ནས་༢རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་བཞིན་པར་དེ་དག་ཡ་བྲལ་···
གྱིས་ཆོས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་སྲིད་དབང་བསྒྱུར་ཚེ་སྔོན་དུས་རྒྱ་གར་ནང་བསྟན་བཞིན་ཁ་སྨྲ་འཇིག
མིང་གཟུགས་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ལས་མ་འདས་པས་བསྟན་དོན་གལ་ཆེར་བརྟེན་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཅམ
དོན་དལ་བ་སྤྲངས་ཏེ་བསྟན་སྲིད་ཕྱོགས་སྐྱོན་བསང་ཕྱིར་ངོ་འཁོར་ཁུང་བསྡུས་བ-ཤད་བསྐྱོད་ཀྱིས་···
ཕག་རི་དགོན་ནོག་ཏུ་འཁྱེར་སྐབས་གྲོ་མོ་ཆུང་ལེང་ཙན་ནས་རྒྱ་ཆེན་ཞུ་ངང་དོན། གྲོ་མོའི་དགོན་གནས་
འོས་འགབ་ཏུ་བཤད་དེ་ཆ་ཐོག་ཡི་ཅིད་དུ་ཞུ་དོན་དང་། .ཨམ་བན་ལའང་ཕུང་མོ་ལ་ཧྲ་རྒྱ་ཁས་ཏུང་།
རྩིས་བརྩི་༢ སྐུ་གོ་མཚོན་ཐོགས་པའི་རྒྱ་དམག་ཁག་མང་-ཤད་བཟོད་གིས་ལམ་བར་དགོན་གནས་···

[75] ཅིན་ཁྲའི་ཤེས་པ་རྒྱ་སྐད་དེ་གོང་བླུང་ཤ་ཤི་ཤི་རིང་བ་རེད།

མི་ཤེར་ལ་བརྟན་གཞིགས་རྩོད་མེད་དང་། ངོས་ཉམས་བཤད་བཟུངས་གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུ་དངོས་དོན་
སྟབས་ལ་བརྟགས་ན་མི་བསྐྱོད་མཐུ་མེད་ཐོག །ཀ་སྣུག་ཏུ་འབྱོར་མཚམས་ཀྱང་༢་གོང་མཐས་གོ་གནས་
དབྱངས་ལུགས་ལྷུགས་སྨྱུད་ཐོག་གསར་འགྱུར་དང་། དེ་རྗེས་རྩ་ཚིག་ཕྱང་ཕྱུར་ངོས་བོད་ཕྱོངས་
དོན་གྱི་བདག་པོ་ཏྭ་ལའི་བླ་མའི་གོ་མིང་གནས་དབྱངས་ཟིན་པ་མི་རིགས་ཕལ་པ་ཡིན་ལུགས་དང་།
ཚབ་གསར་གསེར་ཁྲམ་དཀྲུག་འདོན་དགོས་ལུགས། གཞན་ཡང་ཚིག་ངན་དམའ་འབེབ་ཅི་ཆེ་···
རིམ་འབྱོར་བཅས་བོད་འདི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་ཅན་སོགས་ཐོག་མའི་འབྱུང་རྩ་དང་། མཆོད་ཡོན་···
གྱི་དམ་ལ་གང་ལའང་དགོངས་བཞེད་ལྟ་བཞག །ངོས་དོན་གྱི་བདག་པོར་ཡོང་རྐྱེན་འདྲི་རྩོད་ཙམ་མེད་
པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཞུ་བར་ཚད་འཛིན་བཀའ་དོན་གྱི་བཅོ་ཆེ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྒྱ་
ནག་ཏུ་བདེ་སྡུག་ཞུ་ཡུལ་བྲལ་བར་བརྟེན་ཆེདས་དོན་དུའང་དཔྱིན་གཞུང་དང་མཐུན་ལམ་བྱེད་རྒྱུ་·····
གསལ་འཁོད་ལྟར་བདེ་སྡུག་རིམ་པར་མི་བརྗོད་མཐུ་མེད་ཀྱི་རྩ་རྐྱེན་ཚང་མ་རྒྱ་ཕྱོགས་རང་ནས་·····
བཟོས་པ་ལྟ་སྟུག་དང་། འདི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཕྱོད་རྩེན་ལ་འང་ཡིན་ཨམ་བཙན་ནས་རྒྱ་དམག་ཕྱོགས་
ཀུན་བཀྲམས་ཏེ་མི་ཤེར་ལ་བརྟན་གཞིགས་རྩོད་མེད་ཀྱིས་དང་ཐོག་འདི་གའི་ཉེར་མཐོ་ལག་སྤྱི་སོགས་
རང་རྒྱུ་རང་གིས་ལེན་དབང་མེད་པ་བསྒྱུར་བཀག་དང་། དེ་རྗེས་ཡིག་འགྱུལ་བཀག་བ་ཞེར་དམ་···
བསྒྲིགས། ལྷ་ས་ར་དཔྱད་བ་ཤེད་ཁོ་ནས་ཡོ་བྱད་ཡས་མས་སོགས་ཀྱི་མཇོད་ཁང་རྒྱུ་དངོས་རང་·····
མཚམས་དབྱེ་བ་ཤིག་གིས་མི་མདའ། དངུལ་སོགས་བརྟན་འཛིར། དངུལ་···པར་སོགས་གྱིད་
དོན་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་གྲྭ་དབང་བདག །རྒྱ་བོད་ཁྲིམས་འགོ་ཐ་དད་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཆེདས་
དོན་སོགས་གང་ལའང་མི་གནས་པར་དོ་ཚབ་ལས་རོགས་ཤེར་མོ་བ་མཇེན་རབ་ཕུན་ཚོགས་གཞུང་···
ཞབས་ཆན་གྲུས། རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་ལོ་གྲངས་བདུན་ཙམ་སྐྱིབས་ཏེ་ཉེས་མེད་འཛིན་·····
བཟུངས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བཙོན་འཇུག་མཐར་རྒྱ་ནག་ཏུ་···བཟུང་བདའ་དང་། གསེར་༢ སྐུན་སྤྱོན་འཁོར་
ལ་མ་ལྟོས་པའི་དོན་རྫ་མི་དམངས་ནས་དག་བྱེར་འཁྲུན་རྩོད་ཟིན་རིགས་རང་མཚམས་བསྒྱུར་སྤྱོད་·····

དང་། གསར་གྲོས་བརྩན་བསྒྱུར། གཞན་ཡང་གཞུང་སྣེར་ཚོགས་གསུམ་གྱིས་སྔེ་རྒྱུ་དངོས····
འཕྲོག···བཟུངས་མཐར་གཏོང་ལོགས་བོད་དབང་རིམ་འཁྲོགས་ཀྱིས་གསར་གྲོས་བསྒྱུར་བཀོད་··
བརྗོད་ཀྱི་མི་ལངས་པ་ཇི་ཙམ་ཀུན་ཤེས་ཡོངས་གྲགས་རྗོ་ཐལ་ནས་མཚེན་གསལ་བ་བཞིན་དུ། དཔལ
ཐང་ཤུའི་རྗོ་དོན་དུ། དེང་སྐབས་བོད་ལྗོངས་ནི་འཛུགས་ཐོག །ཕྱི་ནང་དོན་རྩ་འབྲུལ་ཚང་བསྒྱུར
བཀོད་མེད་པ་དང་། དཔོན་རིགས་ལས་ཞུངས་ཕྱར་རྒྱན་བཞིན་ཡོད་ལུགས་ཚོགས་འགལ་ཆེ་ཞིང་།
རྡོས་འཕྲད་དང་། སློན་ཆེན། བཀའ་བློན། དྭང་མདའ་རིམ་ཞུག་འཁྲོས་མོལ་ཁལ་ལེན་གནང···
བབས་ལ་གཞིགས་ན་འགྲིགས་ཐབས་གཙོ་དོན་ལྷ་སུར་བརྟེན་རྒྱ་ཆེན་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཞུ་ངོས་ཆེ···
ཡང་། དཔོན་གྲོང་ཐོག་སྤྱོད་བརྟོགས་ཀྱིས་དབུ་བ་ཤེད་ཇེ་འཕེལ་ཡོང་བབས་དང་། རྗོ་ཚབ··
མཁན་ཆེ་མཚེན་ཕུན་ཏེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཏོང་བབས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དགག་ཡི་གནང་ལར་མི་གནས་པ··
མཛད་ལུགས། བོད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་གང་ལ་ནས་ཕྱིན་ཆད་ཐུར་ལུགས་ཡོང་རེ་བྲལ་བབས་ལ་འདྲེས···
བབས་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་ལ་རང་རེ་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་གསུང་མོལ་གྱིས་བར་བཞུགས་ཆུང་མཚམས··
ཕྱི་སྤྱིའི་འགྲོ་ལུགས་དང་། རྒྱ་བོད་སྲིད་ཀྱི་འཛོག་བཟོའི་སྐོར་ཞིབ་མོལ་ཚིག་རིགས་བརྩལ་རྗོ་ཐལ་
ནས་གོང་བཞིན་གནང་བདེ་ཡོད་ན་ལན་གསལ་འཕྲུལ་སྐྱེལ་དང་། དེ་མིན་༢གོང་མ་ཆེན་པོར····
དགོངས་བསྐོར་དགོས་ཆེ་བོད་ལོག···ཤན་སྦྱར་གྱི་ཐང་ཤུ་རྗོ་མའདི་བཞིན་མཉམ་སྦྲགས་ཀྱིས···
གསེར་༢སྙན་སྒྲོན་འབུལ་ཡོད་པ་འཚལ། ཤིན་ཐོན་ཁྲི་བཞུགས་གཉིས་པ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༣ [༡༥] ལ།

ཞེས་ལོའི་རྗོ་ཐལ་ལ་ཕུལ་བ་ཙམ་མཐད། མཐའ་རྒྱུ་༢གོང་མར་ཡང་བོད་ལོག་ཡི་
གེ···ཤན་སྦྱར་གྱི་ཐང་ཤུ་སྒྲུག་དམ་མཆབ་ལ་ཅིག་ཕུལ་འདུག་པ་དེར་ང་ཚོས་ལེགས་པར་ཞིབ་འཇུག
བྱས་ན། རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ནས་༢གོང་མ་ཡབ་མེས་རིམ་པས་བོད་ལ་གཟིགས་བསྐྱངས····
དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་ནས་པན་རྒྱན་མཚན་ལ་བསྟོད་རེས། ཞེས་དང་། བོད་འདི་རང··

༡༥ གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

དབང་ཅན་སོགས་ཐོག་མའི་འབྱུང་རྩ་དང་། མཆོད་ཡོན་གྱི་དམ་ལ་གང་ལའང་དགོངས་བཞེད་ལྟ་བཞག །ངོས་དོན་གྱི་བདག་པོར་ཡོང་རྐྱེན་དྲི་ཚུད་ཚམ་མེད་པ། ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་འབྱུང་རྩ་གང་ལ་ནམ་བྱིན་ཆད་ཕྱར་ལུགས་ཡོང་རེ་བྲལ་ལུགས། བྱིན་ཆད་དཔེན་གཞུང་བར་བཞུགས་མེད་པར་རྒྱ་བོད་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་མི་མཛད་པའི་ཐུགས་ཐག་ཐད་ གཅོད་མཛད་ལུགས་སོགས་རང་དབང་རང་བཙན་རང་ཡིན་པ་མཐུན་ཧྲུ་༄གོང་མར་དངོས་སུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྙུག་དམ་བཀའ་… ཡིག་ཞལ་གསལ་གནང་འདུག་པ་དེ་རང་ནས་བྱིན་ཆད་རྒྱལ་སྣོན་རིམ་བྱོན་ཚང་མས་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་དང་། ཕྱག་བཞེས་གནང་ཕྱོགས་ཞིབ་ཏུ་གསལ་པོ་གནང་འདུག་གོ །

ལོ་འདིའི་དགུན་ཐོག་༄སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་… རྣམས་རྒྱ་བལ་ཁུལ་ནང་པའི་གནས་རྟེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱ་… གར་ཤར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་ཁུལ་དུ་ནང་པའི་གནས་རྟེན་ཁག་དང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་བལ་ཡུལ་ཁོངས་ལུམྦི་ནི་དང་། མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་རྡོ་རྗེ་གདན་(བྷུདྡྷ་གྷ་ཡ)། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་གནས་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་(ས་ར་ན་ཐ་)། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་རྩ་མཆོག་གྲོང་(ཀུ་ཤི་ན་ག་ར་)། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་རྣམས་སུ་ཐུགས་སྨོན་གནས་གཟིགས་ཞབས་གནང་མཛད།

ཕྱུགས་ལག་ ༡༩༥༦ ཟླ་༡ ནང་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་ཐོག་མར་བླ་སྟེང་གཟིམ་ཆུང་སྣང་སྲིད་དུ་བཞུགས་གདན་འདྲེགས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་པོ་བྲང་གི་དབུ་གཡབ་གཟིམ་ཆུང་དུ་བཞུགས་པར་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་… མཆོན་རིད་མི་དམངས་རྣམས་ནས། ༄རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱ་གར་དུ་གསེར་ཞལ་འཚོ་བཞུ་ཡོད་བཞིན་དུ། ཕེབས་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མཛད་དེ་༄རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་བཞུགས་པར་བསྒྱུར་… འདེབས་ཞུ་མི་མང་པོ་བྱུང་བའི་ཁར། ཨམ་བན་ཡང་མོན་དུ་རྒྱའི་གྲོས་གར་ཁྲིད་ཞིད་དང་། ཐུགས་སྒྲི་…

སོགས་ལ་ཡང་ཡང་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་བཙོ་ལྷ་མཆོད་པའི་མཆོད་གཟིགས་སུ་༧རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོའི་ཆིབས་བསྐྱུར་དང་འདྲ་བར་ཨམ་བན་དང་མཉམ་དུ་ཕེབས་པའི་ཐོག །རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་གི་དཔུང་སུ་ཕེབས་པས་བོད་མི་སེར་སྐྱའི་མིག་ལ་ཚེར་མ་ཟུག་པ་ལྟ་བུའི་མི་བཟོད་པ་བྱུང་སྟེ་ཕེབས་པའི་ནང་བཀོག་པ་དང་། ཨུ་མོ་སུ་རྐྱེང་པ་དབྱུགས་པ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་སྔོན་ལམ་ཆུ་ལེན་པ་སོགས་ནས་མི་འདོད་པའི་གནས་སོགས་མང་པོ་བཏང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་དོན་༧རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་བླ་སློབ་དཔར་དམ་ཚིག་ལ་སེལ་ལྟད་མེད་པ་བཀའ་ཡིག་སྩལ་ཁག་དང་། ཆུར་ཐུལ་ཕྱག་སྨས་ལག་ནས་གསལ་པོ་ཞིབ་ངེས་འདུག་ཀྱང་། དེ་སྔོན་༧རྒྱལ་དབང་ཕྱོགས་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུར་ཆིབས་བསྐྱུར་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེས་དབྱིན་ཇི་དང་མཐུན་ལམ་མཛད་དེ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་མཇལ་བར་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་ཕེབས་པ་དང་། ད་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་བླའི་ཞབས་འབྲིང་དབར་ལ་ཐུགས་སྣང་མི་ཞིམ་པའི་རྒྱ་སྐད་ཅིག །དུས་དེ་ཙམ་ནས་རྒྱབ་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཤར།

བོད་ནང་ཡོད་པའི་མན་ཇུའི་ཞི་དྲག་གི་དཔོན་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས་དམག་མི་རྣམས་ལ་ལས་ངན་དུས་སུ་སྨིན་པའི་ལྟ་ལྟུས་ནི། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཕལ་ཆེ་བ་ཤི་བྲིན་དང་། ཡུ་ནན་ཞིང་ཆེན་ཁོངས་ནས་ཡོང་བ་ཞ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཚོའི་ནང་འགའ་ཤས་ཕྱིར་སྟངས་དམག་མི་རང་ཡིན་ཀྱང་། འགའ་ཤས་ཀོ་ལའུ་ཧྥེ་ཟེར་བའི་ངོ་ལོག་གསང་བ་ཚོགས་པའི་ཁོངས་དང་། འགའ་ཤས་སྦའོ་ཀོ་ཞིས་མི་ཚོགས་དམག་སྐར་ཁོངས་དང་། འགའ་ཤས་གྲོགས་པོའི་སྐྱིད་སྡུག་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་ཁོངས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་དང་། མན་ཇུའི་དཔོན་དམག་ནང་ཚགས་ཆགས་སྡང་ཕྱོགས་རིས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ནང་ལོ་ཆོར་ལྔ་ཡོགས་མ་ལོན་པའི་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་ཐུགས་པག ༡༩༡༡ ཟླ ༨ པ་ནས་རྒྱ་མི་དཔོན་དམག་ནང་ཚགས་འཁྲུག་འཛིང་གནོད་རེས་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཨམ་བན་ཞིས་ཀོ་ལའུ་ཧྥེའི་ས་གནས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ཏུའི་ཕྱེའུ་ཧྲུང་ཡིད་སྐྱེ་བཙང

པས་རིམ་པས་དཔོན་རིགས་ནང་ཚགས་ནག་སྡོན་འཛུགས་རེས་དང་། གསོད་རེས་བྱུག་པ་རེད། ཤིད་དོན་ལ་ཁ་མ་དན་པ་དང་། སྤྱི་སྙེར་གྱི་དཀྲ་ཡ་མང་བས་རྒྱ་དཔོན་ཞེའི་ཀཏུ་ལན་ (ཞེའི་ཀོན་ཐའི) དང་། དཔོན་རིགས་གཞན་གསུམ་བོད་གཞུང་ལ་མགོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་སེ་ར་དགོན་པར་གྲུ་རྫོང་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུས་ནས་བསྡད་དགོས་པ་བྱུང་།

རྒྱ་ནག་ནང་ལྷུན་ཡ་ཡན་གྱི་འགོ་འཁྲིད་བྱས་པའི་གསར་བརྗེའི་ངོ་ལོག་པ་དང་། ཀོང་མའི་སྐུ་སྲུང་དམག་དཔོན་ཆེ་ཤོས་ཡོན་ཤི་ཁས་ལག་སྦྲེལ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ཕྱི་ཟླ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ མན་ཇུའི་ཀོང་མ་ཤོན་ཐོང་ཁྲི་ལས་བབ་པའི་གསར་འགྱུར་དེ་ལྷ་སར་འབྱོར་བ་དང་། ཀོ་ལའོ་ཧྲིའི་ཕོངས་གཏོགས་ཆོས་ལམ་སེང་མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་ཚོར་ངོ་ལོག་བརྒྱབ་སྟེ་ཨམ་བན་གྱི་ཡ་མོན་ནང་བཅོལ་འཛིངས་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པ་དང་། མན་ཇུའི་ཨམ་བན་ལེན་ལྷུ་ལ་ནས་ཐོས་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་དགོན་པའི་ཞེ་འགྲམ་བསྟན་མའི་གཞིས་ཁང་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུས་ཏེ་བསྡད་པ་ནས་ངོ་ལོག་པ་ཚོས་བཟུང་ལ་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་དམག་ཤོགས་སུ་འདོན་གྱི་མི་གཏེར་འཁྲིད་ཀྱང་། དམག་གྱི་ཏུང་ལྷན་ (ཏུང་ཧྲུང་ལི་) གྱིས་བར་མི་བྱས་ཏེ་ཨམ་བན་སྲོག་སྐྱབས་བྱས་འདུག ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་ངོ་ལོག་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་ལ་གནས་སྟན་རྩེན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཚོ་འཁྱུགས་འཐོད་བྱས་ཏེ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་ལ་ཆབས་ཅིག་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བརྡ་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལྷ་སའི་ནང་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་འཐེན་ཆེན་པོ་བསླེབས། ལོ་ཚེས་ལམ་ཁ་དང་། རྒྱ་ལ་སའི་ནང་ལ་བཅོམ་འཕྲོག་ཚོད་མེད་བྱས་ཙང་བོད་མི་ལེར་སྐྱ་རྣམས་དང་དུང་མི་དགའ་བ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད།[17] སྐྱོ་ཨར་ལྷུང་གིས་ལས་ཁྲུངས་ལྟེ་བ་ཆབ་མདོར་བཞོས་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་ནང་ངོ་ལོག་བྱུང་བའི་གསར་འགྱུར་གོ་དུས་ཁོས་ལས་རོགས[18] ལ་ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་ཀའི་འགན་རྣམས་ སྐྲད་དེ་ཕོ་རང་ཐེ་ཁྲིན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་

༡༧ [illegible] ༦༠། ༡༨ [illegible]

ཧྲིན་ཧྲུར་ཕྱོགས་པ་དང་། དེའི་ལོ་རྗེས་མ་སྨད་ཡར་ལུང་སྐྱེ་བཅད་པ་རེད་ཅེས་གསར་འགྱུར[༡༠]ནོན་… འདུག །

ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དཔོན་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་ཆོས་… ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་ཐུབ་ཡོད་པའི་གསར་འགྱུར་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་… པར་བརྟེན།། རྒྱ་མིའི་དམག་མི་དང་། ཞི་བའི་ལས་བྱེད་དབུས་གཙང་ནང་ཡོད་པ་ཚོར་བོད་མིས་… སྐད་བསྒོ་དང་། འཁྲུག་འཛིངས་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པས་མཚོན། བོད་ཤར་ལྷོའི་གྲོགས་སྤྱི་བོ་ཀཿ གནམ་ལྕེ་པས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་རྒྱ་མིར་ངོ་ལོག་རྒྱབ་སྟེ་སྤྱི་བོ་ནང་སྲིད་རྒྱ་མིའི་འཐབ་སྒྲུབ་དཔོན་དམག… ཚང་མ་བསད་པ། ལྷ་སར་སྡོད་པའི་དམག་གི་ཏུང་ཡོངས་ནས་དམག་དཔོན་ལོའི་ཙང་ཅིན་དམག་མི… བཅས་དང་། ཆབ་མདོའི་ཧྲིན་གོན་ཐབའི་ཡོངས་ནས་ཀྱང་རྡོ་ཐལ་དམག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཏང་བ་རེད་ ས་ལས་བརྩོན་ཐོག་ལས་འཕེལ་བཅའ་སྤྲེང་དོག་པས་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ་ལམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ངོ་ཚའི་… གཏོང་པ་དམས་བཞིན་ཁུངས་ལོ་ལོར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

རྡོར་གླིང་དུ་ཞི་བས་ཞབས་རིམ་འཇོར་ཡོངས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྨུ་ལོ་གཞོན་… འཕགས་[*]ཚོས་ཞིག་གིས་དང་བླངས་ཐུས་ཏེ་རྒྱ་དམག་མཐར་… སྐྱོད་གཏོང་ཕྱིར་དབུས་གཙང་ནང་འགྲོ་གི་… ཡིན་ཞེས་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ནོན་ནས་པ་རྣམ་དང་། འདུས་འབྱུང་དུ་གཙང་ཁྲུལ་ཡུལ་དམག་དང་ལམ་ སྒྲིལ་ཐུས་ཏེ་གཞིས་ཀ་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ་པར་… རྡོལ་ཐུས་པ་གྲ་འཁྲིགས་…

༡༠. སྤྱི་ལོ་ … (སྤྱི་ལོ་ …) … ༡༩༡༢ …
… ༨༡ དང་། …
… ༡༥༨ མང་གསལ།

* རྒྱང་རྩེ་ལ་ཡག་ བསྟན་འཛིན་པ། ཐང་དཔོན་པ། སྤུན་ཕྱེས་པ། ཧུ་ཐུ་པ། རྡོ་རྒྱུད་ཟླ་བ་དང་། ཞབས་རྒྱང་ཆེན་པ། …
… ཚོ་དཔའ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།

ཡག་པོ་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ལོ་ཚོར་ལམ་ཉེས་བྱུང་སྟེ་ངོ་ཚ་ཁ་་སྐྱེངས་དང་ངོར་གླིང་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་འབྲུག་ཚམ་རིང་གཞུང་ཞབས་ནན་གྲགས་ཆོས་འབྱུ་དགོད་དང་། བྱུར་ན་ཡང་བྱུས་པ་རེད། ཉིན་གཅིག་བློན་ཆེན་ཁ་ཤག་སྐྲས་སྐྱེར་གྱི་བཞུགས་ཡུལ་དུ་ལོང་ཚོ་ཆེད་འཕོད་གནང་བར་་བཀའ་བསྒོན་དང་། ཀློན་འཛོམས་འདྲ་གནང་གི་རེད་བལམ་པའི་ཞེད་སྣང་དང་། འཚོར་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ངང་ཁ་བཙང་སྐབས་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་བློན་ཆེན་དེས་ལོ་ཚོར་རང་སྲོག་བློས་བཏང་གིས་དང་བླངས་ཐོག་ཕྱིན་པར་དཔའ་བོ་རེད་ཅེས་བསྔགས་བརྗོད་དང་། ད་ལམ་ལམ་ཉེས་བྱུང་བར་སེམས་གསོ་སོགས་གནང་རྗེས། རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་ལམ་ཉེས་ཕྲན་བུ་དེས་པར་ཡོང་སྲིད་པས་དེ་ཚོར་བློ་མ་ཞུམ་་པར་ཕྱི་དོན་སེམས་ཤུགས་ལྷར་བཞིན་ཆེ་བསྐྱེད་ཐུས་ན་ལས་དོན་ལེགས་འགྲུབ་གཏན་གཏན་ཡོང་....རྒྱལ་སོགས་དཔེ་དོན་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་དང་སྦྲར་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་བར་་་ལོང་ཚོར་སྤོབས་པ་དང་། སེམས་ཤུགས་སླེབས་ནས་གཞུང་ཞབས་ལོ་གཞོན་དེ་ཚོས་སྣང་ཡང་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ནས་རྒྱ་དམག་མཐར་་་སྐྲོད་གཏོང་རྒྱུའི་འཛབ་དམག་གི་འགོ་ཁྲིད་ལས་དོན་་་ཐ་ཚང་ཡག་པོ་ཐུས་ཏེ་གཞིས་ཀ་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེ་ནས་རྒྱ་དམག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་ཐུབ་པ་རེད། རྗེས་སུ་ལོང་ཚོར་མདའ་དཔོན་དང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོ་གནས་དང་། བདག་རྟེན་་་ཡང་གནང་འདུག །

དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཨ་ལུགས་ལར་མཆོག་ཀྱང་ངོར་གླིང་དུ་ཕེབས་ཏེ་[༤༧]གོང་ས་[༤༨]སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཡུལ་སྤ་ཅ་སྤྲག་ཏུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་མཇལ་འཕྲོད་ཐོག །ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གསུང་མོལ་གལ་ཆེ་དག་ཀྱང་ཞིབ་ཕྲྭ་གནང་བ་དང་། ཉིན་ཤས་རྗེས་[༤༩]གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་དུ་འང་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག །

ལྷ་ས་ནས། བཀའ་འབྲེལ་རྗེ་དྲུང་ལྷེ་མ་མཛོད་པར་ཁམས་ཕྱོགས་ཡུལ་....

༤༧ རྣམ་ཐར་སྙིང་ཆ། ཁ་ ༡༥༥-བ-༢།

དགོན་ཚང་མར་མཐུན་འཕེལ་དང་འཕེལ་གང་སྐྱིའི་སློབ་སྟོན་བྱེད་པར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྫོང་སྒྲིང་ནས། ཁམས་ཕྱོགས་ཡུལ་དགོན་ཁག་ལ་བསྟན་དོན་ཐོང་ཁ་གཅིག་བསྒྲིལ་དགོས་པའི་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་འདི་འདྲ་ཞིག་ཕྱུལ་འདུག །

ཆབ་བྲག །རྨར་མཛོ་གསང་གསུམ། ཤེ་དགེ། སོ་འཛོ། འབའ་ལི། རྡོར་སེར། འགོ་ལོག་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དཔོན། རྫོང་གཞིས། མཛོད་པ་ལས་འཛིན། མངའ་ཁུལ་ཡུལ་དགོན་བསམ་ཡོད་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་དག་ལ་བསྒོ་བ། བར་སྐབས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་མཆོད་ཡོན་དམ་ལ་དང་། ཁྲིམས་འབྲས་གང་ཅིར་བསམ་ཞེས་མེད་པའི་མདོ་སྨད་ཁུལ་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱེལ་གྱི་གླུ་བཤད། དགོན་གཏོར་ཐོག །གངས་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་བསྐུབས་སེམས་གསར་གྲོས། རྒྱ་དཔོན་དམག་བཅས་འཇོར་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ལའི་དོན་གྱི་བདག་པོའང་བཞུགས་བཟོད་མ་བདེ་བ་ཆུང་སྐོར་བསྟན་སྲིད་ཕྱུགས་སྟོན་བསྲུང་བའི་ཐབས་ཤེས་བདེན་བསྐུལ་མཛད་སྲུས་ལད་ཆ་རྒྱ་ཡུལ་ཞིང་ཆེན་ཡལ་ཆེས་ཀྱང་གོང་མར་ངོ་ལོག་གི་ཟིང་འཁྲུག་ཅི་ཆེས་ཁམས་ཕྱོགས་བསྟན་གནོད་བྱེད་གཏེ་རྒྱ་དཔོན་དམར་བཤད་བཀྲང་ཡོད་ལུགས་ཐོག །དེང་སྐབས་༵གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་ལྷ་ལྡོར་གནས་མིན་མ་རྟོགས་པའི་མཚམས་སུ་ཁྲར་བས་འབྲུངས་གཞི་ཕྲན་བུ་ཡོད་རིགས་མ་གཏོགས་བསྟན་སྲིད་བཞེད་དོན་ལེགས་འགྲུབ་ཡོད་རྒྱུར། ཁམས་བོད་ཀུན་ནས་འབྲལ་ཕྱུགས་པདེ་དོན་གང་ཅི་ད་ལྟ་ནས་འཆུས་མེད་པ་ཞིག་ཚོང་མས་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྒྲུབ་བྱེད་རན་ལ་བརྟེན་ཕྱོགས་དེའི་བདེ་སྡུག་ཞིབ་འཇུག་ཐོག། རང་གཞན་བསྟན་འགྲོ་ཀུན་དགེའི་འཕྲོས་མོལ་ཁྱབ་འདེམས་བྱེད་པོར་ལྡན་མ་མཛོད་པ་འདི་པར་ཞིབ་ཆའི་བཀོད་མངགས་དང་བཅས་ཆེད་བཞོང་སོང་བ། དེས་ན་ཚོད་གོང་འཕོད་རྣམས་ནས་འདི་པ་དང་བློ་གྲོས་ཞིབ་བསྡུར་ཐོག་ནས་ཞི་དྲག་གཞུང་དོན་བྱེད་སྒོ་སྐབས་སུ་གང་བབས་ལ་ཐོན་དུ་ཁས་ལེན་རིམ་ཆུང་ལྷར་ཀུན་གྱི་གྲོག་ལས་གཅེས་པའི་གུང་ཐ་གཅིག་པུ་༵རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་གནས་ཐབས་འདི་ཕྱི་ཀུན་དགེའི་ཐུ་བ་གལ་ཆེ་དང་། གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱིས་ཚང་མ་ནོང་

།ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་ཆབ་སྲིད་བདེ་ཐབས་རང་དོན་རང་གཅེས་འགྱུར་བ་སྒྲ་...... འདེགས་རྩལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུ་དང་། ལྷན་མ་མཛོད་པ་ནས་ཀུང་ཁྲ་འདོད་བཙན་གསིགས་རིགས་བཏང་མི་ཆོག་པ་བཅས་དེ་དོན་ཚང་མས་སྔར་བྱུང་འཛོལ་མེད་ཡོང་བ་གྱིས། ཕྱགས་ཡིག་བྲི་ཆོས་ལ། ཞེས་སྨྲུལ་འདུག [༢༢]།

༄ བོད་ལ་༄ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྙིང་འཁོར་རྣམས་ཇོར་གླིང་ནས་ཀ་སྤུག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ར་ཛ་ཀ་ཧི་ཡོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེས་གཟིམ་ཁང་གསར་བཞེངས་མི་འགྱུར་མཛོད་དགའ་པོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་ནས་ལྷ་སར་མཁན་དྲུང་ཐུབས་པ་བསྟན་དོན[༢༣]་དང་། ཟུར་དཔོན་ཁྲི་སློན་ནོར་བུ་དབང་འདུས[༢༤]་རྒྱལ་གཉིས་ལ་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་དབུས་...གཙང་ཁམས་གསུམ་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ་ཕར་བསྐྱོད་...མཐར་སྐྱོད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། གལ་ཏེ་སློས་མི་འཕྲུད་པའི་གནས་རྩལ་འདྲ་བྱུང་ཚེ་ཀ་སྤུག་ཏུ་ཐད་ཀར་དགོངས་བསྐོར་སྙན་ཞུ་དགོས་རྒྱུའི་སྤྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་གནང་ཡོད་པ་དེ་དབང་གཞིགས་ན་ལྷ་སའི་བཀའ་ཤག་ལ་ནང་དོན་ཐུགས་བློས་མི་འཕེལ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་བསྟན་པ་རེད། དབུས་གཙང་། ཁྲོ་དྲུགས། བྱང་རིགས་ཁུལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཚང་མ་ཕྱོགས་བསྒྲིལ་ཐུབ་ཏེ་ལྷ་སའི་ནང་རྒྱ་དམག་ཆིག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཙམ་...ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་སྐྱིག...འཛུགས་ཡག་པོ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་མི་མང་འ་དང་།

[༢༢] ཆབ་ཤོག་ཕྱོགས་བསྡུས་རྒྱལ་བསྟན་བད་ཚལ་བཞད་པའི་ཕྲེང་ དེ་ ༢༤-༥-༢།

[༢༣] བཀའ་བློན་བྲ་མ་བསྐོ་གཞག་དང་། དེ་རྗེས་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་འདོམས་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་ཁམས་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་བསྐྱོད་གནང་བ་དང་། ཆབ་མདོར་རྒྱ་སོད་གཉིས་དབྱིན་ཇི་བར་བཞུགས་ཀྱི་ཆིངས་མོལ་སོགས་གནང་།

[༢༤] དམག་སྤྱི་རྒྱང་བ་ཟླའི་ཇིའི་ས་གནས་ཐོག །མིག་ལང་རྒྱ་སོད་དབྱིན་གསུམ་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆིངས་མོལ་སྐབས། ཤིང་ཐྲིན་ཚ་ཤད་ཀྱིའི་ཕྱག་རོགས་དང་། དེ་རྗེས་བཀའ་བློན་དང་། མདོ་སྤྱི་བཅས་གནང་ཞིང་། གཤེར་སྒོང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དོ་དམ་གནང་རྗེས་བཀའ་བློན་དགོངས་ཞུས་ཀྱིས་བཀའ་ཟུར་མཚན་ཐོག་བཞུགས།

མདེལ་ཤོག་བཙོང་བྱེད་པ་སོགས། ཕྱོགས་ཐད་ལྔ་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྒྱུས་སྤྱུབས། དམག་གྱི་དུང་ཏོས་གཉིས་ནས་གདན་ས་འདིའང་ལས་སྟེ་སྒོ་གཙང་རྣམས་དང་། སྨན་ཞོལ་ཁམས་པ་ཇ་ཚོང་...པར་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དམག་མིའི་ལག་ནས་འཕྱུལ་མདའ་དང་། རྫས་མདེལ་སོགས་ཉོ་...སྒྲུབ་གང་ཐུབ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་སར་གཏན་སྡོད་དབུས་གཙང་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་མིའི་ཐོག །ཀ་སྨང་ཐབས་རྒྱ་ཁྲུབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཡུལ་དམག་བསྒྲུབ་གསོག་དང་། གདན་ས་ཁག་ནས་རྗེ་འབོ་...སྦང་། རྡོར་ཐུབ་གླིང་ག ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་བརྒྱ་ཁག་ལ་ཁག་ཡར་བས་དམིགས་བསམ་ལ་བསེར་དམག་གི་སྒྲུང་རྒྱ་སོགས་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་ཞིང་ཆེན་ཚང་མར་ཉོག་གི་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་བོད་འཐོར་རྒྱ་དམག་ནམས་ལ་དམག་ཡོགས་དང་། རྫས་མདེལ་འཐོར་རྒྱུའི་རེ་བ་མེད་པས་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་....ལས་བྱེད་རྣམས་མོལ་བསྡུར་གྱིས་ཚང་མ་ཁམས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་རྒྱ་ཡུལ་དང་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱུར་བོད་གཞུང་ནས་ལམ་ཆས་འགྲོ་སོང་དགོས་རྒྱུ་ཁུལ་པར་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་ཕྱིར་འབུད་གནང་མ་དགོས་...པར་བོ་རང་ཚོས་དང་བས་ཀུན་བླངས་ཐུས་ཚེ་ལམ་འཁེལ་མི་སེར་ལའང་བཙེམ་...འཕྲོག་མི་འབྱུང་ཆེད་...ལམ་ཆས་དང་། རྟ་ཁལ་རྣམས་བོད་གཞུང་རང་ནས་གོ་...སྒྲིག་...གནང་རྒྱུར། ལམ་འཁེལ་མི་སེར་ལ་བཙེམ་...འཕྲོག་མེད་པ་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་རྒྱ་དམག་ཡོད་རིགས་དང་། ངན་བརྗེབས་ཐུས་ཏེ་...མི་སྡོད་པའི་ཁས་ལེན་བར་མི་དང་འབྲེལ་བ་དགོས་རྒྱུ་བཀའ་མོལ་གནང་མཐར་ལམ་ཆས་ཐོག་...དངུལ་རྒྱུར་རྒྱ་དངུལ་ཕྱིག་འབུམ་བརྒྱད་ཁྲི་ཐམ་པ་གནང་སྟེ། ལམ་ཆས་རྟ་ཁལ་སོགས་ཀྱི་...སྒྲིག་...ཡང་སར་ཡོད་ཀྱང་། དངུལ་འབབ་ལག་པར་ཐུང་མཚམས་ཀ་གོར་ལོ་ནས་དུས་ཐོག་འགྲོ་བློ་མ་ཐུས་རྒྱ་ནག་སྐྱག་ནས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་དང་། བོད་མི་ཚང་མར་ཐུབ་མེད་དུ་སྐྱུག་དམ་རྫ་ཚིག་...རྒྱལ་བའི་ཚིག་གཞིར།

ལད་ མཐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། དམག་གྱི་རྒྱུ་ཆ་ཡོང་ཐབས་བྱས་ཏེ།

གནས་རིའི་ལྗོངས་འདི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དང་། ཆོས་༧རྒྱལ་དབང་༧གོང་མའི་ལམ་བཞིན་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོར་སྲིད་ཞིའི་ཚེ་རྒྱ་ཀུན་གྱིས་ལྷུང་གིས······བསྟུགས་སྟབས་བསྟན་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་མི་དམན་པའི་ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེད་ཐུས་སུ་བསྟན་སྲིད་ལ་ཞེ་ནས་བརྟག་པའི་རྒྱུ་དཔོན་འགའ་ཞིག་ནས་ལྟར་གྱི་མཆོད་ཡོན་མཐའ་ཆེག་དང་། མཚན་ལ་བོར་ཏེ་བོད་དབང་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་རྗེས་འདི་ཐད་ལམ་དུ་བཏང་ན། མདོ་སྨད་ཁུལ་ཏི་ཧྲུང་[༢༨]བཞིན་༧རྒྱལ་བསྟན་རིམ་པས་བསྒྱུར་ནས་རྒྱ་དངོས་བསྟན་སྟབས་ཀྱི་དོན་ལོ་ནར་དལ་བ་འཛེམས་མེད་ལོ་ནས་ལོ་བཅུད་བསྐྱིལ་བ་ཞིག། མཆོག་གསུམ་བདེན་འབྲས་རྒྱ་ཡུལ་ཞིང་ཆེན་ཚང་མར་རྡོ་ལོག་ཟིང······འཁྲུག་ཅི་ཆེས་༧གོང་མ་ཐུར་བཞག་གིས་ཡུལ་ཞི་ཁམས་རི་སྤྱང་ལྟག (མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ) གི་ཁྲི་པར་བསྐོས་འདུག་ཀྱང་། ཞིང་ཆེན་ཕན་ཚུན་ཕྱོགས་ལ་ངན་འཐབ་འཛིངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པམ་རེ་མོས་ཕོ······ནས་དུས་འདར་ཞིང་། བོད་ཕྱོད་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལོགས་ཐབ་རྩ་ཆད་ལ་བརྟེན་ནང་ཞིང་འཁྲུག་བརྩམ་ཅི་ཆེ་བསྐྱིལ་མཐར་ལམ་ཆས་དངུལ་འབབ་ཆུང་ཚེ་ཕྱིར་ལོག་བསྐྱོད་རྒྱུའི་ཁ་དན་པར་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ······ལམ་ཆས་ཁྲི་དངུལ་བཅུ་སོར་སྤྲད་བྲངས་རྗེས་བསམ་བཏང་དྲན་སྐྱེལ་གྱིས་ཕྱི་གོང་རྒྱ་དམག་ཆེད་འབོད་ལམ་འཕེལ་རྫོང་གཞིས་དང་། ལྷོ་ཁུལ་སྡེ་དགོན་གྱི་རྒྱ་དངོས་ཁྲོན་ཆེ་འཕྲོག་བཅོམ······ཚོད་མེད་བྱུས་འདུག་པར་བརྟེན་རང་སྡེ་གུང་ཆེད་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྲུང་དམག་བསྡུ་བསྒྲགས་བཀྱིས་རིགས་པ་རྣམ་དུ་འཁོར་སྐབས་གཞིས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུར་ཞོལ་བྱེད་པར་ཆེད་བཏང་གིས······འཐབ་འཛིངས་བཀྱིས་འདུག་པར་རྒྱ་ཕྱོགས་ཕམ་ཉེས་ཇི་བྱུང་ཞེས་གསལ་དང་། དཀའ་མཐར······སྲིད་:མི་ཐུབ་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་རྣམས་དབང་མེད་བོད་འཁོར་ཙམ་ལས། སྐྱིད་ནས་གཏོད་སེམས་མེད་པ་ནང་ཁུལ་དུ་མིན་རང་ནས་རྟོག་གསལ་སྟབས། ཨམ་བན་དང་། ཡི་ཅིང་༧གོང་མར་བོད་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་དང་། སྐུ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་བརྟག་གཞིའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ཐུགས་རིམ······

[༢༨] གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་ཡང་ཁྲུང་གོའི་མདོ་སྨད་ཁུལ་ཁྲིམས་ལ་འགལ་བའི་བཙན་བཟོད་རྒྱས་པར་དགོས་པ་རེད།

བརྗོད་བཞིན་གང་ཅིར་བསམ་ཞེས་ཀྱིས་རྩལ་མཐུན་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་མི་ར་ཏ་ཁལ་ལམ་ཆས་··· ཟན་གྲོགས་དང་བཅས་···སྐད་མེད་ཤར་གཏོང་དགོས་པའི་ལྷ་ལོ་གླིང་བློན་བྲུན་མོང་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་བཀོད་རྒྱ་གཏོང་བཙུག་པ་མ་ཟད་ཉེ་ཆར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དམག་སྒར་ཁག་བཅས་ལྷང་བཀོད་རྒྱ··· སོང་དོན་ལྟར་དེ་རྗེས་རྒྱ་བོད་ཚོང་མས་བླངས་དོར་ཡིན་ལུགས་སུ་སྒྲིད་པ་གྱིས། འཕགས་ཡུལ་ཀ··· ལྷུག་མི་འགྱུར་མདོན་དགའི་ལོ་བྲང་ནས། ཕྱི་ཟླ་ཚེས་བཞང་པོར་ཕྱིས།

ཞེས་སྨྲུག་དམ་རྫོ་ཆོག་སྤུལ་བ་སོགས་གཞིས་བྱེས་ཤ་བླ་དཔོན་ཚང་མས་དམག··· འཁྲུག་ཡོ་ཡངས་མ་དགོས་པའི་ཐབས་ཞེས་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་གང་ཡོད་གནང་འདུག་ཀྱང་། ལྷ་ཐོད་རྒྱའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཚོགས་འདུ་བྱས་ཏེ་གཞུང་ནས་ལམ་ཆས་ཞུས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་རྒྱ་ཡར་བཞག །ད་དུང་བོད་གཞུང་ལ་དངོས་སུ་ཡ་བཟུང་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་དན་འཆང་བ··· དང་། དེ་ཡང་སེ་ར་དགོན་པ་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་ལ་གྲུ་རིགས་རྣམས་དགྲ་ཤུགས་ཆེ་བས་དེས་པར་གཞུང་རྒྱབ་ཏུ་ཡོང་རྒྱུར། ལྟས་དང་། སེ་ར་གཉིས་པར་རྐོལ་དམག་འཁྲུག་སློན་ལ་སུར་བྱེད་གྲོས་བསྡུར་བྱས་པ་སེ་ར་ཉིན་མ་གཅིག་གཉིས་ལ་རྩ་མེད་བཟོ་ཐུབ་དབང་རང་ལ་ཆ་བཞག་སྟེ···སེ་རར་སློན་ལ་རྒྱག་གཏན་འཕེལ་བའི་གསང་གྲོས་དམག་སྒྲི་དྭང་རྗེས་གཉིས་ནས་གསན་ཉིད་ལྷ་ཞོལ་ཁམས་པ་ཧ་ཚོང་པ་རྣམས་གདན་ས་གསུམ་དང་མཆོད་ཡོན་དང་། ལྟག་པར་སྨྲ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐོགས་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བས་ལམ་སེང་སེ་རའི་སྤུང་སྐྱོབ··· ཐོག་ཐོན་དགོས་བརྡ་སྦྱར་གནང་བ། ཕོ་ཚོ་ཡང་ཉིམ་དང་། མོ་ཞེལ་འཕྲོད་པ་ལྟར་གུས་སྤྱི་ཆེན་པོས་གསང་སྟབས་སེ་རའི་ནང་བསྐྱོད་དེ་ཨང་སར་བྱས་བསྡད་པ་རེད།

ཕྱི་ ༡༩༦༢ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ དགོང་ ཧོ་རྒྱ་དམག་ནས་སེ་རྭར་དཔུང་འཛུག··· བྱས་པ། ཁམས་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་པའི་ནང་བསྡད་དེ་ཡ་ལན་གནང་འཕེལ་བྱས་རྗེན་ལམ··· སེང་དགོན་པའི་ནང་འཛུལ་མ་ཐུབ་པར་ཉིན་མཚན་གསུམ་སོང་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམག་གིས་སེ་རར་རྫོང་···

༢༧ ཆབ་ཤོག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད། ཧྲེ་ ༢༩-༢-༣།

རི་བྲིད་དང་། ཆོས་སྡིང་རི་བྲུད་སོགས་ལ་མི་རྒྱབ། མདུན་གྱི་ཅེ་རགས་ནས་མེ་སྒྲོགས་... ཁ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་རྒྱབ་པ་དང་། རྒྱབ་རི་ནས་རིམ་པས་རྒྱ་དམག་རྣམས་དགོན་པའི་ནང་འཛུལ་རྗེས་... སྐབས། ཞེའི་གོན་ཐའི་སོགས་སྐྱབས་བཙོལ་ཞུས་པའི་རྒྱ་དཔོན་གསུམ་ནས་རྒྱ་མིའི་སྐད་དང་། དམག་རྒྱག་ལྕངས་ཀྱིས་དགོན་པའི་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འཛུལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་མ་ཟད་རྒྱ་དམག་རྣམས ཤར་ཆུ་སྦུག་བརྒྱུད་བལམ་སྟོ་ཁང་ཚན་གྱི་རྒྱབ་པར་བསྒྲིབས་ཟིན་ཡང་། དགོན་པའི་ནང་འཚང་... འཛུལ་མ་ཐུབ་པའི་བསྲུང་བཀག་ཤུགས་བསྐྱེད་བྱེད་བཞིན་པའི་དང་། ལྷ་ས་ནས་དམག་སྤྱི་དྲུང་རྗེས གཉིས་ཀྱིས་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༤ ཉིན་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་མིར་དམག་འཁྲུག་བྱེད་རྒྱུའི་གཞུང་ཐོག་ནས་དམག འཐབ་བཏང་སྟེ་རྗེ་ནས་ཅེ་རགས་ནང་ཡོད་རྒྱ་མིའི་མེ་སྒྲོགས་རྒྱག་མིར་མེ་སྒྲོགས་དང་། རྒྱབ་ཕྱོགས་ནས དམག་གྲྭ་བསྒྲིགས་པས་ཆུ་ཚོད་ ༡༨ རིང་ལེ་ཟུར་དམག་རྒྱལ་བ་སྟེ་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐུབ་པར་རྒྱ་... དམག་རྣམས་ལེ་ར་ནས་འབྲེན་ཏེ་ལྷ་སའི་ནང་འཛུལ་བ་རེད།

དེ་ནས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དམག་གི་ལ་ཡུལ་ཞིག་ཆགས་ཤིང་། དེ་ཡང རྒྱ་དམག་རྣམས་ནི་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟོ་བརྒྱུད་རྣམས་དང་། ལེ་ར་དང་། ལྷ་སའི་བར་གྲྭ་བཞིའི་... དམག་སྒར་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་དེ་ཚོ་རྒྱ་མིས་འཛིན་བཟུང་ཟིན། གཙུག་ལག་ཁང་ཐེ་བས... ཤར་བརྒྱུད་རྣམས་བོད་དམག་གིས་བཟུང་སྟེ་སྒོ་དང་། སྒོ་ཁྱུང་། ཡང་ཐོག་ཚང་མར་ཅེ་མ་བླུགས་... པའི་ཕད་དང་། རྡོ་དང་ས་ཕག་སོགས་བརྩིགས་ཤིང་། ལྷོ་...རྒྱུད་དང་། བྱང་...རྒྱུད་ཀྱིས་.... མཚམས་སུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་རྡོའི་འཛིངས་རགས་བརྒྱབ། གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁང་ཁྱིམ་གཅིག་ནས... གཅིག་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་བའི་ལམ་གསར་པ་བཟོས། མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་དང་། ས་འོག་བྲུལ་ཏེ་རྫས་མེ... རྒྱག་རེས། ད་ཅང་ཐག་ཉེ་ས་ར་ཁ་རྗོད་ཚིག་ངན་ཡང་ཤོད་རེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སའི་ནང... ཁང་པ་ཆེ་ཁག་དང་། མགོ་བཙན་རྣམས་འགའ་ཤས་བོད་དམག་དང་། འགའ་ཤས་རྒྱ་དམག་གིས བཟུང་ཡོད་པར། བསྟན་རྒྱས་གླིང་གྲྭ་ཚང་ནང་སྡུང་ཐུར་བོད་དམག་འཛོམ་རྒྱུ་གསུངས་ཀྱང་། ངངས

རང་སྐྱོང་ཞུ་རྒྱུའི་གནད་རྒྱ་ཁག་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་བཞག་པ་རེད། བོད་དམག་རྣམས་ཀྱི་ཐོག །ཁྱུལ་དམག་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་ལེར་དམག་བཅས་བོད་དམག་ཁྲོན་ཆེ་ལྷ་སའི་ནང་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ཆ་ཞི་བོད་མདའ་དང་། ཤྲཱི་མདུང་མ་གཏོགས། འཕྲུལ་མདའ་ཙུང་ཤས་ལས་མེད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཚང་མས་བསྟན་དོན་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་ཐོག །ལྷ་ས་ནས་གྲོང་གསེབ་ཁག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཆེན་ཚང་མ་བོད་དམག་གིས་བཟུང་ས་ཏེ་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ་དམག་ཐོགས་བཙད་དེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་རྗེས་ནས་རྒྱ་དམག་རྣམས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཚད་དེ་མགོ་བསྐྱུར་བྱེད་ཅེའི་མཚམས་ཡ་མོན་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་རྒྱལ་གླིང་ནང་རྒྱ་དམག་འཛུལ་ཏེ་ཟླ་ཕྲང་སྟོབས་འཐོར་ཆེ་བས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ལྡིང་པའི་རྗེས་ཆས་ཐོབ་པར་བརྟེན་དམག་འཁྲུག་དེ་ད་དུང་རྒྱུན་རིང་དུ་འཕྱིན་པ་དང་། བསྟན་རྒྱལ་གླིང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཚོས་འཕྱིང་ཀུར་ནང་བརྒྱུད་མཚན་མོ་ཡོང་སྐྱེ་བཞི་སྟེ་གྲྭ་ཚང་ལ་མེ་བརྒྱབ་པ་རེད།

དམག་འཁྲུག་དེ་རྒྱག་སྐབས་ང་རང་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལ་བསླེབས་ཡོད། ངའི་ཨ་ཇོ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱང་སྦྱར་རྟག་བཞུགས་དང་། མེས་པོ་རྩིས་པ་མཆོག་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མིར་བརྟེན་ཚེ་སྨོན་གླིང་ནང་རྟག་བཞུགས་གནང་གི་འདུག །ང་ཚོའི་སྡེར་ཁང་ཕྱེ་བ་སྒོ་བརྒྱུད་དང་ཉེ་བར་རྒྱ་དམག་གིས་བཟུང་ས་ཡོད། རྫིས་སུ་མེར་བསྲེགས་པ་བཏང་རྗེན་ང་ཚོ་བྱང་བརྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དང་། ར་བླུའི་རྟ་རའི་ཡང་སྟེང་དུ་བསྡད་པ་དྲན། སྐབས་རེ་མེ་མདའ་དང་། ཀི་ཤར་ཕྱི་སྐྱས་ཁྲིད་ཡོད། འཇིགས་སྣང་དང་བཅས་མཚན་སྐང་ཡོད་མཛོད་ནང་ཐོད་དགོས་པ་དང་། སྐབས་རེ་ཉིན་མོ་ངའི་ཨ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ་དང་མཉམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་མཇལ་ལ་འགྲོ་དུས་ཁྲིམ་གཟིགས་ཁང་དང་། ཞལས་ཁང་། སྨེ་ཏུ་རྩིང་པ་དེ་ཚོའི་གསང་འཕགས་ཚང་མར་ཇོ་བརྙོགས་ཀྱི་འཛིངས་ལྡ་ཨམ་སྒྲག་གནུགས་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་དགོས་པས། དེ་ཚོའི་ནང་མགོར་འབུ་རས་ཀྱི་ཁ་དཀྲིས་དཀྲིས་ཡོད། སོ་དང་རྒྱབ་ཏུ

མཚོན་སྔུང་གཙུ་དང་། ལག་ཏུ་གྲི་དང་། མདུང་རིང་པོ་འཁྱེར་བའི་བོད་དམག་མང་པོ་སྒུང་རྒྱུར་བསྡད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བསད་པའི་མགོ་དང་། ལག་པ་སོགས་རྟེན་པ་དང་། འཇིགས་རགས་ལ་བཀག་ཏེ་བཞག་པ་ཡང་མང་པོ་མཐོང་བ་དྲན།

ཀ་སྨུག་ནས། *བོད་མས་*སྤྱི་བས་མགོན་ཆེན་པོས་སྤྱན་བསལ་ལ་གནམ་གང་ནས། ཐྲ་བཞང་དགྲ་འདུལ་བོད་ཕྱོགས་དམག་སྒར་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཆེ་བ་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ་སྐུ་ཡོད་དྲུང་ཆོས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་བཅལ་ནས། རྒྱ་དམག་མཐར་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་བཀའ་མངགས་དང་བཅས་རྒྱ་ཡི ༡༩༡༢ ཟླ་ ༢ ནང་ལྷ་ལར་འབྱོར་པ་རེད། ལྷ་སའི་ནང་དམག་འཁྲུག་ཉིན་ལྔར་རྒྱག་སྐབས་དང་། སྐབས་དེ་སེ་ར་འི་གྲྭ་པ་དང་བསྡེབས་ནས་གྲྭ་བཞིར་དམག་བརྒྱབ་པ། གྲྭ་བཞིའི་དམག་སྒར་ལྷུགས་རི་མདོ་བཙན་ཆེ་བས་བོད་དམག་དང་། སྒྲ་རིགས་ལ་སྨོན་ཤོད་རང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། མཚན་མོ་ཞིག་རྒྱལ་ཁྱིང་གནས་ནང་དམག་རྒྱག་སྐབས་ཆོས་དཔོན་ཁྲི་སློན་གྱི་དཔུང་གཡོན་ལ་མེ་རྨལ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་སྙན་བཏོན་གནང་སྟེ་ཉིན་ཤས་ལས། ཏག་ཏུ་དམག་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་། དམག་སར་དམག་མིའི་རྒྱབ་འདེད་དུ་ཐེབས་པ་རེད། དྭགས་གོང་ཡུལ་དམག་གིས་འགོ་འཛིན་ཟླ་རི་ཤུལ་རྒྱང་ཞུ་བའི་དཔའ་བོ་སྐྱིད་གྲགས་ཅན་དེ་ཡང་ཉིན་གཅིག་དགྲ་ཤོར་བྱུང་འདུག། སྟུའི་ཀུན་ཞེས་པའི་རྒྱུའི་དམག་དཔོན་གཅིག་གི་འོག་ལ་བོད་སྐྱེས་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་གོ་ལག་འཁྱེར་ཏེ་བོད་ཕྱོགས་ལ་མགོ་བསྒྱུར་ཞུས་ཏེ་ལོ་ཆོས་རྒྱ་དམག་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་སྐབས་གང་ཡོང་གི་བོད་དམག་ལ་མཉམ་རོགས་བྱས་པ་རེད།

ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཟླ་མཇུག་ནས་དམག་དེ་ཚོ་བ་མདངས་ཞིག་བསྟན་པས་ལྷ་ས་བརྙམས་ནས་གཞིས་བཏང་བ། སྤྱི་མདའ་གཙམ་གང་ཐེབས་སོང་། དཔྱིད་ཀྱི་རིང་པོ་ཤར་སོང་། དྲི་མེད་ཀུན་ལྡན་ཁྲབ་ནས། བཞི་ཤེ་སྨིན་པར་བཏང་སོང་།[༢༨] ཞེས་བཏང་བ་རེད། ལ་ག་ཟླ་བའི་དུས་ཆེན་

༢༨ [illegible]

དང་ཉེ་བའི་ཉིན་གཅིག །སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲྭ་བ་ཞིག་དང་། བོད་དམག་གི་རུ་བརྒྱ་འགའ་ཞིག་ཏེ་ཕོ་···
ཐང་དུ་བཀག་ཤག་ལྷན་རྒྱལ་གནང་ཡོད་པའི་ནང་འཚང་འཛུལ་གྱིས་བཀའ་བློན་རྣམས་འཛིན་བཟུང་
ཞུ་······དུ་འཁྲིད་ནས་རྫོ་རིང་ནང་མའི་འགྲམ་དེར་ཁབས་པད་ཚ་རོང་པ་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚ་
རོང་གྲས། བཀའ་དྲུང་ཚ་ཤུར་ཞག་པ། མཁན་དྲུང་ཤུན་རབ་པ། བློ་ཕྱུག་མཁན་ཆུང་བསམ་མཁར་
བ། རྩེ་དྲུང་བློ་བཟང་རྡོ་རྗེ་བཅས་ལ་མེ་མདའི་བརྒྱབ་སྟེ་བསད་པ་དང་། བཀའ་ཚབ་བླམ་བསྟན་···
འཛིན་ཆོས་གྲགས། བཀའ་ཚབ་རམ་པ་བ། སྤྱང་གདོང་པ་བཅས་ཁང་རེ་ཞིག་ཞོལ་པས་ཁྲུངས་སུ་
བཟང་འཚོན་ལྷ་ཁུར་བཞག་པ་རེད།

ལྟ་ལ་ནས། རྒྱལ་བློན་གྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་༢ཀོང་ས་༢ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ
གདན་ཞུར་ལྟོར་ཁང་རྫ་ལག་དང་། སྐུ་བཅར་གཅེན་པོ་ཕྱམས་པ་རྣམ་རྒྱལ། གདན་ས་འི་མཁན་འབྲས།
གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་བཅས་རིམ་པའི་གདོང་། རྒྱགས་མགོ་སོགས་འབྲུལ་འཁོར་དང་། ཕེབས་ལམ་
སོ་སོར་ཕེབས་བསྒྲིགས། སྤྱི་སྣང་ཁུ་ཐུ་སོགས་ནི་བསྒྲིགས་ཨང་ལར་གནང་བཞིན་པ་དང་། སྔོར་
གཅིག་ནས་ལྷ་སའི་ནང་རྒྱ་དམག་དང་འཐབ་འཛིང་ཀྱི་ལས་བསྐུལ་ཡང་བ་གནང་བཞིན་པ་རེད། ༢ཀོང་
ས་ཆེན་པོ་རྫོར་སྤྲིང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་དེ་ཁྲུལ་གཅན་རྫོང་བོད་རིགས་པ་རྣམ་རྒྱལ་དང་། བཟང་

༢༡ དེའི་སྐོར་གི་ཟིན་ཐོ། ཞབས་པད་ཚ་རོང་ནས་དེ་རྫོང་ཁང་ཡིན་ཟེར་དང་མཉམ་གཉར་[illegible]
[illegible]

ཟླ་ག་ཕྱུ་སྒྲོན་གཉིས་ནས་ཐུགས་མགོ་ཅི་སྐྱབ་ཀྱིས་མཆོན་རང་གི་ཤེས་ཚོད་ལ་དཔག···པའི་ཞབས་
འདེགས་ཞུར་བསྐྱེད་ཞུས་པར་ཀ་ཕྱུག་ཏུ་ཆེད་འབོད་མཛད་དེ་ཧ་གྲལ་སོག །ནམ་རྒྱལ་ལ་དྭང་ཉོག་དང་།
གཞང་ཆ་བཅས་སྤྲུལ། ཡོང་གཉིས་ཚེ་མཇུག་བོད་བཅར་ཞུས་པར་སྐྱེའུ་གཞིས་སྡོད་འཚོ་རྟེན་དུ་གསོལ་
སྤྲུལ་སོག །ཞོ་སྟོན་དང་། ཆབ་བཞུགས་སོགས་གུང་མིགས་བསམ་ལ་མགྲོན་འབོད་གཞང་བ་སོགས་
ཚོས་དང་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟིགས་བསྐྱངས་བླ་ན་མེད་པ་མཛད། ཕྱོགས་མཚུངས་ཀ་སྤྲུག
འབྲུག་ནང་གཞིམ་ཀ་ཧི་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་དང་། ཨ་ཡི་རྒྱབ་བསྟན་དབང་མོ་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་བོད་ནས····
ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཡོ་རང་གི་བཞུགས་ཡུལ་ཀ་ཁྲི་ཤོད་དུ་གདན་ཞུས་དང་། དཔལ་མ་ཕྱིར་ཕེབས···
སྐབས་དམིགས་བསལ་གྱི་ཕོ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཞུས་ཏེ་གདན་ཞུས་ལྟར་དེར་སྐུ་བཞུགས་གཞང་རིང་··
རྟེན་འཕོར་ཚང་མར་གསོལ་ཐབ་ཀྱིས་མཆོན་ཐུགས་མཐོ་ཐབ་རྒྱས་ནར་འབུལ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་
ཀས་རྫོར་གྲིང་དུ་ཡང་ཡང་ཞབས་བཅར་གྱིས་དངུལ་དངོས་ཀྱི་འབུལ་བ་དང་། སྐབས་བབས་ཀྱི་ཞབས་
འདེགས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཞུས་པར་བརྟེན། བཞུགས་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མདོན་དགའ་པོ་བྲང་། ཞེས་
དམིགས་བསལ་གྱི་མཚན་གསོལ་རས་སྤྲུལ་བས་ཐད། གཞིམ་ཆུང་དུ་ནབ་ཟབ་ཉེར་ཆས་སོགས་ཕྱིན་
རླབས་ཀྱི་རྟེན་དང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེས་གཙོས་སྐུ་གསུང····
ཐུགས་རྟེན་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདྲ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ནས་མ་དཔྱེས་བཞིན་གཟིགས···
པ་ཆེན་པོས་གསོལ་རས་སྩལ་བས་མཆོད། མི་ལྷྱུལ་ ༡༩༡༥ ལོར་ལྷུས་ནས་ཚེད་མངགས་རྗེ···
ཕྱག་ནང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོའི་གདོང་ནང་གཞིམ་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཆབ··
ཤིད་དང་། ཡར་རྒྱུར་དང་མདུན་ལྷག་བསམ་སྐྱིང་ཞེན་བརྩོན་སུ་ཆེ་བས···རྒྱུད་བཅས་ལ་ཕྱིན···
རྒྱང···གཞང་འོས་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པར་བརྟེན་ནང་གཞིམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བུ་བསོད་ནམས་སྟོབས···
རྒྱལ་ལ་གཞུང་ཞབས་རིམ་པའི་ཕྱི་མཚུངས་ཀྱི་གདན་ཐོབ་ཐོག་ཚིང་སྤྲི་ལིག་ཧྲུ་ཞེས་པའི་བཀའ་ཤོག་[༨༨]ཚོ···

༨༨ ཡིག་ཆ་ཚོགས་རྩིས་པ།

ལོ་དང་། ཐམག་གྲུ་སྐོར་བཅས་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་ཐོག་གསོལ་རས་སྐུལ་ཏེ། མཐའ་མེད་ལྷའི་བར་དུའང་ ༧རྒྱལ་བ་སྐུ་དངོས་བཞུགས་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་གཟིམ་ཆུང་དང་། དད་རྟེན་ན་བཞག་སོགས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཀྱང་ར་ཝི་ཆོས་དབྱིངས་རྡོ་རྗེས་རབ་རྒྱས་དང་པ་ཆེན་པོས་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ཉིན་བཅུ་ཕྲག་དཀྱེས་སྐྱིའི་དང་སྐུ་བཞུགས་གནང་བ་རེད།

༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་འཁོར་གཉིས་ལྷག་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གཟིགས་བསྐྱོད་དང་། དམིགས་བསལ་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་ཡང་དག་པ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་ས་དང་། ཀ་ཏའི་ཆིངས་དོན་ཚ་བཟུངས་ཀྱིས་བོད་དོན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་མན་ཧྲུའི་གཞུང་དང་། དེང་སྐབས་མི་སེར་གཞུང་བཅས་པར་དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་བརྒྱུད་བཀའ་མོལ་གནང་དང་གནང་མུས་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་ཡང་རྒྱ་བོད་གཉིས་སྐད་ཀྱི་འཛོམ་བཟོ་ཡག་པོ་ཞིག་མཐུན་པར་དབྱིན་གཞུང་རང་ནས་བར་བཞུགས་རྒྱབ་གཉེར་དང་། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག ཚོང་བཅས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་འབྲེལ་བ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོང་བའི་དགོངས་བཞེས་གནང་འོས་ཡོད་པ། ཞེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ལ་བསྐུལ་གསོལ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་འབྲས་སྤྱི་སྤེལ་ས་རྟེན་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སྤུལ་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་གསུང་དག་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བ་ཞིབ་ཀྱང་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར། བལ་འབྲུག་བོད་རིགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕེབས་སྐྱེལ་དང་བཅས་རྒྱུ་ཕྱི་ ༡༩༥༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཀ་སྤུག་ནས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཆིབས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་མཛད།

འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནས་ཨར་སྒང་རང་ཕེབས་སྐྱེལ་གསོལ་ཚར་ཞུ་གནང་དང་། ཐོས་སྦྱོང་བཞུགས་ཞག་བར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུ་བར་བཅར་གནང་མཛད། དེ་ནས་རིམ་པས་རྩེ་ལེབ་ལ་བརྒྱུད་གྲོ་མོ་རིན་ཆེན་སྒང་དུ་གྲོ་སྤྱི་མདའ་དཔོན་སྐྱེལ་བཞི་བ་དང་། གྲོ་མོ་

སྟོད་སྨད་ཀྱི་གོང་འཕྱུས་ཟླ་གསུམ་བཅས་ནས་ཕེབས་བསྡུ་དང་། ཕྱི་མར་རྒྱ་གར་ཚོང་སྤྱི་མེག་གྲོལ་ནས་ཀྱིས་ཕེབས་བསྡུ་དང་བཅས་རྒྱལ་སྟེང་ཀོ་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། དེར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་སྐུ་བཞུགས་གནང་ཞིང་། ལྷ་ས་ནས་ཕེབས་འགོ་ཐུར་ཁང་གསུམ་དང་། ཕེབས་ཐུམས་བཅས་འཁོར་བཀའ་ཤག་དྲུང་ཡིག་ཤེལ་དཀར་གླིང་པ་བཀའ་ཤག་ཚབ་བསྐོ་ཞུ་དང་[3]། ལྷ་ཁྲུལ་སྤྲ་ཞོལ་ཁམས་པ་ཇ་ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་དམ་བཀའ་ཡིག་སྩལ་བ་འདི་ལྟར།

ཨ་མྱུགས་ལ་དགའ་ཚང་། བརྒྱ་དཔོན། དགེ་སྡོམ་བས། ས་མདོས། (ཨ་འདུ) གཙོས་སྤྲ་ཞོག་ཇ་ཚོང་ཐུན་མོང་ལ་སྤྲོད། དོན་དུ། ཁྱོད་རང་ཚོང་པ་རྣམས་ནས་སྤྱི་སྒེར་ལ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཞུང་ཆབ་སྲིད་ལ་ཕན་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱ་ངན་ནས་སེ་རར་དམག་འཁྲུག་སྐབས་ཁ་ཞེ་མེད་པའི་དཔུང་རོགས་བགྱིས་པ་དང་། དེ་རྗེས་མི་ལྷུམ་གྱིས་མཚོན་པས་ལྷ་ཁྲུལ་དམག་འཁྲུག་ལ་ཕྱིར་རང་སྒོག་གློས་བཏང་གིས་པ་ཞེད་ནུས་གང་ཡོན་གྱིས་པར་སྐྱི་ཚོགས་ནས་ལ་སྟན་འཁོར་ལ་བརྟེན་གཉེར་བཟོས་བདག་རྒྱན་དང་། གསོལ་རས་སྤྲོད་འོས་སོགས་བློ་ཕམ་མི་འབྱུང་བ་དགོས་རྒྱུའི་བཀོད་རྒྱ་སྩོན་སོང་ལྟར་སྒྲུད་ཡོད་ཤག་ཀྱང་། ད་དུང་འཁྲོལ་བཤད་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྱོད་ཤུལ་གཙང་འཕྲུལ་སྐྱུར་ཐུབ་པ་དམག་སྐར་ཁག་ལ་བཀོད་རྒྱ་ཟུར་དུ་སོང་དོན་བཞིན་མཇུག་སྐྱོང་གཉེར་ལས་ཕོན་ཐུབ་པའི་ཐབས་བློ་ཟབས་བསྐྱེལ་དགོས་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་ཐུགས་པ་རྗེས་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་བཟོས་སྣོ་བདག་རྒྱན་སོགས་འདི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཕྱུབས་འཇུག་བགྱིད་རྒྱུ་ཡིད་འདོམས་ཀྱིས། གྲོ་མོ་ཤར་ཤིང་རྒྱལ་སྟེང་ཀོ་ཁྲི་ནས་ཆུ་སྤྲེ་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ བཟང་པོར་ཕྲིས། ཞེས་

[3] བཀའ་དྲུང་ཤེལ་དཀར་གླིང་པ་ནི། བཀའ་དྲུང་ཐོར་རྒྱལ་ཚང་པ་ཞེས་ཆ་ཁག་དབང་ལྡན་གྱི་ཆ་ཅན་དེའི་སྐུ་མཆེད་གཞོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེལ་གླིང་ཡང་སྤྲུན་ཚིག་འབེལ་ཆོས་དགོས་ཞིན་དུ་མཐས་པས་རང་གི་རྒྱང་བརྗོད་པ་དང་། དེ་སྐོར་དུ་བཞུགས་སྐབས་ལྷ་མདུན་རྒྱུ་གཅིས་སྨན་འཇེབས་དོན་ལྡན་གྱི་ཚོམ་ཡང་་་བཀའ་ཤག་ཡོད། ཚོང་བཅས་རྩེད་དུ་བཀའ་བློན་ངོ་མའི་གསར་མཐའ་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་་རྒྱན་རིང་མ་བསྒྲུགས་པར་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པ་རེད།

༣༤
སྨུག་དམ་བཀའ་ཡིག་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་དམག་སྒར་ཁག་ལའང་སྤྲོད་ཡོད་པ་རེད།

གྲོ་མོ་བ་འདི་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་། འབྲུག། བོད་བཅས་ཀྱི་ས་མཚམས་རོང་ས་ས་ནུབ་ཕྱང་ནས་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་དང་། ཁྲལ་སེ་ཚང་མ་ཆོད་དང་། སྔ་ཕོག་རང་ལ་བརྟེན་པས་འཁྲེར་འཁོལ་དེ་ཙམ་མེད་ནའང་། བསྟན་སྲིད་ལ་ལྷག་བསམ་མི་དམན་པ་ཞིག་ཕྱག་ལ་བརྟེན་སྐྱོང་སྐད་དུ་དངུལ་ཡོད་ཁྲུངས་རྣམས་ནས་དཔལ་སྤྱོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཆིབས་ཁལ་ཇི་དགོས་གྲོ་མོ་ནས། ལྷ་ཞིན་རྒྱལ་ཁབ་བར་གཟན་ཤིང་ཙམ་ལས། ཆག་དང་བད་ལ་གླ་སོགས་གསོལ་རས་ཞུ་མ་དགོས་པར་དུ་དྲིལ་དྲིལ་རྗེས་དང་བཅས་རྒྱུགས་རང་འགྱུར་གྱིས་ཟབ་གཟེངས་དང་བས་ཀུན་བླངས་ཞུས་པར། ལྷ་སའི་དམག་འཁྲུག་གཙང་མ་ཐག་མ་ཆོད་པས་རེ་ཞིག་ཡར་འགྲིག་བསམ་ཕྱིར་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རྒྱུ་ངེས་ག་ཞིས། དེ་བར་ཞབས་ཞུ་ཞུས་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱིར་སློག་གནང་སྐབས་འགོ་པ་དྲིལ་རྗེས། ལགརྡ་དང་བཅས་པར་མཇལ་ཁའི་ཐོག ཛ་གྲལ་དང་ཕྱག་སྒྲུང་། གསོལ་རས་སོགས་འདོད་… ཞིངས་སྤྲུལ་ཞིང་། གྲོ་མོ་བསྐྱུར་ཡང་ཞབས་འདེགས་ལེགས་སྒྲུབ་ཞུང་བས་སྐད་གང་ཆེར་གཟིགས་བསྐྱངས་སྤྲུལ་རྒྱུའི་སྲིད་ཐམ་བཀའ་ཤོག་ཀྱང་གསོལ་རས་སྤྲུལ་ཡོད་འདུག །

གྲོ་མོ་ནས་ལེགས་ཐོན་གྱིས་ཕག་རིའི་གྲོང་དང་ཉེ་བའི་ས་ར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སྐུ་སྐྱོང་དང་བླངས་སེར་དམག་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། འགོ་འཛིན་མདའ་དཔོན་མདོ་མཁར་བ་(རྒྱལ་ཞིག) བཅས་དང་། སྨར་ཁམས་སྤྱི་མདའ་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་པ་བ། ཨ་ཕྱུག་བཞི་བཅུ་སྐོར་བཅས་ཀོ་ལག་དང་། …རྒྱ་ར་རང་ག་ཞེམ་གྱིས་སྐུ་སྲུང་དུ་བཅར་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྲུང་ལྷ་བུར་གོ་འཛིན་ཅ་པ་བ་ཨ་ཕྱུག་དང་བཅས་ཀྱང་བཅར་ཏེ་ཕེབས་བསྐུར་བསྟར་བསྒྲིགས་ཞུས་ཤིང་། དེ་ནས་བཅུད་ལྷ་སར་ཞབས་སོར་མ་འཁོད་བར་ཚང་མ་ཆིབས་ཞབས་སྐུ་སྲུང་དུ་རྟག་བཅར་དང་། ཚོང་ཞབས་བརྒྱུ་སྐར་གར་འཕེལ་ལ་རང་རང་ས་བསྐོས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་རྟག་ཏུ་སྲུང་བྲ་ཡང་དག་པ་ཞུས། ཕག་རིའི་…

༣༤ སྨུག་དམ་བཀའ་ཡིག་ཏོམ་ལ་དུ་བཀྲ་མེད་ལ་ལག་དེ་ཉིད་ལ་འདུག་པ་ནས་བཅུས་དང་། པར་བཅས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཚོམས་ཡོད།

དགོན་པ་འོག་ཏུ་བཞུགས་ཞག་བདུན་མཛད་པ་དེར་སོག་ཡུལ་སྤྲོ་རྡ་སྡུ་ནས་སྔོ་མང་མཚན་ཞབས་དཀའ་དཔང་བློ་བཟང་བརྩོན་རྟེ་འབྱོར་ཕྱག་ཞུས་འདུག །

ལག་རི་ནས་རིམ་ཕེབས་ར་ལུང་དགོན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་པའི་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་། ཉིན་རྗེས་མ་བཀྲིས་ལྷུན་པོར་བྱང་ནས་ཕེབས་སྟོན་དཀར་གྱི་སོགས་ལ་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་གནང་མཛད། དེར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་ཉིན་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྲུང་དུ་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་གསོལ་ཚོགས་ལྷན་བཞེས་དང་། གནས་གཟིགས། རི་གཟིགས་སོགས་ལ་ལྷན་ཕེབས་བཅས་ལེར་སྐུ་ཚང་མ་ཡིད་རབ་ཀུན་ནས་འཕྲོག་པས་དད་འདུན་སྐྱོ་བག་ཕེབས་པ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་བར་ལམ་རྐྱེན་སྐྱོན་ཚུང་ཟད་མི་བཟོ་བས་རང་གཞོང་ངོས་བླངས་ལྷ་བྱུས་གདོང་པ་དམད། ཕྱག་པ་སློད་དགོས་པ་བྱུང་སོང་ཞེས་སྐབས་དེའི་ཆིབས་ཞབས་གཟུར་གནས་དགེ་གི་ཞལ་ལས་ཐོས།

དེ་ནས་ཡར་འབྲོག་བསམ་ལྡིང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་བ་དེར་ལྷ་ས་ནས་དམག་སྤྱི་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་གང་ཅིའི་བཀའ་སློབ་ཞུ་བར་བཅར་རྟེ་ལམ་ལེང་ལྷུ་སར་ཐོན། བདག་གི་མེས་པོ་རྗེས་པ་ཞུ་སྐབས་པ་སོགས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་སྤྱི་འཐུས་འགག་ཤས་ཀུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་རྩལ་གལ་ཆེ་འགག་ཤས་ཞུ་སྐད་སྙན་ཞུར་བཅར་རྟེ་ཉིན་ཤས་ནས་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་། ཕི་ཙིང་ཏུ་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ཚབ། སུར་ འཇོན་ འཇོར་ཞན་གྱིས་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་གསར་པ་ཡོན་ཤི་ཁའི་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་རྟེ་བོད་ནང་རྒྱ་དམག་གིས་དྲག་ལས་བྱེད་སྟངས་དང་། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་ཡུལ་རྒྱ་མིའི་ཞིང་ཆེན་ལ་བཟོ་སྒྲིལ་བྱས་པ་དེ་ཡོང་མོལ་ཤུགས་ཆེན་གནང་འདུག ། དུས་དེ་ཙམ་ལ་རྒྱ་ནག་སྲིད་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་དེ་ལྷ་སྟོད་མཐའ་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ཡིན་ཕུ་འཕྲལ་དུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་དགོས་ཞེས་དང་། མཐའ་ཧྲུའི་དམག་དཔོན་ཀྲུང་ཡུན་ནས་ཨམ་བན་གྱི་ལས་འགན་སྤྲད་རྒྱུན་བྱེད་

༣༢ [illegible] Portrait; p. 354; Williams, p.123

དགོས་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་མི་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་ལོག་ཡག་ལ་དགའ་པོ་ཞི་དྲག་ཡོད་ཀྱང་། སྔ་མའི་ཕྱིའི་ལམ་འགྲུལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བོད་དམག་གི་ལག་པར་ཡོད་པས་ཟད། ཡིད་ཆེར་དམག་སྒྲོན་དང་། ལོགས་རྫོལ་འཁྱེར་ཡག་གི་རེ་བརྩེ་བཞིན་བྲལ་ཞིང་། བསྟན་རྒྱལ་གླིང་བླ་བྲང་གི་ནང་མཛོད་....ཀྱང་སྟོང་པ་སྟོང་....རྒྱང་བཟློས་ཟིན་པ་བཅས་མར་སྐྱོ་དང་། འབྲས་སྐྱོ། རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱང་....བཙོས་ཏེ་ཟ་དགོས་པ་དང་། མཐའ་མཇུག་དང་། བོད་སུའི་ཤ། ཁྲི་༡ ཡང་བཟའ་དགོས་པ་བྱུང་[༣༨]..མཚམས་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ལྷ་རྫོང་བོར་ཤའི་གཞུང་ཚབ་བརྒྱུད་བོད་རྫོངས་དམག་དོན་ལས་ཁུངས་སུ་མགོ་འཁྱུལ་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་མཐའ་དྲུའི་....ཡམ་པན་གཉིས་དང་། དམག་སྤྱི་ཀྲུང་ཕུན་བཅས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་མགོ་འཁྱུལ་ཞུ་..རྒྱུ་ཡིན་ན། སྐུ་ཚབ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་བསམ་སྤྱིད་དུ་ཕོད་ཕུ་(ཤྲིན་ཁུ་)ཡང་འཁྱུལ་ལམ་ཞུས་པ་རེད།

༸གོང་ས་མཆོག་ནས། རྒྱ་དམག་རྣམས་མགོ་ལེན་བྱེད་པ་དང་། གང་ཅིའི་..བཀའ་མོལ་གནང་བར་གྲིད་ནོན་ཆང་ཕྱིམ་པ་དང་། ལས་བྱུང་སེར་སྣང་ཚབ་གཞི་སྤྱུལ།[༣༩] ཇོ་མགྲོན་..

༣༨ [illegible]

༣༩ [illegible]

བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ལྷ་སར་གཏོང་གནང་མཛད། རྒྱ་མིས་མགོ་བསྐོར་ཞུ་སྐབས་གྲོས་ཚོད་སོགས་ཚང་མ་བར་དཔང་ལྷ་སྡོད་བོར་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བརྒྱུད་དེ་ཞུ་གི་ཡོད་པ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཞུ་ཡིག་ལ། བོ་ལུགས་ཚང་མ་བོད་གཞུང་ལ་ཐོས་འཇུལ་ཞུས་ཏེ་བར་དཔང་ནས་དམ་ཕྱག་བསྟན་ཏེ་འཛིན་རྒྱུ། རྒྱུ་དམག་རྣམས་ཁམས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ལ་ལོག་ཆོག་པ། ལམ་འགྲུལ་ཏུ་ཁལ་དང་། རྟོ་སོགས་ཚང་མ་བོད་གཞུང་ནས་གནང་རོགས། ལྷ་སར་དངོས་པོ་ཕུལ་བསྡད་པ་རྣམས་ལ་རིན་འབབ་དངུལ་གནང་རོགས། ཞེས་ཞུས་པ་བོད་གཞུང་ནས། རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་ཁམས་ཕྱོགས་སློག་རྒྱུ། དཔུ་ཁམས་ཕྱུལ་ས་ཆ་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་དམག་བསྡད་ཡོད་པས། དེ་ཚོ་དང་བྲ་བསྒྲིལ་གྱིས་བོད་མིའི་ཐོག་བརྡབ་གསིགས་ཡོང་རྒྱུར་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་ལས། དེ་མིན་ཞུ་མོས་ཚང་མར་དགོངས་བཞེས་གནང་འདུག་པ་དང་། བསྐོར་དུ་རྒྱ་མིས་བསམ་བཀོད་གྱི་ཞུས་པར། ཨམ་བན་ལེན་ཡུ་དང་། དམག་དཔོན་ཀུང་ཡུན་གཉིས་སོ་སོར་རང་ལྗུང་མི་མདའ་ཤར་འབྲུལ་ཞུས་པ་སོ་སོར་མི་མདའ་རིང་པོ་སུམ་ཀུ་རེ་འཁྱེར་ཆོག་པ་དང་། རྒྱ་མིས་བོད་པའི་བུད་མེད་ལ་ཆང་ལྷ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་བུ་ཕྲུག་དང་འབྲེལ་མིན་ལམ་སྟོས་པས་དོ་བདག་ནས་མཉམ་དུ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་ཚེ་འཁྲིད་ཆོག་པ་དང་། ཡང་བུད་མེད་དང་། ཕྲུ་ཕྲུག་དབང་ཡོད་ཀྱིས་འཁྲིད་མི་ཆོག །ཡང་རྒྱ་མི་ཞི་བའི་ཁོངས་དང་ཚོང་རིགས་བོད་ལ་སྡོད་འདོད་ཡོད་པ་ཁག་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་ན་བོད་པའི་མི་སེར་རྒྱུས་ཏེ་མི་ཁང་དོ་དམ་ཁོངས་ཀྱི་མཚུངས་ལྟར་ཁྲལ་རྒྱུག །ཁྲིམས་འཚུར་ཚུལ་མཐུན་ཞུས་ཏེ་བསྡད་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་བ་རེད།

ག-ཤམ་གསལ་ལྷུག་ས་སྐད་ཀྱི་འཕྲིན་པ་དེ་རྒྱ་དམག་མགོ་བསྐོར་བྲུས་པའི་གྲོས་ཚོད་ཀྱི་དོན་གནད་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ནས་བཏང་བའི་ངོ་བཤུས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༤ར སྤྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ལ (ཏར་འདི་ཡི་ཊེང་···ལ་བཏང་བའི་ངོ་བཤུས་) བོད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ དང་། རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་སྤྱིས་སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༥ ལ་བཏང་བའི་ལུགས་འཕྲིན་དུ། ཏ་ལའི་བླ་མའི་ཞུགས་གློས་འཕེལ་བའི་བཀའ་བློན་འབུལ་མི་བླ་སྨན་མཁན་པོས། ང་ལ་

གསུངས་ཡག་ག། ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེ་ག་ཤ་མདུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་འདུག །

དོན་ཚན་དང་པོ། རྒྱ་མིའི་སོ་ལག་ཆ་ཚང་མ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐུ་ཚབ་དང་། སོར་བཞིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་འགན་ཐོག་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ། དོན་ཚན་གཉིས་པ། དོན་ཚན་དང་པོའི་ལས་དོན་…རྣམས་གློས་ཁ་ཞིབ་ལ་ལྟུང་འཕྲུལ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་། དམག་མི་རྣམས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ…སློག་རྒྱུ། བོད་གཞུང་ནས་རྟ་ཆས་སོགས་རྒྱ་གར་བར་གྱི་མཚམས་བར་ལ་སྦྲོད་རྒྱུ། དོན་ཚན་གསུམ་པ། ཚོང་པ་སོགས་རྒྱ་མིའི་བོད་ལས་གཏོགས་ཡིན་ཟེར་མི་ནས་བོད་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་རྩི་འཇུར་ཞུས་ཏེ་བསྡད་ཆོ་བོད་གཞུང་གི་སྲུང་སྐྱོབ་…བྱེད་རྒྱུ།

ཡིག་མཚམས་གཉིས་པར། བླ་སྨན་མཁན་པོས་གསུངས་ཡག་ལ་ཆ་བཞག…ག། རྒྱ་མིས་དཔྱད་མཚམས་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་འགོར་འགྱངས་ཞེ་དྲག་ཐུས་འདུག བོད་ཕྱོགས་མགོ་བསྒྱུར་ཞུས་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་ཡང་གོ་ཐབ་ཟེར་བ་དེ་སོ་ལག་རྩིས་འབུལ་མ་ཐུབ་གོང་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་ལབ་པར། སོར་བཞིའི་གཞུང་ཚབ་ནས་རྒྱ་དཔོན་དེའི་སྲོག་ལ་ཉེས་སྐྱོན་མེད་པའི་འགན་ལེན་ཐུས་…ཙང་བོད་གཞུང་ནས་མཐའ་མ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་རྒྱུར་ཁས་ལེན་གནང་འདུག །ཕྱུས་ཚང་ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྒྱ་མིས་མདེལ་ལ་ལྕགས་ཤུབ་ཅན་གྱི་མེ་མདའ་རིང་པོ་བརྒྱད་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། མེ་མདའ་ཐག་ཐུག་བཞི། ཀ་དང་གསུམ་ཅན་གྱི་མེ་མདའ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ། འཛིན་འགག་ལ་ཞེས་པའི་མེ་…མདའ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ། སོ་ལག་ཡོད་ཟེར་བའི་དམ་ལྕུག་བརྒྱབ་པའི་སྐམ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་བཅས་…བར་དཔང་ས་ར་རྩིས་སྤྲོད་ཞུས་འདུག །དམ་ལྕུག་བརྒྱབ་པའི་སྐམ་དེ་ཚོ་བོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཚོང་ཞིབ་…འཇུག་བྱེད་བཅུག་མིན་འདུག །ཀུམ་མདའ་དང་། མེ་མདའ་ཚོའི་སྟེང་ཏོག་རྣམས་རྩིས་སྤྲོད་ཀྱི་མིན་བརྗོད་འདུག །ཨམ་བན་ཡིན་དང་། ཙུང་གིས་མི་རེར་མེ་མདའ་རིང་པོ་ལྷུ་མཆུ་ཐམ་པ་རེ་རང་རང་…སྲུང་སྐྱོབ་…ཀྱི་དོན་ལ་ཤར་གྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བོད་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་ཡང་། ཡིན་དང་། ཙུང་ནས་བོད་གསལ་ལམ་ལས་མང་བའི་སོ་ལག་གསོག་ཤར་ཡོད་པའི་རྟོགས་པ་འདུག ། དེ་ནས་

ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༧-༢༢ ལ་ཐོན་ཡག་གི་དུས་ཚོས་སྐད་ཆ་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་མིས་འཛོད་ཡག་ལ། ཉེ་ཆར་དམག་འཁྱུག་སྐབས་རྒྱབ་པའི་འཛིང་རགས་དང་། ལྕགས་རི་རྣམས་ཤུལ་མེད་བཟོ་དགོས་ལབ་པ་དང་། དེས་མ་ཚད་གྲྭ་བཞི་དམག་སྒར་ནས་འབྲུ་རིགས་མོ་ཊ་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཐོད་ས་ལྷ་སའི་ཕྱི་ཕྱོགས་སྒྲོ་དགོས་ལབ་འདུག །ཡིག་མཚམས་གསུམ་པ་ར། རྒྱ་མིས་བོད་གཞུང་ལ་བསྙུན་པོ་དང་། ཉེ་འཁབ་ཕྲན་བུ་བསྐུལ་ཏེ་ལོ་ཆོ་ཐོན་ཡག་ལ་ཀ་གོར་འགྲུངས་ཐབས་ཕོན་བྱེད་ཀྱི་འདུག[38] །ཅེས་གསལ། ཆེདས་ཡིག་དོམ་ཞིག་ཤམ་གསལ་ལ་ལྟར་ཡིན།

༈ལྷ་ས་བོད་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ལྷ་ཐོད་གོར་ཁའི་སྐུ་ཚབ་བར་བཞུགས་ཀྱི་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་བསམ་འཆར་ཐོན་པ་འདི་བཞིན་ཨམ་བན་ཡིན་ཡུ་དང་ཐུང་ཡུན་གཉིས་ནས་གཟིགས་ཏེ་ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཕུལ་ནས། ཧྲུ་ལའི་བླ་མས་དེ་དོན་ཞལ་བཞེས་གནང་བའི་བཀའ་ལན་རྒྱ་ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་འཁྱོར་བ། ཚེས་ ༣༠ ཉིན་སྐུ་ཚབ་བར་དཔལ་རྣམས་འཛོམས་ཏེ་མཐུན་ཚུལ་ཞིབ་འཇུག་ཡག་པོ་བྱས་ནས། འདི་བཞིན་རྒྱ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག །ཞལ་པོའི་ཡི་གེའི་ཐོག་བྲིས་ཏེ་ལག་བྲིས་དང་། དམ་ཕྱག་བརྒྱབ་ཡོད།

དོན་ཚན་དང་པོ། རྒྱ་མིའི་སྟག་སྟག་དང་། (མི་ཤིན་འགན) ལུ་ཤི་འགན་སོགས་ཀ་ཡུལ་མགོའི་ཕོ་ཆས་གྲྭ་བཞི་དང་། བསྟན་གླིང་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་སྐུ་ཚབ་དང་། བར་དཔང་མཉན་ཐོས་བླངས་ཏེ་བཙུག་ནས་དམ་ཕྱག་རྒྱག་དགོས། རྒྱ་དམག་རྒྱ་ལ་ནས་མ་ཐོན་པའི་ཉིམ་བཅོ་ལྔའི་གོང་ཀ་ཡུལ་མགོའི་གོ་ལག་ཚང་མ་ཡབ་གཞིས་གླིང་མདུན་དང་། རྫོང་མདའ་ལ། འཕར་རྫོང་ཚང་མ་རྫོ་རིང་གི་ཤོད་མཛོད་ནང་ལ་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་དུས་ཚོད་ས་རྫོགས་གོང་ཀླུ་ལ་ཕྱིབ་པ

[38] འདི་བཞིན་དབྱིན་གཞུང་གསང་བའི་ཡིག་ཆ་ནས་ཐུང་བསྡུས་ཀྱི་དོན་ཀ་ཤམ་གསལ་ལྟར་མི་འདུག་ཀྱང་། མ་ཕྱི་གཞི་བཀག་ལྟར་བསྒྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཆ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་བཞག་ཡོད། ཐུ་ལྡན་མགར་པོ་དེ། ལྷ་བཙང་གི་མཁན་དགོས་གཞི་རྣམས་པ་ཐུབ་དབང་ཡིན།

བྱེད་དགོས། གོར་ཁྲའི་སྨན་ཚབ་ནས་ཁང་པ་དེར་བསྲུང་བྱའི་གྲ་སྒྲིག་གནང་དགོས།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཐོན་དང་གཉིས་གསུམ་ནང་··ཚོ་ཁག··གསུམ་བྱས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཚོས་ཆ་ཕྱུལ་བ་ནང་བཞིན་ཉིན་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཐོན་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ། རྒྱ་དམག་སྐྱེལ་··སྒྲོལ་དུ་བོད་གཞུང་སྨན་ཚབ་རྣམས་··ས་མཚམས་བར་བསྐྱོད་དེ་ལམ་འཕྲེལ་བཞིན་དུ། འགོ་ལ་ཁལ་རྣམས་གྲ··སྒྲིག···བྱེད་རྒྱུ། ས་མཚམས་བར་ཚ་ཞིག་གང་འཕྲེལ་ལ་ཇུམ་པ་དང་། འབྲས་གྲོ་ཞིབ། ཤ་མར། ཇ་བཙས་ཕྱུལ་ཐང་རིན་འབབ་སྤྲད་དེ་ཉོ་ཚོང་··སྐྱེལ་སྒྲོལ་སྨན་ཚབ་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱུ། ལམ་འཕྲེལ་དུ་ཁལ་རྣམས་དུས་འགྱངས་མེད་པ··སྐྱེལ་སྒྲོལ་ནས་གྲ··སྒྲིག་··བྱེད་རྒྱུ། ས་མཚམས་བརྒལ་ཏེ་བཞིན་དུ་དང་། འགོ་ལ་ཁལ་དབང་ཡོད་ཀྱི་འཁྲིད་མི་ཚོག །

དོན་ཚན་གསུམ་པ། གྲོས་ཆོད་དོན་བཞི། གོ་ལག་དང་། རྫས་མདེལ་འཛུགས་པའི་ཆེད་དུ་སྨན་ཚབ་ཕན་རྒྱུན་ནས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་དང་། དམག་མི་ཡབ་གཞིས་གཉིས་ཤག···དང་། བོད་པའི་དམག་མི་རྡོ་རིང་གཉིས་ཤག་ནས་ལང་ཉིན་རང་ལས་གནས་གཞན་ལ་སྒོ་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཨམ་བན་ལེན་དང་ཀྲུང་གིས་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་ཕུལ་བའི་ཡིག་དོན་བཞིན། གྲ་བཞི་དང་། བསྟན་རྒྱས་གླིང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གི་གོ་ལག །རྫས་མདེལ་རྣམས་སྔེ་ཚན་འདྲེས་མེད་སྨན་ཚབ་གཉིས་དང་། བར་མིའི་མདུན་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ ཉིན་ལག་ཆ་དང་། རྫས་མདེལ་ཐམས་སྐྱང་། ཚོང་སྟེར་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཤོག་བྱེ་འབུལ་རྒྱུ། དེ་ཚོའི་ནང་ནས་མེ་མདའ་དུག་ཅུ་ཐམ་པ་དང་། མདེལ་བཙས་ཨམ་བན་དང་། ཀྲུང་གི་སྒོག་སྲུང་ཆེད་དུ་ཨར་ཚོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན། འདི་མིན་པའི་གཡུལ་མཐོའི··ཡོ་ཆས་ཚང་མ་རྡོ་རིང་ཤོད་མཛོད་ནང་ལ་བཙུག་སྟེ··སྨན་ཚབ་དང་། བར་དཔང་གི་དམ་ཐུག་བརྒྱབ····ཐོག །གོར་ཁྲའི་སྨན་ཚབ་ནས་སྲུང་བྱ་གྲ··སྒྲིག···བྱེད་རྒྱུ། གྲ་བཞི་དང་། བསྟན་གླིང་ནང་མེ་མདའ། མེ་ཤིན་འགག། ལྕེ་ཆེ་འཁྱག་སོགས་རྒྱ་ཡོངས་ལག་ཆ་ཚང་མ་ཐམས་སྐྱང་། བོར་བརྒྱུག །ཚོང་སྟེར་སོགས་མ་ལུས་པར་ཕུལ་བསྡུ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་མིའི་ཚོང་པའི་ལག་ཆ་ཐོ་གསལ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན···

རིགས་རྣམས་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ། ཚོད་དོན་འདིར་རྒྱ་བོད་སྐུ་ཚབ་དང་། བར་དབང་གི་དམ་···
ཕྱག་དང་། ལག་བྲིས་རྒྱབ་ཡོད་ཀ་ཤིས་པས་ཐུན་སུ་ཐང་ནས་འབག་ལ་ཆ་བྱུས་མི་ཚོག །ཧྲུ་ལའི་བླ་···
མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཚབ་ཚ་བ་བྲི་སྤྲུལ། རྗེ་མགྲོན་བསྟན་རྒྱལ། ཨམ་བན་ཡིན་ཡུ་དང་ཧྲུན་ཡུན་གཉིས་
ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ལོའོ་ཆང་ཀྲང་། ལོ་ཡུན་ཐེ། ལའུ་སྒྲིལ་ཀུ་ཡོན། ཀྲི་ཕུ་ཏ་ཡི་བཅས་དང་། གོར་
གཞུང་སྐུ་ཚབ་མི་འཛར། གེབ་ཀྲན། ཊི་ར་བྷ་ཧྲུར། ཕྱེ་ཤི་རེ་དང་། ཤུ་ཐེ་ནན། ལལ་བྷ་ཧྲུར། ཐྲ་ལེ་···
ནེ་ཀྲི། ཕྱེ་ཤི་རི་ཅི་རི་བཅས་ནས། རྒྱ་ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༢ ལ།[༣༧] (August 12, 1912)

ཞེས་གྲོས་ཚོད་བཀྲབ་སྟེ་ཟུར་ཆིངས་དོན་ལྔར་བྲལ་ན་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཐོན་དང་···
གཉིས་གསུམ་བྲལ་ཏེ་བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༣ ནས་ཚེས་ ༢༧ (August 13 to 27, 1912 བར་ཉིན་
བཅོ་ལྔའི་ནང་འཆད་ཐོན་ཞིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་ཆོས་ཆིངས་དོན་ལ་མ་གནས་པར་···
ཀ་གོར་ཐོན་འཁྱངས་གོ་ནས་བྲལ་ཏེ་དུས་ཐོག་མ་ཐོན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་[༣༨] གོང་ས་ཆེན་པོ་སྤྱན་འཕོར་ཡར་འབྱོན་
བསམ་སྔོན་དུ་ཟླ་བ་གསུམ་དང་། དེར་སྐུ་བཞུགས་གཞན་རིང་ཕྱག་ཕྱུང་གསང་ཆོས་གྲྭ་ཚང་སོགས་···
ལ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་། དེ་ནས་ལེབས་ཐོན་གྱིས་ཆུ་ཤུར་ཁུལ་ཆོས་འཁོར་ཡང་རྩེ་···དགོན་དུ་
ཟླ་བ་བཞི་ཙམ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། རྒྱ་དམག་ཐོན་དང་པོ་བོད་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་···
ཡིན་ཡུ་དང་། ཤུང་དམག་ཁག་གཅིག་ཆུ་ལྷོ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་ཐོན་ཡང་། ཐོན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པས་བོད་གཞུང་གི་ལམ་ཆས་དངུལ་སོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་སྐར་ཡང་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་དམག་འཁྲུག་···
བརྒྱབ་སྟེ་བསྡད་པ་རེད། མཐའ་མ་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་ལྔ་ཆས་དང་། ལམ་འགྲུལ་སོགས་···
ཚང་མ་བཀག་ཙང་ཟླ་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་དམག་སྤྱི་ཀྲུང་ཡུན་སོགས་ཐོན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་
པ་ཟླ་བསྒྲིལ་གྱིས་བོད་རྒྱ་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༦ (January 6, 1913) ཉིན་མོ་ཆོར་དྲག་ཤུར་···
དབང་ཡོད་བྲལ་ཏེ་ཐོན་དགོས་བྱུང་བ་རེད། བོད་གཞུང་དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་རྣམས་བསྟན་རྒྱས་གླིང་

༣༧ ཆིངས་ཡིག་ཕྱོགས་སྡེབས། ༡༤༢།

དང་། ཡ་མཚོན་གསར་རྙིང་གི་དམག་སྐར་སོགས་ལ་ཕེབས་ཏེ་ལོ་ཚོད་རེ་རེ་བཞིན་ཡུལ་བ་ཞེར་ཐོག།
ལམ་སེང་གཙང་པོ་ཕྱོ་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་རྫ་ཡེབ་ལ་བར་...སྐྱེལ་སྒྲོལ་དུ་བོད་དམག་དང་། འགོ་འཛིན་
མདའ་དཔོན་མདོ་མཁར་བ། གྲོ་ཤྲི་མདའ་དཔོན་ཁྲི་ལ་བཞི་པ། ཞོལ་གཉེར་སྐལ་བཟང་ཀུ་སྨྲ་བ།
རྟ་ཁལ་དང་། ལམ་ཆས་དོ་དམ་རིམ་བཞི་རྟ་མདོ་ལྷ་ལྷས་ཚན་སྣོ་བཟང་ནོར་བུ། མང་བ་ཡུལ་སོ་སོའི
དང་།
རྫོང་གཙོ་བཅས་གཞིས་བྱེས་འབྱུར་མཉམ་ཡེན་ཐོག་བསྐྱོང་བདའ་མཛད་པ་རེད། དེ་དུས་བསྟན་རྒྱས་
གླིང་གི་གྲྭ་རིགས་བྱེད་གཅེ་ཁ་ཤས་རང་གཏོང་ས་ཀྱིས་ཚོད་མཐུན་པར་རྒྱ་ཆས་སྤྲས་ཏེ་རྒྱ་དམག་མཉམ་
དུ་ཐོན་པ་དང་། རྒྱ་དམག་གཙོ་དང་མཉམ་དུ་བཟའ་བླ་བོད་པའི་སྐྱེལ་དམན་ཡང་གང་འཚམས་ཤིག་
ཐོན་པ་རེད། རྒྱ་དམག་ཕལ་ཆེ་བ་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ནས་རྒྱ་ཐོག་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལོག་ཀྱང་། མང་པོ་ཞིག
རྒྱ་གར་དང་། འབྲས་ལྗོངས་ས་ཁུལ་ལ་གཞིས་ཆགས་བསྡད་དེ་ད་ལྟ་ཡང་བོད་ཚོ་རེ་མི་ རྒྱུད་དེ་
ཁུལ་ལ་མང་པོ་ཡོད། བསྟན་གླིང་བླ་བྲང་གི་ལས་བྱེད་པའི་ལྷ་རྗེས་བྱེད་འཛོལ་ལ་བརྟེན་བསྒྱུར་
དུ་བཀའ་འདྲ་བྲིས་ཀྱིས་བླ་བྲང་མཚོད་གཞིས་འཛིན་དབང་སྐྱོང་བརྒྱུད་གང་ནའི་ཡོད་ནས། ཡང་ སྲིད་
རིན་པོ་ཆེར་ཚོགས་ཆེན་ཞུ་ལ་སྟུ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ཐབ་རྟེན་ཟུར་བཅད་ལས། དེ་བྱིངས་གཞུང་བཞེས་
ཐོག །ལས་བྱེད་ལེ་ཐོག་ཡོད་རིགས་རྣམས་ས་འཛིན་རྒྱུད་ཕུད་དང་། ལེ་ཐོག་མེད་རིགས་རང་རང་ཡ་
ཁྱིམ་ཁག་ལ་ཁབ་གོང་གཟེར། བན་ཚང་གྲྭ་ཚང་གི་གྲྭ་རིགས་རྣམས་གཞུང་དགོན་ཁག་ལ་ཆག་སེས་
རྗེས་སྒྲོད་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་གླིང་གྲྭ་ཉམས་ཉེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཕྱུང་བ་རེད།

༡ གོང་ས་ཆེན་པོ་ཆོས་འཁོར་ཡངས་རྩེར་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་། ཁྲི་གསེང་དགོན་
དང་། ཡོལ་རི་མགོན་པོ། གསང་སྔགས་ཐང་རྒྱལ་གླིང་། ཕྲུས་སྡེ་སྙོམ་ཆེན། སྤྱིད་ཚལ། ཐར་
པ་གླིང་། ཐུགས་རམ་དགོན། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ། བདེ་ཆེན་ཆོས་འཁོར་སོགས་ལ་གནས་
གཟིགས་སུ་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཡོན་ཤི་ཁས་ནག་རྒྱ་གར་
གཞུང་བརྒྱུད་གནས་འཕྲིན་ཕུལ་གསལ་ལོ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབུ་གནས་སྟེང་འཇགས་འབུལ་རྒྱུ། ཞེས

ཞུས་ཡོད་པ་དེ་སྐོར། ལྟར་ ཅལ་སེ་སྤེལ་ནས་དེ་འདྲ་ཞིག་བྲིས་འདུག།

རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཡོན་ཤི་ཁས་ཀྱིས། ཕོང་ལ་ (ཏཱ་ལའི་བླ་མར) ཕྱགས་འཕྲིན་ཕུལ་བའི་ནང་། རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་ཁྲིམས་འགལ་རྐྱེན་མེད་ཕྱུས་པ་དེ་ལ་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕྱར་གྱི་མཚན་གནས་རྣམས་རང་འཛུགས་འབུལ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་བར། དེའི་བཀའ་ལན་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཕོང་ལ་གོ་གནས་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཁུངས་ང་རང་ནས་ཐོབ་བཞིན་པ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་བ། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་། དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོས་ (ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ) བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་གསལ་ཐག་ཆོད་གནོང་བ་རེད། ཅེས་བྲིས་འདུག།

ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དམག་འཁྲུག་བརྒྱབ་རྗེ་གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྲུང་ལོག་བཟོས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རམོ་ཆེའི་རྒྱ་ཐིབས་དང་། མདའ་གཡབ་སོགས་ལ་མེ་སྤྱོགས་དང་། མེ་མདེལ་གྱིས་ཐུག་རྡོལ་ཕྱིན་ཆེན། ཁང་པ་རྫ་ཐོར་མ་སོང་བ་ཉམས་ལ་འདང་ཞིག་རྩལ་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་དང་། སྐོ་དང་། ཁྲ་མཆང་མ་རྫ་འཐོར། ལམ་སྲང་ཚང་མར་མི་དང་རྟ་བོང་སོགས་ཤི་བའི་རོས་ ཁེངས་ཤིང་། བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱི་འཁྱམ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རོ་དང་། རྟ་རོ་དག་ཟོས་པས་ཁ་བརྙོ་སྨྲ་ཆེ་རྫིས་སུ་མཚན་མོ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་དུས་ཞེད་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། དམག་དུས་དེའི་རིང་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་གསུམ་བརྒྱ་སྐོར་བསད་པ་དང་། བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཡང་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསད་རྨས་བྱུང་ཞིང་། སྨིན་ཤོར་ཆེ་ཤོས་གྲྭ་བཞི་རི་དམག་སྒར་ལེན་སྐབས་སེ་རའི་དགེ་འདུན་མང་པོར་སྨིན་ཤོར་བྱུང་བ་རེད། བོད་ལྟོངས་ཡོངས་རྫོགས་སུ་རྒྱ་དམག་གིས་བཙོམ་ འགྲོག་ ཐུས་པ་མ་ཐིལ་པས་ལྷ་ས་གཅིག་པུའི་ནང་རྒྱ་དམག་གིས་བཙོམ་ འཕྲོག་ ཐུས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་གར

༢༤ Portrait, p., 135; Richardson, p. 105

ཀྱི་སྙིང་མའི་ཐོག་ཕབ་པ་སྙིང་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་ཐོབ་པ་སོགས་སེམ་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ཡིག་ཆ······
ཕྱོགས་བསྡེབས་ཕོངས་སུ་ཞིབ་གསལ་ལ་ཡོད་པ་རེད།

གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཕྱིན་འཁོར་རྣམས་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༦ ཉིན་ཚེས······
འཁོར་ཡངས་རྩེ་ནས་ཐེབས་ཐོན་གྱིས། ཐེབས་ལམ་དུ་སྟེ་ཐང་འོར་སྒྲོལ་མ་ལྷ་ཁང་དང་། རྗོ་བོ་རྗེའི···
སྐུ་འབུམ་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་མཛད་དེ་ཚ་སྒུར་གླིང་ཁར་བཞུགས་ཞག་བདུན་གནང་བར། དེར་
ལྷ་ས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྲིད་བློན་ཆང་ཁྱིམ་པ། དམག་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་དུང་རྩིས་གཉིས
སོགས་གཞུང་ཞབས་ཁྲོན་ཆེ་དང་། གདན་སའི་མཁན་འབུམ་སོགས་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར། རྒྱ་ཧྲི་ཟླ་ ༡༢
ཚེས་༡༦ (Jan. 17, 1913) ཉིན་ཚ་སྒུར་གླིང་ཁ་ནས་ཐེབས་ཐོན། སྲིད་ཚབ་ཀུ་ཤོང་གི་གསོལ
ཚ་ས་ནས་བླ་རྗེས་པས་གྲི་པ་ཏོས་སྔེ་དྲུངས། སྐུ་དར་དང་། མདོ་བདར། སྤྲིན་རྒྱ། རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བ་དང་།
གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་། གདན་སའི་མཁན་སྤྲུལ་སོགས་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བའི་ལམ་ལྟར་མཇུད་ཐོག།
ཐེབས་རྗེས་སུ་གཞུང་དམག་དང་། དང་བླངས་སུ་བཅར་བའི་སྐྱ་སྐྱང་རྣམས་དམིགས་བསལ་ལ་ཧྲ་དཔྱང···
བརྫམས་སྟབས་སུ་བཅར་ཏེ་རྒྱང་ཐང་ན་ཁར་དམག་སྐར་ཁག་དང་། ཡུལ་དམག་ཁག་གི་རུ་བསྒྲིགས་དང་
གདན་ས་སེ་འབྲས་གཉིས་དང་། རྒྱུད་སྨད་རྣམ་གཉིས། གླིང་ཡན་རྩུན་བཅས་པའི་སེར་སྤྲེང་། ཉེ་འཁོར···
གཞིས་ཁག་གི་ཐོ་གཞས། ཁང་ཡོད་ཁང་རྒྱང་། གོར་ཁ། ཨ་རྫ། ཁ་བལ་སོགས་ཀྱི་ཐེབས་བསུ་བསྐྱར་
བསྒྲིགས། ལའི་དྲིག···པ་ལྟར་མཚུངས་པའི་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཀྱིས་ལྷ་ལམ་དེག···ཡོར་བྱེད་པའི······
བསངས་དུད་དང་། ཐ་བརྡུང་། དར་འཕྱར། དགའ་བའི་འགོད་སྒྲ་འབྲུག་སྟོང་སྒྲོག···པའི་མདུན་བསུས་ཏེ
ཇི་ལྟར་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་སྦྱིན་ཉེ་དབང་གི་འཁོར་དང་བཅས་ལྷ་མིན་གྱི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་འཚམ།
དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལོན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་བྱེ་བའི་གཟི་བརྗིད་དང་བཅས་སུ་འཛིན
གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔས་བཏེགས་པའི་གསེར་ཁྲི···
འཕང་···མངོན་པར་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོད་རྣམ་པར་བགོད་དོ།། ༎

ས་བཅད་བཅུ་དགུ་པ།

དངུལ་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁུངས་… སྐྱེལ་ངོ་འཕྲོད།

༄༅། །༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས། གཤིད་བཀག། ཕྱི་ཚོགས་ཚང་… མས་དྲག་ཏུ་འབད་རྩོལ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྤྲུག་གནང་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་། བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་འཐབ་འཛིངས་… ཡང་དག་པ་སྤེལ་བའི་འབྲས་བུ། རྒྱ་ནག་ནང་ཡོང་ལས་དན་གྱི་འབྲས་བུ་དུས་སུ་སྨིན་ཏེ་མན་ཇུའི་གཞུང་འགྲེལ་ནས། གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ… ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱ་མིའི་ཞི་དམག་གི་ལས་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་དབུས… གཙང་ནས་ཕྱིར་འབུད་གཙང་མ་གནང་ཐུབ་པ་དང་། ༧གོང་ས་མཆོག་ཀྱང་ལྷ་ལྡན་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་… ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་མདོ་སྟོད་(ཁམས) ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་… སྐྱོད་གནང་རྒྱུའི་ཐུག་ལེན་བསྟར་བཞིན་པ་རེད།

ལྷ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་གྲུབ་འཕྲལ་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་སེར་སྐྱ་ཚང་མར་སྤྲད་བླངས་བྱེད་སྒོའི་ཕྱག་དམ་རྩ་ཚིག་ཅིག་ཡོངས་གྲགས་གནང་འདུག །བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ཚིག་འདི་དང་། ཉེ་ལམ་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན་ཡོན་ཤི་ཁས་ནས་མཚན་གནས་ཕུལ་བ་མ་བཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པའི་གཞུང་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་ལ… དབྱེ་བ་བསྒྲགས་གསལ་གནང་བར་ཆ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྩ་ཚིག་དེ་རྒྱ་སྐར་ ༡༩༡༣ ར་ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༨ ཉིན་གནང་འདུག་པ་ག་ཤམ་གསལ་ལ།

འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་། ༧རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་དུས་ཀུན་ས་སྐྱོང་༧རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྡོ་རྗེ

འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མར་འབོད་པའི་གཏམ། བསིལ་ལྡན་དྭ་བ་དཀར་པོས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བའི་
སྙན་གྲགས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མིར་སྐྱེ་དྲག་ཞན་བར་པ་བཅས་དང་། བྱ་བ་
རི་དྭགས་གི་སྣ་ཚོགས་མང་གས་སྐྱིབས་མཐའ་དགའ་བསྐྱེ་བ། འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བདག་ཅག་གི་
སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདི་ལ་རྗེ་ལྟར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བཞིན་ལྡན་མ་ལའི་སྙན་གྲགས་འདི་བཞིན་
འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་ཞབས་ལ་རྩེས་ ༧རྒྱལ་བ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ནས་བརྒྱུད་
ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་ཕྲེང་ཐམ་མི་ཆད་པ་ཐོན་ནས་ཤྲོང་ལ་འདི་ཕྱག་མཚན་དུ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་འགྲོ་བ་
རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་ཞིང་། ཕྱིར་རྩིང་གི་ཞི་
ཁྲང་དང་། ཨ་ལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སོག་དུས་དང་། མིང་སོགས་རྒྱ་རྒྱལ་རིམ་བྱོན། ༧རྒྱལ་མཆོག་
ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་མཐའ་རྒྱ་༧གོང་མ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་མན་ཆད་སྐྱོང་རིམ་གྱི་གནས་བཅས་
དེ་ལྟར་ཡང་། བར་ལམ་ཐི་ཁྲིན་དང་། ཡུ་ཨན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ནས་བོད་ལ་ཟ་
སེམས་ཀྱིས་དབང་ཤུགས་བརྟ་ལྷ་མཐར་ཚོད་མེད་ཐུབ་པས་མ་ཆད། ཆིངས་གསལ་ཚོང་དྭ་ཁག་གི་
ཁྲིམས་སྲུང་ཡིན་ཚུལ་རྒྱ་དམག ཁྱོན་ཆེ་རྒྱ་ལས་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕྲུགས་འཁོར་ཐུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་
བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས། གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡོད་རྒྱུན་བཅས་
བཤད་བྱེད་པར་ངོས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་མཚམས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ཕྱི་ཅིང་རང་ལ་ཕྱུགས་སྐྱོང་ཐོག་ནས་
བཀའ་མོལ་ཞུ་ཚོས་དེ་ལྟར་ཡང་། ངོས་ཐོན་པའི་རྗེས་སུ་གསོད་འབྱུང་ གང་ཐུབ་བྱེད་པར་གོ་མཚོན་
ལྡན་པའི་རྒྱ་དམག་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་རྗེན་རེ་ཞིག་རང་ལ་བཀག་པ་ཏེ་མི་འགྱུར་ཐུ་མེད་ཐུབ་པ་
དང་། རྒྱ་གར་དུ་འཁོར་མཚམས་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱུགས་འཕྲིན་ཐོག་ནས་གནས་ལུགས་ཕྱི་རྗེ་སྐུ་ལྟར་ཞུས་
ཀྱང་གནང་ཡོད་བློན་ཆེན་འགའ་ཞས་རྒྱ་རྡན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདི་བྱེད་གནས་ལན་སྣེ་གཅིག་མེད་
ཐུར། ལས་འབྲས་མི་བསྒྱུ་བའི་མཐུ་ལས་མཐའ་རྒྱ་༧གོང་མའི་ཆབ་སྲིད་མི་བརྟན་པའི་དུས་འགྱུར་མི་
ཟད་པ་ཐུང་ཐོག །བོད་རིགས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་ཀྱང་རང་ནུས་གང་ཡར་གྱི་རྒྱ་དམག་དང

འཐབ་འཛིང་ལས་སུ་མཐུད་ཐུལ་པ་ཅུང་ཙམ་བརྟེན་དབུལ་གཙང་ཁྲོལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཚང་མ་མཐར་
བསྐྱོད་བཏང་ཞིང་ཏེ། དེས་ཀྱང་རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་བདེ་འགྱུར་ཐོབ། ཁམས་ཕྱོགས་
ཡོད་པའི་འགྲོས་ལྷག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱུ་བཅས། དཀའ་བོད་ཡུལ་འདི་
བཞིན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་མཆོད་ཡོན་ཁ་ལ་འཆེར་ཏེ་དོན་དམ་བྲན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་རྒྱུའི་ཐབས་ཐུར་རན་
ག་སོམ་དེ་དག་རྩེ་མའི་ཆང་ལ་བྱུང་མ། ནམ་མཁའི་འཛར་ཆོས་ཕྱུར་ཅིག་ཅར་དུ་ཞི་ནས་འགྲོ་རྣམས་
ཆོས་དང་། འབྱོར་པས་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་
པ་འདི་ནས་བཟུང་། ཁྱོད་རང་གོང་འཁོད་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཚང་མས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་དོན་ཚན་
དང་པོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩ་༧རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རྟེན་དང་བཀུར་སྟི་བཅས་ཏེ་ཡུན་དུ་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན། ལྷ་
ལྡན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་། རྒྱལ་བཏབ་པར་མོ་ཆེ། ཁྲ་བསམ་སོགས་གནས་ཆེན་ཁག་དང་། གདན་
ས་གསུམ་སོགས་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མཆེད་སོ་སོ་ཚོགས་ཚང་མའི་མཆོད་རྒྱུན་དང་། འཛིན་སྐྱོང་
ཡར་དམ་སྐྱོད་མེད་དགོས་རྒྱུ། དོན་ཚན་གཉིས་པ། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་
རྣམས་ནས་རང་ལུགས་མདོ་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཙང་མ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་གསོར་འཆད་ཐོག། ཆོ་ག་འཆད་ཉན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་
ཞིང་། ཁས་བླངས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་སོགས་སྲུང་བརྩི་གང་ཆེ་དགོས་རྒྱུ། དོན་ཚན་གསུམ་པ། ལྷ་མི་
ལས་འདེབས་པ་མཆིས་སོ་སོའི་གནས་ཁྲལ་བསྡུ། ཁྲིམས་གཞན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཅི་མཆིས་དྲང་པོས་གཞུང་
བསྐྱང་གིས་གཞུང་འབངས་གཉིས་ལྡན་ཐབས་རྩལ་སྐྱོད་མེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ
དང་། མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སོགས་འདི་ནས་ས་ཐག་གིས་བསྐལ་བ་རྣམས་ལ་ལས་བྱེད་བསམ་མེད་རེ
བྱུང་ནས་འབམ་ཆོད་ཕྱུལ་བསྐྱུར། དཔྱད་མཚམས་ལས་བརྒལ་བའི་ཇ་ཁལ་མི་གསུམ་གྲངས་མེད
བསྒྱུལ་འདེད་སོགས་ཆབ་འབངས་ཆགས་ཐབ་བྲལ་བའི་བཙན་བྱ་མཐར་དང་། ལེ་ཚོགས་ཕུན་བུར་སྐྱང

དེ་ལ་ཁང་གཞུང་ལེན་དང་། དབང་པོ་ཡན་ལག་གཅོད་བྲེགས་སོགས་འདི་ཕྱི་ལས་འབྲས་དང་། གཏམ་དོན་གང་ལ་འང་མི་བཏུབ་པའི་བུ་ངན་འདི་རིགས་མིང་ཙམ་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ། དོན་ཚན་བཞི་པ། བོད་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལྟ་བུའི་སྟོབས་འབྱོར་འཕྲུལ་ཆས་དང་མི་ལྡན་རུང་། ཆོས་མཐུན་ཞི་བདེར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེང་དུས་ཞི་དྲག་གི··· ལས་དོན་གང་ཅིར་དོ་དམ་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་ས་བརྟན་སྲུང་ཐུབ་པའི་དམག་པོའི་འདུ་འགོད་རྒྱ་ཆེ་གནང·· སྲུས་ཡིན་ན། འཕྲུལ···སྐད་དམག་འཁྲི་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ལམ་འཁོལ་ཁག་ལ་དཀར་ཆོགས··· ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ག་ཤིས། རྒྱ་ནག་ནས་མ་དག་བདག་བཟུང···ལྷ་ཕྱིར་བུད་པའི་རྒྱུ་མཚན··· ཇོན་ཐུབ་ལ་བསམ······ཞིབ་ཀྱིས་ཚད་མས་མ་བསླུ་བ་དང་བླངས་ཐོག་རང་ས་རང་སྐྱོང་དང་། རང་སྐྱེ་རང་སྲུང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་རྩལ་ལ་ཚད་མས་ལྷག་བསམ་འཕུར་ལེན་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། རྩོད་སྐད། ཕྱི་བྱུང་གིས་མཚམས་ཁག་ལ་སོ་སྲུང་སྐྱོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་མིའི་སོ་ཁུལ་ནང་ལྷགས་མི་འབྱུང་བའི་དམ་པོས·· དམ་བཅིངས་དང་། གལ་ཏེ་དོགས་གླེང་ཕྲ་མོ་ཙམ་བྱུང་རུང་འཕྲུལ་འཕྲུལ་རྫོང་གཞིས་ཏུ··ཤད་བརྒྱུད་ནམ་ཉིན་ཤད་རྩོལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕུལ་སྲུན་ལེང་དགོས་རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུད་ཡདྣ་དང་། ཡང་དོན་མེད་རྒྱ་ཆུང་རྐྱེན་ཆེའི་དཀྲོག་རྐྱེན་ཆེད་བཟོའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག །དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་འདི་མི་འབོར་ཉུང་ཞིང་། ས་སྟོང··བེད་མེད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་རུང་། འབད་རྩོལ་ཅན་འགའ་ཤས་ནས་ཕྱུ···གདུལ་བྱེད་ཟློ་ཤར་ཡང་། སྐྱེ་སོབ་ནས་བཟའ་འདོད་སྐྱུད་འཚོལ་དང་། ས་བདག་རྣམས··· ནས་རང་རང་གིས···ཕྱུ་གདུལ་ལག་ལེན་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པར། གཞན་གྱི་བྱེད་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག··གིས་རྒྱ་མཚན་ཅི་རིགས་སྣ་ནས་ཡུལ་ལུང་པར་རྒྱལ་ཁྲི་གཞི་རྩ་གཏན་བརླག་གཏོང་སྲོལ་འདི་དག་རང་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དགེ་མཚན་གང་ཡང་མ་མཆིས་པས། དནས་བཟུང··· ཕྱི་ལ་རི་ཀུང་བེད་མེད་སྟོང···ལུས་ཐེ་ཡོད་ལ་ཁྱིམ་པ་ཅམ་ཅན་རྩོལ་ལྡན་ནས་ས་ཞིང་འདུལ་བ་དང་། སྔར་ལུང་སྤྱི···ཚོར་ཡན་གྱི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་འདེབས་འཇོལ་གང་ཐུབ་བྱེད་པར་གཞུང་ནས་རྩིས···

བརྩལ་སུས་ཀྱང་བཀག་འགོག་ནམ་ཡང་མི་ཚོག་ཅིང་། དེ་དག་དགེ་བེད་ལོ་གསུམ་ཁྲལ་མེད་དུ་སྩོལ་རྩེས་རྒྱ་ཆེན་དང་། དགེ་བེད་ལ་གཞིགས་པས་གཞུང་དང་། ས་བདག་གི་ཁྲལ་སོགས་གཉིས་ལོ་འགེལ་འོས་ཐོག །འཛིན་བདག་གཏན་འཛུགས་སུ་སྤྲད་པས་གཞུང་འབབ་ལ་གཉིས་སྐྱབས་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་བརྩལ་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་སྨྲོས་པ་བཞིན་ཚང་མས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་གསོ་བའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་གཞན་ཡུལ་སྤྱི་ཀུན་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དགེ་མཚན་རླབས་པོ་ཆེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་ངེས་པས། ཁེ་ཉེན་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་ལྷ་ཆོས་དང་། མི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་སྟོང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལེན་རྒྱུན་འཚོངས་དགོས་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་འདི་བཞིན་མངའ་ཁུལ་ཚང་མར་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པའི་ཁྲིམ་བསྒྲགས་ཐོག་འདྲ་རེ་འདུ་གནས་ཆེ་སའི་ས་གནས་སུ་སྦྱར་འགྲེམས་དང་། ངོས་རྫོང་གཞིས་སྤྱོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་ངེས། ལས་བྱེད་རིམ་འཚོར་ནས་རྩ་འཛིན་མཇུག་གནོན་རྒྱ་ནར་འགྱངས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་བྱིས། ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ཆུ་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་ ༨ དགེ་བར་སྤྱི་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལ་ནས་བྲིས།

ཞེས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་རྩ་ཚིག་ཆེན་མོ་མ་གཙང་བའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བོད་ལ་བོད་དང་། སོག་པོ་ཕྱི་ལོ་གཉིས་ཆུ་ཧྲེ་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨ (Jan. 1913) ཉིན་སོག་པོའི་རྒྱལ་ས་ཀུར་འགར་ (ཨུ་ལན་བྲ་ཐར་) ཆིངས་ཡིག་ཅིག་ལ་ལག་རྟགས་བསྐྱབ་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་མཐུན་ ༢ མོང་མའི་དབང་འཁོག་ནས་ཐོན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆའི་ཡོངས་ནས་ཁ་བྲག་ཐུལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཐུལ་པས་ཟིད། པན་ཚུན་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཆ་འཛོག་དང་འབྲེལ་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་སྒྲིགས་པོའི་འབྲེལ་བ་སྟར་ཡོད་རྣམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་གཉིས་མོས་བྱུང་བ་དང་། ཏྲ་ལའི་

༡ རྩ་ཚིག་འདི་བཞིན་ས་རྫོང་སྤྱོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས་ནང་ནས་བ་ཤུལ་ཐུལ་པ་ཡིན།

བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་རང་བཙན་སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕལ་ལེན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་སོག་པོ་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་དང་ཆ་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་སར་ཕེབས་འཁོར་གནང་བའི་རྗེས་ལ་༧རྒྱལ་ཚབ་ཁྲི་ཆེན་ཆོ་སྐྱོན་སྐྱིད་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་བར་༧རྒྱལ་བ་དབང་མཆོག་གི་རྒྱལ་སྲུ་བཞུགས་གནང་རིང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་མཛད་བཞེས་དགོངས་མཐུན་ཞུ་བའི་མཛད་རྗེས་གཟིགས་བཞེས་སུ་ཀུན་གླིང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་ཐོག །ཤ་ཅིན་ཏེལ་གི་ཆེ་ཞེས་པའི་ཆེ་ལོ་དང་། ཐམ་ག་གྲུ་སྐོར་སོགས་གསོལ་རས་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་དམག་དོན་གྱི་ཁྲབ་མཁན་རྟུང་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ལ་བཀའ་བློན་བླ་མ། རྫོང་དཔོན་ཁྲི་སྨོན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་ལ་ཐའི་ཛིའི་གོ་མིང་ཐོབ་དམག་གི་ཆུང་བ། དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་བླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ལ་ཛ་སག་ཐོབ། །སྐྱེར་ཚ་རོང་པའི་ཞབས་པད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་དང་འདོད་བསྐྱིལ་བྱས་ཆོག་པ་སྩལ་བ་དང་། སེར་བླ་སྤྱིར་འདམ་རྒྱ་ཤོག་བརྒྱུད་དང་། གྲི་རི་ལྷ་པ། དཀའ་ལྡན་བླ་སྤྱིར་མཚོ་སྨ་རྫོང་སྡོད་ཡ་གཅིག་བཙས་མཆོད་རྒྱུན་ཐོག་ཇི་སྲིད་བར་སྐྱོར་འཛུགས་སྩོལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ཞབས་དང་ཚོང་རིགས། མི་དམངས་སེར་སྐྱའི་ནང་ནས་དམག་དོན་ཞབས་འདེགས་ཟབ་ཐོན་བྱུང་རིགས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་བྱ་དགའ་དང་། གཟིགས་གསོལ་བདག་རྒྱན་ཡང་དག་པ་གནང་བ་མ་ཟད། ཞབས་འདེགས་འབྲུས་སློ་མ་ཚང་བའི་རིགས་ལ་ཆར་གཅོད་གནང་འོས་སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབས་གནང་བ་རེད།

༧གོང་ས་མཆོག་ནས། ཡར་རྒྱས་འཛུགས་བསྐྱུན་མང་པོ་ཞིག་གནང་བའི་ཤོདས་ནས། བོད་ཀྱི་ཤོག་དངུལ་དང་པོ་ནི། ལྷ་སར་བཞེས་པའི་ལྷབས་ཤོག་ལ་དཀར་ལྷན་པོ་སྒྲང

༡ ཕྱིངས་ཡིག་ཡོངས་རྫོགས་ཤ་ཤམ་གྱི་ཤོག་གྲངས་༥༢༣ ནང་གསལ་ཡོད།

༢ རྣམ་ཐར་དོན་ལྡན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སྒྲུང་ཁ། ཁ ༡༢༥-ཁ-༥།

ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཞེས་རྒྱ···པར་གསང་རྟགས་དང་། མཁྱེགས་ཞིང་ཐོག་བཀོས་པའི···པར···

ཀ་ཐིར་མདུན་དུ་གདངས་རི་དང་། ཞེང་གོ། རྒྱབ་རིས་སུ་ནམ་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའི་གཞང་བོང་ཅན་གྱི···

བོག་དངུལ་ཚོས་གཞི་སྔོན་པོ་ལ་ཚེ་རིང་དུག་སྐོར་དང་། ནམ་ཀེ་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཚོས་གཞི་ལི་ཧྲང་ལ···

མཐུན་པ་ལྔུན་བཞི། ནམ་བཅོ་ལྔ་ཚོས་གཞི་རྒྱ་སྨུག་ལ་རྗོས་བརྒྱུད། ནམ་བཅུ་ཚོས་གཞི་དམར་པོ་

ལ་རྟགས་བརྒྱུད། ནམ་ལྔ་ཚོས་གཞི་ལྗང་སྐྱ་ལ་འདོད་ཡོན་སྣ་ལྔའི་རི་མོས་ཕྱུག་པ་དག་ལ་སྨུག་དམ་

དམར་པོ་དང་། དངུལ་ཁང་གི་ཐམ་གཞག་པོ་ཡོད་པ་བཅས་འགྲེམས་གཏོང་གཞང་འདུག་པ་དང་།

བོག་དངུལ་འགྲེམས་གཏོང་གཞང་བའི་ལོ་ཚིགས་ལ་བལྟས་ན། གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན···

པོའི་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད···དབུ་བརྙེས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་ཞེས་དང་། ཀ་ཤམ

དུ་ལྷུན་ཚོགས་ལྷེ་བཞིའི་དཔལ་མངའ་ལན་བདེའི་སྤྱི་ཁྱེར་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི···

བོག་དངུལ། ཞེས་གསལ་བར་གཞིགས་ཚེ་ཕྱུགས་ཕག ༡༩༡༡ ལོར་འགྲེམས་གཏོང་གཞང་བ་ལྟ···

བུ་འདུག་པ། དེ་སྐབས་གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱུ་བཞུགས་དང་། ཕྱི་ལོར་མན་ཧྲའི་རྒྱ་དམག···

ཤུགས་ཆེའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ཇི་ཡིན་སོམ···ཉེར་གྱུར་ཞིང་། བོག་དངུལ་དེ་དག་གི་ཚོས་རིས་སྐོར

སྐྱ་བཅར་སྐྱི་མཁན་དངོས་གཞི་ཐམས་པ་ཐུབ་དབང་དེ་ཉིད་ནས་དགོངས་འཆར་བོག་ལྷེ་འབུལ་གཞང···

མཛད་པའི་དཔེ་རིས་མ་ཕྱི་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་གཉམ་བཀུག་ཁང་གི་ཡིག་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཐོང་བ···

དེ་ཚེའི་ལོ་ཚིགས་ལ་གཞིགས་ན་རྒྱ་སྒང ༡༩༡༣ ལོ་རང་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས་བོག་དངུལ···

རྙིང་པ་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་གཞང་རྒྱུ་གལ་གཞང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་མཐོང་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཀ་ལ···

ཀ་ཧྲར་འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་བོག་དངུལ···ཚོན་ཁྲ་མ···པར་འདེབས་སློབ་ལྗོངས་སུ་བོད་ཕྱག་ནང་ཏྭ···

མགྲིན་དབང་རྒྱལ་དང་། དོལ་གཞིས་རྫོ་དྭང་དངོས་གཞི···ཐུབ་བསྟན···············

༨ དེ་ནི་བོད་ལ་དབུ་པ་ཚོས་ཀྱི་དབུ་བརྙེས་ཀྱི་ལོ་ཚིགས་དེ་ཡིན་པས་དེའི་ལོ་ཚིགས་ཐོང་གི་བོག་གྲངས་ལ་༡༢༣ འཐོབ་པ་དེ་དང་ཞིབ་ཚོ་

ལོ་བཅོ་ལྔ་ཐོར་རྩེ་པས···ཐེ་ཚོམ།

ཀུན་[5]མཁྱེན་གཉིས་གཏོང་གནང་ཕྱིར་འཁོར་འཁྲུལ་སྒྱེམ་སྟོད་དུ་བརྒྱབ་པའི་ཞིང་ཤོག་ལ་གསང་དྲ་ཅུ་·····པར་གོང་འཁོད་ཐོག །ནམ་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པའི་མ་གཞང་ཅན་གྱི་ཤོག་དཀྱིལ་ལྷུགས་རྩེ་ཆེན་ཁྲ་··མ་མདུན་ལ་གདངས་རིང་དང་ལེང་གེ། རྒྱབ་ཏུ་སྟག་སེང་ཁྱུང་འབྲུག་གི་རི་མོས་སྤྲུག་པ། ཆབ་སྲིད་དབྱེ་བརྟེན་གྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤོག་དཀྱིལ་འཁོད་པ··དེའི་ཕྱུགས་ལུག ༡༩༢༧ ལོར་འགྲེམ་གཏོང་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་པས་དཀྱིལ་སྲང་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། དཀྱིལ་སྲང་བཅུ། དཀྱིལ་སྲང་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ། དཀྱིལ་སྲང་ལྔ་བཅས་ཀྱི་ཤོག་དཀྱིལ་ཆེན་ཁྲ་མཐོང་ཐོན་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་སྒར་ ༡༩༡༣ ལོར་ཕག་རི་ནས། རྒྱལ་རྩེ་བརྒྱུད་ལྷ་ས་དང་། དེ་ནས་གོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་གྱི་རྒྱ་ལུགས་ཡིག་··སྐྱེལ་ཐང་རྟ་རྣམས་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་སྟེ་ཡིག་··སྐྱེལ་སྒྲུག་ཁམ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྲུག་ཐེལ་ཏེ་ཀ་སི་ལེང་གེ་དང་། ཐོད་དུ་བོད་གཞུང་སྒྲུག་སྒྲ་ཞེས་དང་། ག་ཤམ་དུ་དབྱིན་ཡིག་གི་བོད་ཅེས་འཁོད་པ། ཁ་གང་། སྐར་ལྔ། སྐར་ཕྱེད་བརྒྱད། ཞོ་གང་། ཉམ་གཅིག །ཉམ་གཉིས། ཉམ་བཞི་བཅས་འཁོད་པའི་སྒྲུག་ཐེལ་ཡང་འདོན་འགྲེམས་གནང་བ་རེད།

གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་དཀར་ནག །སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་ཕེབས་སྐབས་ཏེ་ད་བར་བོད··འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མཐུན་པར་གཅིག་ཕྱུར་བསྡད་པའི་སྐྱོན་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སོགས་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཏེ་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་སྲས་སྲུ་བཞི་ཨིང་ལན་རགས་བྱིའི (Rugby) ཞེས་པའི་སློབ་གྲྭར་སློབ··སྦྱོང་དུ····གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད། དེ་དག་ནི་བོད་མི་ཕྱི་རྒྱལ་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཐོན་མི་དང་པོ་ཡིན··

[5] བདག་གི་ནང་ཡི་དངོས་གཞི་ནུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། ངོས་གཞིས་ཕྱོད་གཞང་སྐབས་ཀ་ཊ་ཞོག་དཀྱིལ་བསྡུ་ལའཁོར་ཐོག···པར་འདེབས་ཐེབ་སྦྱོང་དུ···ཐེབས་ཞིང་། རི་མོ་པས་རྗེ་མཆོད་དང་། མཁན་ཟུར་ཐོག་ཞ་བ་གྲོག་ལུལ་ཡང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཅུ་བྱུ་ ༡༩༣༢ ལོ་བྱུང་བརྒྱུད་ནི་དག་གི་འཛམས་དང་པོ་བཞི་གཟུག་གནང་ཏེ་ཐོབ་ཅིང་ཡིག་ཕྲུང་བསྐྲུན་པ་རེད།

པ། ཐོན་གྲོང་མཁྱེན་རབ་ཀུན་བཟང་ནས་ས་གཏེར་འདོན་ལས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ། འོན་དང་། དག
པོ། བྱང་ཀློང་ནས་གཏེར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐྱན་སེད་ཞུས་པར་བསམ་མེད་འགག
ཤས་ནས་ས་གཏེར་འདོན་ལས་བྱས་ན་ཡུལ་གྱིས་བཙུད་ལ་གནོད་གཞི་ཡོང་ཚུལ་འགོག་ཆེན་ཞུས
ཆེན་འདོན་ལས་མཐུབ་པར། སྐུ་སྐྱེར་གསུང་བསྒྱུར་དང་། རྗེས་སུ་ལྷ་སའི་སྐོར་སྲུང་པའི་འགོ་ཁྲིད།
དེ་ནས་ཞོལ་གཉེར་བཙས་བྱས་པ་རེད། གཉིས་པ། སློག་མཁར་བ་བསོད་ནམས་མགོན་པོ་དྲག
པོའི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དམག་ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་འཛར་མན་ཡུལ་དུ་འང་ཕྱིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ལྷ
སར་འཇོར་ཏེ་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ཕོངས་གཙོ་གས་འཛོག་གནང་མཛད་ཀྱང་། ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་ཚེ
མ་ཐིབ་པ་རེད། གསུམ་པ། བྱང་ངོས་པ (རིན་སྒང་པ) རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེས་གློག་གི་ལས་ཀ་སློབ
སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་གློག་ཁྲིར་དང་། འོར་གླིང་སྤྱན་བསལ་ལ་པོ་བྲང་བཙས་པར་ཆུ་གློག་གསར་འཛུགས
དང་། གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ཁང་ས་མེ་མདའ་དང་། དངུལ་པར། ཤོག་དངུལ་པར་འདེབས
ཚང་མར་གློག་ཤུགས་དེས་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་ལྷ་གཉེར་ཐོབ། །དམིགས་བསལ་རིམ
བཞིའི་ཐོ་གཞས་སྩལ་ཏེ། ༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་ག་ལ་ཆེའི་གསུང་བསྒྱུར་དང་། བོད་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ
ལས་ཁུངས་སོགས་སུ་ཞབས་ཕྱག་ལས་གནང་བ་རེད། བཞི་པ། སྐྱིད་སྡུག་པ་དབང་འདུད་ནོར་བུས
ས་ཚད་ལེན་ལག་དང་ཏར་འཕྲིན་གཏོང་ལེན་གྱི་ལས་ཀ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་ལྷ་སའི་ཏར་འཕྲིན་གྱི་ལས
ཁུངས་ཡར་རྒྱས་བཏང་[8]བ་དང་། ལྷ་སའི་མི་དཔོན (གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ) རྗེས་སུ་རིམ་པ་བཞིའི་ཐོ
གནས་དང་བཅས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ་འང་ཕྱག་ལས་གནང་བ་རེད། སོ་ཚོ་བཞི་ཨིང་ལན་དུ་སྐྱེལ
བར་འགྲོ་མི་རྩིས་པ་ལུང་ཤར་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་ནི་ཧ་ཅང་གི་སྤྱང་གྲུང་འཛོམས་ཤིང་། ལས་དོན་ལ་འཇོན
ཐང་ལྡན་པས་ཨིང་ལན་ནས་ཡར་ཐོན་གྱི་ལས་ཀ་མང་པོར་ཉམས་མྱོང་བླང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་དཔོན

༨ ཕྱི་ ༡༩༢༢ ལོར་ལྷ་ས་ནས་རྒྱ་གར་བར་ལུགས་མྱུར་འཕྲིན་གཏོང་བཙུགས་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རོ་ཟེ་མེ་ཡར་Rose Meyer
བྱ་བས་ཐོག་མར་འཛུགས་གཏོང་གི་རོགས་རམ་བྱས་པ་རེད།

ཐོག །གཞིས་འཕར་འབབ་ཞིབ་དང་། དེ་རྗེས་དྲག་པོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཚོ་འཛིན་འཕྲུག་ཙམ་གནང་བ་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱན་བསལ་ནམས་ཆགས་ལྷང་ཆེ་བས་མཐོ་གཞོན་ལྷ་ཁུལ་དགོངས་པར་ཆུང་ཟད་མི་ལྡན་པ་ཕྱུང་བ་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཕེབས་རྗེས་ཆབ་སྲིད་ནང་བཅོས་བསྒྱུར་གྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཞིག་བརྩམས་པ་ལམ་དུ་མ་ལྷོངས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་རིམ་པས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

ཀཿཐོག་པ་ཙིང་གཞུང་ཚབ་གོན་ཐུ་ཀི། ཧ་ཡང་ཝེན་ས་རྒྱལ་ཡོད་གནང་བཀའ་ཐོག་དྲག་པོའི་ཡོངས་ནས་དགོངས་ཞུ་ཕྱུས་པ་ཡ་སུ་ཧི་ཧྲ། ཡ་ཧིམ་ཟེར་བ་མདོ་སྟོད་(ཁམས) བརྒྱུད་རྒྱ་གླང་ ༡༧༡༣ ལོར་ལྷ་སར་འབྱོར། བོད་གཞུང་ནས་དམག་སྐར་གཅིག་ལ་ཀཿཐོག་དྲག་པོའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་འཇུག་གནང་དང་། ཡོང་ལྷ་སར་ལོ་འཁོར་དྲུག་བཞུད་རིང་གཞུང་ཞབས་སྒྲ་བོའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་སྐྲ་ལྕོག་བརྒྱབ་པ་དང་། མདུད་སྒོ་ཁབ་ལ་གཞུང་ཞབས་ཀྱི་ཕྱིངས་ལྟར་བཙར་ཞིང་། ཧུ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྲུང་དམག་སྐར་དེ་བཞིན་ཀཿཐོག་གི་ལུགས་ལྟར་བརྒྱབ་པ་རེད།

དེ་སྔོན་རི་བོ་རྩེ་ལྔར་མཇལ་སྐོར་ཀཿཐོག་གི་བླ་ཆེན་སོན་ཡུ་ཨོ་ཀྲུ་ཞེས་ལྷགས་པས་ ༡༧༧༧ ལོར་སྐྱང་ཀྲོ་ཨང་ཀི་(ཐུབ་བསྟན་བཀྲ་ཤིས) རྫོང་གླིང་དུ་མཇལ་བར་བཏང་ཞིང་། ལོ་རྗེས་མར་ལྷ་སར་ཕྱིན་ཏེ་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཆོས་བཞུགས་བྱས་ནས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དང་། ལྷ་སར་ལོ་འཁོར་ཙམ་བསྡད་རྗེས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་གིས་བོད་ཆོས་རྒྱལ་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཆོས་འབྱུང་ཁག་མང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་ལོ་ཆོས་གླུ་ཕྱོགས་བསྡུས་དོག་སུ་སེལ་གྱི་དེབ་ཅིག་ཀྱང་བརྩམས་འདུག །

ཀཿཐོང་པ་ཀྲི་ཀན་ཀྲ་ཀྲ་(ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན) ནི་བླ་ཆེན་སོན་ཡོ་ཨོ་ཀྲུ་ཞེས་རྒྱ་ཧྲི་ ༡༧༡༢ ལོར་ཚ་བ་ཁྲི་སྤྱལ་དང་མཉམ་རྫོང་གླིང་དུ་གཏོང་གནང་གིས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ཙམ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསླབས་ཏེ་བསྡད། རྒྱ་གླང་ ༡༧༡༣ ལོར་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱུད་ལྷ་སར་འབྱོར་ཞིང་། སེར

ཁྲེལ་མཁས་སྙན་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་སྐོར་བཞུགས་ནས་ལོ་འཁོར་བཅུ་ཙམ་བསྡད། དེའི་རིང་༧མགོན་པོ་
མཆོག་གི་མཇལ་ཁར་ཡང་ཟེ་ཟླ་ཁ་ཤས་བཅར་ཞིང་། ནང་པའི་ཆོས་ལ་སློབ་གཉེར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་
ཕྱིར་ལོག་གིས་ཉི་ཧོང་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་དབར་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཟེ་ཟླ་ཁ་ཤས་བྱས་
པ་མ་ཟད། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་བཀའ་མངགས་ཉི་ཧོང་གི་གོས་ཆེན་… ཆེན་ཁྲ་མ་སོགས་མང་པོ་བོད་ལ་…
བཏང་། ཁོང་གིས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐོར་ཞིག་ཀྱང་ཉི་ཧོང་དང་། དབྱིན་
ཇིའི་སྐད་ཀྱི་ཐོག་བྲིས་འདུག །ཁོང་གྲོག་ཚོ་ ཏོ་ཡོ་སྦྲོང་ཀོ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་།
ལྕགས་གླང་ ༡༩༦༡ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱ་ཆེན་རོག་ཕེ་ལར་གྱི་རོགས་རམ་འོག་ཁོངས་ནས་བོད་ཀྱི་མཁས་…
པ་གསུམ་ཡང་ཏོ་ཡོ་སྦྲོང་ཀོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་གདན་ཞུ་བྱས་པ་རེད།

༧མགོན་པོ་མཆོག་གིས་ཞི་དྲག་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་…
བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས། མདོ་སྟོད་ (ཁམས) ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམག་ཡོད་པ་རྣམས་…
མཐར་…སྐྲོད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཀ་སྟག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ཁམས་ཕྱོགས་ཡུལ་དགོན་ཚང་མར་བྱེད་སྒོའི་
བཀའ་རྒྱ་དང་། སློབ་སྟོན་བྱེད་པར་ལྷན་མ་མཛད་པ་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་ཁྲེན་རང་རང་ས་ཁུལ་…
སོ་སོར་གང་ལ་ནང་འཚམས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པར་བོད་གཞུང་གི་དཔུང་…སྔོན་མ་འབྱོར་གོང་རྒྱ་དམག་ནས
གཏོར་བརླགས་ཀྱིས་གཟན་གོད་ཆེ་ཙམ་ཕྱུང་རུང་། ད་ལན་བོད་གཞུང་ནས་ཆེད་དམིགས་མཐར་……
སྐྲོད་…བྱེད་པར་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ལ་མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་གི་འདོམས་བསྐོ་གཞག་མཛད་
དེ་ལས་བྱ་སེར་སྤྲ་དང་། ཕོགས་ཁང་སྨན་སྦྱིན་བཅས་གཏོང་གནང་ཐོག །མདོ་སྤྱིལ་དབང་བྱུས་…
གར་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་རྫོང་གཞིས། གཉེར་ལས་འཛིན། ཞི་དྲག། ལས་བྱ་སོགས་…
བསྐོ་འཛུགས་གསར་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་གཙང་མ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་འོག་ལ་དབུས་……
གཙང་ནས་གཞིས་རྒྱལ་དིང་གསུམ་དང་། དང་བླངས། འདོན་དམག་བཅས་དམག་སྒར་ཁག་ལ…

༧ རིགས་མཐུན་རྫོ་ཐུང་ཁང་ཆེན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན།། མཁས་པ་བསྟན་འཛིན་བཟང་པོ། ཕྲ་ཞིབ་ཡུལ་མི་ཚེ་རིང་ཕྱིལ་མ་བཅས་སོ།།

འགོ་འཛིན་མདའ་དཔོན་བརྩོན་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ལོ་སྐར་སྤྱི་གསུམ་ཚར་མཛོ་གསང་གསུམ། རི་ཆབ་དཔའ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དམག་དམག་སྐར་གཉིས་ལ་འགོ་འཛིན་གཉིས་རྩིས་ཀྱང་གཏོང་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

མདོ་སྤྱི་ཐོག་མར་ལྷོ་རྫོང་ལ་བཞུགས་ཏེ། ཞོང་པོ་དཀར་ནག་ཞིང་གསུམ་དང་། རོང་པོ་རྒྱལ་རབ་ཐང་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འདེད་བྱས། རྒྱ་དམག་གིས་ལས་ཁུངས་སྤྱི་བ་ཆབ་མདོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱི་ཡིན་ཤུང་ལིང་དང་། དེ་འོག་རི་བོ་ཆེ། ལྷུགས་ཐམ་ཁ། ཞང་ཆེན་སྨར། བྲག་གཡབ། ཆབ་མདོ། སྐྱེ་དགེ་འཛོམས་མདའ་བཅས་ལ་རྒྱ་དམག་ཁག་བསྡད་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱོགས་གཅིག་ནས། ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྲིད་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཐོད་རྟོག་དང་། ས་མཚམས་སོགས་དབྱེ་འབྱེད་གཙང་མ་འབྱུང་ཕྱིར་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་གར་གཞུང་བར་བཞུགས་ནས་ཆིངས་དོན་གནང་རྒྱུའི་ རྒྱུད་བསྐུལ་གནང་བ་ལྟར། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་བོད་དང་བཀའ་མོལ་ཞུ་འདོད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་བར་བཞུགས་དང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་འདོད་མེད། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཕྱོགས་བོད་དམག་གི་དྲག་ཤུགས་ཉིན་རེ་ལས་ཉིན་རེ་ཇེ་མཐོར་འགྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡུལ་མེད་ཀ་ཤེས་དབྱིན་ཇི་བར་བཞུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ལས་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་། དེ་ཡང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་མ་བྱུང་ཚེ་བོད་ཕྱོགས་ནས་སྐུ་ཚབ་གནང་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་ཀ་ཤེས་མཐའ་མ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཞུ་རྒྱུར་ཁས་···

༤ མདའ་དཔོན་ཤུ་ལྷུང་པ (འདི་ཇོ་ནམ་ཁར་བརྒྱ་མཁར) ཁྲིམ་པ་ཞ (འདི་ཞེ་ར་ཚང་དང་། ཁྱེ་ཆེན་པ་ར་རྒྱ་གཉིས་མདང་དཔྲ་མཁར) མདོ་ཁམས་ཐག ཟུར་ཁམ། འབུམ་ཁ་ཐོང་། ཐུབ་གླིང་པ (འདི་ནམ་མདོ་དང་ཆེ་བར་དཔྲ་མཁར) མཚོ་སྒོ་པ སྨར་ལམ་པ། ཧུ་རྒྱ་(ཡོ་ཕྱུག་བདེ་དཔྲ་མཁར) བཞམ་དང་། ཡུལ་དམག་འགོ་འཛིན་ལམ་ཕྱུར་བླ་བ་དང་། མེད་ཐུབ་ཚེ་རྒྱུ་བཞམ་ཁྲུང་། (འདི་རི་བོ་ཆེ་དཔྲ་མཁར) རྗེ་དྲུང་པ་ཚོན་འབྲུག་དངོས་གྲུབ།

ལེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཕན་ཚུན་སྐུ་ཚབ་གཏོང་རྒྱུ་སྔགས་གཏན་འཁེལ་མཚམས། བཀའ་མོལ་གནང་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་གར་དབྱར་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སིམ་ལར་སྔགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཅས་རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་ནས་དབང་ཆོད་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་ཨི་ཝན་ཆན་རོ་ལགས་དང་། དབྱིན་ཇི་གོང་མའི་གཞུང་ནས་དབང་ཆོད་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ལར་ ཧྥན་རེས་ མེག་མོ་ཧོན། བོད་གཞུང་ནས་དབང་ཆོད་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་སྲིད་བློན་བ་ཤད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་དང་། ལས་རོགས་ཐའི་ཇི་ཁྲི་བློན་བཙོང་རུ་དབང་རྒྱལ། ལས་བྱུང་སྤྲེ་མགྲོན་མཁན་ཆུང་བསྟན་པ་དར་རྒྱས། གདན་འཛོམས། དྲུང་སྤྱིའི་འཛོམས་མི་བཅས་བགྲོ་བསྡོང་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག ཕྱི་ལུན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གང་ཅིའི་དགོངས་བསྐོར་ཞུ་རྒྱུ་རྣམས་མཇུགས་ཁྲིད་ལེམ་ལ་ནས་རྒྱལ་ཚོ་བར་ཕྱུགས་འཁྲིན་ཤོག་གསང་དཔར་ཡུལ་བརྣམས་རྒྱལ་རྩེར་བཀའ་བློན་ཁེ་སྨད་པ་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་ནས་བཞེས་ཏེ་ལམ་སེང་དམིགས་བསལ་ཏྲ་བ་ཤད་ཤོག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འབུལ་གནང་མཛད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སོ་བསྒྲིགས་ཀྱང་གནང་བ་རེད།

བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་རྫོང་གླིང་དུ་འབྱོར་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ནས་ལུགས་འཁྲིན་གནང་གསལ། སྐུ་ཚབ་རྣམས་འཕྲལ་དུ་སིམ་ལར་འབྱོར་བ་ཐེབས་དགོས་གསལ་པ། སྟེ་ལེན་བྱེད་མི་དང་། སྐོར་སྐྱུང་བཅས་ཀྱི་གདན་ཞུས་ལྟར་སིམ་ལ་མི་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་ཅལ་ལེ་ཕྲེལ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་སོགས་ཀྱང་ཐེབས་བསུར་འབྱོར་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་བློན་བ་ཤད་སྒྲུས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་མེག་མོ་ཧོན་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་སར་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཐེབས་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྲིད་བློན་བ་ཤད་སྒྲའི་བཞུགས་ཡུལ་འང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་རོམ་བཅས་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཐེབས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ལོར་ཌིང་ར (Lord Hardinge) ནས་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་ཕུལ་ཏེ་དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་གིས་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་ཚད་ལྡན་ཐུགས་བློ་ཁེངས་པའི་ཞི་མཐུན་ལེགས་འགྲིགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཆུ་སྨང་ ༡༩༡༣ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་སྟོན་འཛོམས་ཐོག་མ་གནང་སྟེ། དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ཡང་ ཧེན་རི་མེག་མོ་ཧོན་ (Sir Henry McMahon) ལས་རོགས་ཅལ་སི་བྷེལ་ (Charles Bell) དང་ཨར་ཅི་བྷལ་ རོ་སི་ (Archibald Rose) རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཨེ་ཝེན་ཅན་ (Ivan Chen) དང་ལས་རོགས་ བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བློན་ཆེན་བ་ཤོད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་དང་། ལས་རོགས་ཐའི་རྗི་ཁྲི་སྨོན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་བཅས་ནས་ཕན་ཚུན་མཚམས་འདྲི་གནང་རྗེས། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་ལག་འཁྱེར་མིག་སྟོན་གནང་རེས་གནང་སྟེ་ཡང་ཉིན་ནས་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཕྱོགས་ནས་བསམ་འཆར་གྲོས་གཞི་གནང་རོགས་གནང་ཞུས་པ་རེད།

བློན་ཆེན་བ་ཤོད་སྒྲས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ག་ཤམ་གསལ་དོན་གནད་རྣམས་ཆེད་ལས་ཡིག་ཐོག་ཁ་གསལ་འབོད་པ་དགོས་ལུགས་བཀའ་གནང་བྱུང་ཞེས་ཅལ་སི་བྷེལ་ལ་གསུངས་པ། དང་པོ། བོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ལས་དོན་ཚང་མ་བོད་རང་ནས་གནང་རྒྱུ། གཉིས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེའི་རིགས་རེ་ཟུང་དབྱིན་གཞུང་ལ་གོ་བསྡུར་ཙམ་གནང་རྒྱུ་ལས་དེ་ཕྱིར་ཚང་མ་བོད་རང་ནས་གནང་རྒྱུ། གསུམ་པ། རྒྱ་མིའི་ཚོང་རིགས་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་མིའི་ཨམ་བན་དང་། ལས་བྱེད། དམག་མི་སོགས་བོད་ནང་གནས་ནས་བཞག་ ...མི་ཆོག །བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ལ་སྔོ་འགག་ཤས་པར་ལམ་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་སུ་འཚུད་རིགས་ཟེ་པས་ཤར་ཕྱོགས་ས་མཚམས་དར་རྩེ་མདོ་ཀྱུན་དགོས་རྒྱུ་གསུངས་བྱུང་། ཞེས་གྲོས་འདུག་པ། བོད་གི་དོན་ཚན་གཉིས་པར། ཕྱི་རྒྱལ་དོན་གནད་གལ་ཆེའི་རིགས་རེ་ཟུང་དབྱིན་གཞུང་ལ་གོ་བསྡུར་ཙམ་གནང་རྒྱུ། ཞེས་པ་དེ་བཞིན་

༩ རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་འཛིན་ལས་ནི་རུལ་རྒྱ་ནག་གིས་བློན་ཆེན་ཨིན་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ལ་བཏང་བའི་ཕྱག་བྲིས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༢༢ དང་། ས་མཚམས་སྒྲིང་ (Boundry) ཞེས་པའི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༡༢།

༡༠ སྦྲེལ་ཤོག་གྲངས་ ༡༧༦།

ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༨ ལྷ་སའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པའི་དོན་ལྟར་དགོངས་བཞེད་གནང་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་སྙམ།

བོད་ཕྱོགས་ནས་ཆིག་ཐོ་དང༌། དགག་ཐོག་གསུངས་རིགས་སུ། བོད་ལྗོངས་ལྟར་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནས་བཟུངས། མཐའ་མད་ལྷ་ཡི་བར་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ལོ་རྒྱུས་དང༌། རྒྱ་མིས་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་རྒྱུ་བ་གོ་བ་ལོག་སྒྲུབ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་ལྔ་པ་དང༌། མན་ཆུ་༸གོང་མ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་སོགས་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་བསྟན་པ་དང༌། བོད་ཕྱིར་ནས། སྔོན་ཨར་ཕུང་གིས་ཚོང་རའི་ཁྲིམས་སྲུང་ལ་བག་འཛུགས་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་བཏང་བ་དེའི་རྗེན་འབྲས་ལས་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་ལངས་པ་དང༌། མཐར་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞིན་མཇུབ་སྟོན་གནང་ནས། མཐའ་དོན་བོད་ཕྱིར་ནས་གསུངས་རིགས་སུ། བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང༌། ༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་བདག་པོ་འམ། གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ལ་ཀ་ལ་ཀ་ཏཱ་དང༌། པེ་ཅིང་ལ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོས་ཆོད་དེ་ཚོར་ཆ་འཛིན་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་དགོས་རྒྱུ། རྒྱ་ནག་དང༌། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐད་བྱང་ཕྱར་མཚོ་སྔོན་པོ་དང༌། ཤར་དར་རྩེ་མདོ་ཆུན་གྱི་ས་ཕྱེ་མི་གསུམ་ཚང་མ་བོད་པའི་ཁོངས་སུ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས། ནང་སོག་དང༌། རྒྱ་ནག་ནང་ནང་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལུང་འབྲེལ་བ་སྔོན་ཡོད་རྣམས་སྔར་སོར་འཇུད་པ་དགོས་རྒྱུ། སྔོན་ཨར་ཕུང་གི་དམག་མིས་ཁམས་དང༌། ལྷ་སར་རྒྱུ་དངོས་བཅོམ་འཕྲོག་བྱས་པ། སྡེ་དགོན་སྟོར་བརླགས་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་གུན་གསབ་སྤྲོད་ཆ་དགོས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཆིག་ཐོ་གནང་འདུག །

རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆིག་ཐོ་དང༌། དགག་ཐོག་གསུངས་རིགས་སུ། བོད་ལྗོངས་འདི་

བཞིན་ཧིང་གི་ཟེ་ཁྲུང་གིས་བླངས་པ་ནས་བཟུངས་རྒྱ་ཡོངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། མན་ཇུ་འི་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་གོ་གནས་གནང་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་སོག་པོ་འཛུན་སྐར་བ་སླེབས་དུས་དང་། དེ་རྗེས་གོར་ཁའི་དམག་བསྐྱིབས་དུས་རྒྱ་ནག་ནས་དམག་མིའི་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་མཐར་སྐྱོད་གནང་འདུག །ཡང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ཡག་ལ། ཁང་ཤིའི་འི་གོང་མའི་སྐབས་བོད་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་མིར་མན་ཇུའི་ཨམ་བན་དང་བོད་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་དམག་དགོས་ཚུལ་བོད་ཕྱོགས་ནས་ཞུས་དོན་ལྟར་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་ཨར་ཕུང་བོད་ལ་ཡོད་དགོས་དོན། འཕར་ཨམ་བན་ཡིན་ཙན་བསད་པའི་ཞིབ་གཅོད་ལ་ཡོང་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ཚོང་གི་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་དོན་ལྟར་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བོད་ནང་ཚོང་རའི་ཁྲིམས་སྲུང་དུ་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ཡག་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཨམ་བན་ཡུ་གོང་གི་ཞུས་པར་མ་གསན་ཁར། རྡོ་རྗེ་ཡིབ (སྔོ་མང་མཚན་ཞབས་དགེ་དབང་བློ་བཟང) ཀྱི་ཁ་ལ་གསན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་ལྷ་སར་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་གི་ཚབ་བྱས་ཏེ་ཆིངས་དངུལ་རྒྱ་གར་སྒོར་མོ་འབུམ་ཅིག་ཕྲུ་ཙེ་ལྔ་ £166,000 སྤྲོད་དགོས་བྱུང་། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་བོད་རྒྱ་མིའི་ཡོངས་ཡིན་པའི་རྗོད་སྒྲོད་ཐུབ་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། དོན་སྙིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ལྷ་སར་ཨམ་བན་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་ཉིས་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཛུགས་རྒྱུ། བོད་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། བོད་ནང་དྲག་པོའི་བཀོད་རྒྱུ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལག་པར་དགོས་རྒྱུ། གོང་གི་དམག་མིའི་ནང་ནས་རྒྱ་དམག་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཨམ་བན་གྱི་སྐུ་སྲུང་དུ་ཉར་རྒྱུ་དང་། འགྲོས་རྣམས་ག་པར་འཇོག་དགོས་ཀྱང་ཨམ་བན་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ། བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལ་བསྒྲུབ་པའི་གྲོས་ཆོད་ལྟར་ལ་གནས་པའི་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས། ད་དུང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ཡག་ལ། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་ཀྱིས་མཚམས་དེ་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་ལ་ཆ་འཛིན་བྱེད་དགོས་བཅས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ནས། རྫོང་གཞི་ཕལ་ཆེར་དག་འགྲོལ་ཙམ་ལས། རྒྱལ་རབས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་གང་ཡང་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཕུ་རྒྱ་མིས་གཞུང་འཛིན་སྐྱོང་བྱེལ་གསུམ་བྱས་པའི་ར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་ཡང་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཚོས་སིམ་ལའི་ཚོགས་འདུར་གྲ་བསྒྲིགས་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་ཕེབས་པར་བརྟེན། བོད་ཕྱོགས་རྫོང་གཞི་ཚང་མར་རྒྱབ་བརྟེན་གྱི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡིག་རིགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། དར་རྩེ་མདོས་གཙོས་རྫོང་སེར་ཁག་ལྔ་སོགས་ས་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཁྲ་མིང་གཞུང་། ཁྲལ་བསྡུ་ཁྲིམས་གཞོན་བྱས་པའི་དེབ་གཞི། ལོ་གྲོ། ལས་བྱེད་དང་འགོ་པ་ལག་གི་མིང་ཐོ་དང་། ཆོས་གྲྭ་ཁག །དགོན་པ་ཁག་ལ་མཆོད་རྒྱུན་སྦྱོར་འཛུགས། མཆོད་ཡོགས་སྤྲོད་དེབ་དང་། བཅའ་ཡིག། མདོར་ན་ས་འབྲེལ་ཡན་རྒྱུན་འབྲེལ་བ་བྱས་པ། གཞུང་ཕྱག་མཛོད་དུ་ཁྲལ་འབབ་ཕུལ་བ་དང་། དམག་དུས་ལྷ་ཕྱིར་ཞབས་འདེགས་ཞུས་དང་ཞུ་རྒྱུའི་གན་ཡིག། དཔོན་འགོ་བསྐོ་གཞག་དང་། ཆོས་ཡིག་ཐམ་ཁག་ནང་བ་སོགས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྩ་འཛིན་ཁུངས་སྐྱེལ་ཐུབ་རེས་ཀྱི་དེབ་གཞི་ཆེན་པོ་དོ་གྲངས་ལྔ་བཅུ་དང་དྲུག་སྟོན་ཐུབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཚོ་ཚང་མར་ཆིངས་ལས་ར་སྤྲོད་དུ་ཐུབ་ཞེས་དེབ་སོ་སོའི་འགོར་ཕྱི་སྒྲོན་མེ་གམ་རྟོན་གྱི་ལག་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་[77]པ་རེད།

རྒྱ་ནག་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་རྫོང་གཞི་དེ་ཚོ་ལ་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས། ཧེང་གི་ཞི་ཁྲང་ཞེས་པ་སོག་པོ་ལས་རྒྱ་མི་མ་རེད། སོག་པོས་བོད་ཀྱི་ནང་དྲག་པོའི་ཤུགས་བསྙེལས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་ཚང་མ་བོད་མི་རང་ནས་བྱས་པ་ལས་སོག་པོས་འཛིན་སྐྱོང་ནམ་ཡང་བྱས་མེད། དེ་དུས་ས་སྐྱ་དང་། སོག་པོ་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ཏེ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ས་སྐྱར་ཕུལ་བ་ནས་བཟུང་བོད་སོག་པོའི་འོག་ལ་མེད། རྒྱ་ནག་ནི་དེ་དུས་ཧེང་གི་ཞི་ཁྲང་གིས་སྲས་ཀྱི་སྲས་ཀུབ་ལའི་ཁྲང་ནས

[77] ཡིག་ཆ་ཚང་མ་རྩིས་ཁང་ནང་ཉར་ཚགས་གནང་ཡོད་པའི་སྒྲིང་ཁྱིམ་ཡིག་རིགས་དཔར་མ་ཁག་ཏུ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་དབང་སྒྱུར་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱ་ནག་སོག་པོའི་འོག་ལ་བསྡད་པ་རེད། ཅེས་དང་། མན་ཇུ་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་མཚན་གནས་ཕུལ་བའི་སྐོར་ལ། མན་ཇུ་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་ནག་ལ་གདན་ཞུ་ཞུ་དགོས་པའི་གཞན་དོན་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ལ་གཟིགས་ན་མཇལ་རྒྱུ་དང་། སྐབས་དེར་མཆོད་ཡོན་གྱི་མཚན་ལ་གཟིགས་བསྟོད་གནང་རེས་སུ་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་མཚན་གནས་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཀྱང་གོང་མར་མཚན་གནས་འབུལ་གནང་སྔར་རྒྱུན་འདྲ་མཉམ་གནང་ཡོད་པ་རེད། མཚན་གནས་ཕུལ་བཙམ་གྱི་མངའ་འོག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཇེ་ལམ་ཀྲུ་ཧྲ་ཤུའི་གོང་མས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་མཚན་རྒྱན་ཕུལ་ཡོད། སོག་པོ་འཛུན་སྐར་བ་བོད་པ་དང་ནས་མཐར་ སྐྱོད་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་མིས་དམག་བརྒྱབ་སྟེ་མཐར་ སྐྱོད་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མེད། གོར་དམག་སྐབས་མན་ཇུ་གོང་མས་ལན་གཅིག་དམག་རོགས་བཏང་སྟེ་རྒྱ་བོད་ཐུན་མོང་ནས་གོར་ཁ་མཐར་ སྐྱོད་བཏང་བ་དེབ་གསལ་ལ་དེ་ནི་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་ལ་བརྟེན་མཐུན་ཕྱོགས་བྱས་ཏེ་བཏང་བ་ལས། བོད་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་བྱས་ཏེ་བཏང་བ་མ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ལ་ཤིང་དང་བོད། དབྱིན་ཇི་དང་བོད་དམག་འཁྲུག་སྐབས་རྒྱ་མིས་དམག་རོགས་བཏང་ཡོད་དམ། དམག་རོགས་བཏང་བཙམ་གྱིས་མངའ་འོག་ཏུ་ངེས་འཛིན་དགོས་ན་འཛམ་གླིང་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་བྱེད་སྲོལ་བ་ཤར་དོད་ལས། མངའ་འབངས་ཀྱི་རྫོང་གླིང་སུ་ལ་ཡང་མེད། ཁང་ཤི་གོང་མའི་དུས་བོད་པས་ཨམ་བན་དང་། དམག་མི་གཏོང་རོགས་གནང་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་གང་ལའང་ར་འཕྲོད་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ གྲོས་ཆོད་དོན་ལྟར་དབྱིན་ཇིར་ཆིངས་དཀུལ་གློག་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་ སྒྲིག་ གནང་སྐབས། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དཔུལ་གནང་རོགས་ཞོགས་རེ་འདུན་ཞུ་མི་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་རྒྱ་ཆེད་བཟོར་རྒྱ་གཞུང་ནས་རང་འཚམས་ཀྱི་སྒྲུབ་འདུག །དཔུལ་སྒྲུབ་པས་བོད་ཀྱིས་སྔོར་རྫོང་ན། ལྷ་སར་བོད་མིས་བལ་པོའི་ཚོང་ཁང་བཅོམ་ འགྲོག་བྱས་པའི་གུན་གསལ་ཐམས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཕྱིན་བདག་སོག་པོ་ཀ་ཧྲན་ཧྲོ་ཐོག་ཐུས་བོད་གཞུང་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་དང་བླངས

ཁྲིམས་སྲུང་པ་དེ་ལ་སོག་པོས་བོད་ཀྱི་ས་ཐེར་རྫོང་ཡག་ཡོག་མ་རེད། སོགས་འདི་ན་ཟུར་ཙམ་ཁྲིམས་པ་ལས་ཕན་ཚུན་ཆེས་འབྱུང་དང་། ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་རེས་ཁྲིམས[༧༣]་པ་རེད།

རྒྱ་བོད་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀས་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་མོལ་རིང་པོ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་མེག་མོ་ཧོན་ནས། ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བསམ་འཆར་ཞིག་གསུངས་པ། རྫོང་གཞི་ཅན་གྱི་ས་ཆའི་སྐོར་ལ་བོད་ཕྱི་མ་དང་། ནང་མ་ཞེས་བཟོ་རྒྱུ་དང་། བོད་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གཏོགས་ (སུ་ཛེ་རན་ཀྲི) ཞེས་པ་བཟོད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པར། བོད་ཕྱོགས་ནས་མིང་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཡོངས་ཟེར་བ་དེ་དང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཉན་འདོད་མེད་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་གཏན་ཆིངས་ཞི་བདེའི་འགྲིགས་འཛུགས་ཆེད་མཐའ་མ་ཉན་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་མེག་མོ་ཧོན་གྱི་བསམ་འཆར་དེ་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད།

བསམ་འཆར་གོ་བསྡུར་ལན་མང་བྱས་པའི་སྙིང་པོ་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་ནི། དབྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ནས་བོད་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གཏོགས་ (སུ་ཛེ་རན་ཀྲི) ཞེས་པར་ཁས་ལེན་བྱས། རྒྱ་མིས་བོད་ཕྱི་མའི་ནང་རང་དབང་རང་སྐྱོང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་བྱས་ནས། ས་ཆ་དེ་ཚོའི་ནང་སྲིད་ལ་རྒྱ་མིས་བྱུས་གཏོགས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་དང་། ཁྲི་ཕེབས་སོགས་ལ་རྒྱ་མིས་བྱུས་གཏོགས་མི་བྱེད་པ་བྱས། བོད་འདི་རྒྱ་མིའི་ཞིང་ཆེན་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དབྱིན་ཇིས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཆ་ཤས་གོ་ཙམ་བདག་བཟུང་མི་ཆོག་པ་ཁས་ལེན་བྱས། རྒྱ་མིས་བོད་ཕྱི་མའི་ནང་ལ་དམག་མི་གཏོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཞི་དྲག་གི་དཔོན་རིགས་མི་འཇོག་པ་མ་ཟད། ལས་ཁུངས་ཀྱང་འཛུགས་རྒྱུ་མེད་པ། མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་ལས་ཀའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པ། གྲོས་ཆོད་ལ་ལག་རྟགས་བས་ཡིག་རྒྱབ་ནས་ཟླ་བ་

༧༣ རྒྱ་བོད་བར་རྩོད་ལན་འདེབས་གྲོས་པ་ཚོགས་མི་ཆས་པའི་ཆེད་ལ་ཚོགས་ཕྱག་སྤྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་ཐེབས་ནང་གསལ་ཡོད།

གསུམ་རྒྱན་ལ་ད་ལྟ་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་དང་། དཔོན་རིགས་ཚང་མ་འཐེན་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཆེ་བ་གཅིག་ལྷ་སར་བཞག་ཆོག་པ་དང་། དེར་སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་འཁྲིད་མི་ཆོག ། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཡག་ལ···བོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁག་གཉིས་ནང་ཚགས་ལ་ཆིངས་ཡིག་དང་། གཞན་རྒྱ··བཞག་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་དག་མཉམ་དུ་ཡང་མི་འཛོག་པ་ཐུབ་ཡོད། ཡིན་ཀྱང་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཆོག་པ་ཐུབ། ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་དགུ་པར། ཕྱིན་ཆད་ས་མཚམས་རྫ་འཛིན་བདེ་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ལ་རྟགས་དམར་པོ་དང་། བོད་ནང་མ་དང་། ཕྱི་མའི་ས་མཚམས་ལ་རྟགས་སྔོན་པོ་རྒྱབ་ཡོད། བོད་ནང་མའི་ནང་བོད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་སྐུལ་ཚང་མ་རང་འཛུགས། ལྷག་དོན་དགོན་ཁག་སོ་སོའི་བླ་མ་བསྐོ་གཞག་དང་། ཆོས་སྡེའི་སྐོར་སོགས་བསྐྱར་བཀོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མར་གནོད་འགལ་ཉམས་ཆག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད།[༡༣]

ཆིངས་ཡིག་གི་རྩ་དོན་སྐོར་ལ། བོད་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་ཡོངས་གཏོགས···ཞེས་པ་དེ་ལ་བོད་ཕྱོགས་ནས་ངོ་རྒོལ་ཤུགས་ཆེན་གནང་བར་བརྟེན་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མའི་ནང་ལ······གསལ་ཁ་འཁོད་མེད་ཀྱང་། ཕན་རྒྱུན་ཡིག་འཁྱོལ་ཐོག་ནས་ཟུར་ཐོ་གསལ་ཁ་ཐུབ་པའི་ནང་ལ། བོད་ཕྱི་མ་ནས་རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུར་འཐུས་མི་གཏོང་མ་དགོས་པ། དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་དུའི་སྲུང་དམག་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལྷག་བཀལ་བཞག ། མི་ཆོག་པ་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ཟིན་བྲིས་དེར་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཨེ་ཝན་ཅན་གྱི་ལག···

༡༣ རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྤེལ་བ་འབྲེལ་ས་གཞུང་བའི་ས་མཚམས་སྐོར་གྱི་དེབ་ཤོག་གྲངས་ ༡༡༠ ནང་གསལ་བ་ལྟར་རྟགས་དམར་པོའི་རྒྱ་ཐིག་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་མེག་མ་ཧོན་ལས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། བོད་ཕྱི་ནང་ལ་རྟགས་སྔོན་པོ་ཡོད་པ་བོད་ནང་མའི་ས་རྒྱ་ཐག་ནས་འཛོལ་པས་རྟགས་སྔོན་པོའི་ནང་ཆུད་ཉམས་པ། བོད་ནང་མ་དང་། དེའི་ཕྱིར་བོད་པ་ཚོས་ས་ཆ་བོད་ཕྱི་མར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད།

རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་། ཆིངས་ཡིག་ཟོ་མར་ལག་རྟགས་དང་དམ་ཕྱག་མ་བརྒྱབ་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཀའ་འཁྲོར་བར་བརྟེན་མ་བརྒྱབ་པ་རེད། ལས་ཀ་ཐག་མ་ཆོད་པར་ཀ་གོར་ཕོ་ན་བྲུས་ག་ཤིས་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་དགོངས་འགག་ལ་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱུང་ཚོད། མཐའ་མ་ག་ཤམ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཤིང་སྟག་ ༡༩༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་པེ་ཅིང་གཞུང་ལ་བཏང་བ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་ ༧ གོང་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ལ་འགྲིགས་ཐབས་ཡོད་བར་བཀའ་མོལ་ཇི་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཀ་གོར་ཐག་གཅོད་མ་གནང་བ་ཤིས་ད་ཆ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་རྫོགས་སྟབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བུ་རྒྱུར། ཟླ་བ་འདིའི་ཟླ་མཇུག་ཙམ་གྲོས་ཆོད་ལ་ལག་རྟར་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་གནང་ན་བཟོད་མེད་དང་། དེ་མིན་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་དང་ཐད་ཀར་གྲོས་ཆོད་ཆིངས་ཡིག་གཞན་ཞིག་བསྒྲུབ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ཞེས་གནས་ཚུལ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ཉིན་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་ལྷན་འཛོམས་སར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ནས་ཞུ་ཕྱིའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་གསུངས་ཐོག་ད་ཆ་ཆིངས་འདིར་རྟགས་འཛུགས་གནང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དང་། ཟུར་པར་རྟགས་འཛུགས་དང་། ལག་རྟགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པར། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཡས་ལེན་མ་བྱུང་བ་ཤིས། རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་མདུན་ལ་དེ་རང་ལ་ཆིངས་ཡིག་ཟོ་མར་དབྱིན་བོད་གཉིས་དམ་ཕྱག་དང་། ལག་རྟགས་ས་ཡིག་བས་རྒྱུག་གནང་བ་མ་ཟད། ཟུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་ཚིག་གཞིར། དབྱིན་ཇིའི་ ༧ གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་མངགས་པའི་ཆིངས་དོན་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀ་ལམ་ཀ་ཤམ་གསལ་ལ་ཀྱི་ཚིག་འགྲུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་དོན། ཆིངས་ཡིག་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ནས་སྔོན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ངོས་ནམས་ནས་ངེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་

ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར་རྟགས་འཛུགས་མ་ཐུབ་པར་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཐོབ་དབང་གང་ཡོད་རུང་ཆ་འཇོག་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཤོག་སྟེ་འདི་བཞིན་ལ་དོན་རྣམས་ནས་དབྱིན་བོད་ཡི་གེ་འདྲ་གཉིས་རེའི་ཤོག་ཐམ་ག་དང་། མིང་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད། ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ (July 30, 1914) ལ། ཞེས་འཁོད་[18] ཡོད་པ་རེད།

དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་དེར་གཏན་འབེབས་ཐུབ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གི་བོད་ལ་མིང་ཙམ་གྱི་ཡོང་ས་གཏོགས (སུ་ཛེ་རེན་གྱི) ཞེས་རྗོད་གཞི་བྱེད་ཡག་དེ་རྩ་བཞག་མེད་ཅིང་། དེས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་བསྐྱར་དུ་གསལ་པོ་བཟོས་པས་མཚོན། ཆིངས་ཡིག་ཀྱང་ཐད་ཀར་རྒྱབ་ཆོག་པའི་དབང་ཚད་གསལ་པོ་ཐུང་བ་རེད། རྗེས་སུ་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དང་། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༩༣ དང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ གྱི་ཆིངས་ཡིག་གཉིས་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བདུན་པས་མེད་པ་བཟོས་པ་དེའི་ཚབ་ལ་ཚོང་གི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཐུབ་པ་ཞིག་གསར་དུ་རྒྱབ་[19] པ་དང་།

འབྲུག་གི་ཤར་ཕྱོགས་ནས། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་ངེས་འཛིན་བྱེད་བདེ་བའི་རྟགས་དེ་ལ་སྤྱིར་བཏང་ཚད་མས་མེག་མོ་ཧོན་ལན་ཞེས་ཆ་འཛོག་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནི་སིམ་ལའི་གྲོས་ཚོད་ནས། ཆིངས་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཐུབ་པ་རེད། ཤིང་སྟག་ ༡༩༡༨ ཕྱི་ཟླ་ ༣ པོང་ སར་ ཧན་ རེག་ མེག་མོ་ཧོན་དང་། བློན་ཆེན་པ་ཤད་སྲ་གཉིས་མཉམ་འབྲེལ་ཐུབ་ནས་ས་མཚམས་སྐོར་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ས་ཁྲའི་སྟེང་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་ཐིག་དམར་པོ་འཐེན་ནས་བོད་གཞུང་གིས་ཞལ་བཞེས་གནང་བའི་ཕྱིར་བློན་ཆེན་པ་ཤད་སྲ་བ་དང་།

༡༨ ཆིངས་ཡིག་གི་ངོ་བཤུས་ཞིབ་པ་དེབ་འདིའི་ཤོག་གྲངས་ ༦༣༥ ནང་ཡོད། ཕྱིན་ཡིག་ལ་གཟིགས་དགོས་ན། (Bell, pp. 148-59 and Richardson, pp. 268-72)

༡༩ ཆིངས་ཡིག་ཆ་ཚང་དབྱིན་ཡིག་ཐོག (Richardson, pp. 372-75)

ག་ཤམ་གསལ་གྱི་…སྐུ་ཚབ་གཉིས་པར་རྩུར་ཡིག་འགྲུལ་གནང་བ་ནི།

བོད་གཞུང་ཆེད་དོན་སྐུ་ཚབ་བློན་ཆེན་ཀ་ཤོད་སྒྲ་མཚོག་ལ། ཤི་མླ་ར་ནང་ཆེད་ནས་ཞལ་བཤེས་གནང་བ་ལྟར་རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་དེ་ཨི་ཧྲུ་ར་སིའི་ལ་ནས། འབྲུག་གི་ས་མཚམས་བར་ས་ཁྲའི་སྟེང་ལ་ཐིག་རིས་བྲིས་པ་འདྲ་གཉིས (ཤོག་སྒེ་གཉིས) ཆེད་རང་གི་གཞུང་ལ་དགོངས་སྐོར་གནང་བདེའི་ཆེད་ཕྱག་བྲིས་འདི་དང་མཉམ་དུ་ཕུལ་ཡོད་ཅིང་། ལག་ལེན་བྱེད་སྐོའི་དོན་ཚན་ཡང་ག་ཤམ་གསལ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུ་ཐུས་པ་ཡིན། དབྱིན་ཇིའི་ས་ཡོངས་སུ…བོད་པའི་སྐོར་གྱི་ས་མི་སོགས་འཚུད་ཡོད་ན་ཁོ་ཚོར་བདག་འཛིན་དང་། རྗོད་འགྲོག་མི་བྱེད། མཚོ་དཀར་པོ་དང་། ཙ་རི་གསར་མ་སོགས་གནས་རྫ་ཆེའི་རིགས་དབྱིན་ཇིའི་ས་མཚམས་ནས་ཉིན…གཅིག་གི་ས་མཚམས་པར་གྱི་…ཤིག་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན། ངརང་གི་བསམ་པར་གོང་གི་དོན་ཚན་གཉིས་བོད་གཞུང་གི་ཐུགས་འདོད་ལ་འང་བབས་ཏེ་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ཆེད་ནས་དེ་དོན་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བའི་བཀའ་ལན་གསལ་པོ་གནང་ན་ང་རང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདུག །ཡང་ཆེད་ཀྱི་གསུངས་གསལ། མཚོ་སྣ་རྫོང་། ཀོང་པོ། ཁམས་ནས་ཡོང་བའི་མི་རིགས། མོན་པ། གློ་པའི་ལག་ནས་སྔོན་པན་ཚོང་ཟློག་གི་སྒོ་ཁྲལ་ལེན་རྒྱུ་རྣམས་བྲང་ཚོག་མིན་གསུངས…འདུག་པ། ཆེད་རང་གིས་གོང་དུ་ཞལ་བཤེས་གནང་བའི་དོན་ཚན་རྣམས་ཕྱག་ལེན་ལ་འཁེལ་ན། སྲོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་སྐོར་གྲོགས་པོའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲིགས་པ་ངེས་པར་འོང་གི་རེད། རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་གཉིས་ལ་ལེ་འགྲིགས་བྱུང་ན། ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་གར་དང་། བོད་རྗོད་པ་མི་ཡོང་བ་དང་། གཞུང་པན་རྩུན་གཉིས་ཀར་པན་ཐོག་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཨེཙ་ཨའི་ མེག་མོ་ཧོན། དབྱིན་གཞུང་ཆེད་དོན་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས། ཌེ་ལི་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༤ ལ་ཕུལ།[༡༦]

མེག་མོ་ཧོན་ནས། ས་མཚམས་རྟགས་རྒྱབ་པ་དང་། གནས་ཚུལ་གསལ…

༡༦ མི་ས་ལའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་ཕྱེ་བ་དང་། དབྱིན་ཡིག Richardson, p. 267.

བཤད་གཞུང་བ་རྣམས་ལ་བློན་ཆེན་བཤད་སྒྲས་ཞལ་བཞེས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་གནང་ལུགས།

དབྱིན་གཞུང་ཆེད་དབང་དོན་སྒྲུབ་ཚབ་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན། སར་ ཧྲན་རེག། མེག་མོ་ཧོན་མཆོག་ལ། བོད་དང་། རྒྱ་གར་གཉིས་ཀྱི་དབར་ས་མཚམས་གསལ་པོ་ཞིག་མེད་ན་ཕྱིན་ཆད་མ་འགྲིགས་པའི་སྐྱོན་ཀ་འབྱུང་གཞིའི་ཉེན་ཁ་ཆེ་བར་བརྟེན། ཁྱེད་ནས་སྔོན་ལ་ཕྱི་ཟླ་ ༢ ནང་ལ་ས་ཁྲ་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་དེ་ལྷ་སར་བོད་གཞུང་ཡིད་གོངས་བསྐོར་ཞུ་བའི་དོན་ལ་ཆེད་གཏོང་བྱུས་པ། ད་ཆ་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་ལན་གནང་དོན། ས་ཁྲའི་ངོ་བ་ཤུས་ཁག་གཉིས་ལ་རྟགས་དམར་པོ་འཐེན་ཏེ་ཁྱེད་རང་གི་ལག་རྟ་བསྐྱོན་པ་དེ་དང་། ཁྱེད་རང་གིས་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་སྤེལ་བརྒྱུད་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་དོན་ཚན་དེ་རང་ལ་ང་ཚོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྔར་ནས་ས་ཁྲའི་ངོ་བ་ཤུས་དེ་གཉིས་ཀར་ལག་རྟགས་དང་། དམ་ཕྱག་བརྒྱབ་ནས་ངོ་གཅིག་འདིར་ཕར་ཞུས་ཤིང་། ངོ་གཅིག་ཡི་གེ་འདི་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱིར་འབུལ་ཞུས་ཡོད། བོད་གཞུང་ཆེད་དབང་དོན་སྒྲུབ་ཚབ་བློན་[17]ཆེན་བཤད་སྒྲས། ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༩ : (March 24, 1914)
ཉིན་ཕྱུལ་ཞེས་སྲིད་དམ་འཐོད་པ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་རེད།

སྲིད་བློན་བཤད་སྒྲ་མཆོག་ནས་མཐོངས་རྗེན་བསྐུལ་གྱིས་འཕྲུལ་མདའ་གསར་ཐོན་རྫས་མདེལ་སྐུལ་ཞུ་དང་། དམག་རོགས་སྐོར་ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ལ་ཕྱག་བྲིས་འབུལ་གནང་མཛད་པར།[18] དེང་སྐབས་ཁམས་ཕྱོགས་རྒྱ་དམག་མཐར་ སྐྱོད་བྱེད་སྐུས་དང་། སྐད་རང་ས་རང་སྲུང་སྐྱབ་ཆེད་དམག་མགོའི་ཡོ་ཆས་ཐོན་གསར་གྱི་འཕྲུལ་མདའ་ལེགས་གྲས་ཇོ་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ། མེ་སྒྱོགས་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། དེ་དག་ལ་རྫས་མདེལ་ཟླ་མི་ཐུང་བ་བཅས་སྐུལ་ཚོང་ཡོང་བ་དང་། མེ་སྒྱོགས་སྐྱོན་བཅོས་བཟོ་བཅོས

[17] སྲིད་པའི་ཡིག་ཆ་གྲོགས་ཐེབས་དང་། ས་ཁྲའི་མའི་པར་བཤུས་ཡོད། དབྱིན་ཡིག Richardson, p. 268

[18] སྲིད་པའི་ཡིག་ཆ་གྲོགས་ཐེབས་ཤོག་གྲངས ༤༡-ན-༢།

བྱེད་ཤེས་མི་གཉིས་གསུམ་ཙམ་བཅད་ཀྱིས་གཡར་པོ་ཡོང་བ། རྒྱ་ནག་ནས་ད་ལམ་ཆིངས་དོན་ལམ་གནས་པ་ཞིག་སྐད་ལམ་སྒྲོག་ས་གང་ས་ནས་དམག་བྱིང་ཧ་བཟོ་རིས་མེད་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཚེ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དམག་རོགས་བཅལ་རེ་འདུན་ཞུ་གནང་མཛད་པར། ཕྱི་བློན་ཨེང་ལན་དུ་ཕེབས་གཏུགས་ཀྱིས་བཀའ་གསལ་ལམ་སེང་འབུལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ ༧ སྐུན་སེང་གིས་བཀའ་གསལ་བཏང་མགྱོགས་ཐུབ་ལ་ཚོགས་ཅེས་གསུངས་འདུག །

བློན་ཆེན་བ་ཤད་སྒྲ་རོ་ལས་སེམ་ལ་ནས་ཕེབས་པོན་གྱིས་ཀ་ཏ་བསྒྱུད་འབྲས་སྤོངས་སྐད་རྟོག་ཏུ་འཁོར་གནང་སྐབས། འབྲས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གྱིས་དབྱིན་གཞུང་ནས་ཕྱོགས་འཕྲིན་འཁོར་བྱུང་ཞེས་ཟེར་དང་། ཡིག་ཐོག་གནང་གསལ། དེང་སྐབས་དབྱིན་ཧིའི་དམག་མདའ་བཟོ་ཐོན་དང་པོ་ཡིན་ཞེས་མི་མདའ་རྡོ་གྲངས་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ་དང་། མདེལ་འབུམ་ལྔ། ཐུག་སྟུམ། ཕྱིད་རས་བཅས་སྤུས་དག་ཞེ་ཅིག་རྒྱ་གར་ནང་དམག་སྐར་ཁག་ནས་འཕྲུ་བསྟུས་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཕྱག་རྟགས་སུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ཐེ་དྷ་དང་བོར་མེ་མདའ་རྡོ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ། མདེལ་རྡོག་ཆིག་འབུམ་ཐམ་པ། ཐུག་སྟུམ་ཀྱིད་ཏི་པུ་ཙ་ལྔ། ཕྱིད་རས་དོ་དུག་བཅས་རྟོས་འབུལ་བྱུང་བར། ཤིང་སྟག་༡༩༡༤ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ འབོད་པའི་བཀའ་འདོན་རྟགས་དམ་སྤྱོར[༡༩]་མ་ཞིག་ལེགས་ལྡན་ལ་རྩིས་བསྒྱུད་གནང་འདུག །

སེམ་ལའི་ཆིངས་དོན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ལ་དབྱིན་ཇི་དང་། འཇར་མན་གཉིས་ནུབ་ཕྱོགས་ནང་འཛམ་གླིང་གི་དམག་ཆེན་དང་པོ་ཐུག་པའི་གསར་འགྱུར་ཁག་ཏུ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསན་མ་ཐག་དབྱིན་ཇིའི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལྟ་བུ་མཛད་དེ་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇིར་དམག་རོགས་གཏོང་རྒྱུའི་དགོངས་འཆར་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། སྐུ་

༡༩ སེམ་པའི་ཕོ་བྲང་འབུམ་གཞིས་ཆ་འཛིན་ས།

ས་ནས་བློན་ཆེན་ཞོལ་ཁང་གིས། འབྲས་ཀྱི་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུ་དགོས་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་ག་ཤམ་གསལ།

འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ཕྱེབ་བློན་ཆེན་པོ་རི་ས་ཊེབ་མཆོག་ལ། སྲིད་བློན་ཞོལ་ཁང་པས་ཡི་གེ་ཕུལ་དོན། ཊེ་ལམ་འདི་ཕྱོགས་ཚག་པར་འགྲོར་རིགས་དང་། སྲིད་བློན་བ-ཤད་སྐྲས་གནས་རྩལ་གནང་འཇོར་བཅས་ལ་དབྱིན་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་ས་འབྲེལ་ཕ་རན་སིར་འཇར་མན་ནས་དཔུང་དམག་བཅུག་རྐྱེན་ཡོ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་དམག་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་ལུགས་གསལ་དོན། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཀའ་སྒྲོ་ཕེབས་སུ། ཁམས་ཕྱོགས་རྒྱ་དམག་ནས་རྩུར་ཇོལ་ཁ་ཚ་བྱེད་སུས་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་རི་ཕྱོགས་ཞུ་ཡུལ་དབྱིན་གཞུང་ཆབ་སྲིད་བདག་ཆེ་བོད་ལྗོངས་བདེ་བར་གནས་པ་ཡོང་རྒྱུར་བརྟེན། དབྱིན་གཞུང་གི་བཀའ་དྲིན་གསལ་བ་ཆེད་བོད་ཕྱོགས་ནས་དམག་མི་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་གཏོང་འོས་ཡོད་མེད་ས་ཊེབ་མཆོག་ནས་དབྱིན་གཞུང་ཆེན་པོར་དགོངས་བསྐོར་ཀྱིས་ནང་མའི་གསལ་ཆ་འཕྲུལ་དུ་གནང་དགོས་ཡི་གེ་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་ཇི་འགག་ཕེབས་གསལ་ཡོད་པ་དགོངས་འཛུགས་ཞུ། གཟིགས་རྟེན་ཁ་བ་དཀར་བཅས། བོད་ལུགས་ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢ ལ་ཕུལ། སྲིད་ཐམ་བཀའ་ཡིག་དེ་བཞིན་བློན་ཆེན་བ-ཤད་སྐྲ་བརྒྱུད་འཇོར་ག-ཤིས་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་ཏེ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཚོད་སྲིད་ཐམ་ཕྱག་བྲིས་རྡོ་མི[༡༠]བ-ཤད་སྐྲའི་ཕྱག་བྲིས་ཞོངས་ནས་ཕྲན་གྱི་ལག་པར་ཐོབ་བྱུང་།

དེའི་བཀའ་ལན། འབྲས་ཀྱི་སྤྱི་སོལ་སྤྱལ་ནས། བློན་ཆེན་བ-ཤད་སྐྲར་ཕུལ་འདུགས་པའི་ཚིག་གཞིར། བརྩེ་བའི་བློན་ཆེན་བ-ཤད་སྐྲ་མཆོག་ལ། ཁྱེད་རང་གི་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་འཇོར་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཁྱེད་རང་གི་ཕྱག་བྲིས་

༡༠ སིམ་ལའི་ཞིང་འཁྲོལ་ཡིག་ཆ་འཛིན་སྐྱ་དང་། དབྱིན་ཡིག་གཟིགས་ཡུལ་པར་འདོན། H.H. Dodwell, ed; The Cambridge History of India, (Cambridge 1932), p. 77.

འཕྲོར་མ་ཐག་དེས་གནད་དོན་རྣམས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུས་པ། དེའི་བཀའ་ལན་གནང་འཕྲོར་བྱུང་དོན། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་གིས་དོན་གནད་དེ་ལ་ད་ཅང་མཉེས་པོ་བྱུང་འདུག །བོད་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དབྱིན་གཞུང་གི་དམུང་རོགས་ལ་གཏོང་རྒྱ་གསུངས་པ་དེ་ལ་སྙིང་ནས་བཀའ་དྲིན་སེམས་བཅངས་ཞུ་རྒྱུ། དབྱིན་ཇི་གཞུང་གིས་བོད་ནས་དམུང་རོགས་ཞུ་དགོས་པའི་སྐབས་བྱུང་མཚམས་ངེས་པར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་ན་དེ་དོན་ ༢ གོང་ས་ཆེན་པོར་སྙན་སེང་ཡོད་པ་ཞུ། ཁ་བཏགས་བཅས་འབྲས་ཀྱི་སྤྲིའི ཇིའི་སྤྱིལ་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༢ ལ་ཕྱིས།[31]

ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་བློན་ཆེན་བ་ཤད་སྒྲོ་རྗེ་ལས་རྣམས་དེར་དཔོན་ཞོར་བུ་ལོན་པ་ལྷ་སྤུར་བོད་གཞུང་གི་བཞེད་དོན་ལེགས་བསྒྲུབས་བྱུང་བའི་གྲོབས་པ་དང་བཅས་ལྷ་ལྡན་ ༢ རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་འདུག །བློན་ཆེན་བ་ཤད་སྒྲོ་རྗེ་ལས་ ༢ གོང་ས་ ༢ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་མཇལ་ཕྱག་ཐོག་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་ཆིངས་དོན་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་སྙན་ཞུ་དང་འབྲེལ་བཀའ་ཤག །བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་བཅས་པར་གནས་ཚུལ་ཅིག་ཐོ་ཡང་གནང་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དབྱིན་གཞུང་གི་སློབ་སྟོན་གྲིད་རྣམ་སམ། ལུགས་སྙིང་གང་ཡིན་ཡང་རུང་། ཚང་མས་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོག་རེད་ཟེར་རྒྱུན་ཙམ་ལས། དོན་སྙིང་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་། བོད་འབངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་མ་གནང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚང་མས་ཆིངས་དོན་གསལ་པོ་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །

ཤིང་ཡོས ༡༩༡༥ ལོར་དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཛ་སག་ཚ་རོང་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་ལ་དམག་གི་རང་འཇགས་ཐོག་བཀའ་བློན་བསྐོ་གཞག་ཞུ་བ་དང་། དམག་གི་རྒྱུང་བ་ཐའི་ཇི་ཁྲི་སློན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་ཆུ་ཅི་རྒྱ་བོད་ཤིང་འཁྲུག་སྐབས་དམག་དོན་ཐུགས་རྗེས་དང་། ད་ལམ་

[31] ཡིག་འདི་ཉིད་འཁྲིས་ཡིག་ཆ་ཡོད་དུ། [illegible]

ཤིང་ཐྲོན་པ་ཕད་སྐྱའི་ཕྱུག་རོགས་སུ་ཞབས་འགྱུར་ལེགས་བསྒྲུབས་བྱུང་བའི་བཟོས་སྒོ་བདག
རྒྱན་དུ་བཀའ་བློན་བསྒོ་གཞག་གནང་ཚབ་ཡུལ་ལྷ་བསྟན་པ་ཚེ་དབང་ལ་དམག་སྤྱི་ཆུང་བ···
བཅས་བསྒོ་གཞག་སྐུལ་བ་དང་། ཕྱུམ་པ་ཛ་སག་དང་། རྡོ་རིང་ཐའི་ཇི་གཉིས་རྒྱལ་རྩེར···
དབྱིན་ཇིའི་དམག་རྩེད་སློབ་སྦྱོང་ནས་ཕྱིར་འཁོར་བྱུང་བ་ཀང་འདོན་བརྒྱད་སྐྱའི་དམག་མི་གསར་
འཛུགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་མདའ་དཔོན་བསྒོ་གཞག་བཅས་གནང་། ལོ་འདིའི་ཡས་མས་སུ་ཀུན་···
གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར···
གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་སྐུ་བརྙན་བོད་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཐུར་ན་མ···
གྲགས་པའི་སྐུ་ཚད་ཐོག་ཚད་བདུན་པ་འབམ། ཁྲུ་བརྒྱད་ཅུ་ང་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན···
འགྲུབ་ན་བླ་བྲལ་བ་ཞིག་གསར་བཞེངས་མཛད། འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་འདིའི་ནང་གསེར
ཟངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་ཆ་འཛིན···བྱས་ཆོག་པ་རེད།

བོད་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་དམག་སྐར་གཅིག་ཏི་ཀྲོང་གི་དམག་དཔོན་རྐྱེང་པ··
ཡ་སུ་མ་ཇི་ཡ་ནས་ཏི་ཀྲོང་གི་དྲག་པོའི་ལུགས་སྲོལ་དམག་རྩེད་དང་། ཡང་དམག་སྐར་གཅིག
ལ་ཨ་རུ་སུའི་དྲག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་པ་སོག་པོ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཨ་རུ་སུའི་ལུགས
ཀྱི་དམག་རྩེད་བཅས་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་འདུག་གནང་མཛད་རྗེས། མེ་འབྲུག ༡༩༡༦ ལོར
ནོར་གླིང་སྒྲུབ་བསམ་ལ་ཕོ་བྲང་གི་ནུབ་ཕྱོགས་ས་སྟོང་དུ···ཏི་ཀྲོང་། ཨ་རུ་སུ། རྒྱལ་རྩེ་ནས··
སློབ་སྦྱོང་དབྱིན་ཇིའི་དམག་རྩེད། ཐུར་ཡོད་རྒྱ་སྦྱོང་དམག་རྩེད་བཅས་ལུགས་བཞིའི་དམག
རྩེད་དང་། ཐོན་གསར་རྐྱེང་གི་ཀོ་ལག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས། འཐབ་འཛིང་བྱེད་སྟངས།
ལུས་རྩལ། ཏ་རྩལ། ཆུ་རྩལ་སོགས་ཉི་མ་བཞིའི་རིང་མགོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས···
དགུས། ཤིང་བཀའ། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་དགུས་སུ་འགྲན···
བསྟར་བྱེད་འདུག་གནང་རྗེས་རྩེད་སྟ་ཡར་ཐོན་རྣམས་ལ་བྱ་དགའ་རྟགས་མའི་གཟེངས་བསྟོད

དང་། བོད་ལྗོངས་དྲུག་པོའི་ལས་ལུགས་རྣམས་དབྱིན་ཇིའི་ལུགས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་གཙང་མར་འཕེལ་བ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་ཁྱབ་ས་མཚམས་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་འཇགས་དམག་སྒར་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྒྱུར་བཅོས་ཐོག །དམག་སྒར་གསར་སྐྲིང་རྣམས་ལ་ཀ་ཁའི་གོ་རིམ་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་། རང་ལུགས་རྒྱལ་[22]དོར་བཅས་གཏན་འབེབས་ཡང་དགེ་པ་གནང་སྟེ་བོད་ལྗོངས་དམག་གི་ལས་ཁུངས་སུ་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞིའི་དེབ་ཐེར་དང་། རྒྱ་ཁྱབ་ཚང་མར་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་བ་རེད།

ཡང་བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་སྨན་དཔལ་ལ་ལྡན་ཆོས་དབང་དང་། ཤེད་གྲུབ་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ཕྱིད་ཕྱུག་གཞོན་པ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ། ནོར་རྒྱས་ནང་པ་བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ་སོགས་གཞུང་ཞབས་དང་། དམག་དཔྱུས་ཞེས་རིག་བཀྲབ་འབག་འ་ཤེས་བཅས་རྒྱ་གར་གོ་ཧ་དང་། ཤི་ལོང་གཉིས་ལ་རྒྱ་གར་དམག་སྒར་ཁག་ནང་ཐོན་གསར་གྱི་མི་སྒྲིགས་དང་། མི་ཤིན་འགན (སྦག་ཐག) རྒྱུག་འཕེན་དང་། པ་ཤིག་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ལས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་སུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ། དུས་ཚོད་གང་འཚམས་ཤིག་གི་རྗེས་ལ་བོད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་འཕེལ་དཔག...གི་ཡར་རྒྱས་ཡག་པོ་བྱུང་བ་དང་། གོ་ལག་ཐོན་གསར་ཡང་ཚོན་ཆེ་སྐྱུབ་འདོན་གནང་ཞིང་། དེ་དག་གི་རིན་འབབ་སྤྲོད་བྱེད་འཇོར་ལྡན་ཁག་ནས་ཡོད་འདོན་དང་། ཨམ་ནམ་སོགས་ཐབས་སྣ་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བསྡུ་བཞེས་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་འདུག །

སོད་འདིར་སྤར་ནས་སྨན་ཐོས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཁྱད་འཕགས་གཞན་སློན་མ....དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་སྐྱེར་ཁག་སོ་སོས་སྤྱངས་བསྟེན་དང་། འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་ལས་གཞུང་རང་གི་སྒྲིག.....འཇུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་~རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་དུས་ལུགས་རིག་གཞན་སྨན་འགྲོ་སྨན་གླིང་དང་། གཞི་ཀ་རྩེ་རྫོང་དུ་གསོ་

༢༢ རྒྱལ་དང་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤེད་ཕྱག་རྟགས་ཆུས་ཐོན་སོང་གི་སྡོད་བཅུད་ཆགས་མཐུན་ནང་བཀོད་ཡོད།

རིག་སློབ་གྲྭ་དང་སྦྱོང་འདུས་པའི་གླིང་སོགས་སྨན་གྱི་སློབ་གྲྭ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་དེ་ལྷག་མེད། ད་ལམ་ལ་གོངས་མཆོག་ནས་སྨན་རྩིས་དེ་བཞིན་འགྲོ་ཕན་གལ་ཆེར་དགོངས་ཏེ་བསྟན་རྒྱས་གླིང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྨན་རྩིས་རིག་གནས་སློབ་ཁང་གསར་རྒྱག་ཐོག་གདན་ས་གསུམ་དང་། དབུས་གཙང་ཁུལ་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ནས་སྨན་རྩིས་སློབ་ཕྲུག་ཤེས་རིག་བཀྲ་བ་འདེམས་སྒྲུག་གྲྭ་ཕྲུག་སྦྱོང་ཏེ་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་དོ་དམ་དབུ་འཛིན་ཆེ་ཤོས་བླ་སྨན་ཁྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་དངོས་གཞི་ཁྲམས་ལ་པ་བསྒྲུབ་དབང་དང་། སེར་སྨན་སྦྱིན་མཆེན་རབ་ནོར་ཕུར་སྨན་རྩིས་མཁན་ཆུང་བསྐོ་གཞག་གིས། གཞན་ཡང་དགེ་རྒན་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚང་མར་ཟས་གོས། ཁྲིད་མལ། སྨན་དཔེ་ཁག། སྨན་སྦྱོར། སྨན་ཆས་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་དགོས་མཁོ་ཚང་མ་བོད་གཞུང་ནས་གསོལ་རས་ཐོག། སྐུ་སྒེར་མཛོད་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དངུལ་རྒྱ་ཆེ་གནང་སྟེ་དཔལ་ལྡན་གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་དགོངས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐོག། གངས་ལྗོངས་མཁས་པ་དུ་མའི་མན་ངག་གཅེས་བསྐྱལ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དཀར་ནག་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་ཁུངས་དག་ཚད་ལྡན་སློབ་སྦྱོང་གནང་སྟེ། ལྷུ་ཞོལ་སྐྱེ་བོ་འཛེར་མེད་དང་། སྨིན་ཚོགས་སྐབས་རེས་མེད་སྨན་སྦྱིན་སོགས་དགེ་ཕན་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་མ་ཟད། ཕུ་ཐོག་ཁྱིམས་པ་གསོ་ཚུགས་ཚུལ་བཞིན་མེད་པས་ཁྱིམས་པ་རྒྱུན་དུ་མང་པོ་འཆི་སོད་དང་། རྡོར་རྗེ་ཚེར་མའི་ཡ་སྨུད་ཐུང་རིམ་ཁྱིམས་པ་གཉན་ཆེ་བསྐྱེབས་ཤི་རྒྱུང་བ་སོགས་དེ་དག་ལ་དམིགས་བསལ་ཕན་ཆེད་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། མཁས་པ་དུ་མའི་ཉམས་མྱོང་ལེགས་ཆ་ཀུན་བསྡུས་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་གཙང་སྦྲའི་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཞིབ་པ་ཉེར་བཙོས་ལག་ལེན་སློབ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་ཐུལ་རྫོགས་ཞིབ་པ་བཙོས་རྒྱུ་ཡོད་མཁན་རྣམས་ནས་སྨན་རྩིས་ཁང་དུ་ངོ་བསྐྱོད་ཞུབ་ན་རབ། དེ་མིན་ཕྱོགས་མཐར་ནས་ཡིག་འཕྲུལ་ཐུལ་ཚོ་སྨན་དང་། མདང་བྱིས་པ་ཕྲུམས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་ཡི་གེ་བཙས་རྒྱ་ཁྱབ་ཚང་མར་འགྲེམས་གཏོང་གནང་སྟེ་བྱིས་པ་གསོ་ཚགས་དང་། རྒྱ་གར་ནས་འབྲུམ་པའི་འགོག་སྨན་ལོ་ལྟར་མངགས

ཏེ་འདེབས་པ་སོགས་ཕན་ཐོགས་ཆ་ཚང་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། སྨན་རྩིས་སློབ་ཕྲུག་སོན་རིམ་བཞིན་···ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོར་སྨན་རྩིས་དགེ་རྒན་དང་། སྨན་སྦྱིན་བཅས་པར་གཏོང་མཛད་དེ་ཕན་བདེ་བླ···ན་མེད་པ་བསྐྲུན་པར་མཛད།

༄་གོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་འཛོམས་ཀྱི་འཐུས་མི···དེ་དག་འཛམ་གླིང་ཡར་སོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་རྫོང་གཞིས་སོ་སོའི་འོག་ནས་མི···སེར་སྐྱོ་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱི་འཐུས་མི་འཛུགས་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེད་མཛད་དེ་སྤྱི་འགྲོས་ཚོད····བསྟུའི་སྐད་ཆ་ཕེབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་སྣེ་ཤོད་དང་། གཙོ་དྲག་རེ། ཆབ་ཕྱོ་གོ་ཚོད་རེ་འགུག···འབོད་ཀྱིས་ཞོལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡང་སྟེང་དུ་གོ་བསྡུར་ཚོགས་གཟིགས་མཛད་པ་དང་། བསམ་འཆར་བསྡུ་བཞེས་མཛད་པར་ལུང་ཁུག་མི་དམངས་ཤེས་དམན་ཐོག །ཡིག་རྩིས་གོ་ཐག་ཆོད་···པ་མེད་ཅིང་། ཚོགས་འདུས་སུ་ཐག་རིང་ནས་ཡོང་རྒྱུར་དཀའ་ཚེར་དང་། གལ་ཏེ་ཡོང་པ་ཡིན་ཡང་ད་··ཕན་ཆབ་སྲིད་འགྲོ་སྟངས་མཐོང་རྒྱུང་དང་། གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་གཞུང་འབངས་གཉིས་ཀར་ཕན་མེད་ངལ་བརྟབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མེད་རྩོལ་འཐུས་མི་ཕལ་ཆེར་ནས་བསམ···འཆར་རྩེ་མཐུན་ཞུས་པ་མ་ཟད། གཞུང་ཞབས་ཆན་བུ་འགའ་ཤས་ནས་ཀྱང་སྐྱིད་ཞེན་མཁྲེགས་འཛིན་དང་། གདན་འཐུས་ནས་ཀྱང་གདན་འཐུས་ཡོད་བཞིན་ཆོས་གཞིས་ཕོངས་ནས་འཐུས···མི་ཡོང་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་མེད་རྩོལ་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་སོགས་གང་ལྟར་ཡུལ་དུས་བསམ་བློའི···གནད་ཚད་མ་སྨིན་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྟགས་གསལ་པོར་སོན་པས་རེ་ཞིག་རྒྱ་ཁབ་རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་ལོ་གཞོན་ཤེས་རིག་བཀྲ་བཟུམས་དམིགས་འཛུགས་ཡིག་རྩིས···སློབ་སྦྱོང་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཕབ་ནས་བཀོད་རྒྱུ་དང་། རྫོང་གཞིས་སྣེ་ཤོད་སོ་སོས་བཀོད་དོན་རྩ་འཛིན་དགོས་རྒྱུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཀོད་རྒྱུ་བཅས་གནང་སྟེ་མི་དམངས་འོས་འདེམས་ཀྱི་ཚོགས···འཐུས་འཛུགས་རྒྱུ་རེ་ཞིག་ཕྱིར་འཐེན་མི་གནང་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་

རང་དབང་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་ཁང་གཙོ་བོ་རུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་ཁུངས་སུ་ཞུ་གཏུག་སྐབས་ཀྱང་། མི་སེར་ཞིག་དམན་པ་ལ་ལས་ཁྲིམས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་ཁྲིམས་འགལ་ལ་ཐེད་ཐལ་དང་། ཡང་འགའ་རེ་བདེན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཞུ་སྒོ་མ་འཕེར་བས་ཁྲིམས་འཚོག་ཇི་སྙེད་ཡོང་གི་ཡོད་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་ཚང་མས་ཁྲིམས་རྩོད་པ་བླས་ཏེ་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཞུ་གཏུགས་ཐུབ་ཚོགས་པ་དང་། ཡང་ཁྲིམས་རྩོད་པའི་གླ་ཆ་སྤྲོད་རྒྱུ་མེད་པའི་འབྱོར་མེད་རིགས་ལ་གཞུང་གནས་ནས་ཁྲིམས་རྩོད་པ་གླ་མེད་དུ་སྒྲིག་འཛུགས་གནང་རྒྱུ།[༢༧] གཞན་ཡང་ཁྲིམས་འདེགས་དང་། བདེ་སྡུག་སྙན་ཞུ་ཁག སློབ་བྲང་ཀྱི་གདན་ཡིག་ཁག་སོགས་ཀྱི་ཤོག་བྱང་ཐོབ་ཐང་མཐུན་པའི་ཁྲིམས་ཤོག་དངུལ་གནད་ཅན་གྱི་ཤོག་བུའི་ཐོག་བྲིས་ཏེ་འབུལ་རྒྱུའི་དགོངས་འཆར་ལ་ཕྱག་རྟགས་ཐོན་ཏེ་ཕྱག་བཞེས་ཞིབ་བསྒྲིགས་གནང་རྒྱུར་མཐོ་རིམ་འགའ་ཤས་ནས་དགེ་སྐྱོན་སྐྱོན་བསྐུལ་ཞུས་པར་བརྟེན་ཕྱིར་འཛིན་གནང་དགོས་བྱུང་བ་རེད།[༢༨] ཅེས་ཐོས་པ་དེ་དང་དེ་འདྲའི་ལེགས་བཅོས་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་བྱུང་ཡང་འགལ་རྐྱེན་སྣེ་མང་དབང་གིས་ཕྱག་ལེན་གནང་མ་ཐུབ་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུས་དབང་གིས་བསམ་བློའི་ཚད་ཐོག་མ་སླེབས་པའི་རྐྱེན་ལས། གཞན་ཕྱིད་དོན་གྱི་རྒྱུད་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་མེད་པར་སེམས་སོ།། །

༢༧ ངས་སྲིད་ཚབ་བདེ་སྐྱོང་པ་མཆོག་དང་། ཞང་པོ་བཀའ་བློན་ཅང་ཁྲིམ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཆོག་ལ་དེ་སྐབས་ཁྲིམས་རྩོད་པ་གླ་རྒྱུའི་ཕྱག་ལེན་འཕེལ་བ་ཡིན་ན་ཇི་འདྲ་ཡོང་རྒྱལ་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ། དེ་དུས་ཁྲིམས་རྩོད་པ་ནི་ལས་དམིགས་བསལ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ནས་པ་དང་། མིང་གནས་དང་འབྲེལ་བ་གཞིག་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་རྩོམས་ཀྱི་སྣ་ཐྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཞི་རྩ་བཟུང་ནས་ཏེ་ཕྱུགས་མཐུན་རྩོད་སྲོང་ཐུབ་པས་བདེན་རྒྱུ་དང་། ལོང་ཆོད་ཞུ་ཐུང་བཟུང་ནས་ཏེ་བཀག་དཔྱད་ཀྱང་གནང་བ་དེ་ཡོང་རྒྱུ། དཔེར་ན། བཤེར་དུང་ཆོས་རྒྱལ་མཆོག བང་དཔོན་གཅེར་པ། སྒྲོན་སྙིང་སྐལ་བཟང་། བཤད་སྒྲག་རྒྱལ་མགས་ལྷ་ལྷ་ཡོད་རྒྱལ་གསུངས་བྱུང་།

༢༨ བཀག་སྐྱོན་ཇ་སློ་ཐེ་ཤར་བྱ་བསྒྱུར་ཆང་པ་མཆོག་སོགས་གཞུང་གནས་དྲུང་སྒོང་མང་པོའི་ཞལ་ལས་ཐོས།

ས་བཅད་བཅུ་བདུན་པ།

ཁམས་ཕྱོགས་སུ་བོད་དང་། རྒྱ་དམག་འཁྲུག་བྱུང་བ།

༄༅། །མོད་སྨད་ཞི་དྲག་སྒྲི་འདོམས་ཞབས་པད་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་ནས། སེམ་ལར་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས། དེའི་བཀའ་མོལ་ལ་འགལ་རྐྱེན་སྒྱུར་དོགས་ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱི་ཡིན་ཧྲུང་ལིན་དང་། འབབ་ཁྲུལ་སྲིད་བདྲིན་ཧྲུང་ལིང་ (ཅིན་ཤུ་ལིང་) དར་མདོར་སྲིད་པ་ཅང་ཀུ་ལྷན་གསུམ་ཀར་རེ་ཞིག་ཞི་འཇམ་དགོས་རྒྱུའི་ཕྱག་བྲིས་གནང་བར། རྒྱ་དཔོན་གཞན་གྱི་ཡིག་ལན་མེད་ཀྱང་། ཆབ་མདོའི་དམག་སྤྱི་ཡིན་གྱིས་ཡིག་ལན་གྱི་ཚབ་ལ་ཐེཌ་གཅིག་གཡག་གི་སྟེབ་བསྐུར་བ་དང་། ཐེཌ་གཅིག །ངཚོ་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་ཡོད་རྒྱ་ཡིན་རྒྱལ་གསལ་བས་རྒྱ་བོད་འཁྲུག་གཞིའི་རྐྱེན་སློང་དང་པོ་དེ་ནས་བྱུང་བ་དང་། རྐྱེན་གཞན་དག་གཅིག་ནི། ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་ལོངས་ནས། རི་བོ་ཆེར་རྒྱུའི་དམག་དཔོན་ཅང་དང་། སྤྱན་ཞེས་པའི་འོག་ལ་རྒྱ་དམག་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་། མེ་སྒྲོགས་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ། མདོ་ཁུལ་ཁུལ་དུ་བོད་དམག་གི་ཧྲ་དྲེལ་འཚོ་མི་གཉིས་རྒྱ་དམག་ཛ་བཟ་མཁན་ནས་འཇུས་ཏེ་རི་བོ་ཆེར་བཙོན་དུ་བཅུག་པ། ཕྱི་ཧོར་ནས་མདོ་སྨད་བཀའ་བློན་བོད་དམག་ལམ་སེང་སློད་བཀོལ་དགོས་སྐོར་རི་བོ་ཆེ་དང་། ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དཔོན་ལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་ཡང་། མི་དེ་གཉིས་སློད་རྒྱུ་པར་བཞག་ད་དུང་དེ་གཉིས་ཆབ་མདོར་གཏོང་རྩིས་ཀྱིས་རི་བོ་ཆེ་ནས་རྒྱ་དམག་ལྔ་བཅུ་དང་བཅས་ཆབ་མདོར་འཁྲིད་འགྲོ་སྐབས་བོད་དམག་གིས་ལམ་ཁ་བསྒུགས་བཅུ་བ་སྟེ་འཕྲོག་པའི་རྐྱེན་ལས་རྙོག་ཁྲ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད།

མེ་འབྲུག ༡༩༡༦ ལོར་ཆབ་མདོར། དཀར་མཛེས། འབའ་སོགས་ནས་དམག་སྐྱོན་དང་། ཐོགས་རྫས། གོ་ལག་ཚོན་ཆ་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་རྒྱལ་མདོ་སྤྱིར་གསན་ཐོས་

བྱུང་བའི་ཁར། ཆབ་མདོ་དང་། རི་བོ་ཆེའི་རྒྱ་དམག་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་མདོ་སྤྱིའི་
ཕྱག་ཏུ་སོན་པའི་ནང་ལ་འང་། ང་ཚོར་དམག...སྣོན་ཕྱིན་ཆེ་འབྱོར་རྒྱུ་ཡོད་པས་རིང་མིན་ཀོང་པོ་
རྒྱ་མདའ་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྨར་ཁམས། གོ་འཇོ། སངྒེ། བྲག་
གཡབ་སོགས་ཀྱི་སྡེ་དགོན་མང་པོས་རྒྱ་མིས་བཙན་བཟུང་གསིགས་ཆེ་བས་བོད་གཞུང་ནས་ང་ཚོ......
བཅིངས་བཀྲོལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཡི་གེ་དང་། གསང་བའི་མི་སྣ་མང་པོ་འབྱོར་བར་བརྟེན། མདོ་
སྤྱིས་བོད་དམག་ཚོ་ཁག་གསུམ་ཕྲལ་ཏེ་ཁག་གཅིག་རི་བོ་ཆེ་དང་། ལྷགས་ཟམ་ཁ་བརྒྱུད། ཆབ་
མདོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྡེ་དགེ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག...སྣོན་ཡོང་ལམ་གཅོད་ཐབས་དང་། བོད་
དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག །ལ་གོང་རྫོང་མདའ་དང་། སྨམ་མདའ་བརྒྱུད་ཐང་ཀར་ཆབ་མདོའི་ནུབ་
ཕྱོགས་ནས་བསྐོར་རྒྱུ། བོད་དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག །ཚ་བ་དཔའ་འཤོད་བརྒྱུད་བྲག་གཡབ།
རྨར་ཁམས་ཁུལ་ཡོད་རྒྱ་དམག་མཐར...སྐྱོད་བྱས་ཏེ་འབའ་ཕྱོགས་ནས་དམག...སྣོན་ཡོང་ལམ་
བཀག་སྟེ་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ནས་ཆབ་མདོར་བསྐོར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བྱས་ཏེ་འགོ་དམག.....
རྣམས་རིམ་ཐོན་བྱུང་། རི་བོ་ཆེར་མདའ་དཔོན་ཞུ་ལུང་པ་དང་། བཀྲས་མཐོང་པ་འགྱུར་མེད་
རྒྱ་མཚོས་ བླ་བ་ཁ་ཤས་ལས་མ་འགོར་བར་རྒྱ་དམག་མཐར...སྐྱོད་བྱས་ཏེ་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཆེ་བ
གཉིས་དང་། དམག་དཀྲུལ་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ཆབ་མདོར་བྲོས་ཤོར་ལས་དེ་བྱིངས་རྒྱ་དམག་མང་པོ
བསད། མང་པོ་འཛུལ། གོ་ལག་མང་པོ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ལྷ་འཇར་མན་ནས་བཟོས་པའི་མེ་སྒྱོགས
གཉིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷགས་ཟམ་ཁ་དང་། རྫོམ་རྒྱ། ཛ་ཆུ་བརྒྱུད་ཆབ་མདོའི་ཉེ...

༡ [illegible] E. Teichman, Travels of a Consular Officer in Eastern Tibet, p. 51-58.

འགྲམ་དུ་འཆར་གཞི་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ཟླ་ ༨ པའི་ནང་འཁྱོར་པ་རེད། སྐབས་དེར་མཚོ་ནམ་ཁར་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་མདའ་དཔོན་ཕུ་ལུང་པ་དགྲ་ཤོར་བྱུང་འདུག །

ཞབས་གཡས་ཟམ་པ་བརྒྱུད་འགྲོ་མིའི་བོད་དམག་གི་མདའ་དཔོན་བཀྲས་གླིང་པ་དང་མཚོ་སྔོ་བ་འགོ་དམག་རྒྱ་མིའི་དམག་གི་གྲ་སྒྲིག་ཚེ་ཤོལ་རྫིན་མདའ་དང་ལྷམ་མདར་ཡུན་རིང་པོར་འཐབ་ལག་ཡང་བ་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྟེ་ག་ལེར་གཡེར་ཆབ་མདོའི་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་དང་། མདོ་སྨད་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཆེན་མོའི་བཞུགས་སྒར་ཡང་རྫོ་རྫོང་ནས་ཞབས་གཡས་ཟམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཤོལ་བ་རེད། ཚ་བ་དཔའ་ཤོད་བརྒྱུད་མདའ་དཔོན་ཁྲུང་རམ་པ་དང་། རྡོ་སྣ་བ་འགོ་དམག་ཐོག །ཡུལ་དམག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅས་དྲག་གཡབ་བྱམས་མདུན། ལྷ་མདུན་སྨར་ཁམས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་བསྐྲད་དང་། འབུམ་ལར་ས་སྲུང་དམག་མི་བརྩིགས་ཏེ་འཐབ་ཕྱོགས་ནས་ཆབ་མདོར་དམག་སྔོན་ཡོང་མི་རྣམས་བཀག་པ་དང་། འཆར་གཞི་བཞིན་ཆབ་མདོའི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བཞིན་འཁྱོར་པ་རེད།

དཆཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་གིས་སྔ་དགེ་བརྒྱུད། དཀར་མཛེས་ནས་དར་རྩེ་མདོར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལམ་མེད་པ་དང་། ཆབ་མདོར་རྒྱ་དམག་བཞི་སྟོང་ཙམ་ལས་མེད། དཀར་མཛེས་ནས་སྔ་དགེ་དགོན་ཆེན་བརྒྱུད་རྒྱའི་དམག་སྔོན་ཞིག་འཚོར་པ་སྔོ་པ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་བོད་དམག་ནས་སྐོར་ཏེ་འཇང་མཐའ་ནས་བཙིས་པའི་མེ་སྒྱོགས་གཉིས་དང་། རྫོང་མདའ་ལ་ཁྲིན་ཆེ་ཡང་ཐོབ་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཕུའུ་ཀོན་ཐའི་ཡིད་ཁྲག་ལ་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་འཁྲིད་དེ་ཆབ་མདོ་ནས་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོ་པ་གུ་གུ་དགོན་དུ་འཁྱོར་སྐབས་བོད་དམག་གིས་སྐོར་བ་རེད། ཕུའུ་ཀོན་ཐའི་ཟེར་བ་དེ་ཁྲོ་ཕྲག་སེང་གེ་རྫོང་ལ་བཙོན་དུ་ཡོད་དུས་རས་ཁོ་རང་དོ་མ་ཐུག་སྔ་དྲི་བ་བྱེད་སྐབས་ཁོང་གི་བརྗོད་གསལ།

ངང་རམ་མདོ་ནས་དམག་སྤྱི་ཅང་ཞུ་ལིན་གྱིས་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་དང་། རྫོང་

མདེལ། ཕོགས་དཔྱལ་རྒྱ་ཆེ་བསྒྱུར་ཏེ་ཆབ་མདོར་དམག་རོགས་ལ་བཏང་བྱུང་བ། ཚོར་ཁོག་ཁུལ་ནས་ཡུལ་དམག་ཉིས་སྟོང་སྐོར་བཅས་འཁྲིད་དེ་ཡོང་ནས་ཆབ་མདོ་དང་ཉེ་བའི་ས་སྟོ་པ་གྲུ་གུ་དགོན་དུ་ཤིན་གུང་ཚམ་ལ་འཛོར། དེར་ཞག་སྟོད་ཕྱེད་སྐབས་དགོན་པའི་མདུན་གྱི་གཞུང་ཆུའི་འགྲམ་ལ་བོད་དམག་འགག་ཞིག་འཐོར་ཏེ་མི་མདའ་ཁ་ཤས་སྣ་རྒྱབ་སྟེ་ཕྱིན་སོང་། ངས་དོ་ནུབ་གཏན་གཏན་བོད་དམག་ཡོང་རྒྱུར་དགོན་པའི་ལྷུགས་རི་ཁག་ལ་སྲུང་བྱ་དང་། རྒྱ་དམག་མང་ཆེ་བ་ཆུ་འགྲམ་དོས་དང་། ཡུལ་དམག་རྣམས་རྒྱབ་རིར་ཨང་སར་ལ་སྡོད་དགོས་མངགས་བྱ་བྱས་པ་ཡིན། ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ལ་བོད་དམག་འཐོར་ཏེ་མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་ཆེན་པོ་བྱུག་སྟེ་མདེལ་དགོན་པའི་ནང་ལ་ཆར་པ་བབས་པ་ལྟར་ཡོང་གི་འདུག ནམ་ལངས་ཏེ་བལྟ་སྐབས་ང་རང་གི་ཕོད་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དམག་རྣམས་བོད་དམག་དང་མཉམ་འདྲེས་ཀྱིས་ང་ཚོར་རྒྱུར་རྒྱག་གིན་འདུག །དེར་བརྟེན་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུར་དགོན་པའི་ནང་ལ་བསྡད་དེ་རྒྱག་རྒྱུ་ལས་རི་རྩེ་དང་། རྒྱབ་རི་ཚང་མ་བོད་དམག་གིས་ལག་པར་ཤོར་ཚར་ཞག །དགོན་པའི་ནང་ནས་བཀག་ཐབས་བྱས་ཀྱང་། ལྷུགས་རིའི་འགྲམ་ཚང་མ་བོད་དམག་གིས་བསྐོར་ཟིན་པས་ཐབ་ཡག་གི་རེ་བ་མེད་པ་ཞིས། ང་རང་གི་ངོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དམག་དཔོན་རྣམས་ལ་སྐད་ཆ་བྱས་ཏེ་ངས་ལྷུགས་རིའི་སྟེང་ཞིང་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བོད་ཁྱུགས་ཁ་བཏགས་བཏགས་ཏེ་ཞི་བའི་བརྡ་བཏང་རྗེས་ང་རང་དོ་མ་མགོ་བསྒྱུར་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེར་མདའ་དཔོན་ཁྲུང་རམ་པ་དང་། མདའ་དཔོན་གཞན་ཞིག་འདུག །རྒྱ་དམག་གང་འཚམས་ཤིག་མཚན་མོ་བྲོས་ཕྱིན་འདུག །ང་རང་འགོ་པ་ཚོ་དང་། དམག་མི་འཁྲོལ་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལག་དང་། ཕོགས་དཔྱལ། རྫས་མདེལ་བཅས་ཚང་མ་སྟེར་འབུལ་ཞུས་ཏེ་ང་ཚོ་ཞབས་ག་ཡས་ཟམ་པར་མདོ་སྨིའི་ས་ར་གཏོང་གནང་བྱུང་བ། འདི་ལག་པར་ཤོར་ཡོད་པའི་པཉྩ་རགའི་འཁྲེང་བ་ཡག་པོ་ཞིག་དང་། སྐྱེལ་དམན་ནས་བསྒྱུར་བའི་གསེར་གྱི་ལག་གདུབ་ཅིག་ཡོད་པ་བཀའ་བློན་ལྷ་མར་མཇལ་རྟེན་དུ་ཕུལ་ཡང་བཞེས་མཛད། དཔུང་

ཀ བོད་ཀྱི་ཡིག་ཚང་མེ་རི་དགོན་ཞེས་གསལ་འདུག །

ངར་དམིགས་བསལ་ལ་ལམ་ཆས་དང་། བཞོན་རྟ་བཅས་གནང་སྟེ་ངའི་དམག་མི་ཁྲིངས་དང་མཉམ་དུ་སྐྱིལ་གྲོལ་བོད་དམག་དང་བཅས་ལྷ་ས་ར་བཏང་བྱུང་། ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་དམག་ཁྲིངས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་འབབ་རམ་དང་། དེ་ནས་ཡུན་ནན་ཕྱོགས་ལ་བཏང་འདུག་ཀྱང་། ངར་རང་གཅིག་པུ་རིམ་བཞི་ཐར་མདོ་པས་ཨ་དྲུང་ཞིག་ལ་བཀའ་རྒྱུ་དང་། སྐྱིལ་མི་དམག་མི་གཉིས་བཅས་སྦྲོ་སྦུག་སེ་ཏྲེ་རྫོང་དུ་གཏོང་གནང་བྱུང་། དེ་དུས་ངའི་སེམས་ལ་དང་གསོད་པར་འཁྲིད་མཁན་རེད་བསམས་ཏེ་ཞེ་སྡང་ཞེ་དྲག་བྱུང་ཡང་། སེང་གེ་རྫོང་ལ་འབྱོར་ཏེ། རྫོང་རིན་ཆེན་སྤྲང་པས་བཀའ་རྒྱ་གྲོགས་དུས། ངས་དེ་སྔོན་ལྷུགས་ཟམ་ཁར་རྒྱལ་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཁས་ལེན་དུ་ཐོན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཚུལ་བྲིས་ཤག། དེ་ནས་ངའི་ཁང་པར་ལྷུགས་དང་། སྐར་སྒོ་ཆུང་ཞིག་གཡོགས་ཏེ་བཞག། སྒོག་ཉེན་ལས་གྲོལ་ཙང་སེམས་སྐྱིད་སྤྲོད་བྱུང་། ངས་དེ་སྔོན་ལེའུ་ཏན་རྒྱ་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་སྐབས་ང་སྤྱིའི་ཀུན་གྱི་གོས་ཡོད། སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་གར་ལ་བྲོས་ཐེབས་སྐབས་ངས་ཁས་ལེན་ཏྲ་དམག་གི་འགོ་པ་བྱས་ཏེ་ཕག་རི་བར་ཕྱིན་པ། ངའི་མིག་གི་ཐོད་ལ་རྨ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེས་རྫོ་ཤེས་པ་འདུ། དེའི་སྐབས་ང་ལོ་གཞོན་ གྲོག་ གྲོགས་ཅིག་ཡོད། ལྷ་སའི་སྤུ་དྲག་དང་། བུ་མོ་ཚོས་ང་ལ་འབུ་ཁྲ་ཁྲ་ཞེས་སྤུ་དྲག་དང་། བུ་མོ་ལོ་གཞོན་རྡོ་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་སོགས་ཟེར་འདུག །

སྐབས་དེའི་ཚེ་བོད་དམག་རྣམས་ཆབ་མདོའི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱེལ་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་མདོ་དེ་བཞིན་འདམ་ཆུ་དང་། རྫ་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ས་བཙན་ཁར། རི་གཡས་གཡོན་ཚང་མར་འཛོམས་རགས་བསྒྲུབ་བརྟན་དང་། བོ་ལག་ཡག་པོ་ཡོད་པས་འགྲོ་ཁྲབ་ཆེ་བ་མ་བྱུང་སྟེ། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་འཕྲུལ་མདའི་ཁོངས་ནས། དབྱིན་མདའ་ཁ་རིང་རྡོ་གྲུང་ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་མདེའུ་བཅས་འབྱོར་པ། དམགས་གལ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཆབ་སྲིད་གནང་བ་ནས་བརྒྱུངས་བོད་དམག་གི་ཤུགས་ལམ་སེང་རྒྱས་ཏེ་ཆབ་མདོའི་རི་རྩེ་ཕན་ཚུན་ཚང་མ་དང་། མདུན་ངོས་ཟམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ

ཚང་མ་བོད་དམག་ལ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་སྐབས་རི་བོ་ཆེ་དང་སྟོ་པ་གཉིས་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མིའི་མེ་སྒྲོགས་བཞི་ཡོད་པ་རྒྱག་འཕེན་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ཆབ་མདོའི་གཡས་གཡོན་ལ་བཙུགས་ཏེ། ཆམ་མགོ་མ་བསྒྱུར་ན་མེ་སྒྲོགས་རྒྱབ་རྗེས་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་དམག་ལ་བདའ་བརྡ་བཏང་བ་རེད། དེ་དུས་ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ནས་གང་དགའ་ཇི་ལེགས་གྲོས་བསྡུར་སྐབས་དམག་དཔོན་ནའི་ཞེས་པས་མགོ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་ཚུལ་ལབ་པ་ཕོ་བོད་པའི་སོ་པ་རེད་ཅེས་སྔོན་བརྩུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བཅད་དེ་ཉི་མ་ཁ་ཤས་མགོ་མ་བསྒྱུར་ཡང་། མཐའ་མ་རྒྱ་དམག་ཕྱིར་ནས་མཉན་ཀ་ཤིས་མེ་ལྷུལ་ ༡༩༡༨ ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་མགོ་བསྒྱུར་ཞུ་རྒྱུའི་ཡི་གེར་ཕྱིན་སྐྱོང་ཤིང་གི་ལག་རྟགས་དང་། དམ་སྤུག་ཕབ་སྐྱེ་ལུས། རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཅང་ཞེས་མི་དང་མཉམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རང་གི་སྐྱེས་དམན་དང་། སྤྱི་ ལག་མདའ་བཅས་འཕྱེར་ཏེ་ཟམ་སྟེང་ནས་གཙང་པོར་མཆོངས་ཏེ་རང་ཤི་རྒྱབ་པ་རེད།

དེ་ནས་མདོ་སྨད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མཁན་རིམ་གཉིས་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་མདའ་ཁབ་རྣམས་དམག་མིའི་ཏུ་བཏང་སྟེ་ཆབ་མདོའི་ནང་འཛུལ་ཞིང་། ཆབ་མདོ་དགོན་པ་དང་། མར་ཐང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་ཚང་མ་རྒྱང་རི་ལྷ་བུར་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་བོད་གཞུང་གི་དར་ཆ་བཙུགས། རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མིང་བ་ཞེར་ཐོག །གོ་ལག་ཚང་མ་རྩིས་ལེན་བྱས་པ་ཕྱིན་སྐྱོང་ཤིང་གིས་གཙོས་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་བཅུ་གཅིག་དང་། རྒྱ་དམག་ཅིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་འཛུལ་ཏེ་བཙོན་དུ་བཟུང་། །འཁྲོལ་ཕལ་ཆེར་དམག་ཐོག་ཤོར་བ་དང་། རིམ་ནད་ཀྱིས་ཀུང་མང་པོ་འཆི་གོད་བྱུང་བ་རེད། རི་བོ་ཆེ་ཞབས་དྲུང་བླ་བྲང་ཕོདས་མགར་བ་བླ་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་མིའི་བྱེད་གཏོའི་གྲལ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འཛིན་བཟུང་བྱས། རྒྱ་མིའི་ཞི་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ཚོང་རིགས་རྣམས་ལ་ལག་འཁྱེར་རེ་གནང་སྟེ་ཆབ་མདོའི་གྲོང་བརྒྱལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་འགྲོ་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ་དཔྱད་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་མིའི་དམག་ཕྱིར་ནས་ཕྱིན་སྐྱོང་ཤིས་དམག་ཐོགས་དཔུལ་

མང་པོ་སྤྲས་བསྐྲུན་ཐུབ་པའི་སྟོན་འཛུགས་བྱུང་བར་ཞིབ་རྩོད་སྐབས། རྒྱ་སྐོར་རྫོང་ཁྲག་བཞི་བཅུ····
སྐོར་རོ་སྐམ་ནང་··བླུགས་ཏེ་རོ་མཉམ་སྤྲས་ལ་ནས་ཐོན་པ་རེད།

མདོ་སྨད་བཀའ་འགྲོན་པ་ཁྲ་མདོ་ལས་ཆབ་མདོར་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྟོད་ (ཁམས)
ཁུལ་གྱིས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་འཛུགས་གནང་མཛད། དེར་རྒྱ་འི་དམག་སྤྱི་ཡིན་གྱིས་གཙོས་····
རྒྱ་འི་ཞི་དྲག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་མཇལ་ཕྱག་ཞུས།[3] རོ་སྐམ་ནང་སྤྲས་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྣམས···
རྒྱ་འི་དཔོན་དམག་རྣམས་ལ་འདྲ་མཉམ་བགོ་ཤ་དང་། འབྲས་ཁྲི་ལྔ་རེ། ལྷ་ས་བར་གྱི་ལམ་ཆས་
བཅས་གནང་སྟེ··སྤྱི་ལ་སྒྲིལ་དམག་མི་དང་བཅས་ཚང་མ་ལྷ་སར་བསྐྱོད་པའི་གནང་ཞིང་། ཡིན་··
བྱུང་ལི་སྐོར་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ཡོད་མཉམ་འཁྱེར་ཆོག་པ་གནང་བ་དང་། མགར་བ་བླ་མ་འདི་དན·····
ཐུགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས་ལག་པར་ཤིང་གི་ཨན་ཏུས་དང་། ཁར་ཤིང་གི་སྒྲུབ་བཅས་གཡོག་
ཏེ་བཏང་བ་རེད།

ཆབ་མདོ་ནས་འཛིན་བཟུང་ཐུབ་པའི་རྒྱ་དམག་བཙོན་པ་རྣམས་ལྷ་སར····
འཁྱེར་འཕྲུལ་ཁྲིད་ལམ་ཆས་དང་བཅས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབར་མ····
བརྒྱུད་ཕྱུ་ཚན་ཚན་ཁུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་བཏང་། ཡིན་བྱུང་ཡིང་ལྟེ་ཁྲག་དོ་པོ་རྫོང་དུ་ཚོ་བཙོན་བཏང་བ།
དེར་ལྟེ་ཁྲག་པའི་སྐུལ་དམན་ཞིག་ལ་ཚང་ས་རྒྱབ་སྐྱེ་བུ་གཅིག་དང་། བུ་མོ་གཅིག་བྱུང་བ་ལྟུགས
ཏུ་ ༡༩༣༠ ལོར་བོ་འདས་སྐབས་ཁ··ཚེམས་ལ་གསེར་ཐེ་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ་ནས་གསུམ་ཆ་གཅིག···
ལ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེར་སྐུ་བས་ཞུར་འབུལ་དགོས་བརྗོད་པ་ལྟར་སྐྱེས་དམན་བུ་ཕྲུག་བཅས་ལྷ་
སར་ཡོང་སྟེ་སྐྱབས་ཞུ་ཕུལ་བ་དང་། རྡོ་ཤག་རྣམས་ལ་མཆོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་ཕུལ་པ་བུ་དེ་སྐུ་ཁག་བཟོ

༣ ཨེ་རིག་ ཏེ་ཆེ་མན་གྱི་དེབ་ཐེར། མདོ་སྨད་དང་། དམག་སྤྱི་ཁག་གི་དང་ཆབ་ཀྱི་བཞི་མེད་པོ་བ་གནས་རིང་དཀར་པོ་དང་། སེ་རྟེ་དཀར་པོ
རབས་པ་ཕྱང་གསུམ་པ། ཆོད་དུ་ཀྱི་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་ཅེས་དང་། ཡིན་རྒྱུ་ཡོང་མདོ་སྨད་ཀྱིར། དགྲ་དམག་ཏུ་ལོག་ཐུབ་མེད་པས་གོང་གཞུང་གི
ལས་ཀ་ཞིག་གནང་རོགས་གསུམ་པ་རེད། ཅེས་གྲིས་ཤག

ཕྲན་བུ་ལས། བུ་མོ་དེ་སྐྱུང་པོ་དང་མཛེས་པོ་ཞིག་འདུག་ཅེས་མཐོང་ཚོང་རྣམས་ནས་བརྗོད་འདུག །

མགར་བ་བླ་མ་ནི། ལྷོ་ཁ་ཁུལ་ཐེ་ཡུལ་སྨིན་དབང་ཕྱུག་གཞིས་ལ་སྐུ་ཚེ་བརྩོན་ལ་བཏང་བ་ནས་བྲོས་ཤོར་སོང་བ། དེའི་དུས་རྒྱ་ཡུལ་ཁུལ་ཧ་འདེབས་དམག་མིའི་འགོ་ཁྲིད་དུ་དཔོན་སྐྱེ་ཤུང་པ་དང་། འཕྲིན་གཏོང་ལས་ཆེན་ཐམས་པ་བསྐལ་བཟང་གཉིས་ནས་མགར་བ་བླ་མ་ནད་འདས་ཐུགས་རྩལ་བ་བཀའ་ཤག་ཏུ༢ སྐུན་ཞུ་ཕུལ་བ་ལོ་ཁ་ཤས་སོང་མཚམས་མགར་བ་བླ་མ་ནན་ཅིང་དུ་འཁྱེར་ལུགས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ཐོན་པ་དང་། དེ་ནས་དར་མདོ་ཕྱོགས་འཁྱེར་ཏེ་བོད་གཞུང་ལ་དོ་རྒོལ་གྱི་ཡི་གེ་བཀྲམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་ལས་རུ་དཔོན་སྐྱེ་ཤུང་པ་དང་། འཕྲིན་གཏོང་ལས་ཆེན་པ་གཉིས་ལ་བཀའ་ཤེལ་ཐོག་བཀའ་དཔྱད་ནན་པོ་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་མགར་བ་བླམ་འབའ་ཕྱོགས་ཡོད་དུས་མེ་ཕྱི་༡༩༢༨ ལོར་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་གོམ་པ་རིང་པོ་ཞེས་པ་བརྒྱུད་སྐྱེ་འབབ་ཡི་ཕྱོགས་འཁྱེར་སྐབས་མགར་བ་བླ་མ་ཉག་རོང་ཁུལ་བྲོས་ཕྱིན་པ་བོད་གཞུང་ལ་གློ་དཀར་བའི་མི་ཞེར་ཚོས་བསད་པར་གྲགས།

དེ་ནས་མདོ་སྨད་ཕྱི་ཁབས་པད་ཀླུ་མས་དམག་དུས་སྐབས་༢ ཁབས་འདེབས་ཁུར་བསྐྱེད་ཞུས་རིགས་ལ་མཚོར་དགའ་བདག་རྒྱན་དང་། ཕྱི་ལག་རྡང་བགྲེལ་དང་། ཤོག་ཕྱུག་རྒྱང་འཚང་ས་ཀྱིས་དཀྲོག་རྒྱན་བརྩི་མིའི་རིགས་ལ་ཉེས་ཆད། བར་ལམ་རྒྱ་མིས་ཟིན་པའི་མངའ་ཁུལ་ཚང་མར་རྗོང་རྫོད། འགོ་གཉེར་སོགས་བསྐོ་གཞག་དང་། ཁྲལ་བསྡུ། ཁྲིམས་གཞོན་སོགས་བླང་ས་དོར་བྱེད་མིའི་སྐོར་དང་། དམག་ཡོགས་སུ་ཤོག་དབྱུལ་གཏོང་འགྲེམས་གཞན་རྒྱུར་སྤྲོད་ལེན་ཤར་དོང་བྱེད་དགོས་སྐོར་མདོ་སྨད་མངའ་ཁུལ་ཚང་མར་བརྗོད་དོན་ཆེ་བའི་རྩ་ཚིག་ཕྱུལ་ཞིང་། དམག་སྐར་རྣམས་བླ་ཤས་རིང་ང་ལ་གསོ་ལྷ་བུར་འཛོམ་གནང་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེ་དགེ། ཉག་རོང་། དྲེ་ར་ཡོག།

༢ དེ་དུས་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་ [illegible]

འབའ་ལི་ཁུལ་གྱི་སྡེ་དགོན་ཚང་མས་ང་ཚོ་རྒྱ་ངན་འོག་ནས་འདོན་··· ཐབས་ལྷ་དམག་འཕྲུལ་བརྫིང་····
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་སྙན་ཞུ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཐོག །ངང་རང་སྐྱོབས་ཅི་ཡོད་པ་དང་།
རྒྱལ་ཅི་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་དམག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན་མདོ་སྨད་དབུས་གཙང་དམག
སྐར་བཞི་དང་། ཡུལ་དམག་དམག་སྐར་གཅིག་སྡེ་དགེ་སྒྲོམས་དང་། ཧོར་ཁོག་བརྒྱད་ཟི་ཁྲིན་··
ལ་མཚམས་དང་མདོའི་ལྷ་གས་ཁྲམ་ཁ་བར་བསྐྱོད་དགོས་དང་། ཡང་དབུས་གཙང་དམག་སྐར···
གསུམ་དང་། ཡུལ་དམག་དམག་སྐར་གཅིག་རྒྱ་ཁམས་བརྒྱུད་འབའ་ཡིན་ཡུལ་ནང་ལ·····
མཚམས་འཛིན་ཨ་དྭན་ཅོ་བར་གྱི་ར་བ་ཡོངས་ལ་མི་རྣམས་བཅིངས་བགྲོལ་བྱེད་པར་བསྐྱོད་དགོས···
བཀའ་ཁྱབ་གནང་བ་ལ་གནས་སོ་སོའི་ཡུལ་དགོན་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་··
ནས་སྡེ་དགེ། ས་དབྱ། གོ་འཇོ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་··· སྐྲོད་གཏོང་བཞིན་
བོད་དམག་གིས་གདོང་ཧོར་ཁོག་དང་། ཉག་རོང་འབའ་ལི་ཕྱོགས་སུ་གཏད་ཡོད་པར་དར་མདོ་དང་།
ས་དམ་རྫོང་གི་བོད་སྡེ་རྣམས་ནས་ལྷ་དམག་ནམ་འབྱོར་གྱི་ཨང་ཏན་དང་། བོད་པའི་དྲག་ཤུགས་··
གྱི་སྦྱིར་བྲགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྐུགས་པ་སོས་མ་བསྟེན་པ་ཕྱུར་ཕྱུར་ཏེ་འབའ་ཁུལ་རྒྱའི་དམག་སྤྱིས་
དེ་ཁུལ་སྡོད་པ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་སློབ་ཌཀ་ཊར་ཤེལ་ཊོན (Dr. Shelton) ལས་རྒྱ་
བོད་དམག་མཚམས་གཅོད་ཐབས་པར་བཞུགས་བཀའ་མོལ་གནང་རོགས་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཟི་ཁྲིན་
དང་། ཡུན་ནན་ཁུལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ས་མཚམས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་དབུས་··
གཞུང་ལ་ཞུས་རྗེས་དབུས་གཞུང་ནས་དབྱིན་ཇི་གཞུང་ལ་དམག་མཚམས་འཇོག་ཆེད་ཡོང་བའི་བར་··
བཞུགས་བཀའ་མོལ་གནང་རོགས་ཞུས་པར[5] བརྟེན། ཟི་ཁྲིན་ཁུལ་ཕྱིན་ཕྱུར་བཞུགས་པའི་དབྱིན་ཇི་གཞུང་
ཚབ་ཀའོན་སོ་ལར། ཨེ་རེག ཊེ་ཅེ་མན (Eric Teichman) ནས་བར་བཞུགས་བཀའ་མོལ··

༥ དེ་རྗེས་ཁུལ་ནང་དང་། ཟི་ཁྲིན། མཚོ་སྔོན་ཁུལ་གྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་བཀའི་འོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
སྐབས་དེར་མ་འདུས་པའི་དང་མཚོན་ཕྱུགས་སྟོད་གཞན་ཐེངས་པར་ཞེས་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་རེད།

ཞུ་བཅར་ཚོག་པའི་སྒོར་དབྱིན་གཞུང་ནས་ཟླ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཀའ་མོལ་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་དོན་ཞལ···
བཞེས་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་གཞུང་ཚབ་གྲི་ཏེ་མན་དང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་འབའ་ལི་ཁུལ་གྱི་ཞི་དྲག···
གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ཁྱབ་ལེ་ཙུ་ཚལ་ཧྲེང་། (ལུའུ་ཧྲན་ཕིང་) ཇོལ་ས་བཅས་ཅབ་མདོར་འཛོམ་ཏེ་མདོ་སྨད་སྤྱི་
བཀའ་བློན་བླ་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་པ། དེ་དུས་བོད་དམག་རྣམས་རོང་པ་ཚ་ཁུལ་དང་། ཚ་བ་
སྒང་ཁུལ་དུ་དམག་འཁྲུག་ཤུགས་ཆེན་རྒྱག་བཞིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་དུས་ཀྱི་བོད་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་
དཔོན་རིགས་ཀྱི་གནས་སྟངས། སྤྱོད་ཚུལ་ཞིབ་པ་གྲི་ཏེ་མན་གྱི་བྲིས་པའི་དེབ་ཐོང་གསལ་པོར་
བཀོད་འདུག །

རྒྱ་བོད་གཉིས་དབྱིན་གཞུང་བར་བཞུགས་ཀྱིས་ཉི་མ་མང་པོར་བཀའ་མོལ་གནང···
བའི་མཐར་རེ་ཞིག་ལ་མཚམས་དབྱེ་འབྱེད་མཛད་པ་འབྲི་ཆུ་རི་ཆུ···རྒྱུད་ཀྱིས་བཅད་པ་སྟེ་དགེ་དང་།
དཔལ་ཡུལ་མ་གཏོགས་ཤར་ཕྱོགས་རྣམས་གནས་སྐབས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཟིར་རྒྱུ་དང་། འབྲི་ཆུའི···
ཤར···རྒྱུད་དུ་དབུ་རྒྱ་མིའི་ལོངས་སུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་བཀོད་བྱུས་སྟངས་འཛིན་ཚང་མ···
བོད་གཞུང་ནས་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཆིངས་ཡིག་བཞག···པ་ག་ཤམ་གསལ།

རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་གནས་སྐབས་ལ་མཚམས་གཅོད་རྒྱུའི···
ཆིངས་ཡིག །དོན་ཚན་དང་པོ། སྔ་ལོ་རི་བོ་ཆེ། ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་ནས་བོད་དམག་ལ་པར་
ཀོལ་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་རྒྱ་བོད་གཉིས་འཁྲུག་ཟིང་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་བོད་དཔོན་རིགས་ནས···
ཕན་ཚུན་འཁྲུག་ཟིང་མི་བྱེད་པའི་རང་ས་རང་གནས་བྱེད་རྒྱུའི་དབྱིན་གཞུང་བར་བཞུགས་ཀྱིས་ཆིངས་
གཙམ་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་སྟབས་ད་ལམ་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་དོན་ཚ་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ···
མི་དོ་དབྱིན་གཞུང་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་གྲི་ཏ་མན་ས་ཧེབ་དང་། རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ལེའུ་ཧྲན་ཕིན།
བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་མདོ་སྨད་སྤྱི་ཁྱབ་བཀའ་བློན་བླ་མ་བཅས་ཆིངས་ཡིག་ཐུན་མོང་ནས་བཞག་པ···

༤ གྲི་ཏེ་མན། དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ནས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་འཁྱམ་སྐྱོད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས། ༡༡༨–༡༥༩ བར་གསལ།

འདིའི་དོན་ཚན་རྣམས་ལ་ཆ་གནས་མཛད་ཡོད། དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཆིངས་ཡིག་འདི་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས་རྗེས་སུ་དབྱིན་གཞུང་། བོད་གཞུང་། རྒྱ་གཞུང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ནས་ཆིངས་འགྲིགས་གཏན་འབེབས་དགོས་དོན། ཆིངས་ཡིག་འདི་རྗེས་སུ་བརྗེ་ལེན་དགོས་ཕྱིན་རྒྱལ་ཁག་གསུམ་སོ་སོའི་མི་སྣ་འཛོམས་ཏེ་འདོད་མཐུན་འགན་ལྷངས་དུས་མ་གཏོགས་ཚིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་བརྗེ་ལེན་ཚོག་རྒྱུ་མེད།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྒྱ་བོད་གནས་སྐབས་ས་མཚམས་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱ······གཞུང་བོངས་སུ་ས་སྒོ། འབབ། ཚ་ཁ་སྒོ། དྷ་ཤོ། སྟེ་རོང་། ལི་ཐང་། སྨར་ཁམས། ཉག་རོང་། བྲག་འགོ། རྟའུ། ཉག་ཆུ་ཁ། དར་རྩེ་མདོ། རོང་མི་བྲག་སྒོ། ལྕགས་ཟམ་ཁ། རྒྱལ་རྩེ་རོང་། ཆ་ཕྲེང་། ཧྲེའོ་ཕྲིན་བཅས་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཕྱེ་ས་སྒོ་རྣམས་རྒྱ་གཞུང་ནས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ། བོད་ཕྱོགས་དཔོན་འགོ་ཞི་དྲག་དམག་མི་ལ་ཆ་དེ་བོངས་བསྡད་མི་ཆོག། བོད་གཞུང་བོངས་སུ་རྫོང་······ཁག་རི་བོ་ཆེ། ཧན་མདའ། ཆབ་མདོ། བྲག་གཡབ། རྫར་ཁམས་སྨར་ཐོག། གོ་འཇོ། སདགེ། ཐང་ཕུག། ལྷུན་ཐོག། སེར་ཤུལ། སྡེ་དགེ། དཔལ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་བོངས་སུ་གཏོགས་པ་ནུབ་ཕྱོགས་ས་སྒོ་རྫོང་ཁག་རྣམས་བོད་གཞུང་ནས་བདག་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ། རྒྱ་ཕྱོགས་དཔོན་འགོ་ཞི་དྲག་དམག་མི་རྣམས་ལ་ཆ་དེ་བོངས་བསྡད་མི་ཆོག །རྒྱ་གཞུང་། བོད་གཞུང་ཆིངས་ཡིག་འདི་འདོད་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀའ་ཡི་ ལ་རྗེས་སུ་དེ་ནས་སྨར་ཁམས་དང་། ཉག་རོང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་···དམག་དཔོན་འགོ་ཞི་དྲག་དམ་ མི་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུར། བོད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞི་དྲག་དཔོན་དམག···ཕྱིར་འཐེན་བྱས་རྗེས་དར་རྒྱས་དགོན་ཡུལ་པན་ཆུན་སོགས་བོད་སྐྱེས་ཚང་མར་རྒྱ་ཕྱོགས་ཞི་དྲག···དཔོན་དམག་ནས··· སྣང་འདོགས་་་ རྣབ་གཞིགས་པ་མི་ཚམ་དངོས་ཤུགས་ནས་མི་ཆོག་པ་བྱས། ཡུན་ནན་ལ་མཚམས་དང་། ཀྲི་ལི་ ང་ལ་མཚམས་གནས་སྐབས་རང་འཛུགས།

དོན་ཚན་བཞི་པ། ས་གནས་དང་། མི་སེར་སྲུང་མི་ཡུལ་དམག་ལས། དེ་

མིན་བོད་ཕྱོགས་ནས་དམག་མི་འབྲི་ཆུའི་ཤར་ཕྱོགས་བསྐྱོད་མི་ཆོག་པ་བྱས། སྔོ་ལམ་འབྲི་ཆུའི་…ནུབ་རྒྱ་ཕྱོགས་ཡུལ་དམག་བརྒྱ་ལྷག་འབྲི་ཆུའི་ནུབ་ཕྱོགས་བརྒལ་མི་ཆོག །རྒྱ་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་འདི་འདོད་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀའ་ཐེབས་རྗེས་སུ། དེ་ནས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དམག་མི་རྣམས་གོང་གསལ་ལྟར་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ།

དོན་ཚན་ལྔ་པར། གོང་གསལ་རྒྱ་ཡོངས་དགོན་པ་ཡོད་རིགས་ཚང་མའི་བླམ་ལས་སྣེ་བསྐོ་གཞག་དང་། ཆོས་སྡེའི་སྐོར་སོགས་བསྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་༧སྐྱབས…མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གནང་རྒྱུ་བརྗོད་མེད་ལ། རྒྱ་དཔོན་ནས་དགོན་པའི་སྐོར་ལ་བྱུས་ཞེ…མི་ཆོག །གྲྭ་པ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཕྱོགས་ས་ཆར་བྱུས་ཞེ་མི་ཆོག །

དོན་ཚན་དྲུག་པ། རྒྱ་བོད་དཔོན་དམག་མི་སེར་ནས་སོ་སོའི་ས་མཚམས…བརྒལ་ནས་མི་སེར་ལ་བརྡབ་གསིག་བཏང་མི་ཆོག །བོད་དཔོན། རྒྱ་དཔོན་ཕན་ཚུན་ནས་མི་ནོངས་པ་བྱིན་ན་མིག་ལྟོས་ལ་བབ་པ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་དབ་བྱེད་དགོས། རྒྱ་བོད་ཕན་ཚུན་ཚོང་པ་དང་། འགྲུལ་པ་ས་མཚམས་བརྒལ་ནས་ཕྱིན་ཆོག་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བདུན་པར། རྒྱ་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་འདི…འདོད་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀའ་ཐེབས་རྗེས་སུ་དེ་ནས་བོད་པར་རྒྱ་མི་མགོ་སྐོར་དང་། རྒྱ་མིར་བོད་པ…མགོ་བསྐོར་བཅས་འདོད་མཐུན་སྡོད་མི་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིངས་སོ་སོའི་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་གཏོང…དགོས།

དོན་ཚན་བརྒྱད་པ། ཆིངས་འདི་བཞག…རྗེས་སུ་ཕན་ཚུན་རྒྱ་བོད་ལ་བཞི་དྲག་གང་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་མི་རྣམས་ཧད་གཏོད་ཀྱིས་ཕྱིད་ནས་བོད་དམག་ལ་དམག་རོགས་བཏང་ཞུགས་དང་། ཕྱིད་ཀྱི་རྒྱ་དམག་ལ་དམག་རོགས་བཏང་ཞུགས་སོགས་ཧད་གཏོད་དང་། ཉེས་པ་བཏང…མི་ཆོག །རྒྱ་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་བོད་པ་སེར་སྐྱ་གང་ཡིན་ལ་ཕན་ཚུན་ས་གནས་དཔོན་ཁག་ནས…

ཁྲིམས་མཐུན་རོགས་རམ་མ་གཏོགས་བརྡབས་གསིགས་མཐར་གཅོད་བཏང་མི་ཆོག །

དོན་ཚན་དགུ་པར། ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞག་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀས་མཚམས་ལ་འབྲུག་རྫོང་བྱུང་ན་དམག་རྒྱབ་མི་ཆོག །འབྲུག་ཐེང་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་སྦྲགས་བར་འདུམ་དགོས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་སྙིང་ཞི་ཧྲུ་(གཞུང་ཚབ) ལྷ་སྐྱུར་དགོས་རྒྱུ། ཡིན་ཀྱང་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་སྙིང་ཞི་ཧྲུ་(གཞུང་ཚབ) ནས་བར་བཞུགས་ཁང་བྲང་ས་ཡོད་སྐབས་ས་ཕྱོགས་གར་ཕེབས་དཔོན་རི་ཏ་གང་ནས་ཐུག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་བོད་དཔོན་རིགས་ནས་རོགས་ཕན་བྱེད་པ་ལས། བཀག་ཆ་མི་ཆོག །

དོན་ཚན་བཅུ་པར། ཁམས་ཕྱོགས་ལོ་ཁ་ཤས་དམག་འཁྲུག་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས་མི་སེར་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བས། དེ་ཀྱང་ཆིངས་འགྲིགས་ཀྱི་གན་རྒྱ་འདི་བཞག་ཚར་ནས་མི་སེར་བདེ་ཐབས་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་ཇག་པ་དང་། ས་སྐྱོང་ཚོགས་ལས་ས་མཚམས་སུ་དམག་མི་མང་པོ་བཞག་…མི་ཆོག །ལྷག་པར་ཆབ་མདོ་དང་། སྨར་ཁམས་ལ་བོད་གཞུང་དམག་མི་ཉིས་བརྒྱ་རེ་ལྷག་བཞག་ལ་མི་ཆོག་པ་དང་། ཡང་ཕན་ཚུན་སོ་སོའི་མི་སེར་ནས་ཁྲིམས་མེད་…ཤར་ན་སྐབས་སྒྱུར་དམག་མི་བཏང་ཆོག་པ་བྱས་ཡོད།

དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པར། ཆ་ཁྲིང་དང་། ཉག་རོང་པ་ལ་ད་ཡན་དགྲ་ཟློག་གིས་འཁྲུག་འཁྱེར་མ་བྱུང་ཚེ་རྒྱ་དམག་མི་འཛོག་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད། ཡང་ཁྲིམས་མེད་…བྱས་ན་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་མི་བྱེད།

དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ། རྒྱ་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་འདི་འདོད་པ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཀའ་ཕེབས་རྗེས་སུ་དེ་ནས་ཁམས་ཁུལ་ལོ་མང་པོར་དམག་འཁྲུག…བྱུང་ནས་མི་སེར་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་འདུག །ཡིན་ཀྱང་ཆིངས་ཡིག་འདི་རྒྱ་ཡིག །བོད་ཡིག་བྲིས་ནས་རྫ་ཆོག་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་དགོས་ཡོད། དེ་རྫ་ཆོག་བཀྲམ་ཕན་ཚུན་མི་སེར་ཐམས་ཅད་བློ་བདེའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། ཆིངས་དོན་འདི་སྐོར་རྒྱ་བོད། བར་མི་དབྱིན་ཇི་བཅས་སྐུ་ཚབ་གསུམ་སོ་སོར་རྒྱ་ཡིག །བོད་ཡིག ། དབྱིན་ཡིག་བཅས་ཆིངས་ཡིག་སྣ་དྲུག་རེ་ཕར་ཡོད་པས་རྗེས་སུ་གོ་ཕྱོགས་ལོག་སྐྱོང་ཤར་ན་བར་མི་དབྱིན་ཇིའི་ཡི་གེ་ལ་ཆ་འཛིན་དགོས་པས། ཆིངས་ཡིག་འདིའི་དོན་སྐོར་སྐུ་ཚབ་གསུམ་པོའི་རྟགས་ཐེའུ་བརྒྱབ་ནས། དེར་ཐག་སོ་སོའི་༧རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་༧སྙན་ཞུ་འབུལ་དགོས་རྒྱུ། རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་གཞུང་ནས་བཀའ་ལན་མ་ཕེབས་པར་ཆིངས་ཡིག་སྤྱག་རྫོང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་དམག་འཁྲུག་ཐུས་མི་ཆོག །བཅས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་སོང་དོན་ཆ་གནས་མཛད་རྒྱུ། ཆབ་མདོར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩། རྒྱ་ལུགས་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་བདུན་པའི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩། བོད་ལུགས་ས་རྟ་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༢ ལ་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་གི་འདེམས་བཀའ་བློན་བྱམས་པ་བསྟན་དར་གྱི་ཐམ་ག། རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དམག་སྤྱི་ལིའུ་ཛན་ཐན་གྱི་ཐམ་ག། བར་བཞུགས་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཨེ་རིག ཀྲི་ཙི་མན་གྱི་ཐམ་ག། ཞེས་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་ཆབ་མདོར་ཆིངས་ཡིག་བརྒྱབ་རྗེས་རང་རང་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་བཀའ་འཁྲོལ་སྙན་ཞུ་ཞུས་རྗེས་ཕན་ཚུན་དམག་མི་འཐེན་ཆོས་སྐོར་ལ་དམག་ལས་རྒྱ་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་ཏན་གོང་རྒྱན་དང་། ལྷགས་ལ་རྒྱལ་པོ། བོད་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ་དང་། གཙང་མདའ་ཁྲུང་རམ་པ་དང་བཀྲས་མཐོང་པ། བར་བཞུགས་དབྱིན་གཞུང་གཞུང་ཚབ་ཨེ་རིག ཀྲི་ཙི་མན་བཅས་ནས་དམག་ལ་རིང་པ་ཚར་ཕེབས་རྗེ་དམག་མི་འཐེན་ཆོས་སྐོར་ལ་བཞག ...པའི་ཆིངས་ཡིག་ག-༣མ་གསལ་ལོ།

དོན་ཚན་དང་པོར། རྒྱ་བོད་དཔོན་འགོ་ཕན་ཚུན་འདེད་མཐུན་དམག་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་རྒྱ་དམག་རྫོར་སྐད་རྗེར་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་རྒྱུ། བོད་དམག་རྗེ་དགེ་ཡོགས་དཔོན་སྤྱན་...ཡོད་ས་ཡོངས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་རྒྱུ། དམག་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་ཞིན་ནས་སྒྲོ་ལམ། བྱང་ལམ་གཉིས་

༧ བོད་གསལ་ཆིངས་ཡིག་དེ་ཕྱོགས་བཀའ་ཤག་ནས་སྤྱད་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲུབས་ཐོབ་ཡོད།

ནས་རྒྱ་བོད་དམག་མི་གོམ་པ་གང་བཅག་ལ་མི་ཆོག་པ་དང་། དམག་འཁྲུག་ཞི་འཛུགས་ལོ་···གཅིག ཤོང་ས་ཆབ་མདོར་བཞག་པའི་ཆིངས་དོན་སྐྱར་ཏུ་ལའི་བླ་མ་དང་། ཧཱུ་ཡོང་ཞུང་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་འམ··· ཐེབས་པར་བསྒྲུབ་ཡོད་ཟ་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཆིངས་གན་འདི་དམག་ཞི་འཛུགས་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུ་ག་རྒྱ་མ་གཏོགས་གཞན་པའི་དོན་མཚུངས་མིན།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། དམག་མི་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱུག་དུས་རྒྱ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧། བོད་ཟླ་ ༩ ཚེ་ ༡༨ ཉིན་མགོ་བཙུགས་ཏེ། རྒྱ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ དང་། བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་བར་ཚུན་གཉིས་ནས་དམག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་འཐེན་ཚར་བ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། དེ་རིས་ཆིངས་གན་འདི་དྲིན་ཧྲུ་ཁྲིམས་བསྐོ་གཞག་གནང་···བའི་སྐུ་ཚབ་ཧྲན་གོང་ཏུན། ཕྱག་ལ་རྒྱལ་པོ་གཉིས་དང་། བོད་ཕྱོགས་བཀའ་བློན་བླ་མས···བསྐོ་གཞག་གནང་བའི་སྐུ་ཚབ་མཁས་ཆུང་བློ་བཟང་དོན་གྲུབ། གཙང་མདའ་ཁྲུང་རམ་པ། གཙང་མདའ་བཀྲས་མཐོང་བ། འགན་ལེན་དཔོན་ཧེ་རིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་ཅི་མན་གླིང་སི་ཀ་རེ་པ་པར་བཞུགས་ཀྱི་ཆིངས་གན་འདི་ལ་སྐུ་ཚབ་སོ་སོའི་རྟགས་བྲེལ་བཞག་ཚར་ནས་ལམ་སེང་རྒྱལ་ཡབ་སོ་སོར·····འགྲེལ་དུ་སྐྱེལ་འབུལ་དགོས་རྒྱུ། རྟེང་པར་ཚན་ས། བོད་ཕྱུགས་ས་ཏྲ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥། རྒྱ···ཕུགས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ལ།

ཡང་སྐྱར། རྒྱ་དམག་སྣང་རྫོང་འཐེན་པའི། ཐེ་རིམ་ས་སྤུང་དུ་དམག་ཞི···འཛུགས་རིང་ཐེ་རིམ་ནས་ཡར་གོམ་གང་བཅག་རྒྱུ་མེད། ཅེས་ཤེ་མཆམས་བཅད་དེ་དམག་མི་ཕྱིར···འཐེན་བྱེད་རྒྱུའི་དུས་བཀག་ཆིངས་ཡིག་ལྟར་ལ་རྒྱ་བོད་བར་ཚུན་དམག་མི་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་ཟིན་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་གོང་དོན་གྱི་བརྗོད་ཚིག་མོལ་ས་གཞན་ཚུལ་ལ་པར་བསྐྲུན་ཀྱང་ཡོད་པའི་དྲག་པོའི་སྟོབས···

༡ [illegible] ཆིངས་ཡིག [illegible] ཡོད།

ལུགས་ལ་སྣང་ཆུང་བྱེད་ས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པ་དེས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་གནས་སྟངས་ར་སྤྲོད་ཞིབ་ཏུ་གསལ་པོ་བསྟན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དུས་དབྱིན་ཇི་བར་བཞུགས་ཀྱིས་ཆིངས་ཡིག་འདི་རྒྱབ་མེད་ན། བོད་དམག་གིས་དར་རྩེ་མདོ་དང་། འཇམ་ཐང་ཙོ་བར་ཡས་སྐྱ་བོར་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དབྱིན་བོད་དབྱེ་དེབ་མང་པོའི་ནང་གསལ་པོ་བྲིས་འདུག །

སྡེ་དགེ་ས་སྐྱོང་པ་ཆེན་གཞོན་འཁྲུགས་མིན་སྟབས་ས་སྐྱོང་ཆེན་གཞོན་གཉིས་ཀར་རྒྱུད་འཛིན་ཡོད་པ་ན་སོ་སོན་མཚམས་འགོས་ངེས་ས་སྐྱོང་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུ། རེ་ཞིག་བྱེད་སྒོ་ཚང་མ་སྤྱི་མོས་ཡོད་པའི་མདུན་འཁོར་མོལ་བསྡུར་གྱིས་ཐག་ཆོད་བོད་གཞུང་ནས་འཚོ་འཛིན་ལྷ་ཕྱུར་གཙང་མདའ་ཁྲུང་རམ་པ་དང་། བཀྲས་མཐོང་པ་གཉིས་བསྐོ་གཞག་ཕྱུལ་རྒྱུ་སོགས་བླངས་དོར་བྱེད་སྐོར་གྱི་སྐོར་རྩ་ཚིག་འདི་འདྲ་ཞིག་གནང་འདུག །

མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུ་གཡས་རི་ཆར་འཕྱོད་པའི་སྤྱི་ཁྲུ་སྤྱི་དང་། སྤྱི་ཁྲག་སྡེ་དགེ་ཁུལ་གནས་ཤིང་རྒྱུ་བའི་མེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་མཐའ་འདྲེགས་ལ་སྤྲིངས་པ། རང་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གནམ་བསྐོས་དཀའ་བ་བཅུ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་འཁྲིན་ལས་བཞེད་སྲོལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཐོབ། །བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་ཁོངས་སུ་རིས་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་དོ་ཅོག་ཉམས་པ་མེར་འཆུད་དང་འཕེལ་བདག་ཏུ་མ་བཞུགས་པའི་རི་ཀུང་སྐམ་ག་ཤེར་ལ་གཡས་པའི་ལོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲའི་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་རི་བཀག་ཆ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སྤྱི་ཞི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་ལ་ཐུགས་པའི་མས་ལུ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་སྲོལ་ཁྱད་པར་ཅན་གནང་དང་གནང་བཞིན་མ་ཟད། བླངས་དོར་རྩ་ཚིག་ཞིབ་པ་ཕྱིན་སོང་བཞིན། བར་ལམ་བསྟན་ཞེད་རྒྱ་དམ་བོད་ལྷགས་ནས་བསམས་སྐྱོར་གཉིས་བརྟག་གིས་བསྟན་དོན་ཆགས་ རྟེན་དང་ཐུབ་པའི་སྐུ་ཐེ། མི་ཐེ་ཡོངས་ལ་སྣང་མེད་ཁྲལ་

རིགས་གསར་འགོ་ལ་ཀྱིས་མཚོན་བརྡ་བཞག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཐོག ། ཕྱི་དགེ་ལས་སྤྱོད་ཅན་གཞོན་མདུན་…
སྔོན་སོགས་ནང་ཁ་འཆམ་མིན་ལ་ལོག་དང་ཐག་ཡོད་བརྟེན་རྒྱ་མིས་སྲིད་ཐུས་དབང་ཆ་ཚ་འཁྱོག་སོར་
ཡང་བསྒྱུར་བསྟན་དགོན་མི་སེར་གཏོར་གཞིའི་དོན་བསྐྱོན་གང་མིན་བྱུང་དང་། འབྱུང་རྒྱ་ཚང་མའི་སྲིད་གཞལ
མ་ཐད། གཞུང་གནས་ནས་རང་རྩེ་དང་འཛིན་མཚམས། གཞིས་ཡོད་གྲུས་རྡོ་རྗེ་ལེང་གེ་ཅན་…
མདུན་འཁོར་རྩེ་འབབས་དང་བཅས་པས་གཞུང་ལས་སྒྲུབ་བཙོལ་ཐོག །ལས་སྤྱོད་པས་དབང་ཚོད་ཚང་མ་
༡ཁོང་ལ་༢སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབབས་སུ་གཅང་འབྲུལ་ཞུས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ས་སྤྱོད་དང་
འཇགས་དགོན་ཡུལ་སྤྱིའི་བུ་མོས་ཀྱང་། དཔའི་གྲུས་རྡོ་རྗེ་ལེང་གེ་དང་། བར་པ་ཐའི་ཧི་འདི་…
གཉིས་ནང་འཁོན་ལས་སྐྱེད་བྱེད་མང་རྒྱལ་རེས་ཕམ་རྡོགས་ཡོནས་ཡུལ་སྤྱི་སྤྱིངས་འཇགས་དཀའ་བར
བརྟེན་ལས་སྤྱོད་འོས་འབེལ་མ་ཆེ་ག་ཞིས་སོ་སོར་འཚོ་རྟེན་མི་ཐོངས་པ་རྒྱུར་དུ་ལྷུལ་དང་། རྩོལ་རྒྱ་དང་།
ལས་སྤྱོད་མིང་འཛིན་ཐང་ཅན་གཞོན་གཉིས་ཀར་སུ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡུལ་དགོན་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་མོས་འོས་…
འཆར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྤུགས་རྗེ་བསྐུལ་འོས་དང་འབྲེལ་ཀྱི་བྱེར་ཕན་ཐབས་རིམ་བཞིན་ཚོག་རྒྱུ་དང་། ཕྱི
འཁྲོས་བསྟན་དགོན་མཆོད་རྒྱུན་ཉམས་ཆག་དང་། མི་སེར་ཁུངས་དོར་མི་འབྱུང་ཆེད་ཕྱི་དགེ་ལས་…
བྱེད་སོགས་ལྷར་ལམ་མདུན་འཁོར་ཡོངས་ནས་དྲག་གྲུས་དུག་འདེམས་སྒྲུག་གཉེར་ཕྱག་དང་དེ་ཕྱིངས་
རྫོང་འགོ་གཞིས་སྡོད་ལྷར་ལམ་མདུན་འཁོར་མི་བབས་ལ་གཞིགས་པས་བསྐོ་གཞག་དང་འབྲེལ་དེ་…
དགེ་རྣམས་ནས། གཙོ་བོར་ཡུལ་སྤྱི་བདེ་ཐབས་ཀྱི་སོ་སོའི་འཁྲི་ཁུངས་ལས་དོན་ཕྱུར་བསྐྱེད་བསྟན
དགོན་མི་སེར་དང་བཅས་པ་ཉམས་ཆག་མི་འབྱུང་བ་འགོ་འཛིན་དམ་དོན་ལས། རང་འདོད་ཕྱོགས་…
སྐྱུང་། ཕྱི་འབོན་ཞི་འཛིན་གྱི་མི་སེར་ལ་དོན་མེད་བརྡབ་གསིགས་དང་། བཙོ་ཁྲལ། རྟ་ཁལ་འུལ་
ལག་བསྐུལ་འདེད་སོགས་རང་བདེ་དོན་གཉེར་མིང་ཙམ་མི་ཚོག་པའི་ཐོག །དམག་ཡོགས་མཐུན་རྐྱེན
རྗེ་རྒྱ་སྤྱོད་སྐྱང་བར་གསུམ་དང་། ཡིད་ལྷུངས་པ། ཕྱན་མ་ཁུལ་བཅས་པར་བཀོད་ཁྱབ་བྱུར་སོང་…
ཕུད། དེ་ཕྱིངས་ཕྱི་དགེའི་…ལྷ་མིའི་ཕྱི་དགོན་རྣམས་ནས་འདི་ལོའི་རིང་ཡོད་འདོན་བབས་མཚུངས་…

རྒྱུར་དུ་སྒྲུབ་རྗེས་རྒྱ་དུས་སྐུ་བུའི་ལག་འདོན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་སོགས་མི་སེར་དཀའ་ངལ་ལ་བརྟེན་པས་ཡང
ཆ་སོང་བར་བཀའ་དྲིན་བསམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱིད་དབུས···
བཙང་སྡེ་ལྷ་སྡེ་རྣམས་ནས་འདུལ་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཚོན་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་ཆེ་བའི་ཆོས·····
སྤྱོད་འཛིན་སྤེལ་སོགས་སོ་ཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་གོང་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས། ནག་ཆང་བག·····
ཡངས་ཀྱི་རྩ་བཞི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་འགལ་བའི་རྩོད་སྤྱོད་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིག། དམག
དུས་གལ་ཆེའི་སྐབས་སོགས་དམིགས་བསལ་བཀོད་པ་བྱ་འོས་ལས། དེ་མིན་ལྷ་སྡེ་ཁག་ནས་རང་འགྲོ་
ལག་འདོན་ཕྱར་འཁྲི་ཡོད་རིགས་སྒྲུབ་རྗེས་བསྡུན་ག་ཞེད་ལམ་སྲོལ་ལ་སྣང···པའི་ཁྲལ་འབབ་བསྐྱལ་
འདེད་ཀྱི་ཆོག་པའི་བཀོད་པ་བྱུར་དུ་སོང་དོན་སྐུལ་མཆོད་སོགས་ཉམས་མེད་དུས་ཐོག་སོ་སོར་སྨིན་སྒྲུབ
དགོས་རྒྱུ་དང་། དགོས་ཆ་ཞལ་འདེབས་བྱུར་སྤྲད་བཞིན་ཕངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱི་དགོས···
བདེ་ཐབས་ཞབས་རིམ་སྨིན་སྒྲུབ་བྱ་དགོས། མི་སེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྔར་དོར་ཅེད་སྣའི་རྩ་ཆོག་ཞིབ་ཆ··
ཐོན་སོང་བཞིན་དགེ་བཅུའི་བཀའ་ཁྲིམས་འཕུར་ཞེས་དང་འབྲེལ་བས་ལྟ་དགོང··· སྐབས་འགྲོ། རིག་
གསུམ་མགོན་པོའི་སྙིང་པོ། སྒྲོལ་མ་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག །གསོལ་འདེབས་བསམ་པ་ལྷུན···
གྲུབ་དང་། བར་ཆད་ལམ་སེལ་སོགས་འབུར་འདོན་རྒྱུན་བསྒྲིལས་དགོས་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་བདག·
ཅུ་མ་བཟུང་བའི་རི་ཀླུང་སྐམ་ཀ་ཞེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲའི་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་སྐད་ཅིག་ཙམ
མི་ཆོག །སྡེ་དགེ་ཁུལ་གང་ཅིའི་འཚོ་འཛིན་གཞུང་གནས་ནས་མ་སྐྱུལ་བྱ་མེད་ཐུབ་གནས་སྐབས་ལ
ཤུང་དང་སྒྲུགས་གཙང་མདའ་ཁྲུང་བཀྲས་སྤྲེལ་ཡོར་ཁྲལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྒོ་གཞག་དང་འབྲེལ·····
བཀོད་མངགས་ཞིབ་ཆ་སོང་བ་ལྟར་ཚང་མས་ངག་བཀོད་དང་ལེན་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། ནང་སྤྱོད་སྐོར··
སོགས་དོན་མེད་དོགས་འཛིན་མེད་པས་གཞིས་གཞིས་ཐེམ་མདུན་འཁོར་ཚང་མར་རྟེན་གནས་སོ་སོའི་སྒྲོན···
ཡོད་རང་འཛུགས་སྤྲོད་རྒྱུར། ཡུལ་འདི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་དོན་རྩ་འདིར་རང་འདོད་སྤྲང་པའི་ཚང་མས··
ཀྱི་དོན་ཆགས་ཆུད་ཉམས་པ་སོར་འཆུད། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བའི་བསམ་ཞིབ་འདེར་ལེན···

འཛོལ་མེད་བྱེད་ཅིང་། ཕྱོགས་མཚུངས་དེང་སྐབས་ལ་སྲུང་དཔོན་དམག་འཐོར་ཆེ་ཡོད་ལུས་ཐོག……
འཁྱོར་དང་འཁྱེར་རྒྱུ་རྣམས་ནས་ཀྱང་དོན་མེད་མི་ལེར་ཐོག ཁ་བ་མ་ཆོང་སྤྱས་བསྒྲུ་ལམ་ཡིག་དང་མ……
འབྲེལ་བར་ཏུ་ཁལ་བསྐུལ་གཏོང་། གྲོ་ཆས་དང་། ཏ་ཁལ། ཤ་ཆ་ལེན་པ་སོགས་བཏབ་གཞིགས་ཡོང་
གཞི་དངོས་རྒྱུད་ནས་མི་ཆོག །ཡུལ་བབས་ཐོན་ཚུལ་གྱི་འབྲུ་རྩམ། ཤ་མར་སོགས་ཅི་འདོས་ཀྱི་རིགས
ཡབ་འདོད་ཅི་འདོད་ཚོང་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། དང་བ་ཞེད་འཐེན་བཙེམ··སོགས་ཁྲིམས་ལུགས་དང་
འགལ་བའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག །ཡུལ་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཀ་མི་གཏོང་བ་དང་། རིན་བབས……
ཡུལ་ཟླང་མིན་པའི་འདོད་བརྣ་གཞབ་བར་ལེན་ལྟར་ཆ་སོགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། ལྷུས་རིན་ཡང··
ཐོགས་དངུལ་གཞུང་ནམ། ཤོག་ལོར་སོགས་སྤྲོད་ལེན་ཤར་དོན་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱིས་མཆོན
གྱི་སྒེར་བདེ་རྩའི་བླངས་དོར་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་རྩ་ཆེག་རིམ་པའི་འབྲུ་དོན་ལྟར་འགལ་མེད་ཐུབས་བླངས་རྩུལ
བཞིན་སྤྱོད་པ་ཀྱིས། ཆབ་མདོ་ནས་མདོ་ཁམས་ཞི་དྲག་གྱི་ཁྲབ་བཀའ་བློན་བླ་མས། ས་ཏྲ་ཟླ་ ༡༠
ཚེས་ ༢༨ ལོ། ཞེས་པའི་རྩ་ཚིག་སྲུལ་ཞིང་། མདོ་སྟོད། (ཁམས) ཕྱོགས་དེར་མེ་སྤྲེ་ ༡༩༥༦
ནས་སྤྲའི་ཨར་ཕྱུང་སོགས་རྒྱ་དམག་གིས་དགོན་ཡུལ་མང་པོ་གཏོར་འཇིག་དང་། མི་སེར་ལ་ཁྲིམ
ཟུལ་གྱི་བཙབ་གཞིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག །རྗེས་སུ་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་བཅས་ཧ་ལམ་ལོ་ངོ
ཉི་ཤུའི་རིང་ལྷ་སྤྲེ། མི་སྡེ་ཚང་མར་དཀའ་ངལ་ཚད་ལས་འདས་པ་བྱུང་བས་ད་མཚམས་རྒྱ་དམག
མཐར་སྐྱོད་ཀྱིས་སྐྱིད་པའི་ཉི་མ་ཙུང་ཟད་ཤར་ཡང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་རྟག་ཏུ་དགྲ་ཐོན་གཞང་དགོས
ལ་སྲུང་ཚོན་ཆེ་འཛོག་གཞང་མི་མཛད་ཟླུ་མེད་བྱུང་བས་ས་གནས་མི་སེར་ལ་གནས་མལ། རྩ་ཤིང་··
དང་། ལམ་འཁོལ་རྣམས་ལ་དམག་ཡོགས་འོར་འདྲེན་བཅས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཐུན་བུ་བྱུང་ཡོད
པ་རེད།

དེ་ལྟ་ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༨ ལོར་ ༧ མགོན་ལས་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག··

༡ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

ནས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་བསྐྱེན་དགུ་འཛུགས་གཞང་སྐབས་ཕྱི་གླིང་དཔྱང་དམག་པོད་ལར་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བར་བརྟེན་གྱི་བུར་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གཞང་དགོས་བྱུང་རུང་། སྤར་མེ་འབྲུག་ ༡༩༧༦ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༩ ནས། ས་ལུག་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་༢༨ བར་ནོར་གླིང་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་གྱི་སྒོ་འཛིན་པོ་བྲང་དུ་ལྷགས་བསྐྱེན་ཆེན་མོའི་ཐོན་འགྱོ་བས་གས་སྒྲུང་ནས་བཞུངས། མཇུག་ཁ་བཀོང་སྨིན་བསྒྲིགས་པར་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གཙང་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་དེ་སྔོན་དཔྱད་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་གཞུང་ཞབས་དང་། སྐུ་བཅར་གདན་བཞུགས་རྣམས་ལས། དེ་བྱིངས་མཇོད་སྒོ་དང་། མཇལ་ཕྱག་ཚང་མ་ན་བཟང་གདན་ཐུལ་ཐོག་གནང་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཐུགས་གཡེལ་ཆེ་བའི་༸སྐྱབས་ཞུ་དང་། འཆར་གཞི་ཁག་ལ་ཐུན་བཞིའི་སེང་དབང་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཕྱག་རྟགས་དང་། བཀའ་སློབ་སོགས་གནང་བ་རེད།

བོད་དུ་སྨྲས་བྱིན་པ་ལྟར། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་ནས་ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་གསེར་ཐངས་ལས་གྲུབ་པའི་༸རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྐུ་བརྙན་ཐོག་ཚད་བདུན་པ་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་གསེར་ཐངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་གྲགས་པའི་བྱམས་ཆེན་མཐོང་གྲོལ་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་བཞུགས་ཡུལ་སྒྲུབ་སྡེ་ལ་བཅས་གསར་བཞེངས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་དང་། ༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་དབང་ཆེན་པོ་ལྷགས་བསྐྱེན་གྲུབ་པའི་ལེགས་འབུལ་མཇལ་ཕྱག་བཅས་ཀྱི་སྐད་དུ་ས་ལུག་ ༡༩༧༩ ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་ལྷ་ལྡན་༸རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཆོས་མཐུན་མཛད་སྒོའི་ཞོར་དུ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་ཆོས་གཞིས་ཞིང་འབྲོག་ལ་དམག་སོགས་དང་། ལམ་ཐོག་འཕྲི་སྒྲུབ་སྐོར་བཀའ་འཁྱུན་མ་ཚད་པ་རྣམས་རྒྱ་བརྒྱ་ཐམ་འོག་ཏུ་འདུས་ཐབས་ནང་དོན་སྐྱབས་ཞུ་གནང་བ་སོགས་ཆོས་དང་། སྲིད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གལ་ཆེ་རྣམས་ཞུ་གནང་མཛད་དེ་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་སྐུ་བཞུགས་རྗེས་གཙང་

ཕེབས་གནང་།

གཞུང་གི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེའི་འདུ་འགོད་ཁོངས་དངུལ་་་པར་རྣམས་དེ་་་
སྔོན་ཤོག་དངུལ་་་པར་ཁང་དུ་གནང་ཡང་། ལྷ་སྡོད་མན་ཐུའི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་ཕུད་རྗེས་འཕྲུལ་
བཟོའི་དོ་དམ་མི་རུ་ཏུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་དང་། ཆིབས་ཆེ་རྣམ་པ་སྲས་ཚེ་བརྟན་
དབང་འདུད་གཉིས་ནས་མེ་དོག་སྤྱོད་ཚལ་དུ་དངུལ་་་པར་དང་། མེ་མདའ་བཟོ་བསྐྲུན་གྱི་འཕྲུལ་
བཟོ་ཁང་རྩུགས་ཤིང་། དངུལ་དང་ཟངས་་་ལེབ་གཏོང་གི་བཟོ་གྲྭ་དྭགས་པོ་ལྷ་གསོལ་དུ་་་
རྩུགས། ཤིང་ལོར ༡༩༡༥ ལོར་དམག་སྤྱི་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པའི་འོག་ཏུ་ནོར་བོད་གསེར་
ནམ་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་ནས་ལྔ་བཅུ་་་
ཐམ་ཕར་རིམ་འཁོད་དངུལ་ནོ་ལྔའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངུལ་ནམ་དང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔའི་ལོ་་་
ལྔ་བཅུ་གཅིག་ནས་ང་བཞི་བར་རིམ་འཁོད་དངུལ་སྲང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་གསེར་
ནམ། སོང་བཞིན་ལོ་ཚིགས་འཁོད་པའི་དངུལ་ནོ་གང་དང་། སྐར་ལྔའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་ཟངས་
ནམ་སོགས་མིའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕྲུལ་འཁོར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་་་པར་འདེབས་འགྲེམས་་
གཏོང་དང་། བལ་གྱི་ཐེར་མ་བཀལ་འཐག་གི་ལས་གྲྭ་ཞིག་ཀྱང་འཛུགས་གནང་མཛད། དེ་
རྗེས་ཤིང་ལན་ནས་སློབ་ཐོན་བྱུང་ངོས་པ་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེས་བདག་ཉེར་རྒྱ་ཤུགས་ཀྱི་གློག་འདོན་
འཕྲུལ་འཁོར་བཙུགས[10]པ་ནས་དངུལ་་་པར་བཟོ་གྲྭ་བདག་ཉེར་སྡེ་ཤུགས་དང་། དེ་ཡང་རིམ་་
པས་ཡར་རྒྱས་སོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ལྷགས་ལུག ༡༩༢༧ ལོར་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ལས་་་
ཁུངས་རྡོ་མཚར་མཐའ་ཀླུང་རིག་འཕྲུལ་གཏེར་མཛོད་ཁང་གསར་བསྐྲུན་གནང་སྟེ་གློག་འཕྲུལ་ལ་
བརྟེན་ནས་དངུལ་་་པར་དང་། ཤོག་དངུལ་་་པར་འདེབས་མེ་མདའ་དང་མེ་སྒྱོགས། དེའི་ལྷུ་

༡༠ བྱང་ངོས་པས་སློབ་སྦྱོང་ཉེ་རིང་རྒྱ་གར་དེ་ལྷ་ལག་ཆིན་རྫིང་བྱེད་གྱི་གསལ་བསྒྲུབ་རིན་ཐང་དང་གོ་དུ་དངུལ་་པར་ཡང་ལེ་རྫོང་གསར་མེད། དེས་མཚན་རྡོར་རྗེ་
ལོ་བྱུང་ལག་གི་གཞིས་སྒྲུབ་ཆེད་དུ་ཉོར་གྱིང་དང་ཐེ་མའི་ཡང་རྒྱ་གློག་འཁྲུལ་འཁོར་ཆུང་ཞིག་བྱུང་བསྒྲུགས་ཡོད་པ་རེད།

ལམ། མདེའུ་རྩིས་བཅས་ཀྱི་བཟོ་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཚུགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག །ཟངས་དངུལ་ལེབ་གཏོང་དང་། སྒོར་རྒྱག་གི་ཆེད་དུ་གྲི་མི་ཁྲིར་བུ་མཚོ་འཁྱིལ་གྱི་བཟོ་གྲྭ་ཡང་ཚུགས་པ་རེད།

སྲིད་བློན་ཆང་ཁྲིམ་པ་དགའ་དབང་དཔལ་བཟང་མེ་འབྲུག ༡༧༧༦ ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཤིང་པོར་མགོན་པར་མཛད་རྗེས་ཅན་གྱི་སྲིད་བློན་པ་ཕད་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་ཡང་ག་ཤེགས། སྲིད་བློན་ཞོལ་ཁང་པ་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག་ཀུང་དགུང་ལོ་མགྲོ་ཡིབས་ལ་བརྟེན་གོ་སླ་འདྲིས་ཁྱད་ཤིང་གྱི ༡༩༢༨ ལོར་ཡབ་གཞིས་སྤྲང་མདུན་གུང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ལ་གང་ཅིའི་ཐུགས་རེ་དང་བཅས་སྲིད་བློན་ཕྱག་རོགས་སུ་བསྐོ་གཞག་གནང་།

བསྟན་རྒྱས་གླིང་མཁར་དངོས་གཞུང་བཞེས་གནང་བའི་ཡིག་ཚོང་ནས་ཐོན་པ་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ལས་བྱེད་ཕྱག་པ་གསུམ་ལ་ཡང་ལེ་ཐོག་ཚན་ག་ཞིས་ཚོང་གསུམ་གྲྭ་སའི་སྒྲིག་ནས་དབྱུང་ས་ཏེ་ཞོལ་ལས་ཁུངས་སུ་རྡོ་དམ་ཚོང་ཡོད་སྐབས། བློ་གླིང་གྲྭ་དམངས་རྣམས་ནས་ཕྱག་པ་གསུམ་གྲྭ་ཚང་རང་དུ་ཕྱིར་སྤྲད་ཚོག་པ་ཞེས་ཞུ་འཆལ་ཞུ་འབོད་དུ་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་དུ་བསྡེབས་བཅར་ཐུས་པར་ལུགས་མཐུན་མ་བྱུང་ཞེས་དགོངས་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐར་ཡང་གོང་གསལ་ལེ་ཐོག་སློབ་མེད་ཐོག །དེ་ལས་ཀྱི་ཕྱིན་ཕྱིར་བསྡེབས་བསྐྱོད་ཀུན་གླིང་བྱེད་མིའི་བྱེད་གཏོ་དང་བཅས་པར་བཀའ་ཞིབ་ཐོག་ཉེས་ཆད་ཀྱང་སྩལ་འདུག །

འབྲས་ལྗོངས་སྐྱི་ཁེབ། སྐར་ ཅལ་ལི་ ཕྲེལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་ཞུ་ཡིག་འབུལ་བར་ལྷ་སར་ཐེབས་པ་ཧ་གོང་ལ་མཆོག་ནས་ནོར་གླིང་དམག་སྒར་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་དགེས་ཚོར་ཆེན་པོས་མཇལ་འཕྲད་ཐོག །རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་འབུལ་བཞེས་མཛད་པ་རེད། འབྲས་སྐྱིད་དེ་བཞིན་དེ་ཚོན་ཧ་གོང་ལ་ཆེན་པོ་ནོར་གླིང་དུ་སྐུ་བཞུགས་སྐབས་གང་ཅིའི་ཞབས་འཕྱུར་དང་། ལྷག་པར་ཤིམ་ལར་རྒྱ་བོད་འབྲི་གསུམ་དབང་ཚད་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ཆིངས་དོན་གནང་སྐབས་ཞབས་ཕྱུར་ལྷག་བསམ་བཟང་པོ་གནང་པ་དང་། བོད་དོན་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་

ལ་ཡང་ཡང་ཞུ་བསྐུལ་གནང་ཚད་ལ་རྒྱལ་མངའི་ཞུ་བརྒྱུད་བ་ཤེད་ནུས་ཐོན་པ་གནང་བས་ཕན་ཐོགས་

ཆེ་ལ༑ ཉེ་དུས་གཡུལ་མཐོའི་ཡོ་ཆས་སྣེ་མང་མཐོ་འདོན་གནང་སྐབས་ཀྱང་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ལག་

ལེན་འཕེལ་ཐབས་སོགས་གང་ལ་ནས་མཐུན་ལམ་ཕན་སེམས་ཆེ་བས་འགྱུར་ཐོན་སྐབས་ཀྱང་·····

དམག་མིའི་བསུ་···སྤྱིལ་དུ་སྒྲིག་དང་། ཐེལ་ལ་དེབ་རང་ལ་དམིགས་བསལ་རིམ་པ་དང་པོ་བློན་

ཆེན་དང་འདྲ་བའི་གདན་ཐོབ་གནང་ཞིང་། ལྷ་ས་ར་བཞུགས་རིང་སྟེ་ཤག། མགྲོན་གཟིམ་སོགས

ཀྱི་གཟིགས་བསྐོད་དང་། གཟིགས་མོ་དང་། གཟིམ་ཆུང་ཆབ་བཞུགས་སོགས་ལ་སྤྱན་བསལ་····

མགྲོན་འབོད་གནང་བ། དེ་ནས་བཟུངས། ལོ་རེ་གཉིས་ལམ། གསུམ་རེའི་མཚམས་རྒྱ་གར···

དང་། བོད། ཅོང་དང་། དཔལ་འབྱོར། གླིང་དོན་བཅས་གང་ཅིའི་སྐོར་འབྲེལ་སྤྱི་རིམ་ཅན···

ཕེབས་རིགས་ཚང་མར་མཐོང་བྲོ་ཞིས་འདྲ་མཚུངས་མཛད་པས་བོད་རིགས་དང་། འབྲས་ལྗོངས···

པ་ཚང་མས་བློན་ཆེན་ཞེས་འབོད་པའི་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ལན་ཀྱ···

ཅོང་ཐུའི་སྐུ་ཚབ་ཅིག་༤གོང་ས་ཆེན་པོའི་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་བར་རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་ལ་དགོངས་

ནོར་གླིང་དམག་སྒར་པོ་བྲང་དུ་མཇལ་ཁ་གནང་རྒྱུང་། མཇལ་ཕྱག་ཏུ་མ་བཅར་གོང་དོ་གཡོག···

ཚང་མར་མཆོན་ཆ་དང་། རྫས་དེབ་འདྲ་ཡོད་མེད་ལུས་བཤེར་ནན་ཏན་བྱས་མཐར་མཇལ་ཁར···

གཏོང་གནང་མཛད་འདུག །

གཞུང་ལས་མཆོག་ནས་དུས་བསྟུན་ལ་མཚམས་ཡལ་མས་ཚང་མར་སྤྱང་

དམག་རྒྱ་ཆེ་གསར་འཛུགས་གནང་དང་། གསར་རྒྱུར་བརྟེན་དེ་དག་གི་དམག་ཡོགས་མཐུན་རྐྱེན་དུ་ཚོ་

གླིང་དང་། བསྟན་བླ་གཞུང་ཚོད་ཀྱི་གཞིས་འབྱུ་དང་། དེ་ཕྱིངས་སྤེར་ཚོས། ལྷག་པར་

ཕྱི་དཔོན་མི་དྲག་ཁོངས་སུ་ཕ་གཞིས་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག །བཀའ་གཞིས། མདའ་གཞིས་སོགས

གཡོ་ཁོངས་སྐྱག་ཀ་ར་ཧྲི་སྐྱེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཕར་འཕབ་འབྱུ་འགེལ་ད་ཀྱི་དང་།

ཕྱོགས་མཚུངས་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ལ་པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་པར་གཞུང་ལས་མཆོག་ནས་དམིར

བསལ་ལ་གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཆོད་གཞིས་སུ་གཟིགས་འབྲོག་རྒྱ་ཆེ་འབུལ་སྐྱོར་མཛད་དེ་སྟོབས་འབྱོར་གཞུང་ལ་གཏིགས་པ་ལྷ་བྲུར་བརྟེན་ཆོས་གཞིས་རྫོང་པོ་རོང་ས་འདི་ནས་འཕབ་འབྲུ་འདི་ལྷ་བྲུ···ཞེས་དམིགས་བསལ་མཛུབ་སྟོན་མ་དགོས་པར་གཞུང་གནས་ནས་དམག་ཕོགས་སུ་ལོ་རེ་འབྲུ···དངུལ་རྫི་སོང་གི་བཞི་ཟུར་རེ་སྐྲུབ་འབུལ་དགོས་པའི་བཀའ་དཔྱད་སྐུལ་བ་བཅས་ཀྱི་འབབ་བཞིན་འགེལ་དགྲི་དང་། སྐྲུབ་ཆགས་སོགས་ལ་རྩད་ཞིབ་བྱེད་མིའི་ཞིབ་འཕར་དོ་དམ་ཁག་དུང་གྲོ···བཟང་བསྟན་སྐྱོང་དང་། རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་བདེ་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གཉིས་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོ་ནས་ཞིབ་འཕར་འབབ་འབྱུ་བསྡུ་ལེན་གྱིས་འབྲེལ···མཚུངས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་བཀར་འཇུག་དང་། འཛོམས་འགྲེམ་ཡོད་རིགས་ནས་མི་སེར་གྱི···སོན་རྫ་དང་། འཚོ་བ་ཐབས་ཉམ་ཆག་བཙ་ཟུར་ཤོག་ཐུབ་ཆེད་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་མིར་དབུས་གཙང་འབྲུ་སྤེལ་དོ་དམ་ལེར་སྐུ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཕྱོགས་གསར་སྤེལ་ལག་གི་གཞིས་འབྱུ། དེ་བཞིན་མདོ་སྨྱིའི་ཁྲིམ་ཕྱོགས་ཁྲི་ཀྲི་སྟོད་སྨད་དང་། ཕྱེ་དགེ་སོགས་འབྲུ་སོན་ཡོད་རིགས་རྣམས་སུ་འབྲུ་སྐྲུབ་སོགས་ཚང་དོ་ལས་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་རྒྱ་ཁྱབ···ཚང་མར་གཞུང་འབྲུ་རྒྱ་ཆེ་བཀར་འཇུག་གིས་དགོས་གལ་གང་མང་བཀྲང་ཆོག་ཡོང་ལུར་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་འདུ་འགོད་ལུ་ལུ་བརྒྱུད་དུ་མཛད་པ་རེད།

བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་དེ་བཞིན་བསྟན་པའི་མེ་རྫ་ལྷ་བྲུར་བརྟེན་སྟར་བོད་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གདུང་···རྒྱུད་དྲིམ་མེད་པ་སྣ་སྨན་ལེ་ཤེས་འོད་དང་། ཁྲང་རྒྱ་བའོད་ཁུ་དབོན་ནས་ཉམས་གསོ་དང་། ཞབས་ཏོག་ཡང་ཡང་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་བོད་རྗེ་སྨྲ་ཐོག །རྒྱལ་ཐོག་རིམ་པས་ཀྱང་ཉམས་གསོ་དང་། ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གསར་བཞེངས་སོགས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། བར་[illegible]མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་དྲུམ་པར་གལ་སྟོན་དང་། འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་ཆོས་འཁོར་ཤིང་ཆ་ཚང་མ་དུལ་སྙིང་ཆེ་རྒྱལ་གསལ་ཐོས་ཐོག །རྗེ་གྲུ་ལྷན

ཤཱཀྱ་ཤྲཱི་རི་རིའི་གདུང་ཁྲུས་ནས་ཀྱང་སྨན་བསྒྲུབ་ཞུས་པ་ལྟར་མེ་སྤྲུལ་ ༡༩༡༦ ལོར་ཨར་ཆོག···
དང་། རབ་གནས་བཟང་མེར་བྱང་རྫོང་ཆོས་རྗེ་ཏེ་རྡོར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་ཆོག་གྲ་པ་ཚལ་དང་།
ཉམས་གསོའི་རྡོ་དམ་པར་རྩེ་ཕུག་སློ་བཟང་མཁས་མཆོག་རྡོ་ཡས་ལ་དགོས་དངུལ་རྒྱ་ཆེ···
དང་བཅས་ཆེད་གཏོང་མཛད་དེ་མཆོད་རྟེན་གསུམ་ཁའི་ཕྱི་རྩིག་གསོན་ཞིར་ཉམས་གསོ་དང་། ཆོས
འཁོར་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ཤིང་ཆ་རྡུལ་ལུམ་གྱུར་པ་ཚང་མ་བརྗེ་ལེན། གསེར་ཟངས་གསར་བཟོ་ཁག
དང་། སྙིང་པོ་རྣམས་ལ་གཡང་ཕྱིད་སོགས་ཉམས་གསོ་གསར་རྒྱག་ལྟ་བུ་དང་། གཟུངས་
གཟུགས་སོགས་རྟེན་ཞིབ་ཆགས་ཐོག །རབ་གནས་བཅས་ལེགས་པར་མཛད་པས་དོར་ཁྲ་རྒྱལ
བློན་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་བཅས་མཐུན་འགྱུར་ཞབས་འདེགས་སྣ་ཚ་མེད་པ་ཞུས།

ལྕགས་སྤྲེ་ ༡༩༢༠ ལོར་འབྲས་སྤྱུངས··· པར་ཁང་དང་། ཞོལ··· པར་ཁང
རྟག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་གསུང་རབ་ཀྱི··· པར་ཤིང་ལོ་མང་བསྒྱུལ་ཟད་དང་། རྡུལ་སྡོན།
འཐུ་ཉམས། འཁྲུགས་པ་རྣམས་ལ་དོ་དམ་ཆེད་སྐུལ་གྱིས་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད་པ་དང་།
ལ་མོ་ཤར་ཕྱག་བྱང་བྱམས་པ་ཆོས་བཟང་ནས་སྨིན་བདག་ཞུས་ཏེ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི···
གསུང་འབུམ་པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་གི··· པར་གཞི་གསར་བསྐྲུན་གནང་བ་དང་། ལྕག་པར་ལྕགས···
བྱ་ ༡༩༢༡ ལོར་འབྲི་གུང་སྒོ་སྟོག་སྤྲུལ་སྐུ་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་བླ་བྲང་ནས···
དངུལ་ཏམ་རྡོ་ཚིག་སྟོང་བདུན་རྒྱ་དོན་ལྔ་འབུལ་གནང་གིས་ ༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་
པར་བརྐོ་གཞང་ཕྱུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་ཞབས་བསྐུལ་ཞུས་པ་བཞིན་གཅལ་སྐྱིད་རིང་གསུམ་དང་། སྡེ
དགེ་རྫོང་ཁག་བཞི་སོགས་ནས··· པར་ཤིང་ཕུལ་ལེགས་སྒྲུབ་རྩོལ་ཐོག །རྒྱ་འགྲོ་འཕར··· སྔོན
རྗེ་དགོས་གཞུང་གཞས་ནས་སྐུལ་ཏེ་དོ་དམ་ཆེད་བསྐོས་ཀྱིས་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་གི་ལས་ཤག་ཏུ་ཨེ···
དང་། སྐྱེ་མོ་ཁྲུལ་ནས··· པར་བཀོའི་ལག་རྒྱུན་ལེགས་ཤེས་མི་གྲངས་བརྒྱ་སོར་ཆེད་འཚོད་གྲྭ་ཡོན
འཛོད་··ཁེངས་སྐུལ་ཏེ། པར་བཀོའི་ལས་གྲྭ་རྩ་བགས་ཤིང་། བདེ་ཡངས་མཆན་ཞབས་བསྟན···

འཛིན་འཕྲིན་ལས་དང་། ཅོ་ནེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ། སྨོ་མང་ཀུ…
འབུམ་ལྷ་རམ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། འགྲོ་སྐྱོང་ཞྭ་དག་མཛད་པོ་མཚན་ཞབས་ཐུག་བྲག་དགེ་དབང་…
གསུང་རབ། སེར་སྨད་རྒྱལ་དབང་ཕྲུལ་སྐུ་དགེ་དབང་བསྟན་འཛིན། སེར་བྱེས་བྲ་བྲག་ཡོ་ཏོག
ཕྲུལ་སྐུ་ཁྱམས་པ་མཆོག་ལྡན། སེར་བྱེས་སྨན་པ་དགེ་སློང་ཐུབ་བསྟན་གསུང་རབ་སོགས་ནས་ཞུས
དགེ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་…པར་ཞིང་བཞུགས་ཡུལ་རྫོ་ལོ་བྲང་པོ་དུ
ཡའི་ཞོལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་རྟེན་གཙོ་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན་པོའི་སྐུ་བརྟན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ…
བཅས་ལོ་འཁོར་བཞིའི་ཡོངས་སུ་གསར་བཞེངས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས་འགྲོ་ཕན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད།

གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་སྔོན…
ཆོས་སྐབས་སྒྲིགས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཞབ་ལ་སྔོན་ལས་སུ་བསྐྱོད་དེ་སློབ་གཉེར་གནང་མི་ཐུང་ཤས…
ལས་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ལའང་ཡོགས་དང་། ཇ་རྒྱུ་སོགས་ཇི་བཞིན་མེད་པས་སློབ་གཉེར་
པ་རྣམས་སྐུ་ངལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་དགུ་བཅུ་པ་ཧྲི་དོར་ཁྱམས་པ་ཚེས་གྲགས་མཆོག
ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་མྱང་དུ་བྱུང་བས་ཁྲི་པའི་འཛིན་ཡོངས་ཁག་གི་འཕབ་ཐོག་ནས་ཕྱར་རྒྱུན་གཏོང་…
སྐོར་བཅང་ལྷག་གང་ཡོད་སྔོན་ཆོས་ཐེབས་སུ་འབུལ་གནང་ཐོག །གཞུང་གཞན་ནས་མཆོད་ཡོགས
མཐུན་རྐྱེན་མ་རྩ་གསར་འཛུགས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་བཞུ་བསྐྱུབ་མཛད་པ་ལྟར་གཞུང་ལ་མཆོག་ནས་སྔོན…
ཆོས་མ་རྩ་འབྲུ་དངུལ་རྒྱ་ཆེ་གསོལ་རས་དང་། འཁོར་ལྷན་རྣམས་ནས་ཞལ་འདེབས་འབུལ་སྐོར…
རྒྱང་རིགས་བཅས་ཇི་སྲིད་བར་ཁུངས་སྟོང་མེད་པའི་མ་རྩ་བཞུ་ལེན་བྱེད་མི་སོགས་སྔོན་ཆོས་དོ་དམ
ཆེད་མངགས་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་སྔོན་ཆོས་རིང་ཚོགས་ཆོས་སུ་རྟག་ཕེབས
བྱེད་པ་ལས། རང་བཞིན་ཕྱར་ལུགས་འཚོ་བ་དོན་གཉེར་དུ་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཐལ་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ…
དམྱང་མཛད་པ་རེད། རྒྱ་ཕྱི ༡༩༢༢ ལོར་རྒྱལ་རྩེར་ཕྱི་གླིང་པ་གྲྭ་ཆས་སྤྲུལ་པ་མི་ལྷ་འཁོར་ཏེ
ལྷ་སར་བལྟ་བསྐོར་དུ་བཅར་འཇུལ་སྐབས་ཞུ་ཕྱལ་འབྱོར་ལ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་རང…

རེའི་ལྟ་བ་དང་། གྲུབ་མཐར་མཁས་པ་རྣམས་ནས་ཆོས་ལ་བརྟག་ཐབས་སུ་ཞུགས་ཏེ་མཐོ་འཚམས་
པའི་མཐོང་སྣང་ཡོད་ལ་མི་འཇུག་པའི་བསམ་པ་ཕྱི་མཐུན་འདུག་ག་ཤེས། དེ་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་
བརྟང་ན་འགྲིགས་མིན་ཞེས་ཚ་ཤེ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་ལ་ཕོད་པའི་བཀོད་[77]ཀྱི་རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་རྫོང་ཐོག་
གཞུང་བ་ལྟར་ལམ་སེང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་སློག་ཞུས་འདུག །

[77] ཡིག་ཚགས་ཁྲོམ་ལ་བསྟུན།

སྐབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། གཞིས་རྩེ་ཕྱི་རྫོང་རིམ་བཞི་སུ་ཐུ་བས་རྒྱལ་
རྩེ་ནས་ལྷགས་སྐུད་བརྒྱུད་ལྷ་སར་ཞལ་་་པར་ཕུལ་དོན། ཆུ་ལུག ༡༩༤༣ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉི་
དོ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་འཁོར་གོ་དྲུག་དང་བཅས་སྐྱོ་ཐུར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ནས་་་
ཕེབས་ཐོན་མཛད་པ་ལམ་སེང་རྟེས་བསྐྱོད་རྫོང་ཞིབ་སྐབས་གཡག་པ་བརྒྱུད་ཕེབས་ཐོན་གནང་འདུག
པ་ཕལ་ཆེར་སོག་ཡུལ་ལམ། རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་པ་མིན་ནམ་ཞེས་ཞུས་པར་བརྟེན། ལམ་
སེང་བཀའ་ཤག་ནས་གདན་ཞུའི་མི་སྣར་རྩིས་དཔོན་ལྷུན་ཤར་ཅན་དང་། དེས་མེད་བླ་བྲང་ཞབས་
གྲུས་དོན་མ་གོ་རི་ཟུར་ནས་རྩར་ རྩོལ་འདུ་ཐུས་ཆོས་རྒྱ་བ་དཔུང་ལྷ་ཐུར་མདའ་དཔོན་མཆོ་སྒོ་པ་དང་།
ལ་ཡུང་པ་འགོ་དམག་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་སྐྱར་ཕྱབས་ཀྱིས་ཐོན་པར་གནམ་རུའི་བྱང་་་
རྒྱ་བ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གནང་བྱིན་གྱིས་འགོ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་ལོག་ཞུས་པ་རེད། གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་
ལྷུན་པོ་དང་། བླ་བྲང་བཅས་པར་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱིར་ཕེབས་མ་གནང་བར་་་་
འཛིན་དབང་སྲིད་བརྩུད་གང་ཅིར་པཎ་ཆེན་དགོངས་བཞུགས་ལྟར་བདག་གཅེས་དང་། གདན་སའི་་་
སློབ་གཉེར་སོགས་འབྲུལ་ཤོར་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་གཞུང་གནས་ནས་སྐྱབས་དབྱིངས་རྗེ་ལགས་བླ་མ་་་
བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་དང་། ལས་འཛིན་གནང་ཆེ་འཁའ་ཤས་ལ་གཞུང་ཞབས་ཤེས་ཡོན་རྡུང་་་
ཚུགས་ལྡན་པའི་སེར་མོ་བ་འཁའ་ཤས་བཅས་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ་དང་། ནང་དོན་ ༢ རྒྱལ་བ་
ཡབ་སྲས་དབར་དམ་སེལ་རིགས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཕན་ཚུན་ཐུག་ལམ་དང་། ཕྱག་ཕྲིས་སྐྱལ་་་
ཁག་ནང་། བླ་སློབ་ཀྱི་དང་རམ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་གཞན་འགྱུར་མ་མཆིས་པ་ཡོད་དེས་གསལ་་་་

ཕོར་ཞེས་རྡོ་གྲུ་ཐུབ་པ་འདུག་ཀྱང་། གཞུང་བླའི་ཞབས་འབྲིང་དབར་རང་རང་འགྱུར་འབྲིའི་ལས་
དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དབང་གིས་མཐོང་ཕྱོགས་འདྲ་མིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངོར་
མ་ཕེབས་ལྷ་བུ་མེད་འབྱུང་བ་འདྲ་ཞིང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་མཇུག་ཏུ་བླ་ཞབས་
འགའ་ཤས་དང་། བཀྲས་ལྷུན་སྐུ་རིགས་འགའ་ཤས་གསང་བསྐྱོད་བྱེད་སྐབས་རང་སྟོང་གང་
ཤར་གྱི་ཡི་གེ་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས། དེ་ཚོའི་ཤག་གཞིས་མཁར་དངོས་གཞུང་བཞེས་
མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱུང་མཐུན་འབྲེལ་ཇེ་སྡུག་ཏུ་སོང་བ་དང་། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་
འཁོར་སོག་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གིས་ཆར་ཤིང་སྤྱང་ ༡༩༢༥ ཟླ་ ༢ པའི་ནང་ཕེབས་འབྱོར་གནང་
བ།། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་སྣེ་ལེན་ཕེབས་བསུ་རྒྱ་ཆེ་ཞུས་འདུག་པ། དེ་དུས་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་
རྒྱ་ནག་ནང་ལ་ཤུགས་ཤོག་མར་འཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེར་བོད་སྐྱོང་
ཐུལ་ཏེ་གོ་མིན་ཏང་ནས་བོད་ལ་རྡོ་རྩོལ་བྱེད་རྒྱུའི་སྲིད་དོན་གྱི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ཕར་ནས་བོད་
གཞུང་ལ་འང་འཇམ་རྩུབ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཞུ་བསྐུལ་ཡང་ཡང་ཞུས་ཀྱང་། ༄ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཆེན་མཆན་ཤུགས་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཡང་དུས་ཚོད་བརྟན་པོ་མེད་
པས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རོགས་རམ་ཞུ་མ་ཐུབ་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱུན་རིང་བཞུགས་
དགོས་བྱུང་བ་དང་། ལས་དོན་དེས་མཐའ་མ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དོན་རང་ལ་ཕུགས་གནོད་ཆེ་ཚགས་བྱུང་
བ་རིམ་པས་ཐོན་གྱི་རེད།

དེ་ཐོན་རྒྱ་སོག་དང་། བོད་འབྲེལ་ཆེའི་སྐབས་བོད་མི་ལོ་གཞོན་མང་པོར་རྒྱ་
སོག་གི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱུས་པ་དང་། དེ་རྗེས་གོར་བོད་འབྲེལ་ཆེར་ལྷ་སར་གོར་ཡིག་སློབ་
གྲྭ་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་རྒྱ་གར་དང་དུས་བསྟུན་འབྲེལ་བ་ཇེ་རྒྱས་སུ་སོང་
བ་ཤིས་དབྱིན་ཡིག་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྒྱ་ལག ༡༩༢༣ ལོར་རྒྱལ་རྩེར་དབྱིན་ཡིག་སློབ་
གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་རོགས་ཞུས་ལྟར་དགེ་རྒན་དུ་ཕེ་རན་ཀ་ ལེ་ཊྲ་ལཌ་…

(Frank Ludlow) གཏོང་གནང་བྱུང་བས་གཞུང་ཞབས་དང་། མི་དྲག་གི་བུ་ཕྲུག་-ཞེས་རིག་པ་བཀྲ་བ་སུམ་ཅུ་སྐོར་འདེམས་བསྡུ་གསུངས་ཀྱིས་སློབ་གྲྭ་ཚུགས་ཏེ་ལོ་འཁོར་གསུམ་ཙམ་སོང་མཚམས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྐྱོ་བོད་ནང་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་གི་སློབ་གྲྭ་བཙུགས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་ཚུལ་-ཤུགས་ཆེ་ཞུས་རྐྱེན་སློབ་གྲྭ་ཕྱིར་འཐེན་མ་ཐུབ་མེད་བྱུང་ཞིང་། བར་ལམ་ཡང་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལོ་རེ་བཞིན་ཇེ་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ལས་བྱེད་འཕོངས་དབྱིན་ཡིག་-ཤེས་པ་མ་བྱུང་མཐུ་མེད་ཕྱུགས་-ཤིང་ཕྱི; ༡༩༤༥ ལོར་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དགེ་རྒན་ངོས་པ་ཞིག་རོགས་ཞུས་ལྟར་ཕར་དཀར་ (Richard Parker) ཞེས་པ་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་གཞུང་ཞབས་དང་། མི་དམངས་ཁོངས་ནས་སློབ་ཕྲུག་བདུན་ཅུ་སྐོར་འདེམས་བསྡུར་ཀྱིས་ལྷ་ལྡན་དྲུང་སྒྱིའི་གླིང་ཁར་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་དེར་ཕུ་དྲི་ཆོས་དགེ་ནས་ཁ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་སློབ་འདོན། དེ་ནས་ཉིན་གུང་བར་དབྱིན་དགེ་ནས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་དང་། ཡི་གེ། ཉིན་གུང་རྒྱབ་ནས་བོད་དགེས་བོད་ཡིག་འདྲི་ཀློག་བཅས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས། བླ་མ་པ་-ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གདན་སའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ནས་སྔར་ལྟར་ལྟ་སྤྱོད་ལ་འགལ་རྐྱེན་འབྱུང་ཚུལ་ངོ་རྒོལ་མཐུན་བཀག་བྱས་རྐྱེན་སློབ་གྲྭ་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་སྟེ་སྐད་དབྱིན་ཡིག་-ཤེས་ཚད་ལྡན་པའི་དམིགས་སྒོར་གཞུང་ཞབས་སྐུ་ངོའི་བུ་ཕྲུག་དང་། སེར་མོ་བའི་-ཤག་ཚང་ཆ་རིགས་བཅུར་བོད་གཞུང་གི་འགྲོ་སོང་དང་བཅས་རྡོར་གླིང་ཁན་རྗེ་སེབ་སློབ་གྲྭར་གཏོང་གནང་མཛད་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་འདི་དང་། དེ་འདྲའི་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ལ་ཕྱོགས་ནས་དགག་རྒྱ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དེ་དགའ་ཞིང་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་པའི་འགལ་རྐྱེན་བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ཡོན་སྲུང་སྐྱོང་ཏ་ཅང་ཆེ་དྲགས་པའི་དབང་གིས་-ཤུགས་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག །

སྐབས་དེའི་དུས་གཞུང་གནས་ནས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱལ་རྗེ་སོགས་སུ་སློབ་

སྒྲིང་དུ་·····གཏོང་གནང་མཛད་པའི་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་ལོ་གཞོན་རྣམས་ལ་དམག་གི་བཀའ་སློབ་ཚ་རོང་པས་གཟིགས་བསྐྱངས་ཆེ་ཞིང་། ཁོང་ཚོ་ལྷ་ས་འདིར་ཕྱིན་ལམ་གང་ཅི་དབྱིན་ཇི་ལྟ་བུའི་གསར་གསྲོལ་དང་བསྟོད་དང་། ལྷག་པར་ལེར་དང་། འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་རི་ཁྲོད་དུ་དམག་གི་·····སྦྱོང་བདར་ཆེད་རི་འཛོག་དང་། གྲྭ་བཞིའི་ཐང་དུ་ཧྲ་ཐོག་གྲུ་གུ་ (ཕྲུ་ལོ་) རྩེད་པ་སོགས་གཞུང་ཞབས་ལེར་སྒྲ་ཆབ་གྲལ་དང་། གདན་སའི་གྲྭ་རིགས་རྣམས་གསར་བརྗེར་མི་དགའ་བས་ཡིད་·····རོར་མི་འཇུག་པ་ཡོད་སྐབས། དམག་སྤྱིའི་ལོངས་ཞལ་གོ་མཛོད་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་དབྱིན་མདའ་རྩིས་·····སྦྱོང་གནང་བ་གྲངས་བ་ཤེར་སྐབས་རྩིས་དགའ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བས་དམག་སྤྱི་ཚང་བ་ཡུལ་ལྷ་བསྟན་པ་ཚོང་དབང་ (དགའ་བྱུང་བསྟན་པ་) དྲུང་དཀྱུས་སུ་གནས་དབྱུང་གནང་། གཏན་འཛུགས་བོད་དམག་ཅིག་ཁྲི་ཐི་པ་འཛུགས་གནང་མཛད་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་འབྲེལ་དམག་ཕོགས་འདུ་འགོད་སྐོར་བཀའ་གཞིས་དང་། མདའ་གཞིས་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཕར་འགེལ་རྒྱུའི་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་གནང་སྐབས་དམག་ཕོགས་དང་། མདའ་གཞིས་སྐོར་ལ་ཚོགས་འདུ་གནང་ན་དྲག་པོའི་འཁྲུས་མི་མེད་རྩལ་དྲག་པོའི་ཕྱོགས་ནས་མདའ་དཔོན་ཁ་ཤས་ཚོགས་[12]འདུ་གནང་ཡུལ་སྣ་སྙིང་གཟིམ་ཁང་·····ཉི་འོད་འགག་ཏུ་ཡོང་ནས་དྲུང་རྩིས་ཟུར་འགོད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་པར་དེའི་གནས་ཚུལ་ཚོགས་འཁྲུས་ནས་རྟོགས་ཏེ་དྲག་པོས་ཚོགས་འདུར་འདྲི་བ་ཞུས་པ་ལུགས་འགལ་ཞེས་མིན་ཡིན་རྩལ་མཐོང་ཕྱོགས་ཆེ·····ཆགས་ཀྱིས་ལམ་ལེང་རྗེ་པོ་བྱུང་དང་། ནོར་གླིང་པོ་བྲང་སོགས་ལ་ལེར་འབྲས་ནས་བརྒྱ་ཁག·····བརྩོགས་པ་མ་ཟད། དྲུང་རྩིས་སོ་སོའི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་འང་གྲྭ་ཤར་ལྷ་བཅུ་རེ་བརྩོགས་པར་བརྟེན་དྲག་དཔོན་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་འདྲོག་གིས་དམག་མིར་སེ་མདའ་བཀྲམས་ཏེ་ཡན་ཆུན་གནད་དོན་མ·····རྟོགས་པས་ཞི་དྲག་དབར་ཐལ་ཤིང་ཆེན་པོ་··ཡོང་ཉེར། [13]གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་འབྲེལ་གྲིད་སློབ

[12] རྣམ་པ་ཇོ་ཡག རྫོང་རིང་ཨར་ཏེ། ལྷ་ཞུང་མདའ་དཔོན་ཤས་ཀ། མདའ་དཔོན་མཚོ་སྨན་བ་དང་། མཇུང་པ། བཀྲ་དྲུང་ཡེ་ཤེས། དཔར་རྣམ་པ་དང་། ཧ་མཐིལ།

ཞོལ་ཁང་པ་མཆོག་ནས་ཚོགས་འདུའི་འགོ་འཛིན་དྲུང་རྩིས་དང་། དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཞི་འཇམ་དགོས་པའི་ནང་དོན་བཀའ་སློབ་གནང་མཐར། རྗེ་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ་ནས་བསྒྱུར་ཞིབ་འཆར་ཡུལ་ཕྱུག་རྟགས་དགོངས་དོན། ལེ་ཐོག་གྲུ་ཞུས་བཀའ་བློན་ཁེ་སྨད་པ་རིན་ཆེན་དབང་རྒྱལ་ཛ་སག་ཏུ་གནས་ཕབ་དང་། ཚོགས་འདུའི་ཡིག་ཚགས་པ་བསམ་ཕོ་ཐེའི་ཇི་སྲས་རྣམ་པ། ཚོགས་འདུའི་འགག་ཏུ་རྫོག་འདྲི་བྱེད་གཏེ་སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་ཤན་ཁ་བ་དང་། མཚོ་སྨོན་གཉིས་དྲུང་དཀྱུས་ཐོག་གནས་དབྱུངས་ཀྱིས་སྐད་ལས་ཆེན་ཞུ་འཚངས་མི་ཚོག་པ་དང་། གཞན་ལེ་ཐོག་ཡོད་རིགས་ལ་ཉེས་ཆད་བཅས་གནང་སྟེ་འཕྲུན་གཅོད་གཅོང་མ་གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་དམག་གི་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པ་ལེ་ཐོག་ཕོངས་དངོས་སུ་མ་ཐོན་ཡང་། ནང་དོན་ལེ་ཐོག་ཕོངས་ཡོད་པ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་མཁྱེན་ཏེ་ཏུང་ཐང་དགོངས་པར་མི་ལྡན་པ་དྲུང་རྒྱལ་གླིང་བརྗོད་ཡོད་[༡༣]པ་རེད།

དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་དམག་གི་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པ་གྲོ་མོ་ཆོར་བུ་མཚོ་འཁྱིལ་བཞི་སྒར་གཟིགས་བསྐོར་དང་སྦྲགས་རྒྱ་གར་ནས་གཞུང་མཇལ་འདོན་འདྲེན་བཅས་པར་ཕེབས་ཆེར། བལ་ཡུལ་དུ་འང་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས་པར་བོད་གཞུང་གི་དམག་ཕྱིར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། བལ་ཡུལ་གཞུང་ནས་སྣེ་ལེན་དང་། ཡུལ་བབས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་གང་ལེགས་ཞུས་འདུག་རུང་། ཕྱིར་ལོག་གིས་ལྷ་ས་དང་ཉེ་བའི་ཆུ་ཤུར་དུ་ཕེབས་སྐབས། ཤོད་གཞིམ་རྩེ་འགག་ནས་ཡིག་ཕྱག་བཞུང་གསལ་བ་བཀའ་སློབ་མཆན་གནང་རང་འཛར་ལས་དམག་གི་ལས་འགྱུར་ཕྱིར་འཐེན་གནང[༡༤]…

༡༣ འདི་སྐོར་བཀའ་ཆེམས་ཤན་ཁ་བ་ནས་ཞིབ་གསལ་ལེ་ཚན་ལས་ཚིག་ཐོ་ཡིག་ཆ་ཐོགས་བརྗེས་ཞུས་ཡོད།

༡༤ དེའི་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ཁྲིད་ཚོམ་བདེ་མཐའ་བཀྲས། དམག་གི་བཀའ་བློན་ཚ་རོང་གྲོ་མོ་ཆོར་བུ་མཚོ་འཁྱིལ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་མཁྱེན་དྲུང་གང་ལོགས་གཅིག་ཞབས་ཞུར་དགོས་པ་བཀའ་མཁྱེན་ཞོགས་ཁ་ཁྲེ་ཡུལ་ཁྲིད་ཕེབས་མཛད་རྒྱལ་རྩེ་ཁ་རོང་གི་འབྱུལ་གནང་ལ་༧གོང་ས་མཆོག་ནས་ཕྱག་ཕྱུབ་ཞིབ་ཀ་དྲུང་བདེ་མཁར་བ་གཙོང་གནང་ཞིག་ཕྲ་ཕེབས་མཛད་སྐོར་དང་། ཆུ་ཤུར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཤོད་འགག་གི་གནས་རྩལ་ཡིག་རྒྱང་འཕྲིན་རྩལ་གཏོང་ཞིབ་ཆ་གསལ་བ་ལག་ཆ་ཡིག་ཚགས་ཁ་བཤད་ཁ་བ་ཡོད།

རྒྱལ་འབྱོར་བར་ཞུགས་ཕམ་དང་བཅས་ལྷ་ལས་ཕེབས། དེས་རྗེན་ལོ་གཞོན་དྲག་པོའི་དཔོན་…
རིགས་རྣམས་ཀུང་གདོང་པ་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་པ་མ་ཟད། སེམས་ཤུགས་ཕྲན་བུའི་ཉམས་ཆག་བྱུང་…
རྒྱལ་གོ་ཐོབ་དང་། དམག་སྤྱི་གསར་པ་ཟླུམ་པ་ཛ་ལག་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་༧ གོང་ས་ཆེན་པོའི་
སྐུ་…ཚོར་བརྟེན་དྲག་རེས་བསྐོ་གཞག་གནང་ཡང་གོང་ཕྱག་ལས་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཉལ་
ཐག་སོགས་ལ་བག་གཡེང་གིས་འཁྱལ་ཤོར་ཆེ་བས་དམག་སྤྱི་ཕྱིར་འཐེན་ཐོག །ཆོས་དཔོན་ལུང་…
ཤར་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་ལ་དམག་སྤྱིའི་འཚོ་འཛིན་དང་། སྐུ་ཤུང་མདའ་དཔོན་ཕུང་དཀར་བ་དབང་ཕྱུག་…
མཐར་ཕྱིན་ལ་དམག་སྤྱིའི་ལས་རོགས་ལྟ་བུར་བསྐོ་གཞག་གནང་།[༧༥]

ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་བ་རྣམས་སྐབས་བབས་དྲག་པོའི་ལས་འཕྱུར་བསྐོ་…
གཞག་སྐུལ་ཚེ་བདང་ཚོག་ཡང་ལས་ལྟ་བུར་དྲ་རྒྱུགས་བཞིན་པའི་ཐོག་ནས་མི་མདའ་དང་། མདའ།
མདུང་གསུམ་འཕེན་དུ་བསྟུན་པ་དང་། མདའ་རྒྱང་མའི་རྒྱང་ཚད་བཅས་བཀའ་ཤག་དང་། ཁྲིམ་…
མི་དམངས་ཀྱི་དཔུང་སུ་རྒྱུགས་རྩལ་འཕྲུལ་ལམ་བཅས་ཕྱུ་དུས་དེ་ཙམ་གྱིས་དྲག་པོའི་ལས་ཐབས་…
ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱིས་དྲག་པོའི་གོ་ལག་གསར་ཐོན་མང་བས་སྔར་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་གིས་…
ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ཞིག་ལ་འགྱུར། ༡༩༢༨ ལོར་རྫོང་ཁང་ལས་ཁུངས་ནས་འཆར་ཕྱུལ་དུ་དར་ནས་…
བཟུངས་ཤོད་དྲུང་ཞབས་གསར་བའི་རྩལ་རྒྱུགས་བཞེས་སྐབས་སྔར་སྲོལ་ལ་བཅད་མ་སྦྱོང་ཙམ་དུ་…
ཧྲ་ཐོག་གི་རྒྱུགས་རྩལ་དང་། དེ་ནས་འཕྲུལ་མདའི་ལོངས་མདའ། བཙོག་མདའ། ཉལ་
མདའ་རྒྱག་འཕེན་དང་། ལུ་སེ་འགན་དང་། མི་ཤིན་འགན་རྒྱག་འཕེན། བ་ཞིག་བསྒྲིག་…
བཅས་ཀྱི་རྒྱུགས་ལེན་ཐུབ་ན་འགྱུར་མིན་འཆར་ཕྱུལ་ལ་རེ་ཞིག་སྔར་སྲོལ་ལྟར་ལས་གསར་སྦྱོར་…
མ་བྱེད་ཅེས་བཀའ་ཕེབས་པ་ཕལ་ཆེར་ནས་ཞི་དྲག་གི་སྐད་ཆ་མང་བས་སྐབས་འཕེལ་ལྷ་བས་ཕྲན

༧༥ གོང་གསལ་དམག་སྤྱི་ཕྱུ་རྫེས་གསུམ་གྱི་སྐོར་ཟླ་བཞི་སྒྲིག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་མང་དའི་…ཁ་སྐུ་དམ་རྟེན་རིག་གི་ལོ་བརྗོད་…
གསལ་བ་བཀོད་ཡོད་པ་ཐེབ་འདིའི་ཤོག་ངོ་འདི་ཐུང་ན་ཞིབ་པར་མཐོང་།

བུའི་མཛད་དཀའ་འབྱུང་པ་རེད་ཅེ་སོ་ཞེར་རྒྱུན་ཞིག་འདུག །

མེ་ལུག ༡༩༠༧ ལོ་ཀྲུང་ཡིན་ཐང་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་ལྟར་བོད་གཞུང་ནས་ལྷ་ས་འི་ནང་བསྐོར་སྐྱིད་ (སྤུ་ལི་སི) བཙུགས་ཏེ་འགྲོད་བསྟེན་གཙང་སྦྲ་དང་རྐུན་ཇག་སོགས་ལ་བལྟ་རྟོགས་དགའ་མོ་ཡོད་ཀྱང་། ལྕགས་ཁྱི ༡༩༡༠ ལོར་ས་འུ་ཐུན་རྒྱ་དམག་ནས་ལྷ་སར་བཙན་འཛུལ་སྐབས་ཨམ་བན་ལེན་ཅུང་གཉིས་ཀྱིས་བཙན་པ་བྱེད་བྱས་ཏེ་བོད་པའི་བསྐོར་སྲུང་པ་ནམས་བསྐྱུས་ཏེ་རྒྱ་དམག་གི་ཅུན་ཁྲང་ཞེས་པ་བཙུགས་ཀྱང་། རིང་པོ་མ་སོང་བར་རྒྱ་དམག་མཐར་སྲིད་གཞུང་རྗེས་ལ་རེ་ཞིག་ལྷ་ཞོལ་ནང་ཟུར་རྒྱན་སྐོར་ཟླ (སྐོར་བཙུགས) བ་ལས་མེད། རྗེས་གླིང་ནས་བསོད་ནམས་ལེགས་ལྡན་ལགས་ཆེད་འབོད་གནང་སྟེ་དམག་མི་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པར་རྒྱ་གར་དང་འདྲ་བའི་སྐོར་སྲུང་ (སྤུ་ལི་སི) གི་ལས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་གནང་རྗེས་ཞིང་ཕྱི ༡༩༢༣ ལོར་སྐོར་སྲུང་པའི་འགོ་འཛིན་དུ་བསོད་ནམས་ལེགས་ལྡན་ལགས་སུ་ཇ་ལག་གི་གོ་མིང་དང་། ལས་རོགས་སུ་དེ་ཉིད་ཨིང་ལེན་ནས་སློབ་ཐོན་སློན་གྲོང་མཁྱེན་རབ་ཀུན་བཟང་། ལས་ཕྱུར་མདོ་མཁར་ཐབས་ལྡན་ཚོགས་རབ་རྒྱས། ལྷ་ཕྱིང་ཐུས། མི་དཔོན་རྒྱལ་གྲོང་ནང་མ། རྗེ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་རྒྱལ་ཁྲིམས། བོད་དྲུང་ཤེད་ཟུར་བ་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག གནང་སྟེ་ལྷ་ཞོལ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཁྲིམས་སྲུང་ (སྤུ་ལི་སི) གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ། འགྲོད་བསྟེན་གཙང་སྦྲ་དང་། རྐུན་ཇག། བདེ་འཇགས་བཅས་ལ་བལྟ་རྟོགས་བྱས་པས་ཕན་ཐོགས་ལག་པོ་བྱུང་བ་རེད།

དབྱིན་གཞུང་ནས་གོ་མི་ལྷ་གཏོང་དང་། རྒྱལ་རྩེར་ཚོང་རྡའི་སྲུང་དམག་དང་། ལས་བྱེད་པའི་ཡིག་ས་རྒྱ་གར་ནས་འོར་འདེན་བདེ་ཁྱད་དང་། འཕྲུལ་སྒྲ་དང་། ཚོང་ཕྱི་སོགས་མི་ལ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བདེ་ཁྱད་ཡག་རེ་ནས། རྒྱལ་རྩེ་བར་རླངས་འཁོར་བཙུགས་ཆོག་པ་ཞེས་བོད་གཞུང་ལ་[16]སྙན་ཞུས་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་དོན་མེ་སྟག ༡༩༢༦ ལོར་ཞག་རྩ་གྲུ་སོ་སོར་རླངས་འཁོར་

༡༦ འཆར་གཞི་བཀའ་འཁོལ་ཕྱུར་མཇུག་ཁང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡིག་ཚགས་ཁང་ནང་ཉར་ཚགས་ཡོད།

འདུག་ཁང་སོགས་གསར་རྒྱག་གིས་སྣང་ལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་བཞི་ཙམ་ཡག་རིར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་རྩེ་པར་ཚེ་རྟ་རེ་ཐུང་...འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པར། གྲོ་མོ་བ་དང་། རྒྱལ་རྩེ་བའི་མི་སེར་ནས་སྣང་ལ་འཁོར་རྒྱ་འགྲུལ་བྱེད་ཚོ་གཅིག་ལ་ཁོང་ཚོའི་ཁྲལ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱ་ཐོག་ནས་...སྐྱེལ་དགོས་གནོད་སྐྱོན་དང་། གཉིས་ལ་དྲ་དྲིལ། བོང་ག་ཡག་སོགས་འགྲུལ་འགྲོ་ཚང་མ་སྣང་ལ་འཁོར་མཐོང་ཉིད་འཇོམ་སྐྱེ...བརྡ་བརྒྱ་བཅགས་དང་། བོར་སྟོར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྣང་ལ་འཁོར་རྒྱ་འགྲུལ་འཕྲུལ་ཏུ་ཕྱིར་འཐེན་ཡོང་པ་ཞིབ་གསོལ་བ་ཕུར་བཏུགས་ཀྱི་ ༢ སྐུན་ཞུ་འགྱུར་ཀ་ཤིས་མི་སེར་ཀྱི་བདེ་ཐུར་མ་གཟིགས་མཐུ་མེད་ཀྱིས་ལམ་སེང་དབྱིན་གཞུང་ལ་བཀའ་འཁོལ་གྱིས་ཕྱིར་སློག་གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༢༨ ལོ་ནས་ལྷ་ལས་ ༢ མགོན་ཆེན་པོ་ཡི་བྲང་ཡས་མས་དང་། གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་སོགས་ལ་མཆིས་བསྐུར་གནང་བྱེད་སྣང་ལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་བཞི་ཙམ་རྒྱ་གར་ནས་འདོན་འདྲེན་གནང་སྟེ་བོད་མིའི་མིག་ཏུ...འདྲིས་མཚམས་རིམ་པས་རྒྱ་ཁྱབ་ཚང་མར་ལམ་བཅོས་དང་འཕྲེལ་བས་འགྲུལ་འཁོར་འཛུགས་རྒྱུའི་...དགོངས་བཞེད་གནང་ཡང་། ཐུགས་བཞེས་འཕེལ་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་དེ་དང་། དེ་འདྲའི་ཡར...རྒྱས་ཀྱི་ལས་གཞི་མང་པོར་དུས་སྐབས་མ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་དཀག་བྱ་ཆར་མར་ཡོང་བཞིན་པ་ནི...ཡར་རྒྱས་འགྲོ་རྒྱུའི་ཡུང་པ་ཚང་མའི་ཀ་ཤིས་ལུགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་བོད་པས་ཀྱང་རྟེན་མཁྱེན་འཛིན...ཀྱིས་དགོས་དབང་བྱུང་པ་ཞིག་མིན་པ་དམ་མཚམས་རྒྱལ་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག །

གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཀུ་ལ་ཐག་ཨོ་ཡི་མ་དང་། ཤོག་རས། རྡོ་ཐག་སོགས་...ཐ་མི་ཁའི་རིགས་འཐེན་འཐུང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ་དཔྱད་དང་། དེ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་ནས་བོད་ནང་འདོན་...འདྲེན་བྱས་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྒྲགས། དེ་བཞིན་འཐུང་པ་དང་འཛུ་ཟེར་བའི་སྨག་དང་། ཏག་སེ་ཟེར་བའི་ཤོག་སྨག་རྒྱུན་ཆེ་བརྗེས་ཏེ་འཐབ་རྩོད་དང་། ཕུང་སྟོར་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་དེ་དག་ཚོད་...ཀྲུག་ནས་ཡང་མི་ཆོག་པ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་ ༢ མགོན་ཆེན་པོའི་དགུང་ཀེ་ག་ཞུ་བར་ཕྱི་གསུམ

ལ་རི་ཀུང་སྐམ་ག་ཞེར་ལ་གནས་པའི་བདག་ཏུ་མ་བཟུངས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མའི་སྲོག་ལ་
གནོད་འཚེ་མི་ཚོག་པ་དང་། ནམ་ཀུན་ཏ་དང་། ཟླ་སྔོན་པོ་ནས་འཚོ་བའི་ཡུལ་པ་དག་ལ་དུས་སྐབས
དེའི་རིང་འཚོ་དོད་དུ་གཞུང་གནས་ནས་དམིགས་བསལ་བཀར་འབུ་གསོལ་རས་སྐྱལ་བ་སོགས་ཆོས་
ལྡན་རྒྱལ་པོའི་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པ་གནང་བཞིན་ཡང་། གོར་བོད་ཆེངས་དོན་བཞིན་གོར་ཡོངས
མི་ཞེར་ནས་བོད་ཁྲིམས་འཁྲུར་ཤེས་བྱེད་མ་དགོས་པས། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་དབྱུང་གནང་སྟེ་
ཁུལ་མི་ཚོག་པ་མང་པོ་གོར་ཡོངས་མི་རིགས་འགའ་ཤས་ནས་ནག་ཚོང་ཁྲུས་ཏེ་ཁེ་བཟང་ཆེན་པོ་ཟ་གི་
ཡོད་པ། སྐབས་དེར་བོད་རིགས་རྒྱལ་པོ་ཟེར་བཞིག་གིས་ཤར་པའི་བུད་མེད་ཅིག་དང་གཉེན་
བསྡེབས་བྱས་ཏེ་ཐམི་ཁ་སོགས་མི་ཚོག་པའི་རིགས་གོར་ཁ་ཁ་འཁྱེར་གྱིས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ག་ཤིས་
ཕྱུང་ཤག་ལས་ཁུངས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཉེར་ཡོས་གོར་ཁའི་གཞུང་ཚབ་ནང་སྲོས་ག་ཤིས་སྐོར་
ཕུང་ (སྲུ་ཡི་སི་) པས་གོར་ཁའི་གཞུང་ཚབ་ནང་འཚང་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཛིན་བཟུངས་བྱས་པར་བརྟེན་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་དང་འགལ་བས་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་ཡོང་ཉེར་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་དེང་
རི་དང་། གཉིས་སྟོར་དམག་མི་ཡོད་ཚུལ་ཨང་ས་དང་། སྒྲ་ས་ནས་ཏུ་དཔོན་སྤྱིད་ཟུར་བ་
དམག་བཅས་དམག་སྔོན་འཕྱུར་རྒྱུག་ལྷ་ཁུར་གཞིས་རྩེར་གཏོང་གནང་སོགས་འཁྲུག་རྐྱེན་ཡོད་ཉེར་རྒྱ་
གར་གཞུང་ནས་གོར་བོད་དབར་བར་གསེས་བཀའ་མོལ་གནང་དོན་གོར་ཁའི་གཞུང་ཚབ་ཀྱི་ལས་ཁང་
ནང་སྲོས་ཕྱུང་པས་འཚང་འཛུལ་བྱས་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དང་འགལ་བས་བོད་གཞུང་ནས་གོར་གཞུང་
ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་གནང་གི་བདེ་འཇགས་བྱུང་བ་རེད།

ཕྱི་ལོ་དེ་བཞིན་བོད་ཡོངས་སྐྱོན་མེད་ཀྱིས་གཞུང་ཕྱག་མཛོད་ལ་ཐོན་ཁུངས་
འཆའ་ཁྲལ་སྟེ་སེལ་རི་ཕུལ་ཏེ་གནས་སྐུལ། བར་ལམ་མན་ཧྲའི་རྒྱ་དམག་ཁམས་ཕྱོགས་ཐོད་
སྐབས་ཕྱི་ཁུལ་དུ་འབྱུང་དང་། པགས་རིགས་སྨྱུག་འཛིན་དུ་བསྐྱོད་རིམ་བཞིན་བདུན་གསིགས་ཤིན་
ཏུ་ཆེ་བས་ནད་མི་ཐེག་པར་རྒྱ་མིར་དོ་ཀོལ་བྱས་པར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དམག་དཔུང་ཐུ་རྟེས་བཏང་

ཡང་རྫོང་ས་བཙན་དབང་གིས་རྒྱ་དམག་ཕམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་སོར་གཞུང་ནས་རྒྱ… དམག་བོད་ས་ནང་མཐར…སྐྱོད་བཏང་རྗེས་ཕྱི་མི་རྣམས་ནས་མདོ་སྨད་ཞབས་པད་བླ་མའི་སྐུ་མདུན་དུ… བཏང་སྟེ་ལུགས་མཐུན་ཞུས་པ་ནས་ཕྱི་ལྕགས་ཁྲུའི་ཐོག་ཁྲིངས་ལ་བརྟེན་དམག་ཡོགས་མཐུན་རྐྱེན་འབྲུ… སྐྱུབ་ལས། གཞན་ཕྱར་ཁྲལ་སྒྲེ་སེལ་ཕྱུལ་ཏེ་ས་འཛམ་བོད་ཁུལ་སྐྱིད་བརྗོད་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མདོ་སྨད་ཞབས་པད་ཁྲི་སྨོན་སྐབས་ཡོགས་ཁང་རྩ་རྩོ་མཁན་ཆུང་ནས་འབྲུ་སྐྱུབ་དོ་ལས་བཏང་བ་དང་། མདོ་སྨད་ཞབས་པད་སྐྱན་ཁབ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཡོགས་ཁང་གི་ཞུ…མོས་ལྟར་ཡོགས་སྤྱད་དམག་མི་དགོས་རྒྱལ་ཞུས་ཏེ་སྤྱིང་ཁག་གཅིག་གཏོང་གནང་མཛད་པར། དམག་སྤྱི་བདབ་གཤེགས་བཏང… བཅམ། གང་ལྟར་ཡོགས་ཁང་དོ་ཚབ་དང་། ཡོགས་སྤྱད་འགོ་དམག་བཅོ་ལྔ་སྐྲི་ཕུར་སྒོ་མིས…… བཅུབས་གསོད་བྱས་ག་ཤིས་མེ་ཡོལ་ ༡༩༢༧ ལོར་ཕྱི་ཕྱལ་དུ་དཔུང་འཛུག་མི་གནང་མཐུ་མེད… བྱུང་བར། ཐོག་མར་སྤྱི་རྫོང་བརྒྱུད་མདའ་དཔོན་རྟ་སྒ་འགོ་དམག་གཏོང་གནང་དོང་མཚམས་ལ་ནགས་གསེབ་ཏུ་སྒོ་དམག་གིས་སྐུག་ར་སྤྲད་དེ་མདའ་དཔོན་རྟ་སྒ་དོ་མ་དང་། དམག་མི་འགའ་ཞིག་སྐྱོན… ཤོར་བྱུང་ལྟབས་ཡས་མས་ཀུན་ནས་དཔུང་འཛུགས་མཐར་ཀ༔ གནམ་སྟེ་པ་དང་། བྱེད་གཏེ་ཁ་ཤས་རྒྱ་གར་ཨ་ས་མ་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་ཤོར་དང་། འཕྲོས་འགོ་པ། ནན་འཁྲུལ་ཚང་མས་ལུགས་མཐུན་མགོ་བསྒྱུར་ཞུས་ཤིང་། སྤོ་བོ་སྟོད་སྨད་གཉིས་ལ་ཕྱི་ཁྲབ་རྫོང་སྡོད་དང་ས་སྐྱུང་བཅས་འཛུགས… གནང་མཛད་པ་དང་། ཀ༔ གནམ་སྟེ་པ་ཨ་ས་མ་ཕྱོགས་སུ་ལོ་ཤས་བསྡད་དེ་རྗེས་སུ་འདས་གྲོངས… སོང་བར་གྲགས།

བོད་སོག་གཉིས་ཕྱར་ནས་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག ། སྲིད་དོན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སོག་པོའི་གྲུ་རྒྱུན་མང་པོ་གདན་ས་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འགྲོ་འོང་ནར་མར་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱུགས་སྐྱེ་ ༡༩༢༠ ལོར་ཕྱི་སོག་ནང་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོའི… ཕས་ལུགས་དར་བཞས་བཟུང་ས་བོད་ནང་སོག་པོ་བྲོས་འཚེར་རེ་བྱུང་ལས། དངོས་སུ་སློབ་གཉེར…

ལ་ཡོང་མིའི་འབྲེལ་བ་ཐད་དེ་ཆད་པ་མ་ཟད། བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སོག་འགྲུལ་ལ་དོགས་པ་…
གནང་གི་ཡོད་པ། མེ་ཡོས་ ༡༩༢༧ ལོ་སོག་པོ་སྤྲུ་རང་དབུའི་ནང་གི་དཔོན་རྙིང་དང་། བླ་མ
སྒྲུབ་ཚོ་བཅུས་ཀྱི་འགྲུལ་མི་ལྔ་བཅུ་སོག་པོ་བཟང་པོ་……ཟེར་བ་རྫོགས་གཅིག་བཅས་ཟི་ལིང
བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་བར་འབྱོར་བ་༸མགོན་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་མཇལ་འཕྲད་མ་གནང་ཡང་། གསང་ཐབས
ཀྱི་ཡིག་བཞེས་ཏེ་བཀའ་ལན་ཡང་གནང་བ་སོགས་ཁོང་གཉིས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་དང་།
དེ་བའི་ལོ་གཅིག་གི་མཇུག་ཏུ། ཕྱི་སོག་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་བ་ཞུ་མིའི་དོན་གཅོད
པ་ཡིན་ཞེས་ཨུ་རུ་སུའི་དམག་དཔོན་གཅིག་གིས་འགོ་འཁྲིད་བྱས་ཏེ་སོག་རིགས་འགའ་ཤས་ནག་ཆུ…
ཁ་བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་བར་འབྱོར་པ་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཇལ་ཁ་སོགས་ཕྱིར་ལྡོག་ལམ་ཞུ་བཞིན། ཡར
ལྷ་མང་གསུང་ཚོང་མ་བོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་ལམ་ཁུངས་བརྒྱུད་གནང་སྟེ། ཁོང་ཚོ་རང་བཞིན་གཞུང…
ཐབས་དང་། གནད་ལས་པའི་སློབ་དཔོན་ལས་སྐྱེ། མི་དམངས་སོགས་ལ་ཐུག་འཕྲད་བྱས་མི་ཆོག…
པའི་དགག་བྱ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ལས་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་ཡོད་མེད་བལྟ་རྟོག་བྱེད་མི་ཆེད་འཛུགས
གནང་སྟེ་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་བསྡད་ཀྱང་འདོད་པ… ཞིང་ལས་པོ་རང་མ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས…
ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་རེད། དོན་གཅོད་པ་དེས་ཀ་རེ་ཞུས་ཡོད་མེད་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས
མ་མཐོང་ཡང་། ཨུ་ལན་བ་ཐུར་དང་། བོད་གཞུང་དབར་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྩུགས་ཐབས་ཞུས་པ
རེད་ཅེས་དགེ་སྒྲོས… ཙམ་གླེང་རྒྱུ་འདུག །

རྒྱ་ནག་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ནས་བོད་ནང་སྐུ་ཚབ་དང་། མི་སྣ་གཏོང་འདོད…
ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཐེ་བླབ་ཤས་བྱས་པར་བོད་གཞུང་ནས་ལག་འཁྱེར་མ་གནང་བས་གཏོང་མ་ཐུབ…
ཀྱང་། མེ་ཡོས་ ༡༩༢༧ ལོར་ཟེར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་གཏོང་ཁུངས་པེ་ཅིང་གཡུང་དགོན…
མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་འབྱུང་གནས་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རྒྱ་ནག་སྲིད་འཛིན་ཅང་ཀེ་ཤེག་ནས…
༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་རྒྱུའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་བསྐུར་ཡོད་པ། རྒྱ་ནག་སྲིད…

འཛིན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་འགྱུར་བའི་ཐོག་མར་བརྟེན་ལྷ་ས་ར་འགྱུར་ཉིན་ཕྱུ་ག་བྲིས་འགྱུར་མེར་དམིགས…
བསལ་ལ་གཏོང་བཞུད་དང་། སྐབས་བདེའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་ཕྱག་བྲིས་འབུལ་བཞེས་གནང་བ་རེད།
དེའི་ནང་བོད་ཕྱི་རྒྱ་མིང་ཚམ་གྱི་རྒྱ་མིའི་ལོངས་གཏོགས་(ཇེ་ཀྲི) ཞེས་པར་ཞལ་བཞེས་གནང་བ…
ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གང་ཅིའི་སྐོར་བོད་གཞུང་གི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་རྒྱབ…
སྐྱོར་གཙང་མ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་གནང་རྒྱུར
ཡང་། དགོས་དོན་གང་ཡང་མ་སྨྲོས་པར་ཕྱིར་ལོག་ཞབས་ཞུབ་ཐབས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན་རྩལ་པ་གསལ…
འབོད་ཡོད་ཚོད་ཀྱང་། སྐབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས། སྲིད་འཛིན་ཙང་ཀེ་ཤེག་ལ།
རྒྱ་བོད་གྲོགས་པོའི་མཐུན་ལམ་བྱ་རྒྱུར་མཉེས་པོ་ཡོད། བོད་རྒྱ་ལོངས་སུ་མིང་ཚམ་གྱི་ཁས་ལེན
བྱེར་བའི་བསམ་འཆར་དེ་ལ་ཞལ་བཞེས་ཐ་བ་ནས་གནང་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་ལན་སྩལ་ཡོད་པ…
རེད། ཡང་ལུགས་ཏུ་ ༡༩༣༠ ལོར་མི་སི། ཤེའུ་མན་ཅིན་ཞེར་བ་བ་རྒྱ་མི་ཞིག; མཐོང་བཞུས…
པའི་བུད་མེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་བོད་ལ་གནས་མཇལ་དུ་ཡོང་ཚིག་པའི་ལག་འཁྱེར་ཞུས་སྦྱིན་བྱུང་བར…
བརྟེན་ཤེའུ་མན་ཅིན་ནས་ཀྱང་། སྲིད་འཛིན་ཙང་ཀེ་ཤེག་གི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་འཁྱེར་ཡོད་པ་ཕུལ་ཐོག།
གཞུང་དོན་མིན་པའི་ཐོག་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མཐུན་པས་གནང་ན་ལེགས་རྩལ་བསམ་འཆར…
བ་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་ཐོག་ནས་དེ་སྐོར་ཁ་ཡ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གང་ཡང་བྱུང…
ཡོད་པ་མ་རེད།

མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སུ་དུས་བདེ་ཞིང་འཇགས་ཡིན་ཡང་། མདོ་སྨྱིའི་ལས་བྱུ་
དང་། དམག་སྤྱར་ཁག། འབྲུ་སྐྱུབ་ཐོག་ལ་ཁང་། གཞན་ཡང་རྫོང་སྡོད་གཉེར་འཛིན་འགོ་པ…
ཁག་ནས་མི་སེར་ལ་ཧྲ་ཁལ། ལུལ་ལག་མཚམས་ཚོགས་མེད་པ་བསྐུལ་འདེད། འབབ་ཚོང…
སྒྲུལ་བསྐུར། རྒྱ་རོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཏེ་ཁྲལ་འཇོག །ཁྲིམས་འཇོག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་
རྩལ་༥ སྟན་བུ་རིམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ལ་སྐྱུལ་ ༡༩༢༨ ལོ་མདོ་སྟོད་ (ཁམས་) ཕྱོགས་སུ་རྫ་ཚིག…

འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེལ་འདུག །

མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་གི་འདོམས་བཀའ་བློན་གྱིས་གཙོས་ པའི་ཆབ་སྲིད་འཕྲུར
འདེགས་ཞི་དྲག་སེར་སྐྱ་འགོ་དམངས་ངོ་ལས་གཡོག་རིགས་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་ལ་བསྒྲོ་བ། རབ་
དཀར་བཞེས་རི་འི་འཕྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ལྗོངས་འདིར་ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི···
སྟོབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གང་འདུལ་སྒྱུ་འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པས་
༧རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གནམ་བསྐོས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི···
ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་ཕན་བདེའི་སྣང་བས་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག
ཀུན་ཏུ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་ལ་འགོད་བཞིན་དུ། བར་སྐབས་ལུའུ་ཧྲུན་རྒྱ་དཔོན་དམག···
ནས་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་དམ་ལས་མི་གནས་པའི་བོད་དུ་དམག་དྲངས་ཏེ་གངས་ལྗོངས་ཕན་བདེའི
གཞི་རྩ་༧རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབས་སེམས་བསམ་སྦྱོར་འབའ་ཞིག་གིས་མདོ་སྨད་ཁུལ་གྱི···
མཆོད་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱེལ་གྱི་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གཏོར་བ་ཞིག། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མེར···
བསྲེགས། མི་བསད་རྒྱ་འཁྲུག་སོགས་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ལུགས་ངན་པ་སྤྱར་ན་མ་གྲགས་པའི
རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་གསར་སྦྱོར་གནོད་འཚེ་ཇི་བྱུང་ཚང་མས་རྟོགས་གསལ་ལྟར། བསྟན་སྲིད
ཕུགས་སྔོན་བསྒང་གྱིར་ཞི་དྲག་དལ··· གྲོན་འཛོམས་མེད་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་བདེན་མཐའ་རིམ་གསལ···
ལྟར་མདོ་ཁམས་ཁུལ་དུ་སྐྱེ་རྒྱུ་བདེ་བར་སྡོད་པའི་འཚོ་ཆོས་དང་། མི་བདེ་འགོག་པའི་ཁྲིམས་གཞིས
ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆབ་འབབས་བདེ་བར་སྡོད་ཞིང་། རང་ཕྱི་སྲུང་བའི་དམུང་དམག་རིམ་བཙུགས་ཐོག །ཞི
དྲག་གི་འདོམས་སུ་ཐོག་མར་བཀའ་བློན་བླ་མ་ཁྱམས་པ་བསྟན་དར་དེ་ཉིད་ཆེད་རྫོང་སོང་དོན་མི་སེར···
ཀྱི་འཚོ་ཆོས་སོགས་འདི་གཞི་བཀོད་དོན་ཐོད་བཅིངས་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་མཇུག
བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཞི་དྲག་སེར་སྐྱ་དོན་མགོ་རེ་གཉིས་ནས་འདོད་པས་དོ་ཚ་བསྒྲིལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁྲིམས
འགོབ་ཞིག་གི་ཆབ་འབབས་ཐོག་བཙུགས་གཞི་ལེགས་ཇི་སྐྱེད་བྱུང་ཡོད་འདུག་པར་འགོ་འཛིན་ཕྱེད་པོ···

ཞེས་སུ་བཅུག་པ་ནས་རང་ཉིན་ཉིམ་འཛོག་གིས་བཀོད་འདོམས་ཚུལ་བཞིན་བྱུང་མེད……།ཡར།
ང་བར་འགོ་དམག་ཇོན་ཆེ་ཡུན་རིང་སྡུབས་ཀྱི་དགོས་ངེས་སྒྲིག……སྒོ་རྣམས་འཕྲི་འཕེལ་གཞུང་དོན……
སྒྲིལ་མེད་ཀྱང་། དགོས་མེད་སྐྱེར་འཁྲི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཐོག །ལྷག་ཏུ་བར་སྐབས་ནས་ཞི་དྲག……
དཔོན་རིགས་དང་། འགོ་དམངས་འདོད་ཧམ་ཅན་འགའ་ཞིག་ནས་འབམ་ཚོང་སྤུས་བསྒྱུར་དང་།
མཆམས་ཚོགས་མེད་པའི་རྣ་ཁལ་ཁུལ་ལག་བསྒྱུལ་འདེད། དོས་རིགས་ལ་སྒྲོན་ཤོར་བོར་རླག་བྱུང་
ཚུལ་ལ་སྐད་འདོགས་ཆབ་དཀྲི་ཉེས་འགེལ་བྱས་པ། སྐྱེར་དྲར་ཡུལ་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣ་ཁྲ
འཕར་ལེན་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཁམས་ཁུལ་རང་ཁུངས་འགོ་བྱེད་དོན་མ་ཡི་འགའ་ཞིག་ནས
ངན་རྒྱུས་སྣ་འཕྲིད་པར་ལག་ནང་བཏུངས་ཀྱིས་མཐར་གཅོད་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་ཆབ
འབངས་ཐོག་མཐར་གཅོད་ཇི་སྙེད་ཀྱི……རྒྱུན་པས་རང་ཡོངས་མདོ་ཁམས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་རྣམས……
ཐུར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཉམས་རྒུད་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་ཡོད་འདུག་དོན། འབངས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་ལ་ཚོས……
ལྡན་རྒྱལ་པོས་འཚོ་སྐྱོང་མ་གནང་མཐུ་མེད་སྟབས། འདི་ནས་བྱེད་སྒོའི་བཀོད་མངགས་རབ་དང
རིམ་པར་གནང་བཞིན་པ་ལྟར། སྔོན་ཆད་བརྟན་གཞིགས་བྱེད་གཙོ་རེ་རྫུང་ལ་སྐབས་སྒྱུར་བཀོད……
འདོམས་ཞིབ་པ་དང་། སྤྱད་ཕྱིན་ལ་མཆམས་སྐོར་གལ་ཆེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་༥སྐྱན་འབུལ་རྟ……
༥ཡང་ཀྱི་ལམ་ཡིག་ཞུ་བ་འཁོར་མི་ཁྲབ་ངེས་ཅན་རིགས་མདོ་སྒྱུར་འཕྲུལ་འཕྲུལ་༥སྐྱན་སེང་གིས་ལམ……
ཡིག་བཏང་འབྱུས་ལས། དེ་ཕྱིངས་འདི་གདང་། སྲིད་ཐམ། བཀའ་ཤག་དང་། མདོ་སྨད་ཀྱི
འདོམས་བཅས་ནས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐམ་གསལ་དུ་ཁལ་མ་གཏོགས། ཞི་དྲག་དཔོན་འགོ་ཆེ་སྤྲ……
སྤྲ……ཐད་ནས་རང་མཆམས་ཁག་འདོགས་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ལམ་སྔོན་གཙོང་བསྒྱུལ་རིགས་གཏན་ནས……
མི་ཚོག་ཅིང་། ཁྲིམས་མཚུངས་ལ་སྲུང་འགོ་དམག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག……སྔོའི་ཐད་ཀྱང་། རྒྱས་དཔྱད……
གཏོང་གཞི་ནང་གསལ་ལ་དགོས་ངེས་སྒྲིག……གཏོང་ལས། དེ་ལྟག་འཕར་བསྒྱུལ་དང་། ཆབ་འབངས……
ཐོག་འབམ་ཚོང་སྤུས་བསྒྱུར་སོགས་ཀྱི་བརྟན་གཞིགས་སུ་འགྲོ་གཞིའི་རིགས་དྲག་ཞན་སུ་ཐད་ནས་ད……

སློག་གང་ལར་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པས་མི་སེར་ལ་འཚོ་ཚིས་ཁྲིམས་སྐྱོང་གང་ཆེ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། གལ་ཏེ་བསྒོ་བ་ནར་སློན་གྱིས་གཞུང་འབངས་མི་སེར་ཐོག་ཐེམས་པོ་ཁ་བརྒྱ་ཀྱི་ཕྱར་ལུགས་རང་སྣང་གང་དྲན་གྱི་བརྟབ་གསེགས་རིགས་ཕར་ཆོ་འདི་ནས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཉང་གནོན་རྟོགས་ཞིབ་བྱེད་སྐུལ་ལ་གླེང་དན་ཁུངས་ཐོན་རྒྱུ་ངན་འགོ་དམག་དྲག་ཞན་ཤུ་འདྲ་ཡིན་རུང་ཚང་མའི་མིག་སྟོས་ཕྱིས་ལར་འདོམས་པའི་ཉེས་བཀོད་འཕྲུལ་འཁྲུལ་གཅོད་དེས་ལས། དེ་ལམ་ཡན་པོར་མི་འཛོག་དེས་ཚན་བཅས། ཆབ་འབངས་རྣམས་ནས་ཀྱང་དེང་ཕན་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་སྙིང་ལ་བཅངས་སྐུལ་ལྟར་ལས་བྱེད་དོན་མ་གོ་རེ་གཉིས་ནས་བྱེད་སྤྱོད་བཟོ་མེད་ལ་ཡིད་ཡམ་མ་དགོས་པར་འདི་ནས་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་དགོངས་བཞེད་གནང་སྐུལ་སྐབས་ད་དུང་ཡང་གཞུང་ལར་བློ་གཏོད་དད་ཞེན་ཐུང་བླངས་ཕྱིན་ཆད་མ་ལོག་པའི་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་བཟང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དོ་བརྩོན་དགོས་རྒྱུ་བཅས་དེ་དོན་གཞིས་བྱེས་ཚང་མས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེ་ཉེན་བསམ་ཞིབ་རྒྱ་འབྲས་ཕྱང་བཞག་གིས་བླངས་དོར་འཛོལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། ལུགས་གཉིས་ཉེན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་མདུན་སོར་གླིང་བདེ་སྐྱིད་ཀུན་དགའ་འཁྱིལ་བའི་སྐལ་བཟང་པོ་ཐུང་ནས། ས་སྦྲུལ་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༥ བཟང་པོར་ཕྲིས།[༧༢]

ཞེས་ཕྱུག་དམ་རྫ་ཆོག་སྲུལ་བ་ཙམ་མ་ཟད། རྩལ་མིན་བྱེད་མིའི་རིགས་ལ་ཚར་གཅོད་དང་། གཞུང་ལར་ཞབས་འདེགས་དང་། མི་སེར་ལ་ཁྲམས་གཟིགས་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་རྗེས་འཛིན་བདག་རྐྱེན་སྐྱེལ་ཞིང་། མདོ་སྨད་སོགས་ཕྱོགས་མཐར་དོན་གཅོད་དུ་འགྲོ་མི་རྣམས་ལ། རྒྱལ་ཁབ་ནས་སློ་ཐོན་འདྲེ་ཞུགས། ཞེས་བཀའ་བསྒྲོན་ཡང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།

༄ཀོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་ནས། བསྟན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་འཕེལ་རྒྱས། རང་སྐྱེ་སྲུང་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཕྱག་ཕྲིས་

༧༢ ཆབ་འཇོག་ཕྱོགས་བསྒྲུབ་རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉི་…ཤོད་ ཧཱུ ༢༩-༢-༥།

ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིབ་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད།   རྒྱ་གར་ཞི་བདེའི་ལམ་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་དུ་འཁྲིད་མི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ (མ་ཧཱ་ཏྨ) སྤྱན་སྔ་དང་ཡང་ཕྱག་ཕྲིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་།   ད་རང་ནས་ཞིབ་འཇུག་སྐབས་ལུང་གསལ་ཞུ་ཐུབ་ (༡༩༢༧) ལོར་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་གནང་བ་གཅིག་ལས་མ་མཇལ་བས་དེ་བཞིན་གྱི་ཤམ་དུ་བྲིས་ཡོད།

དད་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་པ་ཧིན་འདུའི་འགོ་འཛིན་སྤྱན་སྔ་མཆོག་ལ།   ཆེད་དོན། ད་ལམ་ལྕགས་ལུག་ཟླ་ = ཚེས་ ༢༥ ཉིན་དེ་ནས་གནས་ཚུལ་འཁོར་བ་ཡིད་སྨྲེ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཞིང་། དེར་གསལ་ལ་ཐོན་དུ་གནས་ཚུལ་ཕུལ་བ་བོད་ཡིག་དཔེ་ཅན་དུ་སོང་བས་མཁྱེན་རྟོགས་མ་གྱུར་པ་བློ་ཡོམ་ཆེ་ཡང་།   ད་ལམ་སྔོན་སོང་གནས་ཚུལ་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བསྒྱུར་ཏེ་ཕུལ་ཡོད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཨེ་དྲིམ་ནས།   ཞེས་པར་བོད་མི་མང་ནས་ཉམས་ལེན་པ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རེ་ཡོད་གསལ་བས། ཨེ་དྲིམ་ནས། ཞེས་པ་དབྱིན་སྐད་དང་། ཐུགས་སྐད་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་དོན་ཇི་བཞིན་ཞེས་རྟོགས་མ་བྱུང་བས་གོ་དོན་ཇི་ཡིན་བསྒྱུར་གསལ་ཡོད་པས་ཟད།   རྒྱ་གར་བ་ནྨས་དང་།   རང་རེ་བོད་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བས་གཅིག་གྱུར་ལ་བརྟེན་གཞན་མྱོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཏེ།   ཆོས་འབྱོར་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་འཁོད་པའི་རེ་སྨོན་ཆེན་པོས་གནས་ཡོད་ཅིང་།   ད་ལན་གནས་ཚུལ་འདི་ཡང་དབྱིན་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་སྨྲ་རྟེང་ཡི་གེ་གཉིས་ཚིག་པར་ཐོག་བརྟན་བཀྲམ་གནང་མ་དགོས་པ་དགོངས་འཛོམས་འཚལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས། བོད་ལྕགས་ལུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ ལ།

ཞེས་[༡༨] སྨྲོལ་འདུག་པ་ནས་ཕྱག་བྲིས་ཡང་ཡང་སྨྲོལ་བཞིན་ཡོད་འདུག་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དང་།   བོད་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བས་གཅིག་གྱུར་ལ་བརྟེན་ཞེས་མཐུན་ལམ་དང་།   བདེ་སྡུག་མཉམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་གནང་བའི་ཐུགས་འདོད་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཞེས་རྟོགས་ཐུབ་པ་འདུག་ཅིང་།   ཡང་ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་རིགས་ཐོག་མར་ལྷ་སར་ཡོང་མི་སུ་ཀྲམ་ཀ་ཀྲིང་……

༡༨ [illegible] ཡི་ ༢༦-༡-༥།

(Suydam Cutting) ཞི་ལྕགས་རྟ་ ༡༩༣༠ ཤིང་ཕག ༡༩༣༥ མེ་གླང་ ༡༩༣༧ འཛུལ་ལ་ཡོང་པ་རེད། ཀ་གྲིང་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ཕྲིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཙེད་སྣ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕོངས་ནས་ཆུ་སྤྲེ ༡༩༣༢ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༣ དང་། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༡། ཡང་ཆུ་བྱ་ ༡༩༣༣ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༩ སོ་སོར་གནང་བའི་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་ནང་། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བོད་ཐོན་བལ་རྣམས་ཨ་མི་རི་ཀར་ཕྱི་ཚོང་གནང་ཐབས་སྐོར་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ་ནས་བོད་ལ་དངུལ་ས་ཕག་གཟུགས་ནང་འདྲེན་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཕོངས་བརྒྱུད་ཨ་རིའི་གོང་རི་སེའི་ཚོགས་འཐུས་ཁ་ཤས་ལ་འབྲེལ་བསྡོ་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་དམ་པོ་ཡིག ཀ་སེ་ཀྲོལ་ (Hon. William Castle of the State Department) དང་ཚོང་པ་ཆེ་ཁག་ཀར་མི་ཏྲ་ རོ་ལེ་ཟེ་ཕེལ་ཀྲི (Mr. Kermit Roosevelt, President of Messrs. Roosevelt S.S. Co.,) སོགས་ལ་ཀ་གྲིང་བརྒྱུད་འབྲེལ་བསྡོ་བྱེད་འཛུགས་གནང་མཛད་པའི་ཕྱག་ཕྲིས་ཁག་འདུག་པ་དང་། ཀ་གྲིང་བརྒྱུད་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཧུ་བར་ (Hoover) ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་ཕྱག་ཕྲིས་དང་སྐུ་པར་ཕྱག་རྟགས་སྒྲུར་མ་ཞིག་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། ཕར་ཡང་བོད་ཆོས་ལྡན་ཀྱི་ལྗོངས་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་ཐོབ་ཐང་། མི་དམངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་བཅས་དར་སྤེལ་བསྐྱོ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཡོང་ཐབ་ལ་ཨ་རིའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་ཕྱག་ཕྲིས་ཕུལ་གནང་ཡོད་འདུག་པ་ནས་སྲིད་དོན་དང་། ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་གནང་འདུག་[19] པ་དང་། ཀ་གྲིང་ལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱི་ཨབ་སྐྱོང་ཁ་པོ་ཕོ་མོ་གཉིས་གནང་སྟེ་དེའི་ཕྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷ་ས་ཨབ་སོག་ཅེས་ཨ་རིར་སྐད་གྲགས་

༡༩ ཀ་གྲིང་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་ཕྲིས་རྣམས་ཁག་ཅིག་[illegible] ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ལ་ཕྱག་
ཕྲིས་གནང་བའི་སྐོར་[illegible] ༡༩༥༩ ནང་གསལ་འདུག །

བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་གྱི་ཀན་ཀྲ་ཀྲ་བརྒྱུད་ཉི་རྫོང་གི་གྲིད་སྒྲོན་ལའང་ཕྱག་བྲིས་ཡང་ཡང་གཞུང་གི་ཡོད་འདུག་པ་གྲོ་ཀན་ཀྲ་ཀྲར་རྒྱ་ཟླ་ ༡༩༣༢ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་གཞུང་བའི་ཕྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་ག་ཤམ་གསལ།

ཆེད་དོན། ད་ལམ་ཁྱོད་རང་ནས་བསྟན་དོན་ཞབས་འདེགས་སྙིང་བཅང་གིས་ཇུས་ག་ཚ་རོང་པར་གནས་རྒྱལ་སྤྱི་ལབ་འདི་གར་ ༢ སྙན་གསལ་ཞིབ་དེས་ཡོད་ལ་འདྲོངས། དེ་སྔ་དོས་རི་པོ་རྩེ་ལྷ་ཨ་ཐའི་དུ་ཐོད་སྐབས་ཉི་རྫོང་ནས་ཆེད་ལྷགས་ནང་པའི་བླ་ཆེན་དང་རྫ་ཕྱིར་གཏུགས་མོལ་གྱི་ནང་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཏུའི་གྲོལ་འབྱེད་དང་། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཡོངས་འཛིན་བཞིའི་སྐོར་ཞིབ་འགྲོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་དོས་རྒྱ་གར་དུ་འབོད་རིང་ཚ་པ་ཁྲི་ཕྲུལ་དག་དཔང་བློ་བཟང་འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ཉི་རྫོང་རྒྱལ་ས་ལྷེ་པའི་ཁབ་འབྲེལ་ནང་པའི་དགོན་ཆེན་དུ་ཆོས་རྒྱུན་སྤེལ་བར་དོ་བསྐྱོད་ཕྱིར་འཁོར་བྱུང་བ་དང་། ཉི་རྫོང་གྲུ་གྲལ་ཐུབ་བསྟན་བཀྲ་ཤིས་དོད་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལོ་འཁོར་ལྷག་ཙམ་བསྡད་དེ་ཕྱིར་ལོག །ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཚན་ཡང་བོད་དུ་འབྱོར་ནས་འདི་གའི་སློབ་མར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་ལོ་འགའི་རིང་ནང་ཆོས་སློབ་གཉེར་ཚོགས་འགྲིམ་གཙོ་འདོན་བྱེད་དབྱེ་ཉི་རྫོང་ (ལ་ཕྱིར་ལོག་ཐུས་ཏེ་ལོ་དོ་གཉིས་ཙམ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ཡ་ཤུ་ཇི་རོ། ཡ་ཇིམ་ཟེར་བའི་ཉི་རྫོང་གི་མི་རིགས་བོད་ལ་ཡོད་ནས་ངའི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་དང་། དེ་དག་གི་དགེ་རྒན་བཅས་ལ་དྲུག་པོའི་སློབ་སྦྱོང་རོགས་རམ་ཐུས་ནས། དེང་སྐབས་ཉི་རྫོང་དུ་ཕྱིར་ལོག་སྡོད་སྐུལ་བཅས་བོད་དང་། ཉི་རྫོང་གཉིས་མཐུན་ལམ་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཡོད་སྐུལ་ཁར། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལར་རྒྱུར་བརྟེན་པས་ཡུལ་གཉིས་ཏ་ཅང་གི་མཐུན་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བཞུགས་བཟུངས། ད་བར་ཆོས་དང་། གོམས་ག་ཤིས་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་

དུ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་སྲིད་སྐྱོང་བཞིན་པ་ཡིན། བོད་འདི་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང…

འདྲ་བའི་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་མེད་ཀྱང་། བོད་པའི་དམག་མི་རྣམས

ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་རང་ལ་རང་སྲུང་བྱེད་ཐབས་ཙམ་ལས་གཞན་མེད། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་དང་།

བོད་གཞུང་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བབས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་དྲག་པོའི་ཤུགས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་ལ…

རོགས་རམ་གནང་སྟེ་དེང་སྐབས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གོམ་པ་སྤོ་བཞིན་པ་ཡིན། དས་ནི་རྡོང་གཞུང་ལ་རེ་

འདུན་ཞུ་རྒྱུར་ཟི་ཁྲིན་དང་། ཀན་སུ། ཡུལ་ནན་སོགས་བོད་དང་ལ་འབྲེལ་རྒྱ་མིའི་ཞིང་ཆེན་ཁག…

ནས་བོད་ལ་བཙན་གཙེར་ནམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་འོས་དང་། རྒྱ…

ནག་གཞུང་ནས་བོད་ལ་མཆོད་ཡོན་གྱི་མཐུན་ལམ) ལས་དགུ་འཆོར་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་ལྗོངས

ཆབ་སྲིད་འཕེལ་ཐབས་རང་ལ་རང་སྲུང་གི་ནུས་སྟོབས་ལ་མཐུན་འགྱུར་ནང་སློབ་གསལ་ཆ་འཕྲུལ…

འཕྲུལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཚོད་རང་ནས་ཞིབ་ལྗོངས་དེས་གསོལ་ཐོག །འདིར་ཡང་ཕྱིར་གསལ་ཇི་རྒྱུར…

གནས་རྒྱལ་སྐབས་འཕྲུལ་སོ་སོར་བསྟན་དོན་འགྱུར་བསམ་ཟུར་བཞིན་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཚུལ་ལུགས

དགོས་རྒྱུ་ཡོད་འཛུགས་བྱེད། བོད་ལུགས་ཆུ་ཕོ་བྲ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ བཟང་པོར་བྲིས།

ཞེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་བྱུགས་འགྱུར་ཇི་ཙམ་བཞེས་པ་ཅུང་ཟད་མཚོན་ཕྱིར…

ཟུར་ཙམ་བཀོད་པ་ལས། དེ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་ཆེ་བསྐུལ་ཆུང་བསྐྱོད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ…

མཛད་པ་མཐའ་དག་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལངས་པས་འདིར་འགོད་རྒྱུ་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་དེ

ཙམ་མོ། །

དུས་སྐབས་དེའི་ཡས་མས་སུ། བཀའ་བློན་ཚ་རོང་པ་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ…

༢༠ ཤྲཱི་ཀ་མ་རྒྱུར་གྲུབ་སྤྲེལ་པའི་ཇུ་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས ༩༥-༩༧ ནང་གསལ་བཞིན། གནའ་ཡིག ་པར་རྒྱས་པའི་ནང་ཕྱོད

ལྷག་གི་ཕྱི་པ་ཆེན་ལས་མ་ནུས་པ་ཡང་། བོད་ཕྱག་ནང་དེབ་དེ་གའི་དབྱིན་ཡིག་ལས་འགྱུར་བསྐྱར་པས་ཞལ་ཡིག་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱི…

དོགས་པ་མཆིས་པས་ཡིག་ཆ་ཞུས་…དཔང་དུ་ཞེས་བརྗོད་མཛོད།

དང་། དམག་གྱི་འཚོ་འཛིན་ཚོས་དཔོན་ལུང་ཤར་བ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ། སྐུ་བཙར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་གསུམ་༧མགོན་པོ་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུན་བསལ་བྱས་ཏེ་བོད་ནང་བཞི་དྲག། དཔལ་འབྱོར་སོགས་གང་ལས་རང་ཡོང་གསུམ་ནུས་ཤུགས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆགས་སྡང་དང་། མཐོ་གཞན་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་བཞིན་ཚ་རོང་དམག་སྤྱི་གཞང་སྐབས་དམག་སྤྱི་ཁང་གི་གཞུང་མདའ་ཚང་མིན་སོགས་ཀྱི་སྙིང་ལས་ཚ་རོང་བཀའ་བློན་ནས་ཛ་ལག་ཐོག་དགོངས་འགོག་བྱུང་སྟེ་ཕྱི་རྒྱུར་ལས་མེད་ལྷ་ཟུར་འཛོག་པ་གནང་ཡང་། ནང་དོན་༧མགོན་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཙར་རྒྱུ་སོགས་ཕྱར་རྒྱུན་ཕྱུར་ཡོད་ཚུལ་རེད། མི་སྐྱིད། གསེར་ནམ། བདག་བདེ་སོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡར་དང་། འཕྲུལ་བཟོ་ཁང་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྒྲ་བསྒྲིལ་གྱིས་ལྕགས་ལུག ༡༩༣༡ ལོ་ནས་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ཁང་དོ་མཚར་མཐའ་གྲགས་རིག་འཕྲུལ་གཏེར་མཛོད་ཁང་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་སྟེ་དོ་དམ་དུ་སྐུ་བཙར་ཀམ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དང་། ལས་རོགས་སུ་མཁན་དྲུང་དངོས་གཞི་བ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན། ཚོས་དཔོན་ཀ་ལྷུ་པ་བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་ཟངས་དངུལ་གྱི་ནམ་ཁ་དང་། ཤོག་དངུལ་ཚོན་ཁྲམ་སོགས་པར་འདེབས་དང་། མེ་མདའ། རྫས་མདེལ་སོགས་བཟོ་བསྐྲུན་གྱི་ལས་གྲྭ་རྒྱ་ཆེ་ཙུགས་ཤིང་། ཆུ་བྱི་ ༡༩༣༢ ལོ་ནས་སྐུ་བཙར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ཀྱི་སྒྲིལ་བླར་ཛ་ལག་ཚ་རོང་པ་བསྐོ་གཞག་གནང་།

དབྱིན་གཞུང་ནས་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་དབྱིན་མདའ་ཞོལ་གོ་མཛོད་རྡོ་རྗེ་གླིང་དུ་ཡོད་པ་དང་། བར་ལམ་རྒྱ་གར་ནས་གསར་བསྐྲུབས་གཞང་བའི་དབྱིན་མདའ། ཕུ་སི་སྒྲུན། མི་ཤིན་སྒྲུན། མེ་སྒྱོགས་སོགས་ཞོལ་གོ་མཛོད་ནས་རྟེས་ལེན་གྱིས་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ཁང་དུ་གོ་མཛོད་གསར་རྒྱག་གིས་བསྡུ་འཛུགས་གཞང་སྐབས་སྐྱར་ཡང་དམག་སྤྱིའི་རྩིས་ཐོབ་ནས་མེ་མདའ་ཚང་མིན་སོགས་ལས་རོགས་ཁ་ཤས་ལ་སྐྱོན་ཐོན་གྱིས་ལུང་ཤར་དམག་སྤྱིའི་འཚོ་འཛིན་ནས་ཕྱིར་འཐེན་གྱིས་རྩིས་དཔོན་ལས་འཁུར་རང་འཇགས་དང་། དམག་སྤྱིའི་ལས་རོགས་ཞེས་སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་སྒྲུང

དཀར་པ་དབང་ཕྱུག་མཐར་ཕྱིན་ལ་གནང་སྟེ་དམག་སྤྱི་ངོ་མའི་གོ་གནས་དང་། གདན་ཐོབ་མ་གནང་ཡང་དག་པོའི་དབང་ཆ་ཡོང་ས་རྫོགས་ཡོང་ལ་ཡོད་པ་རེད། གྲྭ་བཞི་སྒྲིག་འཕྲུལ་ལམ་ཁྲུངས་ཀྱི་མི་མདའ་འི་ལག་དེབ་སྒྲུག་དམ་འགྱུར་མ་ཞིག་གནང་བའི་མཆོད་བརྗོད་གླིང་གཞི་འི་ནང་། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག་ལོར་གྱིང་ནྲིན་པ་ཤར་སྒྲ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་བོད་རྒྱ་གསུམ་འཛོམས་ཅོལ་ཐོག། སྦྲང་འབྱུང་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཡན་ཙམ་མཆོད་ཡོན་མཐུན་ལམ་ལེགས་ཆགས་འཛོག···འབྲིའི་ཚིངས་མོལ་གནང་སྟེ་ལྷ་ལྡན་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྟེན་འབུལ་དབྱིན་མདའ་རིང་པ་ལྔ་སྟོང་ཐམ་པ་རྫས་མདེལ་ཆ་ལག་དང་བཅས་ཕུལ་འབྱོར་རྣམས་གྱིང་ནྲིན་པ་ཤར་སྒྲ། ཞོལ་ཁང་། ཆང་ཁྲིམ། བཀའ་བློན་བྲམ་ཐམས་པ་བསྟན་དར་དང་། གསར་བྱུང་ཚེ་བརྟན་དབང་ཕྱུག་གིས་མཚོན་རྒྱལ་བློན་ཚང་མས་མཐོ་བསམ་ལེགས་བསྒྱུར་གྱིས་དམག་སྤྱི་ཚེ་བ་ཛ་སག་ཟླ་བཟང་དགྲ་འདུལ་དང་། ཆུང་བ་ཁྲི་སྨོན་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་འགན་དགྲི་ཞལ་གོ་མཛོད་དུ་བསྐྱུ་འཇུག་གནང་ཞུར། དམག་སྤྱི་ཆུང་བ་ཁྲི་སྨོན་བཀའ་བློན་དུ་འཕོས་ཚབ་བསྟན་པ་ཚེ་དབང་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་གོ་ལག་རྣམས་ལག་འཛིན་དུ་འགོད་རྒྱུ་དང་། སྦྲང་ཇོ་འཛིན་དེབ་གཞི་གང་ཐད་ནས་བཟང་པོས་མིག་སྟོས་ཡར···དཔེར་འགྲན་པའི་སྲོལ་ལ་དེས་པར་གཏོད་ངེས་ཀྱང་། ཉིན་ཞག་ཟླ་ལོ་གང་འཚོལ་གྱིས་ལས་དོན་ཞལ་ཐོན་མ་བྱུང་རྗེན་དམག་སྤྱི་ཚེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་རིམ་པས་ཕྱིར་འཐེན་ཐུས་དོན་ཆབ་གསང་དམག་སྤྱི་གཅིག་འཕྲུལ་ཛ་སག་རྒྱུམ་པ་ཉམ་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚན་སྨུན་མཆེད་ཤ་ཞེབ་དྲག་རེས་ཞབས་འདེགས···འཕྲུབ་ཤག་གིས་གཟིགས་བསྐྱངས་སྐྱུལ་བར་ཡང་། བཀའ་དྲིན་ལ་ཆོག་ཤེས་སྨོ་གསུམ་ནུས···རྫས་ཅི་ཕྱུག་ཡོད་རྒྱུ་རྩལ་སྐུ་གསུང་ཀྱིས་རང་ལག་ཏུ་ཐོས་སྐྱིད་དབྱིན་མདའ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མ་དེབ་བཀོད་ལག་འཛིན་དང་། སོ་ཚགས་འཕྲིད་བདར་ལོགས་མེད་པས། ཡ་རབས་སྐྱེ་དུས་སྟོད་ལ་མཐོ···རུང་། ཕྱིག་གྲོགས་ནས་ཁ་སྐྱོན་ཟེར་ཐེམས་སུ་དབ་ཕྱུགས་ཚོད་བཟུང་མེད་པའི་གཡང་ཡེན་རྒྱུན་འཕེན། མ་རབས་འཆལ་སྤྱོད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་ཉེན་མཚན་དུས་འདའ་བས་ཡལ་ཡོལ་ངན་སྤྱོད་ཡངས་པོར་

དང་། དམག་སྤྱི་གསར་རྙིང་གི་སྒྲིང་དཔང་ཞེར་སྒྱུ་སྤྲེལ་པོ་བསྐོ་གཞག་སྐྱལ་བཞིན་པར་དུས་ཐོག་ཏུ་བརྩོན་རྩོལ་སྒྲིད་ཚགས་རྩུད་མེད་པའི་ནར་འགྱངས་ཐེམ་ལུས་རྒྱུར་པ་བཅས་ལ་ཉེས་པའི་བབས་··· བགོད་ནུར་དུ་བཅུ་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཚ་བསྐོས་དཔོན་ཕུང་ཕར་བ་དོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་ལ་དམག་སྤྱིའི་འཚོ་འཛིན་ཞེས་ཕྲུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་སྣང་དཀར་བ་དང་མཉམ་སྤྲེལ་ཁྲིམས་ལུགས་རྟོགས་ངེས་དྲག་འཇུགས་བསྒྲིལ་པར། གྲིད་ཤུའི་ཞབས་ཞུར་སྐྲོ་གང་ལ་ནས་མི་འགྲུབ་མི་འཕེར་བ་གཏན་ནས་མེད་ཏུང་། འདི་གའི་བསམ་གཞི་དང་མཐུན་པའི་ ཞབས་འདེགས་ཇོ་བཅགས་དགོངས་བཞེད་ངེས་པར་འགྲུབ་ངོས་ལ་ཞེས་བཞིན་སྒྲིབ་སྦྱངས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གསར་མཇལ་མེད་ཀྱང་། ཞལ་སྒྲོར་མིང་རྟགས་གྲོ་སྒྲིང་བདུན་ཕྱག་རྒྱལ་གྲོས་ཅི་ཆེས་ཇ་ལག་གི་གདན་ཐེབ་ཐོག་རྫོང་རྒྱུང་། སྐྲོ་འགག་གཏུ་པོ་ཡིན་ (སྐྲོ་སྲུང་དམག་མི) དམག་སྤྱིར་རྒྱལ་འགེབས་ཀྱི་འཛུགས་ཀར། རང་འབྲིའི་ཚེད་སྒྲོ་འཆར་གཞི་ངེ་གཉིས་ལས། ཕྲུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་སྣང་དཀར་བར་གོ་བསྐུར་ཚམ་མེད་པའི་བཀའ་འཁོལ་གྱི་དམག་མིར··· རྒྱན་ཡོགས་དམིགས་སྐྲོ་མེད་པར་རང་རང་གཏམ་དོན་ཇོ་སོའི་གཞུང་གུན་འཆར་འབུལ་ཇི་སྙེད་བྱུང་ཁར། དམག་སྤྱི་ཁང་དཔྱིན་མདའ་རྩིས་གསལ་ནས་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཆད་ཐོ་ཕུལ་འབྲེལ་དཔྱིན་མདའ་ཆེ་རྒྱུང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་ཞིབ་བ་ཞེར་ཐོག་ནས་ལག་འཛིན་གསར་བྲིས་རྩིས་སྒྲིད་ཁམས་དྭངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཕུལ་དོན་ཐོན་པའང་དབར་མཇུག་གཙོན་འཁུར་བརྩོན་ལས་ཁུངས་རྩགས་ཏག་ཡེ་ནས··· མེད་པའི་ཐེམ་ལུས་ཁོན་བཅས་དོན། ཕྱལ་སྤྱིའི་བདེ་འཛགས་སུ་དམག་སྤྱིའི་འཚོ་འཛིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་བྱུང་། ཞེ༧ཞིབ་གསལ་གནང་འདུག་པ་ནས་སྐབས་དེའི་གནས་རྒྱལ་ཕལ་ཆེ་ཞེས་རྟོར་རྒྱབ་པ་འདུག་པ་དང་།

ང་ནི་སྐུ་བཅར་རྒྱབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དབང་ཕྱུགས་མཐོ་ཚད་དུ་སྤེལ་ཡོད།། ཁོང་མཛད་སྒོའི་སྐབས་མཁན་སྤོ་ཆེ་ཁའི་གྲལ་ལ་བཤད་ཚོག་པའི་གདན་ཐེབ་ཅིག་གནང་···

༢༧ ཐོང་གི་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་ཆ་གཟིགས་པར་འདོད་ན། ཆབ་སྲིད་གཙོས་བསྐུལ་རྒྱལ་བསྟན་པར་ཆབ་བཞད་པའི་ཆེ་ཐོང་ ཤོ ༡༥༤-ན-༡ནང་གསལ་ཡོད།

ཡོད་པ་ལས། གཞན་དམིགས་བསལ་ལ་མིང་གནས་འབྲེལ་བའི་གོ་ལ་སོགས་གནང་མེད། ཁོང་ནོར་གླིང་ནས་རྩེ་དང་། གྲྭ་བཞི། ལྷ་ས་སོགས་ག་པར་ཕེབས་ཀྱང་རླངས་འཁོར་ཨོ་སི་ཀྲིན་(Austin A-40)ནག་པོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནང་ཕེབས་པ་དང་། སྐབས་རེ་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་ཞབས་པད་རྣམས་ཀྱང་སྐུ་བཞེངས་ལ་གནང་དགོས་པ་སོགས་ཤུགས་དྲག་ཤིན་ཏུ་ཆེ། ཁོང་གིས་གྲོང་དྲག་དམག་སྒར་ཞེས་དཔུང་གཙང་ནང་འཁྱོར་ལྡན་ཚང་མའི་བུ་རེ་དམག་མིར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཀུག་སྟེ་དམག་མིར་བཙུགས་པ་དང་། དམག་མིའི་འབོར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་ཟིན་ཡང་། ད་དུང་སྤུ···འཕྲུད་འཛུགས་བསྐུས། གྲོང་དྲག་དམག་སྒར་གྱི་མདའ་དཔོན་གཡུ་ཐོག་སྲས་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་དང་། མདའ་ཚབ་འཕྲེང་རིང་སྲས་འཇིགས་མེད་གཡུ[22]མི་བརྟེན། རུ་དཔོན་ང་ཡོད་སྲས་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་བཙལ་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་ཞིང་། གྲོང་དྲག་དམག་མི་རྣམས་དམག་སྒར་ཕྱིར་ལ་དང་མི་འདྲ···བའི་གཟབ་རྒྱན་གྱི་དམག་ཆས་ལེགས་ཤིང་། ཁོང་ཚོའི་སྡོད་ཁང་། སྟེ་ཆས། སྨན་བཅོས་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་དམིགས་བསལ་ཡག་པོ་ཡོད་སྟབས་དམག་སྒར་ཕྱིར་རྣམས་ཚང་ཟད་འདོད་པར་བབས་མིན་བྱེད་པ་མ་ཟད། གྲོང་དྲག་དམག་མི་ཚོ་ཡང་འབྱོར་ལྡན་གྱི་མི་རིགས་སྐྱིད་པོ་ཡིན་ཏེ···འཚར་ལོངས་ཡུལ་པ་ཞ་སྟག་ལ་བརྟེན་དམག་སྦྱོང་དང་། སྤྱིར་''འཇུགས་འོག་ལ་སྡོད་རྒྱུར་དགའ་བོ་མེད་པ་དང་། འགག་ཤས་དོ་མ་དམག་མིར་འགྲོ་མ་དགོས་པར་དོ་ཆབ་བཏང་བ་དང་། དཔལ་ཡུལ་ཏུ་བསྐྲིགས་པའང་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་པས་དམག་མིའི་ནང་ལའང་བསམ་འཆར་ཞེད་མི···མང་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གྲོང་དྲག་དམག་སྒར་ནི་གྲྭ་བཞི་སློག་འཕྲུལ་ཁང་གི་ཕྱོགས་རི་འི་ནུབ་ཕྱོད་དུ་དམག་སྒར་གསར་རྒྱག་གནང་བ་དེ་ནི་སྐུ་བཙན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་རང་ཉིད་ཆབ་སྲིད་ནང་བརྟན་པོར་གནས་ཐུབ་པའི་དྲག་པོའི་ཕྱག་ལས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་འདུག །

ལ་ཏུ་ ༡༩༥༠ ལོར་ཆབ་མདོར་རྒྱ་བོད་གཉིས་དཔྱིན་རྫིང་བཟུགས་ཀྱིས···

༢༢ གཡུ་ཐོག་སྲས་དང་། འཕྲེང་རིང་སྲས་གཉིས་རྒྱལ་རྩེར་དྲག་པོའི་དམག་སྒྲུར་སྦྱོང་ཐོན་བྱུང་བཞི་གི་རེད།

ཆིངས་ཡིག་དང་། རོང་པ་ཚོར་མི་མཚམས་བཅད་དེ། ས་སྲུང་ཕྱིར་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱ་བ་ནས་བཟུང་རེ་ཞིག་འཁྲུག་ཟིང་མ་བྱུང་ཡང་། ཧེ་ཧོར་ས་འདུ་ཚང་ལ་སེ་རིའི་ཤོངས་ཀྱི་རོག་དགོན་གྱི་བླ་མ་ཞིག་འཁྲུངས་ཡོད་པ་དེ་དང་སེ་རི་དགོན་གཉིས་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་མཐུད་བས་ཀྱི་རོག་སྤྲུལ་སྐུའི་མཆོད་གཞིས་གཙན་ཆིག་ཡིག་རིགས་རྣམས་སེ་རི་དགོན་ནས་འཁྱོག་ཀྱི་ཐུལ་བར་བརྟེན། སྤྲུལ་སྐུ་རང་དགོན་ལ་བཞུགས་མ་ཐུབ་པར་དར་རྒྱས་དགོན་དུ་སྒྲིག་རྒྱ་ཐུས་ཏེ་མཆོད་གཞིས་སྐོར་སེ་རི་དགོན་དང་། དར་རྒྱས་དགོན་གཉིས་རྩོད་གཞིར་གྱུར་ཏེ་རིམ་པས་ཕན་ཚུན་ལ་འཁོན་དགྲ་རྒྱག་རྒྱུ་ཆུང་བ་ཧེ་ཐུག་སོང་སྟེ། སེ་རི་དགོན་གྱི་རྒྱབ་ཟི་ཁྲིན་གྱི་རྫོང་ཐུ་ལི་ཀྲུ་ཧན་ཧྲུའི་ནས་ཐུས་ཏེ་རྒྱ་དམག་བཏང་བས། དར་རྒྱས་དགོན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་ཧེ་ཧོར་ཚོ་དྲུག་གི་ཡུལ་དམག་ཇོག་མདོ་སྨད་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་སྤྱི་དགེ་ལྷུང་རྣ་ལ་སྐྱོང་གཙང་མདའ་བཀྲས་མཐོང་པ་འགོ་དམག་ནས་རྒྱབ་གཉེར་ཐུས་ཏེ་དམག་འཁྲུག་སྤུག་པས་བོད་དམག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་ཧེ་ཧོར་བྲག་འགོ་བར་བོད་དམག་བསྐྱོད་ནས་ལོ་འཁོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་དེར་བསྡད་པ་རེད། དེ་དུས་ལི་ཀྲུ་ཧན་ཧྲུའི་སྐུ་ཚབ་ཀྲང་གོ་ཤན་དང་། ལི་ཀྲུ་ཆན་ཏིང་གཉིས་ནས་དམག་མཚམས་གཅོད་རྒྱུའི་བཀའ་མོལ་དབུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཞུས་པར་ཅན་ན་ཧོར་ཤོག་ཕྱོགས་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་ཚམ་ཡོང་རྒྱུ་ཁག་གཅིག་ཀྱང་། དར་རྩེ་མདོ་བར་ལེན་ཐུབ་པའི་རེ་བས་ཞི་དོན་ལ་མ་གསན་པ་རེད།

མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་གི་འདོམས་རྗེ་ཞབས་པད་སྣང་ཁབ་སྟོད་པ་ལས་འཕྲུར་འཕོས་ཆབ་གསར་པ་ཞབས་པད་ང་ཡོད་པ་སྐབས་ཕྱུག ༡༩༣༧ ལོར་ཕེབས་པ་དང་དུས་མཚུངས་ཟི་ཁྲིན་རྫོང་ཐུ་ལི་ཀྲུ་ཧན་ཧྲུས་སྐར་ཡང་དམག་དཔོན་ཀྲང་ཆེན་ཀྲང་གི་འོག་ལ་རྒྱ་དམག་ཆེན་ཆེ་ཁག་གཉིས་ནས་བཏང་བ་ཧེ་ཧོར་བྲག་འགོ་ཡུལ་དུ་གཙང་མདའ་ཕྱིར་རམ་པ་དང་། བདེ་སྐྱོན་པ། ཉག་རོང་ཡུལ་དུ་དབུས་མདའ་ཤེལ་སྤྲིང་ཡས་དང་། ལི་སྐྱོང་ཡས་བཙས་ཀྱི་འགོ་དམག་ཡོད་ཀྱང་མང་ཉེ་ཁུང་གིས་མ་བརྟན་པས་སླར་རྒྱ་ར་ཞིག་རྒྱག་དགོས་བྱུང་། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་དར་རྒྱས་དགོན་པ

ཛ་སྟོང་བཏང་སྟེ་དགེ་འདུན་བགྲེས་གཞོན་ཚང་མ་ཁ་འཁོར་གྱིས་ཐལ་ཆེར་འབྲི་ཆུ་ནུབ་རྒྱུད་དུ་ཁྲ་བོ་མདོར་དང་དགོན་གྱི་དམག་སྒར་ཆགས། མདོ་སྤྱི་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཇོ་དྲག་གིས་༧སྐྱབས་ཞུ་གནང་བར་ཆ་དང་མི་སྒྲིག་ས་དམག་སྒར་དང་། མདོ་སྤྱིའི་ལས་སྡོན་ལྷ་ཕུར་གདན་འཁྱུས་ཨབ་ཕྱུག་དང་བཅས་པ་གཏོང་གཞུང་མཛད་པ་དང་སྐབས་མཚུངས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་ནན་ཅིང་ཤོ་མིང་ཏང་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ཤི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་བཀོད་ཁྲུས་སུ་འགྲོ་གི་མེད་རྩོལ་ཞུས་ཏེ་དོན་ཕན་ཐོག་པ་མ་བྱུང་བས།[22] ཇོར་ཕོག་དང་། ཉག་རོང་གཉིས་ཀ་ནས་ས་ཁོར་པས་ཉེས་ཆེ་བར་བྱུང་བས་ཆུ་སྤྲེ་ཟླ་ ༢ པའི་ནང་གཙང་མདའ་ཁྱུང་རམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱ་དཔོན་ཙོ་སྨིས་ཀྱང་དང་། ཇ་བདག་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་བཅས་འཁྲོལ་མོལ་གྱིས་གནས་སྐབས་ལུ་ཐུག་དམག་མཚམས་ཆོད་ཐབས་སྐམ་ཐོག་གྲུ་ཁ་ལ་མཚམས་དབྱེ་བས་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་འཇོག་དགོས་བྱུང་འདུག །

སྐབས་དེ་དང་དུས་མཚུངས་ལྷ་ཕུར་ཤི་ལིང་རྨ་ཕྱུ་ཕང་གི་དམག་མི་དང་། བོད་གཞུང་དམག་སྒར་རྣམས་ནང་ཆེན་ཁུལ་བྱུར་མང་རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་རྩེའི་མཆོད་རྟེན་སྐོར་ནས་འཁྱུག་རྫོང་ཡངས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དམག་རྣམས་སྐྱེ་རྒུ་མདོར་སླེབས། ཤི་ལིང་ནས་དམག་སྤྱན་ཆེན་ཆེ་འཁོར་ནས་བོད་དམག་རྣམས་ལྷུར་གྱིས་ཁྱུངས་པར་ཕྱིར་འབྲེན་བྱུས། ཆུ་སྤྲེ་ ༡༩༣༢ ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ལྡན་ཁོག་ཁུལ་ཟི་ཕོད་དམག་འཁྱུག་ཆུང་བ་དེར་ཁང་དང་གྲ་བཞི་དམག་སྒར་དང་། ཆ་དང་མི་སྒྲིག་ས་དམག་སྒར། ཐང་མདའ་དཔོན་མཆོ་སྐྱ་བའི་འགོ་དམག་བཅས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱང་མོ་རྣམས་ནས་ཁོ་མཆོད་པར་ཚོས་འཁོར་དགོན་དུ་ཤི་རྒྱས་གློ་བུར་སྒྲིགས་གསུམ་ནས་མཚན་འགོ་བས་བྱུས་པས་མི་སྒྲིག་ས་དང་རྫས་མདེལ་གལ་ཆེའི་རིགས་དང་། དམག་ཕྱིངས་ཕྱིར་འབྲེན་བྱེད་བཅུག ཏེ་འགོ་དམག་ཁ་ཤས་ནས་གཏོང་ལེན་དུ་བསྡད་ཀྱང་ས་མ་བསྟུན་པར་གྲ་བཞི་རི་དུ་དཔོན་གཉིས་པ་ནང་རག

༢༢ དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་པོ་ཆེའི་དཀོན་ལས་ཞེད་ཤིགས་རི་ཅང་གནད་དོན་ཤོག་གྲངས་ ༡༣༨ – ༡༣༩ ནང་གསལ།

འགྱུར་མེད་ཚེ་བརྟན་དང་། ཆ་དང་མི་སྐྱོགས་དམག་སྒར་རུ་དཔོན་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། དམག་མི་བརྒྱ་སྐོར་བཅས་གསོན་བཟུངས་དང་། ཡོ་ལག་རྫོང་མདའ་ལ་སྒྲུན་བུ་བཅས་དགྲ་ཤོར་སྐབས། མདའ་དཔོན་མཚོ་སྟོང་[༢༨] བས་ཨ་བ་ཕྱུག་ཁ་ཤས་ཀྱང་དེ་དཔའ་དང་རང་ཆེན་པོས་འཐབ་འཛིང་ཞུས་པའི་འབྲས་བུས་དམག་སྒར་ཕྱིར་ངེས་དང་། མི་སྐྱོགས་སོགས་དགྲ་ལག་མ་ཤོར་ཙམ་བྱུང་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཤོད་རྒྱུ་འདུག །སྐབས་དེའི་དུས་ཐེ་རྒྱའི་གཏོང་ལེན་དུ་དང་མདའ་དཔོན་ཆབ་སྤྲེལ་བ། ཏ་དང་མདའ་དཔོན་ཤན་ཁ་བ། ཛ་དང་མདའ་དཔོན་ཟུར་ཁང་ཟུར་པ། ག་དང་མདའ་དཔོན་ཐང་དཔོན་པ། ཤོ་ཕྱིར་ཚོ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དམག་བཅས་དམག་འཁོར་གང་ལ་གང་འཚམས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ལྷུན་ཤོག་ཧུ་ནམ་ཀུན་དགའ་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དམག་སྒར་གསུམ་ལ་ཡམ་ཉེས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེས་དམག་སྒར་སོང་གསལ་ནམས་ལ་འང་དཔའ་ཁྲམ་འདར་སྐད་ཀྱི་དྲི་བ་དཀྲོལ་ཏེ་ཐེ་རྒྱའི་དམག་མིས་ས་མཚམས་བརྒལ་ཏེ་མ་ཡོང་བ་སྔ་བས་ལེགས་མ་གཏོགས་རི་བོ་ཆེ། མདོ་ཤུད། སྤྲེང་ཆེན་སོགས་ལ་རྒྱབ་ཤིག་རྒྱུག་རྒྱའི་སྣ་གོན་ཚུགས་པར་གྲགས།

ལོ་འདིར་སྤྱི་བྱུང་གཉིས་ཀ་གནས་དམག་ལ་ ཡམ་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ག་ཤིས། ཞོད་ལ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན། བྱང་བརྒྱུད་ཞི་དྲག་གི་འདོམས་སུ་ཕོ་བོའི་ཞང་པོ་མ་བཞིན་དུ་དངོས་གཞི་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་ལ་བསྐོ་གཞག་གིས་དམིགས་བསལ་ལས་བྱ་ལེར་སྤྱི་ཉི་ཤུ་སྐོར་དང་། ཐོན་གསར་གྱི་གོ་ལག །མི་སྐྱོགས་དམག་སྒར་དང་བཅོས་[༢༩] རྒྱ་སྤྱི་ ༡༩༢༡ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ཛ་དྲག་གིས་

༢༨ མདའ་དཔོན་མཚོ་སྟོང་བའི་ཕ་ཕྱིར་དགྲ་འཐབ་ལ་དཔའ་དང་རྩལ་ཡག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། ནམ་ཀུན་ཀུན་སྤྱོད་མི་མཛེས་ཤིང་། ཁལ་ནས་གར་རྣམ་གསུམ་པ་ལས་ཟླ་དཔོན་ཕྱུག་པ་མི་འདུག་ཚུན་བྱུང་སྟེ་མི་གནས་འཕར་ཐབ་ཁ་ཤས་བྱུང་བས་ཁོ་རང་ནས་བརྒྱ་ཐག་གི་ཤོག་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་ཁྲིམ་ཆེ་གླུ་རྒྱང་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

༢༩ དེ་དུས་ང་ཡང་བཀའ་འཕྲེལ་གྱི་རྒྱང་ཟུང་གི་ཐེབས་ཁོངས་ལས། ནང་ཞོ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱོགས་དམག་སྒར་དང་། ངང་སྐྱོགས་དམག་སྒར་ཁག་ལ་ལྟ་རྒྱ་ཆེད་གཟིམ་ཆུང་ཡོ་ཆས་སྒྲིལ་སྒྲིག་དང་བཅས་བསྒོ་བཟོད་གནང་བ་ཕྱུར་ཟུར་གྱི་སྒྲུབ་རྒྱལ་དག་བཅད་ཞུས།

བསྒོ་བཞེངས་གནང་། ཐང་སྐྱི་ངོ་ལས་ཞབ་ཏྲོལ་གྱིས་ནག་ཆུ་དང་། སོག་བརྒྱུད་ཁྲུང་པོ་སྡེང་ཆེན་དུ་འཁོར་ཏེ་རིམ་པས་ཤི་རྒྱུར་པར་རྣོལ་གནང་རྒྱུའི་རྩིས་ཀྱིས་ས་སྲུང་ཡས་མས་ཀྱི་འགོ་དམག་རྣམས་ལ་ཐོན་ཆོག་ཡང་སར་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་གནང་། ཐང་སྐྱི་ངོ་ལས་ཁྲོན་ཆེ་དང་། ཐོན་གསར་གྱི་གོ་ལག། དམག་··· སྔོན་རྒྱ་ཆེ་འཁོར་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གྲགས་ཆེ་བས་ཕ་རོལ་པོའང་དགྲ་ཚོད་དཀྲུམ་མ་ཡོན་པ་ལྟ་བུས་ཞི་ཆེར་ལས་ཀྱི་འཁྲོས་སྟེ་བླངས་པ་དང་ སྟབས་མཚུངས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་རྗེ་དགའ······མཆོག་འགྱུར་གླིང་པ་དང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་རི་ཆེ་ཞབས་བླའི་མཛོད་བྱུང་ཚོ་གྲགས་གཉིས་བརྒྱུད་བཀའ་མོལ་གྱི་སྣེ་འཕྲོད་པར་བརྟེན་ལས་བྱ་ཕྱིངས་སྡེང་ཆེན་དུ་བཞག་སྟེ་ ཐང་སྐྱི་ངོ་ལས་སྟབས་བདེ་རི་པོ་ཆེར་ཕེབས། བོད་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ཇ་དང་མདའ་དཔོན་བྱུར་ཁང་བྱུར་པ་དབང་ཆེན་ཚོ་བརྟན་[༣༦]དང་། རྗོ་དྲུང་འཇོངས་འཁྲུལ་རྡོ་རྗེ་གཡུ་རྒྱལ་གཉིས་ས་མཚམས་དྲིལ་རྒྱུད་ཁར་གཏོང་གནང་མཛད།

མདོ་སྨད་བཀའ་བློན་ང་ཡོད་སྐུ་གཟུགས་མི་བདེ་བ་ཡོད་སྐབས། སྟོ་ཐང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་ས་ཞོར་ཐོག །དང་པོར་དམག་སྣར་རེ་བྱུང་ནས་བཀའ་བློ་དང་ལེན་མ་ཐུབ་པ་སོར་གྱི་རྗེན་ལས་སྤྱ་རྣང་འཕར་ལྷང་སྟན་བབས་ཇེ་ཡོད་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆུ་སྤྲེ་ལྷ་ ༡༠ པའི་ནང་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས། དེར་བརྟེན་མདོ་སྨད་གསར་པ་ས་གནས་སུ་མ་འབྱོར་བར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཁྲབ་ཕྱོགས་སུ་ཞི་དྲག་བྱེད་སྒོ་ཚང་མ་ཐང་སྐྱི་ས་བྱེད་དགོས་པའི་ལྕགས་དམ་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་ག་ཤེས་ཐང་སྐྱི་རི་བོ་ཆེ་རང་ལ་བཞུགས་ཏེ་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ག་ལ་ཆེའི་རིགས་ཆབ་མདོ་ནས་མཁན་རིམ་རེ་མོས་ཀྱིས་སྐུན་ཤུར་བཅར་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནས་གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་འཕྲིན་སྩེ་དགོ་དང་། ཀ་ཕོག་ཁྲལ་གྱི་ས་སྲུང་མདའ་དཔོན་ཁྲུང་རམ་པ་དང་། བདེ་སྐྱོན་པ། ཞོལ་གླིང་གྲས། ཞི་སྨད་གྲས་བཅས

༣༦ ཕོང་བྱུར་ཁང་ཁྱབས་པ་དང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡབ་ཡིན་ཞིང་། བྱུར་ཁང་ནས་བྱུར་བཞུགས་ལ་གནང་སྐྱེ་རྗེས་སུ་ཇ་དཔག་ཐོག་མདོ་སྨད་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དོ་དམ་གནང་བ་རེད།

ས་ཤོར་བྲུལ་ཉེས་བྱུང་བས་མ་ཚད། རང་འཚམས་སྐམ་ཐོག་གྲུ་ཁར་འཁྲི་ཆུ་ས་མཚམས་བཅད་པའི་གྲོས་ཆོད་རྒྱབ་ཐལ་ལ་བཀའ་ཉེས་སུ་དུང་དཀྲུམས་སུ་གནས་དབྱུང་ས་དགོངས་འཕོག ...གཞུང་སྟེ་ཚབ...གསར་བསྒོ་གཞག་གནང་།

ཆུ་བྱ: ༡༧༥༣ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཤར་མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་སྡེ་འདོམས་གསང་པ་བཀའ་ཚབ་བཀྲས་མཐོང་པ་འབྱུང་མེད་རྒྱ་མཚོར་བསྒོ་གཞག་གནང་སྟེ་ས་གནས་སུ་ཐེབས....སྐབས། ཐང་སྤྱི་མཁན་དྲུང་དངོས་གཞི་བཅིབས་རྟག་ཕྱབས་བདེ་ཐམས་ཏེ་ལ་གོང་རྗེན་མདའི་བཞུགས་ཞག་ས་ར་ཐེབས་ཏེ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་སྒོ་ཐང་ས་མཚམས་སྐོར་སོགས་ཞིབ་ལྷོད་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གནང་། ཐྲི་ཐོད་གཉིས་ཞི་ཆིངས་གནང་རྒྱུའི་ཆིངས་ཐིག་གཏན་འཁེལ་སྦྱབས་པན་ཚུན་ཆིངས་ཡིག་ལ་རྟགས....འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་ཆེས་ཚ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་ག་ཤིས་ཐུབ་ཡང་ཐང་སྤྱིའི་ཐམ་འཛིན་གྱི་མིང་འཁྱེར་ཏེ་ཟི་རྒྱའི་དམག་སྐར་དང་། གོ་ལག་སོགས་ལ་··པར་རྒྱག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་ལྟར་ཟླ་ ༧ ཟླ་དཀྱིལ་རི་བོ་ཆེ་ནས་ཐོན། དམས་ཆུ་··ཟིན་མདའ་གྲུ་ཁ་བརྒྱུད་སྐར་མ་ཡུལ་རྫོང་ནས་དྲིལ་ཆུང་ཁར་འབྱོར། ཆིངས་དོན་སྤྱི་ཚབ་ཟུར་ཁང་ཟུར་པ་དང་། རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་རྡོ་རྗེ་གཡུལ་རྒྱལ་ལགས་མཉམ་དུ་ནང་ཆེན་སྐར་དུ་རྩེ་དགའ་མཆོག་འགྱུར་གླིང་པ་མཇལ་ཞིང་། དེ་ནས་ཞི་ཆིངས་གནང་ཡུལ་ནང་ཆེན་ཁུལ་བྲི་ཆ (སྤྲི་ཆ) དགོན་དུ་ཐེབས་འབྱོར་གནང་སྐབས་ཟི་རྒྱའི་ཞི་དྲག་གི་དཔོན་རིགས་གཉིས་དང་རྟ....དམག་སུམ་ཅུ་སྐོར། ནང་ཆེན་ཁུལ་གྱི་ཟླ་གྲུ་དང་། དཔོན་རིགས་འགའ་ཤས་བཅས་ཚ་ཁང···ཅིག་གི་སར་ཐེབས་བསྒུར་འབྱོར་སོང་།

བྲི་ཆ་དགོན་འདི་ནི། ལམ་འཁྲུག་གི་དགོན་པ་ཆུང་ངུ། ཉེ་འགྲམ་ཀུན་ཏུ···རྩྭ་ཞིང་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག །དགོན་པའི་ནང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། མཆོད་ཆས། འཛིན་ཆས་སོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་མི་འདུག་ཅིང་། དམག་དུས་སུ་འཕེལ་བས་ཡིན་ནམ། ཆིངས···དོན་སྤྱི་ཚབ་ལྷན་འཛོམས་གནང་སར་ཡང་བཞུགས་གདན་སོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག···ཕེགས་པོ་གང་ཡང་མི

འདུག །དགོན་པའི་རྒྱལ་སྒོའི་གཡས་གཡོན་ལ་མི་མདའ་ཐུག་ཐུག་(ཞུའུ་ལེ་སྦུན་) བཞི་བསྒྲིགས་ལ་སྒྲོམ་གྱིས་བརྩིགས་འདུག་པ་དགྲ་དོམས་ལྷ་བུ་ཡིན་ཚོད་དང་།དགོན་པའི་ནེ་འགྲམ་དང་། རྒྱང་མཐར་རྒྱ་ཅུ་ཅུའི་(ཁ་ཆེ) དམག་མི་རས་རྡོ་མདོག་གི་སྟོད་ཐུང་དང་། སྨད་ཐུང་བར་འཚང་ཅན་དང་། རས་ལྷམ་སྒྲིག་མ་ཐིལ་ཡོད་པ། ཞྭ་ཐུགས་དང་། ཚ་རྡུད་ཀར་ནག་གིས་ཞྭ་མོ་སྒྲོན་ཞིང་། མི་མདའ་རིང་ཐུང་ཞེ་མ་འདྲེས་ལྷ་ཚོགས་འཁྱེར་བ་དག་གིས་་་ཞིངས་འདུག་པ། པལ་ཆེར་ལ་རྟ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྣང་བྱུང་།

དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་པ་དེའི་ནང་དུ། ཟེ་ཤིང་སྐྱ་སུ་ཕང་དམ། སྐྱ་ཀུའུ་ཞིའི་་་་་[27]དམག་དཔོན་སྐྱ་ཤོན་ཅི་(སྐྱ་ཤོན་ཅི་ཁྲི་) ཟེར་བའི་མི་རྐན་ཤག་ཚོམ་ཅན་ཞིག་དང་། སྤྱིལ་ཚལ་སྒྲ་ཞེས་པའི་ལོ་གཞོན་དཔེན་སྐད་ཐུབ་སུ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ཞི་དྲུག་གི་དཔོན་འགོ་ཁ་ཤས་འདུག་པ་པན་རྩོན་མཇལ་འཕྲད་གནང་། འཇོར་ཉིན་ཟི་རྒྱའི་ཕྱོགས་ནས་ཚང་མར་གསོལ་ཚོགས་བཏེགས། ཉིན་རྗེས་མ་རྒྱ་ཟླ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༢ (June 15, 1933) ཉིན་ལྷན་འཛོམས་ཐོག། རྒྱ་བོད་སྐད་བསྒྱུར་(ཐུང་ཤི་) ནས་ཆིངས་ཡིག་སྒྲོམ་སྒྲུང་བྱས་རྗེས་བོད་ཕྱོགས་བྱང་སྤྱིའི་ལས་ཐམ་སྐུ་ཚབ་མདའ་དཔོན་བྱུར་ཁང་བྱུར་པ་དབང་ཆེན་ཚེ་བརྟན་ནས་ཕབ་རྒྱག་དང་། རྒྱ་ཕྱོགས་སྐྱ་ཤི་ཤིང་[28]གི་ལས་ཐམ་སྐུ་ཚབ་དམག་དཔོན་སྐྱ་ཤོན་ཅི་(སྐྱ་ཤོན་ཅི་ཁྲིས་) ཕབ་རྒྱག་བྱས་རྗེས་ལྷན་ཚོགས་ཁང་གི་མདོར་ཚང་མ་བསྡུར་སྒྲིགས་ལ་ངས་པར་བརྒྱབ། དེ་རྗེས་བོད་ཕྱོགས་ནས་གསོལ་ཚོགས་བཏེགས། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀའི་གསོལ་ཚིག་སྐབས་གསོལ་ཚིགས་སྒྲིག་་ཡུལ་རྒྱ་ཕྱོགས་གི་དོང་ལ་འབྱུ་དོ་བརྗོ་གས་པའི་་་

[27] སྐྱ་ཀུའུ་ཞིའི་ཁ་ཕྱུའི་གྲམ་ཡིན་སྐད།

[28] བོད་ཀྱི་ཚོམ་ཆ་རེས་གཏན་ཡིན་ཀུང་སྤྱི་ཚོམ་འདི་བཞི་ལན་སྐྱིས་ཀྱི་དོན་ནས་བྱུང་ལ་པལ་དག་གི་ཞེ་ཡོད་སེམས་ཉིད་ཡོད་པས་ཞིབ་འཇུག་མཛོད།

[29] སྐྱ་ཤི་ཤིང་ནི་རྒྱུད་མདོར་རྩོད་པ་ཟི་རྒྱ་དེ་ཞི་དྲུག་གི་འཛོམས་དེ་ཡིན།

སྟེང་འཕྱིང་པ་གཡོག། དེའི་ཐོག་དཀར་པོ་ལ་དང་། གུ་ཤེལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་ཆས་ནང་། ལུག་ཤ་ཚིག་ཤ་བཙོས་བསྲེགས་མི་འདྲ་བ་དང་། མོག་མོག་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་བཅས་ལས་སྒྲུ…ཚོལ་དང་། མཚོ་ཟས། ཤིང་འབྲས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་རྒྱུན་མི་འདུག །ཞི་ཡིང་ནས་ཐོན་པའི་ཨ་རག །ཇ་ཐང་། ཆུ་ལོལ་མང་པོ་བརྟེགས་རེས་བྱས། རང་རེའི་རྩ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་དམག་མི་བརྩོན་པ་བརྗེ་ལེན་བྱས་པ་དང་། རྒྱའི་དམག་སྐར། གོ་ལག་སོགས་ལ་གང་འདོད་ལྟར་…པར་རྒྱག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡག་པོ་བྱུང་།

ཞི་བོད་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་ལྟར་འགོད་བཞག…པ་ནི། དམག་འཁྲུག་མ་བྱུང་གོང་གིས་མཚམས་གཞར་ཡོད་རང་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུ། དམག་གི་བརྩོན་པ་རྣམས་ཕར་ཚུར་བརྗེ་པོ…རྒྱག་རྒྱུ། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་མི་སེར་ཚོང་དང་། གནས་སྐོར་སོགས་ལ་ནམ་བསྐྱོད་བཀག་འགོག་མེད་པ་སྔར་རྒྱུན་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུ། ཆིངས་ཡིག་དེ་བཞིན་བོད་ཕྱོགས་ནས་འགལ་ན་རི་ཆབ་དཔའ…གསུམ་གྱི་ས་རིས་རྣམས་ཞི་རྒྱས་དབང་རྒྱུ། ཡང་ཞི་རྒྱའི་ཕྱོགས་ནས་འགལ་ན་དིམ་ཆི་ཏི་ཤུ་རྩ་ལྟའི་ས་ཁྲི་རྣམས་བོད་གཞུང་ནས་དབང་རྒྱུ་བཅས་བྱས་ཡོད་པ་[20]དང་། ཆིངས་ཡིག་ཀྱང་བོད་ཤོག་ཐོག་རྒྱ་ཡིག །བོད་ཡིག…ཤན་སྦྱར་འདྲ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པའི་ཉིན་རྗེས་མར་ཞི…ཁྲིན་ཕྱོགས་ནས་ཇ་བདག་རིག་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ཡང་བར་དཔང་ཞུ་བར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཆོར་ཡང་། ཞི་བོད་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་མགྲོན་འསོད་བྱས་པ་ཞིག་ནི་ཡིན་ཚོད་མི་འདུག །

ཆིངས་དོན་ལྟར། ཁ་དང་གྲྭ་བཞི་རྩ་དཔོན་ནང་རག་འཕྱུར་མེད་ཆེ་བརྟན་དང་[21]། ཆ་དང་མི་སྐྱོགས་དམག་སྤྱིར་རྩ་དཔོན་ཐྲོ་བཟང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པན་ཚུན་དམག་གི་བརྩོན་པ་རྣམས

༢༠ ཆིངས་དོན་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་དགར་དང་མཐོང་ཐོས་བསྒྱུར་ཐེབ་འཆལ།

༢༡ ནང་རག་རྩ་དཔོན་འཕྱུར་མེད་ཆེ་བརྟན་དམག་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་རིང་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེ་བས་དཔུང་མང་འདང་དཔོན་གྱི་གཞག་ཞོལ་རྩང་། གསང་མཐའ་མ་ཕྱུལ་གོང་འདས་རྗེས་རྒྱུ་གཞན་པ་བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ལ་བཏགས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་དམིགས་བསལ་དུ་དཔོན་གྱི་གནས་གནང་བ་རེད།

བཟོ་སྦྱོར་དང་། ས་མཚམས་སུ་ཡོད་པའི་དམག་མི་རིམ་པས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་། ཁྱུང་བརྒྱུད་ཞི་དྲག་ཀྱི་འདོམས་ངོ་ལས་ཀྱང་ གོང་ས་ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་འཕྲུངས་སྐར་མཛད་ཆེན་ཐོག་འཁོར་ཕྱག་སྒྲུབ་པ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་པ་ལྟར་མགྱོགས་ཤད་ཀྱིས་ཕེབས། ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་པོ་བྲང་དུ་འཁོར་ཕྱག་དང་། དེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ་དགའ་ཚལ་དུ་འཕྲུངས་སྐར་མཇལ་དང་འབུལ་བཞེས་གྲུབ་ཉིད་ཁྱུང་སྦྱོར་དམིགས་བསལ་གཟིམ་ཆུང་མཇལ་ཁ་སྩལ་བར། ཁྱུང་བརྒྱུད་དང་། མདོ་སྨད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་སྙོགས་ སྙན་ཞུ་གནང་། དེའི་ཉིན་རང་ནོར་གླིང་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་ཆེད་ཡིག་འབུལ་གནང་དང་འབྲེལ་ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཞུ་མཛད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་དོན་བཞིན། ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་སྤྱི་མཁྱེན་ནས། གོང་ས་ཆེན་པོར་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་ཞིག་འབུལ་དགོས་ཕེབས་པ་ལྟར། སྲིད་བཀའ། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་བཅས་ནས། གོང་ས་ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཆེད་མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུས་འབྲེལ་རྣམ་ཀུན་གསུམ་འབངས་རྣམས་ནས་བགོ་སྐལ་ཤི་ཐུའི་ཞབས་འདེགས་བཀའ་དོན་སྙིང་བཅངས་ཕུར་བསྐྱེད་ཞུས་ཚོགས་པར་ལྷ་དགོངས་གསལ་དྭངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་པོད་སྒྲོངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཕྱས་ཏེ་ཞུས་པའི་བཀའ་ལན་དང་། བཀའ་སློབ་ཞལ་གདམས་གཅིག་འཕྲུལ་སུ་སྩལ་བ་འདི་ལྟར།

དོན་ཐོག་མར་ཕྱར་སྒྲོལ་གསེར་ཁྲམ་དཀྲུག་འཛིན་མ་དགོས་པར་ལུང་བརྟག

དོན་གསལ། སྲིད་ཞིའི་འདྲེན་མཆོག་ རྒྱལ་དབང་གི་སྐུ་གྲལ་དུ་བརྟག་དཔྱད་ངོས་འཛིན་གྱིས་གདན་ཕྱིར་འཁོད་པ་ནས་བཞུགས། བར་སྐབས་སྔོན་གྱི་མཛད་ལམ་གཞིར་བཟུང་རྒྱལ་ཚབ་ཡོངས་འཛིན་དྭ་ཚག་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དང་། མཁན་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཕུར་ལྕོག་རིན་པོ་ཆེས་དབུལ་བ་ཤེས་གཉེན་དམ་པ་གཙུག་བསྟེན་ཆོས་སྐྱོང་གིས་མཚན་འདོན་ཁ་ཕྱལ་སྔོར་འཛིན་སྐོར་སྐྱོང་། རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ་སྡོམ་ནོད། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་བརྒྱལ་བརྟག་རྩོད་གྲྭ། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་རྗེས

གཞུང་། དབང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་རང་གི་བློ་ཚོད་དང་བསྟུན་པ་ཉིན་ལྟར་ཆག་མེད་དུ་སྦྱོང་བརྩོན་གང་འཚམས་བསྐྱེད་ཐུབ་ཡང་། རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལ་བབས་མཚམས་ལྟར་སྲོལ་ལ་བསྟུད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁུར་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ན། རང་ལ་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་སྦྱོང་བརྡར་ཤེས་ཡོན་དམན་ཡང་། ལྷ་རྗེ་མི་རྗེའི་སྐྱེ་ཞུས་དང་། གནམ་བསྐོས་གོང་མ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་གི་ཐོར་ཞོད་པས་ཁུར་དུ་བླངས་ཏེ་རང་ཉིད་དལ་སྤྱོད་སྐྱིད་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་མེད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་ཉིན་མཚན་སེམས་འཁུར་ལྷུ་བབས་ནོན་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས། ཆབ་སྲིད་ཕྲ་རྒྱུགས་ཐབས། ཆབ་འབངས་བདེ་བར་དལ་འཚོ་ཐབས་ལྷག་བསམ་དྭང་པོས་གཞུང་བསྒྲངས་སྒོ་གསུམ་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྤྲུགས་བགྱིས་རུང་། ཤིང་འབྲུག་ལོར་དབྱིན་ཇིའི་དཔུང་དམག་ལྷགས་འཇོར་སྐབས་ཀྱང་། རང་ཉིད་སྐྱིད་ཐབས་ངོ་སྲུང་མཐུན་ལམ་ཁྲལ་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཕྱག་སྐྱོན་ཆགས་ཏེ་རྣང་རྗེས་ལག་བསྟུན་གང་མིན་ཡོང་རྒྱུར་བསམས་མས། སྔ་དུས་གོང་མ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནས་མཉྫུ་རྒྱལ་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་བཀུར་རེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནས་བཟུང་། ད་བར་ཡན་རྒྱུན་སྐྱོང་འོས་ལ་བརྟེན། འཕྲལ་ཕྱུག་བདེ་སྡུག་སྐྱོངས་རེས་ཞུ་བར་དལ་བ་ཁྱད་ལང་ཀྱིས་བྱང་འགྲིམས་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྲུ་བརྒྱུད་པི་ཅིན་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་མཇལ་འཕྲད་བཀུར་བཟློས་བདག་རྐྱེན་ཚད་མེད་པ་གནང་ཡང་། རིང་པོ་མ་ལོན་པར་གོང་མ་ཡུམ་སྲས་རིམ་གཤེགས་རྗེས་གོང་མ་ཞོན་ཐོང་ཁྲིར་འཁོད་ཡབ་སྲས་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་སྦྱོངས་གསོལ་ཐོག། བོད་ལྗོངས་སྐྱིད་ལ་བཙགས་ཏེ་ཕྱིར་ལོགས་མཚམས། བོད་སྤྱོད་ཨམ་བན་ནས་གཡོ་ཞུས་རྗེས་འབྲངས་ལུའུ་ཀྲུན་དཔོན་དམག་ལྷ་འཇོར་བོད་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་དབང་ཐུལ་འཕྲོག་ཉེར། རྒྱལ་བློན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ་དལ་བ་རིང་སྤྲངས་བདེ་བསྐྱོད་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་བརྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ལ་གང་ཅིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མཐའ་འབུད་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་ཞབས་རིམ་ལྷོད་མེད་བསྒྲུབས་པའི་ལས་འབྲས་མི་བསླུའི་བདེན་མཐུ་ཟབ་མོས་རྒྱ་ནག་ནང་འཁྲུག་དུས་འགྱུར་དབང་གིས་བོད་ཕྱོགས་རྒྱ་དཔོན་དམག་ལྷག་རྒྱ

ཆད་པའི་ཉིང་བྱ་ལྟར་རིམ་གྱིས་མཐར་བསྐྱུད་ཐོག །རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་
སྤྱར་འཁོད་དེ་ཆ་སྒྲུང་ནས་བཟུང་། ཆ་ཕྲེ་བར་བོད་ལྗོངས་འདི་ཉིད་དུ་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་
གསར་དུ་བཞད་པས་མཆོག་དམན་ཚང་མ་དགའ་བདེ་ཚི་དགར་ཡོངས་སྤྱོད་བག ཐེབས་སུ་ཆོམས་
པ་འདིས་མཚོན་ཕྱུ་ཞིབ་ཡིག་ལམ་དང་། ལྷ་སེ་མི་སེ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་སྙིང་རྟོགས་གསལ་ལྟར་
ཞིབ་ཆ་འགོད་རྒྱུ་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུར་བསམ་མས་རགས་ཙམ་བཀོད་པ་འདི་དག་བཀའ་འདྲིན་བསམ
ཤེས་འཛིན་ཆུང་ཆེག་ཞེས་བསྟེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོག །རང་ཉིད་ནས་ཆབ་སྲིད་ལ་ཞུར
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཆ་ཐུང་སྲིད་ཡོད་ན་ཡིད་མཐུན་འདོད་པ་ཁེངས་ངེས་ལས། བྱམས་ཡུས་དང་། ངོ་སོ་
འཕྱུང་རེའི་བསམ་པ་ཏིལ་འབྲུ་ཙམ་མེད་ཅིང་། ད་སྐབས་ཕུབ་འང་ན་ཆོད་བབས་དང་བཅས་ཆོས
སྲིད་ཀྱི་ཕྱུར་སྤྲང་ས་ཏེ་ཆོ་མཇུག་འདིར་དགེ་སྦྱོར་ལོ་ནར་གཅིག་གསུམ་ཆེ་ཕྱི་མ་བ་ཤུལ་ཐག་རིང་བའི་ནམ་
དཀར་རྒྱབ་སྦྱོར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཞག་གཅིག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཡང་། གཙོ་བོར་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ཇ་ཞིན
འགྲོགས་པའི་ལྷ་སྲུང་དང་། སྐྱབས་ཡུལ་བླ་མ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པའི
མཆོག་དམན་ཆམ་འཁབས་ཀུན་ནས་ངོས་ལ་ཁ་ཙམ་མིན་པའི་སྙིང་ནས་རེ་བཅོལ་བགྱིས་པའི་སྤྱི
དོན་གློས་གཏོང་མ་ཡོད་པར་ད་ལྟའང་རང་གི་ཤེས་ནུས་ཕྱོག་ཚོད་ཕྱུར་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་མཆིས་པ། ད་
ཆ་བཤད་ཆ་ང་བརྒྱུད་དུ་ཉེ་བས་ལོ་ཤས་ལས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཕྱུར་རིང་པོར་རྫོ་མི་ཐོག་པ་ཚང་མས་ཤེས
ངེས་པོ་བས་ཆོད་པ་བཞིན་ད་ལྟ་ཁང་ཉེའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རྒྱ་གཞུང་གཉིས་ཕྱོགས་
སུ་དཔྱད་སྤྱོབས་བཙན་པས་མཐུན་ལམ་གང་གཟབ། ཞི་འཇོན་འཛིན་པའི་ལ་མཚམས་ཆུང་ཁག
ལ་ལ་རོལ་མགོ་གནོན་ཆེད་དཔུང་དམག་གོ་རྒྱུག །དེའང་དམག་རྫོང་ཕུགས་འཕེར་གཞན་ཐེ་ནོན
ངེས། ལྟག་པར་དེང་སྐབས་སྙིགས་ལྔའི་རང་མདངས་ཀུན་ནས་དར་ཞིང་། ཡང་སློས་དམར
པོའི་ལས་ལུགས་ཆེས་ཆེར་བཏོད་པས་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྐུ་སྲིད་ཙད་གཅོད་མི་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་
བྱེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཆོད་རྒྱུན་ཙམ་འཕྲོགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་པ་དམག་མིར་འཛུལ་པས་མཆོན

རྒྱལ་བསྟན་མིང་མེད་དུ་བཅོམ་པ་ཧྣ་ཁུ་རལ་གྱི་ལས་ལུགས་ཇི་བྱུང་གོ་ཐོས་བྱུང་དང་འབྱུང་ཚུལ
གྱི་སྲོལ་ལྟར་འབྱུང་འགྱུར་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཡང་ཕྱི་ནང་གང་ས་ནས
ལྷགས་པར་ངེས་པས། དེ་སྐབས་རང་ལུས་སྲུང་མ་ནུས་ན་རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཆོད་བསྟན་འཛིན
སྐྱེ་འཕགས་མིང་མེད་དུ་འཇོམས་ལ་ཞིང༌། ཁྲི་ཁྲང་ཁག་དང༌། བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྡེ་དགེ་འདུན
གྱི་སྡེའི་འཛིན་དབང་མཆོད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རྩ་བརླག ། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཞེད
རྒྱུན་ཆབ་སྲིད་ཀྱང་མིང་ཙམ་དུ་ཉམས་དམས་ཐོག ། འདི་གའི་ཞབས་འབྲིང་ཀུན་ཀྱང་ཕ་གཞིས་རྒྱུ
ནོར་རྫ་འཕྲོགས། དགྲ་ཡའི་བྲན་དུ་དབང་མེད་འཁྱམས་ཞིང༌། ཡིད་ཅན་ཀུན་ཀྱང་མནར་གཅོད
འཇིགས་སྡུག་གི་དུཿཁ་ཉིན་མཚན་མི་འཆོལ་བའི་དུས་ཞིག་འབྱུང་ངེས་པས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཕྱི་དོན
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ད་ལྟ་བདེ་སྐྱིད་ཆེས་དང་མི་སྨོན་རང་སྐྱིད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། སྔོན
ཞི་དྲག་གང་ལ་འདང་ཐབས་ཞེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་གང་ཐད་ནས་མ་ལན་མ་འཁྱོད་པར་ལག་ཏུ་བསྟར་ཐུབ
པའི་ཆབ་སྲིད་བདེ་ཐབས་ཞབས་འབྲིང་སེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུར་རག་ལུས་ཞིང༌། བོད་ལྗོངས་སྤྱིའི
བདེ་ཐབས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དང༌། ཆབ་འབངས་ཀུན་ནས་བསམ་གཞིགས་མ་འཛོལ་བ་གཅིག
འགྲུས་འཕྱུར་བ་ཀྱ་འདེགས་དགོས་པ་ངེས་པར་འཁུར་དུ་བབས་པ་བཞིན། སྤང་བླངས་འཛོལ་མེད
བྱུང་ན། གཞུང་བསྟེན་དགྲ་ལྷའི་གཙོ་བོ་ནས་སློབ་དཔོན་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་དང
མཐུན་པའི་སྤྱི་ཞུ་བསྒྲུབས་ན་གང་ལ་འདང་ཡང་བཀག་ཆ་མེད་ཅེས་པ་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསོར་གནས
སུ་ངེས་པས། ངོས་ནས་བསྟན་སྲིད་ཕྱི་དོན་ཡིད་བསམ་དང་མཐུན་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ལ་ངོ་ལྐོག
མེད་པར་སྤྱི་ཞུར་བརྩོན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་འཛུག་རྗེས་འཛིན་དང༌། ལམ་འགྲོའི་འཕྲིན་ལས
དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང༌། རྩལ་མིན་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཞན་པས་བཀའ་ཆད་ཕོག་ངེས་པར་མ
ཟད། གནས་སྐབས་རང་དོན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ལྷུང་ངོ་སྲུང་ལས། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ད
ལུས་བཞིན་ཡལ་ཡོལ་འབབ་ཞིག་གིས་འཁུར་དུ་མ་བླངས་ན་ཕུགས་དོན་མི་འགྲུབ་པ་མཐོང་གསལ

ལྡར། སྣར་ཅི་དྲག་གི་འགྲོད་ཀྱང་ཕན་ཆ་མི་སྲིད་པས། ངོས་ནམ་འཚོའི་རིང་ལ་བོད་ལྗོངས་བདེ
ཐབས་དང་ཐུས་ཀྱིས་འཚོལ་བར་མཐོང་། ཕྱོགས་རང་རང་སྐྱོང་ཆོས་རྣམས་སོ་སོའི་ཐོག་ཏུ་སྨིན
པ་ནི་ངོས་རང་གི་ཉམས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚན་གསལ་པོའི་སྟེང་ནས་གཞན་ལ་འདོམས་པ་འདི་ལྟག···
བསླབ་བྱ་ལྷག་པོར་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པས་ཕྱིའི་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབས་དང་། སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་ཅིང་།
གཙོ་ཆེ་བཞང་གི་ཞབས་བརྟན་རིམ་གྲོ་འདི་ཉིད་སྙིང་ལ་ལྟག···བསྐུལ་ཚང་མས་སྔར་འགྲོད་ཕྱིས···
སྔོ་མ་གྱིས་གྲི་ཞུ་ཚོགས་རྩོད་སྒྲུབ་ནུས་ན་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་གང་འཚོལ་གྱི་བར་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་
འཕྲུལ་ཕུན་རྒྱས་ཐབས། ཞབས་འབྲིང་ཀུན་ཀྱང་མིང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་རྗེས་འཛིན། ཆབ
འབངས་ཀུན་ཀྱང་སྔར་སྐྱུས་བདེ་སྐྱིད་བཟང་པོས་དལ་འཚོ་བའི་དུས་སྟོན་བཟང་པོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བར···
གནས་ཐབས་ཀྱི་ཞེ་བརྗོན་སྔར་བཞིན་བགྱིད་རྒྱུར་སྤྱི་དོན་ནང་གི་རིམ་གྲོ་འདི་ལྷག་མ་མཆིས་པ་ཕྱི···
ཞུས་ཀྱི་བསྒྲུབ་སྟོན་དེ་རང་ལགས་པས་གོང་དོན་རྣམས་ལ་ཉིན་དང་། མཚན་མོའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམ···
བཞིན་གང་གི་སྐབས་ཕྱིའང་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་གྱིས་སྤང་བླངས་མ་འཛོལ་བ་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ།།

ཞེས་བརྗོད་པའི་མས་ཇི་ལྟར་བུ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན་མ་འོངས་མདོན་གཟིགས
ཀྱི་ཞལ་འདམ་ལྷུགས་པོར་སྩལ་འདུག་པ་དང་། ལོ་འདིའི་ཟླ་ཕྱིར་འབྲས་སྤྱི་ཀར་ནལ་ཕིའི་ཨར
(Colonel Weir) དང་། ཝིལ་ལི་མ་སན (E.W. Williamson) བཅས་ལྷ་རྗེས་ཀྱི···
འཁོར་རྟེ་བོད་དང་། རྒྱ་གར་དབར་དང་། བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་གྱི་བཀའ་མོལ་རིམ་པར་གནང་···
སྟེ། ལ་མཚམས་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་ཅིང་ལ་འང་བཀའ་མོལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་གནང་འདུག།
དེ་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བོད་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་རྒྱུའི་སྐོར་གང་སྤྱིའི་བཀའ···
སློབ་ཞུ་བར་ཐུགས་ཆེན་དུ་བླ་མ་བསྟན་འཛིན་འཇིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་དང་། དྲུང་ཆེ་མདངས་ཆེན
པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ལས་མཚན་བློ་དྲུང་རྒྱལ་གསུམ་བཅས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཙར་ཏེ···

༣༣ ནུམ་ཐར་སྣང་ཆ་ཤོག་གྲངས ༣༠༠-ན-༡།

བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཚང་བརྒྱད་ཞུ་མོས་རྣམས་སྟན་ཞུ་ཞུས་འདུག །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་། སྲིད་བཀའ་ལྷན་རྒྱས་ནས་བསྟན་སྲིད་དང་། ༧མགོན་ལ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱིའི་སྙོར་བྱུགས་དམ་ཞིག་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་ཕེབས་སུའང་༧རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱིལ་གསུམ་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་འཕགས་དང་། འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་ཐོག །དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་གྲྭ་སྨད་སྟོད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་ནས་དགེ་བསྐུལ་ཇི་ལྟར……བཏབ་པའི་དོན་རྣམས་འབད་བརྩོན་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་སྐུལ་རྗེས་སུ་ཡི……རང་གི་གནས་སུ་སྒྱུར་ཅིང་། གནམ་བསྐོས་གཞུང་ལའི་ཆབ་སྲིད་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་བྱུས་གྲི་ཞུ་ལམ་དུ་སྦྱོངས་ཆེད་ཅམ་ལས……རིམ་གྲོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁུར་རང་ཐོག་ཏུ་འཁྲི་བའི་ལས་ཁུངས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན……མཐའ་དག་ནས། ལས་འབྲས་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་དལ་པ་ཁྱད་ལད་སྤང་སྣང་གི་འཇུག་ལྟོག་མ་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་མདུན་ཁ་གཅིང་མཆུངས་དེལ་རང་དོན་ཁྱད་མེད་གཏམ་དོན་མོན་པ་ཞིག་འབད་ན། ཞིདྲག་གང་ཅིའི་ལས་ཐབས་འདུ་འགོད་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། ཐ་སྙོང་དུ་འགྲོའི་རག་གཙན་གསེར་བརྗོས། ཉི་མ་དང་། མི་ཚེ་གང་འཚོལ་འདི་ཤུར་ལུས་ནམ་ཞིག་དུས་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་འཚུབ་ཆེ་བ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་སྔར་འགྱོད་བསྟན་མི་རྒྱུགས་པ་བསྐྱེད་པས་ད་ལྟ་ཐོམ་རན་གྱི་སྐབས་འདིར་རང་དབང་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་མཇུབ་མོ་ནང་དུ་བཀུགས་ནས་མདོ་བསམ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་ནུས་ན་ཆབ་སྲིད་སྔར་ལོར་འཆུད་ཐབས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ཆབ་སྲིད་ཕྲ་ཚོགས་དང་། ཚོགས་མིན་གཞུང་ཞབས་སྲི་ཞུ་བ་མཐའ་དག་ནས་ཞུ་སྒྲ་འབྲུས་སྙེ་ཚང་མིན་ལ་རག་ལུས་ཤིང་། ཞེས་དང་། ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས……སྲོལ་ཁྱད་དུ་མ……སད་པར་དང་དུ་བླངས་ན་འཐུས་འགྲོ། ཚེ་མཇུག་འདིར་ཡང་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྨོན་འདུན་གང་ཐབ་བསྐྱུར་[33] ཡོད། ཅེས་ཕེབས་འདུག་པ…… སྐུ་རྗེས་ཞལ་གདམས་བཀའ་སློབ་དང་། རྒྱ་

༣༣ རྣམ་ཐར་སྨྲད་ཆའི་ཤོག་གྲངས ༣༡༨-༩-༦།

དམ་བཀའ་ལན་སོགས་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་གཙོ་འདམ། ཞབས
འབྲིང་གྲུང་སྙིང་ཅན་ཁ་ཤས་ནས་ཐུགས་བཞེད་དང་མཐུན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་རྣམ་...
དག་ཞིག་རང་ཡོང་གི་ཡེ་ཡོད་སྙམ་པ་འདུག །

ལོ་འདིའི་ཟླ་ཕྱིར་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་དུས་རྟགས་མི་ཤིས་པའང་མང་པོ་...
བྱུང་བར་བརྟེན་ཟླ་ལྷུར་ལུང་བརྟག་ཞུས་ཏེ་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་གནང་མུས། ༄གོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན
ཆེན་པོ་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༣༣ ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་ཤར་ནས་བཟུངས་སྐུ་ཁམས་སྙུན་བུའི་རྣམ་པ་བཞེས་ཡོད་
ཀྱང་། སྐུ་བཅར་ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་ནས་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་ཆེ་བ་མ་ཞུས་པ་ཤིས། ཚེས་ ༢༠ སྔོར་ནས
མགུལ་འཆམ་ལྷ་བུ་སྣ་བཞེས་དང་། ཚེས་ ༢༨ ཉིན་འཆར་ཅན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་...
དཀྱིལ་མཇལ་མཇལ་དམངས་ལ་ཕྱུལ་བས་སྐུ་འཁྲུག་བྱུང་བའི་རྣམ་པས། ཚེས་ ༢༥ ཉིན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ
ཚང་གི་དཀྱིལ་མཇལ་དང་། ལྷ་མཆོད་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ཡང་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་མ་ཐུབ་པ་དང་།
དེའི་ཕྱི་ཉིན་ནས་བཟུངས་སྲིད་བཀའ་དང་། སྐུ་བཅར་ཕྱི་མཁན་སོགས་ནས་མཇེན་རྟོགས་བྱུང་
སྟེ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་ཐུབ་བསམས་པ་ཆོས་གྲགས་དང་། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ
གདན་ཞུས་ཀྱིས་མཇལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བཅས་སྐུ་ཚེ་ཞབས་པད་བརྟན་པའི་གསོལ་འདེབས
གནང་བར་གཟིམ་ཆུང་ནང་མཇལ་ཁར་གཏོང་གནང་མ་མཛད་ཅིང་། གསོལ་སྨན་ཞབས་ཞུ་ཡེམ་ཏེ་...
བྱམས་པ་ཡེ་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཕྱག་རྫ་ཞུ་རྒྱ་དང་། གསོལ་སྨན་ཕུལ་རྒྱ་ནམ་ལ་འབུལ་སྐུལ། གཞན
ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྐུ་ཡེབས་ཀྱིས་བཀྲུང་ཕྱག་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་དང་། གསོལ་སྨན
ཞིག་ཀྱང་འབུལ་བཞེས་མཛད་པ་བཅས་གནས་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་སྐོར་མ་འཆུན
པས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠ (December 17, 1933) དགོང་ དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་གསུམ་ཙམ་ལ་ནོར་...
གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་གི་བདེ་བ་འཁྱིལ་སྙན་བསལ་ལ་གླིང་ཁའི་གཟིམ་ཆུང་འཆི་མེད་མཆོག་འཁྱིལ་...
ནང་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རྒྱལ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ སྐྱབས་མགོན་མཆོག་སྐུའི་དགུང་གྲངས་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད་ལས་དེ···
ཅམ་མ་གྲོ་བར་མ་ཕེབས་ཁར། སྐུན་བཞེས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ཡང་སྐུ་བཅར···ཀུན་འཕེལ་ལགས···
ནས་སྤྲ་གསང་བྲེལ་བས་གསལ་བ་མ་ཐོབ་སྐབས། སྤྱི་ལོར་སྐལ་ངན་དེ་ལྷ་ས་རྒྱུང་བས་རྡོ་འཁོལ···
ཚང་མའི་ཡིད་ལ་གདུང་བ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏེ། དགེ་ རྒྱལ་བསྟན་དཀྱུང་དུ་འདེགས···
པའི་སྲོག་ཤིང་ནི་འཆོལ། བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཆུ་ལྷའི་ཕག་ཏུ་བཞུད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི
ལམ་ཕྱོགས་མ་ནོར་བ་སྟོན་པའི་དམིགས་བུ་ནི་ངོར། རྒྱལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ལྷ་བུ་ཡང་
རྡི་ལྟ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་གདུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷ་ཞོལ་ཡོངས་ལ་གཏམ་ངན་གྱི་དྲིལ···
བསྒྲགས་པས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཐུགས་དང་། དར་ལྕོག་སོགས་པབ། སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཕོ་མོ་ཚང་
མས་ནུ་རྒྱུན་དང་། མགོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཆ་རྣམས་བཀྲོལ་ཞིང་། ཁྲིམ་དང་། བཟའ
བཅའི་ཚོང་ཁང་རྣམས་སྒོ་རྒྱབ། ཉི་ནུབ་མཆམས་རྗེ་ཕོ་བྲང་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁ། གཙུག་ལག
ཁང་གི་ཡང་སྟེང་ནས་མདོ་འདར་གྱི་མཆོད་རྫས་བཏང་བ་དང་སྟུན་ཅིག་ལྷ་ཞོལ་ཀུན་ཏུ་གླིང་མེ་སྤར་ཞིང་།
རྗེ་ཤོད་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གདན་ས་ཁག། གླིང་ཕན་ཚུན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཁག་སོ་སོར་རང་རང་
ཏེ···འཁོར་གྱི་ཐུགས་དགོངས་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་འབུལ་བ་དང་། སེར་སྐྱ
ཕོ་མོ་མཆོག་དམན་ཚང་མ་མགོན་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོས་བཟིར་བཞིན་པར···
གནས་སོ། །

དེར་སྲིད་བློན། བཀའ་ཤག། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ། རྗེ་སྲེ་དྲུང་
སོགས་བཀའ་བསྒྱུར་གྱིས་ཐུར་ལམ་ཡིག་ཆ་སོགས་ལ་ཞིབ་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ཕྱུར་ཕྱུག་ཡོངས
སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ། མཚན་ཞབས་སྤྲུག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་དབང་ཆོས་རྗེ། ཀེའུ་ཚང་རིན་པོ
ཆེ། གླིང་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ལ་དགོངས་བསྐོར་དང་འབྲེལ་བས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ
ཆེའི་གདུང་སྒམ་དང་། གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་མཆོད་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ལ་གདུང་མཇལ་གནང་ཕྱོགས།

གཞན་ཡང་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྦྱིན་སྒྲུབ་ཕྱོགས་སོགས་བཀའ་བསྒྱུར་མཛད་དེ་
དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྦྱིན་དོ་དམ་བསྐོ་གཞག་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཁྲེལ་དང་། ཐུགས་དལ་ཆེན···
པོ་འིདང་གནས་པའི་སྐབས་སུ། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་དྲག་བསྐུལ་རྒྱས་པ་ལྷན་ཚོགས་ཐུས་
ནས། དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་མཁན་སུ་འོས། གང་དགའ་ཇི···
ལེགས་གྲོས་བསྒྱུར་བྱེད་སྐབས། ལ་ལས་སྐུ་བས་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ལྟར་ལམ་ལྷུར་སྲི···
སྲུལ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དང་། ལ་ལས་སྐུ་བཙར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་སྲིད་སྐྱོང་ལྷ་སུར···
འོས་ཚུལ། ཁ་ཅིག་གིས་སྲིད་བློན་གླང་མདུན་ལ་ཕྱག་རྟགས་སུ་སེར་སྐྱ་འོས་ངེས་གཉིས་བསྐོ···
གཞག་གནང་རྒྱུ་རྒྱལ་ཚབ་ཟུར་དུ་མ་དགོས་ཚུལ་སོགས་རང་རང་འདོད་ཕྱོགས་གླེང་བའི་སྐབས།
ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢ ཉིན་གྲོང་དྲག་དམག་སྐར་ནང་སུ་ཞིག་ནས་བསྐུལ་སློང་ཞུས་སར། ད་ནི་དམག
ཞབས་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངན་གཡོའི་བསྒྲུ་བྲིད་སོགས་གང་ལྟར···
འཕྲུལ་སྐད་རང་བདེ་གཅིག་པུ་ལས། བསྟན་སྲིད་ལ་བསམ་ཞེས་མེད་པའི་དམག་མི་འགའ་ཞིག
བསླབ་ཐྲ་ངན་པའི་རྗེས་སུ་གཡམ་རྒྱུགས་བྱས་ནས་གྲོང་དྲག་དམག་མི་མང་པོ་བརྡེབས་ཁྲར་གྱིས་ནོར
གླིང་གཟིམ་སྒོའི་འགག་ཏུ་དམག་ཞབས་དགོངས་ཞུར་ཡོང་བས་མ་ཚད། དེ་ཁའི་ནུབ་མོ་རང···
ནས་དམག་སྐར་དུ་མ་ལོག་པར་རང་འཚམས་ལྷ་ཞོལ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་བཤད་པར་བརྟེན། ཚོགས་འདུའི
ནང་འཁྲུལ་མི་འགའ་ཞིག་ནས། གྲོང་དྲག་དམག་སྐར་ནང་དམག་མི་མེད་པས་གྲྭ་བཞི་སྒྲིག་འཕྲུལ
ལས་ཁུངས་སུ་དངུལ···པར་དང་། ནོ་མཛོད་སོགས་རིན་ཆེན་ཐང་སྤུངས་དེ་སྲུང་བཞག···པས་མ
འཁྲུལ་ག་ཤིས་སེ་འབྲས་ནས་སྤུང་ཁྱུའི་བརྒྱ་ཁག་བཙུགས་ན་ལེགས་ཚུལ་གྲོས་མཐུན་གྱིས་དེ་དོན···
བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དྲུང་རྩིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཞུ་སྙན་ཞུར་བཅར་བ། བཀའ་ཤག་ནས་ད་ལྟ་བརྒྱ་ཁག
འཛུགས་པའི་ལས་མཐར་མ་སླེབས་ག་ཤིས་སྐུ་སྲུང་དམག་སྐར་གྱི་དམག་མི་ཕྱེད་ལེན་བྱས་ཏེ་གོ···
ལག་དང་བཅས་ལམ་སེང་གྲྭ་བཞིར་ཐོན་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལས་ཁུངས་དང་། གྲོང་དྲག་དམག་སྐར་ནང་

ངེས་མེད་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མི་ལེར་སྐྱ་སུ་འདྲ་ཞིག་སླེབས་རུང་ལམ་སེང་མི་མདའ་འཕྲུ་བ་སྟེ་གསོད་རྒྱང་ཁྲུལ་འཁྲུལ་དམག་གྱི་དང་། སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་གཅིག་རྫོག་སྟང་དཀར་སར་བཀའ་མངགས་དང་བཅས་སྐུ་སྲུང་ཁྲར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད།

སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ཀྱིས་བློ་བརྩོལ་སྙིང་བརྩོལ་ཞུས་པའི་གྲོང་དྲག་འགོ་དམག་ཆོས་སྟག་སྐབས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡན་ཐོག་བྱེད་རྒྱུ་ཡར་བཞག་འགལ་ཟླའི་གཅམ་བརྗོད་མང་བཤད་མཐར་དམག་ཞབས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་སོགས་གློ་བར་མི་ཡོང་པས། མཆིན་པའི་གཙོང་རྡོ་ཁྱུས་ཏེ་སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་སྲིད་སྐྱོང་དུ་ངེས་རྒྱལ་བརྗོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རེ་འདུན་འཁྱུག་པ་རྒྱ་ནང་དུ་བསྒྱུར་བས་མ་ཆད། སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ལུ་མི་དགའ་བའི་ཚོགས་འཁྲུལ་བཀའ་ཤགས་ནས་༧གོང་ལ་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱྭ་གལ་ཆེ་ཡུལ་གཞན་འདི་ལྷ་ཁྲ་སྤྱན་བཞེས་སྐབས་སྲིད་བཀའ་ནས་ཀྱིས་མཆེན་ཚོར་ཡོད་ན་ལས། དཀོ་ཚོགས་འཁྲུལ་དང་། གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱིས་ན་ཐོས་ཧྲི་རིགས་མེད་པས། གསོལ་འདེབས་ཙམ་ལྟ་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་བློ་ཡམ་ཆེ་ག་ཤིས། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་རྒྱ་གནང་དགོས་དོན་ཇི་ཡིན་དང་། སྟུན་རྒྱུན་ཇི་སོང་། གསོལ་སྨན་འཕྲོད་བཞེས་དང་། ཞབས་རིམ་ཇི་གནང་སོགས་ཞིབ་ཚུད་མཐིལ་ཕྱིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་གྲོས་སྟངས་ཏེ། སྐུ་བཅར་གམ་ཞབས་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ནོར་གླིང་གཟིམ་ཆུང་འགག་ཏུ་ཞུ་བཞེས་གནང་མཐར་ཟླ་༡༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་རྡོ་ཤར་ཆེན་མོ་ཐོག་ཏུ་རྡོ་དམ་ཐོག །སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དང་། བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་ལགས། བདེ་ཆེན་དབྱིངས་གསལ་ལགས། གསོལ་སྨན་ཞབས་ཞུ་ཨེམ་ཆི་བྱམས་པ་ཡེ་ཤེས། གནས་ཆུང་སྐུ་བསྟེན་སོགས་ལ་དྲི་བ་རིམ་བྱུས་མཐར། སྐུ་བཅར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ནས་སྐུ་ཕྱྭའི་སྐོར་འཕྲུལ་འཕྲུལ་སྲིད་བཀའ་སོགས་ལ་༧སྐུན་སེང་གནང་མ་ཐུབ་པའི་ལེ་ཚོག་དང་། གསོལ་སྨན་འབུལ་བཞེས་སོགས་ཨེམ་ཆི་བྱམས་པ་དང་། གནས་ཆུང་སྐུ་བསྟེན་སོགས་ལ་འབང་ལེ་ཚོགས་ཕྲན་བུ་རེ་ཕྱུང་སྟེ་སྐུ་བཅར་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་འཕེལ་ལགས་ཀོང་པོ་རྡེ་སྐྱང་ཡུལ་དེ་མོ་ཆབ་ནག་དགོན་དང་། བཀྲ་ཤིས་དོན

ཀྱབ་ལགས་དྭགས་པོ་སྐུ་ནམ་ཁྲུལ་རབ་བརྟན་དགོན། གསོལ་སྨན་འཕྲུལ་མི་ཨེ་མ་ཆི་བྱམས་པ
སྟོ་ཁ་ཏོལ་ཁྲུལ་གཞིས་དགོན། གནས་ཆུང་སྐུ་བརྟེན་འབྲས་སྤུངས་བློ་གླིང་ཤྲཱ་ཚང་བཅས་ལ་ཁབ
སོང་གཉེར་རྩོལ་སྤྱོད་མཛད་དེ་འཁྲུན་གཙོད་གནང་འདུག་པ། ༄རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན
གཟིགས་དོན་གྱི་བདག་པོ་སྐུ་དྲིན་ལས་འདས་ཏེ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཐབས་ནམ
དཀར་མཆོད་སྤྲིན་དང་། བཀའ་དགོངས་ཟབ་མོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆབ་སྲིད་བརྟན་བརྙིང་གི
ཐབས་ཚུལ་མཛད་འཕྱུར་འབད་བརྩོན་མཛད་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ། སྐུ་དྲིན་ལས་འདས་ནས་བདུན་ཕྲག་ཁ
ཤས་ལས་མ་སོང་གོང་སྲིད་དྲག་དམག་སྐར་རྫོང་ཞིག་དང་། སྐུ་བཅར་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ལ
ཞུ་བཞེས་བཀའ་དཔྱད་གནང་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཉམས་རྒྱུད་དང་། ནང་ཁྲུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི
ལས་ཀ་དང་པོ་དེ་དུས་ནས་འགོ་ཚུགས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་པ་ཤར་འདུག་གོ །

༄སྔོང་ས་༄སྐྱབས་མགོན་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་སྤྱོད
མཐུན་མོང་དང་། མཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་ནི་བློ
དམན་བདག་ལྟ་བུའི་བློའི་ཡུལ་ལས་ཡོངས་སུ་བཀལ་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཀྱང་།
སྤྱིར་བཏང་མཐུན་མོང་ཙམ་མཚོན་ན། ༄རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྐུ་གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཡོངས་འཛིན
སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་བསླབ
སྡོམ་རིམ་བཞེས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གནས་བསམ་རིམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པོག །ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན
བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་སྦྱོང་གྲྭ་བསྐོར་དང་། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་དམ་བཅའི་མཚན
བཞེས། བསམ་གསལ་སྣང་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་པ་བསྙེན་ཆེན་མོ་ཁ་སྐོང
སྦྱིན་བསྲེགས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་གསང་སྔགས་གསར་རྙིང་གི་དབང་འཁྲིད་རྗེས་གནང
མང་པོ་གསན་ཏེ་སོ་སོའི་ལས་རྟུང་ལྷག་པ་བསྙེན་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་གྲུབ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ
ཆེན་མོའི་འཆད་ཁྲིད་དང་། རབ་བྱུང་། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དགེ་འདུན

ཁྲི་ཕྲག་མང་པོར་སྤྲུལ་བ་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
མཆེས་སོ་ཚོག་གི་རང་ལུགས་སྒྲིག་ ལམ་ཀུན་སྤྱོད་ལ་དག་ཞིང་དང་འབྲེལ་བས་བཅའ་ཡིག་སོགས་
རིམ་པར་གནང་ཞིང་། ལྷ་རམ་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཚོད་རྒྱུགས་བཞེས་ཏེ་ཨང་གནས་ཐེབ་རིགས་
མ་གཏོགས་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་དང་། མཁན་པོ། ཤར་རྩེ་ཆོས་རྗེ། དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་སོགས་
ལ་རང་བཞིན་ཐེབས་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ་དཔྱད་དང་། ༧རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་
རིས་མེད་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པའི་གསུང་འབུམ་མང་པོའི་ཞིང་ པར་གསར་བསྐྲུན་ཐོག །ཡར་ཞིང་
རྟེང་པ་རྣམས་ལ་འབུ་བསང་ཉམས་གསོ། ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱལ་བཏབ
རྣམ་མེ་ཆེ། ཇོ་བོ་བྲང་ཆེན་པོ། ནོར་གླིང་པོ་བྲང་ཡལ་མས། ཁྲ་བསམ། ཁུ་ཤར། ཡེར་པ་སོགས
མཐའ་འདུལ། ཡང་འདུལ། རུ་གནོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། དགའ་ལྡན་གསེར་གདུང་། གསང་
ཕུ། རྭ་སྒྲེང་། ཤ་བོད་ཁ། བལ་ཡུལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་སོགས་བརྟན་པའི་མི་རྩ་གནས་རྟེན
མཆེས་སོ་ཚོག་ལ་ཉམས་གསོ། གསར་རྒྱུག་སོགས་དང་། མཆོད་རྒྱུན་རྣམས་འཕྲུལ་མངོན་སྣ
བཙལ་དང་། གཏོང་གནང་ཚམ་མ་ཡིན་པས་དངོས་མདོག་འབུལ་གཏོང་དང་། ལྷ་ལྡན་སྨོན
ཚོགས་ཀྱི་གསོལ་ཇ། བཞེས་ཕྱུག ཚ་གྲྭ། འགྱུར་དོད། གཞན་ཡང་གདན་ས་ཁག་གི་དགུར
གནས་དང་། སྨོན་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཡོགས་ཁག་ལ་སྐུ་ཚབ་ཆེད་སྤྲུལ་གྱིས་གཏོང་སྒོ་རྣམས་སྨིན་གཏོང་
མཛད་པ་སོགས་གཏོང་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྐུར་དུ་འབང་། དེང་དུས་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་ག་ལ་རྒྱང་
ཆོས་ལ་ཕྱིད་ཀྱིན་འདུ་གཅེས་བཀའ་བརྩོན་གནང་བ་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་སྣ
ཚོམ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་།

སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་པའི་སྐོར་ཞིབ་པ་ཐོང་དུ་བཀོད་ཐེབ་པས་འདིར་བསྡུར
ལྷུག་ཐ་ཚུར་འདུག་ཀྱང་། གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་དཔེ་ལྷུར་རག་བསྡུས་ཙམ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དུ
བཀོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཐུ་པ་ཆེན་པོ་དང་། མན་ཇུ་༧གོང་མ་དང་པོ་ཞུན་ཙི་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བ

ནས་བཟུངས་རྒྱ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡན་ཆད་སྦྱོང་འོས་ལ་བརྟེན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བདུན་པའི་སྐབས་མན་ཇུ་ཡོང་

མཁར་ཞིའི་ནས་ཞབས་འདེགས་སུ་དཔོན་དམག་འགའ་ཤས་དང་གུས་ཆེན་པོས་གཏོང་གནང་མཛད་

པ། སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་བཀའ་བློན་རྣམས་ནང་བཀྲ་མ་ཤིས་པས་རང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་རེས…

མན་ཇུའི་དཔོན་རིགས་ལ་ངོ་དགའ་དཔལ་ལས་བྱུས་ག་ཤིས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ནང་གི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་

ཏེ། རིམ་པས་ཁབ་ཤུལ་སྐྱུང་འཚང་གིས་བོད་ཀྱིས་སྡེར་མ་བདག་བདག་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་དན…

འཆར་བས་མན་ཇུའི་དཔོན་དམག་མང་པོས་དབང་བ་ཤེད་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་མ་ལུས

པ་མཐར… སྐྱོང་གཙོང་མ་གནང་སྟེ་རང་དབང་རང་བཙན་དུ་བཞུགས་ཐུབ་པས་མ་ཚད། རྒྱ་བོད་རྒྱལ་

ཁབ་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་གཅིག་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་མན་ཇུའི

གཞུང་དང་། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ལ་སྔ་ཕྱིར་གསལ་བཤད་ཡང་ཡང་གནང་བ་དང་། རང་སྐྱེ་རང་…

སྲུང་ཐུབ་པའི་དྲག་པོའི་དཔུང་སྟོབས་གཞན་སྟེ་ནོན་ངེས་སྒྲིག…འཛུགས། དེ་བཞིན་ཨུ་རུ་སུ་དང་།

དབྱིན་ཇི། ཨ་མི་རི་ཀ། རྒྱ་གར། ཉི་ཧོང་། སོག་ཡུལ། བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ་སོགས་ཏེ…

འཕྲངས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་དང་། མི་རིགས་གྲགས་ཅན། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག…

རྣམས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕྱག་བྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས། བཀའ་ཤོག །ཚོ་ལོ་སོགས་རིམ་པར…

ཕུལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་པོར་རིན་ཆེན་སྐུ་བརྟན་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར

རིན་པོ་ཆེ་ན་བཟའ་བཅས་རིན་ཐང་བྲལ་བ་དང་རྟེན་དུ་ཕུལ་བ་སོགས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ…

རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་། རང་ཁོངས་རྒྱལ་ཕྲན་དང་། སྡེ་དཔོན་སོགས་ང་མཛེ…དཔོན་རྣམས་ལ་རྒྱལ

ཁྲིམས་བཙན་པོས་གཏན་བ་ནས་གཏོན་ཞིང་། ཚུལ་མིན་རིགས་ལ་ཆད་གཅོད་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དང་མི

དམངས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བྱས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་དགའ་བདག་རྒྱན། ཐུགས་བློས་འཕེལ་བའི་གཞུང་ཞབས

བྱས་ཅན་སློབ་ཅི། མཐའ་མཚམས་དང་། རྫོང་གཞིས་གནང་ཡོད་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བླ་མ་དང་།

གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྐྱེར་པ་འགའ་ཤས་ལ་བཀའ་ཡིག་དང་། ཕྱག་ལས་སོགས་སྩལ་ཏེ་མི་སྡེའི…

དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་ཐབས། སྣ་ཚོད་རྣམས་ལ་ནས་གཞུང་འཕབ་པར་བཟོས། མི་སེར་ཚོག་བརྟན་པ་མཐར་
ཡོད་མེད། ས་གནས་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ཆེ་སྤྱོད་བཅས་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ནས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་
དགོངས་པར་མངའ་ཐབས་དང་། སྐྱིན་འཕྲུལ་རྒྱ་མཚན་ཚང་མར་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་དང་འབྲེལ་བས་
ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་མཛད་པས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་ཀྱི་མོས་ཐོག ཞབས་འདེགས་ལ་
རང་ཤུགས་ཀྱིས་བརྩོན་པ་དང་། ཆབ་འབངས་སྐྱོ་སྐྱ་ཆུང་རྣམས་ལ་ལ་བྱམས་པའི་མས་ཐུལ་སྐྱོང་བ་ཕྱུར་
འཚོ་གཟིགས་དང་། པ་མ་རྒྱལ་ལོག་སྤྱ་ཚལ་ཕྱིར་འཐུད་དང་། གཡོག་རྐྱེན་རྒྱལ་ལོག་དང་། ལྷ་
ཡོང་ཐེང་གསུམ་བདག་མེད་དུ་བཞག་མི་ཚོག་པར་ཁབ་སོང་གཉེར་ཚོལ་སྤྱོད་དང་། ཡང་མི་འཕྲེམ་……
བདག་མེད་རྣམས་ཁྲལ་བཟོ་ཁུངས་འདུག་གནང་བདང་། རྒྱ་ཁེབ་ཡོངས་ལ་ཧྲ་ཁལ་ཁྲལ་ལག་ལ་རྒྱུས
དཔྱད་དམ་སྤྲུག་ཐོག བསྐྱལ་འོས་དངོས་འབྲེལ་རིགས་ལ་འང་ཡུལ་སྲོལ་དཔྱད་བརྟལ་སྤྱོད་ལེན།
སྔར་ཚོལ་ནས་མི་སེར་ལ་འབུ་དངུལ་འདོད་ནག་སྤྲོད་ཀྱི། སྤྲོད་ལ་སྐྱེད་རྒྱག ཁེལ་རྟེན་གཏེ་བཙུགས།
ལྷམ་ཚོང་སྤུལ་བསྐྱུར་རིགས་ནམ་ཡང་བྱས་མི་ཚོག་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཐབས་བཅལ་ཧ། ཕགས་རིགས་སོགས་ཐོན་ཁུངས་རྣམས་ཕྱིར་ཚོང་དང་། ས་སྟོང་
བེད་མེད་རྣམས་ལ་ སྤུ་གཏུལ་དང་། སྔར་ལུང་འདེབས་ལས། ཀ་ཡུར་དང་། ཆུ་རྫིང་གསར་བཟོ།
ས་བཅུད་ཐུམ་གཏེར་སྣ་ཚོག་དང་། ཆར་འབེབ། སེར་སྲུང་། སད་སྲུང་། གངས་སྲུང་། རླུང་གནོན།
རིམ་ནད་འགོག་ཐབས་སོགས་ལོ་ཕྱུར་སྐབས་སོ་སོར་གནང་བ་དང་། སྨན་རྩིས་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས
དང་འབྲེལ་བས་སྨན་སྦྱིན། མི་སྤྲུགས་ནད་འགོག ངར་སྔགས་དང་། ཆུ་གློག ཡུལ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་
སྐོར་སྲུང་སོགས་གསར་འཛུགས། རི་རྒྱ་ཀུན་རྒྱ་ཐེམས་པ་སོགས་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས……
བཞེད་ལྷབས་ཆེ་མཐའ་དག་དང་། རྫ་མཚར་ལྷ་བྲིས་དང་། རྟེན་བཞེངས། གསེར་དངུལ། ཟངས་ལྕགས།
འཇིམ་པ། རྡོ་ཤིང་། རྡོ་བཟོ། རྫ་བཟོ། ཚེམ……བཟོ་སོགས་དང་། ཤིང་དང་། བ་སོར་དཀྲུག་རྐོས།
ལྷམ་རིགས། ཐུམ་དང་། གྲུམ་ཟེ། ཕྱིང་པ་སོགས་པ་ཀ་ཁྱ་འཐག་གི་ལག་རྩལ་བཟོ་ལས་དང་། སོ་ནམ།

དཀར་ཤེ་སོགས་སྔོན་ཁུངས་ལེགས་ཞེར་འགྲན་བསྒྱུར་དང་། ཡར་སྔོན་རིགས་ལ་མིང་གནས་དང་། ཐབ
རྡེན་སོགས་གང་ལ་གང་འོས་སྤྲོ་འཁྱུགས་ཐབས་ཤེས་དང་། མདོར་ན་རྒྱང་ཚོགས་མེ་ཏོག་དང་། ཤིང་
སྡོ། ཆུ་ཞིང་འདེབས་ལས་ཡན་ལག་ཐུགས་སྣང་ཆེ་ཞིང་། སྨུག་དང་། སྡུག་སེ་སོགས་རྒྱན་ཆེའི
རྫོང་མེའི་རིགས་ལ་མི་ཆོག་པ་དང་། ཉ་ལ་ཐག་གཡང་ཡོད་དང་། ཤིག་རས། ཧོ་ཐ་སོགས་འཚེམ་འཆུ
དང་། རྟ་རྔོང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱལ་དཔྱད། ཆས་གོས་ལ་མ་གཟུགས་གྱོན་མི་ཆོག་པ་དང་། རང་རང་
དཔལ་འབྱོར་དང་། གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་བུན་ལོན་གཡར་ཏེ་སྲུང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་བཟོ་བ་སོགས···
ཁང་དཔྱད་མཚམས་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་
དོན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་ཀྱི་སྙིང་ལ་ལྷུ་ཡེ་རེར་བཞུགས་པའི་སྐུ་ནས། ཡར་སྔོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང···
འདྲ་བར་གྱི་འཕྲུལ་འདེམས་བསྐོ་དང་། སྐད་ཡིག་སློབ་གྲྭ། ས་གཏེར་འདོན་ལས། འཁོར་ལོའི
འཁྲུལ་ལམ་སོགས་དུས་སྐབས་དང་བསྟུན་པས་ཡར་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་མཛད་འཆར་ཡོད་ཙང་།
ཆོས་ཕྱོགས་སོགས་ནས་མཛད་དཀའ་མང་པོ་ཞིག་ཁུས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགོངས་པ་བཞེད་ཇི་བཞིན་ཕྱག···
ལེན་དུ་འཁེལ་མ་ཐུབ་པའི་སྐུར། རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་སྐོར་མ་འཁྱུད་པས···
སྐུ་ཚེ་མཛད་མཐའ་མ་འཁྱོངས་པའི་ཚུལ་བཞེས་ལས། བོད་འདི་འཛམ་གླིང་ནང་དོམས་སུ་ཆོག···
པའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞི་བརྟེན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཛུགས་བསྐྲུན་མཛད་དང་། མཛད
རྒྱུར་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་སྐུ་ངལ་དོ་རྒྱལ་མང་པོ་བཞེས་པ་སོགས་མཛད་རྗེས་བཀའ་དྲིན་བརྗོད་ཀྱིས་མི
ལངས་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཛད་པའི་མཐའ་མ་བསྟན་པར་ཉེ་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྗེས་བཀའ་སློབ···
ཏུ་ཕང་། ད་ལྟ་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་དར་མི་སྨིན་རང་སྐྱིད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར། སྐྱིད་ཞི་དྲག
གང་ལའང་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་གང་ཐད་ནས་མ་ལན་མ་འགྱོད་པར་ལག་ཏུ་བསྟར་ཐུབ་པའི་ཆབ···
སྲིད་བདེ་ཐབས་ཞབས་འབྲིང་ལེར་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཁུར་རག···ལུས་ཤིང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་འི་བདེ···
ཐབས་ལེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་དང་། ཆབ་འབངས་ཀུན་ནས་བསམ་གཞིགས་མ་འཛོལ་བ་གཅིག···

འཁྲུལ་འཕྲུར་བསྒྲུ་འདྲེ་ར་དགོས་པ་ངེས་པ་འགྱུར་དུ་བབས་པ་བཞིན། ཞེས་དང་། རྗེས་མའི་བཀའ་སློབ་ཏུ། ད་ལྟ་རང་དབང་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་དུས་མཇུབ་མོ་ནང་དུ་བཀུག་ནས་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་གཏོང་… དགོས། ཆབ་སྲིད་ལྟར་སོར་… རྒྱུད་ཐབས་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་ཆབ་སྲིད་ཕྲ་ཚོགས་དང་། ཚོ་སྣ་མིན་གཞུང་ཞབས་གྱི་ཞུ་བ་མཐའ་དག་ནས་ཞུ་བྲ་འཁྲུལ་སྒོ་ཚང་མིན་ལ་རག་ལུས། ཞེས་མ་འོངས་སྔོན་གཟིགས་ཀྱིས་ཞལ་གདམས་ལྷ་རྗེས་བསྩལ་ཡོད་ཀྱང་། འོག་ཏུ་རིམ་པས་བརྗོད་རྒྱུར། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ཆབ་སྲིད་ལ་དུས་བསྟུན་ཡར་རྒྱས་མེད་པས་ཐེ་གུ་སྟེ་ཤོར་ཕྲན་བུ་བྱུང་འདུག་པ… ཧ་ཅང་བློ་ཕམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུག་གོ །

འབེང་གོལ་གྱི་མཁས་པ་པ་ལར་ ཙན་དྲ་ དཱ་སི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༨༨༡ ནང་ལྷ་སར་… ཕྱིན་ཏེ་ ༄ གོང་ས་ ༄ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་སྐབས་མཇལ་……བའི་སྐོར། ལྷ་སར་འཁྲུལ་སྤྲུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཞེས་པའི་ནང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ལུས་དེའི་བཞིན་རས་མཇལ་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་དགའ་སྤྲོ་འཕེལ་ཞིང་། སྐོང་སྐུ་ཡ་དཀར་ལ་ཞལ་ཆོས་དམར་པོ། ཕྱུན་ཆེ་ལ་ཐོད་དཀར་རྒྱན་རིང་གཟིམས་པ། ཞལ་གྱི་དབྱིབས་རྒྱ་གར་མི་རིགས་ཨ་ཇི (ཨར་ཡན) དང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཚུལ་བྲིས་འདུག་པ[༣༨]དང་།

ཡང་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་ཚབ་རོག་ཧིལ་ནས། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། ཟེ་ཚོམ་… མེད་པའི་འཛོན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། སྐོང་ལམ་ལེང་ལེགས་ཉེས་ཚང་མ་མཁྱེན་ཐུབ་མཁན། སྐུའི་སྤྱོད་ལམ་ལེགས་པོ། ཐུགས་ཕོག་ཆེན་པོ་དང་། དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་མོ་པ་ཞེས་མཁན་ཞིག་འདུག །དེ་ཚོ་ནི་སྐོང་ལ་བར་ལམ་སྐུ་དལ་དང་། ཉམས་མྱོང་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་སྲིད། སྐོང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མཇལ་སྤྲོ་ཞིང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ལས། ཆོས་ཕྱོགས་ཐུགས་འགན་ཆེ་བ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་འདུག །ལམ་སེང་སྐུ་རྒྱུད་བཞེངས་པ་ཡིན་འདི་བཟང་པོ…

༣༨ Account of Joureny to Lhasa.

དང་། ཞལ་ཤོབ་གཞང་མཁན་ཡིན་པ་དང་། དུས་རྒྱུན་དུ་ཚང་མའི་སྐོར་ལ་དགོངས་པ་བཞེས···
མཁན་ཞིག་འདུག །བཀའ་མོལ་ཞུས་ན་ངེ་ཚོའི་ཚིག་དོན་རེ་རེ་བཞིན་གསན་པ་གནང་ནས། དེའི···
ལན་མཁས་པོ་དང་། འཇམ་པོའི་ཐོག་ནས་གནང་དུ་འཐོག་པའི་དགོས་ལན་གནང་གིན་འདུག །བཀའ
མོལ་མཇོགས་པོ་གནང་ཡང་ཚིག་འཇམ་པོ་དང་། གསུང་ཤུགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་རེད། སྐུ···
གཟུགས་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པས་ཞལ་ཆེར་ཐ་གྲི་ལྷ་དང་། ཤིན་ཅི་དྲུག་བདུན་ཙམ་ཡིན། སྐུ་ཤ་ཅེམ
པོ། རྒྱ་མིའི་རིགས་ལས་སྐུ་ཤ་ཆུང་ཟད་ནག་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་ཤིང་། བཞིན་རས་ལ······
འབྱམ་རྗེས་ཕྲན་བུ་ཡོད་པ། བཞད་མོ་བཞད་དུས་ཚེམ་འཕྲེང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། སྤྱན་འབྲས་
ནག་པོ་ཆུ་ཞག་ཅན། སྤྱན་ཆེ་ལ་སྤྱན་དཀྱུས་རིང་བ། སྨིན་སྤུ་མཐུག་པོ་གྱེན་དུ་ཐིང་···པས་གནས···
རྒྱལ་ཚངས་མཐོན་པའི་རྣམ་པ། དེས་མ་ཚད་ཞལ་ར་དང་། ཞལ་མཆུའི་མཐའ་ལ་སྨི་བ་ཡོད་པས
དཔང་ཐང་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པ་བསྟན་འདུག །ཕྱག་མཐིལ་ཆུང་ལ་ནང་དམར་ཞིང་བཟོ་དབྱིབས
ལྡན་པ། ཕྱག་གཡོན་པའི་ཚིགས་ལ་ཙན་དན་གྱིས་བཟོས་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ལ་གྱི་བརྒྱ་ཕྲག་ཅན་བཞེས
ཤིང་། རྒྱུན་དུ་ཞབས་སྐྱིལ་ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པ། ཞབས་དུས་ཞབས་གོམ་རྡོལ་ལ་སྐུ་དྲང་པོར་མི
བཞུགས་པ། སྣམ་བུ་དམར་ཆོས་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་། སྐུ་སྟོད་རྒྱ་གསེར་གྱི་ཐྲ་དང་། རྒྱ་གསེར་གྱི་ཆབ་ཕྱུག
སྐུ་མདུན་ལ་ཕྱུང་བ་ཞིག་འདུག[35] ཅེས་བྲིས་ཤག །

ཡང་ཤོག་ངོས་མཆོག་དང་ལུགས་འབྲེལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ལྷུར་ ཅལ་སེ···
ཀླིལ་གྱིས་བྲིས་པའི་དེབ་ནང་། ཁོང་ནི་བོད་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་འོག་ནས་ཐོན་ཡག་ལ་དབུ་རྩུག་མཛད
···སྐྱིལ་གནང་བ་དང་། བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་བློ་སེམས་རྩོག་རྫ་ཆེག ···སྤྲོ་ཐལ་ཏེ་ཁོང་གི་དབུ····
འཁྲིད་འོག་ཏུ་བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་ཞུས་པ་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་ཁོང་གིས་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི
བོད་ཀྱི་སྟེ་ལ་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཕྱག་ལས་ལག་པོ་ཞིག་གནང་ཐུབ་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་

༣༥ རྩོམ་ཡིག་ཤོག་གྲངས ༩༡–༩༢

ཀྱི་དྲག་པོའི་ཤུགས་ལྕི་ཡང་ལ་གཞིགས་པའི་སྲིད་ཇུས་མཛད་དེ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་ཕྱར་གནང་མཛད་པ་རེད། གཞུང་ཞབས་དང་། མི་སེར་ནང་ནས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡག་པོ་བྱེད་མཁན་ལ་བྱ་···དགའ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མི་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་དང་། གནས་དབྱུངས་སོགས་ཁར་ཐུག་སོ་··སོར་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྔོན་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་སྣེ་མོ་བ་ཚོས་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མིར་ཉེས་··པ་ཆེ་ཤོས་དབང་པོ་···ཡན་ལག་གཅོད་ཁྲིམས་བྱེད་རྒྱུན་དེ་ཚོ་ཐུབ་མི་ཚོག་པ་བཟོ་གནང་དང་། གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱག་མཁན་མ་ཡིན་ན་སྲོག་ཐོག་གཏོང་བའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་པ་བཟོ་གནང་མཛད་པ་རེད། ཅེས་དང་། གཞུང་གི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་སྔར་ལུགས་སྤྱོད་ཚུལ་ལས། ཞུ་གོས་ལྷམ་གསུམ་ཡ་མ་གཟུགས་སྤྱོད་མི་ཚོག་པ་དང་། རྫོ། ཤིག་རས། གཡང་ཕྱིང་སོགས་འཐེན་འཁྱུད་དང་། ཕྱུང་པའི་ནང་ཏོ་ཚོང་ཐུབ་མི་ཚོག་པ་བཟོ་གནང་དང་། ཤོ་སྦག་རྒྱན་ཆེ་རྒྱབ་མི་ཚོག་པ་བཟོ་གནང་མཛད་དེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་གསུངས་ཡག་ལ། སྤྱོད་ངན་དེ་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་དང་། དུས་ཚོད། དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཆུད་ཟོས་གཏོང་གི་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ནས་སྤྱིལ་དམན་གྱི་རྒྱན་ཆ་གནང་···གོང་ཆེན་པོ་དག་ཉེས་ཏེ་རྒྱན་ཆར་འགྲན་བསྡུར་བྱས་པས། འགའ་ཤས་དེའི་གྲལ་མ་ཤོག་པར་བུ་ལོན་བླངས་ཏེ་རྒྱན་ཆས་བཟོས་པས་རང་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་ཡང་དགག་བྱ་གནང་ནས་མཐོ་རིམ་དང་། ཚོང་པ་རྒྱ་ཆེན་ཚོའི་ནང་ལ་འདོད་པར་མི་འགྲོ་བ་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་མི་དམངས་ཡོངས་ནས་དེ་ལ་བློ་སྨོན་དང་། དགའ་བསུ་ཚད་མེད་ཞུས་ཡོད[༣༦]་པ་རེད། ཅེས་བྲིས་འདུག་གོ། ||

[༣༦] ཐེམ་ཤོག་གྲངས ༡༣༠-༨༠།

ས་བཅད་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ནང་ཁུལ་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་འཛིང་བྱུང་བ།

༄༅། །སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་ཕྱག ༡༩༥༠ བར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཙན་འཛུལ་མ་བྱུང་ཡང་། ༸རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚང་མས······བསམ་པ་གྲུ་ནང་ལྟར་གཅིག་སྒྱུར་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས···རྒུད་ཆེན་པོ་བྱུང་འདུག །དེ་ཡང་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གཤེགས་རྗེ་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་རིང་སྲིད་བཀའ་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་། དེའི་སྐབས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་མཆོད་པོ་རྒྱལ་ཚབ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་མིན་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྐུར་གནང་བར། ལས་ཆེར་ནས་བླ་སྤྱི···ཞིག ༸རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་གཞག་གིས་སྲིད་བློན་གླང་མདུན་མཆོག་ནས་ཕྱག་རོགས་གནང་ན་ལེགས་ཚུལ་བློ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་ལས་གྲོག་མི་ཉག་ཨ་མི་ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན་དང་། རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན། ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཤོག་གཟན་རིལ་རྗེ་འཕགས་མཆོག་ལོ་ཀི་ཤྭ་རའི་སྤྱན་སྔར་སྲིད་བཀའ། དྲུང་རྩིས། ཚོགས་འདུས་བཅས་པའི་དབུས་སུ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཟུར་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་སྨོན་བདེན་ཚིག་ཐོག་གཟན་བརྟག་མཛད་པར་རྭ་སྒྲེང་ཧོ་ཐོག་ཐུ་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་ལྟར། ཤིང་ཁྱི ༡༩༣༤ ཟླ་༡ ཚེས་༡༠ ཉིན་༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི····༸རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྲིར་ཕེབས་པ་དང་། སྲིད་བློན་གླང་མདུན་གུང་ཀུན་དགའ་དབང་ཕྱུག་ནས་ཕྱག་རོགས····གནང་བ་རེད།

རིང་པོར་མ་སོང་བར། རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་བ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རྒྱལ་གྱིས་དགེ་འཁྲིད་

འོག་གཞུང་ཞབས་སེར་སྤྱི་མང་པོ་ཞིག་ཐུར་ཚོགས་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ། ལ་ལས་དུས་བསྟུན་གསར་བརྗེའི་ལུགས་སྲོལ་ལྟར་དབང་ཆ་རང་མོས་སྙོམས་ལྟ་བུ་དགོས་ཚུལ་གྱི་གྱི་དོན་ཡག་པོ་ཞིག་རེད། ཅེས་དང་། ལ་ལས་ཞི་ཆབ་སྲིད་མགོ་མཇུག་ཟློག་པའི་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་དེ་པར་གཞན་གྱི་གཞུང་ཞབས་མང་ཆེ་ཅི་ཆམ་རྟོགས་པར་གནས་སྐབས། གསར་བརྗེ་པའི་ནང་ཚོགས་ཡོངས་རི་མ་བཞི་ཀ་ཤོད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཀྲི་མ་ནས་ནང་གནས་རྣམས་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པར་ཞུས་པ། བློ་བུར་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་མཆོག་ནས་༧རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེར་གནས་ལུགས་༧སྙན་ཞུ་མཛད་དེ་ལམ་སེང་འབྲས་སྤུངས་སུ་ཕེབས། དེ་ཉིན་འཕྲུལ་མར་ཤོད་གཞིམ་ཁང་འགག་ནས་རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་དང་། རིམ་བཞི་བཀའ་ཤོད་པ་གཉིས་འཛིན་པ་བཟུང་ངས་དེ་དམ་གནང་ཞིང་། རྗེར་ཞིབ་མཁན་དྲུང་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག། སྐུ་སྒྲུང་མདའ་དཔོན་སྟོང་དཀར་བ་དབང་ཕྱུག་མཐར་ཕྱིན། ལྷ་གཉེར་བདེ་མཁར་བ (སྐུ་ཁང་པ) ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། རྩེ་དྲུང་བསྟན་པ་འཇམ་དབྱངས་བཅས་བཞི་སྤྲོལ་ལ་ཞིབ་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་གནང་སྟེ། ཀ་ཤོད་པའི་ཞུ་ཡོངས་སུ་ལུང་ཤར་ཅན་ནས་སྲིད་ཚོགས་ཀུན་མཐུན་ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ལ་ལེགས་བཅོས་ཡོད་པ་ཕྱི་རྒྱུར་བརྗོད་མཁས་ཙམ་ལས། ནང་དོན་བཀའ་བློན་བླ་མ་དགེ་འདུན་ཚོས་དར་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ་གཉིས་མེད་པ་བགྲོས་རྗེས་ཆབ་སྲིད་ལུང་ཤར་ཅན་རེ་ཐུང་ནས་ལེན་རྒྱུའི་ནང་གན་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པ་ལྟར་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་། ཁྲིད་གཙོ་རྣམས་ཨ་ཏུ་ཕྱིར་བརྟན་བསྒྲིགས་པར་བྱེད་གཙོ་རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་ལ་མིག་འབྲས་ཕྱུང་པའི་ཉེས་པ་དང་། ལེ་ཐོག་བྱེད་གཙོ་སེར་སྐྱ་བརྒྱུད་གནས་དབྱུངས་ཀྱིས་ས་འཛིན་རྒྱང་ཕུད་དུ་གཏང་བ་སོགས་བཀའ་དཔྱད་འཕྲེན་གཅོད་གནང་། སྐབས་དེའི་དུས་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་ཤིག་གཙན་གཙན་མིན་ནམ་སྐུམ་པ་ཟུང་ཡང་། དམ་ཚོམས་པས་མ་ཞིབ་སྐབས། རྩིས་དཔོན་ལུང་ཤར་

༡ ལྷང་ཅན་ཤུང་ཐུར། སྐུ་སྒྲུང་རྩ་དཔོན་ཆ་པ་བྱུག། ལ་ཤེར་དཔང་རྒྱལ་མཁར་ནང་པ། ཤོད་དྲུང་བྲག་མོན་པ། ཤོད་དྲུང་སྨན་རི་པ། རྩེ་དྲུང་ལས་ཚན་སྤྱིར་རྫོང་པ - སྒམ་ཆུ་ཡེ་ཤེ་དོན་གྲུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས། ཞབས་ཐུང་ཡུལ་སྐྱ་བསྟན་པ་ཚེ་དབང་།

ནི་ཨིང་ལན་དུ་ལོ་འཁོར་ལྷག་ཙམ་བསྡད་པས་ཡར་ཐོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲོལ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ་···
གསར་བརྗེའི་བཅོས་བསྒྱུར་གྱི་གོམ་འགྲོས་ཤིག་ལས། གཞུང་སྲིད་མགོ་མཇུག་ཐོག་པའི་སྤྱི་ཚོར
ངམ་ར་པོའི་ལས་ལུགས་ནི་ཨེ་ཡིན་སྙམ། དེ་ཡང་འཛམ་གླིང་ཡར་ཐོན་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་གསར་···
བརྗེ་ཐོག་མར་ལངས་དུས་སྐབས་བབས་དཔྱད་ཞུགས་ཅན་རེ་རྒྱང་ལམ་གཏོགས། ཐོག་མར་གསར་
བརྗེ་པ་ཚང་མ···པས་ཉེས་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་གི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་བྱུང་་དང་། འབྱུང་བཞིན་པ་ལྟར་རེད།

[༡]རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ···
བཞུགས་སུ་གསོལ་ཀྲུའི་གསེར་གདུང་གསར་བཞེངས་དོ་དམ་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ་དང་། མཁན
དྲུང་རམ་པ། རྗེས་དཔོན་ཁྲི་དགའ་པོ་བ། ལས་བྱ་བཙས་བསྒོ་གཞག་མཛད་དེ་བཞུགས་ཡུལ་
གཙུག་ལག་ཁང་གིས་ཡུལ་གདང་དགེ་བརྟག་དཔྱད་དང་འབྲེལ་ཨར་ལས་དང་། བཟོ་གྲྭའི་ལས་གྲྭ
བཙས་ཆ་བསས་ཅིག་ཚུགས་ཏེ་[༢]རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་ལ···
སྐུ་ཚད་ལ་འཛིན་ནས་ཐོག་གི་བར་རྒྱུག་མཐོ་བཅུ་གྲུག་མཚམས་ཀྱི་ (བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ) བདག་ཉིད་
ཅན་ཐོག་ཚད་ལྔ་པ་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུག་མཐོ་ལྷས་སྐུ་ཚད་ཆེ་ངེས་དང་། བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
ཤིང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཕྲ་རྒྱན་སོགས་སྲིད་འདིར་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་གསེར་གདུང་རིན་པོ་ཆེ···
དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་ཏེན་དང་། བརྟེན་པ་བཅས་ལོ་འཁོར་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ལེགས་པར་གྲུབ།

རྒྱ་སྐྱང་ ༡༩༨༢ ནས་འཁྲུང་བོད་ནང་མན་ཐྲའི་དཔོན་དམག་གཅིག་ཀྱང་མེད···
པ་མཐར···སྐྱོད་གནང་བའི་རྗེས་སུ། རྒྱ་ནག་གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་ལྷ་ས་ར་འབྲེལ་བ་ནུ་མིའི་སྐུ···
ཚབ་མི་སྣ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་འབད་བརྩོན་ཡང་ཡང་བྱས་ཀྱང་། [༣]སྔོང་ས་ཆེན་པོའི་···
མཛད་རྣམ་བས་གཞན་འགྲན་མ་མཆིས་པའི་ཐུགས་རྗེས། ནན་ཅིང་ལ་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད···
གཏོང་གནང་མཛད་པ་ཙམ་ལས། རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་མི་སྣ་བོད་ནང་ཡོང་ཆོག་པའི་ཞལ་བཞེས་གཏན···

༣ འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དཀར་ཆག ༢༥༧-༤-༦།

ནས་གནང་མེད། ངལ་མ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྦྱིན་འབུལ་མི་ཡིན་ཞེས་མིང་འཁྱེར་ཏེ་མི་སྣ་གཏོང་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ལག་པོ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། གོ་མིང་དང་གཞུང་ནས་མདོ་སྨད་བརྒྱུད་དགོངས་རྫོགས་
མཆོད་འབུལ་ཞུ་མི་བཙར་ཚོགས་པ་ཞེས་བོད་གཞུང་ལ་སྙན་ཞུ་འབྱོར་པ། ༧རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་
གདུང་ལ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྦྱིན་འབུལ་མིར་དགག་བྱ་གནང་བ་ཡིན་ན། ཚོས་སྒྲིག་ནས་ཀྱང་
ཀྲུན་ཀ་ཧྲི་ཡོང་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ངོ་ལས་གྲངས་བཅད་ཀྱིས་ཡོང་འབྱུས་མདོ་སྨད་བརྒྱུད་
བཀའ་འགྲོལ་གནང་བ། འདི་ནི་ཆབ་སྲིད་ནང་ཉེར་འབུལ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱ་དཔོན་ཧྲོང་མོང་ཤུང་། ལས་བྱ་དང་། ཧྲུང་འཕྲིན་གཏོང་ཅན་ཅེད་རྒྱུའི་
ཡོ་ཆས། ལས་བྱེད་པ་བཅས་མདོ་སྟོད་ (ཁམས) བརྒྱུད་ཤིང་ཕྱི་ ༡༩༣༤ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ལྷ་
ས་རབ་འབྱོར་པ་ལྷ་ལྡན་སྤྱི་སྡོད་པའི་ཤག་ཏུ་སྡོད་ཡུལ་གོ་སྒྲིག་གནང་། རྗེ་བོ་བྲང་ཆེན་པོར་
འདུ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བསྟར་འབུལ་ཞུས་ཤིང་། ༧རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་
བཀའ་གཙོས་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དྲུང་དཀྱུས་ཡན་ལ་སྐབས་དང་འཚམས་པའི་ཕྱག་རྟགས་དང་
གསེར་དངུལ་ཟླ་ལ་བཟོས་པའི་ལུན་ཡ་སེན (Sun Yat-sen) གྱི་འདྲ་པར་ཡོད་པའི་
རྟགས་མ་རེ་ཡང་ཕྱག་རྟགས་མཉམ་དུ་ཕུལ། དེ་རྗེས་ང་ལན་སློབས་ཞེར་རྒྱ་བོད་གཉིས་དེ་སྔའི་
མཐུན་ལམ་མཐུད་སྐྱོང་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་ཞུས་པ། བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱ་བོད་མཆོད་
ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུར་མཉེས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ སིམ་ལའི་
ཆིངས་ཡིག་མཐུད་སྐྱོང་བཀའ་མོལ་གནང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་བར་བཞུགས་དགོས་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་
མ་གཏོགས། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཐད་ཀར་སྲིད་དོན་གྱི་བཀའ་མོལ་ཞུ་ཡག་མེད། བོད་ཀྱི་ས་རྗེ་སྟོན་
ཤོར་རྣམས་ཕྱིར་སློག་དགོས་ཚུལ་བཅས་པར། ས་མཚམས་སྐོར་དོན་རྩ་ཆུང་བས་མི་འགྲིགས་པ
ཞུས་མི་ཡོང་ཡང་། སིམ་ལའི་ཆིངས་དོན་ལྟར་རྒྱ་གར་བར་བཞུགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་ཞེས
པ་དེར་ཁས་ལེན་ཞུ་མ་ཤེས་པས་ཞི་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བས། བཀའ་མོལ

འབྲེལ་བ་བརྟག་སྐྱོང་ཞུ་མི་ཡིན་ཞེས་དོན་གཅོད་ངོ་ལས་གཉིས་དང་། བཀའ་མོལ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་
ཞུ་བདེའི་ཁྲིད་རྣུང་འཕྲིན་ལས་ཁྱེད་བཅས་ལྷ་སར་བཞག་ཏེ་རྗེས་སུ་ཞི་མོལ་འགྲིགས་མཚམས་དོན་
གཅོད་པ་གཉིས་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རྣུང་འཕྲིན་ཡོ་ཆས་བོད་གཞུང་རང་ལ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་···
སྟན་འདུ་ཆག་ཅིག་བཞག་དེ་རྒྱ་དཔོན་ཚོང་མི་སོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས། རྒྱ་དཔོན་ནས་ཚུར་···
ཡང་ཕྱག་རྟགས་དང་མཉམ་དུ་རྟགས་མ་རེ་ཕུལ་བ། ད་ལམ་ཕར་ཡང་དེ་མཚུངས་གནང་རྒྱུའི་···
བཀའ་བསྒྱུར་མཐར་རྒྱ་མིའི་ངོ་ལས་ཚང་མར་བོད་ཡིག་ཕྱག་རྟགས་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག། ཚོང་མོང་ཤུང་ལ་
ཛ་སག་གི་ལས་ཞུ། ལས་གོས་ཆ་ཚང་དང་། དེ་འོག་རྣམས་ལ་རིམ་བཞི་དང་ལས་ཚན་པ་སོགས་
སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ལས་ཞུ་ལས་གོས་ཆ་ཚང་རེ་ཚང་མར་གནང་འདུག །

དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་···
འབུལ་བར་འབྱོར་སྐྱིད་ལས་རོགས་ཛ་སག་ར་ཡེ་བྷ་བདུར་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་ངོ་ལས་བཅས་འཛོར་ཏེ···
མཆོད་འབུལ་སོགས་ཞུས་རྗེས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཀའ་མོལ་མཇུག་སྐྱོང་ཡིན་ཚུལ་དོན་གཅོད། རྣུང་
འཕྲིན་བཅས་བཞག་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཡང་ཆེད་དོན་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་འདུ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་
གཅོད་འཛིན་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་ཏེ་རིམ་པས་ཛ་སག་ར་ཡེ་བྷ་བདུར་ངོ་ལས་དང་། དེ་རྗེས་རི་ཅར་···
སཐོ་ལས། རྣུང་འཕྲིན་དང་བཅས་པ་དེ་སྐྱིད་གླིང་ཁར་གཏན་འཇགས་ལྟ་སུར་བཞག། བོད་གཞུང་
ནས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་སྐུ་ཚབ་ལ་དོན་གཅོད (Mission) ཞེས་པའི་ཁས་ལེན་ལས·····
གནང་མེད། སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀ་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་འདུ་ཡོད་ཚེ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་
ཞུ་བ་དང་། ལོ་གསར་དང་། ཞོ་སྟོན་གཟིགས་མོ་སོགས་ལ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་དོན་གཅོད་
དང་གོར་གཞུང་། འབྲུག་གཞུང་། ཀསྨིར་ཁ་ཆེའི་འགོ་པ་སོགས་ཚང་མ་སྤྱར་ལམ་ལྟར་འདུ་···
མཚུངས་མགྲོན་འབོད་གནང་བ་ལས་མཐོ་དམའི་རྣམ་དབྱེ་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད།

༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཆར་ཁམས་ཁུལ་···

སྲིམ་མདའ་བུ་སྟོབས་རྒྱལ་ལ་ཁུལ་དེའི་ཡུལ་དམག་གི་འགོ་འཛིན་ཟུར་དཔོན་བསྒོ་གཞག་གནང་སྟེ···
ལ་མཚམས་སུ་ཡོད་པར། ཟུར་དཔོན་སྟོབས་རྒྱལ་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤུ་བཙར་ཀུན་
འཕེལ་ལགས་སུ་གཏིང་ནས་སྨུག་བསམ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཧ་ལའི་བླ་མ་ག་ཤེག་ལགས་རྗེས་སྤུ···
བཙར་ཀུན་འཕེལ་ལགས་དོ་དམ་ཐོག །ས་འཛིན་རྒྱང་ཕུད་གནང་རྩལ་མགོ་ཐོས་བྱུང་འཕྲུལ་བློ་ཡོད་
མ་རངས་པར་ཞིང་ཕྱི་ ༡༩༣༨ ཟླ་ ༡༠ ནང་ཁོ་རང་གི་འོག་ལ་ཡོད་པའི་ཡུལ་དམག་རྣམས་འཁྲིད་
དེ་རྒྱར་ཁམས་ས་སྐྱུང་ཆ་དང་མདའ་དཔོན་ནོར་རྒྱས་ནང་པའི་དམག་སྐར་ལ་མཚན་འགོ་པ་རྡོ་ལོག་བྱས
པ་དེ་དུས་མདའ་དཔོན་དོ་མ་མདོ་སྤྱིའི་བཀའ་འབྲེལ་ཆ་བ་བྱུལ་ཐོག་དགོན་དུ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད···
འབུལ་ཞུ་བར་བསྐྱོད་དེ་མེད་པས་མདའ་དཔོན་རྡོ་མར་སྤྱིན་མ་བྱུང་ཡང་། བརྒྱ་དཔོན་དང་། དམག
མི་ཁ་ཤས་ལ་སྤྱིན་ནོར་དང་། མི་སྒྱོགས་རྫས་མདེལ་སོགས་དང་། སྐོར་གྱི་རྒྱ་དངོས་རྣམས···
བཅོམ··· འཕྲོག་བྱས་པ་དང་། དེ་ཁུལ་རྟོག་ཚ་ཤེ་རྩེ་དུང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ་ཡང་འཇམས་ཏེ་དོ···
དམ་ཁོངས་བཞག། ཟུར་དཔོན་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། སྤུན་ཟླ་པ་རབ་དགའ་མཉམ་སྡེབས་ཀྱིས···
ཁམས་ཕྱོགས་ཚང་མས་སྐོར་ཡོངས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་འོག་ནས་ཐ་དད་བྱེད་དགོས་པའི་ཡི་གེ······
བགྲམས་པར་ཁོང་ཚོར་ཡིད་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་ཁར། ཆབ་མདོ་ནས་མདོ་སྤྱི···
བཀའ་ཆབ་བཀྲལ་མཐོང་པ་འཕྲུར་མེད་རྒྱ་མཚོས་འགོ་གཙོ་དཔུང་དམག་འཕྲུལ་བཏོང་གནང་···
སྟབས། སྲིམ་མདའ་བུ་སྟོབས་རྒྱལ་སྤུན་མཆེད་ཡུལ་དམག་གང་འཚམས་བཅས་འབར་ཕྱོགས
སུ་བྲོས་བྱོལ་བྱས་པར། བོད་གཞུང་ནས། ནན་ཅིང་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྲིམ་བུ་
སྟོབས་རྒྱལ་ཅན་བོད་གཞུང་ལ་རྗེས་འབྲུལ་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་བར། རྒྱ་ནག་གཞུང···
ནས་རྗེས་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་མ་ཞུས་ཀྱང་། སྲིམ་བུ་ནས་བོད་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱག་རྒྱུར་ཡང་རྒྱབ···
གཉེར་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་དགོས་པ་བྱུང་ན་བོད་སྐྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུར་ཉར་ཏེ་སྲི···
ལོག་ཁུལ་ལ་བསྡད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྷ་སར་གསལ་མ་ཐག །ལྷ་སར་ཡོད་པའི་གྲོམ་མདའི་བུ་ཆེན་པ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཤག་ཏུ་སྐོར་སྲུང་དམག་མིས་མཐའ་བསྐོར་བྱས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཉེའི་མཚམས། གྲོམ་མདའི་ཚོང་ཁྱུངས་གདན་སའི་བླ་གྲྭ་རྣམས་ནས་བཀའ་ཤག་ཏུ། ཡར་འཕེལ་ནས་ཧྲུ་དཔོན་སྤོབས་རྒྱས་དང་། ཁེ་ཕྱུགས་ངན་མཐུན་ནམ་ཡང་མེད་པའི་དགག་ཕྱོད་ཞུ་འཕེར་ཡིན་ཚུལ་དང་། སྤྱན་གཞོན་གཉིས་ནས་གཞུང་གི་གོ་ལག །རྗེས་མདེལ་དང་། མདའ་དཔོན་རྡོ་ལས་སྐོར་གྱི་རྒྱུ་དངོས་བརྩམ་འཁྲོག་བྱས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་སྤྲོད་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཞུ་ངོར་ཞུས་པར། པ་གྲོམ་མདའ་ཉི་མ་རྒྱལ་པོ་དང་། བུ་ཆེན་པ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་བོད་གཞུང་ལ་ལྷག་བསམ་དག་ཅིང་། ཕྱི་ཕྱིར་ཞབས་ཞུ་ལན་མང་ཞུས་པ་དང་། བར་ལམ་གཞུང་རྫོང་སོ་ཀ་ཞུས་ཏེ་བུ་བློ་བཟང་ཡར་འཕེལ་ནས་མཇུག་སྐྱོང་ལས་འགྱུར་ཞུ་སྒྲུབ་བཅས་ད་ལམ་དེའི་སྐོར་ལའང་ཐེ་ཐུམ་མེད་ངེས་དངོས་འབྲེལ་ལ་དགོངས་ཏེ་གཞུང་གི་གོ་ལག་གི་ཚབ་དང་། མདའ་དཔོན་སོགས་སྐོར་གྱི་དངོས་པོའི་རིན་ཚབ་སོགས་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དགོངས་ཡང་ཐག་གཅོད་གཞུང་ཤག།

རྒྱ་ནག་གོ་མིང་ཏང་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་གཉིས་ནང་འཁྲུག་རྒྱབ་སྐབས་ལག་ཆ་དང་། ལྟོ་གོས་སྐྱོ་པོའི་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་འཐབ་དམག་འབུམ་གཅིག་ལྷག་རྩམ་གོ་མིང་ཏང་གི་དམག་མིས་དེད་དེ་རྒྱ་ནག་ནུབ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་རིང་པོ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱབ་པའི་དུས་སུ་མི་ལོ་༡༩༣༤ ལོར་བོད་ཀྱིས་ཁོངས་ལི་ཐང་། འབའ། ཉག་རོང་། རྫོང་ཧོག ། ལྡེ་དགེ་ཁུལ་དུ་འབྱོར་པ་རང་སར་མི་ལྷགས་པའི་བཀག་འགོག་བྱེད་པར་མདོ་སྤྱི་རྗེ་ལག་སེར་སྦྲ་སྤྱི་ལོ་པོའི་ཁྲབ་ཁོངས་དམག་སྐར་ལག་རྣམས་གཏོང་གནང་མཛད་པར་བརྟེན་གུང་དམག་རྣམས་རྒྱ་ནག་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ

༣ དེ་སྔོན་མདོ་སྤྱིར་བཀའ་བློན་ངམ་རང་ལེགས་པས་ཤོས་ཡང་། དེ་སྐབས་མདོ་སྤྱི་རྗེ་ལག་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་དང་། རྗེ་ལག་ཟུར་ཁང་ཟུར་པའི་སྐབས་ཡིན།

དཀར་མེད་ཕྱུང་ཞིང་། དེ་ཉི་རྒྱ་མི་ཀུང་བྲན་དམག་གིས་ཐོད་ལས་ཀོམ་པ་དང་པོར་དེ་དུས་རྒྱབ་པ་རེད། སྐབས་དེར་ལྷ་ས་བཀའ་ཤག་ནས་མདོ་སྨད་ཁྲབ་ཁོངས་འགོ་དམག་རྣམས་ལ་རྒྱབ་གཉེན་···བཀའ་རྒྱ་སྤེལ་ཡོངས་ཛ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གླིང་དཔལ་འབྱོར་འཇིགས་མེད་ལ་བཀའ་རྒྱ་···གནང་བ་ག་ཤམ་གསལ།

ཛ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་གླིང་པ་དང་། ཧུ་བརྒྱ་ཤིང་དམག་ཁྲུན་མོང་ལ། སོ་ནམ། གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་ཆེན་པོས་དུས་···གསུམ་གསལ་ལ་གཟིགས་ཞལ་གདམས་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་མཛད་འབྱུར་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་···འཛིན་པ་རྒྱ་ཁྲམ་གུང་ཏང་རྣམས་མདོ་སྨད་ཁུལ་རང་ས་དང་། ཉེ་བར་ལྷགས་འབྱོར་ཟིན་པ་འདི་དག་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ག་ཤེད་མར་གཅིག་ཏུ་ངེས་ག་ཤིས། འདིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ས་གནས་བཅས་སུ་ནང་ལྷ་ཁག་ལ་གསུང་ཞུ་དང་འབྲེལ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་དོན་གལ་ཆེར་དགོངས་པས་བཟློག་···རིམ་ལྟོས་ཆེ་གནད་སྨིན་གནད་ཚུལ་ཐོག །མདོ་སྨྱིའི་གནས་གསལ་ས་སྲུང་གལ་གནད་ལ་གཞི་ར་···པའི་དཔུང་··· སྔོན་རྫོང་མདའ་ལ་གཏོང་ཕྱོགས་སོགས་ཕྱུག་གྲོན་··· འཛོམས་མེད་གནང་དང་། གནང་ཕྱུས་ཀྱིས་ངན་དཔུང་རང་ཡར་ཞི་བ་ཕྱུང་ཆོ་བརྗོད་མེད་དང་། ངེས་མེད་ཕ་རོལ་པོ་ནས་རང་ལར་···ཆོལ···ལྷགས་བྱ་ལས་སྒེ་བཏགས་ཙམ་ལྟོ་ཕྱུང་ས་གནས་གདང་ནས་ཕྱུང་ཡང་དགྲ་མགོ་མ་ཉེས་པའི་སྲུང་བཀག་གདོང་ནན་ཐུབ་པ་མ་ཕྱུང་མཐུ་མེད་དེ་ཡང་གོ་ལག་རྫོང་མདའ་ལ་སོགས་གཞན་སྔོན་མ་དགོས་···པ་ཡོད་ག་ཤིས། ཁྱོད་རང་དྲག་པོའི་འགོ་དམག་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་བྱ་སྤྱོད་ལ་རག་ལུས་པས་༄རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་རྒུ་ཀུན་གྱི་བདེ་བའི་སྲོག་རྩར་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཐོག །ཁྲུང་ཞབས་སེར་སྐྱུལ་གཏོས་ལྗོངས་འདིའི་སྐྱེ་བོ་དྲག···ཞན་ཚང་མར་གནམ་ཐོག་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྲན་གྱི་···དང་མི་འདྲ་བའི་ཐར་དུས་སྐལ་བཟང་གི་ཁྲལ་རིགས་སྒེ་སེལ་ཙམ་ལས་མེད་པས་ཕ་གཞིས་འཛིན···དབང་མི་རབས་སུ་རང་དགར་བདག་གིར་སྤྱོད་འཁྱུས་སོགས་བཀའ་དྲིན་གྱི་གཟིགས་པས་ཇི་ལྟར···

བསྐུངས་པ་རང་རང་སོ་སོའི་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལྟར་ལ་བརྟེན། བསྐུང་བཀག་རང་སྒྲོག་འདོར་ནུས་
མི་ཤེ་བ་ཅི་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཆུ་གླེ་དམག་དུས་སྐབས་སུ་འང་རང་རང་དཔའ་བོའི་སྙིང་སྟོང་བཙན་
ཞན་ལ་རག་ལུས་བཞིན་དུ་ས་ཆ་དང་། འགའ་ཟླའི་དཔུང་ཡ་ཡོན་མིན་སོགས་ལ་སྟོད་པས་དོན་དུ་
རང་སྐྱོན་གཡོ་རྫོལ་ཡོ་ནའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞིར་གྱི་ས་སྲེ་རྒྱ་ཆེ་དགྲ་ལག་ཏུ་ཤོར་བ། སྐབས་དེའི་འགོ
ཁྲིད་སོགས་༢ རྒྱལ་ཁབ་མདུན་ནས་བཀའ་འཁྲུགས་བྱས་བྱུང་ནམ་དཔེའི་སྟངས་འཛིན་མཛད་རྟོགས་
སྨས། བདག་ཅག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་མ་འཆུན་པས་༢ བོང་སུ་༢ སྤྱ་བས་མགོན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པ་བས་འགྲོ་ཅན་དུ་ལུས་པར་བློ་རྒྱང་འགའ་ཞིག་ནས་མྱོངས
རྟགས་ཚོད་རྟོགས་ཀྱིས་དེ་འགྲན་ཇི་ཡོང་མ་ངེས་པར་བརྟེན་ལྟ་འཁྲོལ་གུང་བྲན་སྐོར་ལ་མདོ་སྨྱི་ཛ་ལག
སེར་སྨྲ་སྨྲེ་ལ་ཡོས་རང་རང་ས་སྲུང་འགན་དགྲི་བགྱིས་པའི་ས་གནས་སོ་སོར་ནམ་ཀུན་ད་ལ་སྐབས་
དགྲ་སྟོང་འཛིང་ཆ་སོགས་ངལ་འཛེམས་ཕྱངས་པའི་ཐབ་ལས་དང་འབྲེལ་ཕ་རོལ་གྱི་ཉོལ་བ་ནམ
ཐུང་མཚམས་རང་སནས་ཕྱིར་ བྲོས་གོམ་གང་མེད་པས་རང་ཤོག་གློས་བཏང་གྱི་འཐབ་འཛིངས་ཞེ
སྙིང་དགྲ་བོ་ཀླད་འགེམས་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཞུའི་ཞབས་འདེགས་སུ་སྨན་ལ་རང་རང་
གཏམ་དོན་དགུང་འདེགས་ཐུབ་པ་དགོས་ཤིང་། དེ་བསྟུན་གཡུལ་རྒྱལ་དཔའ་བོའི་རྟགས་མ་ལོན་
རིགས་ལ་བྱས་པ་རྗེས་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་གཟིགས་བཅོས་མི་དམན་པ་འཕྲུལ་འཕྲུལ་འཆར་འབྲུལ་
བྱུང་བསྟུན་སྨྱུལ་རྒྱུ་ལས། གཏམ་དོན་ནང་། རྡོ་ཆེ་ལས་འབྲུམ་པོར་བའི་ཁག་འདོགས་སྨ་ཚོགས་
རང་རང་སྤྱང་ཕྱོངས་ས་བཏང་ཕ་བྲོས་གོམ་གང་འགོ་དམག་སུ་ཐད་ནས་མཆིས་ཚེ་དེ་བསྟུན་དམག
སྲོལ་གྱི་ཉེས་པ་བཅས་དྲག་ཞན་ཕྱོགས་ལྷུངས་ཀྱི་དབང་དུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་འཕྲུལ་སོ་སོར་གཅོད་
དགོས་མདོ་སྨྱི་ཛ་ལག་སེར་སྨྲ་སྨྲེ་ལ་པོར་ཡང་བཀོད་ཁྱབ་ཐུར་དུ་ཞིབ་པ་དེ་ན་འགོ་ཁྲིད་མདའ་དཔོན་
ནས། དམག་དཀྲུམ་ཡན་ཚང་མས་དེ་རྟོགས་སྟོན་རྩུད་ཁེ་ཉེན་བླངས་རྡོར་བོ་ཡོག་ཏུ་མ་སོང་བའི་
ཡིན་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཡིད་འདོམ་གྱིས། མི་ཏྲི་བྲ་ ༢ ཚོས་ ༡༢ ལ། ཞེས་པའི་བཀར

རྒྱ་སྐུ་ཡོ་འདུག་ཅིང་། དེ་དུས་གུང་ཁྲན་དམག་གིས་འབྲི་ཆུ་ཡར་བརྒྱུད་ལ་བརྡབ་གཤིགས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བ་ལས་ཞུ་བ་བརྒྱུད་དུ་མ་སླེབས་ཤིང་། ཡར་བརྒྱུད་ལའང་ཟླ་བ་བརྒྱད་དགུ་ཙམ་ལས་རྒྱུན་རིང་མ་བསྡད་པར་ཟི་ཁྲོན་བརྒྱུད་ཀན་སུའི་ས་མཚམས་སུ་ཕྱིན་པ་རེད།

༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་བརྟག་དཔྱད་ཙོད་གཅོད་དང་། གདན་ཞུ་ཞུ་རྒྱུ་ནི་ཆབ་སྲིད་ནང་གི་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས། ཤིང་ལོ་ ༡༩༣༥ ཟླ་ ༥ པའི་ནང་༧རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ། མཁན་དྲུང་བཀྲིས་གླིང་པ་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་དང་། རམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་བཅས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོར་ཡང་སྲིད་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བལྟམས་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཚོ་གཟིགས་གནང་བར་ཕེབས་རྒྱུའི་བཀའ་ཤག་གི་ལས་བྱའི་ཡོངས་སུ་དེད་རང་ཡང་བཀའ་དྲུང་ལས་ཚབ་ཀྱི་མིང་འཁུར་དང་བཅས་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཁན་དྲུང་གཉིས་སོགས་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་ལྷ་ས་ནས་སྟོད་ལ་བརྒྱུད་ཞོན་ལ་རྭ་སྒྲེང་གདན་ས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དེ་ནས་རྒྱང་ཤོད་བརྒྱུད་འབྲི་གུང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ་སྤྱན་འཁོར་འཕན་པོ་རྫིང་ཁ་སྣང་གཞིས་སུ་ལྷ་གསོལ་དང་བཅས་དེ་ནས་ལོ་དགོན་པ་མཇལ་ཏེ་འབྲི་གུང་ཐེལ་དགོན་དུ་༧རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ཕེབས་པ་དང་། མཇལ་འཛོམ་གནང་། དེ་ནས་ཡང་རི་སྣར། ཞྭ་ལྷ་ཁང་། མལ་དྲོ་ག་ཚལ། རིན་ཆེན་གླིང་། འོལ་ཁ་རྫིང་ཕྱི་དགོན་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་དང་། མཆོད་འབུལ་མཛད་བཞིན་གློང་ལ་བརྒྱུད་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་མེ་ཏོག་ཐང་གི་དགོན་པར་ཞབས་སོར་འཁོད། དེ་དུས་འོན་མདའ་རི་གྲྭ་ཚང་དང་། དྭགས་པོ་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དུ་ཆོས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་འདུག །

༧རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ་པའི་རྒྱལ་མེ་ཏོག་

༨ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

ཐང་གི་དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་ནི་ས་ཁོད་ཧ་ཅང་གི་མཐོ་བས་དབྱར་དུས་སུའང་གངས་མ་ཆར་དང་། ཞེང་བ་ཡང་ཡང་བབས་པ་སོགས་ཀྱི་ས་གཅིག་ལ་གནམ་ག་ཤེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མང་། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྱམས་ཆེན་མཐོང་གྲོལ་མའམ། མཐེའུ་འཁྱིལ་མ་དང་། བར་སྣང་ལྷ་མོ། གོས་སྔོན་ལྷ་མོ། མགོན་པོ་ཀེ་ཁྲིམ་སོགས་བཀའ་གཉན་གྱི་མགོན་ཁང་མང་ཞིང་། པོ་ཏ་ལ་དང་། དགའ་ཚལ། ལྷ་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བསྐོར་ན་རི་ཁྲོད་ཁག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་མང་། རྒྱལ་རང་ལ་གདན་བཞུགས་དགེ་འདུན་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད། འོན་མངའ་རིས་སྒོ་ཚང་ལ་དགེ་འདུན་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་དང་། དྭགས་པོ་སྒོ་ཚང་ལ་དགེ་འདུན་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་གྲགས། དགེ་འདུན་དེ་དག་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་། ཞལ་འདོན་དང་ཆོས་ཀྱི་རྩོད་གྲྭ་སོགས་འཕེལ་བས་བྱིན་རླབས་ཆེ་བར་སྣང་།

ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་ནི། རྒྱལ་དགོན་པ་ནས་བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་མལ་ལི་ལྔ་ཙམ་གྱི་གཡང་ཁྲོད་ཞིག་ལ་མཚོ་མཐོང་ལུ་ཤའི་ལ་ཐོག་ཅིག་ལ་སླེབས། དེ་ནས་ཕྱར་དུ་མལ་ལེའི་བཞི་བྱར་ཙམ་གྱི་ལ་ག་ཤམ་ན་ཕྱོགས་གསུམ་རྫི་དང་བྲག་རིས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ལྷ་མོའི་བླ་མཚོ་ཀ་ཕྱ་ལིའི་གཟུགས་ཤིག་འདུག །དབྱར་ཀམ་གཏོགས་དགུན་ཁྱགས་རོམ་ཆགས་སྐབས་མཚོ་མཐོང་མེད་ཅེས་གླེང་། ལ་ཐོག་དེར་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་འཁོར་རྣམས་ཞབས་མ་ཐག་ནས་གསུང་ཞབས་པ་བཅས་ནས་ལྷ་མོའི་བསྐང་བ་ཤག་དང་འབྲེལ་བས་ཚོགས་མཆོད་འབུལ་གནང་གྲུབ་རྗེས་ཚང་མ་ཁ་གྲམ་ནས་མཚོ་ལ་གདོང་ཕྱོགས་ཏེ་སློན་འདུན་དང་བཅས་མཚོ་མཐོང་ཞུས། དག་སྣང་ཅན་རྣམས་ལ་ལྷ་མོའི་སྐུ་དང་། ཡི་གྲང་། ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་མཐོང་ཞིང་། དེ་མིན་རང་རང་སོ་

5 གཡེར་ཐང་ལས་གྲུབ་པའི་བྱམས་ཆེན་ཐིག་ཚད་གསུམ་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པ། སྐུ་རྒྱབ་ན་ས་མཐེའུ་མོང་གིས་འཁྱིལ་བསྐོར་བཏང་ན་དབུའི་ཞོག་ཐུ་ཐུབ་མིང་སྒྲ་དང་བཅས་བསྐྱུལ་བའི་བགྲོ་གླེང་དོ་མཚར་ཅན་ཞིག་འདུག །

6 མངའ་རིས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་པད་དཀར་ནི་དང་། སྔོན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་ཏེ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་ཕྱག་བཏབ།

7 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཚད་ཀྱི་དུས་པ་ཆོས་རྗེ་བློ་གྲོས་བཟང་པས་ཕྱག་བཏབ།

སའི་མཐོངས་འབྱུང་འགྱུར་བླང་དོར་པྲ་ཕབ་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཡིག་འབྲུའམ། ཡུལ་ལྗོངས། ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་སྣང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གྲགས། ངར་ང་ཡང་གཅིག ཕྱུར་བུག་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་ལྷ་མོའི་བསྟོད་པ་དང་། གཟུང་ཐུགས་འདོན་བཞིན་དུ་ལམ་རྒྱ ཚོད་གཅིག་ཙམ་བགྲོད་ཀྱང་གང་ཡང་མཐོང་རིགས་མ་བྱུང་། ཕལ་ཆེར་མཐོང་བྱུང་གསུངས ཤིང་། ངང་འདྲ་བ་རྩེ་བ་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡང་རེ་བྱུང་འདུག །༸རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེད་གསུམ ཙམ་ཕེབས་པ་དང་། ༸ས་དབང་ཁྲི་སྨོན་ཡང་བསྐྱར་དུ་ཐེད་གཅིག་ཕེབས་པར་ང་ཡང་ལྷན་རྒྱས ཡོད་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ལས་མཐོང་བ་མ་བྱུང་། ༸རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་མཚོ་མཐོང་ཇི་བྱུང་སྐབས དེར་གསང་རྒྱ་ལྷ་བུ་མཛད་དེ་གོ་ཐོས་མ་བྱུང་ཡང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་ནས་མཚོ་མཐོང་ཇི གཟིགས་རྣམས་ལ་ཤོག་ལྷེ་ཞིག་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུར་གནང་སོང་བ་དེའི་ནང་། དབུ་ཅན་གྱི་ཡིག འབྲུ་ཨ་དང་། ཀ། མ་ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་དགོན་པ་ཐོག་ས་གསུམ་བརྩེགས་པར་ཐོག་གཡུ་སྔོ་ཅན གྱི་ཡང་སྟེང་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཡོད་པ། དགོན་པ་དེའི་ཤར་ཕྱོགས་འགྲོ་ལམ་སྐྱ་ཐལ་ལེ རི་ཆུང་ཞིག་གི་རྩ་བར་ཐུག་པ། དེའི་ཐད་ཁང་པ་ཐོག་གཅིག་མ། ཐོག་སྔོན་པོ་བྱུས་པ་གཅིག གཟིགས་ཚུལ་བྱུང་འདུག །

དེ་ནས་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དགོན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལྷམ་ཤིང་གི་བླ་མཚོ་ཞིག ཀྱང་མཐོང་བར་ཕེབས། རྒྱལ་དུ་གཟབ་གསོལ་དང་། བསྐང་ཚོགས་འབུམ་ཐེར་འབུལ་རྒྱུ་སོ་ མཛད་སྒོ་རྣམས་གནང་སྟེ་ཞལ་བདུན་ཕྲག་བཞི་ཙམ་བཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་གཉིས ཀྱི་ས་དྭགས་པོ་རྒྱ་ཚ་ཁུལ་ར་སྨད་ཅེས་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུངས་ཡུལ་དེར་ཕེབས། དེ་ ནི་རོང་ས་དམའ་པོའི་ལུང་ཕྲུག་གི་སྒྲོང་གསེབ་ཁྱིམ་ཚང་སྐྱིད་པོ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ས་དེར་རྭ་སྒྲེང ༸རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཁྲུངས་ཁང་དེ་ཡུལ་མི་ཚོའི་ཆོས་བརྒྱ་གཏོང་སའི་ལྷ་ཁང་ཆུང་ཆུང་ཞིག བཟོས་འདུག །ལྷ་ཁང་དེའི་སྒོ་འགྲམ་དེར་༸རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་གསུམ་སྐབས

ཀྱིན་པ་རེད་ཟེར་བའི་བྲག་རྡོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་ཕུར་པ་གཏིང་རིང་ཞིག་རྒྱབ་པའི་ཤུལ་མཐོང་། ཕུར་པ་དེ་ཀྱིན་ཏེ་ང་ལེན་མི་འི་འགྲུལ་པ་ཚོའི་རྟ་འདོགས་ས་ཡིན་གསུངས། དེ་གའི་དགོན་རྡོ་རྫ་སྒྲོང་གི་ཡང་ཤིང་རྫོང་གཅོད་བྱེད་མི་འི་བླ་གྲྭ་རྣམས་འཚོར་བ་རེད་ཅེས་དང་། ཤིང་གི་ཕུར་པ་བྲག་རྡོ་ནས་ཡར་སོར་བརྒྱད་ཙམ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གནས་བསྐོར་བ་ཚོས་བྱིན་རླབས་སྤུ་ཚལ་བུ་རེ་ཕྱུས་ཏེ་རྗེས་སུ་བྲག་རྡོའི་གཏིང་དུ་ཡོད་པའང་གྲིས་བསྡོར་ཏེ་ད་ཆ་ཤིང་ཚང་མ་འབྲུར་ཚར་བ་རེད། ཅེས་གནས་བ་ཤད་བྱེད་ཀྱིན་འདུག །

༈རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྔོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་སྒར་དབུ་ཤུར་ཞིང་སྐྱོང་དང་། ས་སྐྱོང་ཡོད་ས་ཚང་མར་རྒྱབ་སྐྱེ་སྐུའི་ཆ་རིགས་རྣམས་དུང་རྫའི་ཐོག་མཐིལ་ཁར་བཅར་སོང་བ་ཡོང་ཚོ་འཚོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཟུགས་སྟོབས་ཀྱང་ཕ་ལ་ཆེ་བ་ཧ་ཅང་གི་ཞན་པོ་དང་། ལྷག་བཞི་དོང་པོ་ཞེ་གཅིག་སྐྱང་། ངས་དེ་ཚོ་མཐོང་དུས་དེ་སྤྲ་བུའི་ལུང་ཕྱུག་ཀྱམ་ཆུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་དང་། མཆེན་རླབས་ཅན་དེ་འདྲ་འཁྱུངས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་མ་ཟད། བླ་མ་སྤྲུལ་སྐུའི་ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་དངོས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་མཚར་པོ་ཞིག་རེད་བསམས་པ་དེ་དུས་བྱུང་། སྐུ་ཚེ་དང་། ཡུལ་མི་སྐྱོ་པོ་དེ་ཚོར་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་རྣམ་བླ་སྐུ་སྐྱེར་ནས་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་སོགས་ཡན་པ་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་རེད་ཅེས་གོ་ཐོས་བྱུང་།

དེར་༈རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་མཆོག་དགོང་རྡོ་རྩ་ཚོད་གཉིས་གསུམ་ཙམ་རེ་བཀའ་མོལ་གནང་བཞིན་བཞུགས་ཏེ་ཞག་བཞི་སོང་བའི་ཉིན་ཁུ་བོ་ཁྲི་སྨོན་མཆོག་ནས་ཕོ་བོར་གསུངས་རིགས་སུ། ཁོང་རང་ཞབས་ཞུ་གནང་བ་ནས་ད་བར་གྱི་གནས་ཚུལ་རོབ་གསུངས་རྗེས། ད་ཆ་དགུང་ལོ་མཐོ་ཡེབས་ལ་བརྟེན་ལས་ཞབས་ཆབས་ཅིག་དགོངས་པ་ཞུ་རྒྱུའི་སྙན་ཞིན་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཡེབས་པ། བློ་བུར་དེ་འདྲ་ག་ལ་ཡོང་། ཕྱག་སྤྲེལ་བཀའ་བློན་རྣམས་དང་། རིགས་གསུམ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཡོད་ག་ཤིས་དེ་ཚོར་བཀའ་བསྡུར་འདྲ་མ་གནང

ཕར་ལམ་སེང་གླིང་སྤུར་སྣན་འབུལ་མཛད་རྒྱ་མ་འགག་པ་སད་ལ་བཞངས་སྨན་ཟིན་བཟོ་མ་དགོས་པ་ཞེས་ཞུས་པ། ༄རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ངར་ང་གཉིས་ཀ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་····གནང་རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་པ་ངས་དབུ་རྩོགས་ཞུས་ཆེན་ལྷ་སར་མ་ཕེབ་པར་ཕར་རྒྱུན་ལས། ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་མི་སྣང་ལོ་མགོ་དེར་བཀའ་བློན་དགོངས་ཞུ་གནང་བར་མཛད་རྗེས་ལེགས་སྐྱེས་སུ་རྒྱལ་རྩེ་ཞུལ་བཀའ་གཞིས་ནུབ་གླིང་གཞིས་མ་ལག་བཅས་གཞུངས་མཆོག་ནས་གསོལ་རས་སྩལ་ཏེ་བཀའ་ཤུར····ཐོག་ཕྱུ་བཞུགས་གནང་།

༄རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ཞག་བཅུ་སྐོར་འཁྱུངས་གཞིས་སུ་འཁྱུངས་གསོལ་གནང་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་སྒོ་གྲུབ་བསྟུན་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོ། རྒྱ་སོག་ལྷ་ཐིད། ཟངས་རི་ཁང་དམར། གདན་ས་ཐེལ་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་གནང་བཞིན་ཕེབས་པ་དང་། བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་དྭགས་ལྷ་སྒམ་པོར་གནས་གཟིགས་གནང་སྐབས་དེ་ནས་གཙང་པོ་ཆེན་པོའི་སྙོམ་མདའ་གྲུ་ཁ་ནས་མི་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཀོ་ཆུང་ཞིག་ལས་སྐྱོལ་ཏེ་དྭགས་པོ་དགའ་ལྡན་རབ་བརྟན་དང་། ཕྱུ་ནམ་རྫོང་། འཕྱུམ་མདའ་སྒྲིན་འཕྱུམ་བརྒྱུད་གནས་ཆེན་རྩྭ་རི་ཏྲ་བར་སྐོར་གནས་གཟིགས་གནང་སྟེ་ལྷ་ལོངས་དང་། ཡར་སྟོད་ཕྲག་ལ་བརྒྱུད་འོན་ཁྲི་སྨོན་གཞིས་སུ་ཕེབས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཡང་གདན་ས་ཐེལ་ནས་བཀྲ་ཤིས་རྫོ་མཁར་གནས་གཟིགས་དང་། ཁྲི་སྨོན་གཞིས་སུ་གསོལ་ཚ་ཞིག་གནང་སྟེ་བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་ལྡན་རྒྱལ་འོན་ཆོས་སྡིང་དུ་ཕེབས། དེ་ནས་ཀུང་པོ་ཤུ་ཐོན་རྫོང་ཐང་དང་། ཁྲ་འབྲུག། ཤེལ་བྲག། རི་པོ་བདེ་ཆེན། སྟོང་བཙན་བང་སོ། ཕྱིན་གཡས། བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྡེ། ཡུམ་བུ་བླ་མཁར་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་རིམ་གནང་བསམ་ཡས་སུ་ཕེབས། དེར་བོད་ཆོས་ལྡོངས་བདེ་ཐབས་དང་། ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྐུར་ཕྱིན་གདན་ཞུ་ཐུབ་ཐབས་སོགས་ཀྱི་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་དང་། ཤར་ལམ་གཟབ་གསོལ་སོགས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གནང་ཞིང་། བསམ་ཡས་དབུས་རྩེ་རིགས་གསུམ་དང་མཐའ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཁང་ཁག །རྫོ་མོ་གླིང་གསུམ་སོགས་ཉམས་གསོ་གནང་རྒྱུའི་དོ་དམ་བསྐོ་གཞག································

གཞེང་སྟེ་ཆོད་དཀར་ལ་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཞབས་སོར་འཁོད།

༄རྒྱལ་ཚབ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཆོག་གཟིགས་བྱུང་རྒྱལ་ཆེག་ཐོ་བོད་ལྗོངས···
ཀིག་ལ་འདུ་དྲུག་བསྟེལ་རྒྱས་པར···སྐྱོག···སྤྱང་གནང་རྗེས་༄སྐྱབས་མགོན་༄རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་
ཞེ་པོ་ཆེ་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་དབུས་སུ་ཆ་བཞག་པའི་ཤར་དང་། བྱང་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འཁྱུངས་མཁར་
འཛོམ···མཛད་དེ་བྱང་རིགས་དང་། དྭགས་ཀོང་ཁུལ་དུ་ཕུར་ལྷོག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་སྤྲུལ···
ཞ་པོ་ཆེ་དང་། ཕྱག་རོགས་སུ་རྗེ་མགྲོན་བསྟན་པ་འབྱུང་གནས། དེའི་གཅུང་པོ་རྗེ་དྲུང་ཚང་
མ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་དཔལ། ཤོད་དྲུང་ཁྱུང་རབ་པ། མདོ་སྨད་ཨ་མདོའི་ཁུལ་དུ་ལེར་ཐེལ་ཀེའུ···
ང་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཕྱག་རོགས་ཞབས་ཞུར་ཞོལ་གཉེར་ལེ་སྨད་གྲུས་བསོད་ནམས་དབང་···
དུད། ནག་ཆུ་མཁན་པོ་རྗེ་དྲུང་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན། རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་ཆོས་དབང་། མདོ···
ད་ཁུལ་དུ་ལེར་ཐེལ་ཁང་ལེར་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཕྱག་རོགས་སུ་རྗེ་དྲུང་ལས་ཚན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཆོས···
འཕེལ་དང་། ཤོད་དྲུང་ལས་ཚན་འབྲི་ཡུལ་བ་བཙས་ལ་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་ཞུ་ཕྱོགས་བྱེད་སྒོའི་
གཙོ་དང་། སྐུའི་ཞེར་ཆས། དགོས་དངུལ་བཅས་སྤྲུལ་ཏེ་ཁུངས་སོ་སོར་གཏོང་གནང་མཛད།

ལོ་འདིར་འབྲས་ཀྱི་ཝིལ་ལིམ་སན (F.W. Williamson) འཆར་ཅན···
ཞེན་རྒྱ་གར་དང་བོད་འབྲེལ་བའི་སྐོར་སོགས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ལྷ་སར་ཕེབས་པ་སྒོ་བུར་ནད···
ཞར་གྱིས་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་སྨན་བཅོས་སུ་གདན་ཞུ་བྱེད་རྒྱུར་ལྷ་སར་གནམ་གྲུ་བབས་ཚོག་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་
གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་སྙན་གསོལ་ལ་རྒྱལ་སྲིད་བཀའ་ཤག་བཀའ་བསྒྱུར་
་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་ཇི་དགེ་འདྲི་སྐོར་གནང་བརྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་མཐུན་ལམ་ཆེ
། དཔལ་འབྲས་སྤྱིའི་སྐུ་ཕྱོགས་ལ་ཐུག་པའི་སྐྱེན་མཐར་ལག་རྟེན་གནམ་གྲུ་བཏང་ཚོག་པའི་གནང་

༡ མཁན་ཆེ་རྒྱལ་མཚན་ ལྡན་ཚོགས། ཞའི་རྗེ་ཤར་ཁ་བ་བརྒྱུར་མེད་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ། ཚེ་གཉིས་སྡོང་སྡེ་ཤར་ཐུབ་བསྟན···
ཐར་པ་གསུམ་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་།

བམི་འབྲུལ་ཐབས་བྲལ་ཡང་། བོད་ཀྱིས་འདིར་ད་ཕན་ཅེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཤུ་གང་གི་གནམ་གྲུ་བབས་རྒྱུ་ཕར་བཞག །མཁའ་ལམ་དབང་གཏོང་ལམ་བྱུང་མེད་ག་ཤེས་ད་ལམ་གནང་བ་ཕྱུལ་ཚོ་དེར་ སྐད་གཞན་འགྲན་ཡོང་རྒྱུར་དགོངས་འགལ་མི་བཞེས་པ་དང་། དེ་མིན་འབྲས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱུར་མགྲོགས་སྐྱན་བཅོས་སུ་ཕེབས་ཐུབ་པའི་མགྲོགས་ཏུ། ཊཨ་ཀྱི དེལ་ཐམས་ཅད་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་ཇི་འདྲ་དགོས་ཀྱང་རོགས་ཕན་གནང་དགོས་ཚོག་ཐོ་ཕུལ་བ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ཐུགས་ཕམ་དང་བཅས་བཀའ་གནང་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ཁག་མི་འདུག་ཅེས་མཐུན་ལམ་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ཉིན་ཤས་སོང་རྗེས་འབྲས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོམ་ཟེན་པས་ལྷམ་ལ་ཐུགས་གསོལ་གནང་རྒྱུ་སོགས་གནང་སྐྱེ་ཕྱུར་ལྷམ་རྒྱལ་རྫུ་བར་མི་རྫོང་ཐོག་འོར་འདྲེན་གཙང་བ་སོགས་གཟེངས་བསྟོད་གང་ཡོང་གནང་བ་རེད། དེའི་ལོ་རྗེས་མར་འབྲས་ཀྱི་གསར་པ་སྤྱི་སིལ་ སྦྱལ་༣ Basil Gould དང་། རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དམག་སྤྱི་སྤྱིར་གྲི་ཊེར་ འཇར་ནལ་སྤྲིའི་ཞིམ (Brigadier General P. Neame) བཅས་འཁོར་པ་སྤར་རྒྱུན་འབྲས་སྤྱིར་མཐོང་སྐྱ་གཟིགས་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཕེབས་སྐོར་རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གོ་མིང་དང་གཞུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་སོགས་སུ་འཕྲུད་གནང་།

ཤིང་ཕག ༡༩༣༥ ལོར་༢རྒྱལ་བློན་བཀའ་གྲོས་ཐོག །བོད་སྐྱོངས་ཀྱི་ཚོར་འཕྲང་བཀའ་བསྒྱུར་གྱིས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཨེར་དེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བཞུགས་སྐོར་༢རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་གསེར་ཞལ་འཚོ་བཞུགས་སྐབས་ལྷག་ས་ཆེན་ཏུ་བྲམ་དང་། དྲུང་ཆེ་མདངས་ཆེན་པ་ཆེད་མངགས་༢སྐྱན་ཞུར་འཁོར་རྟེ་ཕྱིན་ཆད་མཇལ་ད་སྐོར་འདི་སྐོར་བཀའ་དཔྱད་གནང་སྐྱེ་གདན་ཞུའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུར། རང་ཅག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་མ་ཆུད་པས་༢རྒྱལ་དབང་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཕེབས་ཤིང་། ད་ཆ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཕྱར་མི་ཕུལ་ས་མཐར་བཞུགས་རྒྱུ་དགེ་མཚན་མ་ཆེ་བས་༢གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཟབ་མོ་གཞི་བཞག་ཐོག །

དོན་རྩ་ཆུང་ཚགས་རིགས་ལ་འཐང་ བོད་གཞུང་ནས་ཀུ་བརྒྱ་ཟམ་བསྟུས་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་གནང་··· ཕྱོགས་ཡོང་རྒྱུར་ སྔ་འགྲོས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོང་ཕྱུལ་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ འཕྲལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། ཐེབས་བསྟུའི་བཀོད་པ་ཞུ་ངོས་རྣམས་གཟབ་གཟེང་ཞུ··· རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ནན་ཅེན་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་གློག་འཕྲིན་གནང་བ། དོན་གཅོད་མཁན་མགྲོན་པོ་གསུམ ནས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་སྔར་ཏེ་གློག་འཕྲིན་ངོ་འབུལ་དང་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་ རྣམས་སྙན་སེང་ཞུས་པ་སྐབས་དེར་བཀའ་གསལ་དང་བཅས་ཕྱུགས་མཐུན་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་བ་ ཡིན་ན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུགས་ལེགས་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཡང་། བཀའ་ལན་ཡང་ཕྱི་ཕྱོགས་ཞིག་ལས་ མ་བྱུང་ཁར། ཐེབས་རྒྱུའི་འགལ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་གཞུང་ནས་གདན་ཞུའི་༼སྙན་སེང་གནང་སྟེ··· རིང་པོར་མ་སོང་བར། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་ཡག་ལ། པཎ་ཆེན་བླ་མའི··· ལས་ཁུངས་ལྟེ་བ་ཟི་ལིང་དུ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལ་ཐེབས་རྒྱུར་ཐེབས··· སྐྱེལ་དུ་རྒྱ་དཔོན་ཆེ་བ་ཁ་ཤས་དང་། སྐུ་སྲུང་དམག་མི་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཅས་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པས་མ་ཚད། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ནུབ་ཕྱོགས་ས་ ཁུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ཞེས་ཡོན་གྱི་ཕྱི་ཁྱབ་ཆེན་པོ། ཞེས་པའི་མཚན་གནས་ཤིག་ཀྱང་ཕུལ་བ··· རེད། དེ་འཕྲལ་བོད་གཞུང་ནས་ནན་ཅེན་དོན་གཅོད་བརྒྱུད་གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ མཚན་གནས་དེ་ལྟར་ཕུལ་བ་བོད་གཞུང་ མི་དམངས་བཅས་ནས་དེ་ལ་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་ཞུ་ཐབས་ མེད་ཅེས་དང་། དེས་མ་ཚད་པཎ་ཆེན་བོད་ཐེབས་སྐབས་རྒྱ་དམག་རྒྱ་གཞུང་དཔོན་རིགས་དང་། སྐུ་སྲུང་ རྒྱ་རིགས་མི་གཅིག་བོད་ལ་གཏོང་ཐབས་མེད་ཅེས་ངོ་རྒོལ་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གཞུང་ བརྒྱུད། དབྱིན་ཇིའི་ནན་ཅེན་གཞུང་ཚབ། སར་ཨེ་ལེག་ཟན་ཌར་ཀ་ཌོ་གྷན (Sir Alexander Cadogan) ནས་ཀྱང་བསྒྱུར་ལྕགས···གི་རྩོད་རྒོལ་གནང་བ་རེད།

༼ ཨཕག་ཆུང་དཀར་དཀར་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྗེ་མགྲོན་ཆོས་འཕེལ་སྒྲུབ་བསྟན། མི་དྲུང་དཔལ་དབང་ཕྱུགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན།

བོད་གཞུང་ནས་ཅིན་དོན་གཅོད་དང་། མདོ་ཁྱི་ཛ་ལག་ལེར་སྐུ་སྤྲེལ་པོས་སྐྱན་ཉུ་འཁྱེར་གསལ་ལ། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་འཁོར་ཐོག །ཕེབས་སྐྱོལ་དུ་རྒྱུའི་དཔོན་རིགས་དང་། སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་བཅས་མེ་གླང་ ༡༩༣༧ ཟླ་ ༢ ཚེས་-༥ར་ཟི་ལིང་བརྒྱུད་སྐྱེ་རྒྱ་མདོར་ཕེབས་འགྱུར་གནང་ཡོད། ཞེས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ནི་ཡིན་སོགས་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་དང་། སྐུ་ཚབ་དོལ་ཁལ་ཆེན་ཆེ་…ཟི་ཁྲིན་ནས་དར་རྩེ་མདོར་འགྱོར་ཐུས་ཡིན་ཚུལ་བཅས…གསན་ཐོས་བྱུང་འཕྲུལ་བོད་གཞུང་ནས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཕེབས་བསུ་དང་། ཕེབས་སྐྱོག…ངོ་དམ་གཅིག་འབྱུས་སུ་ཐའི་ཇི་དགའ་བཞི་བ(ཇོ་རིང) མཁན་རིམ། གདན་འཛུལ་བཅས་པར་བྱེད་སྐོའི་བཀའ་བསྒྱུར་དང་། དགོས་དཔྱལ་བཅས་གནང་སྟེ་གར་མཇལ་སར་གཏོང་གནང་དང་། མདོ་ཁྱི་ཛ་ལག་ལེར་སྐུ་སྤྲེལ་པོ་དང་། ཧོར་ཁྲི། ནག་རྒྱ་འགོ་སྤྲེལ་བཅས་པར་བཀའ་-ཤག་ནས་བཀོད་རྒྱ…གནང་དོན། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་འཁོར་ཕེབས་ལམ་འཕེལ་ཡུལ་ཁག་གི་ལ་ཕྲེང་ཟམ་པ་སོགས་ལ་ཉམས་གསོ་དང་། ཚོགས་བཞུགས་སྐར་གར་འཕེལ་ལ་ཕེབས་སྐྱོག…དང་། ཟུར་ཆས། རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་ཇི་དགོས་ལེ་ཐོག་སྐུ་ཚམ་མེད་པའི་གཟབ་གཟེངས་དོ་སྣོ་ཐོན་པ་ཞུ་དགོས་དང་། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་དངོས་འབྲེལ་ལས། ཕེབས་…སྐྱོལ་ལ་ཁག་བཏགས་རྒྱ་མིའི་དཔོན…རིགས་དང་། སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་སྐྱོམས་ཏེ། རྒྱ་མིའི་ཞི་བའི་ཚོང་རིགས་དང་། གནས་སྐོར་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཉམ་འདྲེས་གཏོང་ཐབ་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་བཀོད་རྒྱ་གནང་བ་ལྟར། མདོ་སྤྱིས་མཁན་རིམ…སྤྲེལ་པོ་ཆེད་མངགས་ཕེབས་གསོལ་དང་སྒྲིགས་ཡོང་གསལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་པར་སྐྱེ་རྒྱ་མདོར་གཏོང་…གནང་མཛད་པར་གསན་བཞེས་མ་བྱུང་བ་དང་། པཎ་ཆེན་ནང་མ་ཁང་ནས་ཆབ་མདོར་ཐུགས་མ་ལོ་སྒྲུབ་པ་དང་སྟབས་མཚུངས་ལ་མི་སྣ་ཆེད་འགྱོར་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་དཔོན་རིགས་དང་། སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་རྣམས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་བར་མ་འཕྲིད་ཐབས་མེད་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེར་འགྱོར་མཚམས་ཟླ་-ཕས་དལ་གསོལ་རྗེས་རྒྱ་ནག་རང་དུ་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བ་-ཤིས། སྐབས་ཡང་བཀའ་མོལ་དོ་མཇལ་གསན

བཞེས་པའི་བ་ཡོད་ཁུངད་ཞུ་རྡོ་ལྷ་བྱང་ཝུ་སེར་བསྟན་པའི་གཙུག་ནོར་ཕ་བོང་ཁ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་སྐྱེ་རབ་མདོར་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་ཆེད་ཡེབས་ཀྱིས་ཀུན་གཟིགས་
རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་མཇལ་གནང་སྟེ་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་དགོངས་རྣམས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་···
གསལ་བ་ཤད་དང་བཅས་སྐུ་ཕྱུང་སོགས་རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་མཉམ་འཁྲིད་མ་དགོས་པའི་གསོལ་··
འདེབས་ནན་བཏུད་ཞུ་གནང་མཛད་པར་ཡང་གསན་བཞེས་མ་གནང་།

མདོ་སྨྱིས་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཡིན་དགུ་ཆད་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་གསན···
དགོངས་མ་གནང་བ་ཞིས། རྒྱལ་སྲིད་བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་བོང་གི་གནས་རྒྱལ་རྣམས་བོད་ལྗོངས་
ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཐོག་གཞུང་སྟེ་གང་དགེ་ཏེ་ལེགས་བསམ་ཞིབ་མོལ་བསྡུར་གནང་སུར།
ཐབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ཀྱེ་རྒྱ་མདོ་ནས། པཎ་ཆེན་བཞུགས་སྒར་ནང་མ་ཡང་གིས། གོས··
སེར་ཐོག་ཕེབས་སྒྲིག་ཞུ་སྐོའི་སྐོར་མདའ་ཡིག་ཅིག་ལ་རིམ་བསྐུལ་གྱིས་འཇོར་པ། བཀའ་ཤག་
ནས་མདའ་ཡིག་དེ་མ་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་སར་གཟིགས་འབུལ་གནང་བའི་ནང་། སྐྱེ་མདོ་ནས།
ནག་ཆུ་ཁ་དང་། ལྷུན་བཀྲད། གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་ཕྱིན་གྱི་ལམ་འཕེལ་རྫོང···
གཞིས་ཁག་དམངས་རྣམས་ནས་ངེས་དགོས། ཞེས་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་
འཁོར་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་དང་། ཕེབས···སྐྱེལ་དུ་ཁྲིམས་དོན་རྟོགས་ངེས་རྒྱ་གཞུང་དཔོན་རིགས་མ་ཧོ··
ཐིན་(Ma Ho-Tien)གཙོས་ཀྱིན་ཕྱི་ཅི་ཤུ་ཐམ་པ་དང་། སྐུ་ཕྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཅས་ཡོད··
པ་བཞུགས་ཞག་གང་འཕེལ་ལ་ཕེབས་སྒྲིག །གཟན་ཤིང་། རྟ་ཁལ། ཁྱུལ་ལག་སོགས··
འདི་དང་། འདིརཙམ་གོ་འགྲིག་ལ་ཐོག་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་འཁོད་པའི་ཇ་དབྱུག་ཅན་གྱི་མདའ་ཡིག་
དེ་ཚོགས་འདུས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་མ་ཐག་དེའི་ཚིག་བརྗོད་གང་ལར་ཁོང་ཁྲོ་ཧྲ་ཆེར་ལངས་ཏེ་ཚང་མ་མ་
གྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་ཐོག་ནས། ལྷ་རབ་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་འབྲིང་བོད་རིགས··
དངོས་འབྲེལ་ལས། སྐུ་ཕྱུང་ལ་མེད་བཏགས་པའི་རྒྱའི་དཔོན་དམག་གཅིག་ཀྱང་བོད་ལ་བཀལ་ཏེ··

འཁྲིད་ཐབས་མེད་པ་དང་། བོད་ཀྱིས་མཚམས་ནས་བཀྲིས་ལྷུན་པོ་བར་བོད་དམག་རང་ནས་སྐྱ ཕྱུར་འགན་སྲུང་ཞུ་རྒྱུ། ཅེ་སྔེ་སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དཔོན་དམག་མ་འཁྲིད་མཐུ་མེད་ཡིན་ཚོ་རྒྱ་དཔོན་དམག་ནམས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་འབྱོར་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་དལ་གསོལ་རྗེས་ལམ་སེང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་རྒྱའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བར་བཞུགས་ཀྱི་འགན་ལེན་ཡིག་རིགས་དང་འབྲེལ་བ་སྦྲང་ན་མ་གཏོགས། དེ་མིན་ཞི་དགག་བྱ་བ་ལེགས་ཞེས་ཅི་ལ་ཐུག་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བོད་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་ཐབས་མེད་པའི་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱལ་འཛོམས་ནས་མཐའ་གནན་མཐུ་མི་ཆེ་འཛོག་ལེན་དང་འབྲེལ་ཚོག་ཐོ་སྒྲི་ཐམ་བཞི་སྦྱར་བ་བཀའ་ཤག་ཏུ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལྟར། བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་མདོ་སྤྱི་དང་། ལམ་འཕེལ་ཇོར་སྤྱི། ནག་ཆུ་འགོ་ཁྲིམ་བྱང་བརྒྱུད་ས་སྲུང་བཅས་ལ་བཀོད་རྒྱ་གཏོང་གནང་མཛད།

ཟླ ༧ ཚེས ༡༢ ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྔོན་འཁོར་དང་། སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་བཅས་སྐྱེ་རྒུ་མདོ་ནས་ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ནང་ཆེན་ཁུལ་རག་ཤུ་སྐྱུང་དགོན་དུ་ཞབས་འཁོད་གནང་བ། སྐབས་དེར་བཀའ་ཤག་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོག་ཐོ་སོགས་མདོ་སྤྱིར་འབྱོར་ཉིད་མདོ་སྤྱི་ཇོ་ལགས་ཟུར་ཁང་ཟུར་པ་ལམ་ལེང་ལྡན་ལོག་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་བླ་བྲང་ནང་མ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་གཙོ་གནང་བཅས་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ་ལྷ་རབ་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་འཁྲིད་ཁེར་གཅང་ཐེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་བཀྲས་ལྷུན་དུ་ཐེབས་མཚམས་རྒྱ་རིགས་ནམས་ཕྱིར་སློག་མཛད་རྒྱའི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བར་བཞུགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་གྲོས་ཚོད་གཙང་མ་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ཐེབས་ཐལ་གནང་ན་ལ་མཚམས་ནས་བསྐྱུང་བཀག་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་ཡོང་རྒྱུར་དེ་དོན་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་གནང་དགོས་དབུ་ཚུགས་མཐའ་ནན་ཞུ་གནང་དང་། དུས་མཚུངས་བཀའ་ཤག་ནས་ནན་ཅན་དོན་གཏོང་བརྒྱད་གི་མིང་ཏང་གཞུང་ལ་འང་པཎ་ཆེན་ཐེབས་སྐྱེལ་རྒྱ་མིའི་དཔོན་དམག་གཅིག་ཀྱང་བོད་ས་ར་གཏོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་ག་ཤི་ས་འཕྲུལ་དུ་ཕྱིར་འཐེན་གནང་དགོས་གློག་འཕྲིན་ཡང་གཏོང་གནང་མཛད། བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོག་ཐོ་འདིས་རྒྱུན་ལ་མཚམས་ལ་ཡོད་པའི་གཞུང

གཞེན་ཙན་གྱི་འབྲོག་སྡེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་ཕེབས་བསུ་ཞུ་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཀྲུ་དམག་གཏོང་རྒྱུ་གཏན་ནས་མ་མོས་པས་ཁྲིད་བདེར་ཕྱུང་སྟེ་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་ནས་ཏ་ཁལ། མི་གསུམ་ཁྲ་སྒྲིག་ གིས་ཕེབས་བསྒུགས་ཞུས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པར་བརྟེན།། དེ་དག་གིས་རྒྱུན་པས་ཕེབས་འགྱུརས་ ཕྱུར་དོགས་དང་། སླར་ཡང་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་ཕྱར་རྟོར་གྱི་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་པདྨ་དང་། ཁྲང་བརྒྱུད་ས་སྲུང་ཇ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་སྲས་གླིང་པ་དཔལ་འབྱོར་འཇིགས་མེད་གཉིས་ནས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེར་སྙན་ཞུ་དང་། ནང་མ་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་ཧྲ་བ་ཤད་ཐོག་ཕུལ་བ་འདི་ལྟར།

ལྷ་བཅས་འགྲོ་བའི་རྣམ་འདྲེན་མཚུངས་མེད་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་༧ཞབས་བརྟེགས་པདྨོ་རྣམ་པར་བཞད་པའི་ཁྲིའི་དྲུང་དུ། གུས་པ་རྟོར་གྱི་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་པདྨ་དང་། ཁྲང་བརྒྱུད་ས་སྲུང་འགོ་འདོམས་ཇ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་གླིང་པ་ཟུར་ནས་ཕྱག་བཅས་གསོལ་བ་འདེབས་སྙིང་། ཀུན་གཟིགས་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཉིད་དབུས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་ཕྱིར་ཕེབས་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་བས་འདིག་ས་གནས་སྣེ་སྡོད་གུས་པ་རྟོར་གྱི་མཁན་ཆུང་དང་། ཇ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་གླིང་པ་ཟུར་ལ་གཞིས་ཁྲེས་༧བླ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་སོ་སོ་ནས་བཀའ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱ་རྟེས་ཕེབས་དགོངས་སུ། བླ་བྲང་སྐུ་འཁོར་ཁེར་གཙང་བོད་ཕེབས་བསྒུངས་ཆེ་ཞུ་འབྲས་སོན་ཐོག །༧རྒྱལ་མཆོག་ཡབ་སྲས་བཀའ་འོས་ལ་བརྟེན་ཕེབས་སྒྲིག་ ཆིབས་ཁལ་མི་གསུམ་སོགས་མཚན་ལ་གཟིགས་བསྟོད་ངེས་པར་ཞུ་དགོས་དང་། དེ་མིན་རྒྱའི་དཔོན་དམག་སློག་དུས་ཚོད་འདོམས་ལ་པར་དཔང་གྱི་རྒྱལ་འཛུགས་འཛོག་མེད་པར་རང་ས་ཐང་བཀྱལ་ཆིབས་བསྐྱུར་གྲིད་ཚོད་ལྟ་རྒྱ་བོད་ཞི་དོན་དཔེ་འབྲུན་ཚོད་རྒྱུར་བརྟེན་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བོད་ས་བཀྱལ་རྟེ་གཏོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་ཤ་ཤིས་ལས་མཐའ་ཇི་འགྱུར་རང་ས་རང་སྲུང་ཞུ་རྒྱུ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བསམ་གྲོས་རྗོག་རྩ་

ཚིག་བསྒྲིལ་གྱི་སྙིང་པོར་བརྟེན་དེ་དོན་གསལ་འདེབས་ཞུ་འདྲེངས་ལྷུགས་ནན་མཐར་གསུམ་ཞུ
ཕུགས་དགོས་རྒྱུར་གསན་བཞེས་གནང་ནང་རབ། དེ་མིན་ས་མཚམས་ནས་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་གཅིག
ཀྱང་གཏོང་ཐབ་འཐུས་ཤོར་སྟེ་བཏགས་ཙམ་མི་འབྱུང་བའི་གང་ལ་ཇི་འོས་ཀྱི་འཕྲུར་བསམ་ཆེ་བསྐྱེད
དགོས་རྒྱུ་ལགས། གཞུང་བསམ་བཀའ་དྲིན་རལ་པོར་མཚན་དོན་གཉིས་ཤས་འབྱུང་གཞིའི་ཐེམ
འཛོག་འཐུས་ཤོར་སོགས་བཀའ་དགོངས་འགལ་སློང་ཕྲ་མོ་ཙམ་སུ་ཐད་ནས་ཤར་ཚེ་ཉེས་བཀོད་སླད
འདོམས་གཙོད་རྒྱུར་དེ་ཧོས་ཞུ་སྔོ་ཙི་མཆིས་ལྷག་གློ་ཐབ་དཀྱེལ་དགོས་རྒྱུ་སྐྱི་ཕེབས་བཞིན། ཀུས
བཏུམས་ཕེབས་ལམ་འཁེལ་ཕུལ་ཉེ་འདབ་ཏོར་སྒྲུ་ཆེན་དུ་ཐོན་སྦྱོར་གྱིས་ཕེབས་བསྐུགས་ཆིབས
བསྒྱུར་འཚོ་ཤེང་རིམ་བརྫོད་ཞུས་བཞིན་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་ནར་འགྱུངས་ལུ་སོང་ལྟབས་ནམ་བླའི་བབས
ཀྱིས་བློས་འགན་མ་བཟོད་པར་སྒྲུབས་མགོན་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཆིབས་ཞལ
བསྒྱུར་བར་བགེགས་མེད་ལམ་ཕྱོངས་ཀྱི་ཞབས་སོར་བདེ་ལེགས་སུ་འཁོད་པ་བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི
བསམ་བྱའི་སྙིང་པོར་བརྟེན་ཆིབས་ཞལ་སྒྱུར་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རྒྱ་དམག་ཐད་ད་ལྟ་རྒྱ་བོད
ཞི་དོན་འགྲིགས་རྒྱུར་བརྟེན་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕུག་སྐྱོན་འབྱུང་གཞི་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྣང་ཡོད
ལ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཚོགས་བསམ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་ལྟར་ལྷ་རབ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སློག
གིས་བླ་བྲང་ཕྱོན་འཁོར་ཁེར་གཙང་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། མཐར་དེ་ཡང་མཛད་དཀའི
རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཚེ་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྒྱུར་འབོད་ལོ་ནའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་སོག
མི་རིགས་རྣམས་གདན་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་མཚམས་བླ་བཅད་དཔལ་གསོལ་ཀྱིས་དེ་ནས་རང་ལར་ཕྱིར
སློག་མཛད་རྒྱུའི་ཆེད་འདོམས་མར་དཔང་ཕྱི་རྒྱལ་གཏེར་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་བློ
ཡིད་ཆེས་པ་ཞིག་འཇུགས་འཛོག་གིས་མཆོད་ལྡན་ཕོག་ཏུ་མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་སྤྱི་འདོམས་༧མི་དབང
ཇ་སག་ཐུར་ཐུར་ཆེན་པོ་དང་བཀའ་མོལ་གང་གནང་གིས་མཇུག་འབུད་གཞུང་བློའི་དབར་དམ་ཚིག་སེལ
མེད་ལེགས་འགྲིགས་ཡོང་བའི་ལྷ་དགོངས་ཐབ་བཞེས་ཐོག་ཆིབས་བསྒྱུར་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཐུབ་པ

ཞེས་པའི་སྙན་ཞུ་དང་། ནང་སྲང་ཕྱག་ལས་མཛད་པོ་རྣམས་དང་། གཞུང་ལའི་གདན་ཞུ་…
མཁན་རིམ། གདན་འཕྲུལ་བཅས་པར་བཀའ་དགོངས་ལྟར་༸སྐྱབས་མགོན་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་
ཆེར་གཞེན་བསྐུལ་གསོལ་འདེབས་ཐོལ་མེད་༸སྙན་སྦྱོང་ཞུ་གནང་མཛད་ཆོ་ཡབ་གྲུས་མཚན་དོན་
མཐུངས་པའི་བོད་ལྗོངས་སྤྱིའི་བདེ་རྩར་དགོངས་བཞེས་མི་ཐོབ་པ་ནམ་ཡང་མི་ཕྱིད་པས་དེ་དོན་གསོལ་
འདེབས་ཞུ་གནང་མཛད་སྐོའི་གནས་ཚུལ་བཅས་འབུལ་བར་ཇ་དང་བཅུད་པོན་ཨ་ནུ་དང་། ལམ་
བར་གང་ཅིའི་རོགས་ཟླ་༸སྙན་ཞུ་འཕྲུལ་འབུལ་ཡོང་ཆེད་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ལྷུང་དཀར་པ་ནམ་ཉིན་
ཐོལ་མེད་ཆེད་གཉེར་ཞབས་བརྗོད་ཞུས་ཏེ་རེ་འབྲས་ཀྱི་ ཕྱག་ཞུ་བཞིན་པར་༸སྐྱབས་མགོན་མཆོག་རེ་
ཞིག་བོད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐུགས་གཏན་མ་འཕེལ་ཁར། ཉེ་ཆར་སྐུ་མདོར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཟིན་པས་
ཕེབས་རྗེས་ལོན་མིན་ཡོད་རྒྱུར་ལྷུང་ཞབས་དང་། སྐུ་མདོ་ནས་སྐུ་ཕེབས་གཟིམ་ཆེའི་-ཤག་ཚང་གཉིས
ནས་༸སྙན་འབུལ་བཅུ་དཔོན་གོང་གསལ་ཕྱིར་ལོག་ཐུས་བཀའ་གསུངས་གསལ་བཞིན་ཁྲ་ཚང་མདོ་
ནས་ཕྱིར་ལོག་ཞུ་དགོས་བྱུང་ཞེས་འདིར་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འབྱོར་བྱུང་ཡང་། གུས་པ་རྣམས་
ནས་ཀུན་གཟིགས་ཆེན་པོར་གསོལ་འདེབས་༸སྙན་ཞུ་དང་། ནང་སྲང་། གདན་ཞུ་བ་བཅས་པར་
གནས་ཚུལ་འབུལ་མི་ཆེད་དུ་ཞབས་བརྗོད་ཟིན་ལུགས་གཞིས་རྩེས་༸བླ་དཔོན་དང་། སྐུ་ཚོགས་
བཅས་པར་༸སྙན་ཞུ་སྐབས་དེར་ཕྱུལ་ཟིན་པས་རང་བཞིན་ཟེར་སྐད་ཙམ་ལ་ཚད་འཛིན་གྱི་ཕྱིར་ལོག་
བྱུང་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་ཐོས་འགན་བཟོད་ཐབས་མ་ཟད། དེང་སྐབས་བོད་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་
མགོན་དཔུང་༸གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐུ་མཐུན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་མ་
འཆུན་པའི་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་མནལ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ཀུན་གཟིགས་སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀྱང་གདན་ས་ནར་ཞབས་སོར་འཁོད་རྒྱུ་རིམ་འགྱངས་འདི་དག་སྔོན་བཅུད་གང་
ལར་གནོད་གལ་ཆེ་ཞིང་། སེར་སྐྱ་མི་མང་བློ་ཕམ་ཡིད་དལ་བཟོད་བརྣག་དང་བྲལ་བ་ཡོད་གཉེར་
བརྟེན་སྔར་ཡང་གལ་ཆེར་ནན་ཏན་གྱི་༸སྙན་འབུལ་ཞུ་མི་ཆེད་གཉེར་ཞུ་དགོས་བྱུང་བས་ཟད། ༸རྒྱལ་

བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གཞན་དུ་བསྐུལ་ཞིང་། བོད་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་
ཐོ་གལ་འགངས་སུ་ཐུགས་པས་བདག་ཅག་གི་སྔོན་པར་ལྷ་ཚངས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སྟོན་
པོའི་གཞེན་བསྐུལ་གསོལ་འདེབས་ཟོལ་མེད་དུ་མི་གསོལ་མཐུ་མེད་ལ་ཐུགས་མཁྱེན་ཆོས་གླིང་ཆེན་པོ
རྟོག་འགག་ལ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་དུ་ཀུན་གཟིགས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ
མཆོག་ཉིད་དབུས་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་ས་ནས་ཞབས་སོར་སྤྱུར་དུ་འཁོད་རྒྱུའི་གཏམ་སྙན་མཆོག་དམན་
ཚང་མའི་རྣ་བར་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་བཅོས་མིན་དང་སྤྲོ་དགའ་བ་ཚད་མེད་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ད་ལྟ་རྒྱ
བོད་གཞི་རྩའི་ཆིངས་དོན་དགེ་བ་མཆོད་ལུར་ལེབས་སྤྱི་ལ་རྒྱ་དམག་ཐང་བོད་ལ་བཅལ་ལ་ཏེ་གཏོང་རྒྱུ
དེང་དུས་བོད་ལྗོངས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདག་པོ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཆེན་པོ་གསེར་ཞལ་འཚོ་བཞུགས་མེད་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་སྲིད་ལ་ཕྱུག་གནོད་ཇི་ཡོང་ཤིན་ཏུ
སྡོལ་འགན་བཟོད་བྲལ་གྱི་གཏོང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་ག་ཞིས་དེ་དག་མགོན་པོ་མཆོག་ཉིད་གདན་སར
ཞབས་སོར་འཁོད་དུ་ཉེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གདུང་བ་གཉིས་འགྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཡགས་ན། གོང
དུ་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལྷ་རབ་མི་མང་བསམ་གྲོས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་དམག་ཐང་བོད་ཀྱི
ས་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སློག་གིས་བླ་བྲང་ཕྱོན་འཁོར་ཁེར་གཙང་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། མཐར
དེ་ཡང་མཛད་དཀར་སྒྱུར་ཆོ་༧རྒྱལ་ཁབ་བླ་དཔོན་ཆེན་པོས་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྒྱུར་འཁོད་ཡོ་ནའི
ཆེད་དུ་བླ་བཅས་དལ་གསོལ་ཀྱིས་ཕྱིར་སློག་མཛད་རྒྱུའི་བར་དཔང་ཆོད་འདོམས་གཏེང་འཕེལ་འཛུ
འཛིག་གཞང་འབྲུལ་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་བླ་མེད་སྐུལ་བ་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ
མཆོག་ནས་གཙོ་བོར་༧གོང་ས་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་པ་ཡུན་གནས
ཡོང་བའི་དགོངས་བཞེས་མ་གཞང་མཐུ་མེད་ཐོབ། །བོད་འདི་ལྷ་བྲས་བདག་གིར་སྐྱོང་བའི་ཞིང་
ལར་བསྟན་འགྲོའི་མཛད་སྒོ་སྤྱི་ཚེ་འང་ཆོས་དམ་ཚིག་དང་མཐུན་པ་ཡོན་གཙོ་ཆེར་བརྟེན་སྐྱེགས་མའི
གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་རགས་པ་གང་ལ་དེ་འཚམས་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་གལ་བོད་ལྗོངས་ལེར་སྤྱུ

མཆོག་དམན་ཀུན་གྱིས་རྒྱ་དམག་ཐང་མེད་ཙམ་ཡིད་ལ་མི་འཇུག་པ་གཅིག་མཐུན་བཅོས་མེད་ཇོག་རྩ་
གཅིག་བསྒྲིལ་བཞིན་༧རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོའི་བསམ་མོས་དང་མཐུན་ན་
བསྟན་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་བརྟུད་བདེ་དལ་···
ལྷིང་འཇགས་སོགས་དགེ་མཚན་དུ་མངོན་པས་དེ་དོན་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྒྱལ་
སྲས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར་བཞེངས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་འཚམས་པའི་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་
རྣམས་གདན་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་མཚམས་ཟླ་བཅད་ངལ་གསོས་ཀྱིས་དེ་ནས་རང་ཁུངས་སུ་སློག་དུས་
ཚོད་འདོམས་པར་དཔང་ཁྲི་རྒྱལ་གདེང་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་འཛུགས་འཇོག་ཐུགས་ཇེ་བརྩེ་བས་གཟིགས་
པ་མ་ཟད། ཡུན་རིང་ས་མཐར་བྲེས་བཞུགས་བསྐྱངས་ཀྱང་སྙིགས་མའི་སྐྱེ་འགྲོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
སྐལ་···པ་ཆེས་དམན་པས་གཙོ་བོར་མགོན་པོ་མཆོག་གི་སྐུའི་གསང་གསུམ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱི་མཚན་
མ་ཇི་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྣོལ་འགན་བཟོད་ཐབ་དང་། བོད་ལྗོངས་བསྟན་འགྲོའི་བདག་པོ་༧གོང་ས·····
༧སྐྱབས་མགོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ཟུད་གཙོད་གདན་ཞུ་དང་འབྲེལ་མཚན·····
དཀྱིལ་ཁལ་བཟང་མིག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་ཆེས་རིད་བ་ལེར་སྐུ་མཆོག་དམན་ཀུན་སྨོན་པ་རྒྱལ་སྲིད·····
བཞིན་པའི་རེ་སྨོན་ཀྱང་འགྲུབ་པར་༧རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རིང་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གཉན་པོ་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་མཛད་སྤྱོད་ངོས་འཛིན་མཁན་སློབ་དབུ་རིས་ཀྱང་མགོན་པོ·····
མཆོག་གི་མཛད་པའི་འཁུར་ཆེན་དུ་བབས་པ་བགེགས་མེད་ལམ་ལྷོངས་ལོ་ནར་རག་ལུས་པས་སྤྱི·····
སྒོས་བསྟན་འགྲོའི་སྲོག་རྩ་གང་ལ་ཇི་ཐུག་ཕྲ་རགས་འགྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་གཙང་མར་མི·····
འཆར་བ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཟབ་བདུད་སྟོང་གི་དཔེར་མཚུངས་རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་རྩ་ཕྲ་མོར་བསྟན་འགྲོའི་
བདེ་རྩ་དགོངས་བཞེད་རླབས་ཆེན་ལམ་དུ་མི་ལྷོངས་པའི་གནོད་འགལ་ལ་ཅི་ཆེའི་ཞུ་དབང་ཡོད་རིགས་
ཀྱང་མགོན་པོ་མཆོག་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་གཉན་པོ་བརྟོགས་འཛིན་ལྷ་དགོངས་ཟབ་བཞེས་
ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་འཕྲུལ་སྒྱུར་ཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་ཡོང་བ་ཞེས་ཕྱག་བཅས·····

གསོལ་བ་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་འདེབས་པ་ལགས་ན། དེ་དོན་ཞུ་འབྲས་དོན་སོན་བཀའ་མོལ་ཚོད་འདོམ་ལེགས་འགྲིགས་ཀྱི་ཆེ་བས་བསྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་མཚམས་ཆེ་བས་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་མཚོན་...ཕེབས་སྐྱིག་... ཞུ་སྒོ་ནམ་བབས་དང་མཐུན་པའི་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྒྲུགས་ཀྱིས་ཐོན་ཚད་ཀོ་སྐྱིག་ཞུས་...ཆོག་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམས་ནས་ ~རྒྱལ་ཁབ་བླ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་...བཅས་པར་གསོལ་འདེབས་ལྷག་...ནན་མཐར་གསུམ་འདི་ཞུས་དང་། བཀའ་བཟང་འདི་ཐོབ་ཀྱི་...~སྐུན་ཞུ་འབུལ་བདེའི་དོན་སྒྲིན་རེ་འབྲས་དབུགས་དབྱུངས་བཀའ་གསལ་ཡང་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་...རྒྱན་དུ་འཕྲུལ་སྒྱུར་རྩོལ་བ་མཛེན། མཛེན། མཛེན་ཞེས་ཕྱག་བཅས་གསོལ་བ་འདེབས་རྟེན་ལྷ་...རྫས་ཨ་ལེ་དང་། མཇལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དོད་དངུལ་སྲང་ལྔ་བཅས། ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ བཟང་པོར་ཕུལ་བའི་ ~སྐོན་ཞུ།[10]

ཕོང་དང་ཆབས་ཅིག་པཎ་ཆེན་ནང་མ་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་ཕུལ་བ་འདི་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་དཔལ་ལྡན་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ལྷན་རྒྱས་མཆོག་གི་སྐུ་དྲུང་དུ། ཆེད་འབུལ། ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༨ ལ་ ཧ་ལཱད་དམག་དཔང་རྒྱལ་ཕྱིར་ལོག་གདོང་ཕྱུལ་གནས་འདིར་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༩ ཉིན་ངེས་སོན་བྱུང་གསལ། དེ་ནས་ཧ་ལཱད་ཆེད་མའི་གདོང་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡ ལ་སྒྲུལ་བའི་ཕྱག་ཕྲིས་འདིར་ཟླ་༦ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར་ཆབ་མདོ་ནས་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་དགོངས་སུ་གཞུང་བླའི་དབར་གྱི་བཀའ་མོལ་འགྲིགས་པོ་རང་བྱུང་མིན་ཐབས་གནས་སྐབས་ཆེ་བས་བསྒྱུར་ཡོང་མདོག་མ་ཁ་བས་...བཀའ་མོལ་འགྲིགས་མཚམས་ཞུ་སྒོའི་བཀའ་རྒྱ་སྒྲུལ་རྒྱུར་དེ་བར་ཕེབས་སྐྱིག་...སྒོར་ཕྲེལ་བཅེང་མི་དགོས་ཞེས་ཕེབས་ག་ཤེལ་ཆེ་བས་ཁལ་མི་གསུམ་འབུལ་སྟངས་མི་ཤེས་པ་བྱེད་དཀའ་ཅི་ཆེ་ཡོང་ལུགས་...ཕེབས་པ་འདི་ཐད། ~རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཕྱིར་ཕེབས་བསྐྱངས་པར་བླ་བྲང་གི་དོན་གཞང་འགྲིགས་མིན་ལ་...སྔར་ཧ་ཁལ་མི་གསུམ་བཀག་འགོག་ཐུ་དགོས་མདོ་སྨྲིས་གསུང་མཛེན་...

ཡེ་ནས་མེད་ཅིང་། གཞུང་ལས་མཆོག་ནས་ཀུན་གཟིགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་ཕྱལ་ལས་མཐར
ཕྱིན་བཞུགས་སྐུ་སྒྱུར་འགག་ཆེན་ཧི་ཅེད་བློས་འགག་མི་བཟོད་པས་ད་ཆ་བོད་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་···
ཡར་ཞབས་སོར་སྒྱུར་ཉིད་འཁོད་པ་ཞེས་གདན་ཞུའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་མཁན་རིམ་ཟུང་དང་།
ཀདན་གསུམ་མཁན་འཁྲུལ་བཅས་ཆེད་མངགས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་དོན་ཐོབ་དང་འབྲེལ་བདེ་སྡུག
ཀུ་འཚོས་བོད་ལྗོངས་སུ་འགྱུར་མཚམས་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆོས་ལྡན་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སོང་···
ཀ་ཤིས་བདེན་པ་རྫོལ་མེད་དུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྐྱེན་བདེ་སྡུག་དོན་སྨིན་ནས་ཐོབ་པར་ཞུ་རྒྱ་བཅས···
ཡར་དཀའ་ཞལ་དཀྱི་ཡལ་ཡོལ་མཛད་དོན་མ་མཆིས་པས་༧མི་མཆོག་ནས་ཀུང་ཏང་ཁལ་མི་གསུམ་སོ
ཐབས་མཚམས་ལེ་མེད་བདང་ཆོག་ཡོང་བའི་ཐུགས་འཚུར་ཐུར་བཞིན་དགོས་ལུགས་ལེབས་གསལ···
ཀྲང་ག་ཤིས། སྟོན་ཟླ་༧ཚེས་༡ཉིན་གནས་འབྱུལ་དུ་དམག་དཔང་རྒྱལ་ཆེད་གཉེར་ཞུས་གདོང···
ཏེ་ག་ཞང་སྐད་དུ་འབྱུལ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ནང་གསལ་ལ་ལྟར་བཀའ་དགོངས་ཞིབ་པ་གདན་ཞུ་མཁན་རིམ
མ་གཉིས་དང་། གདན་གསུམ་མཁན་འཁྲུལ་བཅས་བརྒྱུད་ཞུ་རྒྱ་སོང་རུང་། ཡོ་བ་དམག
བང་རྒྱལ་དེ་ཕྱོགས་འཁོར་མཚམས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སློན་འཁོར་དྲུག་བཅུས་རག
ཤི་ཧྲུང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཟིན་ཏེ་གདན་ཞུ་མཁན་རིམ་ཅན་སྐུ་མདུན་བཞུགས་སྐུལ་ལ་བརྟེན···
ང་སྐད་དུ་འབྱུལ་གནས་རྫོས་མཐུན་ཕྱལ་བའི་བཀའ་ལན་སྨུག་སྐྱོད་ཀྱིས་གདན་ཞུ་མཁན་རིམ་དང་།
པཁན་འཁྲུལ···སྤྱན་རྒྱལ་ལ་འབྱུལ་གནས་དམག་དཔང་དོ་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པར་མགྱོགས་ཆེར་སྐྱབས···
ཀུས་ཁམས་མི་ཞིག་གདོང་ཕྱལ་འདུག་པ་པཎ་ཆེན་ལེབས་བཞུགས་ཁང་འབྲུངས་ཀྱིས་བཀའ་དགོངས
ཁལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱ་འཕྲུལ་ལ་ཐུབ་མེད་འདྲ་ཡང་། དེ་རྗེས་མི་རིང་བར་གཞང་དོན་ཞིབ་ཆའི་ཞུ···
འདྲོངས་གཞང་ཟིན་ཡོང་ཤག་མ་ཟད། སྐབས་དེར་སྤྱི་མདོ་ནས་ཆིབས་བསྒྱུར་ཟིན་པར་སོང་གཞིས་
ཀུས་ཟླ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ནས་ཕྲན་ལ་གནས་སྟེ་སྐྱོད་དོར་གྱི···
པཁན་རྒྱུང་དང་། ཐང་བརྒྱུད་ལས་ཁུངས་འགོ་འཛོམས་ཛ་དང་མདའ་དཔོན་རྣམ་གླིང་ཞུང་ལ་བཀའ་རྒྱ

རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་རྗེས་ཕེབས་དགོངས་སུ། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ལྗོངས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ
དྲིན་ཆེ་བའི་ཕེབས་སྒྲིག ཆིབས་ཁལ་མི་གསུམ་པོ་སྒྲིག ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་དཔོན་དམག་གིས
མཚོན་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་རྣམས་མི་མང་བསམ་གྱིས་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་རབ་བོད་ལ་བརྒྱལ་གཏོང་མ
དགོས་པར་ལ་མཚམས་ནས་ཕྱིར་སློག་ཡོང་བ། མཐར་དེ་ཡང་མཛད་དཀའ་མཆིས་ན་གདན་ས་ར
ཕེབས་མཚམས་བླ་བཅུད་དལ་གསོལ་གྱིས་དེ་ནས་རང་སར་ཕྱིར་སློག་གནང་རྒྱུའི་ཆོད་འདོམ་གསོལ
འདེབས་ཞུ་བར་ཕེབས་ལམ་འཕེལ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བཅར་དགོས་རྒྱུ་ཕྱི་ཕེབས་བཞིན། ཕེབས
ཕྱོགས་ཏེ་མཆོངས་རྟེར་སྣ་ཆེན་དུ་སྔོན་འཁོར་གྱིས་ཆིབས་བསྒྱུར་འོན་མེད་རིམ་བརྗོད་དོ་འཕྱུར་ཆེ
བསྐྱེད་ཞུས་རྒྱུང་། ཕེབས་འགྲུངས་རིམ་སྤྱུར་སྟབས་ནམ་བབས་གྲོས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་ཀུན་གཟིགས
རིན་པོ་ཆེར་གདན་ས་ར་ཞབས་སོར་སྐྱར་འཁོད་ཡོང་བའི་གནང་དོན་གསོལ་འདེབས་དང་། ནང་སྐད
ཕྱག་ལས་མཛད་པོར་དེ་དོན་ཐོག །རྒྱ་དམག་གློག་དུས་ཆོད་འདོམས་མཐའ་གཅོད་གནང་ག་ལ། གདན
ཞུ་མཁན་རིམ། མཁན་འཁྲུལ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམག་ཕྱིར་སློག་དགོས་པའི་གནང་དོན་སྔར་སྟོངས་དང
འབྲེལ་འཁྲུལ་དུ་གདན་ཞུ་མཛད་ག་ལ་གྱི་གནས་རྒྱུལ་ཁག་བཅས་འཁྲུལ་པར་ཇ་དང་བཅུ་དཔོན་ཨ་ནུ་དང་།
ལམ་རྒྱུས་ ༧ སྐྱན་གནས་འཁྲུལ་འཁྲུལ་ཡོང་ཆེད་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ཕུང་དཀར་བ་གཉིས་ བླ་ ༩
ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ནམ་ཉིན་ཕྱད་བརྗོད་ཞུས་རྒྱུང་། ཁྲི་ཚང་གསུམ་མདོར་གཉིས་ཆེའི་ལག་ཚང་དང
ངོས་འཕྲད་ཀྱི་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་ཐུགས་གཏན་མ་ཕེབས་ཁར། ཕྱི་མདོར
ཕྱིར་ཕེབས་ཟིན་པས་ཕེབས་རྗེས་ལོན་མིན་ལ་ཕྱིར་ལོག་ཐ་འགྱུར་ཞེས་ལྷུང་ཞབས་དང་། བོད་གཞས་ལ
གཉིས་ཆེའི་ལག་ཚང་ནས་གསུང་གསལ་ལྟར་ལོ་པ་ཕྱིར་ལོག་ཞུ་དགོས་བྱུང་ཞེས་འདིར་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠
ཉིན་འཁོར་བྱུང་ཡང་། ཕྲན་རྣམས་ནས་གཞིས་རྩེས་༧སྐུ་དཔོན་དང་། ཕྱི་ཚོགས་བཅས་པར་ཀུན
གཟིགས་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་འདེབས་༧སྐྱབས་ཞུ་དང་། ནང་སྐད། གདན་ཞུ་མཁན་རིམ་ཅན་ལ
གནས་རྒྱུལ་འཁྲུལ་མི་ཆེད་བཏང་ཞུས་ལུགས་ཀྱི་༧སྐྱབས་ཞུ་སྐབས་དེར་སླེབ་ཟིན་པས་རང་བཞིན་ཟེར

སྐད་ཙམ་ལ་ཚད་འཛིན་ཕྱིར་ལོག་ཞུང་རྩུལ་ལ་ཞུ་སྙོལ་བཟོད་མིན་ཐོག་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་བོད····
ལྗོངས་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྦྱར་འཁོད་ཀྱི་རེ་སྨོན་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་བསམ་བྱའི་སྙིང་··
པོར་བརྟེན། སྔར་ཡང་གལ་ཆེར་ནན་ཏན་གྱིས་འདི་པ་ཆེད་བརྗོད་ཞུས་དོན། སོང་ཕེབས་༸རྒྱལ
བ་ཡབ་སྲས་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བོད་འདི་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་བརྟེན···
མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་དད་གུས་སྨྲ་བ་ཚད་མེད་ཐོབ་པ་ལས། བློ་མོས་མེད་པ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ཁར་
བླ་བྲང་གི་དོན་གཅོད་འགྲིགས་མིན་ལ··· སྔོད་པའི་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་བཀག་འགེགས་རྒྱུ་དགོས་མདོ་སྨད་ཀྱིས
གསུང་མཁྱེན་ཡེ་ནས་མི་སྲིད་པ་ཕེབས་གསལ་ཡང་། བླ་བྲང་སྐུ་དོན་སྐོར་༸རྒྱལ་བ་ཁབ་ཆེན་པོར···
ལུགས་མཐུན་བདེ་ཐུག་ཞུ་གཞང་མཛད་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྨོན་འཁོར་ཁེར་གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལུགས་ལེགས་ཀྱི··
ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་ཆོ་གཞུང་ས་མཆོག་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་༸རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སོང་བདེན་འབྲེལ་མ
གཞིགས་པའི་དགོངས་བཞེས་ཐོབ་འདོས་ཡོང་རིགས་ཀྱང་། ཐ་ཕྱིར་གསང་དོན་ཞིབ་གསལ་ཚང···
མས་དགོངས་མངའ་བཞིན་ཀུན་གཟིགས་༸སྐྱབས་མགོན་མཆོག་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཆིབས་ཞལ····
བསྒྱུར་བའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཕེབས··སྤྱིལ་ཡིན་རྩལ་རྒྱ་དཔོན་དམག་གིས་མཆོན་ལྡན་འཁྲིད་རྒྱ···
སོག་མི་རིགས་རྣམས་བོད་སར་གཏོང་རྒྱུ་ད་ལྟ་རྒྱ་བོད་གཞི་རྩའི་ཆིངས་དོན་དབྱེ་བ་མཆོད་སྲུར་རང་ས··
བཅལ་ཏེ་གཏོང་ཐབས་མེད་པ་བོད་ལྗོངས་མི་མང་བསམ་གྲོས་དོག་རྩ་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱིས་བཙོས་སུ་མེད་
པ་ཞིག་ཀྱང་། ༸རྒྱལ་ཁབ་བླ་དཔོན་ཆེན་པོས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྦྱར་འཁོད
མིན་འདི་ཆེད་དུ་ཕེབས···སྤྱིལ་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་རྣམས་གདན་སར་ཕེབས་མཚམས་བླ་བཙད་དཔལ་གསོལ
གྱིས་དེ་ནས་རང་ཁུངས་སུ་ཕྱིར་སློག་མཛད་རྒྱུའི་ཆེད་འདོམས་པར་དབང་ཕྱི་རྒྱལ་གདེང་འཕེལ་དང་····
འབྲེལ་བ་འཛུགས་འཛིན་གསང་འཁྲུལ་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་བླ་མེད་སྤྲུལ་པ་ལྟར་བླ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་ཆེ་སྦྲ
རྣམས་ནས་ཀྱང་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་སྐུ་ཞུ་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྦྱར་འཁོད་འདི་ལ་སྐབས་འབབ··
གལ་གནད་ཆེ་བས་དགོངས་པ་ཟབ་བཞེས་ཀྱིས་ཡབ་སྲས་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས···

པར་རྒྱ་དམག་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད་སྟབས་ས་མཚམས་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་གཏོང་བ་དེ་རྒྱུར་ན་ཕྱི···
ཚོགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་གྲོས་མཐུན་པ་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་མཛད་དཀའ་མ་ཆེས་ཚོ་༥ རྒྱལ
ཁབ་བཀའ་འདུམ་དགོངས་ཆེད་འཛོམས་པར་དཔང་དང་འབྲེལ་འཛུགས་འཛོག་ལུགས་འགྱུར་ཆེ་བཞེས···
སྔོན་ནས་གཞང་ཚོ་ཆིབས་བསྐུར་ཕེབས་འགྱུར་ཡོད་གཞི་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དམག་སློག་དུས···
ཚོད་འཛོམས་འདི་ཡིན་མེད་པར་ཆིབས་བསྐུར་གཞང་མི་ཞེས་པས་ཕེབས་ཕྱིག···ཧྲུ་ཁྲལ་མི་གསུམ
སྐོར་བྲེལ་ཟྭིང་མི་དགོས་པ་ཞེས་མདོ་སྤྱིལ་སྤྱི་ཚོགས་བསམ་གྲོས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་ཐུགས་འགན་མ···
བཟོད་པར་སྨྱུལ་བ་ལས། ཡབ་སྲས་རང་སྐྱོང་གདན་ས་ར་ཆིབས་བསྐུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་བཀག···
འགོག་མཛད་པ་མིན་གཤིས། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གཞན་ཡུལ་ལ་མཐར་ཕུན་བཞུགས་སྐུ་ཕྱུར···
འགལ་རྐྱེན་ཇི་ཡོད་མ་དེས་པས་གདན་ཞུ་གསོལ་འདེབས་ཞུ་མི་མཁན་རིམ་བྱུང་དང་། གདན་ས···
གསུམ་གྱི་མཁན་འཁྲུལ་སྨྱུལ་བ་ཡང་༢ རྒྱལ་བ་ཡབ་སྲས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་བཀུར་འོས་ལ
བརྟེན་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་ཆེད་སྨྱུལ་དེ་རང་ལགས་ཀྱང་། རྒྱ་དཔོན
དམག་ཀ་ཀུང་མཉམ་བསྒྲིལ་གྱིས་གདན་ཞུས་རྒྱལ་ཕེབས་ཡོད་མིན་ལ་དཀ་ཀུན་གཟིགས་༢ སྟབས···
མགོན་ཆེན་པོ་རང་སྐྱོང་གདན་སར་ཞབས་སོར་སྤྱར་ཉིད་བདེ་འཐོད་ཀྱི་ཡབ་སྲས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ···
ཚིག་གཅན་པོ་རིང་ནས་འབྲེལ་བའི་མཛད་སྒྲོལ་མ་ཉམས་ལམ་སྐྱོངས་ཀྱི་བོད་ལྗོངས་ཕྱོད་བརྟུད་བདེ
དལ་སྐྱིངས་འཛགས་མི་སྨོན་རང་སྐྱིད་ཡོད་པའི་ཞུ་སྐོ་རང་ཅག་གཞུང་བླའི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ཀྱི
འགྱུར་བབས་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྐྱར་བརྟེན་དེ་གཞབས་འབྲིང་ཆེ་སྨྲ་ཚང་མས་འཕྲུལ་ཕྱུག
དགོངས་བཞེས་ཟབ་ནན་གྱིས་རྒྱ་དམག་ཐད་སློག་དུས་ཚོད་འཛོམས་པར་དཔང་ཕྱི་རྒྱལ་གདེང་ལྡན་ཞིལ
དང་འབྲེལ་བ་འཛུགས་འཛོག་མི་མང་བསམ་གྲོས་དང་མཐུན་པ་འཕྲུལ་དུ་མཛད་གལ་ཆེ་བས་དེ་དོན···
ལེགས་ཆེའི་བཀའ་གསལ་ལ་འཕྲུལ་སྐྱོལ་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་མོལ་ལེགས་སྐུ་གྲིགས་ཀྱི་ཆིབས་བསྐུར
ཐུགས་གཏན་འཕེལ་མཚམས་ནི་བབས་དང་བསྟུན་པའི་ཕེབས་ཕྱིག···ཞུ་སྒོ་གང་གཟབ་ཞུས་བསྟུན

རྣམས་དགོངས་འཛགས་མཚིན། གཟིགས་རྟེན་ལྷ་རིགས་བཅས། མེ་གླང་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་༡༢[༡༡]སྦྲིང་པོར་ཕྱུལ།

གོང་གསལ་ལྟ་ཡིག་འབུལ་བར་རྟ་ཤད་ཆེད་གཏོང་ཐུས་འདུག་ཀྱང་། དེའི་གོང་མདོ་སྨིན་ཐུགས་ཐག་ཆོད་པའི་བཀའ་མོལ་ལྟ་གནང་མཛད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཉི་ཧོང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་ཤར་ཕྱོགས་མར་ཀོ་སྦོ་ལོའི་ཐམ་པའི་སྐོར་རྟོག་ཁ་ཡངས་ཏེ་ཉི་ཧོང་དང་རྒྱ་མི་གཉིས་དམག་འཁྲུག་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་པཎ་ཆེན་ཕེབས་སྐྱེལ་རྒྱའི་དཔོན་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ངོ་ཚོལ་ཤུགས་ཆེན་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་ནན་ཅིན་ནས་སྐྱེ་མདོར་རྒྱ་དཔོན་སྨ་ཧོ་ཐིན་ལ་རྫུང་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་རྒྱས་ཕེབས་སྐྱེལ་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་གསལ་བ་བཅས་ཀྱིས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྒྱ་དམག་དང་བཅས་ནང་ཆེན་རག་ཤི་རྫོང་དགོན་ནས་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ནང་སྐྱེ་མདོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་བ་དེ་དུས་སྐུ་ཁམས་ཆུང་ཟད་མི་བདེ་བ་ཡོད་དང་། སྐྱེ་མདོ་དོན་གྲུབ་གླིང་དགོན་གྱི་རྒྱ་ནག་བླ་བྲང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས་སྨོ་སྟུར་སྐུ་རྐྱང་གི་རྣམ་པས་སྐུ་ཁམས་ཇེ་ལྗིད་དུ་གྱུར་ཏེ། མེ་གླང་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༨ (December 1st 1937) ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནི་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉིམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དགོངས་པ་སྐུ་དན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་འདུག།

གནས་ཚུལ་མི་སྡུན་པ་དེ་གསན་འཕྲལ་ཤ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕྱུར་ལམ་དགོངས་རྫོགས་མཆོད་སྤྲིན་བསྐུར་འབུལ་དང་། བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་མདོ་སྨད་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོད་འབུལ་ཞུ་བར་སྐུ་ཚབ་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་གནང་བ་དང་། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ཞིབ་མོལ་ཐོག །ཇ་ནག་ནང་དུ་ཉི་ཧོང་དང་། རྒྱ་མི་གཉིས་དམག་འཁྲུག་ཡངས་པས་རི་ཞིག་རྟོར་ལོག་ཕྱོགས་སྤོད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་སྐུ་གདུང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཧོར་ཡོག་ཕྱོགས་ཐོན་ཏེ་སྤོད་མུས།

[༡༡] ཡིག་ཆ་སྒྲིགས་བསྡུས།

ས་སྤྱག ༡༩༢༨ ལོར་དར་མདོའི་སྤྱི་ཁྱབ་རྒྱ་དཔོན་ཡི་ཏུ་ཕྲན་ཏུའི་དང་མཉམ་ཐུན་པས་ཞིང་འཁྱུག་ཕྲན་ཏུ་རྒྱལ་སྟེ་སྐུ་ཆས་ལ་འཛད་རྒྱ་མིས་བཅོམ་…འཕྲོག་ཤུགས་ཆེ་བྱས་པར་སྐུ་གདུང་གདན་ཞུས་ཀྱི་རྟེན་སྐབས་སུ་ལྡེ་དགེ་བརྒྱུད་སྐྱེ་མདོ་ཁུལ་འཁོར་པ། དེ་འཕྲལ་མདོ་སྨད་སྐུ་ཚབ་ཆེད་སྤྲུལ་གྱིས་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ལ་དགེ་སྦྱོང་ག་ཤེས་ལེགས་གནང་སྐབས་བསམ་ཡོད་ལག་གཅིག་ནས་སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ལོག་རྒྱུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྟེ་… ཤན་དུ་མདའ་ཚབ་རྟོག་སྟེ་པ་གཏོང་གནང་ཐོག །ལམ་འཕེལ་ཚང་མར་ཏྲ་ཡལ་མི་གསུམ་སོགས་ཕེབས་སྒྲིག་དང་། མཆོད་འབུལ་སོགས་གཟབ་གཟེངས་ཞུ་བཞིན་པར་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་འཁོར་གནང་བ་དང་། ཞབས་འབྲིང་གནང་ཡོད་ལག་གཅིག་ཟེ་ལེང་ཁུལ་བསྐྱོད་ཐོད་བྱས་པ་རེད།

ལོ་འདིར་དར་རྒྱས་དགོན་པའི་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་རང་ས་ར་ཕྱིར་ལོག་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་དར་མདོ་ཡི་ཏུ་ཕྲན་ཏུའི་དང་། མདོ་སྤྱི་ཇོ་ལག་ལེར་སྤྱ་བཀའ་མོལ་གྱིས། རྒྱ་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་རྒྱ་དཔོན་ཅེ་སྤྱི་ས་ཀྲང་ངོ་ལས་དང་། མདོ་སྤྱིའི་སྐུ་ཚབ་མདོ་ལས་རིམ་བཞི་ཟུར་ཡང་སྲས་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ངོ་ལས་བཅས་སྟེ་དགེ་དགོན་ཆེན་དུ་ཕྱིན་འཛོམས་ཀྱིས་ཞི་མོལ་གནང་དོན། དར་དགོན་སྤྲུལ་རིགས་རྣམས་ནས་པེ་རི་དང་། དཀར་མཛེས་སོགས་ལ་ཕུ་འབོད་ཞི་གཞག་གིས་ཁྲུག་རྙོད་བསྐྱུར་སྤོང་མ་བྱས་ཕྱིན་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་རང་ས་ར་ལོག་འབྱུས་ཐོག །འཛིན་དབང་བདག་སྐོར་རྗེ་ཡོད་སྟར་འཇགས་དང་། བོད་གཞུང་ནས་དར་དགོན་མཁན་པོ་ཡང་སྟར་རྒྱུན་སྐྱར་གཏོང་གནང་མཛད་འཕྲུལ་གཉིས་མོལ་དན་འགྲིགས་བྱུང་རྗེན་འབྲི་ཆུ་ཤུབ་བརྒྱུད་ཁྲ་མོ་མདོ་དང་། འཇོ་མདའ། ཆབ་མདོ་ཁུལ་སོགས་སུ་ཁ་འཐོར་དུ་གནས་པའི་དར་དགོན་བླ་སྤྲུལ་རྣམས་རི་བོད་ཚང་ལོག་གིས་བོད་གཞུང་གི་རོགས་རམ་ཐོབ། །སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་འཕྲུར་མཉམ་ལེན་གྱིས་དགོན་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་སྔར་ལྟག་གསར་རྒྱག་བྱས་འདུག །

མེ་གླང་ ༡༩༢༩ ལོར་འབྲས་སྤྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་གནས་ཚུལ་…

སྤུལ་གསལ་ལ། འཇར་མན་གྱི་མི་རིགས་ཅིག་ནོར་ ཞེས་པར་(Dr. Schaefer) ཤེར་པ
དང་། ཨེ་མ་ཆི། པར་རྒྱག་མཁན་སོགས་མི་རིགས་ལྔ་བོད་ཡུལ་བལྟ་བསྐོར་དུ་ཡོང་ཆོག་པ་ཞུས་
པ་བཀའ་འགྲེལ་ལྟར་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་རྗེས་འབྲེལ་གཏོར་རྒྱག་
གྲོལ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་གཟིགས་མོ་ཁག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་ལྔ་ཀྱི་མཚུངས་ལྟར་མགྲོན་འབོད་གནང་བ་དང་།
དེ་ནས་བསམ་ཡས་དང་། ཁྲ་འབྲུག། ཡམ་བུ་བླ་མཁར་སོགས་མཇལ་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་ཐུས་པ།
ཡོང་ཚེས་སྨོན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་སྐབས་སྐུ་སྲུག་ཏུ་མི་མང་ཁྲོད་ པར་རྒྱག་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་སྤྱོད་མི་མཐུན་
པས་མཐོང་སྣང་ལ་མི་འདུག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ་མི་མང་ནས་སྐད་ཅོར་དང་བཅས་རྡོ་གཞུས་པ་ཙམ་ཀར
ཞེས་པར་གྱི་མགོར་རྡོ་འཕོག་རྨས་སྐྱོན་ཕྲན་བུ་དང་། པར་ཆས་ཤིག་སྡོར་བརྐུགས་ལས་ལས་ལམ་སེང་
གབ་ཡིབ་ཐུབ་པས་དགེ་སྐྱོན་ཆེ་བ་རང་མ་བྱུང་བ་རེད།

རྣམ་སྲིད་༧རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཀའ་ཤག་སྟོན་ཞུར་ཕེབས་སྐབས་
ཞིག་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འཁན་དགོངས་ཞུ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ། ལམ
སེང་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་པོ་ལྷན་རྒྱས་ནས་མཇལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་
བཅས། དགུང་༧རྒྱལ་ཚབ་མཆོག་སྐུ་ན་གཞོན་ཞིང་། སྐུ་གཟུགས་མི་བདེ་བ་མེད་པས་༧གོང་ས་
སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཚད་གཅོད་དང་། གདན་ཞུ་གནང་རྒྱུ་སོགས་ཕྱག་ལས་
གལ་ཆེ་མང་པོ་རིམ་པས་གནང་རྒྱུ་ཡོད་ག་ཤེས་དམུས་ཐུགས་འཁན་ སྙིང་བཞེས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
གུས་འབབ་ཞབས་འབྲིང་སུ་ཐང་ནས་ཞབས་འདེགས་འབྲུལ་སྐྱོ་ཚང་མིན་འདྲ་ཡོད་ཚོ་དམིགས་
འཛུགས་བཀའ་གསལ་ཡོད་པ་སོགས་ཕྱག་འཚེལ་དང་བཅས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་གནང་ལ་གསན་
དགོངས་མ་ཐོབ་པས། བཀའ་ཤག་ནས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་དུག་བསྡུས་རྒྱལ་པར་གནས་ཞུགས་
ཞིབ་གསུངས་ཀྱིས་གང་དགེ་རྗེ་ལེགས་ཀྱི་བསམ་ཞིབ་ཞུ་དགོས་གསུངས་རྗེན། ཚོགས་འདུས་རྣམས
རྣ་སྲིད་ཟླ་བྱང་དུ་དོ་བཅར་གྱིས་དམུས་ཐུགས་འཁན་བསྐྱེད་བཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་ཞུས་པའི་མཐར་

མ། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གལ་ཆེ་ཕུལ་གཅིན་མང་པོ་ཡོད་པ་ཚང་མ···
ཕྱག་རོགས་སྲིད་བློན་དང་པོ་བསྒྱུར་གཞང་དགོས་ཀྱིས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་ཐོག །
སྐབས་རེ་དགོངས་གཞི་མ་མཉམ་པས་ཐལ་ཕྱིན་དང་། ནར་འགྱངས་འགྲོ་གཞི་སོགས་མཛད་དཀའ···
ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཞལ་སྔངས་གནང་རྗེན་པོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་དེ་སྔ་བུའི་མཛད་ཕྱོགས་ལ་སྨིན་ཡོང་
གི་ཡོད་ཚེ་སྲིད་བློན་གླུང་མདུན་མཆོག་མཚན་གནས་དང་། ཐབ་རྗེན་སོགས་རང་འཛུགས་ཐོག། རྒྱལ་
ཚབ་ཀྱི་ཕྱག་རོགས་རྒྱུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་རོགས་ཞེས་བཀའ་ཤག་ནས་ཞུ་བསྐུལ་གནང་ན···
ལེགས་ཚོགས་ཆེ་རྒྱལ་གྲོས་མཐུན་ཚིག་ཐོ་ཕུལ་བ་ལྟར་ས་སྟག ༡༩༣༨ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བཀའ
ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་གྱི་མཐའ་སྟན་རྒྱལ་ཚོགས་འདུའི་ཚིག་ཐོ་དང་བཅས་སྲིད་བློན་ཡབ་གཞིས་གླང་
མདུན་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་༄སྙན་ཞུ་གནང་བ། སྲིད་བློན་མཆོག་དགོངས་པ་ཞི་འཇམ་ཆོག···
ཤེས་ཆེ་བས་ཇི་ཞུས་ལ་ལམ་སེང་གསལ་དགོངས་གནང་སྟེ་རྒྱུར་བཞུགས་ཐོག། ༄རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་
རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོད་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་ཆ་གནང་བ་རེད།། ༎

ས་བཅད་བཅུ་དགུ་པ།

རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་གདན་ཞུ་ཞུས་པ།

༄༅། །སྐྱབས་མགོན་ རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་ཧུ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་བཅར་གྱི་མཁན་ལྷན་རྒྱས་ནས། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཡང་སྲིད་སྔོར་ལུང་སྟོན་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་ཕྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཀེའུ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ། ཁང་སར་རིན་པོ་ཆེ་སོ་སོས་ས་གནས་ས་ཐོག་རང་དུ་གཟིགས་ཕེབས་མཛད་པའི་ཞིབ་པ་རྟགས་མཚན་བཟང་རིགས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཤོག་དང་། བརྟག་དཔྱད་མཛད་པའི་ཚིག་ཐོ་ཁག སྐུ་ཕྲུལ་དོགས་ཆགས་ཡོད་རིགས་དང་བཅས་པར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་པ་རྣམས་གལ་ཆེར་བརྟེན་གསང་རྒྱ་གནང་སྟེ་དོགས་གནད་ཡོད་པའི་འོས་སྤྲུལ་ཚང་མ་རྒྱལ་ཁབ་རང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་ཞུགས་གཏན་འཁེལ་བ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཞིར་སྙིང་ཙམ་ལས། གཞན་གསལ་བ་གང་ཡང་མི་ཐོས་མེད་ཀྱང་། ས་ཡོས་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ ཉིན་རྗེ་མགྲོན་ཐོན་པ་ཧེ་དྲུང་བྱམས་པ་མཁས་གྲུབ་དང་། ཕྲན་རྩིས་པ་ཞྭ་སྒབ་པ་གཉིས་བཀའ་ཤག་ཏུ་འབོད་གནང་གིས་ ཞབས་པད་ལྷན་རྒྱས་ནས་བཀའ་བསྒྱུར་ཕེབས་སྐོར། གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་དོགས་ཆགས་འོས་སྤྲུལ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཚང་མ་འཛོམས་ཐོག་ངོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་སོང་བས། ཅོད་ཐུང་ཤ་ཕྱི་སྤྱིན་གྲོལ་གླིང་གི་གདུང་སྒྲས་དེ་བཞིན་གདན་ཞུས་ཀྱིས་གྲིབ་ཚེ་མཆོག་གླིང་དུ་རེ་ཞིག་བཞུགས་གསོལ་དགོས་རྒྱུར་ཐོན་ཚེས་དང་། ཕྱེད་སྐོའི་ལག་རྗེ། དགོས་དངུལ་སོགས་སྐབས་མཚམས་གནང་རྒྱུར་ཐོན་ཚིག་ཨང་ལར་དུ་སྤྱོད་དགོས་བཀའ་བསྒྱུར་ཕེབས་པ་དང་། དེ་མིན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཚོད་དང་། སྐུ་འབུམ་གྱི་འོས་སྤྲུལ་ཡང་འདི་ལོ་ཟིན་འགྲུལ་དང་ཕྱུབས་མཚུངས་གདན་ཞུ་ཡོད་ཚུལ་རིམ་བཞིན་གོ་ཐོས་ཐོག །མཐུ་སྟོབས་ཆུ་ཁར་ཕེབས་གསོས་སོགས་འགྲུལ་

བར་རྗེ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བརྟན་མཐར་འདོད་དང་། ལྷ་ཕྱག་གསར་བྱུང་གྲས་སོགས་མདོན་ཆུང་
ལེབས་སྐྱིག···ཞུ་བར་གཏོང་གནང་མཛད་ཡོད་ཚོད་འདུག །

ས་ཡོས་ ༡༩༣༩ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་རྗེ་གཞིམ་ཆུང་བདེ་ལྡན་འཁྱིལ་དུ···
བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་གནང་སྟེ་རྒྱལ་བློན་བཀའ་ཤོལ་གྱིས་དྲུང་རྩིས་བརྒྱུད་བཀའ···
གསལ་གནང་དོན། ༡ གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད···
རྩོད་གཅོད་སྙོར་དོགས་ཆགས་འོས་སྤྲུལ་ཚང་མར་བསྲེགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་རྩོད་ཞིབ
ནན་ཏན་གནང་མཐར་མདོ་སྨད་ཨ་མདོ་སྐུ་འབུམ་དགོན་དང་ཉེ་བའི་སྟག་འཚེར་ཞེས་སོ་ནམ་པའི···
གྲོང་གསེབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་ཕྱི་ཁྲི་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཡབ་ཆོས་སྐྱོང་ཚེ་རིང་དང་། ཡུམ་བསོད་
ནམས་འཚོ་གཉིས་ལ་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཕག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༥ (June 7, 1935)
ཉིན་འཁྲུངས་པའི་སྲས་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྷ་མོའི་མཚོ་གཟིགས་ལྟར་ཡུལ···
དང་། ཁང་ཁྱིམ་གྱི་བཀོད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཐོག །ཨ་ ཀ་ མ་སོགས་ཡིག་འབྲུ
ཡུལ་དང་། གནས་སོགས་མཚན་ལྟས་མཐུན་ཞིང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང···
དེར་ཐུགས་རེ་བསྐྱངས་པ་མ་ཟད། ཀེའུ་ཚང་སྤྲུལ་སྐུ་ངོ་ལས་ཟིན་བྲིས་ཤས་ངོ་ཤོག་གི་བཅར་ཏེ···
བརྟག་དཔྱད་སྐབས་མཛད་སྤྱོད་གང་ལ་ནས་ཤེས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་། སྐུའི་ཉེར་ཆས་ཕྱག
འཕྲེང་། ཕྱག་མཁར། ཕྱག་ཌམ་སོགས་ངོ་འདྲ་རྣམས་འཁྲུལ་མེད་རང་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་
པ་དང་། ངོ་ལས་སོ་སོའི་མིང་ནས་འབོད་གནང་སོགས་ཡིད་ཆེས་ཚད་མར་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཐུ་ལོ
བསམ་ཡས་ཉམས་གསོ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རབ་གནས་སྐབས་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལུང་
དང་། འདི་ལོ་རྗེ་གཞིམ་ཆུང་ས་གསུམ་དུ་གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་གསང་ལུང་སྩལ་བ་བཅས
ཚང་མ་རྗེ་མཐུན་བྱུང་བ་སོགས་ཡིད་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ཡང་། འཁྲུངས་ཡུལ་ཟི་ཀྲུའི་འོག
ཏུ་སོང་བས་རྒྱ་ཕྱ་ཕར་དང་། སྐུ་འབུམ་བླ་སྤྱི་ཡང་སྲིད་ངོ་མ་ཡིན་མིན་ས་གནས་རང་ལ་ཐུགས་

གཏན་འཁེལ་བ་དགོས་ཚུལ་ཀ་གོར་ཆེ་ཡང་། ངོགས་ཆགས་འོས་སྒྲུལ་ཚང་མ་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕེབས་མཚམས་ལྷར་ལམ་ལྷུར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དོ་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་···མཐས་གནང་བ་དང་། སྣ་ཕུ་ཡང་ནས་སྐུའི་བྲོ་ཡོན་ལྷ་བུར་ཕྱ་རྟེན་རྟ་ཡང་འབུམ་ཕྲུག་བཞི···དགོས་ཚུལ་ཟེར་བ་ཡང་ཟིང་ཚོང་ཁག་ལ་དཀྱུལ་འགྲུལ་སྐྱོད་དང་། སྤྱོད་རྒྱུ་བཅས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐབས་ཤེས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་ཞུ་མིའི་ཕོངས་ནས་རྗེ་དྲུང་···བློ་བཟང་ཆོས་དབང་ཡང་ལྷ་འགྲོལ་མི་གཏེར་མི་བཞག་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་སོགས་གདན་ཞུ་སྲུང་ཐབས་མཐུས་ཆོ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ཕེབས···སྐྱེལ་སོགས་ལ··སྐྱད་ཕེབས་འབྱོརས་ཇི་ཡོང་མདེས···ཤིང་། འདི་ཁ་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཅི་རྒྱ་ཁྲབ་ཚང་མར་གདན་ཞུ་བགེགས་མེད་ལམ་སྐྱོངས་འབྱུང་···ཆེད་དམིགས་བསལ་ལ་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་སྨིན་སྒྲུབ་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཡང་སྲིད་མཆོག···སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་འབུམ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ད་ཆ་བོད་ཀྱིས···ཐོག་ཏུ་བདེ་ཕེབས་གྲུབ་པས་སྐུ་འབུམ་ཁུལ་ཕྱི་ཐུ་ཕྱག་འཚོར་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་འོས་སྤྲུལ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་འདི་བཞིན་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་བློ་ལྷའི་ལུང་བརྟག་དང་། ངོས་འཛིན་སོགས་གང་ལ་ནས་ཡིད་ཆེས་དེས···རྩོད་འཕྲུལ་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་དེ་རང་ལ་ཐག···གཅོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན། དཔེན་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་འདུ་དང་བཅས་གཏམ་སྙན་དྲིལ་བསྒྲགས···གནང་བ་ཡིན་པས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་ཀྱང་མཛེས་ཟློན་ཕྲུང་པའི་བསམ···འཆར་ཚིག་ཐོ་འགོད་འབུལ་གནང་དགོས་ཞེས་ཡང་སྲིད་རྩད་གཅོད་དུ་ཕེབས་མི་གཞན་ཁག་གི···ཚིག་ཐོ་དང་། བརྟག་ལུང་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་སྒྲིག···སྤྲོད་གནང་སོང་བ། དེར་ཡོད་ཚོགས···འདུས་མཆོག་དམན་ཚང་མས་དགའ་གུས་ཡི་རང་གིས་ད་བར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐོག་ནས་མཛད་འཕྲུར་བཞེས་པར་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབངས་གདན་ས་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་དང་། གླིང་ཕན་ཚུན། གཞུང་ཞབས་ལེར་སྐུལ་མཚན་པོད་ཕྱོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེའི་

ཀྱི་འཁྲུལ་མེད་མངལ་བཅས་ནས་སྐུ་འབུམ་ཁུལ་ཕྱི་ཐུ་སྟག་འཚེར་དུ་འཁྲུངས་པའི་ངོས་སྤྲུལ་དེ་རང་ལ་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུའི་བསམ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་ཆོག་ཐག་གཅོད་མར་ཚོད་ཟིན་ལགས་ན། ད་ཆ་འཕྲལ་སྔར་༧རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལམ་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཕྲ་ཅི་མཆིས་དཔུང་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཚང་མས་དགའ་གུས་སྤྲོ་གསུམ་དང་བཅས་ཆོག་ཐོ་[1]འབུལ་ལམ་ཞུས།

དུང་སྨྲི་དམར་སྐྱིད་དང་། བཀའ་ཤག་ཐུགས་སྤྲོ་སོགས་ཕྱ་བསྐུར་གནང་སྟེ་ཡེ་བས་བསྐུ་ཕྱ་བར་ཕྱི་གསུམ་གོ་སྒྲིག་གནང་། བཀའ་བློན་བོན་ཤོད་པ་ནག་ཚང་ཡེ་བས་བསྐུར་ཡེ་བས་རྒྱུའི་ཆིབས་ཞབས་ཁོངས་སུ་ཐུབ་ཡང་ཡོད་པས་བཟང་གསལ་གྲོན་ཆས་དང་། བཞོན་རྟ་སོགས་གོ་སྒྲིག་ཨང་གསར་གྱིས་བསྡད། བཞུགས་ཁྲི་གླིང་ཁང་སྣར་བསྒྲིགས་དང་། ཡེ་བས་བསུ་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་ཀྱི་ཐེང་སྒོའི་སྐོར་སོགས་ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་།

སློབ་དུ་༧རྒྱལ་དབང་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་འཁོར་གདང་ལར་ཆིབས་བསྒྱུར་གྲུབ་ཕྱུགས་ཀྱིས་བཀའ་བློན་བོན་ཤོད་ཀྱི་གཙོས་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ། ནམ་གྲུ། ཡེ་བས་ཕྱམས། རྩེ་གསོལ་ཐབ་པ། ཆིབས་དར་བ་སོགས་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐུ་ལྷུན་ནས་ཡེ་བས་ཐོན་ཀྱིས་འགྲིམ་སྡོད་བཞུགས་ཞག་སར་འཁོར་སྐབས། ནག་ཆུ་འགོ་པ་ཟུང་ནས་ཛ་དྲེ་རྟ་ཤད་འཁོར་གསལ། ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ནག་ཆུར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འབེལ་ཚུལ་གསལ་པས་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་ལ་དེ་འཕྲལ་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱིས་བཀའ་བློན་བོན་ཤོད་ངོ་ལས་སྟབས་བདེར་དཔྱ་རང་ཤོད་ཡེ་བས་གནང་རྒྱུར་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་ཀྱང་ཆིབས་གྲལ་སོགས་མ་དགོས་པར་སྟབས་བསྟུན་ཤོད་ཐོན་གྱིས་དོན་དུ་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༩ ཉིན་ནག་ཆུར་འཛོམས་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་གསུངས་ཏེ་གཅིག་ཤོར་གཉིས་ཤོར་

༡ ༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་དེབ་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་ཞེ་ལ་པ་དང་། ཇ་སག་ཡེ་ཤེ་སྒྲུང་པ་བསོད་ནམས་དབང་འདུད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བདེན་གཏམ་ཟླ་བའི་བདུད་རྩི་ཞེས་བཅས་ལ་ལ་གཞི་བཅོས་ཐོན། །རང་གི་མཐོང་རྒྱུ་ལ་བཅས་བཀོད་པ་ཡིན།

བྲེལ་འཚབ་ཏུ་ཐོན། སྨན་རང་ཡང་མཚན་ཐོག་དེ་རང་ལ་ཐོན་ཏེ་ཆག་ལའི་ལ་འཇོག །ལ་གཉིས།
གསང་གཞུང་བཅུས་ལ་ཞག་མལ་རེ་བྱས་ཏེ་ཚེས ༩ ནམ་ཕྱེད་ཙམ་ལ་ནག་ཆུ་ཁར་འབྱོར། དེ་ནས་
ལམ་སེང་རྒྱ་ལུ་ཆས་པ་བརྒྱེ་ཆོན་གྱིས་ཐོན་པ་དགའ་བཞིན་ཁར་ཟླ ༨ ཚེས ༡༠ ནམ་མ་ལངས་ཙམ་
ལ་འབྱོར་སྐབས་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་གྲུབ་འདུག་པ་མ་
ཟད། བཀའ་བློན་པོན-ཤོད་ཀུང་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གནང་གོང་ཙམ་ལ་ཕེབས་ཏེ་ཕེབས་བསུའི་....
མཇལ་དར་དྲིལ་བུ་མས་ནང་འབུལ་གནང་སྦུབ་ཙམ་བྱུང་སོང་ཞེས་སློང་།

ཆིབས་ཞབས་ཕྱིངས་ཀུང་གཅིག་འབྱོར། གཉིས་འབྱོར་དང་དེ་ཤར་མཚམས
མདང་སྔོ་ཞིག་གནང་སོང་བ་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བཞི་ལ་ཕེབས་པ་མཇལ་སྐྱི
ཞིང་། ནབ་ཟབ་ལྷ་ཆས་གནང་བཞིག་ནག་ཆུ་འགོ་པ་མཆེན་རབ་བསྟན་འཛིན་ལགས་ཀྱི་སྐུ་དཔང
དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་མཆོག་ཀུང་བཞུགས
ཁྲིའི་འགྲམ་དེར་སྐུ་བཞེངས་གནང་སྟེ་བཞུགས། ཀུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་དབུ་པ་ཆ་སྩོལ། དེར་བཀའ
བློན་པོན-ཤོད་ཀྱིས་གཞུང་སའི་མཎྜལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཐོག །རྒྱལ་བའི་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་...
ཆེར་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ། བཀའ་ཤག །བོད་ལྗོངས་ཕྱི་ཚོགས་རྒྱལ་འཛོམས་ཀྱི་
ཚོག་ཐོ་...བཅས་འབུལ་གནང་མཇལ་རྟེན་ངོ་ཚོ་ཕེབས་བསུར་བཅར་བའི་ཆིབས་ཞབས་ཚང་མས་.....
མཇལ་དར་ཕུལ་ཞིང་། ཞུགས་དང་བང་ཞུས། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ཕེབས། དེ་ནས་ཟླ་ཚེས་...
ལས་ཚན་དངོས་གྲུབ་གླིང་བཀྲ་བཟང་རྡོ་རྗེ་རྗེས་འབྲུག་གསེར་སྐྱེམས་དང་། ཤི་པ་དེའི་རྒྱུབ་ཡིག...
སྒྲོག...སྤྲང་དང་འབྲེལ་ཆིབས་དར། མདོ་འདར། སྤྲན་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་བསུས་སྤྲུར་ལམ.....
གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱའི་ཆིབས་རྟགས་དང་། ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་བྲིའི་ཐོག་དང་། སྐུ་རྒྱབ་ཏུ
རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ཨ་མདོ་ཟི་ལིང་པའི་ནབ་བཟའ་དང་། རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ (ཅ-ཤུབས)
དང་གི་རྒྱན་བཞེས་ཅན་དྲིལ་བུ་མས་དང་། དེ་རྗེས་ཞབས་འཁྲིད། ཀུས་ཚོ-ཤོད་སྙོར་བཅས་གཉིད...

དང་། ཆོས་ལམ་འདྲེས་མའི་དང་ནག་རྒྱ་ཞབས་བརྟན་དགོན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད།

དེ་ནས་རིམ་པེབས་འདམ་སྟོད་དབུ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཐང་བཞུགས་སྒར་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་པེབས་བསུར་པེབས། བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་རྒྱ་འགོ་གདན་ས་རྭ་སྒྲེང་དུ་བཞུགས་ཞག་གསུམ་གནང་སྟེ་རིམ་པེབས་རི་སྐྱ་བསམ་གཏན་གླིང་རི་ཁྲོད་དུ་གསོལ་ཚིགས་ཀྱང་། ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༣ (October 6, 1939) ཉིན་སྔར་ཚོགས་ས་ལ་བཀྲམས་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་རྒྱ་ཐང་གི་བཞུགས་སྒར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་དེར་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྣམ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བླ་སྤྲུལ་མཁན་ལས། རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག་གི་དོན་གཅོད་པ། བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་པའི་གཞུང་ཚབ། གཉེར་པ་ཆེའི་འགོ་པ་བཅས་པས་ཀྱང་མཇལ་འཆར་ཞུས། དེར་བཞུགས་ཞག་གཉིས་གནང་སྟེ། ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་ལྷར་པེབས་ཏེ་དམག་སྒར་ཁག་གི་ཧ་བསྒྲིགས། སེར་ཕྲེང་། ཁྲི་གཞས། ཞལ་མཇལ་ཞུ་མི་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཁྲི་ཕྲག་བརྒལ་བས་དགའ་བའི་འདོད་སྣ་ཚོག་བཞིན་པའི་གཞུང་བརྒྱུད་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་པོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་ལེགས་པར་འཁོད།

ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ (November 23, 1939) ཉིན་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་དུ་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་ཕྲུ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཚན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད། དེ་ནས་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་གྱི་ཚེས་ཆ་ཐུགས་གཏན་འབེབས་ཚུལ་སྙན་རྒྱལ་ཁམས་བཀའ་རྒྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྤེལ་འདུག །

བོད་དོན། རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཕྱག་ན་པདྨོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་སོགས་མཁའ་མཉམ་བསྟན་འགྲོའི་སྤྱི་སྤྱིར···
ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དམྱུང་གཅེན་དམ་པར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་མ་ལུས་དགའ་དང་སྤྲོ་གསུམ···
སྐྱེ་སྐོར་ནས་བཀུར···སྤྱི་གུས་འདུད་བླ་ན་མེད་པའི་མཐོ་རིས་དགའ་ཚལ་མིག་གི་བདུད་རྩིར་བསྐྲུན་པའི
ངོ་མཚར་ཅོར་གླིང་སྐལ་བཟང་པོ་ཐང་དུ་ཕྲུམ་སྟོད་བླ་པའི་དམར་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲལ་ཚོས ༢༥ གཟའ···
སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་ཆེ་བས་བསྒྱུར་རྒྱལ་པའི་ལམ་བཞིན་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དགེ་ལེགས····
༄ཞབས་སེན་ཞོར་ཟླུའི་འོད་ཆགས་རྩེ་གཅིག་རེ་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཏོག་ཏུ་མངོན་པར་བཀོད་གྲུབ་ཅིང་།
ཟླ ༡༠ ཚེས ༡༣ གཟའ་སྐར་འབྱུང་འཁྱོད་དགེ་བའི་ཉིན། ༄རྒྱལ་ཚབ་གླིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན···
ར་སྒྲིང་ཏོ་ཐོག་སྤྲུ་ངོས་ནས་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་དང་། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱུལ་མཆོན་པོད····
སྤྱོངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་ནན་སྐྱེད་ཞུ···མོས་ལྡར་ལྷ་ལྡན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི···
སྤྱན་སྔར་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་། འབྲེལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང···
ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྲིད་གསུམ་དབང་བསྒྱུར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་ཞེས་པའི་མཚན་གསོལ
བརབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་ཕྲུལ་དང་བཅས་པ་དགོངས་དབྱངས་གཅིག་གིས་ལེགས་སོའི་བསྔགས་བརྗོད
དང་། བཀྲ་ཤིས་ཕྱིན་ཆད་དཔལ་བ་ནས་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་མཚན་སྙན་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ···
དབྱངས་གསང་མཐོར་འཁྲོལ་བའི་དགེ་མཚན་ཁྱབ་གདལ་དུ་གྲུར་བས་ལྷ་ལམ་ཏོག་པོར་བྱེད་ཅིང་།
ཕྱོགས་མཚུངས་རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ངོ་མཚར་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ···
དྲུག་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་བརྟུལ་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་ཡིད་ཅན་མཐའ་དག་སྔའི···
བདུད་རྩིས་ཚིམ་པར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱི་ལོ་ལྕགས་འབྲུག་ཟླ ༡
ཚེས ༡༤ ཉིན་རི་བོ་གྲུ་འཛིན་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་མི་འཇིགས···
གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་བཀྲ་ཤིས་གྲངས་ཀྱི་སྟེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་ཞུ།
མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་རིགས། ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་མཆོག་དམན་བར་པ་བཅས་པ་མཐའ་དག་ནས་དངོས···

འབྱོར་མཆོད་པའི་སྦྱིན་ཕྱུང་དང་བཅས་དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཞབས་ཏྲལ་སྒྲི་བོས་བསྐྱེན་ཏེ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་རྫོགས་ལྡན་དང་པོའི་དགེ་མཚན་མངོན་སུམ་ཏུ་མས་སུ་བསྟར་རྒྱུའི་གཏམ་སྙན་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་གསར་པ་སྐྱེ་རྒུ་ཡོངས་ཀྱི་རྣ་ལུང་རིན་ཆེན་སུམ་བཟང་གི་བརྒྱུད་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་པས། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱི་རོལ་པར་མཆོག་ཏུ་རྟེན་པའི་སྐབས་དེར། དེ་ཕྱུལ་ལྷ་སྡེ་དགོན་ཁག་ཆེ་ཕྲའི་བླམ་དང་། སེར་མོ་བ་རྣམས་ནས་༸གོང་ས་༸རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་ཚེ་༸ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། རླབས་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཤུ་ཆར་བཟང་པོ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་བཞེད་ལྟར་མཐའ་ཁྱབ་བསྟན་འགྲོའི་ཕན་བདེའི་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་ཟ་བའི་གསོལ་སུ་སྨིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཞབས་བརྟན་བདེན་ཚིག་དང་། སྨྲུབ་ཚིག་སྨོན་གསོལ་སྨོ་གང་གཟབ། བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་གཏང་རག་བསྐང་འཕྲིན་མངའ་གསོལ་གཟབ་རྒྱས། མི་སྡེ་གཞུང་སྒེར་ཆོས་བཅས་དོ་འབབས་སྤྱི་པོ་ཕོ་མོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱན་གོས་གཟབ་མཚོར་དང་བསྟོད་གང་ཆེའི་སྨོ་ནས་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། ཕྱུལ་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ཡང་སྙེང་དང་། རི་རྩེ་ཁག་ལ་བསང་དུད་ལྷ་རྫོང་འགེངས་པ། རོལ་མོའི་ཐེ་བྲག་འཁྱུད་དཀྱིལ། ཇ་བཏུང་དར་འཕྱར། དགའ་སྟོའི་སྟོན་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤང་བྲོ་གླུ་གཞས་ཀྱི་རོལ་རྩེད་ལ་ཀུན་ནས་འཇུག་ཅིང་། བག་ཡེངས་པ་སོགས་ཚོད་རང་སྣ་མོ་བས་མང་འཁྲུལ་ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་ཚང་མར་སྤེལ་རྒྱུད་ནས་བརྗེ་སྤྱོར་འཆམས་མེད་བསྒྲིགས་ཏེ་ཕན་བདེའི་གཞི་ཕྱིན་གྱི་འོད་སྣོན་འབུམ་དུ་སྤྲོ་བའི་གདངས་ཅན་མགོན་པོའི་གསང་གསུམ་མཚན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིན་བྱེད་གཞོན་ནུའི་སྣང་བར་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཚོག་པའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་སྐལ་པ་བཟང་པོར་ཡིད་རབ་ཆེས་པའི་དང་ཤུགས་སྤྲོ་ཕུགས་དྲག་པོའི་འཛུམ་རླབས་ཕན་ཚུན་འགྲན་བཞིན་དུ་འཕེལ་བའི་ངང་ནས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིམས་བཟང་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ལས་ལམ་མཐའ་དག་ལ་འབད་བརྩོན་པར་ལྡན་ལྟར་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་འཚོར་བདེ་སྐྱིད་དགའ་སྟོན་གྱི་རོལ་པ་ཟད་མི

ཤིས་པའི་དཔལ་ཡོན་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཤོག །ས་ཡོས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ བཟང་པོ་ལ།

ཞེས་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐམ་ཇ་ཚིག་ལྷུལ་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁྲི་ཐེངས་ལེགས་འབྱུལ་ཞུ་བར་ཕྱུའུ་རྟུང་ཤིན་ངོ་ལས་··· བཙར་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཕྱུའུ་ངོ་ལས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་འགྲོ··· བསྐྱོད་ཆོག་པའི་ཐོད་འཛིན་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པར། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཐོད་འཛིན་སྤྲད་ན་འགྲིགས་མིན་བོད་གཞུང་ལ་དགོངས་བསྐོར་གནང་བར་ཐོག་མར་ཐུས་ན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཐེབས་དོན་མ་ཆ་ཆེས་གསུངས་ཏེ་ཐོད་འཛིན་གནང་མེད་ཀྱང་། རྗེས་སུ་ཁྲི་འབྱུལ་རྟེན་ཆས་འབྱུལ་མི་ལས་གཞན་གྱི་ལས་དོན་མེད་ཀ་ཤིས···ཐོད་འཛིན་གནང་ཡང་འགྲིགས་རྒྱུ་ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་བ་དང་། ལས་བྱ་ཁྲུང་ཅོང་ཧྲུང་འབྱུལ་དངོས་བཅས་དར་མདོ་བརྒྱུད་ཡོང་རྒྱུར་སྔེ···ཤན་དུ་ནན་ཅིང་དོན་གཅོད་སོང་ལས་ནས་མི་གཅིག་བཅས་མདོ་སྨད་བརྒྱུད་ངོ་གཡོག་གྲངས་བཅས་ཀྱིས་ཡོང་ཆོག་པའི་ལག་འཁྱེར··· རྣམས་ས་མཚམས་ཀྱི་སྣེ་སྡོད་སོ་སོ་བརྒྱུད་གནང་། དབྱིན་ཇི་[༡]གོང་མ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་ཁྲི་འབྱུལ་ཞུ་བར་འབྱོར་སྐྱེ་ལྷུར་སྤྲོ་སིའི་འགྲུལ་ཏྲ་ངོ་ལས་བཙར་ཆོག་པ་ཞུས་སྐྱིན་ཕྲར་རྒྱ་དཀར་ནག་སོ་སོའི་སྐུ་ཚབ་གཏོང་བསྡུའི་སྔེ···ཤན་ཐོག །ཏྲ་ཡལ་ལམ་ཡིག་སོགས་གནང་སྟེ་གྲོ་མོ་ནས་སྔེ··· ལེན་གྱིས་རིམ་བཞིན་ལྷ་སར་འབྱོར། རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ཞོར་སྐྱིད་དུ་འབྱོར་ཕྱག་དང་བཅས་[༡]གོང་ས་ཆུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་མཇལ་ཁ་ཞུས།

ལྕགས་འབྲུག ༡༩༤༠ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ··· ཕྱུར་ཞོར་སྐྱིད་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་ཚེས་༡༤ (February 22, 1940) གསེར་ཁྲི་[༢]མངའ་གསོལ་ཉིན་ཚོམས་ཆེན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་མི་འཇིགས་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ

༢ ཤོག་ཆ་གྲོགས་བརྒྱབ།

དང་།   ལྷན་ཅིག་རྣམ་གསུམ་གསུང་ཞབས་པ་རྣམས་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཤིས་བརྗོད་རྫོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོ་གའི་ཚིག་རིགས་དང་མཐུན་པར་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆབ་རྣམས་ནས་རྟགས་བརྒྱད། རྫས་བརྒྱད། སྣ་བདུན་བཅས་རིམ་བཞིན་ཕྱུལ་ཏེ་ཞབས་བརྟན་དང་། བདེན་ཚིག་བརྗོད། སྐྱབས་མགོན་སྲིད་སྐྱོང་རྡ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་མཎྜལ་ལྷུགས་པ་ཤད་ཐོག །བོད་གཞུང་གི་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཕྱུལ་རྗེས་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་སྐྱོང་། སྲིད་བློན། ཡོངས་འཛིན། ཆོ་ཐོག་སྒྲ། བཀའ་ཤག །སྐུ་བཅར་སྒྲུ་མཁན།   གདན་སའི་བླ་སྤྲུལ་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་ཕྱག་ཞུས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་པོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་ཁྲི་སྲོལ་ལེགས་འབྲུལ་ཞུ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཕུའུ་ཀྲུང་ཤིའི་དང་། ཙའོ་ཀྲུན་ཏེན། ཧྲུང་ཙེན་ཏྲུང་། ཚང་ཡའི་སྒྲི་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་བསྟར་བསྒྲིགས་ཞུས། གྲལ་འཁྲོས། བགྲོ་གླེང་། གསོལ་བསྐང་བཀྲ་ཤིས། །གར་རོལ། ལྷོན་ཆེན་སོགས་མཛད་སྒོ་ཕུར་རྒྱུན་ཕྱུར་བསྒྲུངས་པ་དང་། ལྷ་ཞོལ་ཀུན་དུ་ཛ་བཏང་། དར་འཕྱུར་དང་། བདེ་ཡངས་ཤར་དུ་གྲོ་པ་གཞས་མ། སྣོལ་གར་ལྷ་མོ་བ། རྡོ་རིང་ནང་མར་ཤིང་རྫེད། རྡོ་རིང་ཕྱི་མར་མི་རྟའི་བང་རྩལ་བཅས་ལ་གཟང་སྤྲིན་དང་།   མགྲོན་དང་མཆོད་དགའ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་དགའ་སྟོན་བླ་མེད་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱས།

ཚེས་༡༥ ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྤྲ་བྲང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོའི་ཁྲི་འབྲུལ་དང་། དེ་ཁའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་འབྲས་ཀྱི་ཕུར་སྤྱི་སེལ་ འགྲུལ་ཁྲ་[1]དང་།   ར་ཡེ་ལྡ་ཧུར་རྫོང་ཁག་ཏེར་བུ་དོན་གྲུབ། རིང་ཅར་ལགས། ར་ཡེ་ལ་དེ་བ་རིམ་བཞི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལྡན། མེ་འཛར་ཀེའི་ལི་དང་། ཀེ་པ་ཀུན་དོན་འབབ།   ཨོམ་རྗེ་ཀེ་པ་ཀུན་གྲོག་ཀུན་བཅས་ནས་དབྱིན་གཞུང་ ༢ བོང་མ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ནས་ཁྲི་སྲོལ་ལེགས་འབྲུལ་རྣམས་བསྟར་བསྒྲིགས་ཞིབ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་འབྲས་ལྗོངས

༡ དེའི་སྐོར་འབྲས་ཀྱི་འགྲུལ་ཁྲ་རང་གི་དངོས་མཐོང་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་ཐོག་བཀོད་ཡོད་པར། ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་དབང་མོ་དང་། ཤུང་ཙན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཡང་བའི་ཁྲི་སྐོར་མདོ་ཚམ་བཀོད་པ་ཞིབ་ཏུ་བའི་ནང་ཞིག་བཀལ་ཡོད།

རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཚབ་ནས་཭ཀྱང་ཁྲི་ཐེབས་རྟེན་འབྲུལ་ཞུས། མཛོད་སྒོ་ནི་ཕྱིར་རྒྱུན་ལྟར་བསྐྱངས།

དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྐུ་ཕྱེར་རྣ་སྒྲོང་བླ་བྲང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས། རྩེ་ཡིག་ཚང་དྲུང་སྒྲི། གདན་ས་གསུམ། དབུས་གཙང་ཚོ་ཆེན། གཞན་ཡང་བོད་རྫོངས་ལྷ་མིའི་ལྟེ་དགོན་རྣམས་ནས་ཁྲི་ཐེབས་ཀྱི་མཛོད་སྒོ་རྗེ་མང་པོའི་བར་རིམ་བཞིན་བསྐྱངས།

ཁྲི་ཐེབས་ཀྱི་མཛོད་སྒོའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གཞུང་གོ་མིང་ཏྲང་གི་སྐུ་ཚབ་ཝུའུ་ཀྲུང་ཤིན་དང་། སྐྱིལ་ཀྱིས་ཁྱུངས་དང་། བདེན་པ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་བྲིས་པའི་སྐོར་ལ། རི་ཆར་སན་གྱི་དེབ་ནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༢ ནང་ལས་སྐྱི་ཤི་ལ་འགྲུལ་ང་དང་། ཝུའུ་ཀྲུང་ཤིན་སོང་ཁྲི་ཐེབས་མཛོད་སྒོ་དེར་ཐེབས་ཡོད། ཝུའུ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཐེབས་ཚོགས་པ་ཞུས་པ་སོགས་གོ་སྒྲིག ཚང་མ་བོད་གཞུང་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཞུ་གནང་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱིལ་ཀྱིས་ཟེར་ཡག་ལ། ཝུའུ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཐེབས་ཚོགས་པ་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་གནང་བ་རེད་ཟེར་བ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད། ཅེས་དང་། དེ་ནང་བཞིན་མཛོད་སྒོའི་སྐོར་ལའང་། བདེན་པ་མེད་པ་འགའ་ཞས་བྲིས་ཤག། རྒྱ་མིའི་ཡིག་ཆར་དེ་སྐོན་བླ་སྤྲུལ་གསེར་ཁྲམ་དཀྲུག་འདོན་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེར་ཆ་བཞག་ནས་ཝུའུ་ཀྱི་ཟེར་ཡག་ལ། ཀྲུང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེར་སྐར་མཇལ་ཞིག་ཞུས་ཊེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཆེས་སྣྲི་ ཁེངས་འདུག་པས་གསེར་བུམ་དཀྲུག་འདོན་བྱེད་དགོས་མི་འདུག་ལབ་པ། དེའི་རྗེས་སྤྱི་ཟླ་ ༢ ནང་རྒྱ་དམག་གོ་མིང་ཏྲང་གཞུང་ནས་ཀྲུང་སྲིད་དེ་བཞིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྫོང་མར་ངོས་ལེན་ཁྲིབ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་བཀྲི་འདུ་པོ་བསྟན་འདུག། བོད་པ་ཚོས་ཟེར་ཡག་ལ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ཟླ་ ༤ ནང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོས་འཛིན་ཆ་འཛོག་བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རང་གི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་གྱི་གདན་ཞུ་དང་། ཀུན་བཀུར་སྣེ་ལེན་ཚང་མ་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ལས་ཁུངས་ཁག་གོ་བསྐུར་དང་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་མེད་པ་འདྲ། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་དང་། རྒྱ་མིའི་འགོ

༥ Tibet and Its History, p. 154.

འཁྲིད་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༩༣༩ ཟླ་ ༧ ནང་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ངོས་འཛིན་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རེད་ཅེས་རྒྱ་མིའི་གསར་ཤོག་ཐོག་ཐོན་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེས་མཚོན་ཕྲུའུ་ཀྱི་ཞེར་ཡག་ལ། ལོ་རང་ནས་མཇལ་སྐོར་དེའི་འགོ་འཁྲིད་ཐུབ་སྟེ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། དེའི་ཞུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་ལྷ་ཁུར་ཏཱ་ལའི་བླ་མས་པི་རྟིང་ཕྱོགས་ལ་ཞལ་གཟིགས་སྟེ་གུས་འདུད་གནང་སོང་། ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལ་འབྲས་སྤྱི་འགྲུལ་ཀྱ་ནས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ཏེ་སྤྱེལ་གྱིས་དེ་ཚོ་རྫུ་བ་ནས་བདེན་པ་མ་རེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་དུས་མཇལ་སྐོར་ཡོད་པའི་བོད་གཞུང་ཞབས་འབྲིང་ཚོས་ཀུང་ཕྲུའུ་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་དག་ཁས་ལེན་གནང་གི་ཡོག་མ་རེད། བྱས་ཙང་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དུས། དེ་སྔོན་ཙོང་མཛོ་ལུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་རེ་འདུན་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚོ་དང་། ཕྱར་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ལྷ་པ་པི་རྟིང་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཚོར་རྒྱ་མིས་ཁུངས་མེད་སྤྲུང་སྤྲོ་བུ་བཟོས་པ་ཡིན་པས་ཁུངས་སྐྱེལ་ཡང་ཐོང་གི་འདྲེས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བྲིས་ཡོག།

སྲིད་དོན་གྱི་སྐད་ཆ་ཁུངས་མེད་དེ་ཚོར་ང་ཚོས་ངེས་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ངང་བདེན་གྱི་ལན་རྒྱག་དགོས་པ་ཞིང་ཚོའི་ལས་འགན་ཞིག་རེད། སྤྱིས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་[5] རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་ཕྲུའུ་ལ་གསུངས་དོན། ཕྲུའུ་ནས་འོས་སྦྱུལ་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཅིག་གནང་སྟེ་དེ་ནས་འོས་སྦྱུལ་བརྟག་དཔྱད་དང་། གསེར་ཁྲུམ་དཀྱུག་འདོན་མ་དགོས་པར་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་རང་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་གཏན་འཁེལ་བ་དགོས་ཕྱོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞུ་རྟོགས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་དང་། ཕྲུའུ་ནས་ཕྱི་ཟླ་༡ ཚེས་ ༢༧ ཞོག་པ་ཚེར་བུ་གླིང་ཁའི་གཟིམ་ཆུང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཇལ་ཁ་རྒྱ་ཚོད་ཀྱི་སྐར་མ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཞུས་པ། ཕྲུའུ་ནས་འབུལ་རྟེན་སྣ་བཞིའི་ཡོངས་རྒྱ་ཚོད་འབོར་ལོ་ཡོད་པར་མཉེས་པོ་གནང་བ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དགུང་ལོ་བཞི་དང་ཟླ་བ་དྲུག་ལས་མ་ཕེབས་ཀྱང་ལོང་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འདུག་ལབ་སྟེ། ཕྲུའུ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གསེར་ཁྲུམ་དཀྱུག་འདོན་མ

༥ The Historical Status of Tibet, p. 183.

དགོས་པར་ཡང་སྲིད་དུ་ཐག་གཅོད་ཚོག་ཐུགས། ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ ཉིན་ལམ་འགྲོ་པ་རེད། ཅེས་
བྲིས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྫུན་གནམ་ཁུངས་མེད་རང་ཡིན་པ་ ང་ཚོས་སླབས་དེར་གཞུང་གི་ཞབས་ཞུའི་ཁོངས་སུ་
ཡོད་པ་ནས་ཁུངས་ སྐྱེལ་གསལ་བ་ཤད་བྱེད་ཐུབ། ངས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་གསལ་བཀོད་བྱས་ཡོད་པ་
ལྟར། ལ་ལོས་ ༡༩༣༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་རྩེ་གཉིས་ཆུང་བདེ་ལྡན་འཁྱིལ་དུ་བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་
འདུ་རྒྱལ་འཛོམས་གཞང་སྟེ་སྐུ་འབུམ་གྱི་ངོས་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེར་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་
ཐག་གཅོད་ཚོག་ཐོ་བཀོད་པ་མ་ཟད། དེ་ཉིན་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ལའང་གནམ་སྤྲན་དྲིལ་བསྒྲགས་གཞང་བ་
དང་། ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དགའ་བཞིན་ཁར་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱི་མཛད་སྒོའི་ཐོག །
བཀའ་བློན་པོན་ཤོད་པས་མཇལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་བཅས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བློན་
ཐམས་པ། བོད་སྤྱོངས་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ངོས་འཛིན་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཚོག་ཐོ་
རྟགས་སྐར་འབུལ་ལམ་ཞུས་པའི་ཉེ་མ་ དེ་ནས་བཟུངས་ ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཐོབ་ངོས་ཀྱི་བཀུར་གསོལ་ཆིབས་
དང་། མདོ་འདང་། སྤྱན་རྒྱ། ཕྱོགས་འཛོམ། ཆིབས་ཞབས་དང་བཅས་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས། ཟླ་ ༨
ཚེས་ ༢༣ (October 6, 1939) ཉིན་སྐྱང་སྟོད་འདོད་རྒྱ་ཐང་གི་བཞུགས་སྒར་ཆེན་མོར་ཆིབས་
བསྒྱུར་སྐབས་གཞུང་ཞབས་མེར་སྐྱ་དང་། གདན་ས་འི་བླ་སྤྲུལ་ལས་སྐྱེ་སྒྲོམ་མེད། དོང་མདོ་ཤུང་
ནས་རྒྱ་བོད་བཀའ་མོལ་མཇུག་སྐྱོང་བྱེད་མི་ཡིན་ཁུལ་གྱི་བཞག་པའི་རྒྱ་དཔོན་ཞང་ཆེ་ཕུ་དང་། རྒྱ་གར་
གཞུང་གི་དོན་གཅོད་རི་ཙར་ལས། བལ་ཡུལ་གཞུང་ཚབ་དང་། འབྲུག་པ་ལོ་ཕྱག་སོགས་ཀྱང་
མཛད་སྒོ་དེར་ཡོད་པ་རེད། ཉིན་རྗེས་མར་ཆིབས་བསྒྱུར་རྒྱས་པའི་ཐོག་ཙེར་བུ་གླིང་པར་ཞབས་སོར་
འཁོད་པ་བཅས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རང་ལ་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་ཏེ་ཕེབས་བཞུགས་གཞང་བ་ལས། དོས་
སྤྲུལ་གྱི་མཚན་ཐོག་ཕེབས་ཀྱི་མེད་པ་ཡོངས་གྲགས་མ་ཟད། དབུ་སྐྲ་གཙུག་ཕུད་འབུལ་བཞེས་དང་།
མཚན་གསོལ་གྲུབ་རྗེས་བོད་སྤྱོངས་ཡོངས་ལ་ཁྲི་ཕེབས་དངོས་གཞིའི་མཛད་སྒོ་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་
ལུགས་ཀྱིས་ལོས་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༧ འཁོད་པའི་རྒྱལ་ཐམ་རྫ་ཚིག་ཀྱང་སྐྱལ་ཡོད། དེས་མཚོད་གླིས་

རང་ཉིད་ཀྱི་ཞིབ་པའི་དེབ་ནང་། ཁྲུང་ཏེང་ཙུང་ཁམས་བརྒྱུད་ཟླ་ཕར་སྤྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཕྲུའུ་མ་འབྱོར་བའི་བདུན་ཕྲག་གསུམ་གྱི་གོང་འབྱོར་ཀྱང་། དེ་དུས་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་སྐུ་འབུམ་དགོན་སྤྱི་ལ་ལ་བརྟག་དཔྱད་གཏན་འཁེལ་ཟིན་འདུག །ཅེས་ཞིབ་ལྟག །ཐག་གཅོད་བྱས་ཚར་ཡོད་ན་ཕྲུའུ་ནས་བསྐྱར་དུ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་ཀོ་ཚང་མ་སྒྲོན་པའི་སྐད་ཆ་ལྟ་བུ་ལས། ཁྲུངས་ཁུངས་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ན་དགོད་བྲོའི་རང་བཞིན་ལས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

དེ་ཙམ་མ་ཟད། ཕྲུའུ་ནས་ཁྲི་ཐེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་འགོ་འཛིན་པ་དང་། ཧྭ་ལའི་བླ་མ་གསེར་ཁྲིར་ཕྲུའུ་རང་ཉིད་ནས་བཞུགས་སུ་བཅུག་པ། དེའི་སྐབས་ཧྲེ་ཆེ་ཞུ་ལྷ་སུར་པེ་ཅིང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་ཏེ་གུས་འདུད་གནང་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ཀོ་ཡང་རྫུན་གཏམ་ཀྲུང་ཀྲུང་ལས་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་དུས་ངེད་རང་གཞུང་གི་ལས་འགན་མཐོ་རིམ་དུ་མེད་ཀྱང་། རྒྱས་པའི་མིང་ཐོག་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་བའི་ཡོངས་གྲགས་འཛིན་པ་ཡིན་ག་ཤིས་རྗེ་གཟིམ་ཁྱུང་འགག་གནས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཐེབས་གདོང་རང་ལ་སྦྱོགས་ཕྱོར་ཕྱིར་ནས་མཉམ་བཅར་བྱས་ཏེ་ཚོམས་ཆེན་བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་ཉེ་འཁྲམ་སྐུ་མདུན་དེ་རང་ལ་མཛད་སྒོ་མ་གྲོལ་བར་སྡོད་དགོས་པ་ཡིན། གཟིམ་ཁྱུང་ནས་ཐེབས་དུས་བཀའ་འབློན་བླ་མ་བསྟན་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁན་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ནས་ཕྱག་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་ཐེབས་ནས། ཐེབས་སྐྱས་བབས་འཛོམས་དང་། བཞུགས་ཁྲི་ཆེན་མོའི་སྟེང་ལ་བཞུགས་དུས་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐུ་པང་དུ་བཏེགས་ཏེ་གདན་ཞབས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། ཕྲུའུ་ཙུང་ཤིན་གྱིས་ལག་པས་རེག་རྒྱུ་ལྟ་ཞོག །བཞུགས་ཁྲིའི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་འང་བཅར་ཚོག་པ་མེད། གལ་ཏེ་བྱས་མེད་བྱས་འཕྲིར་མི་ཤུ་འདྲ་ཞིག་བཞུགས་ཁྲིའི་ཉེ་འཁྲམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེར་ཡོད་ཚང་མར་དོ་སྣང་ངེས་པར་ཡོད་རྒྱུ་མ་ཟད། གཟུགས་སྟོབས་ཆེན་པོའི་གཞིས་འགག་པ་དེ་ཚོས་ཉེས་བརྟུང་གཏོང་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅེས་དངས་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱུའུ་ཅུང་ཤིའི་ལྷ་སར་སྡོད་རིང་། རྒྱལ་ཚབ། བཀའ་ཤག་སོགས་གཞུང་ཆེའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱག་རྟགས་དང་། གསེར་དངུལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་མ·······ཕུལ་ཞིང་། རྒྱ་བོད་ཞི་དོན་བཀའ་མོལ་སྐྱེ་སློང་དང་། དེ་སྔོན་ཚོང་མདོ་ཁུང་སྐབས་བཞག་པའི་རྒྱ་བོད་ཞི་འཕྲོས་འཇུག་སྒྲིག་བྱེད་མིའི་རྒྱ་དཔོན་ཧྲུང་འཕྲིན་བཅས་བཞག་པ་དེ་བཞིན་བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བའི་ཡན་ལག་ཞིག་ལ་མིང་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞུས་པར། བཀའ་ཤག་ནས། བར་ལམ་བོད་ཀྱི་ས་ཐོ་མང་པོ་རྒྱ་གཞུང་ནས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་སོགས་ཤར་དང་ཏྲེ་མདོ་ཆུལ་ཤི་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ས་ཐེ་མི་གསུམ་ཕྱིར་སློག་བྱ་རྒྱུ་ཆེ་རྒྱ་བོད་ཞི་མཐུན་བཀའ་མོལ་དེས་པར་ཞུ་རྒྱུ། དེ་ཡང་ཤིང་ཕྱུག ༡༩༣༨ སིམ་ལའི་ཆིངས་དོན་གྱི་ལམ་ལྷར་རྒྱ་གར་གཞུང་བར་བཞུ་གྱི་ཞུ་རྒྱུར་ཨང་སང་ཡོད་ལུགས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་སྡོད་རྒྱ་དཔོན་དེ་ཡང་བཀའ་མོལ་མཇུག་སྒྲོང་གི་དོན་གཅོད་ (Mission) ལས། བོད་སོག་ལས་ཁུངས་ཟེར་བའི་ལེ་ལག་སོགས་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་མཐའ་བཀག་གསུངས་པར་བརྟེན་ལས་དོན་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། ཕྱུའུ་ནས་སྔོན་སྡོད་ཅང་ཅི་ཡུ་བརྗེས་ཏེ་དེའི་ཚབ་ལ་ཁུང་ཅིང་ཙུང་བཞག་ཏེ་ཕྱུའུ་རང་ལམ་རྣམས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཕྱིར་ལོག་བྱུས།

ལྕགས་འབྲུག ༡༩༤༠ ཟླ་ ༡༠ ཙམ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་གི་ཡོད་ཚུལ་གཏམ་འཆལ་ཞིག་ལྷང་ལྷང་ཐོན་སྐབས། ཟླ་ ༡༢ ནང་རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁྱེན་ཐུབ་མོང་ཐོག །སྐུ་ངང་བླ་མའི་བརྟག་ལུང་དོན་བཞིན་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་སྐུ་ཕྱུར་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡོད་པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བ་ཤོལ་ཏེ་རེ་ཞིག་བསྙེན་སྒྲུབ་སོགས་མཛད་དགོས་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པར་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁྱེན་ལྷན་རྒྱས་ནས་ད་ལྟ་སྐུ་ན་དར་སྐད་དང་། སྐུ་གཟུགས་མི་བདེ་བ་སོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་པས་རྒྱལ་དབང་དོན་གྱི་བདག་པོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱོད་བཞེས་མ་གནང་

བར་དེ་སྲིད་དུ་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་ལྟར་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། སྐུ་ཕྱུའི་རྒྱན་སེལ་ཞབས་རིམ་རྗེ་ལྟར་ཞུ་འོས་གཞུང་ཐོག་རང་ནས་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་རྗེ་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་གསན་དགོངས་མ་ཐོབ་པས། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་གང་དགེ་ རྗེ་ལེགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐུར་གནང་བར། ཐོག་མར་ཚོགས་འདུས་ནང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་ད་ལྟ་སྐུ་ན་དར་ཞིང་། མཛད་འཕྲིན་ཡར་རྒྱས་དང་། ས་མཚམས་དུས་བདེ་ཞིང་འཇགས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པས་དངོས་གནས་ཀྱི་དགོངས་ཞུ་ཞིག་ཨེ་ཡིན། མཐོ་རིམ་ལས་ཚན་ལ་འཕོ་འགྱུར་རམ། ཡང་ན་ཆབ་སྲིད་ནང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་མེད་དམ་ཞེས་གློག་བ་ཤད་ཀྱང་འགའ་ཤས་ཐུལ་སོང་། བཀའ་ཤག་ནས་གསོལ་འདེབས་རྗེ་གནང་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་ནས་དྲུང་རྩིས་ཐོག །འདུས་མི་འགའ་ཤས་ཤོད་གཞིམ་རྒྱུད་དུ་བཅར་ཏེ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པར་དགོངས་བཞེད་གནང་རྒྱ་མེད་རྩལ་དབུ་མཐའི་རྒྱས་དཔྱད་གནང་བ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་གསར་པ་ཡང་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་ན་ལེགས་རྩལ་བཀའ་སློབ་གནང་བ། བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཅར་སྤྱི་མཁྱེན་ནས་ཀྱང་སྲིད་སྐྱོང་གསར་པ་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་འོས་རྩལ་བཀའ་སློབ་གནང་ལུགས་ [༢]གོང་ས་ཆེན་པོར་སྙན་གསོལ་གནང་བར། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེར་ཞུས་ཞེས་བཀའ་ཕེབས་པ་བཅས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུས་རྣམས་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་རྟེན་གསུམ་དང་བཅས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་བཀའ་བཞེས་བཟང་ཐོབ་བྱུང་བ་ཤིས། [༢]རྒྱལ་ཚབ་རྭ་སྒྲེང་ཨ་ཅི་ཏྲི་ཐོག་ཐུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ས་རྫོ་ཕྱིས་བུ་བདུན་གནང་རྗེ་དགོངས་པ་ཞུ་གནང་མཛད།

ཕྱི་ལུགས་ ༡༩༤༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་དགའ་ལྡན་གསུང་རབ་མཐུ་ཐོབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་། ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཉི་རྫོང་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རྩུར་ ཇོལ་བྲུས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེ་ཤོར་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱང་དྲུང་ཅིན་ཕྱོགས་སྤོ་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དུས་མཚུངས་ཨིན་ཇི་ཅའི་ནང་། མལ་ཡ་སོགས་ཡུལ་ཕྱོགས་པོའི་བཙན

འཛུལ་བྱུས་ཀ་ཞིས་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། དབྱིན་ཇི་སོགས་རྒྱ་མིའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་དམག་མཐོའི་ཡོ་ཆས་སོགས་རོགས་རམ་རྣམས་རྒྱ་གར་ནས་འབར་མའི་ལ་ཆ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེལ་འདྲེན་བྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་དེ་ཡང་ཞོར་བས་མཚད། རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ཕྱོགས་ལའང་ཉེན་འགན་སློབས་པས་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ནས་བོད་ས་རྫ་ཡུལ་བརྒྱུད་དམག་མཐོའི་ཡོ་ཆས་འགྲོ་ལམ་གསར་བཟོ་བྱུས་ཆོག་པ་ཞེས་ལྷ་སྡོད་རྒྱ་གར་དོན་གཅོད་ཇོ་སག་ར་ཡེ་ལྡ་དུར་ནོར་བུ་དོན་གྲུབ་དང་། རྒྱ་ནག་དོན་གཅོད་ཁྲུང་ཅོང་རྩུང་གཉིས་ནས་བོད་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་སྙན་སེང་ཞུས་པར། བོད་གཞུང་ནི་རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་དང་། ཉེ་དྲོང་སོགས་དམག་དོན་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ལ་འང་མེད་པར་ཕྱོགས་བསྐྱིལ་སྐྱངས་པའི་བར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བརྟེན་སོང་བརྒྱུད་དྲག་པོའི་ཡོ་ཆས་འོར་འདྲེན་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་ཁ་བཟོ་ཐབས་གཏྲ་ནས་མི་ཡོང་ཞེས་དབུ་བཙུགས་མཐའ་བཀག་གནང་བ་དང་། ཞི་བའི་ཡུལ་མིའི་དོན་དུ་རྒྱ་གར་ནས་རས་ཀ། ཤིང་སྒྲུང་། སྨན་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་སྐྱེར་གྱི་ཚོང་པ་སོ་སོའི་མིང་ཐོག་བདྲང་ཆོག་པ་གནང་ག། རྒྱ་དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་དམག་དོན་གཡལ་ཆེར་ཐུག་པས་དགོངས་པར་མི་འཇུག་ཙམ་བྱུང་ཡོད་ཆོད་ཀྱང་། བོད་པར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཞིག་བསྟན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༢ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ ༼གོང་ས་༽ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་བཞེངས་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ལས་རབ་བྱུང་ཆོམ་བཞེས་མཛད། དེ་གའི་ལོ་མཇུག་ཏུ། ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་དོན་དཔོན་རིགས་ལྷ་ས་ར་ཐོག་མར་འབྱོར་མཁན་ཀེབ་ཊན་ ཨི་ལིའི་ཊོ་ལེ་སྟོར་ (Captain Ilia Tolstoy) དང་། ལུ་ཊེན་ སྤྲུ་རུག་ ཌོ་ལན་ (Lieutenant Brook Dolan) གཉིས་འབྱོར་རྗེ་བོད་དང་། མཚོ་སྔོན་གྱི་ས་ཁོངས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ལ་བལྟ་བསྐོར་དུ་བསྐྱོད་པར་བོད་གཉིས་ལྷུ་སར་

བླ་བ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་འཕྲོད་རིང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྣེ་ལེན་དང་། ༧སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་གྱི་མཇལ་ཁ། མཚོ་སྔོན་ས་མཚམས་པར་སྣེ་ཤན་དུ་ཞེ་དགེ་སྐུ་སྐལ་བཟང་དབང་འདུད་དང་། སྤྱི་ལ་སྤྱོལ་དམག་མི། རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྱི་ལམ་ཡིག་དང་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད། བོད་གཉིས་གཏོང་ཨ་རི་འི་རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཊོན། ཡོ་སྲང་དཀར་པོ་ནས། སྲིད་འཛིན་རུ་སུ་སྦེལ་ཊ་ (Roosevelt) ནས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་རྒྱུའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་མཚན་རྟགས་འཁོད་པའི་ཕྱག་བྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་བཅས་ཕུལ་བ་ག་ཞིབ་གསལ།

གུས་འདུད་ཆེན་པོར་ངོས་པའི་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར། ངའི་ཡུལ་མི་ཨི་ལའི་ཀོ་ལེ་ཀོར་དང་། སྦྲུ་རུག་ཊོ་ལན་གཉིས་ཁྱེད་རང་གི་ཝོ་སྲང་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ལྷ་ས་ར་འགྲོ་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་ད་ནང་བཞིན་མི་མང་པོས་རྒྱུན་རིང་པོར་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། བོད་མིར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་དེ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རེད།

ཁྱེད་རང་གི་མཁྱེན་གསལ། ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་མང་དང་། འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བདུན་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བསམ་སྒྲོ། ཆོས་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རང་དབང་དེ་གསུམ་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་། བཙན་འཛུལ་རྒྱ་བསྐྱོད་རིང་ལུགས་བྱེད་མཁན་ལ་གཏོང་ལེན་བྱས་ཏེ་དེང་སྐབས་དམག་འཁྲུག་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན། མཉམ་འབྲེལ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་དབང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་པའི་མཐའ་མ་ངེས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཆེས་གཏིང་མ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེར་ན་དྲང་བདེན་དང་། ཉམས་ཆག་མེད་པའི་སེམས་ཤུགས་ཡོད་པ་རེད། ངས་ཨི་ལའི་ཀོ་ལེ་ཀོར་དང་། སྦྲུ་རུག ཊོ་ལན་བརྒྱུད་གྲོགས་པོའི་འདུ་ཤེས་མཛའ་བརྩེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཕྱག་རྟགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་འབུལ་བསྐུར་ཡོད་པ་དགྱེས་བཞེས་ཞུ། ངས་མཛའ་བརྩེའི་མཚམས་ཞུ་བཅས། ཡེ་རྒྱན་ཡིན། སྤྱིའི་ རུ་སུ་སྦེལ་ཊ་ (Franklin D. Roosevelt) ནས

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༢ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ལ་ཕྱུལ། དེ་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་འཛིན་གྱི་མཚན་རྟགས་ཡོད་པའི་སྐུ་·· པར་དང་། ཟླ་ཚེས་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་བཅས་རང་བསྒྲུབ་ལ་སྤྱི་འགྲོ་བའི་གསེར་གྱི་ཆུ་·· ཚོད་འཁོར་ལོ་བཅས་ཕུལ་བ་ཏྭ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ཨ་རི་འི་སྲིད་འཛིན་ལ་སྨུག་དམ་ཕྱག་·· ཕྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་བཅས་འབུལ་བསྐུར་གནང་བ་བཀའ་ཤམ་གསལ།

བརྗོ་བའི་སྲིད་འཛིན་མཆོག་ལ། ཁྱེད་རང་གི་སྐུ་ཚབ་ཀེབ་གྲུན། ཨོ་ལའི། ཀྱོ་·· སེ་གྲོར་དང་། ལུ་ཐ་ནལ། སྟུ་རུག ཉི་ནལ་གཉིས་ལྷ་སར་བདེ་པོ་བྱུས་ཏེ་འབྱོར་ནས་ཁྱེད་རང་གི་·· ཕྱག་ཕྲིས་ (མཚན་རྟགས་ཡོད་པའི་སྐུ་··པར། ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་དུས་ཚོད་བཅས་རང་བསྒྲུབ་ཏུ་འགྲོ་·· བའི་གསེར་གྱི་ཆུ་ཚོད་འཁོར་ལོ་བཅས) གནང་འབྱོར་ཡིད་རབ་སྤྲོ།

ཁྱེད་རང་དང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་མང་ཚོས་དའི་ཁུང་པ་དང་། མི་མང་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་སོ་ཙང་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་བཞིན་ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་མང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་མཉམ་འབྲེལ་བྱུས་ཏེ་བསམ་བློ་དང་། ཚོས་དད། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རང་དབང་གསུམ་དང་། རང་ཡུལ་རང་བཙན་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་··ཀྱི་དོན་ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྟགས་མཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་ཕྱུར་ལྷ་མོ་ནས་སྐྱོང་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རང་ཡུལ་རང་དབང་རང་བཙན་སྲུང་སྐྱོབ་··· བྱེད་རྒྱུར་དོ་གལ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ངོ་ལོན་ཕྲ་ཡང་། ཏྭ་ལའི་བླ་མ་གོང་མའི་དགོངས་ [བཞིས] ལྟར་བོད་འདི་·· ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ས་ར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དང་། ཡུན་དུ་གནས་ཐབས་ལྷུག་འབད་བརྩོན་གང་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ངས་འཛམ་གླིང་གི་དམག་འཁྲུག་སྔར་དུ་ཐག་ཆོད་དེ་ཡུན་དུ་ཞི་བདེ་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད།

མཛའ་བརྩེའི་མཚོན་བྱེད་དུ་ཁ་བཏགས་དང་། བོད་ཀྱི་གསེར་ཏམ་གསུམ། གོས་ཆེམ་དྲུབ་མའི་ཚེ་རིང་དྲུག་སྐོར། མཐུན་པ་སྤུན་བཞི། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི་གོས་··

༦ ཡིག་ཆ་སྒྲིག་བསྡུས།

ཐང་པོས་སྔོན་པོའི་གོང་ག་ཕམ་ཅན་གསུམ་བཅས། ཧྲུ་ལའི་ཟླ་མས་བོད་རྒྱ་ལུག་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ····
(Feb. 24, 1943) བཟང་པོར་ཕུལ། ཞེས་པའི་ཕྱག་བྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་བཅས་འབུལ··
བསྒྱུར་གནང་བ་རེད།

གོར་ཁོངས་མི་ཞིག་དང་། བོད་མི་ཞིག་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་དཀྱིལ་འཁྲུག་རྩོད་བྱུང་རྐྱེན་
སྐོར་སྲུང་པས་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པར་འགྲོ་སྐབས་གོར་ཁོངས་མི་དེ་བཞིན་རྒྱ་མིའི་དོན་གཅོད་སྡོད་ཡུལ་
ཕྱིན་སྡོད་པའི་ནང་གབ་ཡིབ་བྱས་པར། སྐོར་སྲུང་པ་གཅིག་གིས་རྗེས་འདེད་བསྐྱོད་སྐབས་རྒྱ་མིའི···
ལས་བྱེད་པས་སྐོར་སྲུང་པ་བདག་ཁུར་བྱས་པས་མ་ཚད། དེ་ཁའི་ཞུབ་མོ་རང་ཁུང་ཆིང་ཙུང་ཅན་ནས···
ནོར་བུ་གླིང་ཁར་ཕྱིན་ཏེ་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམ་སྒོ་ཕྱི་ནང་ཚང་མ་རྒྱབ་ཟིན་ཡང་། ཛ་དྲག་གིས་བཏུང་སྟེ་སྐོར་
སྲུང་པས་ཁྲིམས་ལ་འགལ་བྱེད་འདུག་པས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་སྙན་ཞུ་བཅར་ཡིན་ཚུལ་
བརྗོད་པར། ལམ་སེང་ལྷ་སའི་ནང་འཁྲུག་ཟིང་འདྲ་ཡོང་མེད་···ལྟ་རྟོག་བྱེད་མི་ཆེད་གཏོང་གནང་རྗེས··
རྒྱ་དཔོན་ཁུང་ཕྱིར་ལོག···སྐྱེལ་སྐྱོལ་སྲུང་དམག་བཅས་གཏོང་གནང་སྐབས་ལྷ་སའི་གྲོང་ནང་ཡས་མས
ཚང་མར་ཁྱིངས་འཛགས་ཡོད་པ་ལས། ནང་མི་ཐེག་པའི་ཟིང་འཁྲུག་སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་དམ
བ་ཤད་སྐྱོན་འཛུགས་དང་། ཁྲིམས་སྲུང་པ་ཁུར་བདག་བྱས་པས་མ་ཚད། མཚན་མོ་དུས་མ་ཡིན···
པར་ཕོ་བྲང་གི་གཟིམ་སྒོ་ཛ་དྲག་གིས་བཏུང་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་དཀྲོག་རྐྱེན་ཆེ་བཟོར་བརྟེན་བོད་···
ལྗོངས་ཕྱི་ཚོགས་ནས་ཁུང་ཆིང་ཙུང་ཆུ་ཚོད་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་ནང་ལྷ་ས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་བསྐུལ་བརྡ་བཏང་ཐོག །སྒེ···ཤན་དང་། ཤིང་རྒྱགས། སྡོད་སྒྲིག་སོགས
ཚང་མ་བཅད་འཕེན་གནང་སྟེ་ཁྱུང་ཁམས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་སློག་བྱས་པར། གོ་མིན་ཏང་གཞུང···
ནས་ཁུང་གིས་བརྟག་དཔྱད་མེད་པར་རང་བཞིན་རྩོལ་སྤྱོད་ཞུ་འཛོལ་བྱས་པར་དགོངས་དག་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
ཁུང་གི་ཚབ་ཅིག་བཏང་ཆོག་པ་ཞུ་སྒྲོན་ལྟར། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁུང་གི་བརྗེ་ཚབ་ཏུ་ཤིན་ཙུང་ཡིང་

* [illegible]

སྲེར་བ་དང་། ལས་བྱ་བཅས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ལྷ་སར་ཡོང་རྒྱུར་ཐོད་རྣ་འཛིན་སྤྲད་ན་འགྲིགས་མིན་ཕྱི་···· ལས་བརྒྱུད་འདྲི་སྐོར་འགྱུར་བར་དེ་དོན་ཆོག་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་ལྟར་ཤིན་ལྷ་སར་འབྱོར་མཚམས་·· ལྟར་སྐྱང་ཞི་འཇམ་མཐུན་ལམ་འབྲེལ་བ་ལེགས་གསོ་བྱེད་ཁུལ་ཡང་། ནང་དོན་འཇམ་པོའི་ཐོག་ནས་ནང་ཁུལ་དཀྲུག་ཐབས་སོགས་སྲིད་དོན་གྱི་ལས་ཀ་ཡང་གང་འཚམས་བྱས་ཡོད་ཚུལ་གླེང་།

༄ གོང་ལ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐུ་དུས་དམག་ཡོགས་དམིགས་སྐོར་གཞུང་སྐོར་ཆོས་ (གཞུང་རྒྱུགས་དང་། སྐོར་པ། ཆོས་གཞིས་) བཅས་ཁོངས་སུ་ཕ་གཞིས་རྒྱ་ཆེ་ཁྲལ་མེད་བར་ཤིང་དུ་སྨུག་ཅར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མཚུངས་གཞུང་འབབ་འགེལ་དགོས་གནང་སྟེ་བཀར་འབུ་འཛུག་ས་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚགས་ཚུད་ཡོད་ཀྱང་། བར་ལམ་གཞུང་འབབ་ཆག་ཡང་ཞུ་མི་མང་པོར་དོན··· སྨིན་སྨྱལ་བ་དང་། བཀར་འབུ་ཡང་ཕ་ཅང་ཚོན་ཆེ་དངུལ་བསྡུར་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་དམག་ཡོགས་དགོས་གལ་སྐབས་སྟོད་ཕྱོགས་ཤེལ་དཀར་ཁུལ་ནས། མདོ་སྟོད་ (ཁམས་) བར་ངོར་འདྲེན་གནང་དགོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་ཐག་རིང་བས་དུས་འགྱོར་མེད་ཁར། གཞུང་གནས་ནས་དཔྱད་བརྟུལ་འགྲོ་ཆེ་དང་། ལམ་འཕེལ་མི་སེར་ཚང་མར་དོས་ཁལ་དང་། ག་ཤོར་ཆད་ཀྱིས་གཙན་གོད་བཙན···· གཡིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་བསམ་འཆར་ཞུས་པ་ལྟར་དེ་སྔའི་འཆར་གཞི··· ཕྱག་རྟགས་གཞིར་བཟུང་འདུར་སློང་གིས་འབབ་འབུ་སྤར་སོར་རྒྱུད་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། དེར་··ཚོ་པ་སོ་དགུའི་ས་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་ཆེ་ཡང་གཞུང་འབབ་དམིགས་བཀར་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཞིས། དེར་སྤྱི་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་སྟེ་མི་སེར་གྱི་བདེ་སྡུར···ལྟ་རྟོག་བདེ་ཁྲིད་རྫོང་འགོ་ཁག་དུག་ཏུ་བགོས་ཏེ་མི་འགྲོ་སེར་སྐྱ་བསྐོ་བཀོད་ཐོག ཧྲེ···འབབ་ངེས་གཉིས་ཡོད་གཞུང་འབབ་བསྡུར་བཟོ་མཛད་པ་དང་། བྱང་རིགས··· སྡེ་བཞི་ས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་ཆེ་ལ། བྱང་ས་རྒྱབ་སྐྱོང་དང་། མཚོ་བྱང་ས་མཚམས་འཕེལ་བའི་ཡུལ··· གཅན་ཁར། དེ་ཆར་དོར་ཚོ་པ་སོ་དགུ་ཡང་བྱང་རིགས་ཁོངས་རྣ་བསྐྱིལ་གནང་བ་བཅས་བྱང་བརྒྱུད་སྤྱི་ཁྱབ་མཁན་རིམ་སེར་སྐྱ་ཟུང་སྒྲིལ་གསར་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་།

གདན་ས་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་གྱི་དགེ་བཤེས་རྣམས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔར་གསན་བསམ་ཞིབ་ཏུ་ཞུགས་ཀྱང་། སྒྲ་ཆུང་རྣམས་ནས་ལྔར་ལམ་དགེ་བཤེས་མིང་རྟགས་ཀྱི···གཏོང་སྒོ་གཏོང་གྲྭ་མ་འགྲིགས་པར་དགེ་བཤེས་གཏོང་མཚམས་སུ་སླེབས་སྐབས་གཞིས་དགོན་ཁག་ལ་ཐོལ་བཞུགས་གནང་དགོས་སོགས་དཔེ་ཆ་བདེ་དོན་འབྲེལ་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བས་གཞུང···གནས་ནས་དགེ་བཤེས་གཏོང་སྒོ་རི་མཐུན་རྒྱུན་མ་རྩ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས···དང་ལྡན་གཏོང་ཡོད་ཙན་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཞལ་འདེབས་རྒྱ་ཆེ་ཕུལ་བ་བཙས་ཀྱི་མ་དངུལ་རྣམས་རྗེ···དངུལ་སྐྱེད་དོ་དམ་ཡོངས་ནས་སྐྱེད་གཏོང་གི་དགེ་བཤེས་སོ་སོའི་གྲྭ་ཚང་གྲྭ་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔག···པས་གཏོང···སྟོན་བསྒྲིགས་བཅད་ཀྱིས་སྲོལ་བས་འཆད་ཉན་ལ་ཕན་པ་ཟླ་མེད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཐེབས་སྤྱར་མ་དངུལ་ཕུལ་བ་རྣམས་སྣ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་ནས་གཏོང···འགྲེམས་གནང་སྲོལ་ཀྱང་། ཕྱིས་ཐེབས་སྤྱར་འབུལ་མི་ཕྱིན་བདག་མང་བས་ཐེབས་སྤྱར་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་མ་རྩ་ཁུངས་སྟོང་མེད་ཅིང་། སྐྱེད་དངུལ་དུས་ཐོག་བསྡུས་ཏེ་སྣ་ཕྱག་ལས···ཁུངས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དགེ་འདུན་སོ་སོའི་ཕྱག་ཏུ་སྤྲིན་འབུལ་མཛད་པ་སོགས་ཕན་པ་ཡང་དག་པ···བྱུང་བ་རེད།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་ཡོང་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་རིག་གནས་སོགས་ལ་མཁས་པ་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། *རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་བཀའ་དགོངས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི···པར་གཞིའི་ཞུས་དག་སོགས་ལ་དགོངས···ལྡན་ཞིག་རང་མ་བྱུང་བས་རྒྱ་ནག་གཙོགས་བཞུགས་ཞུས། སྔར་ཡང་གདན་སར་བསྐྱར་ཕེབས་གནང་རྒྱའི་རྩིས་ཀྱིས་ཤིང་ཕྱི་ ༡༩༤༨ ཟླ་ ༦ ནང་ནག་ཆུ་ཁ་བར་ཕེབས་འཁོར་གྲུབ་ཀྱང་། ཡོང་གོ་མིང···ཏང་ཧྲན་སོག་ལས་ཁུངས་ཆེར་བའི་ཕྱག་ལས་ཡོངས་སུ་ཡོད་སྐུལ་ཐོག ང་ལས་མཐོ་མིང་ཏང་གཞུང···ནས་དམིགས་བསལ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱག་རྟེ་དང་བཅས་བཏང་བར་བརྟེན་གདན་སའི་ནང་ཆུད་བསྐུལ་ཕྱུང་དགོས

འདྲ་འབྱུང་དོགས་ལྟ་ས་ཁུལ་ཡོང་མི་ཆོག་པའི་དགག་བྱ་གནང་སྟེ། ཕྱིར་ལོག་གནང་དགོས་བྱུང་བས། ལོ་ཡས་རྗེས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་དབང་བསྒྱུར་སྐབས་ཡོང་ཀུང་ཁྲན་གྱི་ཤིང་དོན་གྱི་ལས་ཀ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཏེ་སྐབས་ཤིག་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲུ་ཞི་གནང་ཞིང་། རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག་བོད་སྐད་ནས་རྒྱང་བསྒྲགས་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་གནང་།

ཤིང་ལོ་ ༡༩༠༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢ དགོང་ རྡོ་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་པ་ཙམ་ལ་ལྷ་སའི་བྱང་ཕྱོགས་ནས་གནམ་གྲུ་ཞིག་ཡོང་སྟེ་སྟོད་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་མང་པོས་མཐོང་ཐོས་བྱུང་ཞིང་། ཉི་མ་གཉིས་སོང་རྗེས་སྔ་གདོང་རྫོང་སྔོད་ཤོད་དུ་ཕྱག་ཕྱུང་པའི་རྡོ་ཆབ་ནས་སྤུན་ཞུ་ཡུལ་གསལ། བསམ་ལས་དང་ཉེ་བའི་རྡོ་ནང་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་མདུན་གཙང་པོའི་ཆུ་འགྲམ་སྟེ་ཐང་སྟེང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་དམག་རྟགས་འཐོད་པའི་རྫས་སྐྱེལ་གནམ་གྲུ་འཕྲུལ་འཁོར་བཞི་ཡོད་ཅིག་ལྷུང་བ་དང་། གནམ་གྲུ་གཏོང་མི་ལྔ་རྒྱུད་གཏུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བབས་ཏེ་སྟེང་ཐང་དུ་སྨོན་མེད་འཚོར་རྒྱུ་ལ་གསལ་ལ་བ། དེ་ནི་ཨ་མི་རི་ཀའི་གནམ་གྲུ་རྒྱ་གར་ནས། རྒྱ་ནག་དུང་ཅེན་ལ་དམག་མཐོའི་ཡོ་ཆས་འདེར་འདྲེན་ལ་བསྐྱོད་དེ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ཕྱོགས་སྟོན་འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སྐྱོན་ཤོར་ཏེ་ལམ་འཆོར་སྒྱུར་ཐོག སྐུལ་བྱེད་འཁོར་སྣུམ་ཟད་དེ་ལྷུངས་པ་རེད། བོད་གཞུང་ནས་གནམ་གྲུ་གཏོང་མི་ལེ་ཕ་ཊི་ནཊ་ ཨར་ཨི་འི་ ཀུ་རུ་ཛིར་(Lieutenant R.E. Crozier) ཅན་ལ་རྟ་ཞུ་ལ་དང་། སྐུར་གསོལ་བཅས་སྦྲད་དེ་ལྷ་སར་གཏོང་དགོས་སྒོ་སྒྲིག་བཀོད་རྒྱ་གནང་བ་ལྟར་སྒོ་ཕྱིས་རོགས་རམ་གྱི་ལྷ་སར་འཚོར་བ། ལྷ་སྡོད་རྒྱ་མི་དང་། དབྱིན་ཇིའི་དོན་གཅོད་ནས་ཀྱང་སྔ་ལེན་བྱས་ཤིང་། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་རྩེ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་བར་ སྐྱེལ་སྒྲོལ་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ བོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱ་གར་ནང་ཨ་རིའི་དྲུག་པོའི་དོན་གཅོད་ལ་བོད་ཀྱི་གནམ་ཐོག་ཏུ་གནམ་གྲུ་འཕུར་གཏོང་བྱུང་སྐོར་དང་། ཕྱིད་ནས་དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་གནམ་ཐོག་གནམ་གྲུ་འཕུར་བསྐྱོད་བྱས་ན་འགྲིགས་མིན་ཞེས་དོ་སྣང་ལ་གྱི་ཐུགས་གྲིབས་གནང་བ། ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་ནས། བོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ། དཔལ་

ལྷུངས་པའི་གནམ་གྲུ་དེ་ནི་ཕྱོགས་སྟོན་འཁྲུལ་འཁོར་ལ་སྐྱོན་ཤོར་གྱིས་བོད་ཀྱི་ས་ཐོག་ཏུ་འཕྱུར་ལྷུངས་བྱུང་བ་དགོངས་དག །སྐད་ནས་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བའི་བཀའ་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་གནམ་གྲུ་གཏོང་མི་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་བར་སྐྱེལ་སྒྲོལ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་ཡིག་ཀྱང་ཕུལ་འབྱོར་བྱུང་བ་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འང་བདེན་པའི་ཐོག་ནས་ངོ་ ཇོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གནང་བ་འདི་ནི་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མའི་མངོན་རྟགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན།

འཇར་མན་གྱི་མི་རིགས་ཧན་རེག ཧ་ར (Heinrich Harrer) དང་། པི་ཀྲར་ ཨབ་ཤེ་ན་ཐ (Peter Aufschniter) གཉིས་རྒྱ་གར་ཉེ་ར་སྲུང་དབྱིན་ཇིའི་དམག་གི་བཙོན་རྭ་ནས་བྲོས་ཏེ་སྟོད་ཕྱོགས་རྫ་ཧྲེང་དང་། ས་དགའ། གྱི་རོང་སོགས་བརྒྱུད་ཤིང་ལོ་ ༡༩༤༥ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་སར་འབྱོར་པ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཁོང་གཉིས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་སློག་དགོས་ཚུལ་ཞུ་ས་ཀྱང་མ་གནང་བ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་མེད་པའི་བར་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བརྟེན་ཁོང་གཉིས་རྩིས་སྤྲོད་མ་གནང་བར་སྲིད་དོན་གྱི་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་བཞེས་ནས། ཨབ་ཤེ་ན་ཐ་གྲ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་ཡོངས་སྣ་ཆེན་འཕྲང་ནས་ཆུ་ཡུར་གསར་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཚོད་ལེན་སོགས་ཀྱི་ལས་འགན་བྲུས་ཏེ་ཞང་འདབ་གློག་ཁང་གསར་རྒྱག་གི་ལས་གྲྭའི་ཡོངས་སུ་ཁུར་གནང་དང་། ཧན་རེག ཧ་ར་ནས་ལྕགས་པོ་རིའི་མདུན་སྐྱེ་ཤིང་གསར་འཛུགས་དང་། དེ་དང་ཉེ་བར་སྲིད་ཇུའི་ཆུ་རག་གསར་རྒྱག་སོགས་ལ་སློབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀས་ཁྲིམས་མཐུན་སྡོད་མཁས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་བོད་པའི་མི་རིགས་དྲག་ཞན་ཚང་མ་དང་འདྲིས་ཆེ་ཞིང་། རྗེས་སུ་གུང་ཁྲན་ནས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་ཨབ་ཤེ་ན་ཐ་བལ་ཡུལ་ཕྱུལ་བསྐྱོད་བཞུད་དང་། ཧ་ར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ནས་རྟག་ཏུ་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ཁོ་རང་ལོ་བདུན་བོད་ལ་བཞུད་པ་ཞེས་པའི་དེབ་ཅིག་ཀྱང་བྲིས་འདུག །

ཕྱིང་ཟླ་ ༡༩༤༥ ལོ་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ཨ་དབྱིན་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ལེགས་ཐོབ་བྱུང་བས་བོད་གཞུང་ནས་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བདག་པོ་དབྱིན་ཇི། རྒྱ་ནག་བཅས་པར་གཡུལ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལེགས་ཞུ་བར་ཇོ་ལགས་ཐུབ་བསྟན་བསམ་འཕེལ་དང་། ཇོ་ལགས་ཁེ་སྨད་ (ཀུན་བཟང་རྩེ་) བསོད་ནམས་དབང་འདུད་ལས་བྱ་དང་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་སྐབས། ལྷ་སྡོད་རྒྱ་གར་དོན་གཅོད་རི་ཆར་སན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ་ཞུ་གསལ། ཕྱི་ལོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་གོ་མིང་ཏང་དུའི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཚོགས་རྒྱུར་དེར་བོད་གཞུང་ནས་ཚོགས་ལ་འབྱུལ་སྐུ་ཚབ་གཏོང་བ་གནང་ཆེ་དབྱིན་བོད་ཤིང་སྟག་ ༡༩༡༤ ཤིམ་ལའི་ཆིངས་དོན་དང་འགལ་འཆར་འགྲོ་བས་ཟད། བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལའང་ཕྱུག་སྐྱོན་གང་མིན་བྱེད་རྒྱུར་དེ་འདྲ་མིན་ཤག། ཅེས་འདི་སྐོར་དང་། གོ་བརྡ་ཆབས་ཅིག་བཏང་བར་བཀའ་ཤག་ནས་ཕྱི་ལས་བརྒྱུད་གསུངས་གསལ། དཔལ་རྒྱ་དབྱིན་ཨ་གསུམ་དམག་ཆེན་གཉིས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པས་གཡུལ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ལས། གཞན་ལས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།

དོན་གཅོད་སྐུ་ཚབ་རྣམས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་འབྱོར་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག ༼རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་ལོར་ཌ་ ཝ་ཝེལ་ (Viceroy Lord Wavall) ལ་༼གོང་སྲིད་བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལེགས་ཀྱི་ཕྱག་ཕྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་ཁག་རྣམས་ཕུལ་བ་དང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་མ་དགོས་པར་ལྡི་ལིར་ཡོད་པའི་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་བརྒྱུད་ཕྱག་ཕྲིས་དང་། ཕྱག་རྟགས་ཁག་ཀུང་ཕུལ། དོན་གཅོད་རྣམས་ལྷ་སར་ནས་ཐོན་སྐབས་ལྷ་སར་སྡོད་པའི་རྒྱ་གཞུང་དོན་གཅོད་ཧྲུང་ལིང་ནས་ཀུང་ཚབ་ཏུ་དྲིན་ཤི་ཅང་ཞེས་པ་བཞག་ཏེ་སྐུ་ཚབ་ཚོའི་སྔ་ཤན་ལྷ་ཕྱུར་མཉམ་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་དུ་གཙོ་འཛིན་ཅང་ཀེ་ཤེག་དང་། ཞིན་དྲིན་ཡོན་ལས་ཁང་། ཕའི་དྷ་ན (ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་) སོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ལ་༼གོང་སྲིད་བཀའ་ཤག་བཅས

པའི་གཡུལ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་དང་། ཕྱག་རྟགས་སོགས་ཕུལ་བ་གནང་། སྐབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ཇ་ལག་ལེ་སྨད་པའི་ལྷུམ་གློ་བུར་སྐུ་ཚེ་མ་ཟིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྤྲུན་བུའི··· འཁོར་འགྱུརས་བྱུང་བའི་སྐབས་མེ་ཕྱི་ ༡༩༨༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ནང་གོ་མིང་དྷ་ཧུའི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནག་རྒྱལ··· ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚུགས་པ། གོ་མིང་དང་སོགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཟེར་ཡག་ལ། ལོ་ཚོ་ཚོགས་འདུར་ཞེབས་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རྒྱ་མིའི་གསར་ཤོག་ལའང་ཐོན་པ། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས། བོད་གཞུང་གི་བཀོད་རྒྱ་དང་ལག་འཁྱེར་སོགས་བཀའ་དང་མ་འབྲེལ་བར་ལོ་ཚོས་རང་བཞིན་··· འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པས་ཟད། ས་ཕག ༡༩༥༩ མ་ཟླ་རིར་རྒྱལ་སྤྱིའི··· ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་ནས་ཀྱང་ཇ་ལག་ལེ་སྨད་པ་བསོད་ནམས་དབང་འདུད་ངོ་མར་འདྲི་སྐོར་གནང་བར། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་བོད་གཞུང་ནས་གཡུལ་རྒྱལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བར་གཏོང་གནང་ལས། རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུར་འགྲོ་རྒྱུའི་བཀའ་ལག (བཀའ་མངགས་དང་། ལག་འཁྱེར) གང་ཡང་མེད། སྐབས་དེར་དྷ་ཧུའི་ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མིར་བཀྲས་བླའི་ཞབས་འབྲེང་དང་། ཁམས་རིགས་འགའ་ཞས་ལ་བོད་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡིན་ཚུལ་རྫུས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཚོགས་འདུར་ཡོད་སྐད་ཐོས་པ་ལོ་ཚོས་ཧེ་བརྗོད་བལྟ་ཕྱིར་ང་ཚོས་ཚོགས་འདུར་ཟུར་ཉན་ལྟ་བུར་ཕྱིན་པ་གསར་ཤོག་པས་ པར་འདྲ་བརྒྱབ་ཡོདན་ལས། ཚོགས་འདུའི་འཐུས་མིའི་མིང་འགྲུར་བྱུས་མེད་པ་མ་ཟད། ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཆོད་དང་རྩ་
རྩ་བ་ནས
ཁྲིམས་གསར་བཟོ་སོགས་ལ་ལག་རྟགས་གང་ཡང་བརྒྱབ་མེད་ཅེས་ངོ་མ་རང་ནས་ཚིག་ཐོ་ཕུལ····· གནང་འདུག །

རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་འོག་གནས་རང་དབང་རང་བཙན་རིང་མིན་ཡོང་རྒྱུའི་བར་བསྐལ་གཞུང་གི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་ཚོགས་རྒྱུར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཐའི་ཧི་བསམ··· གྲུབ་ཕོ་བྲང་པ་ཚེ་དབང་རིགས་འཛིན་དང་། མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་དབང་རྒྱལ། སྐད་བསྒྱུར་རིམ་བཞི

སྲིད་སྡུག་པ་སྙོབ་བཟང་དབང་འདུད་བཙས་གཏོང་གནང་མཛད་པ་བཞིན་ཕྱི་ཡིར་འགྱོར་ཏེ། མི་སྨག་༡༩༤༧ ཕྱི་ཟླ་༣ཚེས་ ༢༢ ཉིན་པོ་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཨིན་ཇར་ ཕྲར་སི་ཏ་ ཀི་ལ་ཞེར་བའི་ས… གནས་སུ་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སའི་ས་དེར་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཚང… མ་དང་འདྲ་མཚུངས་བོད་གཞུང་གི་རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་འཛུགས་ཐོབ། །རྒྱ་ཆེའི་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ… བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཞའི་ཧི་བསམ་གྲུབ་ཕོ་བྲང་ཚེ་དབང་རིགས་འཛིན་ནས་གསུང་བཤད་འདི་འདྲ་ཞིག གནང་ཤག །

ང་ཚོའི་གཞུང་ལ་གདན་ཞུ་གནང་འབྱོར་བྱུང་བ་ལྟར། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་འདུ་འདིར་བཅར་བ་ཡིན། ང་ཚོའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་མཐུན་ཞི་བདེས་སྐྱོང་བའི… རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་རེད། རྒྱ་གར་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ས་མ། ཨ་མ་ལྟ་བུ ཞིག་ཡིན་ཚང་། ལྷར་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་ཁྱིམ་མཚེས་གྲོགས་པོའི་མཐུན་འབྲེལ་ཡག་པོ་བྱུང་བ་བཞིན། བོད་ཡང་དང་དམིགས་བསལ་ལ་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དང་། འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་ཚོའི་གཞུང་གིས་ད་ལམ་ཚོགས་ཆེན་པོ་འདིར་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་མཐུན་ལམ་ཞུ་བའི་སྐད་དུ་གཏོང་གནང་བྱུང་། ཚོགས་འདུ་འདི་ལ་ཞེབས་པའི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་མཇལ་ཏེ་དགའ་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་དབུ་འཁྲིད་ཆེན་པོ་མཧཱཏམ་གྷན་ཧྲི་དང་། པཎྜི་ཏ་ཇོ་ཧར་ལཱལ་ནེ་རུ། ལྷ་ལྕམ་ ས་རོ་ཛི་ནའི་ཌུ་བཅས་ཀུང་མཇལ་བས་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་བ་མ་ཟད། འདི་ལྟ་བུའི་ཚོགས་འདུ་གོ་སྒྲིགས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྱིན་ཆད་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལུང་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་འཛིན་འཚོ་བ་སྤྲང་ནས་གྲོགས་པོའི་ཚུལ་དུ་གནས་ཏེ་ཆོས་དང་། ཞི་བདེ། དཔལ་འབྱོར་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་ཡར་རྒྱས་ཕུན་བརྟན་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་། སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཤད་གནང་པ་རེད།[2]

[2] ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཁུར་རྭ་སྒྲེང་རྗེ་ཐོག་བྱ་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་བླ་སློབ་ཐུགས་དམ་གཙང་ཞིང་། གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་རྭ་སྒྲེང་རིན་པོ་ཆེ་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་ཞུ་གནང་སྐབས་ཀྱང་། ཐུགས་རེ་ཆེན་པོས་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་
ལ་ཞུ་དགོས་བཀའ་ཤག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་སློབ་བསྐུལ་བསྐོགས་ཐུགས་སྣང་སྣོད་གཅིག་
ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཕྲ་མའི་རིགས་པ་འཛིན་པ་དག་གིས་དབྱེན་སྦྱོར་རམ། བསྟན་སྲིད་འཇིག་པའི་
ཐ་སྙས་སོགས་གང་ལྟར་འཕྲུལ་རྐྱེན་ངན་པ་ནི། ལྷ་ས་དང་ཐག་ཉེའི་འཕན་པོ། སྟག་རྩེ། ཆུ་ཤུར་
དང་། ཟབ། གོང་དཀར་སོགས་ས་གནས་མང་པོར། སྡེར་ཁག་དང་། ཕྱུ་ལའི་ལས་བྱེད་པ་ཁག་
ནས། གཞུང་སྡེར་མི་སེར་ལ་དཔྱིད་དུས་སྟོ་སོན་དུ་སྐྱེད་ཕྱིར་འབྲུ་བུན་བཏང་སྟེ་ལོ་ལྟར་སྟོན་མཚོས་
ངོ་སྐྱེད་གསུམ་ཐོག་ནས་བསྡུ་ལེན་དང་། སྤྲོད་ཐུབ་མིན་བལྟང་ན་ཁྲལ་རྟེན་སྟོ་ཐོག་སེམས་ཅན་དང་།
དངོས་ནོར་བཙན་ལེན། དེ་ཡང་སྐྱེད་ཆད་ངོ་བསྐྱུར་གྱིས་སྐྱེད་ལ་སྐྱེད་རྒྱག་སོགས་བྱས་པས་ཆབ་
འབངས་མི་སེར་མང་པོ་བུ་ཆན་སྒྲི་ཟད་དུ་ཤོར་སྐབས། ཤིང་སྤྲེ་ ༡༩༤༤ ལོར་བོད་སྤྱོངས་ཚོགས་
འདུ་ནས་དེ་འདྲའི་བརྗབ་གཞིགས་ནས་ཡང་མི་ཆོག་པའི་རྒྱབ་གཉེར་ཆིག་ཐོ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལྟར།
བུན་ལོན་སྤྲོད་དམིགས་མེད་ངེས་ཀྱི་མི་སེར་འཕྱེར་དམན་རྣམས་ལ་ལོ་མང་སོང་བའི་བུན་རྙིང་ངོ་སྐྱེད་
རྣམས་རྩ་ཆག། ལོ་བཅུ་ཚུན་གྱི་བུན་ལོན་སྐྱེད་བཀག་ཐོག་ལོ་དུས་རྒྱལ་དཔྱད་ཀྱིས་སྤྲོད་ལེན། ལོ་
རེའི་སྟོ་སོན་གཡར་བཏང་རྣམས་ལ་འདོད་བཞག་སྐྱེད་ལྷེམ་ཡིན་པའི་གཞུང་སྲོལ་སྐྱེད་ཡང་ཐོག་ངོ་
སྐྱེད་སྤྲོད་ལེན་ལས། ཁྲལ་རྟེན་ས་ཁང་དང་། རྒྱ་ནོར། སྒོ་ཐོག་སེམས་ཅན་སོགས་བུན་ཐོག་
བཙན་ལེན་མི་ཆོག་པ་དང་། བུན་སྐྱེད་ལེན་མི་ནས་ཀྱང་ལེན་ཞེས་སྤྲོད་ཞེས་དགོས་རྒྱུའི་རྒྱ་ཁྱབ་
རྫོང་གཞིས་ཚང་མར་བཀའ་ཤག་ནས་རྒྱལ་དཔྱད་བཀོད་རྒྱ་གནང་བར། ཤིང་བྱ་ ༡༩༤༥ སྟོན་དུས་
འཕན་པོ་ལྷུན་གྲུབ་རྫོང་ཁུལ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་དང་། ལྡགས་པ་གྲྭ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་འབྲུ་གཉེར་རྣམས་
ནས་ཕུར་ལུགས་འབྲུ་བུན་འདེད་ལེན་ཐུབ་ཕྱིར་མི་སེར་ནས་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ལས་སྤྲོད་འཇལ་མ

བྱམས་སྐྱབས། སྨན་གྲུབ་རྫོང་ལ་གཏུག་བླ་སེར་བྱས་པར། སྨན་གྲུབ་རྫོང་མཁན་དུང་ཆོས་འཕེལ་
ཐུབ་བསྟན་གྱི་ངོ་ཚབ་ཤག་ཚང་ནས་བཀའ་དགོངས་སྤྱར་ཞུན་ལེན་མི་སེར་གྱི་རྒྱུ་བ་གཉེར་བྱས་ཆེན་འབྲུ་
གཉེར་རྣམས་ནས་གླ་ལ་དང་སྤྲུ་ཚང་ལྟག་འཁུར་གྱིས་རྫོང་སྡོད་ངོ་ཚབ་ཉེས་བརྟུང་བཏང་སྟེ་ཆེན་འདས་
བྱུང་སོར། གཞུང་གནས་ནས་བཀའ་ཞིབ་ཐའི་མཁས། དྲུང་རྩིས་དགུ་འཕྲེལ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ་
བྱེད་གཏེ་རྣམས་ཞིབ་སོར་བཙར་དགོས་བརྗོད་བཏང་བར་ལུགས་མཐུན་དུས་བཅར་མ་ཐུབ་ཁར། མེ་
ཕྱི་ ༡༩༤༨ ལོ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཚོགས་མཇལ་ཐོག་ཏུ་༧དགོང་ས་མཆོག་ཞབས་བསྐྱུར་བསྐྱང་ རྒྱུའི་
མཛད་སྒོ་གལ་ཆེ་དུས་གཏུགས་ཀྱང་། ཐེངས་སྔགས་གླ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོ་གྲལ་
འཛིན་ལ་མ་ཕེབས་པ་མ་ཟད། དགོན་པའི་ནང་ལའང་ངན་ཚོགས་བྱས་ཆེན་སྨོན་ཚོགས་གྲལ་འཕྲུལ་
བཀའ་ཞིབ་གནང་སྟེ། ཐུ་རྒྱུའི་བྱས་ཉེས་ལ་ཐེངས་སྔགས་མཁན་པོ་གཉིས་ཕྱིར་འཕྲེན་གྱིས་གསར་བསྐོ་
དང་། སྨན་རྫོང་ངོ་ཚབ་བརྟུང་བརྗོགས་གཏོང་མིའི་བྱེད་གཏེ་དང་། ངན་ཚོགས་གྲོས་འདོན་བྱེད་
གཏེ་རྣམས་ལ་ནག་ཉེས་ལ་གཞིགས་པས་སྒྲིག་ དབྱུང་སོབ་ |ལ་འཛིན་རྒྱང་ཕུད་དང་། འགའ་
ཤས་ལ་དྲན་རྟེན་ཉེས་པ་བཅས་གནང་སྟེ་རེ་ཞིག་འཁྲུན་ཆོད་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་། སེར་བྱེས་མཁན་པོ་
རྙིང་པ་དག་དབང་རྒྱ་མཚོ་གྲྭ་ཚུར་ཁམས་ཚོགས་གྲོས་བྲོལ་ནུ་སོང་བདང་། ལོ་འདིར་སེར་བྱེས་གླ་
ཚང་གི་འདུ་ཁང་ཉམས་གསོ་ལེགས་གྲུབ་རབ་གནས་སུ་རྒྱལ་ཐུར་རྣ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ལྟར་
ལྷ་སར་ཕེབས་སྐབས་གཞུང་གནས་ནས་ཕྱར་ལམ་ཕེབས་བསུ་ སྐྱེལ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་གནང་བ་
དང་། རྒྱལ་ཐུར་རིན་པོ་ཆེ་༧དགོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཇལ་ཕྱག་གྲུབ་རྗེས། ཤིད་སྐྱོང་
སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བར་ཕན་རྩུབ་དགོངས་འཆར་འཕྲོད་པོ་ཞིག་རང་མ་བྱུང་
བ་ཡིན་ནམ། རྩ་བའི་དགོངས་ཕྱག་སྒྲུབ་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་རུང་། སེར་བྱེས་འབྲུ་གཉེར་ཁག་གི

༡ ཁོ་ཚོ་རྫིགས་འཇམ་གྲུབ་པོ་ཕྱུང་བ་དང་། མཐའ་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་ཀྲི་ལ། དྲུང་ཡིག་ཆེན་ཚོ་གསུམ་དང་། རྫོང་དཔོན་བཞི་བཅས་འཚོལ་ཞིབ་གཏོང་
དགོས་ཡིན། ཁོང་དྲུང་ཚོགས་ལ་ཞིབ་རྒྱུ་བསྟན་རྩིས་དྲུང་བཅས་བཀའ་ཤག་ཐོག་ཡོད་པ་མ་རེད།

བཀའ་དཔྱད་ལ་རྒྱལ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་བསམ་མ་ཕྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་སྲུའི་དཔྱད་དཀར་བའི་གཏམ་འཆལ་གླེང་བརྗོད་མང་ཙམ་བྱུང་སོང་།

ལོ་དེ་གའི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་རྩོམ་དཔོན་ལྷ་སྲུ་ཐུབ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ་ལྷ་ལ་ནས་མཚན་མོ་རང་ཞག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རྫོང་རྒྱབ་སྒང་པང་འགྲམ་ནས་འཛིན་མདའ་ཁ་ཤས་འཕངས་པར་རྡོ་གཡོག་ལ་ཕྲིན་མ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་སྲུ་རང་གི་བཞིན་དུ་དེ་བཤད་པ་དང་། མི་ལོ་ ༡༩༤༧ སྨོན་ལམ་བཅོ་ལྔ་མཆོད་པའི་ཞུ་བ་མོ་ཐུར་ལམ་སྲིད་སྐྱོང་། བཀའ་ཤག་བཅས་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་མཆོད་པའི་ཨང་གནས་གནང་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྲི་ཐུར་དུ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་བཀོལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་རྗེས་ལ་ལྷ་ལྡན་ཕྱག་ཐག་ཟླ་བྲང་གི་སྒོ་རའི་ནང་ཡིག་བསྐུར་ཞིག་དབྱུགས་པའི་ནང་། མདོ་སྨད་ཇི་ལག་གཡུ་ཐོག་པས་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་རྒྱུའི་རྫ་དུག་གི་སྐྱོན་ལྡ་ཞིག་མཁན་དྲུང་དགའ་དབང་རྣམ་རྒྱལ་བརྒྱུད་འབུལ་རྒྱུ་སོང་བ་ཡོང་གིས་བཀག་འགོག་བྱས་ཏེ་མ་ཕུལ་ཚུལ་གསལ་བས། ལམ་སེང་རྩད་གཅོད་གནང་བར་དག་རྣམས་ཤག་ཏུ་མདོ་སྨད་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་སྨམ་ཆུང་རྟགས་འབྱར་ཞིག་ཉིན་ཤས་སྔོན་ནས་མི་ཞིག་གིས་བསྐུལ་ཏེ་འབུལ་འབྱོར་ཁུངས་སུ་བཞག་ཡོད་པ། སོང་གི་བསྐུར་ཡིག་དེས་རྟོགས་པ་བཟློས་ཏེ་སྨམ་ཆུང་ཁ་བ་ཤིག་སྐབས་ལག་འཁྱེར་ཞིག་འབར་བས་མཁན་དྲུང་དག་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སེང་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྟོན་སེང་གནང་བ། བཀའ་ཤག་ནས་བདེ་ཞིབ་ལས་ཁུངས་དང་། ལྷ་ཞོལ་གཉེར་མི་དཔོན་ནས་བརྟག་ཞིབ་ཅང་ནན་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་ཅང་རྩད་ཕྱེད་སྐོར། ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་བློན་བླ་མ་རམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན། བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས། ཀ་ཤོད་ཆོས་རྒྱལ་ཉི་མ། ལྷ་སྲུ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ། སྤྱི་མཁན་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་བཅས་བཀའ་བཤུར་ཐོག ཉི་གའི་མཚན་མོ་རང་ལ་བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དང་། ལྷ་སྲུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་དང་གྲ་བཞི་དམག་སྒར་ནས་དམག་མི་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་འཁྲིད་དེ་རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་ཟུར་རིན་པོ་

ཆེ་གདན་ཞུར་བསྐྱོད་པ་དང་། ཚེས་ ༢༨ ཕྱི་དྲོ་དྲུང་རྩིས་རྣམས་རྩེར་བཀའ་ཤག་ཏུ་འབོད་གནང་གིས་ཁ་ས་ཐན་ཅིན་དོན་གཅོད་ནས་གསང་བའི་གློག་འཕྲིན་ཡུལ་འཁོར་དུ། རྭ་སྒྲེང་ ༡ རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས། སྲིད་འཛིན་ཅང་ཀེ་ཤེག་ལ། སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེས་ཆབ་འབངས་ཐོག་དྲང་ཚུགས་ཟིན་མེད་ལ་པོ་རང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འབག་པ་ཤོལ་ན་བརྗོད་མེད་དང་། གལ་ཏེ་མ་བ་ཤོལ་ན་དྲག་ལས་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཐུང་ཆོ་དྲག་པོའི་རིགས་རམ་དགོས་ཚུལ་ཞུ་བར་མི་སྣ་འཁོར་ཚུལ་གསལ་ག་ཤིས། དེ་ན་རང་གཞུང་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བས་མདང་ཞུབ་བཀའ་བློན་ཞུར་ཁང་དང་། སྐུ་ཤུ་གཉིས་རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གདན་ཞུར་ཕེབས་ཐོན་ཤིན་ག་ཤིས་ཚོད་རང་དྲུང་རྩིས་ཐོག ། རྩེ་ཤོད་བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་ད་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་ལ་སྒོ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་རྫ་སག་ལས་ཞུར་གཉིས་ཤོད་གཟིམ་ཆུང་འགག་ཏུ་འཁྱུག་འབོད་དང་། དོགས་ཆགས་བྱུང་བ་ཡབ་གཞིས་ཕུན་ཚོགས་ཁང་གསར་དང་། ས་འདྲ་ཚོང་ལའང་ཆབས་ཅིག་སྒོ་རྒྱ་བྱེད་དགོས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར་དེ་ཉིན་རང་ལ་སྒོ་རྒྱ་རྣམས་བྱས་པ་དང་། ཚེས་ ༢༥ ཉིན་སེར་བྱེས་མཁན་པོ་བློ་བཟང་བརྟན་དང་ཚོགས་འདུ་ནས་ཕྱིར་ལོག་ལྷབས་སེར་བྱེས་གྲྭ་པ་འགའ་ཤས་ནས་མཁན་པོ་རྗེ་གཡོག་པའི་ཉེས་བརྡུངས་ཀྱིས་རྐྱེན་ཐལ་དུ་སྐྱུར་པ་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མཁན་པོས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་རྭ་སྒྲེང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག །

ཚེས་ ༢༧ ཉིན་བཀའ་བློན་ཞུར་སྐུ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྩེ་ཤར་ལྕོག་ཏུ་དོ་དམ་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། ངན་གྲོས་ཁོངས་ཐོན་མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཡང་དོ་དམ་གནང་བ་སོགས་ཕྱིར་ཞེང་ཆེ་བས་ཚོགས་མཆོད་སེར་སྦྲེང་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་ཡང་གནང་མ་ཐུབ། བཀའ་ཞིབ་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུའི་དབུས་སུ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་བཞུགས་གདན་ཐོག བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ། སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་འགལ་རྐྱེན་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་སྐྱུང་གནས་བླམ་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་ཁམ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྐལ་གྲགས། སྐུ་ཚ

ཇོ་ལག་སོགས་ནས་རྒྱལ་ཇུར་རིན་པོ་ཆེར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་ སྐུ་རྗེས་ཞུ་འབུལ་ཞུས་···
པར་ ༧ རྒྱལ་ཇུར་རིན་པོ་ཆེས་མཆོད་རྟེན་མགོ་མཇུག་ཐོག་ཀྱང་། བང་རིམ་ཁ་ཏེད་པའི་དཔེ་ལྟར་གནས
ཡོད་པས་ལས་ཀ་ཚབས་ཆེ་དེ་འདྲ་བརྩམས་ནས་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས་པའི་བཀའ་སློབ་ཕྱག་ཕྲིས་
ཡང་ཡང་གནང་བའི་བཀའ་ལན་ཕྱག་བསྟར་མ་རྣམས་དང་། ཚུར་ཕྱལ་ཡིག་ཐིན་ཁག་མང་པོ···
སྐྱིད་གནས་བླ་མའི་ཡིག་ཚོགས་ནས་ཐོན་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཞུས་ཀྱིས་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྡོད་བར། ལམ
སེང་ཞེངས་པ་དངོས་བཞེངས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུའི་དབུས་སུ་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་གླིང་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་དགོངས་
དངས་ཐབས་ཇོ་མཇལ་ཐོག་ཕྱག་འཚལ་ཞུ་བ་ཤག་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཞུ་གནང་སོང་བ་དང་། མཁར
རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་ནས་རྫོང་དཔོན་ལྷ་ཀླུ་བ་གསོད་ཆེད་གཡོག་གྲལ་བཏང་སྟེ་བསྒུགས་ར་སྒྲིད་ནས་འཇབ···
མདའ་འཕངས་པ་དངོས་བཞེངས་ཐོག །མདོ་སྨྱིའི་སྨན་ཞུ་ཡིན་ཚུལ་ལག་འཁོར་ཡོད་པའི་སྐབས་དེ···
ཡང་སྐྱིད་གནས་བླ་མས་བཏོས་ཏེ་བཏང་ཚུལ་སོགས་འགལ་ཉེས་ལམ་སེང་དངོས་བཞེངས་གསལ་ལ་ཞུ···
གནང་རྒྱུན་ལེ་ཐོག ཡོད་རིགས་ལ་ཁྲིམས་སློལ་ལྟར་དྲི་བ་རེ་རྒྱུད་ལས་གནང་མ་དགོས་པར་འདོད་བློངས···
ཀྱི་ཚོགས་ནས་ནག་མེད་ཉེས་ཁྲངས་སུ་མཚོན་པའི་དྲང་འབྲེལ་འཆར་གཞི་བཟོ་ཕྲིས་གནང་ཁབས།
ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་རྒྱལ་ཇུར་རིན་པོ་ཆེ་ཕྲན་བུའི་སྐུ་གཟུགས་བདེ་མིན་ཡོད་ཚུལ་རྗེ་ཕྱག་ནས་ཞིབ
གཅོད་ཚོགས་འདུར་སྙན་སེང་གནང་བ་ལྟར་བཀའ་ཤག་ཏུ་སྙན་སེང་དང་འབྲེལ་བླ་སྨན་མཁན་ཚུང···
མཆེན་རབ་ནོར་བུ་གདན་ཞུས་ཕྱག་རྩ་བརྟག་ཞིབ་གནང་བར་དབུ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལས་དགེ་སྐྱོན···
ཆེ་བ་མི་འདུག་པས་རྣམ་ཀུན་ནས་མཆོད་བཞེས་གནང་སྨན་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་ཞེས་པའི་གསོལ···
སྨན་དེ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཚོགས་འདུར་སྙན་སེང་གནང་། ཚེས་ ༢༨ ཀྱི་ལྷ་དྲིའི་རྒྱུ་ཚོད་གཉིས···
པར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་ག་ཤེགས་ཚུལ་རྗེ་ཕྱག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ་དང་། སྲུང་བྲུའི་འགོ་འཛིན
རྗེ་མགྲོན་སྐལ་བཟང་དག་དབང་གཉིས་ནས་ཞིབ་གཅོད་ཚོགས་འདུར་སྙན་སེང་གནང་བར་ཇོ་ལག་ཚ···
རིང་པ་དང་། མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཚོགས་འཛུལ་དང་། མཁན་འཛུལ་འཁའ་ཤག།

ཧྭ་བླའི་ཞེ་གཅེར་སོགས་མཉམ་བསྐྱོད་ཀྱིས་སྐུ་བྱུར་ལ་མཇུག་དཔྱོད་གནང་བར་ཞབས་ཕྱོགས་སྐྱེང་སྐྲག་ཐིག་ནར་མོ་ཞིག་ལས། དེ་མིན་རྨ་ཤུལ་དང་། བརྡུང་ཤུལ་སོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས་གསུངས་སོང་། དེར་ཡོད་རང་གཞན་ཚོགས་འཁྲུལ་ཚང་མས་སྐྱེལ་ཕྱུ་དམ་པ་ས་ཤེགས་བཞུགས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས་ཞེས་དང་བཅེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། སྐུ་གདུང་ཡང་རྭ་སྒྲེང་བླ་བྲང་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་དགོངས་རྫོགས་སོགས་བསྐྱུབས།

བཀའ་བློན་ཟུར་ལྷ་གཉིས་ནས་རྒྱལ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་རྭ་སྒྲེང་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་སེ་རའི་མདུན་བརྒྱུད་ཆིབས་རྒྱ་བཅས་ཕེབས་དུས། སེར་བྱེས་དགེ་འདུན་འགའ་ཤས་ནས་བཙོག་ཐེམས་དཔུང་དམ་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་ལྡན་ས་འདུའི་ཤག་ཏུ་འཚང་འཛུལ་པོ་ལག་བཙོན་ཊེ་རོ་མཆོས་མཛད་གསུལ་རྒྱལ་སེ་རར་འཁྲིད་པ་སོགས་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག ། རྒྱལ་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོང་བཀྲོལ་དགོས་ཚུལ་སོགས་དཔུང་དམ་བྱེད་བརྩམས་ལ་བཀའ་བློན་ཀ་ཤོད་པ་དང་། ལྷ་ཀླུ་རྡོ་ལས་གྲྭ་བཞིར་ཕེབས་ཏེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་ལུགས་མཐུན་མ་ཞུས་ཆེ་དྲག་གཅོན་གནང་རྗེས་སྐབས། ཚོང་རིགས་སོགས་ཐོབ་ཕྱུངས་ཕྱིན་བདག་རྣམས་ནས་སེ་རར་རྫོ་བསྐྱོད་ཀྱིས་བྱེས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་....བབས་གསོལ་ཀྱིས་ཞི་འཇམ་ལོ་ནའི་ལམ་ནས་རང་གཞུང་དགོངས་པ་དྭངས་ཐབས་ལུགས་མཐུན་ཞུ་གནང་དགོས་ལུགས་བརྗོད་པར་བགེགས་དབང་གདོན་བསྐྱོད་ལྟ་བུས་གསལ་དགོངས་མ་གནང་ཆེན་...འཕྲུར་རྒྱག་དཔུང་འཛུགས་ཆུང་ཟད་གནང་སྟེ་བྱེད་གཙོ་རྣམས་འཛུ་བཟུང་གནང་། ཞིབ་གཅོད་སྐྱེ་ཚོར་ནས་འཆར་ལུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན། བྱེད་གཙོའི་གཙོ་བོ་བཞི་ཞེ་སྐྱུང་གནས་བླ་མཆོག་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནམ་རྒྱལ་རང་སློག་རང་བཅད་དང་། དེ་མིན་མཁར་རྡོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་སྐྱོབ་གྲགས་དང་། སྐུ་ཚ་ཇ་སག་གཉིས་ནོར་གླིང་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་འཁྲམ་དུ་བཙོན་ཁང་གསར་རྒྱག་གིས་ཆེ་བཙོན་དང་། དེ་གྲིངས་ལ་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་བཀའ་ཉེས་དང་། ཡབ་གཞིས་ཕྱུབ་ཁང་དང་། ས་འདྲུ་ཚང་། རྫ་ཟུར་སོགས་ལ་སྐབས་དེར་དོགས་ཚབས་གཞན་ཡང་ཉེས་ཕོགས་...

ལོ་ཐོག་ཀྲུ་གང་ཡང་མེད་པས་དཀར་ཐོན་བཅས་འབྲུན་གཏོང་གཙང་མ་གནང་།

རྭ་སྒྲེང་རྒྱལ་འབྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུར་ཕེབས་མི་བཀའ་བློན་གཉིས་ནས་རྭ་སྒྲེང་གདན་ས་ལར་སྤྱང་ཐྲ་པ་དང་གྲྭ་བཞི་དམག་མི་བཅུ་བདུན་བཞག་པ་རྣམས་དགོང་དྲོ་གཅིག་ལ་རྭ་སྤྲའི་ཞབས་གྲལ་ནས་ཚང་མ་སྡེབས་བསད་བཏང་བར་བརྟེན། བཀའ་འཁྲིལ་ལྟར་དམག་སྤྱི་མཁན་ཆུང་སྐྱལ་བཟང་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། དེའི་གཙོ་བོ་ཁྲུང་གྱི་ཞུ་སྐབས་པ་བློ་གསལ་དོན་གྲུབ། དབུས་མདའ་དཔོན་ཀུན་ལྡུང་པ་འཇམ་དབྱངས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གྲྭ་བཞི་ཁ་དང་དམག་སྐོར་བཅས་བསྐྱོད་དེ་རྭ་སྒྲེང་གདན་ས་དང་། ཐ་བྲང་ལ་གཏོར་བརྩམ་“ཕྲན་སུ་ཧྲུང་བ་བཅས་ཡོང་ཀྱིན་ཕྲུ་ཤི་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་འཁོར་ཐོག །ཡར་སྤུལ་རྒྱུར་སྤྲུལ་ཕྲུག་བསྒྱུར་ཕྲུག་ཁྲིམས་ངོ་མ་ལག་བཅས་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་འདུ་འཛོམས་སར་རྩ་ཚིག་དང་བཅས་སྤྱུར་བསྒྲེམས་ཀྱང་གནང་བ་རེད། སྐབས་དེར་རང་རང་འདོད་ཕྱོགས་ཀྱི་གླིང་བརྗོད་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཐུང་ཡང་། བོད་དུ་ཁྲིམས་པ་དེ་དག་དེད་རང་དབང་རྩོམ་ལོངས་ཞིབ་གཏོང་ཚོགས་གྲལ་དུ་ཡོད་པ་ཤིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉེ་བག་…མེད་པར་ཆེ་ལོང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས། ཞིབ་ཆ་འགོད་རྒྱུ་ཡིག་ཚོགས་ལ་འདྲི་པས་དེ་ཙམ་མོ།།

དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་ནས། རྒྱ་གར་རང་དབང་རང་བཙན་རེད་མིན་སྐྱོད་རྒྱུ་གསན་ཐོས་བྱུང་སྐབས། བོད་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་གསར་པས་དབྱིན་ཇིའི་དུས་ལྟར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་སྲིད་དོན་རྩོད་རྗེས་སྐོར་ལ་ཆེད་ངེས་དོན་གཞི་བཞག་རྒྱུབ་སྐོར་གནང་ལེ་ཡོད་སྐམ་པའི་…ཐུགས་གཡེང་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་། མེ་ཕག་ ༡༩༤༧ ཕྱི་ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ལྷ་སྡོད་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ནས་གཞུང་དོན་ཐོག་སྐྱན་སེང་གནང་ཡག་ལ། རྒྱ་གར་གཞུང་གསར་པས་དབྱིན་དུས་ལྟར་བོད་ལ་མཐུན་ལམ་ཞུ་འདོན་ཞུ་རྒྱུ་ས་ཐད། ཕྱག་པར་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་སྐོར་སྲིད་དོན་ཡང་སྔར་རྒྱུན་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིར་སྐུ་འབྱུང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གསར་པ་གཉིས་ཡན་ཆད་པོ་དོན་ལེགས་རྟགས་ཀྱིས་དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་ལ་ཆིངས་དོན་དང་། སྲིད

དོན་གྱི་འབྲེལ་བ།   ཧོབ་ཟང་ཧི་ཡོད་དེ་དག་རྒྱ་གར་གཞུང་གསར་པས་སུ་འཛུད་གནང་རྒྱུ་དང་།   དེས་མཚོད་དབྱིན་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བཅད་དགོས་ཚེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་དབྱིན་ཇིའི···ལས་ཁུངས་ཆེན་པོ (High Commissioner in India)   བརྒྱུད་དེ་ཐུས་ཚོགས་པ···དང་།   དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་ཚབ་བོད་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་བྱུང་ཚེ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་གར་ལས་ཁུངས་ཆེན་པོའི···ཁོངས་ནས་བོད་ལ་ཡོང་ཚོགས་པ་ཐུབ་པ་རེད།   མེ་ཕག ༡༩༤༧ ཟླ་༨ ཚེས་༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་བོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་བྱུང་བས་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་པཎྜིཏ་འཇོ་ཝ་ལལ···ནེ་རུ་ཧུར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་།   རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་ཐུག་ཕྲིས་ཤིག་གནང་བའི་ནང་།   གང་ཅིའི་དོན་གནད་སྔོར་སྲོལ་མཐུན་གསར་པ་མ་བཞག་བར་སྒྲིགས་གཅིག་གསལ་ད་ཡོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མུ་འཛུད་འཇོག··· རྒྱུར་བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱུང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་དགའ་པོ་ཡོང་རྒྱུ།   རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ནས་ཡུལ་ཁག་གཞན་དག་ལ་ཆིངས་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་ཚོ་ཡང་འགྲོ་ལུགས་འདི་རང་ཡིན་ཞེས་འཁོད[10]ཡོད་པ་ལྟར།   དབྱིན་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཚོ།   ལྷ་གདོང་།   སྔར་ཐོག་བཅས་པའི་ཆིངས་དོན་དང་།   ཕྱུགས་ཡོད་པའི་དོན་གཅོད་རྣམས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མིང་ཐོག་བསྒྱུར་བཀོད་ཐུབ་པ་དང་།   དུས་མཚུངས་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ཁས་ལེན་གནང་བ་རེད།

བོད་ནས་ཕྱི་འགྲོའི་ཚོང་ཁུངས་ཕུགས་ཆེ་ཤོས་བལ་ཧ།   ཁུལ་རྫོང་།   པགས···རིགས།   རྩ་སྨན།   སླ་ཚོ།   གྲག་རྫས་སོགས་ཡིན་པ་དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་དང་།   རྒྱ་ནག་ལ་བཙོང···ཞིང་རྒྱ་གར་ནས་བོད་མཐོ་རས་ཆ་དང་།   མདང་ཀ།   འབྲུ་ལ་ཆས།   ལྕགས་རིགས་སོགས་དང་།   རྒྱ་ནག་ནས་ཇ།   གོས་སྒྲ།   དཀར་ཡོལ།   ཁ་བཏགས་སོགས་ཉོ་སྒྲུབ་ནང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱང་།   བར་ལམ་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་བལ་རྣམས་ཨིང་ལན་དང་།   ཨ་མི་རི་ཁ་སོགས་སུ་སྐྱེལ་ཚོང་ཐུབ་པ་ཤིག   ༼བཙོང་ས···སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཚོང་དོན་འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་ཆེད་དབྱིན་ཇི་དང་།   ཨ་རི་གཉིས

[10] ཏོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་།   ཏོས་རྩེ་མིང་ ༢༢/༡།

ལ་སྦྱུག་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་གནང་[11]བ་ལས། མི་འགྲོ་སོགས་གནང་མ་ཐུབ་ཀྱང་དུས་
བསྟུན་ཚོང་འཁོས་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཐབས་དང་། ཨ་རི་དང་། ཨིང་ལན་སོགས་ལ་བཙོང་བའི་བལ་
རིན་ཡང་ཏོ་ལར་དང་། བཙོན་ཨི་སི་ཀྲུ་ལེན་སོགས་ཡོང་ཐབས་སྐོར་རྒྱ་གར། རྒྱ་ནག། ཨ་མེ་རི་ཀ།
ཨིང་ལན་སོགས་ལ་ཚོང་དོན་བཀའ་མོལ་ཞུ་བ་དང་། ད་བར་བོད་གཅིག་པུར་གནས་པར་འཛམ་གླིང་
རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེས་བོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་མེད་མ་ཟད། བོད་མིས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་གནས་
སྟངས་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་པས་གནས་སྟངས་རྟོགས་ཞིབ་ཐོག །ཞོར་དུ་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ལས་ཁུངས་
ནས་ཞིག་དཔལ་འགྲེམས་གཏོང་གནང་སྐབས་དེ་དགའ་ཁུངས་སྒོར་མི་འབྱུང་ཆེད་རྒྱབ་བརྟེན་གྱི་གསེར་
ཕྲན་བུ་ཉོ་སྒྲུབ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་དོ་དམ་ཕྲན་རྩིས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་
དང་། ལས་རོགས་སུ་ཕག་རི་ཤོ་པ་ཤེར་དོ་དམ་མཁན་ཆུང་ཆང་ཕྲིམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་དཔལ། ཚོང་
སྐོར་ཉམས་སྨྱོང་ཅན་གྲོ་སྒྲིབ་རིམ་བཞི་སྒྲོམ་མདའ་བ་སྤྲོ་བཟང་ཡར་འཕེལ། སྐད་བསྒྱུར་དུ་དབུས་མདའ་
ཟུར་ཁང་གསུམ་པ་ལྷ་དབང་སྟོབས་རྒྱལ་བཅས་ལ་བཀོ་གཞག་སྐྱུལ་ཏེ་རང་གཞུང་གི་འགྲོ་འི་ལག་འཁྱེར་དང་།
སོང་གི་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཙོ་འཛིན་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སོགས་ལ་འབུལ་རྒྱུའི་ཡིག་སྐོང་ཤིད།
བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་བཀའ་ཡིག་ཁག་དང་བཅས་མི་ལག ༡༩༤༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡༡ ཉིན་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་
ཁབ་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར། རྒྱལ་ཚབ་ལོར་ཌི། མའོན་ཌི་སྦི་ཀྲན (Viceroy Lord
Mount Batten) དང་། སྲིད་བློན་པཎྜིཏ་འཛ་ཝཧ་ལལ་ནེ་ཧྲུ (Prim Minister
Jawaharlal Nehru) བཅས་མཇལ་འཕྲད་ཐོག །བཀའ་ཡིག་ཁག་ཕུལ་ཏེ་ད་ལམ་
ང་ཚོ་ཚོང་དོན་དུ་ཡོང་དགོས་དོན་དང་། དངུལ་བརྗེས་ཀྱི་སྐོར། ཀ་སྨུག་ལན་གྲེ་ཀོ་ཀྲིའི་ཚོགས་པ་བརྒྱུད་
བོད་འགྲོ་འི་ཚོང་ཟོག་སྐོར་སོགས་ལམ་རོབ་ཞུས་པ། སྲིད་བློན་ནེ་ཧྲུས་རྒྱ་གར་རང་བཙན་གསར་
པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཆིངས་ཡིག་གསར་རྒྱག་ལ་ཆེ་རྒྱལ་དང་། ཚོང་དོན་སྐོར་དང་།

[11] ཕྱག་ཐམ་བཀའ་ཡིག་གནང་པའི་འདྲ་ པར་ལག་ཁྱེར་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཁོངས་ཡོད།

དངུལ་བརྗེས་སྒོར་སོགས་བཀའ་མོལ་ཇི་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱང་ཕྱི་ལས་བརྒྱུད་གནང་འབྱུས་གསུངས
པ་ལྟར། ཕྱི་ལས་ཊྲི་སྒྲུ་ཀྲི་ སེ་ཀེ་ཀྲེ་རི་ ཨེཅི་ ཌི་ཡལ་ D.H. Dayal དང་། མེནན་ Menon
གཉིས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་ཞུས་པའི་སྐྱེང་པོར། དངུལ་བརྗེས་སྒོར་དང་།
ཚོང་དོན་ཕྱིངས་ཆེའི་སྒོར་སྟོན་ལ་རྒྱ་གར་དང་བོད་གཉིས་གཞི་རྩ་འཛིན་ཡུལ་ཆིངས་དོན་ཞིག་ངེས་པར
དགོས་རྒྱུ། དེ་མིན་སྔར་དཔེར་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཆིངས་དོན་དེ་རང་ལ་ལྷ་བསྐྱོད་རྩ་འཛིན་གནང་རྒྱུའི་ཚོད
དོན་གཙང་མ་ཞིག་མེད་པར་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྟངས་ཞེས་མིན་དང་། ཀ་སྦུག་མཐའ་གྱི་ཀེ་ཀྲིའི་སྒོར་འབྲས་
ཕྱིར་འདྲི་སྒོར་ལམ་སེང་བྱུས་ཚོག་སོགས་གསུངས་ཀྱེན་ཆིངས་དོན་གནང་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་གནས་སྐབས
ཀྱི་ཆིངས་དོན་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གཡལ་ཆེ་ཆུལ་བཀའ་ཤག་ཏུ་གསང་དར་སྙན་ཞུ་ཕྱ་རྗེས་ཁག་བཞི་དང་།
དེའི་ངོ་བཤུས་རང་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ་ཡང་ཕུལ་ཞིང་། ལྷ་སྡོད་རྒྱ་གར་དོན་གཅོད་ནས···
ཁང་ཞབས་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱ་བཏངས་བྱུས། བཀའ་ཤག་ནས། རྒྱ་ནག་བརྒྱུད། ཨ་རི་སོགས་ལ་འབྲེལ་···
ཐེབ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། ཆིངས་དོན་སྒོར་ཇི་གནང་བཀའ་གསལ་མ་འབྱོར་བས་ལྷ་འགྲོས་དགོས་
དངུལ་དངུལ་བརྗེས་ཕྱུན་བུ་ཞུས་ཐོག ། ཚོང་དོན་སྒོར་ཚུར་འཁོར་མཚམས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུས།

རྒྱ་གར་ཞི་བདེའི་ལམ་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་དུ་འཕྲིད་མཛད་སེམས་པ་ཆེན་པོ་
མཧ་ཏམ་གྷན་དྷི་མཆོག་ལྷེ་ཡིའི་སྐྱིར་ལ་ཏ་རེ་སེའི་ནང་བཞུགས་པར་མཇལ་བསྐྱོད་ཐོག །ང་ཚོ་ཚོང་དོན
དུ་ཡོང་དགོས་ཀྱི་རྩ་དོན་རྣམས་ཞུས་པ། བོད་དང་། རྒྱ་གར་གཉིས་དུས་རབས་མང་པོའི་སྔོན་ནས།
ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ས་འདྲེས་བཅས
ཡོད་པ་ཤིས་ཞི་དོན་མཉམ་གནས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཟོག་ལ···
རིན་ཆེན་པོ་སྤྲད་དེ་ནང་འདྲེན་བྱུས་པ་ལས། རང་མཐོ་རང་བཟོ་སྒྲུབ་པའི་ལག་བཟོས་བཀོལ་ཐག···
དང་། སོ་ནམ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་ལེགས་པས། དཔེར་ན། ཁྱེད་རང་ཚོས་ང་ལ་ཕུལ་བའི་ཁ་
བཏགས་དངོས་པོ་ཆུང་ཆུང་འདི་ལྟ་བུ་བོད་རང་ལ་མ་བཟོས་པར་རྒྱ་ནག་ནས་ནང་འདྲེན་བྱེད་དགོས་པ··

ཐབས་ཧྲུག་རེད། ང་ལ་བོད་མིས་ལག་པས་བཟོས་པའི་ཁ་བཏགས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གནང་ན་ང་དགའ་པོ་ཡོང་བ་འདུག །སོགས་སྐྱིད་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ་གནང་། རྒྱ་གར་ནས་ཐོན་རྟེ་རྡོང་ཀོང་དང་། ཞང་ཧང་བརྒྱུད་བོ་མིང་ཏང་གི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་དུ་མི་ལག་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡ (Jan. 31, 1948) ཉིན་འཁོར། ཉི་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྔོན་ལ་མཇལ་ཞིང་། སྐྱིད་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ་གནང་མཁན་སེམས་པ་ཆེན་པོ་མཧཱ་ཏ་མ་གྷན་དྷི་ག་ཤེགས་པའི་གནས་ཚུལ་མི་སྡུན་པ་ཐོས་འཕྲལ་ལྷ་སར་གློག་འཕྲིན་དང་། རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་རུར་ཐུགས་གསོའི་གློག་འཕྲིན་ཕུལ། དེ་དུས་བོད་གཞུང་ནས། མཧཱ་ཏ་མ་གྷན་དྷིའི་དགོངས་རྫོགས་སུ་སྐུ་ལྔན་རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་སྟོང་མཆོད་སྨོན་ལམ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟོད་ཚོགས་ཡོངས་ནས་ཐུགས་སྨོན། སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་ནས་རྗེ་བོད་རྟེན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཐུགས་སྨོན་ ༢ སྐུན་ཞལ་སོགས་གནང་ཞེས་གོ་ཐོས་ཀྱང་བྱུང་།

ནན་ཅིན་དུ་སྡོད་རིང་ཅུང་ཟད། ཅང་ཀེ་ཤེག །སྲིད་བློན་ (ཞི་དྲིན་ཧྲུ་ཨུ་ཡོན་ཀང་) ཀང་ཅུན། སྤྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ (ཕུའི་ཙའོ་ཧྲུ་ཨུ་ཡོན་ཀང་) ཕང་རྟེ་ཅི། ཚོང་དོན་བློན་ཆེན་ (ཅུན་ཙུ་ཧྲུ་ཨུ་ཡོན་ཀང་) དྲི་ངའི་ཐབ་སོགས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བཀའ་ཡི་གཞུལ་ཞིང་། ཚོང་དོན་བཀའ་མོལ་ཞུས། བོད་སོག་ཞེས་པའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཞུའི་རྗེ་ཡིན་དང་། དེ་སྔོན་བོད་ལ་སེབས་སྟོང་ཞིང་ཞང་ཧྲང་ཤོང་ཁྱེར་གྱི་ཁྲབ་པའི་དུང་ཆེ་གནང་མཁན་ཤེན་ཙུང་ལེ་གཉིས་ནས་སྐྱེ་ལེན་ཐབ་རྒྱས་གནང་མཐར་ཁྱེད་ཚོ་ཨ་མི་རི་ཀ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕྱིན་ན་འགྲོ་སོང་ལས། དོན་ཕན་མེད་ག་ཤིས་ལྷ་རབ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་བོད་ལ་ལོག་ན་ཡག་ཤོས་དང་། གལ་སྲིད་དེས་པར་སེབས་དགོས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལག་འཁྱེར་འཁྱེར་རོགས། ཁྱེད་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་གཡ་པ་འབྱོར་ཡང་ང་ཚོའི་གཞུང་ཚབ་ཡོད་ག་ཤིས་རོགས་རམ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འགྲོ་སོང་གཏོང་བྱེད་དང་ལག་ནི་བཅས་པར་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཧྲོ་ལར་སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་རྒྱ་གཞུང་ནས་གནང་། རྒྱ་སོགས་བློ་འཁྲིད་མཁས་སྐྱོན་གནང་ཡང་། ང་ཚོ་ཨ་རི་དང་། ཨིང་ལན་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་བསྟུ་བསྐོར་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས། དོན་གཞན་གང་ཡང་

མེད། ངཚོའི་ལག་འཁྱེར་ནི་བོད་གཞུང་རང་གི་ལག་ཁྱེར་གནང་བ་དེ་རང་འཁྱེར་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ལམ
སྐོར་མ་རེའི་རྗོ་ལར་ སྟོང་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་ཐམས་པ་གནང་རྒྱུ་གསུངས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རེད་ཀྱང་། ང
ཚོའི་དགོས་དངུལ་བོད་གཞུང་ནས་གནང་བ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དངུལ་བརྗེས་ཞུས་ཤིན་ཏེ་ཕྱང་ངེས་ཡོད
ག་ཤེས་གོ་མིང་ཅང་གཞུང་ནས་རྗོ་ལར་གཅིག་ཀྱང་ཞུ་རྒྱུ་མིན་ཆ་ལ་ཞུས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ནན་ཅིན་དང་།
ཞང་ཅང་ཕྱིན་མིའི་གསར་ཤོག་ཐོག་བཀོད་དེ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན།

སྐབས་དེར་གོ་མིང་ཏྣ་ཏུའི་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་རྒྱུགས་···
རྒྱུའི་གོ་སྒྲིག་ ·བྱེད་འདུག་པ། བོད་སོག་ཅེས་པའི་ལས་ཁུངས་ནས། བྱེད་ཚོ་ཏྣ་ཏུའི་ཚོགས་···
འདུར་ཞེན་ཐུབ་ན་ཕག་པོ་ཡོང་རྒྱལ་ཐབས་ཤེས་འབོད་བསྐུལ་བྱེད་འདུག་ཀྱང་། ངཚོ་ཚོང་དོན
ལས་ཚོགས་འདུ་སོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་བཀའ་མེད་ཅེས་མ་ཕྱིན་པའི་ཁར། དངུང་རྒྱ་མིས་འཐབ···
ཤི། སྒྲི་ཡོག། ཏེ་ཏོར་སོགས་ཁམས་ཁུལ་མི་སེར་གྱི་འཐུས་མི་ཡིན་ཆ་ལ་ཁམས་རིགས་མང་པོ···
ཐ་བསྒྲིགས་རྩུས་འདུག་པ་རྣམས་ནན་ཅིན་ལ་བསྐྱབས་ཤིན་ཡང་། རིམ་བཞི་གྲོས་མདུན་པ་རང···
ནས···རྒྱུད་བསྐུལ་བྱས་ཏེ་མང་ཚེ་མི་འགྲོ་བའི་འབད་བརྩོན་ཐབས་ཤེས་གང་ཐུབ་བྱས་སོང་། རྒྱལ
ཁབ་ཀྱི་བཀའ་འཁྲོལ། ཅང་ཀེ་ཤེག་སྲིད་འཛིན་དང་། སྤྱིས་རྩང་རིན་ཤེད་འཛིན་ལས་རོགས···
ཀྱུ་འདེམ་ཐོན་ཆུང་བར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་བར་འགྲོ་དགོས་གློག་འཕྲིན་ཡེ་བས་པ་ཕྱིར་བཀའ
འཕྲིན་གྱི་ཚིག་སྒྲོན་བཟོ་འདོས་རྣམས་བཟོས་ཏེ་རང་གཞུང་ནན་ཅིན་དོན་གཅོད་མཁན་མགྲོན་ལོ་གསུམ
ལྷག་རྒྱས་ཕྱིན།

ནན་ཅིན་དུ་སྡོད་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་སྐྱིད་པ་མེ་ནན་ (K.S.P. Menen)
དང་། གསར་པ་ས་རྡར་ པ་ནི་ཀར་ (Sardar K.M. Panikkar) དང་ཕྱག་རོ་ར་
ཅ་ཀར་པ་ཏི་ (Chakarpati) སོགས་མཇལ་ཏེ་དངུལ་བརྗེས་རྣམས་ལྷ་རབ་ཏོང་ཀོ་དང་དང་། དེ
མིན་ཨ་རི་ར་འཐོར་ཐབས་ཞབས་བསྐུལ་ཞུས་པ་དང་། ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་འཛིན་ ཇི་སི་གྲོ་གྲི···

(John L. Stuart) ང་ཚོའི་སྤྱི་ལའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུས་པ། ཁྱེད་རྣམས་འདི་
ནས་པེ་ཅིང་ཀྲུག་ཨ་རིར་ཕེབས་སམ། ཡང་ན་ཡུལ་གཞན་ག་པར་ཕེབས་རྩིས་ཡོད་གསུངས་
པ། ཚོན་ལ་ཧོང་ཀོང་དང་། དེ་ནས་པེ་ཅིང་ཀྲུག་ཨ་རིར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས་པ། ཐུབ་ན་ཧོང་ཀོང་
ནས་ཕྱིས་འབྱུལ་རྒྱུར་དེ་རར་ཚོའི་སྐུ་ཚབ་ནས་ཨང་སར་ཞུ་དགོས་ཡི་གེ་བཏང་ཆོག་གསུངས། དེ་
ནས་དབྱིན་ཇི་གཞུང་ཚབ་སྐུར་ རལ་ཕ་ ཀྲི་སེན་སན་ (Sir Ralph Skrina Stevenson)
ནས་ལམ་སེང་ཧོང་ཀོང་གི་ཕྱིས་གཞང་ཆོག །དང་དུང་ས་གནས་མཚོ་སོང་རོགས་ཞུ་འོས་རྣམས་ཞུས་
ཆོག་གསུངས། བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གི་ནང་མ་ཁང་ལས་འཛིན་གཙོ་བོ་ཏྲ་ནག་བཀྲས་མཐོང་པའི་ཆེས
འཛོམས་མེད་དང་། སྐུ་ཚེ་སྔོན་ཕྱིད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས། སློབ་བཟང་རིན་ཆེན་སོགས་དང་
པན་ཆེན་མཇལ་འཕྲད་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱུང་སྐབས་གསུངས་གསལ། ང་ཚོས་རང་གཞུང་ལ་དགོས
རིགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་གྲུང་ཐུང་ཞིག་ལས་ཞུ་རྒྱུ་མེད། ཧུ་སོ་ཛ་ཟམ་སེར་སྤྱིའི་གདོང་ལ་ཡང་ཞུས་ཡོད་པ
ལྟར། ང་ཚོས་རོགས་འཛིན་ཞུས་པའི་ཕྱུལ་སྐུ་དེར་པཎ་ཆེན་ཡང་སྲིད་ངོ་མར་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ
དང་། བཀྲས་ལྷའི་ཕྱར་གྱི་འཛིན་དབང་བདག་ཐོབ་རྣམས་རང་འཇགས་ཡོང་བ། གཞུང་སྐྱོལ་ཛ་སྣ
རོ་ལས་ཕྱིར་འཞེན་མཛད་རྒྱུ། དེ་གསུམ་ལ་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་གནང་ན་ཚུལ་མཐུན་ཕྱིར་ལོག་ཞུ་རྒྱུ་དང་
ཡིན་རེས་ཀྱང་། ང་ཚོའི་བར་དུ་སུས་ཞུ་མ་ཤེས་པའི་དཀྲུག་ཤིང་ཕྱུ་བུས་ཞུ་ཚ་ལམ་དུ་སྒྲོངས་མིན
འདུག་པས་སྐུ་ངོ་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྐུན་སེང་ཡག་པོ་གནང་སྒྲོངས་ཞེས་གསུངས་པར། སྐབས་ནས
བླ་བྲང་ཞབས་འཁྲིང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྲུང་རྒྱ་གཞུང་བརྒྱུད་འཐོད་བསྐུལ་མ་གནང་བར་ཞུགས་མཐུན་ཞུ
གནང་མཛད་ན་གསལ་བཞེས་ངེས་པར་གནང་ཡོང་། ང་ཚོས་ཀྱང་འདི་ནས་རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག་ ༢ སྐན
སེང་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཚོར་མཚམས་སྐྱན་སེང་དམངོན་རང་ཞུ་རྒྱུར། ཁྱེད་རྣམས་ནས
ཀྲང་མི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་རྒྱུ་སྐུ་དལ་ལས་དགོས་ཚོགས་གང་ཡང་མེད་པ་ཤིས་འཕྲུལ་སྐུར་བོད་ཕེབས
ཐུབ་པ་གནང་དགོས་སོགས་གང་ཤེས་ཅི་ཤེས་བརྗོད། དེ་དུས་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་ཡང་ཚོགས་ཆད

ཐུབ་པའི་དང་ཚུལ་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་ནས་ཀྱང་ཧི་ཁྲེད་བློ་རྩོ་མེད་པའི་སྐབས་ཡག་པོ་ཞིག་སྐྱེལ་བས་
ག་ཤིས་འཕྲུལ་སྒྱུར་སྟོབས་ཤུགས་ཕྱག་ཆེད་ན་ལེགས་ཚུལ་རང་གི་མཐོང་ཚུལ་ཟློལ་མེད་ཞིབ་ཕྲའི་ལྷ་སར·····
སྙན་སྐྱན་ཕུལ། དེ་བཞིན་ཨ་མདོ་འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐུ་མཆེད་ཨ་པ་ཨ་ལོ་འམ། ཕུང་གི
ཡིད་ཞུ་བ་དང་། ཙོ་ནེ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་བསྟན་དབང་ཕྱུག་གམ། ཡང་ཙུ་ཤིན་ཞུབ་ཡོང་གཉིས་ཀྱང་། རང་
ཅག་བོད་རིགས་གཅིག་སྒྱུར་གྱི་ཡར་རྒྱུར་ཡིན་ཚུལ་སྟུག་འཕྲད་ཐེ་བླ་ཤས་གནང་ཐོག །དེང་སྐབས་
ས་མཚམས་ཡས་མས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསུངས་མཐར་
ཕྱིན་ཆད་བོད་རིགས་རྣམས་གཅིག་སྒྱུར་མཛད་བཞེས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་མང་དག་བྱུང་བས་མ་ཟད། བར་ཡང་
བློ་འགུག་ཞུ་འོས་རང་ལུང་གང་ཤར་བློ་སེམས་ཟུལ་སྟོན་ཞུས།

སྤྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༣ (June 23, 1948) ཉིན་རྒྱ་ནག་ནས་ཧྥང་ཀོང་···
སྟོད་ཨ་མི་རི་ཀར་འབྱོར། ས་གནས་གར་འགྱུར་ལ་ཚོང་གི་ལས་ཁུངས་ནས་སྐྱེ་ལེན་ཡག་པོ་གནང་།
རྒྱལ་ས་ཝ་ཤིང་ཀྲོན་དུ། རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཕྱི་ལས་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་འཛོར་ཇི་མར་ཤལ་ (Secretary of
State, George Marshall) མཇལ་འཕྲད་ཞུ་ཉིའི་སྐབས་གོ་མིང་ཏང་གི་གཞུང་ཚབ་
ཝའི་ལིང་ཀྲིན་ ཀོ་ཏུ་ (Wellington Koo) ཇུས་ང་ཚོར་ངོ་འཕྲོད་གནང་སྟེ་ཡོང་ནས་གསུངས······
གསལ། ཡོ་རང་གི་སྣེ་འཁྲིད་གནང་སྟེ་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་དགོས་དང་། འདི་ཕྱོགས···
ཚོང་གི་བཀའ་མོལ་ཇི་འདྲ་ཞུ་གནང་དགོས་ཀྱང་ཚང་མར་རོགས་རམ་ཞུ་ཆོག་གསུངས་པ། ངཚོ་རྒྱ་གར་···
དབྱང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཚབ་དང་། སྲིད་བློན་ནེ་ཧྲུ་མཇལ་འཕྲད་སྐབས་ཀྱང་ཐད་ཀར་འགྲོ་བ་ལས། སྣེ་
འཁྲིད་རྒྱལ་ཁབ་སུ་གང་ཡང་མེད། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་ལས། གོ་མིང་ཏང་གི་སྣེ་འཁྲིད་རོ་ཁ་
རམ་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མིན། ཚོང་དོན་སྐོར་ལ་བཞང་བཀའ་མོལ་ང་རང་ཚོ་ནས་ཐད་ཀར་ཞུ་བ་ལས། རོགས་
རམ་སྣེ་འཁྲིད་གང་ཡང་མ་དགོས་ཞེས་བརྗོད། རྒྱལ་སྲིད་ཕྱི་ལས་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ནས་ཕྱི་རྒྱལ···
ལས་ཁུངས་རང་དུ་མཇལ་འཕྲད་གནང་། བཀའ་ཡིག་རྣམས་ཕུལ་བར་དྲུང་ཆེ་མཆོག་ནས། མཚམས་

འདི་སོགས་གནང་རྗེས། ཧོང་མི་ཊྲ་ཊྲང་གཞུང་ཚབ་ནས་ཕྱིད་ནམ་པའི་སྟེ་འཁྲིད་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་བོ་མི་ཊྲ་ཊྲང་དང་ང་ཚོ་སྲིད་དོན་སོགས་གང་ས་ནས་འབྲེལ་བ་ཆེ་ཡང་། ང་རང་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཐད་ཀར་མཇལ་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་སྐོར་བཀའ་འདྲི་གནང་བ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ལན་འདེབས་ཞུས།

དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་ (Mr. George Bell, ... Director of the Bureau of International Trade) ..... དང་ཚོང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་གཉིས་པ་ (Thomas Blaisdell, Assistant Secretary of Commerce) ཕྱི་རྒྱལ་ཚོང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་ Henry Dempey, Chief of New Foreign Business Relation) སོགས་རིམ་བཞིན་མཇལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བལ་ཏྲ། པྲ་ཀྲ་རིགས་སོགས་གཏོང་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་གི་རིན་འབབ་ཇི་ཡོང་དང་། ཨ་རིའི་དངོས་ཅོག་བོད་ལ་ནང་འདྲེན་བྱེད་ཕྱོགས། བོད་ཀྱི་ཤོག་དངུལ་རྒྱབ་བརྟེན་གསེར་སྒྲུབ་ཕྱོགས་སྐོར་སོགས་བཀའ་མོལ་ཞུས་པ། ཨ་རིའི་བཟོ་གྲྭ་ཁ་ཤས་ནས་བོད་ཀྱི་བལ་མང་ཆེ་བ་ཁྱིང་ལན་གྱི་ཚོང་པ་བརྒྱུད་ཉོས་པ་དང་། ཕྱིན་བུ་རྒྱ་གར་ནས་ཉོ་གི་ཡོད་པ། བཟོ་གྲྭ་དེ་ཚོ་དང་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་གནང་ན་ང་ཚོས་ནང་འདྲེན་ཞུ་རྒྱའི་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུར་དགའ་པོ་ཡོད། གསེར་དངུལ་སྒྲུབས་ཀ་ཤུལ་རྒྱུ་སྲིད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་ལས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་རྗེ་ལན་གསལ་གནང་རྒྱུ། དེ་མིན་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་བོད་ལ་མཁོ་བའི་དངོས་པོ་ཇི་དགོས་ཐོ་གནང་ན་སྒྲུབས་ཀ་འབུལ་རྒྱུར་ཨང་ལས་ཡོད་ཀྱང་། རིན་འབབ་ག་རེ་གནང་དམ། གསུངས་པ། ཏིན་སྐོར་གྱོད་རྒྱུ་ཡིན་བརྗོད་པར། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་དངུལ་བརྗེས་ཞུ་གནང་མཛད་དགོས། བོད་ཀྱི་བལ་ཚོང་སྒྲིགས་སོགས་བོད་ནང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རིན་ལ་ཇི་ཡར་རམ། ཡང་ན་དངོས་ཅིག···ཀུང་གཏོང་ཐུབ་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་དང་། དངུལ་བརྗེས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་མཐུན་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་སྐོར་དེབ་ཁ་ཤས

ཀྱང་གནང་བྱུང་།

བོད་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞིང་ལའི་སྲུས་ཚད་དང་། ས་ཆའི་མཐོ་ཚད། ཚ་གྲང་དང་། ཆར་ཚད། རླུང་ཚད་རྣམས་སོ་ནམ་དོ་དམ་ཁོངས་བརྟག་དཔྱད་ཁང་ལ་ཕུལ་ཏེ་དེ་དག་དང་མཐུན་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཆེ་བའི་སོན་རྫ་དང་ལུད་སྦྱོར་ཇི་འདྲ་དགོས། དེ་བཞིན་འཕྲོག་ལས་འཕེལ་ཐབས། ཕྱུགས་ནད་འགོག་སྨན། བྱ་གསོའི་ཐབས་ལམ་དང་། ནད་འགོག་སྨན་སྦྱོར་སོགས་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞུས། ས་ཞིང་འདེབས་ལས། རྒྱ་འདྲེན། ས་རྒྱུའི་བབས་བསྟུན་གྱི་སོན་རྫ་མི་འདྲ་བའི་རྫོང་ལྟའི་སྲུས་ཚད་དང་། ལས་ཐབས་དེབ་ཁག་དང་། ནད་འགོག་སྨན་མི་འཕྲང་བ་བཅས་རྫོང་ལྟར་རིན་མེད་དུ་གནང་བ་དང་། བོད་གཞུང་ཤོག་དངུལ་གྱི་རྒྱབ་བརྟེན་གསེར་གྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་བ་ལྟར་གཞུང་གི་དངུལ་ཁང་ཆེན་པོ་ནས་གསེར་སྲུལ་གཏོང་གནང་བ་སོགས་བྱེད་སྒོ་ལམ་ནོན་ལེགས་འགྲིགས་བྱུང་། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་དཀའ་གནད་འགའ་ཤས་མཐོང་སྟེ་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་དགོངས་སྐོར་སྙན་ཞུའི་གསང་ཐར་ཕུལ་བར། ད་བར་ཞུ་སྒོ་འགྲུབ་ལེགས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། སྐྱིད་རྒྱ་ཆེའི་གསར་སྤྲོས་མ་བྱེད་ཅེས་པའི་རླུང་འཕྲིན་འབྱོར་ག་ཤིས་དུས་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ཟིན་སུ་སོང་།

ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་བོད་མི་འབྱོར་བ་ཐོག་མར་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡལ་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་མེད་འདྲ་བས་འགའ་ཤས་ནས་བོད་ལ་ཁང་པ་ཡོད་མེད་དང་། རྩི་ཤིང་ནགས་ཚལ་དང་། སྟོན་འབྲས་ཡོད་མེད་འདྲི་མི་དང་། མང་པོ་ཞིག་ནས་བོད་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་ལས། དབྱིན་ཇིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་འདྲའི་དྲི་བ་བྱེད་མཁན་མང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་ཅན་འགའ་ཤས་འདུག་ཀྱང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མིས་བྲིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དག་དང་། དགེ་མིན་ལྟ་རྩོགས་ཡོད་པའི་དེབ་དེ་ཚོ་བཀྲམ་གས་པ་དང་། ལྷག་པར་གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ནས་ལོ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གི་གནས་ཚུལ་རེ་སྟོན་པའི་དེབ་ནང་བོད་གཞུང་གི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་མང་པོ་བསྒོ་འཕེབས་བྱུས་ཚུལ་དང་། མི་སེར་

དང་། དགོན་པ་ཁག་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཚུལ་སོགས་ཟུར་གཏམ་མང་དག་ཅིག་བྲིས་པ་དེ་ཚོ་བཀླགས་པས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་རྒྱུར་བསམ་པས་ཟད། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་མ་སྐྱེལ་བས་པས། ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོར་ལན་འདེབས་དགག་པ་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་སྟོན་གཞོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག་པ། ད་ལམ་གསལ་བཤད་བྱེད་སྦྱུ་བ་སྐྱམ་གསར་ལོག་ཚོགས་འདུ་སོགས་ལ་སྲིད་དོན་ཐོག་ནས་རང་དབང་···རང་བཙན་གཙང་ས་ཡིན་ཚུལ་དང་། དཔེར་ན་ད་ལམ་ང་ཚོ་ཡང་བོད་གཞུང་གི་ཕྱི་འགྲོའི་ལས་འཆར···འདིའི་ཐོག་ནས་ཡོང་ཚུལ། རྒྱ་ནག་དང་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱ་གར་དང་བོད་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་གསལ་བཤད་གང་ཐུབ་བྱས།

ཞིའུ་ཡོག་ཀོ་ལོས་སྤྱི་ཡ་སློབ་གྲྭ་ཆེན་པོའི་ནང་། ཨ་རིའི་དམག་སྤྱི་ཆེན་པོ་འཇང···ཞེ་རལ་ ཨེ་སན་ ཧ་ཝར་ (ཕྱིའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣-༦༠ བར་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གནང་མཁན་དེ་རེད།) མཇལ་འཕྲད···བྱུང་བ་ཡོང་གིས། དེའི་དམག་མིའི་ཡོང་ལམ་ནས་གནམ་གྲུར་སྟོན་ཤོར་ཕྱིས་མི་ལྷ་བོད་ནང་བབས་དགོས···བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་ཡག་པོ་གནང་འདུག་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རོགས། ཞེས་དང་ཁྱེད་རྣམས་ཉེར་ཐ་པའོན་ཀྲེ་ཞེས་པའི་དྲག་པོའི་དགོན་རིགས་སློབ་སྦྱོང་ཁང་ཞིག་ཡོད་པར་དེར་བལྟ་བར···འགྲོ་རོགས་ཞེས་སྟེ···ཤན་དང་བཅས་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་ཕྱིན། དེ་སྐབས་བོད་ལ་ཐེབས་ཚོང་པ་ ཀ་ནུ། ཀྲི་ཤི་ཀྲིར་དང་། ཀ་ཤིང་སོགས་ནས་སྤྲེ་ལྤན་དང་རོགས་རམ་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་།

དེ་ནས་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཊོན་དུ་འབྱོར། སྲིད་བློན་ཨ་ཊ་ལི་ (Prime Minister Attlee) དང་ཚོང་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་སོགས་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བལ་རྫ་བགས་རིགས་སོགས་ཕྱིར་ཚོང་དང་། དབྱིན་ཇིའི་བཟོ་ཐོན་ནང་འདྲེན་སྐོར·····བཀའ་མོལ་ཞུས་པ། ཨ་རིའི་གཞུང་ཡོངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ གཅིག་པ་གཅིག་རྒྱུང་རང་རེད། རང་རེས་འཐོན་ན་ལས་དོན་དེ་ཚོ་ཤིན་ཏུ་ཐེད་བདེ་དང་། འཛམ་གླིང་ཕྱི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཞ་ལམ་གྲིས་ཆོད་ཅིག་རང་འདུག །ཨིང་ལན་དུ་རྫོང་རིང་གཞུང་ནས་སྤྲེ་ལེན་ཐབ་ཅིང་། ཚོགས་པ་འདུ་བོང་འཛོ་ག་སོགས་ལ་

བསྒྱུ་བར་ཕྱིན་པ་ཚོགས་འདུ་གོང་མའི་ནང་དམག་དུས་སྐབས་སྲིད་བློན་གཞང་མཁན་ལྟར་ ཝིན་སི་ཊོན་ ཙར་ཅིལ་ (Sir Winston Churchill) མཇལ་ཞིང་། དབར་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཡང་མང་ཙམ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ། དེ་སྐོར་འབྲས་ཕྱི་གཞང་ཞིང་། བོད་ལ་ཞེ་བས་སྙིང་མི་འཇར་སྣེ་ཡི་དང་། ལྟར་སྒྲིའི་ལེའུ་སྦྲུལ་ཟ། ཇོབ་ཀེན་སག། མི་འཇར་ཞེས་རག། ཅལ་མི་སློལ་གྱི་སྲུལ་མོ་སོགས་བོད་དང་འབྲེལ་ཡོད་མང་པོས་སྐྱེ་ལེན་དང་། གཞུང་གི་གསོལ་ཇ། གསོལ་ཚོགས་སོགས་ལ་འང་ཕོ་ཚོ་སྐྱེ་ལེན་བྱེད་མིའི་གཙོ་བོར་ཞེབས། གསར་ཤོག་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་འང་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་གང་ཡོད་གསལ་བརྗོད་ཐུབ། དེ་ནས་ཕར་ནུ་སི། ཕུ་ཇི་ལན་ཀེ། ཨ་ནི་ཀྲུ་ཡི། ཨི་ཇིབ་སོགས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་དུ་འཁོར་བ་གར་བསྐྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་ བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་འགྲོའི་ལག་འཁྱེར་ལ་ཁས་ལེན་གྱི་ཐོད་སྣ་འཛིན་དམ་སྒྲུག་ཀ་ཀོར་སྤྲ་མོ་ཙམ་མེད་པར་གནང་ཐུབ།

རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱར་འཁོར་གྱིས་སྒྲོ་པ་ནས། འཇང་ནས། ར་ཇ། སྒྲོ་པ་ལ་ཅ་རི་དང་། སྲིད་བློན་འཇོ་ཧར་ལལ་ནེ་རུ། ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་གསར་པ་མེ་ནན་ (K.P.S. Menen) མཇལ་ཏེ་སྔར་ཚོང་དོན་སྐོར་སོགས་བཀའ་མོལ་ཞུས་པར། སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་ནས། སྔ་མོ་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཆེད་དོན་གནད་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ལྷག་པར་དེང་དུས་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞིན་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱང་སྔར་ལུགས་ལྟར་གནས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། མི་དམངས་ལ་ཕན་ཐབས་བཅོས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདི་ནི་ངའི་བསླབ་བྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ཞེས་ནན་བཅགས་ཆེན་པོར་ངའི་དཔུང་སར་ཅག་ཅག་ཐེངས་ཤས་གནང་སྟེ་གསུངས་པ་དང་། ཚོང་དོན་སྐོར་དང་། དངུལ་བརྗེས་སྐོར་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་གནང་ན་མི་འགྲིགས་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས། ཡང་ལྷ་སར་རྒྱ་གར་ཀྱི་དོན་གཅོད་སྐུ་ཚབ་ཡོད་པ་ཞིག་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་གཞུང་ཚབ་ཞིག་ཕྱི་ཡིར་བཙུགས་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པར།

གཞུང་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུའི་སྐོར་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་ལན་ཕུལ་ཚིག་གསུངས། དེ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་དང་བཀའ་མོལ་བྱེད་སྐབས་ངག་ཞེས་ཞུས་པར། བོད་ཀྱི་བལ་རྣམས་རྒྱ་གར་ལ་ཚོང་དུ་ཁ་བ་ཞིག་ནས་དབྱེ་སེལ་བཟོ་བཅོས་ཀྱིས་སྐམ་ཁྲི་རྒྱབ་ག་ཞིས་རྒྱ་གར་གྱི་བལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལ་ཚོང་ནས་ཨིང་ལན་ནམ། ཨ་རི་ར་བཙོང་བར་བརྟེན་རྒྱ་གར་སྐོར་མོ་ལས། པཎྜིན་སེ་ཀྲ་ལེ་དང་། ཧོ་ལར་སྒོར་ཐང་མེད། འོན་ཀྱང་བོད་གཞུང་གི་ཐུགས་མཁོ་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་རྒྱལ་དངུལ་བརྗེས་ཇི་དགོས་འབུལ་གྱི་ཡིན། ཕྱི་རྒྱལ་དངོས་ཟོག་བོད་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་། རྒྱ་གར་ནང་ཁ་བརྒྱོག་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལ་འཚོང་པ་སོགས་ཐུལ་ཚོ་སྙོ་ཁྲལ་གནང་དགོས། ཁ་མ་བ་ཞིག་ པར་བ་ཞར་སྒྲུག་བོད་ལ་བཏང་ན་སྒོ་ཁྲལ་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ། ལྷི་ལིར་གཞུང་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུ་མཛད་དགའ་ཡོད་རྒྱུར། ཐུ་འཁྲོས་བྱེད་རྣམས་པའི་ཚོང་དོན་མཇུག་སྒྲིང་ཡིན་ཞེས་ལས་ཁུངས་ཞིག་ལྡི་ལིར་འཛུགས་ན་དེ་བརྒྱུད་སྲིད་དོན་འབྲེལ་བ་ཐུབ་ཆོག་ཅིང་། རིམ་པས་གཞུང་ཚབ་ལ་མིང་འགྱུར་ཆོག་པ་ཡོད་རྒྱུ་སོགས་རྒྱལ་ཕྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་མོལ་ཕྱོགས་ངོར་བྱུང་བས་དེ་ཙམ་ལ་ཐག་བཅད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ནས་རྟོ་ཞོད། བཀའ་ཤག་བཅས་པར་འཕྲོར་ཕྱག་ཞུས་འབུལ། ཚོང་དོན་བཅུ་སྐོར་ཞུས་པའི་མཐོང་རྒྱལ་དང་། སྲིད་དོན་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཞུས་རིགས་སོགས་དོན་ཕན་ཅན་གྱི་བསམ་འཆར་ཚིག་ཐོ་ཆེན་གཉིས་བཀའ་ཤག་བརྒྱུད་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ། སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེས་ཞིབ་མཆན་སྙན་ནས་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུར་གནང་སྟེ་ཚོགས་འདུར་སྒྲིག་ སྒྲུང་དང་། གོ་དོན་རྟོགས་དཀའ་རྣམས་ང་རང་ནས་འགྲེལ་བ་ཤད་ཞུས་པར། སྲིད་དོན་ལ་དགོངས་རྣལ་ཅན་ཆོས་ཐུགས་སྣང་ཆེ་བ་འབྱུང་ཡོད་ན་ལས། ཡིག་ཚོགས་ཆེ་བས་ཕལ་ཆེར་ལ་སྒྲུང་གླིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས། དོན་གཞན་ཡག་པོ་ཞིག་ཐུགས་སྣང་གཞན་སོང་བསམས་པ་མ་བྱུང་ཁར། ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ནས་ཕྱག་བཞེས་ཀུང་གྲ་ཕྱོགས་ལ་ལས་སྲིད་དོན་གལ་ཆེའི་རི་རྒྱ་ཕྱག་བཞེས་མ་གཏང་བས་བློ་ཕམ་ཆེ། གསེར་སྐྱུ་བཙོལ་ཞུས་པ་རྣམས་གྲྭ་བཞི་གླིག་འབྱུལ་ལས་ཕྱུང་ལྷོ་རྫོང་འདུལ་བའི་ཆས་ཁུངས་ནས་ཚང་མར་ཞིབ་བ་ཞེར་ཐོག་ལས་རྟགས་གསར་པ་ཀུན་ཏུ་མཛད་རྒྱུང་དུ

ཕྱུལ། སོ་ནམ་ཚོང་བསྐྱའི་སྐོར་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ནས་སྐད་སྒྱུར་ལ་ཕྲུ་གཏུལ་··· ཁྲན་བུ་གཞུང་སྤྱི་འཐར་མཐའ་ཁབ་ལེན་ཐ་དང་པོ་བསྡུར་གྱིས་ཚོང་བསྡུ་གཞང་། ཕྱུགས་ནད་འགོག་སྨན་དང་། རིག་དུག་གི་སྨན་སོགས་སྨན་རྩིས་ལས་ཁུངས་སུ་གཞང་སྐད། ཕྱི་གླིར་ཚོང་དོན་ལས་ཁུངས་འཛུགས་རྒྱའི་ཚབ་ཏུ། ཀ་སྦུག་ཏུ་ས་འགོལ་ཞིག་ལ་ཁང་པ་སྤུས་གཟིགས་ཀྱིས་ཚོང་དོན་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་བཙུས་གནང་བ་རེད།

ས་སྤྱི་ ༡༩༤༨ ལོར་ཨི་ཏ་ལིའི་མཁས་པ་ཏུ་ཅི (Prof. G.Tucci) ....

·······བོད་དུ་བཅར་ཚོགས་པ་ལྷུས་ཏེ་ས་སྐྱ། གཞིས་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ། ལྷ་ས། ཡར་ལུང་ཁུལ་དུ་བསྐྱ་བསྐོར་བྱས་ནས་དཔེ་ཆ་དང་། ཐང་སྐུ་རྟེན་པ་མང་པོ་སྒྲུབ་རྫོལ་བྱས་པ་དེང་དུས་ཨི་ཏ་ལིའི་རྒྱལ་ས···རོམ་ལ། ཨི་སི་མའོ (ISMAO) ཞེས་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་བསྒྲུ་རྒྱུ་ཡོད། ཡོང་གི་ཐང་སྐུ་སོགས་དང་། བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ བང་སོའི་སྐོར་དེབ་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཁྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དགེ་བ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་སེང་གེ་དང་། རྗེ་དགེ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྐུ་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ····སོགས་ཀྱང་གདན་ཞུ་བྱས།

གོ་མིང་ཏང་ནས་གདན་ས་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་པ་ཡིག་ཁུལ་སོ་ཙུལ་དུ་རྒྱ་མ་བོད་ཀྱི་གྲྭ་པ་མང་པོ་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷ་སའི་སྤྱིད་ཚེར་ནང་དུ་བང་ཚོང་པར་མིང་བཏགས་པའི་རྒྱ་རིགས་འགའ་ཤས་འབྱོར་བསྡད་ཡོད་པ་ཐུམས་རྐྱེན་ཞིག་དང་འཕྲུད་མཚམས་ཚངམ་གྱིར་འཐུད་གཞང་རྒྱའི་དགོངས་འཆར་ཡོད་ལུར། རྒྱ་ནག་ནང་ལ་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་ཤུགས་ཆེ་རྒྱས་སུ་སླེབས་ཏེ་ཕི་ཅིང་དང་། ནང་ཏང་སོགས་རིམ་པས་ལ་ཤོར་དང་། གོ་མིང་ཏང་གཞུང་ཡང་རང་འཚོ་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས། ལྷ་སར་གོ་མིང་ཏང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། སོ་པའི་ཡོངས་སུ་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་སོ་སྔ་ཡོད་རྩལ་རྒྱ་མི་ནང་ཚགས་དོགས་ཆགས་རྫོང་སྤྲོད་ཐུབ་པ་ཞིག གོ་མིང་ཏང་གིས་ལས་བྱེད་པར་སྐྱུད་འདོགས་བྱས་ཏེ་ གུང་ཁྲན་གྱི་དམག་ཤུགས་བོད་ནང་སླེབས་པའི་ཉེན་ཁ་དང་། གུང་

ལྷན་སོ་པས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ཡའང་གནོད་འགལ་ཛི་ཆེད་མ་ངེས་པས་རྒྱལ་བློན་བཀའ་ཤོགས་ཀྱིས་བོད་
རྫོངས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འདྲི་སྐོར་གནང་བ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢ ཉིན་ལྷ་རྫོང་གོ་མིང་ཏང
གི་དོན་གཅོད་དྲིན་ཤིན་ཆང་དོ་ལས་ཁུངས་འཕྲིན་དང་བཅས་པའི་ཐོག །གདན་ས་དང་། ཤིང་ཆེར་ནང་
སྡོད་ལོ་མི་ཡོད་རིགས་དང་། ཀུང་ཁྲན་སོ་མིར་དོགས་ཆགས་མི་རིགས་འབའ་པ་ཟླ་ཚོགས་དབང་རྒྱལ་སོ་ཟ
ཚང་མ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་སློག་གནང་།

ཕྱི་ལོར་བཞུགས་པའི་ཨ་རི་འི་སྐུ་ཚབ་ལོ་ཡེ་ ཧན་ཏར་སན (Loy Henderson) ནས་ཨ་རི་འི་རྒྱང་བྲགས་ཀླུང་འཕྲིན་ནང་གནས་ཚུལ་རྒྱང་བསྒྲིང་ཆེད་མཁན་ལོ་ཝེལ་ ཐོ་མ་སི་ (Lowell Thomas) ཕ་བུ་ལྷ་སར་བསྐྱོད་ལ་བཅར་ཆོག་པ་སྔོན་ཞུ་ཞུས་ལ་འགྲོར་ལྟར་བཀའ་
འཁྲོལ་གྱིས་ལས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་བསྡད་ནས་ཕྱིར་
ལོག་སྐབས་ལམ་དུ་རྟ་ཐོག་ནས་ལྷུང་སྟེ་རྐམ་སྐྱོན་ཕྱུང་བར་སྒོ་ཁྲིར་བཏེགས་ཏེ་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཨ་རིར་
ཕྱིར་ལོག་གིས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། ཁོང་གིས་བོད་
འཛམ་གླིང་གི་ཕྱི་ཞིས་པའི་དེབ་ཞིག་ཀྱང་བྲིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དུས་ད་ལྟའི་བར་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ
རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་ཡང་ཆེད་མཁན་ཞིག་རེད།

ཆུ་དམར་ཀུང་ཁྲན་ནས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་སྐབས། ཤིན་ཅང་ནང་ཡོད་
ཨ་མེ་རི་ཀའི་གཞུང་ཚབ་ཌོག་ལེ་སེ་ མེ་ཀེ་རྣ་ (United States Vice Consul General, Douglas S. Mekiernam) དང་། ཁོང་གི་ཕྱག་ཕྱེལ་ ཕེ་རན་ སྦ་སེ་ (Frank Bessag) རིགས་ཨུ་རུ་སུ་དཀར་པོའི་མི་རིགས་གསུམ་བཅས་རྟ་གས་སྟོན་འཁོར་ལོ་ལ་བཞུགས
ནས་བྱང་སྟོང་བརྒྱུད་བོད་ཕྱོགས་ལ་ཁ་བསྒྱུར་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ། ལོ་ཚེ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནང་ཡོང་
ཆོག་པ་དང་། ལོ་ཚོར་རིགས་རམ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་པར་སྐྱེལ་སློལ་ཐབས་འདུག
གནང་སྐྱོང་ཡོད་པ་ཞེས་ཕྱི་ལོའི་ཨ་རི་འི་གཞུང་ཚབ་ནས་བོད་གཞུང་སྐྱེ་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ་སྙན་ཆར་

འཁྱོར་བ་བཞིན། བོད་གཞུང་ནས་ལོ་ཚེ་ས་ཕྱོགས་གང་ནས་ཡོང་གསལ་པོ་མ་མཐེན་ཡང་། ཆུང་རིགས་ཁུལ་གྱིས་མཚམས་འགོ་པ་དང་། རྫོང་རྫོང་ཡས་མས་ཚང་མར་དེ་དོན་བཀོད་རྒྱ་གནང་བར། སྟབས་མི་ལེགས་པ་ཞིག་ལ། ཕྱུགས་ཕྱུག ༡༩༥༠ ཟླ་ ༧ པའི་ནང་བཀོད་རྒྱ་མ་འཁྱོར་བོད་ལོ་ཚེ་ནག་ཚང་ཞེས་པའི་ཁྲུང་གོས་སྟོང་བརྒྱུད་ཡོང་པ་བོད་གཞུང་ས་སྐྱོང་པ་ཆོས་རྗེ་བཞིན་མ་ཤེས་པར་མི····མདའ་འཕངས་ཏེ་གཞུང་ཚབ་རྫོང་དང་། ཨུ་རུ་སུ་དཀར་པོའི་མི་རིགས་གཉིས་བསད་པ། ཤིན་ཁས་རྗེས་སུ་གནས་ཚུལ་བཀོད་རྒྱ་འཁྱོར་དུས་ནག་ཚང་འགོ་པ་དང་། ས་སྐྱོང་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཡམ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཀོ་ཚེ་མཉམ་ལྷ་སར་འཁྱོར་པ་བོད་གཞུང་ནས་ནག་ཚང་འགོ་པ་དང་། ལག་དམར་ས་སྐྱོང་བཅས་ལ་སྐབས་བསྟུན་གྱི་ཉེས་ཆད་གནང་པ་དང་། ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་རིགས་ཕེ་ར་ན་ཀ་ ཐུ་སི་དང་། ཨུ་རུ་སུ་དཀར་པོའི་མི་རིགས་གཅིག་བཅས་ལ་སྐྱེལ་སྒྲོལ་དང་ཕྲགས་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་ཨ་མི་རི་ཀར་ཕྱིར་ལོག་གནང་བ་རེད།། །།

ས་བཅད་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ།

རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་ནས་བོད་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ།

༄༅། །ས་གླང་ ༡༩༤༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ནང་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་ནས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་བླངས་རྗེས། ཡི་ཅིང་དང་། མཚོ་སྔོན་ཁུལ་ཟི་ལིང་ནས་ཡོངས་གྲགས་རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག་བརྗོད་གསལ་བོད་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ཡོངས་གཏོགས་ཤིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོག་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མི་བོད་ནང་ལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱབ་དགོས་སོགས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་ཁྲབ་བསྒྲགས་ཡང་ཡང་བྱས་པ། བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས་བོད་རྒྱ་ཡོངས་རྫ་བ་ནས་མིན་པས་མ་ཟད། བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཤུགས་གང་ཡང་མེད་རྗེས་ཡི་ཅིང་གི་ཁྲབ་བསྒྲགས་ལ་བདེན་པའི་ལན་འདེབས་ཀྱང་ལྷ་ས་ཡོངས་གྲགས་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་ནས་ཁྲབ་བསྒྲགས་གནང་།

དེ་འཕྲལ་སྲིད་སྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག་བཀའ་བསྡུར་གྱིས་རྒྱ་ཕྱོགས་བཀའ་མོལ་གནང་མིའི་ལས་སྐལ་ལྡན་པའི་མི་འགྲོ་ཤུ་ལོ་ས་རྗེ་གཞིམ་ཚང་ལྷ་མོ་གསུང་འབྱིན་མའི་སྒྲུང་སྟང་གཞན་བརྟག་གནང་དོན། རྗེ་ཕྲག་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ་དང་། ཕྱན་རྗེས་དཔོན་ཞྭ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གཉིས་འཛམ་ཐེབས་སྦྱོང་བ་ལྟར་བསྐོ་གཞག་ཐོག །གདན་སའི་འབྲས་སེར་འབྲས་སྤྲོ་གླིང་ཚོ་གོང་དགེ་བ་ཞེས་སྤྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། ལས་བྱེད་སྒྲ། དབྱིན་ཡིག་སྐད་བསྒྱུར་དུ་བྲ་ཐུག་འཕྲེང་རིང་སྒྲུབ་འཛིན་ལས་མེད་ལུམ་རྟེན། རྒྱ་ཡིག་སྐད་བསྒྱུར་དུ་ཡབ་གཞིས་ལྷ་ལྷུན་གྲུབ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་བཅས་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་སྟེ། ཕྱིང་སྐོར་ལག་འཁྱེར་དང་བཅས་རྒྱ་ནག་དང་ཉེ་བའི་ས་མཚམས་ཤིག་ཏུ་བཞུད་དེ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་དཀྲུགས་བཞིན་གནས་སྟངས་སྐོར་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་ཏང་གཞུང་ལ

བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར། བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྒོའི་
ལག་འཁྱེར་སྤྱི་ཐམ་བཞི་སྦྱར་སྦྲེལ་བ་ག་ཤམ་གསལ།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་
གདུལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྔར་ནས་དབར་
ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ལའང་དབང་ཆ་མ་ཤོར་བའི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་
བཙན་ཐོག །རང་ས་རང་སྲུང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བཞུགས་སྲུས་ཕྱི་རྒྱལ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་ཡང་།
རྒྱ་ནག་གོ་མིང་ཏང་དང་། གུང་ཁྲན་ཏང་གཉིས་གསུམ་འཐབ་འཛིན་སྐབས་ཀྱིས་མཚོ་སྔོན་དང་། ཞིན་
ཅང་བོད་ས་དང་ཉེ་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ས་མཚམས་ཕན་ཚུན་ནས་གུང་ཁྲན་དཔུང་དམག་བོད་ལ་ཡར་བཀལ་
བསྐྱོད་གསར་སློབ་རིགས་མི་འཁྲུངས་བ་ས་མཚམས་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་སོ་སོར་བཀའ་ཁྱབ་གནང་
དགོས་དང་། བོད་ཀྱི་ས་སྟེའི་ཡོངས་ནས་བར་ལམ་རྒྱ་ནག་ཡོངས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་ནག་ནང་
འཁྲུག་དཔྱེ་བ་ཚོད་མཚམས་རིམ་པས་བཀའ་མོལ་ཞུས་ཚོག་པའི་རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་བདེ་འཇགས་
ཡོང་ཐབས་སོར། སྔོན་དུ་བོད་གཞུང་གྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་གུང་ཁྲན་སྤྱི་ཁྱབ་མའོ་ཙེ་ཏུང་(མའོ
ཙེ་ཏུང་) མཆོག་ལ་བོད་ས་སྐྱོང་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་རྒྱ་གར་བརྒྱུད་གཅམ་སྤྲུག་ཐོག་གནས་ཚུལ་
ཕུལ་བ་ཕྱག་འཁྱེར་ཕྲུང་ཤག་ཀྱང་། ད་ལྟ་བཀའ་ལན་མ་ཐེབས་ཁར། ཉེ་ཆར་པེ་ཅིང་དང་། ཞི
ལིང་རླུང་འཕྲིན་ནང་ནས་བོད་རྒྱ་ཡོངས་ཡིན་རྒྱུང་ལྷ་བུའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཤོད་སྲུས་དང་། དེ་རྗེས་ཤུལ་འཕང་
རླུང་འཕྲིན་ལྷ་སྤྱིའི་ནང་ཡོངས་གྲགས་བརྗོད་གསལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབང་ཆ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་
ཡིན་ལུགས་དང་། བོད་ཀྱི་མི་སེར་བཅིངས་བཀྲོལ་ནས་སྲིད་བསྒྱུར་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས། བོད་ཀྱི་མི་
སེར་རྣམས་ལོངས་ཤིག །ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་ཆབ་སྲིད་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱག་དགོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ནང་བོད་
ཡིན་རྒྱ་བཏང་ལུགས་སོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བ་ཤོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་བར། སྔོན་ཆད་མི་ལོ་མང་
པོའི་སྔོན་མཐའ་ཧུ་ཁོང་མ་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་དང་གཞུང་གི་བཀུར་བཀོས་ཆེན་པོ་ཞུས་

ཏེ་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས། བོད་རྒྱའི་མངའ་འོག་གཏན་ནས་མིན་པ་ཕྱར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསལ་ཞིང་། དེ་རྗེས་མན་ཇུ་༧གོང་མ་ཁོན་ཐོང་སྐབས་ཡུའུ་ཏྲུན་དཔུང་དམག་བོད་དུ་ཆེད་བཏང་རྒྱལ་མིན་ཕྱིད་དང་ཕྱ་ཚོགས་ཀྱིས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་གོང་མས་དབུས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་རྣམས་རང་གི་རྒྱལ་ས་ར་བཞུགས་མ་ཐུབ་པ་དང་། བོད་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་མཐར་དག་འདི་སྲིད་དང་ཕྲལ་བའི་མཐར་གཙོད་ཚོད་མེད་བྱུང་རྐྱེན། བོད་ལོ་རྒྱ་ཕྱི་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ནང་མན་ཇུ་༧གོང་མའི་དཔོན་དམག་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་མཛད་དེ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མར་བཞུགས་ཐུབ་མ་ཟད། མི་རིགས་དང་། སྐད་ཡིག །ཆོས་ལུགས། ཆས་གོས། སྤྱོད་ལམ་སོགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱ་ནག་དང་གཅིག་པ་མིན་པ་ཚད་མས་མཚོན་གསལ་གཞི་ར་ཆེད་བཞིན་བོད་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་རྣམས་ནས་ཀྱང་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་འཕྲེང་རིམ་བྱོན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མོས་གུས་དང་། དེང་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲུར་སྐྱོང་མཁན་སྐྱབས་མགོན་སྲིད་སྐྱོང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་བརྩི་མཐོང་ཆེན་པ་ཞུ་མུས་ཐོག ༧སྐྱབས་མགོན་མཆོད་ཡོན་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀྱང་། བོད་མི་སེར་རྣམས་ལ་ཕ་མས་བུ་ཕྲུག་ལ་བྱམས་བརྩེས་སྐྱོང་བ་ནང་བཞིན་གྱི་འཚོ་གཟིགས་གནང་མུས་ལ་བརྟེན་བོད་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་དམངས་ཚང་མས་བསམ་བློ་གཅིག་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་དཔུལ་སྤུ་བཞུགས་རྒྱུའི་བསམ་པ་ཤ་གཅིག་ལས་གཞན་དུ་མེད་ག་ཤིས། གོང་གི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཐ་ཕྱིའི་བརྗོད་བབས་ལ་བོད་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ནི་ཡམ་ཏ་ཡས་ཀྱི་ཉོགས་འདྲོག་ཆེན་པོ་བྱེད་འདུག་ན། ད་ལན་བོད་ཀྱི་ས་ཆ་དང་། དབང་ཡུང་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་ལ་འང་གསར་ཤོར་མེད་པ་རང་ས་རང་སྲུང་ཆོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་ལོ་ནར་གནས་བཞིན་བཞུགས་ཐུབ་ཡིན་པ་བཅས། བོད་འདི་འཛམ་གླིང་ཨེ་ཤ་ཡའི་ས་གནས་འདུ་འགག་གི་ཉེ་བ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྟེན། བོད་རང་བཙན་གཙང་མར་མ་གནས་ཚེ་ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཉེན་འགན་ཆེན་པོ་ཡོད་རྒྱུ་འདི་ནས་ཞུ་མ་དགོས་པ་བཅས་མའི་རྩོལ་ཧྲང་མཆོག་གི་དབུས

དཔོན་རིགས་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མའི་དགོངས་པར་མངའ་གསལ་ལྟར། སྔོན་དུ་ཁྲི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་
གནས་རྒྱལ་ལ་ཕུལ་དོན་གྱི་མཛུག་འབྲུད་བཀའ་མོལ་ཞུ་བ་དང་། ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་དགོན་སྡེ་རྣམས་
བཤད་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་འཕེལ་གྲིབ་ཇི་བྱུང་བསྡུ་རྟོགས་བྱེད་པ། གོང་གསལ་རྒྱུད་འཕྲིན་
ནང་བོད་དོན་བརྗོད་བབས་སྐོར་ལ་གནས་ལུགས་བཀའ་མོལ་ཞུ་བ་བཅས་སུ་བོད་གཞུང་དོན་གཅོད་སྐུ་
ཚབ་རྗེ་ཕྱག་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ་དང་། རྩིས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ་དོར་ལམས། གདན་ས་འབྲས་
སེ་དགའ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འདུས་འབྲས་བློ་གླིང་གོ་བོ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་བཅས་དྲུག་རེས་
བསྐོ་སྦྱོང་སོང་བ་གུང་ཁྲན་གཞུང་གི་མི་སྣ་སྐུ་ཚབ་དང་། ཏར་སྒྲུག་ཡོད་པའི་ས་གནས་གང་འོས་
ཞིག་ཏུ་བསྡད་དེ་མདོ་སྨད་ཏུང་མཚོག་ལ་གུང་དམག་བོད་སར་བཀལ་བསྐྱོད་གསར་སྤྱོད་རིགས་མི་
འབྱུང་བའི་བཀའ་མོལ་ཞིབ་ཕྲོགས་ཞུ་དགོས་ལ། དབྱེ་ཕན་བོད་འདི་ཆོས་སྲིད་ལས་དོན་གང་ཅི་
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དངོས་སྤྲུལ་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱི་
ང་རང་ཚོ་རང་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཐོག །རྒྱ་བོད་གཉིས་མཐུན་ལམ་བཟང་པོར་གནས་ཐུབ་ལ་ད་དུང་སྔར་
བཞིན་མཐུན་ལམ་ལ་གནས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཁག་ལ་གུང་ཁྲན་དཔུང་དམག་ནས་ས་བཀལ་
དཀྲུག་རྐྱེན་ཐལ་ཤིང་མི་འབྱུང་བའི་ས་མཚམས་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་ཁག་ལ་འཕྲལ་དུ་བཀའ་ཁྱབ་
གནང་སྟེ་ས་མཚམས་བདེ་འཇགས་སྲུང་གནས་ཡོང་བའི་ཐབས་གསལ་ཡོང་ཐབས་དགོས་རྒྱུ་དང་།
ལྷག་པར་རྒྱ་བོད་གཉིས་པར་མཐུན་ལམ་བཟང་པོའི་བཀའ་མོལ་གནང་འོས་ཡོད་རིགས་གུང་ཁྲན་
གཞུང་ནས་ས་མཚམས་སུ་དབང་ལྕོགས་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་གནང་ཆོ་ངོ་འཕྲད་ཐོག་ནས་བཀའ་
མོལ་ཞུས་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་གཤིས། བོད་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་དང་
བཅས་པའི་བདེ་དོན་ལ་འཕྲལ་ཕྱུག་གཉིས་ཕན་གྱི་ཕན་འདེབས་བརྗོད་ཕྱོགས་གང་ཟབ་དགོས་རྒྱུ་དང་།
ཡང་གསར་སྤྲོས་དོན་གལ་ཆེ་རིགས་སྙིལ་ཚོད་མེད་རིགས་བྱུང་ན་རང་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་དགོངས་
བསྐོར་ནང་ལྷན་སྐབས་སོ་སོར་རིམ་འབུལ་བྱུང་མཚམས་འབྲལ་འཕྲུལ་བྱེད་པའི་བཀའ་ལན་ཕྱུལ་

འཁྲུལ། དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་བླ་མའི་ཡོངས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་ཞིང་གཤེགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས… འབྲིང་མི་འགྱུར་དོན་མ་གོ་འགའ་ཤས་དེ་ཕྱོགས་ཡུལ་པ་ནས་རྒྱ་བོད་དཀྱིལ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཕྱིར་ལོག་མིང་དང་ དུས་ནས་བཟོ་དང་། བཟོ་སྐུལ་ལང་སྐབས་ཀྱང་མི་དབང་དེ་གྲས་འགའ་ཞིག་དེ་ཕྱོགས་བཅར་གཏུ… ཀྱི་རྒྱ་བོད་དབར་ཡུལ་སྐོར་དཀྲུག་ཤིང་ཧི་ཞུ་མ་དེས་པས་དེ་རིགས་ཞུས་པ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་ཞུ་དབང་དུ… གསན་དགོངས་མེད་པ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཡིན་ལུགས་དྲང་པོའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་ངོས་ཏེ་མཆིས་དོན་གཅོད་སྒྲུ ཆབ་ཐུབ་ལ་དབང་ཡུང་གཙང་མར་སྤྲོད་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་རྒྱལ་དགོན་རིགས་ཆེ་ཕྲ་ཚང་མས་མཐུན… འགྱུར་ཆ་འཛིན…གནང་དགོས་ཀྱི་ལག་འཁྱེར་དུ། བོད་སྡོང་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་སྤྱིང་ནས་བོད་ས… སྐྱོང་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ལ། ཞེས་བཀའ་མོལ་ཞུ་ལྟངས་སྐོར་སེམས་བཅངས་ཐེང་རྒྱུའི་ལག་འཁྱེར་ ཕྱི་ཐམ་པའི་[1]སྦྲུར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ཐོན་ལག་འཁྱེར་སྦྲུལ་བ་འདི་ལྟར།

བོད་རང་བཙན་དམུས་བཞུགས་ཐབས་སྐོར། རྒྱ་ནག་དོན་གཅོད་དུ་ཐོན་མི ཚེས་དཔོན་ཞུ་སྐབས་པ་འདི་པ་བོད་གཞུང་ནས་ཆེད་བརྗོད་སོང་བ་ས་གནས་གར་བསྐྱོད་ལ་ལམ་འཕེལ… རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་ཐོང་འཛིན་གནང་སྒྱུ་ཡག་ག་བགོག་མེད་པའི་བཀའ་ཡར་གཏོང་ཐོག །འདི་པར་རིགས རྣམ་ཆ་འཛིན་ཡོད་པ་ཞུ། བོད་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས། ས་སྐྱོང་བོད་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཞེས་ལག་འཁྱེར་[2]དཔྱིན་བོད… ཤན་སྦྱར་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱག་ཐམ… དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དོན་དམ་བཀའ་བློན་རམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་མཚན་རྟགས་བཅས་གནང་ཡོད་པ རེད། ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཇོ་ཤོད། བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་ཐོན་ཕྱག་ཞུས་ཀྱང་། སྤྱན་ཀྱིས ཨ་མི་རི་ཀ་ནས་འདོན་འདྲེན་བྱས་པའི་གསེར་དངུལ་རྫོང་མཛོད་ཕྱག་ཏུ་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཕྱག་དམ བཀའ་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཐོན་པས་ཉེན་ཤས་ཐོན་འགྲུངས་བྱུང་ཡང་། གསེར་དངུལ་རྩིས་འབུལ་ཞུས་ཏེ ཕྱག་དམ་བཀའ་འཛིན་དང་། དམིགས་བསལ་ལེགས་སྐྱེས་བཅས་ཕུལ་བ་ཞུས་རྗེས་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་༢༦

༡ ངོ་མ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲུས། ༢ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲུས།

ཉིན་ལྷ་ས་ནས་ཐོན། ཀ་སྦུག་ཏུ་ལྕགས་སྟག་ཧོར་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༨ (March 7, 1950) ཉིན་འཁོར། ངཚོའི་ལས་དོན་སྐོར་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུར་ཕྱག་བྲིས་ཐོབ། །རིང་མིན་མཇལ་ཚོགས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་དང་། ཡི་ཅིང་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་མིའི་སྐུ་ཚབ་དབང་ཚད་ལྡན་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་དང་ཉེ་བ་རིས་མཚམས་ཞིག་ལ་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་ཞེས་ཡབ་སྲས་རྒྱལ་དོན་ལྷ་ལྷམས་ཀྱི་ཡབ་ཧུ་ཀུའུ་ཏུ་བརྒྱུད་ཕྱག་བྲིས་ཕུལ་བའི་ལན་སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༨ ཉིན་འཁོར་གསལ། རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་གཞུང་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཅིག་ཧོང་ཀོང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་འཕྲལ་ཕེབས་གནང་དགོས། དེ་ཡང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་ཕེབས་ན་འགྲིགས་མིན་སོགས་ཡིག་ལན་འཁོར་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དབུལ་བརྗེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དང་ལམ་འབེལ་སྒྲུར་མ། དབྱིན་གཞུང་བཅས་ནས་ཇོང་ལྡོན་(ལྡི་ལ) ཞུ་རྒྱུ་རྣམས་ཞུས་ཏེ་སྤྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་འཁོར་རྒྱུ་གཏན་འབེལ་ཡིན་ལུགས་ཡི་ཅིང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་ཐོབ། །སྐད་བསྒྱུར་ཡབ་གཞིས་ཕྲུག་ལྷུའི་སྲས་ཐུབ་བསྟན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་དང་། ཆིབས་ཆེ་འབྲི་ཡུལ་བུ་ཚེ་རིང་དབང་འདུད་གཉིས་ཧོང་ཀོང་དུ་སྔོན་འགྲོས་ལྟ་བུར་ཐོན་པ་ཀ་ཏའི་གནམ་གྲུ་བབས་ཐང་ནས་བཀག་འགོག་ཞུས་པ་ཤིས། ངཚོ་ལམ་ལེང་ཕྱི་ལིར་བསྐྱོད་དེ་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་ ཀེའི་ ཨེས་ པིའི་ མེ་ནན (K.S.P. Menen) དང་དབྱིན་གཞུང་ཧཱ་ཡི་ཀསྨི་ཤན་ནར་ཤར་ ཨར་ཅི་སྦོལ་ཀྱི་ ནའི་ (Sir Archibald Nya) གཉིས་རིམ་བཞིན་མཇལ་ཏེ་རྒྱ་བོད་གཉིས་དམག་འཁྲུག་ཐུག་ཉེའི་ཛ་དྲག་ལ་བརྟེན་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་ཧོང་ཀོང་དུ་ཐོན་རྒྱུའི་ཚེས་ཆ་གཏན་འབེལ་གྱིས་ཕྱི་ལ་བཅས་ཕྲལ་ཟིན་ཡང་། ཐོན་སྐབས་གནམ་ཐང་ནས་བཀག་འགོག་གནང་རྒྱུ་ཡིན་དང་། ད་ལྟ་འཕྲལ་དུ་ཐོན་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ན་བློས་འགལ་བཟོད་མིན་སོ་ཞུས་པ། ཧོང་ཀོང་དེ་བཞིན་དབྱིན་ཇིའི་ས་ཁོངས་ལ་བརྟེན་ཤིང་ལན་རང་ནས་བཀའ་འཕྲོལ་མ་བྱུང་བས་བཀག་འགོག་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་བྱུང་ཚུལ་དང་། ད་ཆ་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་དུ་གཞུང་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུ་གཏན་འབེལ་གྱིས་རིང་མིན་འབྱོར་རྒྱུར་རྒྱ་བོད་ཞི་དོན་བཀའ་མོལ་དེ་རུ་འཛུ

ཕྱི་ལི་རང་ལ་གཞང་ན་གང་ཅིའི་ཐུགས་ཕན་གསོས་པ་ཡོད་རྒྱ་ཞེས་གཉིས་ཀས་རྗེ་མཇུན་གསུངས་པའི་ཁར། ཡི་ཅིང་ནས་ཀྱང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཏིང་ཀོང་དུ་ཕེབས་རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱུང་བ་ར་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་ཚོར་བྱུང་། ང་ཚོའི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་རིང་མིན་གཏོང་རྒྱུར་དེ་དང་མཐུན་འཕྲད་ཀྱིས་བཀའ་མོལ་གཞང་ན་ལེགས་ཚུལ་ཡི་གེ་འབྱོར་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་དེ་ཞིག་བསྐུགས་སྡོད་མི་ཐུབ་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ལིར་སྡོད་རིང་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་ཚབ། ལོ་ཡེ་དྷན་ཀྲར་ལན་དང་། བལ་ཡུལ་གཞུང་ཚབ་ལང་སྒྲ་ཤམ་ཤེར་རཱ་ན་གཉིས་ཀྱང་མཇུན་ལམ་མཇལ་འཕྲད་ཞུས།

འོང་ཤར་ཕྱོགས་དང་། བྱང་ཤར་ས་མཚམས་ཁག་ལ་ཤུང་བྲན་དང་གི······དམག་མི་རིམ་འབྱོར་ཐོག ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་འོག་ནས་བཅིངས་བཀྱིལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཆེ་བས། བོད་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས་དབྱིན་ཇི་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ། བལ་ཡུལ་བཅས་པའི་གཞུང་ལ་བོད་རང་བཙན་དུ་ཡུལ་བཞིན་གནས་ཐབས་སྐོར་སོགས་གང་ཅིའི་བཀའ་མོལ་ཞུ་མིའི་སྐུ་ཚབ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐུ་ཚབ་དོ་ལས་སྐད་བསྒྱུར་བཅས་བཅོ་གཞག་གིས་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་གོང་གསལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ལམ་གསལ་མ་འབྱོར་བས་རྒྱལ་རྫོང་དོ་ལས་རྣམས་བསྐུགས་སྡོད་བྱེད་སྐབས་དང་། བར་དེར་ཧྲེ་ཡིང་ཕྱོགས་ནས···ཡོང་བའི་ཤུང་བྲན་དམག་མིས་ལྡན་ཁོག་ཁུལ་རང་གཞུང་ས་སྲུང་རྫུང་འཕྲིན་གཏོང་མིའི་ཐོག་མཚན་འགེབས་ཀྱིས་རྫུང་འཕྲིན་ཡོ་ཆས་བཙན་འཕྲོག་བྱུང་ཁར། བོད་གཞུང་ས་སྲུང་དང་། རྒྱ་དམག་འཁྲུག་འཛིངས་ཕྲན་བུ་བྱུང་སྟེ་ཕན་དེ་ཐྲག་རྩ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་ཧུ་དཔོན་སྐྱིད་ཁང་པ་ཞེས་དཔའ་སྐད་ཅན་དེ་ཡང་དེ་དུས་དགྲ་ཤོར་བྱུང་། མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་གི་འདོམས་ཞབས་པད་ལྷ་ཀླུ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ

༢ ཧུ་དཔོན་སྐྱིད་ཁང་པའི། ཤིར་སྤྱི་ ༡༡༨༨ ལོར་ཞི་རྒྱ་དང་བོད་དམག་གྱི་ཚང་ཁྲུལ་དུ་ཅི་མ་མང་པོ་འཁྲུག་ཐབས་སྤྱོད་ཁ་ངལ་ཅིག་ལྷུང་ཞི་རྒྱའི་དམག་མི་བརྒྱ་བརྒྱད་རེ་ལས་འཛིངས་ཀྱིས་བསད་རྗེས་མཐུའམ་ཞི་རྒྱའི་དམག་དཔོན་མན་ཡིན་ཀྱང་ཞེས་དཔའ་བོ་གྲགས་ཆ་ཐོབ་ཅན་དེ་ཚ་གཏོང་ཐུབ་གྱིས་བསད་དེ་བོད་དམག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དཔའ་བོ་སྐད་གྲགས་ཅན་དེ་རེད།

ལོ་དུས་རྫོགས་པས་ཆབ་གསར་དུ་ཐོས་བཙོན་ང་ཕོད་པ་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ལ་བཀའ་བློན་བསྐོ…
གཞག་གནང་ཐོག །མདོ་སྤྱིའི་ལས་འཁུར་སྐྱལ་ཏེ་ཚོ་ལས་རྣམས་ཆབ་མདོར་འབྱོར། ལུགས
ཕྱག་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡ (July 15, 1950) དགོང་དོ་ལྷ་ས་དང་། བྱང་རིགས། མདོ་ཁམས
བཅས་པར་ནམ་མཁའ་ནས་མི་སྒྲོགས་མང་པོ་དུས་གཅིག་རྒྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དྲག་པོ་རྒྱུན་རིང་གྲགས
པ་དང་དུས་མཚུངས་དྭགས་ཀོང་། སྤོ་བོ། འབའ་ལི། རྫ་ཡུལ། ཚ་…ཕྲེང་། སྨི་ལི། རྒྱལ་ཐང་
སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་ས་གཡོས་ཆེན་པོ་རྒྱབ་སྟེ་མི་ནོར་གོད་ཆག་མང་པོར་སྐྱོན་ཞོར་བྱུང་འདུག།

རྒྱ་དམར་ཤུང་ཟླ་ཏང་གི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་རིང་མིན་ལྡི་ལིར་འབྱོར་རྒྱུའི……
གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར། རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ནས། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལྡེ་ལིར
ཡེབས་ཏེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་བཀའ་མོལ་དབུ་འཛུགས་གནང་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་གང་ཅིའི་རོ་
ལྷན་རྒྱུ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོ་ཚོ་ལས་རྣམས་བོད་ལུགས་ཕྱག་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༣ (Sep-
tember 4, 1950) ཉིན་ལྡི་ལིར་འབྱོར། ཕྱི་ཚེས་ ༥ ཉིན་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་དྲུང་ཆེ་མེ་ནན……
མཇལ་སྐབས་གསུངས་གསལ། བར་ལམ་གསར་ཤོག་ཁག་ནང་བོད་ཀྱིས་མཚམས་ཡས་མས…
སུ་རྒྱ་དམར་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མི་ཁྲི་ཕྲུག་ཁ་ཤས་འབྱོར་ཐུབ་ཡིན་ག་ཤིས། རྒྱ་གར་གཞུང…
ནས་པེ་ཅིང་གཞུང་ཚབ། ས་རྡར་ པ་ནི་ཀར་ (Sadar K.M. Panikkar) བསྐྱོད། བོད་
ཚོས་ཕྱིན་ཀྱི་ཡོང་བ་རྒྱང་རྒྱང་ལ་དཔྱད་བརྟག་བྱས་ཚོ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་འཕྲུ་སྐྱོད་ཡོང…
ཚུལ་སོགས་དོ…ཇོལ་གནང་ཚུལ་དང་། ད་ཆ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་གཉིས་པ་ཐོན་འགྲེལ་ལྟ་བུར
ལྡི་ལིར་འབྱོར་ཐེབ་པས། སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཁོང་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ལེགས་དང་། གཞུང་ཚབ
དོམ་འབྱོར་མཚམས་བཀའ་མོལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་དགོས་སོགས་གསུངས་པ། ཡེ་ཅིང་ལ་བདེན…
ཅ་སྐོལ་
པའི་རྒྱལ་སྒྲིང་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ཅེས་པ་དེ་ཡིན། རྒྱ་དམར་གཞུང…
ཚབ་གཉིས་པ་ཡང་ཉིན་རང་མཇལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞུང་ཚབ་དོ་མ་འབྱོར་ནས་བཀའ་མོལ

དཔྱ་འཛུགས་ཞུ་རྒྱུའི་ཨང་ལས་ཡོད་ག་-ཞེས། བཀའ་མོལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཕྱར་ལམ་ལྷུར་བར་བཞུགས་སུ་ཕེབས་པའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བརྟན་པོ་ལྷུང་ན་རྒྱ་གར་ལ་འབར་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ག་-ཞེས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཞུང་ཚབ་མ་མཇལ་གོང་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་གྲུང་མཇལ་ཏེ་གང་ཅིའི་བཀའ་སློབ་ཞུ་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པར། དུང་ཆེ་མཆོག་ནས། བཅིངས་བཀྲོལ་ཞེས་པ་དབྱིན་ཇི་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ། ནོ་མིན་ཏང་སོགས་ཀྱི་-ཤུགས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་ཡ་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ལས། དངོས་གནས་བྱུས་ན། བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་རེ་ཙར་ལས་ཙམ་ལས་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་དབྱིན་ཇིའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྩ་འཛིན་གནང་སྟེ་རོགས་རམ་ཞུ་ཡག་གི་འདོད་པ་ཡོད། སྲིད་བློན་ནེ་རུ་དེང་སྐབས་ཁ་ལམ་ལ་ཕེབས་ཏེ་བཞུགས་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་དོ་མ་མཁའ་འཁོར་ཐོང་ངེས་པར་སྐུ་ཚབ་ཉི་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་གནང་མཛད་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས།

སྤྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་དམར་གྱི་གཞུང་ཚབ་གཉིས་པ། -ཤིན་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བར་ལམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་བརྗོད་དང་། དཀ་གཞུང་ཚབ་དོ་མ་ཕེབས་འཕྲལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ག་-ཞེས། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་མཚམས་ལ་གསར་སྐྲུན་དཀྲིག་ཆེན་མི་ཡོང་བའི་ཡི་ཅིང་གཞུང་ལ་བསྐུལ་ལྕག་ གནང་དགོས་ཞུས་པ། -ཤིན་གྱིས། རྒྱ་བོད་གཉིས་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་སྔོན་ནས་གཅེན་གཅུང་ (དགོན་ཁང་) ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་རྒྱ་མིའི་ཁོངས་ཤིག་ཡིན་པ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་-ཤེས་གསལ་རེད། ད་ཆེའི་གཞུང་གི་ཐུབ་ཕྱོགས་དམག་སྤྱི་ཡེ་ཙུ་སྦྱས་ཁྲིན་ནས་བོད་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་འདི་ཡིན་པས་གཟིགས་དགོས་ཞེས་རྒྱ་ཡིག་དེབ་ཆུང་ཞིག་སྤྲད་བྱུང་བ། དེའི་ནང་། ད་ཆེའི་དམག་མི་རྣམས་བོད་བཅིངས་བཀྲོལ་བྱེད་པར་འགྲོ་རྒྱུ། བོད་དུ་སླེབས་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་ཡོམ་ལ་ག་-ཞེས། ཆོས་དང་། དཔུང་ཀྱི་དབང་ཆ་རྣམས་རང་འཛུགས་ལས་བསྒྱུར་བཀོད་མེད། ད་ལྟ་ཡོང་བའི་བོད་པའི་དམག་མི་རྣམས་རྒྱ་གཞུང་གི་

ས་སྲུང་བའི་མིང་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ། གོ་ལག་དང་། དམག་ཡོགས་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་མ་དབུས····
གཞུང་ནས་གཏོང་རྒྱུ། དེ་སྔོན་ཕྱིན་ཇེ། ཨ་མི་རི་ཀ། གོ་མིན་ཏང་སོགས་ལ་མཐུན་ལམ་བྱེད་མི···
རྣམས་ནས་གུང་བྲན་ཏང་ལ་དགག་བྱའི་ལས་འགུལ་མ་བྱས་ཚེ་སྔོན་བྱུས་ལ་རྩོད་གཏོང་མེད་སོགས····
འཇོད་འདུག །

ཡོང་གི་སྐད་ཆ་ཞོད་སྤུངས་ནས་ལམ་སེང་དཔྱད་པ་ཞེད་ཀྱིས་འཚར་གཅུན་གཏོང་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ང་ཚོས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ངོ་མ་འཁྱེར་མཚམས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཕར་གྱི་
མཆོད་ཡོན་མཐུན་ལམ་བཟང་པོའི་བཀའ་མོལ་འགོ་འཛུགས་ཞིབ་མཚམས། ངོ་ཚོ་ཕྱི་ཙིང་ལ་མཐུན་
ལམ་ཞུ་བར་འགྲོ་རྒྱུར་ཨང་ལར་ཡོད་ཚུལ་སོགས་བརྗོད། ཉིན་རྗེས་མར་གཞུང་ཚབ་གཉིས་པ་ཤིན་
དང་། ལྷམ་བཅས་ཕྱིན་ཚོའི་སྡོད་ཡུལ་དུ་ཕེབས་པ་གསོལ་ཇ་སོགས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག···གུང་ཞུས།

བོད་ལུགས་སྟག་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༦ (September 8, 1950) རྒྱ་གར་
སྲིད་བློན་པཎྜི་ཏ་ཇ་ཝ་ཧར་ལཱལ་ནེ་ཧེ་རུ་མཇལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ལྷག་བཀའ་མོལ་ཞུས་པའི་སྙིང་པོར།
བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་དམུས་ལྟར་གནས་ཐབས་བྱུང་ན་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀར་ཕན་ཐོག་ཆེ་
བས་དེ་ལུགས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དགོངས་པ་ཐབ་བཞེས་གནང་དགོས། རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་བཀའ་
མོལ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་རང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིན་ན་རྒྱ་མིས་གང་བ་ཤེད་ལས་མི་ཡོང་བས་འདི་
གར་དང་ལ་ཡོང་ཐབས་གནང་རོགས། བཀའ་མོལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སྔར་ལམ་ལྟར་རྒྱ་གར་གཞུང་
པར་བཞུགས་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་སྟེ། འཕྲུལ་སྐད་བོད་ཀྱིས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུག་མི་
ཡོང་བའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ···རྒྱུད་བསྐུལ་བཀའ་མོལ་སུ་འཐུད་གནང་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས་ཞུས་པར།
སྲིད་བློན་ནེ་ཧེ་རུས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དབྱིན་ཇིའི་དུས་བཞིན་བོད་ཕྱི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་ཁས་ལེན་གྱི་
ནང་གི་རང་དབང་རྒྱ་གང་ཆེ་ཡོང་བ་དང་། བོད་ལ་རྒྱ་དམག་མི་ཡོང་བའི་བསྐུལ་གཏུ་ཀོ་ཏ་བྱེད་རྒྱུ་
ཡིན་ན། སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ན་འགྲིགས་ཐབས་དཀའ་··

རྩོལ་དང་། རྒྱ་གར་བར་བཞུགས་བཞེས་པ་ལོ་ལྔམ་ཅུའི་སྔོན་གྱི་བཀའ་མོལ་རེད། དེ་དུས་དང་། དེང་སང་འདྲ་གིམ་རེད་གསུངས་པ། ང་ཚོ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་ག་ཤིས་རྒྱ་ཁོངས་ནང་གི་རང་དབང་སྐོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་སྟངས་རྩ་བ་ནས་ཞེས་མིན་ལ། སྲིད་བློན་མཆོག་ནས་དེ་འདྲའི་བཀའ་མོལ་ནམ་ཡང་གསུང་ཐལ་མེད་པ་དང་། བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཕྱིན་ན། བོད་ལྗོངས་རྩ་བརླག་འགྲོ་རྒྱུ་ཨ་ཙང་ཆེ་སྟེ། འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་ནང་ཉེན་འགན་སླེབས་ཁར། ལྷག་པར་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་ནང་ཚོང་རྡའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཆ···དམག་མི་བདུན་ཆུ་དོན་ལྔ་འགྲིགས་པར། སྐད་ཆ་དཀར་ནག་གཉིས་ས་འདྲེས···རྒྱུར་ཆེ་ས་སྲུང་དམག་མི་འབུམ་ཕྲག་མང་པོ་གཏན་འཇོགས་བྱེད་དགོས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ལའང་བརྡབ་གཟིགས་ཆེན་པོ་ཡོང་རྒྱུར། ད་ལྟའི་ནི་ཏེ་རུའི་གཞུང་དང་། མདོ་གཞུང་གི་མཐུན་ལམ་གཅིག་ཕྱུར་དགོངས་བཞེས་མ་གནང་བར། མ་འོངས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཐེབས་རྒྱུས་གང་ཆེའི་···དགོངས་པ་གཟབ་བཞེས་གནང་རོགས···ཞེས་ཞུས་པར། སྲིད་བློན་མཆོག་གིས་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ཉམས···དང་བཅས་བོད་པས་རང་བཙན་ཡིན་ཟེར་བ་འདིར་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཁུངས···སྤྲོད་བྱེད་དགོས་གསུངས···པ། ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་སྐབས། དབྱིན་བོད་གཉིས་ཟུར་དུ་ཆིངས་ཡིག་རྒྱབ་པའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་ནང་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཚད་མ་མེད་པར་བྱས་ཞེས་མིང་ཙམ་གྱི་རྒྱ་ཁོངས (སུ་ཛེ་རན་ཀྲི) ཞེས་པ་འདི་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ད་བར་རང་དབང་རང་བཙན་རང་ལ་གནས་ཡུས་ཡིན། ཞུས་པ། ཟུར་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་དང་། སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་རྒྱ་མིས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་དེ་རྒྱ་མིའི་བསམ་ཚུལ་ལ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་རྒྱུ་དང་། བོད་པའི་བསམ་ཚུལ···ལ། རྒྱ་མིས་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པས་ཟུར་ཆིངས་རྒྱབ་རྐྱེན་རང་བཙན་ཡིན་བསམ་པ་ཙམ་ལས། དེ་དུས་ཐག་གཅོད་གསལ་ལ་པོ་མ་བྱས་པའི་སྐྱོན་དང་། རྗེས་སུ་ལོངས་དང་། དུས་ཚོད་ཡག་པོ་ཡོད་དུས་བཙེམ་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། དེའི་བར་ལ་རྒྱ་མི་ཐབས་ཇུས་གཟབ···པས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་མང་པོ་བྱེད་ཐུབ་འདུག །ད་ཆ་སྐུ་ཚབ་རྣམས

ནས་བཀའ་མོལ་དབྱུ་འཇོག་སྐབས་བཞེ་པོ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གསུངས་···
པར། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རང་དོན་དང་ཁྱད་མེད་དགོངས་བཞེས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་གནང་ན་བོད་མེད་···
པའི་ཉེར་ལ་རྒྱ་གར་ལའང་བརྟབ་གསིགས་ཆེན་པོ་བཟོ་རྒྱུར་ཉེས་ཡོད་ཕྱིན་དྲན་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པ་བཞེས
གནང་དགོས་སོ༎་བསམ་ཚུལ་གང་ཞེས་བསམ་པ་རྫོ་༣་པར་ཞུས། བདེན་པ་ལག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། དཔུང་
སྟོབས་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཞིག་མེད་ན་བདེན་པ་གང་སྙིགས་ནང་ལ་འགྲོ་བར་དགའ
ཚོགས་མི་འདུག་བསམ་པའི་བློ་ཕམ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་དེ་དུས་བྱུང་།

བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༥ (September 16, 1950) ཉིན་རྒྱ་དམར་
ཀུང་ཐན་ཏང་གི་གཞུང་ཚབ། ཡོན་ཀྲུང་ཞིན་ (General Yuan Chung-Hsien) ཐོག་མའི་··
མཇལ་འཕྲད་དང་། དེ་རྗེས་ཟེར་སྣ་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་བྱས་ཏེ་བོད་རང་བཙན་དམུས་བཞིན་······
བཞུགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་བོད་མཚོད་ཡོན་གྱི་མཐུན་ལམ་སྒྱུ་མཐུད་དམ་གཟབ་ཞུ་རྒྱུ། བོད་ཕྱི་རྒྱལ་··
བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཞེས་པ། བོད་ནང་དབྱིན་ཇི། ཨ་མི་རི་ཀ། བོ་
མིང་ཏང་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་སུ་གང་གི་དབང་ཤུགས་རྩ་བ་ནས་མེད། བོད་ནི་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་··
མས་སྐྱོང་བཞིན་འཚོ་གཞེས་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་བརྗོད་ནན་ཏན་བྱས་པར། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་སྔ་རྗེས
བརྗོད་ལན་སྙིང་པོར། བོད་རང་བཙན་དམུས་ཞེས་གསུང་··རྒྱུ་དེ···རྩ་བ་ནས་གྲིགས་ཐབས་མེད།
བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤུགས་མེད་ངེས་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཙོ་ཡག་པོ་རེད། . སྐར་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་གཏན་འབེབ་བྱས་ཚུལ་དེབ་ཆུང་ཞིག་སྤྲད་དེ། དེའི་ནང་གི་དོན་ཚན་ལྔ་བཅུ་ནས། ལྔ་བཅུ་
ངགསུམ་བར་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ཡིན། སྤྱི་ཚབ་རྣམས་འདིར་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་གཟིགས་དགོས་
ཟེར་བ། དེའི་ནང་། ས་ཆ་ཆེ་ཆུང་དང་། མི་རིགས་མང་ཉུང་ལ་གཞིགས་པའི་ནང་གི་དབང་ཆ་
སྤྲོད་རྒྱུ། ས་ཆ་དེའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་དང་། ཆོས་དད་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་མེད། ས་ཆ་··
དེའི་ནང་གི་དམག་མི་ཡོད་རིགས་ས་ཆ་དེ་སྐྱོང་མི་རེད། དེའི་ནང་མི་ཞེར་ལ་སྒྲིག་བསྒྱུར་དང་། དེའི་

ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་གོ་བསྒྱུར་གྱི་སྣ་ངོ་དད་པ་དང་བསྟུན་ནས་དབུས་གཞུང་གིས་རོགས་རམ་དང······
བཅས་བཟོ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་ཡོད་པས། ད་ཆ་སྐད་ཆ་ཆིག་ཐག་ཆོད་པའི་གོ་བདེ་ས་ནས་བཤད་ན། དོན
ཚན་རྫོག་རྫོག་གསུམ་རེད། ཅེས་ལག་པའི་བརྡ་དང་བཅས། དོན་ཚན་དང་པོ། བོད་རྒྱ་ཁོངས
སུ་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས། གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ···རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བྱེད་རྒྱུ། གསུམ
པ༑ ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཕྱིར་དོན་དང་། ཚོང་སོགས་ཀྱི་བཀའ་མོལ་ཇི་འདྲ་གནང་དགོས་ཀྱང་རྒྱ་ནག···
གཞུང་བརྒྱུད་གནང་རྒྱུ་བཅས་དེ་གསུམ་ལ་ཁས་ལེན་གནང་དང་། མི་གཞན་དང་གི་ལན་གནང་དགོས།
དེ་དག་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་ན་ས་མཚམས་ལ་དམག་ཀྱང་མི་ཡོང་། ཞི་བའི་བཅིངས་བཀྲོལ
ཐོབ་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་དམག་བཀག་ཐབས་མེད། ཅེས་རལ་གྲི་གནམ་བསྐྱུར་བྱེད་པ། དེ་དག
ནི༑ ངཙོའི་ལག་རྩ་དང་ཕྱོགས་འགལ་ཏེ་བག···ཆེ་བས་གནས་ཚུལ་རྣམས་རང་གཞུང་ལ་ཞུ···
རྒྱུར། ཕྱི་འཕྲོས་ས་མཚམས་སུ་གསར་སྤྲོས་ཐལ་ཟིང་མི་འབྱུང་བའི་དགོངས་བཞེས་གནང་དགོས
བརྗོད་རྒྱུ་ཙམ་ལས། རང་ཕྱོགས་ནས་ཁས་ལེན་དང་། ཚིག་རྩ་མ་ཤོར་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལྷུར
ལེན་གང་ཡོང་བྱས།

དེ་འཕྲལ་ལྕགས་སྟག་ཟླ་ <ཚེས་ < (September 19, 1950) ཉིན་
ལྷ་ས་བཀའ་ཤག་ཏུ་རླུང་འཕྲིན་ཕུལ་གསལ། རྒྱ་གུང་གཞུང་ཚབ་ཡོན་ནས་ཇི་བརྗོད་ཐོག སྲིད
བློན་ནེ་རུ་དང་། ཕྱི་སྲིད་དུང་ཆེ་བཅས་ནས་ནང་དོན་ཇི་གསུངས་རྣམས་ཚིག་གཅིག་ལ···སྣོན་ཕྲི
མེད་པ་གསལ་བཀོད་ཐོག། ད་ཆ་རང་ཕྱོགས་ནས་ཕྲན་བུའི་ལ་ཏག་མཛོ་ལངས་ཀྱི་དགོངས···
བཞེས་མ་གནང་ན་གཏན་ནས་འགྲིགས་བཟོད་ཀའ་བས། དེ་ཡང་། ཀུང་ཕྲན་གཞུང་ཚབ་ནས་ཞུ···
གསལ་བཞིན། དོན་ཚན་དང་པོ། བོད་མི་རྩམ་གྱི་རྒྱ་ཁོངས་ཞལ་བཞེས་གནང་རྒྱུ་དང་། གཉིས
པ་བོད་ཀྱི་སྲུང་སྐྱེ་རྒྱ་དམག་འཛུགས་རྒྱུ་དེ་བཞིན་བོད་ལ་དམག་འཁྱུག་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ···
ཙམ་ལས་ཉེན་འགན་མེད་པ་ཤིས་དེ་དག་དང་གལ་སྲིད་དམག་འཁྱུག་འདྲ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག···

གཞུང་ནས་དམག་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ལས། རྒྱུན་དུ་བོད་ནང་རྒྱ་དམག་འཛུགས་མ་དགོས་པར་རང་སྡེ་
རང་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ། གསུམ་པའི་སྐོར། བོད་ནས་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཚོང་
དང་། ཤེལ་རིག་སོགས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་བོད་གཞུང་རང་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བཀའ་མོལ་འགྲིགས་
ཐབས་ཞུས་ན་འཐུས་མིན་ཞེས་དང་། བཀའ་མོལ་སྔོ་མཐུད་ཙམ་བྱུང་ན་མཇུག་སྐྱོང་བྱེད་པར་གུས་ཚོ་
པི་ཅིང་རང་ལ་འཕྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུ། དེ་མིན་ས་མཚམས་སུ་དམག་འཁྲུག་ཐལ་ཞིང་ཡོད་རྒྱུ་གདོན་...
མི་ཟ་བས་ཞུ་བདེའི་བཀའ་གསལ་འཕྲུལ་གཞང་ཡོད་པ་ཞེས་རྣང་འཕྲིན་ཞིབ་རྒྱས་ཐོག་སྙན་ཞུ་དང་། ཚོག
...ལྷུག ...ཁྲིད་ངོ་བ་ཤུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཧ་ཙམ་ཐོག་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་དམར་
གྱི་བརྗོད་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྔོན་ཟིན་ནེ་རུ་དང་། ཕྱི་སྲིད་དུང་ཆེ་གཉིས་ལ་ཚོམས་མེད་ཞུས་པ་ཡིན།

བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༧ (September 28th. 1950) ཉིན་བཀའ...

ཤག་ནས་བཀའ་གསལ་ཐོག་མར་འཇོར་གསལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དོན་ཚན་གསུམ་ལ་བསྐྱར...
བཀོད་སྐྱེ་འདྲའི་ཚིག་བ་ཤེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཕྱག་དོན་གལ་ཆེར་ཞིབ་ཕྱིངས་བཀའ་བསྒྱུར་དང་འབྲེལ་
བྱེད་བདེའི་ལན་གསལ་བྱེད་རྒྱུར། དེའི་བར་མཐུན་ལམ་སྔོ་མ་ཆད་པའི་བརྗོད་ཕྱོགས་དགོས་རྒྱུ......
ཕེབས་པ། རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ནས་ཀྱང་བཀའ་ལན་འཇོར་མིན་ཡང་ཡང་རྗོད་གཙོད་བྱེད་འདུག...
པས། དེ་ཉིན་རང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་སར་ཕྱིན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྟེན་སེང་ལྷགས་སྐུད་ཐོག་འབུལ...
ལམ་ཞུས་ཀྱང་། ལྷགས་སྐུད་སོགས་འཕྲིན་གཏོང་ཡག་པོ་མེད་པ་ཤེས་ཡིག་ཐོག་སྙན་ཞུ་ཞིག་ཀྱང་
ཧ... ཤང་གདོང་ཆེད་མངགས་ཕྱུལ་ཀ་ཤིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཇོར་མཚམས་ཚང་མར་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་
དགོས་དང་བརྩམས་དཔྱད་བདུན་ཕྱག་ཁ་ཤས་འགོར་རྒྱུར་བཀའ་ལན་འཇོར་ཉིད་ལམ་སེང་ལན་གསལ་
ཕྱུལ་ཚོག་ཅེས་བརྗོད། ཡང་བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༩ (September 30th. 1950) ཉིན་བཀའ་
ཤག་ཏུ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ནས་བཀའ་ལན་ཡང་ཡང་བསྐུལ་...ལྷུག...བྱེད་འདུག་པས་བཀའ...
གསལ་མར་འཁྱངས་ད་སྐར་ཡུས་ཚོ་ས་མཚམས་ལ་དམག་ཞིད་ཐུང་རྗེས་གུས་ཚོ་པི་ཅིང་ལ་ཕྱིན...

ཀྱང་ངོ་བོ་སོགས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡོད་རྒྱུར་དེ་ལུགས་བཀའ་གསལ་འཕྲུལ་སྒྲོལ་ཡོད་པ་ཞེས་····
སྤྱན་བཅགས་རྒྱུར་འཕྲིན་ཞིག་ཀྱང་ཕུལ། བོད་གཞུང་ཚོང་དོན་ཐོག་མ་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་ཚེ་དབང་
དང་རིམ་བཞི་ཞུར་ཁང་ཤྲས་གཉིས་ལྡི་ལིར་ཕེབས་ཏེ་སྲིད་འཛིན་རའ་ཛེན་ད་ པར་ས་ཏ་དང་། སྲིད་
བློན་ནེ་ཧེ་རུ་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ ༸གོང་སྲིད་བཀའ་ཤག་བཅས་པའི་བཀའ་ཡིག་སོགས་འབུལ་··
གནང་མཛད། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལྟར་བྲུས་ན་ཚོང་དོན་ལས་ཁུངས་ལྡི་ལི་རང་ལ་འཛུགས་རྒྱུ་ཡིན་··
ཡང་། བོད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཚོང་བྱེད་ཡུལ་སྟེ་བ་ཀ་སྤུག་ཏུ་ཡིན་པས་དེར་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་
གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་སོང་།

ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༩ (October 12, 1950) ཉིན་བཀའ་ཤག་ནས····
གནང་བའི་ཧྲུང་འཕྲིན་ནང་། དོན་ཚན་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐོགས་སྐོར་རྒྱལ་བློན་ཧྲུང་རྗེས་བཀའ་བསྒྱུར་
གནང་དོན། དོན་ཚན་གསུམ་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཚེ་རང་ཁུངས་ཆོས་སྲིད་དབང་ལུང་ལྟར་ཡོད་རྒྱུ་··
བརྟག་མཚན་དོན་གཉིས་མེད་ཡོང་གཞི་དང་། དོན་ཚན་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་ཐབས་མེད་ལུགས་ནང་
ཀར་ལན་འདེབས་གནང་ཡང་དེང་དུས་རྒྱ་དམར་གཞུང་དཔུང་སྟོབས་བརྩན་ཁར། ས་མཚམས་ཁག་··
ལའང་དཔུང་དམག་ཚོན་ཆེ་འཁོར་བསྐྱོད་ཡོད་སྐུས་དང་བཅས་ལམ་སེང་རྙིང་འཁྲུག་མགྱོགས་ཧྲེན་ཌེ་
འགྱུར་མ་ངེས་པས་འདི་སྐོར་ལམ་སེང་བཀའ་ལན་སྩལ་རྒྱ་མཛད་དགའ་ཞིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིས་ས་མཚམས་
ནས་ ~དཔུང་ལྷགས་མི་འབྱུང་བའི་མདུན་ལམ་ཐབས་ཤེས་གང་མཁས་ཀྱི་དང་ནས་ཡ་ཡོལ་འགྱངས་
ཐབས་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་དང་། སྐར་ས་མཚམས་ཀྱི་ཚོ་བབས་དང་། ལྷག་པར་འཛམ་གླིང་···
ཡོངས་ཀྱི་གནས་དུས་འགྱུར་བ་སོགས་ལ་གཞིགས་པས་དགོངས་བཞེས་སྐབས་བསྟུན་གྱི་ཚིགས་··
སུ་བཀའ་བསྒྱུར་གནང་འོས་སྐབས་སོ་སོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་འབྱོར་བ་དེ་འཕྲུལ་ཇོ་དྲག་
གི་ཧྲུང་འཕྲིན་སྤྱན་ཞུ་ཕུལ་དོན། དོན་ཚ་གལ་ཆེར་དགོངས་བཞེས་རྒྱ་ཆེ་མི་གནང་མཐུ་མེད་ཀྱང་།
ད་ཆ་རྒྱ་ཁ་རགས་གཏུགས་ལ་བསྐྱེབས་པས། ད་ཏུང་འཛམ་གླིང་དུས་འགྱུར་ཡོང་རེས་ཡ་ཡོལ་

ཡར་འབྱུངས་གཏན་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་པས་དུས་ཚོད་འགྱོག་མ་སོང་བར་འཕྲལ་དུ་ཕྱེད་བདེའི་ བཀའ་གསལ་ལམ་གནང་ཚེས་མཚོས་ནས་དཔྱད་བློ་ལ་ཕྱུང་ཚོ་དོན་རྩ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་འཕྲོད་བ་ཤད་ཆེད་ ཡུལ་མ་བསྐྱོད་པས་དེ་རྗེས་དགོངས་བཞེད་ཟབ་ནན་དགོས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་ཞུས།

བོད་ཟླ་༩ ཚེས་༧ (October 17, 1950) ཉིན་བཀའ་ཤག་ནས་ཟླ་༩ ཚེས་༨ ཉིན་གནང་ཞེས་རྣར་འཕྲིན་འཇོར་གསལ། མདོ་སྨད་ས་གནས་ཁག་ལྷ་དྭགས་ནས་གུང་ཐན་དམག་གི་ཚུར་ རྗོལ་བཟས་ཏེ་འབྲི་ཆུ་ནུབ་བརྒྱུད་སྒོ་སྟོད་རྫར་བ་ས་ཤོར་དང་། ཆབ་མདོར་ཡང་ ཉིན་གསུམ་བཞིའི་ཁད་ཉེར་བསླེབས་ཟིན་པས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ལ་དམག་འཐབ་སྤྱིངས་འཇགས་ ཡོང་བའི་བཀའ་མོལ་འཕྲུལ་ཞུ་དགོས་རྒྱུ་འཛོར་དོན། ལམ་སེང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་སར་ཇེ་ དྭགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ག་ཤིས་ད་ལྟ་མཇལ་འཕྲད་དགོས་ཚུལ་ཁ་ པར་བཏང་བ། སང་ཉིན་ཆུ་ ཚོད་བཅུ་པའི་ཐོག་ཡོང་རོགས་ལགས། ད་ཉིན་ཟེམས་མིན་ཟེར་བ་དང་། དེ་འཕྲུལ་རྒྱ་གར་ཕྱི་ རྒྱལ་ལས་ཁུངས་སུ་བརྗར་ཏེ་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་ཧྲུར་འཕྲུལ་ཞུ་གནང་སྟེ་དམག་ འཁྲུག་མཚམས་འཇོགས་ཡོང་བའི་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྒོར་ ཡོད་པ་ཞུས། བོད་ ཚེས་༨ ཉིན་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ཡོན་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྣར་འཕྲིན་ཕེབས་དགོངས་ ཚང་མ་བརྗོད་ཐོག ། རྒྱ་བོད་ཞི་བའི་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུབ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་མཚོན་བོད་ཀྱི་སྟུར་ བཙན་འཛུལ་ཁྲིམས་འགལ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ད་ཆ་གུང་དམག་རྣམས་འབྲི་ཆུ་ཡར་ཁར་འཕྲུལ་འབྲེན་ ཡོད་པ་ཞེས་པི་ཅིང་ལ་ཞུ་གནང་མཛད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ། ཆབ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་དཔྱད་འཛུག་ བྱས་པ་ང་ཚོས་ཀྱང་ཤེས་བྱུང་། སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་དུས་བཀག་གི་བཀའ་གསལ་གནང་དགོས་ ཞུས་ཏེ་ད་ལམ་ཟླ་བ་ལྷག་འགོར་ག་ཤིས་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་འགལ་བ་མེད། འཛམ་གླིང་ནང་ལ་ག་ རེ་བ་ཤད་རྫུང་མ་བ་ཤད་རྫུང་། ཕོར་མོས་དང་། བོད་གཉིས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་རྒྱུ་ནག་ གཞུང་ནས་བློ་ཐག་བཅད་ཟིན་པ་ཡིན་ག་ཤིས། ད་ཆ་བོད་རྒྱ་ཁོངས་སུ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་སྐུ་

ཚབ་རྣམས་པེ་ཅིང་ལ་ཐེབས་ན་དྲག་གནོན་ཡོང་གི་མ་རེད། ཅེས་སྨྲས། རྒྱ་བོད་ཞི་དོན་བཀའ་མོལ་
ཞུ་སྐབས་སྤྱི་ཁྱབ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམར་ནས་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་ཏེ་ཚུར་···ཚོལ་བཙན་འཛུལ་བྱས་
ཚུལ་གསར་ཤོག་ཏུ་འཁོད་བཀོད། དངོས་འབྲེལ་ཁམས་ཕྱོགས་ས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྗེས་སུ་····
འཁོར་གསལ་ལྟར་བྱུས་ན་བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༦ (October 7th. 1950) ཉིན་སྤྱི་ཁྱབ་
དམགས་ཁག་ལྔ[༥]་ནས་དུས་གཅིག་ཚུར་···ཚོལ་བྱས་འདུག།

རྒྱ་གར་སྤྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་དང་། ནང་སྲིད་བློན་ཆེན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
ཆེན་གྱི་འཐུས་མི་གནང་ཡོད་ཁག་ལ་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་ཞི་འཇགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་འབོད་བསྐུལ་
དང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་རྣམས་ལ་བོད་ཁམས་ཕྱོགས་ས་སྐྱུང་ཙུང་ཤས་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱིས་ས་····
གནས་ཁག་ལྔ་ནས་ཁྲིམས་འགལ་དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་བྱུང་ལུགས་སྐོར་ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱང་བྱས།
སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་ནས་རྒྱ་ནག་ཀྲུང་ཧྭ་གཞུང་ལ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༡ ཚེས་ ༢༦
ཚེས་ ༢༨ སོ་སོར་དོ་···ཚོལ་གྱི་རྩོད་གཏམ་ཐུག་ཐིབས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲིད་འཛིན་ར་ཇེན་ཌྲ་
པྲ་སཱད་ (President Rajendra Prasad) མཆོག་ནས་ཀྱང་དོ་ཚོལ་གསུང་བཤད་སོང་།
ཕྱག་པར་ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་ས་ཏར་བལ་ལ་བྷ་ཡེ་ པ་ཊེལ་ (Sadar Vallabhae Patel)
མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་འཐུས་མི་མང་པོས་གྲོས་ཚོགས་ནང་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་···
བྱས་པ་དེར་དོ་ཚོལ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་ལ་དྲག་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པའི་འབོད་
བསྐུལ་ཡང་ཤུགས་ཆེན་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༨ ཉིན་དབྱིན་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཁྲུང་···
ཆེའི་ཕྱག་རོགས་ཨེ་རན་ ཌེ་སི་ (Earnest Davies) ནས་ཞིང་ལས་གྲོས་ཚོགས་འདོན།

༤ དམ་ཁྲིམས་པའི་དབྱིན་དེབ་ནང་གུང་དམག་ནས་བཙན་འཛུལ་ཐོག་མ་རྒྱབ་ཚེས་ཕྱག་ལས་སྤྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༢ ཞེས་པ་དང་། དམག་མ་ཁག་
བརྒྱུད་ནས་ཡོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་དེར་ཕྲན་བུའི་ཁྱད་པར་འདུག།

༥ ཉག། སྒམ་ཐོག་ཀླུ་ཁ། ཚ་བ་རོང་། ཡ་ཀ་རྡོ། སྨར་ཁམས་སྒང་བཅས་ཁག་ལྔ་ནས་ཡིན་འདུག།

མའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དམག་པོའི་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་དེར་དབྱིན་གཞུང་ཐུགས་…
ཡམ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བོད་སྐོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ངོ་… རྒོལ་ཐོད་གཏམ་ཕྱ…
རྗེས་གཞན་བདེར་རྒྱབ་སྐྱོར་གཏོང་མ་ཐུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུང་བ་ཤད་ཀྱང་གཞང་འདུག །

རྒྱལ་ཁབ་ནས་ལུགས་སྤྱག་ཟླ ༩ ཚེས་ ༡༡ (October 21, 1950)

ཉེན་འཕོད་པའི་རླུང་འཕྲིན་འགྱུར་གསལ། ཁམས་ཕྱོགས་གྱུང་དམག་གིས་རྩུར་… ཚོལ་བྱས་ཏེ་ད་
ཆ་ཆབ་མདོའི་རླུང་འཕྲིན་ཡང་གཅོད་ཀྱན་མེད་སྐབས་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཉེན་བཏུད་བཀའ་མོལ་…
གཞང་དོན། རྒྱ་ནག་དོན་གཅོད་ཕྱག་རྗེས་ངོ་ལས་ཡི་ཅིང་གྱང་ཐྲན་གཞུང་སར་འཕྲུལ་ཐོན་དགོས་རྒྱུ…
དང་། དོན་རྩའི་ཐད། དོན་ཚན་དང་པོ། བོད་རྒྱ་འབོངས་ཁས་ལེན་དགོས་རྒྱུ་གསལ་སྐོར་གཙོ་བོར་…
༧གོངས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཚན་ཐུལ་དབང་ཡུང་དང་། བོད་ལྗོངས་༧རྒྱལ་བསྟན་ཆབ
སྲིད་དམུས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་སྲིལ་གསུམ་མཛད་སྐོར་འགལ་རྐྱེན་ཉམས་དམས་མི…
བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་གཏངས་བྱུང་ཚེ་ཕྱི་རྒྱ་འབོངས་ཙམ་ལ་ཞལ་བཞེས་གཞང་དགོས་བྱུང་རུང་གནས…
སྐབས་དུས་བསྟུན་དགོངས་བཞེས་མི་མཛད་མཐུ་མེད་ཡོང་རྒྱུ་དང་། དོན་ཚན་གཉིས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་
ཁག་ལ་བཀའ་མོལ་རྒྱ་གཞུང་བརྒྱུད་གཞང་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་མ་དགོས་པ་གཙོ་འདོན་ཐོག །དོན…
ཚན་གསུམ་པ། སྲུང་བྱ་དམག་མི་རྒྱ་གཞུང་ནས་འཛུགས་རྒྱུ་འདི་ཐད་བསྡད་སྲིད་ལ་འཕྲུལ་ཡུན…
གང་ལར་གནོད་ཚབས་ཆེ་བ་ཁྲོལ་འགན་བཟོད་རེ་བྲལ་བས་ཞལ་བཞེས་མཛད་ཐབ་ནམ་ཡང་མི་འདུག…
གཅིག། རང་ས་སྲུང་ཐབས་ས་སྲུང་བོད་རང་ནས་ཐུར་རྒྱུན་ཕྱར་འཛུགས་འཇོག…གཞང་འཇུས་
ཀྱིས་མཆོན་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་འཕྲུལ་ཕྱུག་བདེ་འཇགས་ཡུན་བརྟན་དགར་འཛམ་ལ་གནས…
པའི་ཐབས་ཞེས་དོན་རྩ་གང་འོད་ཐོག་ཁམས་ཕྱོགས་མདོ་སྨད་༧ས་དབང་ང་བོད་ཀྱི་དཔུས་ཞི་དྲག…
དཔོན་དམག་དགྲ་ལག་ཏུ་འཚུད་རིགས་ཀྱང་ཕྱོག་སྟོན་མེད་པ་རང་སར་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་ཐབས་ཞིབ…
མོལ་བློ་རྩལ་ཟབ་བཀྱིལ་བསྟན་དོན་སྙིང་བཅངས་དགོས་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བཀའ་མོལ་ལེགས་ལམ་བྱུང་

ཚོ་མ་ཧྲུག་སྐྱོང་བྱེད་པར་ཁྱོད་རང་ངོ་ལས་འཕྲུལ་དུ་པེ་ཅིང་དུ་ཐོན་བསྐྱོད་དགོས་རྒྱུ།   ཞེས་པོད་ཐོན་
ས་ཧྲེས་ལྷ་སྲུའི་བཀའ་ལན་ཕེབས་པར་རྩེ་བའི་དོན་ཚན་དང་པོར།   དགོས་དོན་སྨྲོས་པ་དང་བཅས···
ཞུ་ལ་བཞེས་དང་།   དོན་ཚན་གཞན་གཉིས་ལ་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་ཡང་།   ལ་ཉག་མཛོ་སངས···
ལྷ་སྲུའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྩམ་གྱིས་ཆུང་ཟད་ཅན་རེ་དང་།   དམག་འཁྱུག་ཀྱང་བཀག···
ཐུབ་ཙམ་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་བཅས་བཀའ་མོལ་སྟེ་འཕྲོད་ཙམ་བྱུང་ན་ལམ་སེང་པེ་ཅིང་རང་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་
གློ་ཐག་ཐང་བཅད་ཀྱིས་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་ལན་ཕེབས་ག་ཤིས་ང་ཚོ་གཞུང་ཚབ་མཇལ་བར་དུ་ལྷ་
རང་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཁ་···པར་བཏང་བར།   ལྷ་ས་ནས་བཀའ་ལན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞིར···
བཅས་པས།   ད་ཉིན་རེ་གཟའ་ཉིམ་འཕེལ་བས་ལམ་སེང་གི་སྐབས་ཡིན་པས།   སང་ཉིན་ཉིན
དཔྱང་གསོལ་ཚོགས་ཅིག་ཀྱང་གྲ་འགྲིགས་ཞུ་རྒྱུར་དེའི་སྐབས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་ལན་འབྱོར།
བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༣ (October 23rd: 1950) ཉིན་ང་ཚོ་ངོ་ལས་རྣམས་གཞུང་ཚབ་སར···
འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེར་བཞི་ ༢ ཞག   །ང་ཉིན་རྒྱ་ཚོང་གསུམ་དང་ཕྱེད་ཐོག་ཕྱི་རྒྱལ་ངོ་དམ་མི་ནན་མཇལ་རྒྱུའི་དུས
ཚོད་ཀྱང་བཟོས་ཏེ་ཕང་སར་དུ་ཡོད་སྐབས།   སྐར་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཛ་དྲག་གི་སྤྱལ་པའི་རླུང་འཕྲིན་
ཞིག་འབྱོར་བ།   རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་སར་མ་བསྐྱོད་གོང་བཀའ་གསལ་འཕར་མ་ཧྲི་འདུག་བསྟུས
ན་ལེགས་ཚུལ་རླུང་འཕྲིན་བསྒྱུར་སྐབས།   ཐུགས་སྨུག་ ༩ ཚེས་ ༡༢ (October 22, 1950)
ཉིན་གནང་བའི་རླུང་འཕྲིན་ནང་གསལ།   དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་ལན་འདེབས་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་རྒྱལ·····
བློན་བཀའ་ཤོག་དང་འབྲེལ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གོ་བསྒྱུར་གྱིས་བྱེད་བདེའི་ཏར་ལན་སོང་བ་ལག
འཁོར་གྱིས་ཐོན་བསྐྱོད་བྱེད་རྩིས་ཡོད་ཤག་ཀྱང་།   ད་ལྟ་ ༢ གོང་ས་ ༢ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་·····
བཀའ་འབྲེལ་ཀུང་ཁྲན་གྱི་བརྗོད་པབས་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བོད་འདི་ཕྱི་རྒྱུར་རྒྱའི་མངའ་ཁོངས···
སུ་ཕྱུར་ཞལ་བཞེས་གནང་དང་གནང་མིན་འདི་བཞིན་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་གལ་ཆེར་བརྟེན་
མི་བསྒྲུ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བཏབ་གཟན་བརྟག་ཅིག་ཞུས་ན་འཕྲུལ་ཕྱག་དོན་སྒྲོན་མི་འཕྲུང་བ···

ཡོང་གནས་སྐྱི་ལེབས་དགོངས་གཞི་དགེ་མཚན་ཆེ་ངེས་སྟབས་ཉེར་གླིང་མགོན་པོ་ཁང་དུ་ལྷ་མགོན་
རྣམ་གཉིས་གདན་འཛོམས་པའི་སྤྱན་སྔར་གཟབ་བརྟག་བསྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལེབས་སུ། ཤུང་གཞུང་
གི་བརྗོད་བབས་དོན་ཚན་གསུམ་གྱི་ཡོངས་དོན་ཚན་དང་པོ་བོད་འདི་ཕྱི་རྒྱར་རྒྱའི་མངའ་ཡོངས་ལྷ་བྱུར་
ཞལ་བཞེས་གཞང་རྒྱ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་འཕྲུལ་ཕྱུག་གནོད་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་ལེབས་སོང་བ
གཟན་བརྟག་ལ་བསྒྱུ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་ཚན་གསུམ་ལ་ཁས་ལེན་ཚིག་ཐལ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་
ཐོགནས་ཚོད་ཆོ་ངོ་ལས་རྣམས་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༧ ཚུན་ཡི་ཅིང་ལ་ཐོན་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་
ཞེས་གསལ་བ། ཞི་དོན་འགྲིགས་རེའི་སྨྲས་པ་དང་གྲལ་ག་ཤིས། རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རྒྱ་དམར་
གཞུང་ཚབ་ཀྱི་སྣེ་... ཤན་མོ་ཏྲེར་བཅས་གསོལ་ཚིག་ལ་གདན་ཞུར་འཚོར་བ་རྣང་འཕྲིན་ཕབ་བསྒྱུར་བྱེད་
རིང་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ལྷག་འགྱུག་སྡོད་བྱེད་དགོས་ཀྱང་ཆུང་སོང་། དཞིད་ལྷ་འཚོར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་བརྗོད་རྒྱ་ལས་གཞན་ཐ་ཐབས་མེད་པས་ཕྱུག་སྒྲིལ་རྩེ་ཕྱག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་པོ་དང་།
ངོས་ངོ་ལས། གདན་འཛུགས། སྐད་བསྒྱུར་བཅས་ཞི་དོན་འགྲིགས་ཐབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཚིག་གཅིག་ཤོད་
རྒྱ་མེད་པས་གདོང་པ་སྐྱོད་བཞིན་པར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕྱིན་པ། གཞུང་ཚབ་ཡོན་ནས་ཀྱང་
འགྲིགས་གཙོའི་བཀའ་མོལ་འདྲ་ཡོད་ཤག་གི་རྣམ་པས་འཛུམ་མདངས་དང་བཅས་དྲི་བ་བྱེད་འདུག་པར།
རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཀའ་ལན་ལེབས་དགོངས་སུ། ང་ཚོ་ངོ་ལས་གདན་འཛུགས་བཅས་བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༧
ཚུན་ཡི་ཅིང་དུ་ཐོན་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་འཚོར་ག་ཤིས་འཕྲུལ་ཐོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཕྱི་ཐོན་
ལག་འཁྱེར་དང་སྣེ་ལ་གནམ་གྲུ་རྣམས་ཀྱ་ སྒྲིག་...གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། གནམ་གྲུའི་གླ་ཆ....
རྣམས་ང་ཚོས་འཐུལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ། ཁ་སྟོན་ཞུས་པའི་དོན་ཚན་སྐོར་ལ་བཀའ་གསལ་གང་
འདྲ་ཡོད་ཞེར་བ། དེའི་སྐོར་བཀའ་གསལ་གང་ཡང་གནང་རིགས་མ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པར། ང་ཚོའི་
བརྗོད་བབས་དང་། རྣམ་འགྱུར་བཅས་ལ་བལྟས་ཏེ། ལས་ཀ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་བྱེད་དུས་དཀའ་ངལ
ཁག་པོ་གཙབ་གཙབ་ཡོང་རྒྱུར་ཞེད་ཚོ་ཐུགས་སྣ་སྤྲོ་ཚོད་གནང་དགོས་སོགས་ཁ་ནས་གང་མཁས...

འདྲ་ཡོད་འདུག་ཙང་། ནང་དོན་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། ང་ཚོ་སང་
ཉིན་རང་དགུན་ཆས་རྣམས་ལེན་པར་ཀ་སྒུག་ཏུ་ཐོན་རྒྱུ་དང་། དེ་ནས་ཀ་ལ་ཀ་ཏར་འགྱོར་རྒྱུ···
ཡིན་རྒྱུལ་བརྗོད་པ། ལག་འཁྱེར་སོགས་ཚང་མ་ཀ་ཏ་ཀ་འོན་སོལ་སར་ཨང་སར་ཕྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
ཟེར། གསོལ་ཚིགས་ཞུས་རྗེས་དེ་འཕྲུལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེའི་སར་བཅར་ཏེ་དོན་ཆན་གང་···
ལའང་ཁས་ལེན་ཕྱེད་རྒྱུ་མིན་ཡང་། བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་པི་ཅིང་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་རྒྱུལ་དང་། ས་
མཚམས་སུ་འགྱོར་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་དམར་ལ···
གང་དྲག་འབོད་བསྐུལ་ཞུགས་རྗེ་ཆེ་བ་སོགས་ཞུས་པར། དོན་ཆན་ཁག་ལ་འདི་ཕྱེད་བཀའ···
གསལ་བ་གང་ཡང་གནང་རྒྱུ་མེད་པར་ཁྱེད་ཚོ་པི་ཅིང་ལ་རྒྱུགས་གསུངས་པ་བབས་དེ་ཁྱད་མཚར་ཞིག་རེད།
ཡིན་ནའི་ཁྱེད་ཚོའི་གསུངས་རིགས་རྣམས་ངས་སྲིད་བློན་ལ་ད་ལྟ་རང་ཞུས་ཆོག་གསུངས།

བོད་གི་སྐོར། ད་མཚམས་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ཞིབ་བྱས་པར། སྐབས་དེར་དོན་
ཆན་དང་གཉིས་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཡིན་ཚོ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ནས་གསལ་བསྒྲགས་ཐོག །ནང་
གི་དབང་ཆའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། བལ་ཡུལ་གཞུང་སོགས་ནས་ཀྱང་གཏན་གཏན་རྒྱབ་
སྐྱོར་དང་། མཐུན་འགྱུར་བཅས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། པི་ཅིང་དུ་བཞག་པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་
ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བའི་ཐབས་ཇུག་དེ་འདྲ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་ཅེས་བསམ་པ་དང་།
ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བསམ་ཚེ། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་བྱས་འབྲས་གང་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
བྱུང་ཙང་། རྒྱ་ཡོངས་ལ་ཁས་ལེན་ཚིག་ཐལ་རྫ་བཞས་མ་བྱས་པ་དེས། དེང་སྐབས་བོད་རང་···
དབང་རང་བཙན་ལ་རྗོད་སྒྲིང་ཕྱེད་རྒྱུའི་ལག་ཆ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་བས་ཟད། པི་ཅིང་དུ་གྲོས་ཆོད་རྒྱབ་
པ་དེ་དག་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་སྐོར་དང་། བོད་མི་དམངས་ལ་དྲི་སྐོར་
ཙམ་མེད་པར་དབང་ཡོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་དགོས་བྱུང་བ་ཡོངས་གྲགས་ལ་བརྟེན་ད་བར་ཚོས་འགྲེལ···
བརྗོད་གསལ་པོ་ཕྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་སོགས་ཐོག་མར་རྒྱ་བོད་བཀའ་མོལ་ཞུ་བར་རྗེ་གཉིས་ཀྱང་མཚན་

གཞིམ་ཁང་ལྷ་མོའི་གཟན་བརྟག་ནས་གྲུས་རྒྱང་བཟང་ཕེབས་རྒྱུང་བ་དང་།   བར་དུ་རྒྱལ་བློན་
གྱི་ཚོགས་བཙལ་བའི་ལག་རྩར་བོད་རང་བཙན་དམུས་བཞིན་བཞུགས་ཐབས་སྐོར་ལ་རྒྱ་ནག་དང་
ཉེ་བའི་ས་གནས་ཤིག་ལ་བསྡད་དེ་བཀའ་མོལ་ཞུ་དགོས་ཞེས་དང་།   མཐའ་མ་དོན་ཚན་གཉིས་
ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཉེར་ཕེ་ཞེས་མགོན་པོའི་གཟན་བརྟག་ནས་ཁས་ལེན་མ་བྱེད།   ཅེས་ཕེབས་པ་
བཙལ་མ་འོངས་དགོས་པ་དང་།   ལེགས་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ་བས་...
བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཙམ་བཀོད་པ་དེ་དག་སྐབས་དེའི་ཕྱག་ལས་ལུ་སྟེར་ཐོག་གཞུང་.....
ཞབས་བགྲེས་སོང་འཚོ་བཞུགས་རྣམས་དང་།   མི་དམངས་སེར་སྐྱ་བགྲེས་པོ་བསམ་ཡོད་ཅན་...
རྣམས་ནས་ཞིབ་ཆ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་།   རྒྱ་ཆེའི་གཞིས་བྱེས་མི་དམངས་སེར་སྐྱ་ཡིད་ས་དང་།
དེང་དུས་ཆབ་སྲིད་ལ་སེམས་ཤུགས་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་འཚར་ལོངས་ཅན་རྣམས་ལ་དག་སྒྲོལ་གྱི་...
ཚུལ་དུ་ཆུང་ཟད་ཙམ་བདེར་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

དེ་ནས་ཕྱིན་ཚོ་ངོ་ལས་རྣམས་ཀ་ཏ་བརྒྱུད་ཀ་སྦུག་ཏུ་འབྱོར་རྗེ་པི་ཅིང་དུ་སར་
ཐོན་གནང་ས་ཐོན་གྱི་པོ་...གྲིག་...བྱེད་ལུར།   ལྷ་ས་ནས་བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ (October 31,
1950) ཉིན་གནང་བའི་རྟེན་འཕྲིན་བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ (November 2nd, 1950) ཉིན་
འབྱོར་གསལ།   རྒྱ་བོད་གཉིས་ཞི་འགྲོས་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུབ་ཀྱང་ཕྲན་གཞུང་ནས་རྩིར་ཐོལ་...
རྒྱུད་བར་བརྟེན་ཞི་འགྲོས་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པེ་ཅིང་དུ་ཐོན་རྒྱུ་དང་འཆེན་གནང་དགོས་ཞེས་བོད་ལྗོངས་...
ཀྱི་ཚོགས་ནས་ཞུ་དོན་ལྟར་གནས་སྐབས་པེ་ཅིང་དུ་ཐོན་ཐལ་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད།   ཁྱོད་ཚོའི་
འགྲོ་ཕྱོད་སྐོར་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བོ་བསྒྱུར་གྱིས་ལན་གསལ་བྱུང་འབྱུང་ཞེས་དང་།   གྲོ་མོ་ནས་འབྲས་
སྤྱི་རྟ་ཡལ་གྱིས་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་ནོར་ལྡན་ལྷ་བུ་ལགས་ཟེར་བ་ཆེད་...སྤྲེལ་དུ་གཏོང་གནང་བྱུང་བའི་
ནང་།   ལྷོ་ལི་ནས་ཕྱི་ལས་དྲུང་ཆེ་མི་ཆེན་གྱིས་ཕྱག་བྲིས་འབྱོར་གསལ་ལ་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པེ་ཅིང་དུ་...
ཕེབས་རྒྱུ་གནས་སྐབས་དང་འཆེན་གནང་ན་ལེགས་ལུགས་དེ་དོན་ཞུ་དགོས་གསལ་འདུག།   ཅེས

པ་ཞིག་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་། དེ་གའི་ཉིན་རྫོགས་མར་རྒྱལ་ཁབ་ནས་སྐུར་ཡང་རྒྱང་འཕྲིན་ཕེབས་…
གསལ། ཁྲིད་ཚོ་འགྲོ་སྟོད་སྐོར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྒྱུར་བསྒྲུངས་པ་ཕྱི་ལིང་རྒྱ་ནག
སྤྱི་ཚབ་རྡོ་མ་ཐུབ་པའི་ཐོག །མདོ་སྨད་༧ས་དབང་ངང་པོད་མཆོག་ནས་ལ་མཚམས་ཁག་གཉིས་ལ་
ཞི་འགྲོལ་བཀའ་མོལ་གནང་མིའི་མི་སྣ་ཉིས་སྤྲེལ་རེ་ཚེད་སྤྲུལ་གནང་བཞིན་དུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས
ཚུར་ཐོལ་བྱུས་ག་ཞིས་དཀ་རྒྱལ་ཁབ་བར་བཞུགས་ཤིག་མེད་པར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་བྱུགས་གཏང་
འཕེལ་མིན་ཐོག །ཐོར་སྒྲིང་གཞིམ་རྒྱང་དུ་གཟན་བརྟག་བསྒྲུངས་པར་ཡང་། ཕེ་ཅིང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་
མ་བབ་པས་གནས་སྐབས་དང་འཐེན་གནང་འགག་ཚིག་ཐོ་ཕྱུལ་འཁོར་བཞིན་ཕེ་ཅིང་དུ་ཐོན་ཐལ་མ་…
བྱེད། ཅེས་རྒྱང་འཕྲིན་ཕེབས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྷོ་ལིང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་དང་། ཀ་ཙ་གོང་
ཞེལ་བཅས་ལ་ཞི་འགྲོལ་ང་ཚོ་ཕེ་ཅིང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རེ་ཡང་
བཏང་བ་ཡིན།

སྐབས་དེའི་ཚེ་ཆབ་མདོ་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་རགས་ཙམ་ནི། མདོ་སྨད་
ཞབས་པད་ཨ་ཀྲུ་བ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེའི་སྐབས་གུང་བྲན་དམག་ཁག་གཅིག་དར་མདོ་ནས་རིམ་པས་…
དཀར་མཛེས། དང་དཀོན། རྫེ་དགེའི་ཕྱོགས་དང་། ཁག་གཅིག་ལྷུན་འབབ་ནས་ས་ཐམ། རྒྱལ་
ཐང་། ལི་ཐང་། འབའ་ཕྱོགས་སུ་འཇོར། རྒྱལ་ཐང་དབང་ཕྱུག་བསྟན་པས་ཐེ་སྐྱ་ཁ་ཤས་འཐབ་
འཛིང་བྱས་ཀྱང་། མཐའ་མ་གསོན་བཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བརྫངས། ཁག་གཅིག་ཟི་ལིང་ནས་
སྐྱེ་མདོ། རིམ་ཆེ་ཉེར་ལྔ། ལྷུན་ཁོག། སྒྲིང་ཚང་ཕྱོགས་སུ་ཡོང་སྟེ་ལྷུན་ཁོག་ཁུལ་བོད་གཞུང་
རྒྱང་འཕྲིན་ལས་ཁང་ཐོག་མཚན་འགེབས་བྱས་རྗེན་པ་དང་གཞིས་རྩེ་དམག་སྐར་ནས་འཐབ་འཛིང་
གྱིས་ཏུ་དཔོན་སྤྲུལ་སྐྱང་པ་ཞེས་སྐད་གྲགས་ཅན་དེ་ཡང་དགྲ་ཤོར་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་རྫེ་དགེ་…
བཙུན་མོས་གཏོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཞ་ཞེན་ཅན་གྱི་དཔོན་ཁག་མང་པོ་དང་། དང་དཀོན་མཁན་པོ་རྗེ་…
དྲུང་མཐུ་སྟོབས་སོགས་ནས་ད་ལྟ་གུང་དམག་འཇོར་མ་ཐག་པ་དང་། ས་མི་རྒྱལ་མདའ་མེད་ཐོག

དེར་ཕར་ཕྱོགས་ལ་གནང་ན་ལེགས་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་མདོའི་རྒྱ་དཔོན་ཞིག་ནས་ཀྱང་ཕོ་རང་འགོ···
དམག་གུང་བྲན་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ནང་ཡིག་རིམ་པར་འབྱོར་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་མདོ་སྤྱི་
ལྷ་ཀླུས་དགེ་བ་ཞེས་ཐམས་པ་མཐའ་ཡས་རིན་པོ་ཆེའི་དམར་གདུང་དུང་གཟན་བརྟག་གནང་བར
ཕར་ཕྱོགས་དགྲོད་མཐོ་བ་དང་། དུས་ཆོས་ཀྱང་བླ་ ༧ པའི་ཆོས་ཞར་ལ་བཟང་ཐེབས་བཅས་རི
ཆེ་དང་། ནང་ཆེན་ཡུལ་གྱི་དཔོན་ཆན་འགའ་དང་གྲོས་མཐུན་གྱིས་སྔོན་ལ་ སྐྱེ་མདོར་བླ་ ༧ ཆོས་ར
ཉིན་ཕར་ཕྱོགས་བྱེད་རྒྱུར་སེར་ཚ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་རྗེ་འགོ་དམག །རི་ཆེ་ཡུལ་ནས་ཇ་དང་འགོ་དམག།
ཀརྨ་ཡུལ་རྫོང་ཡུལ་ནས་སྟོ་བྲག་ཡུལ་དམག །གཉོང་རྫོང་གྲུ་ཁ་ནས་གཞིས་རྩེ་ག་དང་འགོ···
དམག་བཅས་ནང་དོན་ཕར་ཕྱོགས་བྱེད་འཆར་འཁེལ་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཧྲུང་འཕྲིན་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར
གནང་བར། བཀའ་ཤག་ནས་ཕར་ཕྱོགས་དཔུང་འཇུག་གིས་ས་ལེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོང་···
རྒྱུ་ཡང་། རྒྱན་དུ་ས་སྲུང་རྒྱ་ཆེ་འཛུགས་འཛིན་དང་འབྲེལ་དེས་རྐྱེན་རང་སར་འགག་ལ་རྐྱེན་འདྲ་མི
འབྱུང་བའི་འགན་ལེན་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚེ་དགོངས་དཔྱད་ལགས། དེ་མིན་ལུག་ཡུལ་ཕེ་ཉིན···
དགོངས་བཞེས་ཡག་པོ་མཛད་དགོས་ཞེས་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་གཞིའི་མཉམ་རུབ་མེད་པས···
ལ་ལའི་འགན་སྐྱུངས་གནང་བས་ནང་གྲ་མ་ཁྲིགས་ཁར། མདོ་སྤྱི་གསར་པ་ཐེབས་དུས་ལ···
གཏུགས་པས་དམག་འཁྲུག་གི་སྨྱོ་མ་གཡོལ་ཏེ་རྩོལ་འབུལ་ཞུས་པ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ཕྱོགས་ཡོང་
རྒྱུར་དགོངས་ཏེ་བཞུགས་སྐབས། མདོ་སྤྱི་གསར་པ་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཐེབས་པ།
མདོ་སྤྱི་གསར་རྙིང་གཉིས་ཇ་བའི་ཞི་དྲག་སྲིད་ཇུས་འཛིན་སྟངས་མི་འདྲ་བས་ལྷ་ཀླུ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ···
ཐེབས་ཐོན་དང་། ང་ཕོད་ནས་ཞི་མཐུན་རང་ལ་འགྲོ་ཐབས་ཕོན་ལས་ཐོ་རྩེ་གཞན་མེད་ག་ཤིས
གུང་བྲན་ལ་ཞི་འགྲོལ་ལབ་སྟེ་མཐུད་པར་ཚར་ཁམས་ཕྱོགས་ལ་ལས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དར་རྒྱས་དང་།
སྤོམ་མདའ་རབ་དགའ། ལྷན་ཁོག་ཕྱོགས་ལ་ལས་ཆེན་གཡུལ་དགའ་དང་། ལས་སྤྲེལ···
གཅིག་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་། རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ལྕགས་སྟག་བླ་ ༧

ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ སྐམ་ཐོག་སོག་ལ་དམག་ལ་ཁག་ལྔ་ནས་དུས་གཅིག་རྒྱུར་···རྩོལ་བྱས་ཏེ་ལྷུན་པོག···
ཕྱོགས་ག་དང་མདའ་དཔོན་སྲུ་བྲ་བ་དང་། ཤྲཱི་བྲག་ཡུལ་དམག་འགོ་འཛིན་རྡོ་རྗེ་དྲུང་གྱི་སྒྲུབ་སྐམ་རྒྱལ···
སོགས་ནས་གདོང་ལེན་དགྲ་འཐབ་ཡག་པོ་བྱས་ཀྱང་། འཇོ་མདའ་སོགས་ས་ཁུལ་གཞན་ནས་ས·····
བཏང་ཕྱིར་ཐྱོལ་བྱས་སྐབས་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ ཉིན་མདོ་སྨད་ས་དབང་དཔོན་ནས་ཆབ་མདོའི་སོ་མཛོད་ལ···
མེ་རྒྱུག་གཏོར་ཞིག་གཏོང་དགོས་བཀའ་ཁྱབ་གནང་སྟེ་མདོ་སྨད་ངོ་ལས་རྣམས་རེ་ཞིག་ཕྱི་རྫོང་ཙམ་ལ···
ཕེབས་རྒྱུའི་ཐོས་ཀྱིས་ཐོན་ཕེབས་སྐམ་མདར་འབྱོར་སྐབས་དཔའ་ཤོད་དང་། རི་བོ་ཆེ་ཁུལ་ནས་རྒྱ་
དམག་ཡོན་ཆེ་ལ་གོང་ཧན་མདར་འབྱོར་ཏེ་ལམ་གཞུང་ཡས་མས་ཚང་མ་བཀག་འགོག་ཞིབ་རྩལ་གཞན་
འཕྲུལ་དེ་ནུབ་ཐོ་གྲུ་གུ་དགོན་དུ་ཕེབས། ངོ་ལས་ཚང་མ་བཀའ་བསྡུར་གྱིས་ད་ཆ་མགོ་བསྒྱུར་གནང་ན···
མི་སྲོག་ལ་མི་གནོད་ཙམ་ཡོང་རྒྱུར་དགོངས་མཐུན་བྱུང་བ། ལམ་སེང་ལས་བྱ་མཁན་རྒྱང་བསམ·····
མཁར་བ་ཐུབ་བསྟན་དོན་ཡོད་དང་། ཤ་དང་མདའ་དཔོན་གླ་ཡ་བྲ་རིགས་པ་བསོད་ནམས་དབང་ཕྱུག །
རྗེ་མགྲོན་ཆེ་སྒྲུལ་ཚང་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཆབ་མདོར་མགོ་བསྒྱུར་བྱེད་པར་གཏོང་གནང་མཛད་པ། ཡོང་
ཚེ་མར་ཡོང་སྐབས་ལམ་ནས་རྒྱ་དམག་འབྱོར་བ་མཐོང་སྟེ་མགོ་བསྒྱུར་བདེ་སྒྲུར་བྱས་ཏེ་དམག་དཔུང་དེའི་
མགོ་འཁྲིད་དམག་དཔོན་ལ་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པར། བྱམས་ཡག་པོ་བྱུང་། ཕྱིན་ཆད་ཆབ་མདོར་འགྲོ་
མ་དགོས། དཔལ་ཤོད་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་མི་རྣམས་དོ་ནུབ་སྐམ་མདར་འབྱོར་རྒྱུར་དེ་ཚོ་དང་འགྲོགས་པ་བྱས་ཏེ་
སྐྱིན་ལྷ་རྡོ་ང་ཡོད་བཞུགས་སར་འགྲོ་རྒྱུར་དོ་ནུབ་ཕྱིད་ཆེ་འདིར་སྡོད་དགོས་བརྗོད་པ་གནས་ཚུལ་རྣམས་
མདོ་སྨིར་སྔན་སེང་ཞུ་བར་ཏུ··· ཤད་གཅིག་ལམ་སེང་བཏང་། རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ནས་རྒྱང་འཕྲིན་ཐོག···
སྐམ་མདའ་དང་། ཆབ་མདོར་འབྲེལ་བ་མང་པོ་བྱས། ཚེས་ ༡༡ ལྷ་རྡོ་རྒྱ་དམག་དང་མཉམ་དུ་ལས་བྱ་
རྣམས་ཐོ་གྲུ་གུ་དགོན་དུ་འགྲོ་སྐབས་ ༢ ས་དབང་དཔོན་ངོ་ལས་རྣམས་ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་ཁ་ཤས་དང་···
བཅས་དགོན་པ་ཤས་ནས་མར་ཕེབས་པ་དང་མཇལ། རྒྱ་དམག་ཡན་ཆུན་མགོ་ལེན་བྱས་པའི་ངོ་བོ་
འཕྱེར་ཕྱོགས་སྐོར་ལ་བརྗོད་ཕྱིན་བྱས་ཏེ་མདོ་སྨད་བཀའ་བློན་ངོ་ལས་ཚང་མ་སྐྱར་གྲུ་གུ་དགོན་དུ·····

ཕེབས་བཅུག་ཅེ་བོ་ལག་རྗེས་ལེན་དང་། རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ངོ་ལས་ཚང་མས་རྟགས་བྲལ་དང་། ལག
ཁྲིམས་བླངས་ཞིབ་མཚམས་དགོན་པའི་མདོར་ཚང་མ་མགོ་བསྐོར་བའི་རྣམ་པ་དང་བཅས···པར་མང་པོ
བཀྲམ། དེ་ནས་ངོ་ལས་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་དྲ་དམག་གི་དཔུང་སྒྲུབ་ཆབ་མདོར་འཁྲིད་པ། ཆབ་མདོར་ཕྱིན་
ཚེས་མིས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མིའི་དམག་དཔོན་དེ་འབྱོར་ཟིན་འདུག །མདོ་སྤྱི་༧ས་དབང་དང་། བསམ་
མཁར་མཁན་ཆུང་། མཚོ་སྔོ་ལུས་སོགས་གསོལ་ཐབ་ཐང་དང་། དེ་བྱིངས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་
ལ་བཟང་བརྩོན་ལྷ་སྐྱུར་བཞག ། སྔོ་ཉིན་མ་མང་པོ་ཚོགས་འདུ་རྒྱུགས་ནས་བསམ་འཆར་དྲི་བ་མང་པོ་བྱས་
མཐར། བོད་གཞུང་རླུང་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པོར་གྱི་ (Robert Ford) ནས་ཏྲི་ངོར་དགེ་སྟག་
སྤྲུལ་སྐུར་དུག་བཏང་རྒྱལ་བསྟན་བཛྲ་ཀྱི་ལས་འགོ་ཐོག་མར་རྩུགས། ཉིན་གཅིག་མི་མང་གི···
ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྐོངས་ནས། ཕུང་ཆེས་མིས་ཀྱིས། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་མི་སེར་དཀའ་ངལ་
ཅན་རྣམས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཡོང་པ་ཡིན། བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མིས་མི་སེར་ལ···
ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བ་ལས་མི་སེར་གྱི་དངོས་ནོར་ཁབ་སྐུད་ཙམ་བླངས་མི་ཆོག །མི་སེར་རྣམས་ཀྱི་བསམ···
འཆར་གང་ཡོད་ན་ཡང་བཤད་ཆོག་པའི་དབང་ཆ་ཡོད། དགེ་སྟག་སྤྲུལ་སྐུ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བའི
བསམ་འཆར་གང་ཡོད་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ཤོད་དགོས་སོགས་བརྗོད་པར་ཆབ་མདོ་དགོན་གྱི་ལས
བྱེད་རྫོང་པ་བན་ལོག་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཟེར་བས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མིས་མི་སེར་ལ་བཏང་བ་གསེགས
མེད་གསུངས་པ་བསྟུགས་རྗེ་ཆེ། ང་ལྟ་ནི་གང་ཡང་མ་གོ་རྒྱ་མི་འདུག །ཕྱིན་ཆད་ལྟག་ཏུ་མི་འགྲོ་བ···
ཞིག་མཛད་དགོས། རྒྱ་བོད་ཞི་བའི་བཀའ་མོལ་མཛད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ༧རྒྱལ
དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆབ་སྲིད་ལ་འགོ་འཁྱུར་མེད་པ་ཞིག་མཛད་རོགས། དགེ་སྟག་བླ་མ···
ནི་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟན་པ་ལེགས་ལས། ཧུང་འཕྲིན་གཏོང་མིའི་ཕྱི་མི་དེས་དུག་བཏང་སྟེ
བསད་པའི་གནས་རྒྱུལ་ད་ཉིན་མ་གཏོགས་མ་གོ་བས་དེ་འདྲ་དཔེ་ག་ལ་སྲིད། ཅེས་སོགས་རང
བཞིན་དྲང་པོའི་གཏམ་བཤད་མང་པོ་བཤད་པར་ཉེ་ཚོས་ཁ་ཤས་ནས་ཁོའི་རྒྱབ་ནས་འཛེན་ཏེ་མ་ཤོད

ལབ་ཀྱང་དེ་ཉིན་ཁོས་བློ་ཁ་རྫོགས་རྫོགས་བ་ཤད་སོང་། དེའི་ཞུ་བ་མོ་རང་རྒྱ་དཔོན་གྱིས་ཁོ་ཟུར་བཀག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོས་པ་དེས་གཏམ་བཤད་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དེ་ཉིན་ནས་རྫུན་རྐྱབ་བཏོལ་སོང་། ཞེས་གསུངས་འདུག །

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་རྒྱ་ནག་མི་མང་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ནས། བོད་མི་ས་ཡ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོག་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ཞུ་བ་ཚོགས་ལ་མཚམས་བརྟན་སྲུང་གི་ཆེད་དུ་མི་དམངས་དམག་གི་འཚོ་ཁག་གཅིག་བོད་ལ་འགྲོ་དགོས་བཀའ་བཏང་བ་ཡིན་ཞེས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་འདི་ནི་རྫུན་གཏམ་རང་ཡིན་པ་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༧ ནས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཟིན་པ་རེད། དེས་མཚོན་བོད་ལྗོངས་བོད་མི་རང་གིས་སྐྱོང་བ་ལས། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་སུ་གང་གི་དབང་ཤུགས་ཚུ་བ་ནས་མེད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་དམར་བོད་ལ་མ་འཛུལ་བར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཚང་མ་རང་དབང་དང་། བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་བཟང་པོར་ལོངས་སུ་སྤྱད་དེ་འདོད་བློ་ཁེངས་ལུས་སུ་ཡོད་ན་སུའི་འོག་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན། བཅིངས་བཀྲོལ་ཟེར་བའི་ཚིག་འདི་ཁྱད་མཚར་པོ་རེད་ཅེས་བྲིས་ཤོག །

ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ནས། མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་སྙན་འབུལ་གནང་རྒྱུའི་ཞུ་ཚིག་སྙན་ཞིབ་བཅས་རྫུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་ཕྱག་རྩིས་གཉིས་ཐོག་ཀ་སྦུག་ཝུ་སྐབ་ཤག་ཏུ་གནང་འཛོར་བྱུང་དོན་དེ་འཕྲུལ་བཤེར་བྲིས་ཀྱི་ངོ་མ་རྒྱལ་ཚོགས་དྲུང་ཆེ་ནོག ཏ་མེ་ཤེར་ལ་བོད་ལུགས་ཕྱག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡ (November 10, 1950) ཉིན་ཕྱག་ལས་སྤྲད་ཐོག་ཕུལ་བཞིང་། དེའི་ངོ་བཤུས་རེ་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུ། ཕྱི་སྲིད་དྲུང་ཆེ་མེནན། དབྱིན་ཇི། ཨ་མི་རི་ཀ། བལ་ཡུལ། པ་ཀི་སི་ཐཱན་ལི། ཨོ་སི་ཀྲེ་ལི་ཡ། ཀ་ན་ཌ། འབར་མ། སེ་ལོན། ཐའི་ལན། ཨིན་ཌོ་ནི་ཤི་ཡ། འབེལ་

༦ སྔགས་མདེའི་དུས་ཀྱི་མདོ་སྤྱི་ང་ བོད་པའི་ལས་ཐྲུ་ཞིག་ནས་ཞིབ་གསུངས་བྱུང་བ་ནས་ཟུར་ཚོམ་བྲིས་པ་ཡིན།

༧ Sen, Chankya; Tibet Disappears (Bombay 1960) p.65.

འཛམ། ཧོ་ལན་ཊ་བཙན་ཀྱི་སྡེ་ཚིའི་གཞུང་ཚབ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་ཐོག་འབུལ་ལམ་ཞུས། རྒྱལ་ཚོགས་དྲུང་ཆེའི་མཚན་ཐོག་ཕུལ་བའི་སྙན་ཞུ་ཁ་ཤམ་གསལ།

༡མི་རྗེ་མཆོག་ལ། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་གིས་ཀོ་རི་ཡར་དོ་སྣང་བྱས་ཏེ་རྒྱལ······སྤྱིའི་ནུས་ཤུགས་ཀྱིས་བཙན་འཛུལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། བཙན་འཛུལ་དེ་ལྟ་བུ་བོད་ལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་སུས་ཀྱང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་། བཙན་འཛུལ་འགོག་ཐབས་མ་བྱུས་པར་འཇོག་མི་རུང་། ལ་ཡུལ་གང་ལར་རང་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་··དགོས་པར་ཡིད་ཆེས་ཐོག་ནས་དེང་དུས་བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནི་ཉེ་སྐོར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་རང་བརྒྱུད་མཉམ་སྦྲེལ···རྒྱལ་ཚོགས་ལ་འབུལ་བཞིན་ཡོད།

ཞིབ་རང་གི་མཐིལ་གསལ་ལྟར། ཉེ་ཆར་བོད་དུ་ཇ་ལམ་པའི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་དག་བོད་གཅིག་པུས་བཟོས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་མིས་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་བ·····རྣམས་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་ལ་འགོག་ཐབས་བྱེད་མཁན་མེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་༢སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མར། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་གི་དང་མོས་ཅན་ཆོས་མཐུན་ལ་ཕྱག་ཞུ་བར་བཙར་འཁྱེར་རྩམ་ལས། དེ་མིན་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་བོད་མི་ཆོས་ཁེ་གཙང་དུ་བཤད་དེ་འཛམ་གླིང་ཡུལ་ཁག་གཞན་ལ་འབྲེལ་ཁག་ཏུགས་བྱས་ཡོད་པས་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོའི་གོང་རྩམ་ལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་༣གོང་མ་གཉིས···ཀྱི་དབར་འབྲེལ་ལམ་མཛའ་མཐུན་ཅན་ཞིག་བྱུང་། འབྲེལ་ལམ་དེ་ནི་ཆོས་དད་རང་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་མཆོད་ཡོན་སྦྱིན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཞིག་བརྗོད་ཐུབ། སྲིད་དོན་གྱི་རྐྱེན་གླེང་གང་ཡང་མེད། བོད་མི་ཚོ་ཆོས་དང་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་དམག་གི་ལས་ཐབས་སྤངས་ཤིང་། ཞི་བདེ་དང་། བཟོད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱངས་པ་དང་། རང་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབ··ནི་ཡུལ་གྱི་ཆགས་སྟངས་དང་། ཡུལ

༢ ལོ་ཚིག་འདི་དང་། གནམ་རྒྱལ་བདེ་སྐྱོང་འབྲེལ་མི་ཞུ་[illegible]། རྡོ་རིང་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་མཛོད།

གཞན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐེ་རྒྱུས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གོང་མའི་ལག་ནས་སྲུང་··· སྐྱོབ་··ཀྱི་རོགས་རམ་ལེན་པའི་དུས་སྐབས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཐེངས་གཅིག་ཙམ་ལས་མེད། རྒྱ་མིར··· རྒྱ་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་བསམ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། བོད་དང་རྒྱ་ནག་ཕྱིམ་མཆོས་རང་དབང་མཛའ···· གྲོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་དེར་གོ་བ་ལོག་པ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ནག་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་མཁན་དང་། བོད་ནི་ དེའི་འོག་གི་གཞུང་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ལྷ་རྩལ་ཧི་འདྲ་ཞིག··· ཡོད་པའི་སྐོར་བོད་པས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་ཐོག་མར་འཁོར་བ་རེད།

༡༩༡༠ ལོར་རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རལ་ཆེན་པོར་གྱུར། ༡༩༡༡–༡༩༡༢ ནང་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་འོག་ཏུ་བོད་རང་དབང་རང··· བཙན་ཆ་ཚང་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། སྐབས་དེར་བལ་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་བཀོད་འོག་ནས་གྲོལ་འདུག ། ༡༩༡༡ ལོ་ནང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་འཁྲུག་བྱུང་སྟེ་མན་ཇུ་གོང་མའི་དབང་བསྒྱུར··· མཇུག་བསྡུས་རྗེས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཆོས་དང་མཛའ་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་པས་རང་ཉིད་ཁེ་གཙང་གཅིག་ཕྱུར་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚེན་རབ་དང་། ཐུགས་རྗེ། སྐབས་རེ་རྒྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་གི་སྲུང་སྐྱོབ་··བཅས་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས་སྡོད་བྱས། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྐབས་དབྱིན་ཇིས་ཀྱང་བོད་དུ་དབང་བསྒྱུར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལུགས་བརྗོད་ཐུབ། སྐབས་རེ་བོད་དུ་དབྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ནུས་ཤུགས་འཛོན་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ནི་རང་ཉིད་ལོགས་སུ་སྡོད་པ་ཡིན་བྱས། དེས་རང་ཡུལ་དུ་ཞི་བདེ་ཡུན་གནས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གཞན་དང་ཡང་མཐུན་པོ་བྱུང་འདུག ། བོད་མིས་རྒྱ་ནག་གི་མི་མང་དང་མཛའ་མཐུན་སུ་མཐུད་དུ··· བྱས་ན་ཡང་། ༡༩༡༨ ལོར་བོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ལུགས་དེར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་རེད།

དབྱིན་ཇིའི་བརྗོད་ནན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆིངས་ཡིག་གཅིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་··· དེ་བོད་རྒྱ་ནག་གི་སུ་ཛ་རན་ཀྱི་འབམ། མིང་ཙམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་བྱས། དེས་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི···

དོན་གཅོད་ཁང་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐབས་ཤར་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་ཟླུས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༡༨ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་རྒྱ་མིས་མིང་རྟགས་མ་བཀོད་སྐབས་མིང་ཙམ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་དེ་ལ་ཡང་མཐའ་འདེད་བྱེད་ཡུལ་མེད། ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་དང་། བལ་ཡུལ་སོགས་ནས་ཀྱང་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་དུ་ངོས་བཟུང་གི་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དབྱིན་ཇིས་མཛའ་གྲོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་བོད་ཀྱི་དཔུང་དམག་རྒྱ་ནག་གི་མཐུན་གྲོགས་སུ་མ་ཕྱིན་པ་རེད། དེར་བརྟེན་བོད་ཀྱིས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཅིང་། ཐབ་ཤར་དེ་ལ་གནས་སྟོད་བྱས་པ་རེད། བོད་དང་རྒྱ་གར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་ནི་དང་ ༡༩༡༨ ལོའི་ཆིངས་ཡིག་དེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཆིངས་དོན་དེ་ཁོངས་ཚུད་ཞུགས་མེད་སྐབས་དེའི་ཐབ་ཤར་རྣམས་མེད། དེར་བརྟེན་བོད་འདི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་བསྐྱར་བྱུང་བ་རེད།

༡༩༡༡ ལོ་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་ངོ་ལོག་གི་རྗེས་སུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་བ་རྐྱང་གི་ཕྲ་བ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་གྱི་ལུགས་སྲོལ་ཆ་ཚང་དུ་འགྱུར་ནས་ད་དུང་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ལྷ་སྡོད་ཐང་དང་འདི་ལྷ་ཐུར་མཛའ་མཐུན་བྱུང་བ་དཀའ་གཞིས་མ་འོངས་པར་རྟོག་ཞིབ་བྱུང་དོགས་ཀྱིས ༡༩༥༩ ཕྱི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ལྷ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དོན་གཅོད་ཚོ་བོད་གཞུང་གིས་ཕྱིར་སློག་བྱས་པ་ནས་བཟུང་བོད་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་མི་མང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྲིད་གཞུང་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱ་མིས་བོད་བཙིངས་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་འཇིགས་སྣང་བསྐུལ་ཞིང་། བོད་གཞུང་གཏོར་བརླག་གཏོང་ཐབས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱས། བོད་པས་དེ་དག་བཀག་འགོག་མི་ཐུབ་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དང་ཞི་མཐུན་གྱིས་འགྲིགས་ཐབས་བྱས། རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྲོ་མཁན་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་རྒྱ་གར་ནས་ཐོན་བསྐྱོད་མ་ཐུབ་པའི་སྣ་ལམ་གྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ནི་ཧོང་ཀོང་བརྒྱུད་འགྲོ་རྒྱུར་དབྱིན་ཇིས་ལག

འཕྲེངས་སྤྲད་པ་མ་གཏོགས་ཁོང་ཚོའི་ཉེས་སྐྱོན་མེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱོགས་རིས་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་དོན་གཅོད་པ་ཚོ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཚབ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པ་སྤྲིང་མོལ་འགོ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་ཀྱང་། ཁོང་སྤྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ལམ་གཏོགས་ཕྱི་ལིར་མ་འབྱོར་བ་རེད། ཕྱི་ལིར་འགྲོས་མོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས། ༡༩༥༠ ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་བདུན་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་རྣམས་ནས་ས་གནས་ཁག་མང་ནས་འབྲི་ཆུ་བརྒལ་བསྒྲོད་བྱས་ཤིང་། འབྲི་ཆུ་ནི་བར་ལམ་ཞིག་ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱིས་མཚམས་ཡིན། ལྡན་མ། སྐམ་ཐོག་གྲུ་ཁ། ཚ་སྣང་། རི་བོ་ཆེ། འགོ་སྟོད། ཡ་ག་ཡོ། སྨར་ཁམས་སོགས་གནད་ཆེའི་ས་ཆ་མང་པོ་རྒྱ་མིས་བཟུང་། ས་སྒང་ཙམ་ལས་བཙན་འཛུལ་འགོག་ཆེད་མིན་པའི་ཁམས་ནང་ས་མཚམས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་ནས་སྒོར་བཅོམ་གྱིས་ཕྱོགས་ཁག་ལྔ་ནས་ཆབ་མདོར་རྒོལ་འཛུལ་བྱས་ཤིང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྟ་བུའི་ཆབ་མདོ་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ནང་ལ་རྒྱ་མིར་ཤོར་ཏེ། བོད་གཞུང་གི་བཀའ་བློན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཧེ་བྱུས་ཤེས་ཚོར་མི་འདུག །

དེ་འདྲའི་སྒྲོ་ལུར་གྱི་བཙན་འཛུལ་དེ་དག་འཛམ་གླིང་ཕྱི་ལོགས་ནས་ཇི་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་དཔུང་དམག་བོད་དུ་འགྲོ་དགོས་བཀའ་ཕབ་རྗེས་རྒྱ་མིས་འཛམ་གླིང་དུ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། བཙན་འཛུལ་དེས་བོད་ཀྱི་ཞི་བདེ་སྟོར་བ་ཤིག་བྱས་པས་མ་ཚད། རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡང་སོར་གནས་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་དུ་ཇོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་བཟོས་པའི་མཐར་བོད་མིས་བརྗེ་ཞེན་བྱེད་པའི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་འཕྲོག་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད།

༄མི་རྗེ་མཆོག་ལ་ཞུ་རྒྱུར། བོད་མི་ཚོས་དགྲ་འཐབ་ལན་གཅིག་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་མགོ་བསྒྱུར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དུས་རྟག་ཏུ་ཞི་བདེར་ཞེད་མཁན་བོད་མི་ཚོས་དགྲ་འཐབ་ཕོ་ནར་བྱུང་པའི་རྒྱ་མིར་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་པར་རེ་བ་ཆེན་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་གང་དུ

བརྩོན་འཛུལ་བྱུང་ཡང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་འགོག་རོགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་ཡོད།

བོད་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་འོག་ཏུ་འཛུལ་རྒྱུའི་དོན་དུ་མཚོན་ཆ་ལྡན་པའི་བརྩོན་འཛུལ་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆེས་མངོན་གསལ་ཆེ་བའི་བརྩོན་འཛུལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། བོད་མིའི་འདོད་བློར་མེད་པར་བཙན་ཤུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་སུ་བསྒྱུར་ན། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་བར་བརྩོན་གནོན་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པའི་དཔེ་སྟོན་ལྷག་ཤོལ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མིའི་བརྩོན་འཛུལ་འགོག་རོགས་གནང་དགོས་ཞེས་ཁྱེད་བརྒྱུད་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚོར་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྟོག་ཞུ་དེ་ནི་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མིན། རྒྱ་མིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཡིན་ལུགས་ཟེར་ཞིང་། བོད་མིས་ནི། མི་རིགས། ཤེས་རིག ལ་བབས་ཆགས་སྟངས་གང་ཅིའང་རྒྱ་མི་དང་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་ཡིན་པར་བསམས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་བོད་མིའི་འདོད་ཚུལ་དེར་རྒྱ་མིས་བློ་མོས་མེད་ན། བོད་མིའི་འདོད་ཚུལ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་ཡོད། གནད་དོན་འདི་དག་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་མིན་ཚེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཁང་ཁག་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ན་འགྲིགས། བོད་རྒྱ་ནག་གིས་བཟུང་བ་དེས་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཚོའི་རང་དབང་དང་། སྲིད་གཞུང་བརྟན་པོ་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེར་ཕྱིན་པ་རེད།

ངེད་བཀའ་བློན་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དེ་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཛ་དྲག་ཆེ་བའི་བོད་དོན་དེ་བཞིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུའི་ཆེད་འབུལ་རྒྱུ་དང་། ཀླ་ཀློའི་སྤྱོད་ཚུལ་དྲན་བསྐུལ་བྱེད་པའི་ཐ་སྙོད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་ཕྱིར་བ་ཞིག་མི་འགྲོ་བར་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་སེམས་འཁུར་གནང་བའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཀ་སྦུག་ཞྭ་སྒབ་པའི་ཤག་ནས།

བོད་ཀྱི་བཀའ་ཤག་དང་། མི་མང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཐུས་མི་ཐུན་མོང་གིས། བོད་ལྕགས་སྟག་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ (November 7th 1950) ཉིན་ཐུལ། ཞེ་སོ་པའི་གནས་ཚུལ་ཀ་སྦྱ་གནས་ཞིའུ་ཡོག་ཏུ་ཕྱགས་སྐད་ཐོག་སོང་ངོ་།། ||

༡ འདི་ནི་དབྱིན་ཡིག་ཚོམ་མཐུན་ཕབ་བསྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན། དབྱིན་ཡིག་ནི Tibet in the United Nation 1950-1961, p. 1

ས་བཅད་ཉེ་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ།

༸གོང་ས་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ནས་སྲི་ཞུར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་ཞུང་བ།

༄༅། །ཇོ་དྲག་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐུག་པོ་དེ་འདྲའི་དུས་སུ། ཉེར་གྲིང་གཞིམ་ཆུང་དུ་གཞུང་བརྟེན་བསྟན་སྲུང་གནས་དགའ་གཉིས་སྤྱན་འདྲེན་གནང་སྟེ་ཁམས་ཕྱོགས་ས་སྡེ་དགྲ་ལོར་ཞུང་སྐོར་སོགས་ལ་ཧྲི་ཏེ་ཀོ་རི་འུ་ཐུག་གི་སློབ་སྟོན་ཞུ་གནང་མཛད་སྐབས། དགའ་གདོང་གནས་སྲུང་མཆོག་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་སྐུ་ཕྱག་དང་བཅས་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་དུས་ལ་བབས་ཚུལ་ལུང་བསྟན་གནང་བར་བརྟེན་དེ་འཕྲལ་སྲིད་སྐྱོང་དང་། བཀའ་ཤག་ནས། བཀའ་ལུང་ཇི་ཕེབས་རྣམས་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བཀའ་བསྒྲུར་གནང་བར། སྤྱི་ཚོགས་བསམ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་སྲིད་སྐྱོང་ཡོངས་འཛིན་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བོད་རྗེ་སྲིད་སྐྱོང་མཛད་འཁུར་ཁྲི་ལོ་བཅུ་ཐམ་པ་གནང་སྟེ་ལྕགས་སྟག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༸ཉིན་མཛད་འཁུར་དགོངས་ཞུ་གནང་། གལ་ཆེ་ཇོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུགས་པོའི་དོག་ཐར་སྲོལ་ཁྲི་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་རྣམས་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་གྱི་སྐབས་བདེ་དང་བཅས་ལྕགས་སྟག་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༨ (November 17th 1950) ཉིན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་ཐེབས་ཀྱང་། བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཚང་མའི་རེ་འདུན་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་། དེ་འཕྲལ་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་མཛད་འཁུར་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་བའི་སྔར་ལམ་ཁྲིམ་བསྒྲགས་དང་ཆབས་ཅིག་ནག་ཅན་བཙོན་པ་ཡོད་རིགས་ཚང་མ་སྐྱོད་བཀྲོལ་གནང་།

༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུའི་གཅེན་པོ་གདན་ས་སྐུ་འབུམ་གྱི་མཁན་པོ་སྟག

འཚོར་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་མཆོག་ཟི་ལིང་ཁུལ་འབྱོར་རྒྱ་དམར་གུང་བྲན་ཏང་གི་དྲག་པོའི་དཔོན་
རིགས་རྣམས་ནས་ལྷ་སར་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། བོད་གཞུང་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་
ལ་གུང་བྲན་ལ་འབྲེལ་བ་གནང་ན་ལེ་༡ ཚུལ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་གོམས་ག་ཤིས་དང་། ཆོས་དད་
ལ་རང་དབང་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཞུ་བར་སྐུ་ཚབ་མི་སྣ་ལྔ་བུ་བྲུས་ཏེ་མངགས་པ་ལྷ་སར་ཐེབས་འབྱོར་···
གནང་། ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་གུང་བྲན་དཔོན་དམག་མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་འབྱོར་པ་ནས་མི་དམངས་···
དང་། ལྷག་པར་འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ལ་བཙན་གནོན་དང་། ཆོས་དད་ལ་རང་དབང་རྩ་བ་ནས་མེད་···
པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་གཟིགས་རྣམས་ཞིབ་སྙོད་དྲང་ཞུ་ཡང་གནང་ཡོད་ཚུལ་ཐོས།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་མཁྱེན་པའི་···
རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་རང་ནོར་ལྷ་བུས་བདེན་རྒྱབ་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བ་མི་གནང་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་ཐོས་···
སྣང་འཕྲུལ། སྣར་ཡང་བཀའ་ཤག་དང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་ཟླ་༡༠ ཚེས་ ༢༨ ·····
(December 3rd 1950) ཉིན་ཀ་སྤུ་གཞུ་སྐབ་ཤག་བརྒྱུད་ལྕགས་ཏར་ཞིག་འབུལ་···
གནང་མཛད་པར། བོད་དོན་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ནས་ཐུགས་འཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་འཕྲུལ་དུས་གནང་ཚེ་བོད་ཀྱི་
ས་གནས་མང་པོར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འཛུལ་ཐོག །ཆབ་མདོ་ཡང་དབང་འཛིན་བྱས་ཟིན་འདུག་ན།
རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གསལ་པོ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་·····
ཚོགས་ནས་བལྟ་རྟོག་སྐུ་ཚབ་ཕེབས་རྒྱུར་ང་ཚོས་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཕྱི་ཟླ་༡༡ཚེས་༡༢
ཉིན་༢གོང་ས་མཆོག་ནས་བོད་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འཁུར་བསྐྱེད་བཞེས་གནང་བ
དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྙན་ཞུ་འདི་ཡང་འབུལ་དགོས་བཀའ་ཐེབས་བྱུང་ཞེས་བསྐུལ་
"ལྷུག"····སྒྲིག་འཛིན་ཞིག་ཀྱང་གནང་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སློབ་སྟོན་གནང་···
བ་ལྟར། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་མཐུན་ལམ་གནང་རྒྱུའི་སློན་འགྲོ་ལྟ་བུར། ༢གོང་ས་མཆོག་ནས། ཆབ

༡ རྒྱལ་ཚོགས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

མངོར་འགྱོར་པའི་རྒྱུ་དངོན་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྤྲུག་དམ་བཀའ་ཡིག་ཅིག་གནང་བའི་ནང་། ང་ལོ་ན་མི་སྨོན་པའི་བར་བོད་དང་། རྒྱ་ནག་དབར་འབྲེལ་ལམ་སྤྲུག་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་ཕྲན་རང་ནས་ལས་འགན་བླངས་པར་བརྟེན་རང་རེའི་དབར་ སྔར་གྱི་མཛའ་གྲོགས་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་འདོད་ཡོད་ལུགས་དང་། བོད་དམག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱིར་སློག་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་དམག་བོད་སར་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་བཀའ་ཡིག་གནང་ག་ཤིས། རྒྱ་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཞི་བའི་མཐུན་ལམ་ཡོང་རེས་དེ་དམ་དོག་ཡོད་པའི་ཞི་དྲུག་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱུང་སྐྱོད་ཙམ་བྱས་པ་དང་། ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དཔོན་ཕུང་ཆེ་མིས་ཀྱིས་སློབ་སྟོན་བྱས་པ་ལྟར་མདོ་སྨིང་བོད་ཀྱིས་ལོ་རང་ངང་དུ་ལྷ་བཙན་པར་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་བོད་ཞི་དོན་བཀའ་མོལ་གནང་ཆོག་པའི་དབང་ཆའི་སྣོར་ ༸ སྐུན་སེང་ཞུ་བར་མདོ་ལས་རྗེ་མགྲོན་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས་དང་། བཀའ་མགྲོན་བསམ་གླིང་གཞོན་པ་ཕུན་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆེད་གཏོང་གནང་།

བོད་ལྗོངས་སྐྱི་ཚོགས་ནས་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་གི་ཐེད་སྐྱོད་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ཡིད་རྟོན་འཕེར་བ་གཏན་ནས་མེད་ག་ཤིས་སྐུ་ཆའི་ཉེན་གྱུང་དང་བཅས་ ༸ གོང་ས་ ༸ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་གྲོ་མོ་ཙམ་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ན་ལེགས་རྒྱུལ་བསམ་གྲོས་གཅིག་མཐུན་ཕྱིས་སྤྱི་ལུས་ཚོགས་ཐོ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལྟར་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་མཆོས་ཚངས་གྲོ་འཚམ་གྱིས་ཆིབས་ཞབས་ཕྱོགས་ཕེབས་འདོད་ལམ། གཞིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་བཞུགས་འདོད་གནང་མཁན་མ་ཕྱུང་ཆེན་ཕྱུའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བཀའ་བློ་རམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཕེབས་རྒྱུ་སྲིད། དེ་སྤྱིངས་བཀའ་ཤག་དང་། སྐུ་བཙང་ཕྱི་མ་ཁན། དྲུང་རྩིས། ཛ་ཐའི་སོགས་གནང་ཡོད་རྣམས་ཆིབས་ཞབས་སུ་སུ་ངོས་གཟན་བརྟག་ཞུ་གནང་གིས་ཐོན་པ་ཕེབས་རྒྱུ་སྐྱོས་མེད་ཐོག ། མ་ཐོན་པ་འགའ་ཤས་ཀྱང་མིང་ལས་གཞན་བརྟགས་ཏེ་ཆིབས

ཞབས་ཇེ་ལེ་ཀྱི་ཕེབས་རྒྱ་སྲུག་ས་གཏན་འཇགས་མཚམས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མཁན་ཆེ་སྣོ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་། རྩིས་དཔོན་པདྨ་མཁར་ (གྲུ་ཁང་པ) ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་ལ་སྲིད་བློན་བསྐོ་གཞག་ཐོབ། །དོན་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལས་མ་གཏོགས་དེ་ཕྱིརས་ཞི་དྲག་ཚང་མ་ཐག་གཅོད་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་བཅས་གནང་སྟེ་ཕྱུགས་ལྕགས་སྟག་ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༡ (December 19th 1950)···· ཕྱིན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གྲོ་མོར་ཆིབས་ཐོན་གནང་།

༡གྲོང་ས་མཆོག་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མོར་ཞབས་སོར་འཁོད་འཁྱོལ་སྦྲན་ཚིང་ལས་རྣམས་ཀྱི་མོར་བཅར་དགོས་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་འཚོར་བཞིན་བཅར་སྐབས་ལམ་བར་ཟླ་ཐོས་ལ་རྒྱབ་ཏུ་བཞོན་དེ་ལ་ནས་སྦྲན་ལ་ཟུར་རྒྱབ་སྟེ་བྲག་རྡོ་ཞིག་ལ་རེད་པ་བཟང་སྣོན་གྱིས་ནཱ་ཟུག་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་བྱུང་ཡང་། ང་རང་ཚོའི་བགོ་སྐལ་ཞུ་ཞུས་དང་། ཞུ་རྒྱ་རྣམས་བྱོལ་ཕེབས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ལ་གསོལ་རྒྱ་གལ་ཆེར་བརྟེན་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེར་བཞིན་པར་གྲོ་མོའི་ཁང་དུ་བཅར་ཏེ་ཞེས་ཕེབས་ཆིབས་ཞབས་ལྷན་ཚོ་ཉ་ལུ་ཕྱ་ཕྱིའི་ཁྱུང་བ་དང་། སྐད་མངོད་སློབ་སྙོར་བཅས་ཚང་མ་ཕྲུག་ཕྲེལ་རྩེ་ཕྲག་མཆོག་དང་། ངོས་གཉིས་ནས་གང་ཤེས་མཇོས་ཐོན་སྤྲང་ས་ཏེ་ཞུས་པར་ཆིབས་ཞབས་ཚོགས་འཁྱུས་ཡོངས་ནས་རྣ་རྩར་སྨལ་དང་། ལུག་རྩར་ཕྲའི་སྐྲ་འདོན་མི་ཡང་རེ་ཟུང་བྱུང་། དེ་དུས་༢གྲོང་ས་ཆེན་པོ་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་ཀུ་ཤི་གྲོ་སྐྱིད་ཁང་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་འདུག་ཀྱང་། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་སོང་བར་གྲོ་སྟོད་ཏུང་དཀར་དགོན་དུ་ཐོ་གནང་གིས་སྐར་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གནང་བར་དེ་གར་བཞུ་ཏ་གདན་འཛུགས།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཨལ་སལ་པ་གྲོས་གཞུང་ཚབ། ཀ་སེ་ཊོར··· (Mr. Castro) ནས་བོད་དོན་ཞུ་བརྒྱུད་སྐབ་འཁྱུལ་གནང་སྐབས། དབྱིན་ཇིའི་གཞུང···ཚབ་ནས། བོད་འདི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་གཡའ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་མེད་ག་ཤེས་རྒྱལ་ཚོགས་ནས·····བཀའ་བསྡུར་གནང་རྒྱུ་དང་འཕྲེན་གནང་བ། ཞེས་དང་། དེ་མཚུངས་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་ནས་ཀྱང་།

༡ ཆིབས་ཞབས་ཕེབས་རྒྱུའི་སྔོར་ལ་མངོད་དཀའ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྔོར་དགོད་ཐོན་བའི་ཚིག་ཚེ་ཡིག་ཆ་ཚོགས་པ་བསྡུས།

བོད་དང་། རྒྱ་ནག་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བྲ་འདི་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་སྐུ་མཉེལ་པོ་གནང་རོགས་ཞུ་འདོད་མེད། རྒྱ་ནག་དང་། བོད་གཉིས་སྔར་རྒྱལ་རབ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་སོང་ཙང་ནང་གི་རང་དབང་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ནང་ཚགས་འགྲིགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་ག་ཤིས་ ཕྱ་འཕྲོས་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་དེ་ངང་འཛིན་གནང་དགོས་ཞེས་ཞུས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དང་འཛིན་གནང་བ་རེད། འདི་སྐོར་དབྱིན་གཞུང་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་གཉིས་ཀས་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པར་བརྟེན་དངོས་ཡོད་ཁྲིམས་ཐོག་ཆིངས་ཡིག་ཁག་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་དང་བསྟར་བཞིན་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་དྲང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་གནང་བ་དེ་ནི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་རྒྱ་མི་དམར་པོའི་བཙན་འོག་ཏུ་ཆེད་མངགས་རྩིས་སྒྲོད་བྱས་པ་དེའི་དབང་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་དང་། དེ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་རང་དབང་དང་། ཞི་བདེ་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ལ་ཉེན་འགན་ཚབས་ཆེ་ཞིག་ཀྱང་བཟོས་པ་རེད།

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟར། ཆབ་མདོའི་སྐྱན་འབྲུལ་ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་སྐྱ་ལར་འཁོར་བ་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ནས། མདོ་སྨྱི་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་པར་རྒྱ་བོད་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་དབང་ཆ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་དམག་དཔུང་ཡོད་པའི་ས་ལྟག་ཡོད་རྒྱུ་མེད་པ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་འཕྲོས་མོལ་ཆབ་མདོ་རང་ལ་བྱ་དགོས་བཀའ་མངགས་དང་བཅས་ཕྱག་རོགས་སུ་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྨོན་དང་། བསམ་ཕོ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་གཏོང་གནང་གིས་ཆབ་མདོ་རང་ལ་ཞི་འཕྲོས་གནང་འཆར་དེ་ལྟར་ཡང་། ཐེས་གཞུང་ནས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཐུགས་ཡམ་དང་བཅས་ཕྱ་འཕྲོས་རྒྱ་དམར་རང་ལ་མེལ་འཚོགས་མེར་གཏུགས་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་ཇ་ལག་ཟུར་ཁང་ཟུར་པ་དབང་ཆེན་ཚེ་བརྟན་དང་། མཁན་དྲུང་ཆོས་འཕེལ་ཐུབ་བསྟན་གཉིས་ཕྱི་ལིར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་ཡོན་ལར་འབྲེལ་བཞིར་གཏོང་གནང་མཛད་པར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་

༣ རོས་ཀྱི་ལུལ་དང་། རོས་ཀྱི་མི་མང་ ༤༩/༡༧།

ནས་བཀའ་མོལ་གནང་ཡུལ་པེ་ཅིང་རང་ལ་ལེགས་རྒྱལ་སློབ་སྟོན་ཞུས་པ་ལྟར་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཕྱག་རོགས་བཅས་ཆབ་མདོ་ནས། དར་རྩེ་མདོ། ག་ཡའ་འཇག ཀྲུང་ཆིན། ཤིའི་རྟེན་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༢ ཉིན་དང་། གྲོ་མོ་ནས་ཕྱག་རོགས་ལས་སྟོན་ ཇོ་ཤག་ཁེ་སྨད་པ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་དང་། མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དར་གཉིས་ལ་རྗེ་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་སྐབས་འཕྲུལ་ཐབ་ལུས་མེད་པའི་གྲོས་ནས་དོན་གནད་གལ་ཆེའི་རིགས་དགོངས་སྐོར་དགོས་ཀྱུ་བཀའ་མདོགས་དང་ཕྱག་གཏོང་གནང་མཛད་པ། ཁོང་གཉིས་ཚོང་གོང་བརྒྱུད་པེ་ཅིང་ལ་ཉེ་མ་བཞིའི་རྗེས་སུ་འབྱོར་པ་རེད།

དེའི་བར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བླ་བྲང་ལས་བྱེད་དང་། ཟུར་བཞི་བླ་ཡག་ཕྱི་མགྲིན་ནས་ཁམས་ཡུལ་འཁྲུངས་པའི་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེའི་འོས་སྤྲུལ་གཉིས་དང་། ཨ་མདོ་ཡུལ་འཁྲུངས་པ་གཅིག་གི་མཚན་ཤོག་བཅས་[༤] གོང་ས་[༥] སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་ཞུགས་དམ་བརྟག་དཔྱད་ཞུ་སྐོན་ཡུལ་འབྱོར་ཐུབ་པའི་ཁར། པེ་ཅིང་ནས་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་ཀྱིས་གློག་འཕྲིན་ཡུལ་གསལ་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་འཁྲུངས་པའི་འོས་སྤྲུལ་དེར་ཁལ་བཞེས་མ་གནང་ན་རྒྱ་བོད་གྲོས་མོལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་རྒྱུལ་ཕྱེལ་ཆེན། ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་འཁྲུངས་པའི་འོས་སྤྲུལ་ལ་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་བ་རེད། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གུང་ཁྲན་གཞུང་གིས་དོས་ལེན་ཞུས་པར་བརྟེན་སྐབས་བསྟུན་དེ་འདྲ་ཞིག་མི་གནང་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་མཧཱ་བོ་དྷིའི་ཚོགས་ཚོགས་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཟུང་[༦]གི་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་གཞུང་ནས་གྲོ་མོ

༤ ཕྱག་རོགས་རྗེ་དྲུང་གཉིས་ཕྱིར་འབོར་གྱིས་ཕྱིས་ཆེད་རྒྱ་གཞུང་ལ་སྐོར་ཚེ་གསོ་ཡུལ་པའི་ནང་གསལ་གཞིས་ངོ་བ་ཡུལ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་རྗེས།

༥ རྩོམ་གྱི་ཡུལ་དང་། རྩོམ་གྱི་མི་མང་ ༡༡༠/༨།

༦ མཆོག་ཟུང་ནི། སྟོན་པའི་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཽདྒལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ།

ཧུར་དཀར་དགོན་དུ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྣང་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཕྱེ···
བའི་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེ་སྤྲོ་འཕྲུལ་གནང་བ་དང་། ཆབས་ཅིག ༢ བོད་ལ ༢ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་འཕགས་
མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་ཟབ་མོ་སྩལ་བར་གྲོ་ཕག་ཁུལ་གྱི་དང་འདུས་སེར་སྐྱ་སློབ་ཅི།
དབུས་གཙང་། ལྷོ་འབྲུག། འབྲས་ལྗོངས། ཀ་རྫོར། ལ་དྭགས། བལ་ཡུལ་སོགས་ནས···
ཆོས་ཞུའི་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་འབྱོར་བ་རྣམས་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོར་ཡོངས་སུ
དཀྲི་བར་མཛད་པའི་སྐལ་བཟང་མཛད་སྒོ་རྒྱ་ཆེན་དེའི་སྐབས་ལོ་ཐོས་བཀའ་འགྲེལ་ལྟར་མཛད་སྒོའི་སྐོར
ཞིབ་ཆ་འགོད་པའི་དཔྱིན་པོད··· ༣ ཨབ་སྐྱར་གྱི་དེབ་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་བརྩམས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན།

ཀྱུ་ཞག་ཏུ་བསྐྱོད་མིའི་དོན་གཅོད་སྐུ་ཚབ་རྣམས་པི་ཅིང་ལ་འབྱོར་འཕྲལ་ཐོག···
མར་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིབ་ཁང་གི་ཀྲུའོ་རྫོང་ལིས་གསོལ་སྟོན་ཐོག། རྒྱ་བོད་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ངོ་སྤྲོད···
གནང་རྗེས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་སློས་ཐུལ་ཏན། ཀྲང་ཅིན་ཝུ། ཀྲང་གོའོ་ཧྲ། ཤུང་ཅི་ཡོན་བཅས་ནས
གྲོས་ཚོད་ཀྱི་ཚིག་གཞི་ཡིན་ཁུལ་དོན་ཚན་བཅུ་འགོད་ཞིག་སྤྲད་པར། བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས།
བོད་སྟར་སྲུས་རང་བཙན་ཡོད་ཐབས་ལ་ཞི་འཇམ་ཐབས་མཁས་ཐོག་ནས་འགྲོལ་མོལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རང་
གཞུང་ལ་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡར་བཞག །བོད་ལྗོངས་ཞི་རྒྱལ་བཅིངས་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་ནས་ཞི་བའི
བཅིངས་བགྲོལ་ཐབ་རྩལ་དང་། བོད་མི་དམངས་རྣམས་རང་གི་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན···
པོའི་ནང་ལ་ལོག་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་དང་། ཕྱོགས་འགལ་རྫུན་རང་ནས་བསྐུར
བཙོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྟངས་མེད་པའི་དང་ཉམས་ཆེ་ཁར། ཆོག་སྐྱོར་རེ་ཟུང་ལ་ཕྲན་བུའི་གསལ་ཁ···
དགོས་ཚུལ་བ་ཤད་པར་ཡང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཚིག་ངན་དང་། མི་འདོད་ནམ་འགྱུར་ཆེན་པོ་བསྟན
དང་། ཐུན་བཞིན་པའི་ངོམ། །མཐའ་མ་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཞེས་པོ་རང་ཚོས་འདོད་མོས་ལྟར་བྲིས
པ་འདི་རང་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་དང་། མི་བྱེད་དོ་ཁ་དཀྲུགས་པ་དང་བཅས་བོད་པའི་སྐུ་ཚབ་ནས་སྐད

༣ ལས་ཀ་རྒྱས་དང་། ༡༩ ཐེངས་མཆོག་རྒྱལ་གྱི་རིང་བསྲེལ་མཆོད་རྟེན་ཕེབས་པ་ཞེས་འགོ་བརྗོད་དུ་འགོད་པའི་དེབ་ཞིག་ཡོད།

ཆ་ཤོད་སྟངས་ཀྱི་ཚིག་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་ཕྲན་བུར་ཡང་ཀྲང་ཅིང་ཨུ་ནས་ལྷན་འཛོམས་སར་ཡར······ཡངས་ཏེ་ཝང་ཁྲིའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་ཚིག་རྩུབ་ཇི་སྲིད་ཅིག་བརྗོད་པ་མ་ཟད། ཚོགས་གཙོ་སླེབ་ཞུལ་ཧྲན་ནས་ཀྲང་ཚིག་རྩུབ་ཇི་མང་མཐར་གྲོས་ཚོད་ཚིག་གཞི་འདི་གསལ་འཇུལ་ནང་། དེ་མིན་ཁྱོད་ཚོ་སང་གནངས་ཇི་འདྲར་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ཀྲང་བཀག་མེད་ཤར་གཏོང་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། ཀྲུང་གཞུང་ནས་ལ་མཚམས་དཔོན་ཁག་ལ་རྩུང་འཁྲིན་གཏོང་ཐེངས་གཅིག་ལས། གཞན་དཀར་ཚོགས་དང་། འདིར་ཀ་གོར་བརྗོད་རྒྱག་གང་ཡང་མེད་ལུགས་བརྗོད་དེ་ག་ཤམ་གསལ་གྲོས་ཆོད་ཅེས་པའི་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་འདི་བཞིན་བཙན་ལེན་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་པེ་ཅིང་ལ་རྒྱབ་པའི་གྲོས་ཆོད་དང་པོ། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་རྣམས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་ཇི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཤུགས་བོད་···ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་དགོས། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལོག་དགོས། གཉིས་པ། མི་དམངས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་བོད་དུ་བསྐྱོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་བརྟན་པོ་སྲུང་རྒྱུ་ལ་བོད་ཀྱིས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་ལྷུར་ལེན་···བྱེད་རྒྱུ། གསུམ་པ། ཀྲུང་གོ་མི་དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གུང་ཁྲུང་གོང་ལེང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཇུས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཀྲུང་དབྱང་···མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་འོག་བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་མི་རིགས་ཀྱིས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་ཡོད། བཞི་པ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ད་ལྟ་ལ་ཀྲུང་དབྱང་···གིས་བསྒྱུར་བཅོས་མི་བྱེད་པར། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་དང་དབང་ཆ་ཡང་ཀྲུང་དབྱང་···ནས་བསྒྱུར་བཅོས་མི་བྱེད། དཔོན་རིགས་མཐོ་དམན་རྣམས་ཀྲུང་སྔར་བཞིན་གནས་རྒྱུ། ལྔ་པ། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནིའི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་དང་···

༨ འདི་དག་སྐུ་ཚབ་ཁོངས་ཡེ་བ་ལ་མི་ཛ་ཤག་ཁེ་སྐད་པ་ས་ཚིག་སོ་འཇུལ་གནང་ཕྱིར་ཁྲིམ་པ་ཡིན།

༩ རྒྱ་ནག་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཛ་ཁྲིམས།

དབང་ཆ་རང་འཛུགས་གནས་དགོས། དྲུག་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། པཎ་ཆེན་ཨེར་ཏེ་ནེའི···
སྔར་ཡོད་གོ་གནས་དང་དབང་ཆ་ཞེས་པ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། པཎ་ཆེན···
ཨེར་ཏེ་ནི་སྐུ་འཕྲེང་དགུ་པ་མཐུན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་གནས་དང་དབང་ཆ། བདུན་པ། ཀྲུང་གོ་མི···
དམངས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཀྲུང་དབྱང་ཀང་ལེང་ནང་ཐག་བཅད་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རང་···
མོས་བྱ་རུ་ཚོག་པའི་སྲིད་ཇུས་ལ་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ
དང་། ཡུལ་གྱི་གོམས་སྲོལ་པའི་ཀ་ཤིས་ལུགས་སོགས་ལ་གུས་བརྩི་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ལ
སྲུང་སྐྱོབ···བྱེད་རྒྱུ། དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་གི་ཡོང་སྒོར་ཀྲུང་དབྱང་···ནས་བསྒྱུར་བཅོས་མི་བྱེད། བརྒྱད
པ། བོད་ཀྱི་དམག་སྒར་རིམ་གྱིས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་འགྱུར་བསྒྱུར་ནས་ཀྲུང་ཧྭ་མི་དམངས་སྤྱི
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་བའི་དྲག་ཤུགས་ཁག་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ། དགུ་པ། བོད་ཀྱི
གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རིམ་གྱིས་བོད་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་དང་། ཡི་གེ། སློབ
གསོའི་སློབ་སྦྱོང་བཅས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ། བཅུ་པ། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་ཡོད་གཞིར···
བཟུང་སྟེ། རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཞིང་ལས་དང་། འབྲོག་ལས། བཟོ་རིགས། ཚོང་ལས་རྣམས···
གོང་འཕེལ་དུ་བཏང་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་གནས་སོགས་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ། བཅུ་གཅིག་པ། བོད
ཀྱི་ལམ་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་ཀྲུང་དབྱང་···ནས་བཙན་དབང་བྱེད་ཀྱི་མི་བྱེད
པར། བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་རང་ནས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མི་དམངས་ནས···
ལེགས་བཅོས་བྱེད་དགོས་ཞུ་དུས། བོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་དང་གྲོས་བསྡུར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ···
བརྟེན་ནས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ། བཅུ་གཉིས་པ། སྔར་ཡན་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་།
ཀོ་མིན་ཏང་ལ་ཉེ་འབྲེལ་བྱེད་པའི་དཔོན་རིགས་ནས། ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཀོ་
མིན་ཏང་ལ་འབྲེལ་ཐག་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅད་དེ། ད་ཕྱིན་ངོ་ལོག། སྒྲིན་གཏོད་མ་བྱས་ན་ལས···
ཚན་རང་འཛུགས་བྱེད་ཆོག་པར་སྔར་བྱས་ལ་རྩད་གཅོད་མི་བྱེད། བཅུ་གསུམ་པ། བོད་བསྐྱོད

མི་དམངས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་གིས་གོང་གསལ་དོན་ཚན་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ལ་སྲུང་བརྩི་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཟད། ཉོ་ཚོང་དྲང་བཞག། མི་དམངས་ཀྱི་ཁབ་སྐུད་ཙམ་ཡང་གང་བྱུང་མི་ལེན། བཅུ་བཞི་པ། ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་ལས་དོན་མཐའ་དག་གཅིག་བསྒྲིལ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། འདྲ་མཉམ་གཉིས་ཕན། ཕན་ཚུན་གྱི་མངའ་ཁུལ་དང་། རང་བཙན་གྱི་དབང་ཆ་ལྷུ་རྫོགས་འཛོམ་ཐོག །ཉེ་འདབ་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཞི་མཐུན་གནས་རྒྱུ་མ་ཟད། དྲང་འབྲེལ་གྱི་ཚོང་ལས་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ། བཅོ་ལྔ་པ། གྲོས་མཐུན་དེ་ཉིད་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བའི་འགན་ལེན། ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བོད་ལ་དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། ས་གནས་དམག་སྐར་གྱི་དམག་སྤྱི་ཁང་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། ཀུང་དབྱང་ནས་བཏང་བའི་ལས་བྱེད་མ་ཚད། བོད་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡང་གང་མང་ཏུག་སྦྱེ་ལས་ཀ་བྱེད་རྒྱུ། དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནང་འགྲོ་མི་རྣམས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། ཕྱུལ་ཕྱོར་སོ་སོ། དགོན་པ་གཙོ་ཆེ་བཅས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཤ་ཞེན་ཡོད་པ་ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་བསྐོས་པའི་འཐུས་མི་དང་། གནད་ཡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚང་མ་མཉམ་གྲོས་ཐོག་ནས་མིང་ཐོ་ཕུལ་ཏེ་ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ལ་བསྐོ་གཞག་གནང་བཞུ་རྒྱུ། བཅུ་དྲུག་པ། དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། ས་གནས་དམག་སྤྱི་ཁང་། བོད་བསྐྱོད་ཀྱི་མི་དམངས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་སོང་ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ནས་གཏོང་རྒྱུ། བོད་ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་མི་དམངས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་འབྲུ་དང་། གཞན་ཡང་ཉེ་མཁོ་སྒྲུབ་རྒྱུ། སྐྱེལ་འདྲེན་བཅས་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ། བཅུ་བདུན་པ། གྲོས་མཐུན་དེ་ཉིད་མིང་རྟགས་བཀོད་འཕྲལ་ནས་བར་བཟུང་སྟེ་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུ།

ཀུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་འཐུས་མི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ། འཐུས་མི་ལི་ཝེ་ཧན། འཐུས་མི་ཀྲང་ཅིང་ཨུ། ཀྲང་གོ་ཧྭ། སུང་ཀྲི་ཡོན་དང་། བོད་ས་གནས་

ཤིང་གཞུང་གི་འབྲུག་མི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་འབྲུག་མི་ང་ཡོད་དགའ་དབང་འཛིགས་མེད། འབྲུག་མི་ཡི་སྐད་བསོད་ནམས་དབང་འདུད། ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དར། ཐུབ་བསྟན་ལེགས་སྨོན། བསམ་ཕོ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ། ཅེས་གསལ་བའི་གྲོས་ཚོགས་ཚིག་བརྒྱུད་ཡོད་པ་རེད།

ཐོག་མའི་འཆར་ཞི་དོན་མཉམ་གནས་ཀྱི་བསྐུར་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་མཐུན་ཞིག་ཡིན་ན་ལྟས་མདོ་སྤྱིས་བྱེས་ཕེབས་བཀའ་ཤག་དམ་ཕྱག་དང་། སྐུ་ཚབ་སོ་སོས་རང་རང་དབང་ཆའི་དམ་ཕྱག་བསྣམས་ཡོད་ཀྱང་། ཁྲིམས་འགལ་བཙན་དབང་དམུང་བ་ཞེད་ཀྱི་ཤོག་ས་རྒོ་ནའི་ཐོག་གྲོས་ཚོད་བཞག་བཙུག་པར་བརྟེན་ཚང་མས་དམ་ཕྱག་མེད་རྩལ་བརྗོད་པར་རྒྱ་གཞུང་ནས་དམ་ཕྱག་རྫུས་མ་གསར་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཡབ་རྒྱག་བྱེད་བཙུག་པའི་རྗེས་དམ་ཕྱག་རྣམས་ཀུང་ཕྱི་ཅིང་རང་དུ་རང་འཛུགས་ཀྲར་བཞམ་མཛད། ལག་ཁྲིས་བྱེད་ཡག་གི་སྐུ་གྲ་ཡན་ཀྲར་ཚོགས་བྱུས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་[11]སྐུ་བསམ་མགོན་ཁྲ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་རྗེས་ཁོང་ཚོ་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་བྱིན་ནས་མ་གཏོགས་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོས་ཇི་བྱས་ཞིབ་གསལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་ཞེང་། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོས་སྟན་ཞང་ཞུ་གསལ། ཁོང་ཚོ་འབྱོར་གདོང་རྒྱ་ནག་གི་འབྲེལ་ཐུན་ཆེན་ནས་སྐུ་ཞེན་གསོལ་སྟོན་བ་ཤམས་པ་དང་། དེའི་སར་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ལུགས། ཚོགས་འདུ་ཐོག་མར་ཚུགས་ཉིན་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་གཙོ་བོ་ནས་དོན་ཚན་བཅུ་འཁོད་པའི་གྲོས་མཐུན་ཟིན་བྲིས་ཤིག་སྟོན་པ་ལ་ཉེན་མང་པོ་བསྐུར་བྱུས་ཤིང་། ང་ཚོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་དེ་ཁུངས་སྐྱེལ་མང་པོ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དོ་སྣང་ཙམ་མ་བྱས་པར། མཐར་མར་རྒྱ་མིས་བཅོ་བཅོས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་ཟིན་བྲིས་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་དེ་ལྷག་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་ནམ་འཕྱུར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་ང་ཚོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་བསམ་འཆར་འདོན་པ་དང་། བཅོ་བཅོས་བྱེད་མ་བཙུག

༡༠ ཞོད་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་ཆེ་བའི་གྲོས་ཆོད་ཅེས་པའི་དེབ་ནས་བཀུམ་པ་ཡིན།

༡༡ ཇོམས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཇོམས་ཀྱི་མི་མང་ ༤༩/༡—༥༣/༢ བར་གསལ།

པའི་ཐོག །ཕོང་ཚོར་དམའ་འབེབ་དང་། ཚིག་རྩུབ་བརྗོད། ཕོང་ཚོའི་ལུས་སྲོག་ལ་འཆང་འཛིགས་སྣང་བསྐུལ། བོད་མི་མང་ཐོག་ཏུ་ཡང་དྲག་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་མ་འགྱུར་བསྟུན་ཏེ་ངང་། བོད་གཞུང་ལ་དྲི་སྐོར་བྱེད་དུ་བཅུག་མི་འདུག །

བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དེ་ནི་བདེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་མིན། ཕོང་ཚོ་གཞན་གྱི་དབང་འཛིན་འོག་མ་ཚུད་ན་ངང་། ངའི་གཞུང་ལ་དྲི་བསྐྱར་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་སྲིད། ང་བོད་ནི་རྒྱ་མིའི་བཙོན་པ་བྱས་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་ཞིང་། སྐུ་ཚབ་གཞན་ཚོ་ཡང་བཙོན་པ་དང་ཆ་མཐུན་ཡིན། ཕོང་ཚོར་སློབ་སྟོན་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་མཐར་དབང་མེད་དུ་གྲོས་མཐུན་དེར་མིང་ཡིག་བཀོད་འདུག །ཡིག་ཆ་ཁུངས་གཙན་ཡོང་ཆེད་དམ་ཐུག་རྒྱུག་དགོས་པར་ཕོང་ཚོས་ཀ་གོར་བརྗོད་སྟབས། རྒྱ་མིས་པེ་ཅིང་དུ་བོད་ཀྱི་རྟགས་ཐེལ་འདྲ་རྫུས་བཟོས་ཏེ་ངང་ཚོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོར་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ཐེབ་བརྒྱབ་པ་རེད།

ང་དང་། ངའི་གཞུང་ལ་གྲོས་མཐུན་མིང་རྟགས་བཀོད་ཚུལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། པེ་ཅིང་རྒྱང་འཕྲིན་ནང་ང་བོད་ཀྱིས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ཞིག་ནས་ང་ཚོར་ཐོག་མར་གོ་ཐོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ་ཧ་ལས་བྱུང་། གྲོས་མཐུན་དེའི་ནང་རྒྱ་མི་གུང་ཁྲན་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་མང་པོ་བཅུག་པ་དང་། དོན་གནད་འགའ་ཤས་རྩ་བ་ནས་མི་བདེན་པ་དང་། འགའ་ཤས་ཆ་མཚོང་བདེན་འབྲེལ་མེད་པ་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོན་ཚན་དེ་ཚོའི་ནང་ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལས་ལྷག་པ་དང་། བཙན་གནོན་ཆེ་བ་འདུག།

གྲོས་མཐུན་འདིའི་སྙིང་གཞིའི་ནང་། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱག་ཙམ་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཤུགས་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་ནང་འཛུལ་ཏེ་མགོ་གཡོག་དང་། དཀྲུག་ཤེར་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་བོད་མི་མང་ཚོ་གཡོག་དང་། སྡུག་བསྔལ་དུ་ཚུད་ལུགས་ཁུངས་མེད་ཀྱི་བརྗོད་ཚིག་བཀོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་བོད་དུ་བཏང་ལུགས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་བཙན་ཤུགས་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་ཆེད་དང་། བོད་མི་

མང་བཙན་དབང་ལས་གྲོལ་ཏེ་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་ཆེད་བཅས་ཡིན་རྩལ་···བརྗོད་ཅིང་། དོན་གནད་འདི་ནི་གྲོས་མཐུན་གྱི་དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་དུ་ཡང་བཀོད་འདུག །གྲོས་མཐུན་ནང་བོད་མི་མང་ཚོགས་སྤྲིལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཙན་ཤུགས་བོད་ནས་····མཐར་སྐྲོད་བཏང་སྟེ་བོད་མི་རྣམས་རང་གི་མེས་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་དགོས་ཞེས་བྲིས་འདུག །སྤྱི་ལོ་༡༩༡༢ ལོ་བོད་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཙན་ཤུགས་རྩ་བཞས་མེད་སྟབས་གནས་རྩལ་དེ་གློག་དུས་ང་ཚོ་སྣོ་ཡམ་ཆེན···པོ་སྐྱུར། དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་། བོད་ལ་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་བོད་དུ་ཡོང་རྒྱུར་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ལས་བརྟན་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་འཁོད་པ་འདི་དག་ནི། ང་ཡོད་ལ་སྣང་བའི་དབང་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་ཞིག[༡༣]རེད། དོན་ཚན་བརྒྱད་པར། བོད་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དམག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ། དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་ནང་། བོད་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཆ་རྣམས་འཕྲོག་ཡོད་པ་རེད།

བོད་མི་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པའི་དོན་ཚན་འདི་དག་གི་བར་ལ་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་ཡང་བྲིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བོད་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཆབ་སྲིད་སྒྲིག་སྟངས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གོ་གནས་ལས་དོན་དབང་ཆར་བསྒྱུར་བཅོས་མི་བྱེད་པ། ཆོས་དང་རང་མོས། དགོན་ཁག་ལ་སྲུང་སྐྱོབ། ཡུལ་གྱི་གོམས་གཤིས་ལ་བརྩི་འཇོག···བྱེད་རྒྱུ། སོ་ནམ་ཡར་རྒྱས་དང་། མི་མང་གི་འཚོ་ཐབས་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རྒྱུ། མི་མང་ལ་···བཙན་པ་ཤེད་ཀྱིས་བཅོས་བསྒྱུར་མི་བྱེད་པ་བཅས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུང་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྩ་བརླག་འགྲོ་རྒྱུར་བརྟེན་ཁས་ལེན་དེ་ཚོར་དགའ་སྤྲོ་སྐྱེས་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ང་ཚོར་

༡༣ དེ་ནི་ཐོག་མར་ང་ཡོད་ས་ཞི་ཆིངས་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆའི་ནང་། རྒྱ་དམག་ད་ལྟ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཡོད་རྒྱ་མེད་པ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་འགྲོས་མོལ་བྱ་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པར་དགོངས་པ་ཞིག་རེད།

མཛའ་གྲོགས་མོ་དེ་སྐྱབས་བློ་ལམ་ཧེ་ཐུང་ཕྲུག་གོ་མོས་ཁྲུས་ནས་ཁོང་ཚོའི་རེ་འདོད་མ་བསྒྲུབ་མཐུ···
མེད་ལས། ཐ་ཐབས་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐུན་གྱི་འཆམ་མཁས་ཚོར···
སོར་གནས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

༧གོང་ས་མཆོག་གྲོ་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་ཁམས་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས···
རྒྱལ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉེན་འཁག་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བའི་སྐབས་མི་དབང་འགག་ལས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་ནང་ཟུར···
གཏམ་ཆེད་བཟོས་ཀུན་རྫོག་དང་། བཙན་འཁྲུག་ཡོང་རྒྱུའི་ཚོད་མར་སྒྲོག་ཡིག་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡང་།
སྲིད་ཚབ་བློ་བདེ་གཉིས་ནས་ཐུགས་འཁག་བཞེས་ཏེ། ལྷ་ཁོལ་གཅེར་མི་དགོན་དང་། ཁྲིམས་སྲུང་
རྣམས་ལ་བདེ་འཛགས་བསྟུ་རྟོགས་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྱབ་ཐོག །གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་པོ་ཁག
བཏོལ་ཀྱིས་མཚན་མོ་བལྟ་བསྐོར་བྱེད་འཛུགས་གནང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བཟའ་བཅའི་རིན་ཐང་། མདོར
ན་གཟན་མེ་ཤིང་ཡན་གྱི་རིན་གོང་ལ་འཕེལ་ཉེ་དཀོན་ཚོང་མི་ཆོག་པའི་ཞི་བ་འཛུག །སྨོན་ཆོགས···
སྐབས་འབྲས་སྤུངས་ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐོས་བྱུང་ནས་ཞུར་ལམ་ཁྲིམས་གཞོན་བྱེད་རྒྱུར་ཟ་ཡེད···
བཟང་བ་གསིགས་མི་ཆོག་པའི་ཚ་བརྗིད་ཅན་གྱི་ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་བ་སོགས་ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་འཛགས
དང་། དཔལ་འབྱོར། ལྷག་པར་གཞུང་གི་སྤུར་སྲོལ་སྲིགས་ཁྲིམས་བཅས་ལ་ཐུགས་སྣང་ཧ་ཅང་
ཆེན་པོ་གནང་སྟེ་ཡུལ་མི་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་སྲིད་ཚབ་བློ་བདེ་གཉིས་ནས་མཚན་དོན་དང་
མཐུངས་པའི་ང་ཚོ་བློ་བདེ་བག་ཕེབས་བཞི་གནང་བྱུང་ཞེས་ཀུན་གྱི་སྒྲོ་མོས་དང་བསྟགས་བརྗོད་ཆེན་
པོ་ཞུས་པ་རེད།

ཧ་ལས་བསྐྱེད་གཞིའི་གྲོས་ཚོད་བཞག··པའི་སྐོར་པོ་ཅིང་ཧྲུང་འཕྲིན་དང་།
རྒྱ་གར་གསར་ཤོག་ཁག་ནས་ཐོན་པའི་རྩོམ་གྱིས་གྲོ་མོར་ཡོད་པའི་ཞབས་འབྲིང་འཁག་ཤས་ནས···

༡༣ ང་ཚོར་མཇལ་ཁ་སྦྱིན་མེད་གསུངས་པ་ནི། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དོ་སྣང་མ་གནང་བས། དམག་དུ་བཀོག་འཛིན་དང་རེ་རྟེན་གནང་ཞིང་། ཆེས་
ཡིག་ཚོགས་ཡོད་པའི་སྒྲིན་གནང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཡུལ་བསྟུང་སོགས་ནས་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་གཅེར་མ་གནང་བར་དགོངས་པ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་སྐུ་ཚབ་མ་འཇོར་བོད་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་ཙམ་ལ་སྐུ་བཞུགས་ཀྱིས་བཙན··· དབང་གི་རྒྱབ་པའི་གྲོས་ཆོད་དེར་བསྒྱུར་བཅོ་གཏང་ན་ལེགས་ཚུལ་བསམ་འཆར་ཞུ་མི་བྱུང་བ་དང་། ཡང་འགྱུར་ཤལ་ནས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། རྒྱ་གར། དབྱིན་ཇི་སོགས་ཀྱིས་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་གང་ཡང་མ་གནང་བ་ཤེས་དུས་ཆ་རེ་ཞིག་ཐུག་བསྒོམས་གནང་རྒྱུ་ལས་གཞན་མའི་ཐབས་ཇུས··· ནམ་ཡང་མེད་ཚུལ། རང་རང་བསམ་ཚུལ་ལྟ་མེད་ཞུས་ཏེ་མཐའ་མ་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང··· རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཁེལ།

རྒྱ་ཡུལ་དོན་གཅོད་ཛ་དྲུང་གཉིས་དང་། རིམ་བཞི་བསམ་ཕོ་གྲུས། གྲོས་ཆོད་དོན་བཞིན་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི···ལྷ་སའི་སྐུ་ཚབ་དང་། དམག་སྤྱིད་ཞུ་ཡོན་གྱི་འགོ་འཛིན··· གཅིག་ཕྱོགས་རྒྱ་དཔོན་ཀྲང་ཅིང་ཝུ། ལས་རོགས་ཨ་ལོ་བུ་ཀྲང་། སྐད་བསྒྱུར་འཕར་པ་ཞིག···· བཅས་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ (July 15th 1951) ཉིན་གྲོ་མོར་འབྱོར་པ་པི་པི་ཐང་དུ་བོད་ཆོ་བསུ་བར་ཕྱི་རྒྱལ་དོན་དམ་ཛ་སག་སྦྲེལ་ཤཀ་དང་། དྲུང་ཆེས་གཉིས་ཕེབས་པ་བཀའ་བློན་ཆོམ་ཕེབས་པ་རེད་པས་ཞེས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་པོ་བསྟན། གནངས་ཉིན་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་མཇལ་ཁར་བཅར་རྒྱུར་བཀའ་བློན་རྣམས་བསུ་བར་ཕེབས་དགོས་དང་། མཇལ་ཁའི་སྐབས་བཞུགས··· གདན་མཐོ་དམའ་གཅིག་པ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞུས་ཡོད་ཚོད། ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ July 17, 1951 ཉིན་གྲོ་མོ་དུང་དཀར་དགོན་དུ་རྒྱ་དཔོན་ཀྲང་ཅིང་ཝུ་དང་། ཨ་ལོ་བུ་ཀྲང་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཇལ་ཁར་བཅར་ཏེ་མའོ་ཙེ···ཏུང་ནས་འབུལ་རྒྱུའི་ཞུ་ཡིག་ཀྱང་ཕུལ། ཞབས་སྟེགས···· ཐོག་གསོལ་ཇ་སོགས་སྩལ།

ལྕགས་ཡོས་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ (July 20th 1951) ཉིན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་གྲོ་མོ་ནས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། གྲོ་སྟོད་སྤུང་མོ་ཐང་ (སྤྲེང་མ་ཐང) ཕེབས···སྐྱེལ་སར་རྒྱ་དཔོན་གཉིས་ཀྱང་བཅར། ཕོང་ཆོ་ཉིན་

གསུམ་གྱི་ཐེབས་རྫོང་སུ་བསྡད་ནས་རིམ་པས་ལྷ་སར་བཅར་རྒྱུ་ཞུས། ང་ཡང་ཕག་རི་བར་༧མགོན་ས་ཆེན་པོའི་ཆིབས་ཞབས་སུ་བཅར་ཏེ་དེ་ནས་རྒྱ་མི་དམར་པོའི་འོག་ཏུ་མི་འདོད་བཞིན་གྲོལ་ལྡང་ཁྲབ་སྟེ་བསྡད་པ་ལས། རྒྱ་གར་རང་དབང་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་འབྱེ་སེམ་དུ་ཕྱིར་རྒྱུར་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་དུ་སྨན་བཅོས་བྱས་ཏེ་བསྡད་ཚོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་དང་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ཡོག་བྱས་པ་ཡིན། ༧མགོན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ལམ་འཕེལ་ཡུལ་རྒྱལ་རྩེ་སོགས་སུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་··· བཞིན་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་པོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་འཕོད།

ཆབ་མདོར་བཙན་འཛུལ་བྱེད་མིའི་རྒྱ་དཔོན་ཕུང་ཆེས་མིས་ཀྱི་འོག་ལ་བཅིངས་··བཀྲོལ་དམག་མི་ཟེར་བའི་རྒྱ་དམག་གསུམ་སྟོང་ཙམ་པ་ལྷ་སར་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༩ (Sept. 9th 1951) ཉིན་འབྱོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་ལྷ་ལུར་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀྱང་ཐེབས་འབྱོར་··གནང་། དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ་དམག་སྤྱི་ཀྲང་གོ་ཧྭ་དང་། ཐན་གོ་ལན་གྱི་འོག་ལ་·རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཙམ་པ་ཡང་ལྷ་སར་འབྱོར་ཏེ་དེ་ཚོའི་ཡོང་ས་ནས་དམག་ཚོ་ཁ་ཤས་འབྱུག། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་ས་མཚམས་མཚོ་སྣ་དང་། ཕག་རི། གྲོ་མོ། གཞུང་ནང་། སྟོད་སྨར་སོགས་ལ་རིམ་པས་བཀྲང་བ་དང་། ཞི་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་མི་དཔལ་ཇོལ་ལས་བྱེད་པ་ཚོང་རིགས་བཅས་ཀྱང་ཟམ་མི་ཆད་པ་ཐོན་ཆེ་འབྱོར། བོད་གཞུང་གི་བཀར་འབྲུ་དང་། གླིང་··ཁག་ལ་ཡོད་པའི་བཀར་འབྲུ་ཡོན་ཆེ་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་གཡར་བསྐྱི་བྱས་པ་དང་། ལྷ་སའི་ནང་གི་ཁང་པ་ཆེ་ཁག་ཕལ་ཆེར་བཙན་ཏོ་བྱས། ལྷ་སའི་ལྷོ་བརྒྱུད་གཙང་པོའི་འགྲམ་དུ་ཡུལ་མིའི་ཞིང་སྐྱིད་·གཏོང་ཡུལ་ས་སྟོང་དང་། སློན་ལམ་སྐབས་ཡར་སོར་རྟ་དམག་གི་སྐར་···སྒྲིག···བྱེད་ཡུལ་ཀྱུ··· ཤུག་ན་ཁ། རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ནས་མི་དམངས་ལ་གསུང་ཆོས་གནང་ཡུལ··· བཞུགས་ཁྲི་གླིང་ཁ་སོགས་ལ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་དང་། ཚོགས་ཁང་། མགྲོན་ཁང་སོགས་རྒྱག། ཡུལ་དང་མི་རིགས་སྟོང་བཅུད་ག···འཛོལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བཟའ་བཅའི་རིན་དང་། མདོར་ན་གཟན་སྐྱེ་

ཡན་གྱི་རིན་འབབ་བརྒྱ་ལྷག་ཏུ་འཕར་བས་ཚོང་བྱེད་སྒྲ་རྒྱང་དང་། མི་སེར་སྙོམ་ཆུང་རྣམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཕྲུང་རྐྱེན་མི་དམངས་ནས་རྒྱ་མིར་ངོ་རྒོལ་གྱི་གཞས་དང་། སྐྱུར་ཡིག་མང་པོ་སྦྱར་བསམ་མཚོན། བོད་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་འདུས་མི་ནས་ཆུ་འབྲུག་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ (March 6, 1952) ཉིན་རྒྱ་བོད་ལྷན་རྒྱས་སར་ཞིག་ཐོ་དོན་ཚན་དྲུག་འགོད[༡༣]་ཕུལ་བར་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཞི་མཐུན་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡར་བཞག་དེ་ཚོའི་ཀུན་སྤྱོད་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ནས་བྱས་རྒྱལ་དོགས་ཆགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐུར། མི་དམངས་ཀྱི་འདུས་མི་ལྔ[༡༤]་བཙོན་བཙུགས་བྱས་པ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་ཐེ་ཁྲིན་ནས་དར་རྗེ་མདོ་སོག[༡༥]་ཁམས་བརྒྱུད་ལྷ་ས་བར་དང་། ལན་ཀྲུ་ནས་མཚོ་སྔོན་བརྒྱུད་ལྷ་ས་བར་རླངས་འཁོར་འགྲོ་ལམ་གསར་བཟོ་དང་། འདམ་དུ་གནམ་གྲུའི་བབས་ཐང་གསར་བཟོ་བྱེད་མིར་རྒྱ་ནག་ནས་དངུལ་སྤྲོད་པ་གྲངས་མེད་ཐོག །བོད་གཞུང་ནས་མ་ཉམས་སྤྲོལ་གནང་དགོས་ཞུས་ཏེ་རྫོང་གཞིས་ཁག་ནས་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་འུལ་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བཏང་བར་ལམ་བཟོའི་ལྷ་ཕོགས་ཡོ་ སྒོར་ཏྲ་མི་རེར་ཟླ་རེར་ཏམ་རྡོ་དྲུག་བདུན་གཏོང་ཁུངས་མི་སེར་ནས་སྤྲོད་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་སྲིད་ལའང་རྩོད་གླེང་རེམ་ཐུས་ཐོག །ལས་དོན་གལ་ཆེའི་སྐབས་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ཧྲུ་ཡའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་མདུན་དུ་བཅར་སྐབས་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ལྷན་ཡོངས་གཞང་བར་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཧེ་མང་སྟོན་པ་དང་། སྲོལ་ཚོད་དོན་གསལ་བོད་དམག་རྣམས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་། དམག་སྤྱི་ཁང་སོགས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་རྒྱལ་དར་འཛུགས་རྒྱུའི་སྐོར་སྲིད་བློན་གཉིས[༡༦]་དང་། བཀའ་ཞིག[༡༧]། རྒྱ་དཔོན[༡༨]་རྣམས་བཅས་ལྷན་རྒྱས་ཐེངས་ཁ་ཤས

༡༣ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ༡༤ དམ་ཆོས་བསོད་ནམས། ཕྱོགས་བཟང་རྒྱལ། དཀར་ཁང་ཆོས་མཛད་སོགས།

༡༦ སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་། བདེ་མཁར་ (ཀླུ་ཁང་པ) ཚེ་དབང་རབ་བརྟན། ༡༧ བཀའ་བློན་ཟུར་པ་ལ་རམ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན། རྒྱུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས། མདོ་མཁར་བ་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས། ལྷ་ཀླུ་ཚེ་དབང་རྡོ་རྗེ། ངཕོད་པ་ངག་དབང་འཇིགས་མེད། བཀའ་ཆེན་བླ་མ་བཀྲ་ཤིས་སྙིང་པ་མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱུག་དང་། ཤན་ཁ་བ་འགྱུར་མེད་བསོད་ནམས། སྟག་འཕྲེན་རབ་ཡངས།

༡༨ རྒྱ་དཔོན་གྲང་ཅིན་ཝུ། ཕན་ཀོ་ཧྲ། ཐན་ཀོན་སན། མཉམ་ཞིན། ཉིན་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

གཞང་སྐབས་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ནས་བོད་དམག་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་། དམག་སྒྱི་ཁང་སོགས་ལ་རྒྱ་མིའི་དང་ཆ་འཇུགས་རྒྱུ་དེ་དག་བོད་མིའི་བསམ་པ་དང་མི་མཐུན་པས་འཁྲིགས་མིན་ཞེས་དོ་ནན་ཆེན་པོས་གསུངས་པར། རྒྱ་དཔོན་ཚང་མས་བཀག་རྒྱ་ཆེན་པོས་སྐད་ཆ་མང་པོ་བ་ཤོད་ཁར། ལྷག་པར་ཕན་སི་ལིང་ནས་དབང་ཤུགས་དང་བཙན་ངར་ཆེས་དར་སྤྱོད་ ངེས་པར་འཇུགས་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དགུ་ནན་གྱིས་བརྗོད་པར། ཀུ་ཁང་པས་ཁྱེད་ཚོས་ལན་བརྒྱ་ཐམ་པ་བརྟག་ན། བོད་མིས་ལན་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཕབ་ཀྱི་རེད། གཞི་ནས་ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གྲོས་ཚོད་དོན་བཞིན་བོད་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་པར་བཏང་བར། བོད་མིའི་བློ་སེམས། སེམས་པ་ཤེས་དང་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ལས། དབང་ཡོད་དྲག་ཤུགས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་གྲོས་མཐུན་ནང་གསལ་མེད། བོད་འདི་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་རྣམས་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་པ། རྒྱ་མིས་ཁྱེད་གཉིས་རྒྱ་བོད་དབར་དཀྲུག་རྙོག་ཆེད་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས་སྲིད་བློན་གྱི་ལས་འགན་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས། དེ་མིན་ང་ཚོས་ཧྥུ་ལའི་བླ་མར་ཞུས་ཏེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པར། རྒྱ་མིས་དེད་གཉིས་ལས་ཀ་འཇོག དགོས་ཟེར་ན་འཇོག ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཧྥུ་ལའི་བླ་མས་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་མི་ལ་སྐྱེ་བས་གསུངས་ཀྱང་ལྐེབ་རྒྱུ་དང་ཆུ་ལ་ཚོངས་གསུང་ཀྱང་མཆོང་རྒྱུ་ཡིན་སོགས་ལན་འདེབས་སྨྲོན་རེས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས། ཞབས་པད་རྣམས་ནི་རང་སོ་སོར་གཞང་སྟེ་སྲིད་བློན་གཉིས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་ཙ་བ་ནས་མ་ཆུང་[19]བ་རེད་ཅེས་བློ་ཐག་སྤྲེལ་གཞིའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཐོས། གང་ལྟར་ལས་དོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་དཔོན་ཚོས་ «ཚོང་ས» སྨྲ་བས་མགོན་ཆེན་པོར་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཕྱིར་འཐེན་གནང་དགོས་དགུ་ནན་ཆེན་པོའི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བར། ལས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལོ་ནར་བརྟེན་པས་དགོངས་འཁྲོལ་གནང་ཐབས་ཚུབ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཐུག་པའི་ཉེན་འགན་ཆེན་པོ་གཟིགས

[19] སྲིད་ཚབ་བདེ་མཁར་བ་མཆོག་སྐུ་ངང་ངང་ལ་ཞིབ་གསུངས་གནང་བྱུང་།

ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཐུགས་ཕམ་དང་བཅས་རྒྱ་འབྲུག་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ (April 27th 1952) ཉིན་བོད་མི་དམངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ནས་གྱི་མོས་ཆེ་ཞིང་༸རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཅན་གྱི་སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་། སྲུ་ཁང་པ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་གཉིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་དགོངས་པ་གནང་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

དེའི་སྐོར་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས།[༣༠] སྲུ་ཁང་པས་བརྗོད་གསལ། ང་ཚོའི་ས་མཚམས་སུ་ཉེན་ཁ་བཟོ་མཁན་རྒྱ་མི་མ་གཏོགས་མེད། ང་ཚོ་རང་མགོ་ཐོན་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བྱིན་སོང་། ཞེས་དང་། ཡང་ཚོགས་འདུ་གཞན་ཞིག་ལ་ཡོང་ནས་བརྗོད་གསལ། ཁྱེད་ཚོ་བོད་དུ་རོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་སྲུས་ཀྱང་། ད་ལྟ་རོགས་རམ་གང་ཡང་བྱུས་མ་སོང་བས་ཟད། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་འདུག། རྒྱ་མིས་ལས་ཀ་ཇི་བྱས་ལ་མི་མང་ཁོང་ཁྲོ་དང་། བརྡེད་པ་མི་བབས་པ་ཞུགས་ཆེར་འགྲོ་གི་འདུག། ཅེས་དང་། སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཅིང་ཞུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་བཅས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཡོང་སྟེ་བརྗོད་གསལ། དེ་ཅིང་དུ་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐུན་བརྡལ་བ་ཞིག་...གཏོང་མཁན་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་འདུག །ཅེས་དང་། དེའི་སྐོར་༸གོང་ས་ཆེན་པོས། སྐྱེ་ཞལ་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་...སྐབས་འདི་ཚོ་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བའི་ཉམས་མྱོང་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁག་ནས་ཞེས་རྟོགས་ཡོང་གི་རེད། བཙན་གནོན་བྱེད་མཁན་ཚོ་ནི་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་བསམ་ཚུལ་ཇི་...ཡིན་སྲུས་ཀྱང་བརྗོད་པར་དཀའ། བཙན་གནོན་བྱེད་ཡུལ་མི་མང་ལ་རོགས་མི་...དགོས་པ་ཞེས་ནས་ཡ་མཚན་དུ་སྒྱུར། རྒྱ་མིས་མི་མང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་སྟེ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་ག་ཞིག། མི་མང་གི་རེ་འདོད་ཀྱང་མ་བསྒྲུབ་པར་བཙན་གནོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་...རེད། ཁ་གཡོག་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་གཞན་ལ་འགེལ་ས་འཚོལ་ཞིང་། བོད་ནང་བསྐྱོན་དཀྲི་བྱེད་

༣༠ རྩོམ་གྱི་ཡུལ་དང་། རྩོམ་གྱི་མི་སྣ་ ༡༦/༡༥ — ༡༠༢/༢

པའི་ཐོག་མ་ནི་ཁོང་རང་ཚོའི་བསམ་ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། ངའི་སྲིད་སྐྱོན་ཀུ་ཁང་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་ཐོང་སེ་ཆེན་པོས། གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་ཅན་དེའི་སྐབས། རྣམ་ཀུན་ཕྱི་མི་སུ་ཡང་ངའི་རྩར་ཡོང་དུས་བཀའ་ཤག་དང་། ལས་ཁུངས་གཞན་དག་བརྒྱུད་དགོས་ན་ཡང་། རྒྱ་མིས་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཐད་ཀར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མ་རེ་ཆར་ང་དང་ཐུག་འཕྲད་སྐབས་སྲིད་སྐྱོན་གཉིས་ནས་ཐུན་ལ་སློབ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་ཤིག་སྲིད་སྐྱོན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བརྗོད་ཚིགས་གཅིག་ལ་ཀུང་ཅིང་ལྷ་ཁོང་ཁྲོ་ཆེན་པོ་ལོངས[37]སོང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་གའི་ཤུ་འཕྲུད། རྒྱ་མི་དང་། ཀུ་ཁང་པ་མཐུའ་མའི་རྩོད་གླེང་ཡོང་ས་ནི། བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐོར་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཐོག་བྱུང་འདུག །ཀུང་ཅིང་ལྷུན་དམིར་བསལ་གྱི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྡུ་བསྐོངས་ཐོག །ངའི་སྲིད་སྐྱོན་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་འཐོར་འཁྱུགས་དང་འབྲེལ། རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་མཐོ་རིམ་རྣམས་ཀུང་འཐོར་འཁྱུགས་བྱུས་པའི་སར། དམག་དཔོན་དེས་བརྗོད་གསལ། བོད་དམག་རྣམས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་བསྒྱུར་བའི་དུས་སུ་བབས་ལུགས་དང་། དེའི་བྱེད་ཐབས་སུ། བོད་དམག་གཞོན་ནུ་འདེམས་བསྡུགས་ཀྱིས་ལྷ་སར་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ཚང་སློབ་སྦྱོང་དུ་གཏོང་དགོས། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་སོ་སོའི་དམག་སྐར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ཕྱིངས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཐུབ་ལུགས་བརྗོད་པ་རེད།

དེ་ལ་ཀུ་ཁང་བས་ཐར་ལམ་ཤུགས་ཆེས་བརྗོད་དོན། བསམ་འཆར་དེ་ནི་དགོས་དོན་མེད་ལ་ཁས་ལེན་ཐུབ་པའང་མ་རེད་ཅེས་དང་། ཁོང་ནས། རྒྱ་ནག་ཏུ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་ཚུལ་རྒྱ་མི་ཚོས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ང་ཚོའི་མི་མང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་མེད། གྲོས་མཐུན་ནང་གི་དོན་ཚན་ལ་བཞི། རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ནས་ཡང་ཡང་འགལ

[37] དེ་དུས་ཀུང་ཅིང་ལྷུན་ཁྲིམས་ས་འགག་གི་ [illegible] བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ [illegible] ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

འདས་རྗེས། བོད་ཤར་ཕྱོགས་དང་དབུས་རྒྱ་མིའི་དམག་འོག་ཏུ་ཡོད། ད་ཆ་དེ་རྣམས་བོད་······
གཞུང་ལ་སྤྲོད་དགོས་ཀྱང་སྤྲད་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་ལ···རྣོ་ལ་འཛིངས་བྱས་པ་ཞི་བདེན་འབྲེལ
ཞིག་མ་ཡིན། ཞི་བའི་གྲོས་མོལ་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་དངོས་སུ་ས་ཐོག་ཏུ་བཙན······
འཛུལ་བྱས་པ་རེད། བོད་དམག་རྒྱ་དམག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཐད་བཅོས་བསྒྱུར་སྐོར་བོད་མིར་བཙན··
ཤེད་མི་བྱེད་པ་གྲོས་མཐུན་ནང་ཁ་ཤས་ལ་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡང་རྒྱ་མིས། བོད་ཀྱི
རྒྱལ་དར་དེ་རྣམས་བོད་ཀྱི་དམག་སྒར་ནས་ཕབ་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་འཛུགས་དགོས་ཚུལ་ལབ་པར།
ཀླུ་ཁང་པས། རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་བཙུགས་ན་བོད་དམག་གིས་ཡབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ངོ་ཚ་
པོ་ཡོང་གི་རེད། ཅེས་དང་།

ཡང་བསྐྱར་ཚོགས་འཛོམས་སྐབས་ཀྱང་ཀླུ་ཁང་པ་དང་། རྒྱ་དཔོན་རྣམས
རྩོད་གླེང་བྱུང་བར། དམག་དཔོན་ཕན་མེད། ཁོང་ཁྲོ་བཟོད་སྒོམ་མ་ཐུབ་པར་ཀླུ་ཁང་པས······
སློག་ཏུ་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཤུགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཚུལ་བརྗོད་ཅིང་། སྐད
ཚོར་ཆེན་པོའི་ངང་ཀླུ་ཁང་པ་ལས་འཁྱུར་ཕྱིར་བཞེས་དགོས་ཚུལ་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས···
བརྗོད་པར་ཀླུ་ཁང་པས། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ངས་ནོར་འཁྲུལ་བྱས་པར་གཟིགས་ཡོད་ན་ལས་འཁྱུར··
ལས་ལྷུག་པ་ཕྲོག་ཀྱང་གཏོང་གི་ཡིན། དེ་མིན་རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་བཀའ་བཀོད་དགོས་དོན་མེད། རྒྱ
མིའི་བཀའ་ལ་མི་ཉན་ཐག་ཆོད་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཞེས་དང་། དེ་གའི་ག་ཞས་ཚིག་ན། ཀྱང
ཅིང་ཁྲུས། ཐུན་ལ་སྟོན་ཞུ་ཞིག་བཏང་འབྱོར་འདང་། ཀླུ་ཁང་པས་བོད་དང་རྒྱ་ནག་མཐུན་འབྲེལ
བྱེད་འདོད་མི་འདུག་ན་ཡོང་གི་ལས་འཁྱུར་ཕྱིར་བཞེས་དགོས་ལུགས་ཞིབ་འདུག་ཅིང་། དེ་སྐོར
བཀའ་ཤག་ཏུ་འང་བརྗོད་འདུག །བཀའ་ཤག་ནས། སྲིད་བློན་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་ཞུ་བཅུག
ན་ལེགས་ཚུལ་བསམ་འཆར་སྤྲོད་བྱུང་། ཞེས་དང་། ཀླུ་ཁང་པས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་རྒྱ་མིར
ལན་འདེབས་བྱས་པ་དེར་སྤྱན་བརྗོ་མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡང་ན་ཀླུ་ཁང་པ་ཤུ་མཐུད་ལས

ཀ་བྱེད་འཇུག་རྒྱུ་དང་།   ཡང་ན་རྒྱ་མིའི་ངག་བཞིན་ཕྱིར་འཇེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ལ་གནད་དོན་གཉིས་ཡོད།   དང་པོ་ཀུ་ཁང་པའི་ལུས་སྒྲོག་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།   གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་རེད།   ཀུ་ཁང་པའི་ལུས་སྲོག་ནི་ཁོ་རང་གིས་ཉེན་ཁའི་ནང་བཅུག་ཟིན་པ་དང་། རྗེས་ལས་འགྱུར་སུ་མཐུད་ཀྱི་བཞག་ཀྱང་རྒྱ་མིས་ཐབས་ སྣ་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།   ཅེས་དང་། དེ་ཁའི་སུ་མཐུད་བཀའ་གནང་གསལ།   རྗེས་བློ་ཡམ་དང་བཀའ་ཤག་གི་བསམ་འཆར་ལྟར་སྲིད་བློན་གཉིས་ལས་འཁྱུར་དགོངས་ཞུ་བ་དགོས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་ནས།   སྲིད་བློན་གཉིས་ནས་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་ཇི་ཞུས་དང་།   དགོངས་པ་ཡང་མི་གནང་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་མིས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དྲག་ཤུགས་ཇི་ཙམ་བྱེད་པ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ནི་གྲྭ་ཕྱུག་ཁོངས་ནས་རྩེ་སློབ་དང་། ཞབས་སྡོད་ཞུས་ཏེ་འདམ་གླམ་དང་། བསམ་ཡས་རྫོང་སྡོད། རྩེ་མགྲོན་ཐོག་བཀྲས་ལྷུན་ཇོ་བླའི་ལས་བྱ། ནན་ཅིང་དོན་གཅོད་མཁན་ཆུང་། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་མཁན་ཆེ་དང་། སྲིད་ཚབ་ལོ་འཁོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་གནང་སྟེ་དགོངས་འཁྲོལ་ལྟར་ཞལ་འདོན་དགེ་སྐྱོར་ལ་བརྩོན་བཞུགས་སྐབས།   སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ ཉིན་ནོར་གླིང་བཀའ་བཀོད་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་དུ་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་ནང་ལུས་རྐྱེན་རྒྱ་དམག་གིས་འཛུ་བཟུང་བྱས་ཏེ་ལོ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་སི་ལིང་ཧྲུར་བཙོན་དུ་ཕྱག་ཞབས་ལ་ཕྱུགས་རྒྱབ་སྟེ་བཞག   །དེ་ནས་ལོ་འཁོར་ལྔ་ཙམ་ལྷ་ཆེན་འཕྲང་དུ་དལ་རྡོལ་གནང་།   སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོ་ནས་གུ་ཡངས་ཡིན་རྩལ་གྱིས་བཏང་སྟེ་ལྷ་སར་བཞུགས་ཀྱང་།   རིང་པོ་མ་སོང་བར་སྐུ་གཤེགས།   ཁོང་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་དྲང་ཞིང་།   ལུ་ལམ་ངོ་སྲུང་དང་།   དཔལ་ལྡན་མི་མཁྱེན་མཁན་བློ་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས།

སྲིད་ཚབ་ཀྱི་ཁང་པ་མཆོག་ནི། སྤྱི་ ༡༨༩༨ ལོར་འཁྲུངས། བདེ་མཁར་བ་ཞེས་པའི་འོད་སྐོར་བ་གཞིས་ཆུང་གྲས་ཤིག་ཡིན། བཞུགས་ཡུལ་རྫོང་རྒྱབ་ཀྱི་ཁང་གི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པས། ཚང་མས་ཀྱི་ཁང་པ་ཞེས་གྲགས། ཡོད་སྐོར་ཞབས་ཞུ་གཞུང་སྡེ་མདོ་སྨད་སྤྱི་བཀའ་བློ་ཐམས་བསྟན་གྱི་ལས་རྒྱ་དང་། རྩིས་པ། བཀའ་དྲུང་། ལྷ་ས་གཉེར་ཚང་། སྐྱར་ཡང་བཀའ་དྲུང་ཆེ་བ། དེ་ནས་རྩིས་དཔོན་གཞུང་སྒྲུབ་སྲིད་ཚབ་ལོ་འཁོར་གཉིས་ལྷག་ཙམ་གཞུང་རྗེས་དགོངས་འཁྲོལ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་གནས་གཟིགས་སུ་ཕེབས་རྗེས་བོད་ལ་ཕྱིར་ཕེབས་མ་གནང་བར་བཞུགས་ཡུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྲིད་སྐྱོན་རང་འཛུགས་གཞུང་དཀོལ་བཀའ····· གནང་ཡང་དགོངས་ཞུ་མཐའ་···སྐྱེལ་ཞུ་གནང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༦ སྤྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་སྐུ་ལོར་སྐུ་གཤེགས། ཁོང་ནི་ཕྱག་ལས་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡང་རང་དོན་སྤུ་ཙམ་མེད་པར་གཞུང་དང་། མི་མང་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུན་ལྡན་ཞལ་ནས། གཡོག་ངན་དོར་སྐྱོང་དཔོན་གྱི་དགྲ་ཞེས་རྟག་ཏུ་གསུངས་སྲོལ་ལྟར། རང་ཉིད་སྤྱངས་པས་དགེ་སྦྱོང་སྒྲོང་པོར་གསུང་ཐུབ······ མཁན་སྲིད་དོན་གྱི་དཔའ་བོ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

སྲིད་ཚབ་གཉིས་དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་ཉིན་གཉིས་སོང་བ་རྒྱ་འབྲུག་ཟླ་ ༢··· ཚེས་ ༥ (April 29th 1952) ཉིན་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་བདུན[22]་པ་ཆོས་ཀྱི··· རྒྱལ་མཚན་སྟོན་འཁོར་ཐོག །སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་གཙོས་ཆེ་བཅས་མཚོ་སྔོན་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས། རྗེ་བོ་བྲང་ཤར···རྒྱུད་གཞིས་ཆུང་ཉེ་འདབ་ཏུ་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་སྔར་ལམ་ལྟར་གྱི་བཞུགས་ཁྲི་སྒྲོན་ཕྱོགས་ལ་སྣ་བྲང་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་མི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་པོ་སྟོན་པ་ཤིག རྗེས་སུ་ཕེབས་ཁར་མཇལ་འཕྲད་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་དུ་སྐྱེར་མཇལ་ལྟ་བུ་གནང་དགོས་བྱུང་། ཐོས་ཚོད་

༢༢ གཞུང་ཚིག་ནང་ལ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་སྐུ་འཕྲེང་དང་པོར་བརྩིས་པས། སྐུ་འཕྲེང་བདུན་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་ནང་ཕྱོགས་ནས་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་རེད།

ཀྱི་དོན་ཚན་ནང་ ༧ རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་དགུ་པ་མཐུན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ལྷུར་ ཆ་འཛིན་གནང་རྒྱུ་ཞེས་འཕོད་པ་ ལྟར་གཞུང་ནས་དེ་དོན་ཕྱག་བཞེས་གནང་ཡང་། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་མི་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུའི་རིང་ལུགས་ངན་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་དཀའ་དང་། རྗེས་ཁྲིད་ལྟ་བུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱུང་བ་རེད། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་སྐུ་འཕྲེང་འདི་པ་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ ཐེབས་པ་ཐོག་ མར་བརྟེན་ཁྲི་ ཐེབས་ལེགས་འགྲུབ་ཞུ་བར་བཀའ་སློབ་བློ་མ་རམས་པ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཁྱེན་ངོ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གཏོང་གནང་མཛད།

སོ་འདིར་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་ནག་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་བལྟ་…བསྐོར་དུ་ཚོགས་གཙོ་ཛ་ལག་སྣེ་ཤར་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པ་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་ཐའི་ཧྲི་ཧྲིང་ཐུ་བ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། བཀྲས་ལྷུན་མཁན་ཆེ་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སོགས་གཞུང་ཞབས་དང་། ཞྭ་ཞབས། གདན་འཁྱུས་བཅས་མི་གྲངས་ལྔ་བཅུ་སྐོར་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ཚེས་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་…འཕྲིད་ཀུན་གླིང་རྟ་ཚག་ཇོ་ཐོག་སྟུ་བློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་མཚན། བལྟ་བསྐོར་ཚོ་ར་གཙོ་བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བ་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་ངོ་ལས་བཅས་རྒྱ་ནག་ནང་ཡུལ་དང་ནང་སོག…ཡུལ་སོགས་ལ་གུང་ཁྲན་གཞུང་ནས་འཛུགས་བསྐྲུན་ཡར་རྒྱས་གང་ཡོད་ཀྱི་ཤོད་ཁྱེར་དང་། བལྟ་བསྐོར་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲིགས་པ་ཤེམས་ཐུས་པའི་དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་། བཟོ་གྲྭ་དང་། སློབ་གྲྭ་སོགས་ཚང་མར་གདན་འདྲེན་ཞུས། ཛ་ལག་སྣེ་ཤར་ཅན་གྱི་བལྟ་བསྐོར་ཚོགས་པ་དེས་མཐོང་ཚུལ་དང་། ཐོས་མ་ཚུལ་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་སློབ་སྟོན་ཐུས་པ་ལྟར་ ཡར་རྒྱས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་ཕྱི་གཏོང་ཕྱོགས་བསྒྲུས་ཀྱི་ཚིག་ཐོ་དེབ་ཁག་མང་པོ་དབང་ཡོད་ཀྱིས་འདོན་འགྲེམས་བྱེད་བཅུག་…པ་དང་། བལྟ་བསྐོར་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བསུ། དགའ་…སྐྱིལ་དང་། དགོང་…ཚོགས་གསོལ་ཚོགས་དང་། ཁྲབ་སྟོན། ཕྱག་སྣེ་ཟུར་གསོལ་སོགས་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པའི་…བསྒྲིགས་འཛུགས་ལོ་ནའི་ནོག་ཏུ་འགྲོ་སྔོད་བྱེད་པ་ལས། རང་ཉིད་གང་འདོད་དུ་བལྟ་བསྐོར…

པར་བཞག །མདོར་ན་ཁྲིམ་རྒྱུད་ཞིག་ལ་འབང་འགྲོ་དབང་མེད་ཚུལ་འགྲོ་སྐྱོང་མང་པོའི་དགོ་ལས་ཐོས།

ཤིང་ཏྲ་ ༡༩༥༨ ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཐུབ་གཡབ་རྡོ་ཐོག་ཏུ་
བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་མཆོག་དང་། ཇོ་ཤོད་དུང་སྤྱི་ནས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྨོན་ལམ་
ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་གསོལ་འདེབས་ཞུས་སྨིན་ལྟར་ཆིབས་བསྒྱུར་ཕེབས་མཚུངས་ཟླ་ ༡
ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཇོ་བོ་ཤཱཀྱ་མུ་ནེའི་སྤྱན་སྔར་ཡོངས་འཛིན་གླིང་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་
རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དཔལ་བཟང་པོས་མཁན་སློབ་སྨྲགས་མ་མཛད་དེ་༧གོང་ས་མཆོག་གིས་དགེ་སློང་
གི་བསླབ་སྡོམ་བཞེས་ཆ་ལེགས་པར་མཛད།། བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གནས་ཚུལ་གཞི་
རྫར་བཟུང་ས་ཏེ་རིམ་པས་དུས་བསྟུན་བཅོས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི་ཐོས་ཀྱིས་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་
གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་ཕྱ་འཕྲོས་ལེགས་བཅོས་ཐུག་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་སྐོར་ལྷ་ཁོལ་གཉིས་ལ་
རྩ་ཆིག་དང་། རྒྱ་ཁབ་རྫོང་གཞིས་ཚང་མར་བཀོད་རྒྱ་དོན་ཚན་ལྔ་འགོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ཕྱལ་ཡོད་
པ་རེད།

རྒྱ་ཁབ་རྫོང་གཞིས་སྤྱི་དང་། རྫོང་གཞིས་སྣེ་ཤོད། མངའ་ཁུལ་གཙོ་དྲག
དང་། ཆབ་དམངས་ཀྱིས་གཙོས་གཞུང་སྣེར་ཆོས་བཅས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་མཐའ་དག་ནས་ངེས་དགོས།
སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ཕེབས་དགོངས་དོན། བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ལྡན་ཞིང་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་སྡེ་དང་བཅས་པ་དར་
རྒྱས་ཡུན་གནས་དང་། གཞུང་སའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མཐར་དག་ཡར་རྒྱས། ཆབ་
འབངས་མི་སེར་ལ་བདག་མཐར་མེད་པར་བདེ་བར་འཚོ་ཐབས། རྒྱ་བོད་ཕྲོས་མཐུན་གཞིར་
བཟུང་ས་བོད་ཀྱི་ལས་ལུགས་ལྟ་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་རང་ནས་
བསྐྱངས་དགོས་བཅས་ལ་བརྟེན་ལེགས་བཅོས་སྤྱི་ཚོགས་ཟུར་འཛུགས་བསྐྱངས་དོན། སྤྱི་ཚོགས་
ནས་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་བསམ་འཆར་ཚིག་ཐོ་དང་འབྲེལ་བོད་ལྗོངས་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱས་པར་གོ་བསྒྱུར་

གྱིས་ཕྱ་འཕྲོས་ལེགས་བཅོས་གནང་འོས་ཆོག་གོ་སྒྲི་ཐམ་བཞི་སྒྱུར་ཕྱུལ་དོན་ལྟར། དགོངས་པ་སྐྱུགས
མགོན་ཆེན་པོར་འཆར་འབུལ་ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན། གཞུང་རྫོང་གཞིས་རྣམས་གནང་དུས
གཞུང་འཛིན་གྱིས་རྫོང་ཡོངས་བཀར་གསུམ་རྩིས་ཞུ་བྱེད་སྐྱངས་རྩིས་ཁང་དུ་དེབ་ཐེར་ཡིག་རིགས
རྣམ་གྲངས་ཞིབ་གསལ་ཡོད་པ་ལྟར་རྩེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་མཚོན་ལྷ་ཁུངས་ཁག་ལ་འཇེབས་དེབ
ནང་གསལ་ཕྱག་འབབ་ལོ་ལོར་དུས་ཐོག་ཆད་མེད་གཙང་འབུལ་དང་། མཆོད་རྒྱུན་ཁག་གིས
མཚོན་མི་འགྲོའི་ཐོགས་ཐོབ་སོགས་སྤྱི་འགྲོ་རྣམས་ལ་མེད་སྒྲུད་འཕྲོས་གཞུང་འབབ་ཇི་ཡོད་མ
གནས་སུ་བཀར་འཇུག་སོགས་རྗེ་འབངས་གཉིས་དགེའི་སྒྲིགས་སྲོལ་བཟང་པོ་འཆོལ་མེད་ཡོད
འདུག་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཤིག་ནས་རྩ་འཛིན་དེབ་ཐེར་ཡིག་རིགས་ལ་མ་གནས་པའི་གཞུང་པམ
མིག་ཕྱོས་རིམ་ལུད་ཀྱིས་བཀར་འཇུག་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སྒྲིགས་འབབ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ
ཆད་འཛོག་གང་ཐུབ། མཆོད་རྒྱུན་འགྲོ་ཆའི་རིགས་ཀྱང་ཉམས་ཆག་ཅི་ཆེར་གཏོང་བ་དང་། མི
སེར་ཐོག་འབམ་སྐྱུ[22]ལ་སོགས་བརྡབ་མཐར་གྱིས་རྗེ་འབངས་ལུགས་བཟང་མཉམ་ཟད་དུ་འགྲོ་གཞིའི
དགེ་སྟོན་ཐུང་བ་གསལ་མཐོང་ལ་བརྟེན། ཤིང་རྟ་ནས་བཟུངས་རྫོང་ཡོངས་ཆབས་ཅིག་གཞུང
འཛིན་གནང་རྒྱ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་ཕེབས་ནས། སྔར་ཁག་ལ་ཕྱིར་ཚོད་རྫོང་གཞིས་དང་། ལེ
ལག་རྫོང་སྡོད་སོགས་དཔེ་ཞིབ་ཕྱིར་བཞེས་གནང་རྒྱུ་ཡོད། ད་ལྟན་རྩེ་ཤོད་དུང་རིགས་སེར་སྐྱའི
འགྲོ་ཁུངས་དང་། ཐབ་རྟེན་ཁག། ལོ་དུས་སྐྱལ་རིགས་བཅས་ཕྱུལ་བཞེས་བླ་བསྐྱིལ་གྱིས
མི་འགྲོ་སེར་སྐྱ་ཉིས་སྐྱེལ་དང་། སེར་སྐྱ་འགྲོ་རིས་མོས་སློམ་བསློ་གཞག་ག་གི་གཞུང་འཛིན
མཛད་པར་བརྟེན་རྫོང་སྡོད་མི་འགྲོ་སོ་སོ་ནས་རྩེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་ཀྱིས་མཚོན་ལས་ཁུངས་ཁག་གི
དེབ་གསལ་སྒྲིགས་འབབ་ལྷ་སོར་རྒྱུད་དེ་ཟུར་དུ་ཕྱག་འབབ་འཕར་མ་ཟལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། མཆོད
རྒྱུན་སྔར་ལམ་གང་ཡོད་རྣམས་ཁ་ཡོད་ལག་མེད་དུ་མ་སོང་བའི་ཉམས་པ་སོར་ཆུད། མི་ཉམས

༢༢ ཆོ་དགོས་མེད་ཀྱང་དབང་ཤེད་ཀྱིས་འདེ་མཐོང་ཆོ་བཙུགས་པ་བཅས།

འོང་འཕེལ། གཞན་ཡང་ཕྱི་འགྲོ་ཐུར་རྒྱུན་དགོས་ངེས་རིགས་ཀུང་ཉམས་མེད། ཆབ་འབངས་
མི་སེར་ཐོག་བདག་གཟིགས་མེད་པར་འགོ་འདོན་འཚོ་སྐྱོང་གང་ཐབ་བྱབ་པ་དགོས་རྒྱུ་བཅས······
གཞིར་བཟུང་ཀྱིས་ཕྱི་སྒྲིགས་རྩ་འཛིན་དགོས་རྒྱུའི་དོན་ཚན་དང་པོར། རྫོང་གཞིས་མི་འགྲོ··
སེར་སྐྱ་དོ་མ་སོ་སོ་ལས་རྒྱུན་རིང་བཀའ་འབྲེལ་གཞུང་དོན་གལ་ཆེར་དོ་མ་བཅར་དགོས་ཀྱིས་དོ་ཆབ་
བཞག་འཕྲུལ་བཀའ་འཁྲོལ་རིགས་དང་། རྩིས་ཞུར་བཅར་རྒྱུན་དོ་ཚབ་དོ་ཆོད་འཛུགས་འཛོག···
ཆོག་པ་ལས། དེ་མིན་ནམ་ཀུན་ས་གནས་ལུ་གཅན་ཕྱོད་ཀྱིས་ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བཅུ་དང་། མི་ཆོས་
གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྲོལ་བཟང་ཁྲིམས་འདོམས་གང་ཆེ་དགོས་རྒྱུ་དང་། མངའ་ཁུལ་མཐའ་འཁྱུལ་
ཡང་འཁྱུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དགོན་རྣམས་ཉམས་ཆག་མེད···
ཅིང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་བ་ཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འགྱུར་
བའི་མཐུག་གཉེན་རྒྱུན་བསྐྱེངས་ཐོག །དགོན་སྡེ་ཁག་གི་བླ་མ་ལས་སྡེ་རྣམས་ནས་ཆོས་ཁྲིམས··
བྱེད་སྒོ་རང་ལུགས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། གཞུང་སྐྱུལ་བཀའ་རྩ་རིམ་པའི་འབྲུ་དོན་འགལ་མེད་རང་
དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སྒྲིགས་ཁྲིམས་གནོན་སྟོམ་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། མི་སྡེ་རྣམས་ནས···
ཀུང་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་བ་མི་ཆོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཁྲིམས་སྲོལ་བཟང་པོའི་ཉམས་
ལེན་འགལ་མེད་ཐོག །ཁྲལ་ཁྲིམས་འཕྲི་འཕྱུར་དགོས་ངེས་ཀྱི་རིགས་ལ་ངན་བརྒྱལ་གང་བྱུབ···
མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་འཁྱུར་ཚུལ་བཞིན་དགོས་རྒྱུ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་མིའི་རིགས་ལ་སྣེ་སྡོད···
ནས་གཙོད་རྒྱ་གཅོང་སྐབས་འགལ་ཉེས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཆེ་འདེགས་དང་།
ལམ་བཟོ་སོགས་ཡུལ་ཕྱིར་སྐྱན་པ་དང་། ཐུར་སྲོལ་མགུར་མོའི་གྲངས་བཅད། ཉེས་ཅན་རིགས་
ལ་ལུས་སྟེང་རྫོ་རྡ[18]་གཙོད་འདེས་བཅས་ཉེས་པ་གོད་བབས་བསྟུན་གློ་དམྱད་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གྲོང····
དང་། ལ་འབྱུང་། ས་ཁུག་གང་ཅིར་བཙེམ་འཁྲོག་ཆེམ་ཀུན་གྱི་འཇིགས་པ་མེད་ཙམ་མི་གྲགས་པའི་

༡༨ ལུས་སྟེང་རྫོ་རྡ་གཅོད་ཟེར་བ། གོ་སྐྱག་དང་། ཏྲ་ཤུག་གཅོང་བ་ལ་ཟེར།

འཇིགས་སྐྱོབ་འཇུགས་ངོས་སོགས་ཁྲིམས་བདག་ཁྲིམས་གཅེས་མཐུག་གཏོན་རྒྱུན་བསྲིང་བ་གྱིས་···
ཏེ་མི་ཀ་སོད་ཐལ་ཆ་རྒྱུད་རིགས་ཀྱི་ལག་དམར་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་ཚེམ་ཀུན་བྱེད་པོ་དངོས་འབྲེལ་···
གང་ཡིན་བཏང་ལོར་མེད་པའི་འཛིན་བཟུང་དང་། ཐོག་ཐལ་མིན་པའི་ལུས་སྐྱོང་ནག་ཐོག་གཅིག་
འཕེལ་རྩ་ར་ནན་འདེམས་དང་། དགའ་མིན་ཞེ་བཞག་གིས་ཡོ་ཚིག་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པའི་
ཁྲིམས་འདེམས་དང་འབྲེལ་སྨྲོང་མེད་དགོས་རྒྱུའི་ཐོག །ལག་དམར་ངོམར་ཉེས་ཆད་སྐྱུད་འདེམས་···
ཆེད་ཁྲིམས་འདེམས་ཞུ་སྡུགས་འཆར་གཞི་ཐད་འབུལ་ཞུས་འབུས་དང་། ཀུན་མ་ཀུན་ཐོག་དང་།
འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་བཅས་པར་སྲོག་ཆེན་རྒྱུད་རིགས་ལ་བརྡ་འདེད་ཚད་གཅོད་མེད་པ་བསྒྲིས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། རྫོང་གཞིས་ཡོངས་སྤྱད་བཅས་པ་གཞུང་འཛིན་གཞང་བར་
བརྟེན། རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་སོན་རྩ་སྐྱོད་འབུ་ཡོད་རིགས་ནས་སོན་རྩ་ཉེང་མིན་དང་། སྤྲོད་རྒྱུ་མེད་···
རིགས་ལ་སོན་རྩ། ཚོས་མཛོ། ག་ཤོལ་ལྕགས། ལུད་གསོག་ར་ལུག་སོགས་དགོས་དེས་རྫོང་···
གཞིས་མི་འགྲོ་སོ་སོས་ཐབས་འཕོས་ཀྱིས་འདེབས་ལས་ཕྱིས་སྤྱུན་མེད་པ་དགོས་རྒྱུར་སོན་རྩ་དང་། ཕྱི་
འགྲོ་རྩག་རྟོག་སོགས་ཇི་སོང་ཏེ་བག་···མེད་པ་ཐོ་བཀོད་ཐོག །དུས་བཞིའི་སོ་ནམ་བྱེད་སྒོ་གཉེར···
འཕོས་ལེན་གྱི་སྣ་བཅོས་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འབྲས་ཐོན་འབབ་གོང་འཕེལ་འགྱུར་ཐབས་དུས་ཐོག་རྟུང···
ཚགས་ཚུད་བསྒྲིས་ཏེ་ཐོན་འབབ་ཇི་རྒྱུང་དང་། ཡོངས་སྤྱད་དེབ་གསལ་འབབ་རིགས་ཆད་འཁུམས་
མེད་པ་བསྟུ་ཚགས་ཐེ་ཚན་མ་འདྲེས་པའི་ཐོ་བཀོད་རྒྱུད་སྟེང་ནས་འཆར་ཅན་ས་གནས་སུ་བཀར་འཇུག་
དང་། རྩི་ཤིང་ཐུག་མཛོད། མཁའ་ཡོངས་ཀྱིས་མཚོན་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཕྲར་སྤར་འཁྲི····
གཞུང་འབབ་གང་ཡོད་ཆད་མེད་དུས་འབུལ་ཐོག །ས་གནས་སུ་མཚོད་རྒྱུན་འགྲོ་ཆ་ཡོད་རིགས···
སྤར་ལམ་ཞམས་ཆག་མེད་པ་དུས་སྟོད་སྐྱོང་མེད་དང་། གཞུང་འཛིན་གཞང་བའི་དགོས་དོན་འཕར་
མའི་གཞུང་འབབ་ཟབ་ཐོན་རྩིས་ལུ་ཐུབ་པ་བསྒྲིད་རྒྱུར་སྤྱང་སོང་རྩིས་ཁྲ་ཁམས་དྭངས་དང་། འཆར་
ཅན་གཞུང་འབབ་བཀར་འཇུག་ཞུས་ཞིན་པ་དང་། ཁ་ལྷག་ཟབ་ཐོན་རྩིས་ལུ་ལུ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་འབུ···

རིགས་ཀྱི་འབྲུ་ཚོད་ལས་ཐམ་འབྱར་མ་བཅས་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༠ ཚུན་ངེས་འབྱུང་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་····
དང་། ཞིང་གཞིས་ཁོངས་གཞིས་ལས་ཡོད་རིགས་ལ་སོན་རྩ་གཏོང་དམིགས་དང་། སོ་ནམ་
ཞིང་གཡོག་དམིགས་བསལ་ལ་བསྐྱལ་ཡུལ་མེད་པའི་ཞིང་ཐོད་རང་ནས་འདེམས་འཁོས་བགྱིད་····
དགོས་གཞུང་གནོད་ཀྱི་ཕྱུག་འབབ་ཆེ་བ་མེད་རིགས་ཁ་འཛིན་ཡིག་རིགས་གཏོང་ཐལ་མེད་པར་····
མངའ་ཁུལ་ས་ཞིང་འདེབས་ལས་དང་། ཐོགས་མ་དུས་འབྱུང་ཐུབ་ངེས་ལ་ཐོགས་གཏོང་། ཕྱིད་
ཤས་གང་འོས་ཞིང་ཐོག་སོ་སོའི་རིང་གཞུང་ལས་ཕྱུག་འབབ་གང་ཆེ་ཡོང་བའི་ཐབས་རྩོལ་སྣེ་ཁྲིད་
ཆོག་རྒྱུ། ཕྱུང་རིགས་མངའ་ཁུལ་ཞིང་གཞིས་སོ་སོར་མགོ་རྩི་[25]འདི་བཞིན་གཞུང་འབབ་དང་།
མི་སེར་ནང་ཁུལ་ཁྲལ་ལོ་ཐོས་སྐྱོམས་ཕྱུང་བའི་བདེ་དོན་གལ་ཆེར་བརྟེན་ད་ཕྱིན་མགོ་རྩི་བྱེད་མཚམས
སྐབས་འཕེལ་ཐོག་གཞུང་གནས་སུ་དགོངས་བསྐོར་འཆར་ཡུལ་མ་དགོས་པར་རང་རང་ཞིང་འགོ་
སོ་སོས་འཁུར་ལེན་འགོ་འཛིན་གྱིས་གཙོ་ཁྲབ། མངའ་ཁུལ་མི་སེར་བྲེངས་ནས་སྤྱི་སོས་དྲང་ལྡན་
ངོས་ཐོ་འདེམས་སྒྲུག་བགྱིས་པའི་འབྲས་མིའི་ཚོད་གསུམ་རེ་བཅས་མཉམ་སྒྲིལ་གོ་བསྡུར་ཐོག་ནས།
དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཆོད་རྩ་དང་། གྲུ་ཐོག་སེམས་ཅན་རྩ་རིན་བླངས་ཏེ་མགོ་རྩི་སྐྱུད་ལམ་ཐེ་ཡོད
ཕྱར་གནས་ཀྱི་དེ་ཕྱིངས་ཁྲལ་ཐོག་སེམས་ཅན་དཀར་ནག་གང་ཡོད་སྲོལ་བཀུག་ཕྱུག་འདྲེན་མེད་པའི་
མཐའ་གན་མཐའ་འདོམས་དང་འབྲེལ་མགོ་ཐོག་ལག་བཞག་གིས་མགོ་རྩི་བགྱིས་ཏེ་ཁྲལ་གཞུང་འདྲ་
གཅིག་གསར་བཀོད་ཀྱིས་འདུ་ཡ་ལྷན་འབྱུལ་ཐོག་བསྐྱོན་འགོལ་རིགས་མེད་པའི་དྲང་མོས་ཏེ་སྐྱོམ
སྒྲིང་མེད་ཀྱིས་གཞུང་འབབ་ཆད་མེད་དུས་འབུལ་བཅས་སྒྲི་རྩོལ་ལྷག་བསམ་གཟབ་འབྱུངས་དགོས
རྒྱུ། ད་ལམ་རྒྱ་ལྷབ་ཞིང་གཞིས་ཚང་མ་གཞུང་འཛིན་མི་འགྲོ་བསྐོ་གཞག་ཆས་པར་བརྟེན་ཞིང་
འགོ་གཞིས་སྡོད་རྫིང་པ་ནམས་ནས་སྤྱོད་རྩ་འབྲུ་རིགས་དང་། ཚོས་མཛོས་མཚོན་སྤྱོད་རིགས་ཆེ་
ཕྲ་གང་ཅི་ཆད་འཛོག་ཏུ་གཏན་ནས་བཞག་མི་ཆོག་ཅིང་། མངའ་ཁུལ་འགྲོར་ལྡན་རྣམས་ནས་ཀྱང་

༢༥ ཕྱུགས་ཐོག་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྲལ་ལེན་སྟངས་ཤིག་ཡིན།

འདི་ལོའི་རིང་གཞུང་འཛིན་ཐོག་མར་བརྟེན་མཐུན་འགྱུར་གང་ཟབ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྫོང་གཞིས་གཞུང་འཛིན་བསྐྱངས་པའི་ཐད་རྫོང་སྤྲིན་ཀྱི་མངའ་བདག་གཞུང་སའི་ཕྱག་རྫས་འཕེལ་ཐབས་དང་། ཆབ་འབངས་བདེ་བར་འཚོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་བཅས་རྗེ་འབངས་གཉིས་དགེའི་དགོངས་བཞེས་ཀྱི་མི་འགྲོ་སོ་སོར་ཤིང་རྟ་ལོ་འཁོར་གཅིག···རིང་ས་ཐག་རིང་ཐུང་ལ་གཞིགས་པའི་ཡོགས་ཐོབ་ཟུར་དུ་སྩལ་བ་དང་། ཤིང་རྟ་ལོ་འཁོར་བྱུང་སོང་རྩིས་ཞུ་ཞུས་མཚམས་ནས་རང་རང་གཞུང་བསམ་བྱས་རྗེས་ནམ་དབྱེའི་ཐོག་ནས་ཡོགས་ཐེབ་སྤྲར་ཆ་སྐྱེལ་རྒྱུ། ཐུགས་གཙན་ཞིབ་ལ་བཀྱར་འདོད་རྒྱུན་ཚིག་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་རྫོང་ཡོད···ཁྲལ་འབབ···བསྡུ་གཏོང་གང་··ལས་བློ་ལྷུད་ཀུན་རྫོབ་སྤྲ་མོ་ཙམ་མེད་པ་རྩིས་ཁྲ་ཁམས་དྭངས་འགོད་འབུལ་དགོས་རྒྱུ་སྒྲོས་ཅེ། གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་བཅས་མི་སེར་ཐོག་རྫོང་གཞིས་ངོ་གཡོག་སུ་ཐད་ནས་ལམ་ངན···སྤྱིགས་འཛིན་གྱིས་རང་དོན་འབམ་ཚོང་སྤྱུས་བསྐྱུར་དང་། རེ་བཙོལ་སོགས་མིང་འདོགས་འདྲ་སྒྱུར་གྱི་དངོས་ཤུགས་ནས་ཚོང་འཁོས་ཐབས་ཡེན། རྫོང་གཞིས་ལ་བཀགས་ཤས་ལ་དུ་སྐྱོང་། ཞུགས་སྐྱོང་། བལ་སྐྱོང་། མར་སྐྱོང་ཟེར་བ་སོགས་ཁྱུངས་མེད་བཙན་ཡེན་བྱེད་པའི་ལམ་ངན་རིགས་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ཡོངས་ཡུལ་འགྲོག་གང་སར་ཁྱིམ་ཚང་ནང་ཁ་ག་ཤིན་མིན···གྱིས་ཐད་དང་བྱེད་སྐབས་རྫོང་གཞིས་སྣེ་ཐོད་དང་། སྐྱེར་ཆོས་དགོན་འགོ་སོ་སོས་བགོས་ཕྱུད་བརྒྱ་ཟུར་ཞེས་པ་ཡིན་སྲོལ་ཡོད་འདུག་པ། དེ་ནས་བཟུངས་མི་སེར་གྱི་བདེ་ཐུར་གནོད་གཞིའི་བགོས་ཕྱུད་བརྒྱ་ཟུར་ཟེར་བ་མིང་ཙམ་སྤྱོད་ཡིན་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཁར། རྫོང་ཐོད་སེར་སྐྱ་ངོ་གཡོག་ནས་རང་དོན་སྐོར་གྱི་ས་ཞིང་འདེབས་བསྐུལ་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་བཅས་གཞུང་འབབ་ཀྱིས་མཚོན་ལྷག་བསམ་ཁྲུས་རྗེས་ཐོན་རིགས་ལ་ཡོགས་འཕར་དང་། གོ་མིང་གནས་སྤར། གཞུང་འབབ་ལ་གཡོ་ཐེལ་ཉེ་བག··བརྟང་རིགས་དང་། ཆབ་འབངས་ཐོག་འཕར་བདེབ་རྩལ་མིན་ཁྲུས་པར་གསལ་འགྲོད་ཐམས་ལ་མིག་རྒྱུས་ལ་འདོམས་པའི་ཉེས་ཆད་སྐབས་འཁྲུལ་གཅོད་རྒྱུ། ཁུལ་སྒོ་འགག་རེ་ལ་···

སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུ་ཐོབ་ཐད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་ཆུ་ཁྲ་སོགས་རྩ་འཛིན་མེད་པར་ཆུ་བདག་ནས་བཙན་བ་ཤེད་...
གྱིས་མི་སེར་འཚོས་དམན་སོགས་ཀྱིས་ཞིང་ལ་ཞིང་ཆུ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པར་དུ་ནས་
བསྟུངས། ཆུ་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་སོང་རྫོང་མར་མོས་སྐྱེམས་ཀྱིས་གཏོང་བ་ལས། ཆུ་བདག་ཡིན་
རྩལ་གྱིས་བཀག་འགོག་རིགས་གཞུང་སྲེར་ཆོས་བཅས་སུ་ཐད་ནས་དངོས་ཤུགས་མི་ཆོག་པར་...
གཞུང་ཕྱག་འདེབས་ཀྱིས་མཚོན་ཁྲལ་ཞིང་། ཆོས་ཞིང་། གསར་སྤྲོད་བཅས་པར་དཔོན་འགོ
མི་སེར་བཅས་མོས་སྐྱེམས་གཏོང་འགྲེམས་བཀོད་ཕྱབ་བྱེད་ཅིང་། སྲེར་ཆོས་ཁག་ནས་ནང་ཁྲལ་
བསྐུལ་འདེད་རིགས་ལ་བང་ཀང་འགྲོ་ཏུ་ལམ། ཞིང་གཡོག་སོགས་མཚམས་ཚོད་མེད་པའི་མི་...
སེར་བདེ་རྩར་བསམ་མེད་ཁར་འདེད་བཙན་བསྐུལ་རིགས་དང་། རང་འཚོག་མི་སེར་ལ་ནང་བཏུང་སྤྲོག
རྒྱུན་ལ་བཏང་བ་སོགས་ཁྲིམས་འགལ་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག་ཁར། གཞུང་སྲེར་ཆོས་བཅས་
ཚང་མས་སྤྲོད་ལེན་འགོ་རྒྱ་གང་ཅི་གཏན་ཆོག་སུ་མཁར་དུ་དང་། མཁར་རྒྱུ་ཚད་འཁོར་རང་ལ་རྩ་...
འཛིན་དགོས་རྒྱུར་མངའ་ཁུལ་དུ་སྤྲོད་ལེན་འགོ་རྒྱུ་གཡོ་ཐོལ་ཡོད་རིགས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོས་སྤྱན་...
བསྒྲང་གིས་འགོ་རྒྱུ་གསར་ཞུ་དང་། གཡོ་ཐོལ་ཅན་གྱི་འགོ་རྒྱུ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་དོས་བཅས་དྲང་...
ཞིབ་མཇུག་གཏོན་དགོས་རྒྱུ། རྫོང་གཞིས་དང་། སྲེར་ཆོས་གཞིས་ཁག་སོ་སོའི་བཙས་མ་བཟང་
འདྲེན་མ་ཐེབ་བར་ཆབ་འབབ་ངས་མི་སེར་གྱི་སྟོན་འབྲས་བཟང་འདྲེན་མི་ཆོག་པ་དང་། རེ་འགའ་བཟང་...
འདྲེན་ཆོག་འབྲུ་དགོངས་ཞུ་བྱེད་ལམ་གྱི་སྲོལ་ངན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་འདུག་པར། དེ་ནས་སྟོན་...
འབྲས་ས་དེ་སེར་ཆུད་ཟོས་འགྲོ་གཞིའི་དེ་རིགས་མི་ཆོག་པར་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་གནས་ལུགས་ལ་
གཞིགས་པའི་མཆོག་དམན་ཚང་མར་སྐབ་སླེབས་གང་ཆེའི་ཁྲིམས་སྲོལ་གསར་བཟོ་དགོས་རྒྱུ་མ་...
ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་འབབས་གཉིས་དགེའི་ཁྲལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་འཁུར་སོགས་དོན་གལ་ཆེ་རིགས
ཀྱི་ལེགས་བཅོས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་དོས་རྫོང་གཞིས་སྣེ་སྡོད་དང་། མང་འཁྲུལ་འགོ་བྱེད་གཙོ་...
དྲག་ནན་དམངས་བཅས་ནས་བསམ་གྲོས་ཞིབ་བཤེར་གྱིས་སྤྱི་སྐྱན་ལེགས་ཆེའི་འཆར་གཞི་འཛམ།

གནས་ལུགས་སྐྱན་ཞུ་གང་འོས་རིམ་འབུལ་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། ད་ལྟ་གཞུང་སའི་མི་སྣ་འགྲུལ་བཞུད་ཁག་ལ་ས་གནས་སོ་སོའི་གཙོ་ཁྲིད་ནས་ལམ་མཇལ་ཞེས་-ཤ་མར། ཐེན་ཆག། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་སེལ་རི་སྒྲིད་བྲང་ས་ཀྱིས་ནང་ཁུལ་འདུ་ཡོངས་ཐོས་རྒྱག་སྐབས་མ་སོང་སོང་རྩལ་ཡོན་ཆེ་ཐོས་ཟེར་འཆིར་རྟེ་པར་བཟོས་ཏེ་སྐྱེད་ཅིག་ཡོད་འདུག་པ། ངནས་གཞུང་སའི་མི་སྣ་འགྲུལ་བཞུད་ཆེ་ཕྲན་ས་གནས་མཇལ་ཞུ་ཐེར་པ་མ་དགོས་པ་མ་ཟད། འདུ་ཡོངས་ཐོས་རྒྱག་ཐད་ཀོ་མང་བསྐྱེབས་རྫོང་ཀྱི་ཁྲལ་ལེ་རྒྱུགས་ཤུན་ཆེ་བར་སྤྱོད་འཁྲི་སོགས་མི་སེར་ནང་ཁུལ་མོས་སྐྱམས་མེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཆེ་ག-ཤིས་ངནས་བཟུང་ས་····ལོ་ལྟར་ཟླ་ཚེས་དུས་བཀག་དགོངས་ཅར་གྱི་རྫོང་འདུ་དང་། རྟ་ཁལ་འབྲི་ཤུངས་ཚང་འཛོམས་ཐོག་ནས་འདུ་ཐོས་ཁམས་དྭངས་རྒྱབ་སྟེ་སློག་སྤྲོད་བྱེད་འོས་ཀྱང་འཕྲུལ་འཁྲུལ་བྱེད་པ་ལས་ཕྱར་ལུགས་སྐྱི་ཐིམ་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག །མངའ་ཁུལ་སོ་སོར་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་བཅས་ཀྱི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་དོར་འབྱེད་པའི་མིག་ཤ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་འདྲི་ཀློག་འཕེར་བའི་སློབ་གྲྭ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་རང་རང་སྤྱི་དང་འཚམས་པའི་ཡིག་ཐོས་སློབ་སྦྱོང་གང་ཐུབ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཕྱིར་ཡང་། མི་སེར་ལ་འཕར་བརྟགས་མི་འབྱུང་ཆེད་དགེ་རྒན་དང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ལྟོ་ཕོགས་ཕྱེད་དེས་དང་། ཡིག་ཆས་སོགས་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་འབབ་དམིགས་ཟུར་དུ་ཐབས་-ཤེས་པོ་སྒྲིགས་གཟབ་འབྱུངས་དགོས་རྒྱུ། མངའ་ཁུལ་སོ་སོར་དཔལ་ཐེད་མེད་དུ་བཞག་པའི་ས་སྟོང་ཡོད་རིགས་ལ་གཞུང་སྐྱེར་ཆོས་བཅས་མི་སེར་དང་ཆུང་དང་བཅས་སུ་འོས་ནས་རང་རང་ཐབས་འཕོས་ལ་གཞིགས་པའི་གཞུང་འབབ་བཅུ་ཟུར་གྱི་མཚུངས་སྒྲུབ་འཕྲུར་ཞུས་རྟེ་ས་ཞིང་ཕྱུ་གདུལ་དང་། ཚལ་ཞིང་གསར་འདེབས། ཤིང་འཛུགས་སོགས་ལ་གཞུང་འབབ་བབས་མཚུངས་འགེལ་བཀོད་ཀྱིས་ཕྱུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་དགེ་བེད་གསར་ཐོན་གྱི་ལས་འགུལ་བཀྲིས་པར་མཁྱེན་བཟུངས་བརྩམས་རྫོང་རིགས་སུ་ཐད་ནས་དངོས་-ཤུགས་སུ་བྱས་མི་ཆོག།

རྒྱལ་པད་དབང་གསུམ་[༢༦]ཁུལ། ཞིབ་གཞུང་བརྗོད་གསལ་གཞུང་རྒྱུགས་རྣམས་ཁྲལ་འཚོ་ཁྱེངས་སྟོང་མི་འབྱུང་ཆེད་མངའ་ཁུལ་སྙེར་ཁག་ལ་སྒྲུང་སྐེ་[༢༧]ཐེལ་བཏགས་ཀྱིས་འགེལ་དགྲི་གནང་བ་འདི་དག་དུས་ཕྱིས་ཁྲལ་ཚོར་ཕན་ཐབས་མེད་པའི་ཁྲལ་རྐང་སྟོང་ཆེན་གྱིས་འཕར་བརྟབ་ཅི་ཆེ་ཡོད་འདུག་པ་ད་ཕྱིན་ཁུལ་དེར་སྒྲུང་སྐེ་ཐེལ་བཏགས་མ་དགོས་པར་ཁྲལ་རྐང་རང་འཚོ་འཛིན་ཐུབ་ཐབས་འཚོ་ཕན་ཇི་ཡོད་ཀོ་བསྒྱུར་གྱི་ཇེ་འབབ་གཉིས་དགེའི་ལས་མ་འཆར་སྔོན་ཞུ་ཞིབ་འབུལ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་ཞ་པ། དེང་དུས་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་བོད་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་འདྲ་མཉམ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་གཅིག་སྒྲིལ་དགོས་པའི་ལམ་བཟང་གསར་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་འདིར་ས་གནས་སོ་སོར་ཀུང་ཕྲན་དཔོན་དམག་ཡོད་རིགས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་ཟབ་ནན་དང་འབྲེལ་བ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་ཐོག ། བོད་རིགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་ལམ་རྟོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་ཡོང་བ་བཅས་ལ་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་སྟོང་མེད་དགོས་རྒྱུ་དང་། གཞུང་གནས་ནས་ཆབ་འབངས་རིས་མེད་ཀྱི་བདེ་སྡུར་འཚོ་གཟིགས་སྐྱོང་དམ། སྲིད་ཐམ། བཀའ་ཐམ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་རྩ་སྔ་ཕྱིར་རིམ་སྤྲུལ་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་འཚོ་ཕན་ཡོད་མེད་བལྟ་ཞིབ་མཐུག་གནོན་རྒྱུན་བསྒྲིགས་དང་། མངའ་ཁུལ་གཞུང་རྒྱུགས་སྟོང་རྐང་རིགས་གཞུང་སྙེར་ཆོལ་བཅས་ནས་ཁ་འཛིན་གྱི་ཁྲལ་རིགས་ངོ་རྒྱུགས་མེད་པར་མི་སྒྱུར་ཁྲལ་དོད་དང་། ཞིང་ཐོགས་སྐྱེ་ལེལ་ཚམ་རེ་སྒྲུང་དེ་དགེ་ཞེད་ཕྱེད་མི་འགའ་ཞས་ཡོད་འདུག་པ་དེ་རིགས་སྟོང་རྐང་ཇི་ཡོད་ད་ལམ་རྫོང་གཞིས་སོ་སོས་མངའ་ཁུལ་དུ་ཚུད་ཞིབ་བཅད་དེ་གནས་ལུགས་འདི་དང་། འདི་འདུག་གནས་སྐབས་སྔོན་ཁ་གསལ་ལ་དགོངས་བདེ་ངེས་འབུལ་དགོས་རྒྱུ། ཕྱི་རྒྱལ་ས་མཚམས་འཕེལ་ལྷུལ་ཁག་ནས་བར་

༢༦ རྒྱལ་རྩེ། པ་སྣམ། དཔང་ལྡན་གསུམ་ལ་ཟེར།

༢༧ འདི་ནི་དཔེ་ཐུ་བཞིག་སྟེ། སེ་ཁུག་གཞི་གཉན་དུ་ཕྱིས་ཚོང་ཆེ་ཁག་ལ་དུང་ཕྱིས་རྒྱུ་དངུལ་འཚོ་མ་ཟིན་པའི་རིགས་རྒྱུང་གི་སྡེར་ལེན་བཙུགས་མ་པ་ཐུ་ཐུའི་རྗེས་སྟོད་གཏང་པར། དུས་ཕྱིས་ཐེལ་བཏགས་བརྗོད་ཚོང་ཚོང་ཁུང་བཞིག་རེད།

།ཡམ་ལ་སྐྱེ་དབང་རིགས་ལ་འཕྲུལ་ཤོར་བྱུང་ཡོད་མེད་ཚོད་ཞིབ་ཀྱིས་འཕྲུལ་ཤོར་བྱུང་ཡོད་ན་ཕྱར་ཡམ་
ལ་མཚམས་གང་ཡིན་དང་། དབང་ཆ་ཇི་ཡོད། བར་ལམ་འཕྲུལ་ཤོར་སོང་སྟངས་བཅས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ཕྲ་ཞིབ་སྙན་ཞུ་འཕྲལ་འབུལ་ཐོག ། སྔར་ཕྱར་གྱི་ལ་མཚམས་ནས་ལ་སྐྱེ་དབང་རིགས་ཕྲ་མོ་
ཙམ་ཐེ་གུ་སྐྱེ་ཤོར་མཐོང་བ་སྒྲུང་འདོམས་བདག་གཅེས་ཟབ་ནན་སྟོད་མེད་དང་། ངེས་མེད་གསར···
སྲོལ་ཤར་ན་སྔ་བས་འཕྲུལ་ལོ་སོར་གནས་ལུགས་སྙན་ཞུ་འཕྲལ་འབུལ་དགོས་རྒྱུ། ལ་གནས་སྤྱི་ཁྱབ།
རྫོང་འགོ་གཞིས་སྡོད་སོ་སོས་རྩ་ཁྲིམས་སྒྲིགས་འགལ་གྱིས་གཞུང་འབབ་ལ་བསམ་མེད་ཉེ་ཕྱག་དང་···
ཆབ་འབབ་ངས་ཐོག་འཕར་བརྟབ་མཐར་གཅོད་རིགས་ཕྱས་བརྒྱུད་ཚེ་མངའ་ཁུལ་ལྷ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་མཚོག···
དམན་ཚང་མས་རྗེ་འབབ་ངས་གཅིས་དགེའི་སྒྲུབ་སྲང་ཐད་ཀར་བརྗོད་པ་འདམ། གནས་ལུགས་གཞུང···
གནས་ལུ་སྙན་ཞུ་ཐད་འབུལ་ཞུས་ཚོགས་པ་ཡོད་ཅེས། སྒྲུབ་སྲོང་བརྗོད་མི་དང་། སྙན་ཞུ་ཐད་འབུལ་
ཞུ་མཁན་སྤྱི་ཁྱབ། རྫོང་འགོ། གཞིས་སྡོད་ནས་དགའ་མིན་ཞེ་འཁོན་གྱིས་རྡོ་དམ་བཙོན་འཇུག་ཉེས···
བཀོད་སོགས་བརྩུན་གཅོད་རིགས་གཏན་ནས་མི་ཆོག ། ལྷག་པར་སྔ་ལོ་འབྲུ་དངུལ་ལྷུན་འབབ་སྤྲོད···
འཇལ་དང་། གསར་གཏོང་བྱེད་སྒོའི་སྐོར་བཀོད་རྒྱ་པར་མ་ཐོན་སོང་འགལ་མེད་དམ་པོས་དམ···
བཅིངས་དོན་དུ་ཆབ་འབབ་ངས་མི་སེར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལྷུར་ལེན་ཐོག ། རྫོང་གཞིས···
ཁག་ནས་ལ་གནས་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་དགག་བཀོད་དང་ལེན་བསྒྲིལ་ཐོག ། གཙོ་བོར་གཞུང་སའི་ཕྱག་འབབ···
ཚོགས···ཚོད་ཀྱིས་རྩིས་ཞུ་དུས་ཐོག་ཕུལ་བས་མཆོན་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་། ཆབ་འབབ་ངས་བདེ···
ཐབས་སུ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་བཅས་ལོ་འཁོར་སོ་སོའི་ནང···
རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་གཏོང་ཡོངས་གོང་ལྟར་ཙ་འཛིན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཏེ་ཕྱག་བསམ་ཐལ་ཐོན་གྱི་གཞུང···
འབབ་རྫི་ཞུ་ཇི་ཡོད་ལོ་རང་བཀག་སོ་སོར་ཕུལ་བ་དགོས་རྒྱུར། དེ་ཡང་རྫོང་གཞིས་སོ་སོས་ལོ་འཁོར་
བྱུང་སོང་ཞིབ་གསལ་ཐོ་ཁྲ་བཀོད་དེ་ལ་གནས་སྤྱི་ཁྱབ་བར་ཕུལ་དགོས་ཐོག ། སྤྱི་ཁྱབ་པ་ནས་ལ་གནས་སོ་
སོར་རྫོང་གཙོ་ཅན་འཕྲུལ་མཐུན་སོང་ངར་རྩིས་ཞུ་ཞིབ་ནན་བཏང་སྟེ་བྱུང་སོང་འབྲས་ལུགས་ཇི་ཡོད་སྙན···

འདོན་གྱི་ཏེ་ཕག་··· མེད་པ་གཙན་ལ་ཕབ་པའི་རྩོམ་ཁྲར་གྱི་ཁྲབ་པ་ནས་ཀྱང་རྩོམ་ཁྲར་ཏེ་ཕག་མེད་······
ཅེས་འགན་ལེན་མ་ཡིག་ཐམ་འཁྱར་འགོད་འབུལ་གྱིས་རྫོང་གཞིས་མངའ་མཛོད་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་བཙར་ཏེ།
སྐར་ཡང་ལེགས་བཅོས་ཚོགས་འདུ་ནས་རྩོམ་སྒྲུང་རྩོམ་ཞུས་དེས་ནས་གཏོང་འཛུགས་རྒྱུར་ལྡག་བསམ···
ཐུས་བྱུང་དང་།   གཞུང་འབབ་འཁར་ཐོག ···ཊི་བྱུང་བཅས་གྱི་ནུས་ད་ཚེ་སྐབས་འགྲུབ་སོ་སོར་སྤྱན···
ལུས་ཀྱིས་ཚང་མས་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་པ་བསྐྱེད་རྒྱུ་བཅས་དེ་དོན་བླང་དོར་དོན་ཚང་ཚུལ་བཞིན་སྐྱོད་པ
ཀྱིས།   ཤིང་རྟ་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༦ ལ།

ཞེས་རྩ་ཚིག་དང་།   བཀའ་འཁྲོ་སྐྱུལ་ཉིད་ནས་དོན་ཚན་གཞི་བཟུང་ས་ཕྱག་ལེན
དང་འབྲེལ་མཇུག་གཏོན་གནང་བཞིན་མཆད།   ལྷ་ཁྲུས་བདག་མེད་ཀྱི་ནན་པོག་དང་།   ཁ་འཕོང་ཀུལ
གསུམ་རྣམས་ལ་རྒྱས་གསོ་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བསྐོགས་དུས་བསྟུན་ལེགས་བཅོས་གང་ཡོང
གནང་སྟེ་མི་སེར་ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་ཕན་སྨྲེབས་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་བས་ཚང་མས་ཀྱི་མོས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཐོག །ད
དུང་མི་སེར་དམངས་ཀྱི་བློ་མོས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཞིང་བཅོས་བསྒྱུར་སོགས་ཊེ་དབེ་འི་ཞི་འཇམ་ཐོག་ནས··
རིམ་པས་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱུའི་འཆར་རྩོམ་ཡོད་ཀྱང་།   རྒྱུད་མར་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་རྟག་ཏུ་ལེགས
བཅོས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ལམ་ལྷོངས་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤེས་དགག་རྐྱེན་རྣམས་མང་བྱེད་ཀྱི···
ཡོད་པ་རེད།

ཤིང་རྟ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༨ (April 29th 1954) ཉིན་རྒྱ་ནག་མི···
སེར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཧིན་འདུ་ (རྒྱ་གར་) སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་པའི་ཅིང་དུ།   རྒྱ་གར་དང་།   བོད
ཚོང་དོན་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་།   འཁྲིམ་འགྲུལ་སྐོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་ལྔ་གཞི་རྩར་བཟུང་བའི
ཐོག །རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས།   ཉི་ལི།   ཀ་ལ་ཀ་ཏ།   ཀ་སྤུག་བཅས་ལ་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་འཛུགས་རྒྱུ
དང་།   དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱལ་རྩེ།   སྣ་གདོང་།   སྒྲོད་ཕར་བཅས་ལ་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ···

འཛུགས་རྒྱུ། ཐང་ལམ་ཕྱར་གང་ས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཚོ་མ་ཕམ་སོགས་ལ་རྒྱ་གར་བའི་གནས་མཇལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་གདན། ཡར་ཏ་སེ། རྫ་མཆོག་གྲོང་སོགས་ལ་བོད་པའི་གནས་བསྐོར་བ་ཕྱིན་ཆོག་པ་དང་། གནས་བསྐོར་བ་དང་། ཚོང་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ལག་འཁྱེར་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ས་མཚམས་སོ་སོར་གཏན་སྡོད་ཀྱི་ཚོང་ཆུང་བ་སོགས་ཕར་རྒྱུན་ཕྱར་འགྲོ་འོང་བྱས་ཆོག་པ། སྔོན་ཚོད་དེ་བཞིན་ལོ་བརྒྱད་བར་གནས་རྒྱུ། གྲོས་ཆོད་ཀྱི་ལོ་གྲངས་ཚད་བའི་ཟླ་དྲུག་སྔོན་ནས་དུས་ཚོད་ཇི་རིང་གཏོང་དང་གཏོང་མིན་གཉིས་ཕྱོགས་བསམ་པ་མཐུན་པ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཐུས་ཡོད་པ་རེད། དཀྱུང་སྐུ་ཚབ་པ་བཙུན་ཡེ་གེ་སྦྱོང་ལེན་བྱས་པ་ཞིག་ནང་། རྒྱལ་རྩེ་དང་། སྣ་གདོང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྲུང་དམག་རྣམས་ཟླ་བ་དྲུག་ཚུན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ། དེ་མཚུངས་རྒྱལ་རྩེ་ནས། སྣ་གདོང་བར་བསྒྲིགས་པའི་གློག་ཁང་། ཏར་ཁང་། ལ་པར་བཅས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རྩིས་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ། རྒྱལ་རྩེ་དང་། སྣ་གདོང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྨན་ཁང་ཐང་ཕྱར་རྒྱ་གར་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་ཁས་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ། ལམ་ཆུན་ཚོང་པའི་སྲོག་ནོར་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ། ཕྱི་རྫིང་ནས་གང་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མཚོ་མ་ཕམ་བར་འགྲུལ་བ་དང་། གནས་བསྐོར་བའི་དོན་ལ་ས་ཚིགས་འགྲུལ་ཁང་གསར་བཞེངས་བྱེད་རྒྱུ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་ཚོང་པས་བུན་སྤྲོད་ལེན་སོགས་སྤྱོད་གཞི་རྒྱུང་ན་ས་ཆ་དེ་ཀའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཞིན་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་ཅིག་ཀྱང་བཞག[༢༩] ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་ཕྱར་རྒྱ་དམར་ནས་བརྩི་མེད་ཀྱིས་ལ་དྭགས་དང་། སྤྲུལ་ཡུལ། ཧྲུ་དབང་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་མིས་བཙན་འཛུལ་བརྡལ་བ་ཤིག་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ལོ་ ༡༩༦༢ ནས་ཆིངས་ཀྱི་དུས་ཚོད་རྫོགས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀའི་ཚོང་དོན་ལས་ཁང་རྣམས་སྒོ་བརྒྱབ་པ་རེད།

སོ་བའི་རྒྱ་ནག་གཙུ་གུང་བྲན་ཁྲང་གཞུང་གི་ཚ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་རྒྱུའི་

༢༩ ཡིག་ཆ་ཚོགས་བསྡུས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཆེན་པོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཀུན་གཟིགས་
པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུར་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་
ནས་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་ཡུལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱོད་རྒྱུ་འདི་བཞིན་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤུ་སྤྱ་སོགས་
གང་ཅིར་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་མཆིས་སྟེ་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་དགོས་པའི་སྙིལ་ཞུས་བྱས་པར་ལོ་འཁོར་གཅིག
ནང་ཚོད་ཕྱིར་ཐེབས་ཐུབ་པ་གནང་རྒྱུའི་བཀའ་བཞེས་དང་བཅས་ཤིང་ཧྲ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན
ལྷ་ས་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་ཏེ་ཀོང་པོའི་ནང་བར་ཀློང་ས་འཁོར་ཐོག་དང་། དེ་ནས་འཁོར་ལམ་
བཟོ་སྐྱུན་དང་། ཆར་འབོད་ཆེ་སྐབས་འཕེལ་བས་ཆིབས་ཐོག་དང་། སྐབས་རེ་ཞབས་བགྲོད་ཀྱིས་
སྤུ་དལ་ཆེན་པོའི་ངང་ཐེབས་ཏེ་ཤིའི་ཧན་ནས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུན་འཁོར་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་
ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ ཉིན་པེ་ཅིང་དུ་ཐེབས་འཚོར་གནང་སྐབས་མི་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་གཙོ་འཛིན་
གཞོན་པ་ཀྲུ་ཏའི་དང་། སྲིད་བློན་ཀྲུའུ་ཨེན་ལའི་སོགས་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཕྲན་ནས་ཐེབས་བསུ་
གནང་རྒྱས་ཞུས་འདུག །

༧རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་ཆིབས་ཞབས་སྐུ་འཁོར་དང་། ལོ་འདིའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་
བསྟུ་བསྐོར་ཚོགས་གཙོ་བཀའ་བློན་ཐུར་ཁང་པ་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ངོ་ལས་བཅས་ཚབ་བོད་གཞུང་
རང་གི་ཞབས་འབྲིང་གཅིག་ཕུ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཡོད། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་པེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་
རིང་དམར་པོའི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་དང་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་དང་། ཚུར་ཡང་
ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བཅར་འདུག ། ཡོང་ལུར་སྐུང་ཞི་འཛམ་དང་། བཀའ་མོལ་དལ་པོའི་ཐོག་ནས་
ཞུ་བ། གྲོན་པ་སོགས་ལ་འང་སྤྲོས་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་གཟིགས་པ་དང་། ཡོང་གིས་
༧གོང་ས་ཆེན་པོར་བོད་ལྗོངས་ཡར་རྒྱས་འཛུགས་བསྐྲུན་སྐོར་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ་
ཡིན་ཚུལ་སློབ་སྟོན་ཡང་ཡང་ཞུས་པ་དང་། ཐེངས་གཅིག་མཇལ། ཆོས་ནི་དུག་རེད། དེ་ལ་སྐྱོན་
ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད། མི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ཡུལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱི

རེད། བོད་དང་། སོག་པོ་གཉིས་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དུས་དེས་འགྲེམས་[༢༠]པ་རེད། ཅེས་ཞུས་པར་…
…གོང་ས་མཆོག་པ་བརྗོད་པ་བས་དེ་ལ་ལ་མཚན་དང་བཅས་འདྲིག་སྣང་ཆེན་པོ་ཡང་གནང་བ་རེད།
གྲོས་ཚོད་ནང་ཆོས་དད་རང་མོས་དང་། ཡུལ་གོམས་ག་ཤིས་ལུགས་ལ་བརྩི་འཛིན་དང་། དགོན
པ་སྒྲུ་ཚད་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བཅོས་མའི་འབབ་འདི་དེ་དུས་རང་ལ་པ་རེད།

ཐྲེ་བ་གསུམ་ཚོམས་ཀྱི་རིང་རྒྱ་ནག་ནང་ཁྲུལ་ལུས་ལུང་དང་། བཞི་གྲུ་ཁག་ལ
གཟིགས་བསྐོར་དང་། སྒྲུབ་སྒྲུམ་དང་། སྣ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་ལ་བཅར་འཇུག་ཙམ…
གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་དམར་པོའི་བཙན་དབང་གི་སྒྲིགས་འཛུགས་ཐོག་ཡུལ་ལུང་དང་། བཞི་གྲུ
འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་རྒྱ་གཅན་གཅན་སྣང་ཡོད་ཀྱང་། མི་དམངས་རྣམས་རང་དབང་རྗེ་བ་ནས་མེད
པའི་བཙོན་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་དང་། དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར་ལ་ཡང་འགྲིགས་ཙམ་ཡོད…
ཀྱང་། ལོ་མའི་སྔོན་ཆ་ལ་ཚོན་བཀྲག་མེད་པའི་ཟུ་མདངས་ཅན་གཞི་མཚུངས། སྐྱིད་སོལ་བརྗོད…
སྣང་ཀྱང་འདྲ་མཚུངས། གྱེད་སྣང་འདྲ་མཚུངས། བསམ་ཚུལ་ཡང་འདྲ་མཚུངས་མིན་ནམ…
དགོངས་པ་དང་། ཡོང་ཆོས་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ནའི་གསར་ཤོག་དང་། རྒྱང་འཕྲིན
རྒྱང་བསྒྲགས་ཡིན། དེ་ཚེའི་ནང་གཞུང་གི་འདོད་ཚུལ་ཡར་རྒྱས་ཡོད་ཡོད་ཚུལ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས།
ཕྱི་རྒྱལ་ཀྱི་གསར་ཤོག་དང་། རྒྱང་བསྒྲགས་བརྒྱུ་ཅན་བྱས་མི་ཆོག་པ་ཡང་གསལ་པོ་མཁྱེན་རྟོར
རྒྱུང་བ་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་ཚེ་འདོད་བསམ་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣས་པ་དག་ཀུང་ཐུགས
སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཕྱག་པར་སྐུ་པར་དང་། བཀྲ་ཤིས་འཁྱིལ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱུན…
དང་། ཐ་གྲུབ་བཅད་མ་ཐུབ་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་། སྐུ་ཆན་ཐུགས་འདྲིས་ཅན་རྣམས་ལ་བཀའ
འདྲི་གནང་བར་མཐོ་ཙམ་ཕྱུང་དང་། ཀུང་ཁྲང་གི་ཐུགས་རྗེས་སྒྲིད་པོ་ཡོད་ཅེར་བ་དང་ཆབས་ཅིག…
མིག་ནང་མཆི་མ་འཁོར་བ་དང་། སྐྱོ་པོའི་རྣམ་པ་འགོག་མེད་དུ་སྟོན་པ་སོགས་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་བྱུང

༢༠ དེས་རྒྱ་ལུགས་དང་། དེས་རྒྱུ་མིང་ ༡༡༥/༢༠

བ་དང་། ནང་སོག་སེར་སྐྱ་མཇལ་བཅར་བ་ཚོས་ཀུང་དགོན་པ་སོ་སོའི་ནང་བཀྲ་བསྐོར་བར་གྲོགས་བྱེད་སྦྲ་ཆན་ཁ་ཤས་ལས་མེད་ཚུལ་ཞུས་པ་ནས་གུང་ཐང་ཅང་གི་རྩ་བའི་སྲིད་ཇུས་འཛིན་སྐྱོང་ས་གསལ་པོ་གཟིགས་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་མཛད་སྒོ་ཞི་ཊེ་སྤུས་ལྡན་གཞུང་གི་མཐོ···རིམ་ནམས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལྟར། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་འཛུགས་རྒྱུའི་བསམ་འཆར་སྟོན་པ་དེ་ནི་གྲོས་ཚོད་ནང་། དབུས་གཞུང་གི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་དམག་སྲིད་ཨུ་ཡོན་འཛུགས་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ལས་ཆུང་ཟད་ནང་གི་རང་དབང་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐུགས་རེ་ཆུང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་འཛུགས་རྒྱུའི་ཞལ···བཞེས་དང་། འཕྲུལ་མི་མང་ཆུང་དང་། ལས་ཀའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་ལའང་བཀའ་མོལ་གནང་བ་དང་། ཡང་ཡི་ཅིང་དུ་བཞུགས་རིང་གཞུང་བླའི་དབར་རྩ་འཛིན་བྱེད་སྟངས་སྐོར་རྒྱ་བགྲོས་གཉིས···ནས་ཐབས་ཤེས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ་ཞིག་དབུ་ཚུགས་ཀྱིས་བཟོ···བཅུག···པ་ལྟར་སྔར་བོད་རིགས་མཐུན་བསྒྲིལ་ཡིན་ཚུལ་ཁ་ནས་ཟེར་ཡང་། དངོས་དོན་དབུས་གཙོང་ཁ་བྲལ་དང་། བཀྲས་ལྷུར་སྲིད་དབང་ཕྲན་བུ་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་དོན་འཆར་བཞིག་ཡིན།

[༡༧] གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་ནས་རང་ལྗོངས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་འཕྲུལ་དུ་ཆིབས···བསྐྱུར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་དབུས་གཙང་། གྲོ་མོ། སྤྱི་ཏྭགས། གྲོ་གོང་། ཐང་རིགས་སྟེ་བཞི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ། མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་དང་། ཀ་སྤུག་དང་། རྡོར་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་བོད་རིགས་བཅས་ནས་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས [༡༧] གོང་ས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་དམར་ཀུ་ཞི་མའོ་ཙེ་ཏུང་···བཅས་ལ་སྙན་ཞུ་གཅིག་མཐུན་གཉིས་མཐུད་ཕུལ་བས་ཟད། དབུས་གཙང་མི་དམངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གདན་ཞུ་དང་མཉམ་བར་བཅར་བ་དང་། ཀ་སྤུག་ཁུལ་སྤྱོད་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་རྣམས་ནས་འཕྲུལ་སྐུར་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་དང་། ཀ་རྡོར་

༡༧ སྒྲུང་སྒྲུབ་ཨ་མི་དང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་བཀྲུང་བའི་ཡིག་ཆ། ཏོ་ཨ་ཆས་ཡིག་ཆ་ཚོགས་བསྡུས།

ཁྲིམས་འདི་ལོ་ནས་བཟུང་ས་ལོ་ཕྱིར་འཁྱུངས་སྐར་མཛད་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུའི་གྲོས་འཛུགས་གུང་བྲེས་པ་དང་། མདོ་སྨད་ (ཁམས་) ཁྲུལ་གྱི་ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་ཚང་མས་ཡར་ལམ་རང་རང་དགོན་ཡུལ་སོ་སོར་ཞབས་འབོད་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐུབ་པ་ཞེས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བར་མི་ལྷ་ཡང་ཆེད་བཙར་ཞུ།

ཁམས་སྟོབས་ཡུལ་དགོན་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ཕྱིར་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡང་། སྐབས་ངན་པ་ཞིག་ལ། དར་མདོ་ཁྲུལ་ས་གཡོས་ཀྱིས་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ལམ་མང་པོར་སྙོན་ཤོར་བྱུས་ཏེ་ཚང་མར་ཞབས་འབོད་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་ཡང་། ལི་ཐང་། ཆ་ཕྲེང་། འབའ། ཚ་ཁ་སྒོ། ཆུ་ཁམས། བྲག་གཡབ་སོགས་ལ་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྡེ་དགེ། དིམ་ཆེ་ཉེར་ཕྱུ། འཚོ་བ་སོ་དགུ་སོགས་ལ་ཀ་མ་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཉག་རོང་། ས་ངན། གོ་ཛོ་སོགས་ལ་སྨིན་གླིང་གཙང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཚབ་ལྷ་ཁྱུར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། ༄གོང་ས་ཆེན་པོ་མི་ཉག་དགོན་མགར་ཐར། ཉོར་སེར་ཁག་གསུམ། བྲག་སྒོ། དཀར་མཛེས། སེ་རི། དར་དགོན། སྡེ་དགེ། ཆབ་མདོ་སོགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་ཐོག། གོང་ཁྲུལ་སོ་སོའི་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་ཚང་མར། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ཅིང་། ཁྲུལ་དེ་ཚོའི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་བཙོས་བསྐྱར་དང་། ས་ཞིང་བགོ་བགྲོ་ལེན། ལུག་པར་ཡོ་ཆོའི་གཅེས་ནོར་ལྷ་སའི་མི་མང་འ་རྣམས་རིང་མིན་བསླུ་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་ལ་བརྟེན་སྐྱ་སེར་དཔུལ་ལྷུག་ཚང་མས་རྒྱ་མིར་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དང་། རིང་མིན་ཚ་གས་ཐེབས་ཚོག ལྷ་སའི་ཉེན་འགན་ཆེན་པོའི་ཐུགས་སྣང་བྱུང་ཞིང་། ལོ་ཚོར་བར་ལམ་བོད་གཞུང་གི་ཞི་དྲག་མི་སྟུབ་འགའ་ཤས་ནས་ལམ་དོན་བྱེད་སྟངས་ཕྱན་སུ་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཡོད་གྱི་དེ་དག་ལ་སེམས་གསོ་དང་། ད་ཆ་རང་ཅག་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཅིག་བསྒྲིལ་ཐོག་ནས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་འགྲིགས་ལྷན་ཚོགས་ཚུགས་རྗེས་ས་ཁྲུལ་འདི་དག་ངཚོའི་རང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀུན་སློང་རྒྱ་ཆེ་མཛད་བཞིན་པར་ཤིང་ལུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ (June 30th 1955) ཉིན་ཚལ་གུང་ཐང་

ནས་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱུར་རྒྱས་པའི་ལམ་བཞིན་ཆིབས་རགས་དང་བཅས་ཆིབས་བསྐྱུར་བསྐྱངས་པ་དེ་ཉིན་ཕྱི་དྲོ་ཕེབས་ཐོན་གནང་བ་ནས་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་མ་འཁོད་པར་ཆར་པ་ཧ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏང་བས་རྫོ་སྐོར་གྱི་ཕྱུད་ཀར་དང་། ཡོད་སྐོར་གྱི་ཨར་གྲོན་གྱི་སྐྱོབ་སྐྱུར་རྣམས་ཞིག་སྟེ་རྟགས་རྟེན་མི་ལེགས་པ་བྱུང་ཞེས་ཐན་པོ་རྟོགས་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་སེམས་ཡས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་གྲགས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་དུས་གསོའི་དུས་སྟོན་ཁྱད་པར་ཅན་གནང་རྒྱུའི་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚོགས་ནས་ ༧ སྐྱོང་ས་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་ཞུ་བར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་འབྲས་སྤྱོངས་རྒྱལ་སྲས་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་སར་ཆེད་ཕེབས་གནང་བར་སྐབས་དེར་ ༧ སྐྱོང་ས་ཆེན་པོ་ལྷ་སར་ནས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་ཐོན་ཟིན་ཡང་། ཉིན་མ་གཅིག་གི་ཕེབས་ལམ་ཚལ་གུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཞུགས་ཞག་སར་བཅར་གནང་གིས་གདན་ཞུའི་སྙན་སེང་གནང་བརེད། དེ་ནི་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེས་པར་ཕེབས་བཞེས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གོ་བསྡུར་གནང་དགོས་པས་སྐུ་མཉེལ་ཆེ་རྩམ་བྱུང་ཡོད་ཚོད།

ཡིང་ཧྲ ༡༩༥༨ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྒྱལ་རྩེ་རྫོང་ཁོངས་འབྲུག་དང་། བོད་ཀྱིས་མཚམས་ཉེ་རོའི་ཕུ་ནས་མཚོ་ཞི་གཞིག་རལ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉེ་རོ། སྒོ་བཞི། རྒྱལ་རྩེ། པ་རྣམ། གཞིས་རྩེའི་གྲོང་གི་ཤར་ཕྱོགས་བཅས་ལྷུང་ཆུའི་ཆུ་ལམ་འཁེལ་ཡུལ་ཁག་ལ་ཆུ་ལོག་གིས་ས་ཁང་མི་ཕྱུགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་སྐྱོན་གནོད་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་རྩེར་རྒྱ་གར་ཚོང་དོན་ལས་ཁང་དང་། དམག་སྒར་ཚང་མ་རྫ་འཇིག་སོང་ཁོངས་རྒྱ་གར་ཚོང་དོན་གྱི་ཁབ་དའི་གྲོགས་པོ

ར་ཡེ་ས་དྲེབ……རྩེ་མ་བཞི་སྤྲིན་པ་ལགས་དང་། ལྕམ་བཙས་ལའང་སྤྲིན་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ས་ཁང་སྤྲིན་ཤོར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་ནས་འབྲུ་རུ་ཁལ་བརྒྱད་ཁྲི་ཐམ་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་ཧ་ཡང་ཁྲི་བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་སྐྱོབ……གསོར་གནང་རྒྱུའི་དཔྱལ་བསྒྲགས་དང་བཅས་རྒྱ་བོད་བཞི་སྦྲེལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་ས་གནས་སུ་འབྱོར་སྐབས་ཧ་ཡང་སྟོང་རྒྱ་ཡར་བཞག……གཞུང་འབྲུ་ནས་ཀྱང་ཕྱེད་རྒྱ་མིའི་དམག་ཡོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡོངས་གྲགས་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྨན། འབྲས། གྲོ་ཞིབ། མར་ཁྲིན། ཉལ་གཟན་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱོབ……གསོ་དང་། ཀ་སྦུག་དང་། རྫོང་སྤྱིང་ཁུལ་གྱི་སྡོད་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་ཀྱང་རང་རིགས་འབྱོར་ལྡན་རྣམས་ལ……དགེ་བསྐུལ་བྱས་ཏེ་འབྲས་དོ་ལྔ་བརྒྱ་སྐོར། རས་ཐིག་དང་། ཉལ་གཟན་སོགས་སྐྱོབ……གསོ་ཚོན་ཆེ་བཏང་བ་རྣམས་ས་གནས་སུ་འབྱོར་འདུག་ཀྱང་། རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི……སྐྱོབ……གསོ་ཡིན་ཁུལ་གྱི་སྒྲུང་པ་ལས། རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་བོད་རིགས་ནས་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་གསལ་བསྒྲགས་མ་བྱས་པ་རེད། སྐབས་དེར་འབྲས་ཀྱི་ཀ་སྐྱུར་མཆོག་རྒྱལ་རྩེ་ཁུལ་རྐྱེན……ངན་བྱུང་སར་བལྟ་བསྐོར་ལ་ཡེབས་པ་ས་ཁང་མཐོང་བས་སྙིང་མནར་གྱིས་སྲོག་འཚོའི་རྒྱུ་མཐུད……གཅམ་ཐོག་ནས་དབྱུགས་ཏེ་སྟོན་མེད་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཕྱིར་ཡེབས་སྐྱུབ་པ་བྱུང་། ལོ་འདིའི་བོད་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཁམས་བརྒྱུད་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲུང་ས་འཁོར་དུ་ཁག་ཐོག་མ་དེ་ལྷ་སར་འབྱོར་འདུག །

ལྷ་ལྡན་རྗེ་དྲུང་གླིང་ཁར། ༡ གོང་ས་ཆེན་པོ་ལྷུན་རྒྱལ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས……ཕེབས་ཞབས་སུ་ཡེབས་པའི་གཞུང་ཞབས་དབུ་འཛིན་རྣམས་ནས། ལྷ་སར་བཞུགས་པའི……གཞུང་ཞབས་ཡོད་ཚད་ཐོག །གདན་སའི་མཁན་ལས། མི་མང་གི་འདུས་མི་བཅས་ཚང……འཛོམས་སར་བར་ལམ་ཡེ་ཅིང་དུ་ཕེབས་བསྐྱར་སྐབས་གཞུང་བླའི་དབར་བཀའ་མོལ་ཐག་ཆོད་བྱུང་བ་འདི་དང་འདི་ཞེས་དང་། ཐག་ཆོད་གནང་བསྟུད་འདི་དང་འདིར་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་རྒྱུ་དང་། བོད་དམག་ནས་འདེམས་ས་སྒྲུག་གིས་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་ཅིག་སྟོང་ཐམ་པ་ལས། དེ་ཕྱིངས་དམག

སྐར་ནམས་རེ་ཞིག་དགོས་གལ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲྭ་འཁྲིགས་ཕྱུ་ཡོན་ལས་ཁུངས་ཚོགས་ཀྱི་སོགས་སྐོར་གནས་ལུགས་གསུངས་སྐབས། བོད་ལྗོངས་དམག་སྐར་ཡོངས་ཀྱི་འགོ་དམག་སྤྱི་མཁྱེན་ནས་བོད་དམག་ཅིག་སྤྱོད་ལས་འཁྲོས་ཕྱིར…བསྡུ་གནང་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཞུང་གནས་ནས་དམག་ལོགས་དང་། གྲོན་ཆས་སོགས་མ་སྤྲུལ་རྟུང་དེང་དུས་བོད་ནང་གནས་ཚུལ་ཇེ་སྡུག་ཇེ་ཞན་དུ་འགྲོ་སྐུས་དགྲ་མདའ་དགྲ་མངགས་ལ་བརྟེན་དང…སྣང་ཀྱིས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་སྐྱེ་བོ་ཞུ་སྟུལ་བ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་མི…དམངས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་འཐུས་མི་ཐང་དུང་ཡིག་རྒྱལ་མཚན་ཉི་མ་བཟང་། ཨ་ཕོ་ཆོས་མཛད་ཆེ་རིང་དོ་རྗེ། ལྷུབ་སྒུག་ཀླུགས་པ་འཁྲིན་ལས་གསུམ་ནས། རྒྱ་དམར་གྱིས་དར་མདོ་དང་། མཚོ་སྔོན་ཕྱོགས་ནས་འཁོར་ལོའི་རྒྱུ་ལམ་དང་། བྱང་དུ་གནམ་གྲུའི་བབས་ཐང་གསར་བཟོ་བཅས་ལ་རྒྱ་ཁྲབ་མི་ལེར་ནས་ཁུལ་མི་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་བཙན་བསྐུལ་བྱས་པ་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན…དམག་ཞིན་ཏུ་མང་བས་ནོ་ཆའི་རིན་ཐང་ཇེ་འཕར་གྱིས་སློམ་ཆུང་ནམས་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། བོད་དམག་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ། བོད་དངུལ་སྔོན་བཏང་ཕྱིར་བསྡུ་དང་། དངུལ་ཟངས་ཀྱི་ཏཾ་ཁ་དང་། ཤོག་དངུལ་སོགས…པར་མཚམས་འཛུགས་རྒྱུ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ང་ཚོ་བོད་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་ནས་ཁས་ལེན་ནམ་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་ཚུལ། དཔུང་རང་སྐྱོང…ལྗོངས་ཞེས་པ་བཙུགས་ཆེ་བོད་ལྗོངས་དུམ་བུ་མང་པོར་འགྲོ་གཞི་མ་ཟད། ལྷར་གྱི་ལས་ཁུངས…བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཚང་། རྩིས་ཁང་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ནམས་ཀྱང…རིམ་ཡལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟག་ཅིག་དང་། དེང་དུས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་ཁུལ་དུ་བཙན་དབང་གི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་འགོ་ཚུགས་ཏེ་མི་སེར་ནམས་སྡུག་མ་སེ…འདོད་དུ་མ་ཆགས་པས…རི་དང་། ནགས་གསེབ་ཀུན་ཏུ་སྡོ་ཡིབ་བྱེད་བཞིན་སོགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཕོ་རང་ཆོས་འདོད་པ…

སྐྱེར་བརྩོན་དབང་གིས་བཞག་བཅུག་པའི་གྲོས་མཐུན་ལ་མི་གནས་པ་ཇི་སྲིད་ཅིག་བྱུང་དང་། འབྱུང་བཞིན་ཆུས་འཁྱེར་རྒྱལ་ནོར་འདི་སྐུར་བཞུགས་ན་གཙང་ནས་འབྲུས་མེད་ཞེས་བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱ་བོད་ཐུན་མོང་ལ་སྤྱན་ཞུ་དོན་ཚན་དྲུག་འབོད་ཅིག་ཕུལ་བས་རྒྱ་དམར་གྱི་མིག་ལ་ཚེར་མ་ཐུག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ལུགས། མི་ལྟོ་ ༡༩༥༦ ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་སྦྱར་ཡིག་དང་། སྦྱར་ཡིག་མང་པོ་ཐོན་རྗེས་རྒྱ་དམར་ནས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཞུ་བསྐུལ་གྱིས་མི་དམངས་འཐུས་མི་གོང་གསལ་གསུམ་ལ་ཏོགས་པ་བྱས་ཏེ། ཡོང་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བརྩོན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལག་འབྲེལ་ཡོད་ཚུལ་ སྐད་བརྡོག་གིས་བོད་གཞུང་སྐོར་སྤུང་པའི་དམག་སྐར་དུ་དོམ་བཙོན་བཅུག་བྱས་པ་སྤུབ་སྤུག་བཙོན་ནང་འདས་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་རྩད་ཞིབ་གྱིས་ཁྲིམས་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ཤུགས་ཆེ་བརྗོད་ཀྱང་། གདན་ས་གསུམ་ནས་རྒྱབ་གཉེར་སྤྱན་ཞུ་གནང་རྗེ་སྒྲོད་བཀྲོལ་གནང་ཡང་། སྐད་མི་དམངས་ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དང་། ཚོགས་འདུ་ནམ་ཡང་ཚུགས་མི་ཚོགས་ཅེས་རྒྱ་ཁྲེབ་ཚང་མར་སྒྲུག་དམ་རྩ་ཆོག་འགྲེམ་གཏོང་གནང་དགོས་[23]བྱུང་བ་རེད།

བོད་ནང་རྒྱ་དམར་ནས་བཙན་བཟློག་རྗེ་ཆེར་བཏང་རྗེས་སྐད་ནང་མི་ཐེགས་པའི་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་འདྲ་བྱུང་ན་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་སྐད་འབོད་དང་། ཞུ་བསྐུལ་འདྲ་ཐུས་ཆེ་ཕྲན་བུའི་ཕན་ཕྱིད་འདྲ་མི་ཡོང་དམ་སྙམ། ཤིང་རྟ ༡༩༥༨ ཡོང་༧རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། ཚོང་དོན་རྟིང་པ་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཕུན་རྫོགས་དཔོན་ཞྭ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་གསུམ་ནས་དང་བླངས་ཀྱིས་ཀ་སྤུག

[23] རོས་ཀྱི་ཕྱུལ་དང་། རོས་ཀྱི་མི་དམངས ༡༩༨༨/༡༡ པར་ཡོང་ཚོའི་ཆ་སྦྱོད་དེ་དག་ཚ་བ་རང་གི་བསྟུན་གྲིད་ལ་ཕ་ཆེས་ཆུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་དོན་དུ་དོན་མེད་རང་གི་རྒྱུག་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་ཕྱུབས་འཛིག་ཐབས་མི་འཆེད་མཐུ་མེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་གསུངས་འདུག །

ཁྲུལ་དེར་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཚོགས་པ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ལ་ཕན་པའི་ལས་ཀ་ཕྲན་བུ་རེ་བྱས་པར་བོད་ནང་གཞུ་བོར་གནས་པའི་བསམ་ཡོད་བྱུས་ཅན་མང་པོས་མཐུན་ཏེ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཛད་པས་མཆོད། རིགས་བྱེད་དུ་རྒྱལ་གཅེས་སེམས་ཤུགས་ཅན་གྱི་རྗེ་དྲུང་གསུམ་ཡང་ཆེད་མངགས་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་རིམ་པས་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་འབྲུལ་མི་མང་པོ་ཡང་འགྲོར་པ་རེད། བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་ལས་ཀ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བསྲུང་ཐབས་དང་། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཐབས། བོད་ནང་ཤིང་འབྲུག་མི་ཡོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་སྒྲུབ་རྒྱུ། ཕྱུགས་སྤྱག ༡༩༥༠ ལོར་བོད་གཞུང་ནས་མཛོད་ཕྱུག་ཡོངས་གསེར་དངུལ་དང་། སྒོར་མོ་སོགས་... ཕྲིན་འཁོར་གང་འཚམས་ཤིག་འབྲས་ལྗོངས་ས་ཁུལ་དུ་འཇོག་ ''གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བཀའ་ཤག་སོགས་ལ་བརྒྱུད་བསྐུལ་ཞུས་ཏེ་ལྷ་སར་ཕྱིར་བཞེས་ཐུབ་ཐབས་བྱེད་འདུག་པ་གསེར་དངུལ་འདི་རྣམས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་འཕྲེང་ན་རིམ་གྱི་སྐུ་རྒྱུ་ཕྱག་རྗེས་ཡིན་སྟབས་བོད་ནང་ཕྱིང་འཛུགས་གཙན་གཙན་ཞིག་མ་བྱུང་བར་ལྷ་སར་གཏོང་མི་དགོས་པའི་ཐབས་ཤེས་ལུ་གུ་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་མིན་བོད་ནང་། རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་ཕོ་རང་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་དབང་ཡོད་ཀྱི་བཞག ''བཙུགས་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་དང་འགལ་བའི་ལས་དོན་གཏད་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྐབས་སོ་སོར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་བདེན་རྒྱབ་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ལས་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་བསམ་འཆར་ལྟར། བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། གཙོ་འཛིན་ཕྲུག་རིན་...

༢༨ རྗེ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་འབྱེད། བྱམས་པ་དབང་འདུད། བྱམས་པ་བསྟན་འགྲུབ།

སྐུ་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་དཔོན་ཀྲང་ཅིང་ཝུ། དྲུང་ཆེ་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་དགའ་དབང་འཇིགས་མེད། འཕྲུལ་མི་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་པར་བོད་གཞུང་ནས་འཕྲུལ་མི་བཙོ་ལྔ། པཎ་ཆེན་ནང་སྒར་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཕྲུལ་མི་བཅུ། ཆབ་མདོ་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་སྒར་ལྷན་ཚོགས་ནས་འཕྲུལ་མི་བཅུ། དགོན་པ་ཆེ་ཁག་དང་། ཆོས་ལུགས་ཁག། མི་དམངས་ཀྱི་ཚོགས་པ། གྲགས་ཅན་མི་སྣ་བཅས་ནས་འཕྲུལ་མི་བཅུ་གཅིག །ལྷ་སྡོད་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཡོངས་ནས་འཕྲུལ་མི་ལྔ་བཅས་འདེམ་བསྐོ་བྱས་པར་རྩ་བའི་བསྐོ་གཞག་ཚོགས་མཚན་ཡི་ཅིང་རྒྱལ་སྲིད་ཨུ་ཡོན་ཁང་ནས་བྱས་ཏེ་འཕྲུལ་མི་དང་། ཚོགས་ཡུལ་སོགས་གྲ་སྒྲིགས་ཟིན་མཚམས་སྤྲོ་དབྱེའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་པེ་ཅིང་གུང་ཁྲན་གཞུང་གི་སྲིད་བློན་གཙོ་བ་དམག་དཔོན་དྲིན་ཡེ་ལྟི་སར་འབྱོར་སྐབས། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་གདོང་བསུར་ཕེབས་དགོས་ཞུས་པར། གཞུང་སའི་ཞབས་འབྲིང་དང་། མི་མང་ནས་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ གོང་ས་མཆོག་ཡིན་པ་ཤེས་རྒྱའི་སྲིད་བློན་གཙོ་བའི་ཕེབས་བསུར་ཕེབས་རྒྱུ་གཏན་ནས་འགྲིགས་མེད་ཞེས་མཛད་དཀའ་ཆེ་ཙམ་ཞུས་འདུག་ཀྱང་། གོང་ས་མཆོག་ནས་རྒྱ་བོད་བདེ་འཇགས་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚུགས་རྒྱུའི་ལས་དོན་གང་ཅིར་སྐད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱིད་ཚལ་ཀླུ་སྡིང་དུ་དྲིན་ཡིའི་དགའ་བསུར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་། མེ་སྤྲེ་ ༡༩༥༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཚུགས་ཏེ་གཞུང་ཞབས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཚང་མས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་སྟོར་ཡང་དགའ་པ་གནང་། བོད་གཞུང་ནས་འཕྲུལ་མི་རྣམས་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་བར་མི་རིགས་ཆུང་ཁག་གཞན་གྱི་ཚོགས་འཕྲུལ་དང་བཅས་པར་གསོལ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་གནང་སྟེ་དངོས་འབྲེལ་མེད་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཞིག་ཚུགས་པ་ཡིན་ན། བོད་མི་ལེར་སྐུ་ཚང་མས་ཁ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་ཚུར་ཐག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་

དོན་ཡོངས་ནོར་གླིང་། ཆོས་དོན། ཞེས་རིག སོ་ནམ་འབྲོག་ལས། ཚོང་དོན། འགྲིམ་འགྲུལ། དམག་སྲིད་སོགས་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་གཙོ་འཛིན་ནས་ཐག་གཅོད་ཚོག་མཆན་གནང་སྟེ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་རྒྱུའི་འཆར་···རྩིས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་མིའི་འདོད་པ་དང་ཆུང་ཟད་མི་མཐུན་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་པོ་ཆེའི་འདོད་དབང་ལ་འགྲོ་ཐབས་མཐའ་བསྐོར་རེ་སྐོར་བྱས་ཏེ་མ་བྱུང་ན། མཐའ་མ་བོད་ལས་དོན་ལྷུ་ཡོན་···ཁང་རང་ནས་བཟོ་བཅོས་བྱེད་རྒྱུང་ལས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནི་མིང་གི་ནོ་ལ་ཙམ་ལས་དབང་ཚོད་གཏན་···ནས་མེད་པ་ནི། བོད་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས[35]། འཕྲུལ་མི་ཚང་མ···བསྐོ་གཞག་བྱས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཀའ་འཁྲོལ་དགོས་པ་རེད། གསར་དུ་བཟོས་པའི་ཡུལ་ཁག་ལ་འཕྲུལ་མི་ཆ་བཞག་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབང་ཆ་ར་བསྐྱར་བཅོས་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་རྩ་དང་འགལ་ཏེ། འཕྲུལ་མི་དྲག་འདེམས་པས་བསྐོ་གཞག་བྱེད་སྟངས་དེ་རང་ནས་ལས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་བཏབ་ཟིན་ཅིང་། ནོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ནས་གནས་ཚུལ་དཀའ་ཚེགས་ཅན་དང་འཕྲད་དུས་རེ་བ་ཆུང་ཟད་ཡས་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡམ་སེང་འཐམ་འཛུས་བྱེད་པ···ལྟར། ངས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་སྲིད་དོན་ཚོགས་ཁག་ཚོའི་སྐྱོད་ཚུལ་མཐུན་ནག་ཅན་ལ་ཉམས་མྱོང་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་མི་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་དང་། རྒྱ་མི་ལྔའི་ཚོགས་པ་དེ་ལས་དོན་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། མགྱོགས་མྱུར་རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་འདུའི་ནང་བྱུང་བའི་མཐོང་ཚུལ་ལྟག་པོ་དེ་གྲས་ཡང་བསྐྱར་ལག་ལེན་བྱས་ཏེ་རེ་བ་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་···ཐུལ་མེད་དུ་སྒྱུར། ངས་དོན་གནད་གཅོ་ཆེ་ཤེས་ཤིག་ལ་བསམ་བློ་བཏང་མི་འདུག །འཕྲུལ་མི་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་བོད་མི་ཡིན་ནའང་། དེ་རྣམས་ཆབ་མདོ་བཅིངས་བཀྲོལ་ལྷན་ཚོགས་དང་། བཀྲས་ལྷུན་ནང་སྒང་ལྷན་ཚོགས་ཡོངས་ནས་རེད། གཉིས་ཀ་རྒྱ་མིས་མཆུད་བསྐུལ་བཙན་···

[35] ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་ ༡༣༡/༡༥–༡༨༡/༡༨།

འདེད་འོག་རྒྱ་མིས་ཇི་བཟོད་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་རེད། འོན་ཀྱང་ཆབ་མདོའི་འཐུས་མི་ཁག་འགའ་ཤས་ནང་སྔར་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོང་ས་དེ་ཚོ་ལས་བྱེད་སྤྱང་ལས་ཕྲན་བུ་དག་གི་རེད། རྒྱ་རིགས་འཐུས་མི་ལྔའི་ཐོག །བོད་རིགས་ཀྱི་ཡུ་ཐམ་པའི་རྒྱལ་སྐྱོར་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་དེས་ལྡན་ཚོགས་དེར་བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཡིན་པའི་མཐོང་སྣང་ཙམ་ལས། དོན་སྤྱོད་དབང་ཤུགས་ཚང་མ་རྒྱ་མིས་བཟུང་ཡོད། དཔེར་ན། གཞི་རྩའི་སྲིད་ཇུས་ཚང་མ་རྒྱ་དམར་བོད་ལས་དོན་ལྡན་ཚོགས་ཁང་དུ་གྲགས་པ་ནས་བཀོད་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཚོགས་པ་དེར་བོད་མི་ཡོད་པ་མ་རེད། དོན་གནད་ཆུང་ཚུའི་རིགས་ལ་ང་ཚོས་གྲོས་བསྡུར་བསྒྱུར་བཅོས་འདྲ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱང་། དོན་གལ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་གང་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ། ཅེས་དང་། ཕྲན་ལ་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་འཛིན་གྱི་མིང་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་། ཐག་གཅོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལྟ་བུའི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་དོན་དྲི་མ་ཅན་དེ་བྱེད་རིམ་བཞིན་བོད་མི་མང་རྣམས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཇེ་ཆེར་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རྩུགས་པ་དང་། དུས་མཚུངས་ལྷོ་ཁུར་མདོ་སྟོད་ (ཁམས) ཕྱོགས་དང་། མདོ་སྨད་ (ཨ་མདོའི) ཕྱོགས་སུ་བཙན་དབང་གི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱས། དགོན་པ་གྲྭ་ཚང་ལ་བརྙས་བཅོས་དང་། གྲྭ་པ་མང་པོ་སྒྱུ་བསྒྱུར་བྱས་པ་དང་། ལོ་ཆོའི་གཅེས་ནོར་གོ་ལག་རྣམས་ཕྱིར་བཞུ་བྱས་རྒྱུན་ཡི་ཐང་དགོན་ཆེན་དང་། ཏེ་ཐོར་ཐུག་འགོ། ཆ་ཕྲེང་། འགུ་ལོག ། རྫ་ལོག ། སྡེ་དགེ ། ལྷུན་ལོག ། གླིང་ཚང་སོགས་ནས་རྒྱ་མིར་ངོ་རྒོལ་རིམ་བྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། ཡུལ་དེ་ཚོའི་མི་རིགས་ལོ་མི་ཁྲིན་ཆེ་དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བཞིན་འབྱོར།

ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ། ༄གོང་ས་ཆེན་པོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་གནང་སྟེ་ཆོས་ཞུ་གཞུང་ཞབས་སོགས་སེར་སྐྱ་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་སར་བཀའ་

སློབ་གཉེར་བར། རྒྱ་མི་རྣམས་བོད་པར་རོགས་བྱེད་དུ་ཡོང་བ་ལས། ང་ཚོའི་དཔོན་པོ་བྱེད་པར་ཡོང་བ་མ་རེད། ང་ཚོས་ལས་ཀ་ལག་པོ་བྱེད་ཐུབ་ན། ལོ་རང་ཚོ་ལོག་འགྲོ་གི་རེད། རྒྱ་མི་དང་། བོད་པ་འདྲ་མཉམ་ལས། རྒྱ་མི་དཔོན་དང་། བོད་པ་གཡོག་པོ་མ་རེད། རྒྱ་མིས་ལག་པོ་མ་ཐུབ་ན་ཕྱིར་སློག་ཐུབ་ཚོག་གི་རེད། འདི་གའི་ཞབས་འཁྲིང་རྣམས་ནས་ཆས་གོས་ཡ་མ་གཟུགས་ཅན། བྱེད་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཡག་པོ་མ་རེད། བོད་པས་བོད་པའི་ལུགས་སྲོལ་རང་བྱེད་དགོས། ཕྱིན་པར་ལམ་རྒྱ་ནག་ཕྱོགས་འགྲོ་རིང་ལམ་བྱེད་པ་འགའ་ཤས་ནས་ཕུར་ཐག་ཐུས་འདུག །དེ་དག་ལ་དངས་སྨྱོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཚང་མས་གཅིག་སྨན་གཅིག་གྲོགས་བྱེད་པ་ལས། རང་རྒྱལ་གཞན་ལམ་ཞེན་ཐུབས་ན་རང་དབང་ཡོང་ཐབས་མེད། དཔེར་ན་རྡོ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདེགས་དགོས་བྱུང་ན་མི་གཅིག་གིས་མ་ཐེག་ན་མི་མང་པོ་ཚུབ་སྟེ་བཏེགས་ན་ཐེག་ཐུབ་ཀྱི་རེད། སོགས་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ[༢༥]་གནང་བས་བོད་མིར་སེམས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་པ་རེད།

རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཚོགས་ནས། བདག་ཅག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་དྲན་གསོའི་དུས་སྟོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱན་དྲངས་གནང་བའི་ཚོགས་མགོན་དུ་ "བོད་ལ་" སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ལོ་ནས་གདན་ཞུ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཡི་ཅིང་དུ་ཕྱི་འབྲེལ་ཐོག་ནས་གདན་ཞུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་རྩལ་བཀའ་མོལ་ཐེབས་པ་ཤས་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་སྟོང་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཚོས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཐུག་ལས་གལ་ཆེ་མང་པོ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་རྩལ་གྱིས་སྐུ་ཚབ་ཅིག་གནང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིགས་གནང་དགོས་ཞུས་རུང་། དུས་སྟོན་འདི་བཞིན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད། །ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ས་སྟེང་

༢༥ བཀའ་སློབ་ཐུག་དེབ།

༸རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོའམ། གཙོ་བོར་བརྟེན་མ་ཕེབས་ཐབས་བྲལ་ཡིན་ཚུལ་
གདན་ས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་དང་། མི་མང་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་སྙིང་ནས་གསོལ་
འདེབས་འབོད་བསྐུལ་ཞུས་པ་མ་ཟད། སྔར་ཡང་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་པེ་ཅིང་དུ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་
བཀའ་མོལ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་
རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་རྒྱུར་ཐུགས་གཅགས་གཅན་ཞལ་བཞེས་སྐབས། ལྷ་སྡོད་རྒྱུ་དཔོན་རྣམས་
ནས། ༸གོང་ས་མཆོག་དང་། ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་ཚོགས་སུ་གསུང་བཤད་གནང་བྱེད་
དང་། དེ་བཞིན་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དཔོན་རིགས། གསར་འཕྲུལ་བཅས་པར་
རྒྱ་མིས་བོད་ནང་རོགས་རམ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་ཚུལ། བོད་མི་རྣམས་
མེས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཚང་ཆེན་པོར་ལོག་སྤྱོད་དགའ་པོ་ཡོད་ཚུལ་ཤོད་དགོས་ལས། བོད་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
ཟིང་འཁྲུག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བཤད་མི་ཆོག་པ་དང་། བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པའི་ཀུལ་མ་
དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་བོད་མི་ལོག་སྤྱོད་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཐུག་མི་ཆོག ཁྱེད་དག་ལ་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བག་ཟོན་དགོས་རྒྱུ་སོགས་འཛེམ་ཚུབ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་མཐར།
ཆིབས་ཞབས་སུ་སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་པ། མདོ་མཁར་
བ། ང་ཕོད་སོགས་ཆིབས་ཞབས་སེར་སྐྱ་གང་འཚམས་བཅས་ལྷ་ས་ནས་ཆུང་ལ་འཁོར་ཐོག
ཆིབས་བསྐྱུར་གྱིས་གཞིས་རྩེ་ནས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྷན་རྒྱས་བཅས་སྟ་བོད་ལ་སྟོར་རྒྱ་གར་
སྲིད་འཛིན་དང་། སྲིད་བློན་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་ཞུའི་མཇལ་དར། མེ་ཏོག་བཅས་འབུལ་བར་
འབྲས་སྤྱི་ཨ་པ་ པན་གྱི་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་འབྲས་
ལྗོངས་རྒྱལ་སྲས་སོགས་ནས་ཕེབས་བསུ་གནང་གིས་མཆོད་སྐོར་བཞུགས་ཞག་གནང་། དེར་ཕུན་
རིང་མ་མཇལ་བའི་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྟག་འཚེར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་དང་།
རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཀྱང་ཕེབས་བསྐྱུར་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། ཚོང་དོན་སྤྱི་པ་མཁའ་རྒྱུད་བློ་བཟང་

རྒྱལ་མཚན་དང་། ང་ཡང་མཚོ་འགོའི་བཞུགས་ཞག་ལ་བར་ཕེབས་བསྒྱུར་བཅར་བ་ཡིན།

ཉིན་རྗེས་མ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཕེབས་བསྡུ་དང་བཅས་ཕེབས་འཁོར་ཐོག་ལྡན་ཕེབས་ཀྱིས་སྒང་ཏོག་པོ་བྲང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་ཞག་མཛད་པ་དེར་མཁན་ཆུང་སློང་ཟུར་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཕྲན་གཉིས་ལ་གཟིམ་ཆུང་དུ་དགྲེས་བཞིན་མཇལ་ཁ་སྩལ། མི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ (November 24th 1956) ཉིན་སྒང་ཏོག་ནས་ཤི་རི་གུ་རི་བར་བླངས་འཁོར་དང་། དེ་ནས་གནམ་གྲུའི་ཐོག་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་དྲི་ལིའི་གནམ་གྲུ་བབས་ཐང་དུ་སྲིད་འཛིན་སྲུག་རོགས་ར་ཐ་ཀྲི་ཤི་ན་དང་། སྲིད་བློན་ནེ་ཧེ་རུ། རྒྱ་གར་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆེ་ཁག་དང་། རྒྱ་གར་དུ་བཅར་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་ཁག །གཞན་ཡང་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ཁག་སོགས་ནས་དགའ་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཏེ་སྲིད་བློན་སྐུ་གཞོན་ལྡན་རྒྱས་ཕེབས་འཁོར་ཐོག་ཐད་ཀར་སྲིད་འཛིན་པོ་བྲང་དུ་ཕེབས་ཏེ། སྲིད་འཛིན་ར་ཇེན་དྲ་པྲ་ཤད་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་དེ་ནས་བཞུགས་ཡུལ་ཧེ་དྲ་བར་སྦར་ཧའུ་སེར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཀུན་གཟིགས་མཆོག་ཀྱང་གནམ་གྲུ་རྗེས་མའི་ནང་ཕེབས་ཏེ་དགའ་བསུ་སོང་སྒྲ་ཞུ་བཞིན་པར་ཀོ་ཐ་ཧའོ་སེ་…ཞེས་པའི་ཕེབས་སྒྲིགས་སར་ཞབས་སོར་འཁོད།

དེ་ནས་ཉིན་རྗེས་མར་ ༧ མགོན་ས་མཆོག་སློབ་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་ཞི་བདེའི་ལམ་ནས་རང་བཙན་དུ་སྐྱེ་འཕྲིད་མཛད་མཁན་སེམས་པ་ཆེན་པོ་གྷན་དྷིའི་དྲན་རྟེན་ཕུར་ཁང་དུ་མེ་ཏོག་དང་། སྙན་ཤ་ལ་འབུལ་གནང་དང་འབྲེལ་ཐུགས་སྨོན་མཛད། རྒྱ་གར་སྲིད་འཛིན་སྐུ་གཞོན་དང་། སྲིད་བློན་ནེ་ཧེ་རུ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་དུ་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་དང་། སྲིད་འཛིན་བསྒྲེས་གཞོན་གཉིས་ཀ་དང་། སྲིད་བློན་ཡང་ ༧ མགོན་ས་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཡུལ་ལ་མཇལ་འཕྲད་དུ་ཕེབས། ཆོས་ཚོགས་དེར་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་། མཁས་པ་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ (ཡུ་ནེ་སི་ཀོ) ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཡང་མང་པོ་ཕེབས་

པའི་དབྱུས་སུ་ཉིན་ལྟར་ཆེ་བས་བསྒྱུར་ཐོག ། ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་ ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་ལྷ་སར་རྒྱ་མིས་བཙོས་པའི་གསུང་བཤད་དེ་མ་གཞན་པར་༸གོང་ས་ཆེན་པོ་རང་གི་དགོངས་འཆར་གསུང་བ་ཤོད་གནང་བ་ག་ཤམ་གསལ་ལོ།

ཚོགས་འདུའི་གཙོ་འཛིན་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་པོ། སྐུ་ཚབ་ཁག་དང་། གྲོགས་པོ་རྣམས་པ་ཚོར་ཞུ་རྒྱུ། དེ་རིང་གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུའི་མཇུག་མ་བསྡུས་གོང་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ངས་གནས་ལུགས་སྙན་སྒྲ་རེ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཧ་ཅང་གི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་།

རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ནས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་སྲུང་འཛིན་གནང་བ་འདིར་ང་ཚོ་གདན་ཞུ་གནང་བ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་གནས་ཆེན་རྣམས་མཇལ་བར་འགྲོ་རྒྱུའི་གོ་སྒྲིག་ཡག་པོ་གནང་བ་དེ་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད།

རང་ཅག་ཚང་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་པའི་ཡང་དག་པ་དམ་པའི་ཆོས་འདི་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་ཐབས་ལ་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ཙང་ངས་བོད་ལ་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་དང་། ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཚུལ་སྐོར་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཞུ་རྒྱུ། འདས་ལོ་ ༦༢༧ ནང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་དུས་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊ་ནས་གཙོས་བོད་ཕྲུག་མང་པོ་རྒྱ་གར་ལ་ཡི་གེ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་བཏང་བ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཀཤྨིར་ཡུལ་དུ་པཎྜི་ཏ་ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཡི་གེའི་གཞུང་ལུགས་ལེགས་པར་བསླབས་ཏེ་བོད་དུ་འཁོར་ནས་ཐོན་མི་སམ་བྷོ་ཊས་རྒྱ་གར་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་དར་བའི་ན་ག་རའི་ཡི་གེ་དང་། དབུས་ཕྱོགས་སུ་དར་བའི་ཤ་ར་དའི་ཡི་གེ

གཉིས་ལ་དཔེ་བྲུས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསར་དུ་བཟོས་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་བསྒྱུར་བ་མཛད།

འདས་ལོ་ ༧༡༠ ནང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤནྟ་རཀྵི་ཏ་དང་། ཀུ་རུ་པདྨ་སམྦྷ་ཝ། བི་མ་ལ་མི་ཏྲ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ལ་སོགས་པ་བོད་ལ་གདན་དྲངས་ནས། ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་དང་བཻ་རོ་ཙ་ན་ལ་སོགས་པས་གསང་སྔགས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་མང་པོ་བོད་སྐད་ལ་བསྒྱུར། སད་མི་བདུན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སོགས་རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་གི་འབྲེལ་བ་རྗེ་རྒྱས་རྗེ་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་པ་རེད།

འདས་ལོ་ ༨༡༧ ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་པཎྜི་ཏ་ཛི་ན་མི་ཏྲ། སུ་རེན་ཏྲ། རྡྷ་བོ་དྷི། བོ་དེ་ཛྙ་ན་ཤཱི་ལ་ལ་སོགས་མང་པོ་གདན་དྲངས་ནས་ལོ་བསྒྱུར་ཞིབ་པའི་ཆོས་ལ་དག་ཐེར་དང་སྐད་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་སྐད་གསར་བཅད་ཀྱི་སྒྲོལ་བཟང་ལེགས་པར་མཛད། དེ་རྗེས་བདུད་གཙུག་བཙན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མའི་དུས་ལུང་ཁུག་ལ་ཡར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཕྲན་བུ་ཙམ་ལས། འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ཡལ་ཆེར་བསྣུབས་སོང་། མདོ་སྨད་ནས་བླ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་སོགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་སླར་གསོ་བར་མཛད། ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་ལམ་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དཔལ་ན་ལེནྡྲ་དང་། བི་ཀྲ་མ་ཤཱི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱས་ཏེ་རྫོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲཱི་ཛྙཱ་ན་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ནས་ཤཱཀྱ་ཤྲཱི། སྨྲྀ་ཏི་ཛྙཱ་ན་ལ་སོགས་པ་བོད་དུ་གདན་དྲངས། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཁྱབ་སྤེལ་དུ་གཏང་སྟེ་བོད་ཡུལ་ལྡན་པའི་གླིང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་མཛད།

རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་དབར་ལ་དེང་དུས་ལྷ་སྤྱིའི་ལམ་བགྲོད་བདེ་པོ་ཡོད་པ་

མ་རེད། བོད་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ལ་ལོ་དང་། ཟླ་བ་མང་པོའི་ལར་གོམ་པ་སྤོས་ཏེ་འགྲོ་དགོས་པ། ལམ་དུ་གཅན་གཟན་གདུག་པ་ཅན་དང་། རི་བྲག་གཡང་ས་ཅན། དྲག་ཏུ་འབབ་པའི་ཆུ་རོང་། ཚ་ཚད་འབྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་འཇིགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་སློབ་གཉེར་བ་བརྒྱ་ཙམ་ཕྱིན་ན་བོད་དུ་གསུམ་བཞི་ཙམ་ལས་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། བོད་ཆོས་ཆོས་ལེན་པའི་ཕྱིར་གཅེས་པའི་སྲོག་ལ་ཕངས་པ་མེད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་དཔྱད་འབད་བརྩོན་བྱས་པའི་ཐུགས་རྗེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤེལ་ཐུབ་པས་མཚོད། ཉེ་འབྲེལ་ཡུང་པ་ཚོར་ཡང་ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

དུས་སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ་འདས་ལོ་ ༡༢༠༠ ཙམ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། དགོན་པ་དང་། ལྷ་ཁང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཡོད་ཚད་མེད་པ་བཟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡང་རིམ་པས་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡང་། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ད་ལྟ་བར་ཉམས་ཆག་མེད་པར་གནས་ཐུབ་ཡིན། རྒྱ་གར་མི་དམངས་ནས་ཕྱིའི་བཙན་འཛུལ་དང་། ནང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་པོར་གནོད་ལེན་དང་། མཉམ་སྦྲེལ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མ་ཐོབ་སྟེ་དེང་དུས་ཆབ་སྲིད་དང་ཤེས་རིག། དཔལ་འབྱོར་སོགས་སྒོ་གང་ས་ནས་ཡར་རྒྱས་དཔེ་མི་སྲིད་པ་བྱུང་འདུག་པ་དང་།

རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ལུགས་ཕྱི་ནང་ཚང་མར་བརྩི་མཐོང་དང་། སྲུང་སྐྱོབ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནང་གི་ཡོད་པའི་ཐོན་རྟགས་སུ། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། རྡོ་རིང་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རྒྱལ་རྟགས་སུ་བདག་གཅེས་གནང་བཞིན་པ་མ་ཟད། འདི་ལོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་བའི་དུས་དྲན་ཁྱད་པར་ཅན་འདིར་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་བརྗོད་འོས་པའི་ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོའི་ཐོག་ནས་དུས་དྲན་སྲུང་འཛིན་གནང་བ་དང་། ནང་པ་དང་། ནང་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ

ནས་མཐོང་དང་། སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཚབ་དང་། མཁས་པ་མང་པོ་དུས་དྲན་ཚོགས་འདུ་འདིར་གདན་ཞུ་གནང་བ་འདི་ལ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱུ་རྩལ་རྫི་ཙམ་གནང་གིན་ཡོད་པ་ང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཐོབ་བྱུང་། དུས་སྔོན་གྱི་མཛད་པ་བཟང་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤར་ཕྱོགས (ཨེ་ཤི་ཡ་) ཀྱི་ས་ཁུལ་ཙམ་དུ་ཟད། ཐག་རིང་ནུབ་ཕྱོགས་ (ཡོ་རོབ) ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྟོན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལུང་ལས། ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་སོང་བ་ན། གདོང་དམར་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་གཅིག་གིས་དེ་ནི་སྤྱིར་གདོང་དམར་གྱི་རིགས་ཅན་བོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་བཞེད་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱཀྱ་ཤྲིས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དར་བ་ལ་དགོངས་པ་ལྟར། དེང་དུས་ནུབ་ཕྱོགས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་རྣམས་སུ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་རྟགས་མཚན་དེ་ནི་ལུང་བསྟན་པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་དཀྱུག་སྒྲམ་པ་དང་། རྣམ་འདྲེན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་འདི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་ཁྱབ་ཉམས་སུ་བླངས་ན། དེའི་འབྲས་བུར་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཡུལ་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་ཆགས་སྡང་དང་། འཁྲུག་རྩོད་འཛིངས་སྐྱུག་གི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་རང་ཞིར་འགྱུར་ཏེ་ཞི་བདེ་མཉམ་གནས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཤིག་ངེས་པར་ཡོང་སྲིད་པ་དང་། དེང་དུས་ནི་བདེ་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་བཙན་དབང་འོག་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ཁག་རང་བཙན་དུ་གཏོན་ཐབས་དང་། བཙན་འཛུལ་དང་། དམག་འཁྲུག་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ཉིན་མཚན་དུས་རྟག་ཏུ་བདེན་པའི་ལམ་ནས་ཐབས་ཤེས་དང་། འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པས་ངའི་སེམས་ལ་

ཡང་གཡོ་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་ཐེབས་བྱུང་། སྤར་ལོ་ཧྥ་བ་དང་། མཁས་པ། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་དཀའ་དཔྱད་འབད་བརྩོན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་བོད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་དེ་དག་ཉམས་ཆག་གིས་མེད་པར་སོང་ན་གང་མིན་བྱེད་རྒྱུར་རང་གི་ལེས་ནུས་ཡོད་ཚད་རྩོལ་དུ་བརྟོན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་འདི་དག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། ཁྱེད་རྣམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཐབས་ལམ་ཧྲི་དགེ་བཀའ་སློབ་གནང་ན་ང་ཚོ་ཚང་གི་དགའ་པོ་ཡོད་པ་འདུག །

སྤྱིར་ཡང་ཞུ་རྒྱུ། གལ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་པ་འདིའི་དབུས་སུ་ངས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དཔལ་ང་ཆོས་ཕྱུག་ལས་གནང་བ་རྣམས་གྲུབ་འབྲས་ལག་པོ་ཡོད་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེས་མཚོད་འཛམ་གླིང་ནང་གནས་བཞིན་རྒྱུ་བའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྐྱིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་བཀའ་སྩོལ་བ་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། མདོ་ལས། ཐུབ་རྣམས་སྡིག་པ་ཆུ་ཡིས་མི་འཁྲུ་ཞིང་། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ལ། །ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་འཕོ་མིན་ཏེ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་པར་འགྲེལ་བ་ཤད་དང་། ང་ལས་ཆོས་ཚོགས་འདིར་གདན་ཞུ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལེགས་ཞུ་གནང་མཛད་འདུག །

སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནང་སྡོད་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་འཐུས་མི་ཚོས་ལྷ་ལིར་བཀའ་ཤག་སྐྱན་རྒྱས་ལར་བཅར་ཏེ་མེ་སྤྲེ་ཟླ ༡༡ ཚེས ༡ འཁོད་པའི་རྒྱལ་བློན་མཆན་འཁོད་སྐྱན་ཞུ་དང་བཅས་ལྷ་རབ་བོད་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་ཞི་དྲག་ལས་བྱེད་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཕྱིར་

༢༦ ཧུ་རུ་ཧན་ཏེའི་སྐད་ཆོག་ནས་ཆུང་བའི་གསུང་བ་ཤད་དོ་མའི་ཞལ་བ་ཤུལ།

འཛིན་མ་བྱུང་བར་༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་སྐུ་བཞུགས་ཡོད་པ། དེ་མིན་རྒྱ་དམར་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་བཙན་དབང་གིས་བཞག་བཅུག་···པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པར་ལེགས···བཅོས་ཐོག །བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནང་བཙན་དབང་གི་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་མཚམས་འཕྲལ་འཛུགས་དང་འབྲེལ་དེང་སྐབས་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ་དེའི་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་བྱེད་པ་དེ་དག་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཛུགས་ཡོང་བའི་བཀའ་མོལ་པེ་ཅིང་གཞུང་ལ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག···ནས་གནང་སྟེ་ལག་ལེན་མ་བྱུས་བར་༸གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་རང་ལ་སྐུ་བཞུགས་གནང་ཐུབ་པ···སོགས་ཞུས་པར། ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་སྐབས་དེར་རྒྱ་དམར་སྲིད་བློན་ཀྲའུ་ཨན་ལེ···ཡང་རྒྱ···གར་དུ་འབྱོར་པར་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོང་རྒྱུན་ཞིབ་ཕྲ་གསུངས་འདུག་པ···མ་ཟད། བཀའ་ཤག་ནས་ཀུང་རྒྱ་དམར་སྲིད་བློན་སོགས་ལ་ཁམས་ཕྱོགས་དྲག་པོའི་བཙན···གནོན་མཚམས་འཛུགས་དགོས་རྒྱུ་དང་། བཅོས་བསྒྱུར་ཡང་དང་འཐེན་དགོས་རྒྱུ་བཀའ···མོལ་མཛད་ཚོད་གང་ལྟར་སྤྱི་ལྟར་པེ་ཅིང་ནས་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་བཅོས་བསྒྱུར་ཐད་ལྔ་འཁྲིས་ལོ···དྲུག་བར་འཐེན་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་བོད་མིའི་བློ་དང་བསྟུན་ཏེ་ལོ་བཅུའམ། བཅོ་ལྔའི་བར་དང་···འཐེན་ཆོག་རྒྱུ། ཡང་བོད་མིའི་བློ་ལ་མེད་ན་བཅོས་བསྒྱུར་ཇི་བ་ནས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་རྒྱུ། དེའི་འབྲེལ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་སོགས་ལ་འབང་རྒྱས་བསྐྱལ་བཅོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པས་མཚད། དེ་དོན་བཀའ་ཤག་ཏུ་འང་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ནས་ཁས་ལེན་མང་པོ་བྱས་ཚོད། གང་ལྟར་བཀའ་ཤག་ནས་ཕྱོད་ཚོའི་ཞུ་གསལ་ཚང་མ་བོད་ཕྱིའི་བསྟན་སྲིད་བདེ་དོན་དང་འབྲེལ···ཡང་། ༸གོང་ས་ཆེན་པོ་སྐྱོན་འཁོར་རྒྱ་གར་དུ་སྐུ་བཞུགས་མཛད་རྒྱུ་གཏན་ནས་དགག་མིན···ལ་བོད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་སྐོར་ཀུང་དབྱང་རང་ལ་ཞུས་དང་། ཞུ་རྒྱ་མ་ཟད། བར་ལམ་རང་ཅག་ཚང···མས་དགེ་སློབ་མིག་གིས་མཐོང་བཞིན་དུ་རང་ཐོན་དང་། དོ་ཤུང་ཁོ་ནས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་སྐྱོན་སྒྲུང་མ་ཐུབ་པས་སྐྱོན་གནོད་ཆེན་པོ་བྱུང་ག་ཤིས། ད་ནས་རང་ཅག་ཚང་མས་མཛོས་ཟིན་ཐུང་བའི···

གནས་ལུགས་དགེ་སྟོན་དྲང་པོར་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་ན། ལེགས་ཚའི་བསམ་འཆར་ཡང་ཞུ་དགོས་···
ཡེབས་པ་བཞིན། ཕྱིན་ཆད་མཛད་སྒོའི་སྐོར་དོན་ཚན་བཞི་འཁོད་ཅིག་ཕུལ་ཏེ་གང་ལྟར་བཀའ་···
མོལ་དབུ་དཔྱམ་ལྡི་ལི་རང་ལ་བཞུགས་ཐོག །ཧྲུ་རྫི (རྒྱ་མིའི་གཞུང་ཚབ) བརྒྱུད་ཡི་ཅིང་···
ཏུའང་ཞུ་གནང་མཛད་ཤིན་པ་ལྟར་མཇུག་འཁྱོན་ལྷ་ས་རང་ལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བཀའ་ཤག་ལྷན་
རྒྱས་ནས་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་འཁྲུལ་མི་ཐུན་མོང་ལ་གསུངས་པའི་ཐོག །དྲུང་གཞིས་ཁྲེལ་···
བསམ་པ་མཉམ་མཐུན་གྱི་ལས་དོན་ཐེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་། གཞིས་ཁྲེལ་འཁྲེལ་བ་ཞུ་ཕྱོགས་སྐོར་
སོགས་ཞལ་བཞེས་མཁས་སྔོན་འདྲ་ཆག་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་དོན་ཡིན་ཤག་རང་བསམ་ཏེ་···
དགེ་སྟོན་ཧི་མ་ཆེས་མངའ་ཁུལ་རྫོང་གཞིས་སྤྱི་སྡོད་དང་། མི་དམངས་རྣམས་ནས་སྐབས་འཕྲལ་སོ་
སོར་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཐད་ཀར་[༢༨]སྙན་འབུལ་གནང་དགོས་ཞེས་བཀའ་མོལ་ཧི་རྒྱུང་ཚང་མ་ཕར་འདེབས
ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁབ་ཡོངས་ལ་འགྲེམས་སྤེལ་ཡང་བསྒྲགས་པ་རེད།

སྐབས་དེའི་དུས་ང་ཚོ་གཞུང་ཞབས་འགའ་ཤས་དང་། བོད་ལྗོངས་ཆོལ་···
ཁ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་འགའ་ཤས་ལྡི་ལི་དང་། རྡོ་རྗེ་གདན་སོགས་གནས་གཟིགས་གནང་ཡུལ་
ཁག ཀ་ཤྲུག ། སྔར་རྟོག་བཅས་པར་བཀའ་ཤག་སོགས་ལ་སྤྱི་དོན་བདེ་སྡུག་བཀའ་མོལ་ཞུ་
བར་ཡང་ཡང་བཅར་སྐབས་བཀའ་སློབ་མདོ་མཁར་བ་ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་དང་། རྗེ་མཁན་མགྲོན་···
ཆེ་བ་ས་ལྷ་ཐུབ་བསྟན་འོད་ལྡན་གཉིས་ནས་རྟོགས་ཐེབ་མེད་པར་ངོ་མཇལ་དང་། བཀའ་མོལ་ཕར་···
ཞུ། ཚུར་གནང་སོགས་ནང་མ། ནང་མར་གནང་བ་ལས། གཞན་ཆེབས་ཞབས་འཕྱོས་འདྲིས་
ཅན་མང་པོ་ཞིག་ནས་ང་ཚོ་ཚོ་ཏའི་ཡུལ་དུ་མི་སླེབས་ལྟར་མཐོང་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕར་གཡོལ། ཚུར་
གཡོལ་གནང་མཁན་མང་བས་སེམས་ལ་གནོན་པོ་ཐུང་ཡང་། ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྐབས་འོང་ཆེ་བོད་
དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འཐོག་ཏུ་ཡེབས་མཁན་སོང་ཙང་ཐུག་ཁག་ཐུབ་མི་འདུག །

༢༨ བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་དང་བཀའ་མོལ་ཧི་རྒྱུང་··པར་འདེབས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་བསྒྲུག

[10]གོང་ས་མཆོག་ནས་སྲིད་བློན་ནེ་ཧེ་རུ་དང་། ཀྲུའུ་ཨན་ལན་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་བའི་སྐོར་ཐུག་དེབ་ནང་། དེའི་སྐོར་སྲིད་བློན་ནེ་རོར་ལྷོ་དམ་ཇང་ལ་གྱིས་བཀའ་མོལ་གནང་བས། བར་ལམ་བོད་ཕྱར་ཕྱོགས་ནང་འུ་ཐུག་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་དང་། ད་དུང་ས་གནས་གཞན་དཀྲུག་ཁྲབ་སྒྲིལ་ཇི་ཡོང་གྲོག་ལེང་ཆེ་ཚུལ། རྒྱ་མིས་ང་ཚོའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་དངོས་སྐྱོར་རྐྱེན་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཡོད་པའི་འཕགས་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་མཚམས་གཙོད་རྗེས་ཡོད་ལུགས་སྐོར་བཅས་ཞིབ་ཞུས་ཐོག །བོད་མི་ཚོས་རེ་བའི་ལྟ་གམ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་མང་ཐོག་བྱེད་ཚུལ། ང་ཚོར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་ཐོབ་པར་རྒྱ་གར་རང་དུ་སྐྱོད་འདོད་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་བཅས་ཁུངས་གསལ་གླེང་མོལ་ཞུས་པ་ཡིན།

ཡོང་ནས་དེ་རྣམས་བཟོད་སྲན་དང་རིང་གིས་གསན་སོང་བའི་མཐར་གསུངས་ལན་དུ། འཕགས་བོད་གཞའ་རབས་ནས་ཆོས་རིག་འབྲེལ་བ་ཆེ་བས་བོད་དུ་གནས་ཚུལ་ཐབས་ཇུག་ཇི་བྱུང་གྲོ་ལམ་གདུང་སེམས་ཆེན་ཡང་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ལན་བྱེད་ཐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁས་ལེན་སུས་ཀྱང་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། ཅེས་དང་། ཕྲན་གྱི་བསམ་ཚུལ་བཞིན། རྒྱ་ནག་དང་དམག་འཐབ་བྱེད་རྒྱུར་དགེ་མཚན་མེད་པ་དང་། གལ་སྲིད་བོད་མིས་དམག་འཐབ་བྱས་ན་རྒྱ་མིས་དཔུང་སྟོན་བཏང་སྟེ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་ཡུལ་ཁམས་སྟོར་བརྩམ་གཏོང་རྒྱུར་བརྟེན། ཁྱེད་རང་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ཐོག་བྱུང་བཞིན་ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ནས་རང་ཁེ་ཆེ་ལོན་གྱི་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་བྱ་དགོས་ཞེས་སློབ་སྟོན་གནང་བྱུང་།

དེའི་ལན་དུ། ཕྲན་ནས་དེ་སྐོར་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་ལན་དགུ་ཆད་འཁྱུད་ཀྱི་འབད་བརྩོན་མ་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་མིའི་ངོས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་འདོད་པས་འཛེ་བྱུང་ཇི་

༡༠ ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་ ༡༤༥/༥

བཞིན་མ་བྱུང་ཞིང་། བོད་ཚོའི་བལ་མ་རྒྱལ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་རེ་ཡང་མ་མཐོང་རྒྱལ་བརྗོད་པར། ཡང་ཕྱིན་ཀྲུའུ་ཨན་ལེ···རྒྱ་གར་དུ་འཚོར་རྒྱུར་འཕྲོས་མོལ་བྱས་འབྲས་གསུངས་ཏེ་མཇལ་འཕྲད་གྲོལ···བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། སྲིད་བློན་ཀྲུའུ་ཨན་ལེ······མཇལ་འཕྲད་སྐབས་གསུངས་གསལ། ང་ཚོའི་ཤར་ཕྱོགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། ས་གནས་དེའི་གནས་ཚུལ་དང་། མི་མང་གི་རེ་འདོད་དང་མ་བསྟུན་པར་རྒྱ་རིགས···ལས་བྱེད་པས་བཙན་དབང་གིས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ལུགས་སྐོར་བརྗོད་པར། བོད་ནས་བློ་ཕམ་གྱི་ཉམས་པས་བརྗོད་དོན། ས་གནས་དེ་ཁུལ་རྒྱ་མིའི་འགོ་བྱེད་ཚོས་ནོར་འཁྲུལ་བྱུང་ཚུལ་དང་། ལོ་སོས་གང་བ་ཤད་མའོ་ཙེ་ཏུང་ལ་ཞིབ་གསོལ་ཞུས་འབྲས་ཟེར་པཙམ་ལས། ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཁས་ལེན་འདི་ཡིན་མ་བྱུང་།

ཉིན་ཤས་རྗེས་ཀྲུའུ་ཨན་ལེ···ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་གཙོ་བོ··ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་དང་། རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་དགོང་མོའི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་ཏུ་མགྲོན་འབོད་ཐོག བོད་གཉིས་དང་། ཀྲུའུ་ཨན་ལེ···མཉམ་གླེང་མོལ་བྱུང་དོན། ཕྲན་བུའི་ངོ་དཀར་ཞིང་། ཁ་གསལ་དོད་པ་བྱུང་འདུག །གཙོ་བོ་གཉིས་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་མིན་སྟབས་བོད་ནང་གླེང་རྟོག་ཇི་བྱུང་ལ་མཐོང་ཚོན་མེད་པར་གཞན་···དོན་གསལ་པོ་བ་ཤད་དེ། རྗེས་སུ་སྐབས་དེར་གླེང་མོལ་ཇི་བྱུང་ཕྲན་ལ་བརྗོད་གསལ། དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་གལ་ཆེའི་ཁྲིམས་མཚམས་རྒྱལ···ཁབ་ཏུ་བརྩི་འཇོག་བྱས་ན་ཡང་། ད་ཆ་བོད་ནང་རྒྱ་མི་ཚོས་བོད་མི་རྣམས་དགྲའི་གཙོ་བོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ལུགས། བོད་ཚོས་བོད་ནང་ལུང་དཀྱིལ་བཞི་ཆེད་བོད་མི་ཐ་ཆད་དག་ལ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐུབ་མཁན་གྱི་བོད་མི་ཚང་བདག་སྤྱོད་མ་བྱས་ཤིང་། གཞུང་གི་སྲིད་དབང་སྟེར་རྒྱུན་བཞི་ཆེད་ཏུ་འདི་བླ་མ་སྐུ་གོང་མ་དང་། པཎ་ཆེན་སྐུ་གོང་མ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བདེ་དག་ཡང་བསྐྱར་གླེང་སློང་གིས་པཎ་ཆེན་བླ་མར་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ལུགས། བོད་དང་། ལྷག་པར་

ལྷ་སའི་ནང་དགོས་གལ་མེད་པའི་དམག་འཁོར་ཆེན་པོ་ཞར་གསོག་གིས་བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལ་གནོད་སྐྱོན་དང་། དངོས་རིན་ཡར་ཚད་མཐོ་བས་བོད་མི་བཀྲེས་ལྟོགས་ཀྱི་ས་གོའི་གནས་སུ་ཤར་བ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པ་དེར་མི་འདོད་པ་བྱེད་མཁན་ནི་བོད་མི་དབང་འཛིན་གྲལ་རིམ་པ་རྣམས་མིན་པར་བོད་མི་མང་དཀྱུས་མ་རྣམས་ཡིན་ཚུལ། རྒྱ་མིའི་དམག་དཔུང་བོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་དང་། ཕན་ཚུན་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་གྲོས་མཐུན་གསར་པ་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་ཚུལ་ཟེར་མཁན་ཡང་མི་མང་ཚོ་ཡིན་ལུགས། དོན་ཀྱང་ལྷ་སའི་ནང་གི་རྒྱ་མི་ཚོས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་སོགས་སྐྱོན་བརྗོད་གསལ་པོ་བྱས་འདུག །སྤྱི་ཁ་མོལ་དེ་ལྟར་བྱེད་སྐབས་ཀྲུའུ་ཨན་ལེ་དཀའ་མོས་མ་བཟུང་ཡང་། རྣམ་འགྱུར་མཁས་པོའི་ཐོག་ནས་གཅེན་པོ་ཟུར་ལ་བརྗོད་གསལ། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབང་ཆ་སྐྱོར་རྐྱེན་དང་། བོད་ནང་ཁྲུང་དཀྲོལ་བཟོ་ཆེད་བོད་མིའི་འདོད་པར་མེད་པའི་མི་རིགས་ལམ། ཡང་ན་པཎ་ཆེན་བླ་མར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་འདོད་མེད། བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཞེ་ཕྲུས་བྱེད་འདོད་དང་། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་གཞོན་བརྟེན་འགེལ་འདོད་མེད་ཅེས་དང་། གཅིག་ཕྱོགས་ནས་གནས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཀའ་ངལ་འགའ་ཤས་བྱུང་ཡོད་སྲིད་ཅིང་། ལྷ་སའི་ནང་གི་བཟའ་བཅའི་རིགས་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བོད་མིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་འགོ་ཁྲིད་འཁྱོལ་རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་འགྲུས། གནས་ཚུལ་རྣམས་མདོ་ཙམ་ཐུང་ལ་སྙན་སེང་གིས་རྟོག་དཔྱད་བྱུང་གཞི་རྣམས་ལ་རྟོགས་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་དང་། དཔྱད་པོད་ནས་བརྗོད་གསལ། ངས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་རྣམས་ཁ་ཚིག་ཙམ་མིན་པར་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་འདོད་ཡོད་ཚེ་བཞུགས་ན་འགྲིགས། ང་ཚོས་ལག་ལེན་ཇི་བྱས་ལ་གཟིགས་དགོས། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་ལག་ལེན་ཇི་བཞིན་མ་བྱས་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཇི་བྱེད་ཁྱེད་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་འདུག་ཅིང་།

མཇུག་མཐར་བོད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་ཚོར་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་གཅིག་ཡོད། ངས་བོ་གྲོགས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་རྗེས་ཡོད་ཚོད་ལ་ཁྱེད་ཚོས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་ཞུ་དགོས། གལ་སྲིད་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བོད་དུ་མ་ཕེབས་ན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་མི་མང་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག །ཅེས་དང་། ཡང་ ༧ གོང་ས་མཆོག་གནས་གཟིགས་ནས་བསྐྱར་དུ་ལྡི་ལིར་ཕེབས་སྐབས། སྲིད་བློན་ཀྲུའུ་ཨེན་ལའི་ མཇལ་འཕྲད་སྐབས། ཐུན་ནས་རྒྱ་མི་བོད་དུ་འཛུལ་ནས་དཀའ་ངལ་བཟོ་རྒྱུ་ལ་ཁ་སྤྲོན་བརྗོད་པ་རྣམས་བསྐྱར་བརྗོད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ཇི་བྱེད་ད་བྱ་ལམ་ཨེང་བརྗོད་སྐབས་བདེ་མིན་ཞེས་དང་། ཡང་། དཔེ་ན་ང་ཚོར་མ་འགྲིགས་པ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་དུ་འཇུག་རྒྱུར། ད་ཕྱིན་ང་ཚོར་མི་མང་གི་བློ་དང་མ་འཚམས་པའི་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གཞིའི་རིགས་མཚམས་འཛོག་བྱ་དགོས་ཞེས་བརྗོད་ལབ་དུ། ཡོང་ནས་གསུང་དོན་སྙིང་པོར། བོད་ནང་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ནམ་བོད་མིའི་བསམ་འདོད་དང་བསྟུན་ནས་མ་གཏོགས་མི་བྱེད་པ་མའོ་ཚོ་ཕུང་གི་བཀའ་གསལ་པོར་ཕྱུང་རྒྱུ་ཞེར། ཞེས་གསལ་འདུག ། རྒྱ་དམར་གྱི་དབང་ཆ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ནས་ཀྱང་། འཕྲུལ་སྐད་ཅེ་མ་ཐུད་ཐབས་ཀྱི་སྐད་ཆ་སྟོན་པོ་བཤད་པ་ལས། དངོས་དོན་ལག་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡར་བཞག ། ད་དུང་བཙན་ཤུགས་ཇི་སྙུག་ཏུ་བཏང་བའི་སྐོར་རིམ་པས་གྲིས་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་ ༧ གོང་ས་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་འཁོར་རྣམས་རྡོ་རྗེ་གདན་དང་། སར་ནཱ། རྒྱལ་པོའི་ཁབ། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི། ཡངས་པའི་ཚལ། ཀུ་ཤི་ན་ག་ར། སཱ་ཉྩི། ཨ་ཛན་ཏ་སོགས་ནང་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་མཆོད་སྤྲིན་ཕྲེ་འབུལ་དང་། ཐར་ནམ་མཁའ་དང་། ཅང་ཀ་སྒྲ་ཏར་སོགས་ཆུ་རྫིང་ཁག ། གུ་གྲ་ན་ཀར། ཅི་ཀྲ་རན་ཛིའི་སོགས་ལྡིང་ཅན་གྱི་བཟོ་གྲྭ། འབོམ་འབེའི། མ་དྲ་ས། ཨ་ག་ར།

༨༠ རིམ་ཀྱི་ཡུལ་དང་། རིམ་ཀྱི་མི་སྣ ༡༥༢/༩༦།

ཀ་ལ་ཀ་ཏ་སོགས་ཡུལ་གྲོང་ཆེ་ཁག་རྣམས་སུ་གཟིགས་པ་སྐོར་མཛད་བཞིན་ཀ་སྦུག་དང་། རྗེར་གླིང་ཁུལ་སྡོད་བོད་རིགས་རྣམས་ནས་གདན་ཞུས་ལྟར་༧གོང་ས་མཆོག་ཆིབས་བསྒྱུར་ཞལ་བཞེས་སྩལ་ཡང་། ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་དང་། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་གནམ་ཐོག་བོད་དུ་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་བ་རེད།

༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ཀ་སྦུག་མི་འགྱུར་མདོན་དགའ་པོ་བྲང་དུ་བདུན་ཕྲག་གཅིག་རིང་ར་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དབང་མོའི་སྐུ་མགྲོན་དུ་བཞུགས་ཐོག །སི་མང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆེན་སྩལ། དེར་བོད་གཞུང་ནས་གདན་ཞུ་དང་པོ་བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་དོན་གྲུབ་དང་། མཁན་དྲུང་ལས་ཚབ་དགེ་དབང་དོན་གྲུབ་ཐེབས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱར་གདན་ཞུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཡང་། ནང་དོན་དཔྱའི་ཆར་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ལ་བཙན་བསྒྱུར་ལོ་དྲུག་གམ། བཅུའི་རིང་འགྱངས་ཆ་དང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིགས་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་རང་རྒྱལ་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱེད་འདུག་ཀྱང་། ཁམས་ཕྱོགས་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་བྱེད་བཞིན་ལ་བརྟེན་རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་ཙམ་ལ་སྐུ་བཞུགས་མཛད་ན་ཁམས་དང་། ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བཙན་གནོན་མི་བྱེད་པའི་ཁྲིད་པར་ཆེན་པོ་ཡོང་ཚུལ་ཞུ་གནང་མཛད་འདུག །

དེ་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ས་སྒང་ཏོག་པོ་བྲང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐེབས། བར་དེར་གདངས་ཞོད་ཆེ་བས་ལྡ་ཐོད་ལ་སོགས་བགྲོད་བདེ་མེད་རྒྱུན་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་བཞུགས་གདན་འཇགས་རེད། ཤིང་ཚབ་རྡོར་པ་ཀུ་ཁང་ (བདེ་མ་ཁར་བ) པ་རྒྱ་གར་གནས་གཟིགས་སུ་ཐེབས་པ་མཇལ་ཕྱག་ཏུ་བཅར་གནང་གིས་བོད་ནང་བདེ་འཇགས་མེད་པས་རེ་ཞིག་༧གོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ཙམ་ལ་སྐུ་བཞུགས་གནང་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་ཚུལ་ལྷག་བསམ་རྨ་མེད་ཀྱི་ཞུ་གནང་མཛད་འདུག་ཙང་། གཙོ་ཆེར་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་ཧེ་རུའི་བཀའ་སློབ་དང་། ལྷག་པར་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བརྩོན་པོ

བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་ད་དུང་རྒྱ་དམར་རང་ལ་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་དམ་མེས་འཆིག་མེར་གཏུགས་…
རང་མཛད་ན། ཀུ་ཝ་ཨན་ལེ་…ནས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མང་པོ་ཞུས་པ་ལྟར་ཞི་བདེའི་ཐོག་ནས་ཕྱུལ་…
དང་། མི་མང་ལ་ཕན་སྐྱིབས་ཆེ་བ་མཛད་རྒྱུ་མི་ཡོང་དམ་དགོངས་པའི་ཐུགས་རེ་བཅས་མེ་སྤྲེ་…
ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ (February 14th 1957) ཉིན་སྐད་ཏོག་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར་བ་…
དཀར་པོ་ནང་ཞེས་པའི་ས་གནས་བར་ཀ་ཏོར་ཁུལ་སྤྱོད་རང་ཅག་གཞུང་ཞབས་དང་། བདེ་དོན་…
འཕྲུལ་མི་བཅས་ཕེབས་…སྐྱེལ་དུ་བཅར་བ་ཚང་མར་ཞི་འཇམ་ཐོག་ནས། བསྟན་དོན་དོག་ཙ་ཆེག་…
བསྒྲིལ་དང་འབྲེལ་ཚང་མ་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཐུབ་ཏེ་སྡོད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་སྩལ་ནས་ཐུགས་
འཕྲེང་པའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་ཕེབས་ཐོན་གནང་བར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་དཔུང་
ཅན་བཀག་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་དུ་ཐུགས་སྟོབས་ཆེན་པོས་ཕེབས་ཐོན་གནང་བར་ཡིད་ཚིམ་ཏྭ་
ལས། ཉེན་ཐོར་དང་སྐྱར་སྐྱུར་མཇལ་སྨོན་འདུན་བཅས་ཆིབས་རྒྱབ་མ་ཡོལ་བར་དར་གྱིས་གཡབ་…
མོ་ཞུས།

རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་སྣ་ཐོད་ལ་རྟེར་བོད་གཞུང་གི་ཕེབས་བསུ་
དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་དང་། དར་ཆ་དམར་པོ་འཁྱེར་བའི་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་བཅས་
ནས་ཕེབས་བསུ་ཞུས། རྒྱལ་རྟེར་བཀའ་ཚབ་ཛ་ལབ་སྟེ་ཤར་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པས་གཙོས་དྲུང་…
རྩིས། གདན་འདྲེན་ཞུས། གཙང་སྐྱི་ཛ་ལབ་སློན་གླིང་པ་སོགས་ཕེབས་བསུར་བཅར། མེ་སྤྲེ་༡༢༥༢
ལོའི་དཔྱིད་གསར་མཛད་སྒོ་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་གནང་། ༢རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཁྲུང་ཞབས་
ལེར་སྐུ་དང་། གདན་ས་གསུམ། མི་མང་གི་མཐོལ་ནས་ཆོག་གཞིའི་ཁུལ་འགྲོར་དུ། ཕྱུག་པོ་༧ཡོངས་ཆེན་པོ་…
རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་ཕེབས་བསུ་ཕེབས་སྒྲིགས་ཡུ་རིང་མཐུན་མ་ཞུས
པའི་ཉེར་ལེན་པས། དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོར་ཕེབས་ཞོར་རྟ་༢ཧྲེ་མོ་ཆ་གང་ཅེའི་ཁྲིད་སྟོན་ལ་གཞིས་རྩེ་བཅས་མ་
ཕྱག་སྐྱིད་ཉིང་རང་ལ་༧ཞབས་འབྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཐུབ་པ་ཞེས་ཚོགས་ཐོ་ནན་ཅན་ཕྱག་འདུག་པ་དང་།

ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྔོན་ལ་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་རང་ལ་ཞབས་འཁོད་ཡོད་པའི་····
གདན་ཞུར་ཇ་ཐག་བཀྲས་མགྲོན་པ་རྒྱལ་རྩེར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་བཅས་མཛད་དཀའ་ཆེ་ཙམ····
བྱུང་རུང་། གཞིས་རྩེ་རྫོང་དེ་བཞིན་༢རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཐོག་མར···
བཞེས་པའི་རྫོང་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཟད། ཙཱ་བའི་བོད་གཞུང་རང་གི་སྲིད་རྒྱུས་ཐུགས་གལ··
ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ་སྔོན་ལ་གཞིས་རྩེ་རྫོང་རང་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར་
དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་ནས། མི་ལོ་ ༡༩༥༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༣ ཉིན་གཙང་ལྗོངས་ལྷ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་ཀྱི་དང··
བསྟོད་དང་ལྡན་པའི་སེར་སྦྲེང་དང་། བྲོ་གཞས་སོགས་མཆར་དུ་དང་རར་བས་སྔོན་བསུས་ཏེ་གཞིས་ཀ
བསམ་གྲུབ་རྩེའི་རྫོང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད། སྟོད་གཙང་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ལྷ་སྡེ། མི་སྡེ་ནས
བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་ཕུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འབུལ་ཆེན་བརྟེགས།

བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་ཚེས་ ༥ ཉིན་༢གོང་ས་ཆེན་པོ
སྟོན་འཁོར་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་དང་། ཚེས་ ༦ ཉིན་བཀྲས་ལྷུན་འདུས་ཚོགས་སུ··
གསུང་ཆོས། ཚེས་ ༡༠ སོ་སོར་མི་མང་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་སོགས་ཕེབས་པར··
སྩལ། ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཞྭ་ལུ་དང་། ངོར་དགོན་སོགས་ཏེ་འཁོར་གྱི་དགོན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས
གནང་སྟེ་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་སླར་ཡང་གཞིས་རྩེ་རྫོང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཉིན་གཉིས་སྐུ་ངལ་གསོ་བར་མཛད།
ཐོག་མར་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱི་སེལ་བཙུག···ལ་བརྟེན་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་
གིས་༢གོང་ས་ཆེན་པོ་སྔོན་ལ་གཞིས་ཀ་རྩེ་རྫོང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས་པར་ཁག་འདོགས་ཀྱིས་བླ··
ཁོངས་མི་སེར་གྱི་སེར་སྦྲེང་དང་། བྲོ་གཞས་སོགས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་། རྗེས་སུ་༢གོང་ས··
ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་བ་ཙམ་ལས་སྔོན་ཏེ་ཀུན་གཟིགས་མཆོག···
ནས་གོ་བབས་ལུགས་མཐུན་ཇི་བཞིན་མ་མཛད་པ་དེར་ཐམས་ཅད་མཇལ་པའི་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་
གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བརྟེན་ལྟར་ལམ་གྲུབ་འདུད་བཀུར་གཟིགས་ཞུ་གནང་མཛད་ངེས་སློས་མེད་པར།

སོ་སྐྱེ་ཕལ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། གཞིས་བྱེས་དང་། གནས་མཆོག་བབས་ནས་ཕེབས་པས་སྐྱེལ་མཛད་དགོས་པས་རྩལ་དེ་ལས་ཐོག་སྤྱི་སྦྲ་རྗེས་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་ཕྱར་ལམ་ཕེབས་བསུ་····སྐྱེལ་···སོགས་ལུགས་མཐུན་ཤུལ་འདྲུད་རྩལ་ལྡན་ཞིག་རང་མ་མཛད་པ་དེར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཡོངས་···ཀྱི་ཡིད་དོར་མི་འཇུག་ཅིང་། སྤྱི་ཆེན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་འཕྲོ་སྙིང་···བྱེད་ཡག་གི་གཞི་ཆེན་པོ་···ཞིག་ཆགས་འདུག་པ། དེ་ནི་ཟླ་བ་རྒྱ་མིའི་སྲིད་ཇུས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚོད། གང་ལྟར་རྗེས་སུ་རྒྱ···དམར་ནས་གཞུང་བླ་གཉིས་ཀ་རྒྱུགས་པ་ལེབ་བསྒྱུར་དུ་བཙན་གནོན་བྱེད་སྐབས་ཀུན་གཟིགས་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་འཇིགས་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། ༦ གོང་ས་ཆེན་པོར་བསྟོད་བསྔགས་གནང་རྩལ་སོགས་ཐོས་པས་སྟོན་མའི་བསམ་རྩལ་ལ་འཁྱོད་པ་དང་བཅས་སྙིང་ནས་མཐོལ་བ་ཕུལ་གས་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་མཛད་བཟང་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཞུ་བཞིན་···བཅས་འདིར་ལོ་རྒྱུས་སུ་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་བཀོད་པ་ལས། དགོས་པའི་དབང་གིས་ཞིབ་པར་མ་སྤྲོས།།

གཞིས་རྩེར་བཞུགས་རིང་། ངང་ཚུགས་ལྡན་ཞིང་། མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་ཆེ་བའི་བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བ་ (རིག་ཁ་༡ག) ཕུན་ཚོགས་རབ་རྒྱས་སྒྲོ་ཕུར་སྐུ་ཚོ་མ་ཞིན་པ···དང་། ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་གཞིས་རྩེ་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ལྷ་སར་མདོ་ཆོས་ས་ལུང་གཞིས་སུ་བཞུགས་ཞག་ཐོག། ལྷ་སར་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དགོན་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་གསུང་ཆོས་སོགས་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་གསེར་མདོག་···ཅན་དང་། དཔེན་དགོན། འོད་ལུག་གོས་སྟོན་···སོགས་སུ་གནས་གཟིགས་གནང་བཞིན་པར་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་སྟོད་ལུང་མར་བཞུགས་སྐར་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་བཀའ་ཚབ་ལྷན་ཁ་བ་དང་། གདན་ས་གསུམ་གྱི་སློབ་དཔོན་ལས་སྣེ། གཞུང་

༥༡ ༦ གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་རྩེར་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་༧ རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཀའ་ཤག་དང་། ཕྱི་ཚོགས་མི་མང་བཅས་ནས་ཕུལ་བའི་ཚིག་ཐོ་ ༤སྐྱབས་ཀྱི། རྒྱལ་ཡོངས་ཆིབས་བསྒྱུར་ཕྱག་མཛད་ནས་གཞིས་བཞུགས་སོགས་འདུར་གཞིས་རྩེར་བཞུགས་རིང་གནས་ལུགས་རྗེ་བྱང་ཆོས་སྡེ་ཕུལ་བའི་ངོ་པ་ལུགས་ལས་ཡིག་ཆ་སྒྲིག་མ་བསྒྲུབ་འདིས་ཡོད།

ཞབས་སེར་སྦྲ་དང་། རྒྱ་གཞུང་ནས་ཐན་དྲིན་ཧྲུན། དྲིན་སི་ཡིང་། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲུ་སྐྱོགས་ལས་ཁུངས་ནས་སྤུན་ཚོགས་དཔང་རྒྱལ་སོགས་ཞབས་བསྒྱུར་བཅས། ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༧ ཉིན་ཆར་བཞུགས་སྔར་ནས་སྲིད་ཚབ་ཀྲུ་ཞིང་དུ་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཞབས་བསྒྱུའི་ས་བར་ཞབས་འཁོར་དང་། དེ་ནས་སླར་སྒྲོལ་ཆིབས་བསྐྱུར་རྒྱུས་པའི་ལམ་བཞིན་སྤྲོ་དང་། སྤྱན་རྒྱ། ཞབས་བྲམས། ཆིབས་གྲལ་གྱི་བཀོད་པ་མཚར་དུ་དངར་བའི་སྒོ་ནས་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་དོ།། །།

ས་བཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པ།

ཁམས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་རྒོལ་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། རིམ་པས་བོད་ལྗོངས་ཡོངས་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་བྱས་ཏེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་བར་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ།

༄༅། །ཨ་གོང་ས་ཆེན་པོ་ལྷ་སར་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གནང་གོང་ཙམ་ནས་རྒྱ་མིས་ལྷ་ཁྲུལ་ཚོད་མར་ལ་ཞིང་བཅོས་བསྒྱུར་ལོ་དྲུག་གམ། དེ་མིན་བདུན་ནམ། བཅོ་ལྔ་བར་འགྱུར་ངས་ཆ་ཆེན་རྒྱུ་དང་། བོད་མིའི་འདོད་བློར་མེད་ཚེ་གཏན་ནས་མ་བྱས་ཀྱང་འགྲིགས་རྒྱུ་ཞེས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པས་མ་ཚད། རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིར་བསྡུ་བྱས་ཀྱང་། མདོན་ཆུང་གི་དྲག་པོའི་དམག་མི་དང་། མོ་ལག་སོགས་དམག་མཁོའི་ཡོ་ཆས་ཁྲིན་ཆེ་འོར་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཐི་ཤིར་བཀའ་ཤག་དང་། བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་དབང་གཞིས་བྱེས་འཁྱུར་མཉམ་ལེན་ཐོག་ནས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལེགས་བཅོས་གནང་རྒྱུ་མོལ་མཐུན་བྱས་པ་ཕྱག་ལེན་གནང་རྒྱུ་ཡུ་ཏེ། རྒྱ་དམར་ནས་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་དེ་དག་རྒྱ་བོད་དབར་གྱི་དཀྲུག་ཤིང་བྱེད་མིའི་ལོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་གཤིས། དེ་དག་ལ་བོད་མི་དྲག་ཞན་སུས་ཀྱང་འབྲེལ་གཏུགས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མི་ཆོག་པའི་ལྟ་ཞོལ་གཉིས་ལ་རྩ་ཆེག་དང་། རྒྱ་ཁྲིམ་རྫོང་གཞིས་ཚད་མར་བཀོད་རྒྱ་གནང་དགོས་ཞུས་པས་མ་ཚད། རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་མི་རྣམས་ལ་འང་ཕྱི་རྒྱལ་ས་ཐོག་ཏུ་ཡུན་རིང་སྡོད་རྒྱུ་རང་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཕན་མེད་གནོད་གཞི་ཡིན་ལས། དགེ་མཚན་ཡེ་ནས་མེད་ངེས་མ་ཟད། རྩ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཛད་ཕྱོགས་ཐད་ཕྱིན་དགྲ་གཉེན

དབྱེ་བ་གཏོང་མཚམས་སུ་སླེབས་པས། ཁྲིད་ནམས་མི་གྲངས་ ༥ ཆེས་ ༡༥ ཙམ་དུས་བཀག་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་འཚོར་ཐུབ་པ་དགོས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་བཀོད་ཁྲ་ཡང་མི་གནང་མཐུ་མེད་བཟོས་པ་རེད། དེ་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྣམས་ནས་མོས་མཐུན་དང་ལེན་མ་ཞུས་པར་བརྟེན། རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ངོ་རྒོལ་རྩོད་གཏམ་བྱས་ཡོད་པའི་ཁར། བོད་གཞུང་ནས་སྲིད་ཚབ་ཟུར་པ་བདེ་མཁར་བས་ (ཀུ་ཁང་པ) གཙོས་མི་དགུ་བོད་མིའི་ཡོངས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

ལོ་འདིར་ལྷ་ས་ཁུལ་སྟོད་མདོ་སྨད་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གི་ཚོང་རིགས་འཚོར་ལྡན་རྣམས་བསྐུལ་སློང་བྱས་པའི་ཐོག །ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་རྣམས་ནས་རང་གི་འཚོར་འགོས་ལ་གཞིགས་པའི་བློས་བླངས་ཁལ་འདེབས་ཕུལ་ཏེ ༧གོང་ས་ ༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། མཛད་འཕྲིན་ཡར་རྒྱས་སོགས་རྟགས་རྟེན་དགོས་པ་དུམ་འདི་སྐད་དུ་གསེར་སྒྲུང་འབབ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་འཇིགས་བྲལ་སེང་གེ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེགས་ཤིང་། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ཕྲ་རྒྱན་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གསེར་ཁྲི། གསོལ་ཕྱོགས་རང་འགྲིགས་དང་། ལྷ་ལྡན་ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་གསེར་གོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལེགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱོན་ལྔ་ལྡན་ལ་གསེར་གྱི་ལྷུང་བཟེད་སོགས་ཕུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་ལོ་ ༡༩༥༧ ཟླ་ཚེས་ནས་ཉིན་གསུམ་རིང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཞུ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་དང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བརྟན་པའི་ཞབས་བརྟན་སོགས་རྫོགས་ལྡན་གསར་པ་མགྲོན་དུ་འགུགས་པ་ལྷ་སའི་གྲྭ་རྒྱལ་ཁྱོན་ཡོངས་ཚོགས་པ་ཞུས་འདུག །

༡ མི་དགུ་ནི། སྲིད་ཚབ་ཟུར་པ་ཀུ་ཁང་པ། ཕྱག་འཛོད་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ། རྒྱ་མོ་དོན་གྲུབ། མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན། ཕྲན་རྩིས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ། ཇོ་དྲུང་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་བཞེད། ཐུམ་པ་དཔལ་འདུད། ཐུམ་པ་བསྟན་བསྒྲུབ། ལྷ་མོ་ཚེ་མདོང་བཅས་རེད།

ཡང་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས། བོད་ཤར་ཕྱོགས་དར་རྩེ་…མདོ་ནས། འབྲི་ཆུ་ཤར་ཕྱོགས་ཁུལ་དུ་ས་ཞིང་བཅོས་བསྒྱུར་དང་། རང་རང་སྒེར་གྱི་ཞོ་ལག་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། མཆོད་གཞིས་མི་སེར་ནས་དགོན་པ་སོ་སོའི་མཆོད་…རྒྱུན་འབུལ་མར་སོགས་ཡོང་སྒོ་ཁྲལ་རིགས་འབུལ་ལེན་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བསྒྲགས་བྱས་པས་མ་…ཚད། དགོན་པ་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་དམར་ལ་དགོན་ཁྲལ་ཞེས་ཁྲལ་དངུལ་མང་པོ་སྤྱི་རྫས་ཐོག་…ནས་འཇལ་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ནང་མི་ཐེག་པའི་གསར་སྒྱུར་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། གླ་པའི་ཡོངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོད་རིགས་…རྒྱ་མིའི་སྲིད་དོན་སློབ་སྦྱོང་སུ་བཀོངས་པ་དང་། སོ་གཞོན་གཟུགས་པོ་ཐང་རིགས་རྣམས་གུང་བྲན་དམག་ཁོངས་བཅུག་པ། ལོ་ཆུང་མང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་སློབ་སྦྱོངས་སུ་འཁྲིད་པ། མི་ཁྲིམ་དང་། སྤྲང་པོ་ལས་མེད་མང་པོ་བཀོངས་ཏེ་ཡུལ་དགོན་ཁག་ལ་…ནག་མེད་ཉེས་འགེལ་སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་བཅུག་པ་སོགས་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དགོན་ས་ཡུལ་ཚང་མས་རྒྱ་མིའི་བྱེད་ངན་སྡུག་འཁུར་བྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་བས་རྡོ་… ཆོལ་བྱས་པ་ཤེས། མེ་སྤྲེ་ ༡༩༥༦ ཟླ་ ༢ ནང་ལི་ཐང་དགོན་ཆེན་དུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་ས་གནམ་གཉིས་ནས་དྲག་པོའི་གཏོར་… ཆོལ་བྱས་ཏེ་སྒོ་…བཟང་མཐའ་ཡས་བརྩོན། ཤིང་རིས་མཁན་ཟུར། དགེ་བཤེས་ཨ་ཟང་སོགས་བླ་མ་བགྲེས་པོ་…དགུང་ལོ་ ༧༠/༨༠ ཐེབས་པ་མང་པོ་དམར་བསད་དང་། གཡོན་རུ་དཔོན་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་དང་། མདའ་ཚོང་བློ་གྲོས་དོན་གྲུབ་སོགས་རང་ཡུལ་ལ་ཤ་ཞེན་ཅན་གྱི་དཔོན་འགོ་མང་པོ་བསད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་ཆར་ཕྲེང་བསམ་འཕེལ་གླིང་། འབའ་ཆོས་སྡེ། སྨར་ཁམས་ཀུ་ར་དགོན། རྡེ་རྫོང་བྲག་འགོ་དགོན། འཇུ་ལོག་ཟེར་ཐང་དགོན། ལྡན་ཁོག གླིང་ཚང་བཅས་པར་གནམ་ས་གཉིས་ནས་དྲག་གཏོར་བྱས། ཀླུ་པ་དང་། སློབ་པ་པོ་གཞོན་ལྕུག་ལུས་ཚང་མ་རང་གི་ཁྲིམ་ཚང་དང་། བཟང་ཟླ། བུ་ཕྲུག་སློབ་བཏང་གིས་རི་དང་། ནགས་གསེབ་ཏུ་བྲོས་ཏེ་འཐབ་དམག་དང་། ཐབས་ཡོད་ཁག་གཅིག་ནས་དང་སྦྲང་ས་བསྟན་སྲུང་དམག

སྐར་སྤྲེག ······འཛུགས་ཡོངས་སུ་མ་འཛུལ་མཐུ་མེད་བྱུང་སྟེ་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་དང་། ཕྱི་ཕྱོགས་
སྐྱིལ་འདྲེན་བཀག་འགོག་དང་། རྒྱ་དམག་ཚོ་ཙུང་ཚང་མར་བཙེམ་འཁྲོག་སོགས་རོ···རྩོལ···
འཐབ་འཛིངས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད།

ལྷ་ལོ་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་པའི་རྗེས་སུ། ཆབ་མདོར་རྒྱ་མིའི་དཔོན་
རིགས་ཚོས་ཚོགས་འདུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཚུ་སྒོང་བྱས་ཏེ་བོད་ལ་ས་ཞིང་བཅོས་བསྒྱུར་ལྷ་ཕྱི་མ···
གཏོགས་བྱེད་རྒྱུ་ངེས་པས། ཉེ་དུས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་སུ་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཅོས་བསྒྱུར་
བོད་གྲོས་ཚོད་དོན་ལྟར་མི་མང་གི་བློ་སེམས་དང་བསྟུན་ཏེ་བྱེད་དགོས་པས་ད་ལྟ་དུས་སུ་བབས་མིན···
གསུངས་ཀྱང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བཅོས་བསྒྱུར་འཕྲལ་དུ་བྱེད་དགོས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
དེར་བརྟེན་ད་ལམ་ཁྲིད་ཚོར་པོ་བསྡུར་བྱེད་རྒྱུར་ཆབ་མདོའི་ས་ཁུལ་དུ་ས་ཞིང་བཅོས་བསྒྱུར་ཇི་བྱེད་
ཡན་གསལ་དགོས་རྒྱུ་ཡབ་སྟེ་རྒྱ་དཔོན་ཚོའི་བསམ་པར་མི་སེར་འཁོས་ཞན་མང་བས་བཅོས་བསྒྱུར་
ཡང་དག་འཁོས་བྱེད་ཤག་བསམ་མས་ཀྱང་། མི་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་ནས། བོད་མི་ཁྱིངས་ཀྱི་བཅོས···
བསྒྱུར་བྱེད་མཚམས་ང་ཚོས་ཀྱང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། གནས་སྐབས་བྱེད་རྒྱུ་མིན་བརྗོད་པ་དང་། མི་བཞི་
བཅུ་སྐོར་ནས་དུས་སུ་བབས་པས་འཕྲལ་དུ་བྱེད་དགོས། མི་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་ནས་བཅོས་བསྒྱུར་ཞིས
པ་ནམ་ཡང་མི་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པས་རེ་ཞིག་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་བསྟན་ཡང་། རིང་པོ་
མ་སོང་བར། འབྲི་ཆུ་ནུབ་བརྒྱུད་འཇོ་མདའ་ཁུལ་དུ། རྒྱ་མིས་ཚོགས་འཁྲུལ་མི་དྲག་འགའ་
ཤས་ཉེ་མ་མང་པོ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ཞང་བཙན་ཙུར་བྱས་ཏེ་དྲི་བ་མང་པོ་བྱས་མཐར་ཕོ་ཚོས་བཅོས
བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུར་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་མཚམས་ས་ཁུལ་དེར་འཁྲུལ་མི
ཚོས་བཅོས་བསྒྱུར་ཞུ་བསྐུལ་བྱས་རྩལ་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་མིའི་འཁྲུལ
མི་ཚོ་དང་། གཞིས་འབྲོག་ལེར་སྨྱུ་མང་པོ་ཞིག་མེ་མདའ་དང་། མདེལ། བཟང་རྒྱུ་ཕྲན་བུ་
རེ་འཐེན་ཊ་རེ་སྤྲོད་དང་། ནགས་གསེབ་ཏུ་གབ་ཡིབ་བྱས་པ་དང་། ཡས་མས་སྡེ་དགོན···

འགའ་ཤས་ནས་དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་སྐར་ནང་ཟླ་བསྐྱིལ་གྱིས་སྟོབས་ཅི་ཡོད་པ་དང་། རྩལ་ཅི་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱ་མིར་ངོ་་་རྒོལ་བྱས་པ་དང་། གཞིས་འབྲོག་ཆབ་ཅིས་མང་པོ་ཞིག་ནས་དངོས་ནོར་སྐྱ་མཆས་ཕྲན་ཡོད་དང་། ཏ་ཏོག་ཕྲན་ཡོད་དེ་དང་དེ་དཔུང་གཙང་ཕྱོགས་སུ... རིམ་པས་ཐོན་བསྐྱོད་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་མདོ་སྨད་（ཨ་མདོ་）ཁུལ་ནས་ཀྱང་བླ་མ་ཆེ་ཁག་དང་གཞིས་མི་མང་པོས་ཀྱང་དགོན་པ་དང་། རང་ཡུལ་སྲུང་སྐྱོབས་བཏང་གིས་དཔུང་གཙང་ཁུལ་དུ་རིམ་བཞིན་འཐོར་པ་རེད།

རྒྱ་དམར་གྱི་བསམ་པར། ང་རང་ཚོ་མདོ་ནས། འབྲི་ཆུ་ཁ་བར་རྒྱ་ཡོངས་ཡིན་རུང་ལྷ་ས་བར་ཆ་བརྩོན་བསྐོར་ཏེ་བཅོས་བསྒྱུར་དང་། བཙན་གནོན་བྱེད་རྒྱུད་བྱས་པས་... ཡུལ་ནང་ཟིང་འཁྲུག་ཆུང་བ་དང་། འབྲི་ཆུ་ནུབ་བརྒྱུད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཡོངས་ཡིན་པའི་ཁུལ་གྱིས་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་མིན་དྲི་བཙམ་བྱས་ཏེ་བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་རྩོལ་བྱས་པས་ངོ་ལོག་ཟིང་... འཁྲུག་གི་འགོ་ཚུགས་ཏེ་དམག་གི་མེ་ལྕེ་དེ་འབྲི་ཆུ་ཤར་ནུབ་གཉིས་ཀར་མཆེད་ངོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་ནི་ཤར་དང་རང་ཚོ་མདོ་ནས། ནུབ་ལ་དགུགས་རྩུབ་ཆད་བོད་ཡོངས་མི་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་ཤེས་སྐུ་ཚེ་གཅིག་ནས་འཐེན་ན་མགོ་བོ་ཡོངས་རྫོགས་གདོན་གཅིག་ཞིབ་གྱི་ན... ཚར་དོལ་འཛིན་གཅིག་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་ངང་ཉེད་གསལ་པོ་རྟོགས་ཏེ་བོད་གཞུང་ནས་འབྲི་ཆུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཁམས་རིགས་ཚོར་བཀའ་མོལ་ཞིག་གནང་ན་རེ... ཞིག་མགོ་བོ་འཁོར་གྱི་རེད་བསམ་པའི་རེ་ངན་འཆར་ནས། ལྷ་སར་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཐོག... མོལ་བསྡུར་ཞུས་པ་ལྟར་ཁམས་ཕྱོགས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ང་ཕོད་དགའ་དབང་འཇིགས་མེད། སྒོམ་མདའ་སྟོབས་རྒྱལ་བཅས་བཏང་བ། ཡོང་ཚོར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་ཁྱད་མཚར་ཞིག་ཡོད། ཁམས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་རྒོལ་མ་བྱས་པར...... མཚོན་ཆ་སྤྲོད་འབུལ་གྱིས་རང་རང་གཞིས་འབྲོག་ཐོག་ཚུལ་མཐུན་བྱས་ཏེ་ལོག་དགོས་བརྗོད་རྒྱུ...

ཙམ་ཡས། རྒྱ་མིས་དམག་པོའི་བཙན་གནོན་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། བཙན་དབང་གི་
བཙོལ་བསྐྱོར་མི་བྱེད་པ། ཆོས་དད་རང་མོས་དང་། ཡུལ་གོམས་ག་ཤིས་ལུགས་ལ་སྲུང་སྐྱོང་
བྱེད་རྒྱུའི་སྐད་ཆའི་ནུར་ཙམ་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཁྲུས་ཚོད་བོད་ཆོ་ཆབ་མདོ་དང་།
རིམ་ཆེ་ཉེར་ལྔ། ཕྱི་དགེ་ཁྲེལ་དུ་ཕེབས་ཀྱང་། སྐད་ཆའི་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐུབ་པར་...
ཕྱིར་ལོག་ཕེབས་དགོས་བྱུང་འདུག །

༄གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་བུདྡྷ་འཛན་ཏིའི་དུས་ཆེན་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས
སྲིད་བློན་ནེ་རུ་བོད་ལ་གཟིགས་སྐོར་གདན་ཞུ་གནང་བ་དེ་སྐབས་རྒྱ་དམར་ནས་ཀྱང་མོས་མཐུན་...
ཞུས་ཡོད་པ་ལྟར་ཕེབས་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་གནང་ཡོད་པ། དངོས་དོན་གདན་ཞུ་གནང་དུས
ཀུ་སྐྱབས་སྐབས་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་གྲོས་ཚོད་ལ་མི་གནས་པའི་ཁྲིམས་མེད་ལུགས་འགལ་གྱི་བཙན
གནོན་ཐུས་རྐྱེན་བོད་མི་མང་དང་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྲོས་པ་ཡན། རྒྱ་མིར་དོན་གྱིས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
དང་། རྒྱ་མིས་བོད་ནང་དམག་པོའི་རྟེན་གཞི་རྫིངས་གྲ་སྒྲིག་...བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྫུན་ཀུབ་བརྗོལ་
རོགས། དེང་སྐབས་བོད་ནང་བདེ་འཇགས་ཡག་པོ་མེད་ག་ཤིས་ནེ་རུ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུའི
སྐུ་ཕྱུའི་འགན་སྲུང་རྒྱ་མིའི་ཕྱོགས་ནས་ལེན་མི་ཐུབ་རྒྱུ་བརྗོད་ག་ཤིས། ༄སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི
བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས། བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་གདན་འདྲེན་ཞུ་རྒྱུར་དགའ་མོས་ཆེན་པོ་ཡོད་...
པ་ཕྱོགས་མཐུན་ཁར། སྲིད་བློན་རང་ཡང་ཕེབས་འདོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཕྱོགས་...
ནས་སྐུ་ཕྱུར་སྐྱོན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་འགན་བཞེས་གཙང་མ་ཐུབ་པ་བཅས་དེ་ལྟར་ཡང་།
རྒྱ་མིས་ཁམས་རྫུལ་བཏང་སྟེ་མི་སེར་ལ་གཏོར་བཅོམ་ཐུས་པ་ལྟར་སྲིད་བློན་ནེ་རུའི་སྐུ་ཕྱུར་གནོད་
སྐྱོན་བྱུང་ཚེ་སུས་ཀྱང་བློས་འཁྱུད་དཀའ་བས་གདན་ཞུ་ཞུ་རྒྱུ་འཕར་འགྱངས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ།
ལོ་ཕྱི་ ༡༩༥༨ ཟླ་ ༨ ནང་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་འབྲུག་ཏུ་ཕེབས་སྐབས་སྤྲ་ཐོད་ལ་ནས་བོད་ལ་རིན་...
ཆེན་སྒང་དང་། གྲོ་མོ་ཨ་ལམ་...བརྒྱུད་འབྲུག་ཀག་ཕྱོགས་ཕེབས་ཏེ་བོད་ཀྱིས་ཐོག...

ཞབས་བཅག་ཙམ་ལས། ལྷ་སར་གཟིགས་སྐོར་དུ་གདན་ཞུ་ཞུ་རྒྱ་མ་བྱུང་བས་བོད་མི་ནམས་
ཞི་ཡམ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཤིང་། སྐབས་དེར་བོད་གཞུང་ནས་གྲོ་མོར་མཚམས་ཞུ་འབུལ་བར···
བཀའ་འདྲོན་ཟུར་ཁང་པ་དང་། རྒྱ་དམར་གྱི་བོད་སྡོད་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྲང་ཅིང་ཨུ་སོགས་ཡོང་པ་རེད།
དེའི་དུས་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་འབྲུག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་འབྲུག་རང་དབང་རང་བཙན་ཡུལ་ལུང་ཡིན་དང་། འབྲུག་
ལ་ཕྱི་རྒྱལ་སུ་འདྲ་ཞིག་ནས་གནོད་འཚེ་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྲུང་སྐྱོབ···གནང་···
རྒྱུའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱང་གནང་།

དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་དམག་པོའི་ཤུགས་ཨང་སར་ཡོད་པར་བརྟེན་
ལྷ་སར་རྒྱ་མིས་བཙན་ཤུགས་ཇེ་རྩུབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་བོད་གཞུང་གི་ཤོག་དྲིལ་དང་། ཕྱག་ཐེལ་
སོགས་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ཁར། དོན་མེད་བོད་དམག་དང་། ཡུལ་མི་མང་པོ་
བསད་པ་དང་། རྒྱལ་རྗོར་དཔལ་མགོན་མཆོག་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་སྐུ་དབང་རྒྱལ་ཁྱབ་ཚོགས་
ཉེས་འཛུགས་ཁྲིམས་སུ་བཏང་བར་མི་བཤད་རྒྱུ་འཕྲོག་སོགས་ཁྲིམས་འགལ་ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལྷ་སུའི་བླ་
བ་མང་པོར་ཚོགས་འདུ་ཚང་མར་བསྐུ་འཁྲིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་དང་། གསར་ཤོག་ཁག་ལ···
བཀོད་དེ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མིར་བསྐུལ་སློང་བྱས་པ་དང་། བཀྲས་ཡིག་རྒྱ་བཞུར་
ཀྱིས་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་མཆོད་གཞིས་ནོར་གླིང་ཤར་རྗེ་གླུ་ཚང་གི་ཡིན་ཚུལ་བཙན་འཕྲོག་ཐོག།
གཞིས་སྡོད་བཟུང་བཀྲིག་དང་། ནམ་གླིང་རྫོང་དུ་སྡོད་པ་ཤིང་བཟོ་ལྷ་མོད་བཀྲས་སྣས་འཛིན་
འཟུང་བྱས་པ་སོགས་གཞུང་ཞྭས་མང་པོའི་ས་ཞིང་འཕྲོགས་ཡིན་སོགས་སྐྱང་མ་མེ··བོད་དུ་མ·····
ཆགས་པའི་ཕྱི་ཉལ་རྒྱུགས་སློང་མང་པོ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ཚོགས་འདུར་ལ་ཕྱུག་དམར་པོའི་
རྫ་བར་འབུ་གསུམ་གྱིས་ཟེལ་པས་སྐྱེ་མི་ཐུབ་རྩལ་ལབ་སྟེ་དེ་ནི་གདན་ས་གསུམ་མམ། ཡང་ན་
གཞུང་སྐོར་ཆོས་གསུམ་ནས་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ལམ་བཀག་པ་ལྷ་སུའི་བཙན་སྦྱོར་བྱེད་པས་མཚོན།
བླམ་རྣམས་ལ་ཧབ་པསེར་པོ་དང་། གྲྭ་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་མ་དམར་པོ་ཞེས་དངོས་བརྟེན་གྱི···

སྐྱོན་བརྗོད་གྲངས་མེད་ཐོག། ལྷག་པར་དཀར་མཛེས་ཡུལ་གྱི་ཉིན་རེའི་བོད་ཡིག་གསར་ཤོག་ཏུ། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛུགས་མཁན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་ཡིན་པས་དེ་ནི་ཚང་མར་བཙན་དབང་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བས་ཏེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་དང་། མི་དམངས་ནས་ཁོང་ལ་ངོ་ལོག་བྱས་པར་ནགས་གསེབ་ཏུ་བྲོས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་བཙུགས་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་ཐོག་ལ་ལྡོད་རྒྱུ་ཞེས་ཡོད་པར་བྲིས་ནས། ཡང་བསྒྱུར་མི་མང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སླེབས་པར་བྱས་པ་རེད། སོགས་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་འང་མཚན་དམས་ཚབས་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། ལམ་པའོར་སྐད་ཏེ་ཙ་ཁང་། མཆོད་རྟེན། མ་ཎི་ཐང་། ལྷ་རྟེན་སོགས་གྲངས་མེད་རྩ་རྒྱུར་བཏང་བ་སོགས་གྲོས་མཐུན་ལ་ཙ་བཞས་བརྩི་མེད་བཙན་ཤེད་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་ཡུལ་དུ་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་བཙུགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་འང་སློབ་ཕྲུག་ལོ་གཞོན་མང་པོ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཙན་འདེད་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་དམར་པོའི་ལས་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་སོགས་བྱས།

ལྷ་ས་དང་། གཞིས་རྩེ་སོགས་སུ་རྟོ་བོས་རང་བཞིན་གྱིས་འཚོལ་བའི་རྒྱུ་ཆས་སྔོན་པོ་སྡོན་པའི་རྒྱུ་རིགས་རྣམས་དང་། མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མི་རིགས་དབུས་གཙང་ཡུལ་འཁོར་བཤད་རྣམས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་ཐོན་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་དང་། ཡང་བཤེས་ནར་གཉེན་ཐུས་ཏེ་བཤད་ཚེ་དམག་མི་བཀྲར་སྟེ་འཇུ་བཟུང་གྱིས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་སློད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ་རྒྱ་མི་ཆས་སོས་སྡོན་པོ་གཅིན་པ་རྣམས་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཆས་བཟའ་འགྲོ་དང་། ལས་ཀ་བྱེད་འགྲོ་བཞག་སྟེ་ལྷངས་འཁོར་ནང་བཅུག་ཏེ་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཙོང་བཟང་བྱས་རྗེན་མདོ་སྟོད་སྨད་ནས་འཁོར་བའི་བོད་རིགས་རྣམས་ལའང་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་མི་ཡོང་ངམ། གལ་ཏེ

༡ བོད་ལ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༢ (November 22nd 1958) ཉིན་བོད་པའི་དཀར་མཛེས་ཉིན་རེའི་

གསར་ཤོག ཤར་མ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ལྷ་སའི་ནང་འཁྲུག་ཟིང་ཡང་བས་ཏེ་གཙོ་ཆེར་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་བླ་མ་དགེ་བ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་། ཇོ་ཤཱཀྱ་རྣམ་གཉིས་སོགས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་སོགས་སྲུང་བརྟག་འགྲོ་རྒྱུར་སྙིས་བཀའ་མ་བཙོད་པར། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་མདོ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་མི་རིགས་བསམ་ཡོད་ཚང་མ་ཚོགས་ཏེ་བསྟན་དོན་ཇོག་རྩ་ཆེག་བསྒྲིལ་དང་འབྲེལ་དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་སྒར་སྒྲིག འཛུར་བྱེད་རྒྱུའི་མཐའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་པ་དང་ཆབས་ཅིག །བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་སུ་ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་མིས་དྲག་པོའི་བཙོས་བསྐྱུར་དང་། བཙན་གནོན་ཐུབ་རྟེན་ལོག་ཡུལ་མེད་པས་རྒྱ་དམག་བོད་ནས་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་ན་ང་ཚོ་ལམ་སེང་རང་རང་ཕ་གཞིས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལགས་ན། དེའི་བར་ང་ཚོ་དབུས་གཙང་ཡུལ་དུ་གནས་སྡོད་ཆོག་པ་ཞེས་༧སྐུན་གསོལ་ཞུས་པ། བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མིར་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུབ། སྐར་ཡང་ཁམས་པ་དང་། ཨ་མདོ་པ་སྡོད་ཡུལ་ཁང་ཁྱིམས་སོ་སོར་རྒྱ་མིས་དམག་མི་བཏང་ སྤྱི་མི་གྲངས་ལོ་མོ་ཇི་ཡོད་མེད་ཐོ་ཞིབ་བསྐྱོད་ཐུབ་རྗེས། ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཅན་ཁམས་རིགས་ཚོན་ཆེ་རྟ་དམག་གོ་ཕྱག་དང་བཅས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་༦ ཚེས་ ༡༦ ནས་བཞུངས་སྐྱི་ཁ་གྲི་གུ་ཁྲིལ་དང་། ཐུང་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་བསྐྱོད་ཐུབ་ཏེ་ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་དང་། ས་ཞིང་བཙོས་བསྐྱུར་མཚམས་འཛུག་མཐུས་ཚོ་དངོས་སུ་རྒྱ་དམར་ལ་ངོ་རྒོལ་དམག་འཁྲུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱང་ཐུས་པ་རེད།

དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་སྒར་ནས་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་ཁ་གཏད་ཆོག་ཐུབ་པའི་དམག་མིའི་གྲངས་འབོར་དང་། ལྷག་པར་མཚོན་ཆ་སོགས་གྲ་སྒྲིག ཆེན་པོ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་སྲུང་ཐབས་རང་སྲོག་བློས་བཏང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚད་རྗེ་མོར་སོན་པས་བོད་རིགས་ཡེས་མས་ཚང་མས་སྙིང་ནས་དགའ་ཞེན་དང་། དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དབུས་གཙང་གི

མི་རིགས་ཕྱིན་ཆེ་དང་། བོད་གཞུང་དམག་མིའི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་འགའ་ཤས་བཅས་དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་ཁོངས་སུ་འཛུལ་བཞུགས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྫོང་ཐང་དུ་རྒྱ་དམག་ཕྲན་བུ་ལས། དགུས་ཀོང་། ལྷོ་བྲག་རྫོང་ཁག་བཞི། ཨོ། འཕྱོངས་རྒྱས། གྲི་གུ། ཡར་འབྲོག། མཚོ་སྣ་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་གི་ལས་བྱེད་སོགས་མེད་པས་དུས་སྐབས་གང་འཚམས་ཤིག་བར་ས་གཙང་ཞིག་ལ་གནས་ཡོད།

ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་རྒྱ་དམར་ནས་ཞུ་བསྐུལ་བྱས་པ་ལྟར། བོད་གཞུང་ནས་ཁམས་རིགས་ཕྱིར་ཐོན་བྱས་······པ་རྣམས་ལ་འཁྲོས་པ་ཤད་བྱེད་པར་གཙང་གྱི་ཛ་སག་སྨོན་གླིང་པ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་དང་། གདན་འདྲེན་བཅས་མཚོ་སྣ་ཕྱོགས་གཏོང་གནང་མཛད་ཀྱང་། སྐྱེ་འཁོར་གྱི་སྐད་ཆ་གང་ཡང་བྱུང་མི་འདུག །དེ་གའི་སྐུལ་ནས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དང་དམག་ཤོག་ཁག་གཅིག་དང་། རྒྱ་དམར་མི་སྐྱོགས་ལས་བྱེད་ཁོངས་རྒྱ་མི་ཙང་ཧྲ་ཐོང་ (བོད་མིང་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས) ཐེར་པ་དང་། རྒྱ་ཕྲུག་ཐེར་པ་གཉིས་ནས་བོད་ཕྱོགས་མགོ་བསྐོར་བྱས་ཡོད་པ་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཟླ་ ༧ ནང་ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གླིང་དགོན་དུ་བོད་གཞུང་གི་མི་མདའ་དང་། མདེལ་སོགས་བཀར་འཇུག་ཡོད་པ་རྣམས་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་དེ་དགོན་པའི་ལས་སྣེ་འཇུ་བཟུངས་ཐོབ། །གོ་ལ་གཙང་མ་བརྟན་འཛིན་གྱིས་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་རྒྱ་དམག་གིས་ཙ་ཟླ་རྗེས་གཙོད་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མོ་གཞུའི་མདའ་དང་། བཀར་ཁང་གི་མཚམས་སུ་རྒྱ་དམག་ནས་བསྐུགས་ར་བྱས་ཡོད་པར་དང་དམག་ཚོས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་དཔའ་ངར་གྱིས་ཡ་ལན་གནད་དུ་འཕེལ་བསྒྲུབ། དེ་ནས་ཁོང་ཚོ་གཙང་པོ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཐོན་རྗེས་བྱས་ཀྱང་ཐོན་མ་ཐུབ་པར

༢ རྒྱ་བོ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་དམག་ཁོངས་སུ་རྩི་རྩ་གཅིག་གཏོང་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམག་དང་འཐབ་འཛིང་ལ་ལས་ཁ་ཤས་བྱས་མཐར་རྗེས་སུ་དང་དམག་ཕྱིར་ལ་མཉམ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོང་སྐྱེ་དེང་དུས་ས་འི་བོད་ཁུལ་བོད་མིའི་གཞིས་སྒར་ནང་ཚུལ་མཐུན་ཀྱིས་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། གཞན་པ་དེ་ཉ་སྐབ་སྐུལ་སྨོན་པའི་ཞུབ་མི་ཐོས་བསྐྱོད་བྱས་པ་པ་ལས་ཆེར་རྒྱ་དམར་གྱི་མི་ཀླུ་ས་ཡིན་སྐད་ཐོས།

བྱུང་བརྒྱུད་རྒྱ་དམག་དང་འཁྲུག་འཛིངས་ཕྲན་བུ་རེ་བྱེད་བཞིན་འབྲི་གུང་འཕོ་བ་རྫ་འབག་ཀ་ཏུ་རྒྱ་དམག་ཁྲི་ཆེ་མི་སྒྲིགས་བཅས་བསྐུགས་ར་སྒྲུང་པར་འཁྲུག་འཛིངས་ཡང་བ་ཐུག་སྐབས……མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལ་འཐང་མི་རྨས་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་དང་དམག་ཚོ་ཁག་གཉིས་སུ་ཁ……འཐོར་གྱིས་འགག་ཤས་འབྲི་གུང་དང་། མལ་གྲོ་བརྒྱུད་སྟོད་ཁ་ཕྱོགས་དམག་སྐར་ཨ་མར་བླ……བསྐྱིལ་ཐུབ་ཀྱང་། མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཅན་ཚོ་ཁག་གཅིག་རོང་པོ་རྒྱལ་རབ་བཟང་སོགས་བརྒྱུད……ཕྱུང་པོ་ཁུལ་དམག་བསྐྱལ་ཐོག །དེ་ནས་ཤོ་སྤུར་སྟེ་གསུམ་ཕྱོགས་སུ་བསྡད་དེ་མདོ་སྟོད་ཆུ་བའི་སྐང་དུག་གི་དང་བླངས་བསྟུན་སྒུང་དམག་སྐར་དང་འབྲེལ་བ་འབྲུད་ཐབས་བྱས་པ་རེད།

དེའི་བར་རྒྱ་དམར་ནས་གྲིད་བྲུལ་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལས་འགུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། དང་པོ། རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པས་བཀའ་ཤག་ལ་ཞུས་ཏེ་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། དང་བླངས་བསྟུན་སྒྲུང་དམག་སྐར་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་ཇི་ཁ་བླངས་པ……བཀའ་ཤག་ནས་ང་ཚོ་ཁོང་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་རྩུལ་གསུངས་པར། ཐུས་ན་བོད་གཞུང་གི……དམག་མི་བཏང་སྟེ་ཁོ་ཚོ་ཧ་མེད་བཟོ་དགོས་བརྗོད་པ། ལས་དོན་འདི་ནི་ཕྱང་དཀྲུག་གི་གཞི……ཐབས་ཏུག་ཐོག །བོད་པས་བོད་མི་གསོད་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་ཀ་ཤིས་བཀའ་ཤག……ནས། བོད་གཞུང་དམག་མིས་ཁོང་ཚོ་མཐར……སྐྱོད་གཏོང་ཐུབ་གྲིད་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གཞུང་དམག་གིས་ལོ་ལག་འཁྱེར་ཏེ་དང་དམག་ཕྱོགས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་འགན་ང་ཚོས……ཡིན་དཀའ་བ་མ་ཟད། གལ་ཏེ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཚེ་མཚན་ཤས་ཁར། དང་དམག་ནམས་དཔུང་སྟོབས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གཞིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རྩུལ་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ཀྱང་དཔྱང་དགོངས་པ་དྲུངས་པ་དང་། ཁམས་པའི་ཟིང་འཁྲུག་འཛགས་ཐབས་ཟེར་བའི་གྲིད་བྲུས་གཞི་རྫོང་བཟུངས་ཏེ་ཞི་བའི་འཐོལ་མོལ་བྱེད་པར་སྐུར་ཡང་མི་ལྟ་དོ་ཆོད་འཕྲལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་རྩུལ་གསུངས་ཏེ་གྲི……ཀུ་དང་། མཚོ་སྔོ་ཁུལ་དུ་མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་ཐུབ་བསྟན་པལ་མཆོག་དང་། ཇོས་དཔོན་

རྣམ་ལྷས་གླིང་པ་དཔལ་འཁོར་འཛིགས་མེད། སྟོད་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཁུལ་དུ་གཙང་སྐྱི་ཉུར་པ
ཇོ་ལག་སྒོན་སྐྱིད་གླིང་པ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་དང་། མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་བཟང་པོ
བཙས་ལ་ཁམས་རིགས་དང་དམག་ཚོའི་མཚོན་ཆ་རྣམས་བོད་གཞུང་ལ་རྩིས་འབུལ་གྱིས་རང་
རང་ཕ་ཡུལ་དུ་ཚུལ་མཐུན་གནས་སྡོད་དགོས་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་། ནང་དོན་བཀའ་མངགས
བཙས་མངགས་བརྗོང་མཛད།

མཁན་རྩིས་གཉིས་སྤྱི་ཁྱར་འཁོར་སྐབས། དང་དམག་འཁྱོངས་རྒྱུས་རི
བོ་བདེ་ཆེན་དུ་འཁོར་ཚུལ་གོ་ཐོས་བྱུང་འཕྲལ་ཁོང་གཉིས་ཐང་པོ་ཆེར་བཞུགས་ཏེ་དང་དམག་གི
འགོ་འཛིན་ཐུག་འཕྲད་གནང་དགོས་ཡོད་ཚུལ་ལན་བརྡ་གནང་བར། ཨ་ལོ་ཟླ་བ་ཅན་ཏུ་དམག
གོ་ཧྲག་བཞི་བཅུ་སྐོར་བཅར། བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འཁྲོལ་རྣམས་གསུངས་པར། ང་ཚོ་སྟོད
ཐང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་འགན་དབང་མེད། དམག་སྤར་ཨ་མ་མཆོ་སྔ་ཁུལ
ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་རྗེན་མཁན་རྩིས་གཉིས་ལམ་སེང་མཆོ་སྔ་ཁུལ་དུ་ཕེབས་ཏེ་དེར་དང་དམག་གི
འགོ་འཛིན་ཁག་ལ་བཀའ་འཁྲོལ་ལྟར་ཞི་འཇམ་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་གནང་ཡོད་ཚོད་ཀྱང་། དོན
འབྲས་འདི་ཡིན་ཞེ་བྱུང་མེད། རིང་པོ་མ་སོང་བར་དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་སྤར་ཨ་མ་ཨེ
ལྔ་རྒྱ་རིར་གཤོས།

གཉིས་པ། ལྷོ་དྭགས་ཁུལ་ཁམས་རིགས་རེ་ཟུང་ནས་མི་སེར་ཐོག
བཙབ་གསིགས་བྱུང་བ་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་དམར་ནས་ཁམས་ཧུལ་དམག་མི་ཚོ་ཆུང་མང་པོ་གོ་སྒྲིགས
ཁག་བཀོས་ཀྱིས་དང་བླངས་དམག་དཔུང་མེད་པའི་ས་ཁུལ་ག་ས་ག་ལ་དང་དམག་ཡིན་ཚུལ
མི་སེར་གྱི་འབྲུ་ནོར། ཏ་ཐོག་འཇོག་བཙོམ་དང་། བུད་མེད་བཙན་འཕྲིད་སོགས་བྱས
པར་རྒྱལ་སྟོན་ནང་ཁམས་ཧུལ་འགའ་ཞས་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ནས་འཧུལ་ཏེ་ཐོག
ཐོག་ལ་བཏང་བ་དང་། གླིང་ཚང་དཔོན་གྱི་ཡུལ་གཞིས་ཤོག་ཁག་སྒོ་ཐོག་སེམས་ཅན་མང་པོ

འདེང་དེ་ཀྲུ་ཁང་གྲུ་ཁར་འཁྱོར་སྐབས་ཚོ་འཕེལ་ཞ་ར་ཅན་ཁམས་རྫོང་འགག་ཤས་ནས་རྒྱ་དམག་འཁྲིད་དེ་ཡོང་སྐབས་དང་གདོང་ཟུག་རྒྱང་སྐྱེ་དམར་བསད་བཏང་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ས་གནས་མང་པོར་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་མི་སེར་ནས་རྒྱ་མིས་ཁམས་རྫོང་བཏང་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མཚམས་དང་དམག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེར་ཕྱིན་པས་མ་གཏོགས། དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་མིས་མི་སེར་བཙོམ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བསམ་ས་པའི་ལོག་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཡང་བཟོས་པ་རེད།

སྐབས་དེའི་ཚེ་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་འགོ་འཁྲིད་ལོག་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་འཐུས་ནས་རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་གཏོགས་མ་ཡིན་པའི་འཛམ་གླིང་ནང་གི་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཙམ་སྐོར་ལ། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དྲག་པོའི་བཙན་འཛུལ་བྱས་པས་མ་ཚད། དེང་སྐབས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནང་དམག་འཁྲུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་བདེན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་ཞུ་བསྐུལ་དང་། བསྐུལ་སློང་ཞུགས་ཆེན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱས།

དུས་ཚོད་དེ་ནི། ཧ་ལའི་བླམ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་གནད་རྣམས་ང་ཚང་གི་སླ་མཉེལ་པོ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན། གཞུང་སེམས་ཅན་གྱི་མི་སེར་དང་། བཙན་དབང་བྱེད་མི་རྒྱ་དམར་ལས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་རྩོད་སྒྲུང་བྱས་ཏེ་ཉེས་གང་འཆོལ་དུ་བཞུགས་དགོས་པས། རྒྱ་མིས་དུས་རྟག་ཏུ་བཀའ་ཤག་ནི་ལོག་སྤྱོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་མ་ཚད། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་གོ་ལག་ལ་བདག་གཉེར་དང་། སྲུང་སྡོམ་རྩོལ་བཞིན་མ་བྱས་པས་ད་ཆ་ལོག་སྤྱོད་པའི་ལག་ཆར་གྱུར་ཏེ་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་མི་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ལ་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་བའི་ཤ་ཁྲག་གི་བསྐྱིན་ཚབ་བཀའ་ཤག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཕྱི་དང་། ལྷག་པར་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་ནས་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་དཔོན་ཀྲང་ཅིང

ཕྱུ་དང་། ཀྱང་ཀོ་ཏ་གཉིས་ནས་ཚོགས་འདུ་ནམ་ཚུགས་སྐབས་བཤད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་བཀའ
ཤག་གིས་དང་དམག་དང་། མི་དམངས་འཐུས་མི། རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སྡོད་བོད་རིགས་རྣམས
ལ་ཏག་ཏུ་ལོག་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མ་གཏང་མཐུ་མེད་བྱུང་བས་དང་དམག་ཚོ་དང་།
མི་དམངས་འཐུས་མི། རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་པ་ཚང་མས་ནང་གི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་བཀའ་བློན་དེ
རྣམས་ནི་རྒྱ་མིའི་ཧ་ཡང་གི་གྲོད་པ་རྒྱུགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཚོང་གི་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པས
ཀོང་པོ་བྲོ་པའི་ཧ་ཅི་བརྡུང་དང་། ནང་བརྡུང་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚང་མར་ཚོ་མཁན་མགྲོན་ཆེ་བ་པ་ལྷ
ཐུབ་བསྟན་འོད་ལྡན་ནས་དམར་པོའི་བཙན་ཤུགས་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གཞེན་སྙིང་···
སྟོབས་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་ཏེ་དང་དམག་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་བདེ་དོན་ཚོགས་འཐུས···
རྣམས་ལ་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྤྱོད་ཐུག་དང་། དཔའ་ཞུམ་མི་འབྱུང་བའི་སློབ་གསོ
དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་ནར་མར་གནང་བས་མཚད། བཀའ་ཤག་ཏུ་མཇད་དཀའ་ཆེན་པོ་ཡོད···
པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་གསལ་བཤད་ནང་གྲུ་གྲིགས་ཐབས་གཙོ་འདོན་དང་། རྒྱལ
ཁབ་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་མཇད་སྒོ་ཆེ་ཕྲར་ཡང་ཉམས་འཆལ་སྒྲིགས་ལད་མི་འབྱུང་བའི་དམ་བསྒྲག།
གཙོ་ཆེར་རྒྱ་དམར་གྱིས་ ༧ གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་སྲུར་བདོ་བའི་བསམ་ངན་སྦྱོར་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཚང
མར་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་རྟོག་དཔྱོད་ཉམས་ཞིབ་སྟོད་མེད་དོས། གལ་སྲིད་འཕོ་འགྱུར་གྱི
རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཤར་ཚེ་སྔོན་འགོག་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཙེས་འདི་དང་འདི་ཉིད་སློམ་པའི་མིག་མང
མཁས་པའི་ཧེ་ཁུའི་འགྲེམ་རྩལ་ལྟར་ཐབས་རྩལ་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པའི་འཆར་གཞི་ཉིན··
མཚན་ཀུན་ཏུ་གསང་བ་དམ་པོའི་སྒོ་ནས་ལས་འགུལ་གནང་བ་དང་། དངོས་སུ་འང་། ༧ གོང
ས་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་དབར་ཡར་ཞུ་མར་སྙུལ་རིགས་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་འཇུག་པ···
ཡངས་ཤིང་། སྐབས་རེ་དགེ་སྐྱོན་གསལ་འདེབས་རིགས་ལབང་དྲང་པོས་གཞུང་བསྒྲང···

མཛད་པ་སོགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་འགོག་པའི་དུག་རྫ་ཡོང་ནག་ལྷ་སྲུང་དོས་འཛིན་གྱིས་
རྒྱ་མིས་དངོས་ཤུགས་མང་པོར་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བསྐྱིག་ར་ལན་མང་བསྐྱལ་བས།
སྐུ་ཉེ་དང་། གཞུང་་་ཞེན་ཅན་མང་པོས་ཀྱང་རྒྱ་མིར་མཐུན་ལམ་གང་མཐས་གནང་ན་དང་། དེ་
མིན་རྒྱ་བལ་ཙམ་ལ་གསང་བསྐྱོད་འདྲ་མ་གནང་ཚེ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་ཚུལ་
སོགས་དྲང་གསོལ་བྱེད་མི་མང་པོ་བྱུང་ཡང་། ཇི་ལྟར་ངོ་ལ་ཕྱིས་པའི་རི་མོ་བཞིན་དམ་བཅའ་
བརྟན་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་ལ་བཞུགས་པས་དུས་ཚོད་ཉེན་འགན་ཅན་དེའི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་
འཚོ་འཛིན་ཀ་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་རེད་ཅེས་གཟུར་གནས་དམ་པ་མང་པོའི་ཞལ་
ལས་ཐོས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ངར་རང་ལའང་འཕྲིན་ཡིག་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཚད་མ་ཡོད།།

ཡོ་དེའི་ཕྱི་ནང་དུ། སྟག་གྲུ་ཁ་དང་། མར་རྒྱུད། ཡངས་པ་ཅན། གོང་
དཀར། ཤ་ཕྱི་ནང་ཁུལ་དུ་རྒྱ་མིའི་རླངས་འཁོར་འགྲུལ་བཞུད་རྣམས་ལ་དང་དམག་གིས་གཏོར་
རློལ་་་ཡང་ཡང་བྱུས་པ་དང་། རྫོང་ཐང་སྣང་ཕུ་ཀྲེར་བར་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ས་བཙན་ཞིག་་་
ཡོད་པར་དང་དམག་གནས་འཐབ་རྩེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཛ་དྲག་ཅན་དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་
ཁྱེར་ཕྱི་ནང་རྒྱ་མིའི་ཕྱོད་སྐར་ཡོད་རིགས་ཚང་མར་དང་ཐོག་ནས་བཙན་ཆ་ཡག་པོ་ཡོད་པའི་་་
ཐོག །ང་དུང་དམག་སྐར་དང་། ལས་ཁུངས་སོགས་རྒྱ་མིའི་གནས་ཡུལ་ཚང་མའི་ས་འོག་
ཏུ་གབ་ཁུང་གསར་བཟོ་དང་། ཡང་ཐོག་དང་། སྒོ་སྒེ་ཁུང་ཚང་མར་ཐེ་མ་་་སྣུགས་པའི་ཕད་
བུ་བརྩིགས་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ནང་མི་མདའ་སྤག་ཐག་རྒྱག་སའི་འཛིང་ཆ་མ་ཐོ་བཙན་་་་་
འགག་ཤས་གསར་བཟོ་བྱས་པའི་ཁར། གྲིབ་ཀྱི་རི་་་རྒྱུད་དང་། ནོར་ཐོད་གླིང་ཁ། རྒྱང་
ཐང་སྣང་སོགས་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་དང་། ནོར་བུ་གླིང་ཁ། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་་་
མེ་སྒྱོགས་མང་པོ་ཁ་སྒྲིགས་ཀྱིས་འཚུགས་པ་དང་། དམག་མི་ངོར་འདྲེན་གྱི་རླངས་འཁོར་་་་
དང་། མཚོན་ལྡན་རླངས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་འོང་ཟམ་མི་ཆད་ཅིང་། ༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ

རིང་མིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཏུ་ཆིབས་པ་སྐྱོར་གནང་དགོས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཀྱང་སྤྲང་སྤྲང་ཡོད་པས་བོད་མི་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཚང་མ་བློ་གཡེང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་ངང་། ད་ནི་རྐྱེན་ག་འདྲ་ཞིག་ལས་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཚ་གས་ཀྱིས་ཟིང་འཁྲུག་ཅིག་ནམ་ཡོང་སྙམ་འཇིགས་དངངས་ཆེན་པོའི་ངང་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་དངངས་ཆེ་བའི་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་ཤུགས་འོག །བོད་མིའི་སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྩིག་ཟིང་གནས་ཚུལ་ངན་པ་རྒྱ་གཉེར་ལྟ་བུ་རྣམས་རིམ་སེལ་གནང་བཞིན་པའི་ཤུལ་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྟར་གསན་བསམ་མཛད་རྒྱུ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཏང་བར་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་ཐུགས་བརྩོན་གནང་སྟེ། ས་ཕྱི་ ༡༩༥༨ ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གྲྭ་བསྐོར་དམ་བཅའ་ཆིབས་བསྐྱོར་ལེགས་གྲུབ་རྗེས། ས་ཕག ༡༩༥༩ ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཞུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དཀའ་རམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྲི་ཐུག་བཅལ་བའི་དབུས་སུ་ལྷ་རམས་དམ་བཅའ་ཆེན་མོའི་མཚན་བཞེས་ཀྱི་ཐུར་སྒྲོལ་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཤིག །གློ་བུར་དུ་རྒྱ་དཔོན་ཐན་ཀོ་སན་ནས་བཏང་བའི་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚང་ཁ་གཉིས་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ། རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་ཁྲབ་སྟོན་གྱི་གཟིགས་མོ་ཞིག་འབུལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་༧གོང་ས་ཆེན་པོ་ནམ་ཕེབས་ཐུབ་པའི་བཀའ་གསལ་དགོས་ཚུལ་དང་བཅས་མགྱོགས་ཤོག་ཅིག་ཟེར་བ། རྣམ་ཀུན་གཞུང་སྒྲོལ་ཐུས་ན། ཚེ་གཉིས་ཚང་འགག་ལ་༧སྐུ་ཤོག་མགྲོན་བརྒྱུད་ཀྱི་འབུལ་ལམ་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ཕུལ་བ་ལས་ཐད་ཀར་ཕུལ་བའི་སྲོལ་མེད་པ། འདི་ནི་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ཆེད་མངགས་མཐོང་ཆུང་ཞུས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀུན་མི་དགའ་བ་ཞིག་ཐུང་ཐུར། ལྷ་ལྡན་སྨོན་ལམ་ཆེན་མོའི་མཛད་སྒོ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ། ཟླ་༡ ཚེས་ ༢༥ ཉིན

ལྷ་ས་ནས་ནོར་གླིང་སྐལ་བཟང་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་།

དེ་ནས་ཉི་མ་གསུམ་སོང་རྗེས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱར་ནས་གཟིགས་མོ
ཕེབས་ཆོས་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་དགོས་རྒྱུའི་ཞབས་བསྐུལ་བྱས་འབྲེལ། ས་ཕག་[illegible]
ཚེས་༡ (March 10th 1959) ཉིན་ཕེབས་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་བཟོ་གནང་མཛད་དེ། སྔར་
ལམ་ཆིབས་ཞབས་སོགས་གོ་སྒྲིག ...གཞན་སྐབས་རྒྱའི་དམག་སྤྱར་ནས། ༧གོང་ས་མཆོག
གི་སྐུ་སྲུང་མདའ་དཔོན་ཕུ་ཀ་ལྷ་ཆེད་འབོད་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་ཐན་ཀོ་ཧྲན་ནས་བརྗོད་དོན། སྔར་
ཉིན་དུ་ཡའི་ཟློས་མ་གཟིགས་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་སྐབས་སྔར་རྒྱུན་མཚོན་ཆ་ལྡན་པའི་སྐུ་སྲུང་རྡོ་
ཟམ་གྱི་ནང་ཚུད་འཁྲིད་མི་ཆོག །ཁྱེད་རང་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཡོང་ན་ང་ཚོའི་དམག་སྤྱར་ནང་
མཚོན་ཆ་འཁྱེར་མི་ཆོག །དེ་འབྲེལ་མི་དམངས་ཞལ་མཇལ་བྱ་མི་ཡང་རྡོ་ཟམ་ཕྱི་ལྷག་ཡོང་
མི་ཆོག་པ་ལྷ་ཞོལ་གཉེར་མི་དཔོན་ལ་བརྡ་ཁྱབ་བྱས་པ་ཡིན་སོགས་བརྗོད་པས་མཚམས། རྣམ་
ཀུན་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ག་པར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཡང་མགྲོན་ཆེ་དང་། གསོལ་གཟིམ་མཆོད་
གསུམ། རྗེ་གཟིམ་འགག་སོགས་ངེས་པར་བཅར་དགོས་པ་གཞུང་སྲོལ་ཡིན་ཡང་ཁོང་ཚོ་
མགྲོན་ཤོག་ཁོངས་མེད་པ་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ལ་མགྲོན་ཤོག་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། བཀའ་
བློན་ཚོས་ཞབས་ཕྱི་རེ་ལས་འཁྲིད་མི་ཆོག །དེ་ཚོ་ཡང་མཚོན་ཆ་སོགས་འཁྱེར་མི་ཆོག་ཅེས
དམིགས་བསལ་གྱི་མགྲོན་ཤོག་ཅིག་བཏང་ཡོད་པས་འབྲེལ་ཡོད་ཞབས་འབྲིང་ཚང་མར་དོགས
ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཞོལ་གཉེར་མི་དཔོན་ནས་རྒྱ་མིའི་བཀོད་དོན་ལྟར་༧གོང་ས
ཆེན་པོ་ལང་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱར་དུ་གཟིམས་པར་ཁྲབ་ཆུབ་ཀྱི་གཟིགས་མོར་གདན་ཞུས་བཞིན
ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱོད་རྒྱུ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བས་ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཞལ་མཇལ་བྱ་མི་རྣམས
རྒྱའི་དམག་སྤྱར་དང་ཉེ་བའི་རྡོ་ཟམ་ཚུན་ལས། རྡོ་ཟམ་བརྒལ་ཏེ་ཕྱིན་མི་ཆོག་ཅེས་བརྡ་ཁྱབ
བྱས་པར། དེ་ལ་མི་མང་བསམ་ཡོད་ཅན་རྣམས་ད་ཅང་གི་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་། ལས་

དོན་འདི་ནི་ཉེན་འགག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མིས་ཨ་མདོ་དང་། ཁམས་ཁུལ་དུ་བརྩམས
དབྱུང་བ་བཞད་པའི་སྤྱལ་སྒྲ་དང་། ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱུལ་སྐུ་ནམ་གཉིས་གཟིགས
མོར་གདན་ཞུས་ཀྱིས་མི་མང་ནས་ངོ་ལོག་མི་འབྱུང་བའི་མི་གཏེ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ། རྗེས་སུ་གར
ཡོད་ཤོད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་ནང་བཞིན་ཡོད་རྒྱུ་རེད་སོགས་དེ་གའི་མཚན་སྐད་གཅིག་ནས་གཉིས···
བརྒྱུད་བ་ཤད་དེ་དགང་དྲག་ཅི་དྲག་གི་སྐད་ཆ་པོ་ནར་མཚན་མོ་དེ་ཡུད་ཙམ་ལ་ཕྱིན་པ་རེད།

ས་ལུག་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ (March 10th 1959) ལྷ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༥

པ་ཙམ་ནས་ལྷ་ཞོལ་གྱི་མི་མང་རྣམས་མ་གྲོལ་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་ལྟ་བུར་ནོར་གླིང་གཟིམ་སྤྱི
གཞུང་སྒོའི་འགག་ཏུ་གཅིག་འཁོར། གཉིས་འཁོར་གྱིས་ད་ལམ་མི་མང་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག···
སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་འདུ་འཛོམས་བྱུས་ཏེ་པོད་ཚོས་སྤྱི་ནོར་ ༸གོང་ས་ཆེན་པོ་ད་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དམག···
སྐར་དུ་གཟིགས་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་སྐད་འབོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ···
རེད། གཞུང་ཞབས་རྩེ་སྒོར་རྣམས་འཆར་ཅན་རྒྱ་རྫོང་ཐོག་དུང་བཞེས་ལ་བཅར་དགོས་སྐབས
ནོར་གླིང་དུ་འཛོམས་བྱུས། ཕྱིར་གཏམ་དེས་ཤོད་སྒོར་མང་པོ་ཡང་ཐོད་གློས་མ་བཟོད་པར···
འཁྱེར་པ་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱང་ད་ཉིན་ཆིབས་ཞབས་སུ་ཕེབས་དགོས་སྐབས་བཀའ
བློན་ང་པོད་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་རིམ་པས་འཁྱེར་སྐབས། བཀའ་བློན་བསམ་གྲུབ་པོ···
བྲང་པ་ཚེ་དབང་རིག་འཛིན་ཕུ་ལེ་ལེད་ (དམག་སྤྱི་ཆུང་བ) ཡིན་པས་སྐུ་སྲུང་རྒྱ་དམག་གཅིག
དང་། འཛིང་འཁོར་ཁ་ལོ་པ་རྒྱ་མི་ཞིག་ཡོད་པ་ནོར་གླིང་གཟིམ་སྒོའི་འགྲམ་དུ་འཛིང་འཁོར···
ལས་ཐོན་སྐབས་འཁོར་གཏོང་རྒྱ་མི་དེ་མི་མང་གིས་མཐོང་མ་ཐག་རྡོ་གཞུས་པས་རྡོ་ཆེན་ཞིག···
བཀའ་བློན་བསམ་པོའི་དབུར་ཕོག ···ཏེ་དྲན་མེད་དུ་སོང་བར་གཟིམ་སྒོའི་འགག་ཏུ་གཞུང་ཞབས
འགའ་ཤས་ཡོད་པས་ལམ་སེང་མི་མང་ལ་བརྡ་སྤྲད་ཀྱིས་འཛིང་འཁོར་དེ་རང་ལ་བཞུགས་ནས···
ཉེ་བའི་ལས་ཁང་བདེ་སྐྱིད་གླིང་ཁང་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་ཀྱི་སྨན་ཁང་ཡོད་པ་དེར་ཕེབས་སྐྱེལ་ཞུས་འདུག།

མི་མང་ཚོས་འཐུས་མི་འདེམས་བསྐོ་ཐུལ་ཏེ་ཡབ་གཞིས་མཛོད་པ་ལྟ་...

སྐྱབས། པ་ལྟའི་མཛོད་པ་སྤེལ་གོང་། ཀོ་དཔོན་གཅེར་པ། མ་ནང་བུ། ཞོལ་རྟ་གདོང་པ...
སོགས་འཐུས་མི་དྲུག་ཙམ་སྐོར་ཞིག་ནོར་གླིང་ནང་བཀའ་ཤག་ཏུ་བཅར་ཏེ། སྐུ་སྲུང་སོགས་མེད
པར་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་གཟིགས་མོར་ཆིབས་བསྐྱུར་གནང་རྒྱུ་དེ་བཞིན་ཉེན་འགན་ཆེ་བས...
ཆིབས་བསྐྱུར་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞེས་གསོལ་བ་ཕུར་བཙུགས་སུ་འདེབས་རྒྱ་མ་ཟད། དེང...
སྐབས་རྒྱ་དམར་གྱི་བྱེད་སྟོད་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་ཐུགས་བློས་བཟོད་དེ་བཞུགས་ཐབས་མེད...
པས་མི་མང་རྣམས་ནས་པོ་བྲང་དུ་སྲུང་བྱར་དང་བླངས་ཐོག་ནས་བསྡད་ཆོག་པ་དང་། རྩ་བ
བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་བརྟེན་རྒྱ་མིའི་དབང་བསྒྱུར་འོག་སྡོད་ཐབས་མེད་ཚུལ་ཞུས...
པ་དང་ཆབས་ཅིག །འཐུས་མི་འགའ་ཤས་ནས་བཀའ་ཤག་ལའང་མི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར
དང་། བརྗོད་གཏམ་ཡང་མང་པོ་བཏང་བརེད་ཅེས་གླེང་། བཀའ་ཤག་ནས་ཚོད་ཆོ་ཆང
མས་བསྟན་དོན་རང་བསམ་པའི་ཞུ་ཚིག་རྣམས་ ༡ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ ༢ སྤྱན་ལེང་ཞུ་རྒྱུར་ཚོད...
ཚོས་མི་མང་ལ་ཞི་འཇམ་ལམས། དཀྲོག་ཆེན་ཐལ་ཟིང་མེད་པའི་ལྷིང་ཆ་ཡང་ཆེ་བྱེད་དགོས...
སོགས་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ། བཀའ་ཤག་ནས་གནས་ལུགས་རྣམས་ ༡ སྤྱན་ལེང...
གནང་ཐོག་ ༢ གོང་ཟློན་བཀའ་གྲོས་ཀྱིས་ད་ཉིན་རྒྱ་མིའི་ཟློས་གར་གཟིགས་མོར་ཆིབས་བསྐྱུར་མི
གནང་བ་དང་། དེའི་སྐོར་གསེད་དགྲོལ་བྱེད་པར་རྒྱ་མིའི་སར་བཀའ་ཤག་ཕེབས་རྒྱུ། དེ
འདྲ་ཡིན་ཚུལ་མི་མང་ལའང་གསལ་བསྒྲགས་གནང་རྒྱུ་བཅས་ལ་དགོངས་མཐུན་བྱུང་བ་རེད།

ཕར་དེར་དུང་བཞེས་གྲོལ་ཏེ་ཆབ་མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་དགེ་ལེབ...
རྣམ་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་མཆེད་མཁན་ཆུང་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དེ་བཞིན་ཐོག་མར་དུང་ཐར་ཡོད་པ...
ལྷ་སའི་སྡོད་ཤག་ཏུ་ཕྱིར་ལོག་རྗེས་སྐར་ཡང་སྐུ་ཆས་སྒྲུལ། མི་མང་འ་ཡན་ཀྲུའུ་ཞིག་བཏྭ།
ཁར་རྒྱ་མིའི་ལུགས་སྒྲོལ་ལྷུར་རས་ཁེབ་བཀྱབ། ཀང་འཁོར་ཞིག་ལ་བཞོན་ཏེ་འཆོར་པ། ཡོང

རྣམ་ཀུན་ནས་རྒྱ་མིར་འདྲིས་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་མི་མང་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་དེ་ཡོང་བ་དང་སོ་ཀུལ་ལམ། ཡང་ན་རྒྱ་མིའི་ལས་དོན་བྱེད་མི་ཞིག་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་མི་མང་དོགས་ཆགས་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་ལས་བྱས་པར། དེས་ཀྱང་མེ་མདའ་རྒྱག་གྲབ་བྱས་ག་ཤིས་གློ་བུར་མི་མང་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་ཏུ་ལངས་ནས་རྡེ་དང་། དབྱུག་པ་བཟུང་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་རྩེན་ལམ་ལ་བརྡུང་བ་སོགས་བྱ་བ་ཐལ་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་།

བཀའ་བློན་རྣམས་ནོར་གླིང་ལྷུགས་རིའི་གཟིམ་སྒོའི་ཡང་སྟེང་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱང་བསྒྲག་ཐོག་མི་མང་ལ་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཚོའི་འདུས་མོས་ཞུ་དོན་རྣམས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་༧སྙན་ཞུ་གནང་བར། ད་ཉིན་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་གཟིགས་མོར་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུ་མིན་པའི་ཞལ་བཞེས་གཙང་མ་ཐོབ་པས་བློ་ག་ཡེང་ཁྱེད་མི་དགོས། ཆིབས་བསྒྱུར་མ་ཕྱུབ་པའི་ཡོང་རྐྱེན་རྣམས་བརྗོད་པར་ང་ཚོ་ད་ལྟ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། ཕོ་བྲང་སྲུང་བྱ་སོགས་སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་དང་། རང་གཞུང་དམག་སྒར་གཞན་རྣམས་ཨང་སོར་གྱི་ཡོད་སྟབས་ཁྱོད་ཚོ་ཚང་མ་རང་རང་སྡོད་ཁྱིམ་སོ་སོར་ལོག་སྟེ་ཞི་འཇམ་བྱས་ཏེ་སྡོད་དགོས། ཞེས་བཀའ་ཕེབས་འདུག་པས་དེ་ལུགས་ཚང་མས་རྒྱ་བོད་ཞི་མཐུན་ལ་གནོད་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བས་ཞི་འཇམ་སྡོད་ཐབས་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་གཟིམ་སྒོ་དབྱེ་ནས་བཀའ་བློན་རྣམས་རླངས་འཁོར་ཐོག་ཕེབས་པ་མི་མང་ནས་རླངས་འཁོར་ནང་༧གོང་ས་མཆོག་གབ་ཡིབ་གནང་སྟེ་གདན་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བྱུང་ནས་རླངས་འཁོར་ནང་ལ་བལྟ་གཡེང་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་རེད།

བཀའ་བློན་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་དང་། བཀའ་ཆབ་བླ་མ་སྐྱེ་ཤར་ཐུབ་བསྟན་ཐར་པ། བཀའ་ཆབ་ཤན་ཁ་བ་འགྱུར་མེད་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གསུམ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ལ་ཕེབས་པ། བཀའ་བློན་ང་ཕོད་ངག་དབང་འཇིགས་མེད་རྒྱ་མིའི་དམག

སྣང་ལ་སྟོན་ཕེབས་ཟིན་ཏེ་བཀའ་བློན་ཚོའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཕེབས་པར་རྒྱ་དཔོན་རྣམས་དང་…
མཉམ་དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག །དེ་དུས་ལྷ་སྡོད་རྒྱ་དམར་སྐུ་ཚབ་ཆེ་ཤོས་ཀུང་ཅིང་ཀྲུ་དང་།
ཀྲང་ཀོ་ཧྭ་གཉིས་པེ་ཅིང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་བསྡད་མེད། ལས་འགན་ཚང་མ་ཐན་ཀོ་ལིན་ནས་བྱེད་
པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་བཅོ་ལྔ་སྐོར་དང་བཀའ་བློན་ཐུར་སྟེ་ཤན་གསུམ་འཛོམས་
ཏེ་ཕན་ཚུན་མཚམས་འདྲི་སོགས་མཛད་དེ་སྐད་མེད་ལྷ་ཁྲུར་བཞུགས་སྐབས། ངང་ཙམ་ནས་
དམག་དཔོན་ཐན་ཀོ་ལིན་ཧྲུང་དྲག་པོ་ལངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས་འཁོར་ཏེ་བཀའ་བློན་
རྣམས་ལ་མཚམས་འདྲི་ཡང་མ་བྱས་པར། སྡོད་སྟེགས་སུའང་མ་བསྡད་པར་ཕར་འཆམ།
ཚུར་འཆམ་ཙུང་ཟང་ཐུགས་མཐར་སྡོད་སྟེགས་ལ་རྡོབ་འདུག་ནས་ཏེ་བཞིན་བསྡུས་ཤིང་། ཚང་
མར་མིག་ལོག་བལྟ་བའི་ངང་གནས་པ། བཀའ་བློན་ཐུར་ཁང་པས། ད་ཝང་གི་གནས…
ཚུལ་དངོས་བྱུང་རྣམས་གསུངས་རྗེས། སྐབས་ངན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཤོང་ལ་མཆོག་གཟིགས་
མོར་ཕེབས་མ་ཐུབ་པས་ཐུགས་ཕམ་བྱུང་ཚུལ་དང་། དེའི་སྐོར་གནས་ལུགས་བརྗོད་པ་རང་
ཚོ་གཏོང་གནང་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་པར། དེ་མ་ཐག་ཐན་ཀོ་ལིན། རབ་ཏུ་འཁྲུག…
པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་བཞིན་སྡོད་སྟེགས་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་ལག་པ་རྒྱ་ལྕོག་སྟེང་ཤུགས་དྲག
གིས་བརྡབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག །ལོག་སྤྱོད་པ་ཚོད་ཆོས་མི་མང་ལོག་སྤྱོད་པ་ཁ་ལ་འཁྱེར་ཏེ…
ཀུང་དབྱུང་ལ་ངོ་ལོག་རྒྱལ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་བྱས་འདུག །ད་བར་ང་ཚོས་བཟོད་བསྒོམ་བྱས་
པ་ཡིན། ད་བཟོད་བསྒོམ་མི་ཐུབ་ཅེས་ཚིག་མཐུག་དབུགས་ཀྱིས་གདོན་མ་ཐུབ་པའི་ངང་…
ནས། ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་བསྡིགས་ར་མང་པོ་སྤྲུང་རྒྱལ་དུ་བཤད་མཐར། ང་ཚ་ལོག་སྤྱོད་པ…
ཚོད་ཆོས་འདི་ལྟ་བུའི་ཁྱ་བ་ཐལ་ཆ་རྒྱས་གཤིས་ང་ཚོས་དྲག་པོའི་ལག་ལེན་བསྟར་ཏེ་སྐད…
ཅིག་ལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན་སོགས་བརྗོད་པར། དེར་བཀའ་བློན་ཤན་ཁ་བ་ནས་ཕྲུ་ག…
གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་གེར་ཏེ། དབར་བཟོད་པ་བསྒོམས་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། དཔུང་

བཟོད་བསྒོམས་ཐུར་བཞིན་གནང་རོགས། ངཚོས་ཀྱང་མི་མང་ལ་ཞི་འཇམ་ཐོག་ནས་དགེ་
སྐྱོན་ཡག་པོ་བ་ཤད་དེ་རིམ་པས་བདེ་འཛུགས་ཡོང་ཐབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་མི་མང་···
བསམ་མེད། ཁག་མེད་དུ་ཚོགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་འབར་བའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ལམ
སེང་ཞི་འཛུགས་ཡོང་ཐབས་མེད་ཀྱང་། ངཚོས་དང་རིང་གིས་ཞི་འཇམ་ལ་བཀུག་སྟེ་སྙིང་···
འཛུགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ལམ་སེང་དྲག་པོའི་གཏོར་རྒོལ···
བྱེད་རྒྱུ་གསུངས་པ། ལོག་སྤྱོད་པ་ཚོ་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་པ་གཞིར་བཅས་ཀྱང་། ཀྲུང་དབྱང
ནས་དམར་བཟོད་བསྒོམས་གནང་བ་འཁྲོལ་བརྟག་འགྲོ་གི་རེད། ཅེས་མཁས་པོ་གསུངས
པར། ཐན་ཀོ་སན་ནས། བཟོད་པར་ཚོད་དགོས་ཀྱི་རེད། ཐེར་བར་ཤན་ཁ་བས། ཚོད་ནི་
བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བར་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ། རྒྱ་དཔོན་གཞན་དག་འགའ་
ཤས་ནས་ཐན་གྱི་རྒྱ་བསྒྱུར་ལྟ་ཐུར་བཀའ་བློན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་། ཚིག་རྩུབ། ཚོ་འདྲི་
མང་པོ་བྱས་མཐར། རྒྱ་དཔོན་རྣམས་ཤོག་བུ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་ཕར་གཏོང་ཚུར་གཏོང་
བྱས་པ། བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་ཚང་མ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྩིས་མེད་དམ་སྙམ་
པའི་ཞེད་སྣང་ཡང་བྱུང་ཤག །དེ་རྗེས་ཐན་ནས། ད་ཆ་བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མང་ལ···
དགེ་སྐྱོན་བ་ཤད་དེ་མི་དམངས་ཚོགས་འཛོམས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཐུར་རྒྱུན་བདེ་འཛུ
ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་ཐུབ་ཀ་ཤིས། ངཚོས་ཀྱང་ཉིམ་ཁ་ཤས་བསྒུག་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ···
བརྗོད་པ། བཀའ་བློན་རྣམས་ནས་གནས་སྐབས་འཛུགས་ཐབས་ཤིག་བྱུང་ན། དེ་ནས་
རིམ་པས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡང་བྱེད་རྒྱུ་ཡོང་ཤག་གིས་ཁས་ལེན་གཙང་མ་གནང་བ་རེད།

དེ་ནས་བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་ཞེད་སྣང་སོགས་མེད་པའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ···
བཀའ་བློན་བསམ་ཕོ་གང་ཡོད་དྲིས་པ། ཁོང་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་གྱི་སྨན་ཁང་དུ་ཡོད་ཚུལ···
བརྗོད་ག་ཤིས། ཁོང་ལ་མཚམས་འདྲི་ཞུ་བར་བཀའ་བློན་རྣམས་ཕེབས་པ། ཁོང་དྲན་པ···

ཕྱི་སྐོར···ཆུང་དེ་བཞུགས་ཡོད་པར་མཚམས་འདྲི་གནང་ཞིང་། དེ་ནས་ནོར་གླིང་དུ་ཕེབས
ཏེ་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་སྙན་སེང་གནང་། དེ་ཉིན་མི་མང་ཚོགས་འཁོར་ཧ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཞིག···
ནས་ལྷ་སའི་ཁྲོམ་ནང་དུ་སྒྲིགས་རྩམ་སྟོན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་མི་རྣམས་ལམ་སེང་རྒྱ་ནག་ལ་ལོག····
དགོས། བོད་ནི་བོད་མིའི་ཡིན། བོད་ནི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་སོགས་སྐད་འབོད···
བྱས་ཤིང་། གཞུང་ཞབས་གཞོན་གྲལ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འཐུས་མི་གང་འཚམས···
ཚོགས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཚོལ་ཁག་གསུམ་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན། ད་ནས་རང་ཅག
རྒྱ་མིའི་བསྐུལ་ལྕོགས་འདོག་མི་འགྲོ་བའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། སྐུ་སྲུང་དམག་མི···
རྣམས་ནས་རྒྱ་མིས་སྤྲད་པའི་དམག་ཆས་རྣམ་ལ་ཕྱུད་དེ། བོད་གཞུང་གི་དམག་ཆས་རྣམས···
གྱོན་པ་བཅས་རང་བཙན་ཆེར་ལངས་བྱས་པ་རེད།

དེའི་དགོང་རྡོ་རྒྱ་དཔོན་ཐབ་ཀ་འདོན་ལས་ནས། ༢༦གོང་ས་ཆེན་པོར་ཞུ་ཡིག
ཅིག་ཕུལ་བའི་ནང་། ༢༦གོང་ས་མཆོག་འདི་གདམ་ཁུལ་ཁང་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི···
ཐུགས་འདོད་ཡོད་ན་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། ལོག་སྤྱོད་ཤོག་ཁག་གི་བསམ་ངན་གཡོ་
རྒྱུས་དབྱེན་སྦྱོར་དཀྲུག་ཤིང་བྱས་པར་སྐུ་ཉིད་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས་པས།
དེ་རིང་ལམ་སེང་ཆིབས་བསྒྱུར་མ་གནང་ཡང་འགྲིགས་འཐུས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་ཕུལ་ཡོད་པ་དེར།
༢༦གོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཕྱི་འཁྲོས་རྒྱ་མིའི་ཁོང་ཁྲོ་ཞི་ཐབས་ལྟ་བུར་བཀའ་ལན་སྩལ་བའི་སྙིང
པོར་ལོག་སྤྱོད་མི་ངན་རྣམས་ནས་སྐུ་ཕྱུ་ཁ་འཕྱེར་གྱིས་དོན་དུ་གནོད···སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་འདི་ནས་ད···
ལྟ་འཛགས་ཐབས་སློབ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་ཡིན་པ་ཉིན་ཤས་ནས་སྙིང···འཛགས་བྱུང་མཚམས་སྐུ···
ཉིད་གསེར་ཞལ་ངོ་མཇལ་ཆོག་པོ། ཞེས་བཀའ་ལན་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཀྱང་ཕྱག་བྲིས

༨ ཡི་ཚིང་ནས···པར་བདེན་སྦྱར་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོད་རྟོག་སྐོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཡིག་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས ༣༧།

Concerning the Question of Tibet, p.37.

ཁག་གཉིས་ཙམ་གནང་རེས་བྱུང་འདུག་པ་མ་ཟད་བཀའ་ཤག་ནས། ང་ཡོད་དང་ཕྱག་བྲིས་གནང་རེས་ཐེངས་ཁ་ཤས་གནང་སྟེ་ རྗེས་སུ་སློ་འཁྲིད་གསང་ཡིག་གཏོང་རྒྱུ་ལ་ཡང་དེ་ཞོན་ཀ་ཤུག་བདེ་དོན་ཚོགས་པར་ཇི་ལྟར་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད་ཚོད་འདུག་པ། དེ་ཚོ་ཚང་མ་མཚོན་ཆ་མེད་པའི་མི་མང་དང་། རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་གློ་བུར་ཚ་གས་ཐེབས་རན་གྱི་ཉེན་འགན་ལས་གཡོལ་ཐབས་ཡོ་ནར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་ཕྱག་དེབ་ནང་ཞིབ་གསལ་གནང་འདུག །

དེ་དུས་གཞུང་ཞབས་ལེར་སྐུ་ཁག་དང་། གདན་སའི་མཁན་ལས། དམག་ཕྱར་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་སོགས་རང་རང་མཐུན་སྒྲིག་ལས་བྱུང་ཚོགས་ཆེས་བསྟུན་དོན་དོག་ཙ་ཅིག་བསྒྲིལ་ན་ནུས་འཆི་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུའི་ལུས་སྲོག་འབེན་འཛུགས་ཀྱི་མནའ་གན་འཛོག་ལེན་ཐུབ་པ་དང་། ནོར་གླིང་དུ་གཞུང་ཞབས། གདན་འཁྲུངས། ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཀྱི་འདུས་མི་བཅས་ནས་ཇོ་དྲག་གི་ཚོགས་འདུ་ཐུས་ཏེ་ རྣམ་ཀུན་རྒྱ་སྲོགས་འབྲེལ་ཆེ་ཡོད་རིགས་ལ་དོགས་ཟོན་དང་བཅས་ཚོགས་ཁོངས་ནས་སྡུད་པ་སོགས་བྱས་པ་དང་། མི་དམངས་ཚོགས་ཆེན་ནོར་གླིང་དུ་རྟག་ཚུགས་བྱེད་རྒྱུ། སྐུ་ཕྱིར་ཉེན་འགག་ཆེ་མཐོང་གིས་ནོར་གླིང་དུ་བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཚང་སོགས་ཡོད་སྐབས། དམིགས་བསལ་ལ་ཇོ་དྲག་དྲག་པོའི་བཀའ་བཀོད་ལྷན་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་དབུ་འཛིན་དུ་སྲིད་ཟུར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ཕྱག་རོགས་སུ་ཇོ་རིམ་འགའ་ཤས་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང་། ཚོགས་ཆེན་གཏེ་བ་ཞོལ་བཀའ་འགྱུར་པར་ཁང་དུ་ཚུགས། དེར་ལས་བགོས་ཚོགས་ཆུང་འགའ་ཤས་གནང་སྟེ་ཀ་སྒྲུག་ཏུ། རྗེས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ་བརྒྱུད་བདེ་དོན་ཚོགས་པར་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡ དང་ཚེས་ ༢ སོ་སོར་ལྷ་སའི་ནང་ཇོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཇི་བྱུང་སྐོར་དང་། གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་གར་གསར་ཤོག་ཐོག་གསལ་ལ་བསྒྲགས་

༥ ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་ ༢༡༡/༡༠—༢༡༣/༡༥ བར་གསལ།

བྱེད་དགོས་ཀྱི་ལྕགས་འཕྲིན་ཡང་གཏོང་བ་རེད། ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལའི་
མདུན། འབྲས་ཕུག་ཕྱུལ་སྟེང་དུ་འདུ་འཛོམས་ཐོག །བསྡད་གསོལ། དང་འཇུགས་དང་
འཕྲེལ་བས་མི་དམངས་དང་། བུད་མེད་ཚོགས་པ་སོགས་ཕོ་མོ་རྒན་གཞོན་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ལྷ་སའི་
བར་སྐོར་ནང་རྩམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་གྱིས་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན། རྒྱ་དམར་རྣམས་བོད་ནས
ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐད་འབོད་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོག་ པ་ལྟ་བུ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ནས་རྒྱ་གར་
གཞུང་ཚབ་དང་། བལ་པོའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་དུ་ཕྱིན་ཏེ། ང་ཚོའི་ལུང་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན
འཛུལ་བྱུས་པར་བར་དཔང་དང་། བོད་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་འདི་འདུན་ལ་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་དགོས
ཞེས་འབོད་བསྐུལ་ཡང་བྱས།

བོད་ལྗོངས་དམག་སྤྱི་ཁང་ནས། རྩེ་པོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལ། གོ་མཛོད་རྡོ་རྗེ་གླིང་།
ལྕགས་པོ་རི། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ལ་བསྲུང་བྱ་དམག་མི་འཇུགས་འཇོག་དང་།
སྐོར་སྲུང་པུ་ལི་ཤི་རྣམས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བདེ་འཇགས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། མཚན་མོ་ལྷ་ཞོལ
གྲོང་ཁྱེར་ནང་རང་བཞིན་འགྲུལ་བཞུད་མི་བྱེད་པའི་དམ་བསྒྲགས། ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་ལ་སྐུ་སྲུང་
དམག་མི་དམིགས་བཀར་གྱི་ཡོད་སྐབས། དམག་སྒར་གཞན་ནས་དྲག་བསྐྱུར་གྱིས་དཔུང་སྐྱོན་དང་།
གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་གཞོན་གྲལ། ལྷ་ཞོལ་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལག་དང་།
རྐྱག་ཕྱེ་རང་འགྱུར་གྱིས་སྐུ་སྲུང་ཞུ་བར་དང་བླངས་ཀྱིས་བཅར་བསྡད་ཡོད་ཀྱང་། དམག་མི་དང་།
མི་མང་ཚོར་ཐོན་གསར་གྱི་མཚོན་ཆ་ཡང་མེད་ལ། སྒྲིག་ཚུགས་ལྡན་པའི་དམག་གི་ཉམས
སྟོང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཚང་མས་རང་སྲོག་བློས་བཏང་བྱེད་ཀྱི
ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་རྩེ་པོ་བྲང་དང་། ནོར་གླིང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས
ལ་ཁ་བལྟས་མེ་སྒྱོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་སྟོན་ནས་བརྩུགས་ཡོད་སྐབས་ད་དུང་བསྒྱུར

སྟོན་ གསར་འཛུགས་དང་། རྒྱ་མིར་བློ་གཏད་བྱེད་མི་ཐོད་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས······
དམག་ཁྲལ་ཁང་དང་། ལ་བཙན་ཁག་ལ་འགྲུགས་འཐོར་དང་། སྐྱོགས་མཐར་ཡོད་པའི་རྒྱ་
དམག་རྣམས་ལ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐེལ་རྩུབ་ཀྱིས་ལྷ་སར་རླངས་ལ་འཁོར་དང་། མཚོན་ལྡན་རླངས
འཁོར་ཐོག་འོར་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་འདུག །

ཕྱིའི་ཇོ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ཏེ་ གོང་ས་ སྐྱབས་མགོན···
ཆེན་པོ་ནི་ཐོད་མིའི་བླ་སྲོག་གམ། ཚགས་འཛིན་གྱི་སྲོག་ཤིང་ལྟ་བུར་བརྟེན་དཀྲུས་རི་ཐོད
རྗེ་རྫོང་སུ་བཞུགས་ཐབས་མེད་པ་བསམ་ཡོད་ཚང་མས་གསལ་པོ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་
ནང་གང་སར་རྒྱ་མིའི་སོ་ཀུལ་མང་ལ་དམག་གི་སྒྲིག ···འཛུགས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བས་གསང་གནམ
གྲུ་ཐོར་གྱིས་ཐབས་མ་ཐུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་བདུ་འབྱུང་ཆེ་ཁེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བར་བསམས་ཏེ····
དགུན་གྱི་ཟླ་ཕྱག་གི་ངང་ཚུལ་སྒྱུར་ལེན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་། དོན་དམ་གྱི་སྐབས····
འགན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། ཉེན་ཁ་ཆ་ཚང་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། མཛད་དཀའ་ཡང་ཆ་ཚང་ཆེན
པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། གསང་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ནས་ལས
དོན་དེ་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ན་ཚང་མ་འགྲོ་འདོད་ཡོད་
པ་གཅིག་པ། རྒྱ་མིའི་བཙན་འོག་ཏུ་སུ་ཡང་སྡོད་འདོད་མེད་པ་གཅིག་པ། ནང་མི་དང་
སྤུན་མཆེད་འཁྲིད་འདོད་ཡོད་པའང་གཅིག་པར་བརྟེན་དེ་ལ་བསམ་བློ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏང་ཆོ་
ཐག་གཅོད་མི་ཐུབ་པའི་ཆ་ཚང་གི་མཛད་དཀའ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག །ཡིན་ན་
ཡང་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་རང་གི་ནང་མི་བུ་ཕྲུག། སྤུན་མཆེད། གཅེས་ནོར་ཡོད་རྒྱུ་འཐོངས···
ཕྱིད་ཀྱི་ཇོ་བཞིན་དོར་ནས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་གསང་རྒྱ་གནང་རྒྱ་མཐའ་དམ་བཞེས་པར་སོང་
གནས་བྱུས་ཏེ། ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་བཅས། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཐོག །
ཀུན་བདེ་གླིང་ལྷ་བྲང་ནས་ཆིབས་རྟ་དང་། ཆིབས་དྲེལ་རྣམས་ལ་སྒ་ཆས་དང་། སྲོ་ཆས་རྟ་སྒྲོ

རང་འགྲིགས་གང་མང་པོ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཚ་གྲུར་གཞིས་སུ་ཀུར་བསྡད་དང་། གཉིམ་ཆུང་གི་
གསོལ་ཆས་དང་། གཉིམ་འཇོ་སོགས་ཀྱང་སྟག་ཤུང་བྲག་བླ་བྲང་ནས་ཨང་ལར་ཞུས་ཡོད་པ་
མ་ཟད། རྗེ་གསོལ་ཐབ་པ་ཡང་སྐྱོན་བསྐྱོད་དང་། དེ་མཚུངས་སྐྱོ་ཁ་ཁྲལ་རྒྱ་མིའི་སོ་ཀྲུལ་
དང་། དམག་འདྲ་ཡོད་མེད་བལྟ་ཞིབ་བྱེད་པར་རྒྱུད་སྐད་མཁན་ཉུར་དགེ་དབང་ལེགས་ལྡན་དང་།
སེར་སྐད་མཁན་པོ་དགེ་དབང་གྲགས་པ། རོགས་གྲུ་ཤར་འགའ་ཤས་བཅས་སྐྱོན་ངོན་ཐུས་པས་
མཆོད། ངང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག་ཟད་རྒྱ་བརྒྱུད་སྒེ་ཐང་ངོར་བུ་སྐད་དུ་འཚོར་
བསྡད་ཐོག །ཕྱུགས་ཟམ་དང་། ཀ་ཤུབ་གྲུ་ཁ་གཉིས་ལ་གྲུ་སྲུང་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་། ཚོ་
ཁག་གཅིག་སྟག་དང་། བསམ་ཡས། འོན་སུ་བཅས་དང་། ཚོ་ཁག་གཅིག་བྱེ་ལ་བརྒྱུད་
ནས་རྒྱལ་སྒང་དང་། གསང་མདའ་སོགས་སུ་མངོན་མེད་རིམ་འགྱུར་དང་འབྲེལ་ར་མ་སྒང་གི་རྒྱབ་
རི་རི་རེ་རྒྱུད་དང་། ཤན་རྫོ་གྲུ་ཁ་བཅས་ལ་སྲུང་དམག་བཞག་པ་དང་། ངང་བླངས་བསྟན་
སྲུང་དམག་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་ཞུ་པ་དང་། རྫོང་མདའ་ལ་ཞུ་བར་ཞབས་ཟུར་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཅན་
གསང་ཐབས་ནོར་གླིང་དུ་བང་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད། ཡེ་བས་ཐོན་དངོས་གཞིའི་ཉིན་ཤུས་ཀྱང་
རོགས་ཆགས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དགོང་རེ་བཞིན་སྐུ་བཅར་དང་། ཞབས་པད་ནམས་ནས་
བཟའ་དཀྲུས་ཆས་བཞེས་ཏེ་ནོར་གླིང་ལྷ་གསར་རི་ཕྱི་མའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བསྐོར་གཡེང་དུ
ཡེབས་པ་སོགས་དེ་དང་། དེ་འདྲའི་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དཔའ་མཛངས་ཐབས
འཁྲུལ་གྱི་ལས་འགྲུལ་སྒྲིག་འཛུགས་མི་འདྲ་བརྒྱམ་མང་གཞན་ཡོད་པ་དུས་སྐབས་དེ་ལ
དཔག་པས་ཏ་ལས་ངོ་མཚར་སྐྱེ་གཞིའི་མཛད་རྣམ་ཡག་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད།

ཚེས་ ༨ ཕྱི་ཉི་རྒྱང་ཐང་སྐད་རྒྱ་མིའི་ལྷངས་འཕོར་བབས་ཚུགས་ནས་རྒྱ་
དམར་གྱིས་མེ་སྒྲོགས་གཉིས་རྒྱབ་པའི་མདའ་ལ་ནོར་གླིང་པོ་བྲང་གི་ཕྱང་སྒོའི་ཉེ་འགྲམ་འཕྲོལ་རྒྱ་
ཞིག་ནང་བབས་པས་དེ་ནི་རྒྱ་མིས་པོ་བྲང་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་ཏེ་དྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱུའི་ལྟ་བོན

ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱུས། དེས་མ་ཚད་བཀའ་བློན་ང་ཕོད་ནས་༸གོང་ས་ཆེན་པོར་ཞུ་ཡིག··

ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དང་ཆབས་ཅིག །རྒྱ་དཔོན་ཐན་གོ་སན་ནས་༸གོང་ས་ཆེན་པོར་སྤྲག་ཡིག····

མཐའ་མ་ཕུལ་བའི་ནང་། ཡོག་སྤྱོད་མི་དམངས་རྣམས་མཐར་··སྐྲོད་བྱེད་རྒྱུར་དེས་པས།

༸གོང་ས་མཆོག་པོ་བྲང་གི་ལྷུགས་རི་སེར་པོའི་ནང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བཞུགས་ས་ཁྲ་ཁ་གསལ་

ཞིག་རྒྱ་དཔོན་ཐན་གོ་སན་ལ་གནང་ན་དེ་ལུགས་ཀྱི་མེ་སྒྱོགས་ཚད་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་དང་།

༸གོང་ས་མཆོག་གསང་ཐབས་ཕྱོགས་མཐར་ཕེབས་ན་ཐར་ཕྱུལ་མེད་ཚུལ་ནང་གཏམ་ལྷ་སའི་ཞུ

ཡི་གཀྱང་འགྱོར་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་གཏོགས་དགྲ་གནོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གཏན་འཕེལ་གསལ

པོ་མཁྱེན་པ་ཤིས། གལ་ཏེ་༸གོང་ས་མཆོག་ཕྱོགས་གཡོལ་ལ་ཕེབས་ཐུབ་དབང་ལ་གཞི་ར··

ཀྱང་། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བརྩེ་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་མི་མང་དེ་ཙམ་ཞིག་སྲོག་ཐར་ཐབས

གནང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་ཡོང་ཚོ་ནོར་གླིང་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་སྡོད་ཡུལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་ཙམ

ལས། གཞན་རེ་བ་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་དག་མི་མང་ལ་ཞི་འཇམ་ཐོག་ཇི་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་།

༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྲུང་ཞུས་ཏེ་འཆི་ཡང་ཤི་གོ་ཆོད་པས་དེ་ལ་ལྟག་བསྡུལ་དང་། ཞེད་སྣང་སྤུ་ཙམ··

མེད་ཅེས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་སྒྲུར་བྱས་པ་ཤིས། ༸རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཕྱོགས་གཡོལ་ཙམ

ལ་ཕེབས་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསུང་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད་པས་སྐབས་ཁག་པོ་ཞིག་གི་དང་། ས་སྤྱང་

ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ (March 17th 1959) ཉིན་ཕྱི་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བདུན་པ་ཙམ་ལ་ཁ··

དང་གྲྭ་བཞི་མདའ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབར་བ་རྡོ་རྗེ་དགྲ་འདུལ་ནས་དམག་མི་དྲག་བསྐུར་ཧྲུག་ཅུ

ཐམ་པ་འཁྲིད་དེ་ར་མ་སྒང་གྲུ་ཁ་བསྲུང་བར་ཐོན་ཐོན་གྱིས་པར་ཚུར་འགྲུལ་མི་རྣམས་བཀག་····

འདོམས་དང་། ཟླ་སྨུག་དཀར་པོའི་རིར་དགྲ་བོའི་དམག་མི་ཡོད་མེད་བལྟ་རྟོགས་བྱས། ཆུ

ཚོད་ ༩ པར་དབུ་གཡབ་གསང་སྒོའི་འགྲམ་དོ་འོར་རྡངས་འཁོར་རལ་ཐོག་ཅན་ཞིག་བསྒུགས··

བསྡད་ཡོད་པའི་ནང་༸རྒྱལ་ཡུམ་ཆེན་མོ་སོགས་ཡབ་གཞིས་སྐུ་འཁོར་ཐོག །གསོལ་གཉེར

མཆོད་གསུམ་བཅས་ཕེབས། བདེ་སྐྱིད་གླིང་ཁའི་ཉེ་འགྲམ་རླངས་འཁོར་ལམ་བར་ཤོལ་ཏེ་ཤར
ཀུག་ར་མ་སྣང་གྲུ་ཁར་ཆིབས་ཐོན་གནང་།

དེ་ནས་དང་ཙམ་སོང་བ་ན་༸ཤོད་ས་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ཁང་དུ་འཕྲིན་སྐྱེམས
དང་། སྨན་ཤལ་འབྲུལ་གཞང་མཛོད་དེ་གཉིས་ཆུང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་ན་བཟའ་སྐུ་ཆས་ས་མདོག
དང་། དབུ་ཞྭ་སོགས་མཆོད་བཞེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་པའི་ཐོག་སྐུ་བཅར་སྒྲི་མཁན་དགའ
བྲང་གྲོ་བཟང་རིག་འཛིན་དང་། མཁན་མཁྱེན་ཆེན་པ་ཕ་ལྷ་ཐུབ་བསྟན་དོན་ལྡན། སྐུ་སྲུང་མདའ
དཔོན་སྟག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཀྲ་ཤིས་བཅས་དཀྱུས་ཆས་སྒྲུལ་ཏེ་ཕེབས་བསྐྱུགས་ཞུས་ཡོད་པ
ཤོང་ཚོ་ཉིན་ཕྱོན་མ་རྣམས་ཀྱི་མོ་བྲང་ལྷུགས་རི་སྐྱིན་དང་དང་། གཉིས་སྐོ་ཡས་མས་ལ་སྲུང་ཐུ
བར་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་པ་ལྟར་ཐོན་ཕེབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་༸ཤོད་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྲག་ཏུ་མི་མདའ
རིང་མདའ་ཞིག་བསྣམས་ཏེ་དམག་དཀྲུལ་གཞན་གཉིས་མཉམ་དུ་ཞབས་ཕྱིངས་ཀྱི་ཐོལ་དུ་སྤྲོ་སྐོ
བསྐྱོད་ཤར་ཀུག་གྲུ་ཁའི་ཕྱོགས་ཕེབས་པ། ཕར་ཙམ་གླིང་གསེབ་ན་བརྒྱ་དཔོན་སྐལ་བཟང
དགྲ་འདུལ་ནས་ཆིབས་པ་ཨང་སར་གྱི་ཡོད་པ་བཅིབས་ཏེ་གྲུ་ཁར་ཆིབས་བསྐྱུར་སྐབས་དང
སྣང་ལ་བརྟན་སྲུང་དམག་མི་ཀུན་དགའ་བསམ་གཏན་དང་། བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སོགས་དམག
མི་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཚམ་དར་གཏུལ་ཏེ་ཆིབས་ཞབས་སུ་ལྷན་བཅར་ཞུས།
ཀུན་གླིང་བླ་བྲང་གིས་ཨང་ལར་ཞུས་པའི་ཆིབས་པ་དང་། ཆིབས་དེ་ལ་ནས་གང་ཐེབས་འཕྲུལ
ཏེ་ཕེབས་ཐོན་གནང་། རྒྱ་ཚོད་བཅུ་པར་སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་། བཀའ་བློན་ཟུར
ཁང་། བཀའ་ཚབ་སྟེ་ཤར་དང་། ཤན་ཁབ་ཞབས་གྲལ་རེ་བཅས་དབུ་མཁབ་གསང་སྔགས་སྒོའི
འགྲམ་སྦྲར་ཡང་དོ་འཁོར་རླངས་འཁོར་བསྒྲུགས་བསྡད་པའི་ནང་ཕེབས་ཏེ་ཡབ་གཞིས་སྐུ་དོ་རྣམས
ཕེབས་པ་ལྟར་ཐྲུལ་ཏེ་གྲུ་ཁར་ཕེབས། དེ་མ་ཐག་གཏང་མདའ་དཔོན་རག་ཁ་ཤག་བསོད
ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ནས་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་བརྒྱ་ཐམ་པ་འཁྲིད་དེ་ཕེབས་རྗེས་སུ་རྒྱབ་དབྱུང་ལྟ་བུར

ཐོན། ནོར་གླིང་ནས་ཕེབས་སྐབས་སྐུ་ཕྱིའི་ཉེན་གཡོལ་ལྟ་བུར་རེ་ཞིག་སྒོ་ཁ་ཁུལ་ས་འགོལ་ཞིག་
ཏུ་བཞུགས་ཏེ་རྒྱ་དམར་གྱི་ལས་བྱེད་པར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་དང་། དེའི་བར་མི་མང་ནས་རྒྱ་
ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་པོ་བྲང་ལ་བཞུགས་མེད་པ་ཤེས་མཚམས་ཡོང་ཚོ་རང་ཁྲིམ་སོ་སོར་ལོག་སྟེ་
ཡོང་ཚོའི་སྡོག་ལ་མི་སྨིན་པའི་ཐབས་ལམ་རེ་གནང་ཡང་། དགོངས་བཞེད་ལྟར་མཐུན་པ་ནི་རིམ་
པས་འགོག་ཏུ་བཟོད་རྒྱུ་ཡིན།

༧གོང་ས་ཆེན་པོ་སྐྱོན་འཁོར་རྣམས་ར་མ་སྒང་གྲུ་ཁ་ནས་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་
སྐྱིད་ཆུའི་ཕྱང་བརྒྱུད་ནོར་ཐོད་གླིང་ཁའི་ནང་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་དང་། སོ་ནམ་ཆོད་བསྡུའི་
ལས་ཁང་ཏུ་ཅང་ཐག་ཉེར་ཡོད་ག་ཤིས། སྒྲོག་བཞུའི་ཆོད་མདངས་བྲ་ལྷམ་མེར་ཡོད་པ་དང་།
རྡོ་རྩུག་ཅན་གྱི་ཕེབས་ལམ་ལ་སྐུ་འཁོར་མང་པས་ཏའི་མིག་སྨྲ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱིན་རྒྱ་མིར་དོགས་
འཛོག་འདུ་མི་ཡོང་ངམ་དགོངས་པའི་ཐབས་ཚབས་དང་ནས་སྙེའུའི་ལ་རྒྱང་དེ་གྲོལ། གསང་
མདའ་དང་། ཐང་སྟོད་སོགས་རིམ་བགྲོད་ཆོ་སྒྲོན་གླིང་གི་མཚོད་གཞིས་རྣམ་རྒྱལ་སྒང་དུ་སྐུ་
ངལ་ཚུར་ཟད་གསོལ་ནས་ཚན་དང་། ཁུ་ཤང་སོགས་བརྒྱུད་ཤེལ་གྲོང་བྱེ་ལའི་ལ་ག་ཤམ་དུ་
ཚེས་ ༩ ཉིན་ཤར་ཙམ་ལ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་། དེར་སྟག་བྲག་བླ་བྲང་ནས་གསོལ་ཚ་སྐྱབས་
བདེ་ཞིག་གོ་ སྒྲིགས་གནང་ཡོད་པར་སྐུ་འཇུག་བཞུགས་ཏེ་བྱེ་ལ་བརྒྱུད་ཐབ་ཙོ་གྲུ་ཁར་རྒྱུད་སྐྱིད་
མཐའ་ཟུར་དང་། ཞེར་སྐྱིད་མཁན་པོ། གཞན་ཡང་དང་སྦྲང་ས་ཡུལ་དམག་བཅས་ནས་ཕེབས་
བསུ་ཞུས་ཏེ་དེ་ཟླ་བ་སྐྱིད་ག་ཤོད་ས་ར་སྐྱིད་གྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་ཞག་གནང་བ་རེད།

ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཕེབས་ཐོན་མཛད་པའི་ཕེབས་ལམ་དུ། ལྷ་ཤས་ཀྱི་
སྤྱན་ལ་དང་དམག་ཁམ་ས་རིགས་རྣམས་ལ་ཞི་འཇམ་བྱེད་དགོས་འབྲེལ་མོལ་བྱེད་པར་གཏོང་
གནང་མཛད་པ་མཐའ་རྒྱུད་དོན་གཞི་པ་ཐུབ་བསྟན་བསམ་མཆོག་ཕེབས་བསུར་འབྱོར་བ།
ཆིབས་རྒྱ་སྟེ་ཟིན་མཚམས་སོལ་ཚོད་བྱས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་དང་། ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་

ཕྱུལ་བ་ལས། ༧གོང་ས་མཆོག་དམག་མི་དང་། དང་དམག་གི་རྟ་སྒྲུངས་དང་མཉམ་དུ་ན་བཟའ་དཀྱུས་མ། ཆིབས་ཆས་དཀྱུས་མར་བརྟེན་ལམ་སེང་དོས་འཛིན་ཞུ་མ་ཐུབ། དེ་ནུབ་སྔོ་བདེ་ཞོལ་རྗེ་ཕུད་ཆོས་འཁོར་དགོན་དུ་བཞུགས་ཞག་མཛད་སྐབས་མཁན་ཆུང་ཕྱུབ་བསྟན་བསམ་མཆོག་ནས་༧གོང་ས་མཆོག་དང་། བཀའ་བློན་ལྷན་རྒྱས་ལ་སྐྱོ་ཡ་ཞུལ་དང་དམག་གི་གནས་…སྟངས་སྐོར་སྙན་སེང་ཞུས། ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཤ་སྤྱིའི་ཕྱུར་བཞུགས་ཞག་དང་། ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སྐྱུན་གཡས་དགོན་དུ་བཞུགས་ཞག །ཚེས་ ༡༣ ཉིན་རི་བོ་བདེ་ཆེན་དུ་བཞུགས་ཞག་ཐོག་བཅའ་མལ་གནང་རྒྱུའི་རྩིས་ཡིན་ཡང་། རྫོང་ཐང་ཕྱོགས་ནས་རྩིས་དཔོན་ནམ་ལྷས་གླིང་པ་བཅར་ཏེ་ལྷ་སར་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༠ (March 19th 1959) ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པའི་ཐོག་ནོར་གླིང་དང་། ལྷ་སའི་སྒོར་ཁྱེར་ལ་རྒྱ་དམར་ནས་མེ་སྒྱོགས་ཀྱིས་གཏོར་…རྡོལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ངན་པ་རྣམས་ཞུས་པ་དང་། དང་ཙམ་ནས་མཁན་ཆུང་ཏཱ་ར་བ་མདོ་སྔགས་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་སྐྱིད་ག་ཤོད་ནས་ཏྲ་ཟམ་ཐོག་༧སྐུ་ཞབས་ཕྱུལ་གསལ། ནོར་གླིང་དུ་མེ་སྒྱོགས་ཀྱིས་གཏོར་རྡོལ་བྱུང་ཚུལ་ཞིབ་ཆའི་ཐོག །ཁོ་རང་ནོར་གླིང་ནས་ཐོན་སྐབས་མེ་རྨས་ཕྲན་བུ་བྱུང་ཡང་དལ་ཕྱུས་ཐེབས་རྗེས་སུ་བཅར་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་འཇིགས་དངངས་…ཅན་གྱི་སྙན་ཞུ་འབྱོར་རྗེས་སང་ཉིན་རང་རྫོལ་ཡར་ཀྱིས་གཅལ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུ་གནང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་སྲིད་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་པོའི་རྗེས་འདེད་འདྲ་བྱུང་ཚེ་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་སུ་ཐག་ཉེར་ཡོད་པས་དགོངས་བཞེད་དེ་འདྲ་གནང་ཞིང་། དེའི་ནུབ་མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་བས་འཕྲུལ་ཆང་ཁྱིམ་གཞིས་ནས་༧གོང་ས་ཆེན་པོར་ལྷགས་སྨིན་གསོལ་ཆས་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་སྒྲོ་ཕུར་དུ་ཐེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་ཕྱུལ་ལ་གང་སྤྱར་དང་། མཆོད་ཞལ་ཙམ་མེད་པའི་ཆིབས་ཞབས་རྣམས་ལ་གསོལ་ཞིབ། གསོལ་མར། གསོལ་དཀྱུམ་སྐམ་པོ། ན་བཟའ། གཟིམ་ཆས། ཆིབས་ཆས་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་འབུལ་ལམ་ཞུས་པས་འཆི་གསོས་ཀྱི་སྙན་ལྷ་བུའི་རྟགས་ཡོད་གསོས་པོ་ཕྱུང་འདུག།

ཚེས་ ༡༨ ལྷོ་རྡོ་ཀུན་གླིང་ཇོ་ཁག་འདོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་སྣ་དཀར་རྩེ་དང་རྒྱལ་རྩེ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་དམག་སྔོན་འགོག་ཏུ་ཕུ་མ་བྱང་ཐང་ཕྱོགས་དང་། མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་བ་དང་། རྩིས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གླིང་པ་གཉིས་ལྷུགས་ནས། སྤྱིད་ནག། ཕྲན་རྩེ། རྡོར་བྲག། སྐེར་པ། ཉང་མགོ་བཅས་ཀྱི་གྲྭ་པ་རྣམས་སྲུང་འདོམས་ཆེད་གཞུང་དམག་དང་། དང་དམག། ཡུལ་དམག་བཅས་ཁག་བགོས་ཀྱི་འགོ་འཛིན་དུ་བཀོད་མངགས་གནང་སྟེ། ༢ཀོང་ས་ཆེན་པོ་སྔོན་འཁོར་དེ་ཉིན་ཡར་སྟོད་དང་རྒྱས་གླིང་དགོན་དུ་བཞུགས་ཞག་གནང་བ་ཡོངས་འཛིན་གླིང་སྨྲ་བྲང་ནས་སྔོན་འཁོར་ཚང་མར་བསྐྱེན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་ཞུ་གནང་མཛད། ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཡར་སྟོད་བྲག་ལ་སྨོན་རྟེ་ཨེ་ཆུ་མདོ་རྒྱང་དུ་བཞུགས་ཞག། ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ལོ་པོ་ནང་དུ་བཞུགས་ཞག་སྐབས་ཕེབས་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམག་ཁག་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྟ་ཤད་རིམ་བཞིན་འབྱོར།

སྡེ་སྲིད་སྡེ་གདོང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གཏོགས་པ། བྱ་ཡུལ་༢ཀོང་མ་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་དང་། ༢མི་དབང་མཆོག་སྤྲུལ་དོ་རྗེའི་ཕོ་བྲང་གཡུལ་རྒྱལ་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ཞེས་སྙན་གྲགས་ཅན་དེར་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༧ (March 26th 1959) ཉིན་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་ཕྱུ་ལར་རྒྱ་དམག་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་གཞུང་རྩ་མེད་བཟོས་རྩོལ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་མི་མང་གི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་གསོ་ལྟ་བུར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་བས། ལྷུན་རྩེ་རྫོང་སྡོད་རྩེ་དྲུང་དགའ་དབང་ཆོས་བཟང་དང་། སྣེ་གདོང་རྫོང་ལོ་དྲུང་འཚོ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ནས་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བཞུགས་ཁྲི་ཁྲི་ཆས་དང་། སྟོན་ཆེན་དཀར་གསྲི་སྤྲམ་མགོ། སེར་ཕྲེང་སོགས་གྲོང་གསེབ་ཡུང་ཁྱུག་ལ་དཔག…པས་མཛད་སྒོའི་ཉེར་བསྟོ་མཚུངས་བ་མེད་པ་བསྒྲིགས་པ་ཤེམས་བསྐུར་བའི་ཆོམས་ཆེན་དུ་གཞུང་སྲོལ་མཛད་སྒོ་གནང་སྟེ་༢སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ནས་༢ཀོང་ས་ཆེན་པོར་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་དང་འབྲེལ་བས་མཇལ་ལྷགས་པ་ཤད་དང་། བདེན་ཚིག་ཤིས་སྨོན་རྒྱས་པར་མཛད་རྗེས། མི་མང་བདུ་འཛོམས…

སར་བཀའི་ཕྲིང་ལས་རྣམས་ལ་ནས་བར་ལམ་གྱི་ཡོང་རྐྱེན་གསལ་བ་ཤོད་ཐོག་ནས་གནས་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་གཞུང་གསར་འཛུགས་དང་། ཞི་དྲག་གི་ཐེད་སྒོ་རྣམས་ཁྱབ་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོངས་ལ་བཀའ་ཤག་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་བཀོད་རྒྱ་འདི་འདྲ་ཞིག་འགྲེམས་སྤེལ་མཛད་འདུག །

རྒྱ་ཁྱབ་རྫོང་གཞིས་ཁག་སོ་སོར། ཐོ་དོན། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གི་གོང་ནས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་ཡོངས་གྲགས་ཤག་ཀྱང་། བར་སྐབས་རྒྱ་ནག་མན་ཇུ་གོང་མ་དང་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་ལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཙམ་ཡིན་ཁུལ་རྫོད་སྐད་བྱུང་རུང་། བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་ཆོས་སྲིད་དབང་ཡུང་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་ནས་མཛད་ཕྱུལ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་སྐྱོང་བའི་དྲག་པོའི་དམག་དཔུང་དང་། དྲག་ཆས་བཟོ་བསྐྲུན། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་ཏྲཾ་ཀ་དང་། ཤོག་ལོར་བཅས་མི་མང་ཚང་མས་སྤྱོད་ལེན་འགྲོ་རྒྱུགས། ཡིག་སྐྱེལ་སྒྲིག་ཤོག་ལ་ཏིཀ་སི་སྦྱར་བ། ཕྱི་རྒྱལ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་གཏུགས་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཛམ་གླིང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འདྲ་བའི་རང་བཙན་གྱི་ཆེ་རྟགས་མཐུན་རྐྱེན་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་ནས་བཙན་པ་ཤེད་ཀྱིས་བོད་དུ་དྲག་པོའི་དམག་དཔུང་བཏང་བར་མི་འཐོར་གོ་ལག་གང་ཅི་ནས་པ་ལེན་མ་འཕྲོད་པས་རྒྱ་བོད་དབར་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་འཆིད་པ་བོད་གཞུང་ལ་འདྲི་བསྐུར་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རྒྱ་དམར་རང་གིས་འདོད་མོས་ལྟར་དབང་མེད་བསྒྲོལ་འཛུགས་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་ནས་བཟུངས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ། བོད་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་བཅས་ནས་མཐུན་ལམ་རྡོ་བསྟུན་འཇོག་མེད་གང་ཡོང་ཅི་ཟབ་གཞང་རྩུང་། རྒྱ་དམར་གཞུང་དང་། བོད་ལྗོངས་རྒྱ་དམར་དཔུང་དམག་ནས་གྲོས་མཐུན་ལ་

མི་གནས་པའི་ཁམས་ཕྱོགས་དགོན་ཁག་མང་པོ་རྩ་སྐྱོར་དང་། ལྷག་པར་ཆོས་དང་། བླ་མ་
དགེ་འདུན་ལ་སྣང་དགའི་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་མདོར་ན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཡང་ལོག་སྤྱོད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལོག་རྟོག་སྐུར་འདེབས་ངན་སྨྲས་ཚོད་མེད་ཀྱིས་
ཡོངས་ཁྱབ་ཚོགས་པར་ཐོག་འཁྲེམས་སྤེལ་བྱས་པར་བརྟེན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
ཞུགས་པའི་ཆོས་བྱེད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་དྲག་ཞན་ཚང་མ་ཞེན་པ་གཏིང་
ནས་མི་ལོག་དབང་མེད་ཁར། ཁྲིམས་འགལ་ལ་བཙན་གནོན་མཐར་གཏོང་གདུག་རྩུབ་པོ་རེ་
ནས་ལོ་རེ་བཞིན་ཚོད་མེད་ཇེ་ཆེར་བཏང་སྟེ་བོད་མིའི་སྲོག་ལས་གཅེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་ཞུལ་བཤིག་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་དངོས་ཤུགས་ནས་ར་
འཕྲོད་ལ་བརྟེན་ཆོས་དང་། སྐད་ཡིག ཉམས་གསོད་ཆ་ཤུགས་ཀྱིས་སྤེ་བའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་
སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་བློ་ཐམ་ཡིད་ཆད་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཁྲི་མི་བཟོད་པའི་ངང་དུ་
སྡོད་སྐབས་ཉེ་ཆར་རབ་ལོ ༡༩༩༢ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༧ ཉིན་བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་
༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སྲིད་ཀྱི་འཁུར་འཛིན་བཀའ་ཤག
གིས་མཆོད་དཔོན་རིགས་བཅས་བོད་དམག་ཁུལ་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་དགོས་གནང་ཞུ་
བྱས་ཏེ་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་སྲུང་ནས་གོ་མཚོན་འཁྱེར་མི་ཚོག་པའི་བཀད་སྒྲིལ་བྱས་པ་ནང་དོན་
བསམ་ངན་ཇི་ཡོད་མི་རྟོགས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་བཙན་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་གིས་རྒྱ་ཕྱོགས་
ནས་ཅི་ལབ་དང་ལེན་མ་བྱས་ཐབས་བྲལ་ལྷ་སྲུངས་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་རྒྱུ་གཏན་འཁེལ་མཚམས་
གདན་ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་སྣེ་དང་། དགེ་འདུན་དམངས། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། ལྷ་
ཚོགས་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཁྲི་ཕྲག་བཅལ་བས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་
ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ནང་གཟིགས་སྐོར་ཕེབས་རྒྱུ་ཞེས་པ་ད་ཕན་རྒྱུ་
དམར་པོད་དུ་འཁྱེར་ནས་ལོ་བརྒྱད་རིང་མ་ཐུབ་མ་གྲིད་པའི་གསར་སྒྲོལ་ལ་དོགས་གནས་ཀྱིས

ནོར་གླིང་གཟིམ་སྤྱིའི་འགག་ཏུ་འཁོད་ཕྱག་འཚལ་གྱི་གདོང་བཀག་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག
རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀོས་དང་། ལམ་ལུགས་གང་ཅི་ཆ་གྲུང་ཡ་འགལ་སྐྱོད་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་ཐབས
མེད་པའི་སེམས་ནད་ཚད་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་བརྡོལ་ཏེ་དེ་ཉིན་ནས་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ…
འོག་ནས་སྒེར་ལངས་ཟིན་ལུགས་དྲིལ་བསྒྲགས་ཁྲིམ་བསྐོར་དུ་བསྒྱོད་པ་སོགས་སྒེར་ལངས…
འཐབ་འཛིངས་གནས་ཚུལ་ཁུར་ཟིང་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ
མཆོག་ནས་རྒྱ་བོད་དབར་དགྲོག་རྐྱེན་མེད་པའི་སྙིང་ཆ་གང་ཆེ་ཡོངས་ཐབས་མི་དམངས་ཀྱི་འདུན་མིར
ལེགས་ཆེའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་གང་ཡོད་སྩལ་ཏུང་། སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཚང་མའི་སྙིང་ནང…
སེལ་ཐབས་མེད་པའི་ཉན་འཛོག་ཞུ་མིན་གྱིས་དྲག་ཆས་སྤྲུལ་པའི་དང་བླངས་དམག་མི་ཚོན་ཆེ…
པོ་བྲང་ཡས་མས་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་བཅས་པར་མཐའ་བསྐོར་སྲུང་འཛིམས་བྱས་ཏེ
རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ལམ་གྱི་སྲུར་ཞིག་རལ་ཚབས་ཆེར་གྱུར་སོང་ཡང་། དེ་དུང་༧གོང་ས་ཆེན་པོ…
མཆོག་ནས་རྒྱ་བོད་མཐུན་ལམ་འཇམ་ཆག་ཡོང་རྒྱུའི་ཐུགས་རེས་མཐུན་ལམ་ཐབས་མཁས་གང…
ཡོད་མཛད་སོང་ཏུང་། ལྷ་སྡོད་རྒྱ་དམར་དཔོན་རིགས་ནས་མཐུན་ལམ་ལག་རྒྱོང་མེད་པར་དྲག
གནོན་གཏོང་རྩིས་ཁོ་ནས་དྲག་པོའི་དམག་གི་གྲ་སྒྲིགས་རྒྱ་ཆེ་དང་འབྲེལ་བོད་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡ཉིན
དགུང་ལྷ་བའི་ཆུ་ཚོད་ ༨ ཐོག་རྒྱ་དམར་དཔུང་དམག་ནས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི
བཞུགས་གནས་པོ་བྲང་གི་ཁྲང་ཕྱོགས་ལ་ཁ་གཏད་དེ་མེ་སྒྱོགས་གཉིས་འཕངས་པ་པོ་བྲང…
ལྷགས་རིའི་ཕྱི་ངོས་ཕུ་རུ་བརྒྱད་ཙའི་སར་བབས་འདུག་པ་གས་འཁོར་མ་བྱུང་བ་མ་གཏོགས…
༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱར་འགལ་རྐྱེན་ཉེན་ཚབས་ཅི་ཆེ་ཡོང་གཞིའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟགས
དངོས་སུ་བྱུང་བར་བརྟེན་བོད་ལྗོངས་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཚང་མས་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ
རེ་ཞིག་སྐུ་ཕྱིའི་ཉེན་གཡོལ་དུ་ཕྱི་རྒྱར་གདན་ཞུ་དགོས་རྒྱུ་ཞུ་ནན་ཆེ་བ་ལྷག་བསམ་གྱི་དགེ་སྦྱོན
ཞུ་འབོད་དངོས་འབྲེལ་ལ་སོང་གཤིས་དེ་ནུབ་མཚན་མོ་རང་ལ་གླིང་ཕུར་དུ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས…

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས། ཆབ་སྲིད་འཕྲུར་འཛིན་བཀའ···
ཤག །ཁག་གཞན་ཡང་ཡིག་ཚང་བཅས་ཞབས་འབྲིང་ཚུར་བསྐུལ་གྱིས་གསང་ལེབས་གནང་དགོས
སྐུང་བད་ཆ་སྒྲི་ཁ་ཕྲུལ་༧ཞབས་སོར་འཕོད་རྟུང་། ད་ལྟ་ཟིང་འཁྲུག་གི་གནས་སྐབས་ལ་སོང
ག་ཤིས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་བོད་སར་ཕྱིར··· བཞུགས་མཛད་རྒྱུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི
འཕྲུར་འཛིན་ལེར་སྒྲུ་དང་བཅས་བོད་མི་དམངས་ཚང་མས་སྨོན་གྱིས་བཟོད་མེན་ཐོག །བོད་དང་།
བོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་༧རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འཕྲལ
ཕྱུག་བདེ་དོན་ནྭ་བས་ཆེའི་སྐད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཐོག་གང་འོས་སུ་གདན་ཞུ་ཕྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཅིང་། ལྷ་སས་
མཚོན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་རེ་ཟུང་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་དཔུང་དམག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དབུས་གཙང་སྟོད་སྨད
བར་གསུམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ལུང་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོས་འཛིན་སྐྱུས་ཐོག །
ད་ཆ་སྐར་ཡང་སྔར་ལུགས་རང་བཙན་གཙང་མའི་ལུགས་གཉིས་ཟུང་ལྡན་གྱི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང···
པའི་རྒྱལ་ཁབ་གསར་དུ་འཛུགས་རྒྱུའི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ཁུལ་ཟིང་འཁྲུག་ལ་བརྟེན་གནས་སྐབས···
གཡུལ་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་རྩེའི་ཕོ་བྲང་དུ་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་སྲིད་ཚབ་ཟུར་པ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་དང་།
སྲིད་ཚབ་ཟུར་པ་བདེ་མཁར་བ་གཉིས་ལའང་སྲིད་བློན་ངོ་མ་བསྐོ་གཞག་སྤྲུལ་ཏེ་ཕྱག་དམ་བཀའ···
ཡིག་ཟུར་བསྒྲིགས་གྲུབ་ཅིང་། རབ་ལོ་དགུ་བཅུ་སོ་གསུམ་པ་ས་མོ་ཕག་གི་ལོའི་ཟླ་ ༢ ···
ཚེས་ ༡༧ རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་གཟའ་སྐར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཉིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལོ་འཁོར···
དང་པོ་དབྱེ་སྐད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་བའི་དབང་པོ
མཆོག་ནས་༧རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་། འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སེར
སྐྱ་མི་མང་ཚང་མ་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་སྨོན
བདེན་ཚིག་ཟབ་མོ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པར་ཁུལ་འདིའི་སེར་སྐྱ་ཞི་དྲག་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས
ནས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཚད་མེད་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་དར་འབུར་དང་འབྲེལ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ

བཀྲིས་སྐོང་ཞིང་། ཁྱོད་རང་ནས་ཀྱང་ད་ཆ་སླར་ཡང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཞེས་བོད་རང་
བཙན་རྒྱལ་ཁབ་གསར་འཛུགས་གྲུབ་པའི་གཙམ་སྐབས་བཀོད་རྒྱ་འདི་ཉིད་མིག་ལམ་དུ་སོན་
འཕྲུལ་མངའ་ཁྲུལ་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པ་དྲིལ་བསྒྲགས་
དང་འབྲེལ་བའི་ཕོ་མོ་ཚང་མས་གཟབ་མཆོར་གྱི་དང་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དར་ལྕེ་འཕྱར་བ་དང་།
ལྷ་སྡེ་རྣམས་ནས་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་མཆོད་
འབུལ། མི་སྡེ་རྣམས་ནས་བསང་གསོལ་དང་། རྐང་འབྲོ་སྒྱུ་གཞས་སོགས་རང་དབང་
རང་ལག་ཏུ་སོན་པར་དགའ་སྟོན་ཆེན་འབྲེལ་གཟབ་རྒྱས་དགོས་རྒྱུ་དང་། དབྱིན་གཞུང་སྐོར་
ཀྱི་ལས་དོན་[༡] སྐྱབ་སེང་ཞུ་བོས་ཏེ་མཆིས་འདིག་གསུལ་རྒྱལ་ལྷུན་རྩེའི་རྒྱལ་སར་ཞུས་ཏེ་
བཀོད་དོན་ལ་བརྗེ་བཞུར་དང་ཡེན་སོགས་བོད་སྤྱོད་ལ་བསྟུན་པ་སྤྱི་དོན་གྱི་འཕྲུལ་ཕྱག་བདེ་དོན་
གལ་ཆེར་བསམ་ཤེས་འཛོལ་མེད་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་ནས་རང་དབང་ཆོས་འཁོར་བདེ་སྐྱིད་
རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་ཙི་དགར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་བཅས་དེ་དོན་ཡིད་འཛོམས་
ཀྱིས། གསུལ་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་རྩེའི་ཕོ་བྲང་བཀའ་ཤག་ནས། ས་ཕག་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༡ ལ་ཞེ་སོ་
པའི་བཀའ་རྒྱ་རྫོང་གཞིས་ཏུ་ཤད་སོག་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་བ་དང་། རྫོང་པོ་གནས་བཀྲ་ཤིས་
གཞིས་པ་དང་འབྲོ་གཞིས་རྫོང་འཁྱུལ་སོགས་ཏུ་གསེ་རྟེན་གང་ཡིགས་ཞུས། ཡི་ཐང་ཨ་འབྲུག་
མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་རིང་མིན་མདོ་སྤྱོད་ཞབས་ནས་འཇོར་རྒྱུར། ཡོང་པས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་
སྐྱིད་དབུས་བཅངས་ཏེ་ལས་འགུལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་ཆུང་བའི་ཐུས་རྗེས་ཆེ་རྟགས་སུ་ཛ་ལག་
གིབ་ཐོས་སློའི་བཀའ་ཤོག་ཀྱང་སྐྱོལ། ཚེས་ ༡༨ ཉིན་དེ་རུ་ལྷུས་དགོན་དུ་བཞུགས་ཞག་གནང་།

ཡེབས་རྗེས་སུ་རྒྱ་དམག་ཡོང་བཞིན་པར་བརྟེན་[༡] གོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་
རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱུང་ རྒྱ་ཐུགས་གཙང་ཞེལ་གནང་གིས

[༡] ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྒྲུབ།

དེ་དོན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་བར་རིམ་བཞི་པ་ལྷ་སྲས་བཀྲ་ཤིས་དབང་ཕྱུག་དང་། རྩེ་དྲུང་ཆང་ཁྲིམ་པ་སྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་གཉིས་རྒྱ་གར་ལ་མཚམས་སུ་རྫོན་ཐོན་གཏོང་གནང་མཛད། དེའི་སྐོར་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེབ་ཏུ། སྐབས་དེར་ང་ཚོས་དེ་ཐོན་བློ་ཡུལ་ལ་…མེད་པའི་དངོས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་དང་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནི་ཁོ་བོ་བོད་ནང་རི་ཁུལ་ཡན་ཆུན་དུ་བཙུད་ན་རྒྱ་མིས་རྗེས་འདེད་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེད་གར་ཡོད་སར་དམག་འཐབ་ཡོང་རྒྱུ། དེའི་སྲུང་སྐྱོབ་…ཀྱི་དོན་དུ་བོད་མི་དཔའ་བོ་མང་པོ་ཆུད་བཏེམས་འགྲོ་རྒྱུ། ཞེས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་ཏུ་མ་གཞིགས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་བསྒྱོད་གནང་རྒྱུ་ཐུགས་ཐག་གཅོད་གནང་མཛད་དགོས་བྱུང་འདུག །

ཚེས་ ༢༠ ཉིན་བློ་རྫོང་ལ་བརྒྱུད་སྦྱོར་རར་བཞུགས་ཞག་དང་། ཚེས་༢༡ ཉིན་དཀར་པོ་ལ་བརྒྱུད་མཚོ་སྣར་ཕེབས་སྐབས། སྒོ་ཐུར་དུ་གནམ་གྲུ་ཧེ་ལི་ཞིག་ཤར་ཕྱིའི་ཕྱོགས་ནས་ཡོང་སྟེ་ནུབ་བྱང་དུ་འཕུར་བསྐྱོད་བྱས་པར་ཕལ་ཆེར་ནས་རྒྱ་མིའི་བལྟ་ཞུལ་ཡིན་པར་ངེས་བརྗོད་བྱས་པས་དེས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་མ་ཕེབས་དཀའ་མེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནུབ་མཚོ་སྣར་བཞུགས་ཞག་དང་། ཚེས་ ༢༢ ཉིན་མང་མད་དུ་བཞུགས་ཞག་གནང་བ་ས་རྫོང་ཆུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། མཐུན་རྐྱེན་བྲལ་བའི་ལུང་ཁུག་ལ་བརྟེན་བཞུགས་ཡུལ་ཇི་བཞིན་མེད་ཡས། དཔུང་ཤུར་གྱིས་ཆར་ཐིག་མཆོགས་པས་སྐུ་བསིལ་ནམ་པས་སྐུ་ཁམས་ཅུང་ཟད་མི་བདེ་བ་བྱུང་། རྒྱ་གར་དུ་ལྷན་བཅར་ཞུ་མི་ལས། དཔུང་མད་འདོན་བཀྲས་དཔལ་བས་གཙོས་སྐུ་སྲུང་དུ…ལྷན་འཁྲིད་གནང་བའི་དམག་མི་རྣམས་དང་། ངང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་སྐར་ཁོངས་ཀྱི…དམག་མི་རྣམས་ལས་གནས་དེ་ནས་ལྡོག་ཕ་ཁུལ་དུ་ཕྱིར་སློག་གནང་དགོས་དང་བཅས་དེར་བཅའ་བཞུ་མཛད། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་སྐྱན་སེང་ཞུ་བར་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་མི་འགྲོ་གཉིས་ཕྱིར་འཁོར…

༨ རྩལ་གྱི་ཕྱུག་དང་། རྩལ་གྱི་མེ་མདའ ༢༥༠/༢༢།

གྱིས་…་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྟོན་འཁོར་ཚང་མ་རྒྱ་གར་ནང་ཕེབས་འབྱུས་ཆོག་པའི་ལྡི་ལི་ནས་…
བཀའ་འཕྲིན་བྱུང་ལུགས་དང་། ས་མཚམས་རྒྱ་དྭངས་མོར་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་
དང་། ཡུལ་མི་ཚོས་ཕེབས་སྒྲིགས་ཞུ་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བཟང་པོ་ཞུས་པས་བླ་དཔོན་…
ཚང་མ་ཐུགས་བློ་བདེ་པོ་བྱུང་ཡང་། ལྷ་ས་དང་། སྟོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ངན་པ་ཧ་ཅང་གསལ་
དུ་འགྲོ་བཞིན་པས། རྗེས་ལུས་རྣམས་ལ་རྒྱ་དམར་ནས་དྲག་གནོན་ཇི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྙིང་ན་
རྙེད་པར་དཀའ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་གཏོར་འཇིག་ ཇི་འདྲ་བྱེད་ཐུགས་ཁ་ཡེད་ནི་ནམ་
ཡང་སངས་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༣༡ (March 31, 1959) ཉིན་
རྒྱ་གར་དང་། བོད་ཀྱི་ས་མཚམས་རྒྱ་དྭངས་མོར་ཕེབས་སྐབས་རྒྱ་གར་ས་སྲུང་འགོ་པ་དང་། གཞུང་
སྐྱོར་དུ་རིམ་ཡར་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་སོག་སྔ་ནས་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་
རིན་པོ་ཆེར་སྐྱེ་ལེན་ཞུ་གནང་མཛད།

དགེ་ལྷ་སའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ངན་པ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་སྡོད་པའི་
བོད་མི་རྣམས་ལ་སེམས་འཚབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཙུང་ཟད་བརྗོད་རྒྱུར། ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཕྱི་དྲོ་
ནོར་གླིང་པོ་བྲང་ནང་གི་ཞབས་ཞུ་བ་དང་། བཀའ་ཤག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ ༧ གོང་ས་ཆེན་པོ་
དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་བཞུགས་མེད་པས་བྲོ་ཚད་ནས་བྲོ་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ཐོན་པ་ལྟར་སྟོང་…
སང་…དེར་སོང་བ་མཐོང་བས་སེམས་པ་སྐྱོ་བ་ལ་ཚད་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡང་། ཉིན་འགའ་ཆེན་པོ་
འདི་ལས། ཉི་ཤེ་མེད་པར་ས་འགོལ་ཞིག་ལ་བདེ་སེབས་ཐུབ་ན་ ཡག་པོ་རེད་ བསམས་ཏེ་གཏུང་
བའི་རྣམ་འགྱུར་རེ་དུ་བཏང་སྟེ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་བ་ཤད་པར་ལྷར་རྒྱུན་རང་ཕྱིའི་བགོ…
བསྐལ་ལ་བརྟེན་པར་གནས་པ་ལས། ནོར་གླིང་པོ་བྲང་གློལ་བཏང་སྟེ་རང་ཁྱིམ་སོ་སོར་ཕྱོག་འགྲོ་…
རྒྱུའི་བསམ་བློ་སུ་ལ་ཡང་མེད། རྒྱ་བོད་གཉིས་འགལ་ཟླ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནི་བཙེས་ཚར། ད་ཆ་རྒྱ་…
མིས་གནོད་པར་ལག་པ་འཇམ་རྟུབ་ལས། གཞན་གྱི་རེ་སེམས་བྱེད་ས་མེད་པར་ཚང་མས་ངོ་གླིང་

ཕོ་བྲང་གི་སྲུང་ཞུ་གང་ཐུབ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་པ་རང་ལ་བརྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༠ (March 19th 1959) སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པའི་ཐོག་རྒྱ་དམར་ནས་ནོར་གླིང་ལ་ཁ་བསྒྲིགས་ཏེ་མེ་སྒྱོགས་ཀྱི་གཏོར་···རྡོལ་ཆེན་པོ་བཏང་བ། ཡར་ཡ་···ལན་བྱེད་སའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་མཐོང་གི་མེད་ཀྱང་། སྐུ་སྲུང་དམག་སྒར་ནས་ནོར་བོད་གླིང་···ཁའི་རྒྱ་མིའི་སྔོན་སྒར་དང་། ལྕགས་པོ་རི་དང་། ཡོང་བ་རི་ནས་སྤྱི་བརྒྱུད་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་···གཏེ་བ་དང་། བྱང་བརྒྱུད་སྣང་ལས་འཁོར་བབས་ཚུགས་བཅས་ལ་མེ་སྒྱོགས་ཀྱི་ཡ་ལན་གྲངས་མེད་སློག །ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ཕོ་བྲང་ནང་ལ་ནི་མེ་སྒྱོགས་ཀྱི་འབར་མདེལ་ཆར་པ་འབབ་པ་ལྟར་བབས་···པས་མི་དང་། ཉེས་མེད་ཀྱི་ཆིབས་ཆེན། སྤྱན་གཟིགས་སོགས་བསད་པ་གྲངས་ཀྱི་མི་ལངས། ཕོ་བྲང་དང་བཀའ་ཤག །ལས་ཤག །ཁག་མང་པོ་གཏོར་བ་ཤིག་བཏང་། ཤར་ཞབས་བྱང་བཅས་ཀྱི་···ཕྱིའི་ལྕགས་རི་ཆེན་པོ་ཡང་རྒྱང་ཐོག་བཟོས། མདོར་ན་སྐྱུར་ཁྱུང་གི་རྩེ་དང་། ཡལ་ག་རྣམས་···རྩ་ཕྱོར་བཏང་། ལྕགས་པོ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གྲྭ་ཤག་རྣམས་ལ་འཕྲོལ་བ་ཤིག་ཚབས་ཆེ་བཟོས། ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ནང་ཡོད་དམག་མི་དང་། དང་བླངས་མི་མང་རྣམས་ནས་མེ་མདའ་···ཐག་ཐག་དང་། ལག་མདའ་རེ་ཐུང་རྣམས་འཕྱེར་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་···མེད་པར་འཐབ་རྩོལ་དུ་གཞུགས་ཀྱང་། དགྲ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མེ་སྒྱོགས་ཀྱིས་གཏོར་···རྡོལ་བྱེད་པ་ལས་ཏེ་བཙན་མ་ཐུབ་ག་ཤིས་ཁ་གཏད་བརྩོན་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་དང་། རང་ཕྱོགས་ཆབ་མདོ་ཡབ་ཚང་···བློ་བཟང་དཀོན་མཆོག་དང་། བོད་པ་རྡོ་རྗེ་སོགས་དཔའ་བོ་མང་པོ་འབར་མདེལ་གྱིས་ཤོག་དོར། ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་གསུམ་པ་ཙམ་ལ་བཀའ་བཀོད་ཕབ་ནས། དམུས་བསྡད་ན་རང་གཞན་ཚང་མ་སྟེབས་ཤི་རྒྱག་རྒྱུ་ལས་ཕ་རོལ་པོར་འཐབ་འཛིང་བྱེད་ཡུལ་མེད་པས་ད་ཆ་ཕྱིར་འགོ་གང་ཐོན་བྱས་ན་ཡིག་སྒྲུལ་ཚང་མར་བརྡ་བཏང་བ། མང་པོ་ཞིག་ནས་རྨ་སྐྱང་གྲུ་ཁའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་···རི་དེ་དང་བླངས་བསྟན་སྲུང་དམག་མི་ཚོའི་ལ་གཡར་ཡོད་ཤག་བསམས་ཏེ་དེ་ཕྱོགས་རྒྱུགས་པས་

རྒྱ་དམག་ནས་རྒྱབ་རི་བྲུད་ཟིན་པས་གྲུ་ཁ་བར་གྱི་གྲམ་ཐང་དེར་ཐུག་ཐུག་བརྒྱབ་སྟེ་ཞབས་ཟུར་…སྔོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་འདུ་སྔོ་དགེ་འདུན་སོགས་དཔའ་བོ་སྟོང་ཐུག་ཁ་ཤས་དེར་གྲོངས། མང་པོ་ཞིག་རྨས། མི་མདེལ་དུག་ཆར་སྤྲུར་བབས་པའི་ནང་ནས་མཁའ་ཆུང་ཧ་ར་བ་མདེ་ཐུགས་མཐར་ཕྱིན་སོགས་ཅུང་ཤས་ཤིག་སྐྱིད་ཆུའི་གཙང་པོར་ལག་པ་སྦྲེལ་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་…མེད་པར་བརྒལ་བས་གཙང་ཆུའི་ནང་རྒྱ་ལ་མ་བགྲོས་ཀྱིས་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཐོག་ཐར་ཙམ་དུ་ཐོན།

ཡང་དམག་མི་དང་། མི་དམངས་མང་པོ་ཞིག་ཐུང་སྒོ་ནས་ཐོན་ཏེ་ཀྲུང་ཐང་སྣང་ནས་འདམ་རའི་ནང་པར་ཐྣངས་འཁོར་བབས་ཚུགས་སྟེང་ནས་མི་མདེལ་གྱི་ཆར་བབས་པས་བསད་རྨས་མང་པོ་ཞིག་བྱུས་ཡོངས། འཕྲེད་རིང་ཛ་ཐག་སོགས་ཅུང་ཤས་ཤིག་འདམ་རའི་…ནང་ནས་ཐུ་རེའི་རི་བརྒྱུད་ཐར་ཙམ་བྱུང་བ་རེད། ཡམ་ཆེ་བ་ནི་དཔུང་ནོར་གླིང་ཡོ་བྲང་རང་ལ་…བསྡད་ཡོད། ལ་མ་རུབ་ཙམ་ལ་རྒྱ་དམག་རྣམས་ཡས་མས་ཀྱི་གླིང་ཁའི་ནང་བརྒྱུད་ཛེ་ཉེར་ཛེ་ཉེར་མཐའ་བསྐོར་ཡོང་པས་ད་ནི་འཐབ་འཛིངས་བྱེད་ཡག་གི་རེ་བ་དང་བྲལ་ག་ཤིས་རྗེ་དྲུག་མཁན་ཆུང་རྒྱལ་མཚན་ཡིགས་དང་། ཡོང་གི་གློས་འཕེལ་རྗེ་དྲུང་སྔོ་བཟང་སྐྱན་གྲགས་གཉིས་རྒྱ་དན་ལ་…ལག་པ་བཅིངས་སྐྲོད་མཐུས་པར་མི་མདའ་རྒྱུག་རེས་བྱས་ཏེ་རང་ཤི་བརྒྱབ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དཔའ་དར་ཅན་མང་པོས་ཀུང་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་འཛིངས་མཐར་རང་སྲོག་དོར། ནོར་གླིང་ལྷུགས་རེའི་ཕྱི་ནང་དང་། ཡོ་བྲང་གི་ནང་ཚང་མར་མི་རོ་དང་། རྨས་མས་ཁེངས། མིག་དོ་མ་ཚོད་ཙམ་ལ་ཕྱོགས་གསུམ་ནས་སྟེང་ཧྲེ་མེད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་ནོར་གླིང་ནང་འཛུལ་ནས་སྲིད་ཆ་བསྒོ་བཟང་…

༡ ཡོང་ནི། ཞ་ཐོང་ལ་ཆེན་པོའི་སྐོན་འཁོར་གསང་ཡེ་ཡས་གནང་རྒྱའི་གསང་བའི་ལས་དོན་ལ་འཕྱུར་ལེན་ཆེ་ཤོས་གནང་མཁན་གྱི་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཡོང་གི་སྐོར་ལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་དུང་རྫོང་ལྷུན་རྒྱལ་ཞིག་གི་ལར་རྗེས་དཔོན་ལྷ་ཁང་པས། ལྷ་གཉེར་རྒྱལ་མཚན་ལགས་ནི་མིག་གྲོག་གྲོག་ཡིན་པར། སེམས་གྲོག་གྲོག་ཞིན་ཞེས་ཡོང་གིས་ཞུག་ཁས་གནང་བར་…བསྟུགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་གནང་བ་དྲན་གྱི་འདུག།

བཀྲ་ཤིས་མཆོག་དང་། མཁན་ཆེ་དགེ་དབང་གྲགས་པ། མཁན་དྲུང་ཆོས་འཕེལ་ཐུབ་····· བསྟན་དང་། ཐུབ་བསྟན་བསྟན་དར། ཐུབ་བསྟན་བྱང་ཆུབ། རྩིས་དཔོན་ཤུད་ཁུང་པ། དའི་གཉེན་པོ་ཕེ་བས་འགོ་རིམ་བཞི་ལྡ་སྐབ་པ། མཁན་ཆུང་སྐལ་བཟང་དགེ་དབང་སོགས་སེར་སྐྱ་·· མང་པོ་ཞིག་འཛུལ་ཏེ་སྡངས་འཁོར་ནང་བཅུག···ནས་དམག་ཁུལ་ཁང་དུ་འཁྲིད། དེ་ཉིན་རེས་ཚང་·· མ་ཚོར་གླིང་གི་ཁང་ཁུངས་ཡོད་ཚད་ནང་བཅུག···ཏེ་རྒྱ་དམག་གིས་བསྲུངས།

དེ་བཞིན་རྩེ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལ་དང་། ཞོལ། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་མི་སྡོགས་ཀྱི་མདེ་ལ་ཆར་པ་བཞིན་བབས་ཀྱང་། དམག་མི་དང་། མི་མང་ནས་རྒྱ་མིའི་གནས་ཡུལ་ཁང་པ་ཁག་ཁ་ཤས་མེར་བསྲེགས། རྒྱ་དམག་མང་པོ་བསད། མཚན་སྨང་མེ་མདའ་དང་། མི་སྡོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཆད་པར་རྒྱག་རེས་བྱས། ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་དྲོ་ནོར་གླིང་སྒོགས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྩལ··· ལྷ་སའི་ནང་གཏམ་འཆལ་ཞིག་བཀྲམ···པས་གྲོང་མི་ནམས་དགའ་བའི་འདོད་སྨྲ་སྒྲོག···བཞིན་·· ཡང་ཐོག་ཏུ་ཐོན་ཏེ་བསང་དང་། ལྷ་རྒྱལ་བཏང་བ་དེ་མ་ཐག་ནས་མེ་སྒྲོགས་ཀྱིས་ལྷ་སའི་གྲོང་·· དང་། རྩེ་པོ་བྲང་། སེར་སོགས་སུ་དུས་གཅིག་ལ་གཏོར་རྒོལ་བྱས། ར་མོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྒྱུད་ཁང་སོགས་སུ་འཕྲོལ་ཞིག་ཆེན་པོ་བཙེལ། རྒྱ་པོད་བཙན་རྩོད་གཉིས་ཀར་····· བསད་རྨས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལང་ངས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲུང་སྒྲ་བ་དང་། སྤུ་ལི་སེའི་འགོ·· དམག་ནས་བཀག་ཆ་མེད་པར་བར་བསྐོར་ནང་ཐོན་ཏེ་སྨྱོ་སྤྱོད་པ་དང་། ཀ་ཤོད་པ། བྱུར་ཁང·· སོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མིར་ཡ་ལན་གནང་འཕྲོད་སྤྲོག །དེ་དུས་ཀྲུ་བསྐུལ་ཀྱི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་གཏེ་བར་འཛུལ་བཞུགས་ཅུ་རྒྱུའི་ནམ་པ་མང་པོ་བསྟན། རྒྱ་མིས་མཚོན་ལྡན་ནྡངས་འཁོར་མང་·· པོས་ལྷ་ཞོལ་དབར་གྱི་འཕྲེལ་འབྲུད་ལམ་ཆེན་དང་། བྱང་དང་། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གསང་ལམ་མང་པོར་ཡོད་སྦྱེ་གཏོར···རྒོལ་ཚད་མེད་བྱས། དཔོན་སྡེའི་རྒྱུ་ཚོད་ལྔ་པ··· ཙམ་ནས་གྲོང་མི་མང་པོ་སེར་འདི་ཕྱོགས་དང་། གླང་རུའི་ཕྱོགས་སུ་བྲོས་འགོ་འཛུམས་པས། དེ

ཕྱོགས་ཀྱི་ཁང་པ་མཛེ་བཙན་ལག་ནས་སྟག་སྟག་བརྒྱབ་སྟེ་ངོས་མི་མང་པོ་བསད་རྨས་བཏང་། ནན་ཤེས་དང་། ཤུད་མེད་རྣམས་ནི་ཁང་པའི་ནང་ཡིབ་བསྡད་པར་འཇིགས་དངངས་ཀྱི་སྲོག་ཆད་པ་དང་། འཐབ་རྩོལ་དུ་ཤོར་བའང་གྲངས་ཀྱིས་མི་ལངས། ཚེས་ ༡༢ ཕྱི་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་བཞི་པ་ཙམ་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་རྒྱང་བསྒྲགས་ནང་བརྗོད་གསལ། ནོར་བུ་གླིང་ཁའི་ནང་ཡོད་ལོག་སྤྱོད་པ་རྣམས་རྩ་གཏོར་བཏང་སྟེ་ལུག་ལུས་རྣམས་འཛིན་བཟུང་གྱིས་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན། ད་ཆ་ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་ཡོད་པའི་ལོག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནས་མི་མང་འཁྲུག་མཚམས་མ་བཞག་ན། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་སྒྲོགས་རྒྱབ་སྟེ་སྐར་ཆ་ཁ་ཤས་ཤིག་ནང་རྫ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བས་ཚུལ་མཐུན་བྱས་ཏེ་མགོ་བསྒུར་ཐུབ་ན་སྲོག་གི་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་ཞེད་སྣང་མང་པོ་བཤད་པས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགུ་ཐོན་དང་མ་ཐོན་ངེས་པ་མེད་པ་ཙམ་ལས། ནོར་བུ་གླིང་ཁ་རྫ་ཕྱོར་བཏང་ཚར་བ་ཡིན་ཚོད་འདུག །ང་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་འདི་བསྟན་པའི་མེ་རྩ་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་འདི་ཕྱིར་འཇིག་མ་བཏང་ཙམ་བྱུང་ན། རང་རིགས་རྣམས་ནས་དམག་རྒྱུན་རིང་པོ་བསྟེན་ཐུབ་པའི་ཤུགས་མེད་པ་མཐོང་ནས་ག་ལེ་ག་ལེར་མི་མང་འཁྲུག་མཚམས་བཞག ། ཁྲིམས་ཐུབ་མི་རྣམས་གང་ཐུབ་ཐུབ་བྲོས། རྒྱ་དམག་རྣམས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཐོག་ལ་ཐོག་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་ཡོད་ནས་ཁང་ཁྱིམ་སོ་སོའི་ནང་ཉེར་གྱི་མཆོན་ཆ་ཡོད་པ་ཚང་མ་ཕྱིས་བླངས། ནན་ཤེས་དང་། ཤུད་མེད་མ་གཏོགས་ལ་དེ་ཉིང་ས་ལོ་གཞོན་ཚང་མ་ཁྲི་སློབ་ནང་དང་། འགའ་ཤས་ཆེ་ཏུ་དང་། བཞི་སྡེའི་ནང་། འགའ་ཤས་བསམ་པོའི་ནང་། འགའ་ཤས་འབྲེང་ཤུར་ནང་བསྐྱེབས་གསོག་བྱས་ཏེ་ཐམ་ཀུན་གཞུང་གི་ནང་གཟན་ཡབ་དང་། ཉེར་ཁག་གི་ལས་བྱེད། དམག་མི། དགོན་པའི་ལས་སྡེ་ཡིན་མིན་རྩད་གཅོད་གྱིས་དེ་དག་ཚང་མ་བཙོན་འཇུག་བྱས། དེ་འཕྲོས་མི་དཀྱུས་པོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་རྒྱ་དམག་མཉམ་དུ་ནོར་བུ་གླིང་ཁར་འཁྲིད་དེ། ལོ་གཞོན་བབ་དེའི་མགོ་ཅན་གྱི་རེ་ཡོད་རིགས་ཚང་མར་ཞིབ་འཇུག་བྱས། དེ་ནི་ཧ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་འཐབ་རྩོལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཤག་གི་ཞིབ····

འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་མིན་མི་རྗེ་སྟོང་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་རྣམས་འོར་ཏེ་མི་རྗེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཁག་མང་པོ་བཙོས་ནས་དེ་དག་ལ་ལ་ལྷུམ་དང་། རྗེ་སྟུམ་ ཕྲུགས་ཏེ་མེར་བསྲེ་ཐུབ་པས་ཁ་ཆེན་གྱི་དུ་བ་དང་། ཁང་པ་མེར་བསྲེགས་པས་དུ་བས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་རིང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་ཆར་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་ནག་འཁྲིགས་པ་ལྟར་དང་། དེ་དང་ཀྱིས་ལུང་པ་ཁེངས་པ་རེད།

རྗེ་པོ་བྲང་དང་། ལྷ་སའི་ནང་ནས་འཇུ་བརྒྱངས་ཐུབ་པ་གཞུང་ཞབས་གཞན་ཡོད་བཀའ་འབུར་ལྷ་ཀླུ་བ། ཛ་སག་ཚ་རོང་པ། ཛ་སག་སློན་གྲིང་པ། དམག་སྤྱི་མཁན་ཆུང་ནྡོ་གྲོས་སྐལ་བཟང་། རྗེ་ཕྱུག་མཁན་ཆུང་། ནླ་སྨན་མཁན་ཆུང་ནྡོ་ལྡན་ཆོས་གྲགས། ཡོ་ར་དཔོན་མཁན་ཆུང་དགེ་དབང་ཚེ་དཔལ། ནླ་ཕྱུག་མཁན་ཆུང་ཐུབ་བསྟན་བསྟན་པ་དང་། ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཉིད། ལྷ་གཉེར་མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ཞོལ་གཉེར་མཁན་ཆུང་དགེ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས། མཁན་ཆུང་བློ་བཟང་སྨན་གྲགས། གྲྭ་བཞི་མདའ་དཔོན་བསམ་གྲོ་ཕུན། རིམ་བཞི་མདོ་བདེ་བ་དང་། ས་ལུང་བ། ཤུམ་མདོ་བ། ར་ས་རྒྱ་ཁན་པ། ནླ་ཕྱུག་སྨན་སྟོད་པ་དང་། ལྷུམ་ར་བ། མི་དཔོན་སློག་མཁར་བ་སོགས་གཞུང་ཞབས་དང་། ལེགས་ཤུགས་ལྡན་པའི་མི་མང་གི་འབུས་མི་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་གིས་དམག་ཁྲལ་ཁང་དང་། འབྲིང་རིང་གི་ནང་སོགས་ལ་བཙོན་དུ་བཅུག ཇོ་རིང་ཤག་ནང་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་པར་རྒྱ་དམར་དཔོན་དམག་ཁ་ཤས་འཚང་འཇུལ་ཐུང་བ་དགའ་བཞི་ཕྲུས་ནས་མི་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་རྒྱ་དཔོན་དེ་བསད་པར་རྒྱ་དམག་ནས་ཁོང་ཡང་དེར་ལག་རྡུམ་གྱིས་བསད་པ་དང་། མཁན་ཆུང་དོན་པ་ཐུམས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་སྐེར་ཤག་ནས་མེ་འཕེན་གྱིས་རྒྱ་མིར་ཕུན་རིང་འཛིངས་མཐར་འཁྱབ་རོལ་དུ་ཤོར་བ་སོགས་ཉེར་གྱིང་དང་། ལྷ་སའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གཞུང་ཞབས་དང་། དམག་མི། ཉེས་མེད་གྲོང་མི་པོ་མོ་མི་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ཕྲུག་བསད་པ་དང་། སྟོང་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་

ཙམ་རྒྱས་ཡོད་[70]པ་རེད།

ལྷ་སར་དམག་འཁྲུག་ལངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཀ་སྐུག་ཏུ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཐོས་ཏེ་ད་ཆ་ཟིང་འཁྲུག་རྒྱ་ཆེར་ཕྱིན་ན་སྤྱི་ནོར་ ༧ གོང་ས་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་འགག་ཇི་ཡོང་སྙོམ་མ་བཟོད་པར་སྲིད་ཚབ་སྐྱ་ཁང་པས་གཙོས་ཀ་སྐུག་ཁུལ་ཡོད་པའི་བདེ་དོན་ཚོགས་འཐུས་སོགས་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱུར་སྲུང་སྐྱོབ་ཡོང་བའི་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུར་ལྷུགས་འཕྲིན་ཐོག་ཛ་དྲག་གི་འབོད་བསྐུལ་ཞུས་པ་དང་སྟབས་མཚུངས་སྲིད་ཚབ་ཟུར་པ་སྐྱ་ཁང་པ་དང་། བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག །ཕྲན་ཚེ་གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ་དང་། བདེ་དོན་ཚོགས་པ་ཁོངས་མི་དམངས་འདུས་མི། ཤར་ཆོས་དགོན་གྱི་མཁན་པོ། ཚོང་རིགས། གཏན་སྡོད་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་འདུས་མི། དེ་བཞིན་རྡོར་གླིང་ཁུལ་གཏན་སྡོད་བོད་མིའི་འདུས་མི་སོགས་མི་གྲངས་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་འཛོམས་ཏེ་སྲིད་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ར་དྷཱ་ཀིར་ཤེན་དང་། སྲིད་བློན་ནེ་རུ། ནང་སྲིད་བློན་ཆེན་པཎྜིཏ་ པནྟ། ཀོང་རེ་སའི་སྤྱི་ཁྱབ་ལྷ་ལུས་ཨིན་ཏུ་ར་སྒྲན་ཏི། ཕྱི་སྲིད་དུང་ཆེ་དུ་ཏ་སོགས་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་གནང་གིས་ཆོག་ཐོ་དང་བཅས་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱིས་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་བྱེད་པར་ལམ་སེང་མཚམས་འཇོག་དང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱུར་འགག་ལེན་དགོས་པ་བཅས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་འཕྲུལ་ཏུ་གསུང་མོལ་ཡོད་པ་དང་། བོད་རང་དབང་རང་བཙན་དང་། བོད་ཀྱི་གཞུང་དམག་དང་། དང་དམག་བཅས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་ཞུ་བསྐུལ་ཡང་དག་པ་གནང་བ་དང་། དུས་མཚུངས་ཕྱོགས་འགག་ལ་ཚོགས་པའི་དབུ་འཁྲིད་པ་ཚ་པ་ཡི། ཨཙཱརྱ་ཀིར་པ་ལ་ནི། ཨ་ཤོ་ཀ་མེ་ཐ། མ་སཱ་ནི་སོགས་ལ་འང་བདེན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་ཞུ་བསྐུལ་མཛད། དེ་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་གསར་ཤོག་ཚང་མའི་མདུན་ཤོག་ཏུ། རྒྱ་དམར་

[70] དེ་སྐབས་ལྷ་སའི་སྡོད་རྗེ་རིང་ཚང་དུ་ཕྱོགས་ལྷུ་མཐོང་བའི་ཁྲུར་གཞལ་མང་པོའི་དགའ་ལས་ཆོས།

ཀྱིས་ནོར་བུ་གླིང་ཁ་དང་། ལྷ་ས་བཅས་ལ་མེ་སྒྲོགས་ཀྱིས་གཏོར་བ་ཤིག་བཏང་ཚུལ་དང་། དེ་ཆ
འ་སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡང་གར་ཕེབས་ངེས་གསལ་མེད་ཚུལ་སོགས་ཉིན་ལྟར་ཐོན་པས། ཕྱི
ལོར་འཁོར་བའི་འབྲུག་མི་རྣམས་སྐྲག་བཞུལ་དྲག་པོས་བཟིར་ཏེ་ལ་ལ་སྐྱོ་བ་དང་། ལ་ལ་དྭན་མེད
དུ་བརྒྱལ་བ་དང་། ཤི་བ་ཡང་བྱུང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་ལ་དྭགས་བཀའ་བློན་སྐུ་གཞོན་རྒྱལ་སྲས་བ་ཀུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག
ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོས་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་ལ་གསོལ་རྒྱ་གར་གཞུང
གི་གནད་ཡོད་དང་། ལྷག་པར་གོང་དེ་ལེའི་ཚོགས་འཐུས་རྣམས་ལ་བོད་དོན་རྒྱབ་གཉེར་ནན······
བཅགས་ཞུ་གནང་མཛད་པ་དང་། འབྲུག་གི་སྲིད་བློན་འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་གང···
ཅིའི་སྐོར་གནང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། རོགས་མགོན་གང་ཡོད་གནང་། འཇམ
ན་སན་དང་། བཅལ་སོ་ཤ་ལིའི་ཚོགས་པས་འགོ་འཁྲིད་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་བ་མི་དམངས་སྟོང་ཕྲག
མང་པོས་རྣམ་སྟོན་འཁྲིམ་སྐོར་དང་བཅས་རྒྱ་དམར་གཞུང་ཚབ་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཡོད་སྟེ་བོད་ནང་བཙན···
གནོན་མཚམས་འཇོག་དགོས་པ་དང་། བོད་ནས་རྒྱ་མི་རྣམས་ཐོན་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་སྐད···
འབོད་དང་། ངོ་རྒོལ་ཆེན་པོ་བྱས། འབོམ་འབེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་རྒྱ་གར་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང···
པོས་རྣམ་སྟོན་འཁྲིམ་བསྐོར་ཐེངས་ཅིག་བྱས་ཡོད། མདོ་ཅི་ཏུང་གི་འདུ···པར་མེར་བསྒྲིགས་བཏང་བ་དང་།
འདུ···པར་ལ་དམའ་འབེབས་དང་བ-ཤད་པ-ཤད་བཏང་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་རྒྱ་གར་གྲོང་ཁྱེར···
མང་པོའི་ནང་ཁྱབ་པ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུའི་གསུང་བ-ཤད་རྗེ་ལྟར་གནང་བ་ལྟར་བོད་དང་། རྒྱ
གར་མི་དམངས་ཀྱི་མཐོང་འཕྲེལ་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་རང་རྟགས་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཡོང་གི་ཡོད་པ
དང་། དེ་བཞིན་སེ་ལོན་ནང་བཟང་པའི་ཚོལ་ཚོགས་དང་། དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ནས་ཚོགས་འདུ···
གནང་སྟེ་རྒྱ་མིས་བོད་ནང་དྲག་པོའི་ལས་འགུལ་མཚམས་འཇོག་མ་བྱས་ཚེ་སེ་ལོན་དང་། རྒྱ་ནག
གཉིས་དབར་སྲིད་དོན་དང་། ཚོང་གི་འབྲེལ་བ་མཚམས་འཇོག་གནང་དགོས་ཞེས་སེ་ལོན་གཞུང

ལ་འཐོད་བསྐུལ་དང་། དེ་མཚུངས་འབར་མ། ཐའི་ལན་ཀ། ཡེ་ཡི་ཡིན། ཉི་ཧོང་བཅས་པའི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཁག་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་དྲག་པོའི་བཙན་གནོན་ལམ་ལེད་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་རང་རང་གཞུང་ལ་འཐོད་བསྐུལ་དང་། རྒྱ་ཕིཆ་ནམ་ཡར་ཐོན་ཚོགས་པ་ནས་བོད་པའི་དང་དམག་གི་རོགས་སུ་ལོ་གཞོན་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་བླངས་ཀྱི་འགྲོ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཐོན་པ་དང་། བོར་མོ་སའི་རྒྱལ་ས་ཐའི་ཕུན་ནས་རྒྱ་རིགས་ལོ་གཞོན་ཁྲི་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཧམ་སྟོན་དུ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བོད་ནང་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་མཚམས་འཇོག་དགོས་པའི་འཐོད་བསྐུལ་དང་། ཨ་མི་རི་ཀར་གནས་སྡོད་སོག་པོ་རྣམས་ནས་མཉམ་སྤྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་འགྲམ་དུ་རྒྱ་མིར་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་། ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པར་ཞོག་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཆེན་པོ་དཀྱིལ་ཏེ་ཧམ་སྟོན་བྱས་པ་སོགས་འདིར་ཙམ་ལས། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བོད་མིའི་བདེན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་མཐའ་ཡས་པ་བྱུང་བ་རེད།

སྤྱི་ལོ་ ༨ ཚེས་ ༢ ཉིན། ཕྱི་ལི་གསར་པར་ཨ་རི་ནའི་གནས་ཁང་དུ། སྲིད་ཚབ་ཀྱི་ཁང་པའི་སྐུ་མདུན་དུ། ང་ཚོ་འབྲུམ་མི་ཁ་ཤས་དང་བཅས་ལོངས་ཆེན་པོ་ལམ་པར་སྐུ་བརྙན་ཀྱིས་ཕྱུན་མཐར་ཡོད་ཚུལ་གསར་ཤོག་ནང་ཐོན་པའི་སྐོར་སེམས་ཁྲལ་ཆེན་པོས་གང་དགའ་ཅི་ལེགས་བཀའ་མོལ་གནང་ཐུབ་སུ། སྐུ་ཞབས་མ་སྨྲ་ཞེས། གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནས་ཕྱིན་ལ་ཞལ་···པར་གནང་གསལ། ངས་སྔ་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་ཚོགས་འདུར། སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་ནས། ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རྒྱ་གར་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ཕེབས་ཚོགས་པའི་རེ་འདུན་ཞུ་བསྐུལ་གནང་འཇོར་ལ་ཕེབས་འབྱུས་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་བདེར་རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཚམས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཞིན་པ་དང་། སྐུ་འཁོར་རྣམས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་མགྲོན་ལྟར་དགའ་བསུ་དང་། དགོས་མཁོ་རྣམས་གོ····སྒྲིགས་··ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོང་བ་གྲོས་ཚོགས་འབྲུམ་མི་རྣམས་ནས་མགྲིན་དབྱངས····

གཅིག་སྒྱུར་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འབོད་སྒྲ་བསྒྲགས་སོང་། ཞེས་གསུངས་པ། ལམ་སེང་སྲིད་ཚབ་ལ་ཞུས་པར། དེ་སྐབས་སྲིད་ཚབ་མཆོག་ཞལ་འདོན་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ཞིག་སྐུ་པང་དུ་ཕྱར་བཞུགས་འདུག་པ་གསན་མ་ཐག་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ཕྱག་དཔེ་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ནས། མཆོད་ཤིག །བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་གསུང་ཤུགས་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསྐོར་གཡང་ཤས་སྐྱོན་སོང་། དེ་འཕྲལ་རང་ཚག་ཚང་མ་སྐྲ་མི་ཤེས་པའི་དགའ་སྤྲོའི་ངང་ལྷི་ལིར་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཚོར་དེ་དོན་ལམ་སེང་བདག་ཁྱབ་ཐོབ། །ད་ཆ་ཡེ་བས་བསྟུ་ཞུ་རྒྱ་དང་བཅས་ཚང་མ་དོ་ཐུབ་རང་ཀ་རྡོར་ཁྱལ་ཐོན་རྒྱ་ཆུས་པ་ཡིན།། །།

ས་བཅད་ཉེ་ཤུ་རྩ་གསུམ་པ།

༄སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་བོད་དོན་ མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུ་གཞང་མཛད་པ།

༄༅། །འདི་ཡན་ལོ་རྒྱུས་ཕལ་ཆེ་བ་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་བརྟེན་ལོ་ཟླ་ཚེས་གྲངས་ཚང་མ་བོད་ཀྱི་ཐོག་བཀོད་ཅིང་། གལ་ཆེ་ས་རྣམས་ལ་བོད་ཚེས་དང་། ཕྱི་ཚེས་གཉིས་ཀ་བཀོད་ཡོད། འདི་ནས་བཟུང་ལོ་ཟླ་ཚེས་བཅས་ཕྱི་ལོའི་ཐོག་ལ་བཀོད་ཡོད་པས་ཤེས་པར་མཛད་དགོས།

དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༥ ཉིན་༄གོང་ས་ཆེན་པོ་སྐྱོན་འཁོར་རྣམས་མོན་ཏཱ་དབང་དགོན་དུ་ཕེབས་འགྲོར་གནང་སྐབས་སྒྲུ་དམངས་དང་། ཡུལ་མིས་ལེར་སྒྲིང་སོགས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། དེར་རྒྱ་གར་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་སྐུ་གཞོན་དེ་ཇོན་ལྷ་ས་ཡར་རྒྱ་གར་གཞུང་ཚབ་ཏུ་ཕེབས་སོང་སྐུ་ཞབས། ཤྲཱི་ཨར་ མེནོན་ནས་ཕྱིད་ཐོན་བ་ཞེ་ཞུས་གནང་བའི་རྩུང་འཕྲིན་ཞིག་འབུལ་གནང་ནང་། ངེད། ངའི་ལམ་རོགས་ཚོ་ཁྱེད་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཐར་ཕེབས་ཞུབ་པར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཡོད། ཁྱེད་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐེ་དོགས་ང་ཚོས་དགའ་སྤྲོ་ཞུ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད། མཚམས་འདྲི་བཅས། ཞེས་གསལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་པའི་བཀའ་འཕྲིན་ཡང་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་མཚུངས་ཀ་མང་རྫོང་རྩེའི་སྲིད་དོན་སྤྱི་ཁྱབ་སྐུ་ཞབས་ཧར་མན་ཌར་སེང་། ལྷམ་བཅས་ཀྱང་ཕེབས་བསུར་བཅར་ཏེ་ཏ་དབང་ནས་ཏེ་ཛེ་སྤུར་མ་ཕེབས་བར་༄གོང་ས་ཆེན་པོའི་གསོལ་ཐབ་ཚང་མ་ལྷམ་རང་ནས་གཏོང་སྒྲུ་དང་། དང་ཀུས་ཆེན་པོས་བཟོ་འབུལ་གནང་། ༡ ཡིག་ཆ་སྒྲིགས་བསྡུས།

དེ་ནས་རིམ་ཕེབས་ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་འབུམ་རྩེ་ལ་ཞེས་པའི་གྲོང་སྡེ་ཆུང་ངུ་

དེར་ཕེབས། ཞེ་ཕ་མདའ་སྟེའི་བཀའ་སློབ་གནང་མི་སྐུ་ཞབས་ ཀེའི་ ཨེལ་མེ་ཐ་མཆོག
ནས་ཀྱང་ཕེབས་བསུ་ཞུ་བར་ཕེབས། དེར་བཞུགས་ཞག་བརྒྱད་སྐུ་དལ་གསོས་རྗེས་ཕྱི་ཚེས་༡༨
ཉིན་ཊོ་ཙོ་སྦྱར་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བསྐྱངས། སྲིད་ཚབ་བྲུ་ར་པ་ཀྱུ
ཁང་པ་དང་། བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག་གཉིས་ནས་ཕེབས་བསུའི་མཇལ་དར་འབུལ་གནང་ཐོག །
རྒྱ་གར་ནང་བོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཕྲ་ཞིབ་ཞུ་གནང་མཛད། དེར་བཙམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱི
དབུ་འཁྲིད་དང་། ཆེ་རྒྱ་མང་པོས་བདེ་ཕེབས་ཞུ་བར་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཅར་འཕྲིན་
ཁག་མང་འཚོར་པ་རེད། རྒྱ་གར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་གསར་ཤོག་འབྲུལ་མི་དང་། གཟུར་
མཐོང་རྒྱུད་འཕྲིན་འབྲུལ་མི་མང་པོ་འཚོར་ཡོད་པ་དེར་གསུང་བ་ཤད་གནང་བའི་སྙིང་དོན་མདོར་
བསྡུས་ན།

རྒྱ་ནག་ཀྲན་གྱི་མི་རིགས་དང་། བོད་གཉིས་མི་རིགས་ཇི་བཞིན་ཐ་དད་
ཡིན་ཚུལ་དང་། བོད་སྐབས་རེ་རང་དབང་རང་བཙན་དང་། སྐབས་རེ་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་ (སུ
ཛ་རན་གྱི) མངའ་ཁོངས་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་། ནང་དོན་བོད་གཞུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་
ཚངས་བོད་མི་རང་གིས་བྱས་པ་ལས། རྒྱ་མིས་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་ཅེས་དང་། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༡
ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་བ་ཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་ཞེས་པ་འདི་མི
རྒྱག་མཐུ་མེད་བྱུང་བའི་ནང་ཡང་བོད་ཀྱི་ནང་ཁོངས་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ཆོག་པ
དང་། ཆོས་དང་། སོམས་ག་ཤེས། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་དབང་ཆ་བཅལ་ལ་བསྒྱུར་བཀོད་མི་བྱེད་
པ་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། དེས་དང་། བོད་གཞུང་ནས་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ལ་གང་
ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་རྗེས་འཛིན་བྱས་ན་ཡང་། རྒྱ་ནག་གི་དབང་འཛིན་རྣམས་ནས་ཞེ་རྒྱུས་ཤུ་མཐུད་དེ་ཆེར་
གཏང་སྟེ་གྲོས་ཆོད་ལ་བརྩི་མེད་མང་པོ་བྱས་ཆེན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ ནང་མདོ་ཁམས་ཕྱོགས་སུ་དོ་ཆོལ
དམག་འཁྲུག་གི་འགོ་ཚུགས། རྒྱ་དམག་གིས་དྲག་པོའི་ཐོག་ནས་ལྷ་དགོན་མང་པོ་མེད་པ

བཅོས། ནམ་དང་། གྲུ་བ། མི་སྐྱ་བོ་མོ་མང་པོ་བསད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་…ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ཀྱང་། ལས་བྱེད་པར་མིང་མཐོང་…ཙམ་ལས། དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་མི་རང་གི་ལག་པར་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་ཉེ་དུས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་ནང་ཆར་སྲོལ་དང་མི་མཐུན་པའི་གཟིགས་མོར་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དེ་ལ་ཐེབས་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། ལྷ་ཞོལ་མི་དམངས་ཚོགས་ཆེན་བཀག་ཆེ་མཐོང་གིས་མི་མང་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོས་གཟིགས་མོར་ཐེབས་རྒྱུ་བཀག་འགོག་དང་། ཕོ་བྲང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་…ཞུས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་རྒྱ་མི་དང་། བོད་མི་དམངས་དབར་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རྩོད་རྙོག་…འཛགས་ཐབས་ལ་…འབད་བརྩོན་ཞུས་ཀྱང་། རྒྱ་མིས་དམག་མི་མང་པོ་ལྷ་སར་འཁོར་འདྲེན་དང་། ཕྱི་ཚེས་༡༧ཉིན་མེ་སྒྱོགས་ཀྱི་མདེལ་གཉིས་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་གི་ཉེ་སྐོར་ལ་འབབས་རྐྱེན་བཀའ་བློན་དང་། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ནས་ངོས་དང་། དེའི་ནང་མི། བཀའ་བློན་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཛིན་གཙོ་དྲག་རྣམས་རེ་ཞིག་ཕྱོག་གི་འགན་སྲུང་ལྷ་ཁུར་ཕྱོགས་ཀ་ཡོལ་ཙམ་གནང་ལེགས་ཞུས་པ་ལྟར་ལ་ངས་མོས་མཐུན་གྱི་ཐག་གཅོད་ཞུས་པ་ལས། ལོག་སྤྱོད་མི་དམངས་ནས་བཙན་འཁྲིད་ཞུས་པ་མིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་བཅོལ་དུ་བཀའ་བཞེས་ལ་མཚམས་སྐབས་ཧྲ་མ་ཏི་ནས་…བཟུངས་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མི་དམངས་ནས་བསྲུང་སྐྱོབ་དང་། དགའ་བསུ་གཟབ་རྒྱས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཙོ་སྐུར་ནས་སྟོན་འཁོར་རྣམས་དམིགས་བསལ་མེ་འཁོར་ཐོག་ཆིབས་…བསྒྱུར་གནང་བ། ཤི་རི་ཤུ་རི་འི་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་ཀ་སྦྲག། རྡོར་གླིང་། འབྲས་…ལྗོངས་ཁུལ་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་སློབ་ཅི། རྒྱ་གར་བ་དང་། ནེ་པ་ལའི་ཡུལ་མི་སྡོད་ཕྲག་…མང་པོ་ཐེབས་བསྐུར་བཅར། མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟེགས་སུ་མཐོན་པོའི་སྟེང་དུ…

༢ གསུང་བ་ཤད་ཤིན་པ་ཡིག་ཆ་རྩོམ་བསྒྲུབ་ཁང་ལ་ཡོད།

༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་མི་དམངས་ལ་དགེས་སྟོའི་མཇལ་ཁ་དང་།
སྐྱབས་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱས་ཀུན་ལ་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་བདེར་····
ཆིབས་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་དགའ་སྟོ་དང་། བོད་ལྗོངས་སུ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་གནོན་མནར་གཅོད་
བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཕྱག་བཙལ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན་དུ་···སྐུར། འབྲས་སྤྱི་ཨ་པ་པནྟ
དང་། རཱ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དབང་མོ། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ། འཇང་པལ་ཤུ་རི་དང་།
རྡོར་གླིང་རྫོང་དཔོན་སོགས་ཕེབས་མཇལ་དུ་བཅར། དེར་རྒྱ་ཆོད་བྱེད་ཚམ་སྐུ་བཞུགས་མཛད་
དེ་ཕེབས་དོན་གྱིས་ཕེབས་ལམ་དུ་མི་འཁོར་བབས་ཚོགས་ཆེ་ས་ཕར་ཚ་ལོ། ལགསོ། ཏེར་
འདུན་སོགས་སུ་མི་དམངས་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོས་དགའ་བསུ་དང་། ཤུལ་འདྲུད་ཞུས་པ་དང་····
ལྷན་ཅིག །སྐུ་གཤོག་བདེ་ཐར་ལ་དགའ་འབོད་འཁྲུག་སྟོང་བསྒྲགས་པ་ཧྥུ་སུ་ཤུ་བཞིན་པའི་···
དང་སྤྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མ་ཤུ་རི་དགའ་བདེའི་ཡུལ་ལྗོངས་སུ་བྷིར་ལའི་བཞུགས་ཡུལ་རྣམ
པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ལྷ་སུ་དེར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཕེབས་སྒྲིག···གནང་བ་སྐུ་བདེར་ཞབས
སོར་འཁོད། དེ་ནས་ཉིན་མ་བཞི་འི་རྗེས་སུ་སྲིད་བློན་ནེ་རུ་མཆོག་ཀྱང་མ་སུར་རི་རར་ཆེད་ཕེབས་···
གྱིས་༧གོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གང་ཅིའི་སྐོར་བཀའ་མོལ་རྒྱུན་རིང་གནང་བ་རེད།

ང་ཚོ་ཤི་རི་ཤུ་རིར་ཕེབས་མཇལ་དུ་བཅར་རྗེས་ལམ་སེང་ཀ་སྦུག་ཏུ་འཁོར་
ཉིད་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་འབུལ་མི་ཚང་མ་ཆེད་འབོད་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་རྗེ་༧རྒྱལ་དབང་
མཆོག་པོད་དུ་སྐུ་བཞུགས་གནང་རིང་གཅེན་མཁན་རྗེས་གསུམ་ནས་དེ་པོ་མེད་ཨར་བོད་སུལ་···
ནམ་ཚོད་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་བོད་དོན་ལ་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་ཐུས་པ་ཡིན། ད་ཆ་༧རྒྱལ
དབང་དོན་གྱི་བདག་པོ་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ཆིབས་བསྒྱུར་བདེ་བར་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ཤིས། བོད་
གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་གནང་རྒྱུར་

༤ A White Book, Tibet Fights for Freedom.

ཉིམ་ད་ཉིན་ནས་བཟུང་ལ་ང་ཚོའི་སྒྲིག་…འཛུགས་འདི་མེད་པར་བྱས་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་ཚང་…མ་༸གོང་ས་ཆེན་པོའི་དབུ་འཁྲིད་འོག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ། ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ནས་བཟུང་ས་ཚོགས་པ་པ་དེ་མེད་པ་བྱས་པ་ཡིན། མ་སྲུ་རི་ནས་བཀའ་རྒྱ་ཐེབས་དགོངས་ལྟར་སྲིད་ཚབ་སྐུ་ཁང་པ་…དང་། བཀའ་ཚབ་གཡུ་ཐོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ཀ་སྨུག་ལུང་ལ་ཡོད་གཞུང་ཞབས་ཚང་མ་མ་སྲུ་རིར་བཅར་ཏེ་༸རྒྱལ་བློན་ཚང་མར་ད་བར་སྲིད་དོན་ལུ་སྐོ་འདི་ཞུས་དང་། ད་ཆང་ཚོའི་སྒྲིག་……འཛུགས་དེ་བཞིན་མེད་པ་བཟོས་ཏེ་ད་ནས་༸གོང་ས་ཆེན་པོའི་དབུ་འཁྲིད་འོག་ཏུ་ཞབས་ཞུ་ཞུ་རྒྱུ་…ཡིན་ཚུལ། འབྲས་ལྗོངས་སྐད་ཏོག་ཏུ་བཅོལ་འཛུགས་མཛད་པའི་རང་གཞུང་གི་གསེར་དངུལ་རྣམས་ཀྱང་གཅེན་མཁན་ཚོགས་གསུམ་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གཞི་མེད་ཀྱི་དཀྲོག་གཏམ་མང་ཙམ་བྱུང་རུང་། དངོས་དོན་གསེར་སེབ་གང་དང་། དངུལ་ཏག་མིག་ཙམ་ལའང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་…པར་བཞག། འདུག་ཡུལ་གྱི་སྒོ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐྱོན་ཆག་ཕྲ་ཙམ་མེད་པར་སྲུང་སྐྱོབ་དང་བཅས་ཐོབ་འབུལ་ཞུས་ཚོག་ཡོད་ག་ཤེས་ཐོས་བཞེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བ་ཞེས་༸གོང་ས་ཆེན་པོ་དང་། བཀའ་ཤག་བློན་རྒྱས་བཅས་པར་ངོ་བཅར་༸སྨན་ལེན་ཞུས། རྗེས་སུ་སྐུ་ཚབ་དང་བཅས་ཀ་ལིག་ཏར་ལོར་འཛིན་གནང་ཡོད་སྐད་འདུག །

མ་སྲུ་རིར་གཞིས་བྱེས་༸བླ་དཔོན་ལྷན་འཛོམས་གནང་སྟེ། གསལ་རྒྱལ་ལྷན་རྫོར་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ལྟར་སྲིད་ཚབ་རྒྱུར་པ་སྐུ་ཁང་པ་ནས་སྲིད་བློན་གྱི་ཕྱག་ལས་འགན་བཞེས་དགོས་ཞུ་བསྐུལ་མཛད་པར། སྲིད་ཚབ་མཆོག་སྐུ་ན་མཐོ་ཡེབས་ཐོག །སྐུ་གཟུགས་ཀྱང་རྒྱུན་གཙང་བཅས་ལ་བརྟེན་དགོངས་ཞུ་མཐར་…སློབ་གཞན་དོན་གལ་ཆེའི་སྐབས་དང་། མཛད་སྒོ་ཁག་ལ་མདུན་ཞུ་གཞན་སྐབས་ཡེབས་རྒྱ་གཞན་སྟེ་དགོངས་འཁྲོལ་གནང་བ་དང་། བཀའ་བློན་སོགས་ཚང་མས་རང་རང་ཕྱག་ལས་ལས་བགོས་གནང་སྟེ་ནང་སྲིད། ཕྱི་སྲིད། ཆོས་དོན་ཤེས་རིག །དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད། བདེ་སྲུང་བཅས་ལ་ངོ་ལས་ཆ་བགོས་གནང་།

བོད་ནང་རྒྱ་དམར་དམག་མིས་བོད་མི་བསད་བཅུག་གྲངས་མེད་བྱུས་རྗེན་···
འཛིགས་དངངས་དང་མི་མང་སེར་སྐྱ་མང་པོ་མནོན་རྟ་དབང་། འཁྱུག། འབྲས་ལྗོངས། བལ་ཡུལ།
ལ་དྭགས་སོགས་བརྒྱུད་སྤྱི་ལོར་༡གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཕེབས་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་འབྱོར་འགོ་ཚུགས་པར།
རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནས་སྐབས་འཕྲལ་སེལ་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གསོག་སྒར་ཞིག་མི་ས་མ་རིར་···
འཛུགས་གནང་གིས་དེར་སྒར་གྱི་འགོ་འཛིན་དང་། སྨན་པ་བཅས་པོ་སྤྲིག་···གནང་བ་དང་། རྒྱ་
གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཨཙཱརྱ་ཀི་ར་པ་ལ་ནིའི་ལྷམ་སྐུ་ཅི་ཏར་ནས་དབུ་འཁྲིད་···
གནང་སྟེ་དབུས་སྤྱི་···གསོའི་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་དེ་བརྒྱུད་གཙོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གཞུང་
དང་། རྒྱ་གྲམ་དམར་པོས་གཙོས་ཕྱི་རྒྱ་ལ་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་སྤྱི་···གསོའི་འབྲས་
གྲོ་ཞིབ། འོ་རྫས། ཨ་ཤོམ་རྫས་མ་པ། ཤ་གྲིན། ཐེ་དཀར། མར་ཁྲིན། ཇ། ཚ། སྨན། གོས་
ཆས། མདོར་ན་འཚུབ་ཞིང་ཡན་གྱི་རོགས་རམ་གནང་བ་དེར་ནང་སྲིད་དབུ་འཛིན་བཀའ་བློན་ཟུར་···
ཁང་པ་དང་། མཁྱེན་མགྲོན་པ་ལྷ་བ། ལས་ཕྱ། སྐད་བསྒྱུར་བཅས་ཕེབས་ཏེ་ཚང་མར་འཕྲལ་
སེལ་གྱི་སྦྱིན་···གསོ་བགོས་འགྲེམས་དང་། སྐྱབས་བཅོལ་ཕོངས་འཚོ་བ་རང་འཚོ་ཐུབ་རིགས་
རྣམས་འདོད་མོས་སུ་ཕྱིན་འཇུལ་ལས། དེ་ཕྱིངས་སེར་མོ་བ་རྣམས་ཐུག་ས་དང་། ཤ་ལ་ཌ་ཧོ་སི
ཌལྷུཞི་སེལ་གྱི་ལས་ཀ་ཐོབ་ཆེད་འགའ་ཞས་སིམ་ལ། ཙམ་པ། འབྲས་ལྗོངས་བཅས་ལ་ལམ
བཟོ་སྤྱིད་པ་དང་། ལག་ཤེས་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་རིགས་ཁག་གཅིག་ཤ་ལ་ཌ་ཧོ་སི་སོགས་ཚ་བ་མེད་
སའི་རི་···རྒྱུད་ཀྱི་ས་ཆ་ཁག་ལ་སྦྱོད་སྐོར་བཙུགས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། རང་གཞུང་གི་འགོ···
འཛིན། སྐད་བསྒྱུར་བཅས་གཏོང་གནང་དང་། ནད་པ་ཚབས་ཆེའི་རིགས་དང་། སྤྱི་ནད
ཅན་རྣམས་རོགས་རམ་ཚོགས་པས་འགན་བཞེས་ཀྱིས་སྨན་ཁང་ཁག་ལ་ཆ་བགོས་ཀྱིས་གཏོང་···
གནང་མཛད་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གསར་པ་ཞིག་འཛུགས་བསྐྲུན་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་།

སྐབས་དེར། ང་ཡང་སྤྱི་ཡིའི་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་འགོ་འཛིན

བསྒོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་ལས་རོགས་སུ་རིམ་བཞི་འཕྲིན་རེང་གྲུམ་དང་། ལས་བྱ་བཅས་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་སྐུ་ཚབ་ཁག། དབུས་སྐྱོབ་གསོལ་གཙོས་ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུས་ཏེ་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་ལམ་ལས་མར····སྐྱོབ་གསོ་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གཞིས་ཆགས། བཟོ་ལས། སློབ་གྲྭ། ཆོས་སྒར། སྨན་གསོ་ཁང་སོགས་རིམ་པས་ཚུགས་ཐབས་ལ་འབད་རྩོལ་དང་། སྐྱོབ་གསོ་ཞུ་བསྐུལ། གཏོང་ཕྱོགས་སོགས་ཁ་ཚང་དགོས་གལ་ཚང་མང་ཚབ་ཁ་སེལ་གང་ཐུབ་ཞུས་པ་ཡིན།

རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མ་ལོག་ས་སྡེའི་ནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་༨ཚེས་༢༨ ཉིན་སྲིད་བློན་འཇོ་ཧ་ལལ་ནེ་ཧེ་རུ་མཆོག་ནས་༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་རྒྱ་གར་ལ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་དགོས་རྒྱུ་སྐོར་གསུང་བ་ཤོད་གནང་བའི་སྐོར་དོན་དུ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བདེན་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་འཛུགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དེ་ཚོར་ངོ་···རྩོད་པ་གནང་སྟེ། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ང་ཚོས་བཙན་དབང་བྱས་ཀྱང་ཕྱུགས་པ་བཤད་པ་དེ་ཚོ་བདེན་པ་མ་རེད། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི····ཁྲིམས་ལུགས་ག་འདྲ་ཡོད་རྒྱ་མིས་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་འདྲ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་པཎ་ཆེན་བླ་མས་ཀྱང་ཁྲིད་མཚར་པོའི་གསུང་བ་ཤོད་གནང་བར་ཡང་ང་ཚོ་བློ་ཕམ་བྱུང་། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཇལ་བར་པཎ་ཆེན་བླ་མ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་ཤུ་ཡེ་བས་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་བས་ཆོག །དེ་ལ་དགག་བྱ་མེད། བསམ་བློ་མཐུན་མིན་ཇི་འདྲ་ཡང་། ང་ཚོས་སྐུ་མགྲོན་ལ་མཐོང་དང་གུས་བརྩི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས། རྒྱ་གར་ལ་རྒྱ་སྤྱོད་རིང་ལུགས་ཞེས་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པ་ཁྲེད་མཚར་པོ་རེད། དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་བཟུངས་དུས་བོད་ཀྱི་ནང་ལ་དབང་བྱ་སྤྱོད་བས····ཐབས་སྲུན་བུ་རེ་བྱས་པ་དེ་ཚོར་ང་ཚོས་ཡག་པོ་མ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། རྒྱ་གར་རང་དབང་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་བོད་ནང་རྒྱ་གར་ཚོང་རའི་ཤུལ་སྐྱོབ་དང་། ཏར་ཐག། འགྲུལ་ཁང་སོགས་ཚང་···མ་ཡར་སྤྲད་པ་ཡིན། ང་ཚོས་དམ་བཅའ་བྱས་པའི་སྲིད་བྱུས་གསུམ་ཡོད། དང་པོ། རྒྱ་གར

རང་ལ་བདེ་འཇགས་འབྱུང་ཐབས། གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་དང་གྲོར་པོ་བྱས་ཏེ་སྡོད་རྒྱུ། གསུམ་པ། བོད་དང་། བོད་མི་དམངས་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྩེ་གདུང་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། སྲིད་ཇུས་འདི་ནི་ད་ལྟ་ཡང་ཡིན་ལ། མཐོང་ས་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གནས་རྒྱུ། དེ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་དང་། འཛམ་གླིང་ནི་བདེའི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་སྲིད་བློན་ཞེ་ཏུལ། རྒྱ་ནག་སྲིད་བློན་ཀྲའུ་ཨན་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་སྔོན་ལ་མཇལ་དུས་བོད་སྐོར་བཀའ་མོལ་རྒྱུན་རིང་པོ་ཞིག་བྱུང་། ཁོང་གིས་བོད་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་ཤིག་རེད་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་རྩ་བཞག་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱ་མི་རང་གི་རྩ་བའི་མི་རིགས་དང་། བོད་མི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རེད། ད་དུང་ཁོང་ (ཀྲའུ་ཨན་ལེ་) གིས་གསུངས་པ་ཡག་ལ། རྒྱ་ནག་ནས་བོད་ལ་གུང་ཁྲན་ལྟ་སྤྱོད་བཙེ་ཡག་དེ་ཁྱད་མཚར་རེད། བཙན་དབང་གིས་ལྟ་སྤྱོད་བསྒྱུར་ན་ཡོང་གི་མ་རེད། ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་མེད། ལུང་ཁུག་དེ་འདྲ་བ་ལ་བཅོས་བསྒྱུར་གཡེར་གཡེར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལམ་སེང་ཡོང་ཡག་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་ཚོ་ཡར་འགྱངས་གང་རིང་རིང་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ང་རང་ལ་གསུངས་བྱུང་། དེ་དུས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་ཡོད། ཁོང་གིས་ག་རེ་གསུངས་པ་ཚང་མ་ངས་ཏཱ་ལའི་བླ་མར་ཞུས་ཏེ་གྲོས་ཚོད་ནང་གསལ་བ་དེ་ཚོ་དང་། ནང་གི་རང་དབང་ལ་ཞལ་བཞེས་གནང་སྟེ་མཉམ་འབྲེལ་ཡག་པོ་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མས་ཀྱང་དེ་རང་རེད། ཆོས་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཕྱིན། བཅོས་བསྒྱུར་དགོས་པ་འདང་འགའ་ཤས་ཡོད་པ། དེ་ཚོར་གཡེར་གཡེར་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་མོས་མཐུན་དང་། ཕྱོགས་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་གི་འདུག ཅེས་དང་། ཡང་སྲིད་བློན་མཆོག་གིས། རྒྱ་མིའི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། བོད་ནང་ངོ་ལོག་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་འགའ་ཤས་ནས་བཟོས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་གྱི་འདུག་ཀྱང་། མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་ཕྱུགས་ཡོང་མི་ཐུབ། དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཚང་མའི་སེམས་ལ་བསྐུལ་བསྐྱོད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཙང་རེད་

བསྐྱལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། དེ་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཀྱི་སེམས་ལ་འང་ཡོག་ཐུག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཚོ་ཡང་། སྲིད་དོན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་གར་དང་། བོད་གཉིས་ལྷར་ལྷ་མོ་ནས་ཆོས་དང་། ལུགས་སྲོལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རང་བཞིན་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ལ་སེམས་བསྐྱལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གར་མི་མང་ལ་ཡོད་དུས་བོད་པའི་མི་རིགས་ལ་ནི་ཡོད་དང་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་ཡང་ཡོད་བཞིན་པ་རེད། ད་ཆོས་བོད་ཀྱི་ནང་སྲིད་ལ་ཧུས་གཙོགས་བྱེད་འདོད་མེད། ད་ཆོས་བོད་མི་མང་ལ་སེམས་གསོ་ཡོད། བོད་མིར་ཐུབ་བརྟན་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཙང་བློ་ཡམ་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བོད་ནང་བཙན་དབང་དང་། དམག་མཚམས་གཙོང་པའི་རི་བོ་རྒྱུ་དང་། བོད་ནང་གི་རང་སྐྱོང་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཚོར་གནས་པ་དང་། བོད་པ་ཆོས་སྲུང་བསྐྱོ་འཛོག་བྱེད་པའི་རེ་བ་ཡོད། ངས་ཉེ་དུས་ཀྲུ་ཤའི་བླམ་མཇལ་སྐབས་ཁོང་གིས། བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་སོགས་ཚང་མ་ཞིབ་གསུངས་བྱུང་། ལོ་སྔང་གི་ཉེ་འགྲམ་ལ་རྒྱ་མིའི་མེ་སྐྱོགས་ཀྱི་མདེལ་གཉིས་བབས་ཙང་དེ་གའི་ཐུབ་མོ་བྲིས་ཡེ་མས་ལག་གི་ཐུགས་བབས་མ་འཁོར་བ་ལས། ཕྱིན་ནས་དེ་འདྲའི་འཆར་གཞི་མེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བ་ཤིད་ཞིག་གནང་འདུག། གསུང་བ་ཤད་དེར་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་བཙན་དབང་ཐེ་བྱས་དང་། བོད་མི་མང་ལ་ཁག་མེད་པ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་རྒྱ་མིའི་མིང་ཙམ་གྱི་བོད་ས་གཙོགས་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཐོན་མའི་སྲིད་བྱུས་ཚོར་འཁྲུལ་བྱུང་བར་ལམ་སེང་བཙོས་བསྒྱུར་གནང་བ་དེ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༥ ཚེས་ ༣༠ ནས་ཉིན་གཉིས་རིང་། འཇའ་ཡེ་ པར་ཀཱ་ཤ་ ནཱ་ར་ཡན། (Jaya Prakash Narayan) མཆོག་གི་དབུ་འཁྲིད་འོག་རྒྱ་གར་ནང་གི་མཁས་...

༨ རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཚོགས་པས་ [illegible]

པ་སྐད་གྲགས་ཅན་མང་པོས་ཀ་ལ་ཀ་ཏྟར་བོད་དོན་སྐོར་ཚོགས་འདུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཚོགས་པ་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་ཡང་གནང་ཞིང་། ཚོགས་འདུ་འདིར་རྒྱ་གར་ནང་བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་ཚོགས་པའི་དབུ་འཛིན་མང་པོ་དང་། བོད་མི་མང་གི་འཐུས་མིར་ངོར་ཐར་རྩེ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བཀྲས་མཐོང་སྐུས་བསོད་ནམས་སྟོབས་འབྱོར། མར་ཁམས་གྲོས་བསམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ཚོགས་འདུ་དེར་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱ་དམར་གྱིས་བཙན་བཟློག་བྱས་ཚུལ་དང་། རྒྱ་གར་མི་མང་ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དགོས་ཚུལ། བོད་རང་དབང་བསྐྱར་སོན་གྱིས་དོན་ལ་ཨཕ་རི་ཀ་དང་། ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་འདུ (Afro-Asian Committee for Tibet) ཞེས་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། བོད་དོན་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་འཛིན་གནང་ཐོག ཉིན་རྗེས་ས་ཀ་ལ་ཀ་ཏྟའི་ཝེ་ལིང་ཊོན་སི་ཀྭེ་ཡར་ (Wellington Square) ཞེས་པའི་ཐང་དུ་མི་མང་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོའི་འདུ་འཛོམས་ཐར། འཛིའི་སྤྱིའི་ན་རེ་ཡན་དང་། ཊོག་ཊེར་མ་འཛུམ་དར་སེ། ཨ་ཙཱ་ཀི་རི་པ་ལ་ནི། སེའི་སྤྱིའི་སྒྲ་ཏྲུ། ཊིའི་སྤྱིའི་པུར་སྐ་རྒྱི་ཤི། ཀ་སྒྲུ་སོགས་ནས་གནད་དུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དམར་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་གནང་ཞིང་། རྒྱ་གར་མི་མང་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོས་རྒྱ་དམར་བོད་ནས་ཡར་རྒྱུགས། བོད་རང་བཙན་སྤྲོད་དགོས་ཞེས་འབྲུག་སྒྲོང་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲགས་པའི་སྐད་འབོད་དང་། ཐམ་སྟོན་ཡང་བྱས་པ་རེད། ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་མ་སུ་རིར་གསར་བསྒྱུར་འགོད་མིའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གནང་བའི་ནང་ ༸གོང་ས་མཆོག་ནས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྙིང་དོན།

ཕྱིན་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་ནས་བཞུགས་ཉིན་ལྟར་བོད་མི་མང་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། བོད་མི་རྨོངས་ཆུང་མང་པོ་དམར་གསོད་ཀྱི་ཐུག་བསྡལ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་སོགས་གོ་ཐོས་བྱུང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། བོད་མི་རིགས་རྩ་བརླག་མི་

འགྲོ་བའི་ཆེད་ཕྲན་ནས་རང་བཞིན་ཁ་རོག་སྡོད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས······
འབྲེལ་རྣམས་འཛམ་གླིང་ལ་ཞུ་འབོད་དང་། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ནས་བདེན་པའི···
དཔང་པོ་ཞུ་བའི་དུས་ལ་བབས་འདུག །ཅེས་དང་། བོད་འདི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ ལས་རང་དབང་རང་
བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན། ཕྱི་ནང་གང་སར་རང་བཙན་གྱི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ལག་ལེན་བསྟར་
བཞིན་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་རྒྱ་དམར་ནས་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ནང་དུའང་གསལ་
པོ་བསྟན་ཡོད། གྲོས་མཐུན་དེའི་འཛིན་སྟངས་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོའི་གནད་དོན་འགོད་ཕྱོགས་
ནས་རྒྱལ་ཁབ་རང་བཙན་གཉིས་དབར་བཞག་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོག་
མར་བོད་ཀྱིས་ཐོག་ཏུ་རྒྱ་དམག་བཏང་བ་དེ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པ་རེད། དེ་རྗེས་བཞག···པའི་གྲོས་
ཆོད་དེ་ཡང་བོད་མི་མང་གི་འདོད་བློར་བབས་ནས་བཞག་པ་མིན། མི་མང་འདི་རྩེ་གྲིས་བསྡིགས་ཏེ་
མི་འདོག་དབང་མེད་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། ངའི་སྐུ་ཚབ་ནས་ལ་ཡིག་མ་བཞག་ན་དྲག་དཔུང་བཙུག་སྟེ་
བོད་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་འཇིགས་གཟིགས་བསྟན་སྟབས་ལ་ཡིག་མ་བཞག་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་རེད་ཅེས··
དང་། ཡང་༧གོང་ས་མཆོག་ནས། ཁོང་ཚོས་ངའི་ཚོད་དབང་རང་འཛུགས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད···
ཀྱང་། སྐུར་མགྲོགས་སུ་ངའི་དབང་ཆར་གནོད་སྐྱོན་དང་། བོད་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་སྐུ་ཚབ་ནས་
ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་དབང་བ་ཞེད་བྱས་ཏེ་དྲང་བདེན་གྱི་བསམ་འཆར་བརྗོད་མཁན་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ལ་
ཕྱང་ཐུག་བྱས་ཏེ་ལས་འགྱུར་ཕྱིར་འཐེན་མི་བྱེད་དཀའ་མེད་བྱུང་། བོད་མི་དབང་མེད་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་
དུ་གཏོང་བ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་མཐར་གཅོད། དགོན་པ་ཁག་དང་། སྐོར་གྱི་རྒྱུ་དངོས་བཙན་
འཕྲོག། བོད་མི་དྲག་འགའ་ཤས་ཁྲིམས་གསོད་བཏང་བ་བཅས་ནི་རྒྱ་མིས་བོད་ཡང་དབང་བསྒྱུར་
བྱས་པའི་ལག་རྗེས་རེད། དེའི་རིང་དོན་ནས་བོད་མི་མང་ལ་སྡུག་འགུག་དང་། རྒྱ་མིའི་དོན་རྩི་ཡང་
བབས་སྲིད···གང་ཆེ་བྱེད་དགོས་ཞེས་འབད་བརྩོན་གང་ཡོད་བྱས་ཀྱང་། ཕྲན་གྱི་བསམ་པ···
དང་ཕྱོགས་འགལ་ཡོ་ན་བྱས་བྱུང་། ལྷ་སར་བསྡད་ཀྱང་བོད་མི་མང་ལ་ཕན་ཐོག་ཡོང་རེ་མེད···

པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཁུངས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་དང་། རྐྱེན་ངན་ལས་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་
བོད་ནས་མི་ཡོང་ཐབས་མེད་བྱུང་། ཞེས་དང་། གནས་ཚུལ་འདི་རྣམས་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་
ནས། ཡི་ཅིང་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་རྣམས་གསལ་པོ་མི་ཤེས་པའང་
ཡོང་སྲིད་པས། གལ་ཏེ་ངའི་བརྗོད་དོན་འདི་རྣམས་ལ་ཁས་ལེན་མ་ཐུབ་ན། བོད་ལ་གནས་
རང་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་པ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཐུབ་ན་དང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་
དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀར་མ་རྫོགས་པའི་ཚོགས་པ་དེས་བཀའ་དཔྱད་གནང་
གནང་བླ་ཙི་འཛོག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དཔུང་མི་བརྗོད་མཐུ་མེད་གཅིག་ལ། བོད་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་
བཅོས་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་ཆེད་དང་། བོད་མི་མང་རྒྱ་མིར་བློ་ཡོག་སེལ་ཐབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག
ཐུབ་ཀྱང་། སོང་ཚོས་ཐབས་ཤེས་དེ་ཚོར་བརྩི་འཛོག་བྱས་མ་སོང་། རང་དོན་ནས་བོད་
མི་མང་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་དུ་ཆོས་ཚོགས་ལ་ཡོང་སྐབས་
རེ་ཞིག་རྒྱ་གར་རང་ལ་སྡོད་རྒྱུ་གཙན་འཁེལ་ཡོད་ཀྱང་། ངཚོར་ཐུགས་འཁུར་དང་བྱམས་
སྐྱོང་ གནང་མཁན་རྒྱ་གར་སྲིད་བློན་ནེ་རུས་རྒྱ་མིའི་སྲིད་བློན (ཀྲུ་ཨན་ལེ་) དང་བཀའ་མོལ
ཀྱིས་ཁས་ལེན་མང་པོ་གནང་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནེ་རུས་སྐུན་གྱི་བསམ་བློ་དེར་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་
དགོས་སློབ་སྟོན་གནང་བ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་ཏེ་ཕྱིར་
ལོག་ཐུབ་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། བོད་དུ་འཚོར་ཉིད་ནས་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཁས་ལེན་
ཐུབ་པ་རྣམས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ཞེས་པས་སྨོས་ཡམ་བྱུང་། རྐྱེན་དེས་གནས
ཚུལ་ཇི་ལྟག་ཇི་བཞིན་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། ངས་གསལ་པོར་བརྗོད་རྒྱུར། བོད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་དང་།
དཔལ་འབྱོར། སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྒྱུར་བཅོས་ངེས་པར་དགོས་ངེས་ལ་ང་དང་།
ངའི་གཞུང་གིས་ཡ་འགལ་ནམ་ཡང་བྱས་པ་མེད། ངཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་སྔར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་
རྙིང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་དེ་ངཚོས་སྤྲས་བཀྲུམས་བྱེད་དོན་མེད་ཅིང་། བོད

མི་མང་གི་ཆེད་དུ་བསྒྱུར་བཅོས་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་ལོ་དགུའི་རིང་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱེད་ཐབས་བསམ་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བཏོན་པ་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་ཆེ་ཡང་། རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་བཀག་འགོག་བྱས་པ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་རྐྱེན་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཐོག་ལས་དོན་འགྲུབ་པ་བྱུང་མ་སོང་། ཞེས་དང་། དྲང་ཞིང་འོས་པའི་བཅོས་བསྒྱུར་ལ་རྒྱ་མིས་ཤེས་བཞིན་བཀག་འགོག་གིས་ལག་ལེན་བསྟར་དུ་བཅུག་མ་བྱུང་། དལྟ་ལྟ་སར་རྒྱ་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཁག་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་བཙན་འཕྲོག་དང་། ཆོས་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་ཇུས་དབང་བ་ཤེད་ཅན་དེར་བོད་མི་རྣམས་ནས་ངོ་རྒོལ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེས་བོད་ཀྱི་སྙིར་བཅོས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་རྣམས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འཛམ་གླིང་ལ་གསལ་པོ་ཞིག་ཞུ་ཐབས་བྱས་པ་ཡིན། དེང་སང་བདེན་པ་མིན་པའི་བྱ་བ་དེ་ཚུལ་ཤུགས་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱལ་ཁ་དེ་བདེན་པ་རང་ལ་ངེས་པར་ཐོབ་ཀྱི་རེད། ཅེས་དང་། མཐའ་དོན་དུ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས། ང་ཚོ་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ལ་སྙིང་ནད་བྱེད་དོན་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོ་ཞི་བདེར་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་སྟབས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་ཞི་བདེ་དང་། སེམས་ལ་མཐུན་གཞན་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྐྱེན་ངན་གནས་ཚུལ་འདི་ཐོག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཐོན་གྱི་རིང་ལ་བར་འཆད་མེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། དབང་ཆ་བྱེད་སྤུས་དེ་དག་ཁས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཞི་བའི་མཐུན་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་བྱུང་ན་ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞི་བའི་མཐུན་འགྲིགས་ཀྱི་འབྲེལ་མོལ་ལ་འགྲིགས་ཡོང་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འབྲེལ་མོལ་མ་ཚུགས་གོང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལས་དོན་འགའ་ཤས་ཤིག་འཕྲལ་ལ་སྒྲུབ་དགོས། ང་ཚོས་ཞི་བདེའི་ཐོག་ནས་འགྲིགས་ཐབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་། ཐོབ་ཐང་གནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་རེད། ང་རང་ནས་བོད་མི་མང་གི་ཚབ

ཐུས་ཏེ་ཁྱེད་ཚོ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།" ཞེས་གསུངས[༥]་པ་དང་། སྐབས་དེར་གསར་ཤོག་འཕྲུལ་མི་ཚོས་དྲི་བ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ལན་སྩལ་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཡིག་ཚོགས་ལ་འཇིགས་ཏེ་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།། །

བོད་མི་གྲོས་ཚོགས་ལ་དུ་ཡོང་མི་ཁག་གིས་དངོས་སུ་མིག་མཐོང་བྱུང་བའི་...གནས་ཚུལ་ཚིག་ཟིན་མང་པོ་ཕུལ་འབྱོར་ནང་། རྒྱ་དམར་གྱིས་ནོར་བུ་གླིང་ཁ་དང་། ལྷ་ཞོལ་ནང་བོད་མི་སེར་སྐྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ལྷག་བསད་པ་དང་། སྟོང་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་ལྷག་ཙམ་ཡས། གཞུང་ཞབས་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་ལུས་བསྡད་ཚང་མ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྒར་ཁག་ནང་བཙོན་བཅུག་ཟིན། །ཁྲིམས་གཅོད་དང་། ངལ་རྩོལ་ཆབས་ཅིག་བསྐྱལ། སེར་སྐྱ་ཁྲིན་ཆེ་ཞིག་ཀོར་མོ་ཕྱོགས་ལམ་བཟོར་བཙན་འཁྲིད་བྱས། མི་དྲག་མང་པོ་ཞིག་ཕྱུག་པོ་སྐྱོང་མ་ཐུབ་པར་རང་སྲོག་རང་བཅད་བྱས། སྤྱིར་བཏང་ནན་ཤུགས་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ལ་ཇ་ཙམ་གྱི་འཚོ་བ་...ཡང་རྙེད་དཀའ་བས་གྲངས་མེད་ཕྱོགས་ཤིར་ཐེབས་པ་སོགས་གནས་ཚུལ་ཇེ་སྡུག་ཇེ་ཞན་མང་པོ་གསན་ཐོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། གསར་ཤོག་ཐོག་ལ་རྒྱ་བོད་ཞི་འགྲིགས་ཡོད་ཐབས་བཀའ་...སློབ་ཇི་ཙམ་གནང་ཡང་རྒྱ་དམར་གཞུང་ནས་དོས་ལེན་མེད་པས་ཐོག་རོལ་གཏོང་རྒྱུ་བྱས་པ་ཞེས་ད་མུས་བཞུགས་ལ་རྒྱ་ཕྱུགས་ཀྱིས་སེམས་མ་བཟོད་པར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་གནང་མཛད་རྒྱུ་...ཐུགས་ཐག་བཅད་དེ་མ་སུ་རི་ནས་རྒྱལ་ས་ལྡེ་ལི་རུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གྱིས་རྒྱ་གར་སྲིད་འཛིན་ར་...ཛན་དྲ་པར་སཱད་མཆོག་དང་། སྲིད་བློན་ནེ་རུ། གཞན་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་...ཁག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་ཁག་བཅས་ལ་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་དང་། ཟླ་༤ ཚེས་༧ ཉིན་སཔ་རུ་ཧའུ་སེ་...ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁང་དུ། འཛམ་གླིང་ལས་དོན་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་རིམ་པར་གསུང་...བཤད་གནང་བ་གཤམ་གསལ།

༥ ཡིག་ཆ་སྒྲིགས་བསྡུས།

སྐུ་ཞབས་གཙོ་འཛིན་དང་། རྣམ་པ་ལྷན་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས། བོད་དུ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་ངན་གནས་ཚུལ་སྐོར་དོན་གནད་རེ་ཟུང་གི་ཐོག་ནས་གནས་ལུགས་མདོར་བསྡུས་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་གནང་བར་ཕྲན་རང་དགའ་པོ་བྱུང་། གཙོ་འཛིན་ནས་དོན་གནད་འདི་ཚོའི་སྐོར་ཐུགས་འགྱུར་ཆེ་བཞེས་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་རྣམས་འཛམ་གླིང་མི་མང་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་བའི་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་ཧ་ཅང་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་རེད། ཕྲན་རང་སྒེར་དོན་དང་། འཛམ་གླིང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་སློབ་སྦྱོང་མེད་པས་ཤེས་ཚད་ཉམས་ཆུང་དམན་ཡང་། ཞི་བདེ་དང་། རང་དབང་དུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལུགས་བླ་མའི་མིང་འཛིན་ཞིག་ཡིན་ཙང་། མི་མང་གི་བདེ་དོན་སྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་བཀའ་ལུང་བཞིན་རང་ལ་ཁུར་དུ་བབས་པའི་ངོས་འཛིན་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་མི་མང་རྐྱེན་ངན་ཛ་དྲག་གི་དུས་སྐབས་སུ་གནས་པའི་སྐོར་ཕྲན་ནས་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཕྲན་གྱི་ཡིད་ཡུལ་དུ་གཙོ་བོར་ཡོད་པའི་ལས་དོན་འདི་དག་སྒྲུབ་ཐབས་སེམས་ཤུགས་ཧི་ཡོད་ཀྱེད་རྣམ་པར་གསལ་པོ་ཞུ་དགོས་མི་འདུག །ཕྲན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུ་འདི་རྣམས་མཁྱེན་ལྷན་འགའ་ཤས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚེ་ཧ་ཅང་སྙི་ཡམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཞུས། སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ། རྒྱ་མིའི་དཔུང་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཆའི་ཐོབ་ཐང་རྩ་མེད་དུ་གཏོང་སྐབས་བོད་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ལོགས་སུ་ཡིན་པ་ང་ཚོར་གསལ་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། སྔོན་གླིང་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་རྩོད་པ་ཤུགས་ཆེ་མང་པོ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དང་པོར་ཚང་མས་དྲན་དགོས་པ་ཧི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༩༨ ནས་ ༡༩༥༠ ལོ་པེ་ཅིང་གཞུང་གི་བཀོད་འབྲེལ་རྒྱ་དམག་བོད་དུ་མ་འཛུལ་བར་རྒྱ་མིས་བོད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད། པེ་ཅིང་གཞུང་ནས་གྲོས་མཐུན་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ན་དྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཐོག་བཙུགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོའི་གྲོས་མཐུན་གྱི་གླེང་གཞིའི་ནང་དོན་གྱི་

གནས་ཚུལ་དེ་གསལ་པོར་ཁས་བླངས་ཡོད། གླིང་གཞིའི་ནང་། བོད་དང་། བོད་མི་མང་རྣམས་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པ་གསལ་པོར་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། གནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཡི་ཅིང་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ནང་གསལ་པོར་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡི་གེ་དེའི་ནང་འཁོད་གསལ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་མི་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་ཤུགས་དང་། རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་བཅིངས་བཀྲོལ་དང་། བཙན་གནོན་གྱི་འོག་ནས་ཐར་ཏེ་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་ཁེ་དབང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོང་བ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཐོབ་ཐང་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་རྒྱུའི་འགོ་འཛུ་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་ལ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་དབང་ཆ་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ལ་རྒྱུད་བསྐུལ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་དབང་ཆའི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་དེ་ནི་བོད་འདི་དྲག་གནོན་གྱིས་དབང་འོག་ཏུ་མ་བཅུག་གོང་ལ་ཕེ་ཆོས་དེ་འདྲའི་དབང་ཆ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་མེད་པ་གནས་ཚུལ་འདིའི་ནང་གསལ་པོར་བསྟན་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་ཁྲམ་བཤད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་རུང་དུས་ཚོད་འདིའི་སྐབས་ལ་བོད་གཞུང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་འོག་ཏུ་མེད་པ་གསལ་པོར་བསྟན་པ་རེད། དངོས་འབྲེལ་གྱི་རང་དབང་འདི་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོ་ལ་རྗེ་གོང་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱ་མིའི་ཤུ་ཛ་རན་གྱི་ཞེས་མངའ་ཡོངས་སུ་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་བར་བོད་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན་པ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། གསལ་བསྒྲགས་དེ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱས་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༨ ལོ་ལ་འབར་ཡིན་དུ་བཞག་པའི་ཆིངས་གསལ་འབལ་སྦྲ་རི་ཡ་ཧུར་གིའི་མངའ་ཡོངས་སུ་ཛ་རན་གྱི་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ནང་འབལ་སྦྲ་རི་ཡ་ཧུར་གིའི་གཞུང་གི་ཤུ་ཛ་རན་དྲི་ཞེས་པའི་མངའ་ཡོངས་མིན་པའི་དགག་བྱའི་གསལ་བསྒྲགས་ཐོགས་གཅིག་དང་

ནས་བྱུས་པ་ཡིན་ནདུང་། དེ་ལ་དེ་སྔོན་ཆུར་གིའི་སུ་ཛ་རན་དྲེར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཆོས་ཁངས་ཡིན་བྱས་པའི་ཞུས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་གནས་སྟངས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གསལ་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་བོད་འདི་རང་བཙན་གཅོང་མར་གནས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མིའི་དབང་འོག་ཏུ་ཚུ་བཞས་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་པ། ང་རང་ལ་བསྐལ་བ་ལེགས་ཤོས་ཤིག་བྱུང་བར་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་བདུན་ཞིག་ལ་འབང་མདང་ཀར་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཚོག་པ་ཡུལ་ལུང་དེའི་ཁྲིད་དབང་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དུས་ཡུན་དེའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་ཆིངས་ཡིག་ཁག་ཤ་ཙམ་བཞག་ཡོད་སྟབས། བོད་གཞུང་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཆ་གཙང་མ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་མཐུན་དང་པོ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༦ ལོ་གོར་ཁ་དང་། བོད་གཉིས་དབར་བཞག་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་དུ་བོད་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གོར་ཁ་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་རོགས་རམ་ཞུ་རྒྱུ་འཁོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་གཞུང་གཉིས་ཀས་གུས་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། ཚིག་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཐོག་མའི་ཧྲ་ལའི་ཟླ་མཐས་བཟུང་ས་ཕྱོགས་ཁག་གཉིས་ཀ་མིང་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མིའི་སུ་ཛ་རན་དྲེར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་སོག་དང་། བོད་གཉིས་དབར་བཞག་པ་དེ་ཡིན་པས་གཞུང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཉིས་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༤ ལོ་བོད་དང་དབྱིན་ཇིའི་དབར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་ལ་བོད་གཞུང་དང་། དབྱིན་གཞུང་དབར་ལ་གྲོགས་པོའི་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་ཐོག་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་གསལ་པོར་རྟོགས་པ་ཞིབ་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་འདི་ནི་བོད་འདི་སྲིད་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དབྱིན་གཞུང་གིས་དུས་ཚོད་དེའི་སྐབས་ནས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་གསལ་པོར

རྟགས་ཀྱི་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་བོད་གཞུང་ནས་དབྱིན་གཞུང་ལ་སྟབས་བསྟུན་མ་བྱས་པར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་ཤུགས་ནས་ཐེ་བྱུས་མི་ཆོག་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ནང་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་ཚབ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བོད་ལ་གཅིག་ཀྱང་བཞག་མི་ཆོག་པ་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་ཤུགས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་ཀྱང་ཚུད་པ་མ་ཟད། རྗེ་བོང་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་འཚོ་བཞུགས་ཀྱིས་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཛ་རན་ཏྲི་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་བྱུང་ཡོད་ཟེར། ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞག་པའི་རྗེས་ལ་ནུས་པ་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་དེ་གསལ་པོར་ཐུབ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོ་ཡི་ཅིང་དུ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོ་སིམ་ལར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེའི་དོན་དང་པོ་ནང་གསལ་དབྱིན་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གི་སུ་ཛ་རན་ཏྲི་ཞེས་པའི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཞིན་ཡོད་ཟེར། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་འདི་ཨོ་ཊྲོ་ནོ་མི་ ཞེས་པའི་ནང་གི་རང་དབང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཞིན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཛ་རན་ཏྲིའི་ཐོག་ནས་བོད་འདི་རྒྱ་ནག་གི་ཞིང་ཆེན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་དབང་ཆར་ཐེ་བྱུས་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་ཆ་མེད་པ་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ལ་དམག་དཔུང་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཞི་དྲག་གི་དཔོན་རིགས་འཛུག་རྒྱུ། རྒྱ་རིགས་བོད་ནང་དུ་ཡུལ་སྐྱོད་ཏེ་སྡོད་རྒྱུ་བཅས་ལ་བཀག་སྡོམས་ཡོད་པ་རེད། བཀག་སྡོམས་དེ་རྣམས་ཡི་ཅིང་དང་། ལྷ་སའི་ཆིངས་ཡིག་ནང་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་རིགས་ལ་བཀག་སྡོམས་སུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ་གསལ་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་སྐུ་ཚབ་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱབ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གི་རྟགས་ཐེལ་རྒྱབ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཆིངས་ཡིག་འདིའི་དོན་གནས་བཞི་བཅུས་ཀྱི་བོད་ལ་རྒྱ་མིའི

སྤུ་ཛ་རན་དྲིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལྷག་ཏུ་རྒྱ་མིའི་སློབ་རན་གྱི་ཞེས་པའི་ཐོབ་དབང་ཡོད་ཐབས་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཆིངས་ཡིག་འདིར་རྒྱ་གཞུང་ནས་ཐུགས་ཐེལ་རྒྱབ་མེད་སྐབས་བོད་རྒྱ་མིའི་སྤུ་ཛ་རན་དྲི་འོག་ཏུ་ཡིན་པའི་དོན་ཚན་དེ་དག་ལ་གནས་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མིན་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་མིའི་སྤུ་ཛ་རན་དྲི་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་དང་གྲོས་མཐུན་བཞག་པ་གཏན་ནས་མེད། གནས་ཚུལ་འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ ལོར་དབྱིན་གཞུང་ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བློན་ལ་ཕུལ་བའི་གནས་ཚུལ་ནང་སོམ་ཉི་མེད་པའི་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་དེའི་ནང་ཁོང་གིས་གསུང་གསལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་ཨོ་ཊོ་ནོ་མི་ཞེས་ནང་གི་རང་དབང་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ་དབྱིན་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱ་མིའི་སྤུ་ཛ་རན་དྲིའི་འོག་ཏུ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དེ་འདྲའི་བོད་ཀྱི་ཨོ་ཊོ་ནོ་མི་ཁས་ལེན་བརྗོད་འཇོག་མ་བྱས་པར་བརྟེན་བོད་རྒྱ་མིའི་སྤུ་ཛ་རན་དྲི་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་ཕྱི་གྲོས་མཐུན་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་སྐོར་དོན་གནད་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ནི། བོད་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་དེ་དབང་ཆ་ཆ་ཚང་ཡོད་པར་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་འདྲ་བའི་དབང་ཚད་ལ་ཆ་འཇོག་བྱས་ཡོད་པ་དེ་ནི་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་སྙིང་གཞིའི་ནང་གསལ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་འདི་ལས་གསལ་བ་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་རྗེས་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་སྐོར་གྲོས་མཐུན་འཇོག་སྐབས་ཀྱང་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ལ་དབྱིན་གཞུང་གོང་མ་ཆེན་པོའི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་སྐུ་ཚབ་དང་གནས་ཐོབ་འདྲ་མཚུངས་བྱུང་བ་རེད། ཁུངས་སྐྱེལ་གསལ་པོ་འཁྲུལ་མེད་འདི་ཚོའི་ཐོག་བསྟུས་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་གོང་བོད་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་དང་འདྲ་བའི་གནས་ཚད་ཐོབ་ཐང་མེད

པའི་སྟོད་གྲོང་ཡོང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་རེད། འདི་སྐོར་ད་དུང་དོན་གནད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པས་སྐུ་ཞབས་ལྷན་རྒྱས་ནས་གསན་བཞེས་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུར། རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་ཐད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་མེག་མོ་ཧན་ས་ཐིག་ལ་ཁས་ལེན་གནང་བ་དེ་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ནང་དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀྱི་དབར་གནས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ཆིངས་ཡིག་མཇུག་བསྒྲིམས་བྱེད་སྐབས་བོད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འདྲ་མཉམ་ཡི་དབང་དེར་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་མེད་ཚོ་གྲོས་མཐུན་འདི་འཇོག་རྒྱུའི་དབང་ཆ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་གསལ་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད་བཞིན་པར་བོད་རང་དབང་གི་གནས་ཚད་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་ན་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ཡང་དུས་ཚོད་འདས་པས་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། ཆིངས་ཡིག་དུས་ཚོད་འདས་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ན་དེ་བཞིན་མེག་མོ་ཧན་ས་མཚམས་ལ་ཡང་ཆ་འཛིན་བྱེད་ཐབས་མེད། ཡང་ས་མཚམས་དང་། ཆིངས་ཡིག་ལ་ཆ་འཇོག་བྱས་ན་སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ལ་ཆ་འཇོག་ངེས་པར་བྱ་དགོས། སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་འཇོག་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་བོད་ལ་མཉམ་ཚུལ་འདྲ་མཉམ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་དབང་གི་དབང་ཚད་ཡོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༨ ལོ་ནས་དབང་ཚད་ལ་འགྱུར་ཐོག་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ། དེང་དུས་རྩ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་མཐུན་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་བོང་ཞུས་བཞིན་རེད། དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཁྲུངས་མེད་ཀྱི་ཐབ་ཐང་སྤྱོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཁྲུངས་སྒྲུབ་འདི་རྩ་མེད་བཏང་ན་འགྲིགས་ཀྱི་ཨེ་ཡོད། བདེན་རྫུན་དཔྱོད་པ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་ཚད་ཡར་ཐོན་ཅན་རྣམས་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་བདེན་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མི་འདུག་པར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། འདི་སྐོར་ལ་དོན་གནད་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུར། མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཐོབ་རན་གྱི་དང་། ཤུ་ཛ་རན་དྲི་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་རྟོག་ཞིབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། སྔོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་རྒྱུན་གསལ་ལ་འདི་གཉིས་ནི་རྩ་བ་ནས་ཐ་དད་ཅིག་ཡིན་པ་རེད། སློབ

རན་གྱི་ཞིབ་པ་ལ་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པ་དང་། སུ་ཛ་རན་དྲི་ཞིབ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་བསྟུན་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོབ་ཐང་ངེས་པར་མེད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། དཔེར་ན་འབལ་སྒྲ་རི་ཡ་ཧུར་གའིའི་སུ་ཛ་རན་དྲིའི་འོག་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་ཐོབ་རན་གྱི་ཞིབ་པའི་དབང་ཆ་གཙང་མའི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༨༡༥ ལོར་སུ་ཛ་རན་དྲི་ཡིན་བཞིན་པར་ཧྲེག་ཀེན་ཕན་སི་ཞིབ་པའི་ཚོགས་འདུར་འཛུལ་མི་འདྲ་མཉམ་གྱི་ཐོབ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཚོགས་འདུའི་གྲོས་མོལ་ཐོག་ཧུར་གའིའི་བསམ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐག་གཅོད་ཞིག་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་མོ་རོ་ཀོ་དང་། ཀུ་ནི་སི་ཡ་གཉིས་ཧུར་གའིའི་སུ་ཛ་རན་དྲིའི་འོག་ཏུ་གནས་བཞིན་པར་ཕ་རན་སིའི་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་མ་ཟད། སར་བི་ཡའི་གནས་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་བྱུང་བ་རེད། ང་ཚོའི་རྫོང་གླིང་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ནི་རྗེ་གོང་མས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པའི་གྲོལ་བསྒྲགས་གནང་སྐབས་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིའི་སུ་ཛ་རན་དྲིའི་ཐོབ་ཐང་མཚམས་ས་ཆོད་པ་རེད། རྫོང་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་མིའི་སུ་ཛ་རན་དྲི་ཁས་བླངས་པར་ཆ་བཞག་ན་ཡང་དབྱིན་བོད་ཆིངས་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིའི་སུ་ཛ་རན་དྲིའི་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཟླ་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་གསལ་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཆིངས་ཡིག་འདི་ནི་ངས་གོང་ཞུས་བཞིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༦ ལོ་ཡི་ཅིན་ཆིངས་ཡིག་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པས་ཟད། སིམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་རྒྱ་མིའི་སུ་ཛ་རན་དྲིའི་ཁས་ལེན་མེད་རྒྱུའི་ཆིངས་ཡིག་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཧྥ་ར་ཏེ་ལམ་འགྱུར་"སྟབས་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་བར་བྱུང་བར་བརྟེན། རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ས་ནི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྒྱ་མིས་སོབ་རན་གྱིའི་དབང་ཆ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ཡོད་ལུགས་ཟེར་བ་ལ་ཁུངས་སྤུང་ཡོད་པས་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་གནས་ཚུལ་ཆ་ལག་ཚང་བ་ཞིག་མ་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་སོབ་རན་གྱི་ཞིབ་པའི་རང་དབང་གཙང་མ་ཡིན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་དགོས་ངེས་རྫོད་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ༡༩༠༢ ལོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དབྱིན་རྒྱའི་འབྲེལ་

པ་དང་། རྒྱ་མིའི་སེམས་ཤུགས་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་ཆེད་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ས་བརྒྱུད་འགྲོ་ལམ་གསར་བ་ཟིན་ཚིག་འཁྲུམས་ཞུ་བ་དེར་དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་ཞུས་པར་ཐོག་མ་བོད་གཞུང་གིས་ཚུ་བ་ནས་འགྲིགས་མིན་ཞེས་ཤུགས་ཆེ་བརྗོད་ཅིང་། དབྱིན་གཞུང་གི་སློབ་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པས་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་། དབྱིན་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དམག་ལ་ཐེ་རྒྱུས་ཡོད་སྐབས། བོད་ནི་བར་གནས་སུ་སྡོད་བཞིན་པ་ཡུན་གནས་ཆེད་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ལ་དྲག་ཆས་མིན་པའི་དངོས་ཟོག་གཏོང་རྒྱུ་ལས་འགྲིགས་ཐབས་མེད་ཅེས་གསལ་ལ···ཡོང་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉིས་ཀས་ངོས་ལེན་བྱས་འདུག །བོད་རང་ཉིད་བར་གནས་སུ་མཐུད་ཀྱིས་སྡོད་ཐུབ་པར་བརྟེན་དེ་སྐབས་བོད་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་ཚད་ཡོད་ངེས་ལ་ཐེ་ཚོམ···ཡོད་པ་མ་རེད། ལྷག་པར་དུས་ཡུན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིང་བོད་གཞུང་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་ཁག་དབར་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་འདུག །ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ལོ་རྡེ་གོང་མས་སྲིད་དོན་དོན་གཙོད་ཞིག་བཏང་བརྡ་ཤུའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་བཞུ···ནས་སྣེ་ལེན་གནང་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་བོད་དང་། དབྱིན་གཞུང་དབར་ཆེདས···ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད་འདུག །ཕྱི་སོག་དང་། ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་བལ་ཡུལ་དང་། འབྲུག་ཡུལ་རྣམས་སུ་ཡང་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་འདུག །རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་ཚད་བེད་སྤྱོད···བྱེད་རྒྱུ་མེད་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༨ ལོ་ནང་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་དོན་གཙོད་ཚོགས་པར་བོད་གཞུང་ནས་བཏང་བའི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་ཁྱེར་ལ་དབྱིན་ཧི་དང་། ཨ་རི། ཕ་རན་སི་སོགས་ནས་ཆ་འཛོག་གནང་བྱུང་ཞིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་དབང་ཚད་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་ཁྱེར་བཏང་འཕྲུལ་བྱུང་སྐབས། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཐ་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་བོད་ལ་དབང་ཆ་ཇི་ཡོད་འདི་ཐོག་ནས་གསལ་རྟོགས་ཡོད་རྒྱུ། རྒྱ་མིས་བོད་ལར་དྲག་པོའི་དཔུང་འཇུག་གི་ཁྲིམས་འགལ་ལམ་བྱུང་བར་བོད་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་གྱི་དབང་

ཆ་གཙང་མ་ཡོད་ཁར། ནང་གི་སྲིད་དབང་ལ་རང་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་
སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་རྒྱ་མིས་དབང་ཤེད་ཀྱིས་བོད་ས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པ་འདི་དག་འཛམ་
གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་སྤྱོད་པ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་སྣུག་འབུར་བྱེད་
ཐབས་མེད། གནས་ཚུལ་འདིའི་རྒྱ་ནག་མི་མང་གཞུང་གི་བཙན་འཛུལ་གྱི་ལས་འགུལ་མཇུག་
རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར། ད་དུང་བཙན་ཤུགས་ཀྱི་བྱ་བརྗེ་ཆེར་སོང་སྟེ་ད་ཆ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡུལ་
ཆེར་མཐར་གཅོད་དམག་གཞོན་གྱི་དབང་དུ་སྒྱུར་ཏེ་ཐབས་རྫུ་ཡི་རྐྱེན་ངན་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་རིར
འགོ་འཁྲིད་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རྩ་བརླག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཆེད་བོད་མི
ནག་མེད་པོ་མོ་དང་། ཕྲུ་གུ་མང་པོ་ཉིན་ལྟར་དམར་གསོད་བཏང་སྟེ་འགྲོ་བ་མི་ཡི་སྤྱོད་ཚུལ་
ལས་འདས་པའི་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲིམས་འགལ་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། ཚོགས་མཚུངས་ཚོས་ཚོགས
ལའང་སྡིག་སྤྱོད་ཀྱི་ལག་ལེན་དེ་ལྟར་བྱེད་མུས་ཡོད། །རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐུ་བརྙན་དང་། དངོས
རིགས། དགོན་པ་བཅས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རྩ་སྟོར་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་
བྱ་བ་ཚོད་མེད་བྱས་ཀྱང་། དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཞི་འཇམ་དྲང་བདེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལེ་འགྲིགས
ཡོང་རྒྱུའི་དང་རེ་ཐབས་ཤེས་གང་ཐུབ་བྱས་ལུགས་སྔོར་ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་གསར་འགྱུར
འགོད་མེར་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་གསལ་དུ་ཞི་བདེ་དྲུང་འབྲེལ་ཡོད་པ་བཀོད་པར་ཡང་ལན་གསལ
འདི་ཡིན་མ་ཟད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲར་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལྷན
འཛོམས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་འགྲོ་ཅན་དུ་ཡོད་མུས་ལ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་དགོངས་བཞེས
བཀའ་མོལ་གནང་དགོས་ཞེས་ཞུ་རྒྱུར་སེམས་ཐག་བཅད་པ་ལ་ཡང་སྨོན་བརྗོད་མང་ཙམ་བྱུང་།
གསལ་པོ་ཞུས་ན། དྲང་པོའི་ཐོག་ནས་འགྲིགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་
ཀྱང་། ང་ཚ་ལམ་གཞན་མེད་སྐབས་ངའི་མི་མང་རྣམས་བདེ་བར་འཁོད་ཐབས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་
བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར། ཐུན་ནས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོད་གི་རོགས་རམ་མ་བྱས་ཚེ་དང་

རྟས་ཀྱི་ལས་འགན་མ་འགྲུབ་པ་རེད། ད་ཆོས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་༼སྙན་ཞུ་ཕུལ་བར་ལམ་ཟིང་ལག་ལེན་འཁེལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡོང་ཐབས་དཀའ་ལུགས་གཞན་དག་ནས་གླེང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཆ་བཞག་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་གཅེས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་སྒྲིག་འཛུགས་གྲུབ་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལྷན་ཚར་མ་ཞུས་པར་འཛོག་རྒྱུ་དང་། བཀག་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐུ་ཞབས་རྣམ་པ་ནས་ཐུན་ཀྱི་ཞུ་དོན་ལ་བདེན་རྒྱུ་གང་ཡོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། མི་མང་བཅས་ནས་མཐར་གཏོང་དང་གཉའ་གནོན་སྡོང་བཞིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་རོགས་རམ་ཡོད་པ་བཅས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུང་བ་[༨]ཡོད་གནང་བ་སྐུ་ཞབས་ཀུན་རྫོང་དང་། ཨ་ཕྲི་ཀ ཁེ་ཐ་སོགས་མི་དམངས་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་མང་པོས་ཀྱང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་བ་ཤད་རྒྱ་ཆེ་གནང་བ་རེད།

༼གོང་ས་༼སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཌག ཧ་མེ་ཤོར་ (Secretary--General Dag Hammarshjold) ལ་ཕྱག་བྲིས་འདི་འདྲ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་རེད།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་༼མི་ཧྲི་ཧ་མེ་ཤོར་མཆོག་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༨ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ནང་ཨལ་སར་པ་ཌོར་ནས་བོད་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དམག་ཤུགས་བཙན་འཛུལ་བྱུང་བར་སྐྱོན་བརྗོད་གླེང་སློལ་གནང་བའི་གནད་དོན་ཞི་བའི་ཐོག་འགྲིགས་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་ཡོང་ཆེད་ཚོགས་འདུར་གོ་བསྐྱར་གནང་རྒྱུ་འགྱངས་འཇོག་གནང་བའི་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ངས་སྔོ་ཕམ་དང་ཞུ་རྒྱུར། བཙན་འཛུལ་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་ད་ཆ་བོད་ས་ཡལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་གི་དམག་ཤུགས་འོག་ཚུད་ཡོད་པ་རེད། ང་དང་། ངའི་གཞུང་ནས་ཞི་བའི་ལམ་ནས་འགྲིགས་ཐབས་མང་པོ་བྱས་

༨ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

པར་བདག་སྒྲོད་མ་ཐུབ། འགྲོ་བ་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོར་རྒྱ་མིའི་རྩ་སྒྲིག་ཤིན་ཏུ་མ་རུང་པར་བྱས་པར་བརྟེན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་རང་ནས་བོད་དོན་གྲོས་བསྡུར་འཁྱུངས་འཛོམ་གནང་བ་དེར་འཕྲལ་དུ་དགོངས་བཞེས་བཀའ་བསྡུར་ཡོང་བ་ཞེས་རེ་འདུན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོ་རྒྱ་དམག་ནས་བོད་སར་ཁྲིམས་འགལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་སྐབས་བོད་ནི་རང་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དང་། ང་དང་ངའི་གཞུང་ནས་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞུ་འདོད་ཡོད་ཅིང་། དོན་གནད་འདི་དག་གི་རྒྱབ་གཉེར་ཆེད་དུ་གཤམ་གསལ་དོན་གནད་རྣམས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དང་པོ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༢ ལོ་ཇེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་བོད་རང་བཙན་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་རྒྱ་མིའི་དབང་ཤུགས་གཏན་ནས་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

གཉིས་པ། བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་བརྟན་པོ་ཡོད། དུས་སྐབས་དེ་དང་། དེའི་ཉེ་གོང་ལ་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱལ་འབྲེལ་གྱི་གྲོས་མཐུན་ཁག་ལྔ་ཙམ་བཞག་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོ་དབྱིན་བོད་དབར་གྱི་ཆིངས་ཡིག་ལ་བོད་གཞུང་གིས་རྩ་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་རྩ་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ལ་དབྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་། ཁྱད་མེད་ཀྱི་དབང་ཚད་ཆ་ཚང་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱལ་དབང་ཆར་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་དགག་ཆ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ཀྱང་། ནང་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་གནོད་འགལ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དབྱིན་ཇི་ནས་རྒྱ་གར་ལ་དབང་ཐུས་སྤྲོས་སྤྲད་པའི་རྗེས་ལ་དགག་ཆ་དེ་ཚོའི་ནུས་པ་ཉམས་པ་རེད།

བཞི་པ། བོད་རྒྱ་ནག་གི་མིང་ཙམ་ཁོངས་གཏོགས་ (སྤུ་རྗེ་རན་གྱི) ཡིན་པ་རྩ་འཛིན་འཕེར་བའི་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ལྡན་རིགས་བོད་དམ། ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད།

ལྔ་པ། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ས་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཡུལ་མགོའི་ཡོ་ཆས་མིན་པའི་དངོས་ཆས་མ་གཏོགས་གཏོང་མ་བཏུབ་པར་བོད་པར་གནས་སུ་བསྡད་པ་དེས་བོད་རང་དབང་གཙང་མ་ཡིན་པའི་རྟགས་མཚན་མངོན་གསལ་ཅན་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྟངས་དེ་ནི་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

དྲུག་པ། བོད་རང་དབང་གཙང་མ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ནས་ཀྱང་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༨ ལོ་བོད་ཀྱི་ཚོང་དོན་སྐུ་ཚབ་རྒྱ་གར་དང་། ཕ་རན་སི། ཨི་ཏ་ལི། དབྱིན་ཇི། ཨ་མི་རི་ཀ་སོགས་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་བོད་གཞུང་གི་ལག་འཁྱེར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གི་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་ཆ་འཛོག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ༧མི་རྗེ་མཆོག་ལ། ངང་དང་འདི་གཞུང་ནས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཞུ་རྒྱུར། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཆ་ནས་ཀྱང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བར་འཚང་དགོངས་བཞེས་འཕྲལ་དུ་གནང་དགོས་ཞེས་ངས་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་མིས་བོད་སར་བཙན་འཛུལ་བྱས་རྗེས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་འཛོལ་བྱས་པ་ག་ཡམ་གསལ།

དང་པོ། ཁོང་ཚོས་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་རྒྱུ་ནོར་དང་། འཚོ་ཐབས་འཕྲོགས་ཏེ་སྡུག་ཤི་དང་། ཨུ་སྡུག་བཟོད་བྲལ་དུ་བཏང་བ་རེད།

གཉིས་པ། ཕོ་མོ་བུ་ཕྲུག་དང་བཅས་པར་རང་དབང་མེད་པའི་མཐར་...

གཅོད་དང་། གླ་མེད་དམག་དོན་གྱི་ལས་ཀྱོལ་བསྐུལ་འདེད་བྱེད་པ།

གསུམ་པ། བོད་མིའི་སྐྱུ་སྒོ་འགོག་པའི་བྱེད་ཐབས་ངན་པ་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་ཞིང་། དེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་མི་རིགས་རྩ་མེད་གཏོང་ཆེད་ཡིན་པ་རེད།

བཞི་པ། ཉེས་མེད་ཀྱི་བོད་མི་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སྲོག་གཅོད་བྱས་འདུག །

ལྔ་པ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་མང་པོ་བསད་ཡོད་པ་རེད།

དྲུག་པ། ཆོས་དང་ཤེས་རིག་རྩ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་སྣ་མང་བྱས་ཏེ་དགོན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་རྩ་མེད་བཟོས། རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་མང་པོ་གཏོར་བ་ཞིག་བྱས། དེང་དུས་རང་རང་གི་རྒྱུ་ནོར་དང་། སྲོག་ལ་འང་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ནི་བར་དོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག །དེའི་མི་མང་གི་དཀའ་སྡུག་ནི་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་ན། དོན་མེད་མི་མང་གི་ལུས་སྲོག་འཕྲོག་པ་འདི་དག་འཕྲལ་མ་ཐག་ཏུ་མཚམས་གཅོད་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེར་བརྟེན་ནས་༢མི་རྗེ་མཆོག་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་རེ་འདུན་ཆེན་པོས་༢སྙན་འབུལ་ཞུས་པ་འདིར་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་ལེན་ངེས་པར་གནང་བའི་ཡིད་ཆེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ནེའུ་ཌི་ལི་ནས་ཏཱ་ལའི་བླ་མས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ལ།

ཞེས་པའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་སྐུལ་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། བཀའ་ཡིག་གི་ཞབས་བསྐུལ་ཞུ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལ་བདེན་རྒྱབ་ཞུ་བསྐུལ་བྱེད་པར་སྐུ་ཚབ་ཏུ་སྐུའི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་ལགས་དང་། ས་འདུ་རིན་ཆེན་ལགས། ཕྲན་ཞུ་སྐབས་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་བཅས་ལ་༢གོངས་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་བློན་རྒྱས་ནས་

༢ དབྱིན་ཡིག་ཐོག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ (Tibet in the United Nation - 1950-1961) ཞེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢ ནས་བོད་ཡིག་ཐོག་ལས་པ་ཡིན།

བཀའ་ཤག་མང་གཤགས་དང་། ཅེད་སྒོའི་ལག་རྩ་བཀའ་ཤོག་ཐམ་སྦྱར་དང་བཅས་གཏོང་གནང་ཐུང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ནས། སྤྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གནམ་ཐོག་ཐོན་ཏེ་ཨིང་ལན་དུ་འགྱོར་སྐབས༸རྒྱལ་ཡོངས་བར་མཆོག་གི་སྐུའི་གཅེན་པོ་སྟག་འཚེར་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བུ་མཆོག་གཞང་ལྷན་རྒྱས་ཐུང་། བོད་དོན་ཚོགས་པ་དང་། ཨིང་ལན་ནང་བོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་མི་སྣ་རྣམས་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ཏེ་ནེའུ་ཡོག་ཏུ་འགྱོར།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ། ཊག་ ཧ་མེ་ཤོར་དང་། བོད་དོན་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཞུ་བརྒྱུད་གནང་མཁན་ཨའི་ལན་ཊ་གཞུང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ཨེ་ཀན་(Aiken)དང་། མ་ལ་ཡའི་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཚོགས་སྐུ་ཚབ་ ཌ་ཊོ་ ཀ་མིལ་(Dato, Kamil) ཨེལ་སལ་པ་ཌོར་གྱི་རྒྱལ་ཚོགས་སྐུ་ཚབ་ཨུར་ཀ་ཡ་ (Urquia) གསུམ་ལ་བོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བརྒྱུད་གནང་རྒྱུར་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ད་དུང་སུ་མཐུད་ནུས་ཤུགས་གང་ཐོན་གྱི་གྲོས་ཚོད་ཡོང་བ་ཞེས་སྐྱབས་ལ་ཞུ་དང་། བོད་ཀྱི་ལྟ་ཕྱིའི་གནས་སྟངས་སྐོར་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཕུལ་བ་དང་། དེ་འབྲེལ་ཨ་མི་རི་ཀ། ཨིང་ལན། རྒྱ་གར། ཕོ་མིང་ཏང་། པ་རན་སི། པ་ཀི་སི་ཐན། ཐའི་ལན་ཌ། ཀམ་བོ་ཀྲ། ནེའུ་ཛི་ལན་ཌ། ཨོསི་ཀྲེ་རི་ཡ། ཕི་ལི་པིན། ཨིན་ཊུ་ནེ་ཤ། འབར་མ། ཉི་ཧོང་། བལ་ཡུལ། སྲི་རི་ཤི་སོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དོ་བཅར་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡིག་ཆ་ཕུལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་གནང་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་གསར་ཤོག་འགོད་མི་རྣམས་ལ་ཡང་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་སྐབས་ཨ་རིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པ་གྷོ་རོ་སེ་ (A Gross) དང་། ཌིའི་ཀེའི་སེན་ (D.K. Sen) རི་ཅར་སན་ (H. Richardson) སྤུར་ཤུ་ཏམ། ཊྲི་ཀམ་དྷ་སེ་ (P. Trikamdas)

༡ ངོ་མ་ཡིག་ཆ་ཐེབ་ལས་བཀོལ་འཁོད་ཡོད།

སོགས་ནས་ཀུང་ཚོགས་འཐུས་རྣམས་ལ་ཕ་རུབ་བུ་རུབ་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བསྐུལ་དང་ཡིག་ཆ་
བཟོ་རོགས་སོགས་ལ་རོགས་རམ་ཡང་གནང་བ་རེད།

རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་ཟེར་བ་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་
གྲོས་བསྡུར་བཀའ་མོལ་གནང་དང་། མ་གནང་སྔོར་སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་གྲ་སྒྲིག······
ཚོགས་ཆུང་ནང་བཀའ་བསྡུར་གནང་མཐར་མིང་འབོད་འོས་ཤོག་བསྡུ་ལེན་བྱས་པར་རང་རེར···
རྒྱབ་སྐྱོར་རྒྱལ་ཁབ། ༤༣ དང་། འགལ་ཟླ་ ༡༡ བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༥ རྒྱ་གར་གཞུང་
ཟེ་ལྷུམ་གནང་བ་བཅས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་
འཁེལ་བ་ལྟར། རྒྱལ་ཚོགས་ཟིང་བཅུ་བཞི་པ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༢༠ ཚེས་ ༢༡
རེས་གཞན་ལྷུག་པ་དང་ཕུར་བུའི་ཉིན་སོ་སོར་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་གསུམ་རིང་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་
ཁབ་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་སྐྱུང་བ་ཤོད་བཀའ་མོལ་རྒྱུན་རིང་གནང་མཐར་ཨར་ལན་ཊི་དང་། མ་
ལ་ཡ། ཨལ་སལ་པ་ཌོར་བཅས་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་མེད་དང་། མི་རིགས་
ལ་མནར་གཅོད་བྱས་པའི་སྐོར་ལ་གྲོས་ཆོད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་ལ་ཐག་གཅོད་གནང་མིན་མིང་འབོད་
འོས་ཤོག་བསྡུ་ལེན་གནང་བར་རང་རེར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མི་རྒྱལ་ཁབ་ ༤༥ འགལ་ཟླ་རྒྱལ་
ཁབ་ ༩ བར་གནས་རྒྱལ་ཁབ་ ༢༦ བཅས་བྱུང་སྟེ་གྲོས་ཆོད་གཏན་འབེབ་བྱེད་རྒྱུར་རྒྱལ་ཁ་
ཐོབ་པས་ང་ཚོ་རྒྱལ་ཚོགས་ཐུར་ཨུན་ཁོངས་སུ་བཞུད་ཡོད་མ་དེར་ཨའི་ལན་ཊ་དང་། མ་ལ་
ཡ། ཨལ་སར་པ་ཌོར་གྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ལམ་ལེང་ཚོགས་གྲལ་ནས་བཞེངས་ཏེ་ང་ཚོར་བཀྲ་
ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་ཕྱག་གཏོང་བར་ཕེབས། ང་ཚོ་ཡང་གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་···
དཀའ་ངལ་སྐོར་བགྲོ་གླེང་རྣམས་ཐོས་པས་སེམས་སྐྱོ་པོ་དང་། བདེན་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
མཁན་མང་བས་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དགའ་སྤྲོ་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཆུང་སྟེ་ཡོད་རྣམ་པར་སྨུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུས།

རྒྱལ་ཚོགས་ཚོ་ཆེན་ནས་གྲོས་བསྡུར་གྲོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲོས་ཚོད་ནི།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོ་སྤྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཆེན་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གསལ་བའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གི་རྩ་དོན་རྣམས་ལ་དྲན་གསོ་བྱ་རྒྱུ།

བོད་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་གཞན་དག་ཡོངས་དང་འདྲ་བར་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཐ···གཞག་རང་དབང་སོགས་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་གང་ཅིར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རང་འདོད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་ཡོད་པར་རྩ་འཛིན་ཡོད། བོད་མི་མང་གི་ལུར་གནས་བརྒྱུད་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལུར་སྲོལ་རང་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་བཅས་ལ་འང་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༄བོད་ལ་༄སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ངོ་མའི་གསུང་བཤད་ཀྱིས་མཚོན་གནས་ཚུལ་ཁག་ནང་གསལ་བོད་མི་མང་གི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། རང་དབང་བཙན་པ་ཉེད་ཀྱིས་འཕྲོག་འདུག་པར་སྙོ་ཡམ་ཧ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཡོད།

འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་དབུ་འཕྲེད་ནམ་པས་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་སྤྱིང་···འཛུགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུར་དོན་དམ···འབད་བརྩོན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བྱེད་རྐྱེན་འདི་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཉེན་ཚབས་ཇེ་ཆེ་དང་། མི་མང་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་སྙོ་གཡེང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཁྲིམས་ལུགས་དྲང་འཛིན་གྱི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བོང··སྤེལ་ཆེད་དུ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་། ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རྩ་དོན་ལ་བརྩི་འཇོག་ངེས་པར་བྱ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་ལུགས་ཆེ་ཡོད།

བོད་མིའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིགས་གཞུང་གི་གནས་སྟངས་ལ་འཛིན་འཛུགས་དགོས་ཞེས་འབོད་བསྐུལ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན༎ ཞེས་ཐག་གཅོད་གནང་ཡོད། རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཐག་གཅོད་འདི་ནི་ལག་…ལེན་ཐེངས་དང་། མ་ཐེངས་དང་། བོད་ཕྱོགས་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་དབང་འོག་ནས་རང་དབང་…རང་བཙན་དུ་འགྲོ་བའི་གོམ་པ་སྤོད་དང་པོ་ནི་དེ་རང་ཡིན།

རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་སྐུ་ཞབས་ཁྲག་ཝ་ལི་ཅན་སྐུ་ཞབས་དཱ་མེ་ཧྲོར་མཇལ་འཕྲད་…སྐབས། ང་ཚོར་བཀའ་སློབ་གནང་དོན། བོད་དོན་རྒྱལ་ཚོགས་གྲོས་ཚོགས་སུ་སྙེབས་པ་ཙམ་…གྱིས་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ལམ་སེང་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་བཀའ་བསྐྱར་གནང་རྒྱུ་མ་…བྱུང་ཡང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནས་རིམ་པས་རྒྱུན་བསྒྲིགས་ཏེ་ག་ལེར་ག་ལེར་སྲིད་དོན་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྒོ་དགོས། དཔེར་ན། རྒྱ་ཆེན་པོ་དྲག་ཏུ་བབས་པ་ཞིག་ལ་ཟམ་པ་འཛུགས་སྐབས་ཟམ་དཔུང་གནས་སའི་རྡོག་… མང་གི་རྡོ་དཔུང་པ་དེ་རྒྱུན་འཕྱེར་ན་ད་རྩུགས་ཐུབ་པ་མིན་དུག ཅེས་བསྐྱར་བཞག་པས་ཟམ་པ་འཛུགས་ཐུབ་ཐབས་མེད། སྙིང་རུས་བྱས་ཏེ་དུང་རྡོག་འདྲུས་སེང་བརྩེགས་ན་དྲག། རྡོག་མང་ཞིག་གནས་ཐབས་ལ་བརྟག་དཔྱད་དང་། འབད་བརྩོན་…སུ་འབྱུང་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནས་ཞིག་ཟམ་པ་གཏན་གཏན་འཛུགས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཨ་ལ་ཅ་རི་ཡ་…ཡང་ལོ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པའི་རིང་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་བསྐུལ་དང་། དཀའ་ལས་རྒྱུན་སྤེ་ད་ཆ་བོད་ཚོ་པ་རང་མིའི་འོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་འབྱུང་བ་རེད། སོགས་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བཀའ་སློབ་གང་མང་པོ་གནང་བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐབས་བཅོལ་བའི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ལ་ངང་མཇལ་…འཕྲད་གནང་སྟེ་སྐྱོབ་…གསོ་སོགས་སྐུ་བསལ་ཞུ་གནང་འོས་རྣམས་གནང་སྟེ་སྤྱིར་ལོག་གིས…

༩ ཧོམ་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཧོམ་གྱི་མི་མང་ ༢༣༢ ངོས། Tibet in the United Nations 1950-1961, p. 230

གནས་ཚུལ་དངོས་བྱུང་རྣམས་”སྔོང་ས་”སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་སུ་ཆོག་ཐོ་དང་བཅས་”སྤྱན་སེང་གསལ་ཐག་ཆོད་གནང་བ་ཡིན།

ཇེའི་ སྤྲིའི་ ནརྦ་ཡན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་མཛད་དེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢ ནས་ཚེས་ ༡༡ བར་ཞེའུ་ཌི་ལིའི་འབི་སྐྱན་ བྷ་ཝན (Vigyan Bhavan) ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁང་ནང་ ཨཕྲོ་རོ་ ཨའི་ཤིཡ་ བོད་དོན་ཚོགས་འདུ་ (Afro-Asian Convention on Tibet) ཚོགས་པར། དེར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་བོད་དོན་གྱི་འཐུས་མི་དང་། གཞུང་སྐོར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་མང་པོ། སི་ལོན། (ཤྲི་ལང་ཀ) ཨིན་ཌོ་ནི་ཤི། ཇི་ཧོང་། འབར་མ། མ་ལ་ཡ། བལ་ཡུལ། ཕྱི་ལི་པིན་ས། ཀོང་གོ། ཝི་ཡེ་ནམ། ཀུར་ཀི་སི་ཐན། པ་ཀི་སི་ཐན། ཡི་བརྡོན། ཀེ་ཉི་ཡ། ཨི་ཅེ་པ། འཇར་ཇན་བཅས་ཡུལ་དེ་ཚོའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་འཐུས་མི་མང་པོ་ཕེབས་པ་དང་། བོད་མིའི་སྐུ་ཚབ་ཀྱང་འགའ་ཤས་ཕེབས། ཚོགས་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་འཛུགས་དང་། ཚོགས་འདུ་དེར་”སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་གསུང་འཕྲིན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

འཐུས་མི་རྣམས་ནས་རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་ཐོག། མི་སེར་ཐེལ་ཕྱུལ་བཅོས་པ་དང་། བོད་མིའི་རིགས་ལ་མཐར་གཅོད། ཆོས་དང་། ཤེས་རིག་རྫ་མེད་བཟོས་པའི་སྐོར་ལ་བཀའ་མོལ་ཞིབ་རྒྱས་གནང་མཐར། བོད་མི་མང་ལ་ཞི་དབང་རང་ཐག་རང་གཅོད་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་བསྐུལ་དང་། བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོངས་གྲགས་ཁྱབ་སྤེལ་གནང་རྒྱུ། ཤར་ཕྱོགས་དང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་དོན་ལ་ཚང་མས་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་གནང་རྒྱུ། ཞེའུ་ཌི་ལིར་ཨཕེ་རོ། ཨའི་ཤའི་བོད་དོན་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུ

སོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་འཛིན་···པ་གནང་མཛད་པས་མཚན། ཚོགས་འདུ་འདིས་འཛམ་གླིང་ནང་···མི་སེར་ཞི་བ་ཡུལ་དང་། མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད། བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་བཅས་ཀྱི་འོག་ལ···གནས་པའི་མི་མང་ས་ཡ་མང་པོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། བཙན་དབང་བྱེད་མི་རྣམས་ལ་ངོ་···རྒོལ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་སྐོར་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་དགུ་པ་ཞིག་ཀྱང་འཛིན་···གནང་མཛད[༡༠]་རྗེས། གྲོས་ཚོད་དོན་སྟར། ནེའུ་ཌེ་ལྷི། ཨ་ཡེ་རོ། ཨ་བི་ཤ་བི། བོད་དོན་ཡས་ཁུངས་ཀྱང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་རེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པའི་ཚོགས་པ་ཞེས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ···ལྔ་བཅུ་ཐམ་པའི་ནང་ཁྲིམས་དོན་མཁས་པ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་ཚོམ་མཉམ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། བོད་དང་། རྒྱ་མིའི་རྫོང་གླེང་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡོད་མི་སྣ་བཅོལ་བའི་སྡོད་སྐོར་ཁག་ལ་སྐུ་ཚབ་ཆེད་སྤྲུལ་གྱིས་རྒྱ་དམར་ནས་འགྲོ་བ་མིའི་བསམ་སྤྱོད་ལས་འདས···པའི་གསོད་བརྡུང་བཀོལ་གསུམ་སོགས་མནར་གཅོད་ཇི་ཚུལ། དེ་བཞིན་བླ་མ་དང་། དགེ་འདུན་···པ་མང་པོ་བརྡུང་བརྡེགས་མནར་གཅོད་སྣ་མང་བཏང་མཐར་བླ་མ་གསོད་སྐབས་སློབ་མ་རྣམས་བསྡུ་བཙུག་པ་དང་། ཕ་མ་ཉེ་དུ་གསོད་སྐབས་དེའི་བུ་ཕྲུག་དང་། ཤུན་བློ་བསྡུ་བཙུག་པ····སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་བསམ་དཀའི་སྡུག་སྦྱོང་ཚད་མེད་བཏང་བ། ཆོས་དང་། ཤེས་རིག། སེམས་ཀ་ཤེས་ཚང་མ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་འདྲི་རྩད་ཀྱིས་གསལ་རྟོགས་བྱུང་བ···དང་ཆབས་ཅིག །བོད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་ལོ་རྒྱུས། ཆིངས་ཡིག་དང་། གྲོས་ཚོད་སྔ་ཕྱི་བཅས་པར་ཞིབ་འཇུག་གནང་བས་མཚན། ༼ཕོང་ས་༽སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། བཀའ་བློན་རྣམས་ཀྱང་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཇལ་ཏེ་དྲི་བ། དྲི་ལན་བཅས་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་བའི་རྗེས། བོད་ནི་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་བཀོད་སྒྲུབ་འོག་ནས་ངོས་དོན

༡༠ དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚང་མ་ཡིག་ཆ་སྒྲིག་ལ་བཞུགས་ཡོད་པ་ཡོད།

གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རང་དབང་རང་བཙན་ཡང་རེད་ཅེས་
ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་གྲོས་ཚོགས་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཞེས་པ་བཙན་ལེན་བྱས་པ་
དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་དམར་རང་ནས་བརྫུས་ཤིག་བཏང་བ་ཡང་དོ་འགྲོད་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད། དེས་
མ་ཚད་མི་འབམ། རྒྱལ་ཁབ་གང་ཟུང་ནས་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་བ་ཞེས་པའི་ཁྲིམས་འགལ་ཆུག
ཤོས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་ཡང་བྱས་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་དོན་ཚོགས་པས་
ཕྱོགས་ལྷུང་མ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཇོག་བོད་ཀྱི་དྲི་བ་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་
ཟེར་བའི་དེབ་[99]ཞིག་ཀྱང་པར་འགྲེམས་ཀྱིས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དགོངས་འཆར་ལྟར། ༄གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
སྐུ་འཁོར་རྣམས་མ་སུར་རི་ནས། ཅེས་ཙམ་ པར་དྷེ་ཤེའི་མངའ་སྡེའི་ནང་བལ་ཌྷ་རམས་
ལར་བཞུགས་སྒར་སྤོ་ཞུགས་གནང་སྟེ་ཐོག་མར། ༄གོང་ས་མཆོག་སྭརྒ་ཨ་ཤེ་རམ་དང་། ལས་
ཁུངས་ཁག་རྣམས་མཚན་གྱི་མོན་ཧོ་ལ་ཞེས་པར་བཞུགས་ཀྱང་། རིམ་པས་ཕོ་བྲང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་
གླིང་། ཉེ་འགྲམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཕན་བདེ་ལེགས་པ་ཤད་སྒྲིང་
པའི་གྲྭ་ཚང་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་གསེར་ཟངས་ལས་གྲུབ་པའི་མཉམ་
མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གུ་རུ་སྣང་སྲིད་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྣང་བརྙན་ཐོག་ཚད་མ། ཕྱུ་ཐུབ་གཙུག
ལག་ཁང་གི་རྟེན་གཙོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ལྔ་ལྡན་གྱི་སྐུའི་ ཚབ་བུ་ནང་གཞུག་ཏུ་བཞུགས་
ཤིང་། དངུལ་གར་ལུགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་མི་ཚད་མ་བཅས་
གསར་བཞེངས་ཐོག །རྫོང་དཀར་ཆོས་སྡེའི་རྟེན་གཙོ་ཇོ་བོ་ཝ་ཏི་བཟང་པོ་སོགས་རྟེན་དང་། བརྟེན་
པ་བཅས་འགྲོ་ཀུན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་སྒྲིག་་་་གཤེགས་མཛད་པ་དང་། གངས་

[99] **The Question of Tibet and the Rule of Law (International Commission of Jurists, Geneve, 1959.**

ཙན་སྒྲིད་ག་ཤོང་ལ་སུ། ལས་ཁུངས་ལས་ཁག་དང་། གཙོ་འཛིན། ལས་ཁྲ། སྤྱི་འདུས་དང་བཅས་པའི་ལས་ཤག །ཤིན་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གསུང་མཐར་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་…གློག་ལས་པར་ཁག་བཞུགས་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། སྨན་རྩིས་སློབ་སྦྱོང་ཁང་། དཔེ་ཆ་…པར་བསྐྲུན་ཁང་། ཤེས་རིག་ཟློས་གར་ཁང་བཅས་ལྷུ་རྫེས་རིམ་བཞིན་ཆགས་ཏེ་ལྷ་ལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཀྱང་འཛུགས་བསྐྲུན་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་དག་པའི་དབུ་འཁྲིད་འོག །

གཙོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་ཚང་མས་དཀའ་ངལ་ཁྱད་དུ་བསད་དེ་ཧུར་བརྩོན་སྒྲུབ་པ་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུར་…དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ནང་། རྒྱ་གར་དབུས་ཤེས་རིག་ཚོགས་པའི་ཐོག་ཏུ་མཐུན་རའི། ཌལ་ཧུ་སི། སེམ་ལ། རྡོར་གླིང་། ཀ་སྦུག ཁུ་ལོ་ཉི་ལ་ཁུར། པཉྩ་མ་རི་སོགས་ལ་གཏན་…འཛུགས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། མུསུར་རིར་བུ་ཕྲུག་ཁང་། རྡ་རམ་ས་ལར་བུ་གསོ་ཁང་དང་། བུ་ཕྲུག་ཁང་སོགས་ཚུགས་ཏེ་དེ་དག་གསོ་སྐྱོང་འགོ་འཛིན་དང་། ཆོས་དགེ། བོད་ཡིག་དགེ་རྒན། འགན་ཤེས་ལས་པ་ཚང་། མཆན། མ་མ་སོགས་གང་ལ་གང་དགོས་བསྐོ་བཞག་མཛད་དེ་སློབ་ཕྲུག་བུ་དང་། བུ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ལྷག་པར་བོད་ཧིན་དབྱིན་གསུམ་གྱི་སྐད་ཡིག་ཚད་དུ་འཕེར་བ་…སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། གཞི་རིམ་ཕྱི་སློབ་གྲྭ་ཐོན་སྐབས། ཡིག་ཚད་མཐོ་པོར་སློབ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཀོ་ལེ་ཇི་དང་། ཡུ་ནི་ཕ་སི་ཊིར་འགྲོ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་བཀའ་དྲིན་ལྷུག་པ་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཝ་ར་ཎ་སེར་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་…སློབ་གྲྭ་ཁང་འཛུགས་གནང་གིས་སཾསྐྲྀཏའི་སྐད་ཡིག་སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཁག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཡང་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད།

བོད་ཀྱི་རིགས་རུས་གཞན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཐོག ། རྒྱ་གར་མངའ་སྡེའི་ས་གནས་

གཞུང་ཁག་གི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་མའི་སོར་ཁུལ་སྦེ་ལེ་ཀུ་པར་ལུགས་བྱུང་བཅས་གྲུབ་
གླིང་། མོན་གུ་ཉེར་འདོད་རྒུ་གླིང་། ཧོན་ནན་ཧུ་རབ་རྒྱས་གླིང་། གོ་ལི་སྒར་ལ་དོན་ལྡན་གླིང་།
ཨོ་རི་སར་ཕུན་ཚོགས་གླིང་། མཧྱ་པར་དྷེ་ཤའི་མན་པ་ཙེར་ཕན་བདེ་གླིང་། མཧཱ་ར་ཥྚྲ་ཁུལ་
བྷན་ཌ་ར་ནོ་གར་ནོར་རྒྱས་གླིང་། ཨ་སམ་ཁུལ་ཏེ་ཛུར་དར་རྒྱས་གླིང་དང་། ཅང་ལང་དུ་ཀུན་
བཟང་གླིང་། འབྲུག་སྤེ་ལ། རྡོར་གླིང་ཁུལ་བྲམ་ཕྱུག་དང་། སོ་ན་མ་དབལ། འབྲས་ལྗོངས་
དང་། ལ་དྭགས་ས་ཁུལ་བཅས་པར་རིམ་བཞིན་སོ་ནམ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཚོགས་ཏེ་གཞིས་
ཆགས་ཆེ་ཁག་རྣམས་ལ་ཕྱུ་གདུལ་དང་། ཤིང་གཙོད་སོགས་ཀྱང་འཕྲུལ་འཁོར་ཐོག་ནས་
བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཉེན་མོའི་སློབ་གྲྭ། བུ་གསོ་ཁང་། ནད་གསོ་ཁང་། སྨན་ཁང་།
ལག་ཤེས་ཆུང་ངའི་བཟོ་གྲྭ། མཐོ་ཆས་རྩེ་སློབ་ཁང་། ཞིང་ཆས་འཕྲུལ་འཁོར་བཟོ་བཅོས་
ཁང་སོགས་མདོར་ན་ཚོགས་གསོལ་སྤྲེལ་སྤྱོད་བྱེད་སའི་ཁྱབ་ཁང་དང་། ཤེས་རིག་སློབ་གར་
ཡན་ཚོགས་ཏེ་དལ་སྐྱོང་ཏུར་བརྩོན་ཞུས་པའི་འབྲས་བུར་རྟེན་འབབ་དང་། ཤིང་འབྲས་སོགས
ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱང་ཚད་ལྡན་པས་འདོད་བློ་ཁེངས་པ་བྱུང་བཞིན་པ་དང་། མངའ་སྡེའི་གཞུང་དང་།
ས་འབྲེལ་ཡུལ་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་མིའི་དལ་སྐྱོང་སྒྲུབ་འབྲས་ལ་བསྟགས་བརྗོད་དང་། དགེ་
རྒན་བྱེད་ཡག་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པས་མ་ཚད། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་
དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་འབྲུག་གི་ནང་ལའང་འབྲུག་གཞུང་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་རོགས་རམ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་གྲོར་ཀུན་དགའ་གླིང་། འཇིགས་མེད་ནང་རབ་བརྟན་གླིང་། འབྲུམ་ཐང་དུ་ཀརྨ་
བཟང་གླིང་། ཏ་ས་ཀྲམ་ས་བཅས་པར་གཞིས་ཆགས་ཁག་བཞི་ཙམ་ཚུགས་ཡོད་པར་མཐུན་རྐྱེན
དང་། ཡར་རྒྱས་སོགས་བོད་ཀྱི་གཞིས་ཆགས་ཆེ་ཁག་རྣམས་དང་ཆ་ལམ་ཆ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་གཞུང་གི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕོག་ར་ཁུལ་བཀྲ་ཤིས་གླིང་དང་།
ཤ་རོང་དུ་བདེ་ལེགས་གླིང་སོགས་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་གང་ཡག་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་

དང་། ནེའུ་ལྡི་ལིར། བོད་ཀྱི་ཁང་པར་རང་རེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དང་། གསེར་ཐངས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན། བྲིས་ཐང་རྙིང་མ་ཁག། དངོས་རིགས་སོགས་ཀྱི་འགྲེམ་སྟོན་ཁང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། གཞིས་ཆགས་ཁག་ནས་ལག་བཟོས་དངོས་ཟོག་ཚོང་ཁང་ཟུར་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག···ཀྱང་འཛུགས་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་གྲྭ་སྟོད་སྨད་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོག་མར་ཌ་ལ་ཧོ་སེར་དང་། གདན་ས་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ནས་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། མོ་བཙུན་གང་འཚམས་བཅས་སྤྲག་སར་བཞུགས་གནང་མཛད་ཀྱང་། རིམ་པས་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་འབུམ་སྡེ་ལ་ཁུལ་དང་། དེ་ཕྱིརས་ལས་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་མའི་སོར་སོགས་ཀྱི་ཁུལ་དུ་གདན་ས་གསུམ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། རྒྱུད་སྨད། ས་སྐྱིད་དཀར་གསུམ་སོར་ཀྱི་ཆོས་སྒར་དགོན་པ་ཆགས་ཡུལ་དང་། འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ས་ཞིང་བཅས་གནང་བར···བརྟེན་དགོན་པ་ཁག་རིམ་བཞིན་ཚུགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པས་འབྲས་ལྗོངས་ནང་མཚུར་ཕུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུའི་རུམ་བཏེགས་དགོན། བཙུན་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་ས་ཁུལ་དུ་ཀརྨ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དང་རྙིང་གླིང་དགོན་པ་བཅས་ཆགས་ཏེ་རང་ལུགས་འཆད་ཉན་སྒོམ་གསུམ་དང་། སྒྲིག་···ལམ་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོས་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར་དང་། འགྱུར་བཞིན་པ་རེད། ད་དུང་དེས་མཚང་ཊེ་ར་འདུན་ཁུལ་དུ་ཨ་མདོའི་གཞིས་ཆགས་དོན་གྲུབ་གླིང་། གྲུ་ལམ་སྐྱུར་དུ་ཁམས་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་དང་། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱ། སྡེ་དགེ་བ། ནང་ཆེན་པ། བྲོ་དགོན། ཀཿཐོག་པ། གླིང་ཚང་བ་བཅས་ཁུངས་སོ་སོའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཁ་ཤས་ཀྱང་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད།

ད་དུང་ཌ་ལ་ཧོ་སི། རྡོར་རྗེ་གླིང་། སིམ་ལ། ཌྷ་རམ་ས་ལ། རྣ་ཧང་སྐྱུར། བལ་ཡུལ་སོགས་ལ་ལག་ཤེས་ཀྱི་བཟོ་གྲྭ་ཆུང་ཁག་ཡང་མང་པོ་ཚུགས་ཏེ། དེ་ཚོའི་ནང་

ལྷ་སྐུ་བཞེངས་བྲིས། གསེར་དངུལ། ཟངས་ལྕགས་ཀྱི་དངོས་རིགས་བཟོ་བ། ཚོས་བཟོ། དོན་བཟོ། སྣམ་རིགས་བཀལ་འཐག། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་ཤེས་ནུས་འཐག་གི་ལས་སྒྲུ་རྩུགས་ཏེ་ཐོན་ཐོག་རྣམས་རྒྱ་གར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་མང་པོར་ཡང་ཚོང་གཏོང་བྱེད་ཐུབ་པས་ལས་བྱེད་པ་ཚོའི་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཅ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

སྤེ་སི་ཀྲི་ལོ་ཅིག། བྱིས་པའི་གྲོང་གསེབ (Pestalozzi Children's Village) ཞེས་པའི་རོགས་རམ་ཚོགས་པའི་འོག་སུ་ཛར་ལན་ཌ། ཤིང་ལན་ཌི། པ་རན་སི། འཇར་མན་བཅས་ལ་སློབ་ཕྲུག་ཁྲུ་དང་། བུ་མོ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་ཙམ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག། ཚོས་དགེ། པ་ཚབ། མ་ཚབ་དང་། བོད་ཡིག་དགེ་རྒན་གཅིག་འབུས་ཀྱང་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། ཉི་ཧོང་དུ་མོ་རི་སྨན་ཁང་གི་རོགས་རམ་འོག་སློབ་ཕྲུག་ཉི་ཤུ་སྐོར་དང་། ཨོ་སི་ཀའི་རོགས་རམ་འོག་བཟོ་ལས་ལག་ཤེས་སྨན་ཚོགས་སློབ་མཁན་བཅོ་ལྔ། དེ་མིན་སྤེལ་ཛམ་སོགས་ཡོ་རོབ་ནང་སློབ་སྦྱོང་བ་ལྔ་བཅུ་སྐོར་ཡོད། སུད་སིའི་རྒྱ་གྲམ་དམར་པོའི་རོགས་སྐྱོར་འོག། སུད་ཛར་ལན་ཌར་གཞིས་ཆགས་པོ་མོ་བརྒྱད་བརྒྱ་སྐོར་ཡོད་པ་ཁོ་ཚོའི་མཆོད་ཡུལ་དུ་རི་ཀོང་ཞེས་པའི་ས་ཁུལ་ལ་བོད་དགོན་ཆོས་འཁོར་གླིང་གསར་ཆགས་དགེ་འདུན་བརྒྱད་སྐུ་གདན་ཞུས་ལྟར་གཏོང་གནང་གིས་དེ་དག་ནས་གཞི་གསུམ་ཆོ་ག་སོགས་འདུལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་རྣམ་དག་དང་འབྲེལ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲྭ་མཛད་བཞིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཁ་ནཌ་གཞུང་གི་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་པོ་མོ་ལེར་སྒྲུ་ཉིས་བརྒྱ་སྐོར་གཞིས་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་བཅས་གཞིས་ཆགས་ཕྱི་རྗེས་གཉིས་ཀའི་བོད་རིགས་རྣམས་འཚོ་བའི་གནས་སྟངས་ཅ་ཅང་གི་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་།

ཨ་མི་རི་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་རོག་པེ་ལར་ནས་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་ཨ་མི་རི་ཀ།

ཨིང་ལན་ཀ། འཛར་མན། ཕ་རན་སི། ཨི་ཏ་ལི། ཉེ་ཆར་བཅས་པའི་མཛེ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁག་སོགས་ལ་བོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་དང་། མཁས་པ་སུམ་ཅུ་སྐོར་གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་གཏོང་གནང་གིས་ཁུངས་སོ་སོར་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོང་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བ་གནང་བཞིན་པ་མ་ཟད། སྔར་སོ་སོ་ནས་ཨིང་ལན་ཀ། ཨ་མི་རི་ཀ་སོགས་སུ་བླ་མ་དང་། དགེ་འདུན་པ་ཤས་ཕེབས་ཏེ་རང་ལུགས་ཆོས་སྤེལ་གྱི་ཚོགས་པ་བཙུགས་ཏེ་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ་སོགས་སློབ་སྟོན་གྱིས་འགྲོ་དོན་གང་ལེགས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་འདུག །

ད་སྔ་གཞིས་ཆགས་སོགས་ལ་འགྲོ་མ་ཐུབ་པ་ཀུ་ལུ་དང་། སིམ་ལ་ཁུལ་ལམ་ལས་ནང་ཕོ་མོ་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་གྱིས་ཁུལ་མང་པོར་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་ཏེ་སྡོད་མི་ཡང་གང་འཚམས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ལག་ཤེས་དང་། ཟ་ཁང་། ཚོང་ཁང་སོགས་འཛིན་པ་དང་། འགའ་ཤས་བལ་གྱི་སྟོད་ཐུལ་སོགས་གྱོན་ཆས་གསར་སྐྲུན་ཆུང་ངུ། ཡར་ཚོང་སོགས་ཚོང་འཁོར་སྣ་མང་གི་ལས་ཀར་ངལ་བ་དང་ལེན་ཐུབ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཆུ་ཚད་ཀྱང་མི་དམན་ཙམ་ཡོད་པ་བཅས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་རིགས་རྒྱ་གར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ག་པར་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་སྲོལ་དང་། ཆོས། ཤེས་རིག་ལ་དམ་འཛིན་གཅེས་བསྐྱང་དང་། ༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་འཁྲུངས་སྐར། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་བཅས་ལ་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་བསྐྱང་བརྩི་ཐུབ་པས་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་ཚང་མ་མཉམ་འབྲེལ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས། རང་དབང་རང་བཙན་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མངོན་རྟགས་ལ་རྒྱ་གར་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཚང་མས་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན།

སྤྱི་ནོར་མཆོག་ནས། བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཚང་མར་མཐུན་བསྒྲིལ་དམ་ཟབ་དང་འབྲེལ་སྤྱི་དོན་ལ་ཚང་མས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་བཀའ

སློབ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤེལ་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྙིགས་མ་ལྔ་བདོའི་རང་རྟགས་ལམ། བཙིགས་དབང་གདོན་བསྒྲུད་སོགས་གང་ལྟར། སྐབས་དེ་ཆོས་ལུགས་དང་། ཆོས་ཁ། རིར་དུས། སྐྱིད་སྡུག་ཚོགས་པ་ཡིན་ལུགས་ཁ་ཚ་གདོང་འབག་ཏུ་གྱོན་ནས་གཞི་མེད་ཀྱི་ཆགས་སྡང་དང་། འཐེན་རྩོད། ཕྱོགས་ལྷུངས་གཏམ་འཆལ། སྨོདས་གཞེན་བསྐུལ་སློང་བྱས་ཏེ་མཐུན་བསྒྲིལ་གཏོར་བ་ཞིག་དང་། མིང་ཤེས་རྫོང་སྒྲིང་ཡང་ཡང་ཡོང་བས། ༧གོང་ས་ཆེན་པོར་མཛད་དཀའ་དང་། ཆོས་གླིང་འཁྲུག་གཞི། སྲིད་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུར་འགོག་རྐྱེན་སོགས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། དེ་དག་ནི་བློ་ཕམ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞིས་ལུས་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་ན་སྙིང་ནས་ཡིད་སུན་ཡོང་རྒྱུ་སོགས་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྡུག་གི་གནས་ཚུལ་ཐབས་རྟུ་ཤིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་བར་པ་བཅས་ལ་སྤྱི་སློམས་འཚོ་གཟིགས་ཀྱིས་ཆོས་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན་གང་ལར་ཡར་རྒྱས་མདུན་བསྐྱོད་ཐུབ་པའི་ཐུགས་འཁུར་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྱེད་བཞེས་ཐོག། དེང་དུས་ཡར་ཐོན་ཅན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དམངས་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་མཐུན་ཞིང་། ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ་སོགས་བསྒྲིགས་མཛད་དེ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྒྱ་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་གསལ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ་བས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་ཞུགས་ཏེ་སྤྱི་འཐུས་མང་མོས་བྲུངས་མང་གི་འདེམས་བསྐོ་དང་། རང་གི་ཤེས་བྱ་དང་། ཡོན་ཏན། ཀུན་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་འཇོན་ནུས་རིགས་རྟུས་དང་། འཐོར་རྒྱུད། ཕོ་མོའི་རྣམ་དབྱེ་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་འཛུལ་ཞུགས་ཆོག་པ་སོགས་དམངས་གཙོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་ལྡང་འབྲེལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་གནང་སྟེ་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལས་དོན་གང་སར་ཚོགས་

ཚུད་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་··· སྐྱར་གསོའི་དོན་དུ་དགོངས་ཐབས་ཆེན་པོས་སྐུ་ངལ་འཇོད་མེད་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ··· དང་། ལྷག་པར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ལ་ནི། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་··· གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཚུལ་དེ་རྒྱལ་སྲས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །ཇི་ཙམ་བརྟག ཀྱང་བློ་ཡི་ཡུལ་མིན་ན། །ཚངས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྨོས་ཅི་འཚལ། །གསུངས་པ་··· ལྟར། ནད་པོ་འདུ་གསུམ་པ་བདག་ལྟ་བུས་བརྗོད་ནུས་བློའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། མདོར་དུ་བསྒྲིལ་ན། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ··· ཡང་། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །ཚོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་གཞན་དག··· སྨོས་ཅི་འཚལ། །ས་གསུམ་སྐྱེ་རྒུའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ གཞན་ཕན་འགྲོ་དོན་བླ་ན་མེད་པ་མཛད་དེ་མཚན་དཔེའི་འོད་སྟོང་རྣམ་པར་སྤྲོ་བཞིན། བདེ་ བར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཞྭ་སེར་བསྟན་པའི་གཙུག་ནོར་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་གླིང་རིན་ པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་རྣམ་རྒྱལ་འཕྲིན་ལས། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་··· བདག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ། འཕོན་ རིགས་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་དབང་ཀུན་དགའ་ཐེག་ཆེན། བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་ ༧ རྒྱལ་བ་ཀརྨ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བྱང་ཆུབ་རྡོ་རྗེ། སྔ་འགྱུར་ བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ། མཁས་ ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་དིལ་མགོ་མཁྱེན་བརྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོ་ འདིར་མཚན་ཐུར་ཙམ་སྨོས་པ་ལས། རིས་མེད་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་··· མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་མཆུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་བཞེད་སྲོལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་

རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ཐོས་དྲན་···
རེག་གི···གདུལ་བྱ་གྲངས་ལས་འདས་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོར་འགོད་པ་དང་ལྡན་ཅིག།
རྗེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་དང་། རང་ཡུལ་དུ་༄རྒྱལ་བསྟན་
རིན་པོ་ཆེ་རྩ་མེད་དུ་སོང་བ་རྣམས་སླར་གསོའི་དོན་དུ་ཉིན་དང་མཚན་མོ་ཀུན་ཏུ་ཐུགས་སྨོན་···
མཚམས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བས་རང་རང་འབྲེལ་ཐོག་ཚད་མར་བསྟུན་དོན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལར་···
རྒྱུར་འགྱུར་བ་གྲུབ་འདེགས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྟོང་མེད་དགོས་པའི་
བསྐུལ་སློང་བཟང་པོ་གནང་བཞིན་པར་འཚོ་ཞིང་གཞིས་པ་ནི་ཀུན་གྱི་མཐོང་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བཅས་
གངས་ལྗོངས་བོད་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་༄རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་རེ་ཞིག
རྫོགས་པར་བྱས་སོ།།

མཇུག་ཏུ། ཞར་བྱུང་ལྷག་བསམ་བཟང་པོའི་སྤྱིར་སྨན་རེ་འདུན་ཙུང་ཟད་
སྒྲིང་བར་བྱ་བ་ནི། དེབ་འདི་གློག་མ་ཁན་རྣམས་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་ཞིབ་འཇུག···
ཡག་པོ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས···
ཐུབ་པ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱལ་གཞན་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་གཞོན་ནུ་འཚར་···
ལོངས་ཅན་རྣམས་ནས་སྲིད་དོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་པ་གཅིག་ཐུབ་མི་འགྲིགས། དངོས་ཡོད་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་བསྟུན་ནས་རང་བཙན་ཐོག་ནམ་ཡང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་བཅས
དངོས་སུ་གོམ་པ་རིམ་པས་སྤོ་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ལ་སྐྱོ་ཕམ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ནི། རང་
རེའི་བོད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་སྦྱ་རྗེས་ཐེངས་གསུམ་ཙམ་སླེབས། གྲོས་ཆོད་ཀྱི་
གོམ་པ་རིམ་པས་སྤོས་ཏེ་རྒྱབ་གཉེར་མང་མོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་པའི་སྐུ་ནས···
ཞུ་བསྐུལ་ཙམ་འཛོག་གནང་བ···དེ་ནི་ང་ཚང་གི་སྐྱོ་ཕམ་པོ་ཞིག་བྱུང་། འགའ་ཤས་ཀྱིས···
གསུངས་ཡག་ལ། རྒྱ་དམར་ཁུང་བྲན···ང་ཚང་གི་འཐུས་མི་རྒྱལ་ཚོགས་ཡོངས་མེད་པས···

ཀྱིད་ཡ་མེད་པ་ལག་ཡའི་ཟློག་པ་ལྟར་སྟོང་བ་ཤད་ལ་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྣེ་འཁྲིད་ཞུ་བརྒྱུད་མ་གནང་བྱེན། ཐུས་ཤུགས་མེད་ཚུལ་གསུངས་མཁན་ཡང་བྱུང་། དེང་དུས་རྒྱ་དམར་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་འཛུལ་གཞུག་གིས་འཐུས་མི་ཡོད་སྐུས་ལག་ཡའི་ཟློག་པའི་ཁག་དགྲི་བྱེད་ཡུལ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྣེ····འཁྲིད་ཞུ་བརྒྱུད་གནང་བ་ཡིན་ན་ལག་ཤོས་ཡིན་ཡང་། གལ་སྲིད་མཛད་དཀས་གནས་སྐབས་སྣེ་འཁྲིད་ཞུ་བརྒྱུད་གནང་བདེ་མེད་རུང་། སྔོན་མའི་སྣེ་འཁྲིད་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་འོག་ལོ་ལྟར་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་དོན་གནད་ཅིག་སླེབས་པ་ཡིན་ན། རང་རེའི་གནས····ཚུལ་མ་ཤི་ཙམ་གསོན་པོར་གནས་ཐུབ་པ་ནི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་སྙམ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚོགས་དུང་ཆེ་མཚན་སྐྱུན་ཅན་ཞག་ ཧ་མེ་ཤོར་གྱིས། སྲིད་དོན་གྱི་དོན་འབྲས་ཡོད་རུང་མེད་རུང་། ལོ་ནས་ལོ་སྟོད་ཞུ་བསྐུལ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་དཔེ་དོན་དང་བཅས་བཀའ་སློབ་གནང་ཡོད།[༡༢] དོན་ཀྱང་སྐབས་བབས་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་ལས། དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་ཞུ་མི་འཚལ།

ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅོ་ལྔ་པ་ནས། བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་དགུ་པའི་རིང་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་། མི་སེར་སྡེལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་འགྲན་བསྡུར་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་འདིའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་ཐོན་ཟིན་པ་དང་། ཉེ་བའི་འཆར་ཡང་ཕོར་ཏུ་གྷལ་གྱི་མངའ་འོག་ནས་གྷི་ནི་ བྷི་ས (Guninea Bissae) སོགས་ལུང་པ་འགའ་ཤས་རང་བཙན་ཐོབ་བཞིན་པ་དང་། ཨང་གྷོ་ལ་ (Angola) སོགས་འགའ་ཤས་རིང་མིན་འཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ང་ཚོ་བོད་དོན···

༡༢ དེབ་འདིའི་སྒྲིག་ཆས་བམ་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༥༨༦ ནང་གཟིགས།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཐོག་མར་ཞུ་བསྐྱལ་བྱེད་དུས། རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱད་ཙམ་ལས་མེད། དེང་དུས་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སྐོར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གྲོ་ཐུར་དུ་ཕྱར་ནས་སེར་ཤ་བཙོལ་བསྒྱུར་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གསར་དུ་ཆགས་པ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ཚོ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་བཙན་ཁག་གི་མི་སེར་གླིང་ཡུལ་འོག་བསྡད་དེ་ད་ཆ་ཁྲིམས་མཐུན་བདེན་པའི་ཐོག་ནས་རང་བཙན་ཐུབ་པ་ཤ་སྟག་རེད། རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་མི་རིགས་རྒྱལ་གཞེན་སྙིང་སྟོབས་ཅན་མང་པོས་རང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་དཔྱད་རྩོལ་འཛིངས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་བྱས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚོས་ཀྱང་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་རྟག་ཏུ་ཞུ་བསྐྱལ་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བའི་འབྲས་བུ་རེད།

ལོ་ལྟར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་། མི་སེར་གླིང་ཡུལ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་རིམ་བཞིན། ཨ་རུ་ཤ་དང་། རྒྱ་གར་གཞུང་སོགས་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ནང་མི་སེར་གླིང་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་དང་། མི་དཀར་སྲིད་གཞུང་བཅས་ལ་རྟག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་སྒྲིན་འཛུགས་དང་། མི་རིགས་ཉམས་དམན་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དང་། གནང་བཞིན་ཡང་། རྒྱ་གར་རང་གི་ཁྲིམས་མཚོས་བོད་རང་བཙན་ཆོས་མཐུན་ཞི་བདེར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་མིར་དམར་པོས་མི་སེར་གླིང་ཡུལ་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ་ཀླུར་མེད་ཐོས་པ་དེ་ལ་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་གསུང་པ་དེར་ཧ་ཅང་གི་བློ་ཕམ་ཆེན་པོ་ཡོད། བོད་ལྗོངས་རང་དབང་རང་བཙན་ཕྱི་སོར་ཆུད་པ་ཞིག་མཐོང་བར་རྒྱ་གར་ལ་ཞི་བདེ་ཕྱུག་བརྟན་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐོག་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་དང་། ཡོང་བཞིན་ཡིན་པ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དབུ་འཁྲིད་རྣམས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་ནས་གསལ་པོ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པ་རེད། དེས་མཚོན་ཤར་དཀྱིལ་དང་། ལྷོ་ཤར་ཨེའི་ཤ་ཡ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་

ཚང་མར་ཡང་ཞི་བདེ་ཡོད་ཐབས་མེད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། གནས་རྩལ་དེ་ཚོ་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་སློས་ཅི། ཁྲིམས་མཚོས་བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ། ཨབ་སྒྲ་ནེ་སེ་ཐན། ཕྱི་སོག། ཨུ་རུ་སུ་སོགས་ལ་མཐུན་ལམ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། འཕོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ད་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཤྲི་རི་ལང་ཀ། འབར་མ། ཐའི་ལན་ཌྲི། མ་ལེ་ཤེ། སིང་ག་པུར། ཐེ་ཏ་ནམ། ལའོ་སི། ཀམ་པོ་ཛ། ཨིན་དུ་ནི་ཤ། ཉི་ཧོང་། ཀོ་རི་ཡ་སོགས་ནང་པའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་དང་། ཨིང་ལན་དང་། ཨ་མི་རི་ཀ་སོགས་ཕྱི་མིའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་འང་མཐུན་འབྲེལ་བཟོ་རྒྱུ་དང་འཕོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་འདུག །

རྒྱ་གར་ནི་ང་ཚོའི་ཕ་ཡུལ་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བརྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་དྲིན་མེད་ཀྱི་མཛད་དཀའ་དང་། དཀའ་ངལ་བཟོ་འདོད་ཡེ་ནས་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡུལ་ལ་ཕྱི་མིའི་བཙན་འཛུལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེའི་བོད་རིགས་རྣམས་ཧ་ཅང་མི་རིགས་ཀྱི་བྲན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་ཚོས་རང་དབང་རང་བཙན་སྐྱར་གསོའི་དོན་ལ་འཐོད་བསྐུལ་རྒྱུན་བསྒྲིངས་མ་ཐུབ་རང་བྱུས་ཁར། རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གཞུང་དེ་ཡང་བོད་ལྗོངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མཐུན་གཞུང་རང་ལ་ངོས་འཛིན་ཡོད་པ་ཞེས་འཐོད་བསྐུལ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེས་མཚད། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གི་དབུ་འཁྲིད་ཚོར་ཡང་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བོ་དོན་ལེགས་རྟོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་བྱེད་འདོད་ཡོད། རྒྱ་ནག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་འཛུལ་གཞུག་ཐུས་པར་བརྟེན་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ལ་ངོས་ལེན་དང་། ལག་ལེན་བསྟར་དགོས་པ་སྨོས་མ་དགོས། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་པར། རྒྱ་ནག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་འོག་ནས། བོད་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གིས་རང་བཙན་

དགོས་ཤེར་རྒྱ་ཆེ་ལམ་ལྷ་བུར་རོལ་འཛིན་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཤག་ཀྱང་། དེ་འདྲ་མ་ཡིན། རྒྱ་ནག་གི་མངའ་སྡེ་ཞིག་ནས་ཟུར་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད། མི་རིགས་དང་། སྐད་ཡིག་ཐ་དད། རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་དང་། ཡིན་བཞིན་པ་ཞིག་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་བདེན་པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དབྱིན་ཇིའི་འོག་ནས། མལ་ཊ (Malta) དང་ཕིའི་ ཇིའི་ ཨའི་ལནྜ་(Fiji Islands) ལྟ་བུ་མི་འབོར་འབུམ་གཉིས་གསུམ་ཙམ་རེ་ལས་མེད་ཀྱང་། ཁྲིམས་མཐུན་ཐོག་ནས་རང་དབང་རང་བཙན་ཐུབ་པ་རེད། དེ་ནི་དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ནང་མི་སེར་སྤྱི་ཡུལ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་སྲིད་ཇུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུབ་པ་ཞིག་ལས། དབྱིན་ཇིར་ཤུགས་མེད་པས་རང་དབང་སྤྲོད་དགོས་ཐུབ་པ་ཞིག་ནི་མ་ཡིན། དེང་དུས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཚང་མས་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་ཨེ་ཆུད། མི་ཚད་བཞུ་བ་དེ་ལ་ཁྲིམས་དོན་ཡོད་ས་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། བོད་རྒྱ་དམར་གྱིས་ཚུར་མིད་བཏང་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་བསྟུ་རྟོགས་དང་། འབོད་བསྐུལ་ཙམ་མ་བྱས་ན། རྒྱལ་ཚོགས་ཟེར་བའི་མིང་རྫོག་པོ་དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཚོའི་སྲིད་དོན་གྱི་ལག་ཆོད་བྱེད་ས་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། ངོ་ཚོས་དུས་རྟག་ཏུ་ཁྲིམས་མཐུན་བདེན་པའི་ལམ་ནས་རང་བཙན་ལས་འགུལ་དང་། འབོད་བསྐུལ་རྒྱུན་བསྲིང་མ་བྱས་ན། ཁྱོད་ཚོ་རང་བཙན་བྱེད་དགོས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ནམ་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད།

འོ་ན་རང་རེ་ཅག་རང་བཙན་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ལས་ཀ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་དག་པའི་དབུ་འཁྲིད་འོག ། གཞུང་འཛིན་ལས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས། ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་ཚང་མས་ནང་ཁུལ་མཐུན་བསྒྲིལ་རྡོག་རྩ་ཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་གྲི་ཞུའི་ཐབས་འདེགས་ལ་རྒྱབ་མདུན་དང་། ངོ་སྐྱོང་དཔལ་ལས་སོགས་མཐུན་པར་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་འབད་རྩོལ་བྱེད་དགོས་

པ་མ་ཟད། སྔར་རང་དབང་རང་བཙན་ལ་དཀའ་སྤྱོད་རྩོལ་འཛིངས་བྱས་པ་དང་། དེང་སྐབས་ཉིད་དང་། ཉིད་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་སོ་ནམ་གྲོང་པའི་དཔེ་ལྟར་ཁ་མིག་ཡར་བསྟུ་བྱས་ཏེ་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་རང་བཙན་ཐོག་ཐོམ་འགྲོས་སྤྲོ་དགོས།

དཔེར་ན། མིའི་ལྟོགས་པ་སེལ་བ་ལ་ཟན་གྱི་མིང་གོ་བས་མི་ཕན། ཟན་ཟ་དགོས་པ་ལྟར་ཁ་ནས་རང་བཙན། རང་བཙན་ཞེས་བཤད་པས་མི་ཕན། དངོས་སུ་ལག་ལེན་ཐོག་བསྟར་དགོས་པ་ཡིན། གོང་ས་ཆེན་པོས་མཛད་སྒོ་དང་། གསུང་ཆོས་ཁག་ལ་རྒྱ་མཚན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། ང་རང་ཚོས་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་རེ་བ་མེད་པ་མིན་ཁར། དོན་དམ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་དེ་ང་རང་ཚོར་འཐོབ་རྒྱུར་ཡིད་ཆེས་གཏོང་མ་བྱས་ཆོག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་ཞེ་ལྷོད་དུ་མ་སོང་བར་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་རང་དབང་གི་ལུང་པར་སྲིད་ཇུས་རྒྱབ་སྟེ་བཙུད་པས་འགྲིགས་ཐབས་རྩབ་ནས་མེད། རང་དབང་ཐོབ་རྒྱུ་དེ་རང་གི་སེམས་དཀའ་ལས་རྒྱལ། རང་གི་སེམས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་འཐོབ་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་སློབ་ཡོད་པ་ལྟར། དེང་སང་འཛམ་གླིང་གི་དུས་འགྱུར་གང་ཅིའི་ཆ་ནས་རང་དབང་སྐྱར་གསོ་ཐུབ་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་དང་། དེ་ཡང་མྱུར་མགྱོགས་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཟེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་རེད།

ལྷག་པར་རང་རིགས་གཞོན་ནུ་འཚར་ལོངས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཞེན་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུར། རང་གི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་བློ་གྲོས་དང་། སྦྱང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པ་ཆོས་རིག་གཅིག་རྐང་འཛིན་ལ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་སྲིད་དོན། དཔལ་འབྱོར། ཚན་རིག། དྲག་ལས་སོགས་ཀྱིས་མདོངས་རང་ཡུལ་འཛུགས་བསྐྲུན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པ་དང་། ཡང་སྦྱང་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་དེ་ཙམ་མཐོན་པོར་མ་སླེབས་པ་ཚོས་ཀྱང་སྐྱིད་ལུག་སྒོམས་ལས་སུ་མ་བསླད་པར་བཟོ་ལས་དང་། སོ་ནམ། འབྲོག

ལས་སོགས་ཀྱི་ལས་ཐབས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་བསྐྲུན་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག
ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་སྐྱོང་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་བ་བྱས་ཏེ། འབྲུག་སྐད་རང་གི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་ཐུབ
ཐབས་དང་། ཕྱུགས་རང་ཡུལ་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཐུབ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། དམ་བཅའ
བརྟན་པོ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་རང་ཅག་བོད་རིགས་ཆ་གཞོན་ཚང་མར་འཁྲི་བའི
ལས་འགན་ཡང་ཡིན་ལ། དཀར་ལས་རྒྱུ་བ་ཀྱང་རྒྱུ་བ་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཡིན། ཧེ་བརྩོན་མི་ལའི
རྣམ་ཐར་དུ། བོད་ལམ་གྲོགས་དང་བཅས་མང་ཡུལ་གུང་ཐང་ནས་དབུས་གཙང་དུ་མཐུ་སློབ
པར་ཕེབས་དུས། ཨ་མས་ཐག་རིང་གི་བར་སྐྱེལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་བར་དང་། སྐྱེལ་ཆང
འཐུང་སར། ཨ་མས་ངའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཁ་བརྡ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་འདུག །ཁྱད་པར་དུ
ང་རང་རྒྱུར་དུ་བཀར་ནས། མ་གཅིག་དང་། བུ་གཅིག་འབྲལ་མི་ཐོད་པར་ཨ་མས་ངའི་ལག
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཅང་བཅང་བྱས་ཤིང་། གདོང་མཆི་མས་གང་བའི་ངུ་ངག་གིས། བུ། ཐུ་ཅག
མ་སྐྱིད་ཀྱིས་ལས་བསྒོས་ལ་སྡུགས་ལ། ཡུལ་དུ་མཐུའི་རྟགས་ཐོན་པ་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་གྱིས་ཤོག
ཅིག །བོད་ཆོའི་མཐུ་དང་ཐུ་ཅག་གི་མཐུ་མི་འདྲ། བོ་ཆེ་གཅེས་ཕྱུག་རང་དབང་རྒྱགས་པའི
མཐུ་ཡིན་པར་འདུག །ཐུ་ཅག་མ་སྐྱིད་སྡུག་བསྔལ་བའི་མཐུ་ཡིན་པས་ཚོད་སྙིང་རུས་སྐྱེད་ཤོག
ཅིག །བརྒྱ་ལ་གལ་ཏེ་བུ་ཚོད་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མཐུའི་རྟགས་མ་ཐོན་པར་ལོག་བྱུང་ན། ང་མ
ཆན་མོ་ཁྱོད་རང་གི་མདུན་དུ་ལྟེབས་ནས་ཤི་འདོད་དོ་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མི་རིགས
གཞན་གྱི་སློབ་སྦྱོང་དང་། ཐུ་ཅག་བོད་རིགས་ཚོའི་སློབ་སྦྱོང་མི་འདྲ། ཐུ་ཅག་གི་ཡུལ་ལ
ཐོབ་ཐང་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱ་ནག་ཇིན་གྱི་མི་རིགས་ནས་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་བདག
པོ་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་ཆེན་ཕྱིས་དང་བཅས་པ་གང་དགོས་དག་རྫོགས་ལས་སྡུགས་ཐོག་བཞིན
བསྐྱལ་འདོད་ཀྱིས་ལྟོ་ཁྱིའི་སྟབས། ལས་བོད་བུའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཉིན་མཚན་མི་འཇོལ་བར
སྦྱོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་ཧྲུག་དེ་ཚོར་བསམས་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་སྟེ་སྙིང་ལ་དྲན་པ་བསྐྱེད

དེ་སློབ་སྦྱོང་དང་། ལས་འགུལ་བྱས་ནས་ཞི་དྲག་གང་སར་བཏང་འགྲོ་བཞག་སྟོད་འ་ཡོང་བ་ཞིག
ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།།

ཡང་སློབ་ཕྲུ་ཆེ་ཆུང་ཚོན་རིགས་རྣམས་ལ་རང་གཞུང་ནས་སྐབས་བབས་ཀྱི་
ལས་ཀ་ཞིམ། མཐོང་ཐོས་འི་མཐུན་ལམ་ལག་ཆ་སྤུ་བཅོ་ཆེ་གང་ལེགས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་གཞུང་གི་
དཔལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཀ་གཞན་ཡུལ་མ་ཐུབ་ཚེ་དེ་ལ་རེ་ཞེན་དང་། བློ་ལོག་སོགས་
རྩ་བཞིན་བྱེད་མི་ཉན། སྐྱོར་ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་ཤེས་པ་རང་གིས་དཀའ་ལས་རྒྱབ་པའི་འབྲས་
བུ་ཡིན་རུང་། ཐོག་མ་གཅིག་ནས། རང་གཞུང་གི་ཐབས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གྲྭ་དང་།
མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་སོགས་ལ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་དཀའ་སྤྲོམ་དང་།
དགའ་སྣང་སྦྱང་སྟེ་ལས་ཀའི་སྐབས་མཐུང་བར་སློར་ལས་ལ་གཞུག་ནས་འཕྲུལ་སྣང་རང་གི་འཚོ་
བ་སྐྱེལ་ཐབས་དང་། རང་གི་འཚོན་ཆོད་དཔལ་ཆོད་རང་བཙན་སྲུང་གསོའི་དོན་ལ་བསམ་བློ་
བཏང་ཐོག །ཕྱུག་པར་ཚན་རིག་སོགས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ཐོད་རང་
གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སློབ་སྦྱོང་ཐུབ་པའི་དེ་བ་བཟོ་སོགས་ལྡབ་ཆེའི་བྱ་བར་འབད་བརྩོན་དང་འབྲེལ་རང་
ཉིད་རྒྱ་གར་ནས། ཕྱི་རྒྱལ་གང་བཞུད་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། ཡུལ་མིར་སྤུན་
ཟླ་ལྟ་བུའི་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།།

དུང་རང་རིགས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུར། ངས་རང་རེའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལུགས་སྲོལ། སེམས་ཀ་ཤེས་བཟང་པོ་རྣམས་
མ་ཉམས་པར་བསྲུང་འཛིན་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་བསླབ་མ་ཡང་ཡང་ཞུས་ཡོད། དེ་ནི་
དེང་དུས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྟོབས་ཤུགས། ཚན་རིག་བཅས་
ཀྱི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་རྗེས་ལུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོར་བོད་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་དང་། ལོ་
པཎ་སྐུ་དྲིན་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ཡང་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་

དོན་རིགས་པ་དང་། ང་ཚོའི་སེམས་པ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བཟང་སེམས་རྒྱུད་དྲང་ལ། དཀའ་ངལ་ལ་
གདོང་ལེན་ནུས་པ། རྒྱུད་སྦྱོང་བཞིན། ཇུན་དང་། ཀུ་ཁྲམ་མི་བྱེད་པ་སོགས་པ་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་…
ཡུལ་ལུང་ཚང་མའི་ནང་ལ་དོམ་རིན་ཆེ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་མཚོན། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་དོན་
ཆ་ཚད་ལྡན་པའི་འཛམ་སྐུ་དང་། ཁྲོ་ཟངས་བཞུ་ལུགས། ལག་རྫུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུ་བརྟན།
མཆོད་རྟེན་སོགས་བཞེངས་པའི་ལག་རྒྱུན་དང་། ཆ་ཚད་བྲིས་ཚུགས་ལྡན་པའི་བྲིས་ཐང་……
བཞེངས་པ། གསེར་དངུལ། ལུགས་ཟངས་ཀྱི་དངོས་རིགས་བཟོ་བ། ལུགས་དཀྱིལ་རྒྱག
པ། དེ་དག་ལ་འཕྲུལ་ཚགས་དང་། ཕྲིར་ཚགས་རྒྱག་པ། དཔེ་ཆའི་ཤིང་པར་བརྐོ་བ། ཐུམ
རིགས་དང་། རྡུལ་སོགས་བཀལ་ཐབ། ཚོས་ཀྱི་ལས་ཐབས། སྨན་··སྦྱོར། ཤོག་སྦྱོར། ཚོ
གའི་ཕྲུག་རྒྱུ་དང་། གདངས་དབྱངས་སྙན་ཅི། མདོར་ན་བློས་གར། ལྷ་མོ་བའི་གླུ་གར་གཞས
རྩེད་རང་རེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་རིགས་ཚང་མ་སློབ་སྦྱོང་དང་། གཅེས་ཁུར
བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེང་དུས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མར་སྤྱིར་བཏང་གསར་བརྗེའི་…
ཐོག་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་……………… ལྷུང་བཙམ་མ་གཏོགས།
ཡར་ཐོན་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མས་རང་གི་ཤེས་རིག་…དང་། ལུགས་སྲོལ་རྙིང་…
པ་རྣམས་ལ་གཅེས་ཁུར་དང་། ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། ཡང་དས་ལུགས་སྲོལ
རྙིང་པ་ཡོངས་མ་ཤིག་བཟུང་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་བརྗོད་ཀྱི་མེད། རང་རེའི་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་། སེམས་པ་ཤེས་ལུགས་སྲོལ་སོགས་ཀྱི་ནང་ལེགས་ཆ་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱེལ་གཅེས…
ཁུར་དང་། ཉེས་ཆ་ཡོད་རིགས་ཚང་མ་དོར་དགོས་པས་མཚོན། ད་དུང་འཛམ་གླིང་ཡར…
ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་དེང་དུས་གསར་བརྗེའི་ལུགས་སྲོལ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་དོན་དང་། ཚན་
རིག་སོགས་ལེགས་ཆ་ཡོད་རིགས་རྣམས་དེས་པར་ལེན་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཡང་ཞུ་གི་ཡོད།
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་པཎྜིཏ་ཇོ་ཧ་ལལ་ནེ་རུས། དབྱིན་ཇིའི་མིས་པོ་རང…

དང་། ཁོ་རང་གི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཤོས་ཡིན་བསམས་པ་དང་། ཕ་རན་སིའི་མི་ས་རང་ཡུལ་དང་། རང་གི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་ལེགས་ཤོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་པ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་འཇར་མན་དང་། ཨི་ཏ་ལིའི་མི་རིགས་ཚོས་ཀྱང་རང་ཡུལ་ལ་མཚུངས་མེད་པའི་ཡག་ཤོས་ཡིན་པར་སེམས། རྒྱ་གར་བས་རྒྱ་གར་ནི་འཛམ་གླིང་ཆ་ཚང་དུ་མའི་རྙིང་ཤོས་ཆེ་ཤོས་དང་། ཡག་ཤོས་ཡིན་པར་སེམས་པར་བྱེད། དེ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་རེ་རེས་སོ་སོ་ནས། རང་གི་ཁུངས་པའི་སྐོར་ལ་ལེགས་པར་སེམས་འདོད་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དངོས་དོན་ལ་མི་རིགས་གང་ཞིག་ལ་ལེགས་པ་དང་། ཉེས་པ་ཕྲན་བུ་རེ་མེད་པ་ནི་མེད། ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལེགས་པ་གང་རྙེད་པ་དེ་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཉེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བ་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དགོས། དེས་པར་རང་གི་ཡུལ་གྱི་སྐོར་ལ་ཧ་ཅང་ སྤོབས་ཆེན་པོར་བརྩི་བ་དང་། འཕྱར་བསྒྱུར་བ་ནི་དམའ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཙམ་མ་ཟད། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེངས་བདུན་པའི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། གཞུང་ཞེས་ཆགས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོགས་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་དུས་མཚུངས་མི་སྒེར་སོ་སོས་འབད་བརྩོན་བྱས་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དང་། མི་སྒེར་སོ་སོས་སྒྲུབ་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བཅས་གཉིས་ཡོད་གི་ཡོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་མི་པན་ཚུལ་ནུས་པ་སྤྲེལ་ཏེ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་འདོན་པའི་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་མཐོ་ཤོས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་ཞེས་པ་འདི་ཆགས་པ་ཡིན་འདུག །དེས་ན་སྤྱི་སྒེར་ཚང་མའི་བདེ་སྡུག་གཞན་ལས་པའི་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་དེ་གཞུང་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མི་མང་ནས་གཞུང་གི་ངོ་བོ་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་

ཡིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྐབས་འདིར་རང་རེ་བོད་གཞུང་གི་ངོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐོར་གསལ་བ་ཤད་རྒྱུ་ཟང་བྱེད་ན། ང་རང་ཚོའི་གཞུང་འདི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ལ། མི་མང་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཆོས་གཞན་ནས་བ་ཤད་ན། རང་རེའི་གཞུང་འདི་རྒྱལ་པོའི་གཞུང་ཡང་མིན་ཅིང་། སྔར་པ་མི་རྒྱུད་ནས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡང་མ་ཡིན། བླ་མ་ཁྲི་རབས་ནས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡང་མ་ཡིན། འདི་ནི་རང་དབང་དམངས་གཙོའི་མི་མང་གི་གཞུང་ཞིག་ཡིན། རང་རེའི་གཞུང་གི་ངོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ཁྱེད་ཚོ་མི་མང་ལེར་སྤྱི་པོ་མོ་ཚང་མས་ཤེས་དགོས། ཞེས་དང་། ཡང་གོང་ས་མཆོག་ནས་མུ་མཐུད་བསྒྱུར་བ་ཤད་མཛད་དོན། བོད་གྱི་སྤྱི་འབངས་སུ་གཏོགས་པའི་མི་མང་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་། རང་གི་གཞུང་དེ་ལ་རང་གིས་དགའ་ཞེན་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་གཞུང་ལ་རང་གིས་ཤ་ཚ་དང་བཅངས་ཏེ་བརྩི་བཀུར་ཆ་འཛིན་བྱེད་པས་མཚོད། རང་གི་གཞུང་ལ་རང་གིས་སྙིང་ནས་ཡིད་ཆེས་བློས་འགེལ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གཙང་མ་བྱེད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། བོད་དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་བསམ་རྒྱ་ལ་བོད་མི་མང་དང་། བསྒྲུབ་རྒྱ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལོ་ན་མ་གཏོགས་མེད་པ་ཤེས། གཞིས་བྱེས་བོད་མིས་ལ་དྭགས་ལྷུག་ཙམ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་རྒྱ་གར་པན་རྟབ་རྡ་རམ་ས་ལ་འདིར་རང་གི་གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ཚོར་ཐམས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་བརྩི་བཀུར་དང་། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཞེས་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱིར་བརྗོད་ལྡན་པ་རེ་རང་གི་གཞུང་དེ་དང་། མི་མང་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཡ་བྲལ་དུ་སོང་ན་བོད་སྤྱིའི་ལས་དོན་འགྲུབ་ཐབས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགན་ཤས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་དང་། གཞན་བསྐུལ་ཞུས་ན་ངོས་མིན་བརྟག་དཔྱད་མཛད་པ་ལྟར། ལམ་སེང་སྒྲ་གཅེར་མཆུ་ཤུག་གིས་བདག་མེད་མཐོང་ཆུང་སོགས་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྗེས་སུ་ཞུ་མཐའ་ཡང་མི་ཡོང་ལ། དམངས་གཙོའི་རང

དབང་ཡང་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཞུ་དོན་ཚང་མར་འཕྲུལ་ཐུགས་བརྟག་དཔྱད་ནན་གཏན་…གནང་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་གལ་ཆེ་སྙམ། ༧རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། སྔོན་ནས་ཆ་རྒྱུས་ཞིབ་ཏུ་མ་…འཚོལ་བར། །ཕྱིན་དུ་མ་བརྟགས་ལེགས་ཉེས་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས། །ཁོན་བཅད་དེ་གྲོགས་དང་དགྲར་བྱེད་པ། །རང་ཉིད་འགྱོད་པའི་མཚོ་རུ་ལྷུངས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་…བཞིན་རྒྱ་ཆེ་མཛད་དགོས་པ་དང་།

རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ། མཧཱཏྨ་གྷནྡི་ཇིས། དེ་ཡང་མི་མང་ཚང་…མ་བུ་སྤུན་ཟླ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་…ལམ་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོ་མེད་…པའི་མི་མང་དབང་སྒྲོལ་ནི་དོན་མེད་ཅིག་རེད། རང་གི་རྣམ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་…ལམ…ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོ་འཕྱུར་བ་དང་། ཁེངས་དྲེགས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་དགོས་པ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་བཟང་པོ་དང་། ཁེངས་དྲེགས་མེད་ཅིང་། སྒེར་དོན་གསོག་འཇོག་མེད་པའི་ཐོག་ནས…བྱུང་བའི་རང་དབང་དེ་ལ་སུས་ཀྱང་དགག་བྱ་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་ཐུབ་ཐབས་མེད། ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་དང་། ཞེས་ཚོངས་སངས་པ་དེ་ནི་མི་མང་དབང་སྒྲོལ་གྱི་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན། ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་གང་བ་དེ་ནི་ལྡན་པའི་ལམ་དུ…འཁྲིད་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་གཏོར་སྐྱོན་དུ་གཏོང་བའི་གཞི་གཅིག་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་མེས་པོ་གྷན་དྷིས། མི་མང་དབང་སྒྲོལ་འཛིན་མཁན་དངོས་ནི། སྤྱི་…ཁྲིམས་ལ་རྩིས་བཀུར་ཆེ་བ་བྱེད་མཁན་དང་། མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་…ཁྲིམས་བརྩི་འཁུར་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཆོས་དང་། མི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོར་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད…པ་དང་། མི་མང་དབང་སྒྲོལ་འཛིན་མཁན་ནི་རང་དོན་བློས་གཏོང་ཐུབ་པ་མ་ཟད། རང་སྲོག་ཀྱང་བློས་གཏོང་ཐུབ་པ་ཅིག་ངེས་པར་དགོས[༧༥]། ཞེས་གསུངས་འདུག །

༧༥ ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

བཀའ་སློབ་དེ་ཚོ་དེང་དུས་ང་རང་ཚོར་དམིགས་བསལ་གྱིས་གསུངས་པ་རེད་··· བསམ་པའི་ཉམས་སྣང་ཐུས་ཏེ་སྒྱུར་ཡུལ་གྱི་སྒྲིག···ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པར་༧གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། ཉམས་ལེན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས། མཐུན་བསྒྲིལ་གོང་བུ··· གཅིག་གྱུར་ནི་རང་བཙན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས། ད་ལྟ་རང་ཅག་གཞིད་དོན་གྱི་ཆུ··· ཚད་ལ་ཡང་མ་སླེབས། རང་གི་ཡུང་པ་ཡང་མེད། དཔལ་འཁོར་མཐུན་རྐྱེན་ཉག་ཕྲའི་བར··· བསྐལ་དེར་གཞུང་དང་། མི་མང་དབར། མི་མང་ནང་ཚགས་དབར་གཞིད་དོན་གྱི་དཀའ་ཁག་ཤིང··· དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བསྒྱུ་ཐབས་སོགས་ཡོད། དེ་ཡང་། རང་རང་ཆོས་ལུགས་གྲུབ··· མཐའི་ཀུན་སློང་། ཆོལ་ཁ་དང་། ནང་གསེས་ལུང་···ཚན་མི་རིགས་ཀྱི་འཐེན་འཁྱེར། གཞུང་ཞབས་རྟེང་པ་ཚོས་མ་ཐུབ་མ་འཐུས་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི་དགྲོག་གཏམ། སྤྱིད་སྡུག་ཚོགས་ཁག་གི་སྐོངས་ཞེན་བཅས་འདྲ་མིན་སྣ་མང་ལ་རྟེས་ཏེ་རང་རིགས་ནང་ཕྱུལ་ཡས་མས་ཚང་མའི་ནང··· མཐུན་བསྒྲིལ་གཏོར་ཤིག་གཏོང་མཁན་གྱི་ནང་གང་ས་ནས་ཡོད་དང་། ཡོད་རེས་པས། རི··· དྭགས་རྣམས་མ་ལྟ་བུའི་བག···ཟོན་དང་བཅས་གནས་དགོས་པ་དང་།

ལྷག་པར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་། གཞུང་གི་སྒྲིག···འཛུགས་འོག་གནས་མ་ཡིན་པའི་ནག་ཁུང་དང་། ཀྲོག་ཀྲོག་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག··· ནས་སྤུབས་སར་འཛིགས་བསྐུལ་བརྩལ་བཙོས་དང་། མ་སྤུབ་སར་དངུལ་གྱི་བསྒྱུ་འཁྲིད། མང··· ཚོགས་དཔུང་དམངས་ཀྱི་བསྡིགས་ར། ལོག་པ་ཕྱད་ཅ་ཅོའི་འུར་གཏམ་སོགས་བྱུང་དང་། འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་འདྲ་སྲིད་ཚེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱིས། མི་ལོ་པོའི་རྟེས··· འཛུག་གྲོགས་པོ་རྣམས། །ཡིད་ཚིགས་སུ་ལྷུང་བར་མ་ཐུབ་པར། །བློ་གནུ་བོར་གནས་པའི··· རྟོགས་དཔྱོད་ཀྱིས། །ལམ་དྲང་པོར་བཞུགས་པ་ཅིས་ཀྱང་ལེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རི བོང་ཅལ་འཛོག་དང་། ཀྱི་ཆོམ་གཏམ་ཆ་ལ་གྱི་རྟེས་སུ་གཡམ་རྒྱུགས་མ་ཐུབ་པར་རྒྱུ་མཚན་ལ···

བརྟག་ཞིབ་བཞིན་ཁྲབ་ཐུབ་ཏེ་རང་ཉིད་འགྲོ་བའི་ལམ་ཕྱོགས་མ་ནོར་བ་ཚུལ་མཐུན་སྟོད་ཚུགས་····
བརྟན་པོར་གནས་དགོས་པ་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལགས་སོ།།

སོང་དུ་གངས་ལྗོངས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ····
རྒྱུས་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་དེང་དུས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་སྤྱན་རེ····
འདུན་ཅུང་ཟད་བཅས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚིག་རབས་ནས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི····
ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤས་འཚོ་བའི་སྐོར་སྙིང་སྨྲས་སྟེ་ཞུ་སྐབས་པའི་མི་རྒྱུད་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་ཞེས་བགྱིད་
རྒྱ་བརྡུན་ཅུང་ཟད་ཞེ་བའི་ཆད་པོ་འདུ་ཤེས་གསུམ་པ་དེས་ལྷག་བསམ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་
འབོད་བསྐུལ་ལགས་ན། ཚད་མའི་དགོངས་པར་འཛུགས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱི་སྐུ····
གསུང་ཐུགས་ལ་འདོག་པའི་བརྗོད་མ་མཁས་སོགས་འགལ་འཁྲུལ་ནོངས་པ་ལྷུང་ཡོད་ན་བཟོད་
པར་མཛད་དུ་གསོལ། རང་གི་ངོས་ནས་ལོ་རྒྱུས་དེ་ཙམ་སྨྲ་བ་ལ་དཔལ་བརྩུང་ཟད་ཐུབ་པའང་····
དོན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་རླབས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཐུབ་པ་སྐལ་བ་བཟང་སྨྲམ་པའི་མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་··
བཅས་ཡིད་སྨྲོའི་ངང་ནས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༠༢ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༥ རབ་བྱུང་
བཅུ་དྲུག་པའི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དུ་རཀྟཱ། སྤྱིད་འབྲེལ་གྱི་བརྡ་ལས་སྨིན་བུ།
དབང་ཐང་ཁམས་དང་བསྟུན་ཤིང་མོ་ཡོས། སྤྱུལ་རྫ་མཆོག་གྲོང་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ····
ཐུགས་རྗེ་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༢༥༣༩ ཕྱི་ལོར་འཁོར་བའི་ས་ག་ཟླ་བའི་དུས་ཆེན
གསུམ་འཛོམས་ཤིན། རི་མལ་པའི་རི་འཁྲུད་ཀྱི་ནང་པའི་ཆོས་ཚོགས་ནས་ཐུབ་རྟེང་ག་ལ····
མངའ་སྡེའི་ཡོངས་རྫོ་རྗེ་གླིང་དུ། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་མཁའ་དྲིས་པའི་མཛའ་
བ་ཞེས་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག ༼སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག····
ཚོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུས་ཆིབས་བསྒྱུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་དུས་ཚོས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྗེས་
སུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་བསྟི་གནས་ཀ་སྨུག་ལྷ་ཁང་ཤག་ཏུ་སྨིན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱས་སོ།།

སླར་སྨྲས་པ། དེ་ལྟར་གདངས་སྙོངས་ལྡན་པ་དེ་རི་ཚ་ལགས་ན། །རྒྱལ་བསྟན་
རིན་ཆེན་གཅིག་སྤུར་ངེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱེལ་སྐྱོང་དང་འཛིན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །རིམ་བྱོན་
ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན། །རང་ཉིད་སྐྱེས་སྤྱང་བློ་གྲོས་ཞུས་མཐུ་རྩལ་ལྡན་ཇི་བཞིན་ཆེད་
དམན་ལ། །ཕྱིད་འབྱོར་རྐྱེན་ངན་རུ་འཛོངས་དུ་མས་ཡིད་ནི་རྣམ་པར་འཁྲུག་སྐྱར་བས། །བཟོད་
བྱའི་དོན་དང་ཇོད་བྱེད་ཚིག་ལ་ཉེར་དང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །བླ་མ་ལྷ་དང་མཁས་པའི་
དབང་པོའི་མདུན་སར་ཤུགས་པས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་དོ་མཚར་གཏམ་
གྱི་གཞི་སྐྱར་གདངས་ཅན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི། །ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་མདུད་རྒྱ་དམ་པོས་ཆོས་བཞིན་
བསྐྱངས་པའི་རྣམ་ཐར་སུལ། །ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་མ་འདྲེས་གསལ་སྟོན་ངག་གི་འདོད་འཛེར་
ཕྱེལ་བ་ལས། །བྱུང་བའི་དགེ་ཚོགས་གཙང་རྒྱུན་བཟང་བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སུ་སྨིན་གྱུར་
ཅིག །རིས་སུ་མ་མཆིས་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་མགོན། །གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་
མཚོའི་གཉེན། །འགྲོ་བའི་བླ་མ་སྐུ་ཚེ་རབ་བརྟན་ཅིང་། །ཐུགས་བཞེད་ཡོངས་འགྲུབ་འཕྲིན་
ལས་མཐའ་རྒྱས་ཤོག །བསམ་པ་དོན་ལྡན་རང་ལུགས་ལ་གཞེན་ནས། །སྦྲ་བ་དོན་ལྡན་སྲིད་
དོན་རྒྱལ་རབས་འདི་ཡིས། །ཕྲ་བ་དོན་ལྡན་མཐོང་ལམ་རྟེན་དང་དེ། །འབྲས་བུ་དོན་ལྡན་རང་བཙན་
སྤྱུར་ཐོབ་ཤོག །མ་ལུས་ལྡན་པ་དེའི་གཞི་སྒྱུར་རྒྱལ་བསྟན་ནོར་བུའི་ཏོག་གིས་རབ་བརྗིད་ཅིང་། །
སྡེ་བཞིའི་དཔལ་ཡོན་ཕུན་ཚོགས་གསོས་བཟང་ལྷུབ་ལྷུབ་འཕྱུར་ཞིང་གཡོ་བ་ཅན། །འགྱུར་
མེད་སྙིང་སྟོབས་རྡོ་རྗེའི་ཕུ་བས་ཀུན་ནས་ལེགས་བརྟེན་དགའ་བ་བརྒྱའི། །ཆབ་སྲིད་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བརྒྱར་སྒྲེངས་གྱུར་ཅིག །ཀུན་དཀྲིས་གདོན་
གྱིས་རྒྱུད་བརླམས་འབྱུང་པོ་གདུག་སེམས་ངན་འཆང་འཁྲུལ་འཁོར་ལ། །ཞེད་པ་རྒྱ་མཐུན་
ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྒྲུལ་ལྟ་ངན་དུག་གི་ཁ་རླངས་ཅན། །གདུག་རྩུབ་བསམ་སྦྱོར་བསྟན་འགྲོ་

ལ་བརྟམ་རྩ་བ་རྡུལ་པའི་སྔོན་ཤིང་བཞིན། །འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཡོངས་བྲལ་མིང་
གི་སྐྱག་མར་མཐར་བྱེད་ཤོག །དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་བསིལ་བཅུད་ལྡན་འཆི་མེད་གྲོང་ནས་
ལེགས་འོངས་པའི། །རྒྱུན་བཟང་འབབ་སྟེགས་དལ་འཛམ་དགོས་སུ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་འགྲོ་
ལེགས་འཚོ་ཞིང་། །དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱི་རྭ་བས་ཡོངས་བསྐོར་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་ལ་
རོལ་པའི། །གངས་ཅན་སྐྱེ་རྒུའི་བདེ་དོན་མངོན་གྱུར་རང་དབང་དགའ་བདེར་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །
འཁོར་བའི་གདུང་སེལ་གསེར་གདུགས་ལེགས་འཕྱེ་བ་མི་ནུབ་རྒྱལ་མཚན་མཚན་དཔེ་རབ་
འབར་བརྟན་ཅིང་བསྐྱིང་། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་ལྡན་གསེར་མིག་འཛོ་སྒེག་སྒེག་མཛེས་མདངས་
བཀྲ་སྟོང་ལྡན་པད་དཀར་དགོད་ཅིང་འཛུམས། །སྐྱི་བ་ལྔ་པ་གཡས་སུ་ལེགས་ཟླུམ་ཟླུམ་
བརྗིད་མཁུལ་བུམ་བདུད་རྩིས་ཡོངས་གཏམ་སྐྱན་ཅིང་འཇེབས། །ཐུགས་དཀྱིལ་དཔལ་བེའུ
ཟབ་བཞི་སྒྲོས་བྲལ་བྲལ་འབྲས་མངོན་གྱུར་རྗེས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ༎

ཡིག་པ་ནི། རིང་མོའི་དུས་ནས་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཐུགས་སྣང་མཆོག་ཏུ་དགེ་བཤེས་ཏུ
མཐར་ཕྱིན་ཡ་ར་ཀྱིས་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོས་ཕོ་རང་གི་པར་ཁང་ལས་བྱེད་པའི་ཕོངས། ཀ་ཤྲུག
རྫིར་པའི་ཁྲལ་བཞུགས་དཔུ་ཅན་གྱི་ཕྲིས་ཚུགས་ལ་མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་པ་བྲག་གཡབ་དག་དབང་
ལགས་གཡར་གཏོང་གནང་སྟེ་ཁོང་གིས་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ལག་གཅིག་མར་ཕྲིས་པ་དགེ་ལེགས
རྟག་ཏུ་འཕེལ། ༎

རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་དང་། རྣམ་ཐར། ཡིག་ཆ
ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་ཅུང་ཟད་བྱས་པའི་དཔེ་ཐོ་
བཞུགས་སོ།།

ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ།

གྲུབ་ཐོབ་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་མ་ཎི་བཀའ་འབུམ།

སྦ་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་མཛད་པའི་སྦ་བཞེད་ཞབས་བཏགས་མ།

ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པའི་བཀའ་ཐང་ཤེལ་བྲག་མ། པདྨ་བཀའ་ཐང་།

ཡར་རྗེ་ཨོ་རྒྱན་གླིང་པའི་བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྔ།

སངས་རྒྱས་གླིང་པའི་བཀའ་ཐང་གསེར་ཕྲེང་མ།

མངའ་བདག་ཉང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་བཀའ་ཐང་ཟངས་གླིང་མ།

དགེ་སློང་གྲགས་པ་སྨོན་ལམ་མམ། ནེའུ་པཎྜི་ཏས་མཛད་པ་སྔོན་གྱི་གཏམ་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བ། (ཞེས་
པ་ཆོས་འབྱུང)

འཇའ་མོ་དགེ་སློང་གི་མཛད་པ་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཆོས་འབྱུང་།

ཨ་མེས་བྱང་ཆུབ་འདྲེ་བཀོལ་ནས་གསུངས་པ་ལྷ་རིགས་རླངས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་པུ་ཏི་བསེ་རུ།

གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ལྷ་རིགས་རླངས་ཀྱི་གདུང་རབས་པུ་ཏི་བསེ་རུ་དང་། རླངས་
གདུང་རབས་ཀྱི་དྲི་བ་དྲི་ལན།

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད།

ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་དེབ་ཐེར་དམར་པོའམ། ཧུ་ལན་དེབ་ཐེར།

འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ།

པོ་དོང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག །

དཔལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་དཀར་ཆགས་ཆེན་མོ།

འགོས་ལོ་ཙཱ་བ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་སྔོན་པོ།

སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བས་མཛད་པ་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཚང་མཁས་པ་དགའ་བྱེད།

དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་འཕྲེང་བས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པ་དེབ་ཐེར་དམར་པོའི་དེབ་གསར་མའམ། རྒྱལ་རབས་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག །

མཁས་དབང་དཀོན་མཆོག་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་ཆེན།

ཕྱག་ཕྱུང་ཞབས་དྲུང་ངག་དབང་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་རྒྱ་མཚོ།

རྗེ་བཙུན་རཏྣས་མཛད་པ་རྒྱལ་རབས་མེ་ལོང་གསལ་བྱེད་ཀུན་དུ་ནམ་གསལ།

ཛོ་ནང་པ་ཏ་ར་ན་ཐས་མཛད་པ་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་།

ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པའི་པདྨ་རྒྱས་པའི་ཉིན་བྱེད།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་རྒྱལ་རབས་རྫོགས་ལྡན་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན།

དགེ་བསྙེན་མགོན་པོ་སྐྱབས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་བློ་གསལ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ན་རྒྱན།

ཀློང་རྡོལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གིས་མཛད་པ་བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག །

སུམ་པ་མཁན་པོས་མཛད་པ་ཆོས་འབྱུང་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་།

སུམ་པ་མཁན་པོས་མཛད་པ་མཚོ་སྔོན་ལོ་རྒྱུས་ཚངས་གླུ་གསར་སྙན།

སུལ་མཛད་མ་ཤེས་པ་ཆོས་འབྱུང་རིན་ཆེན་སྤུངས་པ་ངོ་མཚར་སྣང་བའི་དགའ་སྟོན།

ཀ༔ ཐོག་ཆེ་དབང་ཐེལ་ཐུལ་མཛད་པ་བོད་ཀྱི་ལྷ་བཙན་པོའི་གདུང་རབས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་ཡིད་ཀྱི་
མེ་ལོང་།

བྲག་སྒོ་རབ་འབྱམས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེར་བུ་རྒྱན་འགྲེལ་ལ་བསྲེས་སྣང་ཡོད་ཚུལ་ལུག་བསམ····

བརྗེ་བརྡར།

རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་དགོས་འདོད་ཀུན་

འབྱུང་།

གཙང་བྱམས་པ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ས་སྐྱའི་གདུང་རབས་ཡ་རབས་ཁ་རྒྱན།

བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ལམ་འབྲས་ཆོས་འབྱུང་ངོ་མཚར་སྣང་བ།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པ་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན།

ཞང་སྟོད་གཞས་སྐྱིང་གི་གདན་རབས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད།

མཁར་ནག་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་བཻ་སེར་ཆོས་འབྱུང་བཻ་ཌཱུར་སེར་པོའི་འཕྲེང་བ།

དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ལམ་རིམ་བླ་མ···བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་མཛེས་པའི་རྒྱན་མཆོག།

རྒྱལ་བསྟན

སུ་རྒྱ༔ ཨ་ཤྭ་གྷོ་ཥའི་མཚན་ཅན་ནས་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བྱུང་ཚུལ་བཀྲ་ཤིས

ཆོས་དུང་བཞད་པའི་སྒྲ་དབྱངས།

འཇམ་དབྱངས་དགྱེས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཧོར་གྱི་རྒྱལ་རབས་དཔྱོད་ལྡན་མགུ་བྱེད་

ངོ་མཚར་གསེར་གྱི་དེབ་ཐེར།

བྲག་དགོན་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་མདོ་སྨད་ཆོས་འབྱུང་དེབ་ཐེར་རྒྱ་མཚོ།

ཡ་གི་རྒྱལ་མཛད་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི། ཆུང་བརྒྱད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ།

དགེ་སྐྱིད་བ་ཤམ་ཤོག་གྱུར་བས་ཤུལ་མཛད་མ་གསལ་བ། སྐྱང་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གྱི་ངོ་མཚར

གནམ་ལེགས་བ་ཤད་མཐས་པའི་འཇུག་ངོགས། (སྐྱང་ཆོས་འབྱུང་)

དཔལ་ལྡན་ཤར་ཀ་བའི་གདུང་རབས་རྒྱན་གྱི་འཕྲེང་བ།

དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པ་གཡས་རུ་བྱང་པའི་རྒྱལ་རབས་རིན་པོ་ཆེ་བསྟར་བ།

འགྱུར་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་ལྷ་ཐོག་དཔོན་གྱི་གདུང་རབས་དེབ་ཐེར་ལེགས་པར་བ-ཤད་པ་ཆོས་སྲིད་
སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པའི་ལྡེ་མིག །

སི་ཏུ་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་མཛད་པ་སྡེ་དགེའི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག །

ཞུས་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་……པ་སྡེ་དགེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག །

ཐུབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་ངོ་མཚར་གཏམ་གྱི་གླིང་བུ།

ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པ་སྣར་ཐང་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཚངས་པའི་དབྱངས།

དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ་ཅོ་ནེའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་…
གཏེར་མཛོད།

ཅོ་ནེ་གྲྭ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ལྷ་སའི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་ལེགས་པར་བ-ཤད་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་……
མིག།

ཕྱག་ཚང་ལོ་རྫ་བའི་རིག་གནས་ཀུན་-ཤེས།

འབྲོངས་རྒྱལ་བླ་མཆེད་ངག་དབང་གིས་མཛད་པ་སྔོན་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཻཌཱུར་དཀར་པོ་ལས……
འཁྲུལ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པ།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་བསྟན་བཅོས་བཻཌཱུར་དཀར་པོ་ལས་དྲིས་ལན་འཁྲུལ་སྣང་གཡའ་
སེལ་དོན་གྱི་བཞིན་རས་སྟོན་བྱེད།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་བོད་དུ་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་ཚིགས་
རེ་མིག་གསེར་གྱི་ཉི་མ་འོད་ཟེར་བཀྲ་བ།

ཐུ་ཀྭན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས་མཛད་པ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་དང་འདོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལེགས་……
བ-ཤད་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་།

འཇུ་མི་ཕམ་དགེ་ལེགས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་རྩོམ།

རྗེ་དཔལ་སྤྲུལ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོས་མཛད་པ་བསྟན་རྩོམ་ཉིན་འབྱེད་སྣང་བ།

བཀའ་དྲུང་ནོར་རྒྱས་ནང་པ་དབང་འདུད་ཚེ་རིང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་གཞུང་ཞབས་རྣམས་ལ
    ཉེ་བར་མཁོ་བ་བླ་དཔོན་རིམ་བྱོན་གྱི་ལོ་ཚིག་དང་། ཐམ་དེབ་ཡོད་པའི་དམིགས་བུ།

བདུད་འཇོམས་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་རྙིང་མའི་ཆོས་འབྱུང་ལྷ་དབང་གཡུལ་ལས་···
    རྒྱལ་བའི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དབྱངས།

དྭན་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་མཛད་པ་བོད་ཆེན་པོའི་སྲིད་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་རབས···
    དེབ་ཐེར་དཀར་པོ།

བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་ལྷོའི་ཆོས་འབྱུང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲོ་མཐུད་འཛམ་མགོན···
    སྨོན་མཐའི་འཕྲེང་བ།

མཁར་སྤྱོད་འབྲས་མོ་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་གསལ་བ་བཀོད་པ་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་།

ལྷ་བཙུན་འགྱུར་མེད་བསྟན་འཛིན་དབང་པོས་མཛད་པ་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ཡིག་ངོ་མཚར་གཏེར···
    མཛོད།

ལ་དྭགས་རྒྱལ་རབས་དབྱིན་བོད···ཤན་སྦྱར་ (By A.H. Francke)

ཁ་ལ་ར་རྩེའི་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་ཛོར་ཝ་ཤིང་གི་བོད་ལ་དམག་རྒྱབ་ཚུལ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་གསུམ་དཀར་ཆག་ཤེལ·····
    དཀར་མེ་ལོང་།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ཞྭ་ལུ་གསེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བཅའ་ཡིག་གཅིག་འདུས།

འབྲི་གུང་གདན་རབས་ལོ་བཞི་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་པ་གངས་དཀར་ཏེ་སེ་དང་།
    མཚོ་མ་དྲོས་ (མ་ཕམ་) པའི་གནས་བཤད་ཤེལ་དཀར་མེ་ལོང་།

ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པ་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། རྒྱུད་སྨད་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་
    དཀར་ཆག་པདྨ་དཀར་འཕྲེང་བ།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད་པ་དབུས་འགྱུར་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་གནས་ཡིག །

༄ རྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོའི་དཀར་ཆག་དང་
    སྣང་འབྱམས་སྒྲ་འཆར་བའི་ནོར་མཆོའི་རྫིང་བུ།

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ཕ་བོང་ཁའི་གནས་བཤད་དཀར་ཆག །

སེར་བྱེས་སློབ་ཁྲིར་བློ་བཟང་ནོར་བུས་མཛད་པ་ཡེར་པའི་གནས་བཤད།

འཇོག་རི་དགའ་དཔང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཀུང་ཐང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྐུ་འབུམ་
    ཆེན་པོའི་དཀར་ཆག །

ཚེ་རིང་མགོན་པོས་མཛད་པ་བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་···མཁར་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་གསེར་སྡོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གི་དཀར་ཆག་ཐར་གླིང་རྒྱ···
    མཚོར་བགྲོད་པའི་གྲུ་རྫིང་།

ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་རྣམ་ཐར་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་བཀའ་གདམས་རིན་པོ་ཆེའི་
    གླེགས་བམ།

ཇོ་བོའི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཡོངས་གྲགས་མ།

དགེ་བསྙེན་ཆོས་དཔལ་དར་དཔྱང་གིས་བྲིས་པ་ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆོས་རྗེ་དཔལ་གྱི་རྣམ་ཐར་བླ་མའི་གསུང་དྲི་མ་
    མེད་པ།

དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ གནང་བ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་གི···
    རྟོགས་བརྗོད་རྫོགས་ལྡན་སྨིན་པའི་དབྱར་རྔ།

འཛམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དྲུག །མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར།

ཏྲུ་ཟུག་མར་པ་སོ་ཧྲིའི་རྣམ་ཐར།

ཞི་ལ་བཞད་པ་རྡོ་རྗེའི་རང་རྣམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་དང་། མགུར་འབུམ།

མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་རྣམ་ཐར།

རས་ཆུང་རྡོ་རྗེ་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར།

ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་ནས་མཛད་པ་གྲུབ་ཐོབ་གཙང་སྨྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

རྗེ་འབའ་རར་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རང་རྣམ།

ཆོས་སྒོ་བསོད་ནམས་དཔལ་གྱིས་མཛད་པ་བདེ་ག་ཤེགས་པ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་རྣམ་ཐར།

ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་འདས་ཆོས་སྐུའི་རང་མདངས།

བཀའ་རྒྱུད་གསེར་འཕྲེང་ལས། འབའ་རའི་ཐུགས་སྲས་སྤྱན་སྔ་རིན་ཆེན་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར།

ཀརྨ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་གསལ་འདེབས།

གྲུབ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན།

སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མུ་ཏིག་འཕྲེང་བ།

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་གྲོས་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཻཌཱུརྻའི་འོད་སྣང་།

ཨོ་རྒྱན་དགེ་དབང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་ལྗོན་བཟང་།

སྟག་ལུང་ཐང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར།

ཀུན་མཁྱེན་པད་དཀར་གྱིས་མཛད་པ་གཙང་པ་རྒྱ་རས་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་དད་པའི་རླབས་འཕྲེང་།

འབའ་རར་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་གི་རང་རྣམ། འགྲོས་ནམ་མཁའ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

དགེ་སློང་སྨྲ་ཚད་པས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྙིམ་པའི་མེ་ཏོག

རིན་སྤུངས་ངག་དབང་འཇིགས་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གྲགས་པས་མཛད་པ་ས་སྐྱ་པཎྜིཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་...

གྱི་རྣམ་ཐར་མཁས་པ་བཟང་ལེགས་ལས།

རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནས་མཛད་པ་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ……

ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ།

མཉམ་མེད་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ནས་མཛད་པ་བླ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས།

ངར་ཅན་མཁན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན……

མཛེས་རྒྱན་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པ་འཇམ་དབྱངས་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར།

ཡར་འབྲོག་པ་དགེ་བསྙེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཛད་པ་པོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར།

དཔོན་ཡིག་པ་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་པོ་དོང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི·

རྣམ་ཐར།

གོང་པོ་དགེ་སློང་ཆོས་སྐྱབས་དབང་ཕྱུག་གྲུབ་པས་མཛད་པ་གོ་བོ་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་སེང་གེའི··

རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ།

ཀརྨ་ཚེ་དབང་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ། ཀམ་ཚང་ཀརྨ་བརྒྱུད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་རབ་འབྱམས་ནོར་བུ

ཟླ་བ་ཆུ་ཤེལ་གྱི་འཕྲེང་བ།

བརྩོན་པ་འགྱུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ལྕགས་ཟམ་པ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ཀུན……

གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་།

ཐུ་ཐལ་ལྷ་དབང་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་རོལ་རྩེད།

འབྲི་གུང་རིག་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རང་རྣམ་གསོང་པོའི་དགའ་སྟོན།

ཐུ་ཐལ་སངས་རྒྱས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ངོར་པ་ཀུན་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་ལེགས་བཤད་ཆུ་བོ……

འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

ཀླུ་ཀུའི་དགེ་སློང་ནམ་མཁའ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རྨད་…

བྱུང་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དང་། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ངོ་མཚར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས།

རྒྱལ་མཆོག་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རང་རྣམ་མཛུག་མ་གྲུབ་པ།

གཡང་པ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྒྲོན་ཤིང་།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དངོས་གྲུབ་ཤིང་རྟ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་གླེགས་བམ་གསུམ།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་གིས་འཕྲོས་གླེགས་བམ་གཉིས།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་གི་དཔོན་རིགས་དང་། སྤྱི་བདག་ཁག་ལ་བཀའ་ཤོག…

སྩལ་ཁག་དང་། རྒྱ་བོད་ཧོར་སོག་གི་དགོན་ཁག་ལ་བཅའ་ཡིག་སོགས་སྩལ་ཁག།

སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་རྒྱལ་དབང་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་རབ་གསལ……

གསེར་གྱི་སྙེ་མ།

ཡང་སྡེ་སྲིད་ནས་མཛད་ལྔ་པ་དྲུག་པར་འཕོས་པའི་གཏམ་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན།

ལྷ་བཙུན་ངག་དབང་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ངག་དབང་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོའི་ (རིན་ཆེན་

ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་) རྣམ་ཐར་མཛད་མེད་གཏམ་སྙན་ལྷའི་ཏམ་བུ་རའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས།

ལྕང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་རྒྱལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྙེ་མ།

ནག་ཤོད་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་འཛམ་གླིང་མཐའ་

གྲུ་ཡངས་པའི་རྒྱན།

རྒྱུད་སྨད་བླ་མ་དབུ་མཛད་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བདེ་ཡངས་རབ་འབྱམས་པ་བསྐལ་བཟང་…

ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ནས་མཛད་པ་རྒྱལ་བ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་ཡིད་འཕྲོག།

སྒྲ་བཅར་དང་ཅན་མཁན་སྤྲུལ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས་མཛད་པ་རྒྱལ་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་…
མཚོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

ཡང་སྒྲ་བཅར་དང་ཅན་མཁན་སྤྲུལ་ནས་མཛད་པ་རྒྱལ་དབང་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་ལྷུའི་
རོལ་མོ།

སྐྱོ་མང་མཚན་ཞབས་དགེ་དབང་བློ་བཟང་ནས་མཛད་པ་རྒྱལ་དབང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་…
དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་།

ཕུར་ལྕོག་ཡོངས་འཛིན་སྤྲུལ་སྐུ་ཐུབ་བསྟན་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྒྱལ་མཆོག་ཐུབ་…
བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ།

རྒྱལ་མཆོག་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་རྒྱལ་བསྟན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉི་འོད།

རྗེ་ལག་ཀུན་བཟང་རྩེ་པ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ནས་མཛད་པ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ…
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཆོས་འཛིན་གདན་ས་མཛད་པའི་སྐོར་བདེན་གཏམ་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རང་རྣམ་སྤྱོད་ཚུལ་གསལ་བ་སྟོན་པ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྣམ་འོད་དཀར་ཅན་གྱི་འཕྲེང་བ།

དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉི་མའི་…
འོད་ཟེར།

དགེ་སློང་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་མཛད་པ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར་འཛམ་གླིང་…
མཛེས་རྒྱན།

ཡོངས་འཛིན་རྒྱ་པ་བསྟན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཛད་པ་པཎ་ཆེན་བློ་བཟང་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག
གི་རྣམ་ཐར་དད་ལྡན་པད་ཚལ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད།

ལྡན་རྗེ་དགེ་དབང་ཆོས་འབྱོར་ནས་ཀུན་གཟིགས་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་དབུས་ཞབས་གནང་སྐབས་

སྙན་ངག་ལམ་ལས་དྲངས་པའི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ།

བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་བདག་ཆེན་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཡིད་འཕྲོག་ཨུཏྤ་ལའི་དོ···

ཤལ།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་（ཚར་ཆེན

རྡོ་རྗེ་འཆང་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ）གྱི་རྣམ་ཐར་སློབ་བཤད་བསྟན་པའི་ཉི་འོད།

གོང་བཞིན། རིག་བདག་མགོན་པོ་བསོད་ནམས་མཆོག་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་རླབས་འཕྲེང་།

གོང་བཞིན། བྱང་པ་རིག་འཛིན་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་བཀོད་པ།

གོང་བཞིན། རྗེ་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ནོར་རྒྱན།

གོང་བཞིན། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་དད་པའི་ཤིང་རྟ།

གོང་བཞིན། ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐེག་མཆོག་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ།

ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་ལེགས་པའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན།

དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པ་དགེ་དབང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རང་རྣམ།

ཁྲི་བྱང་ཐང་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་ཐར།

སྨིན་གླིང་རིག་འཛིན་གཏེར་བདག་གླིང་པ་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྣམ་ཐར།

ལོ་ཆེན་དྷརྨ་ཤྲཱི་རིའི་རྣམ་ཐར།

རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྐུལ་བ་རྩེ་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལའི་གསུམ་སྐས་འགོའི་ཛུ་ཚིག་ཕྱག་རྗེས་མ།

རྗེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་གནའ་བོའི་ལུགས་བཟང་ཡ་རབས་ཀྱི་སྲོལ་གཏོད་པའི···

དེབ་ཐེར་མིག་ཡིད་རྣ་བའི་དགའ་སྟོན་འགུག་པའི་ལྕགས་ཀྱུ།

གོང་བཞིན། ཚོགས་མཆོད་བཅའ་བསྒྲིགས་བྱུང་ཆེན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།

གོང་བཞིན། སྣང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྭངས་ཤེལ་མེ་ལོང་།

ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་ནས་མཛད་པ་གྲུབ་དབང་བློ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་མཛེས་རྒྱན།

རྒྱལ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོ་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད།

སི་ཏུ་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་རང་རྣམ་དྲི་བྲལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོའི་རང་རྣམ་གསང་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆུ་རྒྱུན།

དངུལ་ཆུ་བ་མཁས་གྲུབ་དགེ་དབང་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར།

དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པ་རྗེ་དྷརྨ་བྷ་དྲའི་རྣམ་ཐར་ཞུ་ཤེར་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན།

དངུལ་ཆུ་བ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེའམ། རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རང་རྣམ་དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཉི་འོད།

ཕུར་ལྕོག་ངག་དབང་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་ཉིན་བྱེད།

འབྲུག་ཆེན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་རྒྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་དབྱངས་ལས་གླིང་གཞི་བོད་ཀྱི་སྐོར་དང་། གླིང་གཞི་ལྷོའི་སྐོར།

འབྲུག་ཆེན་ངག་དབང་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་པོའི་སྙིང་པོ་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ།

ཀུན་མཁྱེན་པདྨ་དཀར་པོའི་རང་རྣམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཟློས་གར་དང་། དེའི་འཕྲོས་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ནས་མཛད་པ་སྒྱུ་མ་ཆེན་པོའི་དོར།

འབྲུག་གི་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པ་རྗེ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྐལ་བཟང་མོས་པའི་པདྨོ་རྒྱས་བྱེད་ཡེ་ཤེས་འོད་སྟོང་འགྱེད་པའི་ཉི་མ།

རྗེ་བཙུན་དམ་ཆོས་པད་དཀར་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དྲི་བསུང་།

བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཀླུ་དབང་རོལ་མཚོ།

ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་དབང་ཕྱུག་གིས་དགེ་བའི་ཆོ་ག་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་གཏམ་སུ་ཊཱིཀ་རྡོ་ཤག

རིག་པ་འཛིན་པ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ (ཀློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་) གྱི་རང་རྣམ་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན།

ཀློ་ལུང་རྗེ་དྲུང་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ནས་མཛད་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་རྒྱུ་ཆེ་མཆོག་འདུས་པ་རྩལ་ (ཀེ་ཊྚར་བདག་གླིང་པའི་རྙིས་གནས་བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོ་) གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་འཕྲོས་པ་བྱུང་བ་བརྗོད་པ······གདུང་བའི་ལུན་ཞལ།

སེར་སྨད་མཁན་པོ་གྲགས་པའི་མཚན་ཅན་གྱིས་མཛད་པ་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ནོར་བུའི་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་དགོངས་རྒྱན།

དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྣམ་ཐར་ངོ་མཚར་སྐལ་བཟང་འཇུག་ངོགས།

རྟ་ཚག་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་མཛད་པ་ཀློང་རྡོལ་བླ་མ་ངག་དབང་བློ་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་མོས་གུས་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་རྒྱན།

སེར་སྨད་བླ་ཟུར་བློ་བཟང་ཐུགས་རྗེས་མཛད་པ་ཚེ་གླིང་ནོ་མི་ཧན་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་སྒོ་འབྱེད།

གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པ་སྒོ་མང་མཁན་པོ་ཆོས་དར་གྱི་རྣམ་ཐར་རྟོགས་བརྗོད་གཞུར་གནས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།

ཞབས་དཀར་ཚོགས་དྲུག་རང་གྲོལ་གྱི་རང་རྣམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ།

ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་པདྨ་གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་འཕྲིན་ལས་འགྲོ་འདུལ་རྩལ་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དུམ་བུ་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཆུ་རྒྱན།

ཀོང་སྤྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་འཇམ་མགོན་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རང་རྣམ་ནོར་བུ་སྣ་ཚོགས་མདོག་ཅན།

དགེ་བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་རྟ་ཚག་རྗེ་དྲུང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་ཐུབ་བསྟན་སྐལ་…
བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་རྣམ་ཐར་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད།

དགའ་ལྡན་ཐེ་བོ་སྒྲ་མིང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྲི་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་…
ཐར་མདོར་བསྡུས་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ།

མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་ནས་མཛད་པའི་ ༄མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་…
དགའ་བའི་གཏམ།

མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཚེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱི་རང་རྣམ་ཤོལ་མེད་དག་གི་རོལ་མོ།

རྡོ་རིང་བཀའ་བློན་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རང་རྣམ་ཤེ་དཔོན་དགའ་བཞི་བའི་མི་རབས་ཀྱི་རྒྱུད་
བཅས་བརྗོད་པ་ཤོལ་མེད་གཏམ་གྱི་རོལ་མོ།

སྨིན་གྲོལ་ནོ་མི་ཧན་ནས་མཛད་པ་འཛམ་གླིང་རྒྱས་བཤད།

སྡེ་དགེ་བསྟན་འཛིན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དྲི་མེད་ཤེལ་གོང་དང་། དྲི་མེད་ཤེལ་འཕྲེང་།

གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ ༄རྒྱལ་དབང་སྐུ་འཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་ངོས་ཀྱི་ཡུལ་
དང་། ངོས་ཀྱི་མི་མང་།

༄སྟོང་ལམ་མཆོག་ནས་གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཐེག་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་མི་མང་ལ་གསུང་བཤད་
སྐུལ་ལྕག་ཕྱོགས་བསྡུས།

བོད་ལྗོངས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཡན་བདེའི་ལམ་སྟོན།

རྒྱ་གར་སྲིད་དབོན་པཎྜིཏ་ནེ་ཧ་རུ་ལགས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡབ་ཡིས་བུ་མོར་སྤྲིངས་པའི་འཕྲིན་ཚོགས།

རྒྱ་གར་སྲིད་དབོན་པཎྜིཏ་ནེ་ཧ་རུ་ལགས་ཀྱི་རྩུལ་ལས་མཚམས་རྒྱ་ནག་སྲིད་དབོན་ལ་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་དང་།
རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བཏང་བའི་ཕྱག་བྲིས།

ཧུ་ལོ་བྲང་པོ་ཧྲུ་ཡའི་མདུན་ཞོལ་གྱི་ཇོ་རིང་། ལྷ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་ཇོ་བོ་རི་དབུ་སྒྲའི་འགྲམ་གྱི་ཇོ་
རིང་། དེ་བཞིན་བསམ་ཡས། འཕྲོང་རྒྱས་ཞྭ་ཟམ་སྟེ། འབྲི་གུང་ཞྭ་ལྷ་ཁང་། སྐར་ཆུང་རྒྱལ་
སྟེ། མཆོད་ས་སོགས་ཀྱི་ཇོ་རིང་ཁག་དང་། ཞོལ་ཇོ་རིང་ནི་འགྲམ་ཁང་སེར་ནང་གི་ཇོ་ཡིག་
བཅས་པའི་ཞལ་བ་ཤུས་ཁག །

བོན་ཇོན། སྤྲའི་རི་མོ། རྡོམ། གྲོག་ཚོ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཁག་ནས་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་པ་ཏིང་
ཧྲང་ནས་བརྩེམས་པའི་བོད་སྤྱི་རབས་ཀྱི་ཡོ་རྒྱུས།

མཁས་དབང་བོན་གྲོང་པའི་ཚབ་ཤོག །

གླིང་རྗེ་གེ་སར་ནོར་བུའི་དགྲ་འདུལ་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་དགྲ་བོ་བཏུལ་བའི་སྒྲུང་ཡིག་མི་འདྲ་ཁག །

བཀའ་འབྲུམ་བ་ཤར་སྒྲ་དོན་གྲུབ་རྡོ་རྗེས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གནང་བ་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་དབུས་སུ་བཞུགས་པས་
རྒྱ་མདའ་དང་། ཆབ་མདོ། མར་ཁམས། འབའ་ལི་བརྒྱུད་དར་རྩེ་མདོ་བར་དང་། ནག་ཆུ
མཚོ་ལོ་ཨ་བརྒྱུད་སྐུ་འབུམ་བར། གཞིས་རྩེ། བྱང་ཕྲ་བདུན། སྨར་ཁམ་བརྒྱུད་རྩ་ཁམ་བར་གྱི་ལམ་ཐོ།

ལ་བོད་གཡུལ་འཇུག་སྐབས་ཞབས་པད་བཀྲ་ཤིས་ཁང་གསར་བའི་གཙུ་ལེ་ནས་བྱུར་འཛིན་བྱས་པ
རབ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། བཅོ་ལྔ་པའི་ནང་གི་བཀའ་ཤག་མགྲོན་དེབ་འགའ་ཤས་ནས་བྱུར་འཛིན་བྱས་པ།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོས་ནི་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཚིར་ཡིག་དང་། ཕྱོགས་ཚོད་བསྒྲགས་པའི་དོན་བ་ཤུས་ཕྱོགས་བསྡུས།

བཀའ་དྲུང་ནོར་རྒྱས་ནང་པ་དབང་འདུས་ཚེ་རིང་ནས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་ཤོད་དྲུང་ལས་ཚན་འགྲོ
ཕྱུངས་ཁག་དང་། ཁྲིམས་འདེགས། རྫོང་གཞུང་ཁེ་འབེབ་སོགས་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས།

རྒྱུང་ཐང་འཆི་མེད་དགའ་ཚལ་དུ་ཨབ་ཏུ་ག་ཏིར་དང་། སྐྱེ་ལམ་ར་ཟུར་གཉིས་ཞལ་གསོལ་གྱིས་ (དངོས་
དོན་སེར་ཁང་ནང་པའི་ཕྱག་དྲུང་གིས་) བྲིས་ཞེས་ཤིང་འབྲུག་དབྱིན་བོད་དམག་འཁྲུག་སྐབས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པར་བརྗོད་པ་ཚིག་བཅོད་མ།

བཀའ་བློན་ཁྲི་སྨོན་པ་ནོར་བུ་དབང་རྒྱལ་མཆོག་ནས་ཤིང་སྟག་ལོ་སེམ་ལར་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་ཆིངས་

དོན་བཀའ་འཁོལ་གཞུང་སྐབས་དག་སྐྱེལ་ཁག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གཞུང་བ་… གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་རྒུའི་

སྙིང་ནོར་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ཁག།

བོད་གཞུང་ནས་ལྷ་སྡོད་མན་ཧྲུའི་ཨམ་བན་ལ་ཡིག་འབྲུལ་གཞུང་ཁག་དང་། རྒྱ་དཔོན་སྐྱ་དོ་རྗེ་ཐལ་ནས་

…ཁམས་ཕྱོགས་ཁྲིམས་འགལ་བྱས་པའི་ནག་ཁྲ་དོན་ཚན་ཞེ་གཅིག་པ། ཨམ་བན་ལྷན་དཔུན་གཉིས

ཀྱི་ནག་ཁྲ་དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་བ་སོགས་གལ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་བྱུང་རྗེ་ཐེབས་ལེགས་པ་ཤར་རྫོང་ཆེན།

མི་ཕྲེ་ལོ་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྲུག་རོང་ས་ཕྱིའི་སྐོར་གྱི་ཞིབ་ཧྲོང་ཧྲུར་སྐུལ་ཁྲིམས་གཞུང་ཁག་དང་། གཞན་ཡང་

…ཀྲུག་རོང་ས་ཕྱིའི་སྐོར། ཅོ་གླིང་རྒྱལ་ཐོག་གཉིས་པ་དང་། དེ་མོ་རྒྱལ་ཐོག་གསུམ་པ་དབྱུ་ཆེས

བྱུང་རྐྱེན་སྐོར། རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མི་ལྷག་ལོར། མེས་པོ་རྟེས་པ་ཞྭ་སྐབ་པ་ཕྱུན་འཛིན་ནོར་

རྒྱ་མཚོ་ནས་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་ནང་རྒྱན་འབབ་བཞིན་བྱུང་། སྐོར་འདྲ། ཚོགས་འདུ

སོགས་ལ་འགྲོ་ཚོད་བསྐོར་བའི་བསྡོམས་མཐའི་ངོ་བ་ལུས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས…

བསྡུས་པ་རྩོམ་རིག་པ་ཅན།

ཆོས་དོན་བཀའ་འབྱུང་ཐུབ་བསྟན་ནོར་བཟང་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་དགེ་ཆན་འཛམ་གླིང་སྐབས་གཉིས་པར་ རྒྱལ…

དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིད་ལུགས…

ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གསུང་བ་ཤད་གཞུང་དེབ།

རྡོ་རམས་ལས་པའི་བོད་གཞུང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱོགས་བསྡོམས་གཞུང་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༦༩ བར

བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་གནས་སྟངས།

ཀུན་བཟང་དཔལ་འབྱོར་ནས་བརྩམས་པ་བསྒྲིགས་ཀྱང་མི་འཚོགས་པའི་བོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོར་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་བཙུགས་པ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༢ བར་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ

ཞིབ་འཇུག་ཞུས་པའི་ཕྱོགས་བསྡོམས་ལྷན་དེབ་བཅས་སོ།། ༎

རྒྱ་གར་དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་གཉིས་ཤིང་འབྲུག ༡༩༠༨ ལྷ་སར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག །

༄༅། །ཧྲོན་ལུགས་སྡུག་ལོ་ནང་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་ནས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པའི་དོན་འབྲས་ཆ་གནང་མིན་དང་། རྒྱ་སྤྱི་ལོ་ནང་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་སྐོར་ཆིངས་ལ། བོད་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདི་དག་རྣམས་ལ་བརྗོད་འཛོག་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་། དཀའ་ངལ་སོགས་བྱུང་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱི་བོད་གཉིས་ཀྱི་ཐང་ཡོང་སྒྲིགས་ལམ་མཐུན་ཞིབ་སོགས་ལ་རྩིང་འཕྲུག་བྱུང་བ་ཤེས་གོང་གསལ་ཐེ་ཚོམ་དང་དཀའ་ངལ་རྣམས་ཐག་གཅོད་དང་མཐུན་ཞིབ་ལེགས་ལམ་ཡོང་ཕྱིར། ཕྱིན་ཆད་གོང་གསལ་ཕྱི་བོད་གཉིས་ནས་ཆིངས་འདུམ་ཞིག་བཞག་རྒྱུར་མཐུན་ལམ་བྱུང་ནས་ག་ཤམ་གསལ་བ་དོན་ཚན་འཁོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྒྲིག་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིའི་གཞུང་ནས་དབང་ཆ་སྐྱང་པོ་སྤྲད་པའི་ཀ་ནས་ཡང་ཏ་སེ་འབེལ་ནས་མཐུན་འགྲིགས་ཆ་གནས་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལུགས་བཞིན་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་བློ་བཟང་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙོས་བཀའ་ཤག །གདན་ས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། གཞུང་ཞབས་ཚོགས་པ་འདུ་སེར་སྐུ་མི་མང་ནས་བོད་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་མཐུན་འགྲིགས་ཆ་གནས་ཞུས་པར།

དོན་ཚན་དང་པོར། བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པར་ཧྲོན་ལུགས་སྡུག་ལོ་ནང་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་ནས་ཆིངས་ཡིག་བཞག་པ་དེ་ལ་བརྗོད་འཛོག་གི་བོད་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཡོང་གསལ་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་དང་པོའི་ནང་གསལ་བཞིན་ཆ་གནས་ཐོག་ས་མཚམས་ཐེ་པོ་དེ་དོན་ལྟར་བརྩིག་རྒྱུ་དང་།

དོན་ཚན་གཉིས་པར། བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་ཐུས་པའི་རྒྱལ་པོ། ཏྲིང་སྐར། སྦ་གདོང་གསུམ་དུ་ཚོང་ར་འཛུལ་དུ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། བོད་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་མདའ་ཞབས་ཚོང་མི་རྣམས་རང་འདོད་ལྟར་ཚོང་ར་ཐུབ་བསྐྱོད་རྒྱུ། སྦ་གདོང་དུ་ཚོང་འགྲུལ་སྐོར་རྒྱ་སྤྱི་ལོ་རྒྱ

ཕྱི་གཉིས་ནས་ཚིངས་ཡིག་བཞག་པར་དེ་བག་ཡོད་དབྱིན་སྐད་ཕྱི་བོད་གཉིས་འདྲེད་མཐུན་བསྒྱུར་བཅོས་བྱ་དགོས་རིགས་ཀྱང་བོད་གསལ་ཚོང་ར་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ནང་འཕྲུལ་འཁྲུག་རྒྱ་ཁྱབ་ཡོད་པ་དང་། བོད་གསལ་ཚོང་ར་རྣམས་ཚུགས་པ་མ་ཟད། བོད་གཞུང་ནས་ཕྱར་ཡོད་ཀྱི་ཚོང་ལམ་རྣམས་བཀག་བསྐྱིལ་མེད་པར་ཚོང་ཡར་སྤྲོད་བྱུང་ཚེ་ཚོང་ར་གསར་འཛུགས་བྱ་དགོས་ཡོང་འགྲོ་ལུགས་སོང་བཞིན་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་མཛད་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་གསུམ་པར། རྒྱ་སྤྱི་ལོ་བར་རྒྱ་ཕྱི་གཉིས་ནས་བཟོས་པའི་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་སྐོར་བསམ་ཞིབ་ཀྱི་བསྒྱུར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་ཐུར་དུ་བཞག་ག་ཤིས། རྗེས་སུ་ཞིབ་ཆ་བྱ་དགོས་ལ་བོད་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བསྐོས་ཏེ་ཕྱི་གཞུང་སྐུ་ཚབ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་བཞི་པར། ཤོ་ཁྲལ་དེ་བཞིན་ཕྱི་བོད་བཀའ་མོལ་འདྲེད་མཐུན་གྱིས་བཟོས་པའི་དེབ་གསལ་ལྟར་བོད་གཞུང་ནས་གཞན་དག་གང་ཡང་ནས་བསྡུ་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། ས་མཚམས་ནས། རྒྱལ་རྩེ་ཚོང་ར་པར་དང་། ཡང་སྟོད་ཀྱི་ས་མཚམས་ནས་སྟོད་སྨར་ཚོང་ར་པར་གྱི་ལམ་བཀག་བསྐྱིལ་ཕྲ་ཚམ་མེད་པར་བཞག་ཁར། ཚོང་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཅོས་ཀྱང་བྱ་དགོས་ཤིང་། བོད་ཕྱོགས་ནས་སྣ་གཏོང་། རྒྱལ་རྩེ། སྟོད་སྨར་དང་རྗེས་སུ་དོན་ཚན་གཉིས་པ་ནང་གསལ་ཚོང་ར་གཞན་དག་ཚུགས་ཕྱིན་སྐུ་ཚབ་ཅིག་བཞག་པའི་ཕྱི་གཞུང་སྐུ་ཚབ་བོད་གསལ་ཚོང་ར་རྣམས་ལ་ཕྱི་ཚོང་ལྷ་རྟོགས་བྱ་མི་ནས་བོད་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་སྐུ་ཚབ་བཅས་ལ་ཕུལ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་དེ་འགྲེར་ལེན་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་འདི་པས་དེ་འདྲའི་ཡིག་རིགས་དེས་འགྲོད་ལེན་སོགས་འཕྲུར་ཡོང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་།

དོན་ཚན་དྲུག་པ། ཚིངས་ཡིག་བཞག་པར་སོར་གནས་མ་བཞིས་པར་དེ་དག་གཙང་གཙང་བཟོ་སྐྱིད་ཕྱི་གཞུང་དཔུང་དམག་སྐུ་སར་ཡོད་དགོས་རྒྱུར་སྐབས། བཟོ་འཛུགས་མེད་པར་

སྤྱི་གཞུང་གི་ཁྲབ་རྡོ་ག་ཡོག་དང་། དེ་གའི་སྐུ་སྲུང་པར་འཛོམས་པར་བཅུ། དམག་ཁྲལ་འགྲོ་སོང་གཅེར་ནི་འབུམ་ལྔ་གྱི་སྒོར་དུ་བརྩིས་པའི་སྒོར་མོ་འབུམ་བདུན་ཙ་དོན་ལྔ་བོད་གཞུང་ནས་སྤྱི་གཞུང་ལ་ཕྱིར་འབུལ་གཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་སོང་དེ་བཞིན་ཤིང་སྤྲུལ་ཟླ་བ་ ༡༡ ཚེས་ཕྱི་ལུགས་ཟླ་བ་དང་པོ། འདས་ལོ་ ༡༩༠༥ ནས་འགོ་ཚུགས་པའི་ལོ་ལྟར་ཕྱི་ལུགས་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡ ལ་ལོ་རེ་བདུན་ཙ་དོན་ལྔའི་ནང་ཚན་ལོ་རེ་ཕྱི་སྒོར་འབུམ་རེ་བྱས་བོད་ནང་རུང་། ཕྱི་གླིང་ས་ཆ་རྗེར་གླིང་དམ། རྡོ་ལ་སྤྱི་ཀུ་རི་གང་འོས་ལར་ཕྱི་གཞུང་ནས་སྐབས་སྐབས་སུ་གསལ་ལ་ཆ་སྙོན་སྤྲུལ་ཐོག་སོང་གཞུང་ནས་སྤྲོད་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།

དོན་ཚན་བདུན་པར། བོད་གསལ་འགྲོ་སོང་ཕྱིར་སློག་བྱ་ཕྱིར་དང་། ཚོང་ར་འི་འགྲོ་ལུགས་དོན་ཚན་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ་དང་། ལྔ་པའི་ནང་གསལ་བཞིན་སྒྲུབ་ཕྱིར། འགྲོ་སོང་ཕྱིར་སློག་མ་ཟིན་པར་དང་། ཚོང་ར་བརྟན་བརྟན་ལོ་གསུམ་མཚུགས་པར་དེ་གཉིས་ནས་རྗེས་སུ་གང་ལུས་དང་བསྟུན་པའི་རྒྱུ་འབི་ལུང་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཁྲུབ་ཀྱི་ས་ཆ་ཕྱི་གཞུང་ནས་བདག་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་ཡོད་པ་དང་།

དོན་ཚན་བརྒྱད་པ། བོད་གཞུང་ནས་མི་མང་འཁྲུག་ལ་གསར་བཙོས་དང་། འཛིང་རར་ཞུ་བ་ཞིག་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་གཞུང་ས་མཚམས་ནས། རྒྱལ་རྩེ། ལྷ་ས་བར་གྱི་ལམ་ལ་ག་བཟུར་དམག་མི་ཡོད་ཚེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཁས་ལེན་བྱས།

དོན་ཚན་དགུ་པར། བོད་གཞུང་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པར། ཕྱི་གཞུང་དང་བཀའ་བསྡུར་མེད་པར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ས་ཆ་ཕྲུན་བུ་ཙམ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལ་སྤྲོར་བྱེན། ཚོང་བསྐུར། ཐོག་ལས་གཏོང་། གཏེ་བཞག་དང་། གཞན་ཡང་བདག་འཛིན་སོགས་བྱེད་དུ་མི་བཅུག་པ་དང་།

བོད་རྒྱལ་ཁབ་དོན་གང་ལས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་པར་དུ་འདྲག་རྒྱུ་མེད་པ

དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་གི་སྐུ་ཚབ་ཁས་ལེན་གྱིས་བོད་ནང་བཞག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་། དེ་གའི་མངའ་ཞབས་ཀྱི་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་རེ་ལ་འཁོར་ལོའི་ལམ། འགྲོ་ལམ། ཕྱུགས་སྐྱུད། ས་གཏེར་འདོན་བྱེད་སོགས་དང་། དབང་ཆའི་རིགས་གང་ཡང་སྤྲད་མི་ཆོག་པས་དེ་ལྟར་སྤྲོད་ཕྱིན་བྱེད་ཚེ་དེ་ནང་བཞིན་གྱི་ཕྱི་གཞུང་ཡང་འང་སྤྲོད་དགོས་ཡོད་པ་དང་།

བོད་ཕྱོགས་ཁྲལ་འབབ་འབུ་དངུལ་གང་ཐད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་། དེ་གའི་ཆབ་འབངས་རྣམས་ལ་གཏེར་བཞག་དང་སྟེར་ཕྱིན་སོགས་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་།

དོན་ཚན་བཅུ་པ། ཆིངས་ཡིག་འདི་ལ་སོར་གཞས་ཡོད་པའི་དབང་བོར་བཀའ་མོལ་མཛད་མི་དོན་བདག་ཕན་རྩེན་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་ལག་རྟགས་དང་། ཐེ་དུ་འཁྲུར་བཅས། ཕྱུལ་ལྟར་སུ། ཕྱི་ལུགས་ཟླ ༡ པ་སྤེལ་བ་ཀྲོ་མ་འབབ་ཚེས་ ༢ བདུན་པོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་བཞི། བོད་ལུགས་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་བ ༢ ཚེས་ ༤༢ ལ་འདུ་ལྡུ་བཀོད་པའི་རྟགས།

ཞེས་པ་ཆིངས་ཡིག་ཛ་མའི་པར་ནས་བ་ཤུས་ཤིང་། པར་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྡུས་ཁོངས་ཡོད།

ཡང་། རྒྱལ་རྗེ་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཚོང་དོན་སྐོར་སྐབས་པ་བཅར་འཁྲུས་དབྱིན་བོད་གཉིས་བྱུར་བཞག་ཆིངས་ཡིག་ལ།

ཕྱི་གཞུང་སྐུ་ཚབ་རྒྱལ་རྩེར་ཕྱི་ཚོང་ལྟ་རྟོགས་པ་མི་ནས་ཚོང་སྐོར་གྱི་གཏམ་གལ་ཆེ་བོད་ཕྱོགས་སྐུ་ཚབ་མཉམ་དུ་ཡིག་འགྲུལ་དང་ངོ་འཕྲོད་ཀྱི་འགྲིགས་འཛུགས་བྱེད་ཐུབ་མིན་སྐྱོང་ཚེ། ཕྱི་གཞུང་སྐུ་ཚབ་འདི་པ་ལྷས་ར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དཔོན་ཁག་དང་བཀའ་བསྡུར་ཞུ་བར་འགྲོ་རྒྱུར་བོད་གཞུང་ནས་དགག་ཆ་མེད་པ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱུལ་ལྟ་ས་ར[illegible]ལུགས་ཟླ་བ་དགུ་པ སྤེལ་བ་ཀྲོ་མ་འབབ་ཚེས་ ༢ བདུན་པོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་བཞི། བོད་ལུགས་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་བ ༢ ཚེས་ ༤༢ ལ་ཐེའུ་སྦྱར་རྟགས། ཞེས་ཆིངས་ཡིག་བཀའ་ཤག་ཐམ་སྦྱར་ནས་བ་ཤུ[illegible]ཡིན།།

རྒྱ་ཕྱི་ ༡༩༧༣ སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཨུ་ར་གར། བོད་སོག་གཉིས་དབང་ཆ་འདྲ་མཉམ་གྱི་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག །

༄༅། །བོད་དང་། སོག་པོ་གཉིས་མན་ཇུ་གོང་མའི་དབང་འོག་ནས་ཐོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནས་ཁག་ཁག་ཕྱེས། རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཕྱེས་ནས། སོག་བོད་གཞུང་གཉིས་ཕན་ཚུན་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པའི་མཐུན་ལམ་དང་། དེ་སྔོན་གྱི་གྲོགས་པོའི་མཐུན་ལམ་ཉེ་རུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ལས་ཚབ་ཞིག་ཏུ་ཐེ་ཡི་གཟུ། ཏཱ་བླ་མ་རབ་བརྟན་དང་། དམག་སྤྱི་བློན་ཆེན་གྱི་ལས་རོགས། མན་ཡི་ཀ་ཀྲར། ཐེ་ཇི། གྲམ་གྲིན་ཁུ་ཧུན། བོད་ཀྱི་སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་ཚབ་སྐུ་བཅར་མཚན་ཞབས་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་ངག་དབང་། དངུལ་ཁང་དྲུང་མགྲོན་གཉེར་ངག་དབང་ཆོས་འཛིན། དྲུང་ཡིག་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ནས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཁས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ།

དོན་ཚན་དང་པོ། ཁྱུ་སེར་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སོག་པོའི་ལུང་པའི་བདག་པོར་ལྷུགས་ཡག་པོ། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་དུས་བསྐུགས་བྱུང་བ་ལྟར་བོད་ཀྱི་དབུ་འཛིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནས་ངོས་འཛིན་དང་། ཁས་ལེན་ཆ་འཇོག་གནང་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་བདག་པོར་སོག་པོ་ལུང་པའི་བདག་པོ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ནས་ངོས་འཛིན་དང་། ཁས་ལེན་ཆ་འཇོག་གནང་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། སོག་བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀ་གོ་བསྡུར་ཞབ་ཏབ་གནང་སྟེ་ནང་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་ཐབས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། ད་ནས་བཟུང་བོད་དང་། སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་ཕྱི་དགྲ་དང་། ནང་དགྲ་གཞན་བྱུང་རུང་ཕ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རྒྱུན་དུ་རོགས་རམ་གནང་རྒྱུ།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་དང་། སོག་པོའི་མཚའི་ཐོག་ལ་ཆོས་དང་། ཚོང་སོགས་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་འགྲུལ་མི་རྣམས་ལ་སྐྱང་སྐྱོབ་དང་། རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུ།

དོན་ཚན་དྲུག་པ། བོད་དང་། སོག་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་སོ་སོའི་ཡུལ་པའི་ཐོན་ཟོག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་ཕར་རྒྱུན་ཚོང་ཇི་ཡོད་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་གྲྭ། ཤེས་རིག་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བདུན་པ། དབུས་གཞུང་དང་དངུལ་གྱི་སྤྲོད་ལེན་རྣམས་གཞུང་གི་བཀའ་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྤྲོད་ལེན་གན་ཡིག་བཞག་མི་ཆོག །གལ་ཏེ་བཀའ་དང་མ་འབྲེལ་བར་བཞག་པ་བྱུང་ན་གཞུང་ནས་འདེད་ལེན་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུ་མིན། ཆིངས་ཡིག་འདི་མ་རྒྱབ་གོང་ལ་དེ་འདྲའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཐག་མཆོད་པའི་སྤྲོད་ལེན་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་གྱིས་སྤྲོད་འདུག་རྒྱུ། དོན་ཀྱང་བུན་ལེན་བའི་ཚོ་ཁ་པོ་ནར་དང་། ཇོ་ནོར་ཡིན་ན་གཞུང་ནས་དོས་འཛིན་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།

དོན་ཚན་བརྒྱད་པ། ཆིངས་ཡིག་འདིའི་ནང་ལ་ཚུད་པའི་དོན་ཚན་འདྲ་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་བྱུང་ཚེ་བོད་དང་། སོག་པོའི་གཞུང་གཉིས་ནས་སྐུ་ཚབ་གསར་དུ་བསྐོ་གཞག་ཐོག་ནས་དུས་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་སྟོན་ཕྱི་བྱེད་རྒྱུ།

དོན་ཚན་དགུ་པ། ད་ཉིན་ཆིངས་ཡིག་ལ་ལག་རྟགས་བརྒྱབ་པ་ནས་བཟུང་འདི་དོན་ཇ་འཛིན་རྒྱུན་འཚོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། རང་དབང་ལྡན་པའི་སོག་པོའི་གཞུང་གི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱག་མི་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་ལས་ཚབ་ཁྲི་ཡིག་ཐུ། ཧུ་རྣམ་མ་རབ་བརྟན་དང་། དམག་སྤྱི་ལས་རོགས་མན་ཏི་ལ་ཀྲར། ཐི་རྡོ། གྲམ་ཀྲིན་སུ་རན། རང་དབང་ལྡན་པའི་བོད་གཞུང་ཧྲུ་ལའི་བླ་མའི་ཆིངས་ཡིག་རྒྱག་མི་སྐུ་ཚབ་མཚན་ཞབས་མཁན་ཆེ་བློ་བཟང་ངག་དབང་དང་། དངུལ་ཁང་དྲུང་མགྲོན་གཉེར་དགའ་དབང་ཆོས་འཛིན། དྲུང་ཡིག་དགེ་འདུན་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལག་རྟགས་དང་། དམ་

ཕྱག་རྒྱ་པ་ཡོད། སོག་པོ་རང་བཙན་པོ་གཉིས་པ། ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨། བོད་ཆུ་བྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༨ ལ།། ཆིངས་ཡིག་ཆ་ཚོགས་བསྡེབས་ནས་བ་ཤུས་པ་ཡིན།།

༄༅། །ཤིང་སྟག ༡༩༡༤ རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་སིམ་ལར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག །

གྲེ་རེག་བྲི་རི་ཏན། ཨ་ཡེར་ལན་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་མངའ་བདག་ ༧ གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུང་ཐུང་དང་། བོད་ཀྱི་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ནས་ཕན་ཚུན་ཐུགས་མཐུན་ཐོག ཨེ་ཤི་ཡ་ཞེས་པའི་ནང་གླིང་དུ་སོ་སོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་དོན་དང་། ༧ རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་མཐུན་ལམ་ཡོད་རྒྱུའི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཆིངས་ཡིག་བཟོ་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་དགོངས་འཕྲོས་བྱུང་བར་སོ་སོའི་གཞུང་ནས་སྐུ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་མཛད་པ། གྲེ་རེག་བྲི་རི་ཏན། ཨ་ཡེར་ལན་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རྒྱ་གར་བཅས་ཀྱི་མངའ་བདག་ ༧ གོང་མ་ཆེན་པོས་ཆེད་སྐུལ། སར་ཨར་ཐར། ཧེན་རི་མེག་མ་ཧོན། འཇི་སི་འབི་ཨོ་ཀེ་སི་ཨའི་ཨི། སི་ཨེ་སི་ཨའི། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་རྒྱལ་བློན་ཆེན་དང་། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུང་ཐུང་ནས་ཆེད་སྐུལ། མོན་ཞེར་ཨི་ཝན་ཅན། རིམ་པ་ཙ་ཧོ་ཞེས་པའི་དཔོན་པོ། བོད་ཀྱི་ ༧ སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཆེད་སྐུལ། བློན་ཆེན་དགའ་ལྡན་ཁང་གསར་བ་ཤད་སྒྲ་བ་དཔལ་འབྱོར་རྡོ་རྗེ་བསྐོ་གཞག་མཛད་ཐོག །ཕན་ཚུན་སོ་སོའི་དབང་ཆ་འཕྲུལ་ཚང་ཡོད་པ་ལག་འཁྱེར་དོམ་མིག་མཐོང་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ཕན་ཚུན་ཡིག་འགྲུལ་མཛད་པ་བ་ཤས་གསལ་གྱི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་འཁོད་པར་ཆ་གནས་མཛད་ཡོད།

དོན་ཚན་དང་པོ། ཐུར་ཐོར་གསལ་བའི་ཆིངས་ཡིག་གི་ནང་གང་ཡོད་དེ་ད་རྒྱའི་ཆིངས་ཡིག་འདི་ལ་བསྒྱུར་བཀོད་དུ་འགྲོ་གཞི་མ། མ་མཐུན་པ། གོ་ཐོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་གཞི་གང་ཡོད་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་དོ་བདག་གཞུང་ས་རྣམས་ནས་བརྗོད་འདོག

གནང་དགོས།

དོན་ཚན་གཉིས་པར། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་སྐོར་ས་འདི་བཞིན་གྱི་རྒྱུར་རྒྱ་ནག་གི་མངའ་ཁོངས་ཡིན་དབང་བསྒྲགས་ཀྱང་། བོད་གྱི་མིའི་ནང་དོན་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཙན་ཡིན་པ་མཐོན་ཆོད་ལྟར་ཆ་འཛོག་གནང་ནས་མངའ་ཁོངས་ལས་མཚམས་ལ་དབྱེ་ཕྱི་དང་། བོད་གྱི་མིའི་ནང་དོན་དབང་སྒྱུས། ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་དང་། ཁྲིམ་སོལ་སོགས་ལ་ཟླ་ཚོགས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར་ཚོད་དབང་གང་ཡོད་ཚང་མ་བླ་ལྡན་བོད་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་རང་ནས་གཞི་ང་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཐུས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ཡུལ་འདི་ཉིད་རྒྱའི་ཞིང་ཆེན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཁས་ལེན་ཐུས། དབྱིན་ཇི་གཞུང་ནས་ཀྱང་བོད་དང་། བོད་ཀྱི་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་བདག་བཟུང་མི་བྱེད་པ་ཁས་ལེན་ཐུས།

དོན་ཚན་གསུམ་པར། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་དང་། བོད་གཞུང་ས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ས་མཚམས་ཉེ་འདབས་བདེ་འཛགས་དང་། བོད་དུ་ཚབ་སྲིད་གཏན་གཏན་དགོས་པ་དབྱིན་གཞུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཆ་གནས་ལྟར་དོན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་འདིའི་དོན་ཚན་བཞི་པའི་ཚིག་དོན་ལྟར་མ་གཏོགས་བོད་ཀྱི་མར་དམག་མི་མི་གཏོང་བར་ཟད། ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་མི་འཛོག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་ས་ཞིང་འདེབས་འགོས་ཀྱིས་བོད་དུ་གཞིས་ཆགས་གཏན་སྡོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་ཐུས། རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་དམག་དེ་འདྲ་ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞིན་རྟགས་འཛོག་སྐབས་བོད་ཀྱི་མའི་ནང་ལ་ཡོད་ཙང་། ཟླ་གསུམ་མི་འགྱངས་པར་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུར། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཀྱང་འདས་ལོ་ཅིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༧ ལ་དབྱིན་བོད་བར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་འབྲུ་དོན་ལྟར་མ་གཏོགས་བོད་ལ་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་མི་འཛོག་པ་དང་། སྐུ་ཚབ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྲུང་ལས་ལྷག་པའི་དམག་མི་མི་འཛོག་པས་ཟད། མི་སེར་ས་ཞིང་འདེབས་འགོས་ཀྱིས་གཞིས་ཆགས་གཏན་སྡོད་མི་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་ཐུས།

དོན་ཚན་བཞི་པར། བོད་གསལ་ལ་དཔྱད་མཚམས་བྱུང་རྒྱུ། ལྷ་སར་རྒྱ་ནག་གི་དཔོན་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་བཞག་སྡོ་ལ་འདུག་པར་སྐུ་སྲུང་བཅས་མཚུངས་དང་བཅས་བཞག་ཆོག་པ་ཐུབ་ཡོད། ཡིན་ཀྱང་སྐུ་སྲུང་བཞིད་མི་གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པ་གཏན་ནས་བཞག་མི་ཆོག་པ་ཐུབ་ཡོད།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་སྐོར་རྒྱ་ནག་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ནང་ཚགས་ལ་ཆིངས་ཡིག་དང་། གན་རྒྱ་བཞག་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་དང་ཡང་མི་འཛོག་བརྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཡོད། ཡིན་ཀྱང་དབྱིན་བོད་གཉིས་བར་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་ཟླ་༩ ཚེས་༧ ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དང་། སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཟླ་༤ ཚེས་༢༧ ལ་དབྱིན་རྗེ་དང་། རྒྱ་ནག་བར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་འབྲུ་དོན་ལྟར་དབྱིན་གཞུང་དང་ཆིངས་གན་བཞག་ཆོག་པ་ཐུབ་ཡོད།

དོན་ཚན་དྲུག་པར། དབྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་ནག་བར་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཟླ་༤ ཚེས་༢༧ ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་གསལ་དོན་ཚན་གསུམ་པ་འདི་བཞིན་བསྐྱར་འཛོགས་དགོས་པ་ཐུབ་ཡོད། དབྱིན་བོད་བར་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དང་བཞི་ཟླ་༩ ཚེས་༧ ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་དགུ་པའི་ནང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ཅེས་པ་དེ་ནང་རྒྱ་ནག་མཚུངས་པ་ཐུབ་ཡོད། རྒྱ་ནག་གམ། རྒྱལ་ཁབ་དགའ་རེ་གཞན་དག་ལ་གནང་བའི་ཚོང་བྱུང་བདེ་ཐབས་དེ་བཞིན་དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་ཟོག་ལ་ཡང་གནང་དགོས།

དོན་ཚན་བདུན་པ། ཀ་པར་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་དང་། སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱད་ལ་བཞག་པའི་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་ཆིངས་ཡིག་རྣམས་ལ་བསྐྱར་འཛོག་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཐུབ། ཁ་པར་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བཅུ་བཞི་ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་ཚན་གཉིས་པ་དང་། བཞི་པ། ལྔ་པའི་འབྲུ་དོན་ལ་བསྐྱར་འཛོག་ཡོད་པའི་ཆེད་དུ་བོད་གཞུང་ནས

དབྱིན་ཇིའི་གཞུང་དང་། བོད་ཀྱི་བར་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་གསར་བཟོ་ལམ་ལེང་ཧྲ་རྒྱུ་རེ་བས་ཡིན་བྱུས་ཡོད། ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་གཞུང་དང་མ་བསྟུན་པར་ཆིངས་ཡིག་འདིར་བསྒྱུར་བཅོས་སུ་འགྲོ་གཞིའི་ཚོང་གི་འགྲོ་ལུགས་ཆིངས་ཡིག་མི་འཛོག་རྒྱུ་བྱས།

དོན་ཚན་བརྒྱད་པར། དབྱིན་བོད་གཉིས་བར་ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༧ ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་གི་དོན་བཞིན་བོད་གཞུང་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་དགོས་… བྱུང་ན་རྒྱལ་རྩེ་ནས་ཡིག་འགྲུལ་ལ་སོགས་པས་ཐག་ཆོད་མིན་ཡོང་འདུག་པ་རྒྱལ་རྩེར་བཞུགས་པའི་དབྱིན་གཞུང་སྐུ་ཚབ་སྐུ་སྲུང་འཕྲིད་ནས་ལྷ་སར་འགྲོ་ཆོག་པ་བྱས་ཡོད།

དོན་ཚན་དགུ་པར། ཆིངས་ཡིག་འདིར་རྩ་འཛིན་བདེ་ཆེད་དུ་བོད་ཀྱིས་མཚོན་སཱ་ཁྲ་ཐུར་ཡོད་ལ་རྟགས་དམར་པོ་དང་། བོད་ནང་མ་དང་། ཕྱི་མའིས་མཚམས་ལ་རྟགས་ཐིག་པོ་རྒྱབ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། དབྱིའི་ཆིངས་ཡིག་འདིའི་ཚིག་དོན་གང་ཡོད་ཚུང་། བོད་ནང་མར་བོད་གཞུང་… གི་དབང་ཆ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་སྲུས་ཚང་མ་རང་འཛུགས་ལ་ལྷག་དོན་དགོན་ཁག་སོ་སོའི་བླ་མ་བསྐོ་གཞག་དང་། ཆོས་སྡེའི་སྐོར་སོགས་བསྒྱུར་བཀོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཚང་མར་གནོད་འགལ་ཅ་མས་ཅག་ཏུ་མི་… འགྲོ་བ་བྱས་ཡོད།

དོན་ཚན་བཅུ་པར། ད་ལམ་ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞིན་དབྱིན་ཡིག། རྒྱ་ཡིག། བོད་ཡིག་རྣམས་ཡི་གེ་བསྒྱུར་སྐབས་གོ་བསྡུར་གཏན་ཊིག་བྱས་ཡོད་པ་གོ་ཐེབས་ལོག་གླེང་བྱུང་ན… དབྱིན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་རང་ལ་སོར་གནས་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པར། ད་ལམ་ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞིན་ལག་རྟགས་རྒྱབ་པ་ནས་བཟུང་བརྗོད་འཛོག་བྱ་རྒྱུ། ཆིངས་ཡིག་འདི་བཞིན་དབྱིན་རྒྱ་བོད་བཅས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདྲ་གསུམ… རེའི་ཐོག་སྐུ་ཚབ་སོ་སོའི་ཐམ་ག་དང་། མིང་རྟགས་འགོད་ཡོད། ཤིམ་ལར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་བཞི། ཟླ་བ་འཇུ་ལའི་ཊ་རིག་གསུམ། རྒྱ་ལུགས་ཀྱི་ཤེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་གསུམ་པའི་

ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཚེས་གསུམ། བོད་ལུགས་ཤིང་ལུག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ལ།

ཁྱུར་མིག དང་པོར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ར་དབྱིན་ཇི་དང་། རྒྱ་ནག་བར་བོད་འབྲུག་སྐོར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག །གཉིས་པར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཞི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༧ ཉིན་དབྱིན་བོད་བར་ལྷ་ལར་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག ། གསུམ་པར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་གཞུང་བར་པེ་ཅིང་ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག །ཆིག་འགྲུབ་འདི་ལྟར་འཁོད་པའི་ཤོག་སྟེ་སྔོན་འཇོག་བྱས་ཡོད། དང་པོར། ང་བདག་པ་ཞན་ཚུན་ནས་བོད་སྐྱོང་འདི་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པར་ཆགས་ནས་བྱས་ཡོད།

གཉིས་པར། ༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་སྐུ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་དང་། ཁྲི་གསོལ་བོད་གཞུང་ནས་ཞུས་གྲུབ་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་གསལ་ལྕགས་གཏོང་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྐུ་བཞུགས་སྐུ་ཚབ་...ནས་ཀྱང་དེ་དུས་རྒྱ་གཞུང་ནས་༧སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མའི་གོ་གནས་......དང་མཐུན་པའི་མཚན་...རྒྱན་གནང་བ་ཚང་མ་སྔོན་ལེང་ཞུ་རྒྱུ།

གསུམ་པ། བོད་ཕྱི་མར་དཔོན་རིགས་བསྐོ་གཞག་གནང་རྒྱུ་ཚང་མའི་དབང་ཆ་གང་ཡོད་བོད་གཞུང་རང་ལ་ཡོད་པ་ཆགས་ནས་བྱས་ཡོད།

བཞི་པ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཚོགས་འདུ་ཆེན་མོ་དང་། དེ་དང་འདྲ་བའི་ལས་ཁུངས་གང་ལར་བོད་ཕྱི་མའི་འཐུས་མི་མི་འཛུགས་རྒྱུ།

ལྔ་པ། དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་རའི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་གྲངས་འབོར་བད་ལྟ་བཞུགས་རྒྱུ...ནག་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་སྐུ་སྲུང་བརྒྱ་རེ་ལ་དབྱིན་ཇིའི་སྐུ་སྲུང་དམག་མི་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་མི་འཇོག།

དྲུག་པ། དབྱིན་གཞུང་དང་། རྒྱ་ནག་བར་ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ལ་བཞག་པའི་ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་གསུམ་པ་ལྟར་བོད་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས

ལ་བོད་ཕྱོགས་ནས་རྩུར་རྗོལ་མི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ནག་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་བཞིན་མ་དགོས་པ་བྱས།

བདུན་པ། ཆིངས་ཡིག་དོན་ཚན་གསུམ་པའི་འབྲུ་དོན་ལྟར་འགྲུབ་མ་ཐུབ་ཏུ···· དོན་ཚན་བཞི་པར་གསལ་བའི་རྒྱུད་པོན་ཆེ་བ་གཅིག་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་དེ་བཞིན་བོད་དུ་ཡོང་ཚོག་པ། དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཡོད་མེད་ཆིངས་ཡིག་འདི་ལ་རྟགས་འཇོག་བྱེད་མི་གསུམ་གྱི་སྐུ་ཚབ་པས་ཞིབ་དཔྱོད་ཐོག་ལམ་སེང་སྙན་གསན་ཞུ་རྒྱུ།

ཞེས་ཆིངས་(ཡིག)་ངོ་མར་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་ས་ཡིག་བབ་ཟིན་པར་ལུགས་འགལ་བློ་འགྱུར་གྱི་ཐམ་ག་མ་བརྒྱབ་རུང་། དབྱིན་བོད་གཉིས་ནང་མཐུན་ཐམ་ག་དང་། ས་ཡིག་བརྒྱབ་ཡོད་དོ།།

༄ དབྱིན་བོད་གཉིས་ནང་མཐུན་བྱུར་བཞག་ཆིངས་ཡིག།

སྤྱི་རེག་ཕྱི་རི་གྲུབ་དང་། བོད་གཞུང་གི་བཀས་མངགས་དོན་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས་དཔལམ་ག་ཤམ་གསལ་གྱི་ཆིག་འབྲུ་ཡིག་ཐོག་བཀོད་དོན། ཆིངས་ཡིག་བྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་བཞིན་དབྱིན་གཞུང་དང་། བོད་གཞུང་ནས་བརྗོད་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ་དོན་རྣམས་ངེས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆིངས་ཡིག་དེར···· རྟགས་འཇོག་མ་བྱས་པར་ཆིངས་ཡིག་དེའི་ནང་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཐོབ་དབང་གང་ཡོད་རུང་ཆགས་ནས་མི་བྱེད··· པ་བཅས་ཞོག་སྟེ་འདི་བཞིན་ལ་དོན་རྣམས་ནས་དབྱིན་བོད་ཡི་གེ་འདྲ་གཉིས་རེའི་ཐོག་ཐམ་ག་དང་། མིང་རྟགས་བརྒྱབ་ཡོད། སིམ་ལར་ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ཕ་རེག་གསུམ། བོད་ལུགས་ཤིང་སྟག་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ལ།

ཞེས་བོད་གསལ་ཆིངས་ཡིག་ངོ་མ་གཉིས་རྗེ་ཡིག་ཚད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཞུས་དག་ངེས་འཇོགས་སོང་ཞེས་པའི་ཆིངས་ཤིན་བཀའ་ཤག་ཐམ་འབྱར་ནས་བཤུས་པ་ཡིན།། །།